

ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2557
ในพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์

น.ส.สุจิตรา แซ่ลิ้ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

5680515022_975338140

REPRESENTATIONS OF POLITICAL PROTESTERS IN POLITICAL PROTESTS
DURING B.E.2549-2557 IN HEADLINE NEWS
IN THAI NEWSPAPERS: A CRITICAL DISCOURSE ANALYSIS

Miss Suchitra Sae-lim

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy in Thai
Department of Thai
Faculty of Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2018
Copyright of Chulalongkorn University

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2557 ในพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์

โดย

น.ส.สุจิตรา แซ่ลิ้ม

สาขาวิชา

ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร ภัคดีผาสุข

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร ภัคดีผาสุข)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เทพี จรัสจรุงเกียรติ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ อรุณมานะกุล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา บำรุงรักษ์)

สุจิตรา แซ่ลิ้ม : ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วง
ปี พ.ศ.2549-2557 ในพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย: การศึกษาตามแนววาทกรรม
วิเคราะห์เชิงวิพากษ์. (

REPRESENTATIONS OF POLITICAL PROTESTERS IN POLITICAL PROTESTS
DURING B.E.2549-2557

IN HEADLINE NEWS IN THAI NEWSPAPERS: A CRITICAL DISCOURSE ANALYSIS) อ.
ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ศิริพร ภัคดีผาสุข

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ. 2549-2557 ที่สื่อ
ผ่านภาษาในพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ภาษาไทยตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ และเพื่อวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคม
วัฒนธรรมของวาทกรรมสื่อในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ. 2549-2557 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจาก
หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยจำนวน 6 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน ผู้จัดการรายวัน และไทยโพสต์ โดยศึกษาภาพตัวแทนผู้ชุมนุมต่อต้าน
รัฐบาลใน 3 ช่วงเวลาที่มีกลุ่มผู้ชุมนุมและรัฐบาลที่ต่างกัน ได้แก่ 1) การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 2) การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี
พ.ศ.2552-2553 และ 3) การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2556-2557

การวิเคราะห์ใช้แนวคิดเรื่องการนำเสนอผู้กระทำความผิดทางสังคมของฟาน ลีอูเวน (van Leeuwen, 1996) การวิเคราะห์ชนิดกระบวนการของฮัลลiday
เดย์ (Halliday, 1985) และการวิเคราะห์ทฤษฎีทางภาษาอื่น เช่น สหบท มาวิเคราะห์การนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาพบว่า ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษาแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 3 กลุ่ม คือ (1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลาง
ของผู้ชุมนุม ได้แก่ ผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มีรวมตัวกันชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล (2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม ได้แก่ ผู้ชุมนุมเป็น
กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล ผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลู่แก่อำนาจ ผู้ชุมนุมเป็น
ผู้ถูกกระทำจากรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่าง ๆ และผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ และ (3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ได้แก่ ผู้ชุมนุม
เป็นผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน ผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรง ผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย ผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบ
ประชาธิปไตย ผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ผู้ชุมนุมเป็นผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ และผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งเป็นชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่
คนส่วนใหญ่ของประเทศ ทั้งนี้พบว่าจุดยืนทางการเมืองของสื่อหนังสือพิมพ์และสถานการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างกันมีส่วนสัมพันธ์กับการนำเสนอภาพ
ตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองที่ต่างกันในแต่ละช่วงเวลาการศึกษา

งานวิจัยเรื่องนี้ทำให้เห็นว่าภาพของชุมนุมทางการเมืองกลุ่มเดียวกันได้ถูกนำเสนอผ่านสื่อในแง่ที่ต่างกัน ผ่านมุมมองที่ต่างกันและนำเสนอ
ด้วยกลวิธีทางภาษาที่ต่างกัน ภาพตัวแทนที่สื่อนำเสนอมีส่วนในการสร้างความชอบธรรมหรือลดทอนความชอบธรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองและน่าจะ
มีผลต่อความคิดและทัศนคติของผู้อ่านที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุม ผลการวิจัยนี้ทำให้เห็นว่าภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองเหล่านี้เป็นผลจากการประกอบสร้างทาง
ภาษาของสื่อที่อาจมีจุดยืนต่างกัน ในบางครั้งผู้อ่านอาจจะไม่เห็นได้ตรงหน้าหรือสังเกตเห็นและเข้าใจว่าสิ่งที่นำเสนอเป็น “ความจริง” เพียงชุดเดียว ความ
ตระหนักรู้หรือรู้เท่าทันวาทกรรมสื่อจะช่วยให้ผู้อ่านรับสารอย่างมีวิจารณญาณและตัดสินใจหรือประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ อย่างรอบคอบยิ่งขึ้นอันจะช่วยลดทอน
ความขัดแย้งที่มีต่อกันในสังคมได้ไม่มากนัก

สาขาวิชา ภาษาไทย

ลายมือชื่อนิสิต .....

ปีการศึกษา 2561

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

975338140

CT :Thesals 5680515022 dissertation / revc : 06082562 13:17:18 / seq : 6

5680515022 : MAJOR THAI

KEYWORD: Representations, Critical Discourse Analysis, Media discourse, Political protest

Suchittra Sae-lim : REPRESENTATIONS OF POLITICAL PROTESTERS IN POLITICAL PROTESTS DURING B.E.2549-2557
IN HEADLINE NEWS IN THAI NEWSPAPERS: A CRITICAL DISCOURSE ANALYSIS. Advisor: Asst. Prof. SIRIPORN
PHAKDEEPHASOOK, Ph.D.

This research aims at investigating the representations of political protesters in political protests in Thailand during B.E. 2549 – 2557 in headline news in Thai newspapers from the approach of critical discourse analysis. It also aims to analyze the discursive practice and socio-cultural practice of media discourse in Thai daily newspapers reporting the political protests during this period. The data were gathered from six Thai daily newspapers including *Thairath*, *Dailynews*, *Khaosod*, *Matichon*, *Manager*, and *Thai Post*. The representations of three different groups of political protesters in three political protests, namely the B.E. 2549-2551 protest, the B.E. 2552-2553 protest, and the B.E. 2556 – 2557 protest, were analyzed.

The analytical framework for study the representation of social actors (van Leeuwen, 1996) and the analysis of transitivity process (Halliday, 1985) as well as the intertextuality analysis are adopted for examining the representations of these political protesters.

The analysis reveals that the representations of political protesters linguistically constructed in the headline news can be categorized into three groups. First is the neutral representations of the protesters as those who gathered in order to protest against the government. Next is the representations that legitimize the protesters as massive groups of people who unit to protest against the government, groups of people who acted legitimately against the authoritarian governments, victims who were attacked by the government and other groups, and peaceful protesters. Last is the representations that delegitimize the protesters as those who staged an uprising and caused chaos, those who are prone to use violent and force, those who acted against the law, those who were undemocratic, those who acted illegitimately, those who were untrustworthy or unrespectable, and those who belonged to the well-to-do class which did not represent the majority of the country. The stance of the newspaper and the different political situations are related to the different representations of each group of political protesters.

The findings indicate that the representations of the same groups of political protesters were represented in the media in different ways, from different angles and by different linguistic strategies. These representations can either legitimize or delegitimize the represented political protesters which might affect the attitude of the news readers towards the protesters. The analysis also reveals that these representations are the result of the linguistic construction of the media with different political stances. However, the readers might sometimes not be aware of or recognize this process and therefore take the representations in the news as the only set of “reality”. The awareness or media discourse literacy will enable the readers to read critically and think carefully which may lead to the reduction of conflict in the society.

Field of Study: Thai
Academic Year: 2018

Student's Signature .....
Advisor's Signature .....

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv : 06082562 13:17:18 / seq : 6

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร ภักดีผาสุข ครูผู้กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้งในระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณครูเป็นอย่างสูงที่สละเวลาทุ่มเทตรวจทานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง พลังใจและความห่วงใยที่คร่อมอบให้ตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งความเมตตาที่ได้รับจากครูยิ่งใหญ่จนมิอาจกล่าวขอบพระคุณได้หมดในที่นี้ ผู้วิจัยขอียดครูเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติต่อลูกศิษย์ด้วยความรักและเมตตาเช่นที่ได้รับจากครูเสมอมาตั้งแต่เป็นลูกศิษย์ของครู

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง ครูผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาและปูพื้นฐานความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่ระดับปริญญาบัณฑิตจนถึงดุษฎีบัณฑิต ทั้งยังกรุณามอบความไว้วางใจให้ผู้วิจัยมีโอกาสช่วยงานในหน่วยปฏิบัติการวิจัย “ไทยวิทรรศน์”ฯ ครูได้กรุณาสละเวลาตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องให้อย่างละเอียดและให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.เทพี จรัสจรวงเกียรติ ครูผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ในระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตทั้งยังให้ความเมตตากรุณาแก่ผู้วิจัยเสมอมา ครูได้กรุณาสละเวลามาตรวจทานแก้ไขด้วยความเอาใจใส่ ตลอดจนให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าจนทำให้เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ อรุณมานะกุล และรองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา บำรุงรักษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาสละเวลาตรวจทาน ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้วิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.เชิดชาติ หิรัญโร อาจารย์สุทธา รัตนศักดิ์ อาจารย์พรณวดี รัตนศักดิ์ อาจารย์ ดร.วิสันต์ สุขวิสิทธิ์ และอาจารย์จิตรลดาวรรณ ศรีสุนทรโท คณาจารย์สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ที่กรุณารับภาระการสอนแทนผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ลาศึกษาต่อ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.สกาเวเดือน ชารธรรม กัลยาณมิตรผู้คอยกระตุ้นเตือนและให้ความช่วยเหลือเสมอมา อาจารย์ ดร.จันทร์สุดา ไชยประเสริฐ ผู้สละเวลาช่วยทำ EndNote และช่วยทำรูปเล่มในการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ชนกพร พัวพัฒนกุล ผู้สละเวลาช่วยทำ i-Thesis จนลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณ น้องพลอย น้องปิ๊อบ น้องโบว์ น้องโจ้ น้องเฟิร์ส และยางวอน เพื่อนร่วมชั้นเรียนระดับระดับดุษฎีบัณฑิตและวิชาสัมมนาดุษฎีบัณฑิตที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาตลอด และขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีโอกาสเอ่ยนามได้หมดในที่นี้ ผู้วิจัยซาบซึ้งในมิตรภาพและความมีน้ำใจของทุกคน

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกคนในครอบครัว ขอขอบคุณรุ่นพี่สำหรับมิตรภาพและกำลังใจที่ส่งมาให้อย่างสม่ำเสมอ ขอขอบคุณ คุณสุพัตรา แซ่ลิ้ม น้องสาวผู้ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน และเหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อไมตรี แซ่ลิ้ม และคุณแม่สุจินต์ แซ่ลิ้ม ที่คอยดูแลห่วงใยและเป็นกำลังใจที่สำคัญของลูกมาโดยตลอด

สุจิตรา แซ่ลิ้ม

975338140

CD iThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ต
สารบัญแผนภาพ.....	พ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	13
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	14
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	14
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	15
1.6 นิยามศัพท์.....	22
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	23
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	24
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	24
2.1.1 แนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis).....	24
2.1.1.1 วาทกรรม (Discourse).....	24
2.1.1.2 วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis).....	26
1) แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของแฟร์คลัฟ (Fairclough).....	28
2) แนวคิดวาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์ของฟาน ไดก์ (van Dijk).....	32

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

2.1.1.3	อุดมการณ์ (Ideology).....	35
2.1.1.4	อำนาจ (Power).....	37
2.1.1.5	การครอบงำ (Manipulation).....	38
2.1.2	แนวคิดเรื่องภาพตัวแทน (Representation).....	39
2.1.2.1	นิยามความหมายของภาพตัวแทน.....	40
2.1.2.2	แนวทางในการศึกษาภาพตัวแทน.....	42
2.1.2.3	ความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรมกับภาพตัวแทน.....	43
2.1.3	แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์และการนำเสนอพาดหัวข่าว.....	45
2.1.3.1	แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์.....	45
2.1.3.2	แนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอพาดหัวข่าว.....	50
2.1.4	แนวคิดเรื่องการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of Social Actors)...	52
2.1.5	แนวคิดเรื่องชนิดกระบวนการ (Transitivity).....	61
2.2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
2.2.1	งานวิจัยเกี่ยวกับการนำเสนอภาพตัวแทนในวาทกรรม.....	63
2.2.1.1	งานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอภาพตัวแทนในวาทกรรม.....	63
2.2.1.2	ภาพรวมงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอภาพตัวแทนในวาทกรรม.....	72
2.2.2	งานวิจัยเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมือง.....	74
2.2.2.1	งานวิจัยที่เกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมืองในประเทศไทย.....	74
	1) งานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมือง.....	74
	2) งานวิจัยทางนิเทศศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทางการเมือง..	79
	3) ภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงในประเทศไทย.....	83
2.2.2.2	งานวิจัยที่เกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงทางการเมืองในต่างประเทศ.....	84

975338140

1) งานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทางการเมือง .	84
2) ภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงในต่างประเทศ	94
2.2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับเหตุการณ์ความขัดแย้งในวาทกรรมสื่อ	95
2.2.3.1 ข้อมูลที่ศึกษาวิเคราะห์	96
1) ตัวบทที่นำมาศึกษา	97
2) เหตุการณ์ที่นำมาศึกษา	99
2.2.3.2 ประเด็นที่ศึกษาวิจัย	106
1) งานวิจัยที่มีได้ศึกษาวาทกรรมสื่อในเชิงเปรียบเทียบ	106
2) งานวิจัยที่ศึกษาวาทกรรมสื่อในเชิงเปรียบเทียบ	108
2.2.3.3 แนวทางการวิเคราะห์	111
1) ลักษณะของการศึกษาวิเคราะห์	112
2) แนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา	112
3) แนวคิดทางภาษาศาสตร์ที่ใช้วิเคราะห์ตัวบท	115
บทที่ 3 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ในเหตุการณ์ ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551	118
3.1 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม	120
3.1.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้กระทำทางสังคม	120
3.1.1.1 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายผู้ชุมนุม	120
3.1.1.1.1 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ ชุมนุม	121
3.1.1.1.2 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม	131
3.1.1.1.3 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของ ฝ่ายผู้ชุมนุม	136
3.1.1.2 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาล	139

3.1.1.2.1 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของ ฝ่ายรัฐบาล	140
3.1.1.2.2 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล.....	142
3.1.1.2.3 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของ ฝ่ายรัฐบาล	144
3.1.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม	167
3.1.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม.....	167
3.1.2.1.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	168
3.1.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	170
3.1.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม.....	172
3.1.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม.....	173
3.1.2.2.2 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	173
3.1.2.3 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาล.....	174
3.1.2.3.1 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม.....	174
3.1.2.3.2 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล.....	175
3.2 การใช้ชนิดกระบวนการ	175
3.2.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน	175
3.2.1.1 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ ชุมนุม	177
3.2.1.2 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม.....	209
3.2.1.3 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของ ฝ่ายผู้ชุมนุม.....	215
3.2.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ	235
3.2.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม.....	236
3.2.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	241

975338140

3.2.2.3 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุม	245
3.3 การใช้สหบท	246
3.3.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน	247
3.3.1.1 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุม	247
3.3.1.1.1 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	247
3.3.1.1.2 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	251
3.3.1.2 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายรัฐบาล	256
3.3.1.2.1 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	256
3.3.1.2.2 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	260
3.3.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้สหบท	273
3.3.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม	273
3.3.2.1.1 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	274
3.3.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	275
3.3.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม	278
3.3.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	279
3.3.2.2.2 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	282
3.4 สรุปกลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมปี พ.ศ.2549-2551..	283
บทที่ 4 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553	286
4.1 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม	287
4.1.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน	287

975338140

4.1.1.1 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายผู้ชุมนุม 288

    4.1.1.1.1 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม 288

    4.1.1.1.2 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม 298

4.1.1.2 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาล 319

    4.1.1.2.1 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล 320

    4.1.1.2.2 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล 322

    4.1.1.2.3 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล 324

4.1.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม 327

    4.1.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม 327

        4.1.2.1.1 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม 328

        4.1.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล 329

    4.1.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม 330

        4.1.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม 331

        4.1.2.2.2 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล 333

    4.1.2.3 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและรัฐบาล 334

        4.1.2.3.1 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม 334

        4.1.2.3.2 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล 335

4.2 การใช้ชนิดกระบวนการ 335

    4.2.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน 336

        4.2.1.1 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม 336

        4.2.1.2 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม 365

975338140

4.2.1.3	การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของ ฝ่ายผู้ชุมนุม.....	373
4.2.2	ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ	409
4.2.2.1	ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม.....	410
4.2.2.2	ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	413
4.2.2.3	ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุม	419
4.3	การใช้สหบท	421
4.3.1	กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน	421
4.3.1.1	การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุม.....	421
4.3.1.1.1	การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ ชุมนุม.....	421
4.3.1.1.2	การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่าย ผู้ชุมนุม.....	426
4.3.1.2	การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายรัฐบาล.....	437
4.3.1.2.1	การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของ ฝ่ายรัฐบาล	438
4.3.1.2.2	การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของ ฝ่ายรัฐบาล	439
4.3.2	ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้สหบท	442
4.3.2.1	ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม.....	442
4.3.2.2	ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม.....	446
4.4	สรุปกลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมปี พ.ศ.2552-2553..	451
บทที่ 5	กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ในเหตุการณ์ ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2556-2557.....	454
5.1	การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม	455

975338140

5.1.1	กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน	455
5.1.1.1	การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายผู้ชุมนุม.....	456
5.1.1.1.1	การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	456
5.1.1.1.2	การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม.....	464
5.1.1.1.3	การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	468
5.1.1.2	การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาล	473
5.1.1.2.1	การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	474
5.1.1.2.2	การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล.....	476
5.1.1.2.3	การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	478
5.1.2	ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม	487
5.1.2.1	ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม.....	487
5.1.2.2	ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม.....	491
5.1.2.2.1	ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม.....	491
5.1.2.2.2	ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	492
5.1.2.3	ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมและรัฐบาล.....	493
5.1.2.3.1	ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม.....	493
5.1.2.3.2	ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล.....	494
5.2	การใช้ชนิดกระบวนการ	494
5.2.1	กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน	494
5.2.1.1	การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	494

975338140

5.2.1.2	การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม	528
5.2.1.3	การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	535
5.2.2	ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ	560
5.2.2.1	ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม	561
5.2.2.2	ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	565
5.3	การใช้สหบท	570
5.3.1	กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน	571
5.3.1.1	การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุม	571
5.3.1.1.1	การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	571
5.3.1.1.2	การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	574
5.3.1.2	การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายรัฐบาล	580
5.3.1.2.1	การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	580
5.3.1.2.2	การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	585
5.3.2	ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้สหบท	586
5.3.2.1	ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม	586
5.3.2.1.1	ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	587
5.3.2.1.2	ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	588
5.3.2.2	ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม	588
5.3.2.2.1	ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	589
5.3.2.2.2	ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล	591

975338140

5.4 สรุปกลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมปี พ.ศ.2556-2557.. 592

บทที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมือง 594

กับวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมการเมืองของไทย..... 594

6.1 วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ในการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมือง .. 594

6.1.1 ซาติพันธุวรรณาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication)..... 594

1) ฉาก/สถานการณ์ (Setting and scene / Situation)..... 595

(1) ฉากในมิติสื่อหนังสือพิมพ์..... 595

(2) ฉากในมิติปริบทสังคม 596

2) ผู้ร่วมการสื่อสาร (Participants)..... 598

3) จุดมุ่งหมาย (Ends)..... 600

4) การลำดับวัจนกรรม (Act sequence)..... 601

5) น้ำเสียง (Key)..... 602

6) เครื่องมือ (Instrumentalities)..... 602

7) บรรทัดฐาน (Norms)..... 603

8) ประเภทการสื่อสาร (Genres)..... 606

6.1.2 กระบวนการผลิตและกระจายตัวบท..... 608

6.1.3 กระบวนการรับและการตีความตัวบท..... 616

6.2 ปริบททางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของไทยในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2557 617

6.2.1 เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2557 617

1) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551 617

2) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 622

3) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2556-2557 627

975338140

6.2.2 ปรับบทบาทสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของไทยที่สัมพันธ์กับการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557..... 631

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองกับจุดยืนทางการเมืองของสื่อ..... 636

6.3.1 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2549-2557 637

6.3.1.1 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2549-2551 637

1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 639

2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 639

3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 640

6.3.1.2 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2551-2552 641

1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 642

2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 642

3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 643

6.3.1.3 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2556-2557 644

1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 646

2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 646

3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 647

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

6.3.2 การนำเสนอภาพตัวแทนที่สัมพันธ์กับจุดยืนของสื่อและบริบททางสังคมและ วัฒนธรรมการเมืองไทย	647
6.4 ผลทางอุดมการณ์ที่เกิดจากการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองของสื่อ หนังสือพิมพ์	651
บทที่ 7 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	654
7.1 สรุปผลการวิจัย.....	654
7.1.1 ผลการวิเคราะห์ตัวบท	655
7.1.2 ผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม.....	657
7.1.3 ผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม	659
7.1.4 ผลการวิเคราะห์การนำเสนอภาพตัวแทนที่สัมพันธ์กับจุดยืนของสื่อและบริบททาง สังคมและวัฒนธรรมการเมืองไทย	661
7.1.5 ผลการวิเคราะห์ผลทางอุดมการณ์ที่เกิดจากการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทาง การเมืองของสื่อหนังสือพิมพ์.....	663
7.2 อภิปรายผลการวิจัย	664
7.3 ข้อเสนอแนะ	670
บรรณานุกรม.....	671
ประวัติผู้เขียน.....	683

975338140

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 รายละเอียดของเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง 3 ช่วงเวลา.....	17
ตารางที่ 2 จำนวนตัวบทข่าวเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง พ.ศ. 2549-2551 ในหนังสือพิมพ์ ฉบับต่าง ๆ.....	18
ตารางที่ 3 จำนวนตัวบทข่าวเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง พ.ศ. 2552-2553 ในหนังสือพิมพ์ ฉบับต่าง ๆ.....	19
ตารางที่ 4 จำนวนตัวบทข่าวเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง พ.ศ. 2556-2557 ในหนังสือพิมพ์ ฉบับต่าง ๆ.....	19
ตารางที่ 5 การศึกษาในแนวทางปริเฉทวิเคราะห์กับวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์.....	27
ตารางที่ 6 การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2549-2551.....	118
ตารางที่ 7 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี 2549-2551.....	121
ตารางที่ 8 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551.....	131
ตารางที่ 9 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้าน รัฐบาลในช่วงปี 2549-2551.....	136
ตารางที่ 10 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2549- 2551.....	140
ตารางที่ 11 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551.....	142
ตารางที่ 12 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551.....	145
ตารางที่ 13 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม.....	168

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ตารางที่ 14 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี 2549-2551 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม 172

ตารางที่ 16 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม..... 174

ตารางที่ 17 ตารางแสดงชนิดกระบวนการและผู้ร่วมเหตุการณ์ (ที่มา: Halliday, 1985: 131)..... 177

ตารางที่ 18 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 179

ตารางที่ 19 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 190

ตารางที่ 20 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 195

ตารางที่ 21 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 199

ตารางที่ 22 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 204

ตารางที่ 23 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 206

ตารางที่ 24 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลาง ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 209

ตารางที่ 25 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลาง ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 211

ตารางที่ 26 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลาง ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 213

ตารางที่ 27 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 214

ตารางที่ 28 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 216

ตารางที่ 29 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ของ
ฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551..... 221

ตารางที่ 30 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบ
ธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551..... 225

ตารางที่ 31 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม
ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 227

ตารางที่ 32 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ของ
ฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี .2549-2551..... 230

ตารางที่ 33 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอน
ความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 231

ตารางที่ 34 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี
2549-2551 ที่สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ 237

ตารางที่ 35 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี
2549-2551 ที่สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ 241

ตารางที่ 36 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 ที่
สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ 245

ตารางที่ 37 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล
ในช่วงปี 2549-2551..... 248

ตารางที่ 38 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้าน
รัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 251

ตารางที่ 39 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2549-
2551..... 257

ตารางที่ 40 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี
2549-2551 261

ตารางที่ 41 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล
ในช่วงปี 2549-2551 ที่สื่อผ่านการใช้สหบท 274

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ตารางที่ 42 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้าน รัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 ที่สื่อผ่านการใช้สหบท	279
ตารางที่ 43 ภาพรวมของภาพแทนผู้ชุมนุมที่นำเสนอ ผ่านกลวิธีทางภาษาในการชุมนุมทาง การเมืองปี 2549-2550.....	284
ตารางที่ 44 การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2552-2553.....	286
ตารางที่ 45 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี 2552-2553.....	289
ตารางที่ 46 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553.....	298
ตารางที่ 47 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้าน รัฐบาลในช่วงปี 2552-2553.....	302
ตารางที่ 48 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2552- 2553.....	320
ตารางที่ 49 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553.....	323
ตารางที่ 50 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553.....	325
ตารางที่ 51 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม.....	328
ตารางที่ 52 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม.....	331
ตารางที่ 53 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อ ผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม.....	334
ตารางที่ 54 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของ ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553.....	337
ตารางที่ 55 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม ของ ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553.....	345

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ตารางที่ 56 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพ ที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 350

ตารางที่ 57 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553..... 354

ตารางที่ 58 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553..... 360

ตารางที่ 59 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพ ที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 362

ตารางที่ 60 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 365

ตารางที่ 61 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลาง ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 368

ตารางที่ 62 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลาง ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 370

ตารางที่ 63 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 371

ตารางที่ 64 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 374

ตารางที่ 65 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553..... 383

ตารางที่ 66 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553..... 391

ตารางที่ 67 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 398

ตารางที่ 68 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553..... 403

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ตารางที่ 69 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 405

ตารางที่ 70 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้นิโคกระบวนการ 410

ตารางที่ 71 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้นิโคกระบวนการ 414

ตารางที่ 72 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้นิโคกระบวนการ 420

ตารางที่ 73 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี 2552-2553..... 422

ตารางที่ 74 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้าน รัฐบาลในช่วงปี 2552-2553..... 426

ตารางที่ 75 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2552- 2553..... 438

ตารางที่ 76 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2552- 2553..... 439

ตารางที่ 77 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้สหบท 443

ตารางที่ 78 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ต่อต้าน รัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้สหบท 447

ตารางที่ 79 ภาพรวมของภาพแทนผู้ชุมนุมที่นำเสนอผ่านกลวิธีทางภาษา ในการชุมนุมทาง การเมืองปี 2552-2553..... 452

ตารางที่ 80 การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2556-2557 454

ตารางที่ 81 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ต่อต้าน รัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 457

ตารางที่ 82 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม ต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 464

975338140

ตารางที่ 83 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้าน
รัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 469

ตารางที่ 84 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2556-
2557 474

ตารางที่ 85 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 477

ตารางที่ 86 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี
2556-2557 479

ตารางที่ 87 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี
2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม 488

ตารางที่ 88 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี
2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม 491

ตารางที่ 89 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 ที่สื่อ
ผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม..... 493

ตารางที่ 90 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของ
ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 496

ตารางที่ 91 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่าย
ผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 507

ตารางที่ 92 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพ ที่สร้างความชอบ
ธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 513

ตารางที่ 93 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของ
ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 519

ตารางที่ 94 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้
ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 523

ตารางที่ 95 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพ ที่สร้างความชอบ
ธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 525

ตารางที่ 96 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลาง ของฝ่ายผู้ชุมนุม
ต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 529

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ตารางที่ 97 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลาง ของฝ่ายผู้ชุมนุม
ต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 531

ตารางที่ 98 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้
ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557..... 533

ตารางที่ 99 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของ
ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557..... 534

ตารางที่ 100 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม
ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 536

ตารางที่ 101 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม
ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 543

ตารางที่ 102 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบ
ธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557..... 548

ตารางที่ 103 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม
ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 552

ตารางที่ 104 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ของ
ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557..... 554

ตารางที่ 105 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอน
ความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 556

ตารางที่ 106 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี
2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ 562

ตารางที่ 107 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ในช่วงปี
2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ 566

ตารางที่ 108 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 ที่
สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ 569

ตารางที่ 109 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล
ในช่วงปี 2556-2557..... 571

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ตารางที่ 110 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้าน
รัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 574

ตารางที่ 111 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี
2556-2557 581

ตารางที่ 112 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี
2556-2557 585

ตารางที่ 113 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ต่อต้าน
รัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้สหบท 587

ตารางที่ 114 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ต่อต้าน
รัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้สหบท 589

ตารางที่ 115 ภาพรวมของภาพแทนผู้ชุมนุมที่นำเสนอผ่านกลวิธีทางภาษา ในการชุมนุมทาง
การเมืองปี 2556-2557 593

ตารางที่ 116 ฉากในมิติปริบทสังคมของเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 .. 597

ตารางที่ 117 ภาพรวมขององค์ประกอบการสื่อสารของภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองใน
หนังสือพิมพ์ไทย..... 607

ตารางที่ 118 องค์ประกอบการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและกระจายตัวบท 609

ตารางที่ 119 องค์กรธุรกิจผู้เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์รายวัน..... 609

ตารางที่ 120 องค์ประกอบการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการรับและการตีความตัวบท 616

ตารางที่ 121 ลำดับเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2549-2551..... 622

ตารางที่ 122 ลำดับเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2552-2553..... 627

ตารางที่ 123 ลำดับเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2556-2557..... 631

ตารางที่ 124 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษา ในเหตุการณ์ชุมนุมทาง
การเมืองปี 2549-2551 638

ตารางที่ 125 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษา ในเหตุการณ์ชุมนุมทาง
การเมืองปี 2552-2553 642

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ตารางที่ 126 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษา ในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2556-2557 644

975338140

CU Theses 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 กรอบการวิเคราะห์วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของแฟร์คลัฟ	21
แผนภาพที่ 2 กรอบการวิเคราะห์ภาพตัวแทนของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย	22
แผนภาพที่ 3 กรอบการวิเคราะห์วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของแฟร์คลัฟ	30
แผนภาพที่ 4 โครงสร้างการเสนอข่าวการเมืองหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวัน	48
แผนภาพที่ 5 โครงสร้างตามสมมุติฐานของแผนผังโครงสร้างข่าว (Hypothetical structure of a news schema)	50
แผนภาพที่ 6 ระบบเครือข่ายของการนำเสนอผู้กระทำทางสังคมในวาทกรรม	60
แผนภาพที่ 7 กิจกรรมทางการเมืองของกลุ่ม นปช. ตั้งแต่ปี พ.ศ.2550-2562	623
แผนภาพที่ 8 มุมมองต่อแนวคิดประชาธิปไตยที่แตกต่างกัน	632
แผนภาพที่ 9 แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยของกลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล	636

975338140

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 ประเทศไทยได้เผชิญกับสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองครั้งใหญ่ต่อเนื่องกันเป็นระลอก มีการรวมกลุ่มผู้ที่ไม่พอใจการบริหารงานของรัฐบาลออกมาชุมนุมกดดันทางการเมืองเพื่อเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจรัฐในหลายต่อหลายครั้ง แม้ประเทศไทยจะได้เคยมีการชุมนุมทางการเมืองเกิดขึ้นมาก่อนหน้านี้ไม่ว่าจะเป็นการชุมนุมของนิสิตนักศึกษาและประชาชนในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 และเหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ.2519 หรือการชุมนุมของประชาชนในเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2535 แต่การชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงปีพ.ศ.2549-2557 ก็มีความแตกต่างจากการชุมนุมครั้งต่าง ๆ ที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ของวิกฤตการณ์การเมืองไทยที่มีการชุมนุมยืดเยื้อต่อเนื่องยาวนานเป็นเวลาเกือบสิบปีและเป็นการชุมนุมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน และที่สำคัญคือถึงแม้การชุมนุมในแต่ละครั้งจะยุติลง แต่ความขัดแย้งที่เกิดจากการแบ่งขั้วแยกข้างทางความคิดของกลุ่มผู้สนับสนุนและต่อต้านกลุ่มการเมืองที่ต่างกันก็ยังมีผลสืบเนื่องและอยู่ในสังคมไทยมาจนกระทั่งปัจจุบัน (สภาพัฒน์รูปแห่งชาติ, 2558: 12)

กล่าวโดยภาพรวม การชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันตั้งแต่ปี พ.ศ.2549-2557 เริ่มจากการรวมกลุ่มออกมาเคลื่อนไหวต่อต้านอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ในช่วงกลางปี พ.ศ. 2547 จนนำไปสู่การก่อตั้งกลุ่ม “พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” (พธม.) ในปี 2548 โดยมีสีเหลืองเป็นสัญลักษณ์และเป็นที่รู้จักกันในนามของ “กลุ่มเสื้อเหลือง” ต่อมาในปี พ.ศ.2549 ได้มีการชุมนุมทางการเมืองครั้งใหญ่เพื่อต่อต้านนายทักษิณ ชินวัตร¹ จนเกิดการรัฐประหารและมีการเลือกตั้งครั้งใหม่ หลังจากนั้นในปี พ.ศ.2551 กลุ่ม พธม.ได้ออกมาชุมนุมทางการเมืองอีกครั้งเพื่อต่อต้านรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช ต่อมาในปีเดียวกันเมื่อนายสมัครพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามคำพิพากษาของศาลรัฐธรรมนูญเนื่องจากขาดคุณสมบัติในการเป็นนายกรัฐมนตรี กลุ่มผู้ชุมนุม พธม. ก็ได้ออกมาชุมนุมต่อต้านรัฐบาลของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เนื่องจากเห็นว่ารัฐบาล

¹ เนื่องจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา ได้เผยแพร่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 26/2558 เรื่อง การดำเนินการเพื่อ “ถอดพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ออกจากยศตำรวจ ลงวันที่ 5 กันยายน 2558 มีคำสั่งให้ถอด พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ออกจากยศตำรวจ มีผลนับตั้งแต่วันที่ถัดจากประกาศฉบับดังกล่าว งานวิจัยนี้จึงใช้คำเรียก แทนยศตำรวจเดิม คือ “นายทักษิณ ชินวัตร” “พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตรส่วนการยกตัวอย่างชาวที่ปรากฏคำเรียกชื่อยศในหนังสือพิมพ์ ผู้วิจัยจะยังคงไว้ตามที่ปรากฏในข่าว ”

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

นายสมชายเป็นกลุ่มการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับ นายทักษิณ ชินวัตร เช่นเดียวกับรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช กลุ่ม พธม.ได้ประกาศยุติการชุมนุมในวันที่ 3 ธันวาคม 2551 หลังจากศาลรัฐธรรมนูญได้ตัดสินยุบพรรคพลังประชาชนและพรรคร่วมรัฐบาล (ศิริพร สุเมธรัตน์, 2556: 197-206)

ในขณะที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกมาเคลื่อนไหวชุมนุมประท้วงนั้นก็ได้เกิดการรวมตัวชุมนุมทางการเมืองขึ้นมาอีกกลุ่มหนึ่งในปี พ.ศ. 2550 คือกลุ่ม “แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ” (นปช.) หรือที่รู้จักกันว่า “กลุ่มคนเสื้อแดง” เนื่องจากมีสีแดงเป็นสัญลักษณ์ โดยเป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในการสนับสนุนนายทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี รวมทั้งต่อต้านรัฐประหารปี พ.ศ.2549 และไม่ยอมรับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ในช่วงเวลานี้ได้เกิดความขัดแย้งทางความคิดของผู้คนในสังคมที่แบ่งออกเป็นสองขั้วอย่างชัดเจน มีการปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ที่สนับสนุนกลุ่มการเมืองที่เกี่ยวข้องกับอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร และกลุ่มผู้ชุมนุม พธม. ที่ต่อต้านกลุ่มการเมืองดังกล่าว โดยในปี พ.ศ.2551 กลุ่มผู้ชุมนุม นปช.ได้รวมตัวชุมนุมต่อต้านกลุ่มพธม.จนเกิดการปะทะกันระหว่างสองฝ่าย หลังจากนั้นในปี พ.ศ.2552 กลุ่ม นปช.ได้ชุมนุมเคลื่อนไหวครั้งใหญ่เพื่อขับไล่รัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่เข้ามาจัดตั้งรัฐบาลแทนพรรคพลังประชาชน ต่อมากลุ่ม นปช.ได้นำชุมนุมครั้งใหญ่ขึ้นมาอีกครั้งในปี พ.ศ.2553 เพื่อกดดันและเรียกร้องให้นายอภิสิทธิ์ยุบสภา จนกระทั่งในวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 กลุ่มผู้นำของผู้ชุมนุมได้ประกาศยุติการชุมนุมและมอบตัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ศิริพร สุเมธรัตน์, 2556: 206-214)

หลังจากการชุมนุมทางการเมืองที่ยืดเยื้อมากกว่าห้าปีได้ยุติลงและมีการเลือกตั้งรัฐบาลชุดใหม่ในปี พ.ศ.2554 ประเทศไทยก็ว่างเว้นจากชุมนุมของกลุ่มต่าง ๆ มาระยะเวลาหนึ่ง จนกระทั่งในปี พ.ศ.2556 ก็ได้เริ่มมีการรวมกลุ่มต่อต้านรัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เพื่อต่อต้าน “ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน” ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นการออกกฎหมายเพื่อละเว้นโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดทางการเมืองระหว่างปี 2547-2556 ซึ่งมุ่งเอื้อประโยชน์ให้แก่ นายทักษิณ ชินวัตร ต่อมากลุ่มผู้ชุมนุมได้ยกระดับเป็นการชุมนุมเพื่อขับไล่รัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และต่อต้านระบบการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับ นายทักษิณ ชินวัตร และได้จัดตั้ง “คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” (กปปส.) เป็นกลุ่มหลักในการประท้วงต่อต้านรัฐบาล ต่อมานางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ได้ประกาศยุบสภาในวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ.2556 อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้ชุมนุมก็ยังคงชุมนุมประท้วงอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งชูแนวทางปฏิรูปประเทศก่อนการเลือกตั้ง

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

(สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2557: 36-41) การชุมนุมประท้วงได้ดำเนินสืบเนื่องต่อมาและเกิดการต่อต้านโดยกลุ่มผู้สนับสนุนรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และพรรคเพื่อไทย ความขัดแย้งและความตึงเครียดขยายผลมากขึ้นเมื่อมีการวางระเบิดโจมตีก่อนกลุ่มผู้ชุมนุม กปปส.อย่างต่อเนื่อง จนในวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ.2557 มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก และทำรัฐประหารโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เพื่อเข้าควบคุมสถานการณ์ความขัดแย้ง การชุมนุมประท้วงจึงยุติลง (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2558: 37)

จากการชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 สามารถแบ่งเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองเพื่อต่อต้านรัฐบาลได้เป็น 3 ช่วงเวลา ได้แก่ (1) การชุมนุมทางการเมืองในปี พ.ศ. 2549-2551 ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตร ตั้งแต่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2549-19 กันยายน 2549 รวมทั้งการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม 2551-3 ธันวาคม 2551 (2) การชุมนุมทางการเมืองในปี พ.ศ.2552-2553 ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2552-14 เมษายน 2552 และตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2553-19 พฤษภาคม 2553 เพื่อต่อต้านรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (3) การชุมนุมทางการเมืองในปี พ.ศ.2556-2557 ของผู้ชุมนุมหลากหลายกลุ่มที่มีผู้ชุมนุมกลุ่มหลัก คือ คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) ที่ออกมาชุมนุมประท้วงในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม 2556-22 พฤษภาคม 2557 เพื่อต่อต้านรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

เมื่อพิจารณาความขัดแย้งทางการเมืองไทยที่เกิดอย่างต่อเนื่องและยืดเยื้อยาวนานในช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2549-2557 จะเห็นได้ว่าแม้ในแต่ละช่วงเวลาจะมีการชุมนุมของผู้ชุมนุมต่างกลุ่มออกมาต่อต้านรัฐบาลต่างชุดกัน แต่ทุกเหตุการณ์ต่างก็มีความสัมพันธ์สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ชุมนุมต่อต้านอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ในปี พ.ศ.2549 ที่แม้จะมีการรัฐประหารซึ่งส่งผลให้การชุมนุมทางการเมืองในครั้งนั้นได้ยุติลงไปแล้ว แต่ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้สนับสนุนกลุ่มการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ และกลุ่มผู้คัดค้านกลุ่มการเมืองดังกล่าวก็ยังคงดำเนินต่อเนื่องเรื่อยมา งานวิจัยที่ศึกษาความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ.2549 ของสถาบันพระปกเกล้า (2555: 131-141) ชี้ให้เห็นว่าปัญหาที่เป็นใจกลางของความขัดแย้งในช่วงปี 2549-2551 ของกลุ่ม พธม. จนถึงการชุมนุมในปี 2552-2553 ของกลุ่ม นปช. คือ มุมมองที่ต่างกันในเรื่องของการให้น้ำหนักกับคุณค่าของระบอบประชาธิปไตยระหว่าง “ประชาธิปไตยที่เน้นเสียงข้างมาก” ที่ให้ความสำคัญแก่การเลือกตั้งซึ่งความชอบธรรมของผู้บริหารประเทศอยู่ที่เสียงข้างมากของประชาชน กับ “ประชาธิปไตยที่เน้นคุณธรรม” ที่ให้ความสำคัญแก่คุณธรรม

975338140

จริยธรรมของผู้บริหารประเทศมากกว่าเสียงข้างมาก ความคิดเห็นและมุมมองที่ต่างกั่กันดังกล่าว ขยายไปสู่ความขัดแย้งอย่างรุนแรงในสังคมตั้งที่งานวิจัยของสถาบันพระปกเกล้าได้กล่าวว่า “มูลเหตุแห่งความขัดแย้งได้ขยายตัวไปสู่กว้างมากขึ้นจากการสะสม “ความรู้สึก” ของทั้งสองฝ่ายว่าอีกฝ่ายหนึ่งได้ใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมในการดำเนินการตามความเชื่อข้างต้นและ/หรือผลประโยชน์ของตน อาทิ การแทรกแซงกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ หรือการรัฐประหาร และถึงที่สุดได้ขยายตัวเป็นความขัดแย้งรุนแรงในทุกระดับของสังคมไทยจากการระดมฐานมวลชนเพื่อสนับสนุนฝ่ายตน” (สถาบันพระปกเกล้า, 2555: ค) ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ดำเนินต่อเนื่องมาจนถึงปี พ.ศ.2556 ดังที่สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (2557) ได้ชี้ให้เห็นถึงความขัดแย้งที่สืบเนื่องมาตั้งแต่ปี 2549 ว่า “แม้ภายหลังจะเกิดการรัฐประหารเมื่อ 19 กันยายน 2549 แต่ภาวะการเมือง 2 ชั่วโมงก็ยังคงดำเนินต่อเนื่องเรื่อยมา แม้ในสมัยรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร การเมืองแบบแบ่งขั้วก็ยังคงดำรงอยู่ และรัฐบาลยิ่งลักษณ์ได้ประสบปัญหาความผิดพลาดล้มเหลวในการบริหารราชการหลายประการ จนเกิดกระแสต่อต้านจากมวลชนจำนวนมาก โดยข้อกล่าวหาที่รัฐบาลยิ่งลักษณ์เผชิญในปี 2556 ก็เป็นข้อกล่าวหาที่สืบเนื่องจากรัฐบาลของพี่ชาย นั่นคือ ครอบงำทักษิณเป็นระบอบที่คอร์รัปชันสูง มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณจำนวนมากไปกับนโยบายประชานิยม และมีการรวบอำนาจบริหารและนิติบัญญัติเข้าด้วยกันในลักษณะเผด็จการเสียงข้างมาก” (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2557: 36) ด้วยเหตุนี้เมื่อรัฐบาลของ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ประสบปัญหาในการบริหารประเทศ จึงเกิดกระแสต่อต้านและเกิดการรวมตัวชุมนุมประท้วงครั้งใหญ่ขึ้นมาอีกครั้งในช่วงในปี 2556-2557 ของกลุ่ม กปปส. สิ่งเหล่านี้ได้แสดงให้เห็นว่าการแบ่งขั้วแยกข้างทางความคิดที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมาก่อนหน้านี้มีได้หมดสิ้นไป หากแต่ยังคงอยู่ในสังคมไทยมาโดยตลอด

ผลจากการประท้วงที่ดำเนินมาอย่างยืดเยื้อยาวนานในช่วงเวลาเกือบสิบปี ได้ก่อให้เกิดความสูญเสียและความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างประเมินค่ามิได้ มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นจำนวนมากทั้งเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ชุมนุม และประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง ดังจะเห็นได้จากการชุมนุมประท้วงในปี 2551 ที่ผู้ชุมนุม พธม.ได้ยึดสถานที่ราชการที่สำคัญรวมทั้งทำเนียบรัฐบาลและรัฐสภาและเกิดการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ จนมีผู้บาดเจ็บ 443 คน เสียชีวิต 2 คน (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2556: 39) ในขณะที่การปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับกลุ่มผู้ชุมนุม นปช.ในเดือนเมษายน พ.ศ.2552 มีผู้เสียชีวิต 2 คน บาดเจ็บ 120 คน ต่อมาการชุมนุมในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม พ.ศ.2553 ของกลุ่ม นปช.ก็ได้เกิดการปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่รัฐรวมทั้งมีการเผาอาคารหลายแห่งตามมาหลังจากแกนนำผู้ชุมนุมเข้ามอบตัวกับเจ้าหน้าที่และประกาศยุติการชุมนุม เหตุการณ์ใน

975338140

ครั้งนี้มีผู้เสียชีวิต 94 คน บาดเจ็บประมาณ 2,000 คน (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2556: 36) ส่วนการประชุมของกลุ่ม กปปส. ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2556 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2557 ได้เกิดเหตุการณ์บุกยึดสถานที่ราชการจนเกิดการจลาจลและการปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและเจ้าหน้าที่ตำรวจ และมีการลอบวางระเบิดในหลายครั้ง มีรายงานผู้เสียชีวิตจากการชุมนุมในครั้งนี้ 25 คน บาดเจ็บ 782 คน (ศูนย์เฮอร์วีน สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร, 2557)

ในแง่เศรษฐกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วนได้ศึกษาและชี้ให้เห็นผลกระทบจากการชุมนุมที่เกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจและสังคมไทยดังนี้ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (2552, 2554) รายงานว่านอกจากจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้ว การชุมนุมประท้วงในแต่ละครั้งก็ยังได้ส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง ทั้งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของผู้ที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่การชุมนุมเมื่อถนนหนทางและระบบขนส่งมวลชนต่าง ๆ ต้องปิดให้บริการ และผลกระทบต่อภาคธุรกิจเมื่อร้านค้าและศูนย์การค้าบริเวณพื้นที่ชุมนุมไม่สามารถเปิดให้บริการได้ รวมไปถึงผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของประเทศเมื่อหลายประเทศได้ประกาศให้กรุงเทพ ฯ เป็นเขตพื้นที่อันตราย ส่งผลให้สูญเสียรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวนมหาศาล การลงทุนจากต่างชาติชะงักลงเนื่องจากนักลงทุนไม่เชื่อมั่นในเสถียรภาพทางการเมืองของประเทศ ดังที่ปรากฏในเหตุการณ์ปิดสนามบินของกลุ่ม พธม. ในปี 2551 เมื่อผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจ ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้กล่าวว่าการปิดสนามบินได้ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของประเทศยิ่งกว่าเหตุการณ์โรคซาร์สและเหตุการณ์สีนามิที่ได้เคยทำให้นักท่องเที่ยวลดลงเป็นจำนวนมาก ในขณะที่หนังสือพิมพ์เดลีเทเลกราฟของอังกฤษได้จัดอันดับให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่อันตรายลำดับ 7 จาก 20 ประเทศทั่วโลก เนื่องจากการประท้วงทางการเมืองจนต้องประกาศภาวะฉุกเฉินในสนามบินหลักของกรุงเทพ ฯ ทั้ง 2 แห่ง (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2552: 36) ส่วนสำนักข่าวซีเอ็นเอ็นได้ยกให้เหตุการณ์จลาจลที่เกิดขึ้นในเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2553 เป็นอันดับ 1 ของสุดยอดเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงโลก ในขณะที่นิตยสารไทม์จัดให้การชุมนุมใหญ่ของกลุ่ม นปช. ติดอันดับ 10 ของสิบข่าวเด่นทั่วโลกในปี 2553 นอกจากนี้หัวหน้าคณะนักวิจัยด้านเศรษฐกิจจากธนาคาร HSBC ฮองกง ยังได้ระบุว่าเหตุจลาจลที่เกิดขึ้นคือภาพสะท้อนความขัดแย้งทางการเมืองที่สร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจให้ประเทศไทยมากที่สุดในรอบ 20 ปี (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2554: 50) สำหรับการชุมนุมของกลุ่ม กปปส. ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รายงานถึงผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมืองที่ยืดเยื้อตั้งแต่ปลายปี 2556 จนถึงช่วงครึ่งแรกของปี 2557 ได้ส่งผลให้รายรับภาคการท่องเที่ยวลดลง การลงทุนภาคเอกชนหดตัว นักลงทุนต่างชาติขายหลักทรัพย์อย่างต่อเนื่อง (ธนาคาร

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

แห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.: 24- 42) โดยเฉพาะในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2557 เศรษฐกิจไทยไม่ขยายตัว เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองส่งผลกระทบต่อการค้าเงินงานบางส่วนของภาครัฐและความเชื่อมั่นของของครัวเรือน ธุรกิจ และนักท่องเที่ยว (ธนาคารแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.: 1)

จะเห็นได้ว่าวิกฤตการณ์ความขัดแย้งที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องจากการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี 2549-2557 ได้ส่งผลกระทบต่อสังคมและประเทศชาติในวงกว้างทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะผลกระทบในทางสังคมนั้น จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ความขัดแย้งได้ลุกลามบานปลายจนเกิดความแตกแยกขึ้นในสังคมไทย แม้แต่สมาชิกในครอบครัวเดียวกันที่มีความเห็นทางการเมืองต่างกันก็อาจจะมี ความขัดแย้งกันอย่างรุนแรงได้ ความแตกแยกทางอุดมการณ์และความคิดได้ทำให้เกิดการแบ่งฝ่ายและแยกข้างทางความคิดของคนในสังคม และบางครั้งนำไปสู่การสร้าง ความเกลียดชังและสร้างความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน เป็นเหตุให้เกิดการปะทะกันระหว่างกลุ่มคนที่มี ความคิดเห็นทางการเมืองต่างกันหลายต่อหลายครั้ง ปัญหาความขัดแย้งที่สั่งสมมาอย่างยาวนาน ขยายไปสู่ความแตกแยกในสังคมที่ร้ายลึก และถึงแม้ว่าเหตุการณ์ชุมนุมจะยุติลงแต่ความขัดแย้ง ทางความคิดของคนในสังคมก็ยังคงดำเนินต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนี้ถือเป็น ปัญหาทางความมั่นคงภายในประเทศที่บั่นทอนเสถียรภาพและศักยภาพในการพัฒนาประเทศ เป็นอย่างมาก ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของชาติ (สภาพัฒนาการเศรษฐกิจ, 2558: 19) ด้วยเหตุนี้ ประเด็นของเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นตั้งแต่ ในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญ ในประวัติศาสตร์ของวิกฤตการณ์การเมืองไทยที่ดำเนินต่อเนื่องและยืดเยื้อมานานหลายปี และมี ผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประเทศชาติทั้งเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะผลกระทบทางด้านสังคม อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน

ในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นช่วงปี พ.ศ.2549-2557 นอกจากผู้ที่อยู่ใน เหตุการณ์จะรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นจากการเข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์แล้ว ประชาชนอีกส่วนหนึ่งที่มีได้ อยู่ร่วมในเหตุการณ์จะรับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นผ่านการนำเสนอของสื่อมวลชน อย่างไรก็ตาม การ นำเสนอข้อมูลข่าวสารในแต่ละครั้งของสื่อก็อาจจะได้รับอิทธิพลมาจากจุดยืนและมุมมองของสื่อ ซึ่ง อาจส่งผลต่อการสร้างความหมายและความถูกต้องชอบธรรมต่อการกระทำของคนแต่ละกลุ่ม ดังที่ แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995: 103-104) ได้กล่าวว่าตัวบทที่ปรากฏในสื่อ นั้นมิได้เป็นเพียงแค่ “ ก ร ะ จ ร ก ” ที่สะท้อนความจริง” ดังที่เราเข้าใจกันเท่านั้น หากแต่ยังเป็นการประกอบสร้างความเป็นจริง ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ขึ้นอยู่กับสถานะทางสังคม ผลประโยชน์ และวัตถุประสงค์ของผู้ที่ได้ผลิตตัวบทนั้น ขึ้นมา ในการนำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้น สื่อที่มีจุดยืนต่างกันอาจให้ภาพเหตุการณ์

สองอย่างที่แตกต่างกันและขัดแย้งกันอย่างรุนแรง ความขัดแย้งในสังคมที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งมีความเกี่ยวข้องกับมุมมองและทัศนคติที่คนในสังคมมีต่อกัน สิ่งเหล่านี้มีผลต่อความรู้และความเข้าใจของคนกลุ่มหนึ่งที่มีต่อกลุ่มตรงข้ามและของคนภายนอกที่มีต่อผู้ชุมนุมและการชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้น ในขณะที่ผู้ติดตามข่าวสารจากสื่อที่สนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมเห็นภาพอย่างหนึ่ง ผู้ที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อที่มีได้สนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมก็อาจเห็นภาพอีกอย่างหนึ่ง ส่วนหนึ่งของความขัดแย้งที่ปรากฏในสังคมเกิดขึ้นมาจากความรู้ที่เกิดจากการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมในเหตุการณ์การชุมนุมที่ต่างกันของสื่อที่มีส่วนสำคัญในการตอกย้ำให้เกิดความแตกแยกกัน การเสพข้อมูลข่าวสารจากสื่อใดสื่อหนึ่งเพียงด้านเดียวและการเข้าใจว่าภาพที่สื่อนำเสนอ นั่นคือ “ความจริง” จึงอาจจะนำไปสู่การสร้างความรู้สึกขัดแย้งให้รุนแรงมากยิ่งขึ้น

การนำเสนอภาพเหตุการณ์ชุมนุมประท้วง เป็นการนำเสนอภาพแทนจากมุมมองของสื่อแต่ละสำนักซึ่งเป็นเพียงเสี้ยวส่วนหรือแง่มุมหนึ่งที่ถูกเลือกมานำเสนอ แต่ผู้รับข่าวสารอาจจะคิดว่าภาพที่นำเสนอ นั่นคือ “ความจริง” ที่ครอบคลุม เทียงแท้ และเที่ยงตรง แต่เมื่อพิจารณาการนำเสนอภาพเหตุการณ์ความขัดแย้งจากสื่อที่หลากหลายแล้ว สิ่งหนึ่งที่จะเห็นได้คือความแตกต่างของภาพแทนเหตุการณ์และผู้ร่วมเหตุการณ์ จากการสังเกตข้อมูลการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวัน ผู้วิจัยพบว่าแม้จะเป็นการรายงานข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันเดียวกัน แต่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับกลับพาดหัวข่าวต่างกัน ดังตัวอย่างที่ปรากฏในพาดหัวข่าวเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2556 จากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. ในเหตุการณ์ที่กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าปิดล้อมศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เขตดินแดง เพื่อไม่ให้ตัวแทนพรรคการเมืองเข้าไปจับสลากหมายเลขเลือกตั้ง ก่อนจะเกิดเหตุปะทะกันขึ้น ส่งผลให้ทั้งผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ตำรวจบาดเจ็บจำนวนมาก และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเสียชีวิต 1 คน ดังนี้

ตัวอย่าง

- (1) ปะทะ-มือบเจ้าบเจ้าสาว 96 ตร.ตาย ถูกปืนยิงทะลุอก โดนกระสุนสาหัสอีก 16 คปท.บุกขวางจับเบอร์ปิดวิภา-ตีบแท้กซื่อว่ม จับ 14 ฮาร์ดคอร์ส่งขัง (ข่าวสด, 27 ธันวาคม 2556)
- (2) ยิ่งแก๊สน้ำตาละลายมวลงชนบุกกีฬาเวสน์ มือบปะทะเดือด ตร.ดับ-การ์ดเจ้าบเจ้าสาว กกต.จีเลื่อนเลือกตั้ง (คมชัดลึก, 27 ธันวาคม 2556)
- (3) ปะทะเดือดตร.ตาย มอบบาดเจ้าบระนาว! กกต.จีเลื่อนเลือกตั้ง (เดลินิวส์, 27 ธันวาคม 2556)
- (4) เลื่อนเลือกตั้งเลือด! กกต.เสนอเลื่อน-เดดลีนรัฐบาลไม่ยอม (ไทยโพสต์, 27 ธันวาคม 2556)
- (5) ปะทะดุ-ต.ต.ดับ! เจ้าบเจ้าสาว ยิ่งนักข่าวไทยรัฐ แก๊สน้ำตาสกัดบุกดินแดง มีชุดดำไล่ซัลโวไล่ตำรวจ จับ 13 มือบคปท.ดำเนินคดี (ไทยรัฐ, 27 ธันวาคม 2556)

- (6) ตำรวจคลัง!ไล่ถล่มมือบ เลื่อนเลือกตั้ง "เทือก"สิ้นหลังปีใหม่ยึดประเทศ
(ผู้จัดการรายวัน, 27 ธันวาคม 2556)
- (7) คปท.ฮือขวางถนน2ชม. ปิตรีภาวดีฯ 'สุเทพ'ส่งสัญญาณอีก หลังปีใหม่เคลื่อนใหญ่
เอ็ม16 ยิงบ้าน'สาทิพย์' 13แกนนำเลื่อนรับข้อหา (มติชน, 27 ธันวาคม 2556)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับได้พาดหัวข่าวเหตุการณ์ชุมนุม โดยการเลือกรูปภาษาบรรยายเหตุการณ์เดียวกันออกมาต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการเลือกมุมมองที่แตกต่าง กันของเหตุการณ์นำเสนอ หรือการอ้างถึงผู้กระทำและผู้ถูกกระทำที่ต่างกัน กล่าวคือ หนังสือพิมพ์ ข่าวสด คมชัดลึก เดลินิวส์ ไทยรัฐ ได้พาดหัวข่าวโดยการกล่าวถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เสียชีวิต ในขณะที่ หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการรายวัน และมติชน มิได้กล่าวถึงรายละเอียดดังกล่าว หนังสือพิมพ์ ผู้จัดการรายวันนำเสนอภาพเหตุการณ์การกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าเป็นผู้กระทำการโดยมี ผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกกระทำจากเจ้าหน้าที่ คือ การถูกปราบปรามอย่างรุนแรง ส่วนข่าวสดเลือกนำเสนอ ภาพเหตุการณ์ที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำโดยมีคนขับรถแท็กซี่เป็นผู้ถูกกระทำ คือ การถูกทำร้าย ร่างกายจากผู้ชุมนุมอย่างรุนแรงจนได้รับบาดเจ็บ ในขณะที่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์มิได้ให้น้ำหนักของ การเป็นผู้กระทำความรุนแรงไปที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะแต่กล่าวถึงการปะทะกันอย่างรุนแรงของ ทั้งสองฝ่าย และได้กล่าวถึงผู้ได้รับผลจากการปะทะกันในครั้งนี้ว่ามีทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เสียชีวิตและ ผู้ชุมนุมที่บาดเจ็บเป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ หากพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่าการบรรยายภาพเหตุการณ์และพฤติกรรม ของผู้ชุมนุมและผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ชุมนุมของหนังสือพิมพ์บางฉบับมีลักษณะที่เน้นการนำเสนอ ภาพที่ต่างกันอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่นพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ข่าวสดในตัวอย่างที่ (1) และ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันในตัวอย่างที่ (6) ดังนี้

ตัวอย่าง

- (1) ปะทะ-มือบเจ็บ96 ตร.ตาย ถูกปืนยิงทะเลลุก โดนกระสุนสาหัสอีก16 คปท.บุกขวางจับเบอร์
ปิตรีภา-ตีบแท็กชี้อ่วม จับ14ฮาร์ดคอร์สังขัง (ข่าวสด, 27 ธันวาคม 2556)
- (6) ตำรวจคลัง!ไล่ถล่มมือบ เลื่อนเลือกตั้ง "เทือก"สิ้นหลังปีใหม่ยึดประเทศ ตำรวจคลัง!ไล่ถล่ม
มือบ-เลื่อนเลือกตั้ง (ผู้จัดการรายวัน, 27 ธันวาคม 2556)

พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ข่าวสดในตัวอย่างที่ (1) มีการใช้ประโยคกรรมที่นำเสนอบทบาท ของตำรวจซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ว่าเป็นผู้ถูกกระทำ คือ “ตร.ตายถูกปืนยิงทะเลลุก โดนกระสุนสาหัสอีก 16” แสดงให้เห็นว่าตำรวจเป็นผู้ถูกกระทำจนเสียชีวิตจากการ “ถูกปืนยิง”

975338140

และบาดเจ็บจากการ “โดนกระสุน” นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าการขยายความเกี่ยวกับการเสียชีวิต และบาดเจ็บของตำรวจด้วยการให้รายละเอียดอย่างชัดเจน ทั้งวิธีการที่ตำรวจเสียชีวิตจากการถูกยิง ด้วยอาวุธ คือ “ปืน” ในลักษณะที่ “ทะลุอก” และอาการบาดเจ็บที่ให้รายละเอียดว่าถูกยิงด้วย “กระสุน” จนมีอาการ “สาหัส” แสดงให้เห็นว่าตำรวจได้รับบาดเจ็บอย่างรุนแรง ส่วนฝ่ายผู้ชุมนุมมีการให้ข้อมูลแบบสรุปว่า “มือเจ็บ 96” เป็นการบอกสภาพของผู้ชุมนุมว่าบาดเจ็บและบอกจำนวนผู้ที่บาดเจ็บ แต่ไม่ปรากฏรายละเอียดของสาเหตุและอาการบาดเจ็บ ในขณะที่เดียวกันกลับปรากฏรูปประโยคที่เน้นนำเสนอการกระทำของผู้ชุมนุมด้วยการใช้ประโยคกรรตุคือ “คปท.บุกขวางจับเบอร์ปิดวิภา-ตีบแท็กชีอ่วม” ที่แสดงให้เห็นบทบาทผู้กระทำ ทั้งการเข้าไปขัดขวางการจับสลากหมายเลขเลือกตั้ง การปิดถนน รวมทั้งการทำร้ายผู้อื่นด้วยการระบุผู้ถูกกระทำว่าเป็นคนขับรถแท็กซี่และให้รายละเอียดว่าถูกผู้ชุมนุมทำร้ายด้วยการกระแทกจนร่างกายบอบช้ำ ส่วนพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการในตัวอย่างที่ (6) กลับไม่ปรากฏการใช้ประโยคกรรตุที่นำเสนอบทบาทของตำรวจว่าเป็นผู้ถูกกระทำ แต่มีการใช้ประโยคกรรตุที่เน้นการนำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของตำรวจ คือ “ตำรวจคลัง!ไล่ถล่มมือบ” การใช้รูปประโยคที่ให้ตำรวจเป็นผู้กระทำและให้ผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกกระทำ เช่นนี้แสดงให้เห็นว่าตำรวจได้กระทำต่อผู้ชุมนุมด้วยอารมณ์ “คลัง” และกระทำการ “ไล่ถล่ม” ผู้ชุมนุมซึ่งเป็นการกระทำที่ให้ภาพของตำรวจว่ามีการปราบปรามผู้ชุมนุมด้วยการใช้อารมณ์และใช้ความรุนแรง

จากรูปภาษาที่ปรากฏในพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ข่าวสดจากตัวอย่างที่ (1) ที่เน้นรายละเอียดเกี่ยวกับการเสียชีวิตและบาดเจ็บของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่ากลุ่มผู้ชุมนุม ได้แสดงให้เห็นภาพของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครั้งนี่ว่ามิได้มีเพียงผู้ชุมนุมเท่านั้นที่เป็นฝ่ายสูญเสีย ฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้รับความสูญเสียด้วยการเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำอย่างรุนแรงจนบาดเจ็บและเสียชีวิต ส่วนการใช้รูปประโยคที่เน้นการกระทำของกลุ่มผู้ชุมนุมในลักษณะของการสร้างความเดือดร้อนและเป็นการทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนได้รับบาดเจ็บ ได้นำเสนอภาพที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ก่อความเดือดร้อน ใช้ความรุนแรง และมีได้ชุมนุมอย่างสันติ ภาพที่นำเสนอเช่นนี้ได้สื่อความหมายในการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมประท้วง ในขณะที่เดียวกันก็ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินการปราบปรามผู้ชุมนุม ส่วนพาดหัวข่าวจากตัวอย่างที่ (6) ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน การใช้รูปประโยคที่เน้นบทบาทผู้กระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดำเนินการกับผู้ชุมนุมในลักษณะของพฤติกรรมที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้และมีการจัดการผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง ได้นำเสนอภาพที่แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุม และเน้นให้เห็นภาพของผู้ชุมนุมว่าเป็นผู้ที่ถูกเจ้าหน้าที่ปราบปรามด้วยความรุนแรงเกินกว่าเหตุ ภาพที่ปรากฏได้ลดทอนความชอบธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐในการปราบปรามผู้ชุมนุม ในขณะเดียวกันก็สร้าง

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ความชอบธรรมให้แก่การชุมนุมประท้วงของผู้ชุมนุม เมื่อเปรียบเทียบพาดหัวข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและผู้จัดการรายวันจะเห็นได้ว่าแม้พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับจะกล่าวถึงเหตุการณ์เดียวกัน แต่การนำเสนอผู้ชุมนุมและผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ด้วยการเลือกใช้รูปภาพที่ต่างกัน ทั้งการเลือกใช้รูปประโยค การเลือกบทบาทผู้กระทำและผู้ถูกกระทำที่ต่างกัน รวมทั้งการเลือกให้รายละเอียดฝ่ายหนึ่งมากกว่าอีกฝ่าย ได้ส่งผลให้ภาพที่นำเสนอออกมาต่างกัน การวิเคราะห์ตัวอย่างที่ได้นำเสนอมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าตัวเลือกและการเลือกที่แตกต่างกันนั้นย่อมมีผลต่อภาพที่นำเสนอออกมา และมีผลต่อการให้ความหมายของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

จากพาดหัวข่าวของสื่อต่าง ๆ ที่กล่าวไปข้างต้นได้แสดงให้เห็นว่าการนำเสนอภาพเหตุการณ์เดียวกันในสื่อหลายสำนักมีภาพที่แตกต่างกัน ภาพที่ต่างกันนี้ได้ชี้ให้เห็นว่ามีการเลือกสรรและนำเสนอเหตุการณ์และผู้กระทำทางสังคมจากมุมมองที่ต่างกัน ภาพที่แตกต่างกันนี้ก็ไปมีผลต่อความหมาย มุมมอง และอาจจะรวมถึงทัศนคติที่ผู้อ่านอาจจะมีการชุมนุมและกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ภาพที่แตกต่างกันนี้ส่วนหนึ่งน่าจะมาจากจุดยืนที่ต่างกันของสื่อ และภาพที่สื่อนำเสนอออกมาก็ไปมีผลต่อกลุ่มผู้อ่านทำให้เกิดความรับรู้ต่อความหมายและบทบาทของกลุ่มผู้ชุมนุมและการชุมนุมประท้วงที่ต่างกันไปในกรณีของภาพที่มีความขัดแย้งและตรงข้ามกันก็จะไปมีผลต่อการสร้างความหมายและความถูกต้องชอบธรรมของการชุมนุมประท้วงและกลุ่มผู้ชุมนุม ทั้งนี้อาจจะมีผลต่อการแบ่งแยกฝ่ายและสร้างความรู้สึกแตกแยกทางความคิดให้เกิดขึ้นตามมา เพราะฉะนั้นภาพตัวแทนที่ปรากฏผ่านการนำเสนอของสื่อจึงน่าจะมีผลต่อการรับรู้และความเข้าใจของคนในสังคมที่ส่วนใหญ่แล้วมิได้อยู่ร่วมในเหตุการณ์แต่รับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นผ่านภาพที่สื่อนำเสนอ นอกจากนี้งานวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาภาพตัวแทนที่เกิดจากการนำเสนอของสื่อต่างสำนักว่ามีการนำเสนอภาพที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร ฟาวเลอร์ (Fowler, 1991) กล่าวว่า “ข่าวไม่ได้เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นมาจาก "ความจริง" โดยตรง หากแต่เป็นสิ่งที่ถูกผลิตหรือสร้างขึ้น” (Fowler, 1991: 222) ดังนั้น การผลิตหรือสร้างจากสื่อที่มีจุดยืนต่างกันอาจจะส่งผลต่อภาพแทนที่นำเสนอ

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมประท้วงและการชุมนุมประท้วงทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยซึ่งถือได้ว่าเป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางถ่ายทอดเหตุการณ์ต่าง ๆ มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แม้ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทต่อการรับข่าวสารของผู้คนมากขึ้น แต่สื่อหนังสือพิมพ์ก็ยังมีจุดเด่นที่สำคัญคือ ความน่าเชื่อถือ ความเป็นมืออาชีพในการทำข่าว แม้แต่รายการข่าวทางโทรทัศน์ยังต้องเอานำเสนอ (จันจิรา ศิริเมตไต, 2556: 13) ดังที่ธาม เชื้อสถาปนศิริ นักวิชาการด้านสื่อได้กล่าวว่ารายการ

975338140

เล่าข่าวเป็นการผลิตซ้ำข้อมูลจากหนังสือพิมพ์อีกทอดหนึ่ง (กตัญญู บุญเดช และวรุณรัตน์ คัทมาตย์, 2552)

ขอบเขตของข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่ผู้วิจัยจะรวบรวมในงานวิจัยนี้ จะเป็นข้อมูลจากข่าวหน้าหนึ่งที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงทางการเมือง การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้ชุมนุม และการปราบปรามผู้ชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่รัฐ โดยจะวิเคราะห์ส่วนที่เป็นพาดหัวข่าว (Headline) และบรรณานำ (Lead) เนื่องจากทั้งสองส่วนเป็นข้อมูลที่นำเสนออย่างโดดเด่นในหน้าหนังสือพิมพ์ซึ่งน่าจะส่งผลต่อการรับรู้ของผู้อ่านข่าวเป็นอย่างมาก ดังที่ฟาน ไดก์ (van Dijk, 1988) ได้ชี้ให้เห็นว่าหน้าที่ทางโครงสร้างของพาดหัวข่าวและบรรณานำข่าว คือ การร่วมกันแสดงหัวข้อสำคัญของตัวบท ด้วยการทำหน้าที่เป็นส่วนสรุปในส่วนต้นของตัวบทข่าว (van Dijk, 1988: 53) และพาดหัวข่าวยังเป็นส่วนสำคัญของหนังสือพิมพ์ที่ผู้อ่านมักจะอ่านเป็นลำดับแรก และเป็นส่วนสำคัญที่ผู้อ่านใช้ทำความเข้าใจส่วนที่เหลือของตัวบทก่อนที่จะอ่านข่าวทั้งหมด และบ่อยครั้งที่ผู้อ่านไม่ได้อ่านมากไปกว่าพาดหัวของรายงานข่าว (van Dijk, 1991: 50) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าพาดหัวข่าวและบรรณานำเป็นพื้นที่ข่าวที่ควรแก่การวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มักจะพบการนำเสนออารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติของสื่อต่อเหตุการณ์และผู้ร่วมเหตุการณ์ ดังระบุในงานวิจัยของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และวริศรา จันทรัฐ (2554) รวมทั้งงานวิจัยของกิตติมา อินทร์มพรรย์ (2557) ที่ต่างก็พบว่าภาษาพาดหัวข่าวมีการใช้คำที่สะท้อนความรู้สึกเชิงอารมณ์ของสื่อหรือผู้เขียนข่าวที่มีต่อบุคคลหรือเหตุการณ์นั้นเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่พบการแสดงจุดยืนของสื่อได้มากกว่าในเนื้อข่าว ดังที่พบในงานวิจัยของปราณี กุลละวณิชย์ (2547) ว่าทั้งพาดหัวข่าวและความนำต่างก็เป็นส่วนของกระຈกที่ทำให้ภาพเหตุการณ์การเมืองเดียวกันแตกต่างกัน ทั้งยังเป็นส่วนที่หนังสือพิมพ์จะสามารถแสดงตัวตนหรือจุดยืนของตนได้มากกว่าตัวเนื้อข่าว

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงทางการเมืองในประเทศไทย พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยในทางนิเทศศาสตร์และสังคมศาสตร์มากกว่างานวิจัยในทางภาษางานวิจัยทางนิเทศศาสตร์มักจะใช้กรอบการวิเคราะห์เนื้อหา รวมทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีได้เน้นการวิเคราะห์รูปภาษา มีทั้งงานวิจัยที่ศึกษาการชุมนุมทางการเมืองจากวาทกรรมของสื่อมวลชน (อภิวิชญ์ ไพศาลทรัพย์, 2552; ศยามล ยนตร์ศักดิ์สกุล, 2553) และงานวิจัยที่ศึกษาการชุมนุมจากวาทกรรมของผู้ชุมนุมประท้วง (อริยกรณ์ ลาภนิมิตรชัย, 2552) ในขณะที่งานวิจัยในทางสังคมศาสตร์จะเป็นการศึกษาในแง่มุมมองของการวิเคราะห์ปรากฏการณ์และรูปแบบการชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้น โดยมีทั้งงานวิจัยที่ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (ปณิธาน พิชาลัย, 2555) และงานวิจัยที่ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (อekพลณัฐ

975338140

CD iThesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ณัฐพัชรนันท์, 2556) นอกจากนี้ งานวิจัยบางเรื่องก็มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสินค้าสัญลักษณ์ที่อยู่ในพื้นที่การชุมนุม (ศุภิกานต์ วาทวิทยากรณ์, 2553)

ส่วนงานวิจัยทางด้านภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นของการชุมนุมทางการเมืองนั้นยังมีอยู่ไม่มากนัก ได้แก่ งานวิจัยของนฤมล จันทระศุภวงศ์ (2554) ที่ศึกษาข่าว บทบรรณาธิการ และข้อเขียนแสดงความคิดเห็นในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษในประเทศไทยคือ The Nation และ Bangkok Post จากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ โดยใช้กรอบแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ งานวิจัยของสุญาดา เทพธรณี (2555) ที่ศึกษาภาษาและเนื้อหาในเพลงการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติและกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยใช้แนวคิดเรื่องความหมายของภาษาตามทฤษฎีอรรถศาสตร์และแนวคิดเรื่องการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมมาใช้ในการวิเคราะห์ ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาข้อมูลจากสื่อหนังสือพิมพ์ได้แก่งานวิจัยของนุชนาด สนามไชย (2553) ที่ศึกษาการใช้คำ ประโยค และภาพพจน์ รวมทั้งองค์ประกอบและกลวิธีแสดงความคิดเห็นจากบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และงานวิจัยของกนกกาญจน์ วรสีหะ (2555) ที่ศึกษาภาพตัวแทนผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่รัฐจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ จากหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน แนวหน้า และสยามรัฐ โดยใช้กรอบแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ จากงานวิจัยที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่างานวิจัยที่ศึกษาข้อมูลจากสื่อหนังสือพิมพ์ ยังไม่มีงานวิจัยใดที่ศึกษาประเด็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมและการชุมนุมทางการเมืองจากสื่อหนังสือพิมพ์ไทยในลักษณะของการเปรียบเทียบสื่อต่างองค์กรที่มีจุดยืนต่างกัน แม้งานวิจัยของนฤมล (2554) จะได้นำกรอบแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์มาวิเคราะห์วาทกรรมข่าวจากเหตุการณ์ชุมนุมของกลุ่มพวม.และนปช. แต่ก็เป็นการศึกษาจากหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ คือ The Nation และ Bangkok Post ทั้งยังเป็นการศึกษาวิธีทางภาษาในภาพรวมเช่นเดียวกับงานวิจัยของกนกกาญจน์ (2555) ที่นำกรอบแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์มาวิเคราะห์ภาพแทนผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่รัฐในเหตุการณ์ชุมนุมของกลุ่มนปช. โดยศึกษาจากหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน แนวหน้า และสยามรัฐร่วมกัน มิได้เป็นศึกษาในเชิงเปรียบเทียบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับได้นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองผ่านกลวิธีทางภาษาในลักษณะที่เหมือนหรือต่างกัน ในขณะที่งานวิจัยของนุชนาด สนามไชย (2553) แม้จะเป็นศึกษาการใช้ภาษาจากบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ตั้งแต่เหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 จนมาถึงการชุมนุมประท้วงของกลุ่มพวม. และกลุ่มนปช. แต่ก็เป็นการศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเพียงฉบับเดียวเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยนี้จึงจะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับการนำเสนอภาพ

975338140

CD iThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ตัวแทนของผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่ประกอบสร้างโดยสถาบันสื่อ โดยพิจารณาการศึกษาข้อมูลจากรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ในเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงที่สืบเนื่องยาวนานในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 เพื่อมุ่งตอบคำถามว่าในเหตุการณ์เดียวกันและในเหตุการณ์ที่มีบริบททางสังคมและการเมืองที่ต่างกันนั้น สื่อแต่ละสำนักได้นำเสนอภาพตัวแทนที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร โดยจะวิเคราะห์เปรียบเทียบให้เห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์ต่างสำนักเลือกใช้รูปภาพเพื่อประกอบสร้างความจริงผ่านทางตัวบทในลักษณะใด และสิ่งเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับบริบททางสังคมและการเมืองในแต่ละช่วงเวลาอย่างไร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งไปที่การตัดสินใจขัดแย้งทั้งฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลว่าฝ่ายใดถูกหรือผิด หากแต่มุ่งศึกษาวิเคราะห์วิธีการที่ความหมายบางอย่างได้ถูกผลิตหรือประกอบสร้างขึ้นผ่านทางภาษาและมีการเผยแพร่ภาพตัวแทนเหล่านั้นสู่สาธารณชนผ่านทางหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นสื่อมวลชนที่สามารถเข้าถึงผู้คนได้ในวงกว้างทั้งยังมีความน่าเชื่อถือและน่าจะมีอิทธิพลต่อความคิดของคนในสังคม ดังที่ แฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) ได้ชี้ให้เห็นว่าวาทกรรมสื่อมีผลทั้งในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม และช่วยตอกย้ำลักษณะบางประการในสังคม เช่น ค่านิยม และความเชื่อบางประการให้คงอยู่ การวิเคราะห์การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองนี้น่าจะเป็นประโยชน์ในการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นของการชุมนุมประท้วงและความขัดแย้งทางการเมืองอื่น ๆ เพื่อให้ผู้รับข้อมูลข่าวสารเกิดความตระหนักและรู้เท่าทันสื่อซึ่งจะทำให้มีวิจารณญาณในการติดตามข่าวสารต่าง ๆ อย่างรอบคอบ และอาจจะช่วยลดทอนอคติความไม่เข้าใจกันระหว่างคนในสังคมได้บ้าง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2557 ที่สื่อผ่านภาษาในพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ภาษาไทยตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์
- 2) เพื่อวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรมของวาทกรรมสื่อในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557

975338140

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

- 1) ภาพตัวแทนของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2557 แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 2 กลุ่ม คือ 1) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม ได้แก่ ผู้ชุมนุมเป็นผู้พิทักษ์ประชาธิปไตย ผู้ชุมนุมเป็นผู้ต่อสู้กับรัฐบาลที่ฉ้อฉล ผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำเพื่อความถูกต้องชอบธรรม และผู้ชุมนุมเป็นผู้สูญเสียจากการปะทะกัน และ 2) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ได้แก่ ผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย ผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรง ผู้ชุมนุมเป็นผู้ก่อความวุ่นวาย และผู้ชุมนุมเป็นผู้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่สังคม
- 2) จุดยืนทางการเมืองของสื่อหนังสือพิมพ์และสถานการณ์ทางการเมืองในช่วงเวลาที่ต่างกันมีผลต่อการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองที่ต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

- 1) เก็บข้อมูลจากรายงานข่าวเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย จำนวน 6 ชื่อฉบับ ตามลำดับยอดจำหน่ายได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน ผู้จัดการรายวัน และไทยโพสต์
- 2) เก็บข้อมูลเฉพาะรายงานข่าวหน้าหนึ่งที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 โดยแบ่งเหตุการณ์ชุมนุมเป็น 3 ช่วงเวลาและเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่เริ่มการชุมนุมจนถึงวันที่ยุติการชุมนุมในแต่ละเหตุการณ์ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 772 วัน ดังต่อไปนี้
  - (1) การชุมนุมทางการเมือง ปี พ.ศ.2549-2551:
การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.)
    - (1.1) การชุมนุม พ.ศ.2549: ตั้งแต่ 4 กุมภาพันธ์ 2549-19 กันยายน 2549 (228 วัน)
      1. ผู้ชุมนุม - พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.)
      2. รัฐบาล - นายทักษิณ ชินวัตร พรรคไทยรักไทย
    - (1.2) การชุมนุม พ.ศ.2551: ตั้งแต่ 28 มีนาคม 2551-3 ธันวาคม 2551 (251 วัน)
      1. ผู้ชุมนุม - พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.)
      2. รัฐบาล - นายสมัคร สุนทรเวช พรรคพลังประชาชน
- นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ พรรคพลังประชาชน
  - (2) การชุมนุมทางการเมือง ปี พ.ศ.2552-2553:
การชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)
    - (2.1) การชุมนุม พ.ศ.2552: ตั้งแต่ 26 มีนาคม 2552-14 เมษายน 2552 (20 วัน)
    - (2.2) การชุมนุม พ.ศ.2553: ตั้งแต่ 12 มีนาคม 2553-19 พฤษภาคม 2553 (69 วัน)

975338140

1. ผู้ชุมนุม - แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)
2. รัฐบาล - นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ พรรคประชาธิปัตย์

(3) การชุมนุมทางการเมือง ปี พ.ศ.2556-2557:

ตั้งแต่ 31 ตุลาคม 2556 - 22 พฤษภาคม 2557 (204 วัน)

1. ผู้ชุมนุม - คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.), เครือข่ายนักศึกษาประชาชนปฏิรูปประเทศไทย (คปท.), กองทัพประชาชนและเครือข่ายปฏิรูปพลังงานไทย (กคป.), กองทัพประชาชนโค่นระบอบทักษิณ (กปท.), เครือข่ายนักธุรกิจเพื่อประชาธิปไตย, ประชาคมนักธุรกิจสีลม, สหภาพแรงงาน, กองทัพธรรม
  2. รัฐบาล - นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร พรรคเพื่อไทย
- 3) ศึกษาข้อมูลจากตัวบทที่เป็นรายงานข่าวหน้าหนึ่งเฉพาะในส่วนของพาดหัวข่าว (headline) และวรรคหน้า (lead) จากวาทกรรมข่าวที่มีขอบเขตการนำเสนอข่าว คือ เป็นการรายงานข่าวหน้าหนึ่งที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงทางการเมืองเพื่อต่อต้านรัฐบาล การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้ชุมนุม และการปราบปรามผู้ชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่รัฐ
- 4) ศึกษาวิเคราะห์เฉพาะกลวิธีทางวาทภาษา ไม่รวมการวิเคราะห์กลวิธีทางอวัจนภาษาต่าง ๆ เช่น ภาพประกอบข่าว สัญลักษณ์ หรือรูปแบบตัวอักษรที่ใช้ในข่าว

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 1.1) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
    - (1) แนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis)
    - (2) แนวคิดเรื่องภาพตัวแทน (Representation)
    - (3) แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์และการนำเสนอพาดหัวข่าว
  - 1.2) แนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในตัวบท
    - (1) แนวคิดเรื่องการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of social actors)
    - (2) แนวคิดเรื่องการวิเคราะห์ชนิดกระบวนการ (Transitivity analysis)
  - 1.3) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
    - (1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพตัวแทนในวาทกรรม
    - (2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงในวาทกรรมสื่อ
    - (3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ความขัดแย้งในวาทกรรมสื่อ

975338140

- (4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในประเทศไทย
- (5) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อหนังสือพิมพ์

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลรายงานข่าวที่เป็นพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 จากหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจำนวน 6 ชื่อฉบับ ได้แก่ (1) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (2) หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (3) หนังสือพิมพ์ข่าวสด (4) หนังสือพิมพ์มติชน (5) หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน และ (6) หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลกฤตภาคข่าว “ไอคิวนิวส์คลิป” (iQNewsClip) ที่ให้บริการสืบค้นข่าวหนังสือพิมพ์ไทยย้อนหลังแบบออนไลน์

ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการกำหนดขอบเขตและเลือกกลุ่มข้อมูลดังนี้

- (1) เป็นหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวันที่พิมพ์จำหน่ายทั่วประเทศและนำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 อย่างต่อเนื่อง
- (2) ผลการสำรวจของบริษัทซีเอ็ดยูเคชั่นในปี พ.ศ.2549 พบว่าหนังสือพิมพ์รายวันที่มียอดจำหน่ายสูงสุดสองอันดับแรกในปี 2548 คือ ไทยรัฐและเดลินิวส์ ตามลำดับ (ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2549: 7)
- (3) ผู้วิจัยเลือกหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันมาศึกษาเนื่องจากเป็นสื่อที่ออกมาประกาศอย่างชัดเจนว่าต่อต้านกลุ่มการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับนายทักษิณ ชินวัตร (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2558)
- (4) ผู้วิจัยเลือกหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์มาศึกษาในงานวิจัยนี้เนื่องจากได้มีการประกาศผ่านบทบรรณาธิการว่าเป็นสื่อที่ต่อต้านกลุ่มการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร (ปิยสาร, 2556: 4) ในขณะที่หนังสือพิมพ์ข่าวสด เดลินิวส์ ไทยรัฐ และมติชน เป็นสื่อหนังสือพิมพ์ที่มีได้ออกมาประกาศหรือแสดงท่าทีสนับสนุนหรือต่อต้านฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง²

2.2) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลรายงานข่าวเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง 3 ช่วงเวลา ได้แก่ (1) การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 (2) การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2552-2553 และ (3) การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2556-2557 โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่

² เกณฑ์ดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในขั้นต้นเพื่อให้ได้การกระจายของกลุ่มข้อมูลที่หลากหลาย และเป็นเกณฑ์เบื้องต้นในการนำมาพิจารณา ร่วมกับผลการวิเคราะห์ ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์จุดยืนของสื่อ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์อย่างละเอียดอีกครั้งจากการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวบท

เริ่มการประชุมจนถึงวันที่ยุติการประชุมในแต่ละเหตุการณ์ตามที่ระบุไว้ในขอบเขตการวิจัย ซึ่งสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

การประชุม ทางการเมือง	ช่วงเวลา		คู่ขัดแย้ง	
	เริ่มการประชุม	สิ้นสุดการประชุม	ผู้ชุมนุม	รัฐบาล
2549-2551	4 กุมภาพันธ์ 2549	19 กันยายน 2549	พันธมิตรประชาชน เพื่อประชาธิปไตย (พธม.)	ทักษิณ ชินวัตร (พรรคไทยรักไทย) (9 กุมภาพันธ์ 2544 - 19 กันยายน 2549)
	28 มีนาคม 2551	3 ธันวาคม 2551	พันธมิตรประชาชน เพื่อประชาธิปไตย (พธม.)	1.สมัคร สุนทรเวช (พรรคพลังประชาชน) (29 มกราคม - 9 กันยายน 2551) 2.สมชาย วงศ์สวัสดิ์ (พรรคพลังประชาชน) (9 กันยายน - 2 ธันวาคม 2551)
2552-2553	26 มีนาคม 2552	14 เมษายน 2552	แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จ การแห่งชาติ (นปช.)	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พรรคประชาธิปัตย์) (17 ธันวาคม 2551 - 5 สิงหาคม 2554)
	12 มีนาคม 2553	19 พฤษภาคม 2553	แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จ การแห่งชาติ (นปช.)	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พรรคประชาธิปัตย์) (17 ธันวาคม 2551 - 5 สิงหาคม 2554)
2556-2557	31 ตุลาคม 2556	22 พฤษภาคม 2557	คณะกรรมการประชาชนเพื่อการ เปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็น ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.), ฯลฯ	1.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร (พรรคเพื่อไทย) (5 สิงหาคม 2554 - 7 พฤษภาคม 2557) 2.นิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล (พรรคเพื่อไทย) (รักษาการแทน 7 - 22 พฤษภาคม 2557)

ตารางที่ 1 รายละเอียดของเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง 3 ช่วงเวลา

2.3) ผู้วิจัยมีข้อกำหนดเบื้องต้นในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ข้อมูลที่นำมาศึกษาจะต้องเป็น เหตุการณ์ที่ปรากฏในพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ที่นำมาศึกษาอย่างน้อย 4 ชื่อฉบับ จาก จำนวนทั้งสิ้น 6 ชื่อฉบับ

จากเกณฑ์การเก็บข้อมูลตามกระบวนการข้างต้น เนื่องจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง ในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 มีการชุมนุมใหญ่เกิดขึ้น 3 ครั้ง ซึ่งแต่ละครั้งเป็นการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุม ต่างกลุ่มที่ออกมาต่อต้านรัฐบาลที่ต่างกัน ผู้วิจัยจึงแบ่งข้อมูลเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) ข้อมูลการประชุมทางการเมือง ปี พ.ศ.2549-2551 (2) ข้อมูลการประชุมทางการเมือง ปี พ.ศ.2552-2553 (3) ข้อมูลการประชุมทางการเมือง ปี พ.ศ.2556-2557 และเนื่องจากการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน จะนำเสนอข่าวที่เกิดขึ้นในฉบับของวันถัดไปจากวันที่เกิดเหตุการณ์ ผู้ศึกษาจึงเก็บข้อมูลข่าวจาก ตัวบทของหนังสือพิมพ์ในฉบับของวันถัดไปจากวันที่เกิดเหตุการณ์ร่วมด้วย โดยเก็บข้อมูลเฉพาะ การนำเสนอข่าวในส่วนพาดหัวข่าว (headline) และบรรณานำ (lead) ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชุมนุม ประท้วงทางการเมืองเพื่อต่อต้านรัฐบาล การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้ชุมนุม และการปราบปราม ผู้ชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่รัฐ ผลการเก็บข้อมูลมีดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) การชุมนุมทางการเมือง ปี พ.ศ.2549-2551 ได้แก่ การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตร ประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ตั้งแต่ 4 กุมภาพันธ์ 2549 ถึง 19 กันยายน 2549 (228 วัน)

และตั้งแต่ 28 มีนาคม 2551 ถึง 3 ธันวาคม 2551 (251 วัน) เนื่องจากข้อมูลในฐานข้อมูล iQNewsClip ได้เก็บข้อมูลย้อนหลังของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับเริ่มตั้งแต่ฉบับวันที่ 1 มิถุนายน 2549 เป็นต้นไป ผู้วิจัยจึงสามารถเก็บข้อมูลในช่วงเวลาแรกของการชุมนุมได้ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2549 ถึง 19 กันยายน 2549 (111 วัน) ดังนั้น การเก็บข้อมูลในส่วนนี้ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากตัวบทหนังสือพิมพ์ตั้งแต่ฉบับวันที่ 1 มิถุนายน 2549 ถึง 20 กันยายน 2549 (112 วัน) และตั้งแต่ฉบับวันที่ 28 มีนาคม 2551 ถึง 4 ธันวาคม 2551 (252 วัน) รวม 364 วัน จากการเก็บข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด มีตัวบทที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมรวมทั้งสิ้น 1,879 ตัวบท ดังนี้

คู่ขัดแย้ง	ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวนตัวบทข่าว
ผู้ชุมนุม พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.)	หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	176
	หนังสือพิมพ์เดลินิวส์	282
	หนังสือพิมพ์ข่าวสด	295
รัฐบาล 1. นายทักษิณ ชินวัตร (พรรคไทยรักไทย) 2. นายสมักร สุนทรเวช (พรรคพลังประชาชน) 3. นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ (พรรคพลังประชาชน)	หนังสือพิมพ์มติชน	365
	หนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ	278
	หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์	393
	รวม	1,879

ตารางที่ 2 จำนวนตัวบทข่าวเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง พ.ศ. 2549-2551
ในหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ

(2) การชุมนุมทางการเมือง ปี พ.ศ. 2552-2553 ได้แก่ การชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ตั้งแต่ 26 มีนาคม 2552 ถึง 14 เมษายน 2552 (20 วัน) และตั้งแต่ 12 มีนาคม 2553 ถึง 19 พฤษภาคม 2553 (69 วัน) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากตัวบทหนังสือพิมพ์ตั้งแต่ฉบับวันที่ 26 มีนาคม 2552 ถึง 15 เมษายน 2552 (21 วัน) และตั้งแต่ฉบับวันที่ 12 มีนาคม 2553 ถึง 20 พฤษภาคม 2553 (70 วัน) รวม 91 วัน มีตัวบทที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้รวม 1,591 ตัวบท ดังนี้

คู่ขัดแย้ง	ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวนตัวบทข่าว
ผู้ชุมนุม แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)	หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	191
	หนังสือพิมพ์เดลินิวส์	205
	หนังสือพิมพ์ข่าวสด	237
รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พรรคประชาธิปัตย์)	หนังสือพิมพ์มติชน	331
	หนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ	291
	หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์	336
	รวม	1,591

ตารางที่ 3 จำนวนตัวบทข่าวเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง พ.ศ. 2552-2553

ในหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ

(3) การชุมนุมทางการเมือง ปี พ.ศ. 2556-2557 ได้แก่ การชุมนุมของผู้ชุมนุมหลากหลายกลุ่มซึ่งมีผู้ชุมนุมกลุ่มหลัก คือ คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) ตั้งแต่ 31 ตุลาคม 2556 ถึง 22 พฤษภาคม 2557 (204 วัน) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากตัวบทหนังสือพิมพ์ตั้งแต่ฉบับวันที่ 31 ตุลาคม 2556 ถึง 23 พฤษภาคม 2557 รวม 205 วัน มีตัวบทที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้รวมทั้งสิ้น 1,921 ตัวบท ดังนี้

คู่ขัดแย้ง	ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวนตัวบทข่าว
ผู้ชุมนุม กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.)	หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	262
	หนังสือพิมพ์เดลินิวส์	263
	หนังสือพิมพ์ข่าวสด	377
รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร (พรรคเพื่อไทย)	หนังสือพิมพ์มติชน	343
	หนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ	300
	หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์	376
	รวม	1,921

ตารางที่ 4 จำนวนตัวบทข่าวเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง พ.ศ. 2556-2557

ในหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ

เมื่อพิจารณาจากจำนวนตัวบทข่าวของข้อมูลในแต่ละกลุ่ม จะเห็นว่าหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับอาจปรากฏจำนวนเนื้อหาข่าวต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือพิมพ์บางฉบับอาจขาดหัวข่าวด้วยการกล่าวถึงทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงในพาดหัวข่าวเดียว ในขณะที่บางฉบับอาจนำเสนอข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงมากกว่าพาดหัวข่าวเดียว โดยการแยก

ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมมากล่าวถึงในแต่ละพาดหัวข่าว ดังตัวอย่างตัวบทข่าวที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และไทยโพสต์ ฉบับวันที่ 6 มิถุนายน 2551 ต่อไปนี้

ตัวอย่าง: ตัวบทข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 6 มิถุนายน 2551

มือบดาวกระจายเขื่อนมหาตไทย ปลอ่ยเปิดเขี่ยเหล็กที่ทำงานไม่ได้เรื่อง!

ปฏิบัติการยุทธศาสตร์ “ดาวกระจาย” ของกลุ่มพันธมิตรเริ่มแล้ว “สุริยะใส” เป็นหัวหน้ากลุ่มผู้ชุมนุมบุกกระทรวงมหาดไทยเป็นจุดแรก อ้างไม่ได้มายื่นหนังสือเรียกร้องอะไร แต่มาตามคำท้าของ “เฉลิม” และปลอ่ยเปิดเทศ 2 ตัวเขี่ยหยัน มท.1 โดยระบุทำงานเหมือนเปิด ขณะนี้ “เฉลิม” เก็บตัวคุมเรียบแอบดูเหตุการณ์อยู่ในห้อง ไม่ลงมาเผชิญหน้ากับกลุ่มพันธมิตร จากนั้นบุกสำนักงานอัยการสูงสุด ยื่นหนังสือทวงถามคดีที่ดำเนินการกับ “ทักษิณ” โฆษกสำนักนายกรัฐมนตรี ชัดพันธมิตรทำทองเที่ยวเจ้งยับ นักทองเที่ยวเกาหลี ญี่ปุ่นและแถบยุโรป ยกเลิกทัวร์เมืองไทย แถมออสซี่-อียู ถอนการลงทุนหลายหมื่นล้าน ผวาเหตุการณ์ชุมนุม เว็บไซต์ “ไอ-ทักษิณ รีเทิร์น ภายใต้ชื่อใหม่ “รากหญ้าไทย” กลุ่มนักมวยเวทีราชดำเนินเดือดจัด แจ้งตำรวจดำเนินคดี 5 แกนนำพันธมิตรปิดถนนคนไม่มาดูมวย

ตัวอย่าง: ตัวบทข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ฉบับวันที่ 6 มิถุนายน 2551

จ่อบุกทำเนียบฯ! พันธมิตรชาติเคย6-7มิ.ย. ตร.พล่านรับมือ

"พันธมิตรฯ" จ่อกเคลื่อนย้ายที่ชุมนุมในวันที่ 6-7 มิ.ย. ประกาศเป็นวันดีเดย์ คนชุมนุมพร้อม คาคกรคืบทำเนียบรัฐบาล ดาวกระจายกำหนดไปกระจุกที่ "ก.ล.ต.-ดีเอสไอ" พลังแม้ววิเคราะห์ต้องการสร้างอนาธิปไตย "อัศวิน" ออกคำสั่งติดตามใกล้ชิด สั่งถ่ายรูป อัศวินโอละเอียดยิบ พร้อมรายงานทุกชั่วโมง คนรักทักษิณเปิดเว็บไซต์ "รากหญ้า" สานเจตนาไอ-ทักษิณ

จีตั้งกมธ.ศึกษาสัมประชาติ! เบรก"เด็กห้อย"

ปชป.นำร่องยื่นญัตติตั้ง กมธ.ศึกษา รธน.50 ชู พช.คิดเบี่ยงเกิดเรื่องใหญ่แน่ วิปรัฐบาลรับลูกเตรียมเสนอร่างฯ ประกอบต้น สัปดาห์หน้า แะทำลัมทำประชาติ พันธมิตรฯ ปิดเข้าร่วม กมธ. จัตุตถ์ ธรณ.จนกว่าจบคดีแม้ว "หมัก" หวั่นปัญหาบานปลาย สั่ง กก.พช.ทำความเข้าใจ ส.ส.เบรกยื่นญัตติฉีก รธน.รอบ 2 ให้รอหลังประชาติ ชัยไล่พันธมิตรฯ กลับบ้าน

คตส.ลั่นสู้ระบอบแม้วลือลือปล่อยหยุดทำงาน

คตส.ประกาศอยู่สู้ระบอบทักษิณจนวาระสุดท้าย ยันไม่หวั่นกองปราบฯ ออกหมายจับ แต่ครวญเป็นผู้ฟ้องกลับถูกฟ้องเสียเอง ตั้งข้อสงสัย ตำรวจกำลังทำอะไรอยู่ คมช.เผ่นตัวใครตัวมัน หมทหน้าทีแล้ว "ชลิต-อนุพงษ์" ประสานเสียง ปลอ่ยไปตามกฎหมาย ตบหัวแล้วลูบหลังชม เป็นผู้เสียสละ พันธมิตรฯ ขึ้นเป็นสัญญาณล้างแค้น "สุริยะใส" ระบอบาเป็นเงื่อนไขรัฐประหารครั้งใหม่ มารส่งสมนป่วนซ้ำให้ คตส.หยุดปฏิบัติหน้าที่ ชูไม่ฟังจอมบอแม้ว ขณะที่อดีตอธิบดีดีเอสไอผู้ตาย ขอแรง ป.ป.ช.ช่วย "ก้านรงค์" ผย ป.ป.ช.รับลูกตั้งอนุฯ ใต้สวนแล้ว

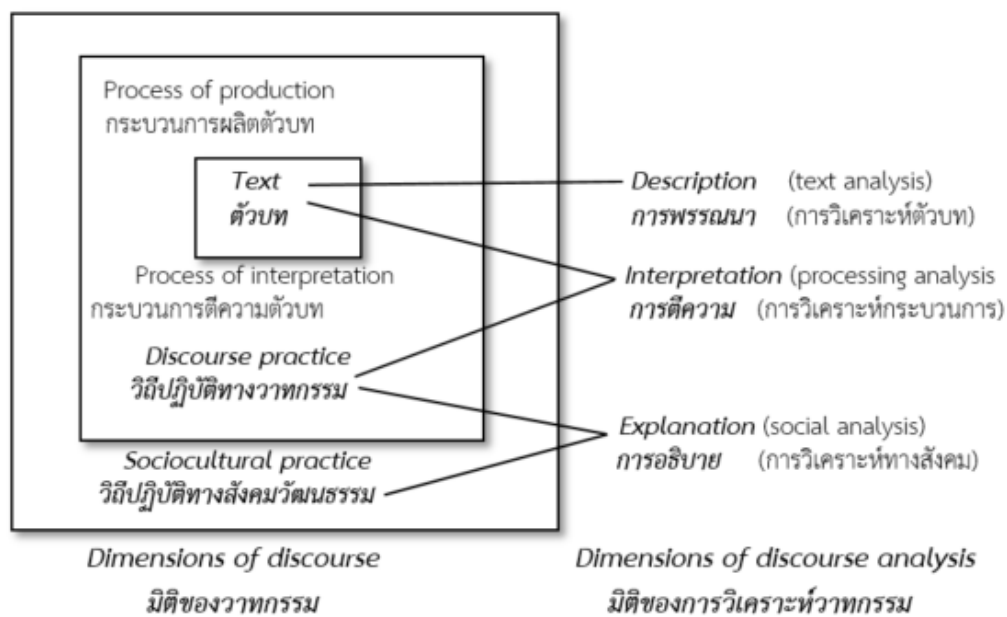
จากตัวอย่างตัวบทข่าวที่ปรากฏในวันเดียวกันของหนังสือพิมพ์ทั้งสองชื่อฉบับ จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐกล่าวถึงทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงในพาดหัวข่าวเดียว จึงมีเนื้อข่าวยาวกว่าหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ที่มีจำนวนพาดหัวข่าวที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมมากกว่าแต่มีเนื้อข่าวในแต่ละตัวบทสั้นกว่าไทยรัฐ ด้วยเหตุนี้ จำนวนตัวบทข่าวและปริมาณเนื้อข่าวที่ปรากฏในส่วนพาดหัวข่าวและวรรณคดีของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับที่เก็บข้อมูลจึงอาจแตกต่างกัน

975338140

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ตามแนวคิดกรอบมิติทางวาทกรรมของแฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) โดยแบ่งเป็นการวิเคราะห์ในระดับตัวบท ระดับวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม และระดับวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม ดังนี้

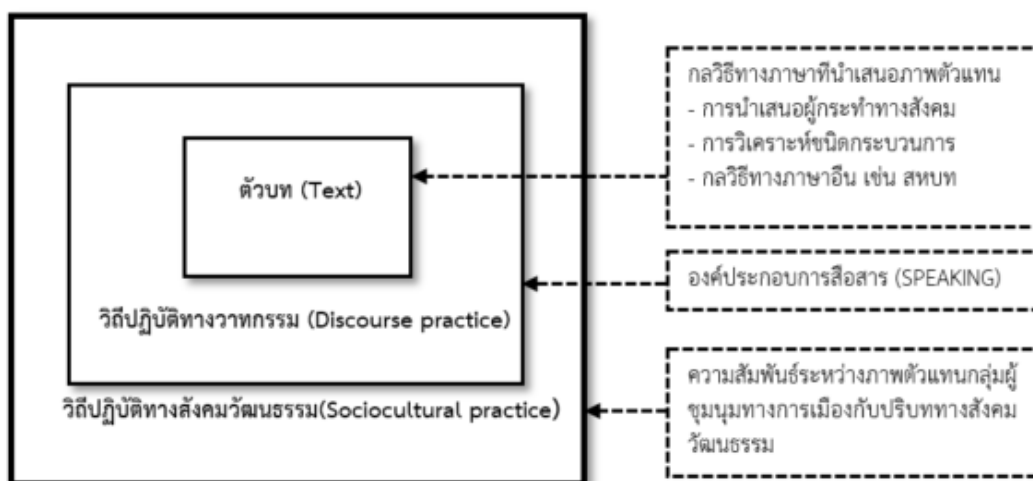

แผนภาพที่ 1 กรอบการวิเคราะห์วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของแฟร์คลัฟ

(ที่มา: Fairclough, 1995: 98)

- 3.1) การวิเคราะห์ในระดับตัวบท** ผู้วิจัยจะวิเคราะห์กลวิธีทางภาษา โดยนำแนวคิดเรื่องการนำเสนอผู้กระทำทางสังคมของฟาน ลีอูเวน (van Leeuwen, 1996) การวิเคราะห์ชนิดกระบวนการของฮัลลiday (Halliday, 1985) และกลวิธีทางภาษาอื่น ๆ เช่น สหบท มาวิเคราะห์การนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุม
- 3.2) การวิเคราะห์ในระดับวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม** ผู้วิจัยจะใช้กรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสาร (SPEAKING) ตามทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication) ของไฮม์ส์ (Hymes, 1974) มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นองค์ประกอบทางวาทกรรม และเห็นภาพรวมของเหตุการณ์การสื่อสาร ตลอดจนกระบวนการผลิตและกระจายตัวบท รวมถึงการรับและการตีความตัวบท

3.3) **การวิเคราะห์ในระดับวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม** ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองกับบริบททางสังคมวัฒนธรรม ได้แก่ สถานการณ์ทางการเมืองในช่วงที่มีการชุมนุมทางการเมือง จุดยืนทางการเมืองของสื่อหนังสือพิมพ์ และวิเคราะห์ผลทางอุดมการณ์ที่เกิดจากการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองที่ต่างกันของสื่อหนังสือพิมพ์ที่มีจุดยืนทางการเมืองต่างกัน

แผนภาพที่ 2 กรอบการวิเคราะห์ภาพตัวแทนของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

- 4) เรียบเรียงผลการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย
- 5) สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

1.6 นิยามศัพท์

ภาพตัวแทน (representation) หมายถึง การนำเสนอภาพของสรรพสิ่งรวมทั้งบุคคลหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในความคิด ความรับรู้ และความทรงจำออกสู่โลกภายนอกด้วยการใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ ภาพที่นำเสนอเป็นสิ่งที่ผ่านมุมมอง การคัดสรร การประเมินค่า และการตีความ การนำเสนอสิ่งเดียวกันโดยบุคคลหรือสื่อที่ต่างกัน อาจมีการเลือกภาพ แง่มุม และประเด็นที่ต่างกัมนำเสนอ ภาพที่แตกต่างกันย่อมทำให้เกิดความรับรู้ทางความหมายที่ต่างกัน ภาพที่นำเสนอไม่เพียงแต่สื่อหรือสะท้อนภาพในความคิดเท่านั้น หากแต่ยังให้ความหมายบางประการร่วมด้วย ดังนั้น "ภาพตัวแทนที่นำเสนอ" จึงเป็นการประกอบสร้าง "ความหมาย" ให้แก่สิ่งที่นำเสนอ

ภาพที่สร้างความชอบธรรม หมายถึง การนำเสนอภาพตัวแทนที่สื่อความหมายในแง่บวกหรือให้คุณค่าในแง่ความถูกต้องชอบธรรมแก่ผู้กระทำทางสังคม และ/หรือเหตุการณ์ทางสังคม

ภาพที่ลดทอนความชอบธรรม หมายถึง การนำเสนอภาพตัวแทนที่สื่อความหมายในแง่ลบ หรือลดทอนคุณค่าในแง่ความถูกต้องชอบธรรมแก่ผู้กระทำทางสังคม และ/หรือเหตุการณ์ทางสังคม

ภาพที่เป็นกลาง หมายถึง การนำเสนอภาพตัวแทนที่ไม่มีผลโดยตรงต่อการเพิ่มหรือลดทอนคุณค่าในแง่ความถูกต้องชอบธรรมแก่ผู้กระทำทางสังคม และ/หรือเหตุการณ์ทางสังคม

ผู้กระทำทางสังคม (social actor) หมายถึง ผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์หรือการกระทำทางสังคมที่ถูกนำเสนอในตัวบทโดยผู้ผลิตวาทกรรม เป็นการกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ในทางสังคมซึ่งมีความหมายต่างจาก “ผู้กระทำ” (agent) ซึ่งเป็นศัพท์ไวยากรณ์ที่กล่าวถึงนามวลีที่อ้างถึงคน สัตว์ และสิ่งที่เป็นผู้ทำอาการที่แสดงโดยกริยาต่าง ๆ ³

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2557 ในพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
- 2) ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองกับบริบททางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของไทย
- 3) สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับอำนาจของสื่อในการสร้างหรือชักนำความคิดและการรับรู้ของผู้คนในสังคม

³ ตัวอย่างเช่น ในงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาพตัวแทนของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ซึ่งเป็น) ”ผู้กระทำทางสังคม“ (social actors) ที่อาจถูกนำเสนอเป็น) ”ผู้กระทำ“ (agent) หรือเป็น) ”ผู้ถูกระทำ“ (patients) ในตัวบทวาทกรรมสื่อ

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาพตัวแทนผู้ชุมนุมและการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยตามแนวทางวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยและได้แบ่งการทบทวนวรรณกรรมในบทนี้ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกจะกล่าวถึงแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ส่วนที่สองจะเป็นการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะทบทวนกรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์สำหรับงานวิจัย ได้แก่ แนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) แนวคิดเรื่องภาพตัวแทน (representation) แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์และการนำเสนอพาดหัวข่าว แนวคิดเรื่องการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (representation of social actors) และแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์ชนิดกระบวนการ (transitivity) ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ตามลำดับ พร้อมทั้งชี้ให้เห็นว่าแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในการศึกษาประเด็นวิจัยในงานวิจัยนี้ได้ได้อย่างไร ดังนี้

2.1.1 แนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis)

เนื่องด้วยแนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์มีแนวคิดที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่หลายแนวคิดด้วยกัน ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแนวคิดสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ วาทกรรม (Discourse) วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis หรือ CDA) อุดมการณ์ (ideology) อำนาจ (power) และการครอบงำ (manipulation) ดังนี้

2.1.1.1 วาทกรรม (Discourse)

คำว่า “วาทกรรม” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “discourse” สำหรับประเด็นนิยามความหมายนั้น กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และจันทิมา เอี่ยมานนท์ (2549) กล่าวว่า ในภาษาอังกฤษ คำว่า “discourse” มีความหมายเป็น 2 มิติด้วยกัน คือ มิติว่าด้วยเรื่องภาษา กับมิติว่าด้วยเรื่องสังคมและวิถีปฏิบัติ (กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และจันทิมา เอี่ยมานนท์, 2549: 5) จากคำกล่าวข้างต้น หากพิจารณาการศึกษาในทางภาษาศาสตร์ จะเห็นได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับวาทกรรมที่นำมาใช้ศึกษา งานวิจัยทางภาษาไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะตามมุมมองในการศึกษา คือ มิติที่เน้น

975338140

ภาษา ซึ่งเป็นการใช้แนวคิดทางวาทกรรมมาศึกษาภาษาโดยเน้นที่มิติทางภาษา ที่เรียกว่า “ปริจเฉท” “ข้อความต่อเนื่อง” “สัมพันธ์สาร” หรือ “วจนะ” และมิติที่ศึกษาทั้งภาษาและสังคม ที่เรียกว่า “วาทกรรม” ซึ่งเป็นการนำแนวคิดทางวาทกรรมมาศึกษาภาษาโดยการศึกษาทั้งมิติภาษาและสังคม ในกรณีความแตกต่างระหว่างปริจเฉทและวาทกรรมนั้น ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556: 26) ได้กล่าวถึงนิยามของปริจเฉทและวาทกรรมไว้ว่า “ปริจเฉท” คือ หน่วยภาษาในระดับที่สูงกว่าประโยค (มุมมองโครงสร้างนิยม) หรือคือภาษาในบริบทการใช้ (มุมมองหน้าที่นิยม) ส่วน “วาทกรรม” คือ วิถีปฏิบัติทางสังคมที่ประกอบสร้างความหมายให้แก่สิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ตัวบท (ข้อเขียนและคำพูด) เป็นส่วนหนึ่งของวาทกรรม

แนวคิดสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาวาทกรรม และมีผู้นำไปใช้อ้างอิงอย่างแพร่หลาย คือแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและอำนาจของมิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) นักปรัชญาชาวฝรั่งเศส ซึ่งไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (2543) ได้กล่าวถึงนิยามของวาทกรรมในทางสังคมศาสตร์ตามแนวคิดของฟูโกต์ ดังนี้

“วาทกรรม หมายถึงระบบ และกระบวนการในการสร้าง/ผลิต (Constitute) เอกลักษณ์/อัตลักษณ์ (Identity) และความหมาย (Significance) ให้กับสรรพสิ่งต่าง ๆ ในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็ความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง นอกจากนั้นแล้ว วาทกรรมยังคงทำหน้าที่ตรึงสิ่งที่สร้างขึ้นมานั้นให้ดำรงอยู่และเป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง (Valorize) จนกลายเป็นวาทกรรมหลัก (Dominant Discourse) ขึ้นมาในสังคม และยังคงว่า วาทกรรม คือระบบที่ทำให้การพูด/การเขียนถึง (รวมทั้งการปฏิบัติ) ในเรื่องต่าง ๆ ในสังคมหนึ่งๆ เป็นไปได้ เพราะวาทกรรมจะเป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์ เงื่อนไข และกลไกต่าง ๆ ในการพูด การเขียน (รวมทั้งการปฏิบัติ) ในเรื่องราว/ในรูปแบบต่าง ๆ ด้วย”

(ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2543 : 19-20)

นิยามข้างต้นแสดงให้เห็นว่าแนวคิดนี้มองว่าวาทกรรมมิได้เป็นเพียงแค่ภาษาเท่านั้น แต่ยังรวมถึงกระบวนการในการสร้างและผลิตความหมายขึ้นมาอย่างเป็นระบบ ทั้งยังเป็นสิ่งที่กำหนดการพูด การเขียน รวมทั้งการกระทำในรูปแบบต่าง ๆ ของคนในสังคมด้วย อย่างไรก็ตาม กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ (2543) ได้แสดงทัศนะว่าแม้การมองวาทกรรมในทางสังคมศาสตร์จะให้ความเห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคมชัดเจน แต่การมองเช่นนี้มีข้อบกพร่องตรงที่การใช้ภาษามีบทบาทน้อยมากในสิ่งที่เรียกว่าวาทกรรม ทั้งที่ภาษาคือเครื่องมือของวาทกรรม คือกลไกสำคัญที่ทำให้วาทกรรมก่อรูปและดำเนินไป (กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์, 2543: 9)

975338140

การศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมในแนวทางที่ศึกษาทั้งภาษาและสังคมควบคู่กันไปได้ทำให้การศึกษาวิจัยและตอบคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางภาษามีความชัดเจนและกระจ่างมากขึ้น เนื่องจากการศึกษาในทางภาษาศาสตร์แต่เดิม อาจให้ความสำคัญแต่เพียงการศึกษาที่ตัวภาษาด้วยการบรรยายเฉพาะสิ่งที่เกิดขึ้นในภาษาโดยไม่สนใจสังคมหรือปริบทสังคมวัฒนธรรมที่แวดล้อม ในขณะที่แนวคิดวาทกรรมมิได้เป็นเพียงแค่การบรรยายลักษณะของภาษาเท่านั้น แต่จะต้องตีความและอธิบายปรากฏการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นกับภาษาหรือวาทกรรมที่ศึกษาด้วย

2.1.1.2 วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis)

จากการที่ภาษาเป็นเครื่องมือและเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนวาทกรรม หนึ่งในแนวทางการศึกษาวาทกรรมที่สำคัญคือการนำแนวคิดวาทกรรมจากทางสังคมศาสตร์มาศึกษาร่วมกับแนวคิดทางภาษาศาสตร์ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ภาษาจากตัวบท ในประเด็นของความสัมพันธ์ระหว่าง “วาทกรรม” กับ “ตัวบท” นั้น เครสส์ (Kress, 1985: 27) ได้ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ดังกล่าวว่า วาทกรรม (Discourse) จัดอยู่ในหมวดหมู่ทางสังคมและมาจากขอบเขตทางสังคม ส่วนตัวบทจัดอยู่ในหมวดหมู่ทางภาษาและมาจากขอบเขตทางภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรม (Discourse) กับตัวบท (Text) คือการที่วาทกรรมจะแสดงออกมาให้เห็นได้ผ่านทางตัวบท ดังนี้

“Discourse is a category that belongs to and derives from the social domain, and text is a category that belongs to and derives from the linguistic domain. The relation between the two is one of realization: Discourse finds its expression in text.”

(Kress, 1985: 27)

การศึกษาภาษาจากตัวบทในลักษณะของกระบวนการประกอบสร้างและสื่อความหมายนี้ เป็นการศึกษาในเชิงวิพากษ์ ดังที่แฟร์คลัฟ (2001) ได้กล่าวถึงแนวทางการศึกษาภาษาในเชิงวิพากษ์ว่าเป็นแนวทางที่ใช้ในความหมายพิเศษของจุดมุ่งหมายที่จะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่อาจถูกซ่อนเอาไว้ อย่างเช่น ความสัมพันธ์ระหว่างภาษา อำนาจ และอุดมการณ์ (Fairclough, 2001: 4) ทั้งนี้ วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ หรือที่เรียกในภาษาอังกฤษว่า Critical Discourse Analysis (CDA) เป็นแนวทางการศึกษาที่พัฒนาต่อมาจากภาษาศาสตร์เชิงวิพากษ์ ไวสส์และไวแดก (Weiss and

Wodak, 2007: 15) ได้กล่าวถึงการศึกษาตามแนวทางนี้ว่าเป็นการศึกษาเพื่อตรวจสอบและค้นหาความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมที่ปรากฏอยู่ในการใช้ภาษาหรือวาทกรรม ดังนี้

“ CDA might be defined as fundamentally interested in analyzing opaque as well as transparent structural relationships of dominance, discrimination, power and control as manifested in language. In other words, CDA aims to investigate critically social inequality as it is expressed, constituted, legitimized, and so on, by language use (or in discourse). ”

(Weiss and Wodak 2007: 15)

ณัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556: 37) ได้สรุปเปรียบเทียบให้เห็นความเกี่ยวข้องและความแตกต่างระหว่างการศึกษาในแนวทางปริจเฉทวิเคราะห์ (Discourse Analysis – DA) กับวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis - CDA) ไว้ดังนี้

ตารางที่ 5 การศึกษาในแนวทางปริจเฉทวิเคราะห์กับวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์

	ปริจเฉทวิเคราะห์	วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์
สิ่งที่ศึกษา	หน่วยภาษา	ปรากฏการณ์ทางสังคม มีภาษา(ข้อเขียนและคำพูด) เป็นองค์ประกอบสำคัญ
วัตถุประสงค์	พรรณนา และ/หรืออธิบายหน่วยภาษาในระดับที่สูงกว่าประโยคในด้านต่าง ๆ ช่วยแก้ข้อสงสัยในการวิเคราะห์หน่วยภาษาระดับอื่น ๆ เช่น การวิเคราะห์โครงสร้างประโยค	วิเคราะห์ให้เห็นการใช้อำนาจในทางมิชอบ อันนำไปสู่ความไม่เท่าเทียมกัน และความอยุติธรรม หรือต่อต้านอำนาจดังกล่าว ทั้งนี้ความตระหนักรู้จะนำไปสู่การปลดปล่อยผู้ถูกรอบงำ และการเปลี่ยนแปลงสังคมในทางที่ดีขึ้น
จุดยืนผู้วิจัย	เป็นกลาง ปราศจากอคติ	ไม่เป็นกลาง อยู่ข้างผู้ที่ถูกรอบงำ

975338140

	ปริจเฉทวิเคราะห์	วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์
วิธีวิจัย	แนวทางหลากหลาย งานวิจัยบางเรื่องใช้แนวคิดทฤษฎี เดียว บางเรื่องใช้หลายแนวคิด ร่วมกัน	แนวทางหลากหลาย งานวิจัยมีลักษณะเป็นการบูรณาการวิธีวิเคราะห์ ตามแนวภาษาศาสตร์และแนวคิดสาขาสังคมศาสตร์ - ในการวิเคราะห์ตัวบท ใช้วิธีการทางภาษาด้าน ต่าง ๆ รวมถึงปริจเฉทวิเคราะห์ด้วย - เน้นการวิเคราะห์บริบททางสังคมวัฒนธรรม ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์ตัวบท

(ที่มา: ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 37)

จากตารางข้างต้น ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556) ได้ชี้ให้เห็นว่าแม้การศึกษาในแนวทางทั้งสองจะมีวัตถุประสงค์ที่ต่างกันแต่ก็มีความเกี่ยวข้องกัน นักวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ที่เป็นนักภาษาศาสตร์ได้ให้ความสำคัญแก่การวิเคราะห์ภาษาระดับต่าง ๆ ในตัวบทเพื่อเผยให้เห็นความคิดหรือความหมายที่แฝงอยู่ ทั้งนี้โดยใช้ความรู้เรื่องปริจเฉทวิเคราะห์ด้วย (ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 37)

อนึ่ง เนื่องจากประเด็นที่ผู้วิจัยศึกษาในงานวิจัยนี้ คือ กลวิธีทางภาษาของวาทกรรมสื่อที่ปรากฏอยู่ในสื่อหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นการศึกษาตัวบท (text) และเป็นกรวิเคราะห์ภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองควบคู่กับการตีความและอ้างอิงบริบททางสังคมวัฒนธรรม ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงเป็นการศึกษาวาทกรรมในแนวทางศึกษาที่เน้นทั้งมิติภาษาและสังคม หรือที่เรียกว่า “วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์” ทั้งนี้ แนวทางการศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เป็นแนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์วาทกรรมที่มีได้ระบุหรือกำหนดวิธีการวิเคราะห์เอาไว้อย่างแน่นอนอนตายตัว การจะเลือกใช้วิธีการใดมาศึกษาวิเคราะห์ย่อมขึ้นอยู่กับผู้วิจัยแต่ละคนจะพิจารณาว่าวิธีการใดจะเหมาะสมและสามารถตอบคำถามในงานวิจัยของตนเองได้มากที่สุด แนวคิดที่ผู้วิจัยจะนำมาใช้เป็นแนวทางประกอบการศึกษาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ คือ แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (CDA) ของแฟร์คลัฟและแนวคิดวาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์ (CDS) ของพาน ไต้กั ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของแฟร์คลัฟ (Fairclough)

กรอบการวิเคราะห์วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของแฟร์คลัฟเป็นแนวคิดที่ได้รับความนิยมในการศึกษาตามแนวทางวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ทั้งนี้แฟร์คลัฟ (2001: 26) ได้กล่าวว่า การศึกษาวิเคราะห์ตามแนวทางวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เป็นการวิเคราะห์ตัวบทและปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ แต่ก็มีใช้การศึกษาที่เริ่มต้นจากตัวบทและปฏิสัมพันธ์ แต่เป็นการเริ่มจากประเด็นและปัญหา

ต่าง ๆ ทางสังคม ทั้งปัญหาที่ผู้คนได้เผชิญอยู่ในการใช้ชีวิตในสังคม และประเด็นต่าง ๆ ที่ได้มีการหยิบยกขึ้นมากล่าวถึงในทางสังคมวิทยา ทางรัฐศาสตร์ หรือทางวัฒนธรรมศึกษา ดังนี้

“CDA analyses texts and interactions, but it does not start from texts and interactions. It starts rather from social issues and problems, problems which face people in their social lives, issues which are taken up within sociology, political science and/or cultural studies.”

(Fairclough, 2001: 26)

แฟร์คลัฟ (1989: 22) มองว่าการที่ภาษาเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างหรือผลิตความหมายให้แก่สิ่งต่าง ๆ นั้น ก็เนื่องมาจากการที่วาทกรรมเป็นวิถีปฏิบัติทางสังคม (social practice) รูปแบบหนึ่ง กล่าวคือ วาทกรรมถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคมก็มีใช้เป็นเพียงความสัมพันธ์จากภายนอก แต่เป็นความสัมพันธ์ภายในและมีความเป็นเหตุเป็นผลกัน เนื่องจากเราต้องใช้ภาษาตามวิถีทางที่สังคมกำหนดซึ่งมีผลต่อการรักษาความสัมพันธ์ทางสังคม จึงอาจกล่าวได้ว่าปรากฏการณ์ทางภาษาก็คือปรากฏการณ์ทางสังคม ด้วยเหตุนี้ ภาษาจึงมิได้เป็นเพียงผลที่เกิดจากกระบวนการหรือวิถีปฏิบัติทางสังคมเท่านั้น หากแต่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการหรือวิถีปฏิบัติทางสังคมด้วยในเวลาเดียวกัน และด้วยการที่วาทกรรมเป็นกระบวนการทางสังคมนี้เอง วาทกรรมจึงต่างจากตัวบทที่เป็นผลผลิตมากกว่าเป็นกระบวนการ กล่าวคือวาทกรรมเป็นกระบวนการของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของตัวบท ซึ่งประกอบไปด้วยกระบวนการผลิตที่มีตัวบทเป็นผลผลิต และกระบวนการตีความที่มีตัวบทเป็นแหล่งข้อมูล นอกจากนี้วาทกรรมยังเป็นกระบวนการที่ประกอบไปด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ทางสังคมที่มาจากระบบความคิดบางประการเกี่ยวกับการผลิตและการตีความวาทกรรมที่สังคมสร้างขึ้นและอาจส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันขึ้นในสังคม

จากความคิดดังกล่าว แฟร์คลัฟ (1995: 96-97) ได้กล่าวถึงระเบียบวิธีในการศึกษาวาทกรรม โดยใช้กรอบการศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ที่พิจารณาจากสถานการณ์ในการสื่อสารว่ามีองค์ประกอบของมิติทางวาทกรรม (Dimensions of discourse) ที่สัมพันธ์กัน 3 มิติ (Fairclough, 1995: 97) ได้แก่

1) ตัวบท (text)

คือ คำพูดและข้อเขียน

2) วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discourse practice)

คือ กระบวนการผลิตและกระบวนการตีความตัวบท

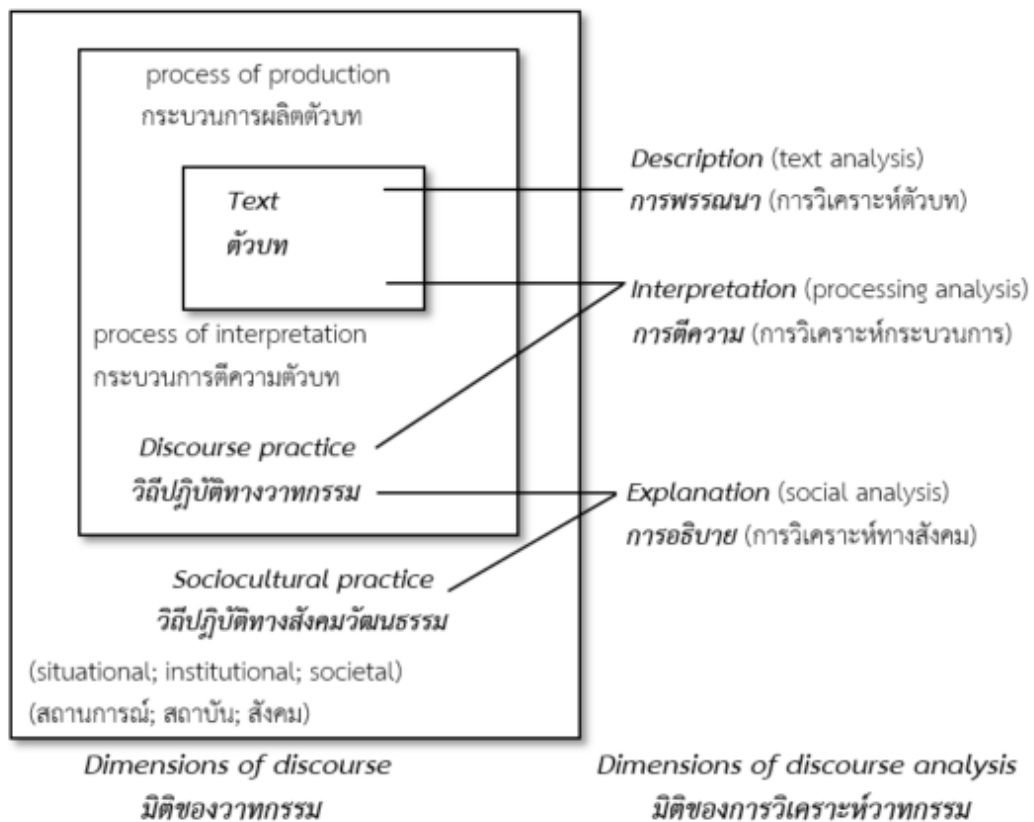

975338140

3) วิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม (sociocultural practice)

คือ ปัจจัยหรือบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

ทั้งนี้ แฟร์คลัฟ (1995: 98) ได้เสนอกรอบการวิเคราะห์วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ที่ประกอบด้วยมิติของวาทกรรม (Dimensions of discourse) และมิติของการวิเคราะห์วาทกรรม (Dimensions of discourse analysis) ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 3 กรอบการวิเคราะห์วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของแฟร์คลัฟ

(ที่มา: Fairclough, 1995: 98)

หากพิจารณากรอบการวิเคราะห์วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของแฟร์คลัฟ จะเห็นได้ว่า นอกจากส่วนที่เป็นภาษาหรือตัวบทแล้ว ยังได้รวมเอากระบวนการในการผลิตและตีความตัวบทรวมทั้งบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวบทหรือการใช้ภาษาด้วย แผนภาพข้างต้นแสดงให้เห็นถึงมิติของวาทกรรม (Dimensions of discourse) ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคม กล่าวคือ “ตัวบท” (Text) เป็นผลผลิตจาก “วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม” (Discourse practice) ที่มีมิติของ “วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม” (Sociocultural practice) ล้อมรอบอยู่ จาก

องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันทั้ง 3 มิตินี้ แฟร์คลัฟ (1995: 97-98) ได้เสนอแนวคิดในการวิเคราะห์วาทกรรมเป็น 3 ด้าน (Dimensions of discourse analysis) ด้านแรก คือ “การพรรณนา” (Description) เป็นการวิเคราะห์ตัวบท (text analysis) ที่เกี่ยวข้องกับภาษาโดยตรง ด้านต่อมาคือ “การตีความ” (Interpretation) เป็นการวิเคราะห์กระบวนการผลิตตัวบท (processing analysis) ด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทและกระบวนการผลิตซึ่งประกอบด้วยการผลิตตัวบท การรับและการตีความตัวบท ส่วนด้านสุดท้าย คือ “การอธิบาย” (Explanation) เป็นการวิเคราะห์ทางสังคม (social analysis) ที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทางสังคมวัฒนธรรมกับกระบวนการทางวาทกรรม

ด้วยเหตุนี้ วาทกรรมในทัศนะของแฟร์คลัฟจึงหมายถึงการใช้ภาษาเพื่อสื่อความคิดต่าง ๆ ของคนในสังคม และการใช้ภาษาดังกล่าวก็ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของปฏิบัติการทางสังคมด้วยในขณะเดียวกัน ดังนั้นภาษาและสังคมจึงมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ภาษามีอิทธิพลต่อสังคม ทำหน้าที่สะท้อนและผลิตซ้ำความคิดความเชื่อต่าง ๆ ในสังคมไม่ว่าผู้ใช้ภาษาจะรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม ในขณะเดียวกันสังคมก็มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา ดังนั้นการวิเคราะห์วาทกรรมจึงมิได้เป็นเพียงการวิเคราะห์เฉพาะตัวภาษาหรือตัวบทเท่านั้น หากแต่ยังรวมไปถึงการวิเคราะห์บริบททางสังคมที่กำหนดภาษาด้วย

ในงานวิจัยนี้ ตัวบทที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิเคราะห์คือข้อมูลภาษาที่หนังสือพิมพ์ได้นำเสนอข่าวเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมือง โดยการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาตลอดจนกลวิธีทางภาษาที่สื่อภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมประท้วงทางการเมืองจากตัวบทดังกล่าว ทั้งนี้ หากพิจารณาตามแนวคิดดังกล่าวของแฟร์คลัฟ จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์เป็นวาทกรรมประเภทหนึ่ง que สร้างหรือให้ความหมายแก่สิ่งต่าง ๆ ในสังคมและถ่ายทอดไปสู่ผู้อ่านในวงกว้าง หนังสือพิมพ์ในฐานะวาทกรรมจึงสามารถพิจารณาได้เป็น 3 มิติ คือ “ตัวบท” ได้แก่ ภาษาที่ปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์ “วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม” ได้แก่ กระบวนการผลิตและกระบวนการตีความที่ผู้ผลิตตัวบทและผู้รับตัวบทมีต่อข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ และ “วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม” ได้แก่ ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อการผลิตและการทำความเข้าใจตัวบทที่ถ่ายทอดอยู่ในหนังสือพิมพ์ จากองค์ประกอบของวาทกรรมทั้ง 3 มิติที่สัมพันธ์กับการวิเคราะห์วาทกรรมทั้ง 3 ด้านนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ในด้านของการพรรณนา (Description) ด้วยการศึกษวิเคราะห์ตัวบท (text analysis) ที่เป็นพาดหัวข่าวและวรรคนำข่าวในหนังสือพิมพ์และวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมือง โดยงานวิจัยนี้จะเน้นการวิเคราะห์ส่วนนี้ที่สำคัญ ส่วนในการตีความ (Interpretation) จะเป็นการวิเคราะห์กระบวนการ (processing analysis) เพื่อศึกษาว่าใครเป็นผู้ผลิตตัวบท ใครเป็นผู้รับตัวบท และการสื่อสารที่เกิดขึ้นนี้มีองค์ประกอบในการสื่อสารอย่างไร ส่วนในด้านการอธิบาย

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

(Explanation) ผู้วิจัยจะนำแนวคิดที่เป็นการวิเคราะห์ทางสังคม (social analysis) มาอธิบายเพื่อให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการผลิตด้วยทว่ามีความคิดความเชื่อหรือความรู้ใดที่มีผลต่อการผลิตด้วย

2) แนวคิดวาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์ของฟาน ไต้ก (van Dijk)

แนวคิดที่ได้รับความนิยมในการศึกษาตามแนวทางวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์อีกแนวคิดหนึ่ง คือ กรอบการวิเคราะห์วาทกรรมตามแนวคิดของฟาน ไต้ก ทั้งนี้ ฟาน ไต้ก (2008) ได้เสนอให้เปลี่ยนจากการเรียกวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis - CDA) มาเป็น “วาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์” (Critical Discourse Studies - CDS) เนื่องจากเหตุผลหลักคือการมองว่า CDS ไม่ใช่กระบวนการ (method) ของการวิเคราะห์วาทกรรม หากแต่เป็นการใช้ระเบียบวิธีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์วาทกรรม (van Dijk, 2008: 2)

การศึกษาตามแนวทางของฟาน ไต้ก (2008) มุ่งไปที่มิติของอำนาจที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาการใช้ภาษา วาทกรรม และการสื่อสาร โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษา "การผลิตซ้ำทางวาทกรรมของการใช้อำนาจในทางมิชอบ (power abuse) และความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม" แนวทางในการวิเคราะห์จึงเป็นการศึกษาว่าวาทกรรมสัมพันธ์กับความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (power relation) ในสังคมอย่างไร ทั้งยังศึกษารูปแบบที่สัมพันธ์ขององค์ประกอบใน “ระดับจุลภาค” (micro level) ได้แก่ การเขียน (text) การพูด (talk) การปฏิสัมพันธ์ (interaction) และวิถีปฏิบัติทางสัญญะ (semiotic practices) เพื่อที่จะวิเคราะห์รูปแบบใน “ระดับมหภาค” (macro-level aspects) ของสังคม เช่น กลุ่ม หรือองค์กร และความสัมพันธ์ของพวกเขาต่อการควบคุมสิ่งต่าง ๆ ทั้งนี้ วาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์จะได้สนใจเพียงแค่ลักษณะของอำนาจ หากแต่มุ่งเน้นศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจในทางมิชอบ (abuse of power) หรือในรูปแบบของการครอบงำ (domination) ที่ส่งผลให้เกิดความอยุติธรรมและความไม่เท่าเทียมกันในสังคม (van Dijk, 2008: 1)

เนื่องจากจุดมุ่งหมายที่สำคัญของวาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์เป็นการศึกษาการผลิตซ้ำทางวาทกรรมของการใช้อำนาจในทางมิชอบที่ก่อให้เกิดผลที่ตามมาคือความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม ฟาน ไต้กจึงให้ความสนใจกับการศึกษาในลักษณะที่เป็นเชิงวิพากษ์เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ทางสังคมเป็นพิเศษ ทั้งปัญหาและความไม่เท่าเทียมกันในสังคม รวมทั้งปรากฏการณ์การครอบงำและปรากฏการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยฟาน ไต้ก (van Dijk, 2008: 6-7) ได้กล่าวถึงการศึกษาเชิงวิพากษ์ไว้ว่านักวิชาการที่ศึกษาทางวาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์จะไม่ “เป็นกลาง” แต่ได้เลือกข้างและกระทำอย่างเปิดเผยด้วยการเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกลุ่มที่ถูกครอบงำในสังคม และนักวิชาการเหล่านี้ก็ได้ศึกษาเพียงแค่ปัญหาสังคมหรือรูปแบบของความไม่เท่าเทียมเพราะเหล่านี้เป็น

975338140

สิ่งที่ “น่าสนใจ” ที่จะศึกษาเท่านั้น แต่ยังมีจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนที่จะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในการสนับสนุนกลุ่มที่ถูกครอบงำ ดังนี้

“ These points clearly imply that scholars in CDS are not ‘neutral’, but commit themselves to an engagement in favour of dominated groups in society. They take position, and do so explicitly....They do not merely study social problems or forms of inequality because these are ‘interesting’ things to study but explicitly also with the aim of contributing to specific social change in favour of the dominated groups.”

(van Dijk, 2008: 6-7)

แนวคิดวาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์ของฟาน ไดก์ (2008) จึงเป็นการเลือกที่จะสนับสนุนกลุ่มคนที่ถูกครอบงำ (dominated groups) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขอบเขตการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและการสื่อสาร โดยวิธีการของวาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์จะมุ่งเน้นความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างโครงสร้างทางสังคม (social structure) และโครงสร้างทางวาทกรรม (discourse structure) รวมทั้งวิธีการที่โครงสร้างวาทกรรมอาจแปรหรือได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างสังคม (van Dijk 2008: 4)

ฟาน ไดก์ (2008) ได้เสนอว่า วาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Studies - CDS) ต้องพิจารณาไปที่การวิเคราะห์การผลิตซ้ำอำนาจวาทกรรมที่แสดงความสัมพันธ์พื้นฐานระหว่างวาทกรรม (Discourse) ปริชาณ (Cognition) และสังคม (Society) หรือที่เรียกว่าสามเหลี่ยมความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรม-ปริชาณ-สังคม (a triangle of concept) ฟาน ไดก์มองว่าการศึกษาในแนวทางวาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์จำเป็นที่จะต้องสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรม-ปริชาณ-สังคมทั้ง 3 มิติ แม้บางครั้งผู้ที่ศึกษาอาจต้องการมุ่งเน้นไปที่มิติใดมิติหนึ่งมากกว่าก็ตาม วัตถุประสงค์ทั่วไปในการวิเคราะห์ของงานวิจัยแนวนี้นี้มักเชื่อมโยงกับสังคม โดยเฉพาะเรื่องของอำนาจ (power) และการมีอำนาจเหนือกว่า (domination) ที่ปรากฏในวาทกรรม รวมทั้งวิถีปฏิบัติทางสังคมหรือปรากฏการณ์อื่น ๆ ที่ต้องการศึกษา ทั้งนี้ อำนาจของโครงสร้างทางสังคมเป็นสิ่งที่ไม่มีในตัวตนหรือการพูดคุย แต่สามารถสังเกต มีประสบการณ์ ตีความ และแสดงให้เห็นได้จากสมาชิกในสังคม เช่น จากการปฏิสัมพันธ์ หรือจากการสื่อสารในชีวิตประจำวัน กล่าวคือ ปริชาณส่วนตัวและปริชาณทางสังคมจะกระจายอยู่ระหว่างสังคมและสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้วาทกรรมศึกษา

975338140

เชิงวิพากษ์จึงต้องศึกษาปัญหาทางสังคมทั้งในมิติของวาทกรรม ปริธาน และสังคม เนื่องจากไม่มีมิติใด มิติหนึ่งที่สามารถเข้าใจได้อย่างแท้จริงโดยปราศจากมิติอื่น (van Dijk, 2008: 16)

นอกจากความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรม ปริธาน และสังคมแล้ว ฟาน ไดก์ (2008) ยังได้ชี้ให้เห็นว่ามีอีกมิติหนึ่งที่เป็นพื้นฐานในงานวิจัยแนววาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์ คือ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เช่น การเหยียดเชื้อชาติในสื่อ การเมือง หรือการศึกษา ซึ่งมีมิติทางประวัติศาสตร์เป็นมิติที่สำคัญและมีส่วนช่วยให้เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมได้ ดังจะเห็นได้จากกรณีของการเหยียดเชื้อชาติที่มีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนานไม่ใช่สิ่งที่เริ่มมีขึ้นในปัจจุบัน นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในหลายทศวรรษที่ผ่านมา เช่น ชนชั้น เพศสถานะ กลุ่มชาติพันธุ์ ก็เป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในสังคมต่าง ๆ ดังนั้น การศึกษาตามแนววาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์ จึงควรวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้รวมไปถึงการผลิตซ้ำอำนาจทางวาทกรรมด้วย (van Dijk, 2008: 16-17)

ทั้งนี้ ในประเด็นของการวิเคราะห์อุดมการณ์ ฟาน ไดก์ (1998) ได้เสนอว่าในการที่จะเผยอุดมการณ์ที่ซ่อนอยู่ ควรจะต้องวิเคราะห์วาทกรรมตามวิธีการต่อไปนี้ (van Dijk, 1998: 61-63)

- 1) ตรวจสอบบริบทของวาทกรรมจากภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ การเมือง หรือทางสังคมของความขัดแย้ง และผู้มีส่วนร่วมหลัก (main participants) ของเหตุการณ์ดังกล่าว
- 2) วิเคราะห์กลุ่มต่าง ๆ ตลอดจนความสัมพันธ์เชิงอำนาจและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้อง
- 3) ชี้ให้เห็นความเห็นในเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับ “พวกเรา” (Us) และ “พวกเขา” (Them)
- 4) ทำให้เกิดความชัดเจนในการคาดคะเนล่วงหน้าและโดยนัย
- 5) ตรวจสอบโครงสร้างของตัวเลือกทางคำศัพท์และโครงสร้างประโยค ในทางที่ช่วยในการเน้นย้ำ(และลด)ความเห็นของกลุ่มทั้งสองข้าง

สำหรับในประเด็นของการศึกษาภาษานั้น ฟาน ไดก์ (2009: 65 อ้างถึงในณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556:49) ได้อธิบายว่าภาษาที่วาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์กล่าวถึง มีใจเรื่องกฎไวยากรณ์ในภาษา แต่คือการใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับอุดมการณ์ หรือก็คือการที่เราเลือกใช้รูปภาษาเพื่อแสดงหรือปิดบังบางอย่างที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของกลุ่ม โดยยกตัวอย่างการวิเคราะห์ตัวบท เริ่มจากการวิเคราะห์โครงสร้างความหมายระดับตัวบทหรือการวิเคราะห์ใจความสำคัญ (semantic macrostructure) ต่อด้วยการวิเคราะห์ความหมายระดับถ้อยคำ (local meaning) ได้แก่ การวิเคราะห์ความหมายของคำและถ้อยคำ ความหมายแฝงลักษณะต่าง ๆ เช่น มูลบท (presupposition) ความหมายเป็นนัย (implicature) และยังคงพิจารณาวิถีทางภาษาในระดับ

อื่น ๆ ด้วย เช่น การใช้ทำนองเสียง โครงสร้างประโยค ผลัดการสนทนา การหยุด การแสดงความ
ลึกลับ ฯลฯ

จากแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของฟาน ไตก์ที่เรียกว่าวาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์
(Critical Discourse Studies - CDS) ที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น สามารถสรุปได้ว่าแนวทางการศึกษา
ดังกล่าวเป็นแนวทางที่มุ่งเน้นไปที่การศึกษาในประเด็นของวาทกรรมกับการครอบงำทางความคิดของ
คนในสังคม รวมทั้งการผลิตซ้ำทางวาทกรรมของการใช้อำนาจในทางมิชอบในสังคม ตลอดจน
ความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรมกับอำนาจหรือสิ่งที่ทำให้เกิดอำนาจที่ไม่ชอบธรรมขึ้นมา

เนื่องจากประเด็นที่ผู้วิจัยศึกษานั้นเกี่ยวข้องกับการศึกษาว่าสื่อหนังสือพิมพ์นำเสนอภาพ
ตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองผ่านทางกลวิธีทางภาษาอย่างไร ซึ่งเป็นการศึกษาที่รวมทั้งวิ
เคราะห์มุมมองของสื่อที่มีต่อผู้ชุมนุมประท้วง ตลอดจนศึกษาว่าการใช้ภาษาของสื่อมีความสัมพันธ์
เกี่ยวข้องกับบริบทในสังคมไทยอย่างไร การศึกษาในประเด็นดังกล่าวจึงต้องอ้างอิงบริบททางสังคม
ประกอบการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงจะนำแนวคิดของฟาน ไตก์ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับแนวทางของ
แฟร์คลัฟ เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลครอบคลุมและรอบด้านมากยิ่งขึ้น เนื่องจากแนวคิดของฟาน ไตก์
นอกจากจะให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ภาษาในตัวตนและการวิเคราะห์บริบททางสังคม
เช่นเดียวกับแฟร์คลัฟแล้ว ฟาน ไตก์ก็ยังได้เสนอแนวทางในการวิเคราะห์วาทกรรมและการวิเคราะห์
รูปภาพจากตัวบทไว้ด้วย

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการศึกษาในแนวทางวาทกรรมวิเคราะห์เชิง
วิพากษ์มีความเกี่ยวข้องกับระบบโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม เป็นการปฏิสัมพันธ์ในเชิงสังคม
ระหว่างตัวตนและบริบท และการใช้ภาษาก็เป็นพฤติกรรมเชิงสังคม เนื่องจากการใช้ภาษาบ่งบอก
เจตนาของผู้ใช้ รวมไปถึงเรื่องของอำนาจ อุดมการณ์ และการครอบงำที่แอบแฝงอยู่เบื้องหลังการใช้
ภาษา ซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงประเด็นของอุดมการณ์ อำนาจ และการครอบงำเป็นลำดับต่อไป

2.1.1.3 อุดมการณ์ (Ideology)

แนวคิดเรื่อง “อุดมการณ์” (Ideology) เป็นหนึ่งในแนวคิดสำคัญของการศึกษาในแนวทาง
วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ในการศึกษาตามแนวทางวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์นั้น ได้มีการนำ
แนวคิดเกี่ยวกับ อุดมการณ์มาใช้เพื่ออธิบายวิธีการที่ความคิดและค่านิยมที่ประกอบความคิดเหล่านี้
สะท้อนให้เห็นถึงผลประโยชน์ของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยจุดมุ่งหมายของวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์
คือการเผยให้เห็นอุดมการณ์ที่อาจแฝงอยู่ในตัวบท (Machin and Mayr, 2012: 24-25)

ฟาน ไตก์ (1998) ได้ให้นิยามของอุดมการณ์ไว้ว่า เป็นระบบความเชื่อของกลุ่มคนในสังคม
โดยเป็นความเชื่อที่มีได้เป็นของคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะแต่เป็นความเชื่อร่วมกันของกลุ่มคน อย่างไรก็ตาม

975338140

ดี ความคิดของใครคนใดคนหนึ่งก็อาจพัฒนาเป็นอุดมการณ์ได้ หากสามารถที่จะทำให้ผู้อื่นยอมรับ และเชื่อตามความคิดความเชื่อนั้นได้ และหากอุดมการณ์หรือความเชื่อนั้น ๆ กลายเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมแล้วก็อาจพัฒนาไปเป็นโลกทัศน์ได้เช่นกัน

เมชินและเมเยอร์ (Machin and Mayr, 2012) ได้แสดงทัศนะว่าอุดมการณ์เป็นลักษณะวิธีการที่วาทกรรมบางอย่างกลายเป็นที่ยอมรับ และปิดบังอำพรางบางสิ่งเพื่อรักษาซึ่งความสัมพันธ์เชิงอำนาจ อุดมการณ์ปิดบังธรรมชาติของสังคมที่ไม่เท่าเทียมกันของเราและป้องกันไม่ให้เราเห็นทางเลือกอื่น เป็นการจำกัดสิ่งที่สามารถมองเห็นได้และสิ่งที่เราคิดว่าเราสามารถทำได้ เช่น ในสังคมตะวันตกปัจจุบัน เราเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาหรือเป็นสามัญสำนึกว่า “ธุรกิจ” ควรจะเป็นหัวใจของทุกอย่างและเป็นสิ่งจำเป็นของสังคมรวมทั้งการดำรงอยู่ของมนุษย์ อำนาจของมุมมองนี้คือ การที่ทางเลือกอื่น ๆ ถูกมองด้วยความเย้ยหยัน อุดมการณ์สามารถพบได้ในพื้นที่ทั่วไปของชีวิตทางสังคม (social life) ในความคิด (ideas) ความรู้ (knowledge) และวิถีปฏิบัติของสถาบัน (institutional practices) ในกรณีของ “ธุรกิจ” นั้น อุดมการณ์นี้ได้เข้ามาครอบงำทุกอย่างในสังคม แม้กระทั่งวิธีการบริหารโรงเรียนและโรงพยาบาล ส่งผลให้สวัสดิการทางสังคม ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตของผู้คนกลายเป็นรองต่อความมีประสิทธิภาพทางธุรกิจหรือที่เรียกว่า “กำไร” เช่น ในปัจจุบันการเห็นโรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่เอกชนที่มีผลประโยชน์ทางธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้องกลายเป็นเรื่องธรรมดาในประเทศอังกฤษ

สำหรับในประเด็นหน้าที่ของอุดมการณ์นั้น แฟร์คลัฟ (1995: 263) ได้ให้ความเห็นว่า อุดมการณ์ที่ปรากฏในวาทกรรมมักเป็นมากกว่าเพียงแค่การเปิดเผยหรือการปกปิดความเชื่อของบุคคลเท่านั้น แต่ยังมีหน้าที่สำคัญในการโน้มน้าวใจด้วยการที่ผู้พูดต้องการจะเปลี่ยนความคิดของผู้รับสารในวิธีการที่มีความสอดคล้องกับความเชื่อ ความตั้งใจ และเป้าหมายของตน ส่วนในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์นั้น แฟร์คลัฟได้กล่าวว่า อุดมการณ์เป็นสิ่งที่เห็นได้อย่างเด่นชัดในวาทกรรม ดังนั้น ภาษาจึงสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการควบคุมทางสังคมได้ (Fairclough , 1989: 2-3)

ส่วนกฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ (2543: 4) ได้กล่าวถึงประเด็นของภาษากับอุดมการณ์ว่า อุดมการณ์เป็นความคิดความเชื่ออย่างเป็นระบบที่อยู่เบื้องหลังการใช้ภาษา เป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมและการกระทำของมนุษย์ รวมทั้งพฤติกรรมในการใช้ภาษา อุดมการณ์ของคนในสถาบันเดียวกันไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน แต่อุดมการณ์ก็ไม่เหมือนกับความคิด มุมมอง หรือทัศนคติ ซึ่งอาจเป็นของใครคนใดคนหนึ่ง อุดมการณ์มีลักษณะที่เป็นสังคม เป็นความคิดเห็นของกลุ่ม มากกว่าจะเป็นของบุคคล นอกจากนี้กฤษดาวรรณ (2543: 4-5) ยังได้ชี้ให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและอุดมการณ์นั้นเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดในการใช้ภาษาของสื่อมวลชนโดยเฉพาะในการรายงานข่าวใน

975338140

CD iThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

หนังสือพิมพ์ แม้หนังสือพิมพ์จะต้องการให้เราเชื่อว่าสิ่งที่นำเสนอเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงและนำเสนอตามอย่างที่เกิดขึ้นจริงทุกประการโดยปราศจากทัศนคติหรือความมีอคติใด ๆ ก็ตาม

กล่าวโดยสรุป อุดมการณ์ หมายถึง ชุดความคิด ความเชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ ในสังคมที่ถูกสร้างขึ้นมาจากกลุ่มผู้มีอำนาจหรือเป็นความคิดความเชื่อของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่กลายเป็นที่ยอมรับและเชื่อตามในสังคม โดยมีภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ในการประกอบสร้างและสื่อความหมายของความคิดความเชื่อเหล่านั้นขึ้นมา นอกจากอุดมการณ์จะอยู่เบื้องหลังการใช้ภาษาของคนในสังคมด้วยการกำหนดพฤติกรรมและการกระทำต่าง ๆ รวมไปถึงพฤติกรรมการใช้ภาษาของคนในสังคมแล้ว ในทางกลับกันภาษาก็มีส่วนประกอบสร้างอุดมการณ์ด้วยเช่นกัน

2.1.1.4 อำนาจ (Power)

พาน ไต้กั (2008: 9-10) กล่าวว่าเดิมอำนาจทางสังคม หมายถึง สิทธิพิเศษในการเข้าถึงหรือควบคุมทรัพยากร เช่น เมืองหลวง ที่ดิน หรือทรัพยากรเชิงสัญลักษณ์ เช่น ความรู้ การศึกษา ชื่อเสียง หรือพลังกำลัง แต่ปัจจุบันอำนาจทางสังคม คือ อำนาจเชิงสัญลักษณ์ (symbolic power) ที่หมายถึง สิทธิพิเศษในการเข้าถึงหรือการควบคุมวาทกรรมสาธารณะ ก่อให้เกิดการควบคุมจิตใจของมวลชนตามมา การควบคุมวาทกรรมสาธารณะ คือ การควบคุม(จิตใจ)ประชาชน เป็นการควบคุมสิ่งที่ประชาชนต้องการหรือต้องทำ โดยไม่จำเป็นต้องบังคับ หากสามารถโน้มน้าว เคลี้ยกล่อม ปลุกฝังหรือครอบงำได้ ดังนั้น นักการเมือง นักหนังสือพิมพ์ นักเขียน นักวิชาการ ครูอาจารย์ นักกฎหมาย ข้าราชการ ผู้จัดการธุรกิจผู้ควบคุมสื่อมวลชนทางอ้อม และทุกคนที่มีสิทธิพิเศษในการเข้าถึงวาทกรรมสาธารณะ สามารถกลายเป็นผู้มีอำนาจได้ อำนาจเชิงสัญลักษณ์อาจได้มาจากอำนาจอื่น ๆ เช่น การที่นักการเมืองอาศัยอำนาจทางการเมืองทำให้มีอำนาจในการเข้าถึงวาทกรรมสาธารณะได้ อำนาจจึงเป็นการควบคุมหรือการเหนือกว่าคนกลุ่มอื่น

ส่วนเมซินและเมเยอร์ (2012) ได้กล่าวว่าอำนาจมาจากการเข้าถึงสิทธิพิเศษในทรัพยากรทางสังคม เช่น การศึกษา ความรู้ และความมั่งคั่ง ซึ่งให้อำนาจหน้าที่ (authority) สถานภาพ (status) และอิทธิพล (influence) ต่อผู้ที่สามารถเข้าถึงสิ่งเหล่านี้ และทำให้พวกเขาสามารถครอบงำ บังคับ และควบคุมกลุ่มผู้อยู่ใต้บังคับได้ ภาษาจึงมิได้เป็นเพียงเครื่องมือของการสื่อสารหรือเป็นไปเพื่อโน้มน้าวใจ แต่เป็นความหมายของการประกอบสร้างทางสังคม และการครอบงำทางสังคม วาทกรรมจึงไม่เพียงแต่สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการทางสังคมและโครงสร้างทางสังคมเท่านั้น แต่ยังถูกนำไปสู่การผลิตและการผลิตซ้ำของกระบวนการและโครงสร้างเหล่านี้ด้วย ทั้งนี้ อำนาจมิได้เป็นเพียงแค่การครอบงำจากด้านบน แต่ยังสามารถเป็นการผลิตร่วมกันเมื่อมีคนเชื่อหรือจะนำไปสู่การเชื่อว่าการครอบงำที่เกิดขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่ชอบธรรมในบางวิถีทาง เช่น ในประเทศประชาธิปไตยตะวันตก

975338140

ประชาชนเลือกนักการเมืองเพราะเชื่อว่าพวกเขามีอำนาจในการบริหารประเทศ หรือเราเชื่อว่าแพทย์มีอำนาจที่จะดูแลรักษาตามที่เราร้องขอ อำนาจจึงจำเป็นที่จะต้องถูกมองว่าชอบธรรมโดยประชาชน เพื่อที่จะได้รับการยอมรับ และกระบวนการของความชอบธรรมนี้ โดยทั่วไปจะแสดงผ่านภาษาและระบบการสื่อสารอื่น ๆ ซึ่งงานวิจัยในทางวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับอิทธิพลในการโน้มน้าวใจของอำนาจ (Machin and Mayr, 2012: 24)

นอกจากนี้ เมซินและเมเยอร์ (2012) ได้ชี้ให้เห็นว่าแนวคิดของอำนาจเกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องความเป็นเจ้าทางความคิด (hegemony) ของกรัมสกี (Gramsci) ซึ่งเป็นการที่กลุ่มผู้มีอำนาจในสังคม (dominant groups) ประสบความสำเร็จในการจูงใจกลุ่มผู้อยู่ใต้อำนาจ (subordinate groups) ให้ยอมรับคุณธรรม ค่านิยมทางการเมืองและวัฒนธรรม รวมทั้งสถาบันของกลุ่มผู้มีอำนาจ (dominant groups) ภายในกรอบแนวคิดนี้วาทกรรมประกอบสร้างการครองความเป็นเจ้า (hegemonic) ทางทัศนคติ ความคิดเห็น และความเชื่อ ในลักษณะที่จะทำให้สิ่งเหล่านี้ปรากฏในลักษณะเหมือนเป็น “ธรรมชาติ” (natural) และเป็น “สามัญสำนึก” (common sense) ในขณะที่ในความเป็นจริงแล้วสิ่งเหล่านี้อาจจะเป็น “อุดมการณ์” (Machin and Mayr, 2012: 25)

2.1.1.5 การครอบงำ (Manipulation)

ในประเด็นของแนวคิดเกี่ยวกับการครอบงำนั้น ฟาน ไดก์ (2006) ได้กล่าวว่า การครอบงำคือ การใช้อำนาจในทางมิชอบในรูปแบบของการครอบงำโดยกลุ่มผู้มีอำนาจในสังคมที่ส่งผลให้เกิดความอยุติธรรมและความไม่เท่าเทียมกันในสังคม การครอบงำเป็นวิถีปฏิบัติทางการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ที่ผู้ครอบงำใช้ในการควบคุมผู้ที่จะเข้ามาต่อต้านหรือคัดค้านผลประโยชน์ของตน

ทั้งนี้ ฟาน ไดก์ (2006) ได้ชี้ให้เห็นว่าการครอบงำไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจในทางมิชอบ (abuse of power) เนื่องจากผู้ครอบงำจะทำให้ผู้อื่นเชื่อหรือทำในสิ่งที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองโดยอาศัยวาทกรรมเป็นเครื่องมือในการครอบงำทางความคิด ด้วยการสร้างความเชื่อหรือทำให้ผู้ที่ถูกครอบงำคล้อยตาม ทั้งยังต่อต้านผลประโยชน์ของผู้ที่ถูกครอบงำและพยายามคัดค้านผู้ที่ไม่เห็นชอบกับตน (van Dijk, 2006: 360)

ฟาน ไดก์ (2006) กล่าวว่า การครอบงำสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งจากข้อความที่เป็นตัวบท (text) และการพูดคุย (talk) โดยได้กล่าวถึงการครอบงำทั้งในมิติของการใช้อำนาจในทางมิชอบทางสังคม (social power abuse) การควบคุมความคิดทางปริชาน (cognitive mind control) และการมีปฏิสัมพันธ์ทางวาทกรรม (discursive interaction) ไว้ว่า ในทางสังคม การครอบงำหมายถึงการปกปิดหรือการควบคุมที่ไม่ชอบธรรมที่แสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม ในทางปริชาน การครอบงำเป็นการควบคุมทางความคิดที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปแทรกแซงกระบวนการทำ

ความเข้าใจ การก่อตัวของแบบจำลองทางความคิด และการนำเสนอทางสังคม (social representations) เช่น ความรู้และอุดมการณ์ต่าง ๆ ส่วนในทางวาทกรรม การครอบงำเป็นรูปแบบของวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ เช่น การเน้นสิ่งที่ดีของ “พวกเรา” และการเน้นสิ่งที่ไม่ดีของ “พวกเขา” (van Dijk, 2006: 359)

นอกจากนี้ ฟาน ไดก์ (2006) ยังได้ชี้ให้เห็นว่าแท้จริงแล้วการครอบงำถือเป็นการโน้มน้าวในรูปแบบหนึ่งที่ถูกครอบงำอยู่ในฐานะเป็นผู้ถูกระทำ หรือเป็นเหยื่อ เนื่องจากการครอบงำดังกล่าวก่อให้เกิดผลลบแก่ผู้ถูกครอบงำ เพราะเป็นการเชื่อตามผู้ครอบงำโดยมิได้พิจารณาไตร่ตรอง และไม่สามารถตระหนักถึงจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของผู้ครอบงำได้ การครอบงำต่างจากการโน้มน้าวใจทั่วไปตรงที่ผู้รับสารมีอิสระในการตัดสินใจที่จะเชื่อหรือทำตามผู้โน้มน้าวหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ ฟาน ไดก์ (van Dijk, 2006) ได้สรุปว่าการครอบงำเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างอำนาจ คุณธรรมที่สูงส่ง และความน่าเชื่อถือของผู้พูด และคัดค้านการทำให้เสียความน่าเชื่อถือ ในขณะที่เดียวกันก็ระบุว่าคนอื่นเป็นศัตรู รวมทั้งการหักล้างความเชื่อและเหตุผลของคนอื่น ๆ ที่พยายามต่อต้านหรือคัดค้านความคิดเห็นของตน

จากแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรม วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ อุดมการณ์ อำนาจ และการครอบงำ ที่ได้กล่าวถึงไปข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจะนำแนวคิดเหล่านี้ไปเป็นแนวทางในการวิเคราะห์วาทกรรมที่ปรากฏผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมือง ด้วยการนำไปอธิบายวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม (sociocultural practice) โดยการวิเคราะห์ให้เห็นภาพตัวตนที่ปรากฏในวาทกรรมของสื่อมวลชนซึ่งเป็นสถาบันหรือองค์กรที่มีอำนาจและมีอิทธิพลในการครอบงำความคิดของสาธารณชนว่ามีความคิดใดแฝงอยู่เบื้องหลังการนำเสนอภาพตัวตนดังกล่าว และสิ่งที่ที่สื่อนำเสนอออกไปนั้นสามารถสร้างอำนาจหรือเอื้อประโยชน์ให้คนกลุ่มไหนอย่างไร รวมทั้งมีอิทธิพลในการครอบงำความคิดหรือทัศนคติของคนในสังคมโดยมีภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดความคิดดังกล่าวผ่านวาทกรรมสื่ออย่างไร

2.1.2 แนวคิดเรื่องภาพตัวตน (Representation)

นอกจากแนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์แล้ว แนวคิดสำคัญที่ผู้วิจัยจะนำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาและวิเคราะห์ตัวบทในประเด็นวิจัยที่ศึกษา คือ แนวคิดเรื่องการนำเสนอภาพตัวตน ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดนี้ ได้แก่ นิยามความหมายของภาพตัวตน แนวทางในการศึกษาภาพตัวตน และความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรมกับภาพตัวตน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

2.1.2.1 นิยามความหมายของภาพตัวแทน

ผู้ที่ศึกษาวิจัยในประเด็นนี้ในภาษาไทย มีคำศัพท์ที่ใช้เรียกคำว่า “Representation” แทนคำในภาษาอังกฤษอยู่หลายคำไม่ว่าจะเป็น “ภาพตัวแทน” (กาญจนา แก้วเทพ, 2545) “ภาพเสนอ” (เสนอ เจริญพร, 2549) หรือ “ภาพแทน” (สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2551) โดยสุรเดช โชติอุดมพันธ์ (2551) ซึ่งใช้คำว่า “ภาพแทน” ได้กล่าวถึงการใช้ความหมายของคำนี้ในภาษาอังกฤษว่า คำว่า representation ในภาษาอังกฤษเสนอแนวคิดที่อาจจะไม่สามารถแปลได้ด้วย “ภาพแทน” ทั้งหมด เนื่องจากคำว่า “ภาพแทน” เป็นผลผลิต หรือวัตถุสำเร็จ หากแต่คำว่า representation นั้นยังหมายรวมถึงกระบวนการนำเสนอ ดังนั้น จึงอาจจะแปลได้ว่า “การนำเสนอภาพแทน” อีกด้วย นอกจากนั้น คำว่า representation ยังมีแง่มุมของ “การนำมาเสนอใหม่” (re-presentation) และ “การเป็นตัวแทน” ดังนั้น “ภาพแทน” จึงเป็นเพียงแคความหมายนัยยะหนึ่งของคำที่ซับซ้อนคำนี้เท่านั้น

สำหรับนิยามความหมายของแนวคิดเรื่อง “ภาพตัวแทน” หรือ “Representation” นั้น ได้มีผู้ให้นิยามและอธิบายความหมายของคำดังกล่าวไว้ ดังนี้

ฮอลล์ (Hall, 1997 อ้างถึงใน สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2551) ได้นิยาม representation ว่าเป็นการผลิตสร้างความหมายโดยการไชระบบสัญลักษณ์ เป็นการพยายามที่จะเชื่อมโยงแนวคิด (concepts) กับระบบสัญลักษณ์เข้าด้วยกัน หรือเป็นการนำเสนอแนวคิดผ่านระบบสัญลักษณ์ การนำเสนอภาพแทนมีขั้นตอนที่กลั่นกรอง “ความจริง” อย่างน้อยสองระดับ คือ การกลั่นกรองและจัดการเรียงเรียงความรู้ ความคิดในหัวสมองมนุษย์และการกลั่นกรองและจัดการเรียงเรียงภายนอกโดยผ่านระบบสัญลักษณ์ ภาษา การนำเสนอภาพแทนไม่ได้เป็นกระบวนการที่โปร่งใส หรือเป็นเพียงการถ่ายทอดสิ่งรอบข้างโดยตรงโดยไม่ได้มีการบิดเบือน หากแต่เป็นกระบวนการที่แอบแฝงการผลิตความหมาย กล่าวคือ ในขณะที่สิ่งรอบข้างไม่ได้มีความหมายในตัวของมันเอง หากแต่นักเขียนหรือผู้ที่นำเสนอภาพแทนนั้นใส “ความหมาย” ลงไปในกระบวนการนำเสนอ จากแง่มุมดังกล่าว ผู้เขียนหรือผู้นำเสนอนับว่ามีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นผู้กำหนดกรอบและให้ความหมายกับสิ่งรอบข้างที่ไม่ได้มีความหมายในตัวของมันเอง (Hall, 1997: 15-25 อ้างถึงใน สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2551: 3-5)

ส่วนธเนศ วงศ์ยานนาวา (2538, 16-18) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับภาพตัวแทนว่า ภาพตัวแทน คือ การนำเสนอใหม่ (re-presentation) ที่ไม่ได้เอาสรรพสิ่งทั้งหลายที่มีอยู่ในความเป็นจริงมานำเสนอให้ประจักษ์แก่สายตาของผู้ดูแต่อย่างใด เพราะเชื่อว่าทุกคนจะสามารถมีประสบการณ์โดยตรงกับสิ่งต่าง ๆ ได้ ดังนั้นความรู้บางอย่างที่เรารับรู้ก็เป็นเพียงแคการนำเสนอผ่านสื่อบางอย่าง โดยไม่ต้องมีสิ่งที่อ้างอิงถึงนั้น ๆ ดำรงอยู่ตรงหน้า ทั้งนี้รวมไปถึงผู้ที่สร้างภาพตัวแทนก็ได้ปรากฏตัวให้เห็นให้

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / revv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

สัมผัสอยู่ตรงหน้าเราจริง ๆ เราจะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าสิ่งที่กำลังรับรู้อยู่นั้นตรงกับสิ่งที่ผู้สร้างภาพตัวแทนเข้าใจอยู่หรือไม่ ภาพตัวแทนไม่สามารถบอกความเป็นจริงของสรรพสิ่งทั้งหลายได้ถูกต้องทุกอย่าง เพราะผู้สร้างภาพตัวแทนและเวลาในการสร้างภาพนั้นแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นต่อให้สร้างภาพตัวแทนออกมาหลายครั้ง ภาพตัวแทนเหล่านั้นก็ถือเป็นภาพตัวแทนใหม่เสมอ การที่มนุษย์สร้างภาพตัวแทนขึ้นมานั้นก็เหมือนกับการสร้างโลกใหม่เข้าไปในตัว และไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดภาพตัวแทนชนิดใหม่เท่านั้น แต่ยังมีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงโลกอีกด้วย การพิจารณาสถานภาพของภาพตัวแทนในฐานะการเปลี่ยนแปลงโลกนี้ เท่ากับเป็นการใช้ภาพตัวแทนในฐานะเครื่องมือเพื่อบรรลุเป้าหมายอะไรบางอย่าง

ในขณะที่กาญจนา แก้วเทพ (2545: 80) ได้สรุปแนวคิดเรื่องภาพตัวแทนไว้ว่า ภาพตัวแทนไม่ใช่สิ่งที่เป็นผลผลิตที่เคยเป็นอยู่ หรือมีอยู่ หากแต่เป็นการประกอบสร้างขึ้นมาใหม่อยู่ตลอดเวลา (reproduce) ไม่ว่าจะป็นรูปภาพ ข้อเขียน หลักฐาน ซึ่งภาพตัวแทนจะออกมาเป็นอย่างไร ก็ย่อมแล้วแต่การให้คำนิยาม การเล่าเรื่อง หรือการพูดถึงสิ่งๆ นั้นนั่นเอง” ทั้งนี้ การเป็นภาพแทนไม่ใช่เป็นเพียงภาพที่สะท้อนของสิ่งที่มีอยู่ในโลกของความเป็นไปได้เท่านั้น การเน้นหนักเรื่องการสร้างตัวตนที่ไม่ใช่การค้นพบใหม่ของการเป็นตัวตนพื้นฐานและไม่ใช่ตัวตนภายนอก แต่จะอยู่ในรูปของ “ตัวแทน” ซึ่งสามารถบอกถึงสิ่งใหม่หรือเป็นการต่อยอดสิ่งเก่า เช่น กลุ่มชายรักชายจะมีภาพที่ปรากฏในสังคมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผิดปกติเบี่ยงเบน หรืออารมณ์รุนแรง เป็นต้น

ศิริพร ภักดีผาสุข (2561; 100-101) กล่าวว่าภาพตัวแทนเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์เพื่อถ่ายทอดหรือนำเสนอภาพสรรพสิ่งต่าง ๆ ในความคิดให้ผู้อื่นหรือโลกภายนอกได้รับรู้ แต่การนำเสนอภาพสรรพสิ่งต่าง ๆ ในความคิดนั้นส่วนใหญ่จะผ่านขั้นตอนการตัดสินใจและประเมินค่า การตีความ และการเลือกสรรแง่มุมในการนำเสนอ นอกจากนี้จุดยืนและมุมมองของผู้นำเสนอภาพแทนก็มีผลต่อทัศนคติการตีความและประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ที่นำเสนอ ขั้นตอนและปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการสร้างความหมายบางประการให้แก่สิ่งที่นำเสนอ ดังนั้นการนำเสนอภาพตัวแทนจึงไม่ใช่เพียงการใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ในการถ่ายทอดภาพในความคิด หากแต่ยังเป็นการตัดสินใจคุณค่าและให้ความหมายแก่สิ่งที่นำเสนอโดยภาพตัวแทนนั้นไปด้วย

จากแนวคิดและนิยามต่าง ๆ ข้างต้น สามารถสรุปแนวคิดเรื่องภาพตัวแทนหรือ representation ได้ว่าเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอภาพของสรรพสิ่งรวมทั้งบุคคลหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในความคิด ความรับรู้ และความทรงจำออกสู่โลกภายนอกด้วยการใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ ภาพที่นำเสนอเป็นสิ่งที่ผ่านมุมมอง การคัดสรร การประเมินค่า และการตีความ ซึ่งการนำเสนอสิ่งเดียวกันโดยบุคคลหรือสื่อที่ต่างกัน อาจมีการเลือกภาพ แง่มุม และประเด็นที่ต่างกันมานำเสนอ ภาพที่แตกต่างกันย่อมทำให้เกิดความรับรู้ทางความหมายที่ต่างกัน ภาพที่นำเสนอไม่เพียงแต่

สื่อหรือสะท้อนภาพในความคิดเท่านั้น หากแต่ยังให้ความหมายบางประการร่วมด้วย ดังนั้น "ภาพตัวแทนที่น่าเสนอ" จึงเป็นการประกอบสร้าง "ความหมาย" ให้แก่สิ่งที่น่าเสนอ เป็นเสมือนภาพแทนความจริงที่เป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งในการรับรู้ของผู้คนในสังคมหรือวัฒนธรรมนั้น ๆ โดยที่แท้จริงแล้วภาพตัวแทนดังกล่าวมิได้เป็นภาพสะท้อนความเป็นจริงที่เกิดขึ้น หากแต่เป็นภาพที่ผู้สร้างหรือผู้ใช้ภาษาได้ประกอบสร้างขึ้นมาใหม่ด้วยการใส่ความหมายบางประการให้แก่สิ่งเหล่านั้นซึ่งอาจเป็นไปได้โดยไม่รู้ตัวหรือเป็นไปได้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์บางประการที่อยู่เบื้องหลังการประกอบสร้างภาพตัวแทนดังกล่าว โดยมีภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำเสนอและประกอบสร้างภาพตัวแทนเหล่านั้นขึ้นมา

2.1.2.2 แนวทางในการศึกษาภาพตัวแทน

สำหรับแนวทางในการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการนำเสนอภาพตัวแทน (Theories of representation) นั้น ฮอลล์ (Hall, 1997: 15-26 อ้างถึงใน กฤษณ์ คำนันท, 2552: 10-11) ได้แบ่งแนวทางในการศึกษาเรื่องภาพตัวแทนออกเป็น 3 แนวทาง ได้แก่ แนวคิดเรื่องภาพสะท้อน (Reflective approach) แนวคิดเรื่องเจตจำนง (Intentional approach) และแนวคิดเรื่องการประกอบสร้าง (Constructionist approach) ดังนี้

1) **แนวคิดเรื่องภาพสะท้อน (Reflective approach)** เป็นแนวทางการศึกษาที่เชื่อว่าภาพตัวแทน คือ “ภาพสะท้อน” โดยเชื่อว่าความหมายอยู่ในตัววัตถุ ผู้คน ความคิด หรือเหตุการณ์ต่างที่อยู่บนโลกแห่งความจริง และภาษาทำหน้าที่เหมือนกระจกเพื่อสะท้อนความหมายที่แท้จริงซึ่งปรากฏบนโลก

2) **แนวคิดเรื่องเจตจำนง (Intentional approach)** เป็นแนวทางการศึกษาที่เชื่อว่าภาพตัวแทนคือ “ความตั้งใจ หรือเจตจำนง” โดยเชื่อว่าผู้แต่งหรือผู้พูดเป็นคนกำหนดความหมายต่าง ๆ บนโลก ผ่านภาษาหรือคำต่าง ๆ จึงมีความหมายไปผู้แต่งตั้งใจที่จะให้มีความหมาย

3) **แนวคิดเรื่องการประกอบสร้าง (Constructionist approach)** เป็นแนวทางการศึกษาที่เชื่อว่าภาพตัวแทน คือ “การประกอบสร้าง” ความหมายผ่านทางภาษา โดยเชื่อว่า ไม่มีสิ่งใดหรือผู้ใช้ภาษาคนใดจะสามารถคงความหมายต่าง ๆ ในภาษาไว้ได้ สิ่งต่าง ๆ ไม่ได้มีความหมายใด ๆ แต่เป็นเราที่สร้างความหมายขึ้นมา โดยการใช้ระบบภาพตัวแทน ได้แก่ ความเข้าใจ (Concept) และสัญญาณ (Sign) ต่าง ๆ

จากแนวทางในการศึกษาภาพตัวแทนทั้งสามแนวทางนี้ แนวทางที่ผู้วิจัยจะใช้เป็นกรอบในการศึกษาและวิเคราะห์ตัวบทในงานวิจัยนี้ คือ แนวคิดการนำเสนอภาพแทนที่เน้นแนวคิดเรื่องการประกอบสร้างความหมาย (Constructionist approach) เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวจะทำให้สามารถมองเห็นว่า ในการที่สื่อนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองนั้น สิ่งที่สื่อได้รายงาน

975338140

ออกมาสู่สาธารณชนมิใช่เป็นเพียงการรายงานเหตุการณ์ตามที่เป็นจริงโดยตรงไปตรงมา แต่ในขณะที่รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นควบคู่กันไปอยู่ตลอดเวลา คือ การประกอบสร้างความจริงเกี่ยวกับผู้ชุมนุมและการชุมนุมผ่านกระบวนการผ่านกระบวนการต่าง ๆ ทางภาษาโดยมีความคิดหรืออุดมการณ์บางอย่างที่แฝงอยู่เบื้องหลังการประกอบสร้างภาพตัวแทนต่าง ๆ เหล่านั้น

2.1.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรมกับภาพตัวแทน

วาทกรรมถือเป็นเครื่องมือทางภาษาที่ใช้ในการประกอบสร้างความหมายให้แก่สิ่งต่าง ๆ สำหรับในประเด็นของความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรมกับภาพแทนนั้น สุรเดช โชติอุดมพันธ์ (2551) ได้กล่าวไว้ว่า

“การศึกษาปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นปฏิบัติการทางวาทกรรมนั้น จะช่วยให้เรามองเห็นถึงกรอบความคิดที่ผู้รังสรรค์ปรากฏการณ์ดังกล่าวใช้เป็นตัวกำหนดในการสร้าง “ความจริง” ซึ่งในแง่มุมนี้สัมพันธ์กับการกำหนดสร้าง “ภาพแทน” ที่ให้ความหมายกับสิ่งต่าง ๆ รอบข้างตามแต่ว่าวาทกรรมจะกำหนดว่าอย่างไร อัตลักษณ์นับว่าเป็น “ภาพแทน” ภาพหนึ่งเช่นเดียวกันที่ผ่านกระบวนการ “ให้ความหมาย” และ “ให้คุณค่า” การศึกษาแง่มุมเหล่านี้และเชื่อมโยงเข้ากับบริบทสังคมปัจจุบัน จะทำให้เห็นปฏิสัมพันธ์อันซับซ้อนระหว่างปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมกับสังคม ไม่ว่าจะเป็นการโอนอ่อนผ่อนตาม และการต่อรองและต่อต้าน”

(สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 2551: 10)

ในการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นของความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรมกับภาพตัวแทนนั้น ฮอลล์ (1996) ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาวาทกรรมกับภาพตัวแทนโดยการวิเคราะห์วิธีการที่วาทกรรมมีการประกอบสร้างขึ้น ด้วยการยกตัวอย่างการวิเคราะห์วาทกรรมของ “ชาติตะวันตกกับส่วนที่เหลือ” (the West and the Rest) และวิธีการที่วาทกรรมดังกล่าวได้ถูกสร้างขึ้นมา โดยชี้ให้เห็นว่าวาทกรรมเป็นวิธีการพูดคุยเกี่ยวกับบางสิ่งหรือนำเสนอภาพตัวแทนเกี่ยวกับบางอย่าง ดังจะเห็นได้จากกรณีที่ชาติตะวันตกได้ผลิตวิธีการที่แตกต่างกันในการพูดเกี่ยวกับตัวเองและ “คนอื่น ๆ” ทั้งนี้ในการวิเคราะห์วาทกรรมของชาติตะวันตก ฮอลล์ได้ศึกษาร่องรอยต่าง ๆ ของชาติตะวันตก ทั้งกระบวนการทางประวัติศาสตร์และเศรษฐกิจ (historical and economic processes) อัตลักษณ์ทางศาสนา (religious identity) การกล่าวอ้างความจริง (claims to truth) ลักษณะที่เป็นภาพเหมารวมแบบตายตัว (stereotyping) โครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม (social and cultural structure) รูปแบบทางความรู้ (forms of knowledge) และระบบของการเป็น

ภาพตัวแทน (system of representation) โดยฮอลล์เชื่อว่าการก่อตัวของวาทกรรมในประเทศ ตะวันตกยังคงมีอิทธิพลต่อโลกสมัยใหม่ของเรา ดังที่วาทกรรม "ชาติตะวันตกและส่วนที่เหลือ" และ ผลกระทบของวาทกรรมดังกล่าวสามารถพบได้ในการใช้ภาษา และที่มีปรากฏอยู่ในภาพของ “ตนเอง” กับ “คนอื่น ๆ” รวมทั้งความสัมพันธ์ทางอำนาจที่มีต่อ “ส่วนที่เหลือ”

เมื่อพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรมกับภาพตัวแทน ในประเด็นของวาทกรรมสื่อ กับภาพตัวแทนนั้น จะเห็นได้ว่าในขณะที่สื่อนำเสนอสิ่งใดสิ่งหนึ่งในการรายงานข่าว สื่อมิได้กำลัง ถ่ายทอดความจริงเกี่ยวกับสิ่งนั้น แต่สิ่งที่สื่อกำลังกระทำอยู่คือการประกอบสร้างความจริงเกี่ยวกับสิ่ง ดังกล่าวโดยการให้ความหมายต่อสิ่งดังกล่าวผ่านทางกระบวนการทางภาษาและทางความคิด ดังที่ ฮอลล์ (1997) ได้กล่าวถึงประเด็นของสื่อกับการประกอบสร้างว่า “สื่อมิได้ทำหน้าที่เพียงครอบงำ หรือสะท้อนสังคมในเชิงอุดมการณ์เท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เป็นตัวประกอบสร้างความเป็นจริงของ สังคมอีกด้วย”

ด้วยเหตุนี้ การนำเสนอข่าวของสื่อจึงเป็นการประกอบสร้างภาพตัวแทนบางอย่างขึ้นมาด้วย เหตุผลเบื้องหลังบางประการ อย่างไรก็ตามคือ สื่อหรือนักข่าวก็มิได้ประกอบสร้างภาพตัวแทนหรือให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ โดยอิสระตามอำเภอใจ หากพิจารณาจากแนวคิดเรื่องการประกอบสร้าง ภาพตัวแทนในเชิงวาทกรรม จะเห็นได้ว่าทัศนคติ วิจารณ์ญาณ หรือแม้กระทั่งการเลือกที่จะพูด หรือไม่พูดถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งของสื่อแต่ละสถาบันย่อมถูกกำกับด้วยวาทกรรมหรือกรอบความคิดชุด ใดชุดหนึ่งเสมอ กล่าวโดยสรุปคือ นอกจากการรายงานข่าวของสื่อมวลชนจะไม่ได้เป็นภาพสะท้อนของ ความจริงแล้ว ยังมีสวนสำคัญในการประกอบสร้างหรือผลิตซ้ำสิ่งที่เรียกว่า “ความจริง” ผ่านภาษา อีกด้วย

จากแนวคิดเรื่องภาพตัวแทนในด้านต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไปข้างต้น จะเห็นได้ว่าภาพตัวแทนเป็น สิ่งที่ประกอบสร้างผ่านการใช้ภาษา ภาพเหล่านี้มิได้นำเสนอข้อเท็จจริงทุกประการ แต่เกิดจากการ เลือกรับบางแง่มุมมานำเสนอภาพใดภาพหนึ่งให้เด่นชัดขึ้นมาในการรับรู้ของผู้คน แนวคิดเรื่องภาพ ตัวแทนจึงเป็นแนวคิดที่ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำมาใช้ในการศึกษาประเด็นวิจัยที่จะศึกษาได้เป็นอย่างดี เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการศึกษาตัวบทในสื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นสื่อที่มีหน้าที่ หลักในการนำเสนอข้อเท็จจริงให้ประชาชนได้รับรู้ อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงที่สื่อนำเสนอออกมาก็ได้ ผ่านขั้นตอนการคัดเลือกข้อมูลมาก่อนที่จะนำเสนอออกสู่สาธารณชน ข้อเท็จจริงที่ผ่านการนำเสนอ ของสื่อมวลชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมืองจึงกลายเป็น ข้อเท็จจริงที่มีการเลือกแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งมานำเสนอมิใช่การนำเสนออย่างรอบด้านในทุกแง่มุม ดังนั้น การนำแนวคิดเรื่องภาพตัวแทนมาใช้ในการศึกษาวิจัยประเด็นดังกล่าวจะช่วยตอบคำถามได้ว่า นอกจากหนังสือพิมพ์จะนำเสนอภาพออกมาอย่างไรแล้ว เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบหนังสือพิมพ์ที่มี

จุดยืนทางการเมืองต่างกัน จะมีการนำเสนอภาพตัวแทนให้แก่ผู้ชุมนุมและการชุมนุมทางการเมืองผ่านทางรูปภาพอย่างไร และการนำเสนอภาพตัวแทนเหล่านั้นเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์หรือเพื่อผลประโยชน์ใด และสิ่งเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับบริบททางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองที่เกิดขึ้นในขณะนั้นอย่างไร

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์และการนำเสนอพาดหัวข่าว

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะทบทวนแนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นแนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ และแนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอพาดหัวข่าว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์

ในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนนั้น เหตุการณ์ที่สื่อมวลชนจะคัดเลือกมานำเสนอจะต้องมีองค์ประกอบของเหตุการณ์ที่มีคุณค่าข่าว William L.Rivers (อ้างถึงใน สิรินทิพย์ ชั้นสุวรรณ, 2539: 143-146) กล่าวว่าองค์ประกอบของเหตุการณ์ที่มีคุณค่าข่าวดังกล่าว ได้แก่

1. ปฏิกชนสนใจ (Human Interest) เรื่องราวเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความต้อการพื้นฐานมักจะกระตุ้นให้คนเกิดความสนใจจนกระทั่งเกิดอารมณ์ร่วมคล้อยตามไปกับเรื่องราวที่เป็นข่าว
2. ความถูกเวลาและทันเวลา (Timeliness) เหตุการณ์ที่นำเสนอจะต้องเกิดขึ้นในเวลาไม่นาน ไม่ข้ามวัน ข่าวใดมีการรายงานได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ก็จะยิ่งมีคุณค่าข่าวสูงและเป็นที่สนใจของประชาชน
3. ความใกล้ชิด (Proximity) ผู้อ่านหนังสือพิมพ์มักจะสนใจข่าวที่เกี่ยวข้องกับตนเองหรือปัญหาที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับตนโดยตรง หรือเกี่ยวข้องกับครอบครัวหรือญาติพี่น้อง
4. ความมีชื่อเสียง (Prominence) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อเสียงมักเป็นที่สนใจของชาวบ้าน ความมีชื่อเสียงยังหมายรวมถึงสถานที่สำคัญด้วย เช่น ทำเนียบรัฐบาล รัฐสภา
5. ความขัดแย้ง (Conflict) เรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์พื้นฐานระหว่างมนุษย์เป็นความขัดแย้งและการต่อสู้ ตั้งแต่ครอบครัวไปจนถึงระดับชาติ ข่าวเหล่านี้จะถูกนำเสนอเป็นข่าวสำคัญของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับเสมอ
6. ผลกระทบ (Consequence) เหตุผลหนึ่งที่คนอ่านหนังสือพิมพ์ในแต่ละวันก็เพื่อให้ข่าวที่นำเสนอชี้แนะหรือนำชีวิิตเขาเหล่านั้นให้ดำเนินไปในทางที่น่าพอใจ เช่น ข่าวการขึ้นลงของค่าเงินบาทที่มีผลต่อผู้ที่ทำธุรกิจ

975338140

CD :Thesiss 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

7. ความมีเงื่อนงำ (Suspense) เหตุการณ์ที่ไม่สามารถคลี่คลายได้หรือหาสาเหตุที่แท้จริงไม่ได้ ย่อมเป็นที่สนใจและใคร่รู้ของคนทั่วไป เช่น คดีการหายตัวของบุคคลสำคัญ คดีเพชรซาอุฯ

8. ภัยพิบัติและความก้าวหน้า (Disaster and Progress) ภัยพิบัติมักเผยตัวในรูปข่าวร้าย และอยู่ตรงข้ามความก้าวหน้าที่มาในรูปข่าวดี และจะมีคุณค่าของข่าวสูง เนื่องจากข่าวร้ายสามารถสร้างอารมณ์ให้เกิดขึ้นในผู้อ่านทั่วไปได้

9. เรื่องเพศ (Sex) เป็นเรื่องราวที่มีคุณค่าข่าวสูงเสมอเนื่องจากเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว ความผิดปกติ พฤติกรรม หรือเหตุการณ์ที่ไม่ว่าจะดีหรืออื้อฉาวของเพศหญิง เพศชาย จะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เป็นข่าว

10. ความแปลกประหลาดผิดธรรมดา (Unusualness) คนส่วนใหญ่จะชอบในสิ่งที่แปลกประหลาดไม่เคยพบเห็นมาก่อน เช่น งูมีสองหัว เตามีสี่เผือก ต้นไม้ดอกออกเป็นลักษณะที่คนสามารถตีเป็นตัวเลข

ในด้านของปัจจัยสำคัญในการเลือกข่าวนั้น Galtung และ Ruge (1965, อ้างถึงในศยามล ยนต์ศักดิ์สกุล, 2553: 35) กล่าวว่าปัจจัยสำคัญในการเลือกข่าวมี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยที่เกี่ยวกับประเภทของข่าว และปัจจัยด้านสังคม-วัฒนธรรม ดังนี้

1. ปัจจัยด้านองค์กร องค์กรผู้ผลิตสื่อมวลชนเป็นสถาบันหนึ่งของสังคมที่มีการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การเผยแพร่ และการผลิตซ้ำข้อมูลข่าวสารไปสู่ประชาชน ปัจจัยด้านองค์กรนี้เป็นปัจจัยที่พบได้มากที่สุด หลีกเลียงได้ยากที่สุด และมักจะมีปัญหาในเรื่องของอุดมการณ์ตามมา

2. ปัจจัยที่ด้านประเภทของข่าว คือการเลือกเหตุการณ์ที่เข้ากับความคาดหวังส่วนหนึ่งของผู้ชม แม้ว่าอาจมีการเบี่ยงเบนแปลกใหม่ไปจากสิ่งที่คุ้นเคยกันอยู่บ้าง แต่ต้องอยู่ภายในขอบเขตที่ยอมรับกันได้ และเป็นข่าวที่ช่วยให้ลักษณะของเหตุการณ์ที่เคยได้รับการยอมรับว่ามีคุณค่ายังคงมีคุณค่าอยู่ต่อไป

3. ปัจจัยด้านสังคม-วัฒนธรรม บางวัฒนธรรมจะให้คุณค่าของข่าวกับเหตุการณ์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอำนาจ ชนชั้นนำ หรือเหตุการณ์ไม่ตีต่าง ๆ มีความเชื่อกันว่าเหตุการณ์เหล่านี้ล้วนอยู่ในความสนใจของประชาชน และเป็นค่านิยมที่สอดคล้องไปกับปัจจัยด้านองค์กรสื่อมวลชน

เมื่อองค์กรได้คัดเลือกข่าวเพื่อนำเสนอให้แก่ผู้อ่าน ในลำดับต่อมาก็จะเข้าสู่กระบวนการเขียนข่าวเพื่อนำเสนอข่าวออกมาสู่ผู้รับสาร สำหรับในสื่อหนังสือพิมพ์นั้นโครงสร้างของการเขียนข่าวอัน

975338140

ประกอบไปด้วยส่วนที่สำคัญคือ พาดหัวข่าว วรรคนำ ตัวข่าวหรือเนื้อข่าว และสรุป ดังรายละเอียดต่อไปนี้เป็น (พนม วรรณศิริ, 2544: 153-154)

1. หัวข่าว หรือ พาดหัวข่าว (Headline) เป็นส่วนแรกของข่าว เป็นถ้อยคำที่ถูกกลั่นกรองมาให้กะทัดรัดและดึงดูดชวนให้ผู้อ่านติดตาม หรืออาจเป็นถ้อยคำสรุปเนื้อหาของข่าวเพื่อให้ผู้อ่านประเมินคุณค่าของข่าวว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจหรือไม่

2. ความนำ หรือ วรรคนำ (Lead) เป็นข้อความที่สรุปเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นโดยพยายามตอบคำถามว่า ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) เพราะเหตุใด (Why) และอย่างไร (How) หรือเรียกย่อ ๆ ว่า 5W's+1H

3. ตัวข่าว (Body) เป็นรายละเอียดของเหตุการณ์ที่เรียงความสำคัญของเนื้อหาที่กล่าวไว้แล้วในส่วนของความนำข่าว เป็นส่วนที่ขยายความนำข่าวอย่างละเอียด และอาจจะต้องเพิ่มบางประเด็นที่ยังมิได้กล่าวถึงในความนำข่าว

4. สรุป (Conclusion) ส่วนท้ายของข่าวอาจมีการสรุปเหตุการณ์หรือไม่มีก็ได้ การสรุปสามารถทำได้โดยใช้วิธีต่อยอดข้อเท็จจริงเด่น ๆ ที่ได้เสนอไว้แล้วในความนำหรือเขียนแสดงความเป็นมาของข้อเท็จจริงนั้น ๆ หรือใช้คำพูดที่สำคัญของแหล่งข่าวเป็นบทสรุป ข่าวที่มีการสรุปมักจะ เป็นข่าวเชิงสารคดี

ในการเขียนข่าวนอกจากจะคำนึงถึงโครงสร้างการเขียนข่าวแล้ว มาลี บุญศิริพันธ์ (2534) ได้กล่าวว่า “ข่าว” ควรประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ ความน่าสนใจ (Interest) ข้อเท็จจริง (Facts) และผู้อ่าน (Readers) กล่าวคือ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ดังนั้น ผู้สื่อข่าวจึงจำเป็นต้องรายงานข้อเท็จจริงให้เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้อ่าน

ในฐานะที่สื่อมวลชนเป็นส่วนหนึ่งของการผลิตและถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม ศิลปวัฒนธรรมของสังคม อวยพร พาณิชและคณะ (2544: 104) ได้กล่าวถึง “หน้าที่ของสถาบันสื่อมวลชน” ว่าสื่อมวลชนมีหน้าที่สำคัญ 2 ประการคือ การค้นหาความจริงและการบอกเล่าความจริง สื่อมวลชนจะนำเสนอความจริง (truth) ได้โดยผ่านทาง “ภาษา” ทั้งนี้ ในกระบวนการสื่อสาร เราสามารถประมวลวิธีคิดในการค้นหาและบอกเล่าความจริงได้เป็น 3 แบบ คือ วิธีคิดแบบเหตุผลนิยม ที่ใช้ตรรกะหรือหลักเหตุผลในการนำเสนอความคิดหรือพิสูจน์ว่าอะไรคือความจริง วิธีคิดแบบจิตนิยม ที่ใช้ความเชื่อและศรัทธาเป็นหลักในการนำเสนอความคิดหรือเป็นเครื่องมือพิสูจน์ว่าอะไรคือความจริง และวิธีคิดแบบประจักษ์นิยม ที่ใช้หลักฐานจากการสังเกตหรือการทดลองอาศัยตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมมาสนับสนุนการนำเสนอความคิดหรือพิสูจน์ว่าอะไรคือความจริง

สำหรับประเด็นของสื่อมวลชนกับการเป็นกระบอกสะท้อนความจริงนั้น ในงานวิจัยเรื่อง “กระจกรายวันกับข่าวการเมือง” ของปราณี กุลละวณิชย์ (2547) ได้ สรุปโครงสร้างการเสนอข่าวการเมืองในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวันไว้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 4 โครงสร้างการเสนอข่าวการเมืองหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวัน
(ที่มา: ปราณี กุลละวณิชย์, 2547: 116)

จากแผนภาพข้างต้น องค์ประกอบแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กับการนำเสนอข่าวการเมืองในเหตุการณ์เดียวกันของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับดังนี้ (ปราณี กุลละวณิชย์, 2547: 118-130)

1. พาดหัวข่าวการเมืองและหัวข่าวรอง เป็นส่วนที่ชี้ให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับซึ่งมองเหตุการณ์เดียวกันอาจให้ความสำคัญกับส่วนของเหตุการณ์ที่ต่างกันได้ และสามารถชี้แนะความเข้าใจในเหตุการณ์แก่ผู้อ่าน โดยการเลือกประเด็นข่าวขึ้นมาเป็นพาดหัวข่าวและหัวข่าวรอง รวมทั้งการใช้ภาษาที่มีความหมายแฝงนำไปให้ผู้อ่านเกิดความคิดไปในทิศทางหนึ่งทิศทางใดได้ก่อนการอ่านเนื้อข่าว โดยนัยนี้ ผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันเพียงฉบับเดียวและอ่านเฉพาะหัวข่าวหรือต้องการเพียงตรวจข่าวก็อาจจะได้ข่าวแตกต่างกันไปโดยที่ยังไม่เริ่มอ่านเนื้อข่าว กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ หากต้องการเห็นมุมมองต่าง ๆ ของเหตุการณ์ก็ควรจะต้องดูจากพาดหัวข่าวและหัวข่าวรองของหนังสือพิมพ์หลายฉบับ

2. สรุปรวมประเด็นข่าว ทางสื่อมวลชนเรียกส่วนนี้ว่า “ความนำ (Lead)” ผู้เขียนใช้ศัพท์นี้เพื่อทำให้เห็นว่าส่วนนี้ของข่าวเป็นจุดรวมเนื้อข่าวต่าง ๆ ที่หนังสือพิมพ์เห็นว่าสำคัญ เป็นส่วนที่ต่อจากพาดหัวข่าวและหัวข่าวรอง เปรียบเสมือนการย่อข่าว เพราะเป็นส่วนที่รวมประเด็นสำคัญจากเนื้อข่าว การเลือกประเด็นมาไว้ในสรุปรวมข่าวเป็นอีกจุดหนึ่งที่ทำให้หนังสือพิมพ์รายวันเป็นกระบอกเงาที่แตกต่างกันออกไป ส่วนนี้ถือเป็นจุดสำคัญในโครงสร้างของข่าวการเมืองที่ชี้ให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับตีข่าวการเมืองอย่างไร

3. เนื้อข่าว เป็นส่วนที่ปรากฏอยู่ในรูปย่อหน้าติดต่อกันไป โดยปกติประเด็นในเนื้อข่าวจะเรียงลำดับตามที่ปรากฏในสรุปรวมประเด็นข่าว แต่ก็มีบางครั้งที่การเรียงลำดับแตกต่างกันไปบ้าง นอกจากนี้ประเด็นในเนื้อข่าวก็มีมากกว่าที่ปรากฏในสรุปรวมประเด็นข่าว ทั้งนี้เพราะในสรุปรวมประเด็นข่าวจะมีเฉพาะประเด็นที่สำคัญ ๆ เท่านั้น

จากการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาของข่าวการเมืองที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ต่างฉบับกัน ในส่วนของพาดหัวข่าวการเมืองไม่ว่าจะเป็นพาดหัวข่าวใหญ่ พาดหัวข่าวรอง หรือสรุปรวมประเด็นข่าว ต่างก็ถือได้ว่าเป็นส่วนของกระจกที่ทำให้ภาพเหตุการณ์การเมืองเดียวกันมีความแตกต่างกันไปได้ (ปราณี กุลละวณิชย์, 2547: 128) หนังสือพิมพ์อาจใช้ภาษาในการเขียนเนื้อข่าวที่แสดงที่ท่าของหนังสือพิมพ์อยู่บ้างแต่ก็น้อยมากเมื่อเทียบกับความต่างในส่วนอื่นของข่าว (ปราณี กุลละวณิชย์, 2547: 137) และเมื่อพิจารณาการใช้ภาษาในสรุปรวมประเด็นข่าว หัวข่าวรอง หรือพาดหัวข่าวจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างจากในส่วนของเนื้อข่าวเป็นอย่างมาก กรณีนี้อาจเป็นไปได้ว่าในส่วนต่าง ๆ ของข่าวที่นอกเหนือจากตัวเนื้อข่าว หนังสือพิมพ์ต้องรายงานสรุปด้วยถ้อยคำสั้น ๆ และในการสรุปนั้น หนังสือพิมพ์ก็ต้องการเสนอภาพเหตุการณ์ของการให้ข่าวและที่ท่าของผู้ให้ข่าวด้วย การหาถ้อยคำมาใช้จึงมีความหลากหลายสูงและให้สีสันต่อเหตุการณ์การเมืองมาก หากจะกล่าวว่ามี การปรุงข่าว ส่วนที่จะนำมาปรุงข่าวก็คือส่วนพาดหัวข่าว หัวข่าวรอง และสรุปรวมประเด็นข่าว ส่วนสีสันของภาษาในข่าวการเมืองโดยเฉพาะในเนื้อข่าวก็เป็นสิ่งที่เกิดจากภาษาของผู้ให้ข่าวเป็นส่วนใหญ่ มิใช่เป็นการให้ความเห็นที่มาจากหนังสือพิมพ์เหมือนกับการที่หนังสือพิมพ์แสดงท่าทีของตนในหัวข่าวรอง หรือในสรุปรวมประเด็นข่าว (ปราณี กุลละวณิชย์, 2547: 143)

เมื่อพิจารณาจากแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับข่าวที่ได้กล่าวถึงไปข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าเนื่องจากลักษณะของข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองเป็นข่าวที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งของสองฝ่ายจึงมีความโดดเด่นขององค์ประกอบที่เป็นคุณค่าของข่าวในด้านความขัดแย้ง (Conflict) และผลกระทบ (Consequence) นอกจากนี้ข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 ก็ยังเป็นข่าวที่องค์กรสื่อให้ความสนใจหยิบยกมารายงานข่าวเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการที่เหตุการณ์ปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับเจ้าหน้าที่รัฐจะได้รับการหยิบยกขึ้นมาทำข่าวและมักจะเป็นข่าวที่ปรากฏอยู่ในส่วนของพาดหัวข่าวที่เป็นข่าวใหญ่ประจำวันของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับเสมอ และเมื่อพิจารณาจากโครงสร้างของการเขียนข่าวจะเห็นว่าในข่าวหนึ่งๆ จะมีทั้งส่วนที่เป็น พาดหัวข่าว (Headline) วรรคหน้า (Lead) ตัวข่าว (Body) และสรุป (Conclusion) สำหรับในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาวิเคราะห์จากส่วนที่เป็นพาดหัวข่าว (Headline) และวรรคหน้า (Lead) เท่านั้น เนื่องจากเป็นส่วนสำคัญในโครงสร้างข่าวที่ชี้ให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับนำเสนอข่าวการเมือง

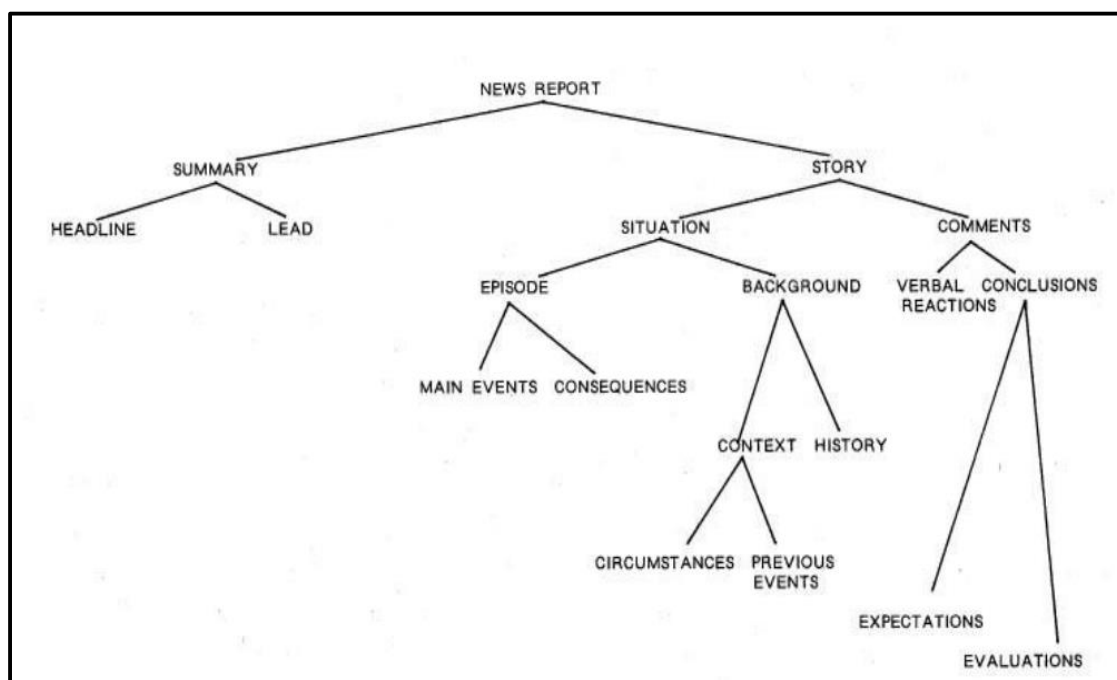
975338140

ออกมาอย่างไร และเป็นส่วนที่แสดงตัวตนหรือจุดยืนของหนังสือพิมพ์ได้มากกว่าตัวเนื้อข่าว (ปราณี กุลละวณิช, 2547: 136)

2.1.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอพาดหัวข่าว

ในการศึกษาองค์ประกอบของตัวบทหนังสือพิมพ์ ฟาน ไดก์ (1988: 55) ได้นำเสนอรูปแบบของโครงสร้างใจความที่มีลักษณะเป็นลำดับชั้นของข่าวที่แสดงให้เห็นว่าการรายงานข่าว (New Report) ประกอบไปด้วยส่วนหลักสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นการสรุป (Summary) และส่วนที่เป็นเนื้อหาของข่าว (Story) ดังนี้

แผนภาพที่ 5 โครงสร้างตามสมมุติฐานของแผนผังโครงสร้างข่าว
(Hypothetical structure of a news schema)

(ที่มา: van Dijk, 1988: 55)

จากแผนผังโครงสร้างข่าวที่ยกมานี้ ฟาน ไดก์ (1988) กล่าวว่าพาดหัวข่าว (Headline) และวรรคหน้า (Lead) เป็นส่วนที่นำเสนอส่วนสรุป (Summary) ของข่าว หัวข้อข่าวแต่ละเรื่องในหนังสือพิมพ์จะมีพาดหัวข่าวและวรรคหน้า โดยมีกฎขั้นต้นสำหรับทั้งสองส่วนนี้ คือ พาดหัวข่าวจะนำหน้าวรรคหน้า และทั้งพาดหัวข่าวและวรรคหน้าก็จะร่วมกันนำหน้าส่วนที่เหลือของรายการข่าว หน้าทีทางโครงสร้างของพาดหัวข่าวและวรรคหน้าข่าว คือ การร่วมกันแสดงหัวข้อสำคัญของตัวบท นั่นคือการทำหน้าที่เป็นข้อสรุปในส่วนต้นของตัวบท พาดหัวข่าวและวรรคหน้าจึงเป็นส่วนที่สรุปตัวบทข่าว

และแสดงความหมายมหภาค (semantic macrostructure) ของข่าว (van Dijk, 1988: 53) ทั้งนี้ พาดหัวและวรรคหน้าเป็นส่วนที่แสดงหัวข้อหลักของตัวบทพร้อมกัน ทั้งสองส่วนนี้เป็นส่วนที่ส่งสัญญาณความหมายของตัวบทไปยังผู้อ่าน (van Dijk, 1988: 40)

จากความสัมพันธ์ระหว่างพาดหัวข่าวและวรรคหน้าที่พาน ใต้ก (1988) ได้กล่าวไปข้างต้น เบลล์ (Bell, 1991) ได้กล่าวถึงลักษณะของพาดหัวข่าวและวรรคหน้าไว้ว่าพาดหัวข่าวเป็นส่วนที่เป็นสรุปของสรุป กล่าวคือ ในขณะที่วรรคหน้าเป็นส่วนที่ตัดเนื้อหาข่าวให้เหลือเฉพาะประเด็นที่สำคัญ พาดหัวข่าวก็เป็นส่วนที่สรุปวรรคหน้าอีกที ในเนื้อหาของตัวบทข่าวนั้น วรรคหน้าเป็นส่วนที่สรุปเนื้อหาข่าวและมุ่งเน้นเนื้อหาของข่าวไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวจะเห็นได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นในพาดหัวข่าว (Bell, 1991: 150-152)

ส่วนโครงสร้างและหน้าที่ของพาดหัวข่าวนั้น พาน ใต้ก (1991: 50) เห็นว่าพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์มีหน้าที่ทางตัวบทและหน้าที่ทางปริชานที่สำคัญจึงเป็นส่วนที่ควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษ พาดหัวข่าวเป็นส่วนที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดของการรายงานข่าวบนหน้าหนังสือพิมพ์ ด้วยข้อความที่สั้น พิมพ์อยู่ด้านบนสุดของหนังสือพิมพ์ด้วยตัวอักษรตัวหนาขนาดใหญ่ และมักจะจัดวางบนเนื้อที่ขนาดใหญ่ในหน้าหนังสือพิมพ์ หน้าที่หลักของพาดหัวข่าวคือการสรุปข้อมูลที่สำคัญที่สุดของรายงานข่าวด้วยการแสดงประเด็นหลัก (main topic) ของรายงานข่าว

เมื่อพิจารณาพาดหัวข่าวในทางไวยากรณ์จะเห็นได้ว่าพาดหัวข่าวมักจะเป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์ คำนำหน้านามหรือกริยาช่วยอาจจะถูกลบออกไปในส่วนของพาดหัวข่าว ซึ่งลักษณะเช่นนี้อาจนำไปสู่ความไม่ชัดเจนหรือคลุมเครือของพาดหัวข่าวในบางครั้ง พาดหัวข่าวจึงอาจจะมีหน้าที่ทางอุดมการณ์ที่พิเศษบางประการ เช่น เมื่อความรับผิดชอบต่อการกระทำจะต้องถูกปกปิด เป็นต้น (van Dijk, 1991: 50) สำหรับหน้าที่ทางปริชานที่สำคัญของพาดหัวข่าวนั้น เนื่องจากพาดหัวข่าวเป็นส่วนที่ผู้อ่านมักจะอ่านเป็นลำดับแรก ข้อมูลที่แสดงในพาดหัวข่าวจึงเป็นส่วนที่ผู้อ่านนำมาใช้ทำความเข้าใจเพื่อสร้างความหมายโดยรวมหรือหัวข้อหลักของส่วนที่เหลือของตัวบทก่อนที่จะอ่านข่าวทั้งหมด แท้จริงแล้วมีบ่อยครั้งที่ผู้อ่านไม่ได้อ่านมากกว่าพาดหัวข่าวของรายงานข่าว (van Dijk, 1991: 50) นอกจากนี้ข้อมูลพาดหัวข่าวยังใช้เพื่อกระตุ้นความรู้ที่เกี่ยวข้องในหน่วยความจำที่ผู้อ่านต้องการที่จะเข้าใจในรายงานข่าว ผู้อ่านจะใช้ข้อมูลในพาดหัวข่าวเป็นหลักในการจัดการเพื่อนำเสนอเหตุการณ์ข่าวในความทรงจำที่เรียกว่า “แบบจำลองของสถานการณ์” (model of the situation) ตัวอย่างเช่น หลังจากที่ได้อ่านรายงานข่าวเกี่ยวกับ “riot” (การจลาจล) ผู้อ่านที่มีความเข้าใจรายงานข่าวเหล่านี้ได้สร้างภาพตัวแทนของหน่วยความจำส่วนบุคคลขึ้น นั่นคือ แบบจำลองของความวุ่นวายที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์นี้ ข้อมูลพาดหัวข่าวจะส่งสัญญาณต่อผู้อ่านถึงวิธีการ “ให้ความหมาย” (define) ต่อสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

975338140

CD 1Thesis 5680515022 dissertation / revv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

พาน ไดก์ (1991: 51) กล่าวว่าพาดหัวข่าวเป็นส่วนหนึ่งของหนังสือพิมพ์ที่มักจะมีนัยยะทางอุดมการณ์เนื่องจากเป็นส่วนที่แสดงข้อมูลที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับเหตุการณ์ข่าว และเป็นการสรุปสิ่งที่สำคัญที่สุดตามที่นักข่าวได้รายงานออกมา การสรุปที่ปรากฏในพาดหัวข่าวจึงแสดงถึงความเห็นหรือมุมมองเฉพาะเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง พาดหัวข่าวเป็นการให้นิยามในเชิงอัตวิสัย (subjective definition) ของสถานการณ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตีความของผู้อ่าน เช่น การกำหนดเหตุการณ์ว่าเป็น “riot” (การจลาจล) อาจนำไปสู่การตีความรายงานข่าวที่แตกต่างกันด้วยแบบจำลองของสถานการณ์ที่แตกต่างกันเมื่อเหตุการณ์ถูกนิยามเป็น “disturbance” (ความวุ่นวาย) หรือ “protest” (การประท้วง) พาดหัวข่าวจึงมีอิทธิพลต่อการตีความของรายงานข่าว และข้อมูลในพาดหัวข่าวก็ยังเป็นข้อมูลที่ผู้อ่านจำได้ดีที่สุดซึ่งหมายความว่าพาดหัวข่าวมีหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งในการที่มีอิทธิพลต่อการที่ผู้อ่านจะใช้ข้อมูลเหล่านี้ในโอกาสต่อมา

ในส่วนของการเขียนข่าวนั้น พาน ไดก์ได้กล่าวว่าบ่อยครั้งที่พาดหัวข่าวไม่ได้เขียนโดยผู้สื่อข่าวเอง แต่เขียนโดยบรรณาธิการพิเศษ ผู้ที่ไม่เพียงแต่คิดถึงบทสรุปที่ดีที่สุดสำหรับการรายงานข่าวเท่านั้นแต่ยังคำนึงถึงสิ่งที่พวกเขาคิดว่าจะเป็นหัวข้อที่ดึงดูดความสนใจผู้อ่านให้ตัดสินใจที่จะอ่านข่าวดังกล่าว (van Dijk, 1991: 51)

จากแนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอพาดหัวข่าวที่ได้กล่าวถึงไปข้างต้น จะเห็นได้ว่าพาดหัวข่าว (Headline) และบรรณานุกรม (Lead) เป็นส่วนสำคัญของโครงสร้างข่าวในหนังสือพิมพ์ เนื่องจากเป็นส่วนที่นำเสนออย่างโดดเด่นอยู่ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ที่ผู้อ่านมักจะอ่านเป็นลำดับแรก ทั้งยังเป็นส่วนที่สรุปหัวข้อและประเด็นสำคัญต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจส่วนที่เหลือของตัวบทก่อนที่จะอ่านข่าวทั้งหมด และที่สำคัญคือเป็นส่วนที่ผู้ผลิตตัวบทอาจแฝงนัยหรือส่งสัญญาณทางความหมายบางประการต่อข่าวหรือเหตุการณ์ที่ได้นำเสนอออกไปให้ผู้อ่านได้รับรู้ ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยนี้จึงจะศึกษาข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงทางการเมืองจากพาดหัวข่าวและบรรณานุกรม เพื่อวิเคราะห์ว่าในเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่เป็นเหตุการณ์เดียวกัน หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับได้นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมตามที่ปรากฏในพาดหัวข่าวและบรรณานุกรมอย่างไร และภาพที่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับได้นำเสนอผ่านทางออกมานั้นมีผลต่อการให้ความหมายต่อผู้ชุมนุมและเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นในลักษณะที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

2.1.4 แนวคิดเรื่องการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of Social Actors)

พาน ลีอูเวน (van Leeuwen, 1996; 2008; 2009) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of Social Actors) โดยการนำแนวคิดในทางสังคมของการศึกษาความหมายมาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อศึกษาวิธีการที่ผู้กระทำทางสังคม (social actors) ถูก

975338140

นำเสนอ (represented) ในตัวบท โดยชี้ให้เห็นว่าผู้กระทำทางสังคมสามารถแสดงให้เห็นได้โดยการ
ใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) การไม่ปรากฏคำอ้างถึงผู้กระทำทางสังคม (Exclusion) คือการไม่ปรากฏคำอ้างถึง
ผู้กระทำทางสังคมในตัวบท ลักษณะของรูปประโยคที่ไม่ปรากฏคำอ้างถึงผู้กระทำทางสังคม ได้แก่
ประโยคกรรมวาจกแบบละประธาน (passive agent deletion) กระบวนการกลายเป็นคำนาม
(nominalization) และการละคำในประโยค (ellipses) การไม่ปรากฏคำอ้างถึงสามารถแบ่งได้เป็น
2 ลักษณะ คือ

1.1) การไม่ปรากฏคำอ้างถึงแบบปิดบัง (Suppression) การไม่ปรากฏคำอ้างถึงใน
ลักษณะนี้ผู้กระทำทางสังคมจะถูกกีดกันออกไปอย่างสิ้นเชิง ด้วยการไม่ถูกอ้างถึงในตัวบท

1.2) การไม่ปรากฏคำอ้างถึงแบบเป็นข้อมูลเบื้องหลัง (Backgrounding) ผู้กระทำทาง
สังคมอาจจะไม่ถูกกล่าวถึงในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำที่ให้มาในตัวบท แต่จะถูกกล่าวถึงในส่วนอื่น
ของข้อความ และเราสามารถอนุมานได้ว่าผู้ที่ไม่ได้ถูกกล่าวถึงนั้นเป็นใคร

2) การจัดสรรบทบาทของผู้กระทำทางสังคม (Role Allocation) เป็นการจัดสรรบทบาท
ให้ผู้กระทำทางสังคมว่าใครเป็นผู้ที่ถูกนำเสนอเป็น "agent" หรือ actor (ผู้แสดง) ที่มีบทบาทเป็น
ผู้กระทำ (agent role) และใครเป็นผู้ที่ถูกนำเสนอเป็น "patient" หรือ goal (เป้าหมาย) ที่มีบทบาท
ผู้ถูกกระทำ (patient role) ดังนี้

2.1) บทบาทผู้กระทำ (Activation) ผู้กระทำทางสังคมถูกนำเสนอเป็นผู้กระทำ (active)
และเป็นแรงขับเคลื่อนพลวัต (dynamic forces) ในกิจกรรม มีบทบาทของผู้มีส่วนร่วมทางไวยากรณ์
โดยรูปแบบโครงสร้างของกระบวนการ (transitivity structures) ที่ผู้กระทำทางสังคมจะเป็น
ผู้กระทำ (actor) ในกระบวนการทางการกระทำ (material processes) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรม
(behavior) ในกระบวนการทางพฤติกรรม (behavioral processes) เป็นผู้รู้สึกหรือผู้รับรู้ (senser)
ในกระบวนการทางความคิด (mental processes) เป็นผู้พูด (sayer) ในกระบวนการใช้ถ้อยคำ
สื่อสาร (verbal processes) เป็นต้น

2.2) บทบาทผู้ถูกกระทำ (Passivation) ผู้กระทำทางสังคมถูกนำเสนอเป็นผู้ที่ประสบ
ได้รับ หรืออยู่ในการรับของกิจกรรม แบ่งเป็น ผู้กระทำทางสังคมที่ถูกปฏิบัติเหมือนเป็นวัตถุ
(Subjected social actors) และผู้กระทำทางสังคมที่ได้รับผลประโยชน์จากการกระทำ
(Beneficialized social actors) ในลักษณะที่เป็นบวกหรือลบ

(1) *Children seek out aspects of commercial television as a consolidation and confirmation of their everyday lives.*

(2) *Television affects children's sex role attitudes.*

ตัวอย่างในประโยคที่ (1) children (เด็ก) มีบทบาทเป็นผู้กระทำ ส่วน television (โทรทัศน์) มีบทบาทเป็นผู้ถูกกระทำ ในทางกลับกัน ตัวอย่างที่ (2) children (เด็ก) มีบทบาทเป็นผู้ถูกกระทำ ในขณะที่ television (โทรทัศน์) มีบทบาทเป็นผู้กระทำ

3) การอ้างอิงแบบทั่วไป (Genericization) และแบบเจาะจง (Specification) เป็นการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมในลักษณะดังต่อไปนี้

3.1) การอ้างอิงแบบทั่วไป (Genericization) เป็นการอ้างอิงผู้กระทำทางสังคมอย่างกว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง (generic reference) ผู้กระทำทางสังคมอาจถูกนำเสนอแบบทั่วไปไม่เจาะจงด้วยชนชั้นทางสังคม โดยในภาษาอังกฤษนั้นการอ้างอิงแบบทั่วไปมักจะพบได้จากการใช้รูปพหูพจน์ ไม่มีคำนำหน้านาม (article) เช่น “*Non-European immigrants*” ในประโยคต่อไปนี้ *Non-European immigrants make up 6.5 per cent of the population.* จากตัวอย่างการอ้างอิงแบบทั่วไปมีบทบาทสำคัญต่อการแบ่งกลุ่มของ “พวกเรา” (us) และ “พวกเขา” (them) เช่นจากตัวอย่างข้างต้น “พวกเรา” คือ “European” ส่วน “พวกเขา” คือ “non-European immigrants” (Wodak, 1997 อ้างถึงใน van Leeuwen, 2009)

3.2) การอ้างอิงแบบชี้เฉพาะ (Specification) เป็นการอ้างอิงแบบชี้เฉพาะเจาะจง (specific reference) ด้วยการระบุตัวตนของบุคคลที่เฉพาะเจาะจงลงไป เช่น *Mr. Brown, Matthew Harding, Mrs. Desley Harding*

4) การอ้างอิงแบบรวมกลุ่ม (Assimilation) เป็นการใช้คำแทนเพื่ออ้างอิงผู้กระทำทางสังคมในลักษณะกลุ่มของบุคคล (groups of individuals) ดังนี้

4.1) การอ้างอิงแบบแสดงปริมาณ (Aggregation) เป็นการใช้คำแสดงปริมาณของผู้มีส่วนร่วม (participants) อาจเป็นคำบอกปริมาณที่ชี้เฉพาะ (definite quantifiers) เช่น *Forty percent of Australians were born overseas.* หรือเป็นคำบอกปริมาณที่ไม่ชี้เฉพาะ (indefinite quantifiers) เช่น *A number of critics want to see our intake halved to 70,000.*

4.2) การอ้างอิงแบบแสดงหมวดหมู่ (Collectivization) เป็นการใช้คำแสดงหมวดหมู่โดยใช้คำนามพหูพจน์ (plural nouns) เช่น การใช้คำว่า *Australians* เพื่อกล่าวถึงชาวออสเตรเลียในประโยค *Australians tend to be sceptical about admitting “Muslims.”* การใช้คำนาม

975338140

มวลสาร (mass nouns) เช่น *Is he entitled to believe that this nation is somehow impervious to racist sentiment?* หรือการใช้คำนามบอกหมวดหมู่ (collective nouns) เช่น *The 250,000-strong Sikh community*

5) การอ้างถึงแบบเชื่อมโยงกัน (Association) และการอ้างถึงแบบไม่เกี่ยวข้องกัน (Dissociation) คือ การที่ผู้กระทำทางสังคมถูกนำเสนอเป็นกลุ่มที่มีการเชื่อมโยงให้มีความเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกันในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรมเฉพาะบางอย่าง เป็นการรวมกลุ่มเพื่อวัตถุประสงค์ร่วมกันบางประการ เช่น กลุ่มคนที่มีกิจกรรมหรือความสนใจร่วมกัน มักเป็นการรวมกลุ่มแบบชั่วคราว ดังตัวอย่าง

They believed that the immigration program existed for the benefit of politicians, bureaucrats, and the ethnic minorities, not for Australians as a whole.

การเชื่อมโยงที่เกิดขึ้นในตัวบทนี้ทำให้เกิดเส้นแบ่งระหว่างสองฝ่ายอย่างชัดเจน กล่าวคือ กลุ่มของ “politicians” (นักการเมือง) “bureaucrats” (ข้าราชการ) และ “ethnic minorities” (ชนกลุ่มน้อย) ที่ปรากฏในประโยคนี้เป็นการเชื่อมโยงกลุ่มเหล่านี้เข้าด้วยกันเพื่อสร้างรูปแบบของกลุ่มตรงข้ามกับผลประโยชน์ของ “Australians as a whole” (ชาวออสเตรเลียโดยรวม)

6) การอ้างถึงแบบไม่ระบุแน่ชัด (Indetermination) และการอ้างถึงแบบแบ่งแยกความแตกต่าง (Differentiation) เป็นการนำเสนอผู้กระทำทางสังคมในลักษณะดังนี้

6.1) การอ้างถึงแบบไม่ระบุแน่ชัด (Indetermination) เป็นการนำเสนอผู้กระทำทางสังคมแบบไม่เฉพาะเจาะจงด้วยการอ้างถึงบุคคลหรือกลุ่มคนโดยมิได้ระบุชื่อ ได้แก่ การใช้สรรพนามที่ไม่ชี้เฉพาะ (indefinite pronouns) เช่น somebody, someone, some หรือ some people เช่น *Someone had put flowers on the teacher's desk.* การใช้ “someone” ในประโยคนี้มิได้เจาะจงว่าหมายถึงบุคคลใด หรือบางกรณีผู้กระทำทางสังคมอาจเป็นผู้มีอำนาจที่ไม่มีตัวตน เช่น *They won't let you go to school until you're five years old.* การใช้คำว่า they ในข้อความนี้อ้างถึงคนอื่นที่ไม่รู้จักอย่างไม่เจาะจง ให้ความรู้สึกของการที่มองไม่เห็นแต่รู้สึกถึงพลังบางอย่างที่มีอำนาจในการบังคับให้ทำสิ่งต่าง ๆ

6.2) การอ้างถึงแบบชัดเจน (Determination) เป็นลักษณะที่ตรงข้ามกับการไม่ระบุอย่างแน่ชัด เนื่องจากการใช้รูปภาษาเพื่ออ้างถึงในลักษณะนี้จะเป็นการนำเสนอผู้กระทำทางสังคมโดยการระบุตัวตนไว้ในทางใดทางหนึ่งอย่างชัดเจน

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

6.3) การอ้างอิงแบบแบ่งแยกความแตกต่าง (Differentiation) เป็นการแยกความแตกต่างของผู้กระทำทางสังคมแต่ละคน หรือกลุ่มของผู้กระทำทางสังคมแต่ละกลุ่มออกจากคนอื่น/กลุ่มอื่นที่คล้ายกัน เป็นการสร้างความแตกต่างระหว่าง "self" (ตนเอง) และ "other" (คนอื่น) หรือระหว่าง "us" (พวกเรา) และ "others" (พวกเขา) เช่น

And though many of the new migrants are educated high-achievers from places like Singapore and Hong Kong-“uptown” people in American terminology, others are “downtown” people from places like Vietnam, the Philippines, and Lebanon.

จากตัวอย่างของหนังสือพิมพ์ของชนชั้นกลางในออสเตรเลียข้างต้น มีการใช้คำอ้างอิงที่แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างคนสองกลุ่ม คือ การใช้ “uptown people” (คนที่อยู่ย่านชานเมือง) และ “downtown people” (คนที่อยู่ย่านใจกลางเมือง)

7) การอ้างอิงด้วยการเรียกชื่อ (Nomination) และการจัดประเภท (Categorization) เป็นการใช้คำแทนเพื่ออ้างอิงผู้กระทำทางสังคมในลักษณะ ดังนี้

7.1) การอ้างอิงด้วยการเรียกชื่อ (Nomination) เป็นการใช้คำอ้างอิงด้วยการระบุชื่อของผู้กระทำทางสังคมโดยอาจไม่มีคำนำหน้าชื่อ (Detitulation) หรือมีการใช้คำนำหน้าชื่อ (Titulation) ได้แก่ (1) การใช้คำแสดงการยกย่อง (Honorification) เช่น Dr.Price และ(2) การใช้คำที่แสดงความสัมพันธ์ส่วนบุคคลหรือเครือญาติ (Affiliations) เช่น Auntie Barbara ทั้งนี้ การเรียกชื่ออาจเป็นการระบุชื่อในลักษณะที่เป็นทางการ (formal) ด้วยการระบุนามสกุลโดยอาจมีหรือไม่มีคำนำหน้าชื่อ การระบุชื่อแบบกึ่งทางการ (semi-formal) ด้วยการให้ทั้งชื่อและนามสกุล เช่น Dwight Harris หรือแบบไม่เป็นทางการ (informal) ด้วยการบอกเฉพาะชื่อเท่านั้น เช่น Beverley

7.2) การอ้างอิงด้วยการจัดประเภท (Categorization) ผู้กระทำทางสังคมถูกนำเสนอในแง่ของอัตลักษณ์และหน้าที่ที่กระทำร่วมกับผู้อื่น ด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ (Functionalization) การระบุตัวตน (Identification) และการระบุแบบประเมินค่า (Appraisalment) ดังที่จะกล่าวถึงรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

8) การอ้างอิงแบบระบุหน้าที่ (Functionalization) และการอ้างอิงแบบระบุตัวตน (Identification) มีลักษณะดังนี้

8.1) การอ้างอิงแบบระบุหน้าที่ (Functionalization) เป็นการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมในแง่ของกิจกรรมหรือในแง่ของสิ่งที่บุคคลผู้นั้นได้กระทำ เช่น อาชีพหรือบทบาทหน้าที่ ได้แก่

975338140

(1) การใช้คำนามที่มาจากคำกริยาผ่านการใช้ปัจจัยหรือส่วนที่เติมลงไปท้ายคำ (suffix) เช่น *interviewer celebrant correspondent guardian payee* (2) การใช้คำนามสถานที่หรือเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมผ่านการใช้ปัจจัยหรือส่วนที่เติมลงไปท้ายคำ (suffix) เช่น *pianist mountaineer* (3) การผสมของคำนามที่แสดงถึงสถานที่หรือเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม เช่น *cameraman chairperson*

8.2) การอ้างถึงแบบระบุตัวตน (Identification) เป็นการใช้คำอ้างถึงผู้กระทำทางสังคมที่มีได้ระบุในแง่ของสิ่งที่พวกเขาทำ แต่เป็นการระบุในแง่ของสิ่งที่พวกเขาเป็นอย่างถาวรหรือหลีกเลี่ยงไม่ได้ แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ (1) การระบุหมวดหมู่ทางสังคม (Classification) คือ การแสดงสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด (อายุ เพศ ถิ่นกำเนิด ฐานะ เชื้อชาติ ศาสนา) หรือการแสดงสถานะทางสังคม (ฐานะ ชนชั้น) เช่น “*the Asian teacher*” “*the homosexual musician*” “*the woman doctor*” (2) การระบุความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Relational identification) คือ การแสดงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ หรือความสัมพันธ์ทางการทำงานที่มีต่อกัน เช่น “*her friend*” “*the child’s mother*” “*a mother of five*” (3) Physical identification (การระบุลักษณะทางกายภาพ) คือการแสดงลักษณะทางกายภาพด้วยคำนาม เช่น *blonde, redhead, cripple* ด้วยคำคุณศัพท์ เช่น *bearded, tall* ด้วยวลีบุพบท -with หรือด้วยคำทั่วไป เช่น *man, woman*

8.3) การอ้างถึงแบบประเมินค่า (Appraisal) เป็นการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่เป็นการประเมินค่าในแง่ของการประเมินไปในทางที่ดีหรือไม่ดี รักหรือเกลียด ชื่นชมหรือสงสาร โดยการใช้ชุดของคำนามและสำนวนที่แสดงถึงการตัดสินหรือให้คุณค่า เช่น “*the darling*”(ผู้เป็นที่รัก) “*the bastard*” (คนเลว) “*the wretch*” (วายร้าย) หรือ “*thugs*” (อันธพาล)

9) การอ้างถึงสิ่งที่เป็นบุคคล (Personalization) และการอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคล (Impersonalization) มีลักษณะการนำเสนอผู้กระทำทางสังคมดังนี้

9.1) การอ้างถึงสิ่งที่เป็นบุคคล (Personalization) ผู้กระทำทางสังคมถูกนำเสนอเป็นมนุษย์โดยการใช้บุรุษสรรพนาม (personal pronouns) หรือสรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ (possessive pronouns) สรรพนามที่ชี้เฉพาะ (proper names) หรือคำนามที่หมายถึงคุณลักษณะที่เป็นมนุษย์ และบางครั้งก็เป็นคำคุณศัพท์ เช่น *maternal care* (การดูแลของมารดา)

9.2) การอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคล (Impersonalization) ผู้กระทำทางสังคมถูกนำเสนอโดยวิธีอื่นที่ไม่ใช่การนำเสนอเป็นมนุษย์ โดยคำนามที่เป็นนามธรรมหรือเป็นรูปธรรมที่ไม่รวมคุณลักษณะทางความหมายของมนุษย์ ได้แก่

(1) การทำให้เป็นนามธรรม (Abstraction) ผู้กระทำทางสังคมถูกนำเสนอถูกนำเสนอเมื่อต้องการหมายถึงลักษณะหรือคุณลักษณะบางประการ ตัวอย่างหนึ่งคือวิธีการที่ผู้อพยพ “poor, black, unskilled, Muslim, illegal” ได้ถูกเรียกด้วยคำว่า "problems" (ปัญหา) ในประโยค *Australia is in danger of saddling itself up with a lot of unwanted problems.* ผู้อพยพถูกนำเสนอให้มีลักษณะของการเป็นปัญหา คุณลักษณะนี้จะถูกนำมาใช้เพื่อแสดงถึงพวกเขา

(2) การทำให้เป็นรูปธรรม (Objectivation) ผู้กระทำทางสังคมถูกนำเสนอโดยการอ้างอิงถึงสถานที่ หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดทั้งกับบุคคลของพวกเขา หรือกับการกระทำที่พวกเขาถูกนำเสนอว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมด้วย ถูกรับรู้โดยการอ้างอิงแบบนามนัย (metonymical reference) เช่น *Australia was bringing in about 70,000 migrants a year.* จากประโยคนี้ "Australians" (ชาวออสเตรเลีย) ถูกแทนที่โดย "Australia" (ประเทศออสเตรเลีย)

10) การอ้างอิงมากกว่ารูปแบบเดียว (Overdetermination) ผู้กระทำทางสังคมถูกนำเสนอว่ามีส่วนร่วมในวิถีปฏิบัติทางสังคมที่มากกว่าหนึ่งรูปแบบในเวลาเดียวกัน โดยเป็นการนำเสนอในลักษณะของเรื่องแต่ง นิยาย หรือเหตุการณ์สมมติที่เกิดขึ้นในอดีตหรืออนาคต เนื่องจากเป็นสิ่งที่ไม่สามารถกล่าวถึงโดยตรงไปตรงมาได้ในปัจจุบัน อันเนื่องมาจากเหตุผลทางการเมืองหรือการตรวจสอบของผู้มีอำนาจ ดังนี้

10.1) ความผกผัน (Inversion) ผู้กระทำทางสังคมถูกเชื่อมต่อกับสองการปฏิบัติที่ตรงข้ามกัน แบ่งเป็นสองลักษณะ คือ (1) ความผิดสมัย (Anachronism) เช่น เรื่องฟลินท์สโตน (The Flintstones) ที่เป็นการตลกเกี่ยวกับชีวิตของครอบครัวในยุคหินแต่ดัดแปลงเทคโนโลยีและวิถีชีวิตแบบปัจจุบันลงไป (2) การเบี่ยงเบน (Deviation) คือ การที่ผู้กระทำทางสังคมที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างจะถูกแสดงโดยการอ้างอิงถึงผู้กระทำทางสังคมที่ปกติจะไม่มีสิทธิ์ที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้ เช่น เรื่องราวของเด็กเกี่ยวกับวันแรกที่โรงเรียน การอ้างอิงถึงเด็กอาจถูกแทนที่ด้วยสัตว์ การเบี่ยงเบนอยู่ที่การละเมิดกฎที่สัตว์ไม่สามารถไปโรงเรียนได้ มีความแตกต่างระหว่าง "สิ่งที่เด็ก(สามารถ)ทำได้" และ "สิ่งที่สัตว์(สามารถ)ทำได้" เป็นการเปลี่ยนแปลงของคุณลักษณะที่เป็นมนุษย์ (+human) เป็นไม่ใช่มนุษย์ (-human)

10.2) ความเป็นสัญลักษณ์ (Symbolization) เป็นการให้ผู้กระทำทางสังคม (social actors) หรือกลุ่มทางสังคม (social groups) มาสวมบทบาททางสังคม เช่น "professional heroes" ในหนังสือบอยตะวันออก สามารถหมายถึงความหลากหลายของผู้กระทำในวิถีปฏิบัติทางสังคมที่เกิดขึ้นจริง เช่น หมายถึงหมอ นักวิทยาศาสตร์ และนักการเมือง โดย "professional heroes" เหล่านี้ได้ทำงานและมีหน้าที่ปกป้องคนไข้ ผู้บริโภค และผู้ลงคะแนนเสียงให้นักการเมือง

10.3) ความหมายแฝง (Connotation) เป็นการใช้ความรู้ทางวัฒนธรรมในการจัดหมวดหมู่หรือระบุหน้าที่ผ่านการเชื่อมโยง เช่น เมื่อกล่าวถึง *"man with the large mustache"* ความรู้ของผู้อ่านในวัฒนธรรมประชานิยม (popular culture) จะเชื่อมโยง mustache (หนวด) ดังกล่าว กับ Prussian military (ทหารปรัสเซีย)

10.4) การจัดแบ่ง (Distillation) เป็นการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมด้วยการระบุถึงแบบทั่วไป (generalization) และการระบุเป็นนามธรรม (abstraction) เพื่อเชื่อมโยงผู้กระทำทางสังคมไปสู่วิถีปฏิบัติทางสังคมที่หลากหลาย โดยการสร้างนามธรรมที่มีคุณลักษณะเดียวกันจากผู้กระทำทางสังคมที่เกี่ยวข้องในวิถีปฏิบัติที่หลากหลายนี้ เช่น การใช้ "therapist" (นักบำบัด) เป็นพฤติกรรมในบทบาทของ "schoolteachers" (ครูในโรงเรียน) และ "lawyers" (ทนายความ) เพราะพวกเขาได้นำบางส่วนของค่านิยมและการกระทำของนักบำบัดมาใช้ แม้ว่าการรักษา/บำบัดจะไม่ได้เป็นกิจกรรมที่แท้จริงของครูและทนายความก็ตาม

จากการใช้คำแทนเพื่อนำเสนอผู้กระทำทางสังคมในลักษณะต่าง ๆ ช่างตัน ฟาน ลีอูเวน (van Leeuwen, 1996) ได้สรุปออกมาเป็นระบบเครือข่าย (system network) ของการนำเสนอผู้กระทำทางสังคมในวาทกรรม โดยกล่าวว่า การใช้คำอ้างอิงที่ปรากฏในระบบเครือข่ายนี้สามารถแบ่งได้เป็นสามรูปแบบใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

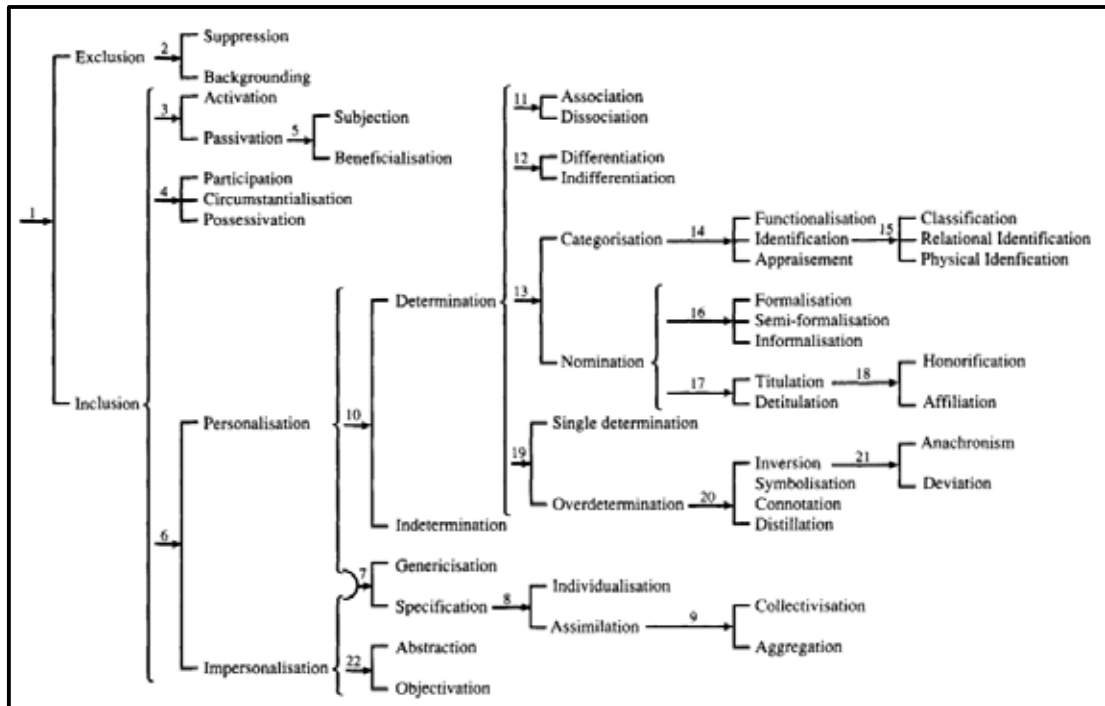
- (1) การลบ (Deletion) ได้แก่ ระบบที่ 1-2
- (2) การจัดใหม่ (Rearrangement) ได้แก่ ระบบที่ 3-5
- (3) การแทนที่ (Substitution) ได้แก่ ระบบที่ 6-22

975338140

ระบบเครือข่าย (system network) ดังกล่าวมีดังนี้

แผนภาพที่ 6 ระบบเครือข่ายของการนำเสนอผู้กระทำทางสังคมในวาทกรรม

(ที่มา: van Leeuwen, 1996: 66)

ทั้งนี้ ฟาน ลีอูเวน (2009: 290) ได้เสนอประเด็นที่สามารถนำแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์ผู้กระทำทางสังคม (Social Actors Analysis) มาช่วยในการศึกษาดังต่อไปนี้

(1) เลือกศึกษาในประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งในปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น สงครามที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในประเทศอิรัก โดยศึกษาเปรียบเทียบว่าทหารต่างกลุ่มถูกนำเสนอในสื่อสองสื่อที่ตรงข้ามกันอย่างไร เช่น การนำเสนอข่าวที่ปรากฏในสื่ออาหรับกับสื่ออเมริกา

(2) เลือกศึกษาในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับวัยรุ่น (เช่น การตั้งครรภ์ หรือการกระทำผิดกฎหมายของวัยรุ่น) โดยศึกษาเปรียบเทียบว่าผู้กระทำทางสังคมที่เกี่ยวข้อง (เช่น พ่อแม่ที่เป็นวัยรุ่น พ่อแม่ของวัยรุ่น ครูอาจารย์ และนายแพทย์) ถูกนำเสนอในสื่อที่มีวัยรุ่นเป็นกลุ่มเป้าหมายและในสื่อกระแสหลักอย่างไร

เมื่อพิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of Social Actors) ของฟาน ลีอูเวน (1996; 2008; 2009) จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมโดยการใช้รูปภาพเพื่ออ้างถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ปรากฏในตัวบทสามารถสะท้อนให้เห็นความคิดและมุมมองของผู้ผลิตตัวบทว่าต้องการจะสื่อความหมายเกี่ยวกับผู้กระทำทางสังคมเช่นไร ด้วยเหตุนี้

ผู้วิจัยจึงจะนำแนวคิดนี้มาใช้ในการศึกษาการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงที่เป็นประเด็นปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองที่ปรากฏในวาทกรรมสื่อว่ามีการใช้รูปภาพเพื่ออ้างถึงผู้ชุมนุมในลักษณะใดบ้าง รวมทั้งวิเคราะห์ว่าสื่อหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับที่เป็นสื่อต่างองค์กรและอาจมีจุดยืนทางการเมืองต่างกันนั้นได้นำเสนอภาพตัวแทนออกมาเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และเพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไปว่าสิ่งเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับบริบททางสังคมและการเมืองในสังคมไทยอย่างไร

2.1.5 แนวคิดเรื่องชนิดกระบวนการ (Transitivity)

ฮัลลiday (Halliday, 1985) ได้แบ่งชนิดกระบวนการ (Transitivity) เป็น 6 ประเภท แบ่งเป็นกระบวนการที่เป็นกระบวนการหลัก 3 ชนิด ได้แก่ “กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ” (Material Processes) “กระบวนการเกี่ยวกับความคิด” (Mental Processes) และ “กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ” (Relational Processes) ส่วนกระบวนการอีก 3 ชนิด เป็นกระบวนการที่อยู่ระหว่างกระบวนการหลักต่าง ๆ ข้างต้น ได้แก่ “กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม” (Behavioural processes) “กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร” (Verbal Processes) และ “กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่” (Existential Processes) (Halliday, 1985: 248) ในการนำแนวคิดเรื่องชนิดกระบวนการไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลภาษานั้น ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556) กล่าวว่าในการสื่อสารเหตุการณ์เดียวกันอาจถูกสื่อด้วยกระบวนการที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการเลือกของผู้พูด การวิเคราะห์ชนิดกระบวนการจะทำให้เราทราบว่า ผู้พูดต้องการถ่ายทอดเหตุการณ์นั้น ๆ อย่างไร ชนิดกระบวนการที่ผู้พูดเลือกทำให้เราเห็นความหมายที่ผู้พูดต้องการสื่อหรือซ่อน มีงานภาษาศาสตร์เชิงวิพากษ์และวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์จำนวนมากที่นำแนวคิดเรื่องชนิดกระบวนการไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 77) ชนิดกระบวนการทั้ง 6 ประเภทมีดังรายละเอียดต่อไปนี้ (Halliday, 1995; Machin and Mayr, 2012; ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556)

1) **กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ (Material Processes)** เป็นกระบวนการของการกระทำ (processes of doing) ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำการบางอย่างต่ออีกบุคคลหนึ่ง กริยาที่ใช้แสดงกระบวนการนี้ได้แก่กริยาที่แสดงการกระทำต่างๆ เช่น *crush, cut, destroy, damage, give, buy, borrow, hire, rent* เป็นต้น บทบาทของผู้ร่วมเหตุการณ์หลักในกระบวนการนี้ได้แก่ ผู้กระทำ (Actor) และผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำ (Goal)

2) **กระบวนการเกี่ยวกับความคิด (Mental Processes)** เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นความรู้สึกหรือการรับรู้ (processes of sensing) กริยาที่ใช้แสดงกระบวนการนี้แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ กริยาเกี่ยวกับความคิด ความรู้ หรือความเข้าใจ (cognition) เช่น *think, know, understand*

975338140

กริยาเกี่ยวกับความรู้สึก ชอบ ไม่ชอบ หรือกลัว (affection) เช่น *fear, like, dislike, hate, feel, angry* เป็นต้น และกริยาเกี่ยวกับการรับรู้ การมองเห็น การได้ยิน (perception) เช่น *see, hear, notice, stare at* เป็นต้น บทบาทของผู้ร่วมเหตุการณ์ในกระบวนการนี้ ได้แก่ ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้ (Sensor) และสิ่งที่รับรู้หรือสิ่งที่ทำให้รู้สึก (Phenomenon)

3) กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ (Relational Processes) เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นสภาพที่เป็นอยู่หรือสิ่งที่มีอยู่ (processes of being and having) เป็นกระบวนการที่ให้ความหมายเกี่ยวกับสภาพของสิ่งหนึ่งที่สัมพันธ์กับอีกสิ่งหนึ่ง แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ กระบวนการระบุสิ่งที่เป็น (identifying) แสดงด้วยกริยา *be* เช่น *Sarah is the leader*. และกริยาอื่นๆ ที่มีความหมายในกลุ่มเดียวกัน เช่น *become, mean, define, symbolize, represent, stand for, refer to, mark, exemplify* เป็นต้น บทบาทของผู้ร่วมเหตุการณ์ในกระบวนการนี้ ได้แก่ สิ่งที่ถูกระบุหรือถูกนิยาม (Token หรือ Identified) และสิ่งที่ระบุหรือถูกนิยาม (Value หรือ Identifier) กระบวนการเกี่ยวกับสภาพอีกประเภทหนึ่ง คือ กระบวนการบรรยายคุณสมบัติ (attributive) แสดงด้วยกริยา *be* เช่น *Sarah is wise*. และกริยาที่มีความหมายในกลุ่มเดียวกัน เช่น *weigh, cost, measure, qualify as, end up (as), turn out เป็นต้น* บทบาทของผู้ร่วมเหตุการณ์ ได้แก่ ผู้มีคุณสมบัติ (Carrier) และคุณสมบัติ (Attribute)

4) กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioural processes) กระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่อยู่ระหว่างกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ (Material Processes) และกระบวนการเกี่ยวกับความคิด (Mental Processes) โดยเป็นกระบวนการที่สื่อพฤติกรรมทั้งทางกายภาพและทางจิตใจ (processes dealing psychological or physical behaviors) แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงพฤติกรรม เช่น *taste, laugh, watch, stare, dream, breathe, cough, smile, sleep เป็นต้น* ผู้ร่วมเหตุการณ์ในกระบวนการนี้มิได้เป็นผู้กระทำให้เกิดบางสิ่งบางอย่างแต่เป็นเพียงผู้ที่มีพฤติกรรมบางอย่างเท่านั้น ผู้ร่วมเหตุการณ์จึงมีเพียงบทบาทเดียว ได้แก่ ผู้มีพฤติกรรม (Behaver)

5) กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร (Verbal Processes) อยู่ระหว่างกระบวนการเกี่ยวกับความคิด (Mental Processes) และกระบวนการเกี่ยวกับสภาพ (Relational Process) โดยแสดงการกระทำในลักษณะของการใช้ถ้อยคำสื่อสาร (process of verbal action) ด้วยคำกริยาที่เกี่ยวข้องกับการพูดหรือการใช้ถ้อยคำสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น *say, talk, ask, explain, suggest, advise, reveal, tell, summoned, insisted, announced, confirmed, guaranteed, thanked, stressed, pointed เป็นต้น* ผู้ร่วมเหตุการณ์ในกระบวนการนี้ได้แก่ ผู้พูด (Sayer) ผู้เป็นเป้าหมายของการพูด (Receiver) และสิ่งที่พูด (Verbiage)

975338140

6) กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ (Existential Processes) เป็นกระบวนการที่แสดงการมีอยู่หรือเกิดขึ้นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือชี้ให้เห็นว่ามีบางสิ่งเกิดขึ้นหรือมีอยู่ (process of existing / signify that something happens or exists) แสดงด้วยกริยา be และกริยาที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เช่น exist, arise ผู้ร่วมเหตุการณ์ในกระบวนการนี้มีเพียงบทบาทเดียวเรียกว่า สิ่งที่มีปรากฏ (Existent) ผู้ร่วมเหตุการณ์ในกระบวนการนี้ตามปกติจะนำหน้าด้วย *There is* หรือ *There are* เช่น *There was a storm*.

จากแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์ชนิดกระบวนการ (Transitivity) ของ ฮัลลiday (1985) จะเห็นได้ว่าแนวคิดนี้เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการศึกษาวิธีการที่ภาษาแสดงให้เห็นถึงวิธีการที่ผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant) ได้ถูกประกอบสร้างสิ่งในที่พวกเขากระทำหรือได้รับผลจากการกระทำที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจะได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ตัวบทเนื่องจากแนวคิดนี้เป็น การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant roles) และกระบวนการ (process) ในประโยคที่มีการกระทำชนิดใดเกิดขึ้นบ้าง เพื่อวิเคราะห์ว่าผู้ผลิตตัวบทซึ่งได้แก่สื่อหนังสือพิมพ์ต่างมีวิธีการถ่ายทอดเหตุการณ์และนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ร่วมเหตุการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ออกมาอย่างไร

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากประเด็นวิจัยที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาคือวาทกรรมสื่อโดยมุ่งศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองซึ่งเป็นเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแบ่งงานวิจัยที่จะนำมาทบทวนวรรณกรรมออกเป็น 3 ส่วน คือ งานวิจัยเกี่ยวกับการนำเสนอภาพตัวแทนในวาทกรรม งานวิจัยเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมือง และงานวิจัยเกี่ยวกับเหตุการณ์ความขัดแย้งในวาทกรรมสื่อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการนำเสนอภาพตัวแทนในวาทกรรม

จากการสำรวจงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอภาพตัวแทนในวาทกรรมซึ่งเป็นงานวิจัยทางภาษาศาสตร์มีการศึกษาภาพตัวแทนจากกลุ่มข้อมูลที่หลากหลาย ดังนั้นในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงรายละเอียดของงานวิจัยแต่ละเรื่อง แล้วจึงจะสรุปภาพรวมของงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอภาพตัวแทนในวาทกรรมเป็นลำดับถัดไป

2.2.1.1 งานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอภาพตัวแทนในวาทกรรม

งานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอภาพตัวแทนหรืออัตลักษณ์ ได้แก่ งานวิจัยของกฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ (2543) เรื่อง “*ปริเฉทเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย* :

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์” งานวิจัยของศิริพร รักดีผาสุข (2553) เรื่อง “วาทกรรม “ความเป็นผู้หญิง” ในนิตยสารสุขภาพและความงามภาษาไทย” งานวิจัยของธีระ บุชบกแก้ว (2553) เรื่อง “กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยกลุ่ม “เกย์ออนไลน์”” งานวิจัยของธีระยุทธ สุริยะ (2554) เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพตัวแทนของนักโทษประหารและการประหารชีวิตในหนังสือพิมพ์รายวันไทย” งานวิจัยของกนกกาญจน์ วรสีหะ (2555) เรื่อง “ภาพแทน “ผู้ดี ผู้ร้าย” จากข่าวการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย” งานวิจัยของสุภัทร แก้วพัตร (2559) เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพตัวแทนคนอีสานในหนังสือพิมพ์ระดับชาติและหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น : การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์” งานวิจัยของชุนพฤทธิกร จิรวรรณกิจ (2559) เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพแทนของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เรียกว่า “เซเลบริตี้” ที่สื่อผ่านบทสัมภาษณ์ในนิตยสารภาษาไทย” และงานวิจัยของธีระยุทธ สุริยะ (2560) เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับภาพตัวแทนของชาวโรฮิงญาในสื่อออนไลน์ภาษาไทย: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์” ผู้วิจัยจะกล่าวถึงรายละเอียดของงานวิจัยแต่ละเรื่องตามลำดับ ดังนี้

งานวิจัยของกฤษฎดาวรรณ หงส์ดารมภ์ (2543) เรื่อง “ปริจเฉทเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์” ศึกษาการนำเสนอภาพของ “ชาวเขา” หรือชนกลุ่มน้อยทางตอนเหนือของประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลจากพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งและย่อหน้านำในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยในเดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม 2542 และจากรายการโทรทัศน์ทุ่งแสงตะวัน รวมทั้งสัมภาษณ์บรรณาธิการหนังสือพิมพ์และผู้จัดรายการโทรทัศน์ทุ่งแสงตะวันและผู้เขียนบทโทรทัศน์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดการวิเคราะห์ปริจเฉทเชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) ⁴ ในการทำความเข้าใจสังคม โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับความมีอคติทางชาติพันธุ์และความเป็น “พวกเรา” และ “พวกเขา” เน้นการตีความเชิงคุณภาพ ไม่เน้นการแจงนับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือพรรณนาลักษณะโดยทั่วไปของการใช้ภาษาของสื่อมวลชน

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์มีวิธีการเสนอข่าวเกี่ยวกับชาวเขาในแง่ลบเป็นส่วนใหญ่ซึ่งต่างจากรายการโทรทัศน์ กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพของชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ เช่น การใช้คำศัพท์ การใช้โครงสร้างกลายเป็นามวลี การใช้อุปลักษณ์ และการเลือกเน้นผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำ ผลการศึกษาในงานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่าการเสนอภาพชาวเขาในปริจเฉทสื่อมวลชนมีการแข่งขันกันสองปริจเฉท ปริจเฉทหนึ่งปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันสะท้อนแนวคิดเรื่องความมีอคติทางชาติพันธุ์ มีการเสนอภาพของชาวเขาเป็นบุคคลอื่น เป็นศัตรูของประเทศไทย ในขณะที่อีกปริจเฉทหนึ่งปรากฏใน

⁴ ในงานวิจัยของกฤษฎดาวรรณ หงส์ดารมภ์ “เรียกแนวคิด (2543)วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ หรือ ”Critical Discourse Analysis ว่า) ”การวิเคราะห์ปริจเฉทเชิงวิพากษ์“ กฤษฎดาวรรณ หงส์ดารมภ์ 2543 .: 6(

รายการทุ่งแสงตะวัน เสนอภาพชาวเขาเป็นผู้อนุรักษ์ป่าและเป็นพลเมืองของชาติ งานวิจัยนี้จึงเป็นการวิเคราะห์ปริศนาสื่อมวลชนที่ให้ภาพการนำเสนอข่าวชนกลุ่มน้อยที่ขัดแย้งกัน คือ หนังสือพิมพ์ซึ่งให้ภาพชาวเขาในด้านลบ และรายการโทรทัศน์ทุ่งแสงตะวันซึ่งให้ภาพในด้านบวก

งานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่ามุมมองที่แตกต่างกันของสื่อมวลชนนอกจากจะสะท้อนให้เห็นทัศนคติของสื่อที่มีต่อชาวเขาแล้ว ยังให้นัยยะสำคัญต่อการทำความเข้าใจลักษณะความมีอคติทางชาติพันธุ์ที่แฝงอยู่ในการใช้ภาษาในสังคมไทย ทำให้เข้าใจลักษณะทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ของการแบ่งแยกและตอกย้ำความเป็น "พวกเรา" และ "พวกเขา" ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าภาษาที่สื่อมวลชนใช้และเนื้อหาของรายงานข่าวเกี่ยวกับชาวเขา เป็นสิ่งที่ตอกย้ำความรู้สึกว่าชาวเขาเป็นบุคคลอื่น เป็นผู้ไม่น่าไว้วางใจและมักจะกระทำผิดโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ของประเทศ

งานวิจัยของศิริพร ภักดีผาสุข (2553) เรื่อง *“วาทกรรม “ความเป็นผู้หญิง” ในนิตยสารสุขภาพและความงามภาษาไทย”* ศึกษาวาทกรรม “ความเป็นผู้หญิง” ในนิตยสารสุขภาพและความงามภาษาไทยโดยใช้มุมมองวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ เพื่อวิเคราะห์อุดมการณ์เกี่ยวกับ “ความเป็นผู้หญิง” และวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการสื่ออุดมการณ์เกี่ยวกับ “ความเป็นผู้หญิง” ในบทความแนะนำวิธีการ (How to) และโฆษณาสินค้าและบริการในนิตยสารสุขภาพและความงามภาษาไทยที่ตีพิมพ์ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2551 ถึงเดือนเมษายน 2552 จำนวน 6 ชื่อฉบับ ได้แก่ Health Plus, Health Today, Slimming, Shape, Slim Up และสุขภาพดี

ผลการศึกษาพบว่าบทความแนะนำวิธีการและโฆษณาเหล่านี้ถ่ายทอดอุดมการณ์หลักเกี่ยวกับ “ผู้หญิงที่พึงประสงค์” ที่สอดคล้องกัน 3 ประการ ได้แก่ (1) ผู้หญิงที่ “พึงประสงค์” คือผู้ที่มีรูปลักษณ์บางอย่างซึ่งได้รับการนิยามว่าเป็นเครื่องบ่งบอก “ความสวยสุขภาพดี” อาทิ รูปลักษณ์ที่ดูอ่อนเยาว์ เรือนร่างผอมเพรียว ผิวขาวกระจ่างใส (2) รูปลักษณ์ที่ตรงข้ามกับลักษณะที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะความชราและความอ้วนถูกนำเสนอว่าเป็น “ปัญหา” และ “ศัตรู” ผู้หญิงที่มีรูปลักษณ์ไม่พึงประสงค์เหล่านี้กำลังประสบปัญหาและขาดความมั่นใจ และ (3) การปรับเปลี่ยนร่างกายเพื่อให้มีรูปลักษณ์ที่ดี สามารถกระทำได้ง่ายดายและมีประสิทธิผลหากปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ในด้านการดูแลสุขภาพและความงามหรือฟัง “พลังมหัศจรรย์” ของสินค้าและบริการที่นำเสนอในโฆษณา ดังนั้นผู้หญิงควรจะปรับปรุงตนเองเพื่อเป็นคนที่ดีกว่าเดิม สำหรับกลวิธีทางภาษาเพื่อสื่อความคิดเชิงอุดมการณ์ดังกล่าว ได้แก่ การเลือกใช้คำศัพท์แบบต่าง ๆ การใช้มูลบท การใช้อุปลักษณ์ การกล่าวอ้างว่าเป็นความจริงสำหรับผู้หญิง การกล่าวเกินจริง และการสร้างสหพท ภาษาในนิตยสารสุขภาพและความงามมีบทบาทในการประกอบสร้างและสื่อชุดความคิดว่าด้วย “ผู้หญิงสวยแบบสุขภาพดี”

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / revv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ผลการวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่าการผลิตตัวบทและการประกอบสร้างชุดความคิดหรืออุดมการณ์ “ความเป็นผู้หญิง” ในนิตยสารสุขภาพและความงามมีส่วนสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรม ได้แก่ กระแสรักสุขภาพ และแนวคิดเรื่อง “ผู้หญิงและความงาม” ในสังคมไทย กล่าวคือ กระแสรักสุขภาพเป็นปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการผลิตและการกระจายตัวบท นอกจากนี้ยังเอื้อต่อการถ่ายทอดอุดมการณ์ “ความเป็นผู้หญิง” ที่อ้างประเด็นเกี่ยวกับสุขภาพด้วย ในแง่ของการประกอบสร้างชุดความคิดเกี่ยวกับ “ความเป็นผู้หญิง” นั้น ประเด็นเรื่องสุขภาพถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการนิยามลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้หญิงว่าคือ “ความสวย สุขภาพดี” ส่วนการพิจารณาแนวคิดเรื่อง “ผู้หญิงและความงาม” ในสังคมวัฒนธรรมไทยทำให้เห็นว่าอุดมการณ์ “ความเป็นผู้หญิง” เป็นการใช้อุปลักษณ์เป็นสิ่งที่ชี้ความพึงปรารถนาของผู้หญิงเป็นสำคัญ นอกจากนี้ อุดมการณ์ดังกล่าวยังผลิตซ้ำความคิดเกี่ยวกับความงามบางประการในสังคมไทยปัจจุบันด้วย อาทิ ค่านิยมเรื่องความผอม ความอ่อนเยาว์ ในขณะที่เดียวกันก็ได้นิยามรูปลักษณ์ดังกล่าวว่าเป็นสิ่งบ่งชี้ความมีสุขภาพดี

งานวิจัยของธีระ บุชบกแก้ว (2553) เรื่อง “กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยกลุ่ม “เกย์ออนไลน์”” เป็นการศึกษาอัตลักษณ์ของเกย์ที่นำเสนอผ่านวาทกรรมกลุ่ม “เกย์ออนไลน์” ตามแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของตนเองที่นำเสนอผ่านวาทกรรมกลุ่ม “เกย์ออนไลน์” และกลวิธีทางภาษาที่กลุ่มดังกล่าวใช้สื่ออัตลักษณ์ของตนเอง โดยศึกษาข้อมูลจากบทความและคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์และผู้เขียนเป็นเกย์ที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์กูเกิ้ล (google.co.th) ตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม 2553

ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีทางภาษาที่กลุ่ม “เกย์ออนไลน์” ใช้สื่ออัตลักษณ์ของตนเอง ได้แก่ การเลือกใช้คำศัพท์ การใช้มุขลบท การปฏิเสธข้อมูลบท การใช้นามวลีข้อมูลบท การใช้อุปลักษณ์ การใช้รูปประโยคกรรม การกล่าวอ้าง และการใช้คำถามวาทศิลป์ ส่วนกลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อนำเสนออัตลักษณ์ของเกย์ต่อสาธารณชนมี 8 ประเด็น ได้แก่ (1) “เกย์เป็นคนปกติและมีวิถีชีวิตเหมือนคนทั่วไป” (2) “เกย์ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมของเพศชาย” (3) “เกย์ไม่ได้หมกมุ่นเรื่องเพศ” (4) “เกย์ไม่ใช่ผู้ป่วยโรคหรืออาการทางจิต แต่เป็นความรู้สึกหรือตัวตนที่แท้จริงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ” (5) “เกย์เป็นกลุ่มคนที่ตกอยู่ในความกลัว และเกย์ผู้ยอมรับและเปิดเผยตนเองเป็นผู้ที่มีความกล้า” (6) “เกย์เป็นผู้โหยหาความรัก” (7) “เกย์เป็นคนที่อบอุ่น มีน้ำใจต่อผู้อื่น โดยเฉพาะต่อเกย์ด้วยกัน” และ (8) “เกย์คือ “ของปลอม” เกย์เป็นคนที่มีความผิด และเกย์หมกมุ่นเรื่องเพศ”

งานวิจัยเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าสื่ออินเทอร์เน็ตได้เพิ่มช่องทางในการแสดงออกซึ่งตัวตนของเกย์เพื่อให้สังคมได้รับรู้แง่มุมใหม่ๆ เกี่ยวกับเพศสภาวะ เพศวิถี อันจะนำไปสู่การยอมรับและลดอคติทางเพศที่มีต่อกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน ในส่วนของวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้พิจารณาความสัมพันธ์ของอัตลักษณ์เกย์ที่นำเสนอในวาทกรรมกลุ่ม “เกย์ออนไลน์” ว่ามีผลหรือสัมพันธ์กับ

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

สังคมอย่างไร ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าแม้กลุ่มเกย์พยายามประกอบสร้างอัตลักษณ์ด้านบวกให้แก่กลุ่มของตน แต่ในกระบวนการที่กลุ่มเกย์พูดและจากภาษาที่ใช้ ได้สื่อให้เห็นว่ากลุ่มเกย์ยังคงมีความคิดด้านลบต่อตนเองแฝงอยู่ แสดงนัยยะว่าการสร้างอัตลักษณ์ของเกย์ยังคงได้รับอิทธิพลจากสังคมรอบข้าง

งานวิจัยของธีระยุทธ สุริยะ (2554) เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพตัวแทนของนักโทษประหารและการประหารชีวิตในหนังสือพิมพ์รายวันไทย” มุ่งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพตัวแทนของนักโทษประหารและการประหารชีวิตในหนังสือพิมพ์รายวันไทยตามแนวทฤษฎีการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ เพื่อวิเคราะห์ว่าภาพตัวแทนที่ปรากฏมีภาพใดบ้างและกลวิธีทางภาษาประเภทใดบ้างที่สื่อภาพตัวแทนเหล่านั้น ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์รายวันไทย 6 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน ข่าวสด คมชัดลึก และสยามรัฐ ระหว่างปี พ.ศ. 2539 ถึง พ.ศ. 2552

ผลการวิเคราะห์โครงสร้างความหมายระดับมหาคพบว่าหนังสือพิมพ์มุ่งนำเสนอว่านักโทษประหารทำผิดร้ายแรงจึงต้องชดใช้ด้วยการถูกประหารชีวิต โครงสร้างดังกล่าวมีลักษณะที่แสดงความเหตุเป็นผลของเหตุการณ์ซึ่งสัมพันธ์กับเรื่อง “กรรม” ของพุทธศาสนา ส่วนการวิเคราะห์ในระดับกลวิธีทางภาษาพบว่ากลวิธีทางภาษาที่สื่อภาพตัวแทน ได้แก่ การเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ การใช้สำนวน การใช้มูลบท การเล่าเรื่อง และการใช้สัทพยางค์ กลวิธีทางภาษาเหล่านี้ได้สื่อภาพตัวแทนของ “นักโทษประหาร” ว่าเป็นผู้กระทำความผิดกฏหมาย เป็นผู้มีจิตใจโหดเหี้ยม เป็นผู้ขาดศีลธรรม เป็นผู้ที่สังคมไม่ต้องการ เป็นผู้กระทำความผิดซ้ำซากไม่เกรงกลัวกฎหมาย และเป็นผู้ก่อกรรมชั่ว ในขณะที่เดียวกันก็ได้สื่อภาพตัวแทนของ “การประหารชีวิต” ว่าเป็นกระบวนการทางกฎหมาย เป็นกระบวนการที่รอบคอบรัดกุม เป็นกระบวนการที่น่ากลัว เป็นกระบวนการที่มีมนุษยธรรม และเป็นการชดใช้กรรม

ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่ามิติทางสังคมและวัฒนธรรมอันประกอบด้วย การบังคับใช้กฎหมาย นโยบายปราบปรามยาเสพติด การต่อต้านการประหารชีวิตขององค์กรสิทธิมนุษยชน และแนวคิดพุทธในสังคมไทย ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการผลิตวาทกรรมเกี่ยวกับนักโทษประหารและการประหารชีวิตออกมาเป็นภาพตัวแทน ทั้งนี้ภาพตัวแทนที่ปรากฏสัมพันธ์ยังสัมพันธ์กับภาษาอย่างแนบแน่นโดยเห็นได้จากการที่สื่อมวลชนใช้กลวิธีทางภาษาประเภทต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในตัวบท

งานวิจัยของกนกกาญจน์ วรสีหะ (2555) เรื่อง “ภาพแทน “ผู้ดี ผู้ร้าย” จากข่าวการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย” เป็นการศึกษาภาพแทนผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่รัฐจากข่าวการชุมนุมทางการเมืองโดยใช้กรอบแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ เพื่อวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมือง และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับการนำเสนอภาพแทน “ผู้ดี ผู้ร้าย” ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้รวบรวมจากรายงานข่าวหน้าหนึ่งของเหตุการณ์ชุมนุม

975338140

ทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2552 ถึง 31 พฤษภาคม 2553 จากหนังสือพิมพ์มติชน แนวหน้า และสยามรัฐ

ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้งสามชื่อฉบับ คือ “การเลือกใช้ถ้อยคำ” เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจมุมมองต่าง ๆ ที่หนังสือพิมพ์ต้องการสื่อ ได้แก่ การใช้ถ้อยคำอ้างถึงผู้ชุมนุม การใช้ถ้อยคำเพื่อบรรยายพฤติกรรม และการใช้ถ้อยคำอ้างถึงเหตุการณ์ “การใช้อุปลักษณ์” ได้แก่ การชุมนุมทางการเมืองเป็นการทำสงคราม และการชุมนุมคือไฟ ซึ่งสะท้อนภาพที่หนังสือพิมพ์มีต่อเหตุการณ์ชุมนุมว่าเป็นเหมือนการสู้รบทำสงครามและสถานการณ์มีความร้อนแรงเหมือนไฟ “การใช้รูปประโยค” ได้แก่ การใช้รูปประโยคเน้นประธาน และการใช้รูปประโยคเน้นกรรม โดยมักจะใช้รูปประโยคที่เน้นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำมากที่สุด “การอ้างคำกล่าว” ได้แก่การอ้างคำกล่าวโดยตรงและโดยอ้อม โดยมักจะใช้กลวิธีอ้างคำกล่าวโดยตรงเนื่องจากเป็นกลวิธีที่เพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับการรายงานข่าวได้มากกว่า และ “การใช้มูลบท” โดยการใช้คำที่มีความหมายถึงการตีแผ่หรือนำเรื่องราวที่ซ่อนอยู่มาเปิดเผย เพื่อชี้ให้เห็นว่ามีเรื่องที่มีการปิดบังและการชุมนุมทางการเมืองมีเบื้องหลัง ทั้งนี้ กลวิธีทางภาษาต่าง ๆ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นภาพการชุมนุม กลุ่มผู้ชุมนุม และเจ้าหน้าที่รัฐในแง่มุมที่ต่างกัน คือ ผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่รัฐถูกแทนด้วยภาพ “ผู้ดี” และ “ผู้ร้าย” ด้วยกันทั้งสองฝ่าย กล่าวคือ มีการนำเสนอภาพ “ผู้ดี” ของผู้ชุมนุมว่ากระทำเพื่อส่วนรวมและปกป้องสิทธิประโยชน์ของประชาชนทุกคน และผู้ชุมนุมคือผู้ที่เชิดชูประชาธิปไตย ในทางตรงกันข้ามก็ได้เสนอภาพ “ผู้ร้าย” ว่าผู้ชุมนุมคือผู้ก่อความวุ่นวายและมีพฤติกรรมก้าวร้าว ในขณะที่การนำเสนอภาพเจ้าหน้าที่รัฐมีภาพเป็น “ผู้ดี” ที่มีความเข้มงวดในการปฏิบัติหน้าที่และการยึดหลักสันติวิธีในการแก้ไขปัญหา ภาพ “ผู้ร้าย” ของเจ้าหน้าที่รัฐคือผู้ที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ และใช้กำลังทำร้ายผู้ชุมนุม นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังรายงานข่าวการชุมนุมโดยนำเสนอให้เห็นภาพความเป็นพวกพ้อง รวมถึงการเสนอภาพคู่ความขัดแย้ง การนำเสนอภาพของหนังสือพิมพ์เป็นการนำเสนอมุมมองที่อาจชี้แนะให้ผู้อ่านเห็นพ้องไปในทิศทางเดียวกันได้

ผลการวิจัยนี้ทำให้เห็นถึงพลังของภาษาที่เป็นกลวิธีสำคัญในการสร้างภาพแทนดังกล่าวในสังคมไทยและสะท้อนมุมมองของหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร นอกจากนี้ผลจากการศึกษาภาพแทน “ผู้ดี ผู้ร้าย” จากข่าวการชุมนุมทางการเมืองในงานวิจัยนี้ก็ทำให้ได้ข้อค้นพบว่าหนังสือพิมพ์มีการรายงานข่าวการชุมนุมทางการเมืองโดยนำเสนอให้เห็นภาพความเป็นพวกพ้อง รวมถึงการเสนอภาพคู่ความขัดแย้ง ซึ่งเป็นการสร้างภาพแทนกลุ่มคนที่มีทัศนคติเกี่ยวกับการเมืองด้วยการแบ่งออกเป็นสองกลุ่มที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนภาพลักษณะคู่ตรงข้ามที่ไม่ใช่พวกพ้องเดียวกัน หรือแบ่งแยกให้เห็นว่าไม่ใช่พวกของตน

งานวิจัยของสุภัทร แก้วพัตร (2559) เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพตัวแทนคนอีสานในหนังสือพิมพ์ระดับชาติและหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น : การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์” ศึกษาภาพตัวแทนคนอีสานที่สื่อผ่านภาษาในหนังสือพิมพ์ระดับชาติและหนังสือพิมพ์ระดับท้องถิ่นตามแนวการศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ และศึกษาเปรียบเทียบภาพตัวแทนคนอีสานในหนังสือพิมพ์ระดับชาติกับหนังสือพิมพ์ระดับท้องถิ่น ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ระดับชาติ ได้แก่ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ส่วนหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ได้แก่ ไทยเสรี รักอุบล และมุกดาหารนิวส์ ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2556 รวมเป็นระยะเวลา 10 ปี

ผลการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์ระดับชาติใช้กลวิธีทางภาษาในการนำเสนอภาพตัวแทนคนอีสาน ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มคำ การใช้อุปสรรค การเน้นความ การใช้ประโยคแสดงความสัมพันธ์แบบมีเงื่อนไข การใช้โครงสร้างประโยคแบบเหตุ-ผล การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ การใช้โครงสร้างประโยคกรรม และการใช้สหบท กลวิธีทางภาษาเหล่านี้ได้นำเสนอภาพตัวแทนคนอีสานในหนังสือพิมพ์ระดับชาติ 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) ในแง่บุคลิกลักษณะและอุปนิสัย คือ คนอีสานรักศักดิ์ศรีและภูมิใจในท้องถิ่น คนอีสานอดทน และคนอีสานรักพวกพ้องและมีน้ำใจ (2) ในแง่สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ คือ คนอีสานมีความรู้ต่ำและด้อยโอกาส คนอีสานคือชนชั้นแรงงาน คนอีสานถูกกระทำจากคนต่างกลุ่ม และคนอีสานในหัวเมืองใหญ่มีฐานะที่ดีขึ้น (3) ในแง่การเมือง คือ คนอีสานคือฐานเสียงสำคัญและมีบทบาททางการเมือง และคนอีสานเป็นเหยื่อทางการเมือง

ส่วนหนังสือพิมพ์ระดับท้องถิ่นใช้กลวิธีทางภาษาที่สำคัญในการนำเสนอภาพตัวแทนคนอีสาน ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มคำ การใช้อุปสรรค การเน้นความ การใช้โครงสร้างประโยคกรรม การใช้สหบท และการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ กลวิธีทางภาษาเหล่านี้นำเสนอภาพตัวแทนคนอีสานในหนังสือพิมพ์ระดับท้องถิ่น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) ในแง่บุคลิกลักษณะและอุปนิสัย คือ คนอีสานมีอัตลักษณ์และภูมิปัญญาที่น่าภูมิใจ คนอีสานยึดมั่นและให้ความเคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์ คนอีสานรักพวกพ้องและมีน้ำใจ (2) ในแง่สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ คือ คนอีสานมีความรู้ต่ำและด้อยโอกาส คนอีสานคือชนชั้นแรงงาน และคนอีสานในหัวเมืองใหญ่มีฐานะที่ดีขึ้น (3) ในแง่การเมือง คือ คนอีสานคือฐานเสียงสำคัญและมีบทบาททางการเมือง คนอีสานไม่ต้องการแบ่งฝ่าย และคนอีสานสนองนโยบายของรัฐบาล

งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าภาพตัวแทนคนอีสานที่ปรากฏสัมพันธ์กับบริบททางสังคมวัฒนธรรม และสื่อเนื้อเรื่องความไม่เท่าเทียมกันในสังคม แม้ว่าภาพตัวแทนที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ระดับชาติและระดับท้องถิ่นจะมีจำนวนภาพตัวแทนที่เท่ากัน แต่มีความต่างในแง่การเลือกเน้นย้ำภาพตัวแทนที่ต่างกัน กล่าวคือ หนังสือพิมพ์ระดับชาตินำเสนอภาพตัวแทนคนอีสานในด้านที่น่าเห็นใจและไม่พึงประสงค์มากกว่าในด้านที่ดีและพึงประสงค์ ในขณะที่เดียวกันหนังสือพิมพ์ระดับท้องถิ่นนำเสนอภาพใน

975338140

ด้านที่ดีและพึงประสงค์มากกว่าด้านที่น่าเห็นใจและไม่พึงประสงค์ ผู้ร่วมเหตุการณ์การสื่อสาร จุดยืน และวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันของหนังสือพิมพ์ระดับชาติและระดับท้องถิ่น รวมถึงปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม อาทิ ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ และความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรม น่าจะมีอิทธิพลต่อการนำเสนอภาพตัวแทนที่แฝงนัยแฝงความไม่เท่าเทียมกันดังกล่าว

งานวิจัยของชุมชนพหุวัตร จีรวรรณกิจ (2559) เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพแทนของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เรียกว่า “เซเลบริตี้” ที่สื่อผ่านบทสัมภาษณ์ในนิตยสารภาษาไทย” เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพแทนของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เรียกว่า “เซเลบริตี้” (celebrity/celebrities) ที่สื่อผ่านบทสัมภาษณ์ในนิตยสารภาษาไทยโดยอาศัยกรอบวาทกรรมเชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนิตยสารจำนวน 4 ชื่อฉบับ ได้แก่ HOWE, HISOPARTY, HELLO! และ OK! ตั้งแต่ฉบับเดือนมิถุนายนถึงธันวาคม 2557 และฉบับเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม 2558

ผลการศึกษาพบว่า ความหมายระดับมหภาคที่สื่อผ่านบทสัมภาษณ์ที่ปรากฏซ้ำ ๆ ในส่วนบทนำ ได้แก่ คอลัมน์นิสต์นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยน้ำเสียงชื่นชม หรือสื่อความหมายที่มียุทธศาสตร์บางอย่างต่อเนื่อง โดยมากจะเน้นการนำเสนอรายละเอียดชีวิตส่วนตัว หรือภูมิหลังที่มาของผู้ให้สัมภาษณ์ และรูปแบบการใช้ชีวิตหรือรสนิยมที่มีระดับ รวมทั้งช่วงชีวิตที่ยากลำบากของผู้ให้สัมภาษณ์ ในส่วนเนื้อหา ผู้ให้สัมภาษณ์นำเสนอตนเองว่ามีรูปแบบการใช้ชีวิตต่างจากบุคคลทั่วไปในสังคม ในระดับกลวิธีทางภาษาพบว่าบทสัมภาษณ์แบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ (1) ส่วนถ้อยคำของคอลัมน์นิสต์พบ 7 กลวิธีหลัก ได้แก่ การใช้คำอ้างถึงแบบจัดกลุ่มบุคคลในสังคม การใช้คำอ้างถึงแบบระบุความสัมพันธ์ของบุคคล การเรียกชื่อของบุคคล การใช้คำอ้างถึงแบบระบุตำแหน่งหน้าที่ของบุคคล การใช้คำแสดงความชื่นชม การใช้คำเพิ่มน้ำหนัก และการใช้สรวลทลก (2) ส่วนถ้อยคำของผู้ให้สัมภาษณ์พบ 2 กลวิธีหลัก ได้แก่ การใช้ชุดคำศัพท์เกี่ยวกับการใช้ชีวิต และการใช้มูลบท กลวิธีทางภาษาทั้งสองส่วนนำเสนอภาพแทนที่สอดคล้องกัน คือ “เซเลบริตี้” มีชีวิตสมบุรณ์แบบ เป็นผู้ที่โดดเด่นทุกด้านทั้งสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ รูปลักษณ์ หน้าที่การงาน รสนิยม และคู่กับการใช้สินค้าแบรนด์เนมและไฮเอนด์

ผลการวิเคราะห์ในด้านวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมพบว่า การคัดเลือกประเด็นเนื้อหาในบทสัมภาษณ์ที่นำเสนอ รวมถึงการใช้ภาษาและวาทกรรมในตัวบทที่ถ่ายทอดออกไปสู่สังคมต่างก็ถูกควบคุมและดูแลตามเงื่อนไขขององค์กรสื่อมวลชน ส่วนการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวบทที่ศึกษา ได้แก่ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสังคมไทยเรื่องทุนที่สะสมในบุคคลและทุนทางวัฒนธรรม และแนวคิดเรื่องวัฒนธรรมบริโภค ส่วนสถานการณ์และเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นขณะที่ผลิตตัวบท ประกอบด้วยสถานการณ์ความนิยม “เซเลบริตี้” ในสังคม เหตุการณ์ที่เป็นกระแสในสังคม

975338140

และการนำเสนอภาพของ “เซเลบริตี้” ในฐานะผู้นำเสนอสินค้าในสังคม ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าภาพแทนเหล่านี้บางส่วนดูเหมือนเป็นภาพแทนที่สมบูรณ์เกินจริงและขัดแย้งกับภาพที่ปรากฏในวาทกรรมอื่น

งานวิจัยของธีระยุทธ สุริยะ (2560) เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับภาพตัวแทนของชาวโรฮิงญาในสื่อออนไลน์ภาษาไทย: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับภาพตัวแทนของชาวโรฮิงญาโดยใช้กรอบแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากสื่อออนไลน์ 3 กลุ่ม ได้แก่ หนังสือพิมพ์รายวันออนไลน์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2550-2558 สื่อออนไลน์ของรัฐบาลไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2558 และสื่อออนไลน์ของหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2555-2558

ผลการวิเคราะห์ตัวบทพบว่า สื่อออนไลน์ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงเผยแพร่เหตุการณ์ แต่ยังถ่ายทอดความคิดเกี่ยวกับชาวโรฮิงญาไปยังคนในสังคมไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใช้อินเทอร์เน็ต วาทกรรมของรัฐบาลเน้นนำเสนอภาพตัวแทนด้านลบของโรฮิงญา เช่น โรฮิงญาเป็นผู้ลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย โรฮิงญาเป็นปัญหาและภาระ ขณะที่วาทกรรมของกลุ่มสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นชาวมุสลิม เน้นการนำเสนอว่าโรฮิงญาน่าสงสาร โรฮิงญาเป็นเพื่อนมนุษย์ และโรฮิงญาเป็นมุสลิม ส่วนวาทกรรมหนังสือพิมพ์ออนไลน์นำเสนอไปในทิศทางเดียวกับรัฐบาลไทย และเน้นว่าโรฮิงญาเป็นภัยอันตราย ทั้งนี้แม้ภาพโรฮิงญาจะถูกนำเสนอในฐานะเพื่อนมนุษย์ที่น่าสงสาร แต่ภาพตัวแทนที่เด่นชัดและถูกผลิตซ้ำมากที่สุด คือ ภาพของโรฮิงญาในฐานะ “ผู้ทำผิดกฎหมายและเป็นปัญหาของสังคมไทย” ภาพตัวแทนเหล่านี้สื่อผ่านกลวิธีทางภาษา 6 กลวิธี ได้แก่ การเลือกใช้คำอ้างอิงถึง การใช้ชนิดของกระบวนการ การใช้อุปลักษณ์ การใช้สำนวน การให้รายละเอียด และการใช้สหบท

ผลการวิเคราะห์ในด้านวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมพบว่า สื่อหนังสือพิมพ์และสื่อของรัฐบาลไทยแพร่กระจายไปในวงกว้างกว่าสื่อของกลุ่มสิทธิมนุษยชน ภาพตัวแทนในเชิงลบจึงเป็นภาพที่ถูกผลิตซ้ำมากกว่าด้านที่น่าสงสาร นอกจากนี้ระบบการทำงานของสื่อสังคมออนไลน์อาจมีบทบาทสำคัญในการเน้นย้ำมุมมองเกี่ยวกับชาวโรฮิงญา ส่วนผลการวิเคราะห์ในด้านวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรมพบว่า ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ สถานการณ์การค้ามนุษย์ในประเทศไทย สถานการณ์ความขัดแย้งในพม่า การบังคับใช้กฎหมายและนโยบายทางการเมืองของรัฐบาลไทย แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนสากล แนวคิดของศาสนาอิสลามและพุทธศาสนา รวมถึงแนวคิดพวกเขาพวกเรา มีอิทธิพลต่อการผลิตตัวบทงานวิจัยนี้ได้ชี้ให้เห็นว่าภาพตัวแทนของชาวโรฮิงญาที่ปรากฏในแต่ละตัวบทไม่ใช่ภาพที่เป็นกลางแต่ผู้ผลิตตัวบทได้เลือกเฟ้นภาพตัวแทนบางภาพมานำเสนอให้โดดเด่น สอดคล้องกับจุดยืนที่แต่ละกลุ่มมี ดังนั้นผู้บริโภคข่าวสารจึงควรตระหนักไว้ว่าอาจจะเจตนาแฝงบางประการอยู่เบื้องหลังตัวบทเหล่านั้น

975338140

CD 1Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

2.2.1.2 ภาพรวมงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอภาพตัวตนในวาทกรรม

จากการสำรวจงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอภาพตัวตนในวาทกรรมที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปภาพรวมของงานวิจัยต่าง ๆ ตามข้อมูลที่ศึกษาวิเคราะห์ ประเด็นที่ศึกษาวิจัย และแนวทางการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

ในแง่ของ **ข้อมูลที่น่ามาศึกษา** เมื่อพิจารณาจากลักษณะของตัวบทที่ศึกษาจะเห็นได้ว่าการศึกษาภาพตัวตนจากทั้งตัวบทที่เป็นข้อเขียนและตัวบทที่เป็นคำพูด งานวิจัยส่วนใหญ่มักเลือกศึกษาจากตัวบทที่เป็นข้อเขียน ทั้งการศึกษาภาพตัวตนจากวาทกรรมสื่อในหนังสือพิมพ์รายวัน (กฤษดาวรรณ, 2543; ธีระยุทธ, 2554; กนกกาญจน์, 2555; สุภัทร, 2559) นิตยสาร (ศิริพร, 2553; ชุณพฤกษ์, 2559) และการศึกษาจากตัวบทที่เป็นข้อเขียนในอินเทอร์เน็ต ทั้งการเก็บข้อมูลจากสื่อออนไลน์ (ธีระยุทธ, 2560) และการเก็บข้อมูลจากบทความและคอลัมน์ที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ต (ธีระ, 2553) ในขณะที่ตัวบทที่เป็นคำพูดจะเป็นการเก็บข้อมูลจากรายการโทรทัศน์และการสัมภาษณ์ (กฤษดาวรรณ, 2543)

ทั้งนี้ หากพิจารณาข้อมูลของตัวบทที่เลือกนำมาศึกษาในแง่ของการเลือกตัวบทมาศึกษาวิเคราะห์ จะเห็นได้ว่ามีทั้งการเลือกศึกษาจากตัวบทประเภทใดประเภทหนึ่ง และการเลือกศึกษาจากตัวบทหลายประเภท ในส่วนของการเลือกศึกษาจากตัวบทประเภทใดประเภทหนึ่ง ได้แก่ การเลือกศึกษาจากตัวบทหนังสือพิมพ์ (ธีระยุทธ, 2554; กนกกาญจน์, 2555) นิตยสาร (ศิริพร, 2553; ชุณพฤกษ์, 2559) บทความและคอลัมน์บนอินเทอร์เน็ต (ธีระ, 2553) ส่วนการเลือกศึกษาจากตัวบทหลายประเภทเพื่อศึกษาในเชิงเปรียบเทียบ ได้แก่ การเลือกศึกษาจากทั้งตัวบทหนังสือพิมพ์ รายการโทรทัศน์ และการสัมภาษณ์ (กฤษดาวรรณ, 2543) การเลือกศึกษาจากสื่อหนังสือพิมพ์ที่เป็นหนังสือพิมพ์ระดับชาติและหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น (สุภัทร, 2559) และการเลือกศึกษาจากสื่อออนไลน์ของหนังสือพิมพ์ รัฐบาลไทย และหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชน (ธีระยุทธ, 2560)

ในแง่ของ **ประเด็นที่ศึกษาวิจัย** ได้แก่ งานวิจัยที่ศึกษาภาพตัวตนจากประเด็นที่อาจเป็นปัญหาหรือเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจจากสังคม ดังจะเห็นได้จากการศึกษาภาพตัวตนหรืออัตลักษณ์ของกลุ่มคนชายขอบทั้งชนกลุ่มน้อยทางตอนเหนือของประเทศไทยที่มักถูกเสนอภาพอย่างมีอคติในสื่อมวลชน (กฤษดาวรรณ, 2543) การศึกษาภาพตัวตนคนอีสานที่มักถูกนำเสนอภาพในด้านที่น่าเห็นใจและไม่พึงประสงค์ (สุภัทร, 2559) การศึกษาอัตลักษณ์เกย์ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่สังคมมักมองภาพเพียงมุมเดียวและมักเป็นมุขลอบ (ธีระ, 2553) การศึกษาภาพตัวตนของนักโทษประหารและการประหารชีวิตซึ่งเป็นประเด็นทางสังคมที่มีทั้งผู้สนับสนุนและคัดค้าน (ธีระยุทธ, 2554) การศึกษาภาพ

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ตัวแทนของกลุ่มผู้อพยพชาวโรฮิงญาที่ได้รับความสนใจในระดับนานาชาติ (ธีระยุทธ, 2560) การศึกษาความเป็นผู้หญิงที่พึงประสงค์จากกระแสนิยมในสังคมไทย (ศิริพร, 2553) การศึกษาภาพตัวแทนของเซเลบริตี้ซึ่งเป็นกลุ่มคนมีชื่อเสียงที่คนในสังคมส่วนหนึ่งให้ความสนใจ (อุณพทุธิกร, 2559) และการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งเป็นประเด็นความขัดแย้งทางการเมืองที่ปรากฏอยู่ในสังคมไทย (กนกกาญจน์, 2555)

ส่วนในแง่ของแนวทางการวิเคราะห์หรือแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์พบว่างานวิจัยทุกเรื่องที่ศึกษาภาพตัวแทนเป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพที่เน้นการศึกษาวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีอย่างละเอียด โดยแนวคิดที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาของงานวิจัยทุกเรื่องคือวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ดังจะเห็นได้ว่างานวิจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีการศึกษาวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและปริบททางสังคมวัฒนธรรมควบคู่กับการวิเคราะห์ด้วยทฤษฎี เพื่อนำไปสู่การตีความว่าด้วยทฤษฎีต่าง ๆ ที่นำมาศึกษานั้นมีความคิดหรือมีอุดมการณ์ใดแฝงอยู่

เนื่องจากประเด็นที่ผู้วิจัยจะศึกษาในงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองจากตัวบทรายงานข่าวหนังสือพิมพ์ โดยใช้แนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เป็นแนวทางในการศึกษาเช่นเดียวกับงานวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อพิจารณาจากงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอภาพตัวแทนในวาทกรรมที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่างานวิจัยของกนกกาญจน์ (2559) เป็นงานวิจัยที่ศึกษาภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองจากตัวบทของสื่อหนังสือพิมพ์เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม แม้ผลจากการศึกษาของกนกกาญจน์ (2559) จะมีข้อค้นพบที่น่าสนใจในประเด็นของการแบ่งขั้วกลุ่มคนออกเป็นสองกลุ่ม แต่ก็เป็นการศึกษาจากตัวบทของหนังสือพิมพ์ทั้งสามฉบับคือ มติชนรายวัน แนวหน้า และสยามรัฐ ในลักษณะของการศึกษาวิเคราะห์ร่วมกันในภาพรวม มิได้ศึกษาในเชิงเปรียบเทียบว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสามฉบับ มีการนำเสนอภาพ “ผู้ดี” และ “ผู้ร้าย” ของฝ่ายผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่รัฐออกมาในลักษณะเดียวกันหรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการศึกษาเพิ่มเติมด้วยการศึกษาในเชิงเปรียบเทียบร่วมกับการศึกษาปริบททางสังคมวัฒนธรรมเพื่อวิเคราะห์ให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีการนำเสนอภาพแทนผู้ดีผู้ร้ายของทั้งสองกลุ่มออกมาในลักษณะใด และแต่ละฉบับมีการนำเสนอภาพดังกล่าวผ่านกลวิธีทางภาษาในลักษณะที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร และมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับปริบททางสังคมและวัฒนธรรมอย่างไร ก็อาจจะช่วยเผยให้เห็นอุดมการณ์บางอย่างของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งจากการทบทวนวาทกรรมในส่วนนี้ ผู้วิจัยพบว่ายังไม่ม้งานวิจัยใดที่ศึกษาประเด็นของการนำเสนอภาพตัวแทนจากสื่อหนังสือพิมพ์ในลักษณะของการเปรียบเทียบสื่อต่างสำนักกว่าใช้รูปภาพในการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมเหมือนหรือต่างกันอย่างไร ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยจะศึกษาวิเคราะห์ต่อไปในงานวิจัยนี้

975338140

2.2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมือง

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมืองในประเทศไทยและเป็นการศึกษาทางด้านภาษาศาสตร์นั้นยังมีจำนวนไม่มากนัก งานวิจัยทางด้านภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นงานวิจัยในภาษาต่างประเทศที่ศึกษาเหตุการณ์ชุมนุมที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองในประเทศไทยก่อน แล้วจึงจะกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองในต่างประเทศเป็นลำดับต่อไป

2.2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมืองในประเทศไทย

จากการสำรวจงานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองภายในประเทศพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มักเป็นงานวิจัยในทางนิเทศศาสตร์และสังคมศาสตร์มากกว่างานวิจัยในทางภาษาศาสตร์ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้วิจัยสนใจศึกษาวาทกรรมสื่อจากเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงที่ปรากฏอยู่ในสื่อหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นสื่อสารมวลชนแขนงหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงงานวิจัยทางด้านนิเทศศาสตร์โดยเลือกเฉพาะงานวิจัยที่ศึกษาการชุมนุมทางการเมืองและเลือกศึกษาข้อมูลจากสื่อมวลชน เพื่อทบทวนให้เห็นว่างานวิจัยทางด้านนิเทศศาสตร์มีแนวทางในการศึกษาวิจัยประเด็นนี้อย่างไร ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองก่อนเป็นลำดับแรก แล้วจึงจะกล่าวถึงงานวิจัยทางนิเทศศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าวเป็นลำดับต่อไป

1) งานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมือง

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศไทยพบว่างานวิจัยทางด้านภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้ มีทั้งงานวิจัยที่ศึกษาในเชิงวิพากษ์และการศึกษาในเชิงพรรณนาลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1) งานวิจัยที่ศึกษาในเชิงวิพากษ์ ได้แก่ งานวิจัยของนฤมล จันทระสุภวงศ์ (2554) เรื่อง “วาทกรรมสงครามและสันติภาพในข่าวกลุ่มพันธมิตรฯปิดสนามบินดอนเมืองและสนามบินสุวรรณภูมิ ข่าวกลุ่มเสื้อแดงล้มการประชุมอาเซียน และเหตุการณ์สงกรานต์เลือด: มุมมองหนังสือพิมพ์

975338140

ภาษาอังกฤษในประเทศไทย” และงานวิจัยของกนกกาญจน์ วรสีหะ (2555) เรื่อง “ภาพแทน“ผู้ดีผู้ร้าย”จากข่าวการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย”⁵ ดังนี้

นฤมล จันทรศุภวงศ์ (2554) ศึกษาข่าว บทบรรณาธิการ และข้อเขียนแสดงความคิดเห็นในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษในประเทศไทย คือ The Nation และ Bangkok Post จากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง 2 เหตุการณ์ ได้แก่ (1) เหตุการณ์ที่กลุ่มพธม. ปิดสนามบินดอนเมืองและสนามบินสุวรรณภูมิระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม พ.ศ.2551 และ (2) เหตุการณ์ที่กลุ่ม นปช. ล้มการประชุมอาเซียนต่อเนื่องถึงเหตุการณ์สงกรานต์เลือด ระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน พ.ศ.2552 โดยใช้กรอบแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เพื่อศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมที่แฝงอยู่ในข่าวของเหตุการณ์ทั้งสอง และเพื่อศึกษาว่าวาทกรรมที่ถูกประกอบสร้างขึ้นว่านำเสนอผ่านกลวิธีทางภาษาใดบ้าง และนำเสนออย่างไร

ผลการศึกษาพบว่า วาทกรรม “สงคราม” ในข่าวกลุ่มพธม. ปิดสนามบินดอนเมืองและสุวรรณภูมิถูกประกอบสร้างผ่านชุดคำนาม คำกริยาที่ใช้ในการรายงานข่าว คำศัพท์เกี่ยวกับอาวุธ และการบรรยายสถานที่ โดยมีวาทกรรม “ผู้ร้าย” แฝงอยู่อีกวาทกรรมหนึ่ง วาทกรรม “ผู้ร้าย” ถูกประกอบสร้างผ่านการเรียกชื่อการยึดสนามบิน การเรียกชื่อกลุ่มผู้ชุมนุมและรัฐบาล ชุดคำนาม คำกริยาที่ใช้ในการรายงานเหตุการณ์ และความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ ส่วนวาทกรรม “สงคราม” ในข่าวล้มการประชุมอาเซียนต่อเนื่องถึงเหตุการณ์สงกรานต์เลือดของกลุ่มนปช. ถูกประกอบสร้างผ่านชุดคำที่ใช้เรียกเหตุการณ์ล้มการประชุมและเหตุการณ์สงกรานต์เลือด ชุดคำที่ใช้เรียกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทสำคัญ ชุดคำที่ใช้เรียกหรือบรรยายสถานที่ ชุดคำที่ใช้รายงานเหตุการณ์ และคำศัพท์เกี่ยวกับอาวุธ เครื่องแต่งกายของทหารตำรวจพร้อมอาวุธ โดยวาทกรรม “สันติภาพ” ที่แฝงอยู่ในทั้งสองเหตุการณ์ มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือเรียกร้องให้ไม่ใช้ความรุนแรงต่อกัน ขอให้มีการเจรจกันอย่างสันติ และเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญและปฏิรูปการเมืองในข่าวสงกรานต์เลือด กลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในข่าวทั้งสองเหตุการณ์คือการใช้สำนวน ความเปรียบ รวมถึงการตำหนิและวิจารณ์การกระทำที่เกิดขึ้น

งานวิจัยของนฤมล (2554) น่าสนใจในแง่ที่ใช้กรอบแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์มาศึกษาวิเคราะห์ และผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าวาทกรรมที่ถูกประกอบสร้างขึ้นในข่าวความขัดแย้งทั้งสองเหตุการณ์นี้ แสดงถึงบทบาทของภาษาที่เป็นเครื่องมือในการสร้าง “ความเป็นจริง” ในใจของ

⁵ งานวิจัยของกนกกาญจน์ วรสีหะ (2555) ที่ศึกษาเรื่อง “จากข่าวการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย”ผู้ดี ผู้ร้าย“ ภาพแทน“ เป็นงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นของการชุมนุมทางการเมืองและเป็นการศึกษาในเชิงวิพากษ์ แต่เนื่องจากผู้วิจัยได้กล่าวถึงงานวิจัยนี้ไว้ในหัวข้อก่อนหน้าแล้ว จึงไม่กล่าวถึงอีกในหัวข้อนี้

ผู้อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษในประเทศไทยทั้งสองฉบับ คำศัพท์ที่หนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับใช้ในการเขียนเนื้อหาหรือเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แสดงให้เห็นชัดเจนว่าภาษามีได้เป็นเพียงเครื่องมือในการสื่อสาร แต่มีอำนาจสร้างความรู้สึกและสร้างการรับรู้โลกรอบตัวให้แก่ผู้อ่านข่าวโดยการสร้างมโนทัศน์ชุด “ผู้ร้าย” และมโนทัศน์ชุด “สงครามและสันติภาพ” ให้แก่ผู้อ่านข่าว ชาวต่างชาติที่พำนักอาศัยในประเทศไทยหรือนักท่องเที่ยว รวมถึงคนไทยที่อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ทั้งสองชื่อฉบับจึงเหมือนกำลังอ่านข่าว “ผู้ร้าย” ที่ทำลายเศรษฐกิจและภาพลักษณ์ของประเทศ และข่าว “สงครามและสันติภาพ” ที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร

อย่างไรก็ดี แม้งานวิจัยนี้จะเป็นการศึกษากการใช้ภาษาในวาทกรรมข่าวจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองของทั้งผู้ชุมนุมกลุ่มพวม. และนปช. ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ต่างกัน แต่ก็เป็นการศึกษาจากหนังสือพิมพ์ The Nation และ Bangkok Post ร่วมกันว่าได้ใช้กลวิธีทางภาษาในการประกอบสร้างวาทกรรม “ผู้ร้าย” และวาทกรรม “สงครามและสันติภาพ” ในภาพรวมออกมาอย่างไรบ้าง มิได้มีการศึกษาวิเคราะห์ทางภาษาในเชิงเปรียบเทียบว่าการใช้ชุดคำเพื่อนำเสนอวาทกรรมในเหตุการณ์ชุมนุมทั้งสองเหตุการณ์ของหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการศึกษาในเชิงเปรียบเทียบกลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษทั้งสองฉบับร่วมด้วย ก็อาจทำให้ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจยิ่งขึ้น

1.2) งานวิจัยที่ศึกษาในเชิงพรรณนาสรุปภาษาที่ปรากฏในตัวบทที่ศึกษา ได้แก่ งานวิจัยของนุชนาถ สนามไชย (2553) เรื่อง “การใช้ภาษาในบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ : ศึกษาเฉพาะกรณีเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง” และงานวิจัยของสุญาดา เทพธรณี (2555) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาษาและเนื้อหาในเพลงการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ และกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” ดังรายละเอียดต่อไปนี้

งานวิจัยของนุชนาถ สนามไชย (2553) ศึกษาการใช้ภาษาในบทความแสดงความคิดเห็นที่เป็นบทบรรณาธิการและบทความประจำของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจากกรณีเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง 5 เหตุการณ์ ได้แก่ (1) วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 (2) วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2519 (3) พฤษภาคม 17-20 พฤษภาคม พ.ศ.2535 (4) การชุมนุมของกลุ่ม พวม. และ (5) การชุมนุมของกลุ่ม นปช. ในเดือนกันยายน พ.ศ.2548-พฤษภาคม พ.ศ.2553 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาด้านการไต่ถาม ประโยค และภาพพจน์ รวมทั้งศึกษาองค์ประกอบและกลวิธีแสดงความคิดเห็น โดยวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาจากรูปภาษาที่ปรากฏในตัวบท และศึกษาองค์ประกอบบทความจากโครงสร้างการเขียนบทความ ตลอดจนศึกษาวิธีแสดงความคิดเห็นด้วยการวิเคราะห์วิธีที่ผู้เขียนบทความใช้แสดงความคิดเห็นให้ผู้อ่านคล้อยตาม

975338140

ผลการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในด้าน “การใช้คำ” พบว่าบทความแสดงความคิดเห็นมีการใช้คำที่หลากหลาย ได้แก่ การใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ การใช้คำเรียกบุคคล การใช้สมญานาม การใช้คำย่อ การใช้คำตัด การใช้คำเลียนเสียงพูด การใช้คำภาษาพูด และการใช้คำซ้ำ ส่วนในด้าน “การใช้ประโยค” พบว่ามีการใช้ประโยคแสดงเจตนาหลากหลายประเภทเพื่อนำไปสู่จุดประสงค์ของผู้เขียน ได้แก่ การใช้ประโยคคำสั่ง การใช้ประโยคขอร้องหรือชักชวน การใช้ประโยคคำถาม และการใช้ประโยคบอกเล่า ในด้าน “การใช้ภาพพจน์” พบว่ามีการใช้อุปมา การใช้อุปลักษณ์ การใช้สัญลักษณ์ การใช้นามนัย การใช้อดีตพจน์ การใช้บุคลาธิษฐาน การใช้ปฏิพจน์ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ และการใช้การกล่าวอ้างถึง ผู้เขียนใช้ภาพพจน์ในเชิงเปรียบเทียบเพื่อสนับสนุนความคิดเห็นและสร้างภาพและความรู้สึกให้แก่ผู้อ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำหรับในลักษณะ “องค์ประกอบและกลวิธีแสดงความคิดเห็น” พบว่าประกอบด้วยชื่อเรื่อง ความนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป ส่วนกลวิธีแสดงความคิดเห็นพบมีการใช้วิธีการอ้างอิงจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ ได้แก่ การอ้างอิงคำพูดบุคคล การอ้างอิงบุคคล การอ้างทฤษฎีหรือตำราความรู้ การยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบ และการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้อ่านเชื่อหรือคล้อยตาม ซึ่งเป็นกลวิธีที่พบทั้งในบทบรรณาธิการและบทความประจำ

เมื่อพิจารณางานวิจัยของนุชนาด (2553) จะเห็นได้ว่าเป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษาลักษณะการใช้ภาษาและกลวิธีแสดงความคิดเห็นโดยที่มิได้เจาะจงว่าได้ใช้แนวคิดทฤษฎีใดมาเป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการศึกษา แม้งานวิจัยนี้จะศึกษาข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเพียงฉบับเดียว แต่ก็น่าสนใจในแง่ที่เป็นการศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงทางการเมืองในประเทศไทยหลายเหตุการณ์ เริ่มตั้งแต่เหตุการณ์ในวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 มาจนกระทั่งเหตุการณ์ชุมนุมที่เกิดขึ้นในช่วงปีพ.ศ. 2551-2553 ที่ผ่านมา งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้เขียนบทความได้ใช้กลวิธีทางภาษาต่าง ๆ เพื่อสื่อความคิดและชักจูงใจโนมน้าวใจผู้อ่านคล้อยตาม ทั้งยังใช้กลวิธีแสดงความคิดเห็นด้วยวิธีต่าง ๆ ที่ทำให้ข้อมูลที่น่าเสนอมีเหตุมีผลและมีหลักฐานอ้างอิงน่าเชื่อถือเพื่อสนับสนุนความคิดเห็นของผู้เขียน อันแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาที่มีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อความคิดของผู้เขียน

อย่างไรก็ดี ในงานวิจัยนี้ของนุชนาด (2553) ได้กล่าวว่าผลจากการศึกษาพบว่าผู้เขียนบทความแสดงความคิดเห็นได้ทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลของทั้งสองฝ่าย ผู้วิจัยสนใจประเด็นที่ว่าคำว่า “สื่อกลาง” และคำว่า “นำเสนอข้อมูลของทั้งสองฝ่าย” ในที่นี้เป็นกรณีนำเสนอที่ “เป็นกลาง” และ “สมดุล” หรือไม่อย่างไร เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะบทความแสดงความคิดเห็นที่ปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์เพียงฉบับเดียว คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ผลการวิจัยที่ได้จึงอาจมีข้อจำกัด หากได้มีการศึกษาข้อมูลจากบทความแสดงความคิดเห็นที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการนำเสนอข้อมูลของทั้งสองฝ่ายที่งานวิจัยนี้กล่าวถึงนั้นเป็นการนำเสนอข้อมูลที่มีความเป็นกลางและกล่าวถึงข้อมูลของทั้งสองฝ่ายใน

975338140

CU-Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ลักษณะที่สมดุลกันหรือไม่ และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีการแสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกันหรือไม่ ก็อาจทำให้ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวเพิ่มขึ้น

สำหรับงานวิจัยทางภาษาเรื่องสุดท้าย คือ งานวิจัยของสุญาดา เทพธรณี (2555) ที่ศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในเพลงการเมืองของกลุ่ม นปช. และกลุ่มพรหม. ในช่วงการชุมนุมทางการเมืองระหว่างปี พ.ศ.2548-2552 จำนวน 240 บทเพลง โดยเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ของกลุ่มการเมืองทั้งสองกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษารวมทั้งวิเคราะห์เนื้อหาต่าง ๆ ที่ปรากฏในเพลงการเมืองดังกล่าว โดยใช้แนวคิดเรื่องความหมายของภาษาตามทฤษฎีอรรถศาสตร์ (Semantics) และแนวคิดเรื่องการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม (Social construction of reality) มาเป็นกรอบในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ในด้านภาษาพบว่า ภาษาที่ใช้ในเพลงการเมืองของทั้งสองกลุ่มมี 4 ลักษณะ คือ “ภาษาที่แสดงความหมายอ้างอิง” ได้แก่ การอ้างอิงถึงบุคคล กลุ่มบุคคล และกลุ่มการเมือง “ภาษาที่แสดงความหมายสอดส่องสังคม” ได้แก่ การแสดงความเป็นห่วงเป็นใยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และการมุ่งสร้างความรักและความสามัคคี “ภาษาที่แสดงความหมายสื่ออารมณ์” ได้แก่ การสื่อถึงความทุกข์ยากของตนและกลุ่มคนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกัน การสื่อถึงความรู้สึกในแง่ลบต่อผู้อื่นและกลุ่มคนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองต่างกัน และการสื่อถึงความรู้สึกของผู้คนที่มิต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศ ส่วนลักษณะสุดท้ายคือ “ภาษาที่แสดงความหมายเปรียบเทียบ” ได้แก่ การเปรียบเทียบตนเองและกลุ่มคนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกัน การเปรียบผู้อื่นและกลุ่มคนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองต่างกัน และการเปรียบประเทศไทยเพื่อสื่อให้เห็นถึงปัญหาและผลกระทบอันเนื่องมาจากปัญหาดังกล่าว ส่วนผลการวิจัยในด้านเนื้อหาพบว่า เพลงการเมืองของทั้งสองกลุ่มประกอบไปด้วยชุดของความหมายเชิงบวกและชุดของความหมายเชิงลบ ได้แก่ การกล่าวถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวกับการเมือง การบริหารประเทศ นโยบาย และโครงการของรัฐบาล เหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และการเชิญชวนประชาชนให้ร่วมชุมนุมทางการเมือง ซึ่งเนื้อหาที่นำเสนอเหล่านี้ล้วนประกอบสร้างภาพลักษณ์ให้แก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลทางการเมือง ด้วยการสร้างความหมายเชิงบวกให้แก่กลุ่มคนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกัน ในขณะที่เดียวกันก็ได้สร้างความหมายเชิงลบให้แก่กลุ่มคนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองต่างกัน

งานวิจัยของสุญาดา (2555) ได้ชี้ให้เห็นว่าเพลงการเมืองเป็นสื่อสำคัญในการสนับสนุนการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มการเมืองทั้งสองกลุ่ม อีกทั้งยังช่วยเปลี่ยนขนบการรับรู้ข่าวสารในแบบปกติมาเป็นการรับรู้ข้อมูลที่ถูกนำเสนอในบทเพลง เสมือนเป็นการถ่ายทอดข่าวสารแบบย่อให้ผู้ฟังได้รับทราบ ทำให้คนในปัจจุบันสามารถรับรู้ข่าวสารได้ทันทั่วถึง และได้รับบรรณาการจากข่าวสารมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังมีส่วนสำคัญในการปลุกใจผู้ชุมนุม ข้อมูลที่นำเสนออยู่ในเพลงการเมืองทั้ง

975338140

สองกลุ่มเป็นเพียงการประกอบสร้างเรื่องราวของผู้แต่ง ซึ่งต้องการนำเสนอความเป็นจริงจากมุมมอง และอุดมการณ์ของตนให้ผู้ฟังรับทราบ ดังนั้น ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้จึงน่าสนใจประเด็นที่ทำให้เห็นว่าแม้จะเป็นการนำเสนอสารผ่านเพลงทางการเมือง แต่เนื้อหาที่ถ่ายทอดในบทเพลงของทั้งสองกลุ่มต่างมีการประกอบสร้างความหมายเพื่อนำเสนออุดมการณ์ของฝ่ายตน ลักษณะของเพลงการเมืองจึงเป็นไปในแนวทางเดียวกับการรับข่าวสารจากสื่อ เนื่องจากผู้รับสารต้องพิจารณาไตร่ตรอง ข้อมูลที่อยู่ในบทเพลงดังกล่าวอย่างถี่ถ้วนเพื่อป้องกันการหลงผิด

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากงานวิจัยของสุญาดา (2555) ผู้วิจัยเห็นว่างานวิจัยนี้น่าสนใจและแตกต่างจากงานวิจัยอื่นที่ศึกษาภาษาในบทเพลงในแง่ของการนำทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ คือ แนวคิดเรื่องความหมายของภาษาตามทฤษฎีอรรถศาสตร์ และแนวคิดทางวัฒนธรรมศึกษา คือ แนวคิดเรื่องการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมมาวิเคราะห์ตัวบท ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สามารถสื่อให้เห็นถึงลักษณะของภาษาที่ปรากฏอยู่ในบทเพลงการเมืองและแสดงให้เห็นถึงการประกอบสร้างความจริงทั้งในเชิงบวกและเชิงลบของกลุ่มการเมืองแต่ละกลุ่มเพื่อนำเสนอมุมมองทางความคิด ทศนคติ ตลอดจนอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มตนให้ผู้ฟังได้ทราบ งานวิจัยนี้ได้ชี้ให้เห็นประเด็นที่น่าสนใจประการหนึ่ง คือ ไม่ว่าจะเป็นการรายงานข่าวจากหนังสือพิมพ์หรือการนำเสนอบทเพลงทางการเมือง หากเป็นวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเมืองที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความขัดแย้ง ก็มักจะมีการนำเสนอตัวบทออกมาในลักษณะของคู่ขัดแย้งในเชิงบวกและเชิงลบเสมอ เมื่อเปรียบเทียบกับการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน บทเพลงการเมืองเหล่านี้ถือเป็นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในอีกรูปแบบหนึ่งที่เปลี่ยนจากตัวบทการรายงานข่าวของสื่อมวลชนเป็นตัวบทที่เป็นบทเพลงของผู้ชุมนุม และการที่นำเสนอจากมุมมองของฝ่ายตนเท่านั้น จึงเหมือนการนำเสนอข่าวที่ผู้อ่านต้องพิจารณาข่าวสารที่ได้รับอย่างรอบคอบ เพราะหากผู้ฟังมีความเห็นที่ตรงกันหรือคล้อยตาม เรื่องราวที่ถูกถ่ายทอดออกมาก็มักจะได้รับการประเมินค่าว่าเป็นความจริง ในทางตรงข้ามหากผู้ฟังมีความเห็นต่างออกไปหรือรู้สึกขัดแย้งในสิ่งที่บทเพลงนำเสนอ เรื่องราวที่ถูกถ่ายทอดออกมาย่อมถูกตีค่าว่าเป็นความเท็จไปโดยปริยาย

2) งานวิจัยทางนิเทศศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทางการเมือง

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงงานวิจัยทางด้านนิเทศศาสตร์ที่ศึกษาการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่เลือกศึกษาข้อมูลจากสื่อมวลชน ได้แก่ งานวิจัยของอภิวิชญ์ ไพบูลทรัพย์ (2552) เรื่อง “วาทกรรมการเมืองไทยผ่านภาษาในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ระหว่างการชุมนุม 193 วัน ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” และงานวิจัยของศยามล ยนต์ศักดิ์สกุล (2553) เรื่อง “การรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ในรายการข่าวภาคค่ำ ทางสถานีโทรทัศน์เอ็นบีทีและทีวีไทย ในปี 2551” ดังนี้

งานวิจัยของอภิวชิญ ไพศาลทรัพย์ (2552) เป็นงานวิจัยทางด้านนิเทศศาสตร์ที่ศึกษาวาทกรรมการเมืองระหว่างการประชุมใหญ่ 193 วัน ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างการชุมนุมผ่านบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์จำนวน 7 ชื่อฉบับ ได้แก่ ผู้จัดการฯ ไทยรัฐ คมชัดลึก เดลินิวส์ มติชน ประชาชาติธุรกิจ และกรุงเทพฯธุรกิจ โดยมีขอบเขตระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม - 13 ธันวาคม 2551 งานวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ เน้นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้กรอบแนวคิดเรื่องวาทกรรม เพื่อศึกษาวาทกรรมการเมืองไทยที่เกิดขึ้นในระหว่างการชุมนุม

ผลการวิจัยพบว่า ชุควาทกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 7 ฉบับต่างมีเป้าหมายในการนำเสนอชุควาทกรรมเดียวกัน คือ การโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านคล้อยตามและเห็นด้วยกับสิ่งที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ โดยแบ่งชุควาทกรรมหลักได้เป็น 3 รูปแบบ คือ การสร้างความชอบธรรมแก่กลุ่มพันธมิตรฯ การสร้างความชอบธรรมแก่ฝ่ายรัฐบาล และการหาทางออกของความขัดแย้ง ส่วนจุดยืนในการนำเสนอชุควาทกรรมของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับมีความไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับช่วงเวลาและบริบทบ้านเมืองในขณะนั้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้จุดยืนของหนังสือพิมพ์เปลี่ยนไป ส่วนแนวโน้มการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้งหมดค่อนข้างเป็นไปใน การดำเนินการทำงานของรัฐบาลในประเด็นต่าง ๆ มากกว่าดำเนินการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ยกเว้นหนังสือพิมพ์ผู้จัดการที่มีจุดยืนในการนำเสนอที่ไม่เปลี่ยนแปลง คือ การตำหนิรัฐบาลและปกป้องแก้ต่างเพิ่มความชอบธรรมให้แก่กลุ่มพันธมิตรฯ เนื่องจากมีเจ้าของเป็นหนึ่งในแกนนำของผู้ชุมนุม นอกจากนี้ การอ้างอิงบุคคลที่ 3 เป็นสิ่งที่บทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับนำมาใช้ประกอบการนำเสนอชุควาทกรรมของตน ได้แก่ ผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ความคิดเห็นของบุคคล องค์กรและสถาบันต่าง ๆ โดยเฉพาะการอ้างอิงสถาบันกองทัพและสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามและเชื่อในวาทกรรมชุนั้น ๆ

จากงานวิจัยของอภิวชิญ (2552) ผู้วิจัยเห็นว่าแม้งานวิจัยนี้จะมีได้เน้นไปในเชิงเปรียบเทียบวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ที่สนับสนุนและไม่สนับสนุนรัฐบาล แต่ผลจากการศึกษาก็ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจว่าในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง มีได้หมายความว่าสื่อหนังสือพิมพ์ทุกฉบับจะนำเสนอข่าวไปในแนวทางเดียวกัน ดังจะเห็นได้จากการนำเสนอชุควาทกรรมของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ที่ต่างจากฉบับอื่น กล่าวคือ ในขณะที่จุดยืนในการนำเสนอชุควาทกรรมของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับจะปรับเปลี่ยนไปตามช่วงเวลาและบริบทบ้านเมืองในขณะนั้น เช่น ตอนต้นอาจสนับสนุนรัฐบาลต่อมาเมื่อเหตุการณ์เปลี่ยนไปก็อาจมิได้สนับสนุนรัฐบาลต่อ แต่ผู้จัดการฯ กลับเป็นฉบับเดียวที่มีจุดยืนในการนำเสนอข่าวที่ไม่เปลี่ยนแปลง คือ การตำหนิรัฐบาลและปกป้องแก้ต่างเพิ่มความชอบธรรมให้แก่กลุ่มพันธมิตรฯ ซึ่งผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าเหตุที่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ มีจุดยืนใน

975338140

การนำเสนอข่าวเช่นนี้ก็เนื่องมาจากการที่มีเจ้าของเป็นหนึ่งในแกนนำของกลุ่มพันธมิตรฯ ดังนั้นการที่จะใช้สื่อที่ตนเองเป็นเจ้าของมาสนับสนุนการชุมนุมจึงเป็นเรื่องปกติ

เมื่อพิจารณาจากงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่างานวิจัยนี้ได้ชี้ให้เห็นประเด็นที่น่าสนใจว่า จุดยืนของหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับกรอบนโยบายของสถาบันที่หนังสือพิมพ์นั้น ๆ สังกัดอยู่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อการผลิตตัวบทในวาทกรรมสื่อ แสดงให้เห็นว่าการศึกษาปริบทสังคมวัฒนธรรมร่วมกับการวิเคราะห์ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และสังคมวัฒนธรรมจะช่วยให้สามารถตอบคำถามในประเด็นวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับวาทกรรมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยในแนววิทยาศาสตร์ซึ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์เนื้อหาด้วยการบรรยายเนื้อหาของข้อความหรือเอกสาร จึงมิได้มีการวิเคราะห์รูปภาพอย่างละเอียด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าหากนำกรอบทฤษฎีการวิเคราะห์รูปภาพในตัวบทมาศึกษา ร่วมกับการศึกษาในแนวทางเหล่านี้ก็น่าจะสามารถทำให้ได้ผลการศึกษาที่รอบด้าน เนื่องจากการนำแนวคิดทางภาษาศาสตร์มาวิเคราะห์ตัวบทจะสามารถแสดงให้เห็นว่ารูปภาพใดที่สะท้อนให้เห็นอุดมการณ์ที่แฝงอยู่ในตัวบทได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยทางด้านนิเทศศาสตร์เรื่องต่อมา คือ งานวิจัยของศยามล ยนต์ศักดิ์สกุล (2553) ที่ศึกษาการรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างรัฐบาลและกลุ่มพันธมิตรฯ จากการรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างรัฐบาลและกลุ่มพันธมิตรฯ ในรายการข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์ NBT และทีวีไทย ในช่วงวันที่ 26 สิงหาคม - 3 ธันวาคม 2551 ซึ่งเป็นวันบุกยึดทำเนียบรัฐบาลและสถานีโทรทัศน์ NBT จนถึงวันยุติการชุมนุม และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ บรรณาธิการข่าว และผู้สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการรายงานข่าว โดยนำแนวคิดเรื่องการเล่าเรื่องเป็นกรอบการวิเคราะห์ รวมทั้งเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างในการเล่าเรื่องจากเหตุการณ์เดียวกัน

ผลการศึกษาพบว่า การรายงานข่าวของสถานีโทรทัศน์ NBT และทีวีไทย มีทั้งประเด็นที่นำเสนอเหมือนกันและต่างกัน กล่าวคือ แม้สถานการณ์การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ จะเป็นเรื่องจริงที่เกิดจากการกระทำของบุคคลและกลุ่มบุคคลที่มีตัวตนจริง แต่เนื้อหาในข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์ทั้งสองกลับมีการเล่าเรื่องเพียงบางส่วนที่เหมือนกัน ส่วนการเล่าเรื่องที่แตกต่างกันมักเป็นเรื่องบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในข่าว ที่แม้จะเป็นบุคคลเดียวกัน แต่เมื่อนำมาเล่าผ่านกระบวนการผลิตข่าวก็ได้ส่งผลให้บุคคลเหล่านั้นแตกต่างกันราวกับเป็นคนละคนหรือคนละกลุ่ม และบางครั้งกลายเป็นความแตกต่างที่ตรงข้ามกัน เช่น คนดีกับคนเลว หรือ พระเอกกับผู้ร้าย จากการสัมภาษณ์บุคลากรผู้ปฏิบัติงานของทั้งสองสถานีต่างก็ยืนยันว่าได้นำเสนอข่าวสารตามความเป็นจริง แต่จากการวิเคราะห์เนื้อหาการรายงานข่าวกลับพบว่าทัศนคติหรือจุดยืนของผู้เล่าเรื่องหรือผู้อยู่ในกระบวนการ

975338140

ผลิตข่าวของทั้งสองสถานีสะท้อนออกมาในรูปของการแบ่งข้างแบ่งฝ่าย หรือการแบ่งเขา แบ่งเรา (us : them) โดยเนื้อหาข่าวของ NBT ได้ชี้ให้เห็นว่าเลือกยืนอยู่ฝ่ายตรงข้ามกับกลุ่มพันธมิตรฯ ในขณะที่ทีวีไทยสะท้อนให้เห็นว่าเลือกยืนอยู่ฝ่ายเดียวกับประชาชนซึ่งรวมถึงกลุ่มพันธมิตรฯ และผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ในด้านปัจจัยที่ทำให้การรายงานข่าวแตกต่างกันนั้น ในส่วนของ NBT ซึ่งเป็นสื่อของรัฐเป็นผลมาจากโครงสร้างและนโยบายของสถานี ตลอดจนทัศนคติทางการเมืองของผู้กำกับนโยบายและผู้ปฏิบัติงานข่าว ในขณะที่ทีวีไทยแม้จะมีโครงสร้าง นโยบาย และกฎหมายมารองรับความเป็นอิสระจากรัฐบาล ทั้งยังมีบุคลากรที่เคยได้รับผลกระทบจากการกระทำของรัฐบาลมาก่อน แต่ก็พิสูจน์ได้ยากกว่าเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการรายงานข่าวหรือไม่

จากงานวิจัยของศยามล (2553) จะเห็นว่าผลการศึกษาจากงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นประเด็นที่น่าสนใจคือการนำเสนอข่าวของสื่อที่มีได้เป็นกลางดังที่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อกล่าวอ้างเสมอไป ดังจะเห็นได้จากการรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่มีประเด็นในการนำเสนอข่าวต่างกัน ทั้งที่เป็นเหตุการณ์เดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่านอกจากกรอบนโยบายของสถาบันแล้ว สภาพสังคมและการเมืองที่มีความขัดแย้งเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้ต้องเกิดการเลือกข้างเลือกฝ่าย การที่เนื้อหาของทั้งสองสถานีสะท้อนถึงการเลือกข้างเลือกฝ่ายเช่นนี้เป็นเพราะสภาพสังคม และการเมืองที่แบ่งแยก แยกฝ่าย ที่กดดันให้สื่อต้องแสดงจุดยืนว่าจะเลือกยืนอยู่ข้างใด มากกว่าที่จะเสนอข่าวคู่ขัดแย้งแบบเป็นกลางและสมดุลตามอุดมคติ

เมื่อพิจารณาจากงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่างานนี้มีความน่าสนใจในแง่ที่เป็นการศึกษาเปรียบเทียบการรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่มาจากเหตุการณ์เดียวกันของสื่อต่างสถาบันที่มีแนวคิดและจุดยืนทางการเมืองบางประการต่างกัน คือ สถานีโทรทัศน์ NBT และทีวีไทย ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าสื่อทั้งสองมีการใช้กลวิธีการเล่าเรื่องเพื่อรายงานเหตุการณ์ดังกล่าวออกมาต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจุดยืนของสื่อแต่ละสถาบันมีผลต่อการรายงานข่าวเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยในทางนิเทศศาสตร์ที่เน้นไปที่การวิเคราะห์องค์ประกอบของการเล่าเรื่องมากกว่าการวิเคราะห์รูปภาษาจากตัวบทอย่างละเอียด ซึ่งสำหรับในประเด็นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการนำกรอบแนวคิดทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มาวิเคราะห์รูปภาษาที่ปรากฏในตัวบทร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการเล่าเรื่องก็อาจจะให้ผลการศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงกลวิธีการใช้ภาษาในการเล่าเรื่องในข่าวการชุมนุมประท้วงที่แสดงให้เห็นถึงการนำเสนอข่าวที่ไม่เป็นกลางของสื่อโทรทัศน์ทั้งสองได้ชัดเจนและรอบด้านมากยิ่งขึ้น

975338140

3) ภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงในประเทศไทย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศไทยที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ (นุชนาถ, 2553; ศยามล, 2553; นฤมล, 2554; สุญาดา, 2555) และงานวิจัยทางนิเทศศาสตร์ (อภิวิชญ์, 2552; ศยามล, 2553) สามารถสรุปภาพรวมของงานวิจัยในแง่ของประเด็นที่ศึกษา ข้อมูลที่นำมาศึกษา และแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

หากพิจารณาในแง่ของ **ประเด็นหรือเหตุการณ์ที่ศึกษา** จะเห็นได้ว่ามีทั้งงานวิจัยที่ศึกษาจากเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (อภิวิชญ์, 2552; นุชนาถ, 2553; ศยามล, 2553; นฤมล, 2554) และจากการชุมนุมประท้วงของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นุชนาถ, 2553; สุญาดา, 2555) รวมทั้งยังมีงานวิจัยที่ศึกษาไปถึงเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงในอดีต คือ เหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 เหตุการณ์ในวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2519 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 17-20 พฤษภาคม พ.ศ.2535 (นุชนาถ, 2553)

ในแง่ของ **ตัวบทหรือข้อมูลที่นำมาศึกษา** จะเห็นได้ว่ามีการศึกษาจากทั้งตัวบทที่เป็นกรรณบัตร รายงานข่าวของสถานีโทรทัศน์ (ศยามล, 2553) บทบรรณาธิการและบทความแสดงความคิดเห็น (อภิวิชญ์, 2552; นุชนาถ, 2553; นฤมล, 2554) ตลอดจนบทเพลงของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (สุญาดา, 2555)

สำหรับในแง่ของ **แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์** จะเห็นได้ว่ามีการใช้แนวคิดทฤษฎีที่หลากหลายในการวิเคราะห์ กล่าวคือ งานวิจัยทางนิเทศศาสตร์จะเน้นการวิเคราะห์เนื้อหา (อภิวิชญ์, 2552) การใช้แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง (ศยามล, 2553) รวมทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ได้เน้นการวิเคราะห์รูปภาพ (ศยามล, 2553) ในขณะที่การศึกษาในด้านภาษานั้นจะเน้นการวิเคราะห์รูปภาพอย่างละเอียด ทั้งงานวิจัยที่ศึกษาในเชิงวิพากษ์ด้วยการใช้กรอบแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (นฤมล, 2554) และงานวิจัยที่ศึกษาในเชิงพรรณนาลักษณะการใช้ภาษาที่ปรากฏ ได้แก่ การวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาจากรูปภาพที่ปรากฏในตัวบท (นุชนาถ, 2553) และการใช้แนวคิดเรื่องความหมายของภาษาตามทฤษฎีอรรถศาสตร์ (สุญาดา, 2555)

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวมานี้ แม้จะมีการศึกษาในรายละเอียดที่ต่างกัน ทั้งเหตุการณ์ที่ศึกษา ตัวบทหรือข้อมูลที่นำมาศึกษา กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ แต่ก็มีจุดร่วมที่เหมือนกัน คือ เป็นงานวิจัยที่การศึกษาเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทางการเมือง ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทางการเมืองในประเทศไทย ผู้วิจัยพบว่ายังไม่มีงานวิจัยใดที่ศึกษาประเด็นของการนำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองจากสื่อหนังสือพิมพ์ใน

975338140

CT IThesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ลักษณะของการเปรียบเทียบสื่อต่างสำนักว่าใช้รูปภาษาในการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมและการชุมนุมประท้วงออกมาเหมือนหรือต่างกันอย่างไร ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยจะทำวิจัยต่อไป

2.2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทางการเมืองในต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยที่มีการศึกษาเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยจะกล่าวถึงงานวิจัยในประเด็นดังกล่าวโดยเน้นไปที่งานวิจัยที่ศึกษาทางด้านภาษาศาสตร์ โดยจะกล่าวถึงรายละเอียดของงานวิจัยแต่ละเรื่องก่อนเป็นลำดับแรก แล้วจึงจะสรุปภาพรวมของงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทางการเมืองเป็นลำดับถัดไป

1) งานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทางการเมือง

จากการสำรวจงานวิจัยพบว่างานวิจัยเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงในต่างประเทศที่เป็นการศึกษาทางด้านภาษาเป็นการศึกษาในเชิงวิพากษ์ มีทั้งงานวิจัยที่ใช้แนวคิดภาษาศาสตร์เชิงวิพากษ์ ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง “*'Riots' and Demonstrations in the Chinese Press: A Case Study of Language and Ideology.*” ของฟาง (Fang, 1994) และงานวิจัยที่ใช้แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง “*Reporting the same events? A critical analysis of Chinese print news media texts.*” ของฟาง (Fang, 2001) งานวิจัยเรื่อง “*Press self-censorship in China: a case study in the transformation of discourse.*” ของตง (Tong, 2009) งานวิจัยเรื่อง “*Discourses in the News: The Case of Occupy Wall Street in the New York Times and the New York Post.*” ของเรนสโตรม (Renström, 2012) และงานวิจัยเรื่อง “*Constructing the “Arab Spring”: News Discourses in Turkish Newspapers.*” ของดากัทซ์ (Dağtaş, 2013) ผู้วิจัยจะกล่าวถึงรายละเอียดของงานวิจัยแต่ละเรื่องตามลำดับ ดังนี้

งานวิจัยของฟาง (Fang, 1994) เป็นการศึกษาอุดมการณ์ในวาทกรรมสื่อของหนังสือพิมพ์ในประเทศจีน คือ People’s Daily โดยเก็บข้อมูลจากรายงานข่าวการก่อจลาจล (riots) และการชุมนุมประท้วง (demonstrations) ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศช่วงปี ค.ศ.1980-1991 ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บข้อมูลเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มประเทศที่รัฐบาลมิได้ดำเนินนโยบายเป็นมิตรกับรัฐบาลจีน คือ แอฟริกาใต้และอิสราเอล และกลุ่มประเทศที่รัฐบาลดำเนินนโยบายเป็นมิตรกับรัฐบาลจีนมาโดยตลอด คือ ซิลี เวเนซุเอลา อาร์เจนตินา เนปาล และแอลจีเรีย ในส่วนของลักษณะเหตุการณ์ที่นำมาศึกษานั้น ได้เลือกเก็บข้อมูลจากเหตุการณ์ที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้เข้ามาดำเนินการกับผู้ก่อจลาจลและผู้ชุมนุมประท้วงเป็นหลัก งานวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งตอบคำถามว่าหนังสือพิมพ์ People’s Daily ซึ่งเป็นกระบอกเสียงสำคัญของรัฐบาลจีน ได้ประกอบสร้างความจริงให้แก่ผู้อ่านอย่างไร และการวางแนวทางในด้านอุดมการณ์ของหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อการรายงานข่าวและมีความสอดคล้องกับ

975338140

อุดมการณ์แบบรัฐพรรคการเมือง (Party State) และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของพรรครัฐบาลจีนอย่างไร เพื่อศึกษาวิเคราะห์อุดมการณ์ของหนังสือพิมพ์ที่สัมพันธ์กับนโยบายของรัฐบาล โดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์เชิงวิพากษ์ (Critical linguistics) ของฟาวเลอร์ (Fowler, 1979) เป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการศึกษา ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ตัวบทจากการเลือกใช้คำศัพท์ (Lexical choice) และโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ (Syntactic structures) ที่ปรากฏในการรายงานข่าว แล้วจึงใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณด้วยการนำคำศัพท์และโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ที่ได้มาเปรียบเทียบกับร้อยละการใช้คำและรูปประโยคที่ปรากฏในข่าวการชุมนุมประท้วงและการก่อจลาจลของประเทศทั้งสองกลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่า People's Daily ได้นำเสนอข่าวการประท้วงในกลุ่มประเทศที่ดำเนินนโยบายเป็นมิตรกับรัฐบาลจีนน้อยกว่ากลุ่มประเทศที่ไม่ได้มีความสัมพันธ์ฉันท์มิตร ส่วนการเปรียบเทียบข่าวการชุมนุมประท้วงที่ปรากฏในประเทศทั้ง 2 กลุ่ม โดยพิจารณาการใช้กลวิธีทางภาษาร่วมกับการเปรียบเทียบร้อยละของการปรากฏพบว่า ในการใช้ตัวเลือกทางคำศัพท์นั้น หากเป็นการรายงานข่าวของกลุ่มประเทศที่ไม่เป็นมิตรกับรัฐบาลจีน People's Daily มักจะใช้คำเรียกการชุมนุมที่ไม่แฝงนัยแง่ลบ ได้แก่ “struggle” (การต่อสู้) “mass rally” (การชุมนุมของมวลชน) “demonstration” (การเดินขบวน) และ “march” (การเดินขบวน) แต่หากเป็นการรายงานข่าวของกลุ่มประเทศที่เป็นมิตรกับจีน People's Daily มักจะเลือกใช้คำศัพท์เรียกรวมการชุมนุมที่แฝงนัยด้านลบ คือ “riot” (การก่อจลาจล) ส่วนการวิเคราะห์โครงสร้างทางไวยากรณ์พบว่าในเหตุการณ์ที่ตำรวจเป็นผู้กระทำการต่อผู้ชุมนุมนั้น หากเป็นข่าวเกี่ยวกับกลุ่มประเทศที่ไม่เป็นมิตรกับจีน People's Daily มักจะใช้รูปประโยคที่ระบุผู้กระทำอย่างชัดเจนว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่หากเป็นข่าวเกี่ยวกับกลุ่มประเทศที่เป็นมิตรกับรัฐบาลจีน กลับใช้รูปประโยคที่ไม่ระบุผู้กระทำเป็นส่วนใหญ่ ในทำนองเดียวกัน เมื่อเป็นการบรรยายถึงการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หากเป็นกลุ่มประเทศที่ไม่เป็นมิตรกับจีน People's Daily มักใช้รูปประโยคกรตุจาก (Active Voice) ที่ระบุให้เห็นว่าตำรวจเป็นผู้กระทำการดังกล่าว แต่หากเป็นการรายงานข่าวของประเทศที่เป็นมิตรกับจีน ก็มักจะใช้รูปประโยคกรรมวาจก (Passive Voice) แบบที่ไม่มีการระบุผู้กระทำ

จากผลการศึกษาในงานวิจัยของฟาง (1994) ได้แสดงให้เห็นว่าในกระบวนการทำข่าวนั้นสถาบันสื่อได้สร้างความเป็นจริงที่สอดคล้องกับพื้นฐานของจุดยืนทางอุดมการณ์และจุดยืนทางการเมืองของตน ดังที่ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าการใช้กลวิธีทางภาษาในการเลือกใช้คำศัพท์และโครงสร้างประโยคที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ People's Daily นั้น นอกจากจะสอดคล้องกับจุดยืนทางอุดมการณ์ของหนังสือพิมพ์และรัฐบาล รวมทั้งแสดงให้เห็นนโยบายด้านการต่างประเทศของรัฐบาลจีนแล้ว ก็ยังแสดงให้เห็นการแบ่งโลกออกเป็นขั้วของ “พวกเรา” และ “พวกเขา” สำหรับผู้อ่านอีกด้วย

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ตั้งข้อสังเกตว่าแม้ People's Daily จะเป็นหนังสือพิมพ์ที่เป็นกระบอกเสียงของพรรคคอมมิวนิสต์จีน แต่การใช้กลวิธีรายงานข่าวที่สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองของผู้มีอำนาจที่มีได้แตกต่างไปจากบรรดาหนังสือพิมพ์ตะวันตกที่ใช้วิธีการเดียวกัน ก็ได้แสดงให้เห็นว่าเมื่อนักข่าวต้องเผชิญกับทางเลือกในการนำเสนอข่าว ก็จะเลือกรายงานเหตุการณ์ในลักษณะที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ของผู้มีอำนาจเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณางานวิจัยของฟาง (1994) จะเห็นได้ว่าเป็นงานวิจัยที่ศึกษาอุดมการณ์จากการนำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงในวาทกรรมสื่อ โดยการเก็บข้อมูลจากรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ในประเทศจีนที่รายงานข่าวเหตุการณ์ประท้วงและการก่อจลาจลในต่างประเทศ งานวิจัยนี้มีความน่าสนใจในแง่ที่แม้จะเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์เพียงฉบับเดียวและเลือกเฉพาะข่าวการชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศ แต่ก็สามารถสื่อให้เห็นอุดมการณ์ของหนังสือพิมพ์ในประเทศจีนที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับนโยบายของรัฐบาลจีนได้ด้วยการเลือกเก็บข้อมูลโดยใช้ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่แตกต่างกันมาเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์การนำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้นในสองกลุ่มประเทศระหว่างประเทศที่เป็นมิตรประเทศกับรัฐบาลจีนและประเทศที่ไม่เป็นมิตรประเทศกับจีน ซึ่งผลการวิจัยก็ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าหนังสือพิมพ์ People's Daily ซึ่งเป็นกระบอกเสียงสำคัญของรัฐบาลจีน ได้รายงานข่าวการชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้นไปในทางที่สอดคล้องกับปัจจัยความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกลุ่มประเทศทั้งสองที่มีต่อประเทศจีน

ต่อมา ฟาง (Fang, 2001) ได้เสนองานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งที่ศึกษาการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ในประเทศจีนและไต้หวันว่าการนำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้นในประเทศแอฟริกาใต้และอาร์เจนตินา โดยเลือกเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์สองฉบับที่มีอุดมการณ์ต่างกัน ได้แก่ หนังสือพิมพ์จีนที่เป็นกระบอกเสียงของพรรครัฐบาลจีน คือ People's Daily และหนังสือพิมพ์ไต้หวันสนับสนุนนโยบายของพรรครัฐบาลไต้หวัน คือ Central Daily News โดยแบ่งการเก็บข้อมูลข่าวต่างประเทศออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรก คือ การนำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงเมื่อปี ค.ศ. 1985 ในประเทศแอฟริกาใต้ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางการทูตที่เป็นมิตรกับไต้หวันแต่ไม่เป็นมิตรกับจีน กลุ่มที่สอง คือ การนำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงในปี ค.ศ. 1989 ที่ประเทศอาร์เจนตินาซึ่งสร้างความสัมพันธ์ทางการทูตแบบทวิภาคีที่เป็นมิตรกับทั้งรัฐบาลจีนและไต้หวัน งานวิจัยเรื่องนี้จึงเป็นการศึกษาวิถีทางวาทกรรมของการรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์สองฉบับที่มีอุดมการณ์ต่างกัน มุ่งตอบคำถามว่าในสองเหตุการณ์ความขัดแย้งที่ต่างกันนั้นจะมีการนำเสนอข่าวเดียวกันผ่านหนังสือพิมพ์ที่ต่างอุดมการณ์อย่างไร และมีการใช้กลวิธีทางภาษาต่าง ๆ เพื่อประกอบสร้างความจริงทางการเมืองสำหรับกลุ่มผู้อ่านที่ต่างกันสองกลุ่มอย่างไร งานวิจัยนี้ได้ใช้แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เป็นแนวคิดสำคัญในการศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ของ

975338140

CD iThesis 5680515022 dissertation / revc: 06082562 13:17:18 / seq: 6

พาน ได้ก็เป็นกรอบในการวิเคราะห์ตัวบท โดยศึกษาองค์ประกอบทางตัวบทและบริบทของเหตุการณ์ ด้วยการวิเคราะห์ภูมิหลังของเหตุการณ์ และเปรียบเทียบพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับจากการใช้ตัวเลือกทางคำศัพท์ (Lexical Choices) พาดหัวข่าวและความหลัก (Headline and Themes) บทบาทของผู้กระทำในข่าว (Actor Role) การใช้คำอ้างอิงและแหล่งข่าว (Quotation and News Sources) รวมทั้งวิเคราะห์โครงสร้างทางไวยากรณ์ (Grammatical Analysis) โดยใช้แนวคิดจากไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของฮัลลิดี (1994) เป็นกรอบในการวิเคราะห์ชนิด กระบวนการ (Transitivity)

ผลการวิจัยพบว่า ในเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงที่แอฟริกาใต้ซึ่งเป็นประเทศที่เป็นมิตรกับไต้หวันแต่ไม่เป็นมิตรกับจีนนั้น หนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับต่างหยิบยกมุมมองที่ตรงกันข้ามกันมานำเสนอ กล่าวคือ People's Daily ของจีนได้กล่าวถึงเหตุการณ์นี้ว่าเป็น “การประท้วงของคนผิวดำ” และเป็น “การต่อสู้เพื่อต่อต้านการเหยียดสีผิว” ไม่มีการกล่าวว่าเป็น “ความไม่สงบ” หรือ “ความวุ่นวาย” ทั้งยังแสดงให้เห็นการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และนำเสนอให้เห็นว่าคนผิวดำและมวลชนเป็นเหยื่อ ส่วนทางการและตำรวจเป็นผู้รุกราน รวมทั้งใช้โครงสร้างประโยคที่แสดงให้เห็นบทบาทเชิงลบของทางการและตำรวจในการปราบปรามมวลชน ในขณะที่ Central Daily News ของไต้หวันได้กล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าเป็น “การก่อจลาจล” และอธิบายการกระทำที่ดำเนินการโดยตำรวจในลักษณะของ “เรื่องที่เป็นข้อเท็จจริง” และเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ การกระทำของรัฐบาลเป็นการรักษา “กฎหมายและความสงบเรียบร้อย” ทั้งยังชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลแอฟริกาใต้ไม่ควรรับผิดชอบต่อการที่ตำรวจยิงผู้ประท้วง รวมทั้งใช้โครงสร้างประโยคที่พูดถึงผู้เสียชีวิตแต่ไม่ได้ให้รายละเอียดว่าเสียชีวิตอย่างไรหรือใครเป็นผู้กระทำ ส่วนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอาร์เจนตินาซึ่งเป็นประเทศที่เป็นมิตรกับทั้งรัฐบาลจีนและไต้หวันพบว่า การนำเสนอข่าวการประท้วงและก่อจลาจลที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้งสองมิได้แตกต่างกันมากนัก โดยการกล่าวถึงเหตุการณ์นี้ไปในการทำงานเดียวกันว่าเป็น “ความวุ่นวาย” “การปล้น” “ภาวะฉุกเฉิน” และ “การปะทะ” นอกจากนี้ยังได้รายงานข่าวไปในทางเดียวกันว่าสาเหตุของการประท้วงและก่อจลาจลครั้งนี้เป็นเพราะอัตราเงินเฟ้อและปัญหาเศรษฐกิจ ทั้งยังได้ระบุว่าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เลวร้ายหรืออัตราเงินเฟ้อในอาร์เจนตินาเป็นสาเหตุพื้นฐานของความวุ่นวายและการปล้นทรัพย์สิน รวมทั้งให้ความสำคัญต่อหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลว่าอยู่ในตำแหน่งที่มีอำนาจ จึงสามารถที่จะบังคับใช้การกระทำบางอย่างเพื่อปราบปรามความไม่สงบที่เกิดขึ้นได้

งานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่ากลวิธีต่าง ๆ ทางภาษาที่ใช้โดยหนังสือพิมพ์ที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลหรือสนับสนุนรัฐบาลจะนำเสนอภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศในลักษณะที่สอดคล้องกับนโยบายทางการทูตที่เกี่ยวข้องกับระบอบการปกครองและความสัมพันธ์ทางการทูตของ

975338140

CD iThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

แต่ละประเทศ กลวิธีทางวาทกรรมได้ถูกนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์สำคัญในการให้เหตุผลสำหรับการกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งในกรณีของรายงานข่าวในงานวิจัยนี้ คือ การให้เหตุผลและการทำให้เกิดความชอบธรรม ดังเช่นการใช้โครงสร้างประโยคที่แสดงให้เห็นบทบาทเชิงลบของรัฐบาลที่เข้ามาดำเนินการปราบปรามผู้ชุมนุม ส่งผลให้ผู้ชุมนุมมีความชอบธรรมในการต่อต้านอำนาจรัฐ หรือการให้เหตุผลที่แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย จึงมีความชอบธรรมในการปราบปรามผู้ชุมนุม งานวิจัยนี้จึงชี้ให้เห็นว่ากลวิธีทางวาทกรรมทำหน้าที่ในการช่วยสร้างความชอบธรรม และสนับสนุนนโยบายทางการเมืองและความสัมพันธ์ทางการทูตที่กำหนดขึ้นโดยระบอบการปกครองที่มีอำนาจ

เมื่อพิจารณางานวิจัยของฟาง (2001) จะเห็นได้ว่าเป็นงานวิจัยที่ศึกษาอุดมการณ์จากการนำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงในวาทกรรมสื่อ โดยการเก็บข้อมูลจากรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์จากสื่อต่างอุดมการณ์ที่รายงานข่าวเหตุการณ์ประท้วงและการก่อจลาจลในต่างประเทศ งานวิจัยนี้ น่าสนใจในแง่ที่เป็นการเปรียบเทียบการนำเสนอข่าวของสื่อต่างสถาบันและต่างอุดมการณ์ระหว่างสื่อที่เป็นกระบอกเสียงของพรรครัฐบาลจีนกับสื่อที่สนับสนุนพรรครัฐบาลไต้หวัน ทั้งยังใช้ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่แตกต่างกัน ได้แก่ ประเทศที่เป็นมิตรและประเทศที่ไม่เป็นมิตรกับรัฐบาลจีนและไต้หวันมาเป็นตัวแปรสำคัญในการวิเคราะห์การนำเสนอข่าวเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้นในประเทศดังกล่าว การเก็บข้อมูลในเชิงการศึกษาเปรียบเทียบดังกล่าวสามารถสื่อให้เห็นถึงอุดมการณ์ของหนังสือพิมพ์ที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับนโยบายของรัฐบาลที่สื่อดังกล่าวสนับสนุนอยู่ได้อย่างชัดเจน

ในเวลาต่อมาตง (Tong, 2009) ได้ศึกษาการรายงานข่าวเหตุการณ์ประท้วงและก่อจลาจลในประเทศจีน โดยเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นสองฉบับที่อยู่ต่างถิ่นกัน และเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีจุดยืนทางการเมืองต่างกัน ฉบับแรก คือ หนังสือพิมพ์ที่มีจุดยืนทางการเมืองแบบอนุรักษนิยม ได้แก่ หนังสือพิมพ์ Dahe Daily ในมณฑลเหอหนาน (Henan) รายงานข่าวการจลาจลในปี ค.ศ. 2004 ของมวลชนในเมืองเหวินโจว (the Wanzhou Mass Riot) อีกฉบับหนึ่งคือหนังสือพิมพ์ที่มีจุดยืนทางการเมืองแบบอนุรักษนิยม ได้แก่ หนังสือพิมพ์ Southern Metropolitan Daily ในมณฑลกว่างตุง (Guangdong) รายงานข่าวการจลาจลในปี 2005 ของมวลชนในเมืองซีโจว (the Chizhou Mass Riot) และข่าวความขัดแย้งจากการที่ทางการสั่งปิดสุสานบรรพบุรุษในมณฑลเจียงซี (Wanzai County) ในปี ค.ศ. 2006 ในด้านของข้อมูลที่วิเคราะห์ เป็นการศึกษาตัวบทรายงานข่าวต้นฉบับที่ยังไม่ตีพิมพ์ (original report) กับรายงานข่าวที่ผ่านการแก้ไขจากกองบรรณาธิการและได้รับการตีพิมพ์ออกมา (published report) เพื่อเปรียบเทียบว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับมีการปรับแก้ข่าวต้นฉบับในลักษณะที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์กลวิธีทางวาทกรรมที่มีความหมายทางอุดมการณ์ซ่อนอยู่ และมุ่งตอบคำถามว่าในกระบวนการเซ็นเซอร์ตัวเองของสื่อ (Press self-censorship) นั้น สิ่งใดที่มีผลต่อการตัดสินใจและการเลือกภาษาเพื่อรายงานข่าวของผู้เขียนข่าว ผู้วิจัยใช้แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เป็นแนวคิดสำคัญในการศึกษา โดยวิเคราะห์ลักษณะที่ปรากฏในรายงานข่าวต้นฉบับเปรียบเทียบกับรายงานข่าวฉบับที่ได้รับการตีพิมพ์ออกมา 5 ประการ ได้แก่ พาดหัวข่าวและวรรคนำ หัวข้อข่าวและเนื้อข่าว รูปแบบการอ้างอิงคำพูดจากแหล่งข่าว การใช้คำศัพท์เกี่ยวกับผู้กระทำการในข่าว และการใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์เกี่ยวกับผู้กระทำการในข่าว

ผลการศึกษาเปรียบเทียบตัวบทรายงานข่าวต้นฉบับกับรายงานข่าวที่ได้รับการตีพิมพ์ออกมาร่วมกับการศึกษาบริบทขององค์กรพบว่า กองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ทั้งสองได้เปลี่ยนน้ำเสียงของการรายงานข่าวโดยใช้กลวิธีที่ต่างกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์บางประการ กล่าวคือ การแก้ไขข่าวต้นฉบับในหนังสือพิมพ์ Dahe Daily ที่มีจุดยืนทางการเมืองแบบอนุรักษนิยม จะใช้วิธีการปกปิดความขัดแย้งทางสังคม และการสร้างจุดยืนทางการเมืองในเชิงบวก รายงานข่าวต้นฉบับได้เผยให้เห็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม และชี้แจงให้เห็นว่าอารมณ์เชิงลบของประชาชนต่อรัฐบาลเป็นผลมาจากความไม่เท่าเทียมกันและความล้มเหลวในการกำกับดูแลของรัฐ มีการสร้างภาพลบของรัฐบาลท้องถิ่นและนำเสนอให้เห็นความขัดแย้งระหว่างชนชั้นกลางกับเจ้าหน้าที่ ส่วนรายงานข่าวฉบับที่ผ่านการตรวจแก้และตีพิมพ์จะใช้การปกปิดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น การลดการวิจารณ์การเมือง และการดูแลความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ในขณะที่ Southern Metropolitan Daily ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีจุดยืนทางการเมืองแบบเสรีนิยมและเคารพการทำงานของสื่อข่าวมากกว่า มีแนวโน้มที่จะคงสาระสำคัญของรายงานข่าวต้นฉบับเอาไว้มากกว่า รายงานข่าวต้นฉบับชี้ให้เห็นเหตุผลสำคัญของการจลาจลและวิวัฒนาการของความขัดแย้ง มีการนำเสนอภาพของ 'พวกเขา' ที่เป็นรัฐบาล ตลอดจนเหตุผลทางบริบทและอารมณ์เชิงลบของประชาชน การทุจริตของทางการเมือง การสมรู้ร่วมคิดระหว่างนักธุรกิจและเจ้าหน้าที่รัฐ การเพิ่มขึ้นของราคาอสังหาริมทรัพย์อย่างรวดเร็ว และการยกเลิกธุรกิจของประชาชนในท้องถิ่น ส่วนรายงานข่าวฉบับที่ผ่านการตรวจแก้และตีพิมพ์ยังคงรักษาความหมายที่สำคัญและรักษาใจความหลักของรายงานข่าวต้นฉบับเอาไว้ แต่ใช้กลวิธีทางวาทกรรมในการแนะนำให้เห็นความขัดแย้งทางสังคมระหว่างบรรทัด โดยใช้การอ้างอิงคำพูดจากแหล่งข่าว การเลือกใช้คำศัพท์และโครงสร้างทางไวยากรณ์ในการแฝงความหมายที่แสดงให้เห็นว่าการก่อจลาจลของประชาชนเกิดขึ้นเนื่องจากเหตุผลบางประการ

จากผลการศึกษาดังกล่าว ดง (2009) ได้ชี้ให้เห็นว่าเนื่องด้วย Dahe Daily เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีจุดยืนทางการเมืองแบบอนุรักษนิยม จึงระมัดระวังและให้ความสำคัญกับความปลอดภัยทางการเมือง และมีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับผู้อำนาจหรือหน่วยงานของรัฐมากกว่าที่จะให้อิสระแก่

975338140

นักข่าวในการนำเสนอข่าวที่อาจมีความเสี่ยงทางการเมือง ทั้งยังจำกัดขอบเขตการแสดงความคิดเห็นของนักข่าวในการที่จะพูดเพื่อกลุ่มคนที่ด้อยโอกาส ในขณะที่ Southern Metropolitan Daily เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีจุดยืนทางการเมืองแบบเสรีนิยม จึงเคารพการทำงานของนักข่าวมากกว่า ด้วยเหตุนี้ รายงานข่าวฉบับที่ตีพิมพ์จึงมีแนวโน้มที่จะคงสาระสำคัญของต้นฉบับเดิมไว้มากกว่า ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ที่มีจุดยืนทางการเมืองแบบเสรีนิยมจะช่วยเติมเต็มตามความเป็นมืออาชีพของนักข่าวในการทำข่าวและจะช่วยพูดเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนและผู้ด้อยโอกาสมากกว่าหนังสือพิมพ์ที่เป็นอนุรักษนิยม อย่างไรก็ตาม การแสดงให้เห็นผลประโยชน์ของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมก็ยังคงต้องเป็นไปอย่างแอบแฝงและเป็นไปในทางอ้อมแทนที่จะนำเสนอได้อย่างตรงไปตรงมาและเปิดเผยเพื่อลดความเสี่ยงทางการเมืองที่อาจเกิดขึ้นจากการนำเสนอข่าวที่ขัดแย้งกับผู้มีอำนาจ

หากพิจารณางานวิจัยของตง (2009) จะเห็นได้ว่าเป็นงานวิจัยที่ศึกษาอุดมการณ์จากการนำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงในวาทกรรมสื่อ โดยเก็บข้อมูลจากรายงานข่าวการก่อจลาจลที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่นของสื่อที่มีจุดยืนทางการเมืองต่างกันระหว่างหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่มีจุดยืนแบบเสรีนิยมกับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่มีจุดยืนแบบอนุรักษนิยม งานวิจัยนี้น่าสนใจในแง่ของข้อมูลที่มีความต่างจากงานวิจัยเรื่องอื่น ๆ ที่ศึกษาในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากตัวบทที่เป็น รายงานข่าวต้นฉบับที่ยังมิได้ตีพิมพ์ มาเปรียบเทียบกับรายงานข่าวที่ผ่านการตรวจแก้จากกองบรรณาธิการและตีพิมพ์ออกมาแล้ว เพื่อศึกษาวิเคราะห์ว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับที่มีแนวคิดทางการเมืองต่างกัน ใช้กลวิธีการปรับแก้ข่าวต้นฉบับในลักษณะที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร ผลการศึกษาที่ได้พบว่าสื่อทั้งสองใช้กลวิธีทางวาทกรรมที่ต่างกันในการปรับแก้ข่าวต้นฉบับก็สามารถสื่อให้เห็นถึงอุดมการณ์ของสื่อที่สัมพันธ์กับจุดยืนทางการเมืองที่ต่างกันของหนังสือพิมพ์ทั้งสองได้อย่างชัดเจน

งานวิจัยของเรนสโตรม (Renström, 2012) เป็นการศึกษาการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริกาจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วง “การบุกยึดวอลล์สตรีท” (Occupy Wall Street) ในนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากรายงานข่าว ในหนังสือพิมพ์ 2 ชื่อฉบับ คือ The New York Times และ New York Post ระหว่างวันที่ 17 กันยายน - 16 พฤศจิกายน 2011 เพื่อศึกษาการสร้างความเป็นจริงทางวาทกรรมที่ต่างกันผ่านการใช้ภาษาและเพื่อหาความสัมพันธ์เชิงอำนาจและอุดมการณ์ โดยใช้แนวทางวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (CDA) เพื่อเปิดเผยอุดมการณ์และการนำเสนอภาพตัวแทนในวาทกรรมข่าว ผู้วิจัยนำแนวคิดการวิเคราะห์เอกภาพของตัวบท (global coherence) ของฟาน ไดก์ (1991) มาวิเคราะห์ตัวบทในระดับมหภาค (macrolevel) ส่วนการวิเคราะห์ในระดับจุลภาค (microlevel) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การจัดหมวดหมู่ทางคำศัพท์ (lexical categorization) รวมทั้งการใช้ทฤษฎีไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของฮัลลิตีย์ (1994) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ชนิดกระบวนการ (transitivity)

975338140

CD iThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ในส่วนของการวิเคราะห์เอกภาพของตัวบท ผลการศึกษาได้พบว่า The New York Times จะกล่าวถึงความรุนแรงของตำรวจและให้ภาพแทนของกลุ่มผู้ประท้วงว่าเป็นเหยื่อ ในขณะที่ New York Post กล่าวถึงผู้ประท้วงเป็นผู้ที่เป็นสาเหตุของปัญหา รวมทั้งนำเสนอภาพแทนของผู้ประท้วงว่าเป็นผู้ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในส่วนของการวิเคราะห์ตัวบทในด้านของชนิดกระบวนการพบว่าเป็นกระบวนการทางการกระทำนั้น The New York Times มักให้ผู้ประท้วงเป็นเป้าหมายมากกว่าเป็นผู้กระทำ ส่งผลให้การตกเป็นเหยื่อของผู้ประท้วงมีน้ำหนักมากขึ้น ในขณะที่เมื่อกล่าวถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจจะแสดงการกระทำที่มีอำนาจและจัดการกลุ่มผู้ประท้วงอย่างรุนแรง ส่วนใน New York Post หากเป็นกระบวนการทางการกระทำก็มักจะนำเสนอให้กลุ่มผู้ประท้วงเป็นผู้แสดงในกระบวนการเชิงลบหรือไม่ก็แสดงกระบวนการที่มีผลกระทบเชิงลบต่อผู้อื่น ส่วนตำรวจเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือผู้ประท้วงและมีความพยายามที่จะควบคุมผู้ประท้วง สำหรับกระบวนการทางความคิดที่ปรากฏใน The New York Times มักจะให้ผู้ประท้วงเป็นฝ่ายที่แสดงกระบวนการดังกล่าว ในขณะที่ New York Post ได้กำหนดให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมเป็นผู้แสดงความคิดต่อผู้ประท้วง ส่วนการวิเคราะห์ตัวบทในการจัดหมวดหมู่ทางคำศัพท์พบว่า New York Post มักจะใช้คำเชิงลบในการอ้างถึงหรืออธิบายถึงผู้ประท้วง

จากผลการศึกษาตัวบทในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าแม้หนังสือพิมพ์ทั้งสองจะมีใจความหลักที่คล้ายกันเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีการสร้างความเป็นจริงทางวาทกรรมที่ต่างกัน กล่าวคือ การนำเสนอข่าวใน the New York Times จะเน้นการกระทำเชิงรุกของตำรวจ ในขณะที่ New York Post จะเน้นการกระทำเชิงลบของกลุ่มผู้ประท้วง ทั้งนี้ The New York Times มีจุดยืนทางอุดมการณ์เกี่ยวกับผู้ประท้วงว่าเป็นเหยื่อผู้ปราศจากอำนาจที่จะมีอิทธิพลต่อนโยบายหรือเศรษฐกิจใด ๆ ข่าวที่เขียนจึงแสดงความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ประท้วงที่มักได้รับผลกระทบจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นผู้มีอำนาจในการควบคุมผู้ประท้วง ส่วน New York Post สะท้อนให้เห็นถึงจุดยืนทางอุดมการณ์เกี่ยวกับกลุ่มผู้ประท้วงว่าเป็นผู้คุกคามและก่อความไม่สงบเรียบร้อย การปราบปรามกลุ่มคนเหล่านี้จึงเป็นความต้องการของชาวเมืองผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการชุมนุมในครั้งนี้ อุดมการณ์ที่แฝงอยู่ใน the New York Times จึงเป็นการแบ่งขั้วของ “กลุ่มของผู้ประท้วง” กับ “กลุ่มของตำรวจ” ในขณะที่ New York Post ได้แบ่งขั้วระหว่าง “เมืองนิวยอร์ก” กับ “กลุ่มผู้ประท้วง”

ผู้วิจัยเห็นว่างานวิจัยนี้มีความน่าสนใจในแง่ที่เป็นการศึกษาข้อมูลจากรายงานข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ที่มีจุดยืนทางการเมืองเกี่ยวกับผู้ชุมนุมประท้วงต่างกัน ระหว่างสื่อที่สนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงกับสื่อที่ไม่สนับสนุนผู้ชุมนุม เพื่อมุ่งตอบคำถามในประเด็นของการสร้างความเป็นจริงทางวาทกรรมที่ต่างกันผ่านการใช้ภาษาและเพื่อหาความสัมพันธ์เชิงอำนาจและอุดมการณ์จากการนำเสนอภาพตัวแทนในวาทกรรมข่าว นอกจากนี้การที่ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการวิเคราะห์เอกภาพของ

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ตัวบท (global coherence) ของฟาน ไดก์ (van Dijk, 1991) มาวิเคราะห์ตัวบทในระดับมหภาค (macrolevel) และใช้การวิเคราะห์การจัดหมวดหมู่ทางคำศัพท์ (lexical categorization) และ ทฤษฎีไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของฮัลลiday (Halliday, 1994) ในการวิเคราะห์ชนิดกระบวนการ (transitivity) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ในระดับจุลภาค (microlevel) ก็เป็นแนวทางการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัย เห็นว่ามีความเหมาะสมในการนำมาวิเคราะห์ตัวบทที่ในลักษณะดังกล่าวที่เป็นการรายงานข่าวใน หนังสือพิมพ์ เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าการวิเคราะห์ตัวบททั้งในระดับมหภาค (macrolevel) ซึ่งเป็นการ วิเคราะห์โครงสร้างใจความหลักในพาดหัวข่าว และการวิเคราะห์ตัวบทในระดับจุลภาค (microlevel) ที่เป็นการวิเคราะห์การใช้รูปภาษาในตัวบทข่าวจะสามารถแสดงให้เห็นว่ารูปภาษาใดที่สะท้อนให้เห็น อุดมการณ์ที่แฝงอยู่ในตัวบทได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยของดาก์ทซ์ (Dağtaş, 2013) เก็บข้อมูลจากรายงานข่าวเกี่ยวกับการประท้วงที่ เกิดขึ้นในประเทศอียิปต์ในหนังสือพิมพ์ตุรกีในการรายงานข่าวเกี่ยวกับการปฏิวัติประชาธิปไตยใน กลุ่มประเทศอาหรับ (Arab Spring) โดยมุ่งศึกษาเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้นในประเทศอียิปต์ จากหนังสือพิมพ์ระดับชาติของตุรกีที่ตีพิมพ์ระหว่างวันที่ 25 มกราคม - 25 กุมภาพันธ์ 2011 จำนวน 6 ชื่อฉบับ แบ่งหนังสือพิมพ์ที่นำมาศึกษาเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ หนังสือพิมพ์กลุ่มที่สนับสนุน รัฐบาลพรรค AKP ของตุรกี จำนวน 3 ชื่อฉบับ กลุ่มที่สอง คือ หนังสือพิมพ์กลุ่มที่ไม่ได้สนับสนุน รัฐบาลพรรค AKP จำนวน 3 ชื่อฉบับ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาอุดมการณ์ที่สื่อผ่านการรายงานข่าวตามแนวคิดวาทกรรม วิเคราะห์เชิงวิพากษ์ เพื่อมุ่งตอบคำถามว่าสถาบันสื่อในตุรกีมีมุมมองหรือมีอุดมการณ์เกี่ยวกับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอียิปต์อย่างไร และต้องการที่จะนำเสนอความคิดเห็นใดสู่สาธารณชน โดยใช้แนวคิด ของฟาน ไดก์ และฟาน ลีอูเวน มาเป็นกรอบในการศึกษาตัวบท ด้วยการวิเคราะห์ผู้กระทำในข่าว (news actors) รูปแบบการอ้างคำพูด (quotation patterns) การใช้คำศัพท์ (lexicalization) การใช้ คำมากเกินไป (overlexicalization) และการเลือกใช้โครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ (syntactic preferences)

ผลการวิเคราะห์ตัวบทพบว่า หนังสือพิมพ์กลุ่มที่สนับสนุนรัฐบาลตุรกีได้ให้พื้นที่ในการ รายงานข่าวดังกล่าวมากกว่าหนังสือพิมพ์กลุ่มที่ไม่ได้สนับสนุนรัฐบาล ส่วนผู้กระทำทางสังคม (social actors) ที่ปรากฏในการรายงานข่าวมีทั้งผู้นำและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของประเทศตะวันออกกลางและ ประเทศมหาอำนาจตะวันตก รวมทั้งกลุ่มผู้ประท้วงและคนกลุ่มอื่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในครั้งนี้ ผู้แสดงทางสังคมที่อยู่ในวาทกรรมข่าวเหล่านี้ พบได้ทั้งในหนังสือพิมพ์ที่สนับสนุนรัฐบาลและที่ไม่ได้ สนับสนุนรัฐบาล เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของการอ้างอิงคำพูดพบว่า คำพูดต่างๆ ที่หนังสือพิมพ์ทั้งสอง กลุ่มนี้ยกมาอ้างอิงต่างก็แสดงให้เห็นถึง "ความเห็นเชิงบวกเกี่ยวกับการประท้วง" และ "การยืนยัน

975338140

เกี่ยวกับการสิ้นสุดของระบอบเผด็จการในประเทศอาหรับ” ในด้านตัวเลือกทางคำศัพท์พบว่า หนังสือพิมพ์ทุกฉบับต่างก็ประกอบสร้างความหมายของการชุมนุมประท้วงในครั้งนี้นี้ให้เป็น “เหตุการณ์ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์” และเป็น “การสนับสนุนอย่างรวดเร็วและแพร่หลาย” ของมวลชน นอกจากนี้ยังพบว่าหนังสือพิมพ์กลุ่มที่สนับสนุนรัฐบาลมักเลือกใช้คำศัพท์ที่แสดงให้เห็นว่า “ตุรกีเป็นต้นแบบ” ร่วมกับการระบุถึงรัฐบาลของตุรกีเสมอ ในขณะที่หนังสือพิมพ์กลุ่มที่ไม่ได้สนับสนุนรัฐบาลมักเน้นย้ำว่า “คุณสมบัติที่เป็นต้นแบบของตุรกี” เป็นสิ่งที่ได้รับมาจากประเทศตะวันตก ส่วนการเลือกใช้โครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ในหนังสือพิมพ์ทั้งสองกลุ่มพบว่า ผู้ประท้วงจะถูกนำเสนอผ่านรูปประโยคที่ประธานเป็นผู้กระทำเหตุการณ์ที่สร้างความหมายเชิงบวก ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่า ทั้งหมดล้วนเป็นการเสริม “ภาพลักษณ์ที่ดี” ของผู้ประท้วง ในทางตรงกันข้ามเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาล และกลไกต่าง ๆ ของรัฐจะถูกนำเสนอว่าเป็นผู้ใช้อำนาจและความรุนแรงผ่านโครงสร้างประโยคของการเป็นผู้กระทำที่ใช้ในการขับเคลื่อน “ภาพด้านลบ” ของฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐ

เมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาในงานวิจัยนี้ จะเห็นได้ว่าแม้หนังสือพิมพ์ที่สนับสนุนและไม่สนับสนุนรัฐบาลจะนำเสนอข่าวการปฏิวัติประชาธิปไตยในอาหรับไปในแง่บวก และนำเสนอระบอบการปกครองแบบเผด็จการไปในแง่ลบ แต่ก็จะสังเกตเห็นว่าหนังสือพิมพ์ที่สนับสนุนรัฐบาลได้พยายามเน้นย้ำบทบาทของรัฐบาลตุรกีในการเป็นต้นแบบของการปฏิวัติประชาธิปไตยในอาหรับ ในขณะที่หนังสือพิมพ์ที่ไม่ได้สนับสนุนรัฐบาลได้พยายามชี้ให้เห็นว่าคุณสมบัติที่เป็นแบบอย่างของตุรกีนั้น แท้จริงแล้วเป็นสิ่งที่ได้รับมาจากประเทศตะวันตก อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าวาทกรรมข่าวในหนังสือพิมพ์ตุรกีทุกฉบับไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่สนับสนุนหรือไม่สนับสนุนรัฐบาลตุรกีต่างก็ร่วมกันประกอบสร้างความหมายของ “การเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ของอาหรับในเชิงบวก” กับ “ระบอบการปกครองเผด็จการในตะวันออกกลางในเชิงลบ” และการที่ “ตุรกีเป็นแบบอย่างสำหรับตะวันออกกลางและโลกอาหรับ” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวาทกรรมดังกล่าวไม่เพียงแต่นิยามให้การปฏิวัติประชาธิปไตยในอาหรับเป็นการเคลื่อนไหวในเชิงบวก และให้ระบอบการปกครองในตะวันออกกลางเป็นเผด็จการเท่านั้น แต่ยังชี้ให้เห็นบทบาทที่สำคัญของตุรกีด้วยการวางจุดยืนให้ตุรกีเป็นประเทศที่จะมาช่วยแก้ไขปัญหาและ “เป็นแบบอย่าง” สำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ผู้วิจัยเห็นว่างานวิจัยของดาร์กัทซ์ (2012) น่าสนใจในแง่ที่เป็นการศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงในประเทศอียิปต์จากหนังสือพิมพ์ในประเทศตุรกี เพื่อวิเคราะห์ว่าสถาบันสื่อในตุรกีมีมุมมองหรือมีอุดมการณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอียิปต์อย่างไร โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันสื่อกับรัฐบาลของตุรกีเป็นตัวแปรสำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการแบ่งกลุ่มหนังสือพิมพ์เป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่มีจุดยืนทางการเมืองในการสนับสนุนรัฐบาลตุรกี กับกลุ่มที่ไม่ได้สนับสนุนรัฐบาลตุรกี ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่ได้พบว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการ

975338140

นำเสนอข่าวของสื่อ กล่าวคือ แม้หนังสือพิมพ์ทั้งสองกลุ่มจะนำเสนอข่าวการประชุมประท้วงในอียิปต์ ในลักษณะของวาทกรรมชาตินิยมที่แสดงการสนับสนุนการประชุมประท้วงในอียิปต์โดยการชี้ให้เห็นว่า ประเทศตุรกีเป็นแบบอย่างในการปฏิวัติประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นในอียิปต์ แต่ก็มีจุดที่แตกต่างกันในแง่ที่ หนังสือพิมพ์กลุ่มที่สนับสนุนรัฐบาลได้พยายามเน้นย้ำบทบาทของรัฐบาลตุรกีในการเป็นต้นแบบของการปฏิวัติประชาธิปไตยในอาหรับ ในขณะที่หนังสือพิมพ์ที่มีได้สนับสนุนรัฐบาลได้ชี้ให้เห็นว่าความเป็นแบบอย่างของตุรกีเป็นสิ่งที่ตุรกีได้รับมาจากประเทศตะวันตกมิใช่จากรัฐบาล ซึ่งงานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่าจุดยืนทางอุดมการณ์ของสถาบันสื่อเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์

2) ภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงในต่างประเทศ

จากการทบทวนงานวิจัยทางด้านภาษาที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงในต่างประเทศ หากพิจารณาในด้านของเหตุการณ์ที่ศึกษาพบว่า มีทั้งงานวิจัยที่ศึกษาจากเหตุการณ์ประท้วงที่เกิดขึ้นภายในประเทศ (Tong, 2009; Renström, 2012) และเหตุการณ์ประท้วงที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศ (Fang, 1994, 2001; Dağtaş, 2013) ทั้งนี้ หากเป็นงานที่ศึกษาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ มักจะเป็นการศึกษาข้อมูลจากประเทศที่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะของคู่ขัดแย้งกับอีกประเทศหนึ่งที่เป็นผู้ผลิตตัวบทข่าว (Fang, 1994, 2001)

ในด้านของตัวบทหรือข้อมูลที่นำมาศึกษา เมื่อพิจารณาจากผู้ผลิตตัวบทพบว่า ข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาคือวาทกรรมสื่อที่เก็บข้อมูลจากการรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นการศึกษาจากตัวบทที่เป็นข้อเขียน (Fang, 1994, 2001; Tong, 2009; Renström, 2012; Dağtaş, 2013)

สำหรับในด้านของประเด็นวิจัยนั้น มีทั้งการศึกษาประเด็นเรื่องอุดมการณ์และภาพตัวแทนของการประท้วงที่ประกอบสร้างโดยสถาบันสื่อเพื่อหาอุดมการณ์ที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง (Renström, 2012) การศึกษาการประกอบสร้างความจริงของการชุมนุมประท้วงที่สะท้อนให้เห็นอุดมการณ์ที่อยู่เบื้องหลังของผู้ผลิตตัวบท (Fang, 1994) และการศึกษาอุดมการณ์และการประกอบสร้างความจริงของสื่อต่างอุดมการณ์ในการนำเสนอข่าว (Fang, 2001; Tong, 2009; Renström, 2012; Dağtaş, 2013) โดยที่งานวิจัยส่วนใหญ่จะเน้นศึกษาการนำเสนอข่าวจากสื่อต่างอุดมการณ์เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบการเลือกใช้รูปภาพเพื่อประกอบสร้างความจริงผ่านทางตัวบทเพื่อแสดงให้เห็นว่าจุดยืนทางอุดมการณ์ของสถาบันสื่อเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์อย่างไร (Fang, 2001; Tong, 2009; Renström, 2012; Dağtaş, 2013)

ส่วนในด้านของแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์พบว่างานวิจัยทุกเรื่องเป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพที่เน้นการศึกษาวิเคราะห์ตัวบทอย่างละเอียด (Fang, 1994, 2001; Tong, 2009;

975338140

Renström, 2012; Dağtaş, 2013) โดยแนวคิดที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษามีทั้งภาษาศาสตร์เชิงวิพากษ์ (Fang, 1994) และวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Fang, 2001; Tong, 2009; Renström, 2012; Dağtaş, 2013) ในงานวิจัยที่ใช้แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ผู้วิจัยจะศึกษาปริบททางสังคมวัฒนธรรมควบคู่กับการวิเคราะห์ตัวบท เพื่อนำไปสู่การตีความว่าตัวบทต่าง ๆ ที่นำมาศึกษานั้นมีอุดมการณ์ใดแฝงอยู่

2.2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับเหตุการณ์ความขัดแย้งในวาทกรรมสื่อ

สำหรับการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมสื่อในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะมุ่งเน้นไปที่งานวิจัยในทางภาษาศาสตร์ที่ศึกษาวาทกรรมของสื่อมวลชนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อทบทวนว่างานวิจัยเหล่านี้มีแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร และเนื่องจากงานวิจัยในประเด็นนี้มีอยู่เป็นจำนวนมากและมีได้เป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้โดยตรงดังเช่นงานวิจัยที่เกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมืองในหัวข้อที่แล้ว ดังนั้นในส่วนนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอด้วยการประมวลภาพรวมของงานวิจัยต่าง ๆ เหล่านี้ใน 3 ประเด็นหลัก คือ ข้อมูลที่ศึกษาวิเคราะห์ ประเด็นที่ศึกษาวิจัย และแนวทางการวิเคราะห์

จากการสำรวจงานวิจัยพบว่างานวิจัยในภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับเหตุการณ์ความขัดแย้งที่ปรากฏในวาทกรรมสื่อ ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง “*News as an ideological framework: Comparing US newspapers’ coverage of Labor strikes in South Korea and Poland.*” ของลีและแคร็ก (Lee and Craig, 1992) งานวิจัยเรื่อง “*Representing Meaning in the Headlines of News Reports: A Critical Linguistic Analysis.*” ของมิน (Min, 1998) งานวิจัยเรื่อง “*Critique Discourses and Ideology in Newspaper Reports: A Discourse Analysis of the South-African Press Reports on the 1998 SADCs Military-Intervention in Lesotho.*” ของเทเตลา (Thetela, 2001) งานวิจัยเรื่อง “*When the mobs are looking for witches to burn, nobody’s safe: Talking about the reactionary crowd.*” ของดรูว์รี่ (Drury, 2002) งานวิจัยเรื่อง “*Translation or transformation? A case study of language and ideology in the Taiwanese press.*” ของเกาและนากามุระ (Kuo and Nakamura, 2005) งานวิจัยเรื่อง “*Languages Ideology: Analyzing Quotations in Taiwanese News Discourse.*” ของเกา (Kuo, 2007) งานวิจัยเรื่อง “*Comparative Discourse Analysis between English and Chinese News Texts: By using functional grammar to analyze the textile dispute report In People’s Daily and New York Times.*” ของซู (Su, 2007) งานวิจัยเรื่อง “*Ideological Meaning Consistence in News as a Cultural Text: The Presentation of*

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / revc: 06082562 13:17:18 / seq: 6

Paris Riots in Hürriyet and Sabah Newspapers.” ของโอเซอร์ (Özer, 2007) งานวิจัยเรื่อง “*Modern racism in the media: constructions of 'the possibility of change' in accounts of two Australian 'riots'.*” ของซิมมอนส์และเลคเอาท์ (Simmons and Lecouteur, 2008) งานวิจัยเรื่อง “*Race Riots on the Beach. A case for criminalising hate speech?*” ของแอสควิท (Asquith, 2008) งานวิจัยเรื่อง “*Critical Instance Analysis of News English Discourse.*” ของผางและหวู่ (Pang and Wu, 2009) งานวิจัยเรื่อง “*Intertextuality and national identity: Discourse of national conflicts in daily newspapers in the United States and China.*” ของลี (Li, 2009) งานวิจัยเรื่อง “*Political and Criminal Discourses in Japanese and American Newspaper Articles: A Study of Representations in the News Media Based on Critical Discourse Analysis.*” ของทาคากิ (Takagi, 2009) งานวิจัยเรื่อง “*The Discursive Reproduction of Ideologies and National Identities in the Chinese and Japanese English-Language Press.*” ของชาน (Chan, 2012) งานวิจัยเรื่อง “*Discursive representations of a dissident: The case of Liu Xiaobo in China's English press.*” ของอัลวาโร (Alvaro, 2013) งานวิจัยเรื่อง “*Discourses of sameness: Expressions of nationalism in newspaper discourse on French urban violence in 2005.*” ของคอสเทลโล (Costelloe, 2014) งานวิจัยเรื่อง “*Words Speak Louder than Actions: A Critical Analysis of Ideological Perspectives in Media Discourse.*” ของอัสม์ฮาร์ (Asghar, 2014) งานวิจัยเรื่อง “*A critical discourse analysis of Los Angeles Times and Tehran Times on the representation of Iran's nuclear program.*” ของอาห์มาเดียนและฟาราฮานี (Ahmadian and Farahani, 2014) งานวิจัยเรื่อง “*Construal operations in online press reports of political protests.*” ของฮาร์ท (Hart, 2014) และงานวิจัยเรื่อง “*A corpus analysis of discursive constructions of the Sunflower Student Movement in the English-language Taiwanese press.*” ของไบบ์เรล (Brindle, 2015) งานวิจัยเหล่านี้มีการเลือกใช้ข้อมูลที่ศึกษาวิเคราะห์ ประเด็นที่ศึกษาวิจัยและแนวทางการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

2.2.3.1 ข้อมูลที่ศึกษาวิเคราะห์

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งที่ปรากฏในวาทกรรมสื่อ เมื่อพิจารณาในส่วนของข้อมูลที่ศึกษาพบว่ามีมีการเลือกใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ทั้งตัวบทที่นำมาศึกษาและเหตุการณ์ ความขัดแย้งที่เกี่ยวข้อง ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงแบ่งลักษณะของข้อมูลเป็น 2 ลักษณะ คือ “ตัวบท” และ “เหตุการณ์” ที่งานวิจัยต่าง ๆ เหล่านี้ได้เลือกใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

975338140

CU Theses 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

1) ตัวบทที่นำมาศึกษา

ในส่วนของตัวบทที่งานวิจัยเลือกใช้เป็นข้อมูลในการศึกษานั้น สามารถแบ่งได้เป็นลักษณะของตัวบทที่ศึกษาและลักษณะของการเลือกตัวบทมาศึกษา ดังนี้

1.1) ลักษณะของตัวบทที่ศึกษา

เมื่อพิจารณาข้อมูลที่งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับวาทกรรมสื่อได้เลือกศึกษานั้นพบว่าลักษณะของตัวบทที่นำมาศึกษามีทั้งการเลือกศึกษาจากตัวบทที่เป็นคำพูด และตัวบทที่เป็นข้อเขียน ดังนี้

(1) **ตัวบทที่เป็นคำพูด** จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มักเลือกศึกษาจากตัวบทที่เป็นข้อเขียน ในขณะที่ตัวบทที่เป็นคำพูดนั้นมักเป็นการศึกษาในลักษณะของการเลือกเป็นหนึ่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาร่วมกับตัวบทที่เป็นข้อเขียน ได้แก่ งานวิจัยของดรูรี (2002) ที่เก็บข้อมูลส่วนหนึ่งจากตัวบทที่เป็นการรายงานข่าวในรายการวิทยุจากเหตุการณ์ประท้วงต่อต้านผู้ที่ทำอนาจารเด็กในประเทศอังกฤษ งานวิจัยของซิมมอนส์และเลเคเตอร์ (2008) เก็บข้อมูลส่วนหนึ่งจากตัวบทที่เป็นการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์และวิทยุรวมทั้งการอภิปรายในรัฐสภาจากเหตุการณ์จลาจลที่ประเทศออสเตรเลีย และงานวิจัยของแอสควิท (2008) ที่ได้เก็บข้อมูลส่วนหนึ่งจากบทสัมภาษณ์ผู้ก่อจลาจลและนักการเมืองในเหตุการณ์จลาจลที่ประเทศออสเตรเลีย

(2) **ตัวบทที่เป็นข้อเขียน** จากการศึกษางานวิจัยที่เลือกศึกษาจากตัวบทที่เป็นข้อเขียนซึ่งมีมากกว่าตัวบทที่เป็นคำพูดนั้น ผู้วิจัยพบว่ามีทั้งงานวิจัยที่ศึกษาจาก “ข้อเขียนที่เป็นการรายงานข่าว” และ “ข้อเขียนแสดงความคิดเห็น” โดยที่งานวิจัยส่วนใหญ่จะเลือกเก็บข้อมูลจากตัวบทของข้อเขียนที่เป็นการรายงานข่าว ได้แก่ งานวิจัยของ ลีและเคิร์ก (1992) ที่ศึกษาการรายงานข่าวการประท้วงหยุดงานของโปแลนด์และเกาหลีใต้จากหนังสือพิมพ์ของสหรัฐอเมริกา งานวิจัยของมิน (1998) ศึกษาตัวบทที่เป็นการรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศเกาหลีใต้ในเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับภัยคุกคามนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือในเกาหลีใต้

ต่อมางานวิจัยของเกาและนากามูระ (2005) ก็ได้เก็บข้อมูลจากการรายงานข่าวที่เกี่ยวข้องกับการให้สัมภาษณ์สื่อสหรัฐของสุภาพสตรีหมายเลขหนึ่งของไต้หวันจากตัวบทในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษของไต้หวัน งานวิจัยของเกา (2007) ได้เลือกวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ไต้หวันที่รายงานข่าวเกี่ยวกับแถลงการณ์ของประธานาธิบดีเฉินสุยเปี่ยนของไต้หวัน งานวิจัยของซู (2007) เก็บข้อมูลจากตัวบทข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษของประเทศจีนและสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นการรายงานข่าวเกี่ยวกับข้อพิพาทในการนำเข้าสิ่งทอจากประเทศจีนไปยังอเมริกา งานวิจัยของโอเซอร์ (2007) วิเคราะห์การนำเสนอข่าวของการก่อจลาจลในฝรั่งเศสจากตัวบทที่เป็นรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ของตุรกี ส่วนงานวิจัยของทาคากิ (2009) ก็ได้ศึกษาตัวบทที่

975338140

เป็นการรายงานข่าวในคดีอาญาซึ่งเป็นข่าวเดียวกันของหนังสือพิมพ์อเมริกันและหนังสือพิมพ์ญี่ปุ่นที่ตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ ในขณะที่งานวิจัยของผางและหวู่ (2009) ก็เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวบทของรายงานข่าวต่างประเทศจากหนังสือพิมพ์สหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับกรณีของบริษัทนำเข้าของเล่นในสหรัฐฯ ได้เรียกคืนของเล่นที่ผลิตในประเทศจีน เช่นเดียวกับงานวิจัยของลี (2009) ที่เก็บข้อมูลจากตัวบทที่เป็นการรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษของสื่ออเมริกันและสื่อจีนจากเหตุการณ์ที่เป็นข้อพิพาทของสองประเทศ

งานวิจัยของอัลวาโร (2013) ได้เก็บข้อมูลจากรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษของจีนที่รายงานข่าวเกี่ยวกับผู้นำปฏิวัติประชาธิปไตยชาวจีนที่เป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาลจีน งานวิจัยของคอสเทลโล (2014) เก็บข้อมูลจากรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ฝรั่งเศสที่รายงานข่าวเกี่ยวกับความขัดแย้งและการเกิดจลาจลในฝรั่งเศส ในขณะที่เดียวกันอัลสท์ฮาร์ (2014) ก็ได้ศึกษาวาทกรรมจากรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ปากีสถานและอังกฤษในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีซัดดัม ฮุสเซน อดีตประธานาธิบดีอิรัก ส่วนงานวิจัยของอาห์มาเตียนและฟาราฮานี (2014) ก็ได้เลือกเก็บข้อมูลจากตัวบทที่เป็นรายงานข่าวจากหนังสือพิมพ์ของสหรัฐอเมริกาและหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษของอิหร่าน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโครงการนิวเคลียร์ของอิหร่าน ในขณะที่งานวิจัยของฮาร์ด (2014) ได้ศึกษาข้อมูลที่เป็นจลาจลจลาจลเกี่ยวกับการประท้วงในประเทศอังกฤษจากตัวบทที่เป็นหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของอังกฤษ และงานวิจัยของไบร์นเดล (2015) ก็เป็นงานวิจัยที่ศึกษาการประกอบสร้างทางวาทกรรมของการเคลื่อนไหวประท้วงในไต้หวันที่ได้เลือกศึกษาจากจากตัวบทที่เป็นรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ภาษาอังกฤษในไต้หวัน

จากงานวิจัยที่กล่าวไปข้างต้น จะเห็นได้ว่าข้อเขียนที่เป็นการรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์เป็นตัวบทที่งานวิจัยในแนวทางนี้ได้เลือกนำไปศึกษาเป็นจำนวนมาก ส่วนงานวิจัยที่เลือกศึกษาข้อมูลจากตัวบทของข้อเขียนที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของสื่อที่มีอยู่จำนวนหนึ่งได้แก่ งานวิจัยของชาน (2012) ที่เก็บข้อมูลทั้งหมดที่ใช้วิเคราะห์จากตัวบทที่เป็นบทบรรณาธิการและบทวิจารณ์ของหนังสือพิมพ์จีนและญี่ปุ่นที่ตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทระหว่างประเทศจีนและประเทศญี่ปุ่น ในขณะที่งานวิจัยที่เหลือจะเป็นลักษณะของการเลือกเก็บข้อมูลส่วนหนึ่งจากตัวบทที่เป็นข้อเขียนแสดงความคิดเห็นร่วมกับการเก็บข้อมูลอีกส่วนหนึ่งจากข้อเขียนที่เป็นการรายงานข่าว ได้แก่ งานวิจัยของเครียโต (2005) ที่ศึกษาข้อมูลจากทั้งตัวบทที่เป็นการรายงานข่าวและตัวบทที่เป็นบทความแสดงความคิดเห็นในหนังสือพิมพ์จลาจลในประเทศอังกฤษของหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษและหนังสือพิมพ์ภาษาสเปน และงานวิจัยของเทเตลา (2001) ที่เก็บข้อมูลจากทั้งรายงานข่าวและบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์แอฟริกาใต้เกี่ยวกับกรณีการแทรกแซงทางทหารของกลุ่มประชาคมเพื่อการพัฒนาภูมิภาคแอฟริกาตอนใต้ในประเทศเลโซโท

975338140

CD iThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

1.2) ลักษณะการเลือกศึกษาตัวบท

หากพิจารณาข้อมูลของตัวบทที่งานวิจัยต่าง ๆ ได้เลือกนำมาศึกษาในแง่ของลักษณะการวิเคราะห์ตัวบทหรือการเลือกตัวบทที่จะนำมาวิเคราะห์ จะเห็นได้ว่ามีทั้งการเลือกศึกษาจากตัวบทประเภทใดประเภทหนึ่ง และการเลือกศึกษาจากตัวบทหลายประเภทพร้อมกัน ดังนี้

(1) การเลือกศึกษาจากตัวบทประเภทใดประเภทหนึ่ง จากการศึกษาข้อมูลของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มักจะเลือกศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวบทประเภทเดียวกัน ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่เลือกศึกษาเฉพาะข้อเขียนที่เป็นการรายงานข่าวในหนังสือหนังสือพิมพ์ ได้แก่ งานวิจัยของลีและเคร็ก (1992) มิน (1998) เกาและนากามุระ (2005) เกา (2007) ชู (2007) โอเซอร์ (2007) ทาคากิ (2009) ผางและหวู่ (2009) ลี (2009) อัลวาโร (2013) คอสเทลโล (2014) อัซกฮาร์ (2014) อาห์มาเดียนและฟาราฮานี (2014) ฮาร์ต (2014) และไบร์นเดิล (2015) นอกจากนี้ก็ยังมีงานวิจัยของชาน (2012) ที่เลือกศึกษาเฉพาะตัวบทที่เป็นข้อเขียนแสดงความคิดเห็นจากบทบรรณาธิการและบทวิจารณ์ในหนังสือพิมพ์เท่านั้น

(2) การเลือกศึกษาจากตัวบทหลายประเภท นอกจากงานวิจัยส่วนใหญ่ที่เลือกศึกษาข้อเขียนประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะแล้ว ยังมีงานวิจัยอีกส่วนหนึ่งที่เลือกศึกษาข้อมูลจากตัวบทหลายประเภทพร้อมกัน ได้แก่ งานวิจัยของเครียโด (2005) และงานวิจัยของเทเตลา (2001) ที่เลือกศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อเขียนที่เป็นการรายงานข่าวร่วมกับข้อเขียนที่เป็นบทความแสดงความคิดเห็น รวมทั้งงานวิจัยที่วิเคราะห์ข้อมูลจากตัวบทที่เป็นข้อเขียนร่วมกับตัวบทที่เป็นคำพูด ได้แก่ งานวิจัยของของซิมมอนส์และเลเคเตอร์ (2008) ที่ศึกษาข้อมูลจากตัวบทที่เป็นข้อเขียนจากรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ร่วมกับตัวบทที่เป็นคำพูดจากบทสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์และวิทยุรวมทั้งจากเทปบันทึกเสียงของการอภิปรายในรัฐสภา งานวิจัยของอัศวิน (2008) ที่เลือกเก็บข้อมูลจากทั้งตัวบทที่เป็นการรายงานข่าวร่วมกับตัวบทที่เป็นบทสัมภาษณ์ และงานวิจัยของดรูรี (2002) ที่วิเคราะห์ข้อมูลจากตัวบทที่เป็นการรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์และตัวบทที่เป็นการรายงานข่าวในรายการวิทยุ

2) เหตุการณ์ที่นำมาศึกษา

ในส่วนของเหตุการณ์ที่งานวิจัยต่าง ๆ ได้เลือกใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัยนั้น สามารถแบ่งได้แบ่งเป็นลักษณะของเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่เกิดเหตุการณ์กับสื่อที่นำเสนอเหตุการณ์ความขัดแย้ง และช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ความขัดแย้ง ดังต่อไปนี้

975338140

CD :Thesais 5680515022 dissertation / revv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

2.1) ลักษณะของเหตุการณ์

จากงานวิจัยที่ศึกษาพบว่าลักษณะของเหตุการณ์ความขัดแย้งที่ปรากฏในวาทกรรมสื่อมีสามลักษณะ คือ เหตุการณ์ที่เป็นการชุมนุมประท้วงและ/หรือการก่อจลาจล เหตุการณ์ที่เป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) เหตุการณ์ที่เป็นการชุมนุมประท้วงและ/หรือการก่อจลาจล สำหรับเหตุการณ์ความขัดแย้งที่ปรากฏในวาทกรรมสื่อที่งานวิจัยต่าง ๆ ได้เลือกศึกษานั้น เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงและการก่อจลาจลเป็นหนึ่งในเหตุการณ์สำคัญที่งานวิจัยจำนวนหนึ่งได้นำมาศึกษา นอกจากนี้การชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยไปแล้วนั้น เมื่อพิจารณาจากลักษณะของเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงและการก่อจลาจลในลักษณะอื่น ๆ สามารถได้เป็น 3 ลักษณะ คือ การชุมนุมประท้วงที่เกิดจากความขัดแย้งทางเชื้อชาติ การชุมนุมประท้วงที่เกิดจากความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ และการชุมนุมประท้วงที่เกิดจากความขัดแย้งทางสังคม ดังนี้

(1.1) การชุมนุมประท้วงที่เกิดจากความขัดแย้งทางเชื้อชาติ งานวิจัยจำนวนหนึ่งเลือกศึกษาข้อมูลจากการชุมนุมประท้วงที่เกิดมาจากสาเหตุของจากความขัดแย้งทางเชื้อชาติระหว่างชนกลุ่มน้อยกับชาวเมืองที่อาศัยอยู่ในถิ่นนั้น งานวิจัยที่เลือกเก็บข้อมูลจากเหตุการณ์ในลักษณะนี้ ได้แก่ งานวิจัยของเครียโด (2005) ที่ศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ประท้วงและก่อจลาจลทางเชื้อชาติ (race riots) ระหว่างคนผิวขาวกับชาวเอเชียที่เกิดขึ้นในเมืองโอลด์แฮม ประเทศอังกฤษ เมื่อปีค.ศ.2011 งานวิจัยของโอเซอร์ (2007) ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากเหตุการณ์ประท้วงและก่อจลาจลในกรุงปารีส (Paris Riots) ระหว่างชนกลุ่มน้อยที่เป็นผู้อพยพในปารีสกับตำรวจและรัฐบาลที่เกิดขึ้นในปีค.ศ. 2005 งานวิจัยของซิมมอนส์และเลคาเตอร์ (2008) เลือกศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ก่อจลาจลในออสเตรเลียของกลุ่มที่เป็นคนพื้นเมืองในปี ค.ศ.2004 และการก่อจลาจลของกลุ่มที่ไม่ใช่คนพื้นเมืองในปี ค.ศ.2005 งานวิจัยของแอสควิท (2008) ศึกษาข้อมูลจากการก่อจลาจลและการใช้ความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งทางเชื้อชาติในเมืองซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ ออสเตรเลีย ในปีค.ศ. 2005 และงานวิจัยของคอสเทลโล (2014) เก็บข้อมูลจากเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดจากการก่อจลาจลอันเนื่องมาจากการเสียชีวิตของวัยรุ่นที่เป็นชนกลุ่มน้อยในฝรั่งเศส เมื่อปี ค.ศ.2005

(1.2) การชุมนุมประท้วงที่เกิดจากความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่างานวิจัยส่วนหนึ่งได้เลือกศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงที่มาจากความขัดแย้งหรือเกิดจากปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นภายในประเทศ งานวิจัยที่เลือกศึกษาเหตุการณ์ในลักษณะนี้ ได้แก่ งานวิจัยของลีและเคิร์ก (1992) ซึ่งศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ประท้วงนัดหยุดงาน (labor strikes) ในประเทศเกาหลีใต้เมื่อปี 1987 และในประเทศโปแลนด์เมื่อปี 1980 ส่วนงานวิจัยของฮาร์ด (2014) ก็

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / revv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ได้เก็บข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประท้วงการจัดประชุมสุดยอดกลุ่มผู้นำ G20 ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ในปี ค.ศ. 2009 และงานวิจัยของไบร์นเดล (2015) ก็ได้เลือกศึกษาเหตุการณ์การเคลื่อนไหวประท้วงที่เกิดจากความขัดแย้งทางเศรษฐกิจเช่นเดียวกัน โดยศึกษาจากเหตุการณ์ประท้วงในปี 2014 ของกลุ่มนักศึกษาและกลุ่มประชาชนคนในได้หัวนที่ออกมาชุมนุมเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านการที่รัฐบาลได้หัวนจะดำเนินการลงนามในข้อตกลงทางการค้ากับสาธารณรัฐประชาชนจีน

(1.3) การชุมนุมประท้วงที่เกิดจากความขัดแย้งทางทางสังคม นอกจากการเลือกเก็บข้อมูลจากการชุมนุมประท้วงที่เกิดจากความขัดแย้งทางเชื้อชาติและเศรษฐกิจแล้ว จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่ายังมีงานวิจัยที่เลือกเก็บข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกิดจากความขัดแย้งทางสังคมด้วย ได้แก่ งานวิจัยของดรูรี (2002) ซึ่งเก็บข้อมูลจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงเมื่อปีค.ศ.2000 ของกลุ่มคนที่ต่อต้านกลุ่มผู้ใหญ่ที่ทำนารเด็กในประเทศอังกฤษ

(2) เหตุการณ์ที่เป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศ นอกจากเหตุการณ์ความขัดแย้งที่ก่อให้เกิดการชุมนุมประท้วงแล้ว เหตุการณ์ความขัดแย้งที่เป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศก็เป็นข้อมูลที่งานวิจัยในแนวทางนี้เลือกนำมาศึกษา ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากลักษณะของเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เป็นลักษณะของข้อพิพาทระหว่างประเทศนั้น พบว่ามีทั้งเหตุการณ์ที่เป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศที่เกิดจากความขัดแย้งทางการเมือง และเหตุการณ์ที่เป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศที่เกิดจากความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ ดังนี้

(2.1) ข้อพิพาทระหว่างประเทศที่เกิดจากความขัดแย้งทางการเมือง งานวิจัยที่เลือกศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่เป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศ ได้แก่ งานวิจัยของมิน (1998) ที่เก็บข้อมูลเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทระหว่างประเทศเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ จากการรายงานข่าวของสื่อสหรัฐฯและเกาหลีใต้เกี่ยวกับภัยคุกคามจากอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือต่อเกาหลีใต้ ในช่วงเดือนกันยายน-ธันวาคม 1994 งานวิจัยของเทเตลา (2001) ศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศในแอฟริกาใต้ จากรายงานข่าวของสื่อแอฟริกาใต้ในเหตุการณ์ที่กลุ่มประชาคมเพื่อการพัฒนาภูมิภาคแอฟริกาตอนใต้ได้เข้าไปแทรกแซงทางทหารในประเทศเลโซโทเมื่อปีค.ศ.1998 โดยมีประเทศแอฟริกาใต้เป็นผู้นำของกลุ่มดังกล่าว ส่วนงานวิจัยของลี (2009) วิเคราะห์ข้อมูลจากการรายงานข่าวของสื่อสหรัฐฯกับสื่อจีน ในเหตุการณ์ที่เป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศสหรัฐฯกับประเทศจีน คือ เหตุการณ์ที่นาโตทิ้งระเบิดถล่มสถานทูตจีนประจำประเทศยูโกสลาเวียในปี 1999 และเหตุการณ์ปะทะกันระหว่างทหารอากาศสหรัฐฯ กับเครื่องบินขับไล่ไอพ่นของจีน ในปี 2001 งานวิจัยของทาคากิ (2009) ได้ศึกษาข้อมูลจากการรายงานข่าวของสื่อสหรัฐฯ และสื่อญี่ปุ่น ในเหตุการณ์ที่ทหารเรืออเมริกันถูกกล่าวหาว่าข่มขืนเด็กสาวมัธยม

975338140

อายุ 14 ปี ในจังหวัดโอกินาวา ประเทศญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2008 ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางการทูตระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นและก่อให้เกิดความขัดแย้งของสองประเทศนี้ตามมา งานวิจัยของชาน (2012) เลือกรับข้อมูลจากการรายงานข่าวของสื่อจีนและญี่ปุ่น ในเหตุการณ์ที่เป็นกรณีพิพาทระหว่างจีนและญี่ปุ่น จากการที่เรือประมงจีนถูกเรือตรวจการณ์ญี่ปุ่นจับกุมบริเวณทะเลจีนตะวันออก เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2510 และงานวิจัยของอาห์มาเดียนและฟาราฮานี (2014) ได้ศึกษาการนำเสนอข่าวของสื่ออเมริกันและสื่ออิหร่านโดยเลือกรับข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอิหร่าน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโครงการนิวเคลียร์ของอิหร่านเมื่อปีค.ศ.2010

(2.2) ข้อพิพาทระหว่างประเทศที่เกิดจากความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ งานวิจัยที่ศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เป็นกรณีพิพาทระหว่างประเทศอันสืบเนื่องมาจากความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ ได้แก่ งานวิจัยของผางและหวู่ (2009) ที่ศึกษาเหตุการณ์ที่เป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา กับประเทศจีนจากรายงานข่าวต่างประเทศในหนังสือพิมพ์สหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับกรณีที่บริษัทของเล่นแมทเทล (Mattel Toy Company) ซึ่งเป็นบริษัทของเล่นที่ใหญ่ที่สุดในสหรัฐอเมริกา ได้เรียกคืนของเล่นที่ผลิตจากประเทศจีน และงานวิจัยของซู (2007) ที่เลือกศึกษารายงานข่าวเหตุการณ์ที่เป็นข้อพิพาทระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับการนำเข้าสิ่งทอจากประเทศจีนในช่วงปี 2005 ซึ่งเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของทั้งจีนและอเมริกาและส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ

(3) เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง นอกจากการเก็บข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เป็นกรณีพิพาทระหว่างประเทศแล้ว จากข้อมูลที่ได้ศึกษาพบว่า มีงานวิจัยอีกส่วนหนึ่งที่ได้เลือกศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนักการเมืองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักการเมือง ดังที่ปรากฏในงานวิจัยของเกาและนากรมุระ (2005) ที่ศึกษาการรายงานข่าวในสื่อได้หวันที่เกี่ยวข้องกับการให้สัมภาษณ์สื่อสหรัฐฯ ของนางหวู่ ชู่เจิน (Wu Shu-chen) สุภาพสตรีหมายเลขหนึ่งของของได้หวัน ในขณะที่ไปเยือนสหรัฐฯ ในเดือนกันยายน 2002 งานวิจัยของอัลวาโร (2013) ที่ศึกษาบทความภาษาอังกฤษจากสื่อจีนเกี่ยวกับนายหลิว เสี่ยวโป (Liu Xiaobo) ซึ่งเป็นนักต่อสู้ประชาธิปไตยและนักสิทธิมนุษยชนชาวจีนที่เป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาลจีน และได้รับรางวัลรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพในปี 2010 จากการเรียกร้องสิทธิมนุษยชนในประเทศจีน และงานวิจัยของอัสก์ฮาร์ (2014) ที่ได้ศึกษาการรายงานข่าวของสื่อปากีสถานและอังกฤษจากเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของศาลในการพิจารณาคดีอดีตประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน

975338140

CT IThesis 5680515022 dissertation / revc: 06082562 13:17:18 / seq: 6

2.2) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่เกิดเหตุการณ์กับสื่อที่นำเสนอเหตุการณ์

เมื่อพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่เกิดเหตุการณ์กับสื่อที่นำเสนอเหตุการณ์ พบว่างานวิจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีทั้งงานวิจัยที่เลือกศึกษาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศ และงานวิจัยที่เลือกศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศ ดังนี้

(1) **เหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในประเทศ** จากงานวิจัยที่ศึกษาพบว่าม้งงานวิจัยจำนวนหนึ่งได้เลือกศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศ ได้แก่ งานวิจัยของดรูรี (2002) ที่เก็บข้อมูลจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงในอังกฤษ จากรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์และรายการวิทยุของประเทศอังกฤษ งานวิจัยของเกา (2007) เก็บข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เป็นกรกล่าวคำพูดของประธานาธิบดีเงินสุยเปียน (Chen Shui-bian) ของไต้หวันในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างจีนกับไต้หวัน จากหนังสือพิมพ์สองฉบับที่มีอุดมการณ์ตรงข้ามกันในไต้หวัน งานวิจัยของซิมมอนส์และเลเคาเตอร์ (2008) เลือกศึกษาข้อมูลในเหตุการณ์จลาจลที่เกิดขึ้นที่ประเทศออสเตรเลีย จากบทความในหนังสือพิมพ์ การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์และวิทยุ และการอภิปรายในรัฐสภาในออสเตรเลีย งานวิจัยของแอสควิท (2008) ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากเหตุการณ์จลาจลในออสเตรเลีย จากรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์และรายการจากสถานีวิทยุของออสเตรเลีย งานวิจัยของผางและหวู่ (2009) ศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ที่บริษัทผลิตของเล่นในสหรัฐเรียกคืนของเล่นที่ผลิตในประเทศจีน โดยศึกษาจากสื่อหนังสือพิมพ์ของสหรัฐอเมริกา งานวิจัยของอัลวาโร (2013) ศึกษาการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการต่อต้านผู้นำปฏิวัติประชาธิปไตยชาวจีนที่เป็นนักรักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิมนุษยชนในประเทศจีนและเป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาลจีนในสื่อหนังสือพิมพ์ฉบับภาษาอังกฤษของจีน งานวิจัยของคอสเทลโล (2014) ศึกษาข้อมูลจากการจลาจลในฝรั่งเศส จากหนังสือพิมพ์ฝรั่งเศส งานวิจัยของฮาร์ต (2014) เก็บข้อมูลจากเหตุการณ์ประท้วงที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของอังกฤษ และงานวิจัยของไบร์นเดล (2015) เลือกศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ประท้วงในไต้หวันที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ภาษาอังกฤษในไต้หวัน

(2) **เหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศ** งานวิจัยที่เลือกศึกษาเหตุการณ์ดังกล่าว ได้แก่ งานวิจัยของลีและเคิร์ก (1992) ที่ศึกษาการรายงานข่าวของสื่อสหรัฐฯ ของเหตุการณ์นัดหยุดงาน (labor strikes) ที่เกิดขึ้นในประเทศโปแลนด์และเกาหลีใต้ ซึ่งทั้งสองประเทศนี้มีความสัมพันธ์ต่อสหรัฐอเมริกาในลักษณะที่ต่างกัน กล่าวคือ โปแลนด์เป็นประเทศที่ปกครองแบบคอมมิวนิสต์ ในขณะที่เกาหลีใต้มีลักษณะของการเมืองการปกครองที่สอดคล้องกับสหรัฐฯมากกว่า เนื่องจากเป็นประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย งานวิจัยของเทเตลา (Thetela, 2001) ศึกษาการแทรกแซงทางทหารของกลุ่มประชาคมเพื่อการพัฒนาภูมิภาคแอฟริกาตอนใต้ในประเทศเลโซโท โดยสื่อหนังสือพิมพ์แอฟริกาใต้ที่มีทั้งสื่อที่สนับสนุนและสื่อที่ต่อต้านการแทรกแซงดังกล่าว

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / revc: 06082562 13:17:18 / seq: 6

งานวิจัยของเกาและนากามุระ (2005) เก็บข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์สื่อสหรัฐของสุภาพสตรีหมายเลขหนึ่งของไต้หวันขณะเยือนสหรัฐฯ จากรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ไต้หวัน งานวิจัยของโอเซอร์ (2007) วิเคราะห์การนำเสนอข่าวจากเหตุการณ์ก่อจลาจลในประเทศฝรั่งเศส จากสื่อหนังสือพิมพ์ของตุรกีสองชื่อฉบับที่มีอุดมการณ์เดียวกัน และงานวิจัยของอัสก์ฮาร์ (2014) ศึกษาการรายงานข่าวในเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับคำตัดสินของศาลในประเทศอิรักจากการพิจารณาอดีตประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน จากตัวบทที่เป็นสื่อหนังสือพิมพ์ของประเทศปากีสถานและประเทศอังกฤษ

อนึ่ง นอกจากงานวิจัยที่เลือกศึกษาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ก็ยังมีงานวิจัยอีกจำนวนไม่น้อยที่เลือกศึกษาจากทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศและภายนอกประเทศรวมกัน ได้แก่ งานวิจัยของมิน (1998) ศึกษาเหตุการณ์ข้อพิพาทนิวเคลียร์ระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ จากหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษของสหรัฐฯ และเกาหลีใต้ งานวิจัยของเครียโด (2005) ศึกษาเหตุการณ์ก่อจลาจลที่เกิดขึ้นในอังกฤษจากหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษและหนังสือพิมพ์ภาษาสเปน งานวิจัยของซู (2007) ศึกษาเหตุการณ์ที่เป็นข้อพิพาทกรณีนำเข้าสิ่งทอจากประเทศจีนไปยังตลาดอเมริกา จากสื่อหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษในประเทศจีนและประเทศสหรัฐอเมริกา งานวิจัยของทาคากิ (2009) ศึกษาข้อมูลของเหตุการณ์ที่ทหารเรือชาวอเมริกันถูกกล่าวหาว่าได้ข่มขืนหญิงสาวมัธยมชาวญี่ปุ่นในประเทศญี่ปุ่น จากสื่อหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษของประเทศญี่ปุ่นและสหรัฐฯ งานวิจัยของลี (2009) เก็บข้อมูลเหตุการณ์ที่นาโตทิ้งระเบิดถล่มสถานทูตจีนประจำประเทศยูโกสลาเวีย และการปะทะกันระหว่างทหารอากาศสหรัฐฯ กับเครื่องบินขับไล่ไอพ่นของจีน จากการรายงานข่าวของสื่ออเมริกันกับสื่อจีน งานวิจัยของชาน (2012) วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นกรณีพิพาทจากเหตุการณ์เรือประมงจีนถูกเรือตรวจการณ์ญี่ปุ่นจับกุมบริเวณทะเลจีนตะวันออก โดยศึกษาจากตัวบทที่เป็นสื่อหนังสือพิมพ์จีนและญี่ปุ่นที่ตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ และงานวิจัยของอาห์มาเดียนและฟาราฮานี (2014) ที่ศึกษาการนำเสนอข่าวโครงการนิวเคลียร์ของอิหร่าน หนังสือพิมพ์อเมริกัน หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษของอิหร่าน

ทั้งนี้ จากงานวิจัยต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น หากเป็นงานที่ศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศก็จะสังเกตได้ว่าผู้วิจัยมักเลือกประเทศที่มีความสัมพันธ์ในลักษณะของคู่ขัดแย้งกับอีกประเทศหนึ่งที่เป็นผู้ผลิตตัวบทข่าว การศึกษาวิเคราะห์ตัวบทที่เป็นเหตุการณ์ในลักษณะนี้จึงมักจะวิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยความสัมพันธ์ของสองประเทศ

2.3) ช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์

เมื่อพิจารณาจากการเลือกศึกษาช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ พบว่างานวิจัยต่างๆ มีทั้งการเลือกศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกิดในช่วงเวลาเดียวกัน และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ต่างกัน ดังนี้

(1) เหตุการณ์ที่เกิดในช่วงเวลาเดียวกัน จากรายละเอียดของเหตุการณ์ที่งานวิจัยต่าง ๆ ได้ศึกษาดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นในหัวข้อก่อนหน้านี้ จะเห็นได้ว่างานวิจัยส่วนใหญ่มักจะเลือกศึกษาจากเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเพียงเหตุการณ์เดียว ได้แก่ งานวิจัยของมิน (1998) ดรูลี (2002) เกาและนามูระ (2005) เครียด (2005) เกา (2007) ชู (2007) โอเซอร์ (2007) อัสควิท(2008) ทาคากิ (2009) ผางและหวู่ (2009) ชาน (2012) อัลวาโร (2013) คอสเทลโล (2014) อัสส์ฮาร์ (2014) อาห์มาเตียนและฟาราฮานี (2014) ฮาร์ด (2014) และไบร์นเดิล (2015)

(2) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ต่างกัน ในขณะที่งานวิจัยส่วนใหญ่เลือกศึกษาเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเพียงเหตุการณ์เดียว จากข้อมูลที่ได้พบว่ามีงานวิจัยส่วนหนึ่งที่เลือกศึกษาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ต่างกัน ได้แก่ งานวิจัยของลีและเคร็ก (1992) ซึ่งศึกษาเหตุการณ์ประท้วงที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศที่ต่างกันและในช่วงเวลาที่ต่างกัน คือ ศึกษาจากเหตุการณ์หนึ่งที่เป็นประท้วงหยุดงานในประเทศเกาหลีใต้ ในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 1987 และอีกเหตุการณ์หนึ่งที่เป็นประท้วงหยุดงานในประเทศโปแลนด์ เมื่อเดือนสิงหาคม-กันยายน 1980 เพื่อศึกษาว่าสื่อของสหรัฐจะนำเสนอข่าวการประท้วงหยุดงานที่เกิดขึ้นในสองประเทศนี้ออกมาอย่างไร งานวิจัยของซิมมอนส์และเลคาเตอร์ (2008) ได้เก็บข้อมูลการก่อจลาจลในออสเตรเลียในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากกลุ่มผู้ก่อจลาจลสองกลุ่มที่ต่างกันในช่วงเวลาที่ต่างกัน เหตุการณ์แรกเป็นการก่อจลาจลของกลุ่มคนพื้นเมืองในปี.ศ.2004 ส่วนอีกเหตุการณ์หนึ่งเป็นการก่อจลาจลของกลุ่มที่ไม่ใช่คนพื้นเมืองที่เกิดขึ้นในปี.ศ.2005 เพื่อศึกษาว่าสื่อออสเตรเลียจะนำเสนอข่าวการจลาจลของกลุ่มคนสองกลุ่มนี้ออกมาเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และงานวิจัยของลี (2009) ที่ศึกษาเหตุการณ์ที่เป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศจีนกับญี่ปุ่นในสองเหตุการณ์ที่ต่างช่วงเวลากัน เหตุการณ์หนึ่งเป็นการที่นาโตทิ้งระเบิดถล่มสถานทูตจีนประจำประเทศยูโกสลาเวียในปี.ศ.1999 ส่วนอีกเหตุการณ์หนึ่งเป็นการปะทะกันระหว่างทหารอากาศสหรัฐกับเครื่องบินขับไล่ไอพ่นของจีน ในปี.ศ. 2001 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่าสื่อหนังสือพิมพ์ของจีนและญี่ปุ่นจะนำเสนอข่าวจากเหตุการณ์ทั้งสองนี้ออกมาอย่างไร

2.2.3.2 ประเด็นที่ศึกษาวิจัย

เมื่อพิจารณาในด้านของประเด็นที่ศึกษาวิจัยนั้น จากงานวิจัยที่ศึกษาพบว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งในวาทกรรมสื่อได้มุ่งศึกษาในประเด็นต่าง ๆ โดยมีประเด็นที่ศึกษาและคำถามในงานวิจัยที่หลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งประเด็นที่ศึกษาวิจัยในเบื้องต้นได้เป็นสองลักษณะใหญ่ ๆ คือ งานวิจัยที่มีได้ศึกษาในเชิงเปรียบเทียบ และงานวิจัยที่ศึกษาในเชิงเปรียบเทียบ ดังต่อไปนี้

1) งานวิจัยที่มีได้ศึกษาวาทกรรมสื่อในเชิงเปรียบเทียบ

จากงานวิจัยที่ศึกษาพบว่า มีงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่เป็นการศึกษาในลักษณะที่มีได้เปรียบเทียบการนำเสนอข่าวของสื่อต่างองค์กร แต่เป็นลักษณะของการศึกษาการใช้กลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในตัวบท เช่น งานวิจัยแอสควิท (2008) ที่ศึกษาการก่อกวนและการใช้ความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งทางสีผิวในเมืองซิดนีย์รัฐนิวเซาท์เวลส์ ออสเตรเลีย โดยมุ่งศึกษาวิเคราะห์การใช้รูปภาษาแสดงความเกลียดชังทางวาจาและข้อความ (verbal and textual hostility) ที่ถูกใช้โดยผู้ก่อจลาจล นักการเมือง และสื่อในซิดนีย์ เพื่อทำความเข้าใจภาษาในทุกรูปแบบที่อยู่ภายใต้การแสดง ความเกลียดชังที่มีต่อคนอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาในลักษณะดังกล่าวจะเป็นกระบวนการเบื้องต้นในการลดหรือกำจัดความเกลียดชังที่รุนแรง ในทำนองเดียวกัน งานวิจัยของซู (2007) ก็ได้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อยืนยันว่าทฤษฎีไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ (systemic-functional grammar) ของฮัลลิเดย์ ไม่เพียงแต่นำไปใช้ในวิเคราะห์ตัวบทภาษาอังกฤษได้เท่านั้นแต่ยังใช้วิเคราะห์ตัวบทภาษาจีนได้ด้วย งานวิจัยนี้จึงวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบตัวบทภาษาอังกฤษในสื่อหนังสือพิมพ์จีนและสหรัฐเกี่ยวกับข้อพิพาทในการนำเข้าสิ่งทอจากประเทศจีนไปยังตลาดอเมริกา ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านอกจากทฤษฎีไวยากรณ์ของฮัลลิเดย์ สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ตัวบทภาษาจีนได้แล้ว ยังสามารถแสดงให้เห็นว่ามีความแตกต่างอย่างมากระหว่างสื่อทั้งสองแม้จะรายงานข่าวเรื่องเดียวกันก็ตาม ซึ่งเกิดจากจุดยืนทางการเมืองและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องที่แตกต่างกัน และความแตกต่างส่วนใหญ่อยู่ในโครงสร้างมหภาค (macroscopic structures) และการเลือกใช้คำ (dictions) ผลการศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่าสื่อมักยื่นอยู่ข้างผลประโยชน์ของประเทศของตัวเองเสมอ

นอกจากการมุ่งศึกษาประเด็นของกลวิธีทางภาษาเป็นหลักแล้ว งานวิจัยบางเรื่องมุ่งศึกษาการประกอบสร้างทางวาทกรรมของสื่อ ได้แก่ งานวิจัยของดรูรี (2002) ซึ่งศึกษาการประท้วงของกลุ่มคนที่ต่อต้านผู้ทำอนาจารเด็ก (anti-paedophile) ที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์และวิทยุ โดยมุ่งวิเคราะห์หน้าที่ทางวาทศิลป์และการประกอบสร้างทางวาทกรรมที่ปรากฏอยู่ในตัวบทเกี่ยวกับวิธีการที่พวกเขากระทำและสิ่งที่พวกเขาถูกพูดถึง หรืองานวิจัยของคอสเทลโล (2014) มุ่งศึกษาการประกอบสร้างทางวาทกรรมของอัตลักษณ์ประจำชาติฝรั่งเศสจากรายงานข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ฝรั่งเศสเกี่ยวกับก่อการจลาจลของชนกลุ่มน้อยในประเทศ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประกอบสร้างอัตลักษณ์ประจำชาติฝรั่งเศส และศึกษาว่าชาวที่ตีพิมพ์ออกมาของฝรั่งเศสมีวิธีการวางตำแหน่งชนกลุ่มน้อยที่อพยพเข้ามาที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมืองเป็นกลุ่มคนนอก (out-group) ในความสัมพันธ์กับสังคมฝรั่งเศสที่เป็นกลุ่มคนใน (the in-group) อย่างไร

ส่วนงานวิจัยในแนวทางนี้ที่ศึกษาการประกอบสร้างทางวาทกรรมและการประกอบสร้างภาพตัวแทน ได้แก่ งานวิจัยของเครียโด (2005) ที่ศึกษาเหตุการณ์ของความรุนแรงของการก่อจลาจลในเมืองโอลด์แฮม ประเทศอังกฤษ ที่รายงานโดยหนังสือพิมพ์อังกฤษและสเปน เพื่อวิเคราะห์อุดมการณ์และภาพตัวแทนที่อยู่ในข่าวดังกล่าว แม้งานวิจัยนี้จะศึกษาข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ของสองประเทศ แต่ก็มิได้มุ่งศึกษาเพื่อเปรียบเทียบทั้งสอง แต่เป็นการเปรียบเทียบตัวผู้มีส่วนร่วมหลักในเหตุการณ์โดยการวิเคราะห์ผู้เข้าร่วมหลักในเหตุการณ์ 3 กลุ่ม คือ ชาวเอเชีย คนผิวขาว และตำรวจ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นภาพด้านลบของชาวเอเชียว่าชาวเอเชียทั้งหมดเป็นกลุ่มที่ก่อความวุ่นวาย และปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นถูกมองว่าเป็นภัยคุกคาม ในทางกลับกันคนผิวขาวที่สร้างความเดือดร้อนเป็นพวกขวาจัดที่เป็นเพียงคนส่วนน้อย ส่วนคนผิวขาวที่เหลือเป็นคนดี หรือในงานวิจัยของซิมมอนส์และเลคาเตอร์ (2008) ที่ศึกษาเหตุการณ์การก่อจลาจลในออสเตรเลียจากข้อมูลที่เป็นตัวบทของสื่อออสเตรเลีย โดยมุ่งศึกษาการประกอบสร้างทางวาทกรรมและการเป็นภาพตัวแทนของการเหยียดเชื้อชาติ โดยมุ่งเน้นไปที่วิธีการที่กำหนดความเป็นไปได้ของการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการจลาจล โดยการศึกษาคำบรรยายลักษณะของสองเหตุการณ์ที่คล้ายกันของฝูงชนสองกลุ่ม เหตุการณ์หนึ่งเกี่ยวข้องกับชนพื้นเมืองชาวออสเตรเลีย ส่วนอีกเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับกลุ่มหนุ่มสาวที่มีได้เป็นชนพื้นเมืองชาวออสเตรเลีย ผลการศึกษาพบว่าในเหตุการณ์จลาจลของคนพื้นเมืองจะมีการกล่าวโทษถึงอุปนิสัยที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ของคนพื้นเมืองทั้งกลุ่มและพูดเป็นนัยว่าไม่มีความเป็นไปได้ของการเปลี่ยนแปลง ส่วนการก่อจลาจลของกลุ่มคนหนุ่มสาวที่มีได้เป็นคนพื้นเมือง ได้มีการกล่าวถึงนิสัยของกลุ่มสาวจำนวนเพียงเล็กน้อย ทั้งยังบอกโดยนัยว่าการเปลี่ยนแปลงของการจลาจลนี้จะเป็นกระบวนการที่ง่ายขึ้นซึ่งมีโอกาที่จะเกิดขึ้นได้มากกว่า

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่มุ่งศึกษาภาษาที่สะท้อนอุดมการณ์ของสถาบันสื่อ ซึ่งงานวิจัยในลักษณะนี้จะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับการนำเสนออุดมการณ์ เพื่อชี้ให้เห็นการเชื่อมโยงกันระหว่างภาษาและความคิดบางอย่างที่อยู่เบื้องหลังการใช้ภาษา ได้แก่ งานวิจัยของอัลวาโร (2013) ที่มุ่งศึกษาวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการประกอบสร้างอุดมการณ์ของจีนต่อต้านผู้ที่เป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาลจีน ด้วยการศึกษานำเสนอภาพแทนเกี่ยวกับหลิว เสี่ยวโป (Liu Xiaobo) ผู้นำปฏิวัติประชาธิปไตยชาวจีนในสื่อหนังสือพิมพ์ฉบับภาษาอังกฤษของจีน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นการใช้กลวิธีทางภาษาต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นภาพตัวแทนทางอุดมการณ์ที่เป็นอคติในวาทกรรมสื่อ เช่น การใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อลดความสำคัญและความชอบธรรมของนายหลิว

975338140

CU-Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

เสี้ยวไป ที่ได้รับรางวัลโนเบลจากการเรียกร้องสิทธิมนุษยชนในจีน และการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอภาพของรัฐบาลจีนในแง่บวกและสร้างความชอบธรรมให้แก่พรรคคอมมิวนิสต์จีน นอกจากนี้ยังงานวิจัยส่วนหนึ่งที่ศึกษาเปรียบเทียบการนำเสนอข่าวของสถาบันสื่อที่เป็นสื่อต่างสถาบันแต่มีอุดมการณ์ไปในแนวทางเดียวกัน ได้แก่ งานวิจัยของโอเซอร์ (2007) ที่ศึกษาเหตุการณ์การประท้วงและก่อกวนในกรุงปารีส (Paris Riots) จากหนังสือพิมพ์สองฉบับของตุรกี เพื่อมุ่งวิเคราะห์อุดมการณ์ในหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับว่าหนังสือพิมพ์ที่มาจากแหล่งที่มาต่างกันแต่ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบจากกองบรรณาธิการที่มีจุดยืนทางอุดมการณ์เช่นเดียวกันจะผลิตวาทกรรมข่าวออกมาเหมือนหรือต่างกัน ผลการศึกษาพบว่าสื่อหนังสือพิมพ์ทั้งสองของตุรกีต่างก็ผลิตวาทกรรมข่าวที่มีอุดมการณ์ไปในทางเดียวกัน

2) งานวิจัยที่ศึกษาวาทกรรมสื่อในเชิงเปรียบเทียบ

งานวิจัยเกี่ยวกับความขัดแย้งที่ปรากฏในวาทกรรมสื่อมักจะศึกษาการนำเสนอข่าวของสื่อต่างองค์กรในเชิงเปรียบเทียบ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่ศึกษาการนำเสนอข่าวในเหตุการณ์เดียวกันของหนังสือพิมพ์ที่มีอุดมการณ์หรือจุดยืนต่างกัน เพื่อศึกษาว่าในเหตุการณ์เดียวกันที่ปรากฏในสื่อต่างอุดมการณ์นั้น จะให้ภาพที่ต่างกันอย่างไร หรือเพื่อแสดงให้เห็นว่าสื่อเหล่านั้นมีการใช้ภาษาที่ต่างกันอย่างไร และความต่างของรูปภาพสะท้อนให้เห็นอุดมการณ์ที่แฝงอยู่อย่างไร

งานวิจัยที่ศึกษาวาทกรรมสื่อในเชิงเปรียบเทียบจากเหตุการณ์เดียวกันของสื่อต่างอุดมการณ์ ได้แก่ งานวิจัยของเทเตลา (2001) ที่ศึกษาการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์แอฟริกาใต้เกี่ยวกับเหตุการณ์แทรกแซงทางทหารในประเทศเลโซโทของกลุ่มประชาคมเพื่อการพัฒนาภูมิภาคแอฟริกาตอนใต้ ที่ประเทศแอฟริกาใต้มีฐานะเป็นผู้นำของกลุ่ม เพื่อมุ่งตอบคำถามว่าหนังสือพิมพ์ที่แฝงอุดมการณ์ต่างกันกลุ่มสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่เห็นด้วยเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้ (PINA) กับกลุ่มที่ต่อต้าน (AINA) ใช้ภาษานำเสนอข่าวต่างกันอย่างไร หรืองานวิจัยของเกาและนากามูระ (2005) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและอุดมการณ์ในวาทกรรมข่าวได้หวนที่รายงานข่าวการให้สัมภาษณ์ของสุภาพสตรีหมายเลขหนึ่งของไต้หวันกับสื่อสหรัฐฯ โดยศึกษาจากตัวบทรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษสองฉบับของไต้หวันที่แปลจากข่าวภาษาอังกฤษตัวบทเดียวกัน โดยที่หนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับต่างมีจุดยืนทางอุดมการณ์ที่ตรงข้ามกันระหว่างสื่อที่สนับสนุนการรวมกันของจีนและไต้หวัน กับสื่อที่สนับสนุนความเป็นอิสระของไต้หวัน งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาว่าหนังสือพิมพ์ที่มีอุดมการณ์ตรงข้ามกัน จะแปลข่าวที่มาจากตัวบทเดียวกันออกมาต่างกันหรือไม่อย่างไร และสิ่งนั้นสะท้อนให้เห็นถึงอุดมการณ์ใด ผลการศึกษาพบว่าแม้ว่าข่าวจากหนังสือพิมพ์ทั้ง

975338140

สองฉบับจะแปลมาจากภาษาอังกฤษที่เป็นตัวบทเดียวกันแต่ตัวบทที่ผ่านการแปลออกมาในหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับนี้กลับต่างกัน

ในทำนองเดียวกัน งานวิจัยของเกา (2007) ก็มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทสื่อและอุดมการณ์ของรายงานข่าวในไต้หวันทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ด้วยการมุ่งเน้นวิธีการที่นักข่าวสื่อสารโดยนัยถึงการตีความส่วนตัวของพวกเขาและความคิดเห็นผ่านการใช้อ้างอิงคำพูด ด้วยการเปรียบเทียบความแตกต่างจากการใช้รูปแบบการอ้างอิงคำพูด (quotation patterns) ที่ปรากฏในรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์สองฉบับที่มีอุดมการณ์ตรงกันข้ามในไต้หวันระหว่างสื่อที่สนับสนุนการรวมกันของไต้หวันกับจีน กับสื่อที่สนับสนุนความเป็นอิสระจากจีนของไต้หวัน ในรายงานข่าวที่เกี่ยวข้องกับคำพูดของประธานาธิบดีเฉินชุยเปียน (Chen Shui-bian) ของไต้หวันที่ว่า "one country on each side" ผลการศึกษาพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการเลือกเนื้อหาการอ้างอิงคำพูดและผู้พูดที่สื่อทั้งสองฝ่ายยกมาอ้างอิงจากการอ้างอิงคำพูดในรายงานข่าวของสื่อทั้งสองโดยการใช้การอ้างอิงคำพูดจากบุคคลที่ต่างกันเพื่อถ่ายทอดข้อความที่สนับสนุนอุดมการณ์ของตนหรือการที่ผู้พูดเดียวกันถูกยกมาพูดสิ่งที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ทั้งยังมีแนวโน้มที่จะพูดด้วยเสียงที่แสดงจุดยืนที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ของสื่อที่ตนสนับสนุนนั้น ๆ ผลการวิจัยนี้ได้ยืนยันว่าบทความข่าวไม่เป็นกลาง และการนำเสนอข่าวก็มีแนวโน้มที่จะเต็มไปด้วยอคติ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของฮาร์ด (2014) ที่มุ่งศึกษาความคิดเชิงมโนทัศน์ที่ปรากฏในสื่อ โดยการศึกษาตัวบทรายงานข่าวเกี่ยวกับการประท้วงในกรุงลอนดอน เพื่อตีความการนำเสนอภาพความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสื่อ โดยเปรียบเทียบจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของอังกฤษสองชื่อฉบับ คือ the Telegraph และ the Guardian ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นความแตกต่างทางอุดมการณ์ ในความคิดเชิงมโนทัศน์ (conceptualisation) ที่ปรากฏในสื่อทั้งสองข้อสังเกตที่เห็นได้ชัดที่สุดในการศึกษาครั้งนี้ คือ the Telegraph แทบจะไม่กล่าวถึงความรุนแรงของตำรวจ ในขณะที่ the Guardian นำเสนอภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะที่สมดุมากกว่า ส่วนงานวิจัยของไบร์นเดล (2015) ก็ได้มุ่งศึกษาการประกอบสร้างทางวาทกรรมของเหตุการณ์เดินขบวนประท้วงในไต้หวันเพื่อต่อต้านการลงนามในข้อตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลไต้หวันกับรัฐบาลจีน เพื่อวิเคราะห์จุดยืนทางอุดมการณ์ของสื่อหนังสือพิมพ์ในไต้หวัน โดยศึกษาจากตัวบทของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ภาษาอังกฤษในไต้หวันที่เป็นสื่อต่างอุดมการณ์ โดยเปรียบเทียบการนำเสนอข่าวจากสื่อที่สนับสนุนรัฐบาลไต้หวันและข้อตกลงการค้ากับจีน กับสื่อที่สนับสนุนการประท้วงของชาวไต้หวัน ผลการศึกษาพบว่าสื่อที่สนับสนุนการทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลไต้หวันกับจีนจะประกอบสร้างภาพการประท้วงในเชิงลบ ในขณะที่สื่อที่สนับสนุนการประท้วงของชาวไต้หวันจะประกอบสร้างภาพการประท้วงในเชิงบวก ในขณะเดียวกันก็ประกอบสร้างภาพของการทำข้อตกลงการค้าในเชิงลบ

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยอีกจำนวนหนึ่งที่เน้นไปที่การศึกษาเปรียบเทียบจากข้อมูลที่เป็น เหตุการณ์เดียวกันของสื่อต่างอุดมการณ์ซึ่งเป็นสื่อที่อยู่คนละประเทศกัน เพื่อศึกษาวิเคราะห์ อุดมการณ์ที่ต่างกันของสื่อต่างสถาบันซึ่งมีบริบทของการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเข้า มาเกี่ยวข้อง ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของมิน (1998) ที่ศึกษาพาดหัวข่าวของประเด็นทางการเมืองที่ เลือกรมาจากเหตุการณ์รายงานข่าวเกี่ยวกับอาวูธนิวเคลียร์ระหว่างเกาหลีเหนือในเกาหลีใต้ จาก หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษในเกาหลีใต้และในสหรัฐอเมริกา โดยมุ่งวิเคราะห์ระบบโครงสร้างทางภาษา และกระบวนการในพาดหัวข่าวที่จะช่วยเปิดเผยผลประโยชน์ทางการเมืองและแสดงให้เห็นอุดมการณ์ ของผู้มีอำนาจในการนำเสนอเหตุการณ์ทางการเมือง ซึ่งผลการวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่าสื่อสหรัฐฯ ละเลยความจริงเกี่ยวกับภัยคุกคามโดยตรงของอาวูธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือที่มีต่อเกาหลีใต้ แต่จะ เน้นบทบาทของชาติตนในการเป็นผู้กำกับดูแลนานาชาติมากกว่า และมองว่าสหรัฐฯ อยู่ในขั้นของ “พวกเรา” ส่วนเกาหลีใต้และเกาหลีเหนืออยู่ในหมวดหมู่ “พวกเขา” ในขณะที่สื่อเกาหลีใต้มุ่งเน้นไป ที่ปัญหาระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้แทนการมุ่งเน้นไปที่บทบาทที่สำคัญของสหรัฐฯ ในการเป็น ผู้กำกับดูแล และด้วยเหตุที่เกาหลีเหนือเป็นรัฐคอมมิวนิสต์ที่คุกคามความปลอดภัยในคาบสมุทร เกาหลี จึงเป็นศัตรูของทุกรัฐประชาธิปไตย ด้วยวิธีนี้สื่อเกาหลีใต้จึงนำเสนอปัญหานิวเคลียร์เกาหลี เหนือโดยให้เกาหลีใต้และสหรัฐฯ เป็นขั้นของรัฐประชาธิปไตยที่เป็น “พวกเรา” ส่วนงานวิจัยของทา คากิ (Takagi, 2009) ได้ศึกษาตัวบทข่าวสองตัวบทที่รายงานข่าวในคดีอาญาเดียวกัน ประเด็นหลักที่ ศึกษาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้คือการศึกษาวาดับทบทูกประกอบสร้างทางด้านภาษาเพื่อให้สอดคล้องกับ อิทธิพลของสถานการณ์ทางสังคมอย่างไร โดยเปรียบเทียบรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ ของญี่ปุ่นและอเมริกันในเหตุการณ์ที่ทหารเรือชาวอเมริกันถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ข่มขืนหญิงสาวมัธยมใน ประเทศญี่ปุ่น ผลการศึกษาพบการนำเสนอภาพแทนที่แตกต่างกันระหว่างตัวบทข่าวในสื่อทั้งสอง กล่าวคือ ในขณะที่สื่อญี่ปุ่นมุ่งเน้นไปที่ความโกรธของคนญี่ปุ่นและรัฐบาลที่มีต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สื่อสหรัฐฯ ได้รายงานข่าวด้วยการรับมือกับสถานการณ์นี้อย่างระมัดระวังเนื่องเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็น ปัญหาที่มีความสำคัญทางการทูต หรืองานวิจัยของชาน (2012) ซึ่งมุ่งศึกษาวิเคราะห์วิธีการที่ อุดมการณ์และอัตลักษณ์ชาติถูกประกอบสร้างทางวาทกรรมผ่านบทบรรณาธิการและบทวิจารณ์ใน หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษสองชื่อฉบับของประเทศจีนและญี่ปุ่น จากกรณีพิพาทระหว่างประเทศที่ เกี่ยวข้องกับทั้งสองประเทศ ผลการศึกษาพบว่าสื่อทั้งสองต่างถ่ายทอดอุดมการณ์ผ่านบทวิจารณ์ของตน โดยการประกอบสร้างภาพแทนอัตลักษณ์ของตนและชาติอื่นด้วยการเน้นภาพด้านบวกของตนและ ภาพด้านลบของอีกฝ่าย ในขณะที่ภาพด้านลบของตัวเองและภาพด้านบวกของผู้อื่นจะถูกลด ความสำคัญหรือไม่กล่าวถึง

ในทางเดียวกัน งานวิจัยของฮัสก์ฮาร์ (2014) ก็ได้วิเคราะห์วาทกรรมของการรายงานข่าวใน หนังสือพิมพ์ปากีสถานและอังกฤษในเหตุการณ์เดียวกันคือการพิจารณาคดีของอดีตประธานาธิบดี

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

อิรัก เพื่อมุ่งตอบคำถามว่าบริบททางสังคมและวัฒนธรรมมีบทบาทในการสร้างอุดมการณ์ของหนังสือพิมพ์เหล่านี้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไร ผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่าสื่อปาเกีสถานนำเสนอภาพของอดีตประธานาธิบดีอิรักในด้านที่เป็นบวกในขณะที่และสื่ออังกฤษนำเสนอในด้านที่เป็นลบ เช่นเดียวกับงานวิจัยของอาห์มาเดียนและพาราฮานี (2014) ที่มุ่งศึกษาวิเคราะห์ความแตกต่างทางอุดมการณ์ที่ปรากฏในในวาทกรรมของสื่อสหรัฐฯ และอิหร่าน ที่รายงานข่าวเกี่ยวกับโครงการนิวเคลียร์ของอิหร่าน เพื่อแสดงให้เห็นถึงอำนาจของภาษาในการเปลี่ยนแปลงมุมมองของผู้คนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่าสื่อสหรัฐฯ และอิหร่าน ต่างก็นำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโครงการอาวุธนิวเคลียร์ของอิหร่านออกมาแตกต่างกันตามมุมมองและทัศนคติของฝ่ายตน

จากงานวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไปข้างต้นนั้น ผู้วิจัยพบว่ายังมีงานวิจัยอีกส่วนหนึ่งที่ศึกษาประเด็นของอุดมการณ์และการประกอบสร้างความจริงของสื่อต่างอุดมการณ์จากเหตุการณ์ที่ต่างกัน ได้แก่ งานวิจัยของลีและเคร็ก (992) ที่ศึกษาเปรียบเทียบการรายงานข่าวของสื่อสหรัฐฯ จากเหตุการณ์การนัดหยุดงาน(labor strikes) สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศโปแลนด์และเกาหลีใต้ โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบริบททางการเมืองระหว่างประเทศกับจุดยืนทางอุดมการณ์ของอเมริกาที่มีต่อประเทศทั้งสอง ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าจากการรายงานข่าวของสื่อสหรัฐฯ ในกรณีของโปแลนด์ซึ่งเป็นประเทศคอมมิวนิสต์ในช่วงเวลาที่ศึกษานั้น การกล่าวโทษสำหรับการประท้วงหยุดงานที่เกิดขึ้นเป็นผลอันสืบเนื่องมาจากลัทธิคอมมิวนิสต์ของประเทศโปแลนด์เอง ในทางตรงกันข้าม ในกรณีของเกาหลีใต้ซึ่งเป็นประเทศที่มีระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยที่สอดคล้องอย่างใกล้ชิดกับสหรัฐอเมริกาเมื่อกว่านั้น การกล่าวโทษของสื่อสหรัฐฯ จากการประท้วงหยุดงานที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมิใช่ระบอบการปกครองของประเทศ และงานวิจัยของลี (2009) ที่มุ่งศึกษาว่าความรู้ความเข้าใจในอัตลักษณ์และอุดมการณ์ของชาติถูกสร้างขึ้นผ่านความสัมพันธ์ทางสหภาพที่หลากหลายของทั้งสองเหตุการณ์นี้ในวาทกรรมของสื่อสหรัฐฯ และสื่อจีนอย่างไร โดยศึกษาการรายงานข่าวของสื่ออเมริกันกับสื่อจีนต่อเหตุการณ์ที่เป็นข้อพิพาทของสองประเทศ คือ เหตุการณ์ที่นาโตทิ้งระเบิดถล่มสถานทูตจีนประจำประเทศยูโกสลาเวีย และการปะทะกันระหว่างทหารอากาศสหรัฐฯกับเครื่องบินขับไล่ไอพ่นของจีน ซึ่งผลการศึกษาในงานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่าสื่อของทั้งสองประเทศต่างก็นำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นออกมาต่างกัน

2.2.3.3 แนวทางการวิเคราะห์

สำหรับแนวทางการวิเคราะห์ที่ปรากฏในงานวิจัยที่ศึกษาความขัดแย้งในวาทกรรมสื่อ่นั้น ผู้วิจัยจะกล่าวถึงใน 3 ประเด็นหลักเพื่อให้เห็นภาพรวมในแต่ละด้านชัดเจนขึ้น คือ ลักษณะของการศึกษาวิเคราะห์ แนวคิดที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา และแนวคิดทางภาษาศาสตร์ที่ใช้วิเคราะห์ตัวบท ดังนี้

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

1) ลักษณะของการศึกษาวิเคราะห์

ในด้านของแนวทางการวิเคราะห์นั้น หากพิจารณาในแง่ของลักษณะการวิเคราะห์ที่งานวิจัยเหล่านี้ใช้พบว่ามีทั้ง “การศึกษาในเชิงปริมาณ” ที่เป็นลักษณะของการนับความถี่ของการใช้คำศัพท์ หรือความถี่ของการปรากฏของคำต่าง ๆ ในตัวบทที่ศึกษา และ “การศึกษาในเชิงคุณภาพ” ที่เป็น การศึกษาวิเคราะห์รูปภาพจากตัวบท

ทั้งนี้ จากงานวิจัยต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นนั้นพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษา ในเชิงคุณภาพที่นำแนวคิดหรือทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์รูปภาพที่ปรากฏ ในตัวบทอย่างละเอียดโดยมิได้มีการนับความถี่ของการใช้รูปภาพต่าง ๆ เหล่านั้น ส่วนงานวิจัยที่ ศึกษาในเชิงปริมาณนั้นมีอยู่เป็นจำนวนน้อยและจะเป็นไปในแง่ของการศึกษาร่วมกับเชิงคุณภาพ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของเกา (2007) ที่ศึกษารูปแบบการอ้างอิงคำพูด (quotation patterns) ใน หนังสือพิมพ์ไต้หวันสองชื่อฉบับที่มีอุดมการณ์ตรงข้ามกัน โดยศึกษาทั้งในเชิงปริมาณด้วยการ เปรียบเทียบความถี่ของการใช้การอ้างอิงคำพูดโดยตรง การอ้างอิงคำพูดโดยอ้อม รวมทั้งการอ้างอิง คำพูดโดยตรงและโดยอ้อมร่วมกัน และศึกษาในเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาของ การอ้างอิง คำพูดที่ปรากฏอยู่ในตัวบทรวมทั้งผู้พูดที่ถูกยกมาอ้างถึง เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสอง ชื่อฉบับมีลักษณะการอ้างอิงคำพูดที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร ในทางเดียวกัน งานวิจัยของ ไบรน์เดิล (2015) ก็เป็นการเก็บข้อมูลข่าวการประท้วงที่เกิดขึ้นในไต้หวันจากคลังข้อมูลของ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ภาษาอังกฤษในไต้หวันที่มีจุดยืนทางการเมืองต่างกันสองชื่อฉบับ โดยใช้แนว ทางการวิเคราะห์ทั้งวิธีการเชิงปริมาณด้วยการหาคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในความถี่สูงจากตัวบทของ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ร่วมกับวิธีการเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ลักษณะการปรากฏร่วมในบริบท ของคำศัพท์ดังกล่าวกับคำอื่น ๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการประกอบสร้างทางวาทกรรมที่ต่างกันของ สื่อทั้งสอง เมื่อพิจารณาจากงานวิจัยทั้งสองเรื่องดังกล่าวมานี้ การที่ผู้วิจัยใช้การศึกษาในเชิงปริมาณ ด้วยการนับจำนวนความถี่ของรูปภาพที่ปรากฏในตัวบทนั้น ก็เพื่อต้องการเปรียบเทียบให้เห็นถึง ความถี่ในการปรากฏของรูปภาพดังกล่าวให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม หารู้ไม่ว่าการนับความถี่การ ปรากฏอาจยังไม่สามารถตอบคำถามของงานวิจัยได้ครบถ้วนสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงใช้วิธี การศึกษาในเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ลักษณะการใช้รูปภาพเหล่านี้ในตัวบทอย่างละเอียด ร่วมกับการศึกษาในเชิงปริมาณดังกล่าว

2) แนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา

จากลักษณะของการศึกษาวิเคราะห์ที่ส่วนใหญ่จะเน้นการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพเป็นหลัก นั้น เมื่อพิจารณาในแง่ของแนวคิดที่ผู้วิจัยเลือกใช้เป็นแนวทางในการศึกษาพบว่าแนวคิดหลักซึ่งเป็น

975338140

CU-Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

แนวคิดสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาใช้นั้นมีทั้งงานวิจัยที่ใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ปริชาน วาทกรรมวิเคราะห์ ภาษาศาสตร์เชิงวิพากษ์ และวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ดังนี้

งานวิจัยที่ใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistic Approach - CLA) ได้แก่ งานวิจัยของฮาร์ด (2014) เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเชิงมโนทัศน์ (conceptualisation) ที่ปรากฏในรายงานข่าวการประท้วงในกรุงลอนดอนจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของอังกฤษ

งานวิจัยที่ใช้แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์ (Discourse Analysis - DA) ได้แก่ งานวิจัยของลี และแคร็ก (1992) ศึกษาวาทกรรมสื่อจากตัวบทหนังสือพิมพ์สหรัฐอเมริกาที่นำเสนอข่าวการประท้วงหยุดงานในโปแลนด์และเกาหลีใต้ งานวิจัยของเทเตลา (2001) ศึกษาข้อมูลจากวาทกรรมสื่อหนังสือพิมพ์แอฟริกาใต้เกี่ยวกับกรณีการแทรกแซงทางทหารในเลโซโทเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบให้เห็นว่าสื่อกลุ่มที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการกระทำดังกล่าวใช้รูปภาษาที่แตกต่างกันอย่างไร นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของดรูรี (2002) ที่มุ่งวิเคราะห์การประกอบสร้างทางวาทกรรมที่ปรากฏอยู่ในตัวบทของสื่อหนังสือพิมพ์และวิทยุในอังกฤษจากเหตุการณ์ประท้วงที่เกิดขึ้นภายในประเทศ งานวิจัยของซู (2007) ศึกษาวิเคราะห์ตัวบทข่าวภาษาอังกฤษในวาทกรรมสื่อหนังสือพิมพ์จีนและสหรัฐอเมริกาในเชิงเปรียบเทียบจากกรณีพิพาทระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา รวมทั้งงานวิจัยของ ซิมมอนส์และเลเคเตอร์ (2008) ที่มุ่งศึกษาการประกอบสร้างทางวาทกรรมจากรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ร่วมกับบทสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์และวิทยุรวมทั้งจากเทปบันทึกเสียงการอภิปรายในรัฐสภาของออสเตรเลียจากการก่อจลาจลภายในประเทศจากเหตุการณ์ที่ต่างกันของมวลชนสองกลุ่ม

งานวิจัยที่ใช้แนวคิดภาษาศาสตร์เชิงวิพากษ์ (Critical Linguistics - CL) ได้แก่ งานวิจัยของมิน (1998) ที่วิเคราะห์ระบบโครงสร้างทางภาษาและกระบวนการในพาดหัวข่าวเพื่อเผยให้เห็นอุดมการณ์ของผู้มีอำนาจที่แฝงอยู่ในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษของเกาหลีใต้และสหรัฐอเมริกาจากกรณีพิพาทระหว่างเกาหลีเหนือกับเกาหลีใต้

ส่วนงานวิจัยที่ใช้แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis - CDA) ได้แก่ งานวิจัยของเกาและนากามูระ (2005) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและอุดมการณ์ของวาทกรรมสื่อในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษของไต้หวันที่มีจุดยืนตรงข้ามกัน งานวิจัยของเครียโด (2005) วิเคราะห์อุดมการณ์และภาพตัวแทนที่อยู่ในรายงานข่าวและบทความแสดงความคิดเห็นในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษและภาษาสเปนจากการก่อจลาจลในประเทศอังกฤษ ส่วนงานวิจัยของเกา (2007) ก็เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและอุดมการณ์ที่ปรากฏในวาทกรรมสื่อเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้รูปแบบการอ้างอิงคำพูดที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ที่มีอุดมการณ์ตรงข้ามกันในไต้หวัน ในขณะที่งานวิจัยของโอเซอร์ (2007) ได้วิเคราะห์ตัวบทจากสื่อหนังสือพิมพ์ตุรกีที่มีอุดมการณ์เดียวกันจากการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์จลาจลของชนกลุ่มน้อยในฝรั่งเศส งานวิจัยของแอสควิท (2008) เป็นการศึกษาวาทกรรมของผู้ก่อจลาจล นักการเมือง และ

975338140

CU-Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

สื่อในออสเตรเลียเพื่อวิเคราะห์การใช้รูปภาษาแสดงความเกลียดชังที่คนกลุ่มหนึ่งมีต่อคนอีกกลุ่ม ส่วนงานวิจัยของทาคาเกิ (2009) ได้ศึกษาวิธีการที่วาทกรรมสื่อถูกประกอบสร้างให้สอดคล้องกับ อิทธิพลของสถานการณ์ทางสังคม โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวบทข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ ของญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกาในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางการทูตและก่อให้เกิดความ ขัดแย้งของสองประเทศนี้ตามมา งานวิจัยของผางและหวู่ (2009) ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างภาษา อำนาจ และอุดมการณ์ที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ของสหรัฐอเมริกาจากเหตุการณ์ที่ เป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศ งานวิจัยของลี (2009) วิเคราะห์วาทกรรมสื่อในหนังสือพิมพ์ ภาษาอังกฤษของสหรัฐอเมริกาและจีนจากกรณีพิพาทของสองประเทศเพื่อศึกษาวิธีการที่ความรู้ความ เข้าใจในอัตลักษณ์และอุดมการณ์ของชาติถูกสร้างขึ้นผ่านความสัมพันธ์ทางสหบทที่หลากหลาย ในขณะที่งานวิจัยของชาน (2012) ก็ได้วิเคราะห์วิธีการที่อุดมการณ์และอัตลักษณ์ชาติถูกประกอบ สร้างผ่านตัวบทของสื่อหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษของประเทศจีนและญี่ปุ่นจากกรณีพิพาทของทั้งสอง ประเทศ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของอัลวาโร (2013) ที่วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ประกอบสร้าง และนำเสนอภาพแทนของผู้นำปฏิวัติประชาธิปไตยที่เป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาลจีนจากตัวบทหนังสือพิมพ์ ภาษาอังกฤษของจีนที่แสดงถึงอุดมการณ์ของจีนและอคติที่ปรากฏในวาทกรรมสื่อ ส่วนงานวิจัยของ คอสเทลโล (2014) ได้ศึกษาการประกอบสร้างทางวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ประจำชาติ ฝรั่งเศสและชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในประเทศจากวาทกรรมสื่อในหนังสือพิมพ์ฝรั่งเศสที่รายงานข่าว ความขัดแย้งและการเกิดจลาจลภายในประเทศ ในขณะที่งานวิจัยของอัสก์ฮาร์ (2014) เป็นการ วิเคราะห์บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่มีบทบาทในการสร้างอุดมการณ์ที่ปรากฏในวาทกรรมสื่อ จากรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ปากีสถานและอังกฤษในเหตุการณ์พิจารณาคดีของอดีตประธานาธิบดี อิรัก และงานวิจัยของอาห์มาเตียนและฟาราฮานี (2014) ที่ศึกษาความแตกต่างทางอุดมการณ์ที่ ปรากฏในวาทกรรมสื่อของหนังสือพิมพ์สหรัฐอเมริกาและอิหร่าน

จากงานวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่างานวิจัยส่วนใหญ่ใช้แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์และวาท กรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เป็นแนวทางหลักในการศึกษาวิจัย นอกจากนี้ งานวิจัยส่วนหนึ่งก็ยังใช้ แนวคิดเหล่านี้ร่วมกับแนวคิดอื่น ๆ เช่น งานวิจัยของไบรน์เดิล (2015) ใช้แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์ (Discourse Analysis) ร่วมกับแนวคิดภาษาศาสตร์คลังข้อมูล (Corpus Linguistic Approach) ด้วย การนับจำนวนความถี่และหาคำสำคัญที่ปรากฏในความถี่ที่สูงกว่าคำอื่นๆ ร่วมกับการพิจารณา ลักษณะทางบริบทของคำดังกล่าวเมื่อปรากฏร่วมกับคำอื่น ๆ ในตัวบท เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการ ประกอบสร้างทางวาทกรรมและวิเคราะห์จุดยืนทางอุดมการณ์ของสื่อหนังสือพิมพ์ในสังคมได้วัน สองฉบับ ในขณะที่งานวิจัยของฮาร์ต (2014) ใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistic Approach - CLA) ร่วมกับแนวคิดวาทกรรมศึกษาเชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Study - CDS)

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ในการศึกษาความคิดเชิงมนทัศน์และชี้ให้เห็นความแตกต่างทางอุดมการณ์ที่ปรากฏในวาทกรรมสื่อของหนังสือพิมพ์ออนไลน์อังกฤษสองฉบับที่การรายงานข่าวการประท้วงที่เกิดขึ้นในประเทศ

3) แนวคิดทางภาษาศาสตร์ที่ใช้วิเคราะห์ตัวบท

สำหรับกรอบแนวคิดและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ที่งานวิจัยเหล่านี้นำมาใช้ศึกษาเพื่อวิเคราะห์ตัวบทที่มีความหลากหลาย แนวคิดทางภาษาศาสตร์ที่สำคัญที่งานวิจัยต่างๆ นำมาใช้ในการวิเคราะห์ตัวบท ได้แก่ การใช้แนวคิดจากไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของฮัลลิดี (1994) เป็นกรอบในการวิเคราะห์ชนิดกระบวนการ (Transitivity) เพื่อศึกษาผู้ร่วมเหตุการณ์ (participants) และตัวกระบวนการ (processes) ที่ปรากฏในตัวบทในงานวิจัยของมิน (1998) เทเตลา (2001) เครียโด (2005) ชู (2007) ผางและหู่ (2009) อัลวาโร (2013) และอัสก์ฮาร์ (2014) หรือการวิเคราะห์ความหลัก (Theme) เพื่อศึกษาโครงสร้างความของตัวบทในงานวิจัยของมิน (1998) และชู (2007) รวมทั้งการวิเคราะห์มาลา (Mood) ที่ปรากฏในงานวิจัยของชู (2007) และงานวิจัยของผางและหู่ (2009)

ส่วนแนวคิดอื่นที่นอกเหนือไปจากไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้ศึกษาตัวบท ได้แก่ การใช้แนวคิดเรื่องผู้กระทำการทางสังคม (social actors) ของฟาน ลีอูเวน (1996, 2008) ที่ปรากฏในงานวิจัยของลี (2009) อัลวาโร (2013) และฮาร์ด (2014) การใช้แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สหบท (intertextual analysis) ตามแนวทางของแฟร์คลีฟ (1992, 1995, 2003) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทกับบริบทในงานวิจัยของเทเตลา (2001) ลี (2009) และทาคากิ (2009) การใช้แนวคิดเรื่องอุปลักษณ์ (metaphor) ของเลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff and Johnson 1980, 1999) มาวิเคราะห์แบบเปรียบเทียบ (source domain) และสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (target domain) ที่ปรากฏอยู่ในตัวบทจากงานวิจัยของฮาร์ด (2014) การนำแนวคิดเรื่องมูลบท (presupposition) มาศึกษารูปภาษาที่สื่อถึงความเชื่อที่มีอยู่ก่อนบางประการในตัวบทในงานวิจัยของเครียโด (2005) และงานวิจัยของอาร์มาเตียนและฟาราฮานี (2014) ในขณะที่งานวิจัยของชิมมอนส์และเลเคเตอร์ (2008) เป็นงานวิจัยเดียวที่ใช้แนวคิดจิตวิทยาวาทกรรม (discursive psychology) มาเป็นแนวคิดหลักในการวิเคราะห์ตัวบท

นอกจากแนวคิดต่างๆ เหล่านี้แล้ว ยังมีการใช้กลวิธีทางวาทกรรมของฟาน ไดค์ มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ตัวบทร่วมกับกลวิธีหรือแนวคิดอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์กลวิธีการแบ่งขั้ว “พวกเรา” (us) กับ “พวกเขา” (them) ด้วยการนำเสนอตนเองในด้านบวก และการนำเสนอผู้อื่นในด้านลบ ดังที่ปรากฏในงานวิจัยของลีและเคิร์ก (1992) เทเตลา (2001) เกาและนากามุระ (2005) ซาน (2012) อัลวาโร (2013) คอสเทลโล (2014) รวมทั้งงานวิจัยของอาร์มาเตียนและฟา

975338140

CU Thesisis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ราธานี (2014) ในขณะที่งานวิจัยอีกส่วนหนึ่งใช้การวิเคราะห์โครงสร้างความหมายระดับมหภาคหรือระดับตัวบท (semantic macrostructure) ร่วมกับการวิเคราะห์ความหมายในระดับถ้อยคำ ได้แก่ งานวิจัยของมิน (1998) โอเซอร์ (2007) ชาน (2012) อัสก์ฮาร์ (2014) และงานวิจัยของอาห์มาเดียน และฟาราธานี (2014)

จากการพิจารณาแนวคิดแนวคิดหรือทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ที่ใช้วิเคราะห์ตัวบท ผู้วิจัยพบว่า งานวิจัยที่เลือกใช้แนวคิดทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งในการวิเคราะห์นั้นมียุ่จำนวนน้อย เช่น งานวิจัยของชู (2007) ที่ใช้แนวคิดจากไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของฮัลลิดีมาวิเคราะห์ตัวบทข่าวภาษาอังกฤษและภาษาจีน เนื่องจากงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการพิสูจน์ให้เห็นว่านอกจากตัวบทภาษาอังกฤษแล้วทฤษฎีนี้ก็สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ตัวบทภาษาจีนได้เช่นกัน ในทำนองเดียวกัน งานวิจัยของผาง และหวู่ (2009) ก็ได้นำไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของฮัลลิดีมาวิเคราะห์ตัวบทเนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าทฤษฎีนี้เป็นเครื่องมือหลักที่จะเปิดเผยให้เห็นวิธีการที่วาทกรรมได้สื่อความหมายออกมา ในขณะที่งานวิจัยส่วนใหญ่มักจะเป็นไปในลักษณะของการนำแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ตัวบทร่วมกันมากกว่าการใช้แนวคิดใดแนวคิดหนึ่งเพียงอย่างเดียว เช่น งานวิจัยของเทเตลา (2001) ที่ใช้ทั้งการวิเคราะห์ชนิดกรบวนกร (Transitivity) การวิเคราะห์สหบท (intertextual analysis) ร่วมกับการวิเคราะห์กลวิธีการแบ่งขั้ว “พวกเรา” (us) กับ “พวกเรา” เพื่อศึกษาวาทกรรมของสื่อหนังสือพิมพ์ด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบกลวิธีการใช้รูปภาษาของสื่อสองกลุ่มที่มีจุดยืนทางการเมืองต่างกัน เป็นต้น

จากการทบทวนงานวิจัยในภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอเหตุการณ์ความขัดแย้งในสื่ออื่น จะเห็นได้ว่างานวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาตัวบทที่เป็นข้อเขียนจากการรายงานข่าวในสื่อหนังสือพิมพ์ ส่วนลักษณะการวิเคราะห์นั้นมักเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เป็นแนวคิดหลักที่งานวิจัยส่วนใหญ่เลือกใช้เป็นแนวทางในการศึกษา งานวิจัยเหล่านี้มีทั้งงานวิจัยที่ได้ศึกษาสื่อต่างองค์กรในเชิงเปรียบเทียบและงานวิจัยที่ศึกษาในเชิงเปรียบเทียบ โดยที่งานวิจัยส่วนใหญ่จะเน้นศึกษาการนำเสนอข่าวจากสื่อต่างองค์กรเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบให้เห็นว่าสื่อที่มีจุดยืนต่างกันจะมีการเลือกใช้รูปภาษาเพื่อประกอบสร้างความจริงผ่านทางตัวบทอย่างไร แสดงให้เห็นว่าการศึกษาสื่อต่างองค์กรที่มีจุดยืนต่างกันเป็นประเด็นวิจัยสำคัญที่ผู้วิจัยในแนวทางนี้ให้ความสนใจศึกษา อย่างไรก็ตาม แม้การศึกษาในแนวทางนี้จะพบมากในงานวิจัยภาษาต่างประเทศ แต่เมื่อพิจารณางานวิจัยในภาษาไทย ผู้วิจัยได้พบว่าแม้จะมีงานวิจัยที่ศึกษาข้อมูลจากสื่อที่มีแนวคิดหรือจุดยืนทางการเมืองต่างกันแต่งานวิจัยเหล่านี้ก็มักจะเป็นงานวิจัยในทางนิเทศศาสตร์ ยังไม่มีงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่ศึกษาวิจัยในประเด็นของการนำเสนอข่าวความขัดแย้งจากสถาบันสื่อต่างสำนักในเชิงเปรียบเทียบ ด้วยเหตุนี้ ประเด็นศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอข่าว

975338140

CD / Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของสื่อหนังสือพิมพ์ภาษาไทย โดยการศึกษาทฤษฎีทางภาษาเพื่อชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและความคิดบางอย่างที่อยู่เบื้องหลังการนำเสนอข่าวของสื่อต่างองค์กรจึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยจะศึกษาวิจัยต่อไป

ในบทนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย ได้แก่ แนวคิดเรื่องวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) แนวคิดเรื่องภาพตัวแทน (Representation) แนวคิดเรื่องการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of Social Actors) และแนวคิดเรื่องชนิดกระบวนการ (Transitivity) นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ งานวิจัยเกี่ยวกับการนำเสนอภาพตัวแทนในวาทกรรม งานวิจัยเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมือง และงานวิจัยเกี่ยวกับเหตุการณ์ความขัดแย้งในวาทกรรมสื่อ ผลการศึกษาพบว่า การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมประท้วงและเหตุการณ์กรณีความขัดแย้งได้รับความสนใจจากนักวิชาการหลายสาขา มีงานวิจัยที่สนใจวิเคราะห์ทฤษฎีทางภาษาในการนำเสนอข่าวเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงซึ่งเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้โดยตรง อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีงานวิจัยเรื่องใดศึกษาเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองที่ครอบคลุมระยะเวลาที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา และยังไม่มีการวิจัยใดที่พิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างในการนำเสนอเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองระหว่างสื่อต่างองค์กร ผู้วิจัยจะได้นำความรู้ที่ได้จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องไปใช้วิเคราะห์การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองซึ่งจะนำเสนอในบทต่อไป

975338140

บทที่ 3

กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551

ในบทนี้จะเป็นการศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551 ของผู้ชุมนุมกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ซึ่งได้ออกมาชุมนุมต่อต้านรัฐบาลสองช่วงเวลา ดังนี้

ช่วงเวลา		คู่ขัดแย้ง	
เริ่มการชุมนุม	สิ้นสุดการชุมนุม	ผู้ชุมนุม	รัฐบาล
4 กุมภาพันธ์ 2549	19 กันยายน 2549	พันธมิตรประชาชน เพื่อประชาธิปไตย (พธม.)	ทักษิณ ชินวัตร (พรรคไทยรักไทย) (9 กุมภาพันธ์ 2544 - 19 กันยายน 2549)
28 มีนาคม 2551	3 ธันวาคม 2551	พันธมิตรประชาชน เพื่อประชาธิปไตย (พธม.)	1.สมัคร สุนทรเวช (พรรคพลังประชาชน) (29 มกราคม - 9 กันยายน 2551) 2.สมชาย วงศ์สวัสดิ์ (พรรคพลังประชาชน) (9 กันยายน - 2 ธันวาคม 2551)

ตารางที่ 6 การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2549-2551

(1) การชุมนุมตั้งแต่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2549-19 กันยายน 2549 กลุ่มผู้ชุมนุม พธม. ได้นัดชุมนุมครั้งใหญ่เพื่อต่อต้านและเรียกร้องให้รัฐบาลของนายทักษิณ ชินวัตร จากพรรคไทยรักไทย ลาออกจากตำแหน่ง จากกรณีประเด็นทางการเมืองต่าง ๆ เช่น การขายหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด ให้กองทุนเทมาเส็กของรัฐบาลสิงคโปร์ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การแทรกแซงสื่อและองค์กรอิสระ และการเอื้อผลประโยชน์ให้พวกพ้อง เป็นต้น การชุมนุมในครั้งนี้ได้ยุติลงเมื่อแกนนำของกลุ่ม พธม. ประกาศยุติการชุมนุมหลังจากคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ได้ทำรัฐประหารยึดอำนาจจากรัฐบาลเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้ยุบพรรคไทยรักไทยและเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งของกรรมการบริหารพรรค จำนวน 111 คน เป็นเวลา 5 ปี สมาชิกพรรคที่ไม่ถูกตัดสิทธิทางการเมืองได้ลงเลือกตั้งในนามของพรรคพลังประชาชนที่มีนายสมัคร สุนทรเวช เป็นหัวหน้าพรรค เมื่อได้รับเสียงข้างมากจากการเลือกตั้งในครั้งนั้น นายสมัครจึงจัดตั้งรัฐบาลและดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนต่อมา

(2) การชุมนุมตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม 2551-3 ธันวาคม 2551 กลุ่มผู้ชุมนุม พธม. ได้นัดชุมนุมใหญ่อีกครั้งเพื่อต่อต้านรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช จากความพยายามที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา 237 และ 309 ซึ่งกลุ่มผู้ชุมนุมเห็นว่าเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่กรรมการบริหารพรรคไทยรักไทยที่ถูกตัดสิทธิทางการเมือง รวมทั้งต่อต้านการที่รัฐบาลลงนามในแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ขึ้น

ทะเบียนปราสาทพระวิหารเป็นมรดกโลก ต่อมาเมื่อนายสมัครพ้นจากตำแหน่งตามคำพิพากษาของ ศาลรัฐธรรมนูญ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งมาจากพรรคพลังประชาชนได้เข้าดำรงตำแหน่งต่อจากนายสมัคร กลุ่มผู้ชุมนุม พม. ยังคงชุมนุมประท้วงอย่างต่อเนื่อง และได้เข้ายึดท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานดอนเมืองเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2551 จนกระทั่งในวันที่ 2 ธันวาคม 2551 ศาลรัฐธรรมนูญได้ตัดสินยุบพรรคพลังประชาชนและพรรคร่วมรัฐบาล ส่งผลให้นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี กลุ่มผู้ชุมนุมจึงประกาศยุติการชุมนุมในวันที่ 3 ธันวาคม 2551

เนื่องจากประเด็นวิจัยที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิเคราะห์คือการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่ประกอบสร้างโดยสถาบันสื่อด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความหมายที่แฝงอยู่ในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่นำเสนอผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ภาษาไทย บทนี้จึงเป็นการศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (social actors) และการนำเสนอการกระทำทางสังคม (social action) ที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมประท้วงทางการเมืองด้วยการวิเคราะห์ตัวบท ได้แก่ การใช้คำแทนที่นำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of social actors) และการวิเคราะห์การใช้ชนิดกระบวนการ (Transitivity analysis) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างบทบาทของผู้มีส่วนร่วมในประโยค รวมทั้งการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทหนังสือพิมพ์กับตัวบทอื่น ได้แก่ การใช้สหบท (intertextuality) การวิเคราะห์ในส่วนของกลวิธีทางภาษาจึงแบ่งเป็นสามประเด็นหลัก ได้แก่ การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม การใช้ชนิดกระบวนการ และการใช้สหบท

ในบทนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ทั้งกลวิธีทางภาษาและภาพตัวแทนที่สื่อผ่านการใช้กลวิธีทางภาษา โดยแบ่งเป็น (1) การใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอ “ภาพที่สร้างความชอบธรรม” ที่นำเสนอภาพตัวแทนที่สื่อความหมายในแง่บวกหรือให้คุณค่าในแง่ความถูกต้องชอบธรรมแก่ผู้กระทำทางสังคม และ/หรือเหตุการณ์ทางสังคม (2) การใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอ “ภาพที่ลดทอนความชอบธรรม” ที่นำเสนอภาพตัวแทนที่สื่อความหมายในแง่ลบหรือลดทอนคุณค่าในแง่ความถูกต้องชอบธรรมแก่ผู้กระทำทางสังคม และ/หรือเหตุการณ์ทางสังคม และ (3) การใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอ “ภาพที่เป็นกลาง” ที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ไม่มีผลโดยตรงต่อการเพิ่มหรือลดทอนคุณค่าในแง่ความถูกต้องชอบธรรมแก่ผู้กระทำทางสังคม และ/หรือเหตุการณ์ทางสังคม ทั้งนี้ เกณฑ์ในการวิเคราะห์มีทั้งการพิจารณาจากความหมาย จากบริบทการใช้หรือบริบทแวดล้อมของคำ รวมทั้งจากผู้ผลิตตัวบทเพื่อพิจารณาว่าเป็นการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอภาพในลักษณะใด

3.1 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

การวิเคราะห์การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551 แบ่งเป็นสองส่วน ได้แก่ กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้กระทำทางสังคม และภาพตัวแทนผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้กระทำทางสังคม

การวิเคราะห์ในส่วนนี้มุ่งพิจารณาการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม (social actors) ในสื่อหนังสือพิมพ์ โดยใช้แนวคิดเรื่องการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of social actors) ของฟาน ลีอูเวน (van Leeuwen, 1996) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of Social Actors) เพื่อศึกษาวิธีการที่ผู้กระทำทางสังคม (social actors) ถูกนำเสนอ (represented) ในตัวบท อนึ่ง แนวทางการวิเคราะห์การนำเสนอผู้กระทำทางสังคมของฟาน ลีอูเวน (van Leeuwen, 1996) มีส่วนหนึ่งที่เป็นการศึกษาสิ่งที่ขาดหายไปจากตัวบท แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดของข้อมูลที่ศึกษาในงานวิจัยนี้เป็นการเก็บข้อมูลเฉพาะในส่วนของพาดหัวข่าวและวรรคหน้า มิได้เก็บจากเนื้อข่าวทั้งหมด ดังนั้น การไม่ปรากฏของกลวิธีอื่นอาจไม่สามารถพิจารณาได้จากข้อมูลที่มีอยู่ ด้วยเหตุนี้ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะพิจารณาการนำเสนอผู้กระทำทางสังคมเฉพาะลักษณะการใช้คำอ้างถึงที่ปรากฏในตัวบทเท่านั้น ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาแนวคิดเรื่องการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมของ ฟาน ลีอูเวน (van Leeuwen, 1996) ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานข่าวการชุมนุมประท้วงในปี พ.ศ.2549-2551 พบว่ามีการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่หลากหลาย ทั้งการเรียกชื่อ (Nomination) การระบุบทบาทหน้าที่ (Functionalization) การระบุตัวตน (Identification) การประเมินค่า (Appraisal) การแสดงหมวดหมู่ (Collectivization) การแสดงปริมาณ (Aggregation) และการอ้างถึงสิ่งที่มีไข่มุบุคคล (Impersonalization) หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะมีการนำเสนอผู้กระทำทางสังคมด้วยการใช้คำแทนทั้งในลักษณะที่เหมือนและแตกต่างกัน งานวิจัยนี้จะแยกพิจารณาการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมเป็น 2 กลุ่ม คือ การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึง “ฝ่ายผู้ชุมนุม” และการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึง “ฝ่ายรัฐบาล” ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.1.1 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงที่ปรากฏในพาดหัวข่าวและวรรคหน้าจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 ได้แก่ การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึง “ผู้ชุมนุมกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” (พธม.) ทั้ง “หัวหน้าผู้นำการชุมนุม” และ “ผู้

975338140

CT :Thesis 5680515022 dissertation / recv : 06082562 13:17:18 / seq : 6

ชุมนุมทางการเมือง” ผู้นำการชุมนุมที่ปรากฏคำแทนบุคคลที่หลากหลาย ได้แก่ “นายสนธิ ลิ้มทองกุล” “นายสมศักดิ์ โกศัยสุข” “นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์” “พล.ต.จำลอง ศรีเมือง” “นายพิภพ ธงไชย” และ “นายสุริยะใส กตะศิลา” ผู้ประสานงานของกลุ่มพันธมิตรฯ ในขณะที่ “ผู้ชุมนุมกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” เป็นผู้กระทำทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญและมักจะปรากฏในพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งทั้งการเดินขบวนประท้วง การทำกิจกรรมและความเคลื่อนไหวต่าง ๆ รวมทั้งการปะทะกับเจ้าหน้าที่รัฐ ผลการศึกษาพบการใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่มุมที่ชอบธรรม เป็นกลาง และไม่ชอบธรรม ดังนี้

3.1.1.1.1 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

จากข้อมูลที่ได้ศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับเลือกใช้คำแทนผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพในด้านที่สื่อความชอบธรรมในการชุมนุมด้วยการรวมกลุ่ม การระบุดำเนินการ การประเมินค่า และการระบุบทบาทหน้าที่ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 7 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

ต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การรวมกลุ่ม	1.1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน	มวลชน, มวลมหาประชาชน, คลื่นมหาชน
	1.2) กลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล	...หมื่น, ...เกือบหมื่น, ...นับหมื่น, ...ร่วมหมื่น, ...เรือนหมื่น, ...หลายหมื่น, ...หลายหมื่นคน, ...เรือนแสน
2) การระบุตัวตน	2.1) ผู้เป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศ	พันธมิตรฯ ทั่วประเทศ, พันธมิตรฯ ตจว., พันธมิตรฯภูมิภาค, พันธมิตรฯ ใต้, พธม.เหนือ, พันธมิตรอีสาน, พันธมิตรฯภาคตะวันออก, พันธมิตรเชียงใหม่, พธม.ขอนแก่น, พธม.นคร, พธม.บุรีรัมย์, พันธมิตรฯ กทม.
	2.2) ผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง	ประชาชน
	2.3) ผู้อยู่ในเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง	ผู้หญิง, พันธมิตรฯหญิง, กลุ่มสตรีประชาธิปไตยฯ, เครือข่ายผู้หญิงฯ
3) การประเมินค่า	3.1) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ	เหยื่อ
	3.2) ผู้มีความเป็นผู้นำที่น่าเคารพ	มหา, มหาจำลอง
	3.3) ผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ	วีรชน, วีรบุรุษ, วีรสตรี, วีรสตรีคนกล้า, วีรชนผู้กล้าสละชีวิต, ผู้เสียสละชีพ
4) การระบุบทบาทหน้าที่	4.1) ผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ	พลตรี จำลอง, พล.ต.จำลอง, พล.ต.จำลอง ศรีเมือง
	4.2) ผู้ต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม	กลุ่มต่อต้านผู้นำเถื่อน, เครือข่ายด้านระบอบทักษิณ

1) การรวมกลุ่ม

การรวมกลุ่ม (Assimilation) เป็นการใช้อำนาจถึงกลุ่มของบุคคล ได้แก่ การแสดงปริมาณ (Aggregation) ด้วยการใช้คำบอกปริมาณที่ชี้เฉพาะหรือไม่ชี้เฉพาะ และการแสดงหมวดหมู่ (Collectivization) ด้วยการใช้คำนามพหูพจน์ คำนามมวลสาร หรือคำนามบอกหมวดหมู่ (van Leeuwen, 1996) ผลการศึกษาพบการอ้างถึงกลุ่มผู้ชุมนุมที่สื่อความหมายในด้านที่ชอบธรรมด้วยการใช้คำแสดงการรวมกลุ่มในลักษณะของการแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน และการเน้นย้ำให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล ดังนี้

1.1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน

การใช้คำแทนแสดงการรวมกลุ่มด้วยการระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเป็นกลุ่มใหญ่ คือ “*มวลชน, มวลมหาประชาชน, คลื่นมหาชน*” ผลการศึกษาพบการใช้ “*มวลชน*” เป็นคำแทนผู้ชุมนุมปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับโดยปรากฏเป็นจำนวนมากในไทยโพสต์ และผู้จัดการ ในขณะที่ “*คลื่นมหาชน, มวลมหาประชาชน*” ปรากฏเฉพาะในผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (1) **มวลชนพันธมิตรฯ** เคลื่อนทัพล้อมรัฐสภาตีห้า พร้อมดาวกระจาย-ยุทธศาสตร์ สงคราม 9 ทัพ (ไทยโพสต์, 24/11/51)
- (2) “สนธิ” นำ**มวลชน**ประกาศทำרבชั้นแตกหักกับระบอบทักษิณ ไม่ยอมให้ระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต้องถูกคุกคาม (ผู้จัดการฯ, 8/7/49)
- (3) แกนนำพันธมิตรขึ้นเวทีปลุกเร้ามือบทั้งวัน ประกาศสู้ตายไม่มีถอยทุกที่ เรียกระดม **มวลชน**มาเพิ่ม (ข่าวสด, 28/11/51)
- (4) 12 ก.ย.ส่อเค้าระอุ "พันธมิตร-น.ค."ปลุก**มวลชน**บุกสภาด้านอุ้ม"สมัคร"นั่งนายกฯอีก รอบ (มติชน, 12/9/51)
- (5) การ์ดมือบพันธมิตรฯ หวิดเปิดศึกแกนนำชนคนจากภูเก็ตมารวมชุมนุม ขณะเตรียมพา **มวลชน** 6 คันรถปลุกกลับบ้าน (ไทยรัฐ, 7/9/51)
- (6) พันธมิตรฯ ประกาศชัย เคลื่อนพลนับแสนตามยุทธการ “สงคราม 9 ทัพ” ยึด ทำเนียบฯ สำเร็จ **มวลชน**เต็มถนนพิษณุโลก (เดลินิวส์, 21/6/51)
- (7) **คลื่นมหาชน**พร้อมมือตบ ปิดล้อมทางเข้าสนามบินสุวรรณภูมิด้านมอเตอร์เวย์ ขวาง “สมชาย” เดินทางกลับ (ผู้จัดการฯ, 26/11/51)
- (8) พันธมิตรฯ เป่านกหวีดนัด**มวลมหาประชาชน**ทั่วประเทศที่รักชาติ-ศาสนา-กษัตริย์ และ ราชาวงศ์จักรี เคลื่อนพลครั้งใหญ่ บุกทำเนียบรัฐบาล "เพื่อทวงประเทศไทยของเราคืน มา" ในวันศุกร์ที่ 20 มิ.ย.นี้ (ผู้จัดการฯ, 18/6/51)

จากตัวอย่างที่ (1)-(6) จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนผู้ชุมนุมที่แสดงการรวมกลุ่ม คือ “มวลชน” ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มา รวมตัวกันเป็นกลุ่มใหญ่ ในขณะที่การใช้ “คลื่นมหาชน” และ “มวลมหาประชาชน” ในตัวอย่างที่ (7)-(8) ได้สื่อให้เห็นภาพของกลุ่มประชาชนที่มารวมตัวกันเป็นกลุ่มมวลชนและกลุ่มประชาชนที่มี ขนาดใหญ่มาก ซึ่งพบการใช้คำแทนเช่นนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ เท่านั้น

1.2) กลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล

การใช้คำแสดงการรวมกลุ่มในลักษณะนี้เป็นการใช้คำแสดงปริมาณร่วมกับคำแสดงจำนวนผู้ ชุมนุมที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมชุมนุมมีจำนวนมากมาย คือ “...เกือบหมื่น, ...นับหมื่น, ...ร่วมหมื่น, ...หมื่น, ...เรือนหมื่น, ...หลายหมื่น, ...หลายหมื่นคน, ...เรือนแสน” เช่น “ผู้ชุมนุมนับหมื่น พันมิตรฯ นับหมื่น, กลุ่มพันธมิตรร่วมหมื่น, พันมิตรฯหลายหมื่น, คลื่นพันธมิตรฯ ต่างจังหวัดทั่วประเทศหลายหมื่น, กลุ่มพันธมิตรฯหลายหมื่นคน, ประชาชนเรือนแสน, พันมิตรฯ เรือนแสน” จากข้อมูลพบว่าการใช้คำอ้างถึงผู้ชุมนุมในไทยโพสต์และผู้จัดการฯ มีความโดดเด่นในการระบุจำนวนมากกว่าฉบับอื่น กล่าวคือ ในขณะที่การระบุจำนวนผู้ชุมนุมหลักร้อยปรากฏเฉพาะในไทยรัฐ การระบุจำนวนผู้ชุมนุมหลักพันปรากฏในไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ข่าวสด และเดลินิวส์ การระบุจำนวนผู้ชุมนุมหลักหมื่น ปรากฏในทุกฉบับยกเว้นไทยรัฐ การใช้คำแสดงจำนวนที่สื่อให้เห็นภาพผู้ชุมนุมว่ามีเป็นจำนวนมากมายที่สุดคือหลัก “แสน” ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์และผู้จัดการฯ เท่านั้น ดังตัวอย่าง

- (1) แกนนำพันธมิตรประกาศปักหลักชุมนุมยึดเชื้อ ไม่ยอมย้ายเวทีไปไหนจนกว่า"หมัก"จะ ลาวออก จีพรรคร่วมรัฐบาลเลิกสนับสนุน ขณะทีกลุ่มผู้ชุมนุมนับหมื่นร่วมฟังปราศรัย (ข่าวสด, 2/6/51)
- (2) พันธมิตรฯ นับหมื่นแน่นทำเนียบ ต้องขยายพื้นที่ชุมนุมมาตามถนนราชดำเนินนอก ไปจนถึงลานพระรูปทรงม้า รวมทั้งปิดถนนโดยรอบทั้งหมด (เดลินิวส์, 24/11/51)
- (3) พันธมิตรนับหมื่นใส่เสื้อเหลืองร่วมต้านรัฐบาลแก้"รธน." ปิดถนนเพิ่มถึงแยกลานพระ รูป (มติชน, 2/8/51)
- (4) พันธมิตรฯ เรือนแสนเคลื่อนทัพยึดทำเนียบฯ สำเร็จอย่างง่ายดาย ตั้งเวทีใหม่สาม แยกนางเลิ้งประกาศชัยชนะยกแรก (ไทยโพสต์, 21/6/51)
- (5) กองทัพประชาชนลูกฮือ! ปักหลักชุมนุมไล่รัฐบาล ประชาชนเรือนแสนร่วมชุมนุม อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยต้านล้มล้างรัฐธรรมนูญ (ผู้จัดการฯ, 26/5/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าในขณะที่ตัวอย่างที่ (1)-(3) แสดงการระบุจำนวนผู้ชุมนุมใน หลักพัน และหลักหมื่น คือ “กลุ่มผู้ชุมนุมนับหมื่น, พันมิตรฯ นับหมื่น” การใช้คำแทนในตัวอย่างที่ (4)-(5) ของไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ได้ใช้คำแทนผู้ชุมนุม คือ “พันธมิตรฯ” และ “ประชาชน” ร่วมกับการ ระบุจำนวนคือ “เรือนแสน” เน้นย้ำให้เห็นภาพการชุมนุมว่ามีผู้เข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมากถึงหลัก

แสนคน ในขณะที่หนังสือพิมพ์ฉบับอื่นไม่ปรากฏการใช้คำแทนด้วยการระบุจำนวนผู้ชุมนุมในจำนวนหลักแสน การระบุจำนวนที่มากมายดังกล่าวโดยเฉพาะในไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าเป็นการชุมนุมทางการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในประเทศด้วยการมีผู้เข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก

2) การระบุตัวตน

การระบุตัวตน (Identification) เป็นการระบุคุณสมบัติที่คงทนบางประการ ได้แก่ “การระบุหมวดหมู่ทางสังคม” ด้วยการแสดงสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด (อายุ เพศ ถิ่นกำเนิด ฐานะ เชื้อชาติ ศาสนา) หรือการแสดงสถานะทางสังคม (ฐานะ ชนชั้น) “การระบุความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล” ด้วยการแสดงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ หรือความสัมพันธ์ทางการทำงาน และ “การระบุลักษณะทางกายภาพ” ด้วยการกล่าวถึงลักษณะภายนอกที่ปรากฏ (van Leeuwen, 1996) จากข้อมูลการศึกษา พบการใช้คำระบุตัวตนผู้ชุมนุมในด้านที่แสดงความชอบธรรมด้วยการใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุพื้นที่ในการจัดชุมนุมหรือการระบุภูมิภาคของผู้ชุมนุมเพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศด้วย การใช้คำระบุหมวดหมู่ทางสังคมในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง และการใช้คำระบุเพศในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นอยู่ในเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง ดังนี้

2.1) ผู้เป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศ

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุพื้นที่ในการจัดชุมนุมหรือการระบุภูมิภาคของผู้ชุมนุมเพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมอยู่ในพื้นที่หรือภูมิภาคใดในส่วนต่าง ๆ ของประเทศ พบในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “*เครือข่ายพันธมิตรฯทั่วประเทศ, เครือข่ายทั่วประเทศ, พันธมิตรฯ ทั่วประเทศ, คลื่นพันธมิตรฯ ต่างจังหวัดทั่วประเทศ, กลุ่มเครือข่าย ตจว., แนวร่วมจาก ตจว., แนวร่วมตจว., พันธมิตรฯ ตจว., พันธมิตรฯภูมิภาค, แนวร่วมพันธมิตรฯ ภูมิภาค, พันธมิตรฯทั้งส่วนกลาง-ทั่วประเทศ, พันธมิตรฯ ใต้, พธม.เหนือ, พันธมิตรอีสาน, พันธมิตรภาคตะวันออก, พันธมิตรฯใต้-อีสาน, กลุ่มพันธมิตรเชียงใหม่, เครือข่ายโคราชฯ, แนวร่วมโคราช, พธม.ขอนแก่น, พธม.นคร, พธม.บุรีรัมย์, พันธมิตรเชียงใหม่-บุรีรัมย์, พันธมิตรฯ กทม.*” ดังตัวอย่าง

- (1) คนโคราชผนีกกำลังพันธมิตรอีสาน เคลื่อนขบวนกลางเมืองย่าโม ขับไล่ "ระบอบทักษิณ"- "สุวัจน์สมุนทรราช"(ผู้จัดการฯ, 28/8/49)
- (2) นายกาเยี่ยมเมืองคอนเจอหญิงนิรนามตะโกนด่า 2 คน ที่"สนามบินสุราษฎร์-วัดพระมหาธาตุ" ต้องเปลี่ยนหนีกลุ่มพันธมิตรใต้ตามไล่ (มติชน, 28/9/51)
- (3) กลุ่มพันธมิตรเชียงใหม่ รวมตัวปราศรัยโจมตี-ขับไล่ "สมชาย" ออกจากตำแหน่ง (เดลินิวส์, 22/9/51)

975338140

- (4) สมัชชาประชาชนบุรีรัมย์ระดมพลรถลัญจนามเรียก (ไทยโพสต์, 29/6/51)
- (5) พันธมิตรฯ ใต้-อีสาน เคลื่อนเข้ากรุงร่วมเป่านกหวีดอังคารที่ 26 ส.ค. ตำรวจตากล้งตั้งด่านสกัดพม.เหนือ(ข่าวสด, 25/8/51)
- (6) พันธมิตรฯ กทม.บุกเชียงใหม่ เปิดโรงแรมปลูกระดมคนร่วมชุมนุมขับไล่ “ทักษิณ-สมัคร” (ไทยรัฐ, 30/6/51)

คำแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “พันธมิตรอีสาน, กลุ่มพันธมิตรใต้, กลุ่มพันธมิตรเชียงใหม่” เป็นการใช้คำแทนระบุตัวตนผู้ชุมนุมด้วยสื่อให้เห็นสถานที่หรือบริเวณที่จัดชุมนุมเพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่รวมตัวชุมนุมอยู่ในบริเวณใด ในขณะที่คำแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (4)-(5) คือ “สมัชชาประชาชนบุรีรัมย์, พันธมิตรฯ ใต้-อีสาน, พันธมิตรฯ กทม.” เป็นการใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุภูมิภาคมาให้ทราบว่าคุณมีภูมิลำเนาจากที่ใด การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุพื้นที่หรือภูมิภาคที่หลากหลายของผู้ชุมนุมในลักษณะเช่นนี้เป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าเป็นการชุมนุมที่มีกลุ่มคนจำนวนมากให้การสนับสนุนและเข้าร่วมชุมนุม มิได้มีเพียงผู้ชุมนุมที่อยู่ในเขตเมืองหลวงของประเทศเท่านั้น หากแต่ยังมีผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ หรือมีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของประเทศ การที่ผู้ชุมนุมอยู่ในพื้นที่หรือมีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของประเทศจึงเป็นตัวแทนของประชาชนจากทั่วประเทศ

2.2) ผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง

การใช้คำระบุตัวตนผู้ชุมนุมในด้านที่สร้างความชอบธรรมด้วยการใช้คำระบุหมวดหมู่ทางสังคมที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง ได้แก่ การกล่าวถึงสถานภาพความเป็นพลเมืองด้วยคำว่า “ประชาชน” ซึ่งหมายถึงพลเมือง, สามัญชนทั่ว ๆ ไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 703) จากตัวบทที่ศึกษาพบการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ โดยปรากฏมากในไทยโพสต์ และผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (1) ทหารชายทมิฬ ปราบประชาชน (ไทยโพสต์, 8/10/51)
- (2) "หมัก"กระหายเลือด! สั่งตำรวจทุบตีประชาชน (ผู้จัดการฯ, 30/8/51)
- (3) พันมิตรระดมมือ 2 พันเดินดาวกระจายย่านสีลม แจกเอกสาร-ซีดีตร.ทำร้ายพันธมิตรระดมมือ 2 พันเดินดาวกระจายย่านสีลม แจกเอกสาร-ซีดีตร.ทำร้ายประชาชน (ข่าวสด, 18/10/51)
- (4) การบินไทยประกาศหยุดงานประท้วงตำรวจตีประชาชน (ไทยรัฐ, 30/8/51)
- (5) แกนนำพันธมิตรปิดเรียกร้องทหารปฏิวัติ แค้ให้ออกมาช่วยปกป้องประชาชน (มติชน, 13/10/51)
- (6) “สนธิ” วอนประชาชนสู้ต่อ (เดลินิวส์, 6/10/51)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงผู้ชุมนุมด้วยคำว่า “ประชาชน” เป็นการนำเสนอในแง่บวกที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม เนื่องจากแม้ว่าคำว่า “ประชาชน” จะมีหมายถึงพลเมืองหรือสามัญชนทั่วไป แต่เมื่อนำมาใช้ในบริบทที่ผู้ชุมนุมมีการต่อต้านและมีการปะทะกับฝ่ายรัฐ ดังเช่นการปะทะกับรัฐบาลที่สั่งปราบ “ประชาชน” ในตัวอย่างที่ (1) การถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจทำร้าย “ประชาชน” ในตัวอย่างที่ (2)-(4) และการที่ “ประชาชน” ต้องออกมาต่อสู้เรียกร้องในตัวอย่างที่ (4) และ (5) การระบุสถานภาพความเป็นพลเมืองของประเทศในการนำเสนอภาพแทนผู้ชุมนุมเช่นนี้จึงเป็นภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมถือเป็นคนธรรมดาสามัญชนคนธรรมดาผู้เป็นพลเมืองของประเทศ มิได้เป็นผู้ก่อการร้าย เป็นกบฏ หรือเป็นผู้ก่อความรุนแรงใด ๆ

2.3) ผู้อยู่ในเทศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง

การระบุตัวตนในด้านที่แสดงความชอบธรรมโดยใช้คำเรียกที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้อยู่ในสถานะหรือเทศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง เช่น “ผู้หญิง, ม็อบสาว, พันธมิตรฯหญิง, กลุ่มสตรีประชาธิปไตยฯ, เครือข่ายผู้หญิงฯ” การใช้คำแทนลักษณะนี้พบในไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ไทยรัฐ และ เดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) *เผยหลังรัฐฯ พันธมิตรฯ เตรียมบุกแผ่นหนือตุลุด แฉมพอลบเข้าเยี่ยมตำรวจกลับเจอ พันธมิตรฯหญิงใจเด็ด งดมือตบเคาะไล่ พร้อมตระโกนด่า "สมชายพระราช" (ผู้จัดการฯ, 9/10/51)*
- (2) *กลุ่มสตรีประชาธิปไตยฯ แฉนาที่สังหารโหด เขี่ยการ์ด พธม. พยายามวิงหนี แต่โดนกระชากล้มแล้วรุมตีตาย (เดลินิวส์, 4/9/51)*
- (3) *พระราชสลายม็อบดีผู้หญิง-ยิงแก๊สน้ำตา...ตำรวจสลายการชุมนุมเคลียร์สะพานม้ฆวานฯ-ราชดำเนิน ทบตีผู้หญิง แพทย์อาสาเจ็บระนาว (ไทยโพสต์, 30/8/51)*
- (4) *ตำรวจปะทะม็อบ นองเลือด! พันธมิตรหญิงดับ (ไทยรัฐ, 8/10/51)*

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุเพศ คือ “ผู้หญิง, พันธมิตรฯหญิง, กลุ่มสตรีประชาธิปไตยฯ” ดังปรากฏในตัวอย่างข้างต้น ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีผู้ชุมนุมเพศหญิงเข้าร่วมการชุมนุมด้วย มิได้มีเพียงกลุ่มคนที่เป็นเพศชายเท่านั้น การใช้คำแทนอ้างถึงกลุ่มผู้ชุมนุมเพศหญิงซึ่งเป็นเพศที่มีได้มีภาพของการก่อความรุนแรงเช่นนี้ ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการสื่อความหมายของการเป็นกลุ่มผู้ที่ชุมนุมอย่างสงบสันติปราศจากความรุนแรง ในขณะที่เดียวกันเมื่อมีการปะทะกับฝ่ายรัฐบาลก็นำเสนอภาพของการเป็นผู้ถูกระทำจากฝ่ายรัฐบาลให้ชัดเจนยิ่งขึ้นดังปรากฏในตัวอย่างที่ (3) ที่อ้างถึงผู้ชุมนุมสตรีที่ถูกเจ้าหน้าที่ทำร้าย และในตัวอย่างที่ (4) ที่อ้างถึงผู้ชุมนุมสตรีที่เสียชีวิตจากการชุมนุม การใช้คำแทนผู้ชุมนุมในลักษณะเช่นนี้จึงถือเป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม

เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งซึ่งเป็นผู้อยู่ในเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรงได้กล้าที่จะออกมาชุมนุมเรียกร้องเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม

3) การประเมินค่า

การประเมินค่า (Appraisal) เป็นการใช้อำนาจแสดงการประเมินค่าไปในทางที่ดีหรือไม่ดี รักหรือเกลียด ชื่นชมหรือสังสาร โดยใช้ชุดของคำนามและสำนวนที่แสดงถึงการตัดสินหรือให้คุณค่า (van Leeuwen, 1996) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการประเมินค่าที่นำไปสู่ภาพแทนที่ชอบธรรม ได้แก่ การชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ การชี้ให้เห็นว่าผู้นำการชุมนุมเป็นผู้มีความเป็นผู้นำที่น่าเคารพ และการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ ดังนี้

3.1) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ

การใช้อำนาจแทนด้วยการประเมินค่าที่สื่อความหมายว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกกระทำด้วยการใช้อำนาจแสดงการประเมินค่าไปในทางที่น่าสังสารคือ “เหยื่อ” ซึ่งหมายถึงตัวรับเคราะห์ เช่น เหยื่อกระสุน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1343) โดยนำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกกระทำทั้งจากฝ่ายรัฐบาลและจากบุคคลกลุ่มอื่น เช่น “เหยื่อ, เหยื่อ 7 ตุลาฯ, เหยื่อ 7 ตุลาวิปโยค, เหยื่อ”นปช.ชม.”, เหยื่อเลือดแดง, เหยื่อสัตว์นรก, เหยื่อมือบโหด, เหยื่อโหด 2 ราย, เหยื่อปะทะที่อุดรฯ, เหยื่อสลายมือบ, เหยื่อสลายการชุมนุม, เหยื่อการสลายการชุมนุม, เหยื่อตำรวจสลายการชุมนุม, สองเหยื่อสลายชุมนุม, เหยื่อความรุนแรงในเหตุการณ์สลายมือบ, เหยื่อบีม, เหยื่อระเบิด, เหยื่อสาว, เหยื่อสาวที่ตาย, เหยื่อสาวที่โดนยิงถล่มในท่าเนียบ” โดยปรากฏการใช้คำแทนผู้ชุมนุมลักษณะนี้ในสื่อทุกฉบับ ดังนี้

- (1) “พระราชินี” พร้อม “ฟ้าหญิงจุฬารมณ” ทรงมีพระมหากษัตริย์เป็นล้นพ้น เสด็จฯ พระราชทานเพลิงศพ “อังคณา” เหยื่อ 7 ตุลาวิปโยค ยังความปลาบปลื้มแก่ครอบครัว “ระดับปัญญาวุฒิ” (ไทยโพสต์, 13/10/51)
- (2) “ัญญา กุลแก้ว” เหยื่อ 7 ตุลาฯ ทมิฬ คาคออกจากไอซียูในเร็ววันนี้ (ผู้จัดการ, 1/11/51)
- (3) “หมอพรทิพย์” สรุปลผลพิสูจน์ เหยื่อสลายมือบ เสียชีวิต-บาดเจ็บจากแก๊สน้ำตา (มติชน, 14/10/51)
- (4) เหยื่อมือบโหด 2 ราย สาทัส!... พันธมิตรบุกทวงคืน ปตท. เหยื่อโหด 2 ราย ยังสาหัส กะโหลกร้าว-อ้วกเป็นเลือด (เดลินิวส์, 26/7/51)
- (5) แกนนำพันธมิตรฯ รับคนเจ็บ เหยื่อปะทะที่อุดรฯ เปิดแถลงข่าววันนี้ที่บ้านพระอาทิตย์ พร้อมยื่นร้ององค์การสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (ข่าวสด, 28/7/51)
- (6) การ์ดพันธมิตรฯ เหยื่อบีม ล้นใจแล้ว เป็นรายที่สองในการถูกถล่มด้วยระเบิดสองวันซ้อน (ไทยรัฐ, 24/11/51)

การใช้คำแทนอ้างถึงผู้ชุมนุมในตัวอย่างแสดงให้เห็นทั้งการตกเป็นฝ่ายถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาล จากฝ่ายตรงข้าม และจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย ดังจะเห็นได้จากในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ ““อังคณา” เหยื่อ 7 ตุลาวิปโยค” ““ธัญญา กุลแก้ว” เหยื่อ 7 ตุลาฯทมิฬ” และ “เหยื่อสลายมือบ” นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลในเหตุการณ์สลายการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ บริเวณรัฐสภา เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2551 ในขณะที่การใช้คำแทนในตัวอย่างที่ (3) คือ “เหยื่อมือบโหด 2 ราย” “เหยื่อโหด 2 ราย” และตัวอย่างที่ (4) คือ “คนเจ็บเหยื่อปะทะที่อุดรฯ” นำเสนอให้เห็นถึงการเป็นผู้ถูกกระทำจากกลุ่มบุคคลฝ่ายตรงข้ามในเหตุการณ์ที่กลุ่มผู้ชุมนุมในนาม “ชมรมคนรักอุดร” เข้ามาทำร้ายกลุ่มพันธมิตรฯ เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2551 ขณะเตรียมเปิดเวทีปราศรัยที่ จ.อุดรธานี ส่วนการใช้คำแทนในตัวอย่างที่ (6) “การ์ดพันธมิตรฯเหยื่อป้อม” นำเสนอให้เห็นถึงการเป็นผู้ถูกกระทำจากกลุ่มบุคคลไม่ทราบฝ่ายในเหตุการณ์ระเบิดใกล้บริเวณสถานที่ชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2551 การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมที่สื่อความหมายถึงการตกเป็นผู้ถูกกระทำเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมประท้วง เนื่องจากได้สื่อภาพของการตกเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำอย่างรุนแรงจนบาดเจ็บและเสียชีวิต

3.2) ผู้มีความเป็นผู้นำที่น่าเคารพ

การระบุบทบาทหน้าที่โดยชี้ให้เห็นว่าผู้นำการชุมนุมเป็นผู้มีความเป็นผู้นำที่น่าเคารพด้วยการใช้คำว่า “มหา” เป็นการอ้างถึงผู้นำการชุมนุม จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าการใช้คำอ้างถึง พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ได้แก่ “มหา” และ “มหาจำลอง” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) “มหา” ปิดปากเงียบ ไม่เอ่ยถึง “พัลลภ” ยันป้อมในที่ชุมนุมไม่ใช้การสร้างสถานการณ์ (ผู้จัดการฯ, 13/11/51)
- (2) “มหา” ประกาศคดีเคย เข้ามืด 24 พ.ย. ยกพลปิดล้อมอาคารรัฐสภา (เดลินิวส์, 23/11/51)
- (3) พันมิตรประชาธิปไตยประกาศนัดชุมนุมใหญ่อีกวันศุกร์ที่ 14 ก.ค.นี้...“มหาจำลอง” มั่นใจมีคนมาร่วมมากมายเหมือนเดิม ระบุอาจต้องชุมนุมยืดเยื้อไปถึงวันรุ่งขึ้น (ข่าวสด, 8/7/49)
- (4) มหาจำลอง เขียนจดหมายเปิดผนึกเตือน “ทักษิณ” ระวังมีลูกน้องโง่ขยัน ทำให้นายเดือดร้อน (มติชน, 27/8/49)
- (5) “มหาจำลอง” ลั่นไม่ออกไม่เลิก เชื่อนายกฯลาออก (ไทยรัฐ, 19/9/49)

การใช้คำว่า “มหา” ในตัวอย่างที่ (1)-(2) และ “มหาจำลอง” ในตัวอย่างที่ (3)-(5) มีความหมายเจาะจงถึง พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ทั้งนี้ คำว่า “มหา” เป็นสมณศักดิ์ที่ใช้นำหน้าชื่อภิกษุผู้ที่สอบไล่ได้ตั้งแต่เปรียญธรรม ๓ ประโยคขึ้นไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 884) ส่วนการใช้คำว่า

“มหา” เรียก พล.ต.จำลอง สืบเนื่องมาจากการที่ พล.ต.จำลอง ได้แสดงตนเป็นผู้ปฏิบัติธรรมและฝึกฝนในทางธรรม จึงมีผู้ใช้คำดังกล่าวเรียก พล.ต.จำลอง ว่า “มหาจำลอง” มาโดยตลอด แม้จะมีได้มีสมณศักดิ์เป็น “มหา” จริงๆ ก็ตาม การใช้ “มหา” และ “มหาจำลอง” ดังที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ จึงได้นำเสนอภาพของการเป็นผู้นำการชุมนุมที่มีลักษณะของการเป็นผู้นำที่น่าเคารพของ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ให้ปรากฏขึ้นมา เนื่องจากการเป็นผู้ปฏิบัติธรรมนั้นเป็นสิ่งที่ได้รับความเคารพนับถือจากผู้คนในสังคมไทย

3.3) ผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ

ผลการศึกษาพบการใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายในแง่บวกว่าผู้ชุมนุมเป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ คือ “วีรชน, วีรบุรุษ, วีรสตรี, วีรสตรีคนกล้า, วีรชนผู้กล้าสละชีวิต, ผู้เสียสละชีพ” เช่น “วีรชน, วีรชนพันมิตรฯ, วีรชนนักต่อสู้ภาคประชาชน, วีรชนปกป้อง ธรณ., 6 วีรชนผู้กล้าสละชีวิต, วีรสตรี, วีรสตรีพันมิตรฯ, วีรสตรีคนกล้า, วีรบุรุษ, วีรบุรุษพันมิตรฯ ขาขาด, วีรบุรุษ-วีรสตรีตุลา, ผู้เสียสละชีพ” การใช้คำแทนดังกล่าวปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และเดลินิวส์ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (1) วีรสตรีคนกล้า “รุ่งทิวา” อากาฯยังนำห้วง รพ.จุฬาฯ เผยอาการล่าสุดยังคงไร้การตอบสนอง ไม่รู้สึกตัว(ผู้จัดการฯ, 13/10/51)
- (2) ประชาชนพันมิตรฯร่วมกันทำบุญตักบาตรแด่พระภิกษุสงฆ์ 99 รูป อุทิศบุญกุศลแก่ “น้องโบว์-สารวัตเจ้าบ” ผู้เสียสละชีพในเหตุการณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจสลายการชุมนุมบริเวณหน้ารัฐสภา เมื่อเช้าวันที่ 7 ต.ค.ที่ผ่านมา (ผู้จัดการฯ, 16/10/51)
- (3) “สนธิ” เข้าเยี่ยมอาการ “วีรบุรุษ-วีรสตรีตุลา” ให้คำมั่นจะไม่ทอดทิ้งคนเจ็บ และครอบครัว แม้ตัวเองจะตายไปก็จะให้ลูกดูแลต่อ (ผู้จัดการฯ, 13/10/51)
- (4) “จำลอง” ผากเชิดชู 6 วีรชนผู้กล้าสละชีวิตจากการชุมนุมยืดเยื้อนาน 192 วัน (เดลินิวส์, 3/12/51)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงผู้ชุมนุมที่ปรากฏเฉพาะในผู้จัดการฯ และเดลินิวส์ด้วยคำว่า “วีรชน, วีรสตรี, วีรบุรุษ, ผู้เสียสละชีพ” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายประจำคำในแง่บวกที่ใช้เรียกผู้ที่มีความกล้าหาญ เนื่องจาก “วีรชน” หมายถึง ผู้ที่ได้รับยกย่องว่ามีความกล้าหาญ ในขณะที่ “วีรบุรุษ” หมายถึง ชายที่ได้รับยกย่องว่ามีความกล้าหาญ เช่นเดียวกับ “วีรสตรี” ที่หมายถึงหญิงที่ได้รับยกย่องว่ามีความกล้าหาญ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1127) การใช้ร่วมกับการระบุชื่อผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “วีรสตรีคนกล้า” “รุ่งทิวา”, “น้องโบว์-สารวัตเจ้าบ” ผู้เสียสละชีพ การใช้ร่วมกับการระบุเหตุการณ์ที่เป็นเหตุให้ผู้ชุมนุมบาดเจ็บในตัวอย่างที่ (3) คือ “วีรบุรุษ-วีรสตรี”

สตรีตุลา” และการใช้ร่วมกับการระบุจำนวนของผู้ที่อ้างถึงในตัวอย่างที่ (4) คือ “6 วีรชนผู้กล้าสละชีวิต” ได้นำเสนอให้เห็นภาพที่ขอบธรรมของผู้ชุมนุมในด้านของการเป็นวีรชนผู้กล้าหาญและเสียสละ

4) การระบุบทบาทหน้าที่

การระบุบทบาทหน้าที่ (Functionalization) เป็นการระบุกิจกรรมหรือสิ่งที่ผู้กระทำทางสังคมได้กระทำ เช่น การอ้างถึงด้วยการใช้คำเรียกอาชีพหรือบทบาทหน้าที่ที่ปฏิบัติหรือรับผิดชอบ (van Leeuwen, 1996) ผลการศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพที่ขอบธรรมด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ในลักษณะของการชี้ให้เห็นถึงการเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ และการเป็นผู้ต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรมดังนี้

4.1) ผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ

ผลการศึกษาพบการใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่เพื่ออ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมที่แสดงให้เห็นถึงตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือด้วยการใช้คำนำหน้าชื่อที่เป็นการระบุคู่ควบกับการระบุชื่อ ได้แก่ “พลตรี จำลอง, พล.ต.จำลอง, พล.ต.จำลอง ศรีเมือง” ปรากฏในผู้จัดการฯ ข่าวสด และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) **พลตรี จำลอง** ชี้ ท่าที ของ ผบ.ทบ. ที่ออกรายการทางช่อง 3 ไม่ได้เป็นความเห็นส่วนตัว เพราะใส่เครื่องแบบ และมีทั้ง 4 เหล่าทัพพร้อม (ผู้จัดการฯ, 21/10/51)
- (2) "ทักษิณ"น้ำตาคลอ ประกาศหยุดช่วยลูกพรรคหาเสียงเลือกตั้งส.ส. ยอมรับเครียดเป็นห่วงครอบครัว หลังตร.จับร.ท.คาร์บอมบ์ได้ แฉมีรายงานหน่วยข่าวระบุว่ามีการ 4 นายร่วมขบวนการลอบสังหาร แต่ไม่ใช่**พล.ต.จำลอง ศรีเมือง** (ข่าวสด, 26/8/49)
- (3) แกนนำมากันครบยี่ 5 ข้อ'เรียกร้องพันธมิตรฯ มาตามนัดบุกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ...โดยมีแกนนำมากันครบทั้ง **พล.ต.จำลอง** สนธิ สมศักดิ์ พิภพ และสุริยะใส ขึ้นปราศรัยด้วยถ้อยคำอย่างเผ็ดร้อน (เดลินิวส์, 26/8/49)

จากตัวอย่าง จะเห็นการใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อคือ “พลตรี” และ “พล.ต.” ร่วมกับการระบุชื่อเพื่ออ้างถึงผู้เป็นหนึ่งในผู้นำการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ได้แก่ “พลตรี จำลอง, พล.ต.จำลอง, พล.ต.จำลอง ศรีเมือง” ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ข่าวสด และเดลินิวส์ การใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อเช่นนี้ได้นำเสนอภาพด้านบวกของผู้ชุมนุมที่ถูกอ้างถึงด้วยการแสดงให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงมีตำแหน่งหน้าที่หรือมีอาชีพที่น่าเชื่อถือ

4.2) ผู้ต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม

การระบุบทบาทหน้าที่โดยการระบุสิ่งที่ผู้ชุมนุมกระทำได้นำเสนอภาพด้านบวกในลักษณะของการชี้ให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ของการมาร่วมชุมนุมในครั้งนี้อย่างชัดเจนว่าผู้ชุมนุมมาร่วมชุมนุมในครั้งนี้อย่างต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรมปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและผู้จัดการฯ ทั้งการต่อต้านรัฐบาล

ที่มีขอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ “กลุ่มต่อต้านผู้นำเถื่อน” และการต่อต้านรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับระบอบที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่ “เครือข่ายต้านระบอบทักษิณ” ดังตัวอย่าง

- (1) แม้ว่านี่กลุ่มต้านหัวซุกหัวซุนระหว่างเปิดงานห้างดัง ขณะที่สมุนส่งอันธพาลไล่กระที่บประชาชนกลางเซ็นทรัลเวิลด์ ต่อหน้าตำรวจนับร้อยทั้งล้อมคอชก รุมกระที่บคนแก่และผู้หญิง ถึงห้ามเข้าโรงพยาบาล ยังไม่พอแจ้งข้อหากลุ่มต่อต้านผู้นำเถื่อน 2 คน บังอาจส่งเสียงดัง ไล่ "ทักษิณ" (ผู้จัดการฯ, 22/8/49)
- (2) “สังคิด” นำเครือข่ายต้านระบอบทักษิณให้ กำลังใจ “คุณหญิงจาวรธรรม” ตรวจสอบทุจริตโครงการรัฐบาล (ไทยรัฐ, 6/9/49)

การใช้คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมด้วย “กลุ่มต่อต้านผู้นำเถื่อน” ในตัวอย่างที่ (1) นำเสนอให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมมารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่มีขอบด้วยกฎหมาย ในขณะที่ “เครือข่ายต้านระบอบทักษิณ” ในตัวอย่างที่ (2) แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลและกลุ่มการเมืองที่เกี่ยวข้องกับระบอบทักษิณซึ่งคนในสังคมส่วนหนึ่งเห็นว่าเป็นระบอบที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ทั้งยังมีนักวิชาการหลายกลุ่มได้สร้างศัพท์ว่า “ระบอบทักษิณ” เพื่อประเมินหรือวิจารณ์ภาพรวมการบริหารงานในระยะเวลากว่า 5 ปีของนายทักษิณในแง่ลบ (ศิริพร สุขเมธารัตน์, 2556:153) การใช้คำแทนระบอบทบาทหน้าที่ด้วยการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมาร่วมชุมนุมในครั้งนี้เพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรมเป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในแง่ของการสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้ออกมากระทำในสิ่งที่ถูกต้องด้วยการต่อต้านรัฐบาลที่ขาดความชอบธรรมในการบริหารประเทศ

3.1.1.1.2 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมมีทั้งการระบุชื่อ การระบุบทบาทหน้าที่ และการอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคล ดังนี้

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การระบุชื่อ	1.1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล (การระบุชื่อเฉพาะ)	สนธิ ลิ้มทองกุล, จำลอง ศรีเมือง, พิภพ ธงไชย, สมศักดิ์ โกศัยสุข, สุริยะใส กตะศิลา, สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์, สนธิ, จำลอง, สุริยะใส, สมศักดิ์, พิภพ, สมเกียรติ
	1.2) ผู้เป็นกลุ่มผู้ชุมนุม (การระบุชื่อตามที่กลุ่มผู้ชุมนุมใช้)	พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย, พันธมิตรประชาธิปไตย, พธม., พันธมิตรฯ, กลุ่มพันธมิตรฯ
2) การระบุบทบาทหน้าที่	2.1) ผู้มีบทบาทต่างๆ ในการชุมนุม	แกนนำ, การ์ด, การ์ดผู้ชุมนุม, หัวหน้าการ์ด, ผู้ชุมนุม
	2.2) ผู้มาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล	กลุ่มต่อต้านทักษิณ, กลุ่มต่อต้านนายกฯ
3) การอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคล	3.1) ผู้เป็นผู้ชุมนุม (การระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุม)	เสื้อเหลือง, มือตบ

ตารางที่ 8 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

1) การระบุชื่อ

การระบุชื่อ (Nomination) เป็นการระบุชื่อผู้กระทำทางสังคมโดยอาจไม่มีคำนำหน้าชื่อหรือมีการใช้คำนำหน้าชื่อ (van Leeuwen, 1996) การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการระบุชื่อที่นำเสนอภาพที่เป็นกลาง ได้แก่ การระบุถึงความเป็นผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อผู้นำการชุมนุม และการชี้ให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้ชุมนุมด้วยการระบุชื่อกลุ่มผู้ชุมนุม ดังนี้

1.1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อเฉพาะของผู้นำการชุมนุมทั้งการระบุชื่อและนามสกุล เช่น “สนธิ ลิ้มทองกุล, จำลอง ศรีเมือง, พิภพ ธงไชย, สมศักดิ์ โกศัยสุข, สุริยะใส กตะศิลา, สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์” การระบุเฉพาะชื่อของผู้นำการชุมนุม เช่น “สนธิ, จำลอง, สุริยะใส, สมศักดิ์, พิภพ, สมเกียรติ” โดยทั่วไปแล้วการใช้คำแทนบุคคลด้วยการระบุเพียงชื่อหรือนามสกุลและไม่ใช้คำนำหน้าอาจเป็นการไม่ให้ความเคารพยกย่อง แต่เนื่องจากส่วนที่เป็นพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์มีเนื้อที่รายงานข่าวจำกัด การอ้างถึงบุคคลโดยไม่มีคำนำหน้าชื่อ และการระบุเพียงชื่อเต็ม ชื่อเล่น หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของชื่อจึงเป็นลักษณะที่พบได้ทั่วไปในพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ผู้วิจัยจึงจัดการใช้คำแทนในลักษณะเช่นนี้เป็นการอ้างถึงแบบเป็นกลาง ดังตัวอย่าง

- (1) “สนธิ ลิ้มทองกุล” ลั่นฟ้องศาลอาชญากรรมที่กระทำความผิดในเชิงสากล ที่กรุงเทพฯ ประเทศเนเธอร์แลนด์ เอาผิดตำรวจ นักการเมือง และนายกรัฐมนตรี (ไทยรัฐ, 9/10/51)
- (2) “จำลอง ศรีเมือง” แกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ สั่งตั้งเวทีปราศรัยแบบถาวร พร้อมกับล้อมลวดหนาม 3 ชั้น (เดลินิวส์, 3/6/51)
- (3) “สุริยะใส กตะศิลา”เตรียมพิมพ์เอกสาร ทำซีดีแนวความคิดการเมืองแบบใหม่แจก (ข่าวสด, 6/7/51)
- (4) “สนธิ”ลั่น 19 ก.ค.เปิดมาตรการใหม่ ระบุลั่นสะเทือน รบ.แน่ (มติชน, 15/7/49)
- (5) มือบพันธมิตรฯ เรือนหมื่นปีกหลักเชิงสะพานม้ฆวานฯ “จำลอง” ประกาศเป็นการต่อสู้ครั้งสุดท้ายที่ต้องเอาชนะ (ไทยโพสต์, 27/5/51)
- (6) สุริยะใส เผยพันธมิตรฯนัดหารื้อคุกรันี้ เชื้อเงื่อนไขลูงงอมเต็มที อาจต้องชุมนุมใหญ่ (ผู้จัดการฯ, 6/7/49)

จากตัวอย่างจะเห็นการอ้างถึงบุคคลโดยไม่มีคำนำหน้าชื่อและระบุเพียงชื่อและนามสกุลในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “สนธิ ลิ้มทองกุล, จำลอง ศรีเมือง, สุริยะใส กตะศิลา” เนื่องจากเนื้อที่การนำเสนอข่าวในหน้าแรกมีจำกัด จึงมักปรากฏการใช้เฉพาะชื่อหรือชื่อเล่นมาเป็นคำเรียกผู้นำการชุมนุมซึ่งพบเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังเช่นการระบุเฉพาะชื่อจริงในตัวอย่างที่ (4)-(6)

คือ “สนธิ, จำลอง, สุริยะใส” การใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อในลักษณะเช่นนี้จึงมิได้นำเสนอภาพในแง่บวกหรือลบของผู้นำการผู้ชุมนุมแต่อย่างใด เป็นเพียงแต่การนำเสนอภาพที่เป็นกลางของความเป็นปัจเจกบุคคลที่ระบุให้ทราบว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นใครเท่านั้น

1.2) ผู้เป็นกลุ่มผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนนำเสนอภาพที่เป็นกลางด้วยการสื่อให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นกลุ่มผู้ชุมนุมโดยการระบุชื่อกลุ่มผู้ชุมนุมพบเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ มีทั้งการระบุชื่อเต็มและชื่อย่อของกลุ่มผู้ชุมนุม ได้แก่ “พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย, พันธมิตรประชาธิปไตย, พธม., พันมิตรฯ, กลุ่มพันธมิตรฯ” เช่น “พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย, พันธมิตรประชาธิปไตย, พธม., ผู้ชุมนุม พธม., พันธมิตรฯ, มวลชนพันธมิตรฯ, กลุ่มพันธมิตรฯ, แนวร่วมพันธมิตรฯ, แนวร่วมกลุ่มพันธมิตรฯ, แนวร่วม พธม., เครือข่ายพธม.” ดังตัวอย่าง

- (1) ดีเดย์ “14 ก.ค.” ท้องสนามหลวง “พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” ชุมนุมใหญ่ขับไล่ “ทักษิณ” ก่อนเคลื่อนสู่ทำเนียบฯ (เดลินิวส์, 8/7/49)
- (2) พันธมิตรประชาธิปไตย ประกาศนัดชุมนุมใหญ่อีกวันศุกร์ที่ 14 ก.ค.นี้ รวมพลที่สนามหลวงก่อนจะเคลื่อนขบวนไปทำเนียบสอบถาม“ทักษิณ” (ข่าวสด, 8/7/49)
- (3) กลุ่มพันธมิตรฯ เปิดยุทธศาสตร์ดาวกระจายวันแรกไปที่อัยการสูงสุด (ผู้จัดการฯ, 24/11/51)
- (4) พันธมิตรฯ เล็งเลื่อนชุมนุมใหญ่ 14 ก.ค. (มติชน, 12/7/49)
- (5) มวลชนพันธมิตรฯ เคลื่อนทัพล้อมรัฐสภาตีห้า (ไทยโพสต์, 12/6/51)
- (6) พธม. ดาวกระจายแจกซีดีตุลาเลือด (ไทยรัฐ, 21/10/51)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการใช้คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยการระบุชื่อเพื่ออ้างถึงกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยการระบุว่าเป็นผู้ชุมนุมกลุ่มใด เช่น “พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” “พันธมิตรประชาธิปไตย” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(2) และส่วนใหญ่มักใช้คำย่อเนื่องด้วยข้อจำกัดของพื้นที่ในการนำเสนอข่าว เช่น “กลุ่มพันธมิตรฯ” “พันธมิตรฯ” “มวลชนพันธมิตรฯ” และ “พธม.” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (3)-(6) การใช้คำแทนในลักษณะนี้เป็นการระบุให้ทราบว่าอ้างถึงผู้ชุมนุมกลุ่มใดมีความหมายประจำคำในแง่บวกหรือลบ

2) การระบุบทบาทหน้าที่

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมในแง่มุมที่เป็นกลางด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ในการชุมนุม แบ่งเป็นสองลักษณะคือการชี้ให้เห็นบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม และการชี้ให้เห็นวัตถุประสงค์ว่าเป็นผู้ที่มาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล ดังนี้

2.1) ผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม

การใช้คำแทนเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุมพบเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ มีทั้งการระบุบทบาทเพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้นำการชุมนุม คือ “แกนนำ” ซึ่งหมายถึง ผู้ที่เป็นหลักหรือหัวหน้าของกลุ่มที่ชุมนุมเพื่อเรียกร้องหรือประท้วงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 153) เช่น “แกนนำ, แกนนำพันธมิตรฯ, แกนนำพธม., แกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ” เป็นผู้ดูแลกลุ่มผู้ชุมนุม คือ “การ์ด” เช่น “การ์ด, การ์ดพันธมิตรฯ, การ์ดอาสาพันธมิตรฯ, การ์ดผู้ชุมนุม, หัวหน้าการ์ด, หัวหน้าการ์ดพันธมิตรฯ” และเป็นผู้ที่มาร่วมการชุมนุม คือ “ผู้ชุมนุม” เช่น “ผู้ชุมนุม, ผู้ชุมนุม พธม., ผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ” ดังแสดงในตัวอย่าง

- (1) “แกนนำ พธม.” ย้ายยึดหลักกองหิงสาส์ไม่ถอย (ไทยโพสต์, 28/11/51)
- (2) แกนนำพันธมิตรฯ ปรับแผนวันที่ 14 ก.ค. ไม่ชุมนุมใหญ่เปลี่ยนเป็นเดินขบวนไป 6 สถานทูตที่“แก้ว”เดินทางไปเยือน และเขียนจดหมายถึงผู้นำ ปิดท้ายที่สถานทูตสหรัฐฯ (ข่าวสด, 13/7/49)
- (3) 5 แกนนำ ปรับแผนเคลื่อนผู้ชุมนุมกลับไปปักหลักสะพานม้ามวานรังสรรค์ (มติชน , 8/7/51)
- (4) ‘จำลอง’แกนนำพธม.เมินถก ผบ.สูงสุดชี้เหน้อย2ฝ่ายคือ (ไทยรัฐ, 7/9/51)
- (5) การ์ดอาสาพันธมิตรฯ 150 คน เข้าร่วมพิธีตักน้ำสาบานตน ต่อหน้ารูปหล่อพระเจ้าตากสินมหาราช (ผู้จัดการฯ, 24/10/51)
- (6) อลึกลับยิงระเบิดเอ็ม 79 ถล่มกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรฯในทำเนียบรัฐบาลกลางดึก (ไทยรัฐ, 21/11/51)
- (7) ผู้ชุมนุมตำนาปลุกข้าวเป็นที่ระลึกหน้าตึกไทยคู่ฟ้า (เดลินิวส์, 7/9/51)

จากตัวอย่าง มีการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ในการชุมนุม ทั้งเป็นผู้นำการชุมนุม คือ “แกนนำ พธม., แกนนำพันธมิตรฯ, 5 แกนนำ, ‘จำลอง’แกนนำพธม.” ในตัวอย่างที่ (1)-(4) การระบุบทบาทหน้าที่ของเป็นผู้ดูแลกลุ่มผู้ชุมนุม คือ “การ์ดอาสาพันธมิตรฯ” ในตัวอย่างที่ (5) และการระบุบทบาทหน้าที่เป็นผู้เข้าร่วมการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล คือ “ผู้ชุมนุม, กลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ” ในตัวอย่างที่ (3) และ (5)-(6) จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะนี้มิได้มีความหมายไปในแง่บวกหรือลบ เป็นเพียงการนำเสนอภาพในด้านที่เป็นกลางเพื่อระบุให้ทราบว่าผู้ที่อ้างถึงมีบทบาทหน้าที่เช่นไรในการชุมนุม

2.2) ผู้มาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล

ผลการศึกษาพบการใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่โดยการชี้ให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ของผู้ชุมนุมว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “กลุ่มต่อต้านทักษิณ, กลุ่มด้านทักษิณ, กลุ่มต่อต้านนายกฯ” ดังตัวอย่าง

- (1) คดีความยังยึดตำรวจอ้างเหตุรอสอบปากคำเพิ่ม ทั้งยังมุ่งเล่นงานกลุ่มต่อต้านทักษิณ ฟูใครส่งเสียงอื้ออึงอะอะเจอจับกุมแน่พร้อมจดหมายจับ 8 แกนนำพันธมิตรฯ สกัดเคลื่อนไหวใหญ่ (ผู้จัดการฯ, 30/8/49)
- (2) “ผบช.ส.” ได้กลุ่มต่อต้านนายกฯบางคน เคยมีคดีบุกทำเนียบรัฐบาลมาแล้ว (เดลินิวส์, 23/8/49)
- (3) ผกก.สส.บก.น.6 เข้าให้การกรณีสั่งจับมือบั่น “ทักษิณ” ยันไม่รู้จักกับ 2 มือถือคอคและไม่ได้สั่งให้ไปจับกุมใคร (ไทยรัฐ, 25/8/49)

การใช้คำแทนที่ปรากฏในตัวอย่างได้แก่ “กลุ่มต่อต้านทักษิณ, กลุ่มต่อต้านนายกฯ” ล้วนทำเสนอให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ในการมาชุมนุมเพื่อล้มล้าง ต่อต้าน และขับไล่อำนาจรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตรของผู้ชุมนุม การใช้คำแทนในลักษณะเช่นนี้เป็น การนำเสนอภาพในด้านที่เป็นกลางเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมชุมนุมในครั้งนี้เพื่อต้องการประท้วงและต่อต้านรัฐบาลมิได้มีความหมายที่สื่อให้เห็นว่าการกระทำดังกล่าวของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นการกระทำที่ชอบธรรมหรือไม่

3) การอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคล

การอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคล (Impersonalization) เป็นการใช้นามธรรมหรือรูปธรรมที่ไม่รวมคุณลักษณะทางความหมายของมนุษย์ ได้แก่ “การทำให้เป็นนามธรรม” (Abstraction) เมื่อต้องการหมายถึงลักษณะหรือคุณลักษณะบางประการ และ “การทำให้เป็นรูปธรรม” (Objectivation) ด้วยการอ้างอิงสถานที่หรือสิ่งที่เกี่ยวข้อง (van Leeuwen, 1996) จากข้อมูลการศึกษาพบว่าการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคลเพื่อนำเสนอภาพในแง่บวกที่เป็นกลาง ได้แก่ การระบุให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้ชุมนุมโดยระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุมแทนการเรียกชื่อกลุ่มผู้ชุมนุม ดังนี้

3.1) ผู้เป็นผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพในแง่บวกที่เป็นกลางด้วยการอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคลในลักษณะของการระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ได้แก่ “เสื้อเหลือง” และ “มือตบ” แทนการเรียกชื่อกลุ่มผู้ชุมนุมปรากฏในสื่อทุกฉบับ เช่น “เสื้อเหลือง, กลุ่มเสื้อเหลือง, ฝ่ายเสื้อเหลือง, แนวร่วมเสื้อเหลือง, เหลือง” และ “มือตบ, ขบวนการมือตบ” ดังตัวอย่าง

- (1) เสื้อเหลืองแจกวีซีดีประจานตำรวจฆ่าประชาชนหน้าห้างใหญ่ตรงข้ามกรมตำรวจ (ไทยโพสต์, 20/10/51)
- (2) กลุ่มแท็กซี่เสื้อแดงปิดถนนดักตีคนเสื้อเหลือง อ้างสกัดไม่ให้มาปิดวิทย์ชุมชน (ไทยรัฐ, 25/11/51)
- (3) เหลือง-แดงปะทะเชียงใหม่ดับ 1 (มติชน, 27/11/51)
- (4) “มือตบ” โผล่ต้อนรับ “นายกฯ เขยคนเมือง” ทั้งบนดอยสุเทพและหลังกินมื้อเที่ยง แถมถุกตระโกนถามเรื่องพาสปอร์ตแดง“ทักษิณ” (ผู้จัดการฯ, 3/10/51)

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมว่า “เสื้อเหลือง” “คนเสื้อเหลือง” และ “เหลือง” ในตัวอย่างที่ (1)-(3) เป็นการใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ คือ “เสื้อสีเหลือง” และ “สีเหลือง” เนื่องจากเป็นสีเสื้อที่ผู้ชุมนุมใส่เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงตนว่าเป็นผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ ในขณะที่ “มือตบ” ในตัวอย่างที่ (4) เป็นการใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุถึง “มือตบ” ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ ใช้ประกอบการชุมนุมเพื่อทำเสียงดังแทนการตบมือ ในการชุมนุมแต่ละครั้งผู้ชุมนุมใช้ทั้งเสื้อสีเหลืองและมือตบจนกลายเป็นสัญลักษณ์ของการชุมนุมและต่อมาก็ได้ใช้เป็นคำแทนเพื่ออ้างถึงผู้ชุมนุมกลุ่มนี้ การใช้คำแทนเช่นนี้เป็นการอ้างถึงผู้ชุมนุมในแง่มุมที่เป็นกลาง เนื่องจากเป็นเพียงการระบุให้ทราบว่าผู้ชุมนุมกลุ่มใด ส่วนการตีความเนื้อข่าวว่าสื่อความในทางบวกหรือลบจะขึ้นอยู่กับคำกริยาที่ปรากฏร่วมด้วยเป็นสำคัญ

3.1.1.1.3 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้อ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ได้แก่ การรวมกลุ่มและการประเมินค่าในลักษณะต่าง ๆ ดังตาราง

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การรวมกลุ่ม	1.1) กลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความวุ่นวาย	มือบ
2) การประเมินค่า	2.1) ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย	กบฏ
	2.2) ผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง	หัวโจก, โจก
	2.3) ผู้ก่อความเดือดร้อน	แก๊ง

ตารางที่ 9 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้นรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

1) การรวมกลุ่ม

การใช้คำแทนที่นำเสนอภาพลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมด้วยการรวมกลุ่ม ได้แก่ การระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มารวมตัวกันที่สื่อความหมายของกลุ่มคนที่เป็นผู้ที่มีลักษณะก่อความวุ่นวาย ดังนี้

1.1) กลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความวุ่นวาย

การใช้คำแทนที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมด้วยการรวมกลุ่มในลักษณะของการระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มารวมตัวกันที่สื่อความหมายของการเป็นกลุ่มคนหรือเป็นฝูงชนที่ก่อความวุ่นวาย ได้แก่ การใช้คำว่า “มือบ” ที่ปรากฏใช้อ้างถึงผู้ชุมนุมในสื่อหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ มีทั้งการใช้เพียงคำว่า “มือบ” อ้างถึงผู้ชุมนุม หรือการใช้ร่วมกับการระบุชื่อ เช่น “มือบพันธมิตร, มือบพันธมิตรฯ, มือบพรม.” การใช้ร่วมกับการระบุพื้นที่จัดชุมนุมหรือภูมิภาคของชุมนุม เช่น “มือบใต้, มือบเหนือ-อีสาน, มือบภูเก็ต, มือบโคราช” หรือการใช้ร่วมกับการระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุม เช่น “มือบเสื้อเหลือง, มือบมือตบ” ดังตัวอย่าง

- (1) “โกวิท” สั่งเตรียมปราบ**ม็อบ** (ผู้จัดการฯ, 29/11/51)
- (2) **ม็อบพรม**ฮือปิดล้อมยี่ตึกรัฐสภา"ชัย"ยันประชุมสส.ได้ (ข่าวสด, 29/11/51)
- (3) **ม็อบพันธมิตร**ยันปักหลักปิดถนนราชดำเนินไม่มีกำหนด (มติชน, 4/6/51)
- (4) **"ม็อบใต้"**ฮือไล่"มท.1"เหลิมแผ่นมุดพงหญ้า (ไทยโพสต์, 3/7/51)
- (5) **ม็อบเสื้อเหลือง** เปิดฉากยิงไล่คนเสื้อแดง ที่ปากซอยวิภาวดี 3 (เดลินิวส์, 3/7/51)
- (6) **ม็อบมือตบ**ตามราวี่ไม่เลิก ตามโທ່งก่งกำลังตำรวจระหว่างซ้อมสวนสนาม (ไทยรัฐ, 24/11/51)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่ามีการใช้คำแทนอ้างถึงกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง คือ “ม็อบ, ม็อบพรม, ม็อบพันธมิตร, ม็อบใต้, ม็อบเสื้อเหลือง, ม็อบมือตบ” การใช้คำว่า “ม็อบ” อ้างถึงผู้ชุมนุมมาจากภาษาอังกฤษที่แผลงง่ายคือ “mob” ที่สื่อถึงกลุ่มคนไร้ระเบียบและก่อความวุ่นวายหรือก่อจลาจล ด้วยเหตุนี้ การใช้คำดังกล่าวเพื่ออ้างถึงผู้ชุมนุมในภาษาไทยแทน “ผู้ชุมนุม” หรือ “มวลชน” จึงเป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม เนื่องจากแม้คำดังกล่าวจะมีความหมายถึงกลุ่มคนจำนวนมากที่รวมตัวกันเพื่อต่อต้านหรือเรียกร้องสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ก็ได้แผลงนัยที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมอาจเป็นกลุ่มคนที่ก่อความไม่สงบในการชุมนุมด้วยเช่นกัน

2) การประเมินค่า

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมด้วยการใช้คำแสดงการประเมินค่าที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย และเป็นผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง ดังนี้

2.1) ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ การใช้คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยคำว่า “กบฏ” ซึ่งหมายถึงผู้ประทุษร้ายต่อทางอาณาจักร (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 9) จากข้อมูลพบการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะดังกล่าวในสื่อทุกฉบับยกเว้นผู้จัดการ เช่น “กบฏ, กบฏพันธมิตรฯ, 9 กบฏ, 9 แกนนำ "กบฏ", 1ใน9กบฏ, ผู้ต้องหากบฏ, ผู้ต้องหาคดีกบฏ” ดังตัวอย่าง

- (1) ชุนิโรทะ**"9กบฏ"**แลกยุตมี**ม็อบ!** (ไทยโพสต์, 14/9/51)
- (2) ศาลอาญาไม่ส่งคำร้องอุทธรณ์เพิกถอนหมายจับ **"9กบฏ"** (ไทยรัฐ,)
- (3) **"ไชยวัฒน์ ลินสุวรรณ"** 1 ใน 9 **กบฏพันธมิตรฯ** โดนตร.จับตัวเป็นรายแรกแล้ว **ชะล่าใจ** ออกจากที่ชุมนุมทำเนียบรัฐบาล เลยโดนตร.ควบคุมตัว ไปขังชั่วคราวที่ ตชด.ภาค 1 (ข่าวสด, 4/10/51)

- (4) ไชยวัฒน์ ลินสุวงศ์ 1 ใน 9 ผู้ต้องหาทกบฏจากเหตุ พรม. ชุมนุม เข้าเรือนจำลาดยาว หลังศาลรับฝากขัง 12 วัน นัด 6 ต.ค.นี้ พิจารณาปล่อยตัวหรือไม่ (เดลินิวส์, 5/10/51)
- (5) ศาลอนุญาตฝากขังผู้ต้องหาทกบฏ เจ้าหน้าที่เรือนจำนำตัวเข้าคุกทันที รอฟังคำสั่งขอปล่อยตัว 6 ต.ค. (มติชน, 5/10/51)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรฯส่วนหนึ่งเป็น “ทกบฏ” ได้แก่ “9 ทกบฏ, “ไชยวัฒน์ ลินสุวงศ์” 1 ใน 9 ทกบฏพันธมิตรฯ, ไชยวัฒน์ ลินสุวงศ์ 1 ใน 9 ผู้ต้องหาทกบฏ, ผู้ต้องหาทกบฏ” ได้สื่อเนื้อหาของกรกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรมด้วยการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเหล่านี้เป็นผู้ล้มล้างอำนาจรัฐหรือล้มล้างการปกครอง การใช้คำแทนดังกล่าวมาเรียกกลุ่มผู้ชุมนุมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับยกเว้นผู้จัดการฯ จึงนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตยหรือเป็นผู้ทำลายความมั่นคงของประเทศชาติ

2.2) ผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง

การใช้คำแสดงการประเมินค่าด้านลบที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรงด้วยการใช้คำแทนคือ “หัวโจก” หรือ “โจก” สื่อถึงหัวหน้าหรือผู้นำกลุ่มของผู้ที่ประพฤติตนไม่ดีหรือเป็นหัวหน้าในทางไม่ดี เนื่องจากคำว่า “โจก” หมายถึงหัวหน้าและเป็นคำที่มักใช้ในทางไม่ดี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 340) ผลการศึกษาพบการใช้คำแทนดังกล่าวปรากฏในไทยโพสต์ มติชน และเดลินิวส์ ได้แก่ “หัวโจก, โจก, หัวโจกพรม.รุ่น 2” ดังตัวอย่าง

- (1) “เฉลิม”ไม่หวั่นมือปล่ ประกาศลงภาคใต้อีก ปูดเจ้ามือหวยใต้ดินนำทีมไล่ รongโฆษกรบ.ชุด ส.ส.เป็นหัวโจกสั่งการ (มติชน, 4/7/51)
- (2) “หมัก” แก่เกมพันธมิตรฯ ใช้กองบัญชาการกองทัพไทยประชุม ครม.พร้อมถกผู้นำเหล่าทัพเครียด ก่อนแถลงโต้ทำผิดกฎหมายร้ายแรง ลั่นหมดความอดทน ชู่จัดการหัวโจก 5-6 คนทำลายบ้านเมือง (ไทยโพสต์, 27/8/51)
- (3) ส.ส.พช.แจ้งจับ หัวโจกพรม.รุ่น 2 พามือบุกปิดล้อมรัฐสภา (เดลินิวส์, 15/10/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่า การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าด้วยคำว่า “หัวโจก, หัวโจก 5-6 คน, หัวโจกพรม.รุ่น 2” ที่ปรากฏในไทยโพสต์ มติชน และเดลินิวส์ ได้นำเสนอภาพผู้ชุมนุมที่ถูกอ้างถึงในแง่ของการเป็นผู้กระทำสิ่งที่ไม่ดี เนื่องจากคำว่า “โจก” มีนัยด้านลบที่สื่อความหมายถึงผู้นำคนในกลุ่มกระทำความผิดด้วยการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง การใช้คำแทนผู้เป็นผู้นำของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยคำว่า “โจก” ที่สื่อถึงการเป็นผู้นำผู้อื่นกระทำในสิ่งที่ไม่ดีเช่นนี้ได้นำเสนอภาพในด้านการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความรุนแรง

2.3) ผู้ก่อความเดือดร้อน

จากข้อมูลที่น่ามาศึกษาพบว่ามีการใช้คำอ้างถึงผู้ชุมนุมด้วยการใช้คำว่า “แก๊ง” ซึ่งเป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษ คือ “gang” หมายถึง กลุ่มคนที่ตั้งเป็นก๊กเป็นเหล่า (มักใช้ในความหมายไม่ดี) และกลุ่มคนที่ประพฤติตนไม่ดี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 152) การใช้คำแทนผู้ชุมนุมที่สื่อความหมายถึงกลุ่มคนที่รวมตัวกันกระทำในสิ่งที่ไม่ดีและสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น คือ “แก๊งพันธมิตร” ที่ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (4) ตำรวจเตรียมเล่นงานแก๊งพันธมิตรที่ทำผิด โยน ปง.สอบ แห่ลงเงินทุนพันธมิตรฯ (ไทยรัฐ, 4/12/51)

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่าง เป็นการใช้คำประเมินค่าร่วมกับการระบุชื่อกลุ่มผู้ชุมนุม คือ “แก๊งพันธมิตร” เพื่อระบุให้ทราบว่ากลุ่มที่กล่าวถึงคือผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อพิจารณาการใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยคำว่า “แก๊งพันธมิตร” ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จะเห็นว่าการใช้คำแทนดังกล่าวได้นำเสนอภาพในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงรัฐบาลของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อความหมายให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่รวมตัวกันกระทำในสิ่งการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น มิได้ชุมนุมอย่างสันติ

3.1.1.2 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาล

ผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลในงานวิจัยนี้หมายถึงผู้อยู่ในคณะรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องกับฝ่ายรัฐบาล รวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐผู้มีหน้าที่ดูแลและควบคุมการชุมนุม ทั้งหัวหน้าหน่วยงานรัฐที่ควบคุมดูแลการชุมนุม และเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลและควบคุมฝูงชน

จากการเก็บข้อมูลในพาดหัวข่าวและวรรณคดี ผู้วิจัยพบว่าผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลที่มีบทบาทสำคัญในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 และปรากฏการใช้คำแทนบุคคลที่หลากหลายในหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในช่วงเวลาดังกล่าว ทั้ง “นายทักษิณ ชินวัตร” ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี 9 กุมภาพันธ์ 2544 - 19 กันยายน 2549 “นายสมศรี สุนทรเวช” ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี 29 มกราคม - 9 กันยายน พ.ศ. 2551 และ “นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์” ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี 18 กันยายน - 2 ธันวาคม พ.ศ. 2551

ส่วนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลคนอื่นๆ ได้แก่ “ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง” รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในรัฐบาลนายสมศรี สุนทรเวช และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ “นายพดล ปัทมะ” รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในรัฐบาลของนายสมศรี สุนทรเวช “พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ” รองนายกรัฐมนตรีในรัฐบาลทักษิณสมัยแรก และรอง

975338140

นายกรัฐมนตรีในรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ “นายจักรภพ เพ็ญแข” โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีในรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตร และเป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และ “นายฉัฐวุฒิ ใสยเกื้อ” โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ในขณะที่ผู้กระทำทางสังคมที่มีบทบาทเป็นผู้ดูแลความสงบเรียบร้อยในการชุมนุม รวมทั้งเป็นฝ่ายที่ปราบปรามและปะทะกับผู้ชุมนุมคือเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ผลการศึกษาพบการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลในแง่มุมที่ชอบธรรม เป็นกลางและไม่ชอบธรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.1.2.1 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่นำเสนอภาพตัวแทนในแง่มุมที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่พบในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การระบุบทบาทหน้าที่ ดังนี้

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การระบุบทบาทหน้าที่	1.1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศและดูแลการชุมนุม	นายกฯ, นายกรัฐมนตรี, รักษาการนายกฯ, รักษาการนายกรัฐมนตรี, อดีตนายกฯ, อดีตนายกรัฐมนตรี, รองนายกฯ, รรมว.ต่างประเทศ
	1.2) ผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่นำเชื่อถือ	พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร, พ.ต.ท.ทักษิณ

ตารางที่ 10 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

1) การระบุบทบาทหน้าที่

การใช้คำแทนหัวหน้าหน่วยงานรัฐด้วยการระบุบทบาทหน้าที่เพื่อนำเสนอภาพในแง่มุมที่ชอบธรรมเป็นการชี้ให้เห็นว่าเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศและดูแลการชุมนุม ดังนี้

1.1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศและดูแลการชุมนุม

การใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่เพื่ออ้างถึงฝ่ายรัฐบาลที่แสดงให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศและดูแลการชุมนุมหรือเป็นอดีตผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งดังกล่าวปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “นายกฯ, นายกรัฐมนตรี, รักษาการนายกฯ, รักษาการนายกรัฐมนตรี, อดีตนายกฯ, อดีตนายกรัฐมนตรี, อดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร, นายกฯ ทักษิณ, อดีตนายกฯ ทักษิณ, นายกฯ แม้ว, นายกฯสมัคร, นายกฯ หมัก, นายกฯ สมชาย, นายกฯ ชาย, รองนายกฯ, รรมว.ต่างประเทศ” ดังตัวอย่าง

- (1) “แม้ว” ประเดิมทัวร์เหนือตรวจงานเชียงใหม่ ทำสนามบินป่วนมือบเขียร์หวัดปะทะมือปลัด “นายกฯ” ประกาศวางไม้ค้ำค้ำกับประชาชน 19 ส.ค. (มติชน, 15/8/49)

- (2) อดีตนายทักซิณ เปิดใจในงานรับขวัญ ส.ส.พช.ที่อุตรธานี ส่งเสียงสายตรงผ่านโทรศัพท์มือถือจากลอนดอน ระบุโดนฝ่ายตรงข้ามรังแกจนครอบครัวลำบาก ไม่ได้รับความเป็นธรรม (เดลินิวส์, 18/10/51)
- (3) นายทักซิณตอบกลับ คน พช.อยู่ฝ่ายพันธมิตรฯ ยันตำรวจใช้แค่โลโก้กระบองเข้าปะทะมือ (ไทยรัฐ, 1/9/51)
- (4) นายทักซิณ อ้าปากไม่ซีเรียสกับการเมืองที่กำลังตึงเครียด เมินพันธมิตรฯ ชุมนุม เพราะปรบมือข้างเดียวคงไม่ดัง (ไทยโพสต์, 29/4/51)
- (5) นายทักซิณ ขึ้นเหนือปฏิบัติภารกิจเชียงใหม่บ้านเกิดภรรยา (ผู้จัดการฯ, 3/10/51)
- (6) รักษาการนายทักซิณ "สมชาย วงศ์สวัสดิ์" รุดหาหรือมอบ.ทบ. "อนุพงษ์ เผ่าจินดา" ได้ข้อสรุปต่อยกเลิกพ.ร.ก.ฉุกเฉินในพื้นที่กทม. เนื่องจากส่งผลเสียหายต่อหลายๆ ด้าน (ข่าวสด, 14/9/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้คำแทนระบุบทบาทหน้าที่ของผู้เป็นนายกรัฐมนตรีทั้งสามคน ได้แก่ การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ในตัวอย่างที่ (1)-(2) ของนายทักซิณ ชินวัตร คือ “นายทักซิณ, อดีตนายทักซิณ ทักซิณ” การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ในตัวอย่างที่ (3)-(4) ของนายสมคิด สุนทรเวช คือ “นายทักซิณ, นายทักซิณ” และการใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ในตัวอย่างที่ (5)-(6) คือ “นายทักซิณ, รักษาการนายทักซิณ” “สมชาย วงศ์สวัสดิ์” การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่เช่นนี้เป็นการสร้างความชอบธรรมให้ฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากการเน้นย้ำบทบาทหน้าที่ในการเป็นหัวหน้าฝ่ายรัฐบาลที่มีหน้าที่บริหารบ้านเมืองและดูแลการชุมนุมที่เกิดขึ้น

1.2) ผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ

ผลการศึกษาพบการใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่เพื่ออ้างถึงฝ่ายรัฐบาลที่แสดงให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือด้วยการใช้นำหน้าชื่อที่เป็นการระบุยศ ร่วมกับการระบุชื่อ ได้แก่ “พ.ต.ท.ทักซิณ ชินวัตร, พ.ต.ท.ทักซิณ” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสด มติชน และไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (1) ตำรวจยืนยันว่า เหตุปะทะกันที่หน้าห้างเซ็นทรัลเวิลด์พลาซ่า เมื่อเย็นวันจันทร์ที่ผ่านมา (21 ส.ค.49) เจ้าหน้าที่ทำดีที่สุดแล้ว และพยายามวางตัวเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ระหว่างกลุ่มต่อต้านและกลุ่มสนับสนุน พ.ต.ท.ทักซิณ ชินวัตร รักษาการนายกรัฐมนตรี (ไทยโพสต์, 24/8/49)
- (2) อาจารย์มหาวิทยาลัย 32 สถาบัน ลงชื่อกว่า 200คนเรียกร้องไม่ใช้ความรุนแรงในการชุมนุม เสนอชะลอแก้รัฐธรรมนูญไปก่อน ส่วนคดีของพ.ต.ท.ทักซิณก็ให้ว่าไปตามกระบวนการยุติธรรมโดยปราศจากการแทรกแซง (ข่าวสด, 11/6/51)
- (3) ศาลสั่ง “แมนเจอร์มีเดีย” ล้มละลายฯ ดร.เส็งถอดยศ พ.ต.ท.ทักซิณ (มติชน, 20/11/51)

- (4) นายกรัฐมนตรียื่นพรทศหลังประชาชนไม่เกี่ยวข้องในการขอพระราชทานอภัยโทษของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ส่วนใครจะล่าหรือไม่ล่ารายชื่อ เป็นเรื่องส่วนบุคคล (ไทยรัฐ, 5/11/51)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อคือ “พ.ต.ท.” (พันตำรวจโท) ร่วมกับการระบุชื่อเพื่ออ้างถึงอดีตนายกฯทักษิณ ชินวัตร ได้แก่ “พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร, พ.ต.ท.ทักษิณ” ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับยกเว้นผู้จัดการฯ และเดลินิวส์ การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงบุคคลด้วยการระบุชื่อเช่นนี้ได้นำเสนอภาพด้านบวกของผู้ที่ถูกอ้างถึงในแง่ของการแสดงให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ

3.1.1.2.2 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล

การใช้คำแทนที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้เป็นหัวหน้าหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ การระบุชื่อ และการระบุบทบาทหน้าที่ โดยปรากฏลักษณะการใช้คำแทนดังกล่าวดังตาราง

ตารางที่ 11 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การระบุชื่อ	1.1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล (การระบุชื่อเฉพาะ)	ทักษิณ ชินวัตร, สมัคร สุนทรเวช, สมชาย วงศ์สวัสดิ์, เฉลิม อยู่บำรุง, นพดล ปัทมะ, จักรภพ เพ็ญแข, ญัฐวุฒิ ไสยเกื้อ, ทักษิณ, สมัคร, สมชาย, เฉลิม, นพดล, จักรภพ, ขวลิต, แม้ว, หมัก, เกลิม, จิว
2) การระบุบทบาทหน้าที่	2.1) ผู้มีอาชีพรักษา ความสงบเรียบร้อย	ตำรวจ, ตร.

1) การระบุชื่อ

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับปรากฏการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลด้วยการระบุชื่อที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็นกลางในลักษณะของการให้ภาพของผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อเฉพาะ ดังนี้

1.1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล

การใช้คำแทนแสดงความเป็นผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อเฉพาะที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีทั้งการระบุชื่อ-นามสกุล เช่น “ทักษิณ ชินวัตร, สมัคร สุนทรเวช, สมชาย วงศ์สวัสดิ์, เฉลิม อยู่บำรุง, นพดล ปัทมะ, จักรภพ เพ็ญแข, ญัฐวุฒิ ไสยเกื้อ” การระบุเฉพาะชื่อจริง เช่น “ทักษิณ, สมัคร, สมชาย, เฉลิม, นพดล, จักรภพ, ขวลิต” และการระบุชื่อเล่นหรือส่วนหนึ่งของชื่อจริง เช่น “แม้ว, หมัก, เกลิม, จิว” ตัวอย่างการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลด้วยการระบุชื่อเฉพาะมีดังนี้

- (1) "ทักษิณ ชินวัตร" ประกาศกร้าวข้ามประเทศจะต่อสู้กับศัตรูทางการเมืองต่อไป อุบ
เจียบไม่บอกจะไปอยู่ที่ประเทศอะไร (ไทยรัฐ, 11/11/51)
- (2) คาลอรณ.นัดวันนี่ชี้เป็นชี้ตาย "สมัคร สุนทรเวช" คดีรับจ๊อบพิธีกร "ชิมไปบ่นไป"
ระหว่างเป็นนายกฯ (เดลินิวส์, 9/9/51)
- (3) "ทักษิณ"กบดานเจียบที่ท่าเนียบฯ สั่งจัดงานนอกหวั่นเผชิญหน้ากลุ่มต้าน (ผู้จัดการฯ,
24/8/49)
- (4) "สมชาย"หนีมือบใช้สนามบินดอนเมืองแทนท่าเนียบ เร่งถก ครม.ตั้งรองนายกฯทำ
หน้าที่แทน
- (5) (มติชน, 11/9/51)
- (6) "แม่่ว"ยกเลิกงานบรรยายที่มหาวิทยาลัยเกริก หวั่นเกิดเหตุมือบตีกันและซ้ารอย
เซ็นทรัล เวิลด์
- (7) (ข่าวสด, 23/8/49)
- (8) "หมัก" ชัดพันธมิตรฯ ปลุกระดมจุดชนวนปฏิวัติ (ไทยโพสต์, 28/4/51)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อเฉพาะที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็น
กลางของฝ่ายรัฐบาลทั้งการระบุชื่อ-นามสกุล ในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ "ทักษิณ ชินวัตร, สมัคร สุนทร
เวช" การระบุเฉพาะชื่อจริง ในตัวอย่างที่ (3)-(4) คือ "ทักษิณ, สมชาย" และการระบุชื่อเล่นหรือส่วน
หนึ่งของชื่อจริง ในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ "แม่่ว, หมัก" จะเห็นได้ว่าการระบุชื่อดังกล่าวเป็นเพียงการ
ใช้คำแทนอ้างถึงผู้กระทำทางสังคมเพื่อระบุให้รู้ว่ากำลังอ้างถึงบุคคลใดเท่านั้นมิได้สื่อความหมายไปใน
แง่บวกหรือลบ และแม้ว่าโดยทั่วไปแล้วการเรียกเพียงชื่อหรือชื่อเล่นของบุคคลที่มีได้สนิทสนมกันอาจ
ถือได้ว่าไม่สุภาพ แต่ในกรณีของการรายงานข่าวหน้าหนึ่งนั้น เนื่องจากพื้นที่การนำเสนอข่าวมีจำกัด
พาดหัวข่าวที่ปรากฏในสื่อแต่ละฉบับจึงมักระบุชื่อแบบไม่เป็นทางการ ทั้งการระบุเฉพาะชื่อและการ
ระบุเพียงชื่อเล่นมากกว่าการเรียกทั้งชื่อและนามสกุล

2) การระบุบทบาทหน้าที่

การใช้คำแทนระบุบทบาทหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาลที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็นกลางได้แก่การ
ใช้คำแทนระบุถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่รัฐผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลและควบคุมฝูงชนใน
ลักษณะของการแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อยดังนี้

2.1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย

การใช้คำแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็นกลางด้วยการระบุบทบาทหน้าที่
ในลักษณะของการแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย คือ "ตำรวจ" และ "ตร."
ซึ่งหมายถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ตรวจตรารักษาความสงบ จับกุม และปราบปรามผู้กระทำผิด
กฎหมาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 497-498) รวมทั้งการใช้คำแทนอื่นที่สื่อความหมายเดียวกัน คือ

975338140

“เจ้าหน้าที่ตำรวจ” และ “เจ้าหน้าที่” จากตัวบทที่ศึกษาพบการใช้คำแทนเหล่านี้ปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) ประชาชนพันธมิตรฯ ร่วมกันทำบุญตักบาตรแด่พระภิกษุสงฆ์ 99 รูป อุทิศบุญกุศลแก่ “น้องโบว์-สารวัตเจ้าบ” ผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ **เจ้าหน้าที่ตำรวจ** สลายการชุมนุมบริเวณหน้ารัฐสภา เมื่อเช้าวันที่ 7 ต.ค.ที่ผ่านมา (ผู้จัดการฯ, 16/10/51)
- (2) 9 แกนนำและแนวร่วมพันธมิตรฯ ดบเท้าเข้าพบพนักงานอัยการ หลัง **เจ้าหน้าที่ตำรวจ สน.นางเลิ้ง** นำสำนวนส่งฟ้องใน 3 ข้อหาที่เหลือ (ไทยรัฐ, 6/11/51)
- (3) **ตำรวจ** ยืนยันว่า เหตุปะทะกันที่หน้าห้างเซ็นทรัลเวิลด์พลาซ่า เมื่อเย็นวันจันทร์ที่ผ่านมา (21 ส.ค.49) **เจ้าหน้าที่** ทำดีที่สุดแล้ว และพยายามวางตัวเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ระหว่างกลุ่มต่อต้านและกลุ่มสนับสนุน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร รักษาการนายกรัฐมนตรี (ไทยโพสต์, 24/8/49)
- (4) **ตำรวจ** ลี้ภัยกันเข้าบ้านพัก “สมิคร” สับเปลี่ยนกำลังตลอด 24 ชั่วโมง (มติชน, 6/9/51)
- (5) **ตร.** ระดมบล็อกมือบไม่ให้งถึงทำเนียบฯ (ข่าวสด, 19/6/51)
- (6) **ตร.** เสริมกำลังเต็มทำเนียบ (เดลินิวส์, 24/6/51)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าหนังสือพิมพ์ทุกฉบับต่างใช้คำแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งในพาดหัวข่าวและวรรคนำด้วยการระบุอาชีพทั้ง “เจ้าหน้าที่ตำรวจ, เจ้าหน้าที่, ตำรวจ” ในตัวอย่างที่ (1)-(4) และการใช้อักษรย่อว่า “ตร.” ในตัวอย่างที่ (5) ที่นอกจากจะใช้เรียกเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้วยังใช้เพื่อประหยัดเนื้อที่ในส่วนของข่าวหน้าหนึ่งซึ่งมีพื้นที่รายงานข่าวจำกัด การใช้คำแทนเหล่านี้ถือเป็นการใช้คำแทนที่นำเสนอภาพเจ้าหน้าที่รัฐในแง่ลบที่เป็นกลางเนื่องจากเป็นคำสามัญที่ใช้อ้างถึงเจ้าหน้าที่รัฐผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองโดยมิได้มีความหมายประจำคำในทางบวกหรือลบ

3.1.1.2.3 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

จากตัวบทที่ศึกษาพบการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่ การประเมินค่า การระบุบทบาทหน้าที่ การระบุตัวตน และการระบุชื่อ ในลักษณะดังตาราง

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การประเมินค่า	1.1) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ	ทรราช, รัฐตำรวจ
	1.2) ผู้ทุจริตคดโกงประเทศชาติ	คนขายชาติ, ...ขายชาติ, ...โกงชาติ
	1.3) ผู้รับใช้บุคคล/กลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม	สมุน, ลีวล้อ, ทาส, หุ่นเชิด
	1.4) ผู้มีพฤติกรรมไม่ดี	ก๊วย, ถ่อย, หอก, ...หอกหัก
	1.5) ผู้มีพฤติกรรมชั่ว	คนชั่ว, ...ชั่ว
	1.6) ผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย	มาร, สัตว์นรก

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
	1.7) ผู้มีพฤติกรรมโกหกเชื่อถือนิได้	...เลียงแกะ
	1.8) ผู้มีส่วนทำร้ายผู้อื่นจนถึงแก่ชีวิต	ฆาตกร
	1.9) ผู้กระทำผิดจนถูกตัดสิทธิทางการเมือง	ศพ, ซากศพ, ศพเดินได้
	1.10) ผู้ก่อความเดือดร้อน	แก๊ง, ก๊วน, โจร
	1.11) ผู้ทำผิดกฎหมาย	....เถื่อน, อาชญากร
	1.12) ผู้ขาดความรู้ความสามารถ	ซากกะเบือ, เป็ดเหลิม
	1.13) ผู้ถูกล้อเลียนเพศสภาพ	เจ้มีง, เจ้เพ็ญ
2) การระบุ บทบาท หน้าที่	2.1) ผู้เป็นตัวแทนทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	นอมินี
	2.2) ผู้ทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษจำคุก	นักโทษ, นช.ทักษิณ, นช.แก้ว
	2.3) ผู้บงการหรืออยู่เบื้องหลัง	นายใหญ่, ลูกพี่
	2.4) ผู้กระทำตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่	ทันผู้นำ, ทันผู้นำชี้เพื่อ
3) การระบุ ตัวตน	3.1) ผู้เป็นเครือญาติกับกลุ่มอำนาจเก่า	น้องเขย, พี่เมีย
	3.2) ผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์	เหลียม, หน้าเหลียม, ห้อย, ชมพู, เหล่
	3.3) ผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	พ่อไอ้ปัด
4) การระบุชื่อ	4.1) ผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ	ตุ๊ดตุ๋, ชายกระโปรง

ตารางที่ 12 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

1) การประเมินค่า

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าของฝ่ายรัฐบาลที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ได้แก่ การใช้คำแทนที่สื่อถึงการเป็นผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ ผู้ทุจริตคดโกงประเทศชาติ ผู้รับใช้บุคคล/กลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม ผู้มีพฤติกรรมไม่ดี ผู้มีพฤติกรรมชั่ว ผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย ผู้มีพฤติกรรมโกหกเชื่อถือนิได้ ผู้มีส่วนทำร้ายผู้อื่นจนถึงแก่ชีวิต ผู้กระทำผิดจนถูกตัดสิทธิทางการเมือง ผู้ก่อความเดือดร้อน ผู้ทำผิดกฎหมาย ผู้ขาดความรู้ความสามารถ และผู้ถูกล้อเลียนเพศสภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ

การใช้คำแสดงการประเมินค่าที่ชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องกับรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบที่พบในข้อมูลที่ศึกษามีทั้งการใช้คำแทนที่สื่อถึงการเป็นผู้ใช้อำนาจสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน คือ “ทรราช” ซึ่งหมายถึงผู้ปกครองบ้านเมืองที่ใช้อำนาจตามอำเภอใจ ทำความเดือดร้อนทารุณให้แก่ผู้อยู่ใต้การปกครองของตน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 541) และการใช้คำแทนที่สื่อถึงการใช้อำนาจในทางมิชอบในลักษณะของ “รัฐตำรวจ” ที่ใช้อำนาจในการปราบปรามด้วยมาตรการที่รุนแรงรวมทั้งควบคุมกลไกการทำงานขององค์กรรัฐและองค์กรอิสระ จากข้อมูลที่

ศึกษาพบว่านอกจากการใช้คำแทนเหล่านี้จะปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ แล้วยังพบเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับ ดังต่อไปนี้

การใช้คำว่า “ทรราช” ที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้ใช้อำนาจตามอำเภอใจสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน เช่น “ทรราช, นายกฯทรราช, ทรราชหน้าเหลี่ยม, ทรราชชายทมิฬ, รัฐบาลทรราช, รัฐบาลทรราชฆาตกร, รัฐตำรวจทรราช”

- (1) ถลกหนังทรราชหน้าเหลี่ยมทำลายระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (ไทยโพสต์, 6/7/49)
- (2) วางหรีดไล่ทรราชแม่-สุวัจน์ (ไทยโพสต์, 28/8/49)
- (3) ทรราชสลายมือปืนผู้หญิง-ยิงแก๊สน้ำตา"อนุพงษ์"บีบ"หมัก"ออก (ไทยโพสต์, 30/8/51)
- (4) ประชาวิวัฒน์! ปักหลักสู้ทรราช - คลื่นประชาชนคุ้มกันจับ 9 พันมิตรฯ (ผู้จัดการฯ, 28/8/51)
- (5) ทรราชชายทมิฬปราบประชาชน"จิ๋ว"อดสู"ไขก๊อก"เขยแม่" (ไทยโพสต์, 8/10/51)
- (6) "นายกฯทรราช" ฟันน้ำลายผ่าน NTB แจงสถานการณ์การเมือง อ้างมาจากกรเลือกตั้งจึงต้องรักษากฎหมาย (ผู้จัดการฯ, 13/10/51)

การใช้คำว่า “รัฐตำรวจ” ที่สื่อความหมายถึงการใช้อำนาจในทางมิชอบในลักษณะของการปราบปรามด้วยมาตรการที่รุนแรงรวมทั้งควบคุมกลไกการทำงานขององค์กรรัฐและองค์กรอิสระเนื่องจากลักษณะรัฐตำรวจในสมัยรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตร มีลักษณะของการใช้อำนาจตามแนวทางเผด็จการที่แฝงเร้นอยู่ในโครงสร้างทางการเมืองแบบประชาธิปไตย มีการตรวจตราและควบคุมอย่างเข้มข้น และการปราบปรามด้วยมาตรการที่รุนแรง (ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร, 2549: 201) ตัวอย่างการใช้คำแทนในลักษณะดังกล่าว เช่น “รัฐตำรวจ, รัฐตำรวจทรราช, รัฐตำรวจภายใต้รัฐบาลนอมินีทักษิณ” ดังตัวอย่าง

- (7) รัฐตำรวจสังเวยขาดปราบมือไล่"ทักษิณ" รัฐตำรวจเดินหน้าวางแผนปราบปรามประชาชน "ซิดซัย" นั่งหัวโต๊ะประชุมบีกส์ก็ากี้ คุมเข้มมือไล่ทักษิณ อ้างต้องใช้กฎหมายปิดปาก (ไทยโพสต์, 27/8/49)
- (8) "หมัก"เหิมหาช่องใช้อำนาจฟัน ASTV สุดอดสูรัฐตำรวจอ้อม"ชินวัตร" (ผู้จัดการฯ, 11/6/51)
- (9) พันมิตรฯ ทั้งส่วนกลาง-ทั่วประเทศ เคลื่อนพลให้กำลัง "สนธิ ลิ้มทองกุล" วันนี้ ที่ลานพระบรมรูปฯ 8.00 น.พร้อมต่อต้าน "รัฐตำรวจทรราช" เลือปฏิบัติ (ผู้จัดการฯ, 24/7/51)

- (10) รัฐตำรวจภายใต้รัฐบาลนอมินีทักษิณ ใช้อำนาจเดือนจับ "ไชยวัฒน์ ลินสุวงศ์" 1 ใน 9 แกนนำที่ถูกยึดข้อหาทกฏ (ผู้จัดการฯ, 4/10/51)

เมื่อพิจารณาการใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าของฝ่ายรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องกับรัฐบาลที่ประกอบไปด้วยคำว่า “พระราช” และ “รัฐตำรวจ” ที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลที่ประกอบไปด้วยคำต่างๆ เหล่านี้ได้นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องกับรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบในการบริหารบ้านเมือง สื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลขาดความชอบธรรมในการทำหน้าที่ดูแลและบริหารประเทศต่อไป

1.2) ผู้ทุจริตคดโกงประเทศชาติ

การใช้คำแสดงการประเมินค่าที่ชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องกับรัฐบาลเป็นผู้ทุจริตคดโกงประเทศชาติ ได้แก่ การใช้คำว่า “โกงชาติ” ที่สื่อความหมายถึงการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่ เช่น “อาชญากรโกงชาติ, อดีตนายกฯ โกงชาติ, รัฐบาลโกงชาติ” และการใช้คำว่า “ขายชาติ” ที่สื่อความหมายถึงการกระทำที่ประเทศชาติเสียผลประโยชน์เพราะเห็นแก่เงินจ้างหรือสิ่งตอบแทน เช่น “กรมขายชาติ, คนขายชาติ, รัฐบาลขายชาติ, แก๊งขายชาติ, รัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ” จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าการใช้คำแทนเหล่านี้ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ ดังปรากฏในตัวอย่าง

- (1) พันธมิตรฯ ตั้งวงวิชาการถกการเมืองใหม่ ชู"สภาประชาชน"ถ่วงดุลอำนาจรัฐบาลโกงชาติ ตัดวงจรทุจริตคอร์รัปชัน เพิ่มทลงโทษตัดสิทธิ์นักการเมืองชั่วฉ้อที่หากตรวจพบ (ผู้จัดการฯ, 2/10/51)
- (2) หุ่นเชิดคืนช่วย "นายใหญ่-นายหญิง" กระทบวงยุติธรรมทำอภัยคเสนอร่างกฎกระทรวงอุม้ออาชญากรโกงชาติ กำหนดกรอบการขอล่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนเข้มงวด (ไทยโพสต์, 18/8/51)
- (3) สุริยะไสยน์งดดาวกระจายรับ"นพแหล"คนขายชาติ (ผู้จัดการฯ, 10/7/51)
- (4) พันกรมขายชาติปบช.ชี้มูล28รมต.ยุค"หมัก"ยก"พระวิหาร"ให้กัมพูชา (ไทยโพสต์, 14/11/51)

ตัวอย่างข้างต้นปรากฏการใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าของฝ่ายรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องกับรัฐบาลที่ประกอบไปด้วยคำว่า “โกงชาติ” ในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “รัฐบาลโกงชาติ” ที่เป็นการใช้คำแทนอ้างถึงรัฐบาลของสมชาย วงศ์สวัสดิ์ และ “อาชญากรโกงชาติ” ที่เป็นการใช้คำแทนอ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าของฝ่ายรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องกับรัฐบาลที่ประกอบไปด้วยคำว่า “ขายชาติ” ในตัวอย่างที่ (3) คือ “คนขายชาติ” ที่ใช้อ้างถึงนายพดล ปัทมะ ผู้

975338140

ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และ (4) “*กรม. ขายชาติ*” ที่ใช้อ้างถึงคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนในลักษณะเช่นนี้ได้นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้มีพฤติกรรมทุจริตคดโกงประเทศชาติ

1.3) ผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม

จากข้อมูลที่ศึกษาพบลักษณะการใช้คำแสดงการประเมินค่าที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองด้วยการใช้คำแทนที่สื่อความหมายถึงการเป็นบริวาร ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับผู้อื่น คือ “สมุน” ซึ่งหมายถึง บริวาร, คนอยู่ในบังคับ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1173) และ “ลิวลิว” ซึ่งมีความหมายในทำนองเดียวกัน การใช้คำแทนที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้รับใช้หรือเป็นผู้ที่ยอมตกอยู่ในอำนาจของผู้อื่น คือ “ทาส” และการใช้คำแทนที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้ที่ถูกควบคุมโดยผู้อื่น คือ “หุ่นเชิด” คำแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายในแง่ลบเหล่านี้ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษาดังนี้

การใช้คำว่า “สมุน” ที่สื่อความหมายถึงการเป็นบริวาร ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับผู้อื่น ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ และเดลินิวส์ ได้แก่ “*สมุน, สมุนแมว, สมุนทรราช, สมุนเผด็จการ*” ดังตัวอย่าง

- (1) "คนตุลา"ตัดขาด*สมุนทรราช*ลั่นเจอมิ่ง-เกรียงกลชกหน้า (ไทยโพสต์, 28/8/49)
- (2) คนโคราชผนีกกำลังพันธมิตรอีสาน เคลื่อนขบวนกลางเมืองย่าโม ขับไล่ "ระบอบทักษิณ"-*สุวัจน์สมุนทรราช*" (ผู้จัดการฯ, 28/8/49)
- (3) ล่าชื่อจำอวดจบแล้ว "หมัก" ใช้เวลา 20 นาทีล้อม "*สมุนแมว*" อยู่หมัด แฉงผูกพันกัน มาไม่เคยคิดทำลายหรือหักหลัง ลั่นทำงานเพื่อประเทศชาติ และช่วย "อดีตนายกฯของเรา" หากช่วยไม่ได้ก็พร้อมจะพิจารณาตัวเอง "สส.พช." ซึ่งหนุนให้ทำงานต่อ (ไทยโพสต์, 20/8/51)
- (4) บุกวางหริตบ้าน "สุวัจน์" ชัดหยุดเป็น*สมุนแมว*หลอกหลวงคนโคราช (ไทยโพสต์, 28/8/49)
- (5) มือบด้านปักหลักประจํา*พวกสมุนเผด็จการ* พร้อมเผาโลงศพประท้วง คตส. (เดลินิวส์, 1/7/51)

การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลด้วยคำว่า “ลิวลิว” ที่สื่อความหมายถึงการเป็นบริวาร ลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับผู้อื่นปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ข่าวสด มติชน และไทยรัฐ ได้แก่ “*ลิวลิว, ลิวลิว ทรท., ลิวลิวไทยรักไทย, ลิวลิวตัวแสบ, ลิวลิวแมว, ลิวลิวระบอบทักษิณ*” ดังตัวอย่าง

- (6) "ทักษิณ" แจ้ง ครม.จะเดินสายอีสาน-เหนือ ลี้ล้อหัวหมอไม่กลัว พ.ร.ฎ.เลือกตั้ง อ่างกฎหมายก็ไม่ได้ห้ามนายกฯ และ ครม.ออกตรวจราชการ (ไทยโพสต์, 2/8/49)
- (7) ลี้ล้อ ทรท."จัด พ.ร.ฎ.เลือกตั้งเล่นงานกลับ บีบ "กตด.-ตำรวจ"จับกุมทันทีหากเปิด เวที "โค่นระบอบทักษิณ" ที่ประจวบฯ ฐาน "ปลุกระดมมวลชนทำให้หัวหน้าพรรค เลียหาย" (ผู้จัดการฯ, 31/8/49)
- (8) ลี้ล้อทรท.เตือนอย่ามากดดัน "แม่่ว" ให้ลาออก ชูโชว์พลัง "มือบอน" 16 ล้านเสียง บวกกับพลังเงียบที่ต้องการให้นายกฯ อยู่ต่อ (ข่าวสด, 11/7/49)
- (9) พันมิตรท้วงนายกฯส่งสัญญาณให้ลี้ล้อต้านศาล เขี่ยวันตุลาการภักดิ์รอบ 2 (มติ ชน, 2/8/49)
- (10) ลี้ล้อไทยรักไทยเชื่อมกลุ่มพันธมิตรจ้องปองร้ายนายกฯด้วยยุทธการระเบิดพลีชีพ (ไทยรัฐ, 21/8/49)

การใช้คำว่า "ทาส" ที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้รับใช้หรือเป็นผู้ที่ยอมตกอยู่ในอำนาจของ ผู้อื่นปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ เช่น "ทาส, ส.ส.ทาส, ทาสระบอบทักษิณ, ทาส ระบอบแม่่ว, ทาสระบอบ "นช.แม่่ว", รัฐ ตร.ทาส "แม่่ว", กลุ่มเครือข่ายการเมืองทาสพลังแม่่ว" ดัง ตัวอย่าง

- (11) นายกฯ สลากกะเบือถวายชีวิตรับใช้พี่เมีย ใหลิทธิ ส.ส.ทาสแสดงออกปกป้องอาชญา กร ไม่ขวางล่าซื้อถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษ (ไทยโพสต์, 5/11/51)
- (12) สลากกะเบือเดินได้ "สมชาย" ไม่ทิ้งนิลยเดิม ยังปล่อย ส.ส.ทาสช่วย "น.ช.ทักษิณ" ซื้อเวลาไม่รับผิดชอบเหตุฆ่าคนในเหตุการณ์ 7 ตุลา (ไทยโพสต์, 6/11/51)
- (13) ประกาศแตกหักม้วนเดียวจบเผด็จศึกรัฐบาลชาติกรหุ่นเชิด หยุดยั้งทาสระบอบ ทักษิณ ทุกรูปแบบและทุกวิถีทางไม่วันกระทั่งจับอาวุธสู้ (ผู้จัดการฯ, 21/11/51)
- (14) พันมิตรฯประกาศชัยชนะของประชาชน พร้อมยุติการชุมนุม 10 โมงเช้าวันนี้ หลัง ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยยุบ 3 พรรคทาสระบอบ "นช.แม่่ว" (ผู้จัดการฯ, 3/12/51)

การใช้คำว่า "หุ่นเชิด" ที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้ที่ถูกควบคุมหรือมีผู้บงการอยู่ เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ข่าวสด มติชน และไทยรัฐ เช่น "หุ่นเชิด, รัฐบาลหุ่นเชิด, รบ.หุ่นเชิด, ครม.หุ่นเชิด, สภาหุ่นเชิด, ชาติกรหุ่นเชิด, รัฐบาลชาติกรหุ่น เชิด" ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (15) หุ่นเชิดดินช่วย "นายใหญ่-นายหญิง" กระทบวงยุทธธรรมทำอภัยคเสนอร่าง กฎกระทบวงอ้อมอาชญากรโกงชาติ กำหนดกรอบการขอส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนเข้มงวด (ไทยโพสต์, 18/8/51)
- (16) พันมิตรฯนัดชุมนุมใหญ่วันอาทิตย์นี้ หลังถูกแก๊งสัตว์นรกลอบกัดซ้ำซาก ล่าสุดตาย อิกศพ ประกาศแตกหักม้วนเดียวจบเผด็จศึก รัฐบาลชาติกรหุ่นเชิด หยุดยั้งทาส

- ระบอบทักษิณทุกรูปแบบและทุกวิถีทางไม่เว้นกระทั่งจับอาวุธสู้ (ผู้จัดการฯ, 21/11/51)
- (17) ม็อบพันธมิตรชุมนุมใหญ่ แล่งการณ์ฉบับ 11 เติมน้ำลุยโคลนล้มรัฐบาลหุ่นเชิด และระบอบทักษิณ หลายจังหวัดตบเท้าร่วมผลมโรงจมนล้นหลาม (ข่าวสด, 15/5/51)
- (18) พันมิตรแล่งการณ์ประณามรัฐบาลหุ่นเชิด สร้างเงื่อนไขรัฐประหาร หุ่นผู้ได้รับความเดือดร้อนเคลื่อนไหว(มติชน, 15/5/51)
- (19) พธม.อ้าง"ชัยชนะ" ยุติชุมนุม ทิ้งเงื่อนไขลู่ใหม่ ไม่เอา**ร.บ.หุ่นเชิด**-ขอการเมืองใหม่ (ไทยรัฐ, 3/12/51)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างทั้งหมดข้างต้น จะเห็นว่าการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏคำว่า “สมุน” “ลิ่วล้อ” “ทาส” และ “หุ่นเชิด” ล้วนสื่อในนัยในด้านที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้กระทำทางสังคมที่ถูกอ้างถึงไม่สามารถกระทำการใดๆ ได้โดยอิสระ หากแต่เป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่คอยรับใช้หรือตกอยู่ภายใต้อำนาจการควบคุมของบุคคลอื่น ทั้งที่หมายถึงการถูกควบคุมจากนายทักษิณ ชินวัตร โดยตรง หรือหมายถึงการถูกควบคุมจากบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับนายทักษิณ ชินวัตร การใช้คำแทนดังกล่าวจึงนำเสนอภาพในเชิงของการประเมินค่าฝ่ายรัฐบาลไปในด้านลบว่ามีได้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อประชาชนอย่างแท้จริง หากแต่เป็นไปเพื่อรับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่บงการอยู่เบื้องหลัง

1.4) ผู้มีพฤติกรรมไม่ดี

การใช้คำแสดงการประเมินค่าที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดีด้วยการใช้คำแทนที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมเป็นอันธพาล คือ “ก๊วย” ซึ่งหมายถึง คนเลว, คนไม่สุภาพไร้มารยาท, คนชั่วต่ำช้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 137) และ “ถ่อย” ซึ่งหมายถึงสิ่งที่ชั่ว, เลว, ทรมาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 528) เช่น “ส.ส.ก๊วย, ก๊วย พปช.,ผู้ทรงถ่อย, สภาถ่อย” การใช้คำแทนเช่นนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ และข่าวสด ส่วนการใช้คำแทนด้วยคำที่ใช้บริภาษผู้มีพฤติกรรมไม่ดี คือ “หอก, หอกหัก” เช่น “คุณหอก, หอกหัก, นายกฯ หอกหัก” ที่ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (1) ‘ก๊วย พปช.’สุดป่าเถื่อนไล่ฆ่าพันธมิตรฯ อุดร (ผู้จัดการฯ, 25/7/51)
- (2) อัยคผู้ทรงถ่อยส.ส.พปช.ด่าสัตว์ล้นสภาสวมบทก๊วยถิบ"สมเกียรติ"...เปิดปุม "ส.ส.ก๊วย" เคยตบอดีตเมียกลางสนามบิน กระที่บไม่เว้นแม้กระทั่งยาม (ไทยโพสต์, 3/4/51)
- (3) สภาถ่อย "แก่ง-การุณ" กระโดดถิบ "สมเกียรติ" พันมิตร (ข่าวสด, 3/4/51)
- (4) จับตาคุณหอกสยบพันธมิตรที่งัดพรก.ทูป "วันนี้อันตราย" จับตานายกฯ กระหึ้น กระหือรือผ่านรายการ "สนทนาประสาหมัก" หรือไม่ (ไทยโพสต์, 22/6/51)

- (5) "หมัก" บุ กุ อ ต ร ป ลุ ก ระ ค ม ลี ว ล้อ " นาย ก ข ห อ ก หั ก " ส ุด ต ำ น ป ระ ก า ศ ล ้น ต ่อ ห ำ น ำ ค น ร ัก
อ ุ ต ร ล ี ย บ ต ำ ไม่ เชื้อ ท ห าร ป ฎ ี วิ ต ี ไม่ ย ุ บ ส ภ า - ไม่ ล ำ อ อ ก พ ร ้อม ก อ ต ค อ 6 พ ร ร ค ร ่วม ค ร อ ง
อ ำ น ำ จ ต ่อ (ผู้ จ ำ ด ก ำ ร ำ , 9/9/51)
- (6) "จ ำ ล อ ง" ย ำ จ ุ ค ย ี น ไม่ อ ำ แ ข น ร ับ " ห อ ก หั ก " ก ล ั บ ม ำ น ั ง น ำ ย ก ข (ผู้ จ ำ ด ก ำ ร ำ , 10/9/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏคำว่า "ก๊วย" ในตัวอย่างที่ (1) คือ "ก๊วย พปช." การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏคำว่า "ถ่อย" ในตัวอย่างที่ (2)-(3) คือ "ผู้ทรงถ่อย ส.ส.พปช." และ "สภาถ่อย" ในขณะที่การใช้คำว่า "หอก, หอกหัก" เพื่ออ้างถึงนายสมัคร สุนทรเวช ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ปรากฏในตัวอย่างที่ (4)-(5) คือ "คุณหอก" "นายกข หอก หัก" และ "หอกหัก" การใช้คำแทนเหล่านี้เป็นการใช้คำแสดงการประเมินค่าในด้านลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดีซึ่งส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในแง่ของการสื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลขาดคุณสมบัติที่เหมาะสมในการเป็นผู้บริหารประเทศ

1.5) ผู้มีพฤติกรรมชั่ว

การใช้คำแสดงการประเมินค่าที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ด้วยการใช้คำแทนที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมชั่วที่ประกอบด้วยคำว่า "ชั่ว" ซึ่งหมายถึง เลว, ทรมาน, ร้าย, ไม่ดีเพราะจงใจฝ่าฝืนศีลธรรมหรือจารีตประเพณี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 371) คือ "ชั่ว, คนชั่ว" เช่น "คนชั่ว, อสุรชั่ว, ตระ.ชั่ว, ตำรวจชั่ว, รัฐบาลชั่ว, นักการเมืองชั่ว" การใช้คำแทนเหล่านี้ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ ดังตัวอย่าง

- (1) พันมิตรตำนอสุรชั่ว "ปชป." จู๋จับ"เจี"ยัดคุก (ไทยโพสต์, 20/8/49)
- (2) ชาวจุฬานับพันแต่งตำประณามสมชาย-ตระ.ชั่ว... ลั่นตำลาคคอตตำรวจชั่วมาลงโทษ
ให้สาสม
(ผู้จัดการฯ, 10/10/51)
- (3) แฉคนชั่ว!! ยกอธิปไตยเขาพระวิหารแลกสัมปทานแหล่งแก๊ส ตำความทุกข์ของ
ประชาชนกลับไม่เหลียวแล (ผู้จัดการฯ, 15/5/51)

เมื่อพิจารณาการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏคำว่า "ชั่ว, คนชั่ว" ในตัวอย่างข้างต้น คือ "อสุรชั่ว" "ตระ.ชั่ว" "ตำรวจชั่ว" และ "คนชั่ว" จะเห็นว่าเป็นการใช้คำแสดงการประเมินค่าในด้านลบที่ลดทอนความชอบธรรมในการทำหน้าที่บริหารประเทศหรือดูแลความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้มีพฤติกรรมชั่วหรือเป็นคนไม่ดี

975338140

1.6) ผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย

การใช้คำแสดงการประเมินค่าที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดีด้วยการใช้คำแทนที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมชั่วร้าย คือ “มาร, สัตว์นรก” ที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมชั่วร้าย จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนที่ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ เช่น “มาร, สัตว์นรก, พวกสัตว์นรก, รัฐบาลสัตว์นรก” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (1) พันมิตรเคลื่อนพลยึดดอนสุวรายีปชต.ด้านพอก**มาร** (ไทยโพสต์, 25/5/51)
- (2) ปชช.ผู้รักความเป็นธรรมรักชาติรักแผ่นดินก้าวออกมาปกป้องชาติให้รอดพ้นจากอุ้งมือ**มาร**ของ “รัฐบาลน้องเขย” ขายชาติทรราชหน้าเนื่อใจเลื้อปากว่าตาขยิบ มือถือสากรปากถือศีลชุดนี้ (ผู้จัดการฯ, 6/10/51)
- (3) **เหยื่อสัตว์นรก**เดินสายร้อง กมธ.ขอความเป็นธรรม (ไทยโพสต์, 30/7/51)
- (4) “วีระ”แฉ**รัฐบาลสัตว์นรก**สังระดมคนเชลียร์”เมียแม่”ปีศาจวันนี้ (ผู้จัดการฯ, 31/7/51)

เมื่อพิจารณาการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏคำว่า “มาร” ในตัวอย่างที่ (1)-(2) “สัตว์นรก” ในตัวอย่างที่ (3) และ “รัฐบาลสัตว์นรก” ในตัวอย่างที่ (4) จะเห็นว่าเป็นการใช้คำแสดงการประเมินค่าในด้านลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้มีพฤติกรรมเลวร้ายอย่างยิ่ง การใช้คำแทนดังกล่าวจึงนำเสนอภาพในเชิงของการประเมินค่าที่แสดงให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้มีพฤติกรรมชั่วร้าย ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากสื่อให้เห็นว่ารัฐบาลขาดคุณสมบัติที่เหมาะสมในการเป็นผู้ทำหน้าที่บริหารประเทศ

1.7) ผู้มีพฤติกรรมโกหกเชื่อถือมิได้

การใช้คำแสดงการประเมินค่าที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดีด้วยการใช้คำที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้พูดจาโกหกเชื่อถือมิได้ คือ “เลี้ยงแกะ” ได้แก่ “เหลิมเลี้ยงแกะ” เพื่ออ้างถึงนายเฉลิม อยู่บำรุง ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (5) “เหลิม เลี้ยงแกะ” ป้ายสี จปร.7 ตีคออาวุธให้พันธมิตรฯ แคมป์ใช้เล่ห์กล่อมนักการเมืองท้องถิ่นเป็นพวก หวังให้ชนแทน (ผู้จัดการฯ, 20/6/51)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่ามีการใช้คำแทน คือ “เหลิมเลี้ยงแกะ” ที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้พูดจาโกหกเชื่อถือมิได้เพื่ออ้างถึงนายเฉลิม อยู่บำรุง ซึ่งในขณะนั้นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช การใช้คำแทนที่สื่อถึงการเป็นผู้พูดโกหกขาดความน่าเชื่อถือเช่นนี้ได้นำเสนอภาพในเชิงของการประเมินค่าที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้

มีพฤติกรรมการโกหกเชื่อถือมิได้ ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากสื่อถึงการขาดความน่าเชื่อถือในการทำหน้าที่เป็นผู้บริหารประเทศ

1.8) ผู้มีส่วนทำร้ายผู้อื่นจนถึงแก่ชีวิต

การใช้คำแสดงการประเมินค่าเพื่อชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้มีส่วนทำร้ายผู้อื่นจนถึงแก่ชีวิต ได้แก่ การใช้คำแทนอ้างถึงด้วยคำว่า “ฆาตกร” ซึ่งหมายถึง ผู้ที่ฆ่าคน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 285) จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนที่สื่อความดังกล่าวเพื่ออ้างถึงฝ่ายรัฐบาลปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ เช่น “ฆาตกร, ฆาตกรอำมหิต, ฆาตกรสมชาย, รัฐบาลฆาตกร, รัฐบาลทรราชฆาตกร, รัฐบาลฆาตกรหุ่นเชิด, คณะรัฐมนตรีฆาตกร” ดังตัวอย่าง

- (1) **“ฆาตกร”**ซึ่งรุกตังกก.พอกผิด7ตุลาฆ่าปชช. **ฆาตกร**ซึ่งตั้งกรรมการพอกผิดตัวเอง ดัน" นพ.เจษฎา" นั่งประธานฯ "หมอพรทิพย์" ร่วมคณะทำงาน (ไทยโพสต์, 13/10/51)
- (2) **ห้องลากคอกฆาตกรสมชาย** พันธมิตรฯ เดินหน้าทุกทางลากคอกรัฐบาลทรราชเข้าคุก (ผู้จัดการฯ, 9/10/51)
- (3) "รสนา" นำทีมยื่นเอกสารต่อ "ป.ป.ช." จี้เอาผิด **นายกฯ ฆาตกร** (ไทยโพสต์, 22/11/51)
- (4) สมัชชาประชาชนฯ และเครือข่ายพันธมิตรฯ ภาคอีสาน ระดมจัดตั้งมวลชนเป็น 2 **ทัพใหญ่รับมือรัฐบาลทรราชฆาตกร** (ผู้จัดการฯ, 1/11/51)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการใช้คำแทนที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้มีส่วนทำร้ายผู้อื่นจนถึงแก่ชีวิต ทั้งการใช้คำแทนในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “ฆาตกร” “ฆาตกรสมชาย” และ “นายกฯ ฆาตกร” อ้างถึงนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ และการใช้คำแทนในตัวอย่างที่ (4) “รัฐบาลทรราชฆาตกร” เพื่ออ้างถึงคณะรัฐบาลของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ การใช้คำแทนดังกล่าวมีที่มาจากเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าสลายการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ในวันที่ 7 ตุลาคม 2551 บริเวณหน้ารัฐสภา จนมีผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต การใช้คำแทน “ฆาตกร” ที่ใช้เรียกผู้ที่สังหารชีวิตผู้อื่นมาใช้ อ้างถึงดังกล่าวจึงเป็นการเชื่อมโยงให้เห็นว่านายสมชาย วงศ์สวัสดิ์และคณะรัฐบาล เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสียชีวิตของฝ่ายผู้ชุมนุม

1.9) ผู้กระทำความผิดจนถูกตัดสิทธิทางการเมือง

การใช้คำแสดงการประเมินค่าเพื่อชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้กระทำความผิดจนถูกตัดสิทธิทางการเมือง ได้แก่ การใช้คำแทนอ้างถึงด้วยคำว่า “ศพ” หรือ “ซากศพ” เช่น “ศพ, ซากศพ, ซากศพไทยรักไทย, สมาชิกรัก 111 ซากศพ, 111 ซากศพ, 111 ซากศพทรก., 111 ซากศพไทยรักไทย, ศพเดินได้” ด้วยการใช้ในเชิงเปรียบเทียบต่อเหตุการณ์การบริหารพรรคไทยรักไทยทั้ง 111 คน ที่ถูกตัดสิทธิทางการเมืองในคดียุบพรรคไทยรักไทย กับ “ศพ” ซึ่งหมายถึง ซากผี, ร่างคนที่ตายแล้ว (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1136) จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนที่สื่อความดังกล่าวเพื่ออ้างถึง

ฝ่ายรัฐบาลปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในไทยโพสต์ ดังตัวอย่าง

- (1) ศพเพ็ญนายกฯ 111ทุบโต๊ะเลือกน้องเขยแม่...ระบอบทักษิณไม่มีวันตาย สมาชิกรัฐสภา 111 ซากศพลุกขึ้นมาขจัดการเลือกนายกฯ คนใหม่ ไม่กลัวกฎหมาย บุกปลั่งประชาชนคุมเกมเอง (ไทยโพสต์, 14/9/51)
- (2) พล่านแก้มยุบพรรค ศพเดินได้ "จาตุรนต์" เสนอ "ชายกระโปรง" ซิงลาออกก่อนศาล รธน.วินิจฉัย แล้วเร่งตั้งรัฐบาลใหม่ต่ออายุระบอบทักษิณ (ไทยโพสต์, 2/12/51)
- (3) เตรียมปลดล็อก 111 ซากศพ -ล้างคดี -ล้มอายัดทรัพย์ ให้นายใหญ่สลายไปทั้งชาติ (ผู้จัดการฯ, 28/5/51)
- (4) พันธมิตรฯ ออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่เอานายกฯ ทู่นเจต แฉ 3 ส.เบื้องหลังเน่าเฟะ ลั่นไม่เอารัฐบาลแห่งชาติให้ทุกพรรคมาสมยอมกันโดยขาดการตรวจสอบ...ปฏิเสธรื้อถอนขอยกเลิกข้อหากบฏ 9 แกนนำพันธมิตรฯ แลก 111 ซากศพ ทรท. (ผู้จัดการฯ, 15/9/51)

การใช้คำแทนที่ปรากฏในตัวอย่าง คือ “ศพ, สมาชิก 111 ซากศพ, ศพเดินได้, 111 ซากศพ, 111 ซากศพ ทรท.” เป็นการอ้างอิงอดีตกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทย ซึ่งเป็นพรรคผู้นำรัฐบาลในรัฐบาลของนายทักษิณ ชินวัตร การใช้คำแทนดังกล่าวมีที่มาจากคดียุบพรรคการเมืองเนื่องจากการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 โดยคณะตุลาการรัฐธรรมนูญได้อ่านคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2550 กรณีอัยการสูงสุดมีคำร้องให้ยุบพรรคไทยรักไทย รวมทั้งเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งต่อกรรมการบริหารพรรคเป็นจำนวน 111 คน มีกำหนด 5 ปี ผลการตัดสินในคดีดังกล่าวส่งผลให้พรรคไทยรักไทยถูกยุบ และกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทยจำนวน 111 คน ถูกตัดสิทธิทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี สมาชิกพรรคไทยรักไทยที่มีได้ถูกตัดสิทธิทางการเมืองในครั้งนั้นได้ย้ายมาสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชนเพื่อลงเลือกตั้งครั้งใหม่ และเชิญนายสมัคร สุนทรเวช เป็นหัวหน้าพรรค จนได้รับการเลือกตั้งเป็นรัฐบาลต่อจากรัฐบาลของนายทักษิณ ชินวัตร ในขณะที่เดียวกันอดีตกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทยที่ถูกตัดสิทธิทางการเมืองก็ยังคงมีบทบาทในพรรคพลังประชาชนแต่ไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ทางการเมืองได้เป็นเวลา 5 ปี ด้วยเหตุนี้จึงมีการใช้คำแทนอ้างอิงอดีตกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทยทั้ง 111 คน ด้วยคำว่า “ศพ” หรือ “ซากศพ” ซึ่งปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ เพื่อสื่อให้เห็นว่าเป็นผู้กระทำความผิดจนถูกตัดสิทธิทางการเมือง และไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ทางการเมืองได้

1.10) ผู้ก่อความเดือดร้อน

การใช้คำแสดงการประเมินค่าเพื่อชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ก่อความเดือดร้อน ได้แก่ การใช้คำแทนอ้างอิงทั้งฝ่ายรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วยคำว่า “แก๊ง” ซึ่งหมายถึง กลุ่มคนที่ตั้งเป็นก๊ก

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / revc: 06082562 13:17:18 / seq: 6

เป็นหลัก (มักใช้ในความหมายไม่ดี) และกลุ่มคนที่ประพัตดินไม่ดี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 152) และ “ก๊วน” ซึ่งหมายถึง กลุ่มคนที่มักก่อความวุ่นวาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 83) รวมทั้งการใช้คำแทนอ้างอิงถึงทั้งฝ่ายรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ตำรวจในเชิงเปรียบเทียบว่าเป็นเสมือน “โจร” ซึ่งหมายถึง ผู้ร้ายที่ลักขโมยหรือปล้นสะดมทรัพย์สินผู้อื่น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 341) ดังนี้

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าด้วยการชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ก่อความเดือดร้อนด้วยคำว่า “แก๊ง” และ “ก๊วน” เช่น “แก๊ง, แก๊งออฟไฟร์, แก๊งเนวิน, แก๊งห้อย, แก๊งเพื่อนเนวิน, ก๊วน "เนวิน", ก๊วนข้าเรา รธน., ก๊วนห้อย” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนที่สื่อความดังกล่าวเพื่ออ้างอิงถึงฝ่ายรัฐบาลปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ และเดลินิวส์ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) พันธมิตรฯ ฮีม! เปิด 5 แผนเคลื่อนไหว เตรียมระดมมวลชนทั่วประเทศชุมนุมใหญ่ ด้านแก้รัฐธรรมนูญพอก "ทักษิณ" อุ่นเครื่อง 25 เมษายน เปิดหอประชุมใหญ่ ธรรมศาสตร์ฯ หารือขบวนการอภัยฯ พร้อมล่าชื่อถอดถอน ก๊วนข้าเรา รธน. (ไทยโพสต์, 20/4/51)
- (2) นิรโทษกรรม "แม้ว" เซ็นไม่ขึ้น แก๊งเพื่อนเนวิน ผวาตายยกแห่ง โบ้ยเป็นความเห็นคนคนเดียว (ไทยโพสต์, 6/11/51)
- (3) "แก๊งขายชาติ" จ่อคุก ปชช. รับคำร้องพันธมิตรฯ (ผู้จัดการฯ, 16/7/51)
- (4) ก๊"สมชาย" จู่ๆ ปรากฏ ถ้ายิ่งดีเสียงแตก แม้วคุมเนวินไม่อยู่ พชช. ป่วนหนัก 72 ส.ส. ก๊เนวิน โดดขวางสมชาย หลัง กก.บห. พรรคมีมติให้เป็นนายกฯ (ผู้จัดการฯ, 16/9/51)
- (5) ปชช.-พชช." ชัดก้นนิ้วเนี่ยกลางสภา แฉ "แก๊งออฟไฟร์" ชักใยมือบ (เดลินิวส์, 4/9/51)

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าด้วยการชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ก่อความเดือดร้อนด้วยคำว่า “โจร” เช่น “โจร, รัฐบาลโจร, ตร.โจร, โจรกาภิ” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนที่สื่อความดังกล่าวเพื่ออ้างอิงถึงฝ่ายรัฐบาลปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ ดังตัวอย่าง

- (6) พชช. เกณฑ์รากหญ้าโล่มนุษย์เปิดสภา โจร วิรัฐบาลปากกล้าเดินหน้าประชุมสภา 22-23 ต.ค. นี้ วางแผนใช้โล่มนุษย์เป็นเกราะโดยให้ ส.ส. 1 คนเกณฑ์คนมา 1 พันเพื่อปกป้อง (ไทยโพสต์, 13/10/51)
- (7) โจรมุตสภา พอก "ชัย" ยัดญาติไม่ไว้วางใจสะพัดเกม "แม้ว" ฆ่า "หมัก" (ไทยโพสต์, 22/6/51)
- (8) พันธมิตรฯ ไม่คุยกับ โจร ฉันทามติของพันธมิตรฯ ยืนกรานไม่เจรจากับ "รัฐบาลโจร" เต็ดขาด หนักแน่นจุดยืนรัฐบาลนอมินีต้องลาออกสถานเดียว (ผู้จัดการฯ, 6/9/51)
- (9) พันธมิตรฯ ผวา ตร.โจร เด็ก "ทักษิณ" จ้องป่วน (ผู้จัดการฯ, 21/10/51)

เมื่อพิจารณาการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วยคำว่า “แก๊ง” “ก๊วน” และ “โจร” ที่ปรากฏในตัวอย่าง จะเห็นว่าเป็นการใช้คำแสดงการประเมินค่าในด้านลบที่ลดทอนความชอบธรรมในการบริหารประเทศของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากได้นำเสนอภาพของฝ่ายรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องกับรัฐบาลว่าเป็นผู้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรมด้วยการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประเทศชาติ

1.11) ผู้ทำผิดกฎหมาย

การใช้คำแสดงการประเมินค่าเพื่อชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ทำผิดกฎหมายหรือมีคุณสมบัติไม่ชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ การใช้คำแทนอ้างอิงถึงทั้งฝ่ายรัฐบาลที่ประกอบด้วยคำว่า “เถื่อน” ซึ่งหมายถึง ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 536) และ “อาชญากร” ซึ่งหมายถึง ผู้ก่ออาชญากรรม, ผู้กระทำความผิดที่เป็นคดีอาญา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1402) ดังนี้

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าด้วยการชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลมีคุณสมบัติไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นรัฐบาลที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยการใช้คำว่า “เถื่อน” อ้างถึงฝ่ายรัฐบาล เช่น การใช้คำแทนนายทักษิณ ชินวัตร ว่า “นายกฯเถื่อน, ผู้นำเถื่อน, ผู้นำรัฐบาลเถื่อน” และการใช้คำแทนคณะรัฐบาลของนายทักษิณ ว่า “รัฐบาลเถื่อน” พบการใช้คำแทนที่สื่อความดังกล่าวปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ และเดลินิวส์ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (1) “นายกฯเถื่อน”ตีบทวิตกจริตถูกลอบสังหารซึ่งขัดต่อ เป็นเอาหนักขนาดรถพาหะยังแปลงเป็นรถเถื่อนปลดป้ายทะเบียนทิ้ง หลอกคนติดตาม ขณะเดียวกันยังด่าทอหลบๆ ซ่อนๆ ยกเลิกกำหนดการเป็นว่าเล่น (ผู้จัดการฯ, 31/8/49)
- (2) อวสานระบอบทักษิณ ชาวอีสานต้านผู้นำเถื่อนหนีหัวซุกหัวซุน (ผู้จัดการฯ, 8/8/49)
- (3) พันมิตรฯ ปลุกประชาชน-ข้าราชการทั่วประเทศบอยคอตต์ “รัฐบาลเถื่อน” เตรียมงดมาตรการไม่จ่ายภาษี(ไทยโพสต์, 20/7/49)
- (4) 5 แกนนำพันธมิตรฯ แกลงจุดยืนอีก ประกาศไม่ยอมรับรัฐบาลเถื่อนที่รักษาการเกิน 135 วันตั้งแต่บัดนี้ เตรียมชุมนุมใหญ่เพื่อแสดงพลังสู้ระบอบทักษิณ (ข่าวสด, 20/7/49)
- (5) “พันธมิตร” ส่ายหน้าไม่ร่วมด้วย แกลงการณ์ไม่ยอมรับรัฐบาลเถื่อน (เดลินิวส์, 20/7/49)

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าด้วยการชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ทำผิดกฎหมายด้วยการใช้คำอ้างอิงฝ่ายรัฐบาลว่า “อาชญากร” พบการใช้คำแทนที่สื่อความดังกล่าวปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ เช่น การใช้คำแทนนายทักษิณ ชินวัตร ว่า “อาชญากร, อาชญา

กรปชต., *อาชญากรโกงชาติ, อาชญากรแผ่นดิน, อาชญากรข้ามชาติ*” และการใช้คำแทนคณะรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช ว่า “*อาชญากรระบอบประชาธิปไตย*” ดังตัวอย่าง

- (6) *อ้อม"อาชญากร!"* ชงแก้ม.ผู้ร้ายข้ามแดน นักวิชาการชี้แตกหัก6ด. หุ่นเชิดดินช่วย "นายใหญ่-นายหญิง" กระทบงูยติธรรมทำอัยคเสนอร่างกฎกระทรวงอ้อม*อาชญากร* *โกงชาติ* กำหนดกรอบการขอส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนเข้มงวด (ไทยโพสต์, 18/8/51)
- (7) คดี "จักรภพ เพ็ญแข" ยังอึดตำรวจอ้างเฉยเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ส่วนการขอตัว*สองอาชญากรแผ่นดิน* "แม้ว-อ้อ" กลับไทย อัยการฝ่ายต่างประเทศอัยการฝ่ายต่างประเทศเผยข้อเท็จจริงของคดีต่างจากคดีของ "ปิ่น จักกะพาก" (ผู้จัดการฯ, 21/8/51)
- (8) "สมศักดิ์" จับคานั่งคาเขา ผู้นำเผด็จการพลังปากรับสมอ้างสั่งตำรวจพามือบถ้อยป่วนกรุงเข้าตีพันธมิตรฯ ที่มีฆวานฯ จักรทหารทำหน้าที่หิ้ว*อาชญากรแผ่นดิน*เข้าคุก (ผู้จัดการฯ, 5/9/51)
- (9) พันมิตรฯ ดับเครื่องชน "*อาชญากรระบอบประชาธิปไตย*" เตรียมล่าชื่อ 2 หมื่นถอดถอน ส.ส.ทาส ปลุกคนไทยต้านทุกรูปแบบ (ไทยโพสต์, 3/4/51)

หากพิจารณาการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏคำว่า “เถื่อน” และ “อาชญากร” ในตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าเป็นการใช้คำแสดงการประเมินค่าที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากสื่อให้เห็นว่ารัฐบาลเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่พึงประสงค์และขาดความชอบธรรมในการทำหน้าที่บริหารประเทศ ดังจะเห็นได้จากการใช้คำแสดงการประเมินค่าที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรมด้วยการเป็นผู้ทำผิดกฎหมายและมีคุณสมบัติไม่ชอบด้วยกฎหมาย

1.13) ผู้ขาดความรู้ความสามารถ

การใช้คำแสดงการประเมินค่าด้วยการชี้ให้เห็นว่าผู้นำฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขาดความรู้ความสามารถได้แก่การใช้คำแทนด้วยคำว่า “ซากกะเปื้อ” ที่สื่อให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงขาดความรู้ความสามารถ ไม่ได้มีผลงานเป็นที่ปรากฏหรือไม่มีผลงานชัดเจน เพื่ออ้างถึงนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เช่น “นายกฯ *ซากกะเปื้อ*, *ซากกะเปื้อ*เดินได้” และคณะรัฐบาลของนายสมชาย เช่น “*รัฐบาลซากกะเปื้อ*” การใช้คำแทนดังกล่าวพบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์เพียงฉบับเดียวเท่านั้น ดังตัวอย่าง

- (1) พันกรม.ขายชาติปชช.ชี้มูล28รมต.ยุค"หมัก"ยก"พระวิหาร"ให้กัมพูชา *สมัคร* ก็ติดบ่วงแม้รักษาตัวเมืองนอก พธม.เชื่อเป็นหมัดน็อก*รัฐบาลซากกะเปื้อ* (ไทยโพสต์, 14/11/51)
- (2) *นายกฯ ซากกะเปื้อ*ถวายเป็นชีวิตรับใช้พี่เมีย ให้สิทธิ์ ส.ส.ทาสแสดงออกปกป้อง*อาชญากร* ไม่ขวางล่าชื่อถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษ (ไทยโพสต์, 5/11/51)
- (3) *ซากกะเปื้อ*เดินได้ "สมชาย" ไม่ทิ้งนิสัยเดิม ยังปล่อย ส.ส.ทาสช่วย "น.ช.ทักษิณ" ชื้อเวลาไม่รับผิดชอบเหตุฆ่าคนในเหตุการณ์ 7 ตุลา (ไทยโพสต์, 6/11/51)

การใช้คำแสดงการประเมินค่าด้วยการชี้ให้เห็นว่าผู้นำฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขาดความรู้ความสามารถด้วยการใช้คำว่า “เปิด” อ้างถึงนายเฉลิม อยู่บำรุง ได้แก่ “เปิดเหลี่ยม” พบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ และเดลินิวส์ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ เป็นการนำ “เปิด” ซึ่งเป็นสัตว์ที่ทำได้หลายอย่างทั้งบิน ดำน้ำ และว่ายน้ำ แต่ก็ไม่สามารถทำทุกอย่างได้ดีเท่าสัตว์ชนิดอื่น นำเสนอภาพในทางลดทอนความน่าเชื่อถือเนื่องจากการประเมินค่าบุคคลที่อ้างถึงว่าเป็นผู้รู้หรือทำได้หลายอย่างแต่ไม่สามารถทำได้ดี ดังตัวอย่าง

- (4) “สนธิ ลิ้มทองกุล” ควงทนายयोगเข้า บข.น. อ้างประสานตรงคูแล่มือป แต่จริงๆมา รับทราบข้อกล่าวหาคดีหมิ่น “เปิดเหลี่ยม” (เดลินิวส์, 9/7/51)
- (5) ส.ส.เหนือ-อีสานพลังประชาชนผนีกกำลังกว่า 100 คน ชู! “หมัก” เติง “เปิดเหลี่ยม” พัน เก้าอี้ มท.1 พรรคป่วนแน่ (ไทยโพสต์, 27/7/51)
- (6) “เปิดเหลี่ยม” ให้ท้าย “ก๊วยอูตร” อ้างพันมิตรฯแสไปชุมนุมในถิ่นคนรักทักษิณเอง ปิด รัฐบาลไม่เกี่ยว แคมโทรไปให้กำลังใจแกนนำถ้อย (ผู้จัดการฯ, 26/7/51)
- (7) สั่งผู้ว่าฯปิดเอเอสทีวี “เปิดเหลี่ยม” เหมอำนาจเถื่อน (ผู้จัดการฯ, 14/6/51)
- (8) พธม.บุรีรัมย์ลั่นไม่หวั่น พร้อมนัดชุมนุมใหญ่ตะเพิด “เปิดเหลี่ยม” อีก 15 ก.ค.นี้ (ผู้จัดการฯ, 14/7/51)

จากตัวอย่างการใช้คำแทน “ซากกะเปือ” เพื่ออ้างถึงนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ และคณะรัฐบาล รวมทั้งการใช้คำว่า “เปิดเหลี่ยม” เพื่ออ้างถึงนายเฉลิม อยู่บำรุง ได้นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากการใช้คำแทนที่สื่อให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงขาดความรู้ความสามารถ ไม่มีผลงานเป็นที่ปรากฏชัดเจน รวมทั้งการเป็นผู้รู้หรือทำได้หลายอย่างแต่ไม่สามารถทำได้ดีเหล่านี้ ได้นำเสนอภาพของรัฐบาลที่ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศและสื่อความหมายให้เห็นว่ารัฐบาลและบุคคลในคณะรัฐบาลอาจไม่สามารถบริหารประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.14) ผู้ถูกล้อเลียนเพศสภาพ

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าในเชิงล้อเลียนเพศสภาพ ได้แก่ การใช้คำแทน คือ “เจ้าเพี้ย” อ้างถึงนายจักรภพ เพ็ญแข ผู้ดำรงตำแหน่งโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในรัฐบาลทักษิณ และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และการใช้คำแทน “เจ้ามิ่ง” อ้างถึงนายมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ ผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ในรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช การใช้คำแทนลักษณะเช่นนี้พบเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯเท่านั้น ดังตัวอย่าง

- (1) "เจ้เพ็ญ" กรีดลั่น ต่ำกำเร็บเลิบसान ดึงสถาบันมาเป็นเครื่องมือ แจง "เอ็นบีที" เสนอข่าวโค่นกษัตริย์เนปาล ไม่แตกต่างกับทีวีช่องอื่น (ไทยโพสต์, 29/4/51)
- (2) 'เจ้เพ็ญ' จาบจ้วงเบื้องสูงไม่เลิก "เจ้เพ็ญ" ทอล์กโชว์ปาหี่กลางเวทีอินเตอร์โดม ระบุ "สมัคร" ป่วยเพราะโดนวางยา (ผู้จัดการฯ, 16/10/51)
- (3) อีสานพัฒนาดัน "เจ้มิ่ง" นั่งนายกฯ (ไทยโพสต์, 1/12/51)
- (4) "สุริยะใส" ชี้เปิดเทลิวิ-เจ้มิ่ง มาเป็นเรื่อง (ผู้จัดการฯ, 4/12/51)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทน "เจ้เพ็ญ" ในตัวอย่างที่ (1)-(2) เป็นการใช้คำแทนในเชิงล้อเลียน ด้วยการใช้ "เจ้" ซึ่งปกติเป็นคำใช้นำหน้าชื่อเพศหญิงมานำหน้าส่วนหนึ่งของนามสกุล คือ "เพ็ญ" ของนายจักรภพ เพ็ญแข เช่นเดียวกับการใช้คำแทน "เจ้มิ่ง" ในตัวอย่างที่ (3)-(4) แสดงใช้นำหน้าชื่อในเชิงล้อเลียนด้วยการใช้คำใช้นำหน้าชื่อเพศหญิงมานำหน้าส่วนหนึ่งของชื่อคือ "มิ่ง" ของนายมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ การใช้คำแทนในลักษณะเช่นนี้เป็นการใช้คำแทนในลักษณะของการล้อเลียนเพศสภาพ เนื่องจากบุคคลทั้งสองมีบุคลิกเรียบร้อยจนมีข้อกล่าวหาจากกลุ่มคนส่วนหนึ่งว่ามีพฤติกรรมเป็นเพศที่สาม ทั้งนี้ นายมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ ได้เคยขอร้องบรรดาบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทั้งหลายว่าอย่าเปลี่ยนเพศของตน เนื่องจากมักถูกพาดหัวข่าวด้วยฉายา "เจ้มิ่ง" ตามหน้าหนังสือพิมพ์ จึงเกรงว่าคนทั่วไปจะเข้าใจผิด (ปลื้มจิต, 2551: B1) ในขณะที่นายจักรภพ เพ็ญแข ได้เคยให้สัมภาษณ์ปฏิเสธข้อครหาในเรื่องส่วนตัวว่าเป็นเพศที่สาม (เกศินี ใจกาวิง, 2550: 4)

การใช้คำแทนในเชิงล้อเลียนเพศสภาพเช่นนี้เป็นการนำเสนอให้เห็นว่าผู้ที่ถูกอ้างถึงมิได้เป็นบุคคลที่ผู้กล่าวถึงให้ความเคารพ การใช้คำแทนดังกล่าวได้นำเสนอภาพในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากโดยตำแหน่งหน้าที่แล้วควรอ้างถึงด้วยการให้เกียรติหรือให้ความเคารพ แต่การใช้คำแทนดังที่ปรากฏในตัวอย่างกลับให้ความหมายในเชิงล้อเลียนและไม่ให้ความเคารพในตัวบุคคลที่อ้างถึง ซึ่งการใช้คำแทนในลักษณะนี้เป็นการลดทอนความน่าเชื่อถือและน่าเคารพของบุคคลดังกล่าว

2) การระบุบทบาทหน้าที่

การใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่เพื่อนำเสนอภาพในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การระบุให้เห็นถึงการเป็นผู้เป็นตัวแทนทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การเป็นผู้ทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษจำคุก การเป็นผู้บงการหรืออยู่เบื้องหลัง และการเป็นถูกล้อเลียนตำแหน่งหน้าที่ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1) ผู้เป็นตัวแทนทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

การใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่เพื่อนำเสนอภาพในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการระบุให้เห็นถึงการเป็นผู้เป็นตัวแทนทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ได้แก่ การใช้คำว่า "νομินี"

ซึ่งเป็นคำทับศัพท์จากภาษาอังกฤษ คือ “nominee” หมายถึงบุคคลผู้กระทำการแทนบุคคลอื่น จากตัวบทที่ศึกษาวิเคราะห์พบการใช้คำว่า “nominee” เพื่ออ้างถึงฝ่ายรัฐบาลปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในสื่อทั้งสองฉบับ เช่น “nominee, nomineeคนที่ 3, nomineeชินวัตร, nomineeแม่่ว, nomineeหน้าเหลี่ยม, นายกฯ nominee, นายnominee, ผู้นำnominee, รบ.nominee, รัฐบาลnominee, รัฐบาลnomineeทักษิณ, รัฐบาลnominee-ระบอบทักษิณ, รัฐบาลnomineeระบอบทักษิณ” ดังตัวอย่าง

- (1) พันธมิตรฯ ชัดเส้น 10 วันให้ ตร.ลากคอมม็อบถ้อยมาลงโทษ แต่นายกฯ nomineeไม่รู้ไม่เห็น (ไทยโพสต์, 31/3/51)
- (2) พลังประชาชนหามนายกฯ nominee ผุดไอเดียจัญไรเลี่ยมให้ประชาชนทั่วประเทศชนกัน ขอทำประชามติเลือกเอาอยู่ข้างไหนระหว่าง “สมัคร” กับพันธมิตรฯ (ไทยโพสต์, 4/9/51)
- (3) “สนธิ” ลั่นสู้ไม่ถอย ไม่สนเกมลวงรัฐบาลnominee (ผู้จัดการฯ, 30/5/51)
- (4) อาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ 242 คน จาก 32 สถาบัน สุดทน “รัฐบาลnominee” ร่วมลงชื่อแสดงจุดยืน หยุคแก้รัฐธรรมนูญ “ทักษิณ”ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม (ผู้จัดการฯ, 11/6/51)
- (5) รัฐตำรวจภายใต้รัฐบาลnomineeทักษิณ ใช้อำนาจเถื่อนจับ “ไชยวัฒน์ ลินสุวงศ์” 1 ใน 9 แกนนำที่ถูกยึดข้อหาทกฏ (ผู้จัดการฯ, 4/10/51)
- (6) ตกคำพันธมิตรฯ ตัดสินใจแบ่งกำลังเคลื่อนขบวนยึดรัฐสภาอีกแห่ง ปิดทางรัฐบาลnomineeแถลงนโยบาย (ไทยโพสต์, 7/10/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาล ทั้ง “นายกฯ nominee” ในตัวอย่างที่ (1)-(2) เพื่ออ้างถึงนายสมัคร สุนทรเวช การใช้คำแทน “รัฐบาลnominee” ในตัวอย่างที่ (3)-(4) เพื่ออ้างถึงรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช และการใช้คำแทน “รัฐบาลnominee” ในตัวอย่างที่ (5)-(6) เพื่ออ้างถึงรัฐบาลของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ การใช้คำแทนดังกล่าวได้นำเสนอให้เห็นภาพในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่ารัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ แท้จริงแล้วเป็นเพียงรัฐบาลที่เป็นตัวแทนของอดีตนายกฯ ทักษิณเท่านั้น

2.2) ผู้ทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษจำคุก

การใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่เพื่อนำเสนอภาพในแง่มุมที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการระบุให้เห็นถึงการเป็นผู้ทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ได้แก่ การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ว่า “นักโทษ” และ “นช.” ซึ่งหมายถึง บุคคลซึ่งถูกลงโทษจำคุก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 613) เช่น “นักโทษ, นักโทษหนีคดี, นักโทษหนีคุก, นช.ทักษิณ, นช.แม่่ว” ดังตัวอย่าง

- (1) "แม่่ว" นักโทษหนีคุก เรียกร้องให้พันธมิตรฯ เคารพกฎหมาย แต่ศาล-องค์กรอิสระระดมต่อต้านรัฐบาล "เลวมาก" (ไทยโพสต์, 30/11/51)
- (2) พันธมิตรฯ ประณามน้องเขยแม่่วปล่อยนักโทษหนีคดีใช้คลื่นความถี่ของรัฐโฟนอิน (ไทยโพสต์, 3/11/51)
- (3) พธม.บุกสถานทูตอังกฤษคัดค้าน"นช.ทักษิณ"ลี้ภัย (ผู้จัดการฯ, 30/10/51)
- (4) พันธมิตรฯประกาศชัยชนะของประชาชน พร้อมยุติการชุมนุม 10 โมงเช้าวันนี้ หลังศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยยุบ 3 พรรคทาสรบอบ "นช.แม่่ว" (ผู้จัดการฯ, 3/12/51)

การใช้คำแทน "นักโทษหนีคุก" และ "นักโทษหนีคดี" ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(2) เป็นการระบุให้เห็นว่านายทักษิณ ชินวัตร เป็นผู้กำลังหลบหนีจากการจับกุมและการดำเนินคดี ในขณะที่ "นช.ทักษิณ" และ "นช.แม่่ว" ในตัวอย่างที่ (3)-(4) เป็นการใช้คำว่า "นักโทษ" นำหน้าการระบุชื่อ ทั้งชื่อจริงและชื่อเล่นเพื่อนำนัยความเป็นนักโทษของนายทักษิณ จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ที่ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ล้วนสื่อความหมายในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมในการนำเสนอภาพของการเป็นผู้กระทำผิดกฎหมาย

2.3) ผู้บงการหรืออยู่เบื้องหลัง

การใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่เพื่อนำเสนอภาพในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมด้วยการระบุให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้บงการหรืออยู่เบื้องหลังปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ มติชนไทยรัฐ และเดลินิวส์ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และเดลินิวส์ ได้แก่ การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ว่า "นายใหญ่" ซึ่งหมายถึงผู้เป็นหัวหน้าสูงสุด เนื่องจาก "นาย" หมายถึง ผู้เป็นใหญ่, ผู้เป็นหัวหน้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 662) และการใช้คำแทน "ลูกพี่" ซึ่งเป็นคำที่ลูกน้องหรือลูกสมุนเรียกเพื่อยกย่องผู้ที่เป็นหัวหน้านั้กเลง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1072) ดังตัวอย่าง

- (1) นายใหญ่โฟนอินช่วงค่ำ ลั่นไม่มีใครเอาตัวกลับประเทศไปได้ นอกจากพระบารมีที่ จะทรงมีพระเมตตา (ไทยโพสต์, 2/11/51)
- (2) "เนวิน" กั้นร้อนถูกแฉแก๊งออฟโฟร์ เตรียมบินแจกนายใหญ่ (ผู้จัดการฯ, 21/8/51)
- (3) ส.ส.พช.แย้งจับตาถูกคดี วันที่ 25"พ.ย.-ช.ค."ทักษิณ-หญิงอ้อกลับเมืองไทย เชื้อนายใหญ่กล้านอนคุก ให้อรอฟังโฟนอิน 13 ธันวาคม (มติชน, 21/11/51)
- (4) พรรค พช.ปัดเป็นเจ้าภาพถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษให้นายใหญ่ โยนเป็นสิทธิของ ส.ส.ทำกันตัวเอง แต่แทงกั๊กเปิดช่องออก ก.ม.นิรโทษกรรม (ไทยรัฐ, 4/11/51)
- (5) สาวก ทรท.หนุนให้ "นายใหญ่" เป็นนายกฯต่อ (เดลินิวส์, 22/8/49)
- (6) ลี้ลื้อ ทรท. แฉนักวิชาการด้านลูกพี่ กล่าวหาตั้งสถาบันรับใช้พันธมิตรฯ (ผู้จัดการฯ, 14/9/49)

- (7) ส.ส.พช.อ่างต้น ธ.ค.นี้ **ลูกพี่** กลับแน่ (มติชน, 11/11/51)
- (8) “ทรท.” เผย **ลูกพี่** งดเดินสายช่วยลูกพรรคหาเสียง ชี้ ก.ย. ต้องบินไป ตปท. เป็นว่าเล่น (เดลินิวส์, 25/8/49)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ในตัวอย่างที่ (1)-(5) ด้วยคำว่า “นายใหญ่” ที่เป็นผู้สั่งการหรือเป็นหัวหน้าสูงสุด เช่นเดียวกับการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ในตัวอย่างที่ (6)-(8) ด้วยคำว่า “ลูกพี่” ที่สื่อถึงการเป็นหัวหน้าหรือเป็นผู้นำการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ทั้ง “นายใหญ่” และ “ลูกพี่” จึงสื่อความหมายของการเป็นผู้ที่อาจเป็นทั้งผู้สั่งการหรือเป็นผู้อยู่เบื้องหลัง การใช้คำแทนในลักษณะเช่นนี้ได้นำเสนอให้เห็นว่านายทักษิณ ชินวัตร เป็นผู้ควบคุมหรือสั่งการอยู่เบื้องหลังฝ่ายรัฐบาล

2.4) ผู้ถูกล้อเลียนตำแหน่งหน้าที่

การใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่เพื่อนำเสนอภาพในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการล้อเลียนตำแหน่งหน้าที่ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ได้แก่ การใช้คำว่า “ต้นผู้นำ” แทนคำว่า “ท่านผู้นำ” เพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร เช่น “ต้นผู้นำ, ต้นผู้นำ ชี้เท่อ” ดังตัวอย่าง

- (1) ทั้ง! อีเมลลูกโซ่แฉ ต้นผู้นำ มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม (ไทยโพสต์, 8/7/49)
- (2) "ต้นผู้นำ" มีความสุขตามอัธยาศัย กบดานในท่าเนียบฯ จนถึง 25 สิงหาคม แต่เดือนหน้าออกทัวร์ทั่วโลก ฮือฮาไป "ฟินแลนด์" ด้วย (ไทยโพสต์, 24/8/49)
- (3) พันธมิตรฯ บุกยื่นจดหมายถึงผู้นำมหาอำนาจผ่านสถานทูต 6 ประเทศ ขอโทษแทน ต้นผู้นำ ชี้เท่อไม่รู้ธรรมเนียมปฏิบัติการทูต นำความเท็จไปบอก (ไทยโพสต์, 15/7/49)
- (4) "ต้นผู้นำ" โกรธจัด กำหมัดแน่นเส้นเอ็นโปนตำล้นพวกจิตใจไม่พัฒนา ถามใครใช้ให้มาตัววันที่ 15 ตุลาคม.ไม่ยากเลือกก็ไม่ต้องเลือก (ไทยโพสต์, 20/8/49)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าการใช้คำว่า “ต้นผู้นำ” เพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ขณะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นการใช้คำแทนระบุตำแหน่งผู้นำประเทศในลักษณะของการล้อเลียนด้วยการใช้คำว่า “ต้นผู้นำ” ซึ่งเป็นคำเลียนเสียงพูดของ “ท่านผู้นำ” การใช้คำแทนที่ใช้อ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ผู้เป็นนายกรัฐมนตรีหรือผู้นำของประเทศ ในลักษณะเช่นนี้แทนการใช้คำแทนที่ระบุตำแหน่งหน้าที่โดยทั่วไป เช่น “นายกฯ” หรือ “นายกรัฐมนตรี” ได้สื่อความหมายในเชิงล้อเลียนและไม่ให้ความเคารพในตัวบุคคลที่อ้างถึงซึ่งปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์เท่านั้น

3) การระบุตัวตน

การใช้คำแทนหัวหน้าหน่วยงานรัฐด้วยการระบุตัวตนที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมมีทั้งการระบุความสัมพันธ์ในแง่ของการเป็นเครือญาติกับกลุ่มอำนาจเก่า การเป็นผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณะภายนอก และการระบุตัวตนที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ดังต่อไปนี้

3.1) ผู้เป็นเครือญาติกับกลุ่มอำนาจเก่า

การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลด้วยการระบุตัวตนที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมด้วยการระบุตัวตนในลักษณะของการระบุความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับกลุ่มอำนาจเก่า ได้แก่ การระบุความสัมพันธ์ระหว่างนายทักษิณ ชินวัตร กับนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ด้วยการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งมีสถานะเป็นน้องเขยของนายทักษิณ ชินวัตร ว่า “น้องเขย” เช่น “น้องเขย, น้องเขยทักษิณ, น้องเขยแม่้ว, นายกฯน้องเขย, นายกฯน้องเขยแม่้ว, รัฐบาลน้องเขย, กรม.น้องเขยแม่้ว, รัฐบาลน้องเขยแม่้ว” และการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ซึ่งมีสถานะเป็นที่ชายของภรรยา นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ คือ “พี่เมีย” การระบุตัวตนในลักษณะดังกล่าวปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในสื่อทั้งสองฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) “น้องเขยแม่้ว” ชุวมกลุ่มเกิน 5 คนผิดกฎหมาย (ไทยโพสต์, 9/9/51)
- (2) “น้องเขยแม่้ว” ห้ามนักเรียน นักศึกษาข้องเกี่ยวกับการเมือง (ผู้จัดการฯ, 11/9/51)
- (3) เชื้อเป็นใบสั่งจากต่างแดนถึง “นายกฯน้องเขย” ให้ลงมือ ลั่นพร้อมลูกฮือเคลื่อนไหว โดยสันตือหงสาทุกรูปแบบทั่วประเทศปลุกพลัง ประชาผู้รักความเป็นธรรมรักชาติรักแผ่นดินก้าวออกมาปกป้องชาติให้รอดพ้นจากอ้อมมือมารของ “รัฐบาลน้องเขย” ชายชาติทรราชหน้าเนื้อใจเสือปากว่าตาขยิบ มือถือสาปปากถือศีลขุดนี้ (ผู้จัดการฯ, 6/10/51)
- (4) ตูลาวีโยคซ้ำอีกครั้ง รัฐบาลน้องเขย ก่อสงครามกลางเมือง “สมชาย” แสดงความโหดเหี้ยม เปิดเกมยึดรัฐสภาคืน สั่งตำรวจปูพรมยิงแก๊สน้ำตาใส่มือบพันธมิตรฯ หลายนัดตลอดทั้งวัน (ไทยโพสต์, 8/10/51)
- (5) “สมชาย” รับลูกไปจัดการทันที ทำไขสือ “พี่เมีย” ไม่เกี่ยวกับตนเอง (ไทยโพสต์, 16/10/51)
- (6) “วีระ” วางคิวเช็กบิล “สมชาย” ประกาศองค์การนี้แจ้งกองปราบจับฐานติดสินบนตุลาการช่วย “พี่เมีย” หลุดคดีชุกหุ้ม (ผู้จัดการฯ, 29/9/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และข่าวสดใช้คำแทนนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ว่า “น้องเขยแม่้ว” และ “นายกฯน้องเขย” ในตัวอย่างที่(1)-(3) และใช้คำแทนเรียกคณะรัฐบาลของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ว่า “รัฐบาลน้องเขย” ในตัวอย่างที่ (3)-(4) รวมทั้งใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ว่า “พี่เมีย” ในตัวอย่างที่ (5)-(6) การใช้คำแทนด้วย “น้องเขย” และ พี่เมีย” ที่แสดงความสัมพันธ์ทางเครือญาติที่เกิดจากการสมรสเช่นนี้เป็นการเน้นย้ำและเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นว่ามีสถานะเป็นน้องเขยของนายทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี การใช้คำแทนในลักษณะดังกล่าวเป็นการลดทอนความชอบธรรมในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เนื่องจากสื่อให้

เห็นว่านายสมชาย มีความสัมพันธ์กับกลุ่มอำนาจเก่าคือ นายทักษิณ อดีตนายกรัฐมนตรี การดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายสมชายจึงอาจมีการเอื้อผลประโยชน์ให้แก่พวกพ้องของตน

3.2) ผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์

การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลด้วยการระบุตัวตนที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมด้วยการล้อเลียนรูปลักษณ์ภายนอก ได้แก่ การระบุลักษณะทางกายภาพของบุคคลที่อ้างถึงในเชิงล้อเลียน มีทั้งการล้อเลียนด้วยการระบุเฉพาะลักษณะทางกายภาพและการระบุลักษณะทางกายภาพร่วมกับการเรียกชื่อ ผลการศึกษาพบการระบุตัวตนด้วยการล้อเลียนรูปลักษณ์ของ “นายทักษิณ ชินวัตร” “นายสมัคร สุนทรเวช” “นายเนวิน ชิดชอบ” รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในรัฐบาลของนายทักษิณ ชินวัตร และถูกตัดสิทธิทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี จากคดียุบพรรคการเมือง พ.ศ. 2549 และ “นายนพดล ปัทมะ” อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และที่ปรึกษากฎหมายของนายทักษิณ ชินวัตร จากตัวบทที่ศึกษาวิเคราะห์พบการใช้คำแทนในลักษณะเช่นนี้ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในสื่อทั้งสองฉบับดังนี้

การใช้คำแทนระบุตัวตนด้วยการล้อเลียนรูปลักษณ์ของนายทักษิณ ชินวัตร ได้แก่ การใช้คำว่า “เหล็ยม” หรือ “หน้าเหล็ยม” เพื่อล้อเลียนรูปร่างใบหน้าของนายทักษิณ เช่น “เหล็ยม, หน้าเหล็ยม, คนหน้าเหล็ยม, เหล็ยมจัด, ทรรราชหน้าเหล็ยม, นอมินีหน้าเหล็ยม, ผู้ต้องหาหน้าเหล็ยม, เผด็จการหน้าเหล็ยม” ดังตัวอย่าง

- (7) *ถลกหนังทรรราชหน้าเหล็ยม* ทำลายระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ยันเลือกตั้ง 2 เม.ย. มทธรรมโง่งมบรลือโลก (ไทยโพสต์, 15/7/49)
- (8) *"เหล็ยม"* เกลียดตัวกินไข่ ไม่เชื่อกระบวนกรยุติธรรม แต่ส่งนายฟองพันมิตรฯ โทษฐานประจานหมายจับ(ไทยโพสต์, 21/8/51)
- (9) พันมิตรฯ ทั่วประเทศประกาศความพร้อม ระดมประชาชนต่อต้านระบอบทักษิณ เดินทางเข้าร่วมทั้งรถบัส รถตู้ รถไฟ รถส่วนตัวและเครื่องบิน สมทบพ่อแม่พี่น้องในกทม. ขอปักหลักอยู่ยาวจนกว่า*คนหน้าเหล็ยม*จะออกไป (ผู้จัดการฯ, 19/9/49)
- (10) โฆษก ทบ.วอนทุกฝ่ายช่วยกันปกป้องสถาบัน ชื่อ*"เหล็ยมจัด"* โฟนอน 1 พ.ย.แล้วแต่มุมมองของคน ยันทหารเตรียมพร้อมรับสถานการณ์นองเลือด เตือนใช้สติให้ดีกว่าก่อนปะทะกัน (ผู้จัดการฯ, 27/10/51)

การใช้คำแทนระบุตัวตนด้วยการล้อเลียนรูปลักษณ์ของนายสมัคร สุนทรเวช ได้แก่ การใช้คำว่า “ชมพู” หรือ “จุมุกชมพู” เพื่อล้อเลียนรูปร่างจุมุกของนายสมัครที่มีลักษณะเหมือนชมพู เช่น “ชมพู, อดีตนายกฯ *จุมุกชมพู*” ดังนี้

- (11) "บวรศักดิ์" โพลต์ดีแสดกหน้า "อดีตนายกฯ จมูกชมพู" จะตอบชาวโลกอย่างไรหากดันทุรังกลับเข้ามาอีก จี๋ต่อมสำนึกจริยธรรม โดยเฉพาะการทำหลักฐานเท็จ (ไทยโพสต์, 10/9/51)
- (12) หึ่ง! "ชมพู" วัดดวงเตรียมยุบสภาหลังผ่าน พ.ร.บ.งบประมาณฯ รักษาการต่ออีก 2 เดือน (ไทยโพสต์, 4/9/51)
- (13) จวกเลห์แม้พบป่าเปรมติสเครตติตพันธมิตรชุมนุม... "จำลอง" ซึ่งเป็นความสุภาพของป่าเปรมที่มีมาแต่ไหนแต่ไร ขนาด "ชมพู" เพิ่งดำในสภา ยังนั่งคุยด้วยอยู่นาน มันใจ"ปายังเป็นคนเดิม" (ผู้จัดการฯ, 31/5/51)

การใช้คำแทนด้วยการระบุตัวตนด้วยการล้อเลียนรูปลักษณ์ของนายเนวิน ชิดชอบ ได้แก่ การใช้คำว่า "ห้อย" เพื่อล้อเลียนรูปปากของนายเนวิน เช่น "ห้อย, ยี่ห้อย" ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (14) ดัน"อุดมชัย"รมว.กท. ห้อยจัดให้ปราบม็อบ (ไทยโพสต์, 12/9/51)
- (15) "ยี่ห้อย" เรียกประชุมเครียด เผย "ทักษิณ" ยกหูสั่งรับใช้ชินวัตรต่อ (ไทยโพสต์, 29/11/51)
- (16) ลือสะพัด "เลียบ-ห้อย" หอบลูกเมียหนีตาย บินด่วนไปซบแทบเท้า "นายใหญ่" ที่ลอนดอน ประเทศอังกฤษแล้ว(ผู้จัดการฯ, 30/8/51)
- (17) แฉอีก รัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ จับมือ "ยี่ห้อย" เตรียมเขมือบบงบประมาณแผ่นดินจากโครงการเมกะโปรเจกต์หลายแสนล้าน (ผู้จัดการฯ, 18/8/51)

การใช้คำแทนด้วยการระบุตัวตนด้วยการล้อเลียนรูปลักษณ์ของนายนพดล ปัทมะ ได้แก่ การใช้คำว่า "เหล่" เช่น "ไอ้เหล่, นพเหล่" เพื่อล้อเลียนลักษณะดวงตาของนายนพดล ดังตัวอย่าง

- (18) ชาวศรีสะเกษลุกฮือขับไล่ "ไอ้เหล่-เขมร" (ไทยโพสต์, 22/6/51)
- (19) สุริยะใส ยันงดดาวกระจายรับ "นพเหล่" คนขายชาติ และไม่ไปงานรับปริญญา "อึ้งอึ้ง" แพทองธาร ชินวัตรในวันนี้ (ผู้จัดการฯ, 10/7/51)
- (20) เปิดโปงเลห์ตัดตอน "นพเหล่" ล่า 2 หมื่นซื้อยื่นถอดถอน ครม. (ผู้จัดการฯ, 11/7/51)

จากตัวอย่างทั้งหมดข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนระบุตัวตนด้วยการล้อเลียนรูปลักษณ์ของนายทักษิณ ชินวัตร ด้วยการใช้คำว่า "เหลี่ยม" หรือ "หน้าเหลี่ยม" การใช้คำแทนระบุตัวตนด้วยการล้อเลียนรูปลักษณ์ของนายสมศรี สุนทรเวช ด้วยการใช้คำว่า "ชมพู" หรือ "จมูกชมพู" การใช้คำแทนด้วยการระบุตัวตนด้วยการล้อเลียนรูปลักษณ์ของนายเนวิน ชิดชอบ ด้วยการใช้คำว่า "ห้อย" และการใช้คำแทนด้วยการระบุตัวตนด้วยการล้อเลียนรูปลักษณ์ของนายนพดล ปัทมะ ด้วยการใช้คำว่า "เหล่" ล้วนสื่อความหมายในทางล้อเลียนและลดทอนความน่าเชื่อถือของบุคคลดังกล่าว

975338140

3.3) ผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

การใช้คำแทนหัวหน้าหน่วยงานรัฐด้วยการระบุตัวตนที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่การระบุความสัมพันธ์ร่วมกับการเรียกชื่อ คือ “พ่อไอ้ปัด” เพื่ออ้างถึง ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง การระบุตัวตนลักษณะนี้ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

(1) **พ่อไอ้ปัด**ส่อชวย อ.รามฯ รับลูก สว.ถอด ดร.เฉลิม (ผู้จัดการฯ, 4/7/51)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึง ร.ต.อ.เฉลิม ด้วยคำว่า “พ่อไอ้ปัด” มีที่มาจากกรณีที่ นายดวงเฉลิม อยู่บำรุง บุตรชาย ตกเป็นผู้ต้องหาในปี พ.ศ. 2544 ด้วยคดียิงผู้อื่นจนเสียชีวิต ในเหตุการณ์นี้ ร.ต.อ.เฉลิม ได้ปฏิเสธว่าผู้กระทำคือ “ไอ้ปัด” ผู้ติดตามมิใช่บุตรชายของตน ต่อมาศาลอาญาได้ตัดสินยกฟ้องเนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอ แต่ผู้คนในสังคมส่วนหนึ่งก็ยังคงมีความกังขาจากคดีที่บุตรชายนายเฉลิมเคยตกเป็นผู้ต้องหาในอดีต การที่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ใช้คำแทน “พ่อไอ้ปัด” เพื่ออ้างถึง ร.ต.อ.เฉลิม ซึ่งเป็นการเรียกชื่อ “ไอ้ปัด” ร่วมกับการระบุความสัมพันธ์ “พ่อ” ที่แสดงว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นบิดาของบุคคลชื่อปัดทั้งที่ในความเป็นจริง ร.ต.อ.เฉลิมเป็นบิดาของ นายดวงเฉลิม อยู่บำรุง ผู้ต้องหาในคดีดังกล่าว ถือเป็นการระบุตัวตนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในลักษณะล้อเลียนและเป็นการลดทอนความชอบธรรมของ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง เนื่องจากการใช้คำแทนดังกล่าวได้นำเสนอให้เห็นถึงเหตุการณ์ที่เคยเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ของสังคมในอดีต

4) การระบุชื่อ

การใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อเพื่อนำเสนอภาพในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การใช้คำแทนที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ ดังนี้

4.1) ผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ

การระบุชื่อด้วยการเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพเพื่อนำเสนอภาพในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการใช้คำอื่นที่เป็นคำพ้องเสียงมาล้อเลียนกับชื่อเดิมของผู้ที่ถูกอ้างถึง ได้แก่ “ตุ๊ดตุ๋, ชายกระโปรง” จากข้อมูลการศึกษาพบว่า การล้อเลียนชื่อด้วยการผสมชื่อเดิมกับคำอื่นให้เป็นอีกคำหนึ่งสื่อความหมายในเชิงล้อเลียนเช่นนี้พบเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์เท่านั้น ทั้งการใช้คำแทน “ชายกระโปรง” เพื่ออ้างถึงนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ และการใช้คำแทน “ตุ๊ดตุ๋” เพื่ออ้างถึงนายจตุพร พรหมพันธุ์ ผู้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน ในรัฐบาลของนายสมัครและนายสมชาย ดังตัวอย่าง

(1) **กลัวซีหัด! บ่นอดีตอดีตไม่ยุบสภา "ชายกระโปรง" ย้ายศูนย์กลางอำนาจไปเชียงใหม่**
ไม่มีกำหนด
(ไทยโพสต์, 29/11/51)

- (2) **"ชายกระโปรง"** ใช้ชีวิตอย่างสุขสบายที่เชียงใหม่ เข้าตีกอล์ฟ ตกป่าเข้านอน เจียดเวลาทำพันธมิตราเป็นคนร้าย เลี่ยมประชาชนต้องแอนตี้ (ไทยโพสต์, 30/11/51)
- (3) **"ตุ๊ดตุ๋"** เลี่ยมประชาชน 76 จังหวัดลูกฮือมากระที่พันธมิตรา (ไทยโพสต์, 21/6/51)
- (4) **ตุ๊ดตุ๋** มุตรหนีมาตรา 8 วอนนักข่าวหยุดพุดนิตหนึ่งคงจะดี (ไทยโพสต์, 7/7/49)

การใช้คำแทน "ชายกระโปรง" ในตัวอย่างที่ (1)-(2) เป็นการใช้คำแทนด้วยการนำคำอื่นมาเติมหลังส่วนหนึ่งของชื่อ "ชาย" ของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เพื่อให้สื่อความหมายอีกนัยหนึ่งร่วมกับอ้างอิงบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ คำดังกล่าวมีที่มาจากนายธีรยุทธ บุญมี อาจารย์ประจำคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ตั้งฉายาให้รัฐบาลของนายสมชายว่า "รัฐบาลชายกระโปรง" โดยให้เหตุผลว่ารัฐบาลคิดแต่จะอยู่ในอำนาจเพื่อจ้องหาผลประโยชน์ โดยใช้ลีลาอีกยกในประเด็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญจนวิกฤตบานปลาย (ศูนย์ข้อมูลมติชน, 2552: 377) จากการให้ฉายาของรัฐบาลดังกล่าวพบว่า มีเพียงหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ที่นำฉายาที่ตั้งให้รัฐบาลมาใช้เป็นคำแทนนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ในขณะที่การใช้คำแทน "ตุ๊ดตุ๋" ในตัวอย่างที่ (3)-(4) เป็นการใช้คำแทนด้วยการนำคำอื่นมาเติมหน้าชื่อเล่น "ตุ๋" ของนายจตุพร พรหมพันธุ์ เพื่อให้สื่อความหมายอีกนัยหนึ่งร่วมกับอ้างอิงบุคคลดังกล่าว คือ "ตุ๊ดตุ๋" ที่นอกจากจะหมายถึงนายจตุพรแล้วยังหมายถึงสัตว์เลื้อยคลานชนิดหนึ่งด้วย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 507) การใช้คำแทนที่สามารถสื่อความหมายของชื่อไปในอีกแง่เช่นนี้ถือเป็นการล้อเลียนในเชิงดูหมิ่นบุคคลผู้เป็นเจ้าของชื่อ

3.1.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

จากการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาด้วยการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551 ผลการศึกษาพบว่า การใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏอย่างหลากหลายในสื่อแต่ละฉบับ ได้นำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมออกมาในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม และภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาล ดังต่อไปนี้

3.1.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม

ในประเด็นของภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมือง ผลการศึกษาพบว่านอกจากการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่มุมที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมแล้ว การใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็มีส่วนสำคัญในการช่วยเน้นย้ำและสร้างความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้เด่นชัดขึ้นมา ดังนี้

3.1.2.1.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุม	3.1.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรม ของฝ่ายรัฐบาล
<p>1) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ผู้มีความเป็นผู้นำที่น่าเคารพ (2) ผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ (3) ผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง (4) ผู้อยู่ในเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง <p>2) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน (2) กลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล (3) ผู้เป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศ 	<p>1) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ผู้มีพฤติกรรมไม่ดี (2) ผู้มีพฤติกรรมโกหกเชื่อถือไม่ได้ (3) ผู้ขาดความรู้ความสามารถ (4) ผู้ถูกล้อเลียนเพศสภาพ (5) ผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์ (6) ผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม (7) ผู้ถูกล้อเลียนตำแหน่งหน้าที่ (8) ผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ <p>2) ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ผู้ทุจริตคดโกงประเทศชาติ (ขายชาติ, โกงชาติ) (2) ผู้มีพฤติกรรมชั่ว (3) ผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย (4) ผู้กระทำความผิดจนถูกตัดสิทธิทางการเมือง (5) ผู้ก่อความเดือดร้อน
<p>3) ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ (2) ผู้ต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม <p>4) ผู้เป็นฝ่ายถูกกระทำ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ 	<ol style="list-style-type: none"> (6) ผู้ทำผิดกฎหมาย (7) ผู้ทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษจำคุก <p>3) ผู้ไม่มีความชอบธรรม/รับใช้กลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมือง (2) ผู้เป็นเครือญาติกับกลุ่มอำนาจเก่า (3) ผู้เป็นตัวแทนทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง <p>4) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ (2) ผู้บงการหรืออยู่เบื้องหลัง <p>5) ผู้ใช้ความรุนแรงปราบปรามผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ผู้มีส่วนทำร้ายผู้อื่นจนถึงชีวิต

ตารางที่ 13 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551
ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

3.1.2.1.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ ผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ และผู้เป็นฝ่ายถูกกระทำ ดังนี้

1) ผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้มีความเป็นผู้นำที่น่าเคารพ เช่น “มหา, มหาจำลอง”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ เช่น “พลตรี จำลอง, พล.ต.จำลอง, พล.ต.จำลอง ศรีเมือง”

(3) การใช้คำแทนแสดงการระบุตัวตนที่สื่อถึงผู้เป็นพลเมืองของประเทศ คือ “ประชาชน”

(4) การใช้คำแทนแสดงการระบุตัวตนที่สื่อถึงการเป็นผู้อยู่ในเพศสภาพที่มีได้ก่อนความรุนแรง เช่น “ผู้หญิง, ม็อบสาว, พันธมิตรฯหญิง, กลุ่มสตรีประชาธิปไตยฯ, เครือข่ายผู้หญิงฯ”

2) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล

(1) การใช้คำแทนแสดงการรวมกลุ่มที่สื่อถึงการเป็นกลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน เช่น “มวลชน, มวลมหาประชาชน, คลื่นมหาชน”

(2) การใช้คำแทนแสดงการรวมกลุ่มที่สื่อถึงกลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล เช่น “พันธมิตรฯหลายหมื่น, คลื่นพันธมิตรฯ ต่างจังหวัดทั่วประเทศหลายหมื่น, กลุ่มพันธมิตรฯหลายหมื่นคน, ประชาชนเรือนแสน, พันธมิตรฯ เรือนแสน”

(3) การใช้คำแทนแสดงการระบุตัวตนที่สื่อถึงผู้เป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศ เช่น “พันธมิตรฯ ทั่วประเทศ, พันธมิตรฯ ตจว., พันธมิตรฯภูมิภาค, พันธมิตรฯ ใต้, พธม.เหนือ, พันธมิตรอีสาน, พันธมิตรฯภาคตะวันออก, พันธมิตรเชียงใหม่, พธม.ขอนแก่น, พธม.นคร, พันธมิตรฯ กทม.”

3) ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายถึงผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ เช่น “วีรชน, วีรบุรุษ, วีรสตรี, วีรชนพันธมิตรฯ, วีรสตรีพันธมิตรฯ, วีรสตรีคนกล้า, วีรชนนักต่อสู้ภาคประชาชน, วีรชนปกป้อง ธรร., วีรบุรุษ-วีรสตรีตุลา, 6 วีรชนผู้กล้าสละชีวิต, ผู้เสียสละชีพ”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่เป็นสื่อถึงการเป็นผู้ต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม เช่น “กลุ่มต่อต้านผู้นำเถื่อน, เครือข่ายต้านระบอบทักษิณ”

4) ผู้เป็นฝ่ายถูกกระทำ

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายถึงผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ เช่น “เหยื่อ 7 ตุลาฯ, เหยื่อ 7 ตุลาวิปโยค, เหยื่อสัตรีณรงค์, เหยื่อมือบโหด, เหยื่อสลายการชุมนุม, เหยื่อตำรวจสลายการชุมนุม, เหยื่อความรุนแรงในเหตุการณ์สลายม็อบ, เหยื่อบีม, เหยื่อระเบิด”

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

3.1.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

นอกจากการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมแล้ว การใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็ส่งผลกระทบต่อการเน้นย้ำภาพด้านบวกของผู้ชุมนุมให้เด่นชัดขึ้นเพื่อสร้างความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของผู้ชุมนุม ผลการศึกษาพบว่า การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลได้นำเสนอภาพตัวแทนของฝ่ายรัฐบาลในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ ผู้ไม่มีความชอบธรรม และ/หรือผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ และผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ ดังนี้

1) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดี เช่น “ส.ส.ก๊วย, ก๊วยปอปช.,ผู้ทรงถ้อย, สภาถ้อย, คุณหอก, หอกหัก, นายกฯ หอกหัก”

(2) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมโกหกเชื่อถือไม่ได้ เช่น “เหลิมเลี้ยงแกะ”

(3) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ขาดความรู้ความสามารถ เช่น “รัฐบาลซากกะเบือ, นายกฯ ซากกะเบือ, ซากกะเบือเดินได้, เป็ดเหลิม”

(4) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกล้อเลียนเพศสภาพ เช่น “เจ๊มิ่ง, เจ๊เพ็ญ”

(5) การใช้คำแทนแสดงการระบุตัวตนที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์ เช่น “เหลียม, หน้าเหลียม, เหลียมจัด, คนหน้าเหลียม, ทรรชหน้าเหลียม, นอมินีหน้าเหลียม,ผู้ต้องหาหน้าเหลียม, เผด็จการหน้าเหลียม, ห้อย, ยี่ห้อย, ชมพู่, อดีตนายกฯ จมูกชมพู่, ไอ้เหล่, นพเหล่”

(6) การใช้คำแทนแสดงการระบุตัวตนที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น “พ่อไอ้ปัด”

(7) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกล้อเลียนตำแหน่งหน้าที่ เช่น “ทันผู้นำ, ทันผู้นำชี้เท่อ”

(8) การใช้คำแทนแสดงการระบุชื่อที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ เช่น “ตุ๊ดตุ๋, ชายกระโปรง”

2) ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ทุจริตคดโกงประเทศชาติ เช่น “อดีต นายกฯ โกงชาติ, อาชญากรโกงชาติ, รัฐบาลโกงชาติ, ครม.ขายชาติ, คนขายชาติ, รัฐบาลขายชาติ, แก๊งขายชาติ, รัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ”

(2) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมชั่ว เช่น “คนชั่ว, อสุรชั่ว, ทร.ชั่ว, ตำรวจชั่ว, รัฐบาลชั่ว, นักการเมืองชั่ว”

(3) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย เช่น “มาร, สัตว์ นรก, พวกสัตว์นรก, รัฐบาลสัตว์นรก”

(4) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้กระทำความผิดจนถูกตัดสิทธิทางการเมือง เช่น “ศพ, ซากศพ, ซากศพไทยรักไทย, สมาชิก 111 ซากศพ, 111 ซากศพ, 111 ซาก ศพทรก., 111 ซากศพไทยรักไทย, ศพเดินได้”

(5) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ก่อความเดือดร้อน เช่น “แก๊ง, แก๊ง ออฟฟิศ, แก๊งเนวิน, แก๊งห้อย, แก๊งเพื่อนเนวิน, ก๊วน "เนวิน", ก๊วนข้าเรา ธธน., ก๊วนห้อย, โจร, รัฐบาลโจร, ทร.โจร, โจรกาگی”

(6) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย เช่น “นายกฯเถื่อน, ผู้นำเถื่อน, ผู้นำรัฐบาลเถื่อน, อาชญากร, อาชญากรปชต., อาชญากรโกงชาติ, อาชญากรแผ่นดิน, อาชญากรข้ามชาติ”

(7) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้ทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษจำคุก เช่น “นักโทษ, นักโทษหนีคดี, นักโทษหนีคุก, นช.ทักษิณ, นช.แม่บัว”

3) ผู้ไม่มีความชอบธรรม และ/หรือผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมือง เช่น “สมุน, สมุนแม่บัว, สมุนทรราช, ลีวล้อ, ลีวล้อ ทรท., ลีวล้อไทยรักไทย, ลีวล้อตัวแสบ, ลีวล้อแม่บัว, ลีว ล้อระบอบทักษิณ, ทาส, ส.ส.ทาส, ทาสระบอบทักษิณ, ทาสระบอบแม่บัว, ทาสระบอบ "นช.แม่บัว", รัฐ ทร.ทาส “แม่บัว”, กลุ่มเครือข่ายการเมืองทาสพลังแม่บัว, หุ่นเชิด, รัฐบาลหุ่นเชิด, รบ.หุ่นเชิด, ครม.หุ่น เชิด, สภาหุ่นเชิด”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุตัวตนที่สื่อถึงผู้เป็นเครือญาติกับกลุ่มอำนาจเก่า เช่น “น้องเขย, น้องเขยทักษิณ, น้องเขยแม่บัว, นายกฯน้องเขย, นายกฯน้องเขยแม่บัว, รัฐบาลน้องเขย, ครม. น้องเขยแม่บัว, รัฐบาลน้องเขยแม่บัว, พี่เมีย”

975338140

(3) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้แทนทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เช่น “นอมินี, นอมินีคนที่ 3, นอมินีชินวัตร, นอมินีแม่่ว, นอมินีหน้าเหลี่ยม, นายกฯ นอมินี, นายนอมินี, ผู้นำนอมินี, รบ.นอมินี, รัฐบาลนอมินี, รัฐบาลนอมินีทักษิณ, รัฐบาลนอมินี-ระบอบทักษิณ, รัฐบาลนอมินีระบอบทักษิณ”

4) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ เช่น “ทรราช, นายกฯทรราช, ทรราชหน้าเหลี่ยม, ทรราชชายทมิฬ, รัฐบาลทรราช, รัฐบาลทรราชฆาตกร, รัฐบาลตำรวจทรราช, รัฐบาลตำรวจ, รัฐบาลตำรวจทรราช, รัฐบาลตำรวจภายใต้รัฐบาลนอมินีทักษิณ”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้บงการหรืออยู่เบื้องหลัง เช่น “นายใหญ่, ลูกพี่”

5) ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้มีส่วนทำร้ายผู้อื่นจนถึงชีวิต เช่น “ฆาตกร, ฆาตกรอำมหิต, ฆาตกรสมชาย, รัฐบาลฆาตกร, รัฐบาลทรราชฆาตกร, รัฐบาลฆาตกรหุ่นเชิด, คณะรัฐมนตรีฆาตกร”

3.1.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม

การใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม รวมทั้งการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลต่างส่งผลต่อการสื่อให้เห็นภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

ตารางที่ 14 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล

ในช่วงปี 2549-2551 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

3.1.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	3.1.2.2.2 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล
1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน (1) กลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความวุ่นวาย (2) ผู้ก่อความเดือดร้อน 2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย (1) ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย 3) ผู้ใช้ความรุนแรง (1) ผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง	1) ผู้มีความชอบธรรมในการบริหารประเทศ (1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศและดูแลการชุมนุม (2) ผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ

3.1.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้กลวิธีทางภาษาด้วยการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย และผู้ใช้ความรุนแรง ดังนี้

1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน

(1) การใช้คำแทนแสดงการรวมกลุ่มที่สื่อถึงการเป็นกลุ่มคนที่มีลักษณะวุ่นวาย เช่น “มีอบ, มีอบพันธมิตร, มีอบพันธมิตรฯ, มีอบพรม., มีอบเสื้อเหลือง”

(2) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ก่อความเดือดร้อน เช่น “แก๊งพันธมิตร”

2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย เช่น “กบฏ, กบฏพันธมิตรฯ, 9 กบฏ, 9 แกนนำ “กบฏ”, 1 ใน 9 กบฏ, ผู้ต้องหา กบฏ, ผู้ต้องหา คดี กบฏ,”

3) ผู้ใช้ความรุนแรง

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง เช่น “หัวโจก, โจก, หัวโจกพรม. รุ่น 2”

3.1.2.2.2 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเป็นกลวิธีสำคัญที่ช่วยเน้นย้ำภาพตัวแทนในแง่บวกที่เป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้เด่นชัดยิ่งขึ้น การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลได้นำเสนอภาพตัวแทนในแง่บวกที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้มีความชอบธรรมในการบริหารประเทศ ดังนี้

1) ผู้มีความชอบธรรมในการบริหารประเทศ

(1) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ และดูแลการชุมนุม เช่น “นายกฯ, นายกรัฐมนตรี, รักษาการนายกฯ, รักษาการนายกรัฐมนตรี, อดีตนายกฯ, อดีตนายกรัฐมนตรี, อดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร, นายกฯ ทักษิณ, อดีตนายกฯ ทักษิณ, นายกฯ แม้ว, นายกฯ สมศรี, นายกฯ หมัก, นายกฯ สมชาย, นายกฯ ชาย, รองนายกฯ, รรมว. ต่างประเทศ”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ เช่น “พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร, พ.ต.ท.ทักษิณ”

3.1.2.3 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาล

กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาล มีดังนี้ ตารางที่ 15 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

3.1.2.3.1 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม	3.1.2.3.2 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล
<p>1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล</p> <p>(1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล (การระบุชื่อผู้นำการชุมนุม)</p> <p>(2) ผู้เป็นกลุ่มผู้ชุมนุม (การระบุชื่อตามที่กลุ่มผู้ชุมนุมใช้)</p> <p>(3) ผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม</p> <p>(4) ผู้มาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล</p> <p>(5) ผู้เป็นผู้ชุมนุม (การระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุม)</p>	<p>1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย</p> <p>(1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล (การระบุชื่อเฉพาะ)</p> <p>(2) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย</p>

3.1.2.3.1 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแง่บวกที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล ดังนี้

1) กลุ่มคนที่มารวมตัวกันชุมนุมประท้วง

(1) การใช้คำแทนแสดงการระบุชื่อที่สื่อถึงผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อเฉพาะของผู้นำการชุมนุม เช่น “สนธิ ลิ้มทองกุล, จำลอง ศรีเมือง, สุริยะใส กตะศิลา, สนธิ, จำลอง, สุริยะใส”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุชื่อที่สื่อถึงผู้เป็นกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยการระบุชื่อตามที่กลุ่มผู้ชุมนุมใช้ เช่น “พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย, พันมิตรประชาธิปไตย, พธม., ผู้ชุมนุม พธม., พันมิตรฯ, กลุ่มพันธมิตรฯ, แนวร่วมพันธมิตรฯ, แนวร่วม พธม., เครือข่ายพธม.”

(3) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม เช่น “แกนนำ, แกนนำพันธมิตรฯ, แกนนำพธม., แกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ, การ์ด, การ์ด พันมิตรฯ, การ์ดผู้ชุมนุม, หัวหน้าการ์ด, หัวหน้าการ์ด พันมิตรฯ, ผู้ชุมนุม”

(4) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล เช่น “กลุ่มต่อต้านทักษิณ, กลุ่มต้านทักษิณ, กลุ่มต่อต้านนายกฯ, มือบด้าน, มือบด้านทักษิณ, มือบไล่ทักษิณ, มือบไล่แม้ว, มือบไล่อดีตนายกฯ ทักษิณ”

(5) การใช้คำแทนแสดงการอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคลที่สื่อถึงผู้เป็นผู้ชุมนุมด้วยการระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุม เช่น “เสื้อเหลือง, ฝ่ายเสื้อเหลือง, แนวน่วมเสื้อเหลือง, มือตบ”

3.1.2.3.2 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล

การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแง่มุมมองที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลในช่วงการชุมนุมประท้วง ได้แก่ ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย ดังนี้

1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย

(1) การใช้คำแทนแสดงการระบุชื่อที่สื่อถึงผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อเฉพาะ เช่น “ทักษิณ ชินวัตร, สมัคร สุนทรเวช, สมชาย วงศ์สวัสดิ์, เฉลิม อยู่บำรุง, นพดล ปัทมะ, จักรภพ เพ็ญแข, ญัฐวุฒิ ใสยเกื้อ, ทักษิณ, สมัคร, สมชาย, เฉลิม, นพดล, จักรภพ, ชวลิต, แม้ว, หมัก, เหลิม, จิว”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น “ตำรวจ, ตร. ”

3.2 การใช้ชนิดกระบวนการ

นอกจากการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะนำเสนอภาพตัวแทนผู้กระทำทางสังคมแล้ว กระบวนการที่แสดงให้เห็นภาพตัวแทนการกระทำก็ได้สื่อให้เห็นภาพตัวแทนผู้กระทำทางสังคมด้วยเช่นกัน สำหรับการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องชนิดกระบวนการ (Transitivity) ของฮัลลiday (Halliday, 1985) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant roles) และกระบวนการ (process) ในประโยค ผู้วิจัยจึงแบ่งการวิเคราะห์ในส่วนนี้เป็น 2 ประเด็นหลัก ประเด็นแรกจะกล่าวถึงกลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน ประเด็นต่อมาจะกล่าวถึงภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน

ในการวิเคราะห์ชนิดกระบวนการ (Transitivity analysis) ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556) ได้กล่าวถึงระบบชนิดกระบวนการ “Transitivity/ Process type” ไว้ว่าฮัลลiday ให้แบ่งอนุภาคเป็น 3 ส่วน ได้แก่ **ตัวกระบวนการ (process)** แสดงด้วยกริยาและกลุ่มคำกริยา **ผู้ร่วมเหตุการณ์ (participants)** หมายถึงทั้งผู้กระทำและผู้รับการกระทำ จะเป็นคน สิ่งของ หรือความคิดที่เป็นนามธรรมก็ได้ ผู้ร่วมเหตุการณ์นี้แสดงด้วยกลุ่มคำนาม และ **สภาพแวดล้อม (circumstances)** หมายถึงสถานที่ เวลา และวิธีการ แสดงด้วยกริยาวิเศษณ์และบุพบท (ญัฐพร พานโพธิ์ทอง 2556:

75) ฮัลลiday (Halliday, 1985) ได้แบ่งชนิดกระบวนการ (Transitivity) เป็น 6 ชนิด ดังรายละเอียดต่อไปนี้เป็น (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 75-76)

1) กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ (Material processes) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ (process of doing) ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำการบางอย่างต่ออีกบุคคลหนึ่ง ผู้ร่วมเหตุการณ์หลัก ได้แก่ ผู้กระทำ (Actor) และผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำ (Goal)

2) กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก (Mental processes) เป็นกระบวนการที่สื่อความคิดความรู้สึก แสดงด้วยคำกริยา 3 กลุ่มคือ กริยาที่เกี่ยวกับความคิดความเข้าใจ (cognition) กริยาที่เกี่ยวกับความรู้สึก (affection) และกริยาที่เกี่ยวกับการรับรู้ (perception) ผู้ร่วมเหตุการณ์ ได้แก่ ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้ (Senser) และสิ่งที่รับรู้หรือสิ่งที่ทำให้รู้สึก (Phenomenon)

3) กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioural processes) เป็นกระบวนการที่สื่อพฤติกรรมทั้งทางกายภาพและทางจิตใจ ผู้ร่วมเหตุการณ์มิได้เป็นผู้กระทำให้เกิดบางสิ่งบางอย่างแต่เป็นเพียงผู้ที่มีพฤติกรรมจึงมีเพียงบทบาทเดียว ได้แก่ ผู้มีพฤติกรรม (Behaver)

4) กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร (Verbal processes) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการแสดงการกระทำในลักษณะการใช้ถ้อยคำสื่อสาร แสดงด้วยคำกริยาในชุดที่เกี่ยวกับการพูดหรือการใช้ถ้อยคำในการสื่อสาร ผู้ร่วมเหตุการณ์ ได้แก่ ผู้พูด (Sayer) ผู้เป็นเป้าหมายของการพูด (Receiver) และสิ่งที่พูด (Verbiage)

5) กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ (Relational processes) เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นสภาพที่เป็นอยู่หรือสิ่งที่มีอยู่ให้ความหมายเกี่ยวกับสภาพของสิ่งหนึ่งที่สัมพันธ์กับอีกสิ่งหนึ่ง แบ่งเป็น (1) กระบวนการระบุสิ่งที่เป็น (identifying) ผู้ร่วมเหตุการณ์ ได้แก่ สิ่งที่ถูกระบุหรือถูกนิยาม (Token หรือ Identified) และสิ่งที่ระบุหรือนิยาม (Value หรือ Identifier) และ (2) กระบวนการบรรยายคุณสมบัติ (attributive) ผู้ร่วมเหตุการณ์ ได้แก่ ผู้มีคุณสมบัติ (Carrier) และคุณสมบัติ (Attribute)

6) กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ (Existential processes) เป็นกระบวนการที่สื่อการมีอยู่หรือเกิดขึ้นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือชี้ให้เห็นว่ามีบางสิ่งเกิดขึ้นหรือมีอยู่ ผู้ร่วมเหตุการณ์มีเพียงบทบาทเดียว เรียกว่า สิ่งที่ปรากฏ (Existent)

จากชนิดกระบวนการต่าง ๆ ข้างต้น สามารถสรุปชนิดกระบวนการและผู้ร่วมเหตุการณ์ของแต่ละกระบวนการดังตาราง (Halliday, 1985: 131)

Process type	Category Meaning	Participants
Material:	'doing'	Actor, Goal
action	'doing'	
event	'happening'	

behavioural	'behaving'	Behaver
mental: perception affection cognition	'sensing' 'seeing' 'feeling' 'thinking'	Senser, Phenomenon
verbal	'saying'	Sayer, Target
relational: attribution identification	'being' 'attributing' 'identifying'	Token, Value Carrier, Attribute Identified, Identifier
existential	'existing'	Existent

ตารางที่ 16 ตารางแสดงชนิดกระบวนการและผู้ร่วมเหตุการณ์ (ที่มา: Halliday, 1985: 131)

ในกรณีของการนำแนวคิดเรื่องชนิดกระบวนการไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลภาษานั้น ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556) ได้กล่าวไว้ว่าในการสื่อสารเหตุการณ์เดียวกันอาจถูกสื่อด้วยกระบวนการที่ต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับการเลือกของผู้พูด การวิเคราะห์ชนิดกระบวนการจะทำให้เราทราบว่า ผู้พูดต้องการถ่ายทอดเหตุการณ์นั้น ๆ อย่างไร ชนิดกระบวนการที่ผู้พูดเลือกทำให้เราเห็นความหมายที่ผู้พูดต้องการสื่อหรือซ่อน (ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 77) การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในส่วนนี้จึงจะเป็นการศึกษาว่ามีกระบวนการหรือการกระทำชนิดใดเกิดขึ้นบ้าง เพื่อวิเคราะห์ว่าผู้ผลิตตัวบทซึ่งได้แก่สื่อหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับนั้นมีลักษณะการใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนการกระทำของผู้กระทำทางสังคมอย่างไร

การวิเคราะห์การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551 แบ่งการวิเคราะห์เป็นสามส่วน ได้แก่ การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในด้านที่สร้างความชอบธรรม เป็นกลาง และลดทอนความชอบธรรม ดังนี้

3.2.1.1 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

จากการศึกษาข้อมูลตัวบทพาดหัวข่าวและวรรคนำจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 พบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับเลือกใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่สื่อความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ

กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ (Material processes) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ บทบาทของผู้ร่วมเหตุการณ์หลักในกระบวนการนี้ ได้แก่ ผู้กระทำ (Actor) และผู้เป็น

เป้าหมายของการกระทำ (Goal) (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556:75) ผลการศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมใน 3 ลักษณะดังนี้

1.1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” เป็นการใช้การแสดงกระบวนการกระทำที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่สื่อความหมายของการต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม การชุมนุมอย่างสันติ การให้ความช่วยเหลือ และการทำให้พ้นจากอำนาจหรือการกดขี่

1.2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” เป็นการใช้การแสดงกระบวนการกระทำที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้รับการกระทำด้วยการใช้การแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายของการสนับสนุนจากประชาชน และการเป็นผู้รับการกระทำที่แสดงการปราบปรามอย่างรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยชน์ เป็นการใช้การแสดงกระบวนการกระทำในประโยชน์ที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำ ด้วยการใช้การที่สื่อความหมายของการถูกปราบปรามอย่างรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ การถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย และการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

การนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” และ “ผู้เป็นเป้าหมาย” ลักษณะกระบวนการและตัวอย่างคำกริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่ปรากฏมีดังต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
1.1) ผู้กระทำ = ผู้ชุมนุม	1.1.1) แสดงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม	โค่นระบอบทักษิณ,ต่อต้านระบอบทักษิณ, ประท้วงรัฐบาลเถื่อน, ไล่ทรราช, ขับไล่รัฐบาลทรราช, ขยับไล่ทรราช, ขับไล่รัฐบาลขายชาติ, ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิด, ขับไล่รัฐบาลนอมินี, ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ, ระดมพล...ขับไล่"ทรราช", ระดมพล...ขับไล่รัฐบาลนอมินี, ระดมประชาชนต่อต้านระบอบทักษิณ, รวมพลบุกทวงคืน ปตท., เคลื่อนพลยึด...ด้านฟอกमार, เคลื่อนพล...ไล่ทรราช, ปักหลัก...ไล่ทรราช, ปักหลัก...ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ, ร่วมชุมนุม...ไล่ทรราช, ปลุกมือบด้านแก้ รธน., ปลุกมวลชนด้านรบเถื่อน, บุกทวงคืน ปตท., ทวงคืน ปตท., ปลุก...ทวงคืนพระวิหาร, ร่วมชุมนุมทวงคืนเขาพระวิหาร, ผนึกทวงคืน ปตท., กู้ชาติทวงคืน "เขาพระวิหาร",รวมพลังทวงคืนปตท.กลับมาเป็นสมบัติของชาติ
	1.1.2) แสดงการให้ความช่วยเหลือ	มอบเงิน, มอบเงินช่วย, ตั้งกองทุนฯดูแลผู้บาดเจ็บล้มตาย
1.2) ผู้เป็นเป้าหมาย	1.2.1) แสดงการเป็นเป้าหมายของการทำ	ถล่ม, ถล่มพธม.อีกลูก, ถล่มยิงเอ็ม 79 ใส่, ยิงถล่ม, ยิงถล่มซ้ำ, ยิงบีมถล่ม, ยิงระเบิดเอ็ม 79 ถล่ม, ยิงเอ็ม 79 ถล่ม, ระเบิดถล่ม, ระเบิดรายวันถล่ม,

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
= ผู้ชุมนุม	ร้ายหรือลอบทำร้าย จากฝ่ายตรงข้าม หรือบุคคลไม่ทราบ ฝ่าย	ระเบิดเอ็ม-79 ถล่ม, เอ็ม79ถล่ม, เอ็ม79ยิงถล่มซ้ำ, M.79ถล่ม, ขว้าง ระเบิดใส่, บีมถล่ม, ปาบีมถล่ม, บุกจู่โจม... ระเบิดเอ็ม 28, บุกปะทะเขวีย ยงปาดันหัวร้างข้างแตก, ลอบกัดยิงระเบิดเอ็ม 79 ถล่ม, ลอบยิง M 79 ถล่ม, สาดเอ็ม79ถล่ม,
	1.2.2) แสดงการเป็น เป้าหมายของการ ปราบปรามอย่าง รุนแรงจากตำรวจ	ยิงแก๊สน้ำตาลถล่ม, ยิงแก๊สน้ำตาลใส่ผู้ชุมนุม, ยิงถล่มแก๊สน้ำตา-ระเบิด ควันไม่ยั้ง, ใช้แก๊สน้ำตามหาประลัยยิงใส่จนขาขาดกระจุย, ใช้แก๊สน้ำตา ระเบิดควัน, ได้แก๊สน้ำตาเป็นคำตอบนับสิบนัด, ปูพรมยิงแก๊สน้ำตาใส่, ถล่มแก๊สน้ำตา, แก๊สน้ำตาลถล่ม, สลายชุมนุม-แก๊สน้ำตาลถล่ม, ทูตผู้หญิง- ตีผู้หญิง-ยิงแก๊สน้ำตา
	1.2.3) แสดงการการเป็น เป้าหมายของการ สนับสนุนจาก ประชาชน	มอบเงิน 2 ล้านบาทสานต่อเจตนารมณ์, หนุน, เชียร์, ให้กำลังใจ
1.3) ผู้เป็น เป้าหมาย = ผู้ชุมนุม (ประโยชน์กรรม)	1.3.1) แสดงการถูกทำร้าย หรือลอบทำร้ายจาก ฝ่ายตรงข้ามหรือ บุคคลไม่ทราบฝ่าย	เจอถล่ม, โดนถล่ม, โดนปะระเบิด, โดนปะระเบิดใส่, โดนปาหน้าเลือด อาบ, โดนยิงเจ็บ, โดนยิงถล่ม, โดนยิงเอ็ม 79, โดนเล่นงานหนัก, โดนเล่น งานหนักกลางดึก, ถูกถล่ม, ถูกถล่มด้วยระเบิด, ถูกมือเบี๋นปาก้อนหิน ใส่คางแตก, ถูกยิงบีม, ถูกยิงเสียชีวิต, ถูกลอบทำร้ายรายวัน, ถูกเอ็ม79 ถล่ม
	1.3.2) แสดงการถูกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมจาก ผู้มีอำนาจรัฐ	ถูกกลั่นแกล้งอย่างไม่ยุติธรรม, ถูกยึดข้อหากบฏ

ตารางที่ 17 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม
ประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

1.1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ”

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าการใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมเป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่แสดงลักษณะการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม และแสดงการให้ความช่วยเหลือดังนี้

1.1.1) แสดงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าเป็นการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรมในลักษณะต่าง ๆ ทั้งการชี้ให้เห็นว่าเป็นการออกมาชุมนุมประท้วงขับไล่รัฐบาลที่ปกครองอย่างไม่เป็นธรรมหรือเป็นรัฐบาลที่ขาดความชอบธรรมในการบริหารบ้านเมือง การออกมาชุมนุมต่อต้านบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่

เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือระบอบที่ไม่ชอบธรรม และการออกมาชุมนุมเพื่อต่อต้านการความพยายามในการแก้ไขกฎหมายหรือการกระทำที่ผู้ชุมนุมเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการในลักษณะนี้ในหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการฯ ไทยโพสต์ และเดลินิวส์ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ เช่น “โค่นระบอบทักษิณ, ต่อต้านระบอบทักษิณ, ประท้วงรัฐบาลเถื่อน, ไล่ทรราช, ขับไล่รัฐบาลทรราช, ขยับไล่ทรราช, ขับไล่รัฐบาลขายชาติ, ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิด, ขับไล่รัฐบาลนอมินี, ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ, ระดมพล...ขับไล่"ทรราช", ระดมพล...ขับไล่รัฐบาลนอมินี, ระดมประชาชนต่อต้านระบอบทักษิณ, รวมพลบุกทวงคืน ปตท., เคลื่อนพลยึด...ต้านฟอกमार, เคลื่อนพล...ไล่ทรราช, ปักหลัก...ไล่ทรราช, ปักหลัก...ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ, ร่วมชุมนุม...ไล่ทรราช, ปลุกมือปัดต้านแก้ รธน., ปลุกมวลชนต้านรบ.เถื่อน, บุกทวงคืน ปตท., ทวงคืน ปตท., ปลุก...ทวงคืนพระวิหาร, ร่วมชุมนุมทวงคืนเขาพระวิหาร, ผนึกทวงคืน ปตท., กู้ชาติทวงคืน "เขาพระวิหาร", รวมพลังทวงคืนปตท.กลับมาเป็นสมบัติของชาติ” ดังตัวอย่าง

- (1) พันมิตรราษฎรภาค ตบเท้าเคลื่อนพลสมทบทัพหลวงในกรุงไล่ทรราช (ผู้จัดการฯ, 22/11/51)
- (2) พันมิตรน้อมรับคำสั่งศาลปักหลัก"มัฆวาน"ไล่ทรราช (ผู้จัดการฯ, 8/7/51)
- (3) พันมิตรฯ ทั่วประเทศประกาศความพร้อม ระดมประชาชนต่อต้านระบอบทักษิณ เดินทางเข้าร่วมทั้งรถบัส รถตู้ รถไฟ รถส่วนตัวและเครื่องบิน สมทบพ่อแม่พี่น้องใน กทม. (ผู้จัดการฯ, 19/9/49)

การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างได้นำเสนอบทบาทผู้กระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมให้เห็นว่าเป็นผู้ที่ออกมาต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม ทั้งการรวมตัวขับไล่รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ในตัวอย่างที่ (1) คือ “ตบเท้าเคลื่อนพลสมทบทัพหลวงในกรุงไล่ทรราช” และการรวมตัวขับไล่รัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ในตัวอย่างที่ (2) คือ “ปักหลัก"มัฆวาน"ไล่ทรราช” ส่วนการใช้กลุ่มคำกริยา “ระดมประชาชนต่อต้านระบอบทักษิณ” ในตัวอย่างที่ (3) ได้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของผู้ชุมนุมที่ออกมาต่อต้านรัฐบาลของนายทักษิณ ชินวัตร ในขณะนั้น โดยสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้รวบรวมตัวกันออกมาชุมนุมต่อต้าน “ระบอบทักษิณ” ซึ่งเป็นระบอบการเมืองที่กลุ่มผู้ชุมนุมเห็นว่าเป็นระบอบหรือแนวคิดทางการเมืองที่ขาดความชอบธรรม

- (4) พันมิตรเคลื่อนพลยึดอนุสาวรีย์ปชต.ต้านฟอกमार (ไทยโพสต์, 25/5/51)
- (5) พันมิตรบุกทวงคืน ปตท. (เดลินิวส์, 26/7/51)

การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (5) คือ “เคลื่อนพลยึดอนุสาวรีย์ปชต.ต้านฟอกमार” ได้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมที่สื่อความหมายในแง่ของการออกมาต่อต้านรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ที่ได้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องด้วยการพยายามแก้ไขรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550

มาตรา 237 และ 309 เนื่องจากฝ่ายผู้ชุมนุมเห็นว่ากรกระทำดังกล่าวเป็นการล้าหลังผิดให้อดีตกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทย 111 คน ที่ถูกเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง 5 ปีจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคไทยรักไทยเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2550 ในขณะที่การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (6) คือ “บุกทวงคืน ปตท.” ได้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมที่สื่อความหมายในแง่ของการออกมาชุมนุมเรียกร้องให้รัฐดำเนินการคืนกิจการรัฐวิสาหกิจกลับคืนมาเป็นของรัฐดั้งเดิม การเรียกร้องดังกล่าวมีที่มาจากกรดำเนินการเปลี่ยนจากสถานะของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) จากรัฐวิสาหกิจมาเป็นบริษัทมหาชน ซึ่งดำเนินการสำเร็จหลังจากที่นายทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเพียง 10 เดือน จึงส่งผลให้เกิดข้อครหาในภายหลังว่านายทักษิณเป็นผู้สั่งการ โดยเชื่อกันว่าอดีตนายกฯ และพวกพ้องคงจะได้ประโยชน์จากการแปลงสภาพและแปรรูป ปตท. (นฤมล สะอาดโณม, 2561: 19) ด้วยเหตุนี้การเรียกร้องให้รัฐดำเนินการให้กิจการรัฐวิสาหกิจกลับคืนมาเป็นของรัฐดั้งเดิมจึงเป็นหนึ่งในข้อเรียกร้องที่ฝ่ายผู้ชุมนุมกลุ่มต่อต้านรัฐบาลของนายทักษิณ รวมทั้งรัฐบาลของนายสมัครและนายสมชาย ได้ออกมาชุมนุมเรียกร้องมาโดยตลอด

- (6) ปลุกมวลชนต้านรบ.เถื่อน พันธมิตรพร้อมชุมนุมใหญ่ (ผู้จัดการฯ, 20/7/49)
- (7) พันธมิตรฯ ภาคใต้ระดมพลเปิดเวทีดาวกระจายพื้นที่ภาคใต้ที่สุราษฎร์ธานีวันนี้ ขับไล่รัฐบาลโนมินี (ผู้จัดการฯ, 15/7/51)
- (8) พันธมิตรฯ ใช้มาตรการอารยะขัดขืนสูงสุด “ประชาภิวัฒน์” ปักหลักทำเนียบฯ ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ (ผู้จัดการฯ, 28/8/51)

การใช้กลุ่มคำกริยา “ปลุกมวลชนต้านรบ.เถื่อน” ในตัวอย่างที่ (7) นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมที่สื่อถึงการออกมาต่อต้านรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตร ที่สื่อให้เห็นว่าเป็นการออกมาต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังจะเห็นได้จากการใช้กลุ่มคำกริยา “ต่อต้านรัฐบาลเถื่อน” เนื่องจากหลังจากประกาศยุบสภา เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2549 รัฐบาลของนายทักษิณ ยังคงปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐบาลรักษาการ และให้จัดการเลือกตั้งในวันที่ 2 เมษายน 2549 ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้ตัดสินให้การเลือกตั้งในครั้งนั้นเป็นโมฆะ และให้จัดการเลือกตั้งครั้งใหม่ในวันที่ 15 ตุลาคม 2549 ในเวลาต่อมารัฐบาลรักษาการของนายทักษิณได้ถูกคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ยึดอำนาจการปกครองเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ก่อนมีการเลือกตั้งครั้งใหม่ ส่วนกรใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (8)-(9) คือ “ปักหลักทำเนียบฯ ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ” และ “ระดมพล...ขับไล่รัฐบาลโนมินี” นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของผู้ชุมนุมที่ออกมาต่อต้านรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช กรใช้กลุ่มคำ

975338140

กรिया “ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ” และ “ขับไล่รัฐบาลโนมินี” ได้ชี้ให้เห็นว่าเป็นการต่อต้านรัฐบาลที่คอยรับใช้หรือตกอยู่ภายใต้อำนาจการควบคุมของบุคคลอื่น

จากการใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าเป็นการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่มีคุณสมบัติและมีการกระทำต่าง ๆ ดังที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้น ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อความหมายให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาประท้วงต่อต้านฝ่ายรัฐบาลที่ขาดคุณสมบัติที่เหมาะสมในการบริหารประเทศชาติต่อไป

1.1.2) แสดงการให้ความช่วยเหลือ

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงการกระทำที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือต่อผู้อื่น โดยผู้ที่มีบทบาทเป็นเป้าหมายมีทั้งกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยกัน และกลุ่มคนอื่นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม กริยาและกลุ่มคำกริยาที่ซ้ำมีทั้งที่สื่อความหมายของการช่วยเหลือในลักษณะของการมอบเงินและการตั้งกองทุนให้ความช่วยเหลือ จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กริยาลักษณะนี้เฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ เช่น “มอบเงิน, มอบเงินช่วย, ตั้งกองทุนฯดูแลผู้บาดเจ็บล้มตาย” ดังนี้

- (1) “สุริยะใส” ได้ ‘โจรสลัด’ อย่าปิดเบือนหลอกสื่อว่ามีเพียงแก๊สน้ำตา ซึ่งมีหลักฐานมัดแน่น “ดร.ใช้ระเบิด” เข้าสลายการชุมนุม เชื้อ “ทักษิณ” อยู่เบื้องหลัง พร้อม**ตั้งกองทุนฯดูแลผู้บาดเจ็บล้มตาย** (ผู้จัดการฯ, 9/10/51)
- (2) “วีระ สมความคิด” ตัวแทนพันธมิตรฯ**มอบเงิน 5 หมื่นบาทช่วยทหารพรานกล้า** แต่ถูกขัดขวาง (ผู้จัดการฯ, 17/7/51)
- (3) พันธมิตรฯ**มอบเงินช่วยทหารพราน** พันธมิตรฯ **มอบเงิน1แสนบาทเพื่อเป็นขวัญและให้กำลังใจแก่ทหารพรานกล้าแล้ว** ลั่นปกป้องทุกคนที่ทำเพื่อชาติเพื่อแผ่นดิน (ผู้จัดการฯ, 19/7/51)

ตัวอย่างเหล่านี้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการให้ความช่วยเหลือผู้ชุมนุมที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “ตั้งกองทุนฯดูแลผู้บาดเจ็บล้มตาย” นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ชุมนุมที่ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการชุมนุมด้วยการตั้งกองทุนช่วยเหลือ โดยทางแกนนำผู้ชุมนุม พันธมิตรได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุนขึ้นมาจากเงินบริจาคของบริษัทเอกชน เพื่อทำหน้าที่ในการปกป้องและดูแลพันธมิตรฯที่ถูกกระทำจากรัฐบาล ในขณะที่ตัวอย่างที่ (2) และ (3) คือ “มอบเงิน 5 หมื่นบาทช่วยทหารพรานกล้า” และ “มอบเงินช่วยทหารพราน ... มอบเงิน1แสนบาทเพื่อเป็นขวัญและให้กำลังใจแก่ทหารพราน” แสดงการให้ความช่วยเหลือทหารพรานผู้ได้รับบาดเจ็บเนื่องจาก

เหยียบกับระเบิดจนขาขวาขาดจากการปฏิบัติหน้าที่ออกลาดตระเวนบริเวณปราสาทเขาพระวิหาร การใช้กระบวนการแสดงการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ เช่นนี้ได้นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมว่ามี การให้ความช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน ทั้งการรับผิดชอบจ่ายเงินเยียวยาช่วยเหลือผู้ชุมนุมที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมรวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทหารผู้ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่รักษาอธิปไตยของชาติ

1.2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย”

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ที่เป็นผู้รับการกระทำจากบุคคลอื่น ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่แสดงถึงการทำร้ายหรือลอบทำร้ายจากฝ่ายตรงข้ามหรือบุคคลไม่ทราบฝ่าย แสดงการปราบปรามอย่างรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ และแสดงการสนับสนุนจากประชาชน ดังนี้

1.2.1) แสดงการเป็นเป้าหมายของการทำร้ายหรือลอบทำร้ายจากฝ่ายตรงข้ามหรือบุคคลไม่ทราบฝ่าย

การใช้กระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย โดยที่ “ผู้กระทำ” อาจเป็นฝ่ายตรงข้าม หรือบุคคลไม่ทราบฝ่าย กริยาและกลุ่มคำกริยาที่ปรากฏมีทั้งที่สื่อความถึงการถูกทำร้ายด้วยอาวุธต่าง ๆ และการถูกทำร้ายจนบาดเจ็บหรือถึงแก่ชีวิต เช่น “*ถล่ม, ถล่มพรม, อีกลูก, ถล่มยิงเอ็ม 79 ไล่, ยิงถล่ม, ยิงถล่มซ้ำ, ยิงบีมถล่ม, ยิงระเบิดเอ็ม 79 ถล่ม, ยิงเอ็ม 79 ถล่ม, ระเบิดถล่ม, ระเบิดรายวันถล่ม, ระเบิดเอ็ม-79 ถล่ม, เอ็ม79ถล่ม, เอ็ม79ยิงถล่มซ้ำ, M.79ถล่ม, ขวางระเบิดไล่, บีมถล่ม, ปาบีมถล่ม, บุกจู่โจม... ปาระเบิดเอ็ม 28, บุกปะทะเขวี้ยงปาจนหัวร้างข้างแตก, ลอบกัดยิงระเบิดเอ็ม 79 ถล่ม, ลอบยิง M 79 ถล่ม, สาดเอ็ม79ถล่ม*” ผลการศึกษาข้อมูลพบการใช้กระบวนการนี้ในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังนี้

- (1) *กลุ่มลัทธิวินาศกรรมผู้ขึ้นชอรัฐบาลนอมินีทักษิณ ลอบกัดยิงระเบิดเอ็ม 79 ถล่มพันมิตรฯ ในทำเนียบ เสียชีวิต 1 บาดเจ็บ 22 (ผู้จัดการ, 21/11/51)*
- (2) *พันมิตรฯ ป่วน! มือมิดลอบยิง M 79 ถล่มเวทีทำเนียบรัฐบาล บาดเจ็บครึ่งร้อย สาทส์ 4 ราย (ไทยโพสต์, 1/12/51)*
- (3) *คนร้ายยิงเอ็ม 79 ถล่มตอนเมือง พันมิตรดับ 1 ราย เจ็บ 22 คน (มติชน, 3/12/51)*
- (4) *มือมิดยิงเอ็ม 79 ถล่มซ้ำกลุ่มการ์ดพันมิตร บาดเจ็บอีก 8 คน กลางแยกมิสกวัน (ข่าวสด, 23/11/51)*
- (5) *มือมิดขว้างระเบิดใส่กลุ่มการ์ดพันมิตรที่บริเวณสะพานมัชวานรังสรรค์ช่วงใกล้รุ่ง เจ็บกันระนาว (ไทยรัฐ, 31/10/51)*

- (6) มือมีดปาบีมถ่มเล่นงานการ์ดพันมิตรฯ ใกล้ทำเนียบ ระเบิดตกรอกแนวบังเกอร์
รอดตายหวุดหวิด (เดลินิวส์, 5/11/51)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างที่ (1) จะเห็นว่ามีการใช้กระบวนการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย คือ “ลอบกักยิงระเบิดเอ็ม 79 ถล่มพันมิตรฯ ในทำเนียบ” โดยการระบุว่าผู้กระทำเป็นฝ่ายตรงข้ามกับผู้ชุมนุม คือ “กลุ่มสัตว์นรกผู้ขึ้นชอบรัฐบาลอนินทกษิณ” ในขณะที่ในตัวอย่างที่ (2)–(6) มีการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการทำร้ายหรือลอบทำร้าย คือ “ยิงเอ็ม 79 ถล่มดอนเมือง” “ยิงเอ็ม 79 ถล่มซำกลุ่มการ์ดพันมิตร” “ขว้างระเบิดใส่กลุ่มการ์ดพันมิตร” และ “ปาบีมถ่มเล่นงานการ์ดพันมิตรฯ” โดยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการถูกลอบทำร้ายจากผู้กระทำซึ่งไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นฝ่ายใด คือ “คนร้าย” และ “มือมีด” การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่ฝ่ายผู้ชุมนุมตกเป็นเป้าหมายของการทำร้ายทั้งจากฝ่ายตรงข้าม และการลอบทำร้ายจากกลุ่มคนที่ไม่สามารถระบุตัวตนได้ว่าเป็นฝ่ายใดเช่นนี้ ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากเป็นกระบวนการที่สื่อให้เห็นภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมในการเป็นผู้ถูกทำร้ายจนบาดเจ็บและเป็นฝ่ายที่สูญเสียจากการที่มีผู้ถูกทำร้ายจนถึงแก่ชีวิต

1.2.2) แสดงการเป็นเป้าหมายของการปราบปรามอย่างรุนแรงจากตำรวจ

การใช้กระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้กระทำด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง เช่น “ยิงแก๊สน้ำตาถล่ม, ยิงแก๊สน้ำตาใส่ผู้ชุมนุม, ยิงถล่มแก๊สน้ำตา-ระเบิดควันไม่ยั้ง, ใช้แก๊สน้ำตามหาประลัยยิงใส่จนขาขาดกระจุย, ใช้แก๊สน้ำตาระเบิดควัน, ได้แก๊สน้ำตาเป็นคำตอบนับสิบนัด, ปูพรมยิงแก๊สน้ำตาใส่, ถล่มแก๊สน้ำตา, แก๊สน้ำตาถล่ม, สลายชุมนุม-แก๊สน้ำตาถล่ม, ทบตีผู้หญิง, ตีผู้หญิง-ยิงแก๊สน้ำตา” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) ตำรวจสลายการชุมนุมเคลียร์สะพานมฆวานฯ-ราชดำเนิน ทบตีผู้หญิง แพทย์อาสา เจ็บระนาว ปฏิบัติการโหดเล็งลูกของหัวมีอบ (ไทยโพสต์, 30/8/51)
- (2) สลายชุมนุม-แก๊สน้ำตาถล่ม สิงหาเลือด!...ชุดปราบจลาจล 7 พันนาย สลายมีอบรอบทำเนียบ ฐานขวางติดประกาศบังคับคดีขับพันทำเนียบ ปะทะเจ็บกว่า 10!...ตก ค้ำยิงแก๊สน้ำตาถล่มอีกกระลอก มีอบล้อม บชน.กระเจิง (มติชน, 30/8/51)
- (3) จลาจลนองเลือด ตำรวจครึ่งหมื่นเปิดฉากปราบผู้ชุมนุม ยิงถล่มแก๊สน้ำตา-ระเบิดควันไม่ยั้ง สลายมีอบพันมิตรฯ ที่มาปิดล้อมรัฐสภาตั้งแต่เช้าวัดรู้ เปิดทางรัฐบาล แกล้งนโยบาย (เดลินิวส์, 8/10/51)
- (4) ตำรวจยิงแก๊สน้ำตาใส่ผู้ชุมนุมที่หน้าช.น.หลังกดดันหาผู้สั่งการสลายพันมิตรฯ จนทำให้ผู้บริสุทธิ์บาดเจ็บหลายราย (ผู้จัดการ, 30/8/51)

- (5) ดร.ยิ๊งแก๊ส น้ำตาสลายมือบัพันธมิตรที่ปิดล้อมรัฐสภา เพื่อเปิดทางให้ส.ส.-ส.ว.เข้าประชุมสภา และให้รัฐบาลแถลงนโยบาย จนเจ็บบั๊นระนาว สยดสยของขาขาดหลายราย (ข่าวสด, 8/10/51)
- (6) ตำรวจปะทะมือบ นองเลือด! พันธมิตรหญิงดับ ใช้แก๊สน้ำตามหาประลัยยิงใส่ จนขาขาดกระจุยไปหลายคน! เพื่อเปิดทางเข้าแถลงนโยบาย (ไทยรัฐ, 8/10/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้กริยาแสดงกระบวนการที่นำเสนอภาพของผู้ชุมนุมในแง่ของการตกเป็นเป้าหมายของการปราบปรามอย่างรุนแรงของเจ้าหน้าที่ตำรวจดังที่ปรากฏการใช้กลุ่มคำกริยา “ทุบตีผู้หญิง แพทย์อาสาเจ็บระนาว...เสียงลูกของหัวมีอบ” ในตัวอย่างที่ (1) ได้นำเสนอภาพของการกระทำรุนแรงให้เห็นว่านอกจากผู้ชุมนุมสตรีและแพทย์อาสาจะตกเป็นเป้าหมายของการทำร้ายจากเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้วยังมีการเล็งปืนไปที่ศีรษะของผู้ชุมนุมอีกด้วย ในขณะที่ตัวอย่างที่ (2)-(3) คือ “สลายชุมนุม-แก๊สน้ำตาถล่ม...ยิ๊งแก๊สน้ำตาถล่มอีกระลอก” และ “ยิ๊งถล่มแก๊สน้ำตา-ระเบิดควันไม่ยั้ง สลายมือบัพันธมิตรฯ” สื่อให้เห็นภาพของการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรงด้วยการใช้แก๊สน้ำตา รวมทั้งระเบิดควันในลักษณะของการ “ยิง” และ “ถล่ม” ใส่ผู้ชุมนุม เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (5)-(6) คือ “ยิ๊งแก๊สน้ำตาใส่ผู้ชุมนุมที่หน้าบช.น...จนทำให้ผู้บริสุทธิ์บาดเจ็บหลายราย” “ยิ๊งแก๊สน้ำตาสลายมือบัพันธมิตร...จนเจ็บบั๊นระนาว สยดสยของขาขาดหลายราย” และ “ใช้แก๊สน้ำตามหาประลัยยิงใส่ จนขาขาดกระจุยไปหลายคน!” ที่ได้สื่อให้เห็นภาพการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรงจนผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บด้วยการเน้นย้ำให้เห็นว่ามีผู้ชุมนุมจำนวนมากได้รับบาดเจ็บและมีผู้ที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสจำนวนมาก คือ “ผู้บริสุทธิ์บาดเจ็บหลายราย” “เจ็บบั๊นระนาว สยดสยของขาขาดหลายราย” และ “ขาขาดกระจุยไปหลายคน” ตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการใช้กระบวนการเพื่อนำเสนอการกระทำที่รุนแรงเกินกว่าการป้องปรามหรือการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่กระทำต่อผู้ชุมนุม ส่งผลต่อการนำเสนอภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมในการเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำอย่างรุนแรงเกินกว่าเหตุ ทั้งยังเป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมต่อต้านหรือตอบโต้ฝ่ายรัฐบาลที่ปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรงจนมีผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัส

1.2.3) แสดงการการเป็นเป้าหมายของการแสดงการสนับสนุนจากประชาชน

ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำที่ประชาชนทั่วไปมีบทบาทเป็นผู้กระทำ ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้รับการสนับสนุนจากประชาชน ทั้งแสดงการกระทำที่สื่อให้เห็นว่าประชาชนมอบเงินสนับสนุนให้แก่ผู้ชุมนุม เช่น “มอบเงิน 2 ล้านบาทสานต่อเจตนารมณ์” และแสดงการกระทำที่แสดงให้เห็นว่าประชาชนสนับสนุนผู้ชุมนุม เช่น “หนุน, เซียร์, ให้กำลังใจ” ปการใช้กระบวนการดังกล่าวปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังนี้

975338140

- (1) นักธุรกิจมอบเงิน 2 ล้านบาทสานต่อเจตนารมณ์พันธมิตรฯ "ก้านันชัยวัฒน์" ปลุกจิตสำนึกคนไทย เอาประชาธิปไตยคืนจากพวกมาร (ผู้จัดการ, 19/7/51)
- (2) รถไฟหยุดวิ่งทั่วประเทศ. หนุนพันธมิตรฯกู้ชาติ (ไทยโพสต์, 29/8/51)
- (3) มธ.ไฟเขียว น.ศ.ตั้งเวทีหนุนพันธมิตร (มติชน, 2/9/51)
- (4) "บังอิ" โผล่หนุนพันธมิตรฯ ระบุคือประชาชนที่เข้าใจปัญหาของชาติรัฐบาลจึงควรฟัง (ไทยรัฐ, 2/6/51)
- (5) นศ.รวมพล80สถาบันหยุดเรียนร่วมชุมนุมหนุนพธม. (เดลินิวส์, 7/9/51)

เมื่อพิจารณาจากกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1) “มอบเงิน 2 ล้านบาทสานต่อเจตนารมณ์พันธมิตรฯ” จะเห็นว่านักธุรกิจมีบทบาทเป็น “ผู้กระทำ” และมีผู้ชุมนุมเป็นผู้รับการกระทำหรือ “ผู้เป็นเป้าหมาย” ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีผู้ให้การสนับสนุนด้วยการมอบเงินบริจาคให้แก่ผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ เพื่อใช้จ่ายในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในขณะที่กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (2)-(5) ได้แก่ “หนุนพันธมิตรฯกู้ชาติ” “ตั้งเวทีหนุนพันธมิตร” “โผล่หนุนพันธมิตรฯ” และ “ร่วมชุมนุมหนุนพธม.” ได้แสดงการกระทำของผู้คนที่ออกมาแสดงการสนับสนุนเป้าหมาย คือ “ผู้ชุมนุม” จะเห็นได้ว่าตัวอย่างที่เหล่านี้ล้วนนำเสนอผู้ชุมนุมให้มีบทบาทเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำที่มีประชาชนและบุคคลทั่วไปเป็น “ผู้กระทำ” ที่สื่อให้เห็นภาพในด้านการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมประท้วงเนื่องจากการชุมนุมที่ได้รับการบริจาคเงินช่วยเหลือและได้รับการสนับสนุนจากผู้คนในสังคม

1.3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยคกรรม

ผลการศึกษาพบการใช้ประโยคกรรมจากที่นำเสนอบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กระบวนการเกี่ยวกับกระทำที่สื่อความหมายของการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย และการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ดังต่อไปนี้

1.3.1) แสดงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้ายจากฝ่ายตรงข้ามหรือบุคคลไม่ทราบฝ่าย

จากตัวบทที่ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์ พบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับกระทำที่เน้นบทบาทของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้ประโยคกรรมจากที่มีฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำ ทั้งจากผู้กระทำที่เป็นฝ่ายตรงข้ามและจากบุคคลที่ไม่อาจระบุได้ว่าเป็นฝ่ายใด กลุ่มคำกริยาที่ปรากฏมีทั้งสื่อความหมายถึงการถูกทำร้ายในลักษณะต่าง ๆ ผลการศึกษาข้อมูลพบการใช้กระบวนการนี้ในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังนี้

การใช้ประโยคกรรมจากที่มีฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำ ทั้งจากผู้กระทำที่เป็นฝ่ายตรงข้ามและจากบุคคลไม่ทราบฝ่าย กลุ่มคำกริยาที่ปรากฏมีทั้งสื่อความหมายถึงการถูกทำร้ายทั้งการไม่ระบุอาวุธและการระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมถูกทำร้ายด้วยอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด

เช่น “เจอถล่มด้วย M 79, โดนถล่ม, โดนปาระเบิด, โดนปาระเบิดใส่, โดนยิงถล่ม, โดนยิงเอ็ม 79, โดนเล่นงานหนัก, โดนเล่นงานหนักกลางดึก, ถูกถล่ม, ถูกถล่มด้วยระเบิด, ถูกยิงบีม, ถูกยิงเสียชีวิต, ถูกลอบทำร้ายรายวัน, ถูกเอ็ม79ถล่ม” และการระบุว่าผู้ชุมนุมถูกทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต ดังตัวอย่าง

- (1) พันมิตรนำผู้บาดเจ็บ**ถูกสัตรีวันรภอณาการเมืองรุมขยี้ที่อุดร**ฟองต่อยูเอ็นแล้ว (ผู้จัดการ, 29/7/51)
- (2) "สนธิ"ลั่นผู้ชุมนุมมีสิทธิจับอาวุธป้องกัน หลัง**โดนยิงเอ็ม 79 อีก** (มติชน, 23/11/51)
- (3) พรหม.เต็น**ถูกเอ็ม79ถล่ม** ตาย-เจ็บอื้อ ลั่นระดมพลเผด็จศึกรบ. (เดลินิวส์, 21/11/51)
- (4) เวทีสนามบินดอนเมืองก็**โดนปาระเบิดเจ็บ 2 ราย** หน้าสถานีเอเอสทีวี**เจอบีมด้วย 2 ลูก** โชคดีไม่มีคนเจ็บ (ไทยโพสต์, 1/12/51)
- (5) เหตุการณ์ป่วนมือปืนพันธมิตรรายวันยังมืออย่างต่อเนื่อง **โดนปาระเบิดใส่เต็นท์** ช่วงเข้ามืด **ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บ 3 ราย** (ไทยรัฐ, 12/11/51)
- (6) เวทีพันธมิตรฯทำเนียบ**โดนยิงถล่มอีก** เจ็บกว่า 50 สาหัส 4 (ข่าวสด, 1/12/51)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงการใช้ประโยชน์ที่เน้นบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้ายในลักษณะต่าง ๆ ทั้งการถูกทำร้ายจากฝ่ายตรงข้ามและกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “ถูกสัตรีวันรภอณาการเมืองรุมขยี้ที่อุดร” แสดงการใช้ประโยชน์ที่เน้นบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการถูกทำร้ายจากกลุ่มคนที่ต่อต้านการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ในขณะที่ตัวอย่างที่ (2)-(6) แสดงการใช้ประโยชน์ที่เน้นบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” จากการลอบทำร้ายของกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย คือ “ถูกเอ็ม 79ถล่ม” “โดนปาระเบิด...เจอบีมด้วย 2 ลูก” “โดนปาระเบิดใส่เต็นท์” และ “โดนยิงถล่มอีก” ที่ได้สื่อให้เห็นภาพการถูกลอบทำร้ายด้วยวัตถุระเบิดซึ่งเป็นอาวุธที่มีความรุนแรงสูงจนผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการถูกลอบทำร้ายดังกล่าว คือ “ตาย-เจ็บอื้อ” “เจ็บ 2 ราย” “ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บ 3 ราย” และ “เจ็บกว่า 50 สาหัส 4”

การใช้ประโยชน์มาจากที่มีฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำ ด้วยการใส่กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมถูกทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต เช่น “ถูกมือปืนเฝ้าก่อนหันไล่คางแตก, โดนปาหน้าเลือดอาบ, โดนยิงเจ็บ, ถูกยิงเสียชีวิต” ดังตัวอย่าง

- (7) สมาชิกกองทัพธรรมเข้าแจ้งความ**ถูกมือปืนเฝ้าก่อนหันไล่คางแตกขณะเดินทางกลับ** (ไทยโพสต์, 30/3/51)
- (8) พันมิตรฯ รวมพลนับหมื่นชุมนุมบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยคัดค้านการฝึก
รธน.พอกมาร ด้านกลุ่มต่อต้านยุบูกปะทะเขวี้ยงปาจนหัวร้างข้างแตก บัดชบตบ

หน้าแม่กระทั่งผู้หญิงวัย 50 "ยุทธยง-พิธีกร" โดนปาหน้าเลือดอาบ (ไทยโพสต์, 26/5/51)

- (9) กลุ่มเสื้อแดงเชียงใหม่กร้าว รุมทำร้าย 2 จนท.ศาลรัฐธรรมนูญเจ็บ ลากตัวกลุ่ม พันธมิตรจากรถลงมารุมซ้อม ก่อนถูกยิงเสียชีวิต (มติชน, 27/11/51)
- (10) มือบศ.รามบุคบ้านนายกา-โดนยิงเจ็บ (ข่าวสด, 5/9/51)

กลุ่มคำกริยา “ถูกมือบเถื่อนปาก้อนหินใส่คางแตก” “โดนปาหน้าเลือดอาบ” และ “ถูกยิงเสียชีวิต” ในตัวอย่างที่ (7)-(9) แสดงการใช้ประโยคกรรมที่เน้นบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการถูกทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากผู้กระทำ คือ “มือบเถื่อน” “กลุ่มต่อต้าน” และ “กลุ่มเสื้อแดงเชียงใหม่” ซึ่งเป็นกลุ่มคนฝ่ายตรงข้ามที่ต่อต้านกลุ่มผู้ชุมนุม ในขณะที่ “โดนยิงเจ็บ” ในตัวอย่างที่ (10) แสดงการใช้ประโยคกรรมที่เน้นบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการถูกทำร้ายด้วยอาวุธปืนจนได้รับบาดเจ็บจากผู้กระทำที่มีได้ระบุว่าเป็นฝ่ายใด

เมื่อพิจารณาการใช้ประโยคกรรมแสดงกระบวนการที่ฝ่ายผู้ชุมนุมตกเป็นเป้าหมายของการถูกทำร้ายด้วยอาวุธต่าง ๆ รวมทั้งการถูกทำร้ายจนบาดเจ็บหรือเสียชีวิตทั้งจากฝ่ายตรงข้ามและจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่ายดังที่ได้ยกตัวอย่างมาข้างต้น จะเห็นว่า การใช้ประโยคกรรมในลักษณะเช่นนี้ได้สื่อความหมายในแง่ของการนำเสนอภาพของการตกเป็นฝ่ายถูกกระทำของผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมา

3.1.2) แสดงการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐ

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำด้วยการใช้ประโยคกรรมจากที่มีผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ที่สื่อความหมายในลักษณะของการเป็นผู้ถูกกระทำอย่างไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐซึ่งมีบทบาทเป็น “ผู้กระทำ” กลุ่มคำกริยาที่นำเสนอบทบาทในลักษณะนี้ได้แก่ “ถูกกลั่นแกล้งอย่างไม่ยุติธรรม, ถูกยึดข้อหากบฏ” พบเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (1) ระบอบทักษิณ ไกลจันตรอก แวงเล่นงานฝ่ายตรงข้ามตะ ทั้งพันธมิตรฯนักวิชาการ ล่าสุดสิ่งตำรวจออกหมายเรียก สนธิ รับทราบข้อกล่าวหาแบบซ้ำซาก แถมส่งหมาย เข้าให้ไปรายงานตัวที่กองปราบตอนบ่าย สนธิสุดทนถูกกลั่นแกล้งอย่างไม่ยุติธรรม ลั่นไม่ไป ทำให้มาจับ โดยจะไม่หนีและไม่ประกันตัวเพราะถูกกลั่นแกล้ง (ผู้จัดการฯ, 6/7/49)
- (2) รัฐตำรวจภายใต้รัฐบาลนอมินีทักษิณ ใช้อำนาจเถื่อนจับ "ไชยวัฒน์ ลินสุวงศ์" 1 ใน 9 แกนนำที่ถูกยึดข้อหากบฏ (ผู้จัดการฯ, 4/10/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่า การใช้ประโยคกรรมจากในตัวอย่างที่ (1) ได้นำเสนอบทบาทของ นายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เป็นเป้าหมายของการกระทำจาก

ฝ่ายรัฐบาลด้วยกลุ่มคำกริยา คือ “ถูกกลั่นแกล้งอย่างไม่ยุติธรรม” จากกรณีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ออกหมายเรียกให้นายสนธิ ไปรายงานตัวในความผิดฐานมั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ทั้งนี้ ข้อหาดังกล่าว เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เคยออกหมายเรียกมาแล้ว และคดีกำลังอยู่ในชั้นอัยการในการพิจารณาสำนวน สอบสวน การใช้กลุ่มคำกริยาดังกล่าวนำเสนอให้เห็นว่าการออกหมายเรียกในครั้งนี้เกิดจากเจตนาที่จะกลั่นแกล้งของฝ่ายรัฐบาล ในขณะที่ “ถูกยึดข้อหาบกฏ” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (2) ได้นำเสนอ บทบาทการเป็นเป้าหมายการกระทำจากฝ่ายรัฐบาลของนายไชยวัฒน์ สิ้นสุวงศ์ ผู้เป็น 1 ใน 9 แกน นำพันธมิตรฯ ที่ถูกออกหมายจับในข้อหาบกฏ และถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจนำกำลังเจ้าหน้าที่เข้าจับกุม และควบคุมตัวเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2549 การใช้ประโยคกรรมดังกล่าวได้สื่อให้เห็นว่านายไชยวัฒน์ ได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมจากฝ่ายรัฐบาลด้วยการตั้งข้อหาในลักษณะของการใส่ร้ายหรือป้าย ความผิดให้ การใช้ประโยคกรรมจากที่สื่อให้เห็นถึงการที่ฝ่ายผู้ชุมนุมตกเป็นเป้าหมายของการถูก กระทำอย่างไม่เป็นธรรมจากฝ่ายรัฐบาลเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมา ชุมนุมต่อต้านอำนาจรัฐเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลได้ใช้อำนาจรัฐในการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมด้วย ความไม่เป็นธรรม

2) กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร

กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร(Verbal Processes) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการแสดง การกระทำในลักษณะของการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่แสดงด้วยคำกริยาที่เกี่ยวข้องกับการพูดต่าง ๆ ผู้ร่วม เหตุการณ์ในกระบวนการนี้ได้แก่ ผู้พูด (Sayer) ผู้เป็นเป้าหมายของการพูด (Receiver) และสิ่งที่พูด (Verbiage) (Halliday, 1985; Machin and Mayr, 2012; ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556)

ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่ปรากฏในสื่อแต่ละฉบับเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาและกลุ่ม คำกริยาแสดง กระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่สื่อความหมายในลักษณะแสดงการตอบโต้หรือ โจมตีการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม แสดงการพูดที่มีลักษณะเป็นทางการ แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย แสดงการพูดต่อว่าการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย และแสดงการเปิดเผยสิ่งที่ไม่ดีของอีกฝ่าย ดังต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้พูด = ผู้ชุมนุม	2.1) แสดงการพูดตอบโต้หรือโจมตี การกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม	โต้, สวน, สวนกลับ, ฉะ, ชัด, อัด, อัดยับ, จวก
	2.2) แสดงการพูดที่มีลักษณะเป็นทางการ	ประกาศ, แถลง, แถลงการณ์, ปราศรัย, ถก, เจรจา, ท้าหรือ, ประชุม, ประชุมหารือ
	2.3) แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจ การกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย	โวย
	2.4) แสดงการพูดต่อว่า การกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย	ประณาม, แถลงประณาม, แถลงการณ์ประณาม, ตะโกนด่า, เหน็บ, แซว, ดักคอ
	2.5) แสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่าย	แฉ, ปูด

ตารางที่ 18 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม
ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

2.1) แสดงการพูดตอบโต้หรือโจมตีการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม

ผลการศึกษาพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาเช่น “โต้, สวน, สวนกลับ, ฉะ, ชัด, อัด, จวก” แสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมพูดตอบโต้หรือโจมตีการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรมของอีกฝ่าย จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) ตำรวจร้อนตัวรีบแจ้งออกมาจับ "สมเกียรติ" หมิ่นเบื้องสูงไม่ได้กลิ่นแก๊ส แต่มีหลักฐานชัด "จำลอง" จวกเลือกปฏิบัติ "สุริยะใส" อัดจ้องรับใช้หุ่นเชิดจนผิดสังเกต (ไทยโพสต์, 18/7/51)
- (2) “สนธิ” เตือนรัฐตำรวจรับใช้ระบอบทักษิณจัดการ “สมเกียรติ” ฉะที่ “ดาตอร์ปิโต” หมิ่นสถาบันไม่สนใจ (ผู้จัดการ, 21/7/51)
- (3) แกนนำพันธมิตร ได้มท.1 ไม่มีอำนาจดำเนินคดีไอเอสทีวี เพราะอยู่ในช่วงที่ศาลปกครองสั่งคุ้มครอง (ข่าวสด, 14/6/51)
- (4) สมชาย”เปรยเหนียวรับศึกหนัก เร่งเยียวยาผู้เสียชีวิต-บาดเจ็บเหตุสลายการชุมนุม “ยุวรัตน์”รับเป็น กก.เพราะอยากรู้ความจริง อดีตปลัด มท.ขอถอนตัว พันมิตรชัด รัฐบาลแทรกแซงตั้งแต่ต้น (มติชน, 16/10/51)
- (5) “สุริยะใส” จวก “ทักษิณ” เป็นสายล่อฟ้าให้คนไทยฆ่ากันเอง (เดลินิวส์, 24/8/49)
- (6) ผลจากการโฟนอินของ “ทักษิณ” ประชาธิปไตย ประสานเสียงแกนนำพันธมิตรฯ อัด ยับอดีตนายกฯ ไม่ยอมรับความผิด หน้าซ้ำถึงสถาบัน-วิจารณ์ระบบยุติธรรม (ไทยรัฐ, 3/11/51)

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “จวกเลือกปฏิบัติ...อัดจ้องรับใช้หุ่นเชิดจนผิดสังเกต” และ “ฉะที่ “ดาตอร์ปิโต” หมิ่นสถาบันไม่สนใจ” นำเสนอการพูดของผู้ชุมนุมที่โจมตีเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติต่อฝ่ายผู้ชุมนุมอย่างไม่เป็นธรรม ในขณะที่ตัวอย่างที่ (3) และ (4) คือ “มท.1 ไม่มีอำนาจดำเนินคดีเอสทีวี เพราะอยู่ในช่วงที่ศาลปกครองสั่งคุ้มครอง” และ “ซัดรัฐบาลแทรกแซงตั้งแต่ต้น” แสดงการพูดโจมตีการกระทำของฝ่ายรัฐบาลที่นำเสนอให้เห็นว่ารัฐบาลกระทำการที่ไม่ถูกต้อง ส่วนกริยาแสดงการพูดที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (5) และ (6) คือ “จวก “ทักษิณ” เป็นสายล่อฟ้าให้คนไทยฆ่ากันเอง” และ “อัดยบอดีตนายกฯ ไม่ยอมรับความผิด หน้าซ้ำดังสถาบัน-วิจารณ์ระบบยุติธรรม” แสดงการพูดโจมตีนายทักษิณ ชินวัตร ที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้สร้างความแตกแยกในหมู่ประชาชนและการเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องทั้งการไม่ยอมรับความผิด การก้าวล่วงสถาบัน และการวิพากษ์วิจารณ์ระบบศาลยุติธรรมของประเทศ การใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมพูดตอบโต้หรือโจมตีการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้สื่อให้เห็นภาพในด้านลบของฝ่ายที่ผู้ชุมนุมกล่าวถึงในขณะเดียวกันก็สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาต่อต้านกลุ่มคนเหล่านี้

2.2) แสดงการพูดที่มีลักษณะเป็นทางการ

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำกริยาแสดงกระบวนการพูดในลักษณะเป็นทางการ เช่น “ประกาศ, แฉลง, แฉลงการณ์, ปราศรัย, ถก, เจรจา, ทหารเรือ, ประชุม, ประชุมทหารเรือ” สื่อให้เห็นถึงภาพในแง่ของการชุมนุมที่เป็นไปอย่างเป็นทางการ ทั้งการออกแถลงการณ์ การแจ้งประกาศ การขึ้นปราศรัย และประชุมเจรจาทะเลาะระหว่างกัน จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการพูดลักษณะนี้ในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) พันมิตร**ประกาศ**ขวางฟอก"แมว"ทุกรูปแบบ (มติชน, 3/4/51)
- (2) พันมิตรฯ **แฉลงการณ์**เปิดถนน (ไทยโพสต์, 11/11/51)
- (3) พันมิตรฯ **ปราศรัยใหญ่**ที่ปราบบุรี ประจวบฯ กลุ่มบ่อนอก-บ้านกรูดแห่ฟัง (ข่าวสด, 4/9/49)
- (4) จำลอง**เจรจาดร.** จะขอส่งการ์ดพันธมิตร ออกตรวจร่วมกับตำรวจ (ไทยรัฐ, 1/12/51)
- (5) “จำลอง” **ถก** บชน**ทหารเรือ**ตำรวจตั้งจุดสกัด (ผู้จัดการ, 1/12/51)
- (6) บรรดาแกนนำกำลัง**ประชุมทหารเรือ**กันอยู่ ก่อนจะ**แฉลง**ให้ทราบที่บ้านท่าพระอาทิตย์ (เดลินิวส์, 12/7/49)

975338140

จากตัวอย่าง การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงการพูดชี้แจงหรือให้ข้อมูล “ประกาศ, แลกเปลี่ยน, ปราศรัย” ในตัวอย่างที่ (1)-(3) นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่สื่อถึงการพูดในลักษณะค่อนข้างเป็นทางการ คือ “ประกาศขวางฟอก”แม้ว่า”ทุกรูปแบบ” และ “แลกเปลี่ยนเปิดถนน” ขณะที่การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงการพูดปรึกษาหารือในตัวอย่างที่ (3)-(6) คือ “ถก, เรียกประชุม, หารือ, ลุยเจรจา” นำเสนอบทบาทผู้นำการชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่สื่อถึงการร่วมประชุมเจรจาและปรึกษาหารือในลักษณะที่จริงจัง ทั้งการประชุมและเจรจาทบทวนหรือกับฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจในตัวอย่างที่ (4)-(5) คือ “เจรจาตร. จะขอส่งการ์ดพันธมิตร ออกตรวจร่วมกับตำรวจ” และ “ถก ขบน. หารือตำรวจตั้งจุดสกัด” และการประชุมหารือกันในกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยกันในตัวอย่างที่ (6) คือ “กำลังประชุมหารือกันอยู่ ก่อนจะแถลงให้ทราบที่บ้านท่าพระอาทิตย์” การใช้กระบวนการแสดงการพูดในลักษณะที่เป็นทางการเช่นนี้ได้สื่อให้เห็นถึงภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมในด้านของการชุมนุมที่เป็นไปอย่างสันติมิได้ใช้ความรุนแรง

2.3) แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย

การใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ในลักษณะของการสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการพูดด้วยความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย ได้แก่ “โวย” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) พันมิตรฯ ลั่นไม่รีรอเวที ปลุกมวลชนยึดเสาวาที-เต็นท์ให้มัน โวย ตร.จับมือ พช. บิดเบือนคำสั่งศาล (ไทยโพสต์, 4/7/51)
- (2) 'สุริยะใส' ฉุนควั่นออกหู โวย ตร.ปฏิบัติหน้าที่มิชอบ ทำลายความสมานฉันท์ ส่งทีม ทนายความติดต่อเยี่ยมทันควัน (เดลินิวส์, 4/10/51)
- (3) ตร.ทอบลำนวนยื่นฟ้อง 9 แกนนำ พธม.โวยแกล้งยึดข้อหาอาญา (ไทยรัฐ, 6/11/51)
- (4) "มหา" โวยตำรวจเลือกปฏิบัติ (ข่าวสด, 18/7/51)
- (5) บั้มพันธมิตร-บ้านตุลาการรัฐบาลให้ท้ายบาดเจ็บอื้อ... "สนธิ" โวยรัฐบาลอาจจะรู้เห็น เหตุการณ์บั้ม (ผู้จัดการ, 31/10/51)
- (6) "นพดล" เซ็นแล้ว "พระวิหาร" มรดกโลก... "สมศักดิ์"โวยทำไมเร่งเซ็น (มติชน, 19/6/51)

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1)-(4) คือ “โวย ตร.จับมือ พช.บิดเบือนคำสั่งศาล” “โวย ตร.ปฏิบัติหน้าที่มิชอบ ทำลายความสมานฉันท์” “โวย ตร.ทำเกินกว่าเหตุใส่ร้ายผู้ชุมนุม” และ “โวยแกล้งยึดข้อหาอาญา” นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมไม่พอใจต่อการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติต่อฝ่ายผู้ชุมนุมอย่างไม่เป็นธรรม ทั้งการร่วมมือกับพรรครัฐบาลบิดเบือนคำสั่งศาล การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และการตั้งข้อหาใส่ร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม

ในขณะที่ กลุ่มคำกริยาแสดงการพูดในตัวอย่างที่ (5) และ (6) คือ “โวยรัฐบาลอาจจะรู้เห็นเหตุการณ์ บี้ม” และ “โวยทำไมแรงเซ็น” แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจต่อการกระทำของฝ่ายรัฐบาลว่าอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับการลอบวางระเบิด และการที่นายนพดล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ต่างประเทศในขณะนั้นได้ลงนามในแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารเป็น มรดกโลกซึ่งฝ่ายผู้ชุมนุมเชื่อว่าอาจมีผลประโยชน์แฝงอยู่เบื้องหลังการลงนามดังกล่าว การใช้ กระบวนการแสดงการพูดด้วยความไม่พอใจต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่ายดังที่ปรากฏใน ตัวอย่างที่ยกมานี้ได้แสดงให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลได้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องทั้งการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุม อย่างไม่เป็นธรรมและมีการกระทำที่น่าเคลือบแคลงสับสนประการ

2.4) แสดงการพูดต่อว่าการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้นำ หรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อถึงการต่อว่าอีกฝ่ายที่กระทำในสิ่งที่ไม่ดี หรือไม่ถูกต้องในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “*ประณาม, แถลงประณาม, แถลงการณ์ประณาม, ตะโกน ต่ำ, เหน็บ, แซะ, ตักคอก*” ดังตัวอย่าง

- (1) "จำลอง"โวยตำรวจจับ"สมเกียรติ"หวังทำให้เสียชื่อเสียง เหน็บทำเร็วกว่าปกติ (มติชน, 18/7/51)
- (2) "สนธิ"เปิดบ้านพระอาทิตย์แถลงประณามรัฐบาล-ตำรวจ-ผู้ว่าฯ อยู่เบื้องหลังกลุ่ม อันธพาลบุกทำร้ายพันธมิตรฯอุดร-บุรีรัมย์จนบาดเจ็บหลายคน (ข่าวสด, 26/7/51)
- (3) พันมิตรฯ ที่ไอทีชุมนุมือตบตะโกนต่ำ "ฆาตกร" ต้อนรับ "สมชาย" (ไทยโพสต์, 23/10/51)
- (4) แกนนำพันธมิตรฯประณามรัฐบาลใช้ความรุนแรงตั้งฉายานายกฯ กระจายเลือด (ไทยรัฐ, 9/10/51)
- (5) พันมิตรฯภูมิภาค ตบเท้าเคลื่อนพลสมทบทัพหลวงในกรุงไถ่พระราช ประณามอำนาจ เกื้อหนุนฆ่าผู้บริสุทธิ์ในทำเนียบฯ (ผู้จัดการ, 22/11/51)
- (6) พันมิตรฯ ประณาม"สมชาย"ไม่ทำหน้าที่นายกฯปล่อย"แม้ว"จ้อข้ามประเทศ (เดลินิวส์, 3/11/51)

ตัวอย่างการใช้กริยาแสดงกระบวนการพูดในตัวอย่างที่ (1) คือ “*เหน็บทำเร็วกว่าปกติ*” ได้นำเสนอให้เห็นการต่อว่าฝ่ายรัฐบาลของพล.ต.จำลอง ศรีเมือง แกนนำพันธมิตร กรณีนายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ แกนนำพันธมิตร ถูกออกหมายจับในคดีหมิ่นเบื้องสูงว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการรวดเร็วต่างจากในกรณีที่รัฐบาลถูกกล่าวหา ในขณะที่กลุ่มคำกริยาแสดงการพูดของผู้ชุมนุมที่ปรากฏ ในตัวอย่างที่ (2) คือ “*แถลงประณามรัฐบาล-ตำรวจ-ผู้ว่าฯ อยู่เบื้องหลังกลุ่มอันธพาลบุกทำร้าย พันมิตรฯอุดร-บุรีรัมย์จนบาดเจ็บหลายคน*” ได้นำเสนอให้เห็นถึงต่อว่ารัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้ว่าราชการจังหวัดว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังกลุ่มคนที่ทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมใน เหตุการณ์ที่กลุ่มพันธมิตรฯ ถูกทำร้ายจนบาดเจ็บที่ จ.บุรีรัมย์ และจ.อุดรธานี เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม ส่วนกลุ่มคำกริยาแสดงการพูดของฝ่ายผู้ชุมนุม คือ “ตะโกนด่า "ฆาตกร" ต้อนรับ "สมชาย"” “ประณามอำนาจเถื่อนเช่นฆ่าผู้บริสุทธิ์ในทำเนียบฯ” และ “ประณามรัฐบาลใช้ความรุนแรง” ใน ตัวอย่างที่ (3)-(5) แสดงการต่อว่านายสมชาย วงศ์สวัสดิ์และคณะรัฐบาลที่สั่งสลายการชุมนุมจนเป็น เหตุให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ขณะที่กลุ่มคำกริยาแสดงการพูดของฝ่ายผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (5) คือ “ประณาม "สมชาย"ไม่ทำหน้าที่นายกฯปล่อย"แม้ว"จ้อข้ามประเทศ” แสดงการต่อว่านายสมชาย วงศ์ สวัสดิ์ ที่ไม่ดำเนินการใดๆ กับอดีตนายกฯ ทักษิณ การใช้กระบวนการพูดต่อว่าที่สื่อให้เห็นการ กระทำที่ไม่ถูกต้องของฝ่ายรัฐบาลเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมที่ออกมาต่อต้าน อำนาจรัฐที่ไร้ซึ่งความชอบธรรมและกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

2.5) แสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่าย

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้กริยาแสดง กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่ายในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ได้แก่ “แฉ, ปูด” ดังตัวอย่าง

- (1) สนธิแฉเหตุทักษิณกอดเก้าอี้แน่น ไม่เกี่ยวปกป้องประชาธิปไตย แต่เพื่อรักษาทรัพย์สินและเงิน 7.3 หมื่นล้านที่สิงคโปร์ยังจ่ายไม่ครบ (ผู้จัดการ, 20/7/49)
- (2) “ไทกร” ปูดอีก รบ. ใช้แผนมหาชนพิทักษ์ทักษิณ (เดลินิวส์, 17/7/49)
- (3) “สมเกียรติ”แฉ "หมัก" ต้องคดีอุกฉกรรจ์เพียบ ศาลตัดสินว่าผิดก็มีทำไมไม่แสดงสปิริต (ข่าวสด, 29/8/51)
- (4) แกนนำพันธมิตรฯ แฉ "หมัก" รับปาก "แม้ว" เคลียร์เรื่องความจงรักภักดี ไม่นำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม (ไทยโพสต์, 26/5/51)
- (5) แกนนำพันธมิตรฯ โผล่แจมลับร่างงบบฯ ปี 52 แฉข้อมูล รมต.เบียดหนี้ 6.ก.ส.26 ล้าน บาท (ไทยรัฐ, 29/6/51)
- (6) “สนธิ”แฉแผน ตร.แทรกซึมหวังอ้อม-ยิงพร้อม"จำลอง" (มติชน, 28/8/51)

การใช้กลุ่มคำกริยาแสดงการพูดของฝ่ายผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (1) คือ “แฉเหตุทักษิณกอด เก้าอี้แน่น ไม่เกี่ยวปกป้องประชาธิปไตย แต่เพื่อรักษาทรัพย์สินและเงิน 7.3 หมื่นล้านที่สิงคโปร์ยังจ่าย ไม่ครบ” แสดงการเปิดเผยข้อมูลว่าเหตุผลที่นายทักษิณ ไม่ยอมลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นเพราะผลประโยชน์ส่วนตัว ในขณะที่กลุ่มคำกริยาแสดงการพูดในตัวอย่างที่ (2) คือ “รบ. ใช้แผน มหาชนพิทักษ์ทักษิณ” ได้นำเสนอให้เห็นถึงการเปิดเผยข้อมูลว่ารัฐบาลมีแผนการใช้ประชาชนมา ปกป้องนายทักษิณ ชินวัตร ส่วนกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (3) คือ “แฉ "หมัก" ต้องคดีอุกฉกรรจ์เพียบ ศาลตัดสินว่าผิดก็มีทำไมไม่แสดงสปิริต” เป็นการเปิดเผยข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่านายสมคิด สุนทรเวช

ขาดคุณสมบัติในการเป็นนายกรัฐมนตรี เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (4) “แฉ "หมัก" รับปาก "แม่่ว" เคลียร์เรื่องความจงรักภักดี ไม่นำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม” ที่สื่อให้เห็นว่านายสมัครมีการทำข้อตกลงในการช่วยเหลือเพื่อเอื้อผลประโยชน์ให้แก่อดีตนายกฯ ทักษิณ ขณะที่กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (5) “แฉข้อมูล รมต.เปี้ยวหนี่ ๕.ก.ส.26 ล้านบาท” แสดงการพูดเปิดเผยข้อมูลว่าบุคคลในคณะรัฐบาลมีคุณสมบัติที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่บริหารบ้านเมือง ส่วนกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (6) คือ “แฉแผน ดร.แพรทกซิมหวังอ้อม-ยิงพร้อม"จำลอง"” แสดงการเปิดเผยว่าฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจมีแผนการที่จะทำร้ายนายสนธิ และพล.ต.จำลอง การใช้กริยาแสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของฝ่ายรัฐบาลดังที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้น ทั้งการคิดถึงผลประโยชน์ของตนเองมากกว่าประเทศชาติ การใช้ประชาชนปกป้องผู้นำ การเป็นผู้กระทำความผิด การเอื้อผลประโยชน์ให้แก่พรรคพวกของตน รวมทั้งการวางแผนที่จะทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาต่อต้านรัฐบาลเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลขาดความชอบธรรมในการบริหารประเทศ

3) กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก

กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก (Mental Processes) เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นความรู้สึกหรือการรับรู้ บทบาทของผู้ร่วมเหตุการณ์ ได้แก่ ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้ (Senser) และสิ่งที่รับรู้หรือสิ่งที่ทำให้รู้สึก (Phenomenon) (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 75) จากข้อมูลของพาดหัวข่าวและวรรคหน้าในสื่อแต่ละฉบับ พบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ที่สื่อความหมายของการแสดงความกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย การแสดงความโกรธหรือไม่พอใจที่ถูกกระทำ และการแสดงเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 19 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้รู้สึก/รับรู้ = ผู้ชุมนุม	3.1) แสดงความรู้สึกกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย	กลัว, เครียด, เครียดตื่นตระหนก, หนักใจ, หวั่น, หวั่นกลัว, หวั่นปะทะ, หวั่นเหตุปะทะ, หวั่นเกิดนองเลือดซ้ำ, หวั่นเข้าข้างโจร-ไม่ได้รับความเป็นธรรม, หวั่นกระทบสิทธิชุมนุมประชาชน, หวั่นมือที่3, หวั่นกลัวรัฐบาลซัดแผนจลาจล, หวั่นใจเกิดปะทะนองเลือด, ผวา, ผวาหนัก, ผวาถูกสลายการชุมนุม, ผวาถูกตำรวจบุกสลายม็อบ, ผวาตร.โจร เด็ก'ทักษิณ'จ้องป่วน, ผวาข่าวจะโดนลอบสังหาร
	3.2) แสดงความรู้สึกโกรธ/ไม่พอใจที่ถูกกระทำ	ฉุน, เตือด, แค้น

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
	3.3) แสดงความรู้สึกเคลือบแคลงใจ ในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล	ข้องใจ, สงสัย

3.1) แสดงความรู้สึกกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ที่สื่อถึงความรู้สึกเกรงกลัว หวาดวิตก หรือไม่สบายใจที่อาจจะเป็นฝ่ายถูกกระทำหรือถูกทำร้ายทั้งจากฝ่ายรัฐบาลและจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยา เช่น “*ผวา, ผวาระเบิด, ผวามือมีดแฝงตัวสาดน้ำกรด, ผวาเจอน้ำกรด สารเคมีอันตราย, หวั่น, หวั่นไม่ปลอดภัย, หวั่นถูกป้ายสี, หวั่นตำรวจจับแพะป้ายสี, กลัว, กลัวผู้ชุมนุมไม่ปลอดภัย, เครียด, หนักใจ*” กลัว, เครียด, เครียดตื่นตระหนก, หนักใจ, หวั่น, หวั่นกลัว, หวั่นปะทะ, หวั่นเหตุปะทะ, หวั่นเกิดนองเลือดซ้ำ, หวั่นเข้าข้างโจร-ไม่ได้รับความเป็นธรรม, หวั่นกระทบสิทธิชุมนุมประชาชน, หวั่นมือที่3, หวั่นกลัวรัฐบาลซ้อนแผนจลาจล, หวั่นใจเกิดปะทะนองเลือด, ผวา, ผวาหนัก, ผวาถูกสลายการชุมนุม, ผวาถูกตำรวจบุกสลายม็อบ, ผวาตร.โจร เด็ก'ทักษิณ' จ้องป่วน, ผวาข่าวจะโดนลอบสังหาร” การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมในกระบวนการแสดงความคิดเห็นความรู้สึกเช่นนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) แกนนำม็อบ*ผวาข่าวจะโดนลอบสังหาร*จะต้องปรับเปลี่ยนเวลาขึ้นเวทีปราศรัยใหม่ (ข่าวสด, 7/6/51)
- (2) ม็อบพันธมิตร*ผวาหนัก* ส่งเสริมกำลังการ์ดและบังเกอร์ (มติชน, 2/11/51)
- (3) ม็อบพันธมิตร*ผวาถูกตำรวจบุกสลายม็อบ* เร่งวางแผนแตกหัก (เดลินิวส์, 26/6/51)
- (4) พันมิตร*หวั่นเกม-ดี*เคย30พ.ค. "สมัคร"สั่งผบ.เหล่าทัพจับตา (ไทยรัฐ, 29/5/51)
- (5) พันมิตร*ผวาตร.โจร เด็ก'ทักษิณ'จ้องป่วน* (ผู้จัดการ, 21/10/51)
- (6) *เย้ย กก.พอกผิดพระราช พันมิตร*หวั่น*เข้าข้างโจร-ไม่ได้รับความเป็นธรรม* (ไทยโพสต์, 11/10/51)

ตัวอย่างข้างต้นมีการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงความรู้สึกที่สื่อให้เห็นความกลัวหรือหวาดหวั่นของผู้ชุมนุมโดยมีการขยายความให้ทราบว่าผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกดังกล่าวเนื่องจากความกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำทั้งการทำร้ายร่างกายและการใส่ร้ายป้ายสี ดังจะเห็นได้จากการแสดงความรู้สึกหวาดหวั่นว่าจะถูกลอบทำร้ายในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “*ผวาข่าวจะโดนลอบสังหาร*” และ “*ผวาหนัก*” การแสดงความรู้สึกหวั่นเกรงว่าจะถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจสลายการชุมนุมหรือเข้ามาสร้างความวุ่นวายในที่ชุมนุม ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (3)-(5) คือ “*ผวาถูกตำรวจบุกสลายม็อบ*” “*หวั่นเกม*” และ “*ผวาตร.โจร เด็ก'ทักษิณ'จ้องป่วน*” รวมทั้งการแสดงความรู้สึกหวั่นใจว่าการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาลอาจจะมีการเลือกปฏิบัติและไม่ได้รับความเป็นธรรม ในตัวอย่างที่ (6) คือ

“หวั่นเข้าข้างโจร-ไม่ได้รับความเป็นธรรม จากตัวอย่างที่กล่าวมาเหล่านี้ จะเห็นว่าการใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดที่ชี้ให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมรู้สึกกังวลใจหรือหวาดวิตกด้วยการสื่อให้เห็นว่าอารมณ์ดังกล่าวเป็นผลมาจากความหวั่นเกรงว่าอาจจะถูกทำร้ายหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมได้นำเสนอภาพในด้านที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่อาจจะถูกกระทำทั้งจากฝ่ายรัฐบาลและจากกลุ่มคนที่ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นฝ่ายใด

3.2) แสดงความรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจที่ถูกกระทำ

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจที่เป็นฝ่ายถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ “ฉุน, เดือด, แค้น” ซึ่งเป็นการแสดงอารมณ์ความรู้สึกตอบโต้การที่ผู้ชุมนุมถูกกระทำอย่างไม่เป็นธรรมหรือถูกทำร้ายจากอีกฝ่ายหนึ่งก่อน การนำเสนอผู้ชุมนุมในกระบวนการเช่นนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) พันธมิตร**ฉุน**โดนทุบ ฮือบุกยึด ‘3สนามบิน’ (ไทยรัฐ, 30/8/51)
- (2) **ผู้ชุมนุมฉุน**"บช.น." ตัดน้ำ บุกล้อมกรอบ ฆีตอจจาระตอบโต้ (มติชน, 8/10/51)
- (3) เครือข่ายพันธมิตรฯ ทั่วประเทศ**เดือด**หลัง "จำลอง-ไชยวัฒน์" ถูก ทร.จับ จากรัฐบาลน้องเขยแม้ว่าปากพูดสلمانฉันท์ แต่ใช้วิธีสกรปรกอบกักแกนนำ (ไทยโพสต์, 6/10/51)
- (4) มือ**เดือด**"จำลอง"ถูกทร.จับ**คา**คืบหา**เลือกตั้ง** หลังไปลงคะแนนเสียงเลือกผู้ว่าฯ กทม. (ข่าวสด, 6/10/51)
- (5) “สนธิ” **เดือด**รัฐตำรวจรับใช้ระบอบทักษิณจัดการ “สมเกียรติ” ฉะที่ “ดาตอร์ปีโต” หมิ่นสถาบันไม่สนใจ (ผู้จัดการ, 21/7/51)
- (6) “มหาจำลอง” ขึ้นเวทีประกาศชัยชนะ **ฉุน**ขาด**โต้**สวน “หมัก” ใช้แผน**ลูกไม้**เต็ม ๆ **อ้าง**เบื้องสูง โยนเผื่อกร้อนขนวนเหตุแท้จริง เจอปิดกั้นไม่ให้เดินไปทำเนียบ (เดลินิวส์, 2/6/51)

ตัวอย่างที่ยกมานี้ แสดงให้เห็นกระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกของฝ่ายผู้ชุมนุมที่รู้สึกโกรธหรือไม่พอใจจากการถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลในเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจบุกเข้าไปทุบตีผู้ชุมนุมในทำเนียบก่อนจะรื้อถอนเต็นท์และเวทีปราศรัยที่เชิงสะพานมัสวานาฯ ในตัวอย่างที่ (1) คือ “ฉุนโดนทุบ” การแสดงอารมณ์ไม่พอใจที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจัดระบบสาธารณสุขบุคคลในบริเวณที่ชุมนุม (2) คือ “ฉุน”บช.น.” ตัดน้ำ” การแสดงอารมณ์โกรธที่บรรดาผู้นำการชุมนุมถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งข้อหาและจับกุม ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (3)-(5) คือ “เดือดหลัง”จำลอง-ไชยวัฒน์” ถูก ทร.จับ” “เดือดจำลอง”ถูกทร.จับ**คา**คืบหา**เลือกตั้ง**” และ “**เดือด**รัฐตำรวจรับใช้ระบอบทักษิณจัดการ “สมเกียรติ”” รวมทั้งการแสดงอารมณ์ไม่พอใจต่อการกระทำของนายสมักร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี ในตัวอย่างที่ (5) คือ “**ฉุน**ขาด**โต้**สวน “หมัก” ใช้แผน**ลูกไม้**เต็ม ๆ **อ้าง**เบื้องสูง” การใช้กระบวนการนำเสนอว่าฝ่ายผู้ชุมนุมรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจโดยแสดงให้เห็นว่าอารมณ์ดังกล่าวเป็นผล

มาจากการถูกกระทำหรือจากความไม่พอใจที่มีต่อฝ่ายรัฐบาลเช่นนี้ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำก่อนจึงแสดงอารมณ์ไม่พอใจเพื่อตอบโต้การกระทำของฝ่ายรัฐ

3.3) แสดงความรู้สึกเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่นำเสนอภาพในด้านที่ชอบธรรมของผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำกริยา คือ “*ข้องใจ, สงสัย*” เพื่อแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกสงสัยไม่ไว้วางใจหรือเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ และข่าวสด ดังตัวอย่าง

- (1) *บีม! ป้อมตำรวจข้างมือรัฐบาลโยนฝีมือนอก "พัลลภ" สวาน นปก.ป่วนเขียนก่อน
ระเบิด พันธมิตรฯ เชื้อแคชู่ **สงสัย "เสธ.แดง" โผล่ที่เกิดเหตุเร็ววี** (ไทยโพสต์,
2/9/51)*
- (2) *"มหา" โวยตำรวจเลือกปฏิบัติ **ข้องใจ**ออกหมายจับ "สมเกียรติ" หมิ่นเบื้องสูง (ข่าวสด
, 18/7/51)*
- (3) *"สนธิ"**ข้องใจ**สุวรรณภูมิ... "สนธิ" ทวงถามความคืบหน้าคดีทุจริตสนามบินสุวรรณภูมิ
2 ปีเงียบหาย (ผู้จัดการ, 3/10/51)*

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่ปรากฏในตัวอย่างล้วนแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกสงสัยและคลางแคลงใจของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาล ทั้งการแสดงความรู้สึกสงสัยต่อพฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายรัฐบาลว่าอาจมีส่วนในการลอบทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (1) คือ “*สงสัย "เสธ.แดง" โผล่ที่เกิดเหตุเร็ววี*” การแสดงความรู้สึกสงสัยต่อการออกหมายจับบุคคลผู้เป็นแกนนำของฝ่ายผู้ชุมนุมว่าอาจมีการเลือกปฏิบัติด้วยการดำเนินคดีเฉพาะฝ่ายผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (2) คือ “*ข้องใจ*ออกหมายจับ “*สมเกียรติ*” *หมิ่นเบื้องสูง*” และการแสดงความรู้สึกสงสัยต่อการดำเนินคดีทุจริตที่มีความล่าช้าซึ่งคดีดังกล่าวอาจเกี่ยวข้องกับบุคคลในฝ่ายรัฐบาลในตัวอย่างที่ (3) คือ “*ข้องใจ*สุวรรณภูมิ...*ทวงถามความคืบหน้าคดีทุจริตสนามบินสุวรรณภูมิ 2 ปีเงียบหาย*” การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่แสดงให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเกิดความสงสัยไม่ไว้วางใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาลเช่นนี้ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกกระทำและได้รับความไม่เป็นธรรมทั้งการถูกลอบทำร้าย การถูกเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม รวมทั้งการสื่อให้เห็นถึงความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาลในการดำเนินคดีทุจริต

4) กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม

กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioural processes) เป็นกระบวนการที่สื่อพฤติกรรมทั้งทางกายภาพและทางจิตใจ แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ผู้ร่วมเหตุการณ์มิได้เป็น

975338140

ผู้กระทำให้เกิดบางสิ่งบางอย่างแต่เป็นเพียงผู้ที่มีพฤติกรรมบางอย่างเท่านั้นจึงมีเพียงบทบาทเดียว คือ ผู้มีพฤติกรรม (Behaver) (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 75) ผลการวิเคราะห์ตัวบทพาดหัวข่าวและวรรณำจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 พบลักษณะการใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังตาราง

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้มีพฤติกรรม = ผู้ชุมนุม	4.1) มีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต	เจ็บ, เจ็บระนาว, เจ็บอื้อ, บาดเจ็บ, บาดเจ็บระนาว, บาดเจ็บสาหัส, เจ็บสาหัส, บาดเจ็บล้มตาย, สาหัส, สาหัสปางตาย, โคม่า, อาการโคม่า, เสียชีวิต, ตาย, ลื่น, ลื่นใจ, ดับ, ส่วงเวย, ส่วงเวยชีวิต
	4.2) มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมอย่างสันติ	เดินหน้าอารยะขัดขืน, แสดงพลังอารยะขัดขืน, ปราบฏการณ์ไล่หุ่นเชิด, รวมพลังปิดบัญชีหุ่นเชิด, รวมพลังโค่นทรราชใต้ร่มธงไทย, ร่วมใจด้านรัฐบาลเถื่อน, ผนึกกำลัง...เคลื่อนไหวต่อสู้ครั้งยิ่งใหญ่ล้มล้างระบอบทักษิณ, เคลื่อนขบวนรณรงค์กู้ชาติ, ร่วมชุมนุมกู้ชาติ
	4.3) มีพฤติกรรมที่แสดงการเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก	คึกคัก, ดาวกระจายคึกคัก, เคลื่อนทัพคึกคัก, เคลื่อนพลแสดงพลังคึกคัก, รวมตัวคึกคัก
	4.4) มีพฤติกรรมที่แสดงความสุข	เฮ, เฮลั่น, เขย่ามือตบดังสนั่น
	4.5) มีพฤติกรรมที่แสดงความเสียใจ	ยืนสงบนิ่งแสดงความอาลัย, ยืนไว้อาลัยให้คนตายคนเจ็บ, ยืนไว้อาลัย 1 นาที แก่ผู้เสียชีวิตจากเหตุปะทะ, แต่งชุดดำร่วมแสดงความอาลัย

ตารางที่ 20 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

4.1) มีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต

ผลการศึกษาพบว่า การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายถึงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต ปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “เจ็บ, เจ็บระนาว, เจ็บอื้อ, บาดเจ็บ, บาดเจ็บระนาว, บาดเจ็บสาหัส, เจ็บสาหัส, บาดเจ็บล้มตาย, สาหัส, สาหัสปางตาย, โคม่า, อาการโคม่า, เสียชีวิต, ตาย, ลื่น, ลื่นใจ, ดับ, ส่วงเวย, ส่วงเวยชีวิต” ดังตัวอย่าง

- (1) พันมิตรระทึกกรถชนแผงเหล็กหลังเวที การ์ด**บาดเจ็บ 3** (มติชน, 31/7/51)
- (2) น้องชาย ส.ส.พรรคพลังประชาชนนำชมรมรอก-สุดบ้าคลั่ง ดิดอาวุธครบมือ ฮือไล่ฆ่าพันธมิตรฯ อุดรธานี **เจ็บ-สาหัสปางตายอื้อ** (ไทยโพสต์, 25/7/51)

- (3) มือชู้ปาบี๋มคีนเดียว 3 จุตรวด “สะพานม้ฆวาน-แยกสวนมิลกวัน-บ้านจรัญ ภัคดีธนากุล” การ์ดพันธมิตรฯ เจ็บเทียบ โคม่า 1 เป็นตายเท่ากัน (ผู้จัดการ, 31/10/51)
- (4) การ์ดพันธมิตรฯเหยื่อบี๋ม สิ้นใจแล้ว เป็นรายที่สองในการถูกล้อมด้วยระเบิดสองวันซ้อน (ไทยรัฐ, 24/11/51)
- (5) ระเบิดถล่มกลางมือพันธมิตรกลางตึก ตาย 1 เจ็บกว่า 20 ราย (ข่าวสด, 21/11/51)
- (6) พันมิตรโดนเล่นงานหนักกลางตึก มือมิดยิงเอ็ม 79 ถล่มในทำเนียบรัฐบาล ระเบิดใกล้เวทีปราศรัย“เจนกิจ กลัดสาคร” 1 ในผู้ชุมนุมสังเวทชีวิต 1 ศพ บาดเจ็บกันระนาว (เดลินิวส์, 21/11/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่แสดงว่าผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บ คือ “บาดเจ็บ 3” ในตัวอย่างที่ (1) แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บ ขณะที่ “เจ็บ-สาหัสปางตายอ้อ” และ “เจ็บเทียบ โคม่า 1 เป็นตายเท่ากัน” ในตัวอย่างที่ (2)-(3) แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บสาหัส หรือการใช้คำที่แสดงว่าผู้ชุมนุมเสียชีวิต คือ “สิ้นใจแล้ว” ในตัวอย่างที่ (4) ที่การ์ดกลุ่มผู้ชุมนุมเป็นผู้เสียชีวิตเนื่องจากการลอบวางระเบิดจากบุคคลไม่ทราบฝ่าย และการนำเสนอให้เห็นว่ามีทั้งผู้ชุมนุมที่บาดเจ็บและเสียชีวิต คือ “ตาย 1 เจ็บกว่า 20 ราย” และ “สังเวทชีวิต 1 ศพ บาดเจ็บกันระนาว” ในตัวอย่างที่ (5)-(6) ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการถูกลอบทำร้ายจากบุคคลไม่ทราบฝ่าย การใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการทางพฤติกรรมของผู้ชุมนุมในลักษณะเช่นนี้ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำให้ได้รับบาดเจ็บและได้รับอันตรายจนถึงแก่ชีวิต

4.2) มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมอย่างสันติ

จากการศึกษาข้อมูลพบการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นเป็นไปอย่างสันติ การนำเสนอผู้ชุมนุมในกระบวนการลักษณะดังกล่าวปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ เช่น “เดินหน้าอารยะขัดขืน, แสดงพลังอารยะขัดขืน, ปรากฏการณ์ไล่หุ่นเชิด, รวมพลังปิดบัญชีหุ่นเชิด, รวมพลังโค่นทรราชได้ร่วมใจต้านรัฐบาลเถื่อน, ผนึกกำลัง...เคลื่อนไหวต่อสู้ครั้งยิ่งใหญ่ล้มล้างระบอบทักษิณ, เคลื่อนขบวนรณรงค์กู้ชาติ, ร่วมชุมนุมกู้ชาติ” ดังตัวอย่าง

การใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่าการชุมนุมในครั้งนี้เป็นการต่อต้านฝ่ายรัฐบาลด้วยสันติวิธี ไม่มีการใช้ความรุนแรงหรือมีพฤติกรรมที่กระทำการรุนแรงใด เช่น “เดินหน้าอารยะขัดขืน, แสดงพลังอารยะขัดขืน” ดังตัวอย่าง

- (1) พันธมิตรฯ ขอนแก่นกว่า 400 คน ชูป้ายพรีบ แสดงพลังอารยะขัดขืน ไม่รับรัฐบาลขายชาติ เดินหน้าไล่ "เฉลิม" (ผู้จัดการ, 11/7/51)
- (2) ทุกสาขาอาชีพทั่วภูมิภาค เดินหน้าอารยะขัดขืน "สมัครต้องออก" จี้อาผิดยิงนศ.รามคำแหง (ผู้จัดการ, 6/9/51)

การใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายให้เห็นว่าเป็นการชุมนุมที่เป็นไปเพื่อกู้คืนประเทศชาติที่เกิดความเสียหายจากการปกครองของรัฐบาลที่ขาดความชอบธรรมให้กลับคืนมาดังเดิม เช่น “เคลื่อนขบวนรณรงค์กู้ชาติ, ร่วมชุมนุมกู้ชาติ” สื่อความหมายในแง่ของการชุมนุมเพื่อประเทศชาติมิได้เป็นการชุมนุมเพื่อผลประโยชน์ของผู้ใดผู้หนึ่ง ดังตัวอย่าง

- (3) พันธมิตรฯ และสมัชชาประชาชนฯ เมืองช้าง ลุกฮือเคลื่อนขบวนรณรงค์กู้ชาติ ค้านขึ้นทะเบียนมรดกโลก (ผู้จัดการ, 7/7/51)
- (4) คลื่นมหาชน แห่ร่วมชุมนุมกู้ชาติ (ผู้จัดการ, 22/7/51)

การใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายให้เห็นว่าเป็นการชุมนุมที่เป็นไปเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ขาดความชอบธรรม เช่น “ปรากฏการณ์ไล่หุ่นเชิด, รวมพลังปิดบัญชีหุ่นเชิด, รวมพลังโค่นทรราชใต้ร่มธงไทยร่วมใจต้านรัฐบาลเถื่อน, ผนึกกำลัง...เคลื่อนไหวต่อสู้ครั้งยิ่งใหญ่ล้มล้างระบอบทักษิณ” ดังตัวอย่าง

- (5) ต่างจังหวัดทะเลาะเข้ากรุง รวมพลังปิดบัญชีหุ่นเชิด คลื่นพันธมิตรฯ ต่างจังหวัดทั่วประเทศ หลายหมื่นทะเลาะเข้า กทม.ร่วมพันธมิตรฯ ส่วนกลาง บุกทำเนียบฯ ปิดบัญชี "รัฐบาลนอมินีระบอบทักษิณ" ต้าน "ยกแผ่นดินเขาพระวิหารให้เขมร" (ผู้จัดการ, 20/6/51)
- (6) พันธมิตรอีสานประกาศจัดตั้ง "สมัชชาประชาชนภาคอีสาน" ผนึกกำลัง 19 จังหวัด เคลื่อนไหวต่อสู้ครั้งยิ่งใหญ่ล้มล้างระบอบทักษิณให้พังทลายโดยเร็ว (ผู้จัดการ, 4/9/49)

จากตัวอย่างที่ยกมาทั้งหมดข้างต้น จะเห็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการชุมนุมที่เป็นไปอย่างสันติ ทั้งการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการชุมนุมโดยสงบไม่ใช้กำลังหรือความรุนแรง สื่อความหมายถึงการชุมนุมเพื่อกู้คืนประเทศชาติที่เกิดความเสียหาย สื่อความหมายถึงการชุมนุมเพื่อเรียกร้องสมบัติของประเทศชาติกลับคืนมา และสื่อความหมายถึงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ขาดความชอบธรรม การใช้กริยาแสดงกระบวนการเหล่านี้ล้วนนำเสนอภาพด้านบวกที่สร้างความชอบธรรมในออกมาชุมนุมต่อต้านรัฐบาลของฝ่ายผู้ชุมนุม

4.3) มีพฤติกรรมที่แสดงการมาชุมนุมเป็นจำนวนมากที่มีพลัง

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นบรรยากาศของการชุมนุมว่ามีผู้เข้าร่วมการชุมนุมเป็นจำนวนมาก ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ข่าวสด ไทยรัฐ และเดลินิวส์ เช่น “คึกคัก, ดาวกระจายคึกคัก, เคลื่อนทัพคึกคัก, เคลื่อนพลแสดงพลังคึกคัก, รวมตัวคึกคัก” ดังตัวอย่าง

- (1) “ดาวกระจาย” รอบใหม่ของกลุ่มพันธมิตรฯ คึกคัก หลายพันแห่ร่วมให้กำลังใจ 3 กกต. “อภิชาติ-ประพันธ์-สุเมธ” (ไทยโพสต์, 17/6/51)
- (2) พันธมิตรฯทั่วประเทศตอบรับเสียงนกหวีด เคลื่อนทัพเข้ากรุงร่วมไล่รัฐบาลหุ่นเชิด-ขายชาติ 26 ส.ค.นี้คึกคัก (ผู้จัดการ, 25/8/51)
- (3) เวทีพันธมิตรฯคึกคัก!...พันธมิตรฯเปิดเวทีหอประชุมใหญ่ ธรรมศาสตร์คึกคัก มีผู้สนับสนุน 3 พันมาร่วมงาน 4 แคนนำมาพร้อมหน้า ขาด“จำลอง”ส่งวีทีอาร์มาออกจอแทน (ข่าวสด, 29/3/51)
- (4) พธม. เคลื่อนพลแสดงพลังคึกคัก (ไทยรัฐ, 3/8/51)
- (5) “พันธมิตร”รวมตัวคึกคัก เจอมือบด้านประจันหน้า (เดลินิวส์, 29/3/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ากรนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำแสดงพฤติกรรม “คึกคัก” ของผู้ชุมนุมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ทั้ง “ดาวกระจาย” รอบใหม่ของกลุ่มพันธมิตรฯ คึกคัก” “เคลื่อนทัพเข้ากรุงร่วมไล่รัฐบาลหุ่นเชิด-ขายชาติ 26 ส.ค.นี้คึกคัก” “เปิดเวทีหอประชุมใหญ่ ธรรมศาสตร์คึกคัก” “เคลื่อนพลแสดงพลังคึกคัก” และ “รวมตัวคึกคัก” ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีผู้มาเข้าร่วมการชุมนุมในครั้งนี้เป็นจำนวนมาก การใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงบรรยากาศของการชุมนุมว่ามีผู้เข้าร่วมการชุมนุมเป็นจำนวนมากเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในแง่ของการสื่อให้เห็นว่าการชุมนุมที่กำลังดำเนินอยู่นี้ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนเป็นอย่างมาก

4.4) มีพฤติกรรมแสดงความสุข

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นถึงความสุขความดีใจของผู้ชุมนุม เช่น “เฮ, เฮลั่น, เขย่ามือตบดังสนั่น” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสด และไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (1) กลุ่มพันธมิตรฯ เขย่ามือตบดังสนั่น หลังศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบ 3 พรรคร่วมรัฐบาล (ไทยโพสต์, 3/12/51)
- (2) ศาลอุทธรณ์ถอนพันกบฏ9พธม.เฮลั่นมือบ (ไทยรัฐ, 10/10/51)
- (3) มือบพันธมิตรเฮลั่น หลังศาลรัฐธรรมนูญตัดสินคดีจิมไปบ่นไป (ข่าวสด, 10/9/51)

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นความสุขทั้งความดีใจและสนุกสนานของกลุ่มผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่าง เป็นการนำเสนอบทบาทผู้มีพฤติกรรมของผู้ชุมนุมที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกยินดีอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นไปตามที่ผู้ชุมนุมต้องการ ทั้งการแสดงความยินดีที่ศาลรัฐธรรมนูญตัดสินยุบพรรคร่วมรัฐบาลในตัวอย่างที่ (1) คือ “เขย่ามือตบดังสนั่น” การแสดงความยินดีที่ศาลอุทธรณ์ตัดสินถอนคำร้องขอหากบฏของแกนนำพันธมิตรฯ ในตัวอย่างที่ (2) คือ “เฮลั่นมือบ” ขณะที่ “เฮลั่น” ในตัวอย่างที่ (3) เป็นการแสดงความยินดีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าการจัดรายการ “ชิมไป บ่นไป” ของนายสมัคร สุนทรเวช ขัดรัฐธรรมนูญ ส่งผลให้นายสมัคร ขาดคุณสมบัติการเป็นนายกรัฐมนตรี และต้องออกจากตำแหน่งในท้ายที่สุด จะเห็นได้ว่าการใช้กระบวนการแสดงพฤติกรรมที่นำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่ผู้ชุมนุมเรียกร้องได้เกิดผลที่ทำให้ผู้ชุมนุมรู้สึกพึงพอใจในลักษณะเช่นนี้ ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเรียกร้องในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมเนื่องจากข้อเรียกร้องหรือความต้องการของฝ่ายผู้ชุมนุมได้รับการตัดสินหรือวินิจฉัยจากศาลไปในทางเดียวกับที่ฝ่ายผู้ชุมนุมต้องการ

4.5) มีพฤติกรรมที่แสดงความเสียใจ

จากการศึกษาพบกระบวนการเกี่ยวกับสภาพที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมผู้เป็นผู้มีพฤติกรรมได้นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมด้วยการใช้คำแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สื่อให้เห็นถึงความรู้สึกอาลัยหรือเสียใจต่อการบาดเจ็บและเสียชีวิตของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมปรากฏในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการและเดลินิวส์ เช่น “ยื่นสงบนิ่งแสดงความอาลัย, ยืนไว้อาลัยให้คนตายคนเจ็บ, ยืนไว้อาลัย 1 นาที แก่ผู้เสียชีวิตจากเหตุปะทะ, แต่งชุดดำร่วมแสดงความอาลัย” ดังนี้

- (1) “จำลอง”นำผู้ร่วมชุมนุมยืนไว้อาลัย 1 นาที แก่ผู้เสียชีวิตจากเหตุปะทะ (ผู้จัดการ, 4/9/51)
- (2) “สนธิ” นัดเป่านกหวีดทกโมงเช้าส่งสัญญาณเตรียมเคลื่อนพลนับแสน แยมอาจใช้แผนสงคราม 9 ทักษะตั้งศิกรัฐบาลฆาตกร ขณะที่ “ยุทธพงษ์ เสมอภาค”การ์ดพันธมิตรฯ ผู้กล้าเสียชีวิต พันมิตรฯ ยื่นสงบนิ่งแสดงความอาลัย (ผู้จัดการ, 24/11/51)
- (3) พันมิตรฯ แต่งชุดดำร่วมแสดงความอาลัย (เดลินิวส์, 15/11/51)
- (4) ที่ดอนเมืองพันธมิตรฯ ยืนไว้อาลัยให้คนตายคนเจ็บ (เดลินิวส์, 4/12/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้คำแสดงพฤติกรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่สื่อให้เห็นถึงความเสียใจในความสูญเสียด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยา คือ “ยื่นสงบนิ่งแสดงความอาลัย” “ยื่นสงบนิ่งแสดงความอาลัย” “แต่งชุดดำร่วมแสดงความอาลัย” และ “ยืนไว้อาลัยให้คนตายคนเจ็บ” โดยการนำเสนอบทบาทการเป็นผู้มีพฤติกรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่แสดงการไว้อาลัยให้แก่ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตที่สื่อให้เห็นถึงความเสียใจต่อความสูญเสียที่เกิดขึ้น การแสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นความรู้สึกภายใน

จิตใจของผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้นำเสนอภาพให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่สูญเสียจากการบาดเจ็บและเสียชีวิตของบุคคลผู้เป็นฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยกัน

5) กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ

กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ (Relational processes) เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นสภาพที่เป็นอยู่หรือสิ่งที่มีอยู่และให้ความหมายเกี่ยวกับสภาพของสิ่งหนึ่งที่มีสัมพันธ์กับอีกสิ่งหนึ่ง แบ่งเป็น (1) กระบวนการระบุสิ่งที่เป็น (identifying) ผู้ร่วมเหตุการณ์ ได้แก่ สิ่งที่ถูกระบุหรือถูกนิยาม (Token หรือ Identified) และสิ่งที่ระบุหรือถูกนิยาม (Value หรือ Identifier) และ (2) กระบวนการบรรยายคุณสมบัติ (attributive) ผู้ร่วมเหตุการณ์ ได้แก่ ผู้มีคุณสมบัติ (Carrier) และคุณสมบัติ (Attribute) (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556:76) กระบวนการระบุสิ่งที่เป็น (identifying) แสดงด้วยกริยาที่ระบุความสัมพันธ์หรือให้นิยาม เช่น “เป็น คือ กลายเป็น หมายถึง แสดงให้เห็น” ในขณะที่กระบวนการบรรยายคุณสมบัติ (attributive) แสดงด้วยกริยาที่บรรยายคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น “เป็น คือ มี มีน้ำหนัก มีจำนวน มีราคา” ผลการศึกษาพาดหัวข่าวและวรรคนำจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 พบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลด้วยการใช้กระบวนการบรรยายคุณสมบัติ (attributive) นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีคุณสมบัติ ในลักษณะดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้มีคุณสมบัติ = ผู้ชุมนุม	5.1) เป็นผู้ถูกกระทำ	นับเป็นครั้งที่ 2 ที่โดนบีบ
	5.2) เป็นผู้ชุมนุมอย่างสันติ	(ขับไล่รัฐบาลขายชาติ โดยไม่เสียเลือดเนื้อ) นับเป็นชัยชนะครั้งยิ่งใหญ่

ตารางที่ 21 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม

ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2549-2551

5.1) เป็นผู้ถูกกระทำ

จากผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการแสดงสภาพด้วยการนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกกระทำด้วยการเป็นฝ่ายที่ถูกลอบทำร้ายด้วยอาวุธที่รุนแรงปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้แก่ “นับเป็นครั้งที่ 2 ที่โดนบีบ” ดังตัวอย่าง

- (1) มือลึกลับเขยิบระเบิดสังหารใส่กลุ่มการ์ดพันธมิตรฯ อีกลูก นับเป็นครั้งที่ 2 ที่โดนบีบ
(ไทยรัฐ, 5/11/51)

จากตัวอย่าง การใช้กระบวนการแสดงสภาพ คือ “นับเป็นครั้งที่ 2 ที่โดนบีบ” ได้นำเสนอบทบาทของการ์ดหรือผู้รักษาความปลอดภัยของผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ เป็นผู้อยู่ในสภาพของเหยื่อที่ถูกกระทำจากบุคคลไม่ทราบฝ่ายด้วยการลอบทำร้ายด้วยอาวุธระเบิดเป็นครั้งที่สอง การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างได้สื่อความหมายให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในเชิงของการตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ

5.1) เป็นผู้ชุมนุมอย่างสันติ

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีคุณสมบัติในกระบวนการเกี่ยวกับสภาพที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการแสดงให้เห็นคุณสมบัติของผู้ชุมนุมว่าเป็นผู้ชุมนุมอย่างสันติปรากฏในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ คือ “ขับไล่รัฐบาลขายชาติ โดยไม่เสียเลือดเนื้อ” นับเป็นชัยชนะครั้งยิ่งใหญ่” ดังตัวอย่าง

- (1) ประชาชนมีดีฟ้ามัวดิน ร่วมปฏิบัติการปิดล้อมทำเนียบรัฐบาลร่วมกับพันธมิตรฯ บุกรุกยึดทำเนียบฯ ขับไล่รัฐบาลขายชาติ โดยไม่เสียเลือดเนื้อ นับเป็นชัยชนะครั้งยิ่งใหญ่ (ผู้จัดการฯ, 21/6/51)

เมื่อพิจารณาตัวอย่าง จะเห็นว่าการใช้ “นับเป็นชัยชนะครั้งยิ่งใหญ่” ได้นำเสนอให้เห็นว่าเป็นชัยชนะที่ได้มาจากการ “ขับไล่รัฐบาลขายชาติ โดยไม่เสียเลือดเนื้อ” สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ สามารถดำเนินการชุมนุมประท้วงขับไล่รัฐบาลเป็นผลสำเร็จโดยไม่มีการสูญเสียเกิดขึ้น การนำเสนอบทบาทผู้ที่มีคุณสมบัติของผู้ชุมนุมที่สื่อให้เห็นว่าเป็นผู้ชุมนุมอย่างสันติจนได้รับชัยชนะเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมในการออกมาเรียกร้องและทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประท้วงหรือต่อต้านอำนาจรัฐเนื่องจากชี้ให้เห็นว่าการชุมนุมต่อต้านอำนาจรัฐที่เกิดขึ้นดำเนินไปอย่างสันติไม่มีการใช้ความรุนแรง

6) กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่

กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ (Existential processes) เป็นกระบวนการที่แสดงการมีอยู่หรือเกิดขึ้นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือชี้ให้เห็นว่ามีบางสิ่งเกิดขึ้นหรือมีอยู่ ผู้ร่วมเหตุการณ์ในกระบวนการนี้มีเพียงบทบาทเดียว เรียกว่า สิ่งที่ปรากฏ (Existent) จากการศึกษาข้อมูลที่ปรากฏในข่าวการชุมนุมทางการเมืองของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับพบใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาแสดงการทำร้ายผู้ชุมนุม และการใช้กลุ่มคำกริยาแสดงการแสดงการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของผู้ชุมนุม และการนำเสนอให้เห็นว่า “มีผู้สนับสนุนผู้ชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงการสนับสนุนจากประชาชน ดังตาราง

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
สิ่งที่ปรากฏ =มีการทำร้าย ฝ่ายผู้ชุมนุม	6.1) มีการทำร้ายผู้ชุมนุม	เกิดเหตุคนใจทรามกระหน่ำอาวุธสงครามเข้าใส่รายวัน, เกิดเหตุระเบิดขึ้นในที่พัก, พบกะโหลกซีกซ้ายร้าย, พบเป็นสารจากแก๊สน้ำตาไม่ใช่ระเบิดป้องกัน, พบวัตถุคล้ายกระบอกฝักซ้อมมือ, พบสารก่อระเบิดร้ายแรง, พบหลักฐานชัดผลิตจากเมืองจีน อานาภาพรุนแรง ผิดปกติ, มีการปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ, มีคนร้ายปะระเบิดลูกเกลี้ยงถล่ม

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
	6.2) มีการบาดเจ็บ/เสียชีวิต ของผู้ชุมนุม	มีคนตายเจ็บเพียง ถึงขั้นแขนขาขาด, มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 9 คน สาทัส 2, มีผู้ได้รับบาดเจ็บอื่น, มีผู้บาดเจ็บ, มีผู้บาดเจ็บ 3 ราย, มีผู้บาดเจ็บ 50 ราย โคม่า 1 ราย, มีผู้เสียชีวิต 1 รายเจ็บกว่า 20 คน, มีผู้เสียชีวิต 1 ศพ และบาดเจ็บ 43 ราย, ปรากฏว่ามีผู้ได้รับบาดเจ็บร่วมร้อยราย, (เหตุการณ์ป่วนมือปืนมิตรรายวัน)ยังมืออย่างต่อเนื่อง
สิ่งที่ปรากฏ =มีผู้สนับสนุน ผู้ชุมนุม	6.3) มีการสนับสนุนจาก ประชาชน	มีประชาชนและนักศึกษาเข้าร่วมคึกคัก, มีผู้สนับสนุน 3 พันมาร่วมงาน, ยังมีผู้ปักหลักฟังปราศรัย

ตารางที่ 22 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

6.1) มีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่ามีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายผู้ชุมนุมเกิดขึ้นทั้งการแสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายร่างกาย มีการลอบทำร้าย และมีการใช้อาวุธที่อันตรายหรือร้ายแรง เช่น “เกิดเหตุคนใจทรามกระหน่ำอาวุธสงครามเข้าใส่รายวัน, เกิดเหตุระเบิดขึ้นในที่พัก, พบกะโหลกซีกซ้ายร้าย, พบเป็นสารจากแก๊สน้ำตาไม่ใช่ระเบิดบิงบอง, พบวัตถุคล้ายกระบอกฝักขี้มือ, พบสารก่อระเบิดร้ายแรง, พบหลักฐานชัดผลิตจากเมืองจินอานุภาพรุนแรงผิดปกติ, มีการปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ, มีคนร้ายปาระเบิดลูกเกลี้ยงถล่ม” พบการใช้กระบวนการลักษณะนี้ในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ ข่าวสด ไทยรัฐ และเดลินิวส์ดังนี้

- (1) ทางด้านการชุมนุมพันธมิตร เกิดเหตุระเบิดขึ้นในที่พักนักบริวารวิชัยช่วงใกล้รุ่ง มีการ์ดบาดเจ็บคนเดียว “จำลอง-สมศักดิ์” ประสานเสียง ฝมือรัฐบาลต้องการชมขู่ผู้ชุมนุม (เดลินิวส์, 9/11/51)
- (2) หลังเกิดเหตุคนใจทรามกระหน่ำอาวุธสงครามเข้าใส่รายวัน (ผู้จัดการ, 2/12/51)
- (3) มือมืดป่วนปาระเบิดถล่มบ้าน “จรัญ ภักดีธนากุล” ตุลาการศาลธน.กลางดึก โชคดีไม่มีใครบาดเจ็บ ก่อนมีคนร้ายปาระเบิดลูกเกลี้ยงถล่มการ์ดพรม.ที่มีขบวนเจ็บระนาวนับ 10 คน (ข่าวสด, 31/10/51)
- (4) “หมอพรทิพย์” ส่งผลตรวจแก๊สน้ำตาแล้ว นำเข้าจากจีน พบสารก่อระเบิดร้ายแรง (ไทยรัฐ, 14/10/51)

กระบวนการที่นำเสนอให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “เกิดเหตุระเบิดขึ้นในที่พักนักบริวารวิชัยช่วงใกล้รุ่ง มีการบาดเจ็บคนเดียว” แสดงให้เห็นว่ามีการลอบทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยอาวุธที่มีความรุนแรง โดยผู้ชุมนุม

เชื่อว่าเป็นการกระทำของรัฐบาล ในขณะที่ตัวอย่างที่ (2) และ (3) คือ “เกิดเหตุคนใจทรามกระหน่ำอาวุธสงครามเข้าใส่รายวัน” และ “คนร้ายปาระเบิดลูกเกลี้ยงถล่มการ์ดพธม.ที่มีฆวานเจ้าประนาวนับ 10 คน” แสดงให้เห็นว่ามีการลอบทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมจนได้รับบาดเจ็บจากบุคคลไม่ทราบฝ่ายด้วยอาวุธสงครามและระเบิด ตัวอย่างที่ (4) “พบสารก่อระเบิดร้ายแรง” แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายผู้ชุมนุมด้วยอาวุธร้ายแรงคือสารพอร์ระเบิดที่มีใช้เพียงแค่แก๊สน้ำตาธรรมดา การใช้กระบวนการนำเสนอให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้สื่อให้เห็นภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมในการตกเป็นฝ่ายถูกระทำทั้งจากฝ่ายที่ผู้ชุมนุมเชื่อว่าเป็นการกระทำของรัฐบาลและจากฝ่ายที่ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นกลุ่มใด

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นจะสังเกตว่ามีการขยายความให้เห็นว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงร่วมด้วย การใช้ชนิดกระบวนการที่แสดงการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อสื่อให้เห็นว่าการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมเกิดขึ้นเช่นนี้ทำให้เราไม่เห็น “ผู้กระทำ” ซึ่งผู้ผลิตตัวบทข่าวก็อาจจะไม่สามารถระบุผู้กระทำได้จึงมิได้นำเสนอด้วยกระบวนการที่แสดงการกระทำ (Material process) แต่นำเสนอด้วยกระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ (Existential process) และได้ขยายความให้เห็นผลกระทบที่รุนแรงที่ฝ่ายผู้ชุมนุมได้รับซึ่งเป็นการสร้างความน่าเห็นใจให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุม

6.2) มีการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอให้เห็นว่ามีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงว่ามีผู้ชุมนุมบาดเจ็บหรือเสียชีวิต จากตัวบทที่นำมาวิเคราะห์พบการใช้กระบวนการนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ มติชน และไทยรัฐ เช่น “มีคนตายเจ็บเพียบ ถึงขั้นแขนขาขาด, มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 9 คน สาทัส 2, มีผู้ได้รับบาดเจ็บอ้อ, มีผู้บาดเจ็บ, มีผู้บาดเจ็บ 3 ราย, มีผู้บาดเจ็บ 50 ราย โคม่า 1 ราย, มีผู้เสียชีวิต 1 รายเจ็บกว่า 20 คน, มีผู้เสียชีวิต 1 ศพ และบาดเจ็บ 43 ราย, ปรากฏว่ามีผู้ได้รับบาดเจ็บร่วมร้อยราย, (เหตุการณ์ป่วนมือบั่นมิตรฯรายวัน)ยังมีอย่างต่อเนื่อง” ดังนี้

- (1) สื่อเทศข่าวไปทั่วโลกรายงานช็อคต่อช็อคทั้งภาพและเนื้อหา ใช้แก๊สน้ำตาหลายผู้ชุมนุมจนทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บอ้อ (ไทยโพสต์, 8/10/51)
- (2) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนสรุปผลการสลายมือบั่นมิตรฯ 7 ตุลาคม ตำรวจโดนเต็มๆ ฐานทำผิดหลักสากล สาดกระสุน แก๊สน้ำตาโดยไม่แจ้ง จนมีคนตายเจ็บเพียบถึงขั้นแขนขาขาด (ไทยรัฐ, 18/10/51)
- (3) พันมิตรประกาศชุมนุมใหญ่ 23 พ.ย. เผด็จศึกรัฐบาล หลังถูกขอมบ่กลางทำเนียบทำให้มีผู้เสียชีวิต 1 รายเจ็บกว่า 20 คน (มติชน, 21/11/51)

- (4) อันธพาลสัตว์นรก เข็มเกริม บุกรกระหน่ำทั้งยังทั้งระเบิดไล่ กลุ่มพันธมิตร ทั้ง ที่เอเอสทีวี ทำเนียบฯ ดอนเมือง เผยที่ทำเนียบฯหนักสุด ศูนย์เรนทรเผยมีผู้บาดเจ็บ 50 ราย โคม่า 1 ราย (ผู้จัดการ, 1/12/51)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่าง จะเห็นว่าการใช้กลุ่มคำกริยา “ผู้ได้รับบาดเจ็บ” ในตัวอย่างที่ (1) นำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นคือมีผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก เช่นเดียวกับ “มีคนตายเจ็บเพียบ ถึงขั้นแขนขาขาด” ในตัวอย่างที่ (2) ที่นำเสนอให้เห็นว่ามีผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมากด้วยเหตุอันเนื่องมาจากการสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจเช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (1) ขณะที่การใช้กระบวนการแสดงการมีอยู่ในตัวอย่างที่ (3) และ (4) คือ “มีผู้เสียชีวิต 1 รายเจ็บกว่า 20 คน” และ “มีผู้บาดเจ็บ 50 ราย โคม่า 1 ราย” นำเสนอให้เห็นว่ามีที่เสียชีวิตจากเหตุการณ์ที่บุคคลไม่ทราบฝ่ายใช้อาวุธรอบทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาแสดงการแสดงการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของผู้ชุมนุมดังปรากฏในตัวอย่างที่ยกมานี้ได้ส่งผลในการนำเสนอภาพของการเป็นผู้ถูกระงับการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมทั้งจากฝ่ายรัฐบาลและจากกลุ่มคนที่ไม่อาจระบุตัวตนได้

6.3) มีการสนับสนุนจากประชาชน

การนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมเพื่อสื่อให้เห็นถึงสิ่งที่ปรากฏคือการที่มีผู้สนับสนุนผู้ชุมนุม ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่ามีการสนับสนุนผู้ชุมนุมจากประชาชนหรือคนกลุ่มต่าง ๆ เช่น “มีประชาชน และนักศึกษาเข้าร่วมศีกคัก, มีผู้สนับสนุน 3 พันมาร่วมงาน, ยังมีผู้ปักหลักฟังปราศรัยประมาณ 1 พันคน” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการนี้เฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และข่าวสด ดังนี้

- (1) พันธมิตรฯสงขลาพร้อมนักศึกษา มอ.ปลุกกระแสคนไทยรักชาติทวง "ปราสาทพระวิหาร" ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิด โดยมีประชาชนและนักศึกษาเข้าร่วมศีกคัก (ผู้จัดการฯ, 7/7/51)
- (2) พันธมิตรฯเปิดเวทีหอประชุมใหญ่ ธรรมศาสตร์ศีกคัก มีผู้สนับสนุน 3 พันมาร่วมงาน (ข่าวสด, 29/3/51)
- (3) การชุมนุมของมือบพันธมิตรฯเจอฝนถล่มอีก แต่ยังมีผู้ปักหลักฟังปราศรัยประมาณ 1 พันคน(ข่าวสด, 30/5/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ากลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการในตัวอย่างที่ (1) คือ “มีประชาชนและนักศึกษาเข้าร่วมศีกคัก” ได้นำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นคือมีประชาชนและนักศึกษาแสดงการสนับสนุนผู้ชุมนุมด้วยการออกมาเข้าร่วมขับไล่รัฐบาลกับกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ เช่นเดียวกับการใช้กลุ่มคำกริยา “มีผู้สนับสนุน 3 พันมาร่วมงาน” ในตัวอย่างที่ (2) ที่สื่อให้เห็นว่ามีผู้สนใจเข้าร่วมฟัง

975338140

การปราศรัยของกลุ่มพันธมิตรฯ ที่หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นจำนวนมาก ในขณะที่การใช้กลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการมีอยู่ในตัวอย่างที่ (3) คือ “ยังมีผู้ปักหลักฟังปราศรัยประมาณ 1 พันคน” ได้นำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นคือแม้ว่าสภาพอากาศจะไม่เอื้ออำนวยแต่ก็ยังคงมีผู้เข้าฟังการปราศรัยของกลุ่มพันธมิตรฯ เมื่อพิจารณาการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีผู้สนับสนุนผู้ชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงการสนับสนุนจากประชาชนดังปรากฏในตัวอย่างต่าง ๆ ข้างต้น จะเห็นว่าการใช้กระบวนการดังกล่าวได้สื่อให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นนี้ได้รับการต้อนรับจากประชาชนทั่วไป ส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในการออกมาทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงฝ่ายรัฐบาล

3.2.1.2 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลที่ปรากฏในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551 จากพาดหัวข่าวและวรรคนำของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่แสดงการรวบรวมผู้ชุมนุม และแสดงการทำกิจกรรมการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้กระทำ = ผู้ชุมนุม	1.1) แสดงการรวบรวมผู้ชุมนุม	ชวน, เชิญ, ระดม, ระดมคน, ระดมคนชุมนุม, ระดมพล, รวมพล,
	1.2) แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล	ต่อต้าน, ประท้วง, ต่อต้านประท้วง, เปิด, เปิดเวที, นำ, นำมวลชน, นำขบวน, นำทัพ, พา, พามวลชน, พาม็อบ, ขน, ขนม็อบ, ยกพล, ยกขบวน, เคลื่อนขบวน, เคลื่อนทัพ, เคลื่อนพล, ดาวกระจาย, ไป, เลื่อน, ถอน, คืบพื้นที่, ยุติการชุมนุม, เลิกชุมนุม

ตารางที่ 23 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

1.1) แสดงการรวบรวมผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงการเชิญชวนหรือรวบรวมผู้ชุมนุมมาร่วมชุมนุมการใช้กระบวนการลักษณะนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “ชวน, เชิญ, ระดม, ระดมคน, ระดมคนชุมนุม, ระดมพล, รวมพล” ดังตัวอย่าง

- (1) สมศักดิ์ ชวน พันธมิตรร่วมรับมือ 7 วันอันตราย (ผู้จัดการฯ, 7/11/51)
- (2) พันธมิตรฯ ประสานเสียงรับสัญญาณกหวัด 14 จว.ภาคใต้ ระดมพลเสริมทัพ บางกอก (เดลินิวส์, 25/8/51)
- (3) "จำลอง"ประกาศทิ้งทำเนียบ อ้างไม่ปลอดภัย รวมพล"สุวรรณภูมิ-ดอนเมือง"สู้ต่อ (มติชน, 2/12/51)

จากตัวอย่าง การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยา “ชวน” ในตัวอย่างที่ (1) นำเสนอบทบาทผู้กระทำของผู้ชุมนุมในการชักชวนประชาชนออกมาร่วมชุมนุม ขณะที่กลุ่มคำกริยา “ระดมพล, รวมพล” ในตัวอย่างที่ (2)-(3) แสดงการรวบรวมผู้คนมาเข้าร่วมการชุมนุม การใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมารวมตัวชุมนุมเพื่อประท้วงต่อต้านรัฐบาลเช่นนี้เป็นการนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากมิได้สื่อความหมายไปในทางบวกว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องด้วยการต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรมหรือสื่อความหมายไปในทางลบว่าเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม

1.2) แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงการกระทำที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “ต่อต้าน, ประท้วง, ต่อต้านประท้วง, เปิดเวที, นำ, นำมวลชน, นำขบวน, นำทัพ, พา, พามวลชน, พามือ, ขน, ขนมือ, ยกพล, ยกขบวน, เคลื่อนขบวน, เคลื่อนทัพ, เคลื่อนพล, ดาวกระจาย, ไป, เลื่อน, ถอน, คืนพื้นที่, ยุติการชุมนุม, เลิกชุมนุม” ดังตัวอย่าง

- (1) กลุ่มพันธมิตรฯ บุกสำนักงานตำรวจแจ้งจับนายกฯ (ข่าวสด, 4/7/49)
- (2) พันธมิตรฯ เคลื่อนพลบุกทำเนียบฯวันนี้ (ผู้จัดการฯ, 20/6/51)
- (3) “ตัว-ครันยู” นำพันธมิตรฯ ไปปิดถนนมอเตอรเวย์ (ไทยรัฐ, 26/11/51)
- (4) มวลชนพันธมิตรฯ เคลื่อนทัพล้อมรัฐสภาตีห้า (ไทยโพสต์, 24/11/51)
- (5) พันธมิตรกว่า 2 พันคน ยกพลมอบดอกไม้ให้กำลังใจ คตส. (มติชน, 10/6/51)
- (6) พธม. ดาวกระจายถนนสีลมแจกซิติเตตุนองเลือด 7 ต.ค. (เดลินิวส์, 18/10/51)

การใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำที่ปรากฏในตัวอย่างนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมในการเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องกับฝ่ายรัฐบาล ดังจะเห็นได้จากการใช้กลุ่มคำกริยา “บุกสำนักงานตำรวจ” “นำพันธมิตรฯ ไปปิดถนน” “เคลื่อนพลบุกทำเนียบฯ” และ “เคลื่อนทัพล้อมรัฐสภา” ในตัวอย่างที่ (1)-(4) นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลด้วยการเข้าไปสถานที่ต่าง ๆ เพื่อแสดงการต่อต้านรัฐบาล ทั้งรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตร ในตัวอย่างที่ (1) รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ในตัวอย่างที่ (2) และรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ในตัวอย่างที่ (3) ส่วน

กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (5) และ (6) คือ “ยกพลมอบดอกไม้ให้กำลังใจ คตส.” และ “ดาวกระจาย ถนนสีลม” นำเสนอการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลทั้งการมอบดอกไม้ให้กำลังใจ คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ซึ่งเป็นคณะกรรมการ ตรวจสอบทรัพย์สินที่ตั้งขึ้นเพื่อตรวจสอบรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตร ในเรื่องที่ได้กระทำการให้รัฐเสียหาย และการแยกย้ายไปทำกิจกรรมที่บริเวณถนนสีลมเพื่อแจกข้อมูลในเหตุการณ์สลายการชุมนุม เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2551 ในสมัยรัฐบาลนายสมชายให้แก่ประชาชนทราบ การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการกระทำดังปรากฏในตัวอย่าง ได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านรัฐบาล

2) กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร

กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข้อมูล ที่ศึกษามีการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุม เป็น “ผู้พูด” ที่แสดงการพูดให้ข้อมูลหรือการพูดชี้แจงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการชุมนุม และการพูด ยืนยันข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้พูด = ผู้ชุมนุม	2.1) แสดงการพูดให้ข้อมูล หรือชี้แจงเกี่ยวกับการชุมนุม	ชี้, ระบุ, แจง, ชี้แจง, บอก, เผย, แยม
	2.2) แสดงการพูดยืนยันข้อมูล เกี่ยวกับการชุมนุม	ย้ำ, ยืนยัน, ยืนยัน

ตารางที่ 24 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลาง
ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

2.1) แสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม

ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาแสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม เช่น “ชี้, ระบุ, แจง, ชี้แจง, บอก, เผย, แยม” การใช้กระบวนการแสดงการพูดที่นำเสนอภาพที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมเช่นนี้พบเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) "จำลอง" ชีปิดถนนราชดำเนินได้ เพราะศาลไม่ได้ห้าม (เดลินิวส์, 8/7/51)
- (2) "สนธิ" แจงเลื่อนยกยัน"สมัคร"ออกทุกอย่างจบ (มติชน, 2/9/51)
- (3) "สุริยะใส" ระบุเตรียมระดมเครือข่ายองค์กรและชาวต่างจังหวัดมาร่วมชุมนุมอีก
เพียบ (ไทยรัฐ, 28/5/51)
- (4) "สุริยะใส" เผยยุติชุมนุม ถ้ารัฐบาลมีนโยบายชัดเจนไม่แก้รัฐธรรมนูญ (ไทยโพสต์,
3/6/51)

- (5) "จำลอง"เผยจะดาวกระจายไปทางภาคใต้"จักรภพ" คืบหน้าถึงไหนแล้ว (ข่าวสด, 24/7/51)
- (6) "สนธิ" นัดเป่านกหวีดทักโหม่งเช้าส่งสัญญาณเตรียมเคลื่อนพลนับแสน แย้มอาจใช้แผนสงคราม 9 ทักษะตีจี้รัฐบาลผาตกร (ผู้จัดการฯ, 24/11/51)

จากตัวอย่าง การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยา คือ “ซึ่งปิดถนนราชดำเนินได้ เพราะศาลไม่ได้ห้าม” “แจ่งสี่นอกย่าน"สมัคร"ออกทุกอย่างจบ” และ “ระบุนเตรียมระดมเครือข่ายองค์กรและชาวต่างจังหวัดมาร่วมชุมนุมอีกเพียบ” ในตัวอย่างที่ (1)-(3) ได้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของผู้นำการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ในการพูดให้รายละเอียดเกี่ยวกับการชุมนุมขับไล่ นายสมัคร สุนทรเวช ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เช่นเดียวกับการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยานำเสนอบทบาทกลุ่มผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการชุมนุมต่อต้านฝ่ายรัฐบาลในสมัยรัฐบาลนายสมัครในตัวอย่างที่ (4)และ(5) คือ “เผยยุติชุมนุม ถ้ารัฐบาลมีนโยบายชัดเจนไม่แก้รัฐธรรมนูญ” และ “เผยจะดาวกระจายไปทางภาคใต้"จักรภพ" คืบหน้าถึงไหนแล้ว” รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลในการเตรียมแผนการชุมนุมต่อต้านรัฐบาลของนายสมชายในตัวอย่างที่ (6) คือ “แย้มอาจใช้แผนสงคราม 9 ทักษะตีจี้รัฐบาลผาตกร” การใช้กริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารในลักษณะดังกล่าวนำเสนอภาพในแง่มุมที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมเพื่อวัตถุประสงค์ในการต่อต้านรัฐบาลและเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจรัฐจากกลุ่มการเมืองเก่าที่มีความเกี่ยวข้องกับนายทักษิณ ชินวัตร

2.2) แสดงการพูดยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้กริยาแสดงการพูดยืนยันหรือเน้นย้ำในสิ่งที่ผู้ชุมนุมต้องการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุมที่ได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมเช่นนี้พบในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “ย้ำ, ยืนยัน” ดังตัวอย่าง

- (1) พันมิตรฯ ย้ำ "ทักษิณ" ต้องล้างมือจากวงการเมืองสถานเดียว (เดลินิวส์, 17/7/49)
- (2) มือบี้ย้าชุมนุมยาวลุยถอดถอนสส.-สว.ที่แก้อธธ. (ข่าวสด, 28/5/51)
- (3) พันมิตรฯ ย้ำยื่นรธน.เป่านกหวีด พช.ไม่สนปลุก19จว.อีสานสู้ (มติชน, 3/8/51)
- (4) พันมิตรฯ เผยภายในเดือนนี้ จะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ด้วยตุลาการภิวัตน์..ยืนยันกำหนดการดาวกระจายที่ สตช.จันทร์นี้ ไม่เปลี่ยนแปลง (ผู้จัดการฯ, 4/7/51)
- (5) "หมัก" ผวา! พันมิตรฯ บุกยึดท่าเนียบฯ ..."จำลอง" ยืนยันศุกร์ 20 มิ.ย.ไปแน่ ย้ำอาจปักหลักข้ามคืน(ไทยโพสต์, 19/6/51)

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยา “*ยัน “ทักษิณ” ต้องล้างมือลาจากวงการเมืองสถานเดียว*” ในตัวอย่างที่ (1) ได้นำเสนอการพูดของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการยืนยันวัตถุประสงค์ให้เห็นว่าต้องการให้นายทักษิณ ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและไม่ข้องเกี่ยวกับการเมืองอีกต่อไป ในขณะที่กลุ่มคำกริยาแสดงการพูดในตัวอย่างที่ (3) คือ “*ย้ายถิ่นรธน.เป่านกหวีด*” แสดงการพูดเน้นย้ำของฝ่ายผู้ชุมนุมที่แสดงให้เห็นว่าหากรัฐบาลนายสมัครยังคงพยายามที่จะดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ทางฝ่ายผู้ชุมนุมก็จะระดมพลเรียกผู้ชุมนุมมาชุมนุมต่อต้านรัฐบาลต่อไปเช่นกัน ส่วนกลุ่มคำกริยาแสดงการพูดในตัวอย่างที่ ในตัวอย่างที่ (4) และ (5) คือ “*ยืนยันกำหนดการดาวกระจายที่ สตช.จันทร์นี้ ไม่เปลี่ยนแปลง*” และ “*ยันศุกร์ 20 มิ.ย.ไปแน่ ย้ำอาจปักหลักข้ามคืน*” ได้นำเสนอการพูดของฝ่ายผู้ชุมนุมในการยืนยันกำหนดการของการชุมนุม การใช้กริยาแสดงการพูดยืนยันหรือเน้นย้ำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมในการเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมประท้วงต่อต้านฝ่ายรัฐบาล

3) กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก เพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ในลักษณะดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้ = ผู้ชุมนุม	3.1) แสดงความคิดหรือความต้องการ เกี่ยวกับการชุมนุม	เล็ง, วางแผน, มั่นใจ, มีมติ, ไม่หวั่น

ตารางที่ 25 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลาง
ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

3.1) แสดงความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการชุมนุม

การใช้กระบวนการในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้นิยามและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการนำเสนอความคิดความรู้สึกที่สื่อให้เห็นถึงความคิดหรือความต้องการของผู้ชุมนุมที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วง จากข้อมูลที่น่าสนใจมาศึกษาพบกริยาและกลุ่มคำกริยาลักษณะนี้ในสื่อทุกฉบับ เช่น “*เล็ง, วางแผน, หวัง, มั่นใจ, มีมติ, ไม่หวั่น*” ดังตัวอย่าง

- (1) พันธมิตรฯ *เล็งเลือนชุมนุมใหญ่ 14 ก.ค.* (มติชน, 12/7/49)
- (2) กลุ่มพันธมิตรฯ *เล็งเปิดเวทีปราศรัยใหญ่ที่สิงห์บุรี* (ไทยรัฐ, 18/7/51)
- (3) พฤษภาทมิฬภาค 2 “สมัคร” ออกทีวีวัยวุฒิ ระดมกำลังทหาร-ตำรวจประกาศแตกหักสั่ง
สลายมือปืน ป้ายสีมีการสะสมกำลังเพื่อก่อการร้าย ลั่นข้าพเจ้ารับผิดชอบแต่ผู้เดียว
พันธมิตรฯ *วางแผนรับมือเต็มพิกัด* (ไทยโพสต์, 1/6/51)
- (4) พธม.ออกแถลงฯ *สู้ครั้งสุดท้าย หวังเผด็จศึกรัฐบาล 23 พ.ย.นี้* (เดลินิวส์, 21/11/51)

- (5) พันธมิตรฯ มีมติให้เปิดเส้นทางถนนราชดำเนินนอก 10 ช่องจราจรพร้อมสิ่งกีดขวางทั้งหมดตั้งแต่ 14 พ.ย. ถึง 5 ธ.ค. (ผู้จัดการฯ, 11/11/51)
- (6) พรม.มีมติรื้อเวทีมีฆวานถาวร เหลือแค่ยึดทำเนียบที่เดียว (ข่าวสด, 23/10/51)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่าง จะเห็นว่าการใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1)-(4) ได้แก่ “เล็งเลือนชุมนุมใหญ่ 14 ก.ค.” “เล็งเปิดเวทีปราศรัยใหญ่ที่สิงห์บุรี” “วางแผนรับมือเต็มพิกัด” และ “หวังเผด็จศึกรัฐบาล 23 พ.ย.นี้” นำเสนอกระบวนการเกี่ยวกับความคิดของผู้ชุมนุมในการคิด วางแผนดำเนินโครงการชุมนุมประท้วง และแสดงความคาดหวังว่าการชุมนุมจะสิ้นสุดในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ส่วนการใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (8) และ (9) คือ “มติให้เปิดเส้นทางถนนราชดำเนินนอก 10 ช่องจราจรพร้อมสิ่งกีดขวางทั้งหมดตั้งแต่ 14 พ.ย. ถึง 5 ธ.ค.” และ “มีมติรื้อเวทีมีฆวานถาวร เหลือแค่ยึดทำเนียบที่เดียว” นำเสนอให้เห็นความคิดเห็นร่วมกันของฝ่ายผู้ชุมนุมในการจัดการเกี่ยวกับพื้นที่ในการชุมนุม การใช้กระบวนการแสดงความคิดเห็นความรู้สึกต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการนำเสนอความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินการชุมนุมที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มาร่วมตัวกันเพื่อเสนอข้อเรียกร้องและต่อต้านรัฐบาลมิได้มีการประเมินค่าความคิดความรู้สึกดังกล่าวไปในแง่บวกหรือลบ

4) กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ที่พบในตัวบทที่นำมาศึกษา ได้แก่ การใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้มีพฤติกรรม = ผู้ชุมนุม	4.1) มีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล	เดิน, เดินหน้า, เดินขบวน, เดินสาย, ออกเดินสาย, ตะเวน, ทอย, ชุมนุม, นัด, นัดชุมนุม, นัดระดมพล, นัดเคลื่อนพล, นัดรวมพล, นัดรวมตัว, ปักหลัก, เป่านกหวีด, เขย่ามือตบ, ชูมือตบ, ถอย, ล่าถอย, กลับ

ตารางที่ 26 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

4.1) มีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “เดิน, เดินหน้า, เดินขบวน, เดินสาย, ออกเดินสาย, ตะเวน, ทอย, ชุมนุม, นัด, นัดชุมนุม, นัดระดมพล,

นัดเคลื่อนพล, นัดรวมพล, นัดรวมตัว, ปักหลัก, เป่านกหวีด, เขย่ามือตบ, ชูมือตบ, ถอย, ล่าถอย, กลับ” ดังตัวอย่าง

- (1) พันมิตรฯจากเหนือ อีสาน-ได้เริ่มทยอยเข้ากรุงแล้ว (ข่าวสด, 7/6/51)
- (2) พันมิตรฯ เดินหน้ายุทธการดาวกระจายวันที่สอง (ไทยรัฐ, 7/6/51)
- (3) พันมิตรเดินหน้าปราศรัยใหญ่ 3 จุด (เดลินิวส์, 5/9/49)
- (4) "หมัก" ดัน พรก.ประชามติ "พันธมิตรฯ" ปักหลักอยู่ยาว (ผู้จัดการฯ, 24/5/51)
- (5) พันมิตรยื่นกรณไม่ยอมรับนายกฯทุกคนจากพรรคร่วมรัฐบาล ชุมนุมต่อทำเนียบ (มติชน,)
- (6) พันมิตรฯที่โอที ออกแถลงการณ์ฉบับที่ 1 เรียกร้องพนักงานชุมนุม 9.30 น.วันที่ 27 ต.ค.ชั้นล่างอาคาร 9 ร่วมเขย่ามือตบไล่ 'มัน พัดโนทัย' โทษฐานอยู่ในคณะรัฐมนตรี ฆาตกร (ผู้จัดการฯ, 23/10/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าการใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “เริ่มทยอยเข้ากรุง” “เดินหน้ายุทธการดาวกระจาย” และ “เดินหน้าปราศรัยใหญ่” ได้นำเสนอให้เห็นถึงการออกมาเดินขบวนของกลุ่มผู้ชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล ในขณะที่การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (4) และ (5) คือ “ปักหลักอยู่ยาว” และ “ชุมนุมต่อทำเนียบ” นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมทำกิจกรรมปักหลักชุมนุมประท้วงและเข้าร่วมชุมนุมประท้วงอยู่ในบริเวณใด ส่วนกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (6) คือ “เขย่ามือตบ” แสดงการใช้อุปกรณ์ประกอบการชุมนุมของผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ การใช้กริยากระบวนกรเกี่ยวกับการพฤติกรรมที่ปรากฏในตัวอย่างเหล่านี้ได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมในการเป็นกลุ่มคนที่ออกมาทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านฝ่ายรัฐบาล

3.2.1.3 การใช้ชนิดกระบวนกรเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาการใช้ชนิดกระบวนกรที่สื่อความหมายในการนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมจากตัวบทพาดหัวข่าวและวรรณคดีที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551 พบการใช้ชนิดกระบวนกรในลักษณะต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) กระบวนกรเกี่ยวกับการกระทำ

หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับใช้กระบวนกรเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นทั้งผู้กระทำและผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำร่วมกับการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายในลักษณะต่าง ๆ จากการศึกษา

พบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำด้วยการใช้กิริยาและกลุ่มคำกิริยาแสดงกระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมในลักษณะดังนี้

1.1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ที่สื่อความหมายของการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย และการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่

1.2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยคกรรม ที่สื่อความหมายของการถูกดำเนินการตามกฎหมาย

การใช้กิริยาและกลุ่มคำกิริยาแสดงกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ สามารถแสดงได้ดังตาราง

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
1.1) ผู้กระทำ = ผู้ชุมนุม	1.1.1) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง	กระทุบ, ตี, ต่อยตี, ชก, ทูบ, ทุบ, ทุบไปทรมานซ้อมทรมาน, ทำร้าย, ไล่, ไล่ล่อตัว, ย่ำ, อุ้มช่างภาพเข้าไปสอบสวน, กระชากตัวลงมาคั่นเหล็ก
	1.1.2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ	ไล่ตี, ยิง, ไล่ยิง, ยิงถล่ม, ขว้างปา, ปาของใส่, ขว้างขวดน้ำ, ขว้างขวดน้ำ รองเท้าใส่, ขว้าง"รองเท้า-ขวด"ใส่, ขว้างด้วยรองเท้า ขวดน้ำ และมือตบ
	1.1.3) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย	รุมสกรัม, รุมยำ, จับตัวไปรุมยำ, รุมกระทุบ
	1.1.4) แสดงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของ/สถานที่	ทุบรถพังยับ, ทุบทำลายรูปปั้นนักการเมือง, ทุบกระจกรถจนแตก, บุกทุบทรัพย์สินเอ็นบีที, ยิงรถนักข่าว, ยิงถล่มรถข่าวทีวี"ทีเอ็นเอ็น", บุกพังสถานีเอ็นบีทีทีวี, บุกทำลายและยึดทำเนียบ, จุดไฟเผารถจักรยานยนต์, เผาเสียหาย
1.2) ผู้เป็นเป้าหมาย = ผู้ชุมนุม (ประโยคกรรม)	1.2.1) แสดงการถูกดำเนินการตามกฎหมาย	โดนหมายจับ, โดนคดี, โดนข้อหา, โดนข้อหาหนักกบฏ, ถูกออกหมายจับข้อหากบฏ, ถูกตั้งข้อหากบฏ, ถูกจับ, โดนจับ, ถูกรวบ

ตารางที่ 27 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

1.1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ”

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ได้แก่ การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้กิริยาหรือกลุ่มคำกิริยาที่แสดงลักษณะของการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ

การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย และการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่
ดังนี้

1.1.1) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงด้วย
การใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการใช้กำลังทำร้ายผู้อื่น ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด
มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ เช่น “กระทืบ, ตี, ต่อยตี, ชก, ทูบ, หัวไปทรมานซ้อมน่วม, ทำร้าย, ไล่,
ไล่ล็อกตัว, ย่ำ, อ้อมข้างภาพเข้าไปสอบสวน, กระจกตัวลงมากันแหลก” ดังตัวอย่าง

- (1) ปิดสะพานม้ฆวานตร.สภัก์วุ่นพันธมิตรบุกทำเนียบ ระดมหน่วยปจ.ตึงเครียด ชุมนุม
ข้ามคืน-กตตันหมัก นปก.โผล่ด้าน-ต่อยตีนัว! (ข่าวสด, 26/5/51)
- (2) กลุ่ม นปช.ขับกระเบป่วนทำเนียบ เจอการ์ด พธม.รวบตัว-ทำร้าย โธ่แจ้งความกลับ
อ้างขับรถหลงทาง (มติชน, 29/10/51)
- (3) นายดาบสุดชวยขับรถผ่านเจอกระจกตัวลงมากันแหลก (ไทยรัฐ, 30/11/51)
- (4) หนุ่มเชียงราย โผล่แจ้งถูกนักกรบศรีวิชัยดักอ้อม หัวไปทรมานซ้อมน่วมในทำเนียบ
(เดลินิวส์, 17/10/51)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงด้วยการใช้
กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้กระทำรุนแรงต่อผู้อื่นโดยมีเป้าหมายของการกระทำเป็น
บุคคลต่าง ๆ ทั้งการกระทำรุนแรงต่อฝ่ายตรงข้ามในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “ต่อยตีนัว” และ “รวบ
ตัว-ทำร้าย” แสดงการใช้ความรุนแรงที่มีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลเป็นเป้าหมายของการกระทำ ในขณะที่
การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นในตัวอย่างที่ (2)-(4) คือ “กระจกตัวลงมากันแหลก” และ “ดักอ้อม หัว
ไปทรมานซ้อมน่วม” แสดงการใช้ความรุนแรงที่มีบุคคลทั่วไปเป็นเป้าหมายของการกระทำ การ
นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำด้วยการใช้กริยาที่สื่อความหมายของการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่น
ดังที่ปรากฏในตัวอย่างต่าง ๆ ข้างต้น ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรงทำร้ายร่างกาย
ผู้อื่น นอกจากนี้ การนำเสนอให้เห็นว่าเป้าหมายของการกระทำมิได้มีเพียงเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือกลุ่ม
คนฝ่ายตรงข้ามดังที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1) และ (2) เท่านั้น หากแต่เป้าหมายของการกระทำรุนแรง
ยังรวมไปถึงผู้ไม่เกี่ยวข้องทั้งนายดาบที่ขับรถผ่านมาในตัวอย่างที่ (3) และชายผู้ถูกฝ่ายผู้ชุมนุมทำร้าย
ร่างกายในตัวอย่างที่ (4) ก็ได้สื่อให้เห็นภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมให้ปรากฏชัดเจน
ยิ่งขึ้น

1.1.2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ

กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นด้วย
การใช้สิ่งของหรืออาวุธ เป็นการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการใช้สิ่งของหรือสิ่งที่เป็น

อาวุธทำร้ายผู้อื่น เช่น “ไล่ดี, ยิง, ไล่ยิง, ยิงถล่ม, ขว้างปา, ปาของไล่, ขว้างขวดน้ำ, ขว้างขวดน้ำ รองเท้าไล่, ขว้าง"รองเท้า-ขวด"ไล่, ขว้างด้วย รองเท้า ขวดน้ำ และมือตบ” จากการศึกษาพบการใช้กริยาในลักษณะดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) พทม.ลุย! ไล่ยิงตำรวจหนีกระเจิง (เดลินิวส์, 30/11/51)
- (2) 5 นักเที่ยวขับรถจากถนนข้าวสารหลงทางไปสะพานม้ามวานฯ เจอยางรถยนต์และสิ่งกีดขวางหยุดหงิดชุนักกลางให้การดพันธมิตร เลยโดนไล่ยิงหลังนับสิบนัดเจ็บ 1 ต้องรีบขับไปขอความช่วยเหลือสท.ที่แยกจปร. (ข่าวสด, 3/11/51)
- (3) บิ๊กที่โอทีขอภาพบันทึกเหตุการณ์วันพันธมิตรฯ ขว้างขวดน้ำ รองเท้า ไล่ นายกรัฐมนตรี ระบุทำให้ที่โอทีเสียหาย เตือนให้ใช้วิจารณญาณในการแสดงออก (ไทยรัฐ, 25/10/51)
- (4) มือบคนรักแม้ปะทะกลุ่มพันธมิตรฯ ขว้างปาหิน ขวดน้ำไล่กัน (ไทยโพสต์, 26/4/51)
- (5) มือบด้านเริ่มเดือดเปิดศึกไล่มือบพันธมิตรเกิดปะทะกันหลาย จว.ตั้งแต่ กทม. เชียงใหม่ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ทั้งตะโกนด่า ไล่ชก ปาของไล่ เจ็บหลายราย (มติชน, 14/7/51)

ตัวอย่างเหล่านี้ นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงโดยใช้กระบวนการแสดงการกระทำด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้กระทำความรุนแรงด้วยการใช้อาวุธปืนดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “ไล่ยิงตำรวจหนีกระเจิง” ที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นเป้าหมาย และ “ไล่ยิงหลังนับสิบนัด” ที่มีคนทั่วไปผู้ผ่านมาในบริเวณสถานที่ชุมนุมเป็นเป้าหมาย ในขณะที่ตัวอย่างที่ (3)-(5) แสดงการเป็นผู้กระทำความรุนแรงของผู้ชุมนุมด้วยการใช้สิ่งของต่าง ๆ คือ “ขว้างขวดน้ำ รองเท้า ไล่ นายกรัฐมนตรี” ที่มีนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรีเป็นเป้าหมาย และ “ขว้างปาหิน ขวดน้ำไล่กัน” และ “ปาของไล่” ที่มีกลุ่มคนฝ่ายตรงข้ามซึ่งเป็นผู้สนับสนุนรัฐบาลเป็นเป้าหมาย จะเห็นได้ว่าการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำด้วยการใช้กริยาที่สื่อความหมายของการกระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธดังที่ปรากฏในตัวอย่าง ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของและอาวุธที่เป็นอันตรายจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บจากการกระทำดังกล่าว

1.1.3) แสดงการกระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย เป็นการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการร่วมกันทำร้ายผู้อื่นทั้งการใช้กำลังและอาวุธ เช่น “รุมสกรัม, รุมยำ, จับตัวไปรุมยำ, รุมกระทืบ” จากข้อมูลที่

ศึกษาพบการนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำในกระบวนการนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) นำตำรวจสายลับที่ถูกพันมิตรฯ จับตัวไปรุมย่ำมาโคร ลั่นต้องดำเนินคดีผู้ที่ทำร้ายให้ถึงที่สุด (ไทยรัฐ, 10/10/51)
- (2) “รอง ผบก.น.4” พลาดท่าโดนมือ**รุมย่ำเจ็บ** (เดลินิวส์, 25/11/51)
- (3) การ์ดพันมิตรยังป่วนสื่อไม่เลิก อุ่มช่างภาพเข้าไปสอบสวนอ้างสงสัยเป็นสลายของรัฐบาล ช่ง 7 ก็โดนห้ามถ่ายทำภาพข่าวการ์**รุมย่ำผู้ต้องสงสัย** (ข่าวสด, 15/9/51)
- (4) การ์ด**ฮือรุมสกรัม**หนุ่มต้องสงสัยเป็นนปช.ปลอมตัวมาสอดแนม ชูซ้ำช่างภาพฝรั่งห้ามบันทึกภาพนาที่**รุมย่ำ** (ข่าวสด, 2/12/51)

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำในตัวอย่างเหล่านี้ได้นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำ ความรุนแรงต่อผู้อื่น ทั้งการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำต่อผู้เป็นเป้าหมาย คือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “จับตัวไปรุมย่ำ” และ “รุมย่ำเจ็บ” และการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำต่อผู้เป็นเป้าหมาย คือ บุคคลที่ฝ่ายผู้ชุมนุมสงสัยว่าอาจเป็นฝ่ายตรงข้ามแฝงตัวเข้ามาในตัวอย่างที่ (3) - (4) คือ “รุมย่ำผู้ต้องสงสัย” และ “ฮือรุมสกรัม, รุมย่ำ” เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างของการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำต่อผู้เป็นเป้าหมายทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ และบุคคลที่ฝ่ายผู้ชุมนุมสงสัยว่าอาจเป็นฝ่ายตรงข้ามแฝงตัวมาด้วยการใช้กริยาที่สื่อความหมายของการร่วมกันทำร้ายร่างกาย ได้แก่ “จับตัวไปรุมย่ำ, รุมย่ำเจ็บ, รุมย่ำ, รุมสกรัม” ล้วนนำเสนอภาพของการเป็นผู้กระทำ ความรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลังของคนหมู่มากทำร้าย ส่งผลต่อการนำเสนอภาพของผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรงในการร่วมกันทำร้ายผู้อื่น

1.1.4) แสดงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่

กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำ ความรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการทำให้สิ่งของหรือสถานที่ได้รับความเสียหายปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ เช่น “ทุบรถพังยับ, ทุบทำลายรูปปั้นนักการเมือง, ทุบกระจกรถจนแตก, บุกทุบทรัพย์สินเอ็นบีที, ยิงรถนักข่าว, ยิงถล่มรถข่าวทีวีทีเอ็นเอ็น”, บุกพังสถานีเอ็นบีทีทีวี, บุกทำลายและยึดทำเนียบ, จุดไฟเผารถจักรยานยนต์, เผาเสียหาย” ดังตัวอย่าง

- (1) เวทีสนามบินสุวรรณภูมิแกนนำสั่งคุมเข้ม กระทั่งการตึงเครียด**ยิงรถนักข่าว**นี้กว่าฝ่ายตรงข้าม (ไทยโพสต์, 1/12/51)
- (2) การ์ดพันมิตรฯ**ยิงถล่มรถข่าวทีวีทีเอ็นเอ็น** (ข่าวสด, 1/12/51)

- (3) ตำรวจชุด ก.ม.อาญาข้อหา "ขู่เข็ญ-มั่วสุม" ฟัน พร้อมขอศาลออกหมายจับ 5 แกนนำ และพวก รวมนักบรรควีชัย 82 ราย บุกทุบทรัพย์สินเอ็นบีที ส่งศาลฝากขังต่อ-ห้ามประกัน (มติชน, 27/8/51)
- (4) พันธมิตรฯ เลือกลือหลังถูกแท็กซี่เสื้อแดงรุมถล่ม ขอเอาคืนบ้าง ยกพวกทำห้ำหั่น ระลอกสอง ไสยingleเสื้อแดงกระเจิงที่ปากซอยวิภาวดีซอย 3 จุดไฟเผารถจักรยานยนต์ (ไทยรัฐ, 26/11/51)
- (5) ศาลอาญาได้อนุมัติหมายจับ 9 แกนนำ "สนธิ-พล.ต.จำลอง-พิภพ-สมศักดิ์-สมเกียรติ-สุริยะใส-อมร-ไชวัฒน์-เทิดภูมิ" ในข้อหาบกฏ มีโทษถึงประหารชีวิต หลังนำม็อบบุกยึดทำเนียบรัฐบาล และกลุ่มนักบรรควีชัย บุกทำลายและยึดทำเนียบ ไว้ให้นานที่สุด (เดลินิวส์, 28/8/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ในลักษณะต่าง ๆ ดังจะเห็นได้จากการแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อทรัพย์สินผู้อื่น ทั้งการยิงใส่รถผู้สื่อข่าวในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “ยิงรถนักข่าว” และ “ยิงถล่มรถข่าวทีวีทีเอ็นเอ็น” การทุบทำลายทรัพย์สินของสถานีโทรทัศน์ที่ผู้ชุมนุมเข้าไปยึดครองในตัวอย่างที่ (3) คือ “บุกทุบทรัพย์สินเอ็นบีที” การเผารถจักรยานยนต์ของผู้อื่นในตัวอย่างที่ (4) คือ “จุดไฟเผารถจักรยานยนต์” และการเข้าไปบุกยึดและทำลายสถานที่ราชการ คือ ทำเนียบรัฐบาล ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (5) คือ “บุกทำลายและยึดทำเนียบ” การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำลายทรัพย์สินของผู้อื่นให้ได้รับความเสียหายและสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ถูกทำลาย สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งเป็นผู้ใช้ความรุนแรงและสร้างความเดือดร้อนมิได้ชุมนุมอย่างสันติ

1.2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยชน์กรรม

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทให้ผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยชน์กรรม ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการถูกดำเนินการตามกฎหมาย ดังนี้

1.2.1) แสดงการเป็นผู้ถูกดำเนินการตามกฎหมาย

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้เป็นเป้าหมายในประโยชน์กรรมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ถูกดำเนินการตามกฎหมาย ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “โดนหมายจับ, โดนคดี, โดนข้อหา, โดนข้อหาหนักบกฏ, ถูกออกหมายจับ ข้อหากบกฏ, ถูกตั้งข้อหากบกฏ, ถูกจับ, โดนจับ, ถูกรวบ” ดังตัวอย่าง

- (1) อนุมัติหมายจับแล้ว โดนข้อหาหนักบฏ ชี้อายุสูงสุดประหาร ‘สนธิ-จำลอง’ไม่หนี (ไทยรัฐ, 28/8/51)
- (2) “สนธิ ล้มทองกุล”ตายน้ำตื้น โดนคดีหมิ่นเบื้องสูงตาม “ดา ตอร์ปิโด”ไปด้วย เหตุเพราะนำคำพูดของนปก.สาวมาขยายความบนเวทีพันธมิตรฯ (ข่าวสด, 24/7/51)
- (3) “นักรบศรีวิชัย” อ่อนซ้อมถูกจับเรียบ 80 คน (ผู้จัดการฯ, 27/8/51)
- (4) “จำลอง” ปิดการคดีถูกจับพกอาวุธ ถูกไล่ออกไปแล้ว เพราะเป็นพวกชอบความรุนแรง (เดลินิวส์, 11/11/51)
- (5) “ไชยวัฒน์” ไม่หวั่นไหวที่ถูกรวบ (ไทยโพสต์, 4/10/51)
- (6) 2 นักรบศรีวิชัยถูกรวบพร้อมอาวุธปืน (มติชน, 29/11/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการนำเสนอบทบาทให้ผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายในประโยชน์ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกดำเนินการตามกฎหมาย คือ “โดนข้อหาหนักบฏ”และ “โดนคดีหมิ่นเบื้องสูง” ในตัวอย่างที่ (1) และ (2) ที่สื่อความหมายของการที่ผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกดำเนินคดีในข้อหาบฏและข้อหาหมิ่นเบื้องสูง นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการดำเนินคดีตามกฎหมายเนื่องจากต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดในข้อหาดังกล่าว ในขณะที่กลุ่มคำกริยาในตัวอย่าง (3)-(6) คือ “ถูกจับเรียบ 80 คน” “ถูกจับพกอาวุธ” “ถูกรวบ” และ “ถูกรวบพร้อมอาวุธปืน” นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการถูกจับกุมโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจเนื่องจากเป็นผู้กระทำความผิดทางกฎหมาย การใช้กระบวนการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการถูกดำเนินการตามกฎหมายในลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ถือเป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากได้นำเสนอภาพของการเป็นผู้กระทำในสิ่งที่ผิดกฎหมายให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมา

2) กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร

การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำกริยาหรือกลุ่มคำกริยาแสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง แสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น แสดงการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ และแสดงการพูดแก้ตัว ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้พูด =ผู้ชุมนุม	2.1) แสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง	กร้าว, ประกาศกร้าว, ลั่น
	2.2) แสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น	ขู่, ขู่ลั่น, จี้, บีบ
	2.3) แสดงการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ	โว, โอ้, ฟุ้ง, คุยฟุ้ง
	2.4) แสดงการพูดแก้ตัว	อ้าง

ตารางที่ 28 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม
ของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

2.1) แสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง

ผลการศึกษาตัวบทพบว่าการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมพูดด้วยอารมณ์รุนแรงปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “กร้าว, ประกาศกร้าว, ลั่น” ดังตัวอย่าง

- (1) “จำลอง” ลั่นม้วนเดียวจบ บุกลสา 23 พ.ย. (มติชน, 21/11/51)
- (2) “สนธิ” ประกาศลั่น 20มีย.เปิดศึกใหญ่ บุกเขย่าทำเนียบฯ (ข่าวสด, 18/6/51)
- (3) “จำลอง” ลั่นชุมนุมเข้มขึ้นขึ้นจนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย (ไทยโพสต์, 29/8/51)
- (4) แกนนำประกาศกร้าว ยังปักหลัก ปิดไปเรื่อยๆ ทั้งสุวรรณภูมิ ดอนเมือง รวมถึงทำเนียบรัฐบาล จนกว่ารัฐบาลลาออกเท่านั้น (ไทยรัฐ, 28/11/51)
- (5) แกนนำพรม. 14 จว.ภาคใต้ ประกาศกร้าว ชูระดมพล 3 หมื่นบุกเข้ากรุง (เดลินิวส์, 19/10/51)
- (6) “สนธิ” ลั่นห้ามแม่ückกลับไทย ชุมนุมไม่เลิกไล่ถึงสนามบิน (ผู้จัดการฯ, 18/9/49)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการนำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของผู้ชุมนุมปรากฏร่วมกับกริยาแสดงการพูดที่สื่อให้เห็นว่าเป็นการพูดด้วยอารมณ์รุนแรงที่สื่อให้เห็นถึงการเตรียมดำเนินการชุมนุมต่อต้านรัฐบาลอย่างเต็มที่ ทั้งการกล่าวว่าจะรวบรวมผู้ชุมนุมบุกเข้าไปในที่ทำการสภาผู้แทนราษฎร และทำเนียบรัฐบาลในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “ลั่นม้วนเดียวจบ บุกลสา 23 พ.ย.” และ “ประกาศลั่น 20มีย.เปิดศึกใหญ่ บุกเขย่าทำเนียบฯ” การกล่าวว่าจะยกระดับการชุมนุมจนกว่าข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุมจะได้รับการตอบสนอง ในตัวอย่างที่ (3) คือ “ลั่นชุมนุมเข้มขึ้นขึ้นจนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย” การกล่าวว่าจะชุมนุมจะบุกยึดสถานที่ต่าง ๆ จนกว่ารัฐบาลจะลาออก ในตัวอย่างที่ (4) คือ “ประกาศกร้าว ยังปักหลัก ปิดไปเรื่อยๆ ทั้งสุวรรณภูมิ ดอนเมือง รวมถึงทำเนียบรัฐบาล จนกว่ารัฐบาลลาออกเท่านั้น” การกล่าวด้วยอารมณ์รุนแรงร่วมกับการขู่ว่าจะรวบรวมผู้ชุมนุมจากภาคใต้เข้ามารวมชุมนุมในกรุงเทพฯ ในตัวอย่างที่ (5) คือ “ประกาศกร้าว ชูระดมพล 3 หมื่นบุกเข้ากรุง” และการกล่าวให้เห็นว่าจะต่อต้านนายทักษิณ ชินวัตร อย่างถึงที่สุด ในตัวอย่างที่ (6) คือ “ลั่นห้ามแม่ückกลับไทย ชุมนุมไม่เลิกไล่ถึงสนามบิน” การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่นำเสนอให้เห็นถึงการพูดด้วยอารมณ์ที่แสดงถึงการต่อต้านรัฐบาลอย่างรุนแรงเช่นนี้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีอารมณ์และมีความคิดที่รุนแรง

2.2) แสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการพูดในลักษณะของการข่มขู่คุกคามหรือบังคับผู้อื่นให้

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง พบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์เช่น “ชู, ชูลั่น, จี้, บีบ” ดังตัวอย่าง

- (1) พันธมิตรฯ ยกระดับการต่อสู้อารยะขัดขืนเล่นงานข้าราชการทรยศชาติ ชูนัดหยุดงาน ตัดน้ำตัดไฟหน่วยงานราชการ (ไทยโพสต์, 11/6/51)
- (2) ผบช.น.ออกแถลงการณ์ ฉบับ 1 ให้ทุกคนออกจากสนามบิน แคนน้าม็อบสวนทันที ทำให้ลุย เตรียมตอบโต้ทุกรูปแบบ ถึงขั้นชูดำรวจ หากทำร้ายผู้ชุมนุม ตามเอาคืนทั้งโคตร (ไทยรัฐ, 29/11/51)
- (3) พันธมิตรฯ ชูลายการชุมนุมเกิดเหตุรุนแรงแน่ (เดลินิวส์, 21/9/51)
- (4) "จำลอง" เริ่มอ่อน ยอมรับเจรจากับรัฐบาลแล้ว อังนายนายกสมชายอ่อนขอทำงานก่อน แต่ไม่รับปากจะเลิกชุมนุมในทำเนียบเมื่อไหร่ เพราะเป็นมติของผู้ชุมนุม ชูลั่นมีนองเลือดแบบพฤษภาทมิฬแน่หากตำรวจจับแกนนำ(ข่าวสด, 21/9/51)
- (5) "จำลอง" ลั่นมั่นเดียวจบ บุกลगा 23 พ.ย. "สนธิ" ชูลือคนองแผ่นดิน (มติชน, 21/11/51)

จากตัวอย่างที่ยกมานี้ จะเห็นว่ามีการใช้กระบวนการนำเสนอบทบาทการเป็น “ผู้พูด” ของผู้ชุมนุมด้วยกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายของการพูดข่มขู่คุกคามหรือบังคับให้ผู้หนึ่งผู้ใดกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งการชู่ว่าจะตอบโต้ฝ่ายรัฐด้วยการนัดหยุดงานและตัดระบบสาธารณูปโภคในตัวอย่างที่ (1) คือ “ชูนัดหยุดงาน ตัดน้ำตัดไฟหน่วยงานราชการ” การชู่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ให้ทำร้ายผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (2) คือ “ชูดำรวจ หากทำร้ายผู้ชุมนุม ตามเอาคืนทั้งโคตร” การชู่ว่าจะเกิดความรุนแรงขึ้นหากฝ่ายรัฐบาลสลายการชุมนุมหรือจับแกนนำผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (3)-(4) คือ “ชูลายการชุมนุมเกิดเหตุรุนแรงแน่” และ “ชูลั่นมีนองเลือดแบบพฤษภาทมิฬแน่หากตำรวจจับแกนนำ” รวมทั้งการชู่ว่าจะเกิดความรุนแรงขึ้นหากรัฐบาลไม่ยอมทำตามข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (5) คือ “ชูลือคนองแผ่นดิน” เมื่อพิจารณาการใช้กระบวนการแสดงการพูดของผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างเหล่านี้จะเห็นได้ว่าการใช้กริยาแสดงการพูดในลักษณะข่มขู่เช่นนี้เป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากนำเสนอให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมได้สร้างความเดือดร้อนด้วยการข่มขู่คุกคามละเมิดสิทธิแก่ผู้อื่น

2.3) แสดงการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้อำนาจหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการพูดคุยโวโอ้อวด พูดเกินจริงหรือไม่น่าเชื่อถือปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ เช่น “โว, โอ้, ฟุ้ง, คุยฟุ้ง” ดังตัวอย่าง

- (1) รม.คุษมีกองเชียร์ 5 หมื่น พันธมิตรโเรือนแสน (มติชน, 7/9/51)
- (2) จำลองโวพันมิตรใกล้ชนะ! (ข่าวสด, 27/6/51)
- (3) “จำลอง” โวการเคลื่อนไหวครั้งสุดท้ายไม่เกินเดือนชนะแน่ (ไทยรัฐ, 22/11/51)
- (4) พันมิตรฯ ยังไล่หั่นเช็ดคึกคัก แขนงนำโวอารยะชัดขึ้นตามประกาศฉบับที่ 1 ได้ผลเกินคาด (ไทยโพสต์, 13/6/51)
- (5) แขนงนำพันมิตรเดินหน้าระดมพลใหญ่...คุษโวยังใช้แนวทางสันติ มีคนไทยในต่างแดนที่ “สหรัฐ-อังกฤษ-เยอรมนี” ขอร่วมผสมโรงด้วยอีกเพียบ (เดลินิวส์, 11/7/49)

ตัวอย่างข้างต้นนำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของฝ่ายชุมนุมด้วยการใช้กิริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายของการพูดโอ้อวดหรือพูดจาไม่น่าเชื่อถือ ทั้งที่สื่อถึงการพูดโอ้อวดว่ามีผู้เข้าร่วมกับฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นจำนวนมาก คือ “โเรือนแสน” ในตัวอย่างที่ (1) ในขณะที่ตัวอย่างที่ (2)-(5) คือ “โวพันมิตรใกล้ชนะ” “โวการเคลื่อนไหวครั้งสุดท้ายไม่เกินเดือนชนะแน่” “โวอารยะชัดขึ้นตามประกาศฉบับที่ 1 ได้ผลเกินคาด” และ “โวยังใช้แนวทางสันติ มีคนไทยในต่างแดนที่ “สหรัฐ-อังกฤษ-เยอรมนี” ขอร่วมผสมโรงด้วยอีกเพียบ” ได้สื่อถึงการพูดโอ้อวดจนเกินควรเกี่ยวกับการชุมนุม ในครั้งนี้ว่าผู้ชุมนุมจะเป็นฝ่ายได้รับชัยชนะในท้ายที่สุด และเป็นการชุมนุมที่ประสบความสำเร็จ รวมทั้งมีผู้สนใจเข้าร่วมมากมาย การใช้กิริยาแสดงการพูดเช่นนี้นอกจากจะส่งผลต่อการนำเสนอภาพของผู้ชุมนุมเป็นผู้คุษโวโอ้อวดจนเกินควรแล้ว ยังสื่อความหมายได้ว่าสิ่งที่ฝ่ายผู้ชุมนุมกล่าวมานั้นอาจเชื่อถือไม่ได้ เนื่องจากการใช้กิริยาแสดงการพูด “โว, โ, ฟ้ง, คุษฟ้ง” ล้วนแฝงนัยด้านลบที่สื่อถึงการพูดโอ้อวดเกินควรจนอาจตีความได้ว่าการพูดในลักษณะดังกล่าวเป็นการพูดที่ไม่น่าเชื่อถือ

2.4) แสดงการพูดแก้ตัว

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกิริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการพูดแก้ตัว ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ได้แก่ “อ้าง” ดังตัวอย่าง

- (1) มือบพันธมิตรฯ ปักหลักชุมนุมยึดเยื่อ อ้างเป้าหมายต่อต้านการแก้รัฐธรรมนูญ (ไทยรัฐ, 14/7/51)
- (2) มหาจำลองกร้าวยันไม่เปิดถนนให้รถผ่านช่วงเวลาเร่งรีบอ้างป้องกันเหตุร้ายไม่ให้เกิดขึ้นกับผู้ชุมนุม (ข่าวสด, 5/6/51)
- (3) “จำลอง”ประกาศทั้งทำเนียบ อ้างไม่ปลอดภัย รวมพล”สุวรรณภูมิ-ดอนเมือง”สู้ต่อ เชื่อได้ผลมากกว่า (มติชน, 2/12/51)
- (4) พันมิตรฯ ยกกำลังจากดอนเมืองไปปิดทางเข้า-ออก สนามบินสุวรรณภูมิแล้ว “สนธิ” อ้างว่าเพื่อแสดงอารยะชัดขึ้นฟ้องชาวโลก (เดลินิวส์, 26/11/51)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการนำเสนอบทบาทผู้พูดของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยา “อ้าง” ที่แสดงให้เห็นถึงการพูดให้เหตุผลในลักษณะต่าง ๆ ดังจะเห็นได้จากการให้เหตุผลของการชุมนุมที่ต่อเนื่องยาวนานว่ามีวัตถุประสงค์หลักเพื่อต่อต้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญของฝ่ายรัฐบาล ในตัวอย่างที่ (1) คือ “อ้างเป้าหมายต่อต้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญ” หรือแสดงการให้เหตุผลในการปิดถนนว่าเป็นไปเพื่อป้องกันอันตรายให้ผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (2) คือ “อ้างป้องกันเหตุร้ายไม่ให้เกิดขึ้นกับผู้ชุมนุม” และการให้เหตุผลในการย้ายสถานที่ชุมนุมจากทำเนียบรัฐบาลไปยังท่าอากาศยานดอนเมืองและสุวรรณภูมิว่าเป็นไปเพื่อรักษาความปลอดภัยและเพื่อนำเสนอการชุมนุมด้วยแนวทางอารยะขัดขืนให้นานาประเทศได้รับทราบดังปรากฏในตัวอย่างที่ (3) และ (4) คือ “อ้างไม่ปลอดภัย” และ “อ้างว่าเพื่อแสดงอารยะขัดขืนฟ้องชาวโลก” การใช้กริยาแสดงการพูดของฝ่ายผู้ชุมนุมดังที่ปรากฏในตัวอย่างเหล่านี้ ได้สื่อความหมายในการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากการใช้กริยาแสดงการพูดด้วยคำว่า “อ้าง” ได้แฝงนัยทางความหมายว่าสิ่งที่พูดอาจเป็นการพูดแก้ตัวมากกว่าการให้เหตุผลตามที่เป็นจริง

3) กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้นิยามหรือกลุ่มคำกริยาแสดงความคิดความรู้สึกที่สื่อความหมายของการแสดงอารมณ์รุนแรง และการแสดงความลำพองใจ ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้รู้สึก/รับรู้ = ผู้ชุมนุม	3.1) แสดงอารมณ์รุนแรง	ฮึม, ไม่พอใจ, หงุดหงิด, ฉุนเฉียว
	3.2) แสดงความลำพองใจ	เหิม, เหิมหนัก, เหิมเกริม, สุดเหิม

ตารางที่ 29 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

3.1) แสดงอารมณ์รุนแรง

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้นิยามและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีอารมณ์รุนแรง ด้วยการใช้นิยามที่สื่อถึงอารมณ์โกรธหรือโมโหปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “ฮึม, ไม่พอใจ, หงุดหงิด” ดังตัวอย่าง

- (1) พันมิตรฯ ฮึมนัดดีเคยเพิ่มตึกอีกครึ่ง (ผู้จัดการฯ, 26/6/51)
- (2) "พันธมิตรต่างจังหวัด" ฮึม! ประกาศพร้อมยกทัพเข้ากรุงร่วมชุมนุมใหญ่ (ไทยโพสต์, 23/5/51)

ตัวอย่างที่ (1) และ (2) นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกด้วยการใช้กริยา “เหิม” และ “สุดเหิม” เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกลำพองในกำลังอำนาจของฝ่ายตนขณะเข้าไปข่มขู่และขับไล่นักข่าว ในขณะที่ “เหิมหนัก” และ “เหิมเกริม” ในตัวอย่างที่ (3) และ (4) แสดงอารมณ์ความรู้สึกยามใจและไม่เกรงกลัวต่อความผิดทางกฎหมายของกลุ่มผู้ชุมนุมขณะเข้าไปบุกยึดหอบังคับการวิทยุการบินและการบุกปิดอาคารสถานีโทรทัศน์ NBT จะเห็นได้ว่าการใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมความรู้สึกลำพองใจหรือยามใจในกำลังหรืออำนาจของตน ได้นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็นกลุ่มคนที่ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายด้วยความรู้สึกความหลงลำพองใจในกำลังหรืออำนาจของฝ่ายตนจนไม่เกรงกลัวกฎหมายหรือกลัวความผิดที่จะตามมา

4) กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม

ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยการนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ที่สื่อความหมายของการเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรง มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวาย และมีพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้มีพฤติกรรม = ผู้ชุมนุม	4.1) มีพฤติกรรมรุนแรง	กร้าว, แข็งกร้าว, แสดงกริยาเกรี้ยวกราด, โคตรโหด, พกอาวุธ, พกปืน, พกระเบิด, พกปืน-มิด, เหน็บมิด, พกอาวุธทั้งปืน มิด ท่อนเหล็ก, พกระเบิดน้อยหน้า 3 ลูกปิงปองเพียบ
	4.2) มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวาย	คุกคาม, พล่าน, ป่วน, ป่วนเมือง, ตามป่วน, ตามราวี, ตามราวีก่อกวน, ตามราวีไม่เลิก
	4.3) มีพฤติกรรมที่แสดง ความลำพองใจในอำนาจของตน	ห้าว, สุดกร่าง ชอบทำตัวเป็นอันธพาล

ตารางที่ 30 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

4.1) มีพฤติกรรมรุนแรง

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายของการเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรงปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสด ไทยรัฐ และเดลินิวส์ เช่น “กร้าว, แข็งกร้าว, แสดงกริยาเกรี้ยวกราด, พกอาวุธ, พกปืน, พกระเบิด, พกปืน-มิด, พกอาวุธทั้งปืน มิด ท่อนเหล็ก, พกระเบิดน้อยหน้า 3 ลูกปิงปองเพียบ, เหน็บมิด” ดังตัวอย่าง

- (1) นปช.ดักตีพันมิตรฯ ที่วิภาวดีฯ เจอการ์ด โคตรโหดกลับมาแก้แค้นส่อง .22 เจ็บไป 8 ราย (ไทยโพสต์, 26/11/51)
- (2) "ภูวดล ทรงประเสริฐ" แกนนำพันมิตร แสดงกิริยาเกรี้ยวกราดบุกขึ้นไปกระชากนักข่าวสาวมติชน พร้อมด่าทอด้วยวาจาหยาบคาย จน"สนธิ"ต้องพาไปส่งขึ้นรถกลับบ้านด้วยตัวเอง ขณะที่"พิภพ รงไชย"ออกปากขอโทษ(ข่าวสด, 29/8/51)
- (3) พันมิตรแข็งกร้าว ระดมพลจากตจว.มาชุมนุม (ไทยรัฐ, 28/5/51)
- (4) จับอีกแล้วแท้ก็พันมิตรพกปืน-มีด (ข่าวสด, 11/11/51)
- (5) ตำรวจรวบสามหนุ่มการ์ดพันมิตรฯ พกอาวุธทั้งปืน มีด ท่อนเหล็ก ขณะขับรถตระเวนรอบม็อบ (ไทยรัฐ, 19/10/51)
- (6) ตำรวจจับการ์ดพันมิตรฯได้อีก 2 ราย พกปืนกระสุนเทียบ มีด บัตรพันมิตรฯ และ สายคาดหัวภูชาดี (เดลินิวส์, 11/11/51)

ตัวอย่างข้างต้นนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ปรากฏใช้ร่วมกับกริยาที่สื่อความหมายของพฤติกรรมที่แสดงถึงอารมณ์และการกระทำที่รุนแรงต่าง ๆ ทั้งสื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรงในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “โคตรโหดกลับมาแก้แค้นส่อง .22 เจ็บไป 8 ราย” “แสดงกิริยาเกรี้ยวกราด” และ “แข็งกร้าว” การแสดงให้เห็นการพกพาอาวุธที่ใช้ก่อความรุนแรงในตัวอย่างที่ (4)-(6) คือ “พกปืน-มีด” “พกอาวุธทั้งปืน มีด ท่อนเหล็ก” และ “พกปืนกระสุนเทียบมีด” การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเช่นนี้ ได้นำเสนอให้เห็นพฤติกรรมในด้านลบของผู้ชุมนุม ทั้งยังเป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่พฤติกรรมรุนแรงและพกพาอาวุธที่เป็นอันตรายใช้ก่อความรุนแรง มิได้มาชุมนุมอย่างสันติอหิงสาตามที่ฝ่ายผู้ชุมนุมกล่าวอ้าง

4.2) มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวาย

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวายปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ เช่น “คุกคาม, พล่าน, ป่วน, ป่วนเมือง, ตามป่วน, ตามราวี, ตามราวีก่อวุ่น, ตามราวีไม่เลิก” ดังตัวอย่าง

- (1) พนม ตามราวีอีกด่าสมชายล้มมธ. พาราگون (ข่าวสด, 29/9/51)
- (2) มือตบโผล่เชียงใหม่ ป่วนนายกสมชาย แต่โดนตบตบไล่กระเจิง (ไทยโพสต์, 27/10/51)
- (3) ม็อบพันมิตรฯ ป่วน แกนนำปลุกระดมคนต่างจังหวัดเข้ากรุงเทพฯ (ไทยรัฐ, 6/10/51)
- (4) พันมิตร ป่วน "สุวรรณภูมิ" งดเที่ยวบิน! (มติชน, 26/11/51)

- (5) มีอบพาทพก**ป่วนงาน “เปรดเดือนลิป”** หาตัวคนจะต้อนรับนายกฯ (เดลินิวส์,
28/9/51)

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ปรากฏใช้ร่วมกับกริยาที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการก่อความวุ่นวาย ทั้งการสร้างควมวุ่นวายให้แก่นายกรัฐมนตรีในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “ตามราวีอิกดำสมชายล้นมธ. พาราگون” และ “ป่วนนายกสมชาย” การแสดงพฤติกรรมการชุมนุมที่ก่อความวุ่นวายในตัวอย่างที่ (3) คือ “ป่วน” และการนำเสนอให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเข้าไปสร้างความวุ่นวายในสถานที่ต่าง ๆ คือ “ป่วน “สุวรรณภูมิ” และ “ป่วนงาน “เปรดเดือนลิป”” จากตัวอย่างเหล่านี้ จะเห็นได้ว่าการใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมล้วนนำเสนอพฤติกรรมในด้านของการเป็นผู้สร้างความปั่นป่วนวุ่นวายและก่อความเดือดร้อนรำคาญใจให้แก่ผู้อื่น ภาพของการเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่น่าเสนอในลักษณะเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาทำกิจกรรมประท้วงต่อต้านรัฐบาลของฝ่ายผู้ชุมนุม

4.3) มีพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมแสดงความลำพองใจในอำนาจของตนจนไม่เกรงกลัวสิ่งใด ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและเดลินิวส์ เช่น “หัวว, สุดกว้าง ชอบทำตัวเป็นอันธพาล” ดังตัวอย่าง

- (1) “สนธิลิม”**หัวว-ดำ”สุเมธ”อย่าทะเล้ง ชูลัน-แฉกลับเป็นหน้าๆ (ข่าวสด, 28/10/51)**
(2) แฉพวกการตอาสาในมีอบ**สุดกว้าง ชอบทำตัวเป็นอันธพาล** (เดลินิวส์, 18/9/51)

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยกริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในตัวอย่าง สื่อให้เห็นพฤติกรรมในด้านลบว่าผู้ชุมนุมมีความหลงลำพองใจในกำลังหรืออำนาจของตน ดังจะเห็นได้จากการใช้กริยานำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมในตัวอย่างที่ (1) คือ “หัวว” ที่สื่อให้เห็นพฤติกรรมลำพองใจในลักษณะของการแสดงพฤติกรรมกำเริบต่อผู้อื่น ในขณะที่กลุ่มคำกริยา “สุดกว้าง ชอบทำตัวเป็นอันธพาล” ในตัวอย่างที่ (2) สื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมหลงลำพองใจในลักษณะของการสำคัญตนว่ามีกำลังหรืออำนาจเหนือผู้อื่นจนแสดงพฤติกรรมข่มเหงผู้อื่นออกมา จะเห็นได้ว่าการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาในลักษณะเช่นนี้ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในแง่ของการเป็นผู้ที่กระทำการรุนแรงเนื่องจากการถือตัวว่ามีกำลังหรืออำนาจเหนือผู้อื่นจนกระทำตนไม่เกรงกลัวต่อสิ่งใด

975338140

5) กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ

จากการศึกษาข้อมูลพบว่ามีการใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนขอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยการใช้กระบวนการระบุสิ่งที่ เป็น (identifying) นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ถูกระบุ” ที่สื่อความหมายของการเป็นผู้กระทำสิ่งที่รุนแรงดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้ถูกระบุ =ผู้ชุมนุม	5.1) เป็นผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง	<u>ตกเป็นผู้ต้องหา</u> , <u>ตกเป็นผู้ต้องหากบฏ</u> , (<u>ตร.ตั้งด่านสกัดจับอาวุธได้อื้อซ่า</u>) ส่วนใหญ่เป็นการดพทม.

ตารางที่ 31 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี .2549-2551

5.1) เป็นผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง

จากผลการศึกษาพบว่า การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกระบุในกระบวนการเกี่ยวกับสภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการระบุว่าผู้ชุมนุมผู้กระทำสิ่งที่รุนแรงปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและไทยรัฐ เช่น “ตกเป็นผู้ต้องหา, ตกเป็นผู้ต้องหากบฏ, (ตร.ตั้งด่านสกัดจับอาวุธได้อื้อซ่า) ส่วนใหญ่เป็นการดพทม.” ดังตัวอย่าง

- (1) ตร.ตั้งด่านสกัดจับอาวุธได้อื้อซ่า ส่วนใหญ่เป็นการดพทม. ชนทั้งป็น มีด หนังสือตีพิมพ์ ประท้วงยักซ์ ไบกระท่อม (ข่าวสด, 29/11/51)
- (2) แกนนำพันธมิตรฯที่ตกเป็นผู้ต้องหา ติดต่อขอมอบตัวทันทีวันนี้ หวังว่าตร.จะให้ประกันตัว (ข่าวสด, 24/7/51)
- (3) “สมเกียรติ” พันธมิตรฯเข้าประชุมสภา เจอส.ส.พบช.อภิปรายถล่มตกเป็นผู้ต้องหา กบฏ (ข่าวสด, 29/8/51)
- (4) คดีที่แกนนำพันธมิตรฯ และแนวร่วมฯ ที่ตกเป็นผู้ต้องหาในข้อหามั่วสุมกัน ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป อาจมีสิทธิ์เฮ หลังอัยการระบุอาจสั่งฟ้องไม่ทัน อ้างตำรวจทำสำนวนหยาบ แต่อย่าชะล่าใจ เพราะทุกคดีมีอายุความ 10 ปี (ไทยรัฐ, 22/11/51)

การนำเสนอผู้ชุมนุมให้มีบทบาทเป็นสิ่งที่ถูกระบุในตัวอย่างที่ (1) เป็นการระบุให้เห็นว่าบุคคลที่มีอาวุธในครอบครองเป็น “การดพทม.” สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมที่ถูกเจ้าหน้าที่จับกุมเป็นผู้นครอบครองอาวุธที่อาจจะนำไปก่อความรุนแรง ในขณะที่การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกระบุในตัวอย่างที่ (2)-(4) คือ “ตกเป็นผู้ต้องหา” “ตกเป็นผู้ต้องหากบฏ” และ “ตกเป็นผู้ต้องหาในข้อหามั่วสุมกัน ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป” ได้ระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ต้องหาในการกระทำความผิด เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างที่ยกมานี้ จะเห็นได้ว่าผู้ชุมนุมได้ถูกนำเสนอด้วยการสื่อให้เห็นว่าเป็นผู้ก่อความรุนแรงทั้งการเป็นผู้ครอบครองอาวุธและการตกเป็นผู้ต้องหา

6) กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่

จากการศึกษาข้อมูลข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองพบว่ามีการใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ (Existential processes) ที่แสดงหรือชี้ให้เห็นการมีอยู่หรือเกิดขึ้นของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยมีผู้ร่วมเหตุการณ์ คือ สิ่งที่ปรากฏ (Existent) ได้แก่ การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีการก่อความวุ่นวายโดยผู้ชุมนุม” ด้วยกลุ่มคำกริยาที่แสดงว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ เกิดขึ้น การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีการทำร้ายผู้อื่นโดยผู้ชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงว่ามีการทำร้ายผู้อื่นโดยผู้ชุมนุม การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีผู้ทำผิดกฎหมายเป็นผู้ชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงว่ามีการกระทำหรือมีสิ่งทีที่แสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย และการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงว่ามีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม ดังตารางต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
สิ่งที่ปรากฏ =มีการก่อความ วุ่นวายโดยผู้ชุมนุม	6.1) มีการปะทะกันระหว่างผู้ ชุมนุมกับคนกลุ่มต่างๆ	เกิดปะทะกัน, เกิดปะทะกันดุเดือด, เกิดปะทะกับตชด., เกิดเหตุ ปะทะกันระหว่างการ์ดพรม.กับแท็กซี่, เกิดปะทะกันตลอดทั้งวัน , เกิดเหตุตะลุมบอน, เกิดเหตุปะทะกลุ่มคนเสื้อแดงกลางถนน, เกิดเหตุมือปะทะกัน, มีการปะทะเดือดกันตลอดทั้งวัน
สิ่งที่ปรากฏ =มีการทำร้ายผู้ อื่นโดยผู้ชุมนุม	6.2) มีการทำร้ายหรือมีอาวุธที่ใช้ ทำร้ายผู้อื่น	มีการดกรูเข้าชกปากผู้หญิงนปช., เกิดเหตุการณ์การ์ดรุมสกรัม, เกิดเสียงปืนสั้นกว่า 30 นัด มีคนโดนยิงเจ็บไป 3 ราย, พบถูก ทำร้ายอ้วม
สิ่งที่ปรากฏ =มีผู้ทำผิดกฎหมาย เป็นผู้ชุมนุม	6.3) มีการกระทำหรือมีสิ่งที แสดงว่าเป็น ผู้ ทำ ผิด กฎหมาย	พบทั้งปืน มีด หนังสือดีกระสุนนัดเหล็กในรถ, พบขวดน้ำมัน ทำบีม,พบพิรุณลุงดำคลุมกล้องวงจรปิดบริเวณชุมนุม, มีทั้ง ระเบิดเพลิงและอาวุธ, มีทั้งปืนสั้น ปืนยาว กระสุน มีด ขวาน ไม้ และสิ่งทีใช้เป็นอาวุธอีกเพียบ, พบระเบิดเพลิง ไม้ตอกตะปู กระสุนปืน มีดและดาบ รวมทั้งน้ำมันและใบกระท่อม, มีการด พันธมิตรฯ เป็นคนคุมวิน, พบบัตรประจำตัวระบุ เป็น รปภ. กองทัพธรรม
สิ่งที่ปรากฏ =มีผู้ไม่สนับสนุน การชุมนุม	6.4) มีประชาชนที่ไม่สนับสนุน การชุมนุม	มีผู้หญิงตัวคนเดียวสุดทนออกมายื่นต่อว่าพธม., มีประชาชนร้องเรียนมือบทำรถติดกันเพียบ, มีชาวบ้านแจ้งความไม่ขาดสาย

ตารางที่ 32 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอน
ความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

6.1) มีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ

ผลการศึกษาพบว่า การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีการก่อความวุ่นวายโดยผู้ชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน และไทยรัฐ เช่น “เกิดปะทะกัน, เกิดปะทะกันดุเดือด, เกิดปะทะกับตชด., เกิดเหตุปะทะกันระหว่างการดพธม.กับแท็กซี่, เกิดปะทะกันตลอดทั้งวัน, เกิดเหตุปะทะกลุ่มคนเสื้อแดงกลางถนน, เกิดเหตุมือบปะทะกัน, มีการปะทะเดือดกันตลอดทั้งวัน” ดังตัวอย่าง

- (1) มือบยังยึดทำเนียบ เกิดปะทะกับตชด.ที่พยายามเข้าไปสับเปลี่ยนกำลังหลายครั้ง ตั้งแต่เข้ามียันสายๆ (ข่าวสด, 28/8/51)
- (2) เกิดเหตุปะทะกันระหว่างการดพธม.กับแท็กซี่ที่ทางเข้าสนามบิสิเนสเซ็นเตอร์ (ข่าวสด, 26/11/51)
- (3) มือบดาวกระจายพันมิตรบุกกองทัพไทย ก่อนเคลื่อนสนามบิสิเนสเซ็นเตอร์ ลุกเรือ-ผู้โดยสารตกเครื่องระนาว เกิดเหตุปะทะกลุ่มคนเสื้อแดงกลางถนน มีเสียงปืนลั่น เจ็บ 11 ราย (มติชน, 26/11/51)
- (4) พันมิตรชุมนุมใหญ่ ทำเนียบล้งคุ้มกันเข้ม งดไปงานนอกสถานที่ สั่งเพิ่มการรักษาความปลอดภัยนายภาฯ หลังเกิดเหตุมือบปะทะกัน (ไทยรัฐ, 23/8/49)
- (5) มือบด้านเริ่มเดือดเปิดศึกไล่มือบพันธมิตรเกิดปะทะกันหลาย จว.ตั้งแต่ กทม. เชียงใหม่ บุรีรัมย์ สุรินทร์ (มติชน, 14/7/51)

กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1) ได้แก่ “เกิดปะทะกับตชด.” นำเสนอให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับฝ่ายรัฐบาล ในขณะที่กลุ่มคำกริยา “เกิดเหตุปะทะกันระหว่างการดพธม.กับแท็กซี่” ในตัวอย่างที่ (2) ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีการกระทบกระทั่งกันระหว่างกลุ่มการ์ดของผู้ชุมนุมกับคนขับรถแท็กซี่ ส่วนตัวอย่างที่ (3) “เกิดเหตุปะทะกลุ่มคนเสื้อแดงกลางถนน” นำเสนอให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ กับกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. จนมีผู้บาดเจ็บ เช่นเดียวกับกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (4) “เกิดเหตุมือบปะทะกัน” ที่แสดงการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมทั้งสองฝ่าย และในตัวอย่างที่ (5) คือ “เกิดปะทะกันหลาย จว.ตั้งแต่ กทม. เชียงใหม่ บุรีรัมย์ สุรินทร์” ที่นำเสนอให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับกลุ่มคนที่ต่อต้านฝ่ายผู้ชุมนุมในหลายจังหวัด เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างเหล่านี้ จะเห็นว่า การใช้กระบวนการที่ชี้ให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับกลุ่มคนต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพที่เป็นการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงที่ดำเนินอยู่ได้มีความวุ่นวายต่างๆ เกิดขึ้นตามมา

6.2) มีการทำร้ายหรือมีอาวุธที่ใช้ทำร้ายผู้อื่น

การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีการทำร้ายผู้อื่นโดยผู้ชุมนุม” เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่พบในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีการทำร้ายผู้อื่น เช่น “มีการดกรูเข้าชกปากผู้หญิงนปช., เกิดเหตุการณ์การดกรูสกรัม, พบถูกทำร้ายอ่วม” และการใช้กลุ่มคำที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายผู้อื่นด้วยอาวุธ เช่น “เกิดเสียงปืนสนั่นกว่า 30 นัด มีคนโดนยิงเจ็บไป 3 ราย” พบในหนังสือพิมพ์ข่าวสด และเดลินิวส์ ดังนี้

- (1) รถปิกอัพชน"นปช."เกิดหลงเข้าไปใกล้ทำเนียบแล้วใช้หนังสติ๊กยิงใส่การ์ดพธม.สุดท้ายหนีไม่รอดโดนการ์ดพธม.รุมจับได้ 5 คนทั้งผู้หญิง-ผู้ชาย ทูบกระຈຈရငှာငှာငှာငှာแล้วลากขึ้นเวทีประธาน ก่อนมีการดกรูเข้าชกปากผู้หญิงนปช.จนร่วง (ข่าวสด, 29/10/51)
- (2) **เกิดเหตุการณ์การดกรูสกรัมหนุ่มถือถุงหนังสือปืนยาวอัดลมเสียงนวม อ่างมีพิรุณเดินผ่านเวทีมีฆมาฯฯฯ พอไปตรวจค้นก็โดนชกหน้าก่อน** (ข่าวสด, 18/9/51)
- (3) กลุ่ม นปช. จากสนามหลวงกำลังจะไปปักหลักที่พรรคประชาธิปัตย์ ขับผ่านใกล้ทำเนียบฯ ถูกการ์ดเข้าล้อมเอาตัวไปทำร้าย ตำรวจต้องเข้าเจรจาขอตัวออกมาได้ **พบถูกทำร้ายอ่วม** (เดลินิวส์, 29/10/51)
- (4) มือบ่นปช. ยกพลนับพันคนปะทะเดือดพันธมิตรกลางถนนราชดำเนินกลางตึกมีคนตายเจ็บเกลื่อน เผยปช.เคลื่อนไหวจากสนามหลวงจะไปทางคืนทำเนียบฯ แต่มีมือพันธมิตรก็ปักหลักต่อต้านจนเกิดปะทะกันตึกเดือด ทั้งมีดทั้งไม้ตะลุมบอนกันซุลมุน ก่อน**เกิดเสียงปืนสนั่นกว่า 30 นัด** มีคนโดนยิงเจ็บไป 3 ราย อากาศสาหัส (ข่าวสด, 3/9/51)

จากตัวอย่าง การใช้กลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(3) ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ทำร้ายผู้อื่นด้วยการใช้กำลังประทุษร้ายอย่างรุนแรงจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นบาดเจ็บสาหัส ทั้งมีการทำร้ายผู้หญิงในตัวอย่างที่ (1) คือ “มีการดกรูเข้าชกปากผู้หญิงนปช.จนร่วง” มีการรุมทำร้ายในตัวอย่างที่ (2) คือ “เกิดเหตุการณ์การดกรูสกรัมหนุ่มถือถุงหนังสือปืนยาวอัดลมเสียงนวม” และการทำร้ายกลุ่มคนฝ่ายตรงข้ามในตัวอย่างที่ (3) คือ “พบถูกทำร้ายอ่วม” ในขณะที่การใช้กลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (4) ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีอาวุธหรืออาจจะมีอาวุธอยู่ในกลุ่มผู้ชุมนุมจนเป็นเหตุให้เกิดการทำร้ายผู้อื่น คือ “เกิดเสียงปืนสนั่นกว่า 30 นัด” การใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่ามีการก่อความเดือดร้อนโดยผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากได้ชี้ให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นมิได้เป็นไปอย่างสงบสันติ หากแต่มีการทำร้ายและมีการใช้อาวุธในกลุ่มผู้ชุมนุมจนมีผู้ได้รับความบาดเจ็บจากเหตุดังกล่าว

6.3) มีการกระทำหรือมีสิ่ง que แสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย

ผลการศึกษาพบการนำเสนอสิ่ง que ปรากฏให้เห็นว่า “มีผู้ทำผิดกฎหมายเป็นผู้ชุมนุม” ด้วยการ ใช้กลุ่มกริยาที่แสดงให้เห็นว่ามีการกระทำที่ผิดกฎหมายของผู้ชุมนุม เช่น “พบพิรุณดงคำคลุมกล้อง วงจรปิดบริเวณชุมนุม, มีการดพันธมิตรฯ เป็นคนคุมวิน, พบบัตรประจำตัวระบุ เป็น รปภ.กองทัพ ธรรม” หรือมีสิ่ง que แสดงว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย เช่น “พบทั้งป็น มีด หนังสือตักกระสุนนอต เหล็กในรถ, พบขวดน้ำมันทำบีม, มีทั้งระเบิดเพลิงและอาวุธ, มีทั้งป็นลัน ปืนยาว กระสุน มีด ขวาน ไม้ และสิ่ง que ใช้เป็นอาวุธอีกเพียบ, พบระเบิดเพลิง ไม้ตอกตะปู กระสุนป็น มีดและดาบ รวมทั้งน้ำมัน และใบกระท่อม” ปรากฏการใช้กลุ่มคำกริยาเหล่านี้ในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และ เดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) ชาวบ้านโวยวินจยย.ชุดเลือดเก็บเที่ยวละ 30-50 บาท โดยมีการดพันธมิตรฯ เป็นคน คุมวินด้วย (ข่าวสด, 16/9/51)
- (2) การ์ดพันธมิตรฯ ทำงานหน้า แบกเป้ชุกระเบิดเพียบ ทั้งน้อยหน้าเหล็กทำเอง ระเบิด ปิงปอง กระสุนป็น มีดดาบ ลูกแก้ว ฯลฯ แต่ไม่รอดสายตาตำรวจ พบบัตรประจำตัว ระบุเป็น รปภ.กองทัพธรรม (ไทยรัฐ, 10/11/51)
- (3) ผบ.ตร.สั่งใช้แผนเด็ดขาดนำนายกฯเข้าทำงานทำเนียบให้ได้ เพิ่มกำลัง ตร.อุปกรณ์ พิเศษเต็มอัตราศึก ลั่นหากพันธมิตรบุกทำเนียบไม่เจรจา ใช้ กม.เด็ดขาด พบพิรุณดง คำคลุมกล้องวงจรปิดบริเวณชุมนุม สั่ง กทม.นำออก (มติชน, 23/6/51)
- (4) พันธมิตรคืน 3 จุดชุมนุมเป็นทางการ ทหารเคลียร์“สุวรรณภูมิ” พบขวดน้ำมันทำบีม (มติชน, 4/12/51)
- (5) สน.ดุสิตตั้งด่านจับ 3 การ์ดพันธมิตรแต่งชุดพรางทหาร พบทั้งป็น มีด หนังสือตัก กระสุนนอตเหล็กในรถ (ข่าวสด, 19/10/51)
- (6) ตำรวจเข้ารื้อเต็นท์ที่พักในถนนราชดำเนิน พบระเบิดเพลิง ไม้ตอกตะปู กระสุนป็น มีดและดาบ รวมทั้งน้ำมันและใบกระท่อม (เดลินิวส์, 30/8/51)
- (7) “โกวิท วัฒนะ” โชว์ของกลางที่ยึดมาจากผู้ชุมนุม พม. กว่า 50 รายการ มีทั้งป็นลัน ปืนยาว กระสุน มีด ขวาน ไม้ และสิ่ง que ใช้เป็นอาวุธอีกเพียบ (เดลินิวส์, 1/9/51)

กระบวนกรชี้ให้เห็นสิ่ง que เกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่าย ผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “การ์ดพันธมิตรฯ เป็นคนคุมวิน” และ “พบบัตรประจำตัว ระบุเป็น รปภ.กองทัพธรรม” แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีบุคคลที่กระทำในสิ่ง que ไม่ถูกต้องและเป็นบุคคล ที่ครอบครองอาวุธร้ายแรง ส่วน “พบพิรุณดงคำคลุมกล้องวงจรปิดบริเวณชุมนุม” ในตัวอย่างที่ (3) แสดงถึงการกระทำที่น่าสงสัยของฝ่ายผู้ชุมนุม ในขณะที่กลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (4)-(7) คือ พบขวดน้ำมันทำบีม “พบทั้งป็น มีด หนังสือตักกระสุนนอตเหล็กในรถ” “พบระเบิดเพลิง ไม้ตอก

ตะปู กระสุนปืน มีดและดาบ รวมทั้งน้ำมันและใบกระท่อม” และ “มีทั้งปืนสั้น ปืนยาว กระสุน มีด ขวาน ไม้ และสิ่งที่ใช้เป็นอาวุธอีกเพียบ” แสดงให้เห็นว่ามีอาวุธและสิ่งที่มีลักษณะต่าง ๆ อยู่ในครอบครองของผู้ชุมนุม กระบวนการที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้ทำผิดกฎหมายเป็นผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างเหล่านี้เป็นการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

6.4) มีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม

การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำที่แสดงให้เห็นว่ามีประชาชนหรือบุคคลอื่นที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม ได้แก่ “มีผู้หญิงตัวคนเดียวสุดทนออกมายืนต่อว่าพธม., มีประชาชนร้องเรียนมีอบตำรวจติดกันเพียบ, มีชาวบ้านแจ้งความไม่ขาดสาย” พบในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ไทยรัฐ และเดลินิวส์ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (1) พธม.ดาวกระจายจี้ทูตอังกฤษส่งแม่กลับมารับโทษ ก่อนเคลื่อนขบวนไปห้างเอ็มโพเรียม ระบุปิดถนนสุขุมวิททำเอารถติดหนึบทั้งเมือง โขเฟอร์แท้ก็ด่าลั่นทำรถติดก็โดนการศพธม.ล้อมหาเรื่อง มีผู้หญิงตัวคนเดียวสุดทนออกมายืนต่อว่าพธม.ทำรถติดไม่กลัวโดนรุม (ข่าวสด, 31/10/51)
- (2) ตำรวจแฉ มีประชาชนร้องเรียนมีอบตำรวจติดกันเพียบ (ไทยรัฐ, 30/5/51)
- (3) "อัครวิน" ลั่น ใกล้เคียงหมายเรียก 6 แกนนำมีอบ เล่นงานข้อหาสร้างความปลอดภัย วุ่นวาย-กีดขวางการจราจรหลังมีชาวบ้านแจ้งความไม่ขาดสาย (เดลินิวส์, 6/6/51)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าการใช้กลุ่มคำกริยาที่ล้นนำเสนอให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามีผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุม เนื่องจากการชุมนุมที่เกิดขึ้นได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนทั่วไปด้วยการเป็นเหตุให้เกิดจราจรติดขัด จึงมีผู้ออกมาต่อว่าผู้ชุมนุมดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “มีผู้หญิงตัวคนเดียวสุดทนออกมายืนต่อว่าพธม.ทำรถติดไม่กลัวโดนรุม” รวมทั้งการร้องเรียนต่อหน่วยงานรัฐดังปรากฏในตัวอย่างที่ (2) และ (3) คือ “มีประชาชนร้องเรียนมีอบตำรวจติดกันเพียบ” และ “มีชาวบ้านแจ้งความไม่ขาดสาย” การใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏด้วยการระบุให้เห็นว่ามีผู้คนในสังคมส่วนหนึ่งไม่พอใจการชุมนุมประท้วงดังกล่าวได้สื่อความหมายในการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้ก่อความเดือดร้อนให้เกิดขึ้นจนมีผู้ไม่พอใจและไม่สนับสนุนการชุมนุม

3.2.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้นิตกระบวนกร

ในการนำเสนอภาพตัวแทนผู้กระทำทางสังคมนั้น นอกจากการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมแล้ว มุมมองความรู้สึกที่เรามีต่อผู้กระทำทางสังคมยังสามารถรับรู้ผ่านการนำเสนอภาพตัวแทน

กระบวนการหรือวิธีการที่ผู้กระทำทางสังคมถูกนำเสนอว่ากระทำหรือไม่กระทำสิ่งใด และยังสามารถนำเสนอวาทกรรมและอุดมการณ์บางประการที่มีได้กล่าวออกมาอย่างเปิดเผย (เมชินและเมเยอร์ (Machin and Mayr, 2012: 104) จากการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาด้วยการใช้ชนิดกระบวนการในพาดหัวข่าวและวรรคหน้าจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่าการใช้ชนิดกระบวนการที่ปรากฏอย่างหลากหลายในพาดหัวข่าวและวรรคหน้าของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ได้นำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ทั้งภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม และภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุม ดังต่อไปนี้

3.2.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม

การใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมดังที่ปรากฏในตารางแสดงการใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม การใช้ชนิดกระบวนการด้วยการนำเสนอบทบาทผู้มีส่วนร่วมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแง่บวกที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม
<p>1) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แสดงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม (2) แสดงการเป็นเป้าหมายที่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน (3) แสดงการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐ (4) แสดงการพูดตอบโต้อีกฝ่ายที่กระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม (5) แสดงการพูดให้ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นทางการ (6) แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย (7) แสดงการพูดต่อว่าการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย (8) แสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่าย (9) แสดงความรู้สึกเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล (10) มีพฤติกรรมที่แสดงความสุข (11) มีการสนับสนุนจากประชาชน

975338140

2) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่าง ๆ

- (1) แสดงการเป็นเป้าหมายของการลอบทำร้ายจากฝ่ายตรงข้ามหรือบุคคลไม่ทราบฝ่าย
- (2) แสดงการเป็นเป้าหมายของการปราบปรามอย่างรุนแรงจากตำรวจ
- (3) แสดงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้ายจากฝ่ายตรงข้าม/บุคคลไม่ทราบฝ่าย
- (4) แสดงการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐ
- (5) แสดงความรู้สึกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย
- (6) แสดงความรู้สึกรังเกียจ/ไม่พอใจที่ถูกกระทำ
- (7) แสดงความรู้สึกเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล
- (8) มีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
- (9) มีพฤติกรรมที่แสดงความเสียใจ
- (10) มีคุณสมบัติเป็นผู้ถูกกระทำ
- (11) มีการทำร้ายผู้ชุมนุม
- (12) มีการบาดเจ็บ/เสียชีวิตของผู้ชุมนุม

3) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ

- (1) แสดงการให้ความช่วยเหลือ
- (2) มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมอย่างสันติ
- (3) มีคุณสมบัติเป็นผู้ชุมนุมอย่างสันติ

4) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล

- (1) มีพฤติกรรมที่แสดงการเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมากที่มีพลัง

ตารางที่ 33 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล

ในช่วงปี 2549-2551 ที่สื่อผ่านการใช้นิตกระบวนกร

1) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลูแก่อำนาจ

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม เช่น “โค่นระบอบทักษิณ, ต่อต้านระบอบทักษิณ, ประท้วงรัฐบาลเถื่อน, ไล่ทรราช, ขับไล่รัฐบาลทรราช, ขยับไล่ทรราช, ขับไล่รัฐบาลขายชาติ, ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิด, ขับไล่รัฐบาลนอมินี, ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ, ระดมพล...ขับไล่"ทรราช", ระดมพล...ขับไล่รัฐบาลนอมินี, ระดมประชาชนต่อต้านระบอบทักษิณ, รวมพลบุกทวงคืน ปตท., เคลื่อนพลยึด...ต้านพอกमार, เคลื่อนพล...ไล่ทรราช, ปักหลัก...ไล่ทรราช, ปักหลัก...ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ, ร่วมชุมนุม...ไล่ทรราช, ปลูกมือปั้นแก้ รธน., ปลูกมวลชนต้านรบ.เถื่อน, บุกทวงคืน ปตท., ทวงคืน ปตท., ปลูก...ทวงคืนพระวิหาร, ร่วมชุมนุมทวงคืนเขาพระวิหาร, ผนึกทวงคืน ปตท., กู้ชาติทวงคืน "เขาพระวิหาร",รวมพลังทวงคืนปตท.กลับมาเป็นสมบัติของชาติ”

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการสนับสนุนจากประชาชน เช่น “มอบเงิน 2 ล้านบาทสานต่อเจตนารมณ์, หนุน, เชียร์, ให้กำลังใจ”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในประโยชน์ที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐ เช่น “ถูกกลั่นแกล้งอย่างไม่ยุติธรรม, ถูกยึดข้อหากบฏ”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่สื่อความหมายถึงการพูดตอบโต้ฝ่ายรัฐบาลที่กระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม เช่น “โต้, สวน, สวนกลับ, ฉะ, ชัด, อัด, อัดยับ, จวก”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่สื่อความหมายถึงการพูดให้ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นทางการ เช่น “ประกาศ, แถลง, แถลงการณ์, ปราศรัย, ถก, เจรจา, ทหารือ, ประชุม, ประชุมทหารือ”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการพูดแสดงความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของฝ่ายรัฐบาล เช่น “โวย”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการต่อว่ากริยาที่สื่อถึงการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย เช่น “ประณาม, แถลงประณาม, แถลงการณ์ประณาม, ตะโกนด่า, เหน็บ, ขวะ, ดักคอ”

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่าย เช่น “แฉ, ปูด”

(9) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาแสดงความสงสัยที่สื่อถึงความรู้สึกเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ “ข้องใจ, สงสัย”

(10) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อให้เห็นความสุขความดีใจเนื่องจากเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นไปตามที่ผู้ชุมนุมต้องการ เช่น “เฮ, เฮลั่น, เขย่ามือตบดั่งสนั่น”

(11) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการสนับสนุนจากประชาชน เช่น “มีประชาชนและนักศึกษาเข้าร่วมคึกคัก, มีผู้สนับสนุน 3 พันมาร่วมงาน, ยังมีผู้ปักหลักฟังปราศรัย”

2) ผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่าง ๆ

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการทำร้ายหรือลอบทำร้ายจากฝ่ายตรงข้ามหรือบุคคลไม่ทราบฝ่าย เช่น “ถล่ม, ถล่มพธม.อีกลูก, ถล่มยิงเอ็ม 79 ใส่, ยิงถล่ม, ยิงถล่มซ้ำ, ยิงบี้มถล่ม, ยิงระเบิดเอ็ม 79 ถล่ม, ยิงเอ็ม 79 ถล่ม, ระเบิดถล่ม, ระเบิด

975338140

รายวันกลม, ระเบิดเอ็ม-79 กลม, เอ็ม79กลม, เอ็ม79ยิงกลมซ้ำ, M.79กลม, ขวางระเบิดใส่, บั้มกลม, ปาบั้มกลม, บุกโจม...ปาระเบิดเอ็ม 28, บุกปะทะเขวี้ยงปาจนหัวร้างข้างแตก, ลอบกัดยิงระเบิดเอ็ม 79 กลม, ลอบยิง M 79 กลม, สาดเอ็ม79กลม”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการปราบปรามอย่างรุนแรงจากตำรวจ เช่น “ยิงแก๊สน้ำตาลกลม, ยิงแก๊สน้ำตาลใส่ผู้ชุมนุม, ยิงกลมแก๊สน้ำตา-ระเบิดควันไม่ยั้ง, ใช้แก๊สน้ำตามหาประลัยยิงใส่จนขาขาดกระจุย, ใช้แก๊สน้ำตาระเบิดควัน, ได้แก๊สน้ำตาเป็นคำตอบนับสิบนัด, ปูพรมยิงแก๊สน้ำตาใส่, กลมแก๊สน้ำตา, แก๊สน้ำตาลกลม, สลายชุมนุม-แก๊สน้ำตาลกลม, ทูตผู้หญิง, ตีผู้หญิง-ยิงแก๊สน้ำตา”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในประโยคกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้ายจากฝ่ายตรงข้าม/บุคคลไม่ทราบฝ่าย เช่น “เจอกลมด้วย M 79, โดนกลม, โดนปาระเบิด, โดนปาระเบิดใส่, โดนปาหน้าเลือดอาบ, โดนยิงเจ็บ, โดนยิงกลม, โดนยิงเอ็ม 79, โดนเล่นงานหนัก, โดนเล่นงานหนักกลางดึก, ถูกกลม, ถูกกลมด้วยระเบิด, ถูกมือบเลื้อนปาก้อนหินใส่คางแตก, ถูกยิงบั้ม, ถูกยิงเสียชีวิต, ถูกลอบทำร้ายรายวัน, ถูกเอ็ม79กลม”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในประโยคกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐ เช่น “ถูกกลั่นแกล้งอย่างไม่ยุติธรรม, ถูกยึดข้อหากบฏ”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความรู้สึกกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย เช่น “กลัว, เครียด, เครียดตื่นตระหนก, หนักใจ, หวั่น, หวั่นกลัว, หวั่นปะทะ, หวั่นเหตุปะทะ, หวั่นเกิดนองเลือดซ้ำ, หวั่นเข้าข้างโจร-ไม่ได้รับความเป็นธรรม, หวั่นกระทบสิทธิชุมนุมประชาชน, หวั่นมือที่3, หวั่นกลัวรัฐบาลซ้อนแผนจลาจล, หวั่นใจเกิดปะทะนองเลือด, ผวา, ผวาหนัก, ผวาถูกสลายการชุมนุม, ผวาถูกตำรวจบุกสลายมือบ, ผวาตร.โจรเด็ก'ทักษิณ'จ้องป่วน, ผวาข่าวจะโดนลอบสังหาร”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจที่ถูกกระทำ เช่น “ฉุน, เตือด, แค้น”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาแสดงความสงสัยที่สื่อถึงความรู้สึกเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาลที่ปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมอย่างไม่เป็นธรรม ได้แก่ “ข้องใจ, สงสัย”

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต เช่น “เจ็บ, เจ็บระนาว, เจ็บอื้อ, บาดเจ็บ, บาดเจ็บ

ระนาว, บาดเจ็บสาหัส, เจ็บสาหัส, บาดเจ็บล้มตาย, สาหัส, สาหัสปางตาย, โคม่า, อาการโคม่า, เสียชีวิต, ตาย, ลึ้น, ลึ้นใจ, ดับ, ลังเวย, ลังเวยชีวิต”

(9) การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงความเสียใจจากการสูญเสียของฝ่ายผู้ชุมนุม เช่น “ยื่นสงบนิ่งแสดงความอาลัย, ยืนไว้อาลัยให้คนตายคนเจ็บ, ยืนไว้อาลัย 1 นาที แก่ผู้เสียชีวิตจากเหตุปะทะ, แต่งชุดดำร่วมแสดงความอาลัย”

(10) การนำเสนอบทบาทการเป็นผู้มีคุณสมบัติของผู้ชุมนุมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ถูกระทำ เช่น “นับเป็นครั้งที่ 2 ที่โดนบีบ”

(11) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายผู้ชุมนุมเกิดขึ้น เช่น “เกิดเหตุคนใจทรามกระหน่ำอาวุธสงครามเข้าใส่รายวัน, เกิดเหตุระเบิดขึ้นในที่พัก, พบกะโหลกซีกซ้ายขวา, พบเป็นสารจากแก๊สน้ำตาไม่ใช่ระเบิดป้องกัน, พบวัตถุคล้ายกระบอกฝักข้อมือ, พบสารก่อระเบิดร้ายแรง, พบหลักฐานชัดผลผลิตจากเมืองจีน อานุภาพรุนแรงผิดปกติ, มีการปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ, มีคนร้ายปาระเบิดลูกเกลี้ยงกลม”

(12) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของผู้ชุมนุม เช่น “มีคนตายเจ็บเพียบ ถึงขั้นแขนขาขาด, มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 9 คน สาหัส 2, มีผู้ได้รับบาดเจ็บอื่น, มีผู้บาดเจ็บ, มีผู้บาดเจ็บ 3 ราย, มีผู้บาดเจ็บ 50 ราย โคม่า 1 ราย, มีผู้เสียชีวิต 1 รายเจ็บกว่า 20 คน, มีผู้เสียชีวิต 1 ศพ และบาดเจ็บ 43 ราย, ปรากฏว่ามีผู้ได้รับบาดเจ็บร่วมร้อยราย, (เหตุการณ์ป่วนมือบั่นมิตรรายวัน)ยังมีอย่างต่อเนื่อง”

3) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการให้ความช่วยเหลือ เช่น “มอบเงิน, มอบเงินช่วย, ตั้งกองทุนดูแลผู้บาดเจ็บล้มตาย”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมอย่างสันติ เช่น “เดินหน้าอารยะขัดขืน, แสดงพลังอารยะขัดขืน, ปรากฏการณ์ไล่หุ่นเชิด, รวมพลังปิดบัญชีหุ่นเชิด, รวมพลังโค่นทรราชได้รั้งไทย, ร่วมใจต้านรัฐบาลเถื่อน, ผนึกกำลัง... เคลื่อนไหวต่อสู้ครั้งยิ่งใหญ่ล้มล้างระบอบทักษิณ, เคลื่อนขบวนรณรงค์กู้ชาติ, ร่วมชุมนุมกู้ชาติ”

(3) การนำเสนอบทบาทการเป็นผู้มีคุณสมบัติของผู้ชุมนุมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ชุมนุมอย่างสันติ เช่น “(ขับไล่รัฐบาลขายชาติ โดยไม่เสียเลือดเนื้อ) นับเป็นชัยชนะครั้งยิ่งใหญ่”

4) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล ได้แก่

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมแสดงการเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก เช่น “คึกคัก, ดาวกระจายคึกคัก, เคลื่อนทัพคึกคัก, เคลื่อนพลแสดงพลังคึกคัก, รวมตัวคึกคัก”

3.2.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้กลวิธีทางภาษาด้วยการใช้ชนิดกระบวนการได้นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมดังที่ปรากฏในตารางแสดงการใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม การใช้ชนิดกระบวนการในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

ตารางที่ 34 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล
ในช่วงปี 2549-2551 ที่สื่อผ่านการใช้นิรกรรม

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม
<p>1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง (2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ (3) แสดงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ (4) แสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น (5) แสดงความรู้สึกลำพองใจในกำลังหรืออำนาจของฝ่ายตน (6) มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวาย (7) มีพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน (8) มีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ (9) มีการทำร้ายหรือมีอาวุธที่ใช้ทำร้ายผู้อื่น
<p>2) ผู้ใช้ความรุนแรง</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง (2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ (3) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย (4) แสดงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ (5) แสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง (6) แสดงอารมณ์รุนแรง (7) มีพฤติกรรมที่รุนแรง (8) มีพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน (9) มีคุณสมบัติเป็นผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง (10) มีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ

975338140

3) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องขอขบธรรมเนียม ทั้งการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย และการเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย

- (1) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง
- (2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ
- (3) แสดงการถูกดำเนินการตามกฎหมาย
- (4) แสดงการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ
- (5) แสดงการพูดแก้ตัว
- (6) มีการกระทำหรือมีสิ่งที่ไม่ดีที่แสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย
- (7) มีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม

1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน

(1) การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง เช่น “กระแทบ, ตีบ, ต่อยตี, ชก, ทูบ, หัวไปทรมานซ้อมน่วม, ทำร้าย, ไล่, ไล่ถ่มถั่ว, ย่ำ, อุ้มช่างภาพเข้าไปสอบสวน, กระชากตัวลงมาคั่นແທລก”

(2) การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ เช่น “ไล่ตี, ยิง, ไล่ยิง, ยิงถล่ม, ขว้างปา, ปาของใส่, ขว้างขวดน้ำ, ขว้างขวดน้ำ รองเท้าใส่, ขว้าง"รองเท้า-ขวด"ใส่, ขว้างด้วย รองเท้า ขวดน้ำ และมือตบ”

(3) การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ เช่น “ทุบรถพังยับ, ทุบทำลายรูปปั้นนักการเมือง, ทุบกระจกรถจนแตก, บุกทุบทรัพย์สินเอ็นบีที, ยิงรถนักข่าว, ยิงถล่มรถข่าวทีวี"ทีเอ็นเอ็น", บุกพังสถานีเอ็นบีทีทีวี, บุกทำลายและยึดทำเนียบ, จุดไฟเผารถจักรยานยนต์, เผาเสียหาย”

(4) การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น เช่น “ขู่, ขู่ลั่น, จี้, บีบ”

(5) การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการแสดงความรู้สึกลำพองใจในกำลังหรืออำนาจของฝ่ายตน เช่น “เหิม, เหิมหนัก, เหิมเกริม, สุดเหิม”

(6) การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของพฤติกรรมก่อความวุ่นวาย เช่น “คุกคาม, พล่าน, ป่วน, ป่วนเมือง, ตามป่วน, ตามราวี, ตามราวีก่อวอน, ตามราวีไม่เลิก”

(7) การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน เช่น “คุกคาม, พล่าน, ป่วน, ป่วนเมือง, ตามป่วน, ตามราวี, ตามราวีก่อวอน, ตามราวีไม่เลิก”

(8) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่าแสดงให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ เช่น “เกิดปะทะกัน, เกิดปะทะกันดุเดือด, เกิดปะทะกับตชด., เกิดเหตุปะทะกันระหว่างการ์ดพรม.กับแท็กซี่, เกิดปะทะกันตลอดทั้งวัน, เกิดเหตุตะลุมบอน, เกิดเหตุปะทะกลุ่มคนเสื้อแดงกลางถนน, เกิดเหตุมีอบปะทะกัน, มีการปะทะเดือดกันตลอดทั้งวัน”

(9) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายหรือมีอาวุธที่ใช้ทำร้ายผู้อื่น เช่น “มีการตกรูเข้าชกปากผู้หญิงนปช., เกิดเหตุการณ์การ์ดรุมสกรัม, เกิดเสียงปืนสั้นกว่า 30 นัด มีคนโดนยิงเจ็บไป 3 ราย, พบถูกทำร้ายอ่วม”

2) ผู้ใช้ความรุนแรง

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง เช่น “กระแทบ, ตีบ, ต่อยตี, ชก, ทูบ, หิ้วไปทรมานซ้อมน่วม, ทำร้าย, ไล่, ไล่ลือกตัว, ย่ำ, อุ้มช่างภาพเข้าไปสอบสวน, กระชากตัวลงมาคั่นແທລก”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ เช่น “ไล่ตี, ยิง, ไล่ยิง, ยิงถล่ม, ขว้างปา, ปาของใส่, ขว้างขวดน้ำ, ขว้างขวดน้ำ รองเท้าใส่, ขว้าง"รองเท้า-ขวด"ใส่, ขว้างด้วย รองเท้า ขวดน้ำ และมีตบ”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย เช่น “รุมสกรัม, รุมยำ, จับตัวไปรุมยำ, รุมกระแทบ

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ เช่น “ทุบรถพังยับ, ทุบทำลายรูปปั้นนักการเมือง, ทุบกระจกรถจนแตก, บุกทุบทรัพย์สินเอ็นบีที, ยิงรถนักข่าว, ยิงถล่มรถข่าวทีวี"ทีเอ็นเอ็น", บุกพังสถานีเอ็นบีทีทีวี, บุกทำลายและยึดทำเนียบ, จุดไฟเผารถจักรยานยนต์, เผาเสียหาย”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง เช่น “กร้าว, ประกาศกร้าว, ถ่ม”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงอารมณ์รุนแรง เช่น “ฮึด, ไม่พอใจ, หงุดหงิด, ฉุนเฉียว”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมรุนแรง เช่น “กร้าว, แข็งกร้าว, แสดงกริยาเกรี้ยวกราด, โคตรโหด, พกออาวุธ, พกปืน, พกระเบิด, พกปืน-มีด, เหน็บมีด, พกออาวุธทั้งปืน มีด ท่อนเหล็ก, พกระเบิดน้อยกว่า 3 ลูกปิงปองเพียง”

975338140

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน เช่น “ห้าว, สูดกร่าง ชอบทำตัวเป็นอันธพาล”

(9) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีคุณสมบัติที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง เช่น “ตกเป็นผู้ต้องหา, ตกเป็นผู้ต้องหาทากบฏ, (ตร.ตั้งด่านสกัดจับอาวุธได้อื้อซ่า) ส่วนใหญ่เป็นการ์ดพรม.”

(10) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ เช่น “เกิดปะทะกัน, เกิดปะทะกันดุเดือด, เกิดปะทะกับตชด., เกิดเหตุปะทะกันระหว่างการ์ดพรม.กับแท็กซี่, เกิดปะทะกันตลอดทั้งวัน, เกิดเหตุตะลุมบอน, เกิดเหตุปะทะกลุ่มคนเสื้อแดงกลางถนน, เกิดเหตุมีอบปะทะกัน, มีการปะทะเดือดกันตลอดทั้งวัน”

3) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม

ทั้งการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย และการเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย ได้แก่

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง เช่น “กระแทบ, ตีบ, ต่อยตี, ชก, ทูบ, หัวไปทรมานซ้อมน่วม, ทำร้าย, ไล่, ไล่ถ่มถั่ว, ย่ำ, อุ้มช่างภาพเข้าไปสอบสวน, กระจกตัวลงมาคั่นແหลก”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ เช่น “ไล่ตี, ยิง, ไล่ยิง, ยิงถล่ม, ขว้างปา, ปาของใส่, ขว้างขวดน้ำ, ขว้างขวดน้ำ รองเท้าใส่, ขว้าง"รองเท้า-ขวด"ใส่, ขว้างด้วย รองเท้า ขวดน้ำ และมีอตบ”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในประโยคกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการถูกดำเนินการตามกฎหมาย เช่น “โดนหมายจับ, โดนคดี, โดนข้อหา, โดนข้อหาหนักกบฏ, ถูกออกหมายจับข้อหากบฏ, ถูกตั้งข้อหากบฏ, ถูกจับ, โดนจับ, ถูกรวบ”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาเกี่ยวกับการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ เช่น “โว, โอ้, ฟุ้ง, คุยฟุ้ง”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการพูดแก้ตัว เช่น “อ้วง”

(6) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการกระทำหรือมีสิ่งทีแสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมายของผู้ชุมนุม เช่น “พบทั้งป็น มีด หนึ่งสติ๊กเกอร์สุนนอตเหล็กไนรถ, พบขวดน้ำมันทำบั้ง, พบพิรุณดงคำคลุมกล้องวงจรปิดบริเวณชุมนุม, มีทั้งระเบิดเพลิงและอาวุธ, มีทั้งปืนสั้น ปืนยาว กระสุน มีด ขวาน ไม้ และสิ่งทีใช้เป็นอาวุธอีกเพียบ, พบระเบิดเพลิง ไม้ตอกตะปู กระสุนปืน มีดและ

975338140

ดาบ รวมทั้งน้ำมันและใบกระท่อม, มีการ์ดพันธมิตรฯ เป็นคนคุมวิน, พบบัตรประจำตัวระบุ เป็น รปภ.กองทัพธรรม”

(7) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม เนื่องจากเห็นว่าการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุมเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เช่น “มีผู้หญิงตัวคนเดียวสุดทนออกมา ยืนต่อว่าพธม., มีประชาชนร้องเรียนมีอบทำรถติดกันเพียบ, มีชาวบ้านแจ้งความไม่ขาดสาย”

3.2.2.3 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุม

การใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมดังปรากฏในตาราง

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม
กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล <ol style="list-style-type: none"> (1) แสดงการรวบรวมผู้ชุมนุม (2) แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล (3) แสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงเกี่ยวกับการชุมนุม (4) แสดงการพูดยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม (5) แสดงความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการชุมนุม (6) มีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล

ตารางที่ 35 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551
ที่สื่อผ่านการใช้นิตกระบวนการ

เมื่อพิจารณาจากตารางแสดงการใช้นิตกระบวนการที่นำเสนอภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมจะเห็นได้ว่าภาพตัวแทนในแง่มุมมองที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมที่นำเสนอผ่านการใช้นิตกระบวนการ คือ **ผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล** ซึ่งเป็นการใช้นิตกระบวนการที่นำเสนอให้เห็นภาพที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้ทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลเท่านั้น มิได้มีความหมายไปในทางการสื่อความเพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมว่าเป็นการต่อต้านรัฐบาลที่ขาดความชอบธรรม หรือสื่อความในทางการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมว่าได้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมในการออกมาต่อต้านอำนาจรัฐ การใช้นิตกระบวนการที่นำเสนอภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม มีดังนี้

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการรวบรวมผู้ชุมนุม เช่น “ชวน, เชิญ, ระดม, ระดมคน, ระดมคนชุมนุม, ระดมพล, รวมพล”

975338140

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล เช่น “ต่อต้าน, ประท้วง, ต่อต้านประท้วง, บุก, ยึด, เปิด, เปิดเวที, นำ, นำมวลชน, นำขบวน, นำทัพ, พา, พามวลชน, พาม็อบ, ขน, ขนม็อบ, ยกพล, ยกขบวน, เคลื่อนขบวน, เคลื่อนทัพ, เคลื่อนพล, ดาวกระจาย, ไป, เลื่อน, ถอน, คืบพื้นที่, ยุติการชุมนุม, เลิกชุมนุม”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงเกี่ยวกับการชุมนุม เช่น “ชี้, ระบุ, แจง, ชี้แจง, บอก, เผย, แยม”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม เช่น “ย้ำ, ยืนยัน, ยืนยัน”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการแสดงความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการชุมนุมต่อต้านรัฐบาล เช่น “เส็ง, วางแผน, มั่นใจ, มีมติ, ไม่หวั่น”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของผู้มีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล เช่น “เดิน, เดินหน้า, เดินขบวน, เดินสาย, ออกเดินสาย, ตระเวน, ทอย, ชุมนุม, นัด, นัดชุมนุม, นัดระดมพล, นัดเคลื่อนพล, นัดรวมพล, นัดรวมตัว, ปักหลัก, เป่านกหวีด, เขย่ามือตบ, ชูมือตบ, ถอย, ล่าถอย, กลับ”

3.3 การใช้สหบท

สหบท (intertextuality) คือ การที่ตัวบทหนึ่งมีการอ้างอิงหรือแทรกตัวบทอื่นซึ่งส่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่กำลังกล่าวถึงและตัวบทอื่นที่อ้างอิงหรือแทรกมา (Fairclough, 1992b อ้างถึงใน ศิริพร ภัคติผาสุข, 2553: 100) ในส่วนของการนำเสนอข่าว จะเห็นได้ว่าคำพูดที่ถูกนำไปรายงาน (Reported Speech) หรือคำพูดของผู้อื่นที่เรานำมารายงานอีกครั้ง ถือเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสหบท เนื่องจากเป็นสิ่งที่นักข่าวได้นำข้อมูล ความคิดเห็น และสิ่งอื่น ๆ จากตัวบทก่อนหน้าเข้ามาใส่ไว้ในอีกตัวบทหนึ่ง สำหรับในกรณีของการพูด การเขียน หรือความคิดที่ถูกนำไปรายงาน แฟร์คลัฟ (Fairclough, 2003) ได้เสนอแนะว่าควรพิจารณาทั้งความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่ยกมาอ้างอิงกับเหตุการณ์ที่รายงาน และความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่ยกมาอ้างอิงกับตัวบทอื่นที่ตัวบทนั้นไปปรากฏอยู่ว่ามีการปรากฏในตัวบทอย่างไรและสิ่งที่ได้กระทำในตัวบทนั้นคืออะไร (Fairclough, 2003: 51) สอดคล้องกับที่บาเซอร์แมน (Bazerman, 2004: 94) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์สหบทว่า สหบทไม่ได้เป็นเพียงแค่เรื่องของตัวบทต่าง ๆ ที่ผู้เขียนนำมาอ้างอิงเท่านั้น หากแต่

ยังเกี่ยวข้องกับวิธีการและวัตถุประสงค์ในการใช้ตัวบทดังกล่าว รวมทั้งวิธีการที่ผู้เขียนได้วางจุดยืนของตนเองในฐานะผู้ผลิตตัวบทเหล่านั้น

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ มิได้มีเพียงการนำเสนอการชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุมและการรับมือกับผู้ชุมนุมของฝ่ายรัฐบาลเท่านั้น หากแต่ยังปรากฏการแทรกตัวบทอื่นเข้ามาในส่วนหนึ่งของตัวบทข่าวด้วย ทั้งการอ้างข้อมูลจากบุคคล หน่วยงาน องค์กร หรือประเทศต่าง ๆ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลข่าวที่นำเสนอและเพื่อสื่อความหมายและนำเสนอภาพบางประการของผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมา กล่าวได้ว่านอกจากการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมและการใช้ชนิดกระบวนการแล้ว กลวิธีสำคัญอีกหนึ่งกลวิธีที่ช่วยนำเสนอภาพของผู้ชุมนุมคือการกล่าวอ้างเพื่อสร้างสหนบด้วยการแทรกตัวบทอื่นเข้ามาในส่วนหนึ่งของตัวบทข่าว

3.3.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน

สำหรับการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยจะนำเสนอในส่วนของการใช้สหนบนี้ แบ่งเป็นสองประเด็นใหญ่ ได้แก่ การใช้สหนบที่นำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุม และการใช้สหนบที่นำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาล จากการศึกษาตัวบทพาดหัวข่าวและวรรณคดีในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1.1 การใช้สหนบเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุม

ในการสร้างสหนบด้วยการแทรกตัวบทอื่นเข้ามาในส่วนหนึ่งของตัวบทข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมือง ผลการศึกษาพบการใช้สหนบที่ส่งผลต่อการสื่อความหมายในการนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ในแง่มุมที่ชอบธรรม และไม่ชอบธรรม ดังนี้

3.3.1.1.1 การใช้สหนบเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับปรากฏการใช้สหนบเพื่อนำเสนอภาพผู้ชุมนุม พธม. ในด้านที่สื่อความชอบธรรมในการชุมนุมด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็น และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ดังนี้

การใช้สหบท	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ	1.1) การมีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม - การเมืองใหม่ - อารยะขัดขืน - ยุบสภา 1.2) การมีผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม
2) การอ้างคำพูดนักวิชาการ	2.1) การสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม - การเมืองใหม่ - รัฐบาลประชาธิปไตย

ตารางที่ 36 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม

ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ

การอ้างผลสำรวจข้อมูลหรือผลสำรวจความคิดเห็นจากหน่วยงานหรือสถาบันต่าง ๆ นอกจากจะเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลแล้วยังช่วยเพิ่มน้ำหนักให้แก่ประเด็นที่กล่าวถึงให้เด่นชัดยิ่งขึ้นด้วย จากข้อมูลที่ได้ศึกษาพบว่าสื่อแต่ละฉบับปรากฏการใช้สหบทด้วยการนำผลสำรวจของสถาบันต่าง ๆ เช่น มาอ้างถึงในดับทข่าว ทั้งผลการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนและผลการสำรวจข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำเสนอให้เห็นว่าคนจำนวนหนึ่งในสังคมมีความคิดเห็นเช่นไรต่อเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้น สำหรับการอ้างผลสำรวจที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมได้มีการกล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การแสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม และการชี้ให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

1.1) การมีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของฝ่ายผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แก่ การเสนอหลักแนวคิดเรื่องการเมืองใหม่ การประกาศมาตรการอารยะขัดขืนเพื่อต่อต้านอำนาจรัฐ และการยุบสภาเลือกตั้งใหม่ ผลการศึกษาพบการอ้างผลสำรวจในลักษณะนี้ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังนี้

- (1) **เอแบคโพลล์** ระบุ 62.9% เห็นด้วยกับการเมืองใหม่ (ไทยโพสต์, 22/9/51)
- (2) **โพลล์** ระบุต่างชาติดีรับได้ครรถองประชาธิปไตยพันธมิตรฯ ปฏิบัติการอารยะขัดขืน เตือนรัฐบาลอย่าสาदन้ามนใช้ความรุนแรง (ไทยโพสต์, 30/8/51)
- (3) โพลล์ 3 สำนักพร้อมใจสำรวจความคิดเห็น เอแบคโพลล์ชี้ 79.4% ใกล้บ้านป่าเมืองเถื่อน ทำให้คนส่วนใหญ่เครียด 90.8% แนะนำให้สามัคคี **กรุงเทพโพลล์** เผยทางออกให้

ปรับเปลี่ยนโดยยุบสภาเลือกตั้งใหม่ "ดุสิตโพล" ระบุให้ส่งตัวแทนเจรจา (ไทยโพสต์, 28/8/51)

- (4) เอแบคโพลล์ ระบุ ปชช.กังวลต่อสถานการณ์ อยากเห็นสังคมไทยสงบสุข แนะเลือกตั้งใหม่คือทางออก (ไทยโพสต์, 25/8/51)

จากตัวอย่าง มีการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจาก “เอแบคโพลล์” “กรุงเทพโพลล์” และ “โพลล์” ด้วยการนำเสนอประเด็นที่สื่อให้เห็นผลการสำรวจความคิดเห็นที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องหรือแนวทางการชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม ทั้งความคิดเห็นของชาวไทยในตัวอย่างที่ (1) คือ “62.9% เห็นด้วยกับการเมืองใหม่” ที่เห็นด้วยกับแนวคิดเรื่อง “การเมืองใหม่” ของฝ่ายผู้ชุมนุม และความคิดเห็นของชาวต่างชาติในตัวอย่างที่ (2) คือ “ต่างชาติรับได้ครรลองประชาธิปไตย พันธมิตรฯ ปฏิบัติการอารยะขัดขืน” ที่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับการชุมนุมต่อต้านรัฐบาลด้วยการใช้แนวทาง “อารยะขัดขืน” ของฝ่ายผู้ชุมนุม รวมทั้งความคิดเห็นของประชาชนที่สนับสนุนการยุบสภาและให้จัดการเลือกตั้งใหม่ในตัวอย่างที่ (3) และ (4) คือ “ให้ปรับเปลี่ยนโดยยุบสภาเลือกตั้งใหม่” และ “แนะเลือกตั้งใหม่คือทางออก”

การใส่ตัวบทเหล่านี้เข้ามาในข่าวการชุมนุมประท้วงสื่อให้เห็นถึงความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากได้นำเสนอให้เห็นว่าแนวคิดเรื่องการเมืองใหม่ และแนวปฏิบัติอารยะขัดขืน รวมทั้งข้อเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภาและจัดการเลือกตั้งใหม่ของฝ่ายผู้ชุมนุม เป็นสิ่งที่ผู้คนในสังคมเห็นด้วยและให้การสนับสนุน

1.2) การมีผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างผลสำรวจในลักษณะนี้เป็นการอ้างผลสำรวจข้อมูลด้วยการชี้ให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าการอ้างผลสำรวจในลักษณะดังกล่าวปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์เท่านั้น ดังนี้

- (1) เอแบคโพลล์ เผยผลสำรวจคนกรุงและตจว.หนุนมือบพันธมิตรฯ (ไทยโพสต์, 9/6/51)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการนำตัวบทผลการสำรวจข้อมูลจาก “เอแบคโพลล์” มากกล่าวถึง คือ “คนกรุงและตจว.หนุนมือบพันธมิตรฯ” เพื่อให้ข้อมูลว่าประชาชนทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดต่างสนับสนุนการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเช่นนี้ได้สร้างความน่าเชื่อถือต่อข้อมูลที่นำเสนอด้วยการสื่อให้เห็นว่าประชาชนทั้งในเขตเมืองหลวงและต่างจังหวัดต่างสนับสนุนการประท้วงต่อต้านรัฐบาลของกลุ่มผู้ชุมนุม

2) การอ้างคำพูดนักวิชาการ

การอ้างคำพูดนักวิชาการเป็นการยกตัวบทที่อาจกล่าวถึงการแถลงการณ์หรือการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในวิชาความรู้สาขาใดสาขาหนึ่ง หรือผู้ที่อยู่ในแวดวงการศึกษา กล่าวถึงในตัวบทข่าวเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลที่ยกมามากกว่าถึง จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าสื่อแต่ละฉบับปรากฏการใช้สทบทด้วยการอ้างคำพูดนักวิชาการมาแทรกในตัวบทเพื่อนำเสนอให้เห็นว่ามีความคิดเห็นเช่นไรต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สำหรับการอ้างคำพูดนักวิชาการที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

2.1) การสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ ได้แก่ การเสนอหลักแนวคิดเรื่อง “การเมืองใหม่” และ “รัฐบาลประชาธิปไตย” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะดังกล่าวปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ดังนี้

- (1) แกนนำพันธมิตรฯ ย้ำเงื่อนไขเจรจา พรรคพลังประชาชนต้องออกไป-ไม่แก้ไขรัฐธรรมนูญ บัดนำข้อหากบฏมาต่อรอง ระดมแนวร่วมถก "การเมืองใหม่" สรุป ส.ส. เลือกตั้ง 100% มาจากเขตพื้นที่กับสาขาอาชีพและทุกภาคส่วน ยันเพิ่มอำนาจให้ประชาชน 27 ก.ย.เปิดเวทีอภิปรายวงกว้างขึ้น **นักวิชาการขานรับ** แต่แย้งเลือกตัวแทนอาชีพปฏิบัติยากหนีไม่พ้นระบบอุปถัมภ์ (ไทยโพสต์, 22/9/51)
- (2) ชูการเมืองใหม่"วาระชาติ" **24 อธิการบดีถกหนุ** เจตนารมณ์ของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย(พธม.)กำลังผลักดันให้เกิดการปฏิรูปการเมือง โดยยึดหลัก"การเมืองใหม่" ที่ทุกภาคส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการทำการเมืองใหม่ให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะปัญหาคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นอย่างมากขณะที่**ประชาชน นักวิชาการ นักศึกษา นักรธุรกิจ** ต่างเห็นสอดคล้องกับแนวทาง"การเมืองใหม่" (ผู้จัดการฯ, 27/9/51)

เมื่อพิจารณาตัวอย่าง จะเห็นการอ้างคำพูดจากนักวิชาการ ทั้ง “นักวิชาการ” และ “24 อธิการบดี” ที่ออกมาสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม ทั้งการสนับสนุนแนวคิดเรื่องการเมืองใหม่ ในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “ขานรับ” “ถกหนุ” และ “ต่างเห็นสอดคล้องกับแนวทาง"การเมืองใหม่" และการยอมรับแนวคิดเรื่อง “รัฐบาลประชาธิปไตย”

การปรากฏตัวบทเหล่านี้ในข่าวการประชุมประท้วงสื่อให้เห็นถึงความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากรับเสนอให้เห็นว่าแนวคิดเรื่องการเมืองใหม่และรัฐบาลประชาธิปไตยที่ฝ่ายผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ เสนอขึ้นมานั้นเป็นสิ่งที่บรรดานักวิชาการต่างเห็นด้วยและสนับสนุน

3.3.1.1.2 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพในด้านที่สื่อความหมายของการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ดังนี้

การใช้สหบท	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ	1.1) การไม่สนับสนุนการชุมนุม - การแสดงความต้องการให้ยุติการชุมนุม - การไม่เห็นด้วยกับการชุมนุม - ความนิยมที่มีต่อผู้ชุมนุมลดลง
2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ	2.1) การดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุม - การยึดสนามบิน - การยั่วยุให้เกิดความรุนแรง
	2.2) การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง - การเตือน/ห้ามพลเมืองมาประเทศไทย
3) การอ้างคำพูดนักวิชาการ	3.1) การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม - การเมืองใหม่
	3.2) การดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุม - การยึดสนามบิน - การยึดสถานีโทรทัศน์เอ็นบีที - การใช้แนวทางอารยะขัดขืน

ตารางที่ 37 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม
ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ

การใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นการนำตัวบทที่อ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ในประเด็นที่นำเสนอให้เห็นว่ามีผู้ที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม ดังนี้

1.1) การไม่สนับสนุนการชุมนุม

การนำตัวบทผลสำรวจความคิดเห็นด้วยการนำประเด็นที่ยกมากล่าวอ้างคือการชี้ให้เห็นว่ามีผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุม ด้วยการนำเสนอให้เห็นว่ามีผู้ต้องการให้ผู้ชุมนุมยุติการชุมนุม การไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ และความนิยมที่มีต่อผู้ชุมนุมลดลง จากข้อมูลพบการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นในลักษณะนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและเดลินิวส์ ดังนี้

- (1) โพลชี้คนทอม.และตจว. 66% อยากให้ยุติการชุมนุม (ข่าวสด, 9/6/51)
- (2) โพลชี้คนอยากเห็นแม้กลับมาสักดี-พันธมิตรหยุดชุมนุม (ข่าวสด, 18/8/51)
- (3) โพล มธ. ต้องการให้ยุติการชุมนุม เกรงเหตุการณ์ซ้ำรอย 6 ตุลา 19 (เดลินิวส์, 7/6/51)
- (4) โพลสำรวจประชาชนอยากให้มีบสลายตัวเองมากที่สุด รองลงมาให้รัฐบาลยุบสภา และนายกาหมักลาออก (ข่าวสด, 7/6/51)
- (5) นิต้าโพลสำรวจความคิดเห็น ชาวบ้านทั่วประเทศไม่เห็นด้วยกับกลุ่มพันธมิตรฯ (เดลินิวส์, 17/6/51)
- (6) โพลชี้-แห่หนุน กลุ่ม"เป็นกลาง"...เอแบคโพลสำรวจล่าสุดพบความนิยมพันธมิตรฯตกฮวบ ขณะฝ่ายเป็นกลางกลับเพิ่มขึ้น (ข่าวสด, 8/11/51)

จากตัวอย่างจะเห็นการอ้างผลการสำรวจโดยระบุว่าเป็นการสำรวจความคิดเห็นจาก “โพล” “โพล มธ.” และ “นิต้าโพล” เพื่อสื่อให้เห็นผลสำรวจว่าผู้คนในสังคมไม่สนับสนุนการชุมนุม ทั้งยังต้องการให้กลุ่มพันธมิตรฯ ยุติการชุมนุมในตัวอย่างที่ (1)-(4) คือ “คนทอม.และตจว. 66% อยากให้ยุติการชุมนุม” “อยากเห็นแม้กลับมาสักดี-พันธมิตรหยุดชุมนุม” “ต้องการให้ยุติการชุมนุม” และ “ประชาชนอยากให้มีบสลายตัวเองมากที่สุด” การแสดงความไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ในตัวอย่างที่ (5) คือ “ชาวบ้านทั่วประเทศไม่เห็นด้วยกับกลุ่มพันธมิตรฯ” และการแสดงผลสำรวจความคิดเห็นว่าความนิยมที่มีต่อผู้ชุมนุมลดลงในขณะที่ฝ่ายเป็นกลางกลับได้รับการสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น ในตัวอย่างที่ (6) คือ “แห่หนุน กลุ่ม"เป็นกลาง...ความนิยมพันธมิตรฯตกฮวบ...ฝ่ายเป็นกลางกลับเพิ่มขึ้น” การยกตัวอย่างผลสำรวจความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้ไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมและต้องการให้ยุติการชุมนุมเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการสื่อความหมายในการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากแสดงให้เห็นว่าผู้คนในสังคมส่วนใหญ่ไม่สนับสนุนการชุมนุมที่กำลังดำเนินอยู่ของกลุ่มพันธมิตรฯ

2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ เป็นการนำข้อมูลที่เป็นประกาศหรือแถลงการณ์จากหน่วยงานรัฐบาลหรือตัวแทนของประเทศต่าง ๆ มาอ้างถึงในตัวบท เพื่อนำเสนอให้เห็นว่าต่างชาติมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสถานการณ์การชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้นภายในประเทศไทย จากข้อมูลที่ศึกษา พบการใช้สหบทในด้านที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างชาติ ในลักษณะของการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม และการแสดงความเห็นว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง ดังนี้

2.1) การตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงถึงการออกมาดำเนินคดีกับผู้ชุมนุมกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบุกยึดท่าอากาศยานดอนเมืองและท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระหว่างวันที่ 24 พฤศจิกายน - 3 ธันวาคม พ.ศ.2551 รวมทั้งการดำเนินการกระทำในเชิงยั่วยุปลุกปั่นของฝ่ายผู้ชุมนุม การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างชาติในลักษณะดังกล่าวปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด และมติชน ดังนี้

- (1) แถลงการณ์ทั่วโลก สหรัฐ-อียู ให้เลิกยึดสนามบิน...กระทรวงต่างประเทศสหรัฐ-สหภาพยุโรปออกแถลงการณ์เตือนมีอบพันธมิตรให้เลิกยึดสนามบินสุวรรณภูมิ-ดอนเมือง ซึ่งเป็นวิธีประท้วงที่ไม่เหมาะสม จีเอ็มบีเคอาร์พทท และ ประชาธิปไตย (ข่าวสด, 30/11/51)
- (2) "สหรัฐ-ยุโรป"จีเอ็มบีเคอาร์พทท เพื่อเลี่ยงวิกฤตการทูต ชี้กระทำไม่เหมาะสม "อเมริกา-อียู"ออกแถลงการณ์เรียกร้องพันธมิตรถอนการชุมนุมออกจากสนามบินทั้ง 2 แห่งโดยเร็ว เพื่อหลีกเลี่ยงวิกฤตทางการทูตและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจที่จะตามมา (มติชน, 30/11/51)
- (3) สหรัฐดึงพธม.หยุดยั่วยุ...รัฐบาลสหรัฐแสดงความเสียใจต่อเหตุรุนแรง กังวลพธม.ยั่วยุปลุกปั่นให้เกิดความรุนแรง เรียกร้องให้ยึดแนวทางสันติ (ข่าวสด, 10/10/51)

จากตัวอย่าง มีการกล่าวถึงประกาศหรือแถลงการณ์ต่างชาติ คือ “สหรัฐ-อียู, กระทรวงต่างประเทศสหรัฐ-สหภาพยุโรป, สหรัฐ-ยุโรป” และ “สหรัฐ” ที่ดำเนินการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ ดำเนินการบุกยึดท่าอากาศยานดอนเมืองและสุวรรณภูมิ ในตัวอย่างที่ (1)และ(2) คือ “เตือนมีอบพันธมิตรให้เลิกยึดสนามบินสุวรรณภูมิ-ดอนเมือง ซึ่งเป็นวิธีประท้วงที่ไม่เหมาะสม” และ “จีเอ็มบีเคอาร์พทท” เพื่อเลี่ยงวิกฤตการทูต ชี้กระทำไม่เหมาะสม และดำเนินการกระทำในเชิงยั่วยุปลุกปั่นของฝ่ายผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (3) คือ “ดึงพธม.หยุดยั่วยุ...กังวลพธม.ยั่วยุปลุกปั่นให้เกิดความรุนแรง” เรียกร้องให้ยึดแนวทางสันติ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ในเชิงตำหนิจากต่างชาติเช่นนี้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมในการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นภาพด้านลบในแง่ของการเป็นผู้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมจนต่างชาติต้องออกมาตำหนิและปรามการกระทำดังกล่าว

2.2) การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง

จากข้อมูลตัวบทข่าวในหนังสือพิมพ์ที่ศึกษา พบการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างชาติที่สื่อให้เห็นว่าสถานการณ์ความขัดแย้งภายในประเทศไทยที่กำลังเกิดการชุมนุมประท้วงและมีการปะทะกันระหว่างฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลอาจก่อให้เกิดความรุนแรงตามมา การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างชาติในลักษณะนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (1) “ออสเตรเลีย” เตือนนักท่องเที่ยวเข้าเมืองไทย (ไทยรัฐ, 27/11/51)
- (2) อังกฤษ-ออสเตรเลียประกาศเตือนพลเมือง ไทยยังอันตราย มีความไม่แน่นอนและเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุปะทะรุนแรงขึ้นอีก จึงขอให้ระวังตัว และหลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีการชุมนุมประท้วง พร้อมเรียกร้องให้แก้ปัญหาด้วยสันติวิธี (มติชน, 10/10/51)
- (3) ต่างประเทศประกาศเตือนนักท่องเที่ยวเดินทางมาไทยหรือถ้าเดินทางมาแล้วก็ให้ระมัดระวังให้ดีที่สุด ชี้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำลายชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวและภาพสยามเมืองยิ้มไปหมดสิ้น (ข่าวสด, 3/9/51)
- (4) อังกฤษห้ามพลเมืองมาไทย (ไทยโพสต์, 2/9/51)
- (5) การท่องเที่ยวพยับ ทวีริศย์ยกเลิกเที่ยวบิน เกาหลีได้กับสิงคโปร์ห้ามคนเดินทางเข้าไทย (เดลินิวส์, 3/9/51)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นการอ้างประกาศจากนานาประเทศ คือ “อังกฤษ, ออสเตรเลีย, อังกฤษ-ออสเตรเลีย, ต่างประเทศ, เกาหลีได้กับสิงคโปร์” ด้วยการเตือนพลเมืองที่จะเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยในตัวอย่างที่ (1) คือ “เตือนนักท่องเที่ยวเข้าเมืองไทย” การประกาศเตือนและให้ระมัดระวังตัวในตัวอย่างที่ (2)-(3) คือ “ประกาศเตือนพลเมือง ไทยยังอันตราย มีความไม่แน่นอนและเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุปะทะรุนแรงขึ้นอีก จึงขอให้ระวังตัว และหลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีการชุมนุมประท้วง” และ “ประกาศเตือนนักท่องเที่ยวเดินทางมาไทยหรือถ้าเดินทางมาแล้วก็ให้ระมัดระวังให้ดีที่สุด” และการประกาศห้ามพลเมืองมาท่องเที่ยวในประเทศไทยในตัวอย่างที่ (4)-(5) คือ “ห้ามพลเมืองมาไทย” และ “ห้ามคนเดินทางเข้าไทย” การยกตัวอย่างที่แสดงการเตือนและห้ามพลเมืองของต่างชาติเดินทางมาในประเทศไทยเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการชุมนุมทางการเมืองในครั้งนี้อาจรุนแรงจนก่อให้เกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพของประชาชน

3) การอ้างคำพูดนักวิชาการ

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการอ้างคำพูดนักวิชาการที่ส่งผลการนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในประเด็นที่สื่อให้เห็นถึงการไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม การตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม และการไม่สนับสนุนการชุมนุม ดังนี้

3.1) การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาพบว่าการอ้างคำพูดนักวิชาการในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การแสดงให้เห็นว่าไม่เห็นด้วยกับแนวคิดเรื่อง “การเมืองใหม่” ของฝ่ายผู้ชุมนุม พธม. พบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (1) พันธมิตรฯ เปิดเวทีวันอาทิตย์ถกการเมืองใหม่ ยันสัปดาห์หน้าชัดเจนแน่ อ้างสูตร “จิว” เห็นพ้องไม่เอาเลือกตั้ง 100% นักวิชาการประสานเสียงค้าน ชี้ล้าหลังถอยไปสู่ยุค

2475 พื้นสภานาง-กีดกันรากหญ้า ทำไทยประหลาดในโลกประชาธิปไตย (ไทยโพสต์, 20/9/51)

- (2) นักวิชาการจัดเสวนา ระดมสมองหาทางออก ฉะแหล่งการเมืองใหม่ ไม่ใช่ทางผ่าวิกฤติประเทศ (เดลินิวส์, 7/9/51)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการอ้างถึงกลุ่มนักวิชาการ คือ “นักวิชาการ” ที่ออกมาแสดงความคิดเห็นต่อแนวคิดเรื่อง “การเมืองใหม่” ของฝ่ายผู้ชุมนุม พธม. คือ “ประสานเสียงค้าน ชี้อ้างหลังถอยไปสู่ยุค 2475 พื้นสภานาง-กีดกันรากหญ้า ทำไทยประหลาดในโลกประชาธิปไตย” และ “ฉะแหล่งการเมืองใหม่ ไม่ใช่ทางผ่าวิกฤติประเทศ” ข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการไม่เห็นด้วยและไม่สนับสนุนแนวคิดที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเสนอเพราะนอกจากจะไม่ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วยังอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีกด้วย การอ้างตัวบทในลักษณะของการไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการสื่อให้เห็นว่าแนวคิดและข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมเป็นสิ่งที่ไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากมีข้อเสนอที่จะช่วยบรรเทาหรือแก้ไขปัญหาของวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศได้

3.2) การตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม

ผู้วิจัยพบการอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการตำหนิหรือท้วงติงฝ่ายผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบุกยึดอาคารที่ทำการสถานีโทรทัศน์เอ็นบีที (NBT) ในวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2551 และการบุกยึดท่าอากาศยานดอนเมืองและท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระหว่างวันที่ 24 พฤศจิกายน - 3 ธันวาคม พ.ศ.2551 รวมทั้งตำหนิการใช้แนวทางอารยะขัดขืนของผู้ชุมนุมปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและเดลินิวส์ ดังนี้

- (1) กลุ่ม 5 อาจารย์ธรรมศาสตร์ แฉลงการณ์ประณาม พันธมิตรฯ ปิดสนามบิน ทำเศรษฐกิจชาติพินาศ ประณาม “อนุพงษ์” และผู้สนับสนุนที่ก่อรัฐประหารเงิบ และสนับสนุนรัฐบาลให้ใช้กฎหมายจัดการ (เดลินิวส์, 1/12/51)
- (2) บุกปิดเอ็นบีที ทร.จับทันที85คน ผงะปีน3กระบอก "หมัก"แฉลงกร้าว สั่งดำเนินคดีหมด "นักวิชาการ"จวก "อนารยะขัดขืน"...นักวิชาการติตติงพันธมิตรเป็น"อนารยะขัดขืน" (ข่าวสด, 27/8/51)
- (3) นักวิชาการหลายสถาบันร่วมออกแถลงการณ์เรียกร้องให้พันธมิตรยุติการเผชิญหน้า ยุ้ยให้เกิดการนองเลือด นำไปสู่การรัฐประหาร ระบุมีอบมั่งแต่เอาชนอย่างเดียว ทำลายความชอบธรรมของอารยะขัดขืน ไม่ควรใช้มวลชนเป็นโล่กำบัง เป็นเดิมพันเพื่อบรรลุเป้าหมายทางการเมือง ขณะที่รัฐบาลก็ต้องยึดแนวสันติวิธี สัญญาับประชาชนว่าจะไม่แก้รถภายใน 1 ปีนี้ (ข่าวสด, 31/8/51)

975338140

การอ้างคำพุดนักวิชาการที่ปรากฏในตัวอย่าง คือ “นักวิชาการ, กลุ่ม 5 อาจารย์ธรรมศาสตร์, นักวิชาการหลายสถาบัน” เป็นการอ้างคำพุดในลักษณะของการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม ทั้งการตำหนิผู้ชุมนุมในแง่ของการก่อความเดือดร้อนวุ่นวายให้แก่บ้านเมืองในตัวอย่างที่ (1) คือ “ประณามพันธมิตรฯ ปิดสนามบิน ทำเศรษฐกิจชาติพินาศ” และการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็นผู้ใช้ความรุนแรงมิได้เป็นการชุมนุมด้วยวิถีทางอารยะขัดขืนตามที่ฝ่ายผู้ชุมนุมได้กล่าวอ้าง ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (2)และ(3) คือ “จวก “อนารยะขัดขืน...ติติงพันธมิตรเป็น“อนารยะขัดขืน”” และ “เรียกร้องให้พันธมิตรยุติการเผชิญหน้า ยั่วยุให้เกิดการนองเลือด นำไปสู่การรัฐประหาร ระบุมือบ่มแต่เอาชนะอย่างเดียว ทำลายความชอบธรรมของอารยะขัดขืน” การอ้างคำพุดนักวิชาการที่ออกมาตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการกระทำของผู้ชุมนุมทั้งการก่อความเดือดร้อนวุ่นวายและการเป็นผู้ใช้ความรุนแรงมิได้ชุมนุมด้วยวิถีทางอารยะขัดขืนเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

3.3.1.2 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทด้วยการแทรกตัวบทอื่นเข้ามาในส่วนหนึ่งของตัวบทข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อความหมายในการนำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาล แบ่งเป็นสองลักษณะ คือ การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล และการใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ดังนี้

3.3.1.2.1 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทที่สื่อความหมายในการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ และการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศไทยต่าง ๆ ดังนี้

การใช้สหบท	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ	1.1) การมีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล - การได้รับคะแนนนิยมจากประชาชน - การได้รับการยอมรับจากประชาชน
2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศไทยต่าง ๆ	2.1) การแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล - การเป็นนายกฯที่มาจากระบบประชาธิปไตย - การเป็นผู้รักชาติ
	2.2) การสนับสนุนประชาธิปไตย - การเคารพในระบอบประชาธิปไตย
	2.3) การสนับสนุนฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบท	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
	- การยอมรับให้ตั้งรัฐบาลพลัดถิ่น และยอมรับเป็นนายกฯ ที่ชอบธรรม

ตารางที่ 38 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ

การใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในข้อมูลการศึกษา ได้แก่ การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล ดังนี้

1.1) การมีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การอ้างผลสำรวจที่แสดงให้เห็นถึงการได้รับคะแนนนิยมและการได้รับการยอมรับจากประชาชน จากข้อมูลพบการอ้างผลสำรวจลักษณะนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด และเดลินิวส์ ดังนี้

- (1) “สุริยะ” แจงคลื่นลมในพรรคยังสงบ ไร้แรงกดดันนายกฯ เว้นพรรค ยันสมาชิกอีกเพิ่ม
ทำศึกเลือกตั้ง เอแบคโพลชี้ทรท.ยังนำ (เดลินิวส์, 19/8/49)
- (2) โพลชี้คนสนใจข่าวเขาพระวิหารอันดับ 1 ชี้คะแนนนิยมหมักดีขึ้นหลังมี 6 มาตรการ 6 เดือน (ข่าวสด, 21/7/51)

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจาก “โพล” และ “เอแบคโพล” ที่ปรากฏในตัวอย่าง ได้นำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลโดยสื่อให้เห็นถึงการได้รับคะแนนนิยมจากประชาชน คือ “ทรท.ยังนำ” ในตัวอย่างที่ (1) ที่แสดงให้เห็นว่าพรรคไทยรักไทยภายใต้การนำของนายทักษิณ ชินวัตร ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นยังคงได้รับความนิยมจากประชาชนมากกว่าพรรคอื่น หรือในตัวอย่างที่ (2) “คะแนนนิยมหมักดีขึ้นหลังมี 6 มาตรการ 6 เดือน” แสดงให้เห็นถึงคะแนนนิยมที่เพิ่มขึ้นของฝ่ายรัฐบาลหลังจากการประกาศใช้นโยบาย “6 มาตรการ 6 เดือน ฝ่าวิกฤติเพื่อไทยทุกคน” ของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคพลังประชาชน ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตั้งแต่ 29 มกราคม-9 กันยายน 2551

- (3) โพลเชื้อรัฐบาลไปรอด เหตุนายกฯ ประนีประนอม (ข่าวสด, 29/9/51)
- (4) โพลฟันธงประช.ยอมรับสมชาย...โพลฟันธงเสียงหนุน “สมชาย” มีมากกว่าเสียงต้าน
(เดลินิวส์, 28/10/51)

- (5) **โพลชี้ชาวบ้านร้อยละ 66 พอใจ 6 มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจล่าสุดของรัฐบาล** (ข่าวสด , 28/10/51)

ตัวอย่างที่ (3)-(6) นำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนรัฐบาลโดยการอ้างผลสำรวจที่สื่อให้เห็นถึงการได้รับการยอมรับจากประชาชน คือ “*ปชช.ยอมรับสมชาย*” “*เชื่อรัฐบาลไปรอด เหตุุนายกฯประนีประนอม*” และ *ชาวบ้านร้อยละ 66 พอใจ 6 มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจล่าสุดของรัฐบาล*” ที่ต่างก็สื่อความหมายถึงการยอมรับและพึงพอใจในรัฐบาลของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ จากพรรคพลังประชาชน ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตั้งแต่ 18 กันยายน - 2 ธันวาคม 2551

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่นำเสนอให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลทั้งรัฐบาลของนายทักษิณ ชินวัตร รัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ สื่อให้เห็นถึงความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในการทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองเนื่องจากผลสำรวจที่ปรากฏในตัวบทได้แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่ได้สำรวจความคิดเห็นมานั้นยังคงให้การสนับสนุนทั้งรัฐบาล ผู้นำรัฐบาล รวมทั้งพรรคการเมืองที่สังกัด

2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้สหบทในด้านที่แสดงความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการนำประกาศหรือแถลงการณ์จากหน่วยงานรัฐบาลหรือตัวแทนของประเทศต่าง ๆ มาอ้างถึงในตัวบทในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล แสดงการสนับสนุนฝ่ายรัฐบาล และแสดงการสนับสนุนประชาธิปไตย ดังนี้

2.1) การแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาลในประเด็นของการเป็นนายกฯ ที่มาจากระบอบประชาธิปไตย และการเป็นผู้รักชาติ ปรากฏในหนังสือพิมพ์มติชน และเดลินิวส์ดังนี้

- (1) **ทูตอังกฤษชื่นชมไทยได้นายกฯมาจากระบอบประชาธิปไตย** (เดลินิวส์, 27/9/51)
- (2) **สิงคโปร์ชม"นพดล"รักชาติ... "นพดล"อื้อฉาวราชการ บอกใจหายพันแก้ว "ไม่คิดว่าจะอยู่สั้นขนาดนี้" เผย รมว.สิงคโปร์แสดงความเสียใจ ยกเป็นคนรักชาติ-สุภาพบุรุษ** (มติชน, 12/7/51)

จากตัวอย่างจะเห็นการอ้างถึงต่างประเทศและตัวแทนของประเทศ คือ “*สิงคโปร์*” “*รมว.สิงคโปร์*” และ “*ทูตอังกฤษ*” สื่อถึงการชื่นชมฝ่ายรัฐบาล ทั้งการชื่นชมนายกฯ ที่มาจากระบอบประชาธิปไตยในตัวอย่างที่ (1) คือ “*ชื่นชมไทยได้นายกฯมาจากระบอบประชาธิปไตย*” จากเหตุการณ์ที่เอกอัครราชทูตอังกฤษได้แสดงความยินดีที่นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ รับตำแหน่ง

นายกรัฐมนตรีและเป็นนายกฯที่มาจากระบอบประชาธิปไตย และการชื่นชมว่าเป็นผู้รักชาติในตัวอย่างที่ (2) คือ “ชม” นพดล”รักชาติ...ยกเป็นคนรักชาติ-สุภาพบุรุษ” ที่แสดงให้เห็นว่ารัฐมนตรีของประเทศสิงคโปร์แสดงความชื่นชมนายนพดล ปัทมะ ผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช ที่ได้ลาออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551 เพื่อแสดงความรับผิดชอบจากกรณีลงนามในแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชาเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2551 สนับสนุนให้กัมพูชาขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารเป็นมรดกโลก การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงการชื่นชมฝ่ายรัฐบาลทั้งการเป็นนายกฯ ที่มาจากระบอบประชาธิปไตยและการเป็นผู้รักชาติเช่นนี้ ได้นำเสนอภาพที่สื่อให้เห็นถึงความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในการดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ

2.2) การสนับสนุนประชาธิปไตย

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างชาติที่แสดงให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นสนับสนุนประชาธิปไตยปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน ดังนี้

- (1) สหรัฐวอนทุกฝ่ายเคารพ กม. และจัดการปัญหาโดยผ่านระบอบประชาธิปไตย
(ไทยรัฐ, 10/10/51)
- (2) ทูตอังกฤษเสียใจเหตุการณ์รุนแรงเมื่อ 7 ต.ค. ระบุดุบายให้ทุกฝ่ายเคารพในระบอบประชาธิปไตย
(มติชน, 16/10/51)

ตัวอย่างที่ยกมานี้แสดงการอ้างถึงประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างประเทศ คือ “สหรัฐ” และตัวแทนของต่างประเทศ คือ “ทูตอังกฤษ” ที่แสดงการสนับสนุนประชาธิปไตยทั้งในตัวอย่างที่ (1) คือ “วอนทุกฝ่ายเคารพ กม. และจัดการปัญหาโดยผ่านระบอบประชาธิปไตย” และตัวอย่างที่ (2) คือ “ระบุดุบายให้ทุกฝ่ายเคารพในระบอบประชาธิปไตย” ที่สื่อให้เห็นว่าทั้งสองประเทศต่างสนับสนุนระบอบประชาธิปไตยและต้องการให้ประเทศไทยดำเนินการตามระบอบประชาธิปไตยด้วยเช่นกัน การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างชาติในตัวอย่างที่เกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลที่เข้ามาตามระบอบประชาธิปไตยกับฝ่ายผู้ชุมนุมที่ออกมาประท้วงขับไล่รัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้งด้วยการเรียกร้องให้ยุบสภาและให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่งพร้อมเสนอแนวคิดเรื่อง “การเมืองใหม่” และ “รัฐบาลประชาธิปไตย” ที่มีผู้เห็นว่าเป็นเป็นวิถีทางที่ไม่เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นฝ่ายที่ดำเนินการตามแนวทางประชาธิปไตยเช่นเดียวกับที่ต่างชาติให้การสนับสนุน

2.3) การสนับสนุนฝ่ายรัฐบาล

จากตัวบทที่นำมาศึกษาพบการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นให้การยอมรับหรือสนับสนุนฝ่ายรัฐบาลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องปรากฏในหนังสือพิมพ์มติชน ดังนี้

- (1) **"บาชามาส" เปิดทาง "ทักษิณ" ตั้งรบ.พลัดถิ่น..รัฐบาลบาชามาส"อัม"แม้ว" ให้ใช้ดินแดนตั้งรัฐบาลพลัดถิ่น ส่งทูตช่วยชี้แจงประชาคมโลก หลายชาติในทวีปอเมริกาเล็งรับรองเป็นนายกฯที่ชอบธรรมของไทย (มติชน, 13/11/51)**

ตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างประเทศที่ยอมรับสถานภาพการเป็นนายกรัฐมนตรีของนายทักษิณ ชินวัตร หลังจากถูกรัฐประหารยึดอำนาจเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 โดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และถูกศาลตัดสินดำเนินคดีทุจริตที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษกในเวลาต่อมาจนต้องลี้ภัยทางการเมืองอยู่ในต่างประเทศ แต่ยังคงเคลื่อนไหวทางการเมืองโดยได้รับการสนับสนุนจากอดีตสมาชิกพรรคพลังประชาชนและสมาชิกพรรคเพื่อไทยซึ่งเป็นแกนนำหลักในการจัดตั้งรัฐบาลของนายสมศรีสุนทรเวช และรัฐบาลของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ รวมทั้งการปราศรัยกับกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ผ่านโทรศัพท์ทางไกล หรือ “โฟนอิน” (phone in) และการส่งสัญญาณภาพและเสียง หรือ “วิดีโอลิงก์” (video link)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการนำตัวบทที่อ้างประกาศและแถลงการณ์ของต่างประเทศ ทั้งการระบุประเทศ คือ “บาชามาส” และ “รัฐบาลบาชามาส” ที่แสดงให้เห็นถึงการยินยอมให้อดีตนายฯ ทักษิณ ตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นในประเทศ คือ “เปิดทาง "ทักษิณ" ตั้งรบ.พลัดถิ่น” และ “อัม"แม้ว" ให้ใช้ดินแดนตั้งรัฐบาลพลัดถิ่น” รวมทั้งการชี้ให้เห็นว่ามีหลายประเทศ คือ “หลายชาติในทวีปอเมริกา” ที่แสดงเจตนารมณ์รับรองให้นายทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีที่ชอบธรรมของประเทศไทย คือ “เล็งรับรองเป็นนายกฯที่ชอบธรรมของไทย” การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างชาติเช่นนี้ สื่อให้เห็นถึงความชอบธรรมในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายทักษิณ เนื่องจากแม้จะถูกรัฐประหารยึดอำนาจจนต้องออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แต่ก็สื่อให้เห็นว่าหลายชาติยังคงรับรองและยอมรับให้เป็นนายกรัฐมนตรีที่ถูกต้องชอบธรรมของประเทศไทย

3.3.1.2.2 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทที่นำเสนอภาพในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในข้อมูลที่ได้ศึกษา ได้แก่ การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ดังนี้

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

การใช้สหบท	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ	1.1) การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐบาล - การแก้ไขรัฐธรรมนูญ - การประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน
	1.2) การระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด - คดีที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษก
2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ ของประเทศต่าง ๆ	2.1) การระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด - คดีที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษก
3) การอ้างคำพูดนักวิชาการ	3.1) การไม่สนับสนุนฝ่ายฝ่ายรัฐบาล - การให้ยุบสภา - การให้ลาออกจากตำแหน่ง - การต่อต้านอดีตนายกรัฐมนตรี
	3.2) การตำหนิฝ่ายรัฐบาล - การบกพร่องในหน้าที่ - การกระทำที่ไม่ถูกต้องตามขั้นตอน/ตามกฎหมาย - การตั้งข้อหาผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ - การปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง
	3.3) การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐบาล - การแก้ไขรัฐธรรมนูญ - การประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน - ระบอบทักษิณ - แนวคิดราชาประชาสมาสัย - แถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา
	3.4) การระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด - การปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง - การแปรรูปรัฐวิสาหกิจในรัฐบาลทักษิณ - การสร้างความแตกแยกในสังคม

ตารางที่ 39 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ

ผลการศึกษาพบการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การอ้างผลสำรวจที่ชี้ให้เห็นถึงการไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐบาล และการอ้างผลสำรวจที่ระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด ดังนี้

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

1.1) การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐบาล

จากข้อมูลพบการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่นำเสนอให้เห็นผลการสำรวจว่ามีผู้ไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ และการประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน) ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ ข่าวสด และเดลินิวส์ ดังนี้

- (1) "โพล"ชี้ ประชาชนคัดค้านการประกาศใช้พ.ร.ก.ฉุกเฉิน และเห็นด้วยกับจุดยืนของผบ.ทบ. ที่เน้นการเจรจา ไม่ใช่กำลัง (ผู้จัดการฯ, 6/9/51)
- (2) "นักวิชาการ" เปิดผลสำรวจ คนส่วนใหญ่เน้นให้แก้ปัญหาปากท้องก่อน (ไทยโพสต์, 16/6/51)
- (3) สวนดุสิตโพลชี้คนมองนักการเมืองเอาชนะคะคานกันทำบ้านเมืองวุ่น ส่วนเอแบคโพล เผยคนไม่เห็นด้วยเร่งแก้ รธน.เวลานี้ (ข่าวสด, 28/4/51)
- (4) โพลชี้ให้ทำประชามติก่อนแก้รัฐธรรมนูญ (เดลินิวส์, 28/4/51)

จากตัวอย่าง การยกตัวของผลการสำรวจความคิดเห็นจาก “โพล” “เอแบคโพล” และจาก “ผลสำรวจ” ของนักวิชาการ แสดงให้เห็นว่ามีผู้ไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐทั้งการประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน และการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “ประชาชนคัดค้านการประกาศใช้พ.ร.ก.ฉุกเฉิน” นำเสนอให้เห็นผลการสำรวจว่ามีผู้คัดค้านการประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ของรัฐบาลเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2551 ในช่วงเวลาที่นายสมัคร สุนทรเวชเป็นนายกรัฐมนตรี ในขณะที่ตัวอย่างที่ (2)-(4) คือ “คนส่วนใหญ่เน้นให้แก้ปัญหาปากท้องก่อน” “คนไม่เห็นด้วยเร่งแก้ รธน.เวลานี้” และ “ให้ทำประชามติก่อนแก้รัฐธรรมนูญ” นำเสนอให้เห็นผลการสำรวจว่ามีผู้ไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 มาตรา 237 และมาตรา 309 สืบเนื่องจากจากพรรคพลังประชาชนในฐานะแกนนำพรรคร่วมรัฐบาล ในรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช ได้พยายามดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 ประเด็นสำคัญที่ต้องการแก้ไข คือ มาตรา 237 ซึ่งเกี่ยวข้องกับกรณียุบพรรคและยกเลิกมาตรา 309 เปิดทางให้อดีตกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทย 111 คน ที่ถูกเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง 5 ปีพ้นจากการถูกเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคไทยรักไทยเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2550 หลายฝ่ายได้ออกมาแสดงความคิดเห็นคัดค้าน โดยเฉพาะกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ระบุว่า อาจนำไปสู่วิกฤติทางการเมืองเพราะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อประโยชน์ของตนเอง (สมเจตน์ บุญถนอม, 2560: 255-256)

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่สื่อถึงการไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากกลวิธีดังกล่าวเป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่า

แนวคิดหรือการกระทำของรัฐบาลอย่างเช่นการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และการประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมและไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชน

1.2) การระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำคามผิด

จากข้อมูลพบการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่นำเสนอให้เห็นผลการสำรวจที่ระบุว่าฝ่ายรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องกระทำคามผิดในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคดีที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษกของนายทักษิณ ชินวัตร และความพยายามแก้ไขรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 มาตรา 237 และมาตรา 309 ของพรรคพลังประชาชนในฐานะแกนนำพรรคร่วมรัฐบาลในช่วงเวลาที่นายสมัคร สุนทรเวชเป็นนายกรัฐมนตรี การอ้างผลสำรวจดังกล่าวปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ และมติชน ดังนี้

- (1) **หาดใหญ่โพล** เผยชาวใต้เชื่อ พปช.แก้รัฐธรรมนูญเพื่อหนีความผิด (ผู้จัดการฯ, 3/4/51)
- (2) **โพล**ระบุ "แม่ว-อ้อ" ผิดจริงขอให้กลับมาสู่คดี (ไทยโพสต์, 18/8/51)
- (3) **โพล**เชื่อดีดีผู้นำหนีเพราะรู้ตัวผิด (มติชน, 18/8/51)

จากตัวอย่าง การยกตัวของผลการสำรวจความคิดเห็นจาก “โพล” และ “หาดใหญ่โพล” นำเสนอให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำคามผิดทั้งการประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน และการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “ชาวใต้เชื่อ พปช.แก้รัฐธรรมนูญเพื่อหนีความผิด” แสดงให้เห็นว่าประชาชนภาคใต้เชื่อว่าพรรคพลังประชาชนในฐานะแกนนำพรรคร่วมรัฐบาลได้พยายามแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 มาตรา 237 และ 309 เพื่อต้องการให้ฝ่ายตนพ้นผิด ในขณะที่ตัวอย่างที่ (2)-(3) คือ “"แม่ว-อ้อ" ผิดจริงขอให้กลับมาสู่คดี” และ “เชื่อดีดีผู้นำหนีเพราะรู้ตัวผิด” แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่ได้ไปสำรวจความคิดเห็นมานั้นต่างเชื่อว่าอดีตนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร หลบหนีไปต่างประเทศเพราะเป็นผู้กระทำคามผิดจริงดังข้อกล่าวหา เหตุการณ์ดังกล่าวสืบเนื่องมาจากคดีประมูลซื้อที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษกของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร โดยมีนายทักษิณ ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้ลงนามยินยอมในฐานะคู่สมรส ต่อมาอัยการสูงสุดเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายทักษิณ เป็นจำเลยที่ 1 และคุณหญิงพจมาน เป็นจำเลยที่ 2 ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในความผิดฐานเป็นเจ้าของที่ดินของรัฐบาลร่วมกันเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ โดยนายทักษิณ ได้หลบหนีไปต่างประเทศก่อนที่ศาลจะพิพากษาตัดสินให้นายทักษิณ จำคุกสองปี และยกฟ้องคุณหญิงพจมาน

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นด้วยการระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำคามผิดดังที่ปรากฏในตัวอย่างเหล่านี้ได้ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากแสดงให้เห็นถึงการกระทำที่ขาดความชอบธรรมในการบริหารบ้านเมืองต่อไป

975338140

2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้สหบทในด้านที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการนำประกาศหรือแถลงการณ์จากหน่วยงานรัฐหรือจากบุคคลผู้เป็นตัวแทนของประเทศต่าง ๆ มาอ้างถึงในลักษณะของการระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด ดังนี้

2.1) การระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นออกมาระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด ได้แก่ การระบุถึงการกระทำผิดในคดีที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษกของนายทักษิณ ชินวัตร โดยปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและมติชน ดังนี้

- (1) ทางการอังกฤษเผยเหตุถอนวีซ่าอดีตนายกฯ ไทย เหตุเพราะถูกศาลสั่งจำคุกคดีที่ดินรัชดาฯ (ข่าวสด, 11/11/51)
- (2) รมต.ต่างประเทศอังกฤษ เผยถอนวีซ่า"แม้ว-อ้อ" สาเหตุจากถูกพิพากษาจำคุก 2 ปีคดีที่ดินรัชดาฯ (มติชน, 12/11/51)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการนำประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างประเทศอังกฤษ คือ “ทางการอังกฤษ” และ “รมต.ต่างประเทศอังกฤษ” ที่ออกมาระบุถึงการกระทำผิดในคดีของนายทักษิณ คือ “เหตุถอนวีซ่าอดีตนายกฯ ไทย เหตุเพราะถูกศาลสั่งจำคุกคดีที่ดินรัชดาฯ” และ “ถอนวีซ่า"แม้ว-อ้อ" สาเหตุจากถูกพิพากษาจำคุก 2 ปีคดีที่ดินรัชดาฯ” แสดงถึงการที่ประเทศอังกฤษเพิกถอนวีซ่าเข้าประเทศอังกฤษของนายทักษิณ และคุณหญิงพจมาน ด้วยเหตุอันเนื่องมาจากการถูกศาลพิพากษาให้มีความผิดและลงโทษจำคุกกรณีใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบซื้อขายที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษก การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างชาติด้วยการระบุถึงความผิดที่ได้กระทำได้กล่าวเป็นลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการนำเสนอภาพของฝ่ายรัฐบาลให้เห็นว่าเป็นผู้ที่กระทำความผิดด้วยการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองและผู้เกี่ยวข้อง

3) การอ้างคำพุดนักวิชาการ

ผลการศึกษาพบการใช้สหบทด้วยการยกตัวบทที่กล่าวถึงแถลงการณ์หรือการแสดงความคิดเห็นของนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญในวิชาความรู้สาขาใดสาขาหนึ่งมาแทรกในตัวบท เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลที่กล่าวถึง การอ้างคำพุดนักวิชาการที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การแสดงให้เห็นว่าไม่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล การตำหนิฝ่ายรัฐบาล การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐบาล และการระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด ดังนี้

3.1) การไม่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล

การอ้างคำพุดนักวิชาการที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การแสดงให้เห็นว่าไม่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลด้วยการเรียกร้องให้ยุบสภา ลาออกจากตำแหน่ง และแสดงการต่อต้านผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทั้งนายทักษิณ ชินวัตร นายสมัคร สุนทรเวช และนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ผลการศึกษาข้อมูลพบการใช้สหบทักษณะนี้ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ข่าวสด มติชน และเดลินิวส์ ดังนี้

- (1) **เครือข่ายแพทย์ เกล็ด พยาบาลผ่นีกกำลังอาจารย์มหาวิทยาลัย 43 องค์กรล่าชื่อ 92 คน ปลุกกระแสต้าน "ทักษิณ" ออกแถลงการณ์ให้ยุบบทบาท"นายกฯ"ทันที** (มติชน, 3/9/49)
- (2) **43 นักวิชาการลั่นจุดยืนนี้แล้ว...43 เครือข่ายนักวิชาการประกาศจุดยืนนี้ "แล้ว"** ปฏิญาณหน้าพระบรมรูป 2 รัชกาลที่จุฬาฯ ขอเป็นข้าราชการที่ซื่อสัตย์ตลอดไป (เดลินิวส์, 3/9/49)
- (3) **นักวิชาการค้าน"ทักษิณ"โฟนอินผ่านสื่อรัฐ ชี้สถานะเปลี่ยนไปแล้ว** (ผู้จัดการฯ, 27/10/51)

จากตัวอย่างแสดงการอ้างถึงกลุ่มอาจารย์มหาวิทยาลัยที่รวมตัวกับอาชีพต่าง ๆ คือ “เครือข่ายแพทย์ เกล็ด พยาบาลผ่นีกกำลังอาจารย์มหาวิทยาลัย 43 องค์กรล่าชื่อ 92 คน” การอ้างถึงกลุ่มนักวิชาการด้วยการระบุจำนวน คือ “43 นักวิชาการ” และการอ้างถึงโดยทั่วไป คือ “นักวิชาการ” โดยยกข้อความที่แสดงให้เห็นถึงการไม่สนับสนุนนายทักษิณ ชินวัตร ทั้งการต่อต้านและเรียกร้องให้ลาออกจากตำแหน่งในตัวอย่างที่ (1) คือ “ปลุกกระแสต้าน "ทักษิณ" ออกแถลงการณ์ให้ยุบบทบาท"นายกฯ"ทันที” การแสดงจุดยืนต่อต้านในตัวอย่างที่ (2) คือ “ลั่นจุดยืนนี้แล้ว...ประกาศจุดยืนนี้ "แล้ว"” และการคัดค้านการกระทำในตัวอย่างที่ (3) คือ “ค้าน"ทักษิณ"โฟนอินผ่านสื่อรัฐ ชี้สถานะเปลี่ยนไปแล้ว” ที่แสดงถึงการออกมาคัดค้านการส่งสัญญาณเสียงผ่านสื่อรัฐของนายทักษิณหลังจากที่ได้พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไปแล้ว

- (4) **อาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศรุมลั่นแหกได้ตั้งข้อหากบฏรุนแรงเกินเหตุ หวังกำจัดแกนนำพันธมิตรฯ ให้พ้นทาง ชัดขวางการเมืองภาคประชาชนในระบอบประชาธิปไตย** เตือนอย่าใช้ความรุนแรง พร้อมกับจี “สมัคร” ลาออก (ผู้จัดการฯ, 29/8/51)
- (5) **สภาอาจารย์มหา'ลัย 40 แห่งแนะ "สมัคร" สละเก้าอี้นายกฯ** (มติชน, 2/9/51)

การอ้างคำพุดนักวิชาการในตัวอย่างข้างต้น คือ “อาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ” และ “สภาอาจารย์มหา'ลัย 40 แห่ง” นำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นถึงการเรียกร้องให้รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ลาออกจากตำแหน่ง ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (4)-(5) คือ “จี “สมัคร” ลาออก” และ “แนะ

"สมัคร" สละเก้าอี้นายกฯ" ตัวอย่างทั้งสองได้สื่อให้เห็นข้อเรียกร้องของนักวิชาการจำนวนมากที่ต้องการให้นายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นลาออกจากตำแหน่ง

- (6) **30 อธิการบดี** วอนนายกฯยุบสภาคืนอำนาจประชาชน ก่อนชำระยพฤษภาทมิฬ (เดลินิวส์, 9/10/51)
- (7) "สุรพล"นำทีม **30 อธิการบดี** "สมชาย"ยุบสภา (มติชน, 9/10/51)
- (8) **นักวิชาการ อธิการบดีทั่วประเทศ** ออกแถลงการณ์ด้านรัฐบาลประกาศใช้พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ระบุนายกฯเหลือทางเลือกแค่ยุบสภา กับลาออกเท่านั้น (ข่าวสด, 3/9/51)
- (9) **กลุ่มอาจารย์ ม.ราชดำเนิน** ตบเท้าแสดงตนต่อ "ประธานวุฒิสภา" ยื่นถอดถอน "สมชาย วงศ์สวัสดิ์" พันเก้าอี้นายกรัฐมนตรี เติร์ยมรวบรวมรายชื่อไม่น้อยกว่า 20,000 คน ระบุผิดข้อหาฯเห็นเป็นใจให้ตำรวจใช้กำลังสลายม็อบ พ่วงคดีคดียกยว ประพฤติขัดต่อศีลธรรมอย่างร้ายแรง (เดลินิวส์, 14/11/51)

การอ้างคำพูดนักวิชาการจาก "30 อธิการบดี" และ "นักวิชาการ อธิการบดีทั่วประเทศ" ในตัวอย่าง นำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นถึงการเรียกร้องให้รัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ยุบสภาและลาออกจากตำแหน่ง ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (6)-(8) คือ "วอนนายกฯยุบสภาคืนอำนาจประชาชน" "จี"สมชาย"ยุบสภา" และ "ระบุนายกฯเหลือทางเลือกแค่ยุบสภา กับลาออกเท่านั้น" ที่สื่อให้เห็นถึงข้อเรียกร้องของบรรดานักวิชาการที่ต้องการให้นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น คือ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ยุบสภาและลาออกจากตำแหน่ง ในขณะที่ตัวอย่างที่ (9) คือ "ยื่นถอดถอน "สมชาย วงศ์สวัสดิ์" พันเก้าอี้นายกรัฐมนตรี" สื่อให้เห็นถึงความประสงค์ที่จะถอดถอนนายสมชายออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

การใช้สหพทด้วยการอ้างคำพูดหรือแถลงการณ์ของนักวิชาการที่ชี้ให้เห็นถึงการคัดค้านต่อต้านนายกรัฐมนตรีหรืออดีตนายกรัฐมนตรี มีส่วนสำคัญในการเน้นย้ำภาพที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลให้ปรากฏเด่นชัดขึ้น เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่รัฐหรืออดีตเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งเป็นฝ่ายที่ผู้ชุมนุมออกมาประท้วงต่อต้านได้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องจนนักวิชาการเหล่านี้ต้องออกมาคัดค้านหรือเรียกร้องให้ยุบสภาและลาออกจากตำแหน่ง

3.2) การตำหนิฝ่ายรัฐบาล

ผลการศึกษาพบการอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการตำหนิหรือท้วงติงฝ่ายรัฐบาลได้แก่การตำหนิฝ่ายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบกร่องในหน้าที่ การกระทำที่ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย การตั้งข้อหาผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ และการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง โดยปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ มติชน และเดลินิวส์ ดังนี้

- (1) **นักวิชาการติงตำรวจบกร่องในหน้าที่** (ไทยโพสต์, 27/4/51)

- (2) **145 นักวิชาการประณามรัฐ ทร. ละเว้นถ้อยอุตร 145 นักวิชาการ** แสดงจุดยืนร่วมกันลงชื่อประณามเหตุการณ์อุตรทมิฬ โดยเฉพาะหัวหน้ารัฐบาลหุ่นเชิดมีส่วนปลุกเร้า-รู้เห็น-หนุนมือบ่อยรมขย้ำพันมิตรฯ อย่างไรทางสู จวกตำรวจทำเพิกเฉยไม่ปฏิบัติหน้าที่ปกป้องประชาชนผู้บริสุทธิ์ เทียบเคียงละเว้นเหมือนกรณี “โอสืบ 6” ย้ำไม่ต่างจาก 6 ตุลาฯ เรียกร้องกระบวนการยุติธรรมทำงาน ลั่นรัฐบาลหมดความชอบธรรมหลังภาพความรุนแรงชัด (ผู้จัดการฯ, 29/7/51)
- (3) **อธิการบดีข้องใจ "สมชาย" อ้างอิง ไม่คิด "ปฏิรูป"** เตือนไม่ทำอะไรปัญหายืดเยื้อ ยื่นข้อเสนอให้นายกฯ กับมือ (มติชน, 29/9/51)

การอ้างคำพูดนักวิชาการ คือ “นักวิชาการ, 145 นักวิชาการ, อธิการบดี” ในตัวอย่าง สื่อความหมายถึงการตำหนิฝ่ายรัฐบาลที่บกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “ติงตำรวจบกพร่องในหน้าที่” แสดงการตำหนิตติงเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ควบคุมสถานการณ์รวมทั้งไม่ยอมจับกุมและป้องปรามเมื่อมีการยั่วจากผู้ชุมนุมเกิดขึ้น ในขณะที่ตัวอย่างที่ (2) คือ “ประณามรัฐ ทร. ละเว้นถ้อยอุตร... จวกตำรวจทำเพิกเฉยไม่ปฏิบัติหน้าที่ปกป้องประชาชนผู้บริสุทธิ์” แสดงการตำหนิฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีได้เข้าไปช่วยเหลือสถานการณ์หรือจับกุมกลุ่มผู้สนับสนุนรัฐบาลที่ใช้อาวุธทำร้ายฝ่ายต่อต้านรัฐบาล ส่วนตัวอย่างที่ (3) คือ “ข้องใจ "สมชาย" อ้างอิง ไม่คิด "ปฏิรูป"” แสดงการติติงกรณีนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี มิได้ตัดสินใจดำเนินการใด ๆ ต่อข้อเสนอของอธิการบดีมหาวิทยาลัย 24 แห่งที่ออกแถลงการณ์เรียกร้องให้รัฐบาลตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการเมือง

- (4) **อาจารย์นิติศาสตร์ มธ.จวก "นพดล" ทำผิดขั้นตอน** จี้ถอนการลงนามแล้วนำเรื่องเข้าสู่สภา (ไทยโพสต์, 22/6/51)
- (5) **นิต้าจวกรัฐบาลขายอธิปไตย...คณาจารย์ ข้าราชการ และนักศึกษานิต้า** สูดทน ออกแถลงการณ์ ค้านการกระทำของรัฐบาล จวกปิดกั้นการรับรู้ของส่วนร่วม เสี่ยงต่อการสูญเสียดินแดน-อธิปไตยของชาติ ชี้“นพดล”และรัฐบาลไทยไม่โปร่งใส จงใจหมกม็ผลประโยชน์ (ผู้จัดการฯ, 20/6/51)
- (6) **"โฟนอิน"สร้างกระแสทักษิณเล็งถววยฎีกาขออภัยโทษ...นักวิชาการเตือนระวังละเมิดพระราชอำนาจเข้าชื่อกดดันถววยฎีกา** (เดลินิวส์, 3/11/51)

การอ้างคำพูดนักวิชาการ ทั้งการอ้างถึงเฉพาะนักวิชาการ คือ “นักวิชาการ” การอ้างถึงสถาบัน คือ “อาจารย์นิติศาสตร์ มธ., นิต้า” และการอ้างถึงนักวิชาการร่วมกับคนกลุ่มอื่น คือ “คณาจารย์ ข้าราชการ และนักศึกษานิต้า” ดังปรากฏในตัวอย่าง แสดงการอ้างคำพูดในลักษณะของการตำหนิฝ่ายรัฐบาลในประเด็นของการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ได้แก่ การตำหนิรัฐบาลและนาย นพดล ปัทมะ กรณีลงนามในแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ในตัวอย่างที่ (4) และ (5) คือ “จวก "นพดล" ทำผิดขั้นตอน” และ “จวกรัฐบาลขายอธิปไตย...ค้านการกระทำ

ของรัฐบาล จวกปิดกั้นการรับรู้ของส่วนร่วม เสี่ยงต่อการสูญเสียดินแดน-อธิปไตยของชาติ ชี้นำพดล" และรัฐบาลไทยไม่โปร่งใส จงใจหมกมืผลประโยชน์" และการดำเนินในลักษณะของการชักท้วงมิให้กระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมดังปรากฏในตัวอย่างที่ (6) คือ "เดือนระวีงละเมิดพระราชอำนาจเข้าชื่อ กดดันถวายฎีกา" ที่แสดงการชักท้วงอดีตนายฯ ทักษิณ กรณีการล่ารายชื่อเพื่อถวายฎีกาว่าเป็นสิ่งที่ไม่สมควรเนื่องจากการถวายฎีกาเพียงแค่ชื่อเดียวก็สามารถกระทำได้และบุคคลที่ต้องการถวายฎีกาควรยื่นขอถวายฎีกาด้วยตนเองไม่ควรล่ารายชื่อคนจำนวนมากมาถวายฎีกาเพื่อกดดันพระราชอำนาจ

- (7) **นักวิชาการ-องค์ต่างๆ** ประณามรัฐบาลใช้ความรุนแรง ชี้หมกมืความชอบธรรม จี้ "สมัคร" ลาออกจากตำแหน่ง (ไทยโพสต์, 30/8/51)
- (8) ประณาม"รบ.มลายา"! หน้าชื่อจิตใจอำมหิต **องค์กรทุกสาขาอาชีพทั้ง "แพทย์-นักวิชาการ-เอ็นจีโอ-ศิลปิน"** ประณามรัฐบาลมลายา 2 หน้า มือเปื้อนเลือด ชอนดาบ ไว้ในรอยยิ้ม ลูแก่อำนาจ ปราศจากมนุษยธรรม ไร้ความปรานี หมกมืความชอบธรรม บริหารประเทศต้องลาออกอย่างเดียว เร่งหาผู้รับผิดชอบให้ถึงที่สุด สื่อเทศติข่าวไปทั่วโลก รายงานข้อต่อข้อต้งภาพและเนื้อหา ใช้แก๊สน้ำตาสลายผู้ชุมนุมจนทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บอีก (ไทยโพสต์, 8/10/51)

ตัวอย่างที่ (7) และ (8) เป็นการอ้างคำพูดนักวิชาการร่วมกับกลุ่มอื่น คือ "องค์กรทุกสาขาอาชีพทั้ง "แพทย์-นักวิชาการ-เอ็นจีโอ-ศิลปิน" และ "นักวิชาการ-องค์ต่างๆ" แสดงถึงการออกมาตำหนิการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรงของฝ่ายรัฐบาล ทั้งการตำหนิรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช ในตัวอย่างที่ (7) คือ "ประณามรัฐบาลใช้ความรุนแรง" ในเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ บริเวณสะพานมฆวานรังสรรค์และทำเนียบรัฐบาลเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2551 และการตำหนิรัฐบาลของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ในตัวอย่างที่ (8) คือ "ประณาม"รบ.มลายา"! หน้าชื่อจิตใจอำมหิต...ประณามรัฐบาลมลายา 2 หน้า มือเปื้อนเลือด ชอนดาบไว้ในรอยยิ้ม ลูแก่อำนาจ ปราศจากมนุษยธรรม ไร้ความปรานี" แสดงการตำหนิรัฐบาลในเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้กำลังและยิงแก๊สน้ำตาเข้าสลายการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ในวันที่ 7 ตุลาคม 2551 บริเวณหน้ารัฐสภา จนมีผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก

- (9) **ส.ว.-คณาจารย์รุมสับรัฐบาล** ยึดเยียด"กบฏ"...อาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ รุมสับแหลกโต้ตั้งข้อหากบฏรุนแรงเกินเหตุ หวังกำจัดแกนนำพันธมิตรฯ ให้พ้นทาง ขัดขวางการเมืองภาคประชาชนในระบอบประชาธิปไตย เดือนอย่าใช้ความรุนแรง พร้อมกับจี้ "สมัคร" ลาออก (ผู้จัดการฯ, 29/8/51)

การอ้างคำพูดนักวิชาการร่วมกับคนกลุ่มอื่น คือ "ส.ว.-คณาจารย์" และการอ้างถึงนักวิชาการจากทั่วประเทศคือ "อาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ" แสดงการตำหนิฝ่ายรัฐบาลที่ตั้ง

ข้อหาผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ คือ “รุมล้อมรัฐบาล ยัดเยียด"กบฏ"...รุมล้อมแหล่งที่ตั้งข้อหากบฏรุนแรงเกินเหตุ” แสดงให้เห็นว่าบรรดานักวิชาการต่างพากันออกมาตำหนิรัฐบาลที่ตั้งข้อหาชุมนุมเกินไปจากกรณีออกหมายจับแก่นำผู้ชุมนุมในข้อหากบฏหลังจากที่กลุ่มพันธมิตรฯ เข้ายึดทำเนียบรัฐบาล

จากการอ้างถึงนักวิชาการที่ออกมาตำหนิฝ่ายรัฐบาลทั้งการบกพร่องในหน้าที่ การกระทำที่ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย การตั้งข้อหาผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ และการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลที่กระทำในสิ่งไม่เหมาะสมต่าง ๆ เหล่านี้ขาดความชอบธรรมในการบริหารบ้านเมือง และปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศชาติ

3.3) การไม่สนับสนุนแนวคิดและ/หรือการกระทำของฝ่ายรัฐบาล

ผลการศึกษาพบการอ้างคำพูดนักวิชาการที่สื่อให้เห็นถึงการไม่สนับสนุนแนวคิดและ/หรือการกระทำของฝ่ายรัฐบาลด้วยการแสดงให้เห็นถึงการคัดค้านและไม่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลในประเด็นต่าง ๆ ทั้งการพยายามแก้ไขรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 มาตรา 237 และมาตรา 309 การประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ระบอบทักษิณ การอ้างแนวคิด “ราชประชาสมาสัย” ของนายทักษิณ ชินวัตร และแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (1) อาจารย์กฎหมาย 9 มหาวิทยาลัยรุมค้านแก้ไขรัฐธรรมนูญ ระบุเข้าข่ายทำผิดกฎหมายต้องถูกถอดถอนตำแหน่ง (ไทยรัฐ, 3/4/51)
- (2) 242 นักวิชาการประกาศจุดยืนหยุดแก้ รธน.-ลาก "แม้ว" ขึ้นศาล อาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ 242 คน จาก 32 สถาบัน สุดทน "รัฐบาลนอมินี" ร่วมลงชื่อแสดงจุดยืน หยุดแก้รัฐธรรมนูญ "ทักษิณ"ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม (ผู้จัดการฯ, 11/6/51)
- (3) นักวิชาการเตือน รบ.แก้รัฐธรรมนูญช่วยนายทุนใหญ่จนตรอกจลาจลแน่ (มติชน, 4/8/51)
- (4) นักวิชาการชี้ทางรอดนายกฯ ใหม่ต้องเลิกแก้ รธน. ไม่รับใช้ทักษิณ (ไทยโพสต์, 16/9/51)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของนักวิชาการ คือ “นักวิชาการ” และกลุ่มนักวิชาการ คือ “242 นักวิชาการ, อาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ 242 คน จาก 32 สถาบัน, อาจารย์กฎหมาย 9 มหาวิทยาลัย” ที่สื่อถึงการคัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญของรัฐบาลในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “รุมค้านแก้ไขรัฐธรรมนูญ” “ประกาศจุดยืนหยุดแก้ รธน.-ลาก "แม้ว" ขึ้นศาล...สุดทน "รัฐบาลนอมินี" ร่วมลงชื่อแสดงจุดยืน หยุดแก้รัฐธรรมนูญ "ทักษิณ"ต้องเข้าสู่

กระบวนการยุติธรรม” และ “เดือน รบ.แก้รัฐธรรมนูญช่วยนายทุนใหญ่จนตรอกกลางจลแน่” ตัวอย่างเหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นถึงการไม่เห็นด้วยกับความพยายามแก้รัฐธรรมนูญของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช เพื่อช่วยเหลืออดีตนายกฯทักษิณ เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (4) “ชี้ทางรอดนายกฯใหม่ต้องเลิกแก้ รธน. ไม่รับใช้ทักษิณ” ที่แสดงการไม่สนับสนุนและในขณะเดียวกันก็เป็นการป้องปรามนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ที่เข้ามารับตำแหน่งต่อจากนายสมัคร มิให้ดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เช่นเดียวกับรัฐบาลที่ผ่านมา

- (5) **"นักวิชาการ"ฮือ ต้านพรก.ฉุกเฉิน...นักวิชาการ อธิการบดีทั่วประเทศ ออกแถลงการณ์ด้านรัฐบาลประกาศใช้พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ระบุนายกฯเหลือทางเลือกแค่ยุบสภา กับลาออกเท่านั้น** (ข่าวสด, 3/9/51)
- (6) **นักวิชาการดาหน้าค้านประกาศภาวะฉุกเฉินไม่ชอบ** จี๋นายกฯ ยุบสภาหรือลาออก ผ่าวิกฤตประเทศ (เดลินิวส์, 3/9/51)
- (7) **ภาคนักวิชาการ นักธุรกิจ และ พธม.ต่างจังหวัด เชื้อสภากลุ่มเหตุส.ส.เพื่อประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง จี้รัฐบาลยกเลิก พ.ร.ก.ฉุกเฉิน** (ผู้จัดการฯ, 13/9/51)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นการอ้างความคิดเห็นของทั้งเฉพาะนักวิชาการ คือ “นักวิชาการ” และอ้างถึงนักวิชาการร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ คือ “ภาคนักวิชาการ นักธุรกิจ และ พธม.ต่างจังหวัด” เพื่อแสดงให้เห็นว่านักวิชาการเหล่านี้ต่อต้านการประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ของรัฐบาล คือ “ต้านพรก.ฉุกเฉิน...ต้านรัฐบาลประกาศใช้พ.ร.ก. ฉุกเฉิน” ในตัวอย่างที่ (5) “ดาหน้าค้านประกาศภาวะฉุกเฉินไม่ชอบ” ในตัวอย่างที่ (6) และ “จี้รัฐบาลยกเลิก พ.ร.ก.ฉุกเฉิน” ในตัวอย่างที่ (7) ซึ่งล้วนสื่อให้เห็นว่านักวิชาการเหล่านี้ไม่เห็นด้วยกับการประกาศใช้ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

- (8) **ตัวแทนสภาอาจารย์ มอ.ประกาศเจตนารมณ์ด้านระบอบ"ทักษิณ" อ่างนายกฯขาดความชอบธรรม** (มติชน, 19/8/49)
- (9) **รมจวก "น.ช.ทักษิณ" บังอาจดึงสถาบันกษัตริย์-ตุลาการคลุกการเมือง...นักวิชาการ-ส.ว.ยันราชประชาสมาสัยทำไม่ได้-ขึ้นอยู่กับพระราชอำนาจ** (ไทยโพสต์, 3/11/51)
- (10) **ส.ว.-นักวิชาการ-ประชาชนเอาด้วย ยื่นหนังสือประท้วงผ่านยูเนสโก ประจำประเทศไทย** (เดลินิวส์, 25/6/51)

การอ้างความคิดเห็นของกลุ่มนักวิชาการ คือ “ตัวแทนสภาอาจารย์ มอ.” รวมทั้งอ้างถึงนักวิชาการร่วมกับกลุ่มอื่น คือ “นักวิชาการ-ส.ว.” และ “ส.ว.-นักวิชาการ-ประชาชน” ที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงการคัดค้านแนวคิดที่ต่อต้านฝ่ายรัฐบาล ทั้งการต่อต้านระบอบระบอบทักษิณในตัวอย่างที่ (8) คือ “ประกาศเจตนารมณ์ด้านระบอบ"ทักษิณ" อ่างนายกฯขาด

ความชอบธรรม” การคัดค้านการอ้างแนวคิดเรื่อง “ราชประชาสมาสัย” ของนายทักษิณ ชินวัตร ในตัวอย่างที่ (9) คือ “รุมจวก “น.ช.ทักษิณ” บังอาจตั้งสถาบันกษัตริย์-ตุลาการตุลาการการเมือง...ยันราชประชาสมาสัยทำไมได้-ขึ้นอยู่กับพระราชอำนาจ” ซึ่งแนวคิดนี้เป็นพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 แต่นายทักษิณได้หยิบยกมาอ้างเพื่อประโยชน์ของตนซึ่งนักวิชาการเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม และแสดงการต่อต้านแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ในตัวอย่างที่ (10) คือ “ยื่นหนังสือประท้วงผ่านยูเนสโก ประจำประเทศไทย” จากกรณีที่นายพนพล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศได้ลงนามในแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารเป็นมรดกโลก

การอ้างคำพูดนักวิชาการที่สื่อให้เห็นถึงการไม่สนับสนุนแนวคิดหรือการกระทำที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐบาล ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการกระทำต่าง ๆ ทั้งการพยายามแก้ไขรัฐธรรมนูญ การประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ระบอบทักษิณ แนวคิดราชประชาสมาสัย รวมทั้งการลงนามในแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ต่างเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องจนเป็นเหตุให้บรรดานักวิชาการต้องออกมาคัดค้านการกระทำหรือแนวคิดดังกล่าว

3.4) การระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำผิด

การอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำผิดในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง การแปรรูปรัฐวิสาหกิจในรัฐบาลทักษิณ และการสร้างความแตกแยกในสังคม ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (1) **กลุ่มอาจารย์ ม.ราชดำเนิน** ตบเท้าแสดงตนต่อ “ประธานวุฒิฯ” ยื่นถอดถอน “สมชาย วงศ์สวัสดิ์” พันแก้วอินายกรัฐมนตรี เตรียมรวบรวมรายชื่อไม่น้อยกว่า 20,000 คน ระบุผิดข้อหา เห็นเป็นใจให้ตำรวจใช้กำลังสลายม็อบ (เดลินิวส์, 14/11/51)
- (2) **หมอและนักวิชาการ 10 สถาบัน หลายร้อยคน** แต่งคำชุมนุมที่หน้าพระบรมราชานุสาวรีย์ 2 รัชกาล ที่หอประชุมจุฬาฯ กดดันรัฐบาลให้รับผิดชอบเหตุสลายม็อบ จนมีคนตายคนเจ็บอื้อ พร้อมออกแถลงการณ์ประณาม-เรียกร้อง 7 ข้อ (ไทยรัฐ, 10/10/51)
- (3) **รองอธิการบดี มธ.** รัฐบาลปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ได้ เหตุสลายชุมนุมกลุ่มพันธมิตร แนะให้ทหารคุมสถานการณ์แทน ตร.ที่เป็นศัตรูม็อบไปแล้ว (มติชน, 13/10/51)

การอ้างถึงประกาศหรือแถลงการณ์ทั้งกลุ่มนักวิชาการในสถาบันการศึกษาทั่วไป คือ “หมอและนักวิชาการ 10 สถาบัน หลายร้อยคน, รองอธิการบดี มธ.” และกลุ่มนักวิชาการที่เข้าร่วมใน

มหาวิทยาลัยราชดำเนินซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในนามของกลุ่มพันธมิตรฯ คือ “กลุ่มอาจารย์ ม.ราชดำเนิน” ได้นำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลได้ปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “ระบุนิดซื้อหารู้เห็นเป็นใจให้ตำรวจใช้กำลังสลายม็อบ” “กดดันรัฐบาลให้รับผิดชอบเหตุสลายม็อบ จนมีคนตายคนเจ็บอื้อ” และ “ซึ่งรัฐบาลปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ได้ เหตุสลายชุมนุมกลุ่มพันธมิตร” สื่อให้เห็นถึงการเรียกร้องให้รัฐบาลรับผิดชอบต่อการกระทำดังกล่าว เนื่องจากฝ่ายรัฐบาลได้ใช้ความรุนแรงปราบปรามผู้ชุมนุมจนเป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บจำนวนมาก

- (4) นักวิชาการ ชี้ปมสอบนอมินีเทมาเล็ก เชื่อทุกอย่างอาจโหมฆะ-ลากคนขายสัมปทานชาติรับโทษ (ไทยโพสต์, 20/8/49)
- (5) อาจารย์ 11 มหาวิทยาลัยจับมือคุณหมอ โรงพยาบาลทั่วประเทศ เครือข่ายวิชาชีพสุขภาพ 32 องค์กรนับร้อยคน เข้าชื่อเรียกร้อง “ทักษิณ” ยุติบทบาททางการเมืองโดยเด็ดขาดในทันที ชี้ “ที่นั่งผู้นำ” หมดความชอบธรรมแล้ว สร้างความแตกแยกให้คนในชาติ ขาดจริยธรรม แปรผลประโยชน์ของชาติเป็นของตนและพรรคพวก อย่าอาศัยความไม่รู้ของประชาชนอย่างน่าละอายและหดหูใจ (ไทยโพสต์, 3/9/49)
- (6) อาจารย์ มธ.ค้านผลวิจัยผลการเลือกตั้งปี 50 ที่สะท้อนว่า “ทักษิณ” ไม่ได้เป็นตัวการแบ่งแยกคนในสังคม เชื่อผู้ตอบคำถามไม่กล้าแสดงออกว่าเลือกหรือไม่เลือก “ทักษิณ” มากกว่า ชี้ถ้าไม่ใช่ตัวการคงไม่มีเหตุเลือดตกยางออกจากการชุมนุมของพันธมิตรฯ (ไทยโพสต์, 27/4/51)

การอ้าง “นักวิชาการ” “อาจารย์ 11 มหาวิทยาลัย” และ “อาจารย์ มธ.” ในตัวอย่าง ได้นำเสนอประเด็นที่แสดงการระบุนิดถึงความผิดจากการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในรัฐบาลทักษิณ และการเป็นสาเหตุของความแตกแยกในสังคม ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (4) และ (5) คือ “ซึ่งปมสอบนอมินีเทมาเล็ก เชื่อทุกอย่างอาจโหมฆะ-ลากคนขายสัมปทานชาติรับโทษ” และ “ชี้ “ที่นั่งผู้นำ” หมดความชอบธรรมแล้ว ...แปรผลประโยชน์ของชาติเป็นของตนและพรรคพวก” แสดงการระบุนิดความผิดของนายทักษิณในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจเป็นของเอกชน ในขณะที่ตัวอย่างที่ (5) และ (6) เป็นการระบุนิดการสร้าง ความแตกแยกในสังคม คือ “ชี้ “ที่นั่งผู้นำ” หมดความชอบธรรมแล้ว สร้างความแตกแยกให้คนในชาติขาดจริยธรรม” และ “ค้านผลวิจัยผลการเลือกตั้งปี 50 ที่สะท้อนว่า “ทักษิณ” ไม่ได้เป็นตัวการแบ่งแยกคนในสังคม” ที่สื่อให้เห็นว่านายทักษิณ ชินวัตร เป็นสาเหตุของความแตกแยกที่เกิดขึ้น

การใช้สหบทด้วยอ้างคำพูดนักวิชาการที่ออกมาแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่สื่อให้เห็นถึงการระบุนิดว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิดในประเด็นต่าง ๆ ดังที่กล่าวไปข้างต้น มีส่วนสำคัญในการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากได้สื่อความหมายด้วยการชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลขาด

975338140

ความชอบธรรมในการบริหารประเทศทั้งจากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เป็นของเอกชน การใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุม และการสร้างความแตกแยกในสังคม

3.3.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้สหบท

จากการศึกษาวิเคราะห์การใช้สหบทในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองจากดัวบทพาดหัวข่าวและวรรคหน้าในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 ผลการศึกษาพบว่าการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏอย่างหลากหลายในสื่อหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ได้นำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมประท้วงในลักษณะต่าง ๆ แบ่งเป็น ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม และภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ดังนี้

3.3.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาพบว่าการใช้สหบทในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม นอกจากการใช้สหบทที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมแล้ว การใช้สหบทที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็มีส่วนสำคัญในการสื่อความหมายในการเน้นย้ำภาพที่ช่วยสร้างความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมา ดังนี้

3.3.2.1.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	3.3.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล
<p>1) ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมมา โดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเมืองใหม่ - อารยะชัดขึ้น - ยุบสภา <p>(2) การอ้างผลสำรวจว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <p>(3) การอ้างคำพูดนักวิชาการว่าสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเมืองใหม่ - รัฐบาลประชาธิปไตย 	<p>1) ผู้กระทำการผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจว่าไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแก้ไขรัฐธรรมนูญ - การประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน <p>(2) การอ้างผลสำรวจที่ระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - คดีทุจริตที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษก <p>(3) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - คดีทุจริตที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษก <p>(4) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ไม่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การให้ยุบสภา - การให้ลาออกจากตำแหน่ง - การต่อต้านอดีตนายกรัฐมนตรี <p>(5) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ตำหนิฝ่ายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบกพร่องในหน้าที่ - การกระทำที่ไม่ถูกต้องตามขั้นตอน/ตามกฎหมาย - การตั้งข้อหาผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ

975338140

3.3.2.1.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	3.3.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล
	<p>(6) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่ไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแก้ไขรัฐธรรมนูญ - การประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน - ระบอบทักษิณ - การอ้างแนวคิดราชประชาสมาสัย - แลกเปลี่ยนร่วมไทย-กัมพูชา <p>(4) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่ระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแปรรูปรัฐวิสาหกิจในรัฐบาลทักษิณ - การสร้างความแตกแยกในสังคม <p>2) ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม</p> <p>(1) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่ตำหนิฝ่ายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง <p>(2) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่ระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง

ตารางที่ 40 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 ที่สื่อผ่านการใช้สหบท

3.3.2.1.1 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้สหบทในลักษณะต่าง ๆ ทั้งการอ้างผลการสำรวจความคิดเห็น และการอ้างการอ้างคำพุดนักวิชาการ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแงุ่มุมที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

1) ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลลุแก่อำนาจด้วยการอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ และการอ้างคำพุดนักวิชาการ ในลักษณะดังนี้

(1) การอ้างผลสำรวจข้อมูลหรือความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การเสนอหลักแนวคิดเรื่องการเมืองใหม่ เช่น “เอแบคโพลล์ระบุ 62.9% เห็นด้วยกับการเมืองใหม่” (ไทยโพสต์, 22/9/51) การประกาศมาตรการอารยะขัดขืนเพื่อต่อต้านอำนาจรัฐ เช่น “โพลล์ระบุต่างชาติรับได้ครรลองประชาธิปไตยพันมิตรฯ ปฏิบัติการอารยะขัดขืน เตือนรัฐบาลอย่าสาदन้ำมันใช้ความรุนแรง” (ไทยโพสต์, 30/8/51) และการ

ยุบสภาเลือกตั้งใหม่ เช่น “กรุงเทพโพลล์เผยทางออกให้ปรับเปลี่ยนโดยยุบสภาเลือกตั้งใหม่” (ไทยโพสต์, 28/8/51)

(2) การอ้างผลสำรวจข้อมูลหรือความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม เช่น “เอแบคโพลล์เผยผลสำรวจคนกรุงและตจว.หนุนมือบัพันธมิตรฯ” (ไทยโพสต์, 9/6/51)

(3) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ ได้แก่ การเสนอหลักแนวคิดเรื่องการเมืองใหม่ เช่น “นักวิชาการ นักศึกษา นักรูธุรกิจ ต่างเห็นสอดคล้องกับแนวทาง"การเมืองใหม่"” (ผู้จัดการฯ, 27/9/51) และการเสนอหลักแนวคิดเรื่องรัฐบาลประชาธิปไตย เช่น “นักวิชาการมีรัฐบาลประชาธิปไตย แน่พันธมิตรฯ ธิปไตยเป็นรูปธรรม เหตุสังคมยังสับสน ยอมรับหลักการดี แต่ต้องทำเป็นวาระแห่งชาติ” (ไทยโพสต์, 16/9/51)

การนำเสนอภาพผู้ชุมนุมด้วยการอ้างผลสำรวจและการอ้างคำพูดนักวิชาการที่สื่อให้เห็นถึงการสนับสนุนผู้ชุมนุมและสนับสนุนแนวทางที่สอดคล้องกับที่ฝ่ายผู้ชุมนุมได้เสนอไป นอกจากจะสร้างความน่าเชื่อถือต่อข้อมูลที่นำเสนอแล้ว ยังสื่อให้เห็นถึงความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมเรียกร้องต่อต้านรัฐบาลและเสนอแนวคิดต่าง ๆ ของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าแนวคิดที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเสนอเป็นสิ่งที่ผู้คนในสังคมและนักวิชาการต่างเห็นด้วยและให้การสนับสนุน

3.3.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

นอกจากการใช้สหบทที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมแล้ว การใช้สหบทที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็มีส่วนในการเน้นให้ภาพด้านบวกของผู้ชุมนุมเด่นชัดขึ้นเพื่อสร้างความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม ผลการศึกษาพบว่าการใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ได้สื่อให้เห็นภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ และผู้ไร้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม ดังนี้

1) ผู้ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศด้วยการอ้างผลสำรวจ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ในลักษณะดังนี้

(1) การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่นำเสนอให้เห็นผลการสำรวจว่ามีผู้ไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐ ได้แก่ ความพยายามที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

มาตรา 237 และมาตรา 309 เช่น “เอแบคโพลเผยคนไม่เห็นด้วยแรงแก่ ธรณ.เวลานี้” (ข่าวสด, 28/4/51) และการประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน) เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2551 เช่น “โพลชี้ ประชาชนค้านการประกาศใช้พ.ร.ก.ฉุกเฉิน” (ผู้จัดการฯ, 6/9/51)

(2) การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด ได้แก่ คดีทุจริตที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษกของนายทักษิณ ชินวัตร เช่น “โพลล์ระบุ “แม่-อ้อ” ผิดจริง ขอให้กลับมาสู้คดี” (ไทยโพสต์, 18/8/51) และความพยายามแก้ไขรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 มาตรา 237 และมาตรา 309 ของรัฐบาล เช่น “หาคู่ใหญ่โพล เผยชาวใต้เชื่อ พปช.แก้รัฐธรรมนูญเพื่อหนีความผิด” (ผู้จัดการฯ, 3/4/51)

(3) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในลักษณะของการระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิด เช่น “ทางการอังกฤษเผยเหตุถอนวีซ่าอดีตนายกฯ ไทย เหตุเพราะถูกศาลสั่งจำคุกคดีที่ดินรัชดาฯ” (ข่าวสด, 11/11/51)

(4) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงให้เห็นว่าไม่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลด้วยการเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภา เช่น “30 อธิการบดี วอนนายกฯยุบสภาคืนอำนาจประชาชน ก่อนซ้ารอยพฤษภาทมิฬ” (เดลินิวส์, 9/10/51) การเรียกร้องให้รัฐบาลลาออกจากตำแหน่ง เช่น “อาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ...จี “สมัคร” ลาออก” (ผู้จัดการฯ, 29/8/51) และการต่อต้านนายทักษิณ ชินวัตร เช่น “43 เครือข่ายนักวิชาการประกาศจุดยืนยี้ “แม่”” (เดลินิวส์, 3/9/49)

(5) การอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการออกมาตำหนิหรือท้วงติงฝ่ายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบกพร่องในหน้าที่ เช่น “นักวิชาการติงตำรวจบกพร่องในหน้าที่” (ไทยโพสต์, 27/4/51) และการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น “อาจารย์นิติศาสตร์ มธ.จวก “นพดล” ทำผิดขั้นตอน จี้ถอนการลงนามแล้วนำเรื่องเข้าสู่สภา” (ไทยโพสต์, 22/6/51)

(6) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่สื่อให้เห็นถึงการไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายรัฐบาลในประเด็นของการคัดค้านความพยายามแก้ไขรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 มาตรา 237 และมาตรา 309 เช่น “อาจารย์กฎหมาย 9 มหาวิทยาลัยรุมค้านแก้ไขรัฐธรรมนูญ ระบุเข้าข่ายทำผิดกฎหมายต้องถูกถอดถอนตำแหน่ง” (ไทยรัฐ, 3/4/51) การคัดค้านการประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน เช่น “นักวิชาการ อธิการบดีทั่วประเทศ ออกแถลงการณ์ต้านรัฐบาลประกาศใช้พ.ร.ก. ฉุกเฉิน” (ข่าวสด, 3/9/51) การต่อต้านระบอบทักษิณ เช่น “ตัวแทนสภาอาจารย์ มอ.ประกาศเจตนารมณ์ต้านระบอบทักษิณ” อ้างนายฯขาดความชอบธรรม” (มติชน, 19/8/49) การคัดค้านแนวคิดราชประชาสมาสัย

975338140

CD 1Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ของนายทักษิณ ชินวัตร เช่น “นักวิชาการ-ส.ว.ยันราชประชาสมาลัยทำไม่ได้-ขึ้นอยู่กับพระราชอำนาจ” (ไทยโพสต์, 3/11/51) และการคัดค้านแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา เช่น “ส.ว.-นักวิชาการ-ประชาชนเอาด้วย ยื่นหนังสือประท้วงผ่านยูเนสโก ประจำประเทศไทย” (เดลินิวส์, 25/6/51)

(7) การอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิดในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจในรัฐบาลทักษิณ เช่น “อาจารย์ 11 มหาวิทยาลัย...ชี้ “หันผู้นำ” หมดความชอบธรรมแล้ว...แปรรูปประโยชน์ของชาติเป็นของตนและพรรคพวก” (ไทยโพสต์, 3/9/49) และการสร้างความแตกแยกในสังคม เช่น “อาจารย์ มธ.ค้านผลวิจัยผลการเลือกตั้งปี 50 ที่สะท้อนว่า “ทักษิณ” ไม่ได้เป็นตัวการแบ่งแยกคนในสังคม (ไทยโพสต์, 27/4/51)

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็น การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างประเทศ และการอ้างคำพูดนักวิชาการที่นำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศดังที่กล่าวมาข้างต้น ได้สื่อความหมายในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมในการทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองของฝ่ายรัฐบาล และส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

2) ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ใช้ความรุนแรงในการดำเนินการปราบปรามผู้ชุมนุม ด้วยการอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะดังนี้

(1) การอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการออกมาตำหนิหรือท้วงติงฝ่ายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง เช่น “นักวิชาการ-องค์กรต่างๆ ประณามรัฐบาลใช้ความรุนแรง” (ไทยโพสต์, 30/8/51) และการตั้งข้อหาผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ เช่น “อาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศครุสลับแหกได้ตั้งข้อหาภรรยารุนแรงเกินเหตุ” (ผู้จัดการฯ, 29/8/51)

(2) การอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิดด้วยการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง เช่น “หมอและนักวิชาการ 10 สถาบัน หลายร้อยคนแต่งคำชุมนุมที่หน้าพระบรมราชานุสาวรีย์ 2 รัชกาล ที่หอประชุมจุฬาฯ กัดดันรัฐบาลให้รับผิดชอบเหตุสลายมือปืนมีคนตาย คนเจ็บอื้อ” (ไทยรัฐ, 10/10/51)

การอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการออกมาตำหนิรวมทั้งการระบุว่าฝ่ายรัฐบาลกระทำความผิดด้วยการใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุมได้นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในแง่ของการเป็นผู้ใช้ความรุนแรงปราบปรามฝ่ายผู้ชุมนุม ในขณะที่เดียวกันก็สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาต่อต้านหรือตอบโต้ฝ่ายรัฐบาล

3.3.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาพบว่าการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม รวมทั้งการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลต่างมีส่วนสำคัญในการสื่อให้เห็นภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ดังนี้

3.3.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม	3.3.2.2.2 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล
<p>1) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย</p> <p>(1) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยึดสนามบิน <p>(2) การอ้างคำพุดณ์วิชาการที่ไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเมืองใหม่ <p>(3) การอ้างคำพุดณ์วิชาการที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยึดสนามบิน <p>2) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจว่าไม่สนับสนุนการชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องการให้ยุติการชุมนุม - ไม่เห็นด้วยกับการชุมนุม - ความนิยมที่มีต่อผู้ชุมนุมลดลง <p>(2) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยั่วยุให้เกิดความรุนแรง <p>(3) การอ้างคำพุดณ์วิชาการที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยึดสนามบิน - การยึดสถานีโทรทัศน์เอ็นบีที - การใช้แนวทางอนารยะชัดขึ้น <p>3) ผู้ใช้ความรุนแรง</p> <p>(1) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ระบุว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง</p> <p>(2) การอ้างคำพุดณ์วิชาการที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้แนวทางอนารยะชัดขึ้น <p>4) ผู้ทำผิดกฎหมาย</p> <p>(1) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยึดสนามบิน 	<p>1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่ระบุว่าผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การได้รับคะแนนนิยมจากประชาชน - การได้รับการยอมรับจากประชาชน <p>(2) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเป็นนายกฯ ที่มาจากระบอบประชาธิปไตย - การเป็นผู้รักชาติ <p>(3) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงการสนับสนุนฝ่ายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยอมรับให้ตั้งรัฐบาลพลัดถิ่น - และยอมรับเป็นนายกฯ ที่ชอบธรรม <p>2) ผู้ปฏิบัติตามขั้นตอนกฎหมาย</p> <p>(1) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเป็นนายกฯ ที่มาจากระบอบประชาธิปไตย <p>(2) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงการสนับสนุนประชาธิปไตย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเคารพในระบอบประชาธิปไตย

3.3.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ ชุมนุม	3.3.2.2.2 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล
(2) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม - การยึดสนามบิน - การยึดสถานีโทรทัศน์เอ็นบีที	

**ตารางที่ 41 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม
ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551 ที่สื่อผ่านการใช้สหบท**

3.3.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้กลวิธีทางภาษาด้วยการใช้สหบททั้งการอ้างผลสำรวจความคิดเห็น การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพุดนักวิชาการ ได้สื่อความหมายในการนำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตยด้วยการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพุดนักวิชาการ ดังนี้

(1) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ออกมาตำหนิผู้ชุมนุมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบุกยึดท่าอากาศยานดอนเมืองและท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เช่น “กระทรวงต่างประเทศสหรัฐ-สหภาพยุโรปออกแถลงการณ์เตือนมีอบพันธมิตรให้เลิกยึดสนามบินสุวรรณภูมิ-ดอนเมือง ซึ่งเป็นวิธีประท้วงที่ไม่เหมาะสม จี้ให้มีอบเคารพกฎหมายและประชาธิปไตย” (ข่าวสด, 30/11/51)

(2) การอ้างคำพุดนักวิชาการในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การแสดงให้เห็นว่าไม่เห็นด้วยกับแนวคิดเรื่องการเมืองใหม่ของฝ่ายผู้ชุมนุม พทม. เช่น “นักวิชาการจัดเสวนา ระดมสมองหาทางออก ฉะแหล่งการเมืองใหม่ ไม่ใช่ทางผ่าวิกฤติประเทศ” (เดลินิวส์, 7/9/51)

(3) การอ้างคำพุดนักวิชาการในลักษณะของการออกมาตำหนิหรือท้วงติงฝ่ายผู้ชุมนุมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบุกยึดท่าอากาศยานดอนเมืองและท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เช่น “กลุ่ม 5 อาจารย์ธรรมศาสตร์ แถลงการณ์ประณาม พันธมิตรฯ ปิดสนามบิน ทำเศรษฐกิจชาติพินาศ” (เดลินิวส์, 1/12/51)

การใช้สหบทในลักษณะเช่นนี้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการกระทำต่าง ๆ ของผู้ชุมนุมเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย

2) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อนแก่สังคม ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อนแก่สังคมด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็น การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ซึ่งภาพตัวแทนในลักษณะนี้ต่างจากการเป็นผู้ใช้ความรุนแรงในแง่ของผู้ที่ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายอาจมิได้เป็นผู้ใช้ความรุนแรงร่วมด้วย เป็นแต่เพียงสร้างความเดือดร้อนรำคาญใจให้แก่สังคมหรือให้แก่คนใดคนหนึ่งเท่านั้น แต่ถ้าหากเป็นการใช้ความรุนแรงที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนรำคาญใจร่วมด้วย การกระทำของบุคคลนั้นก็สื่อถึงภาพของการเป็นผู้ใช้ความรุนแรงและสร้างความเดือดร้อนวุ่นวายให้แก่ผู้อื่นในขณะเดียวกัน สำหรับตัวอย่างของการใช้สหบทที่สื่อภาพของผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อนแก่สังคม มีดังนี้

(1) การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่ชี้ให้เห็นว่ามีผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุมด้วยการนำเสนอให้เห็นว่ามีผู้ต้องการให้ผู้ชุมนุมยุติการชุมนุม เช่น “โพลชี้คนกทม.และตจว. 66% อยากให้ยุติการชุมนุม” (ข่าวสด, 9/6/51) การไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ เช่น “นิด้าโพลสำรวจความคิดเห็น ชาวบ้านทั่วประเทศไม่เห็นด้วยกับกลุ่มพันธมิตรฯ” (เดลินิวส์, 17/6/51) และความนิยมที่มีต่อผู้ชุมนุมลดลง เช่น “เอแบคโพลสำรวจล่าสุดพบความนิยมพันธมิตรฯตกฮวบ ขณะฝ่ายเป็นกลางกลับเพิ่มขึ้น” (ข่าวสด, 8/11/51)

(2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ตำหนิการกระทำในเชิงขั้วปลุกปั่นของฝ่ายผู้ชุมนุมที่อาจจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวายตามมา เช่น “สหรัฐตั้งพธม.หยุดยั้ง... รัฐบาลสหรัฐแสดงความเสียใจต่อเหตุรุนแรง กังวลพธม.ขั้วปลุกปั่นให้เกิดความรุนแรง เรียกร้องให้ยึดแนวทางสันติ” (ข่าวสด, 10/10/51)

(3) การอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวายด้วยการบุกยึดอาคารที่ทำการสถานีโทรทัศน์เอ็นบีที เช่น “บุกปิดเอ็นบีที ตร.จับทันที 85 คน ผงะปีน 3 กระจับอก "หมัก" แถลงกร้าว สั่งดำเนินคดีหมด” (ข่าวสด, 27/8/51) ตำหนิการบุกยึดท่าอากาศยานดอนเมืองและสุวรรณภูมิ เช่น “กลุ่ม 5 อาจารย์ธรรมศาสตร์ แถลงการณ์ประณามพันธมิตรฯ ปิดสนามบิน ทำเศรษฐกิจชาติพินาศ” (เดลินิวส์, 1/12/51) รวมทั้งตำหนิการใช้แนวทางอนารยะขัดขืนของผู้ชุมนุมว่าเป็นการสร้างวุ่นวายมิได้เป็นการใช้แนวทางชุมนุมอย่างสันติตามที่ควรจะเป็น เช่น “บุกปิดเอ็นบีที...นักวิชาการ"จวก "อนารยะขัดขืน"!...นักวิชาการติติงพันธมิตรเป็น"อนารยะขัดขืน" (ข่าวสด, 27/8/51)

การใช้สหบทที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อนแก่สังคมเช่นนี้ ได้ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อผู้คนในสังคมจนมีทั้งผู้ที่ออกมาแสดงความคิดเห็นให้ยุติการชุมนุม การแสดงให้เห็นว่าความนิยมที่มีต่อผู้ชุมนุมที่ลดลง และการออกมาตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมที่ออกมาสร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย

3) ผู้ใช้ความรุนแรง ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรง ด้วยการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ดังนี้

(1) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่สื่อให้เห็นว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรงด้วยการประกาศเตือนหรือห้ามพลเมืองเข้ามาในประเทศไทย เช่น “อังกฤษ-ออสเตรเลียประกาศเตือนพลเมือง ไทยยังอันตราย มีความไม่แน่นอนและเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุปะทะรุนแรงขึ้นอีก จึงขอให้ระวังตัว และหลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีการชุมนุมประท้วง” (มติชน, 10/10/51)

(2) การอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการตำหนิการใช้แนวทางอารยะขัดขืนของผู้ชุมนุมที่มุ่งใช้ความรุนแรงมากกว่าการชุมนุมด้วยสันติวิธี เช่น “นักวิชาการหลายสถาบันร่วมออกแถลงการณ์เรียกร้องให้พันธมิตรยุติการเผชิญหน้า ช่วยให้เกิดการนองเลือด นำไปสู่การรัฐประหารระบุมือบ่มแต่เอาชนะอย่างเดียว ทำลายความชอบธรรมของอารยะขัดขืน ไม่ควรใช้มวลชนเป็นโล่กำบัง เป็นเดิมพันเพื่อบรรลุเป้าหมายทางการเมือง” (ข่าวสด, 31/8/51)

การใช้สหบทในลักษณะดังที่กล่าวมานี้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่กำลังดำเนินอยู่มีความรุนแรงและฝ่ายผู้ชุมนุมเองก็เป็นผู้ก่อความรุนแรงมิได้ใช้แนวทางอารยะขัดขืนต่อต้านอำนาจรัฐอย่างสันติไม่ใช้ความรุนแรงตามที่ได้เคยกล่าวอ้างไว้

4) ผู้ทำผิดกฎหมาย ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย ด้วยการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ดังนี้

(1) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการตำหนิติติงเนื่องจากไม่เห็นด้วยต่อการบุกยึดท่าอากาศยานดอนเมืองและท่าอากาศยานสุวรรณภูมิของฝ่ายผู้ชุมนุม เช่น “กระทรวงต่างประเทศสหรัฐ-สหภาพยุโรปออกแถลงการณ์เตือนมือบ่มพันธมิตรให้เลิกยึดสนามบินสุวรรณภูมิ-ดอนเมือง ชี้เป็นวิธีประท้วงที่ไม่เหมาะสม จี้ให้มือบ่มเคารพกฎหมายและประชาธิปไตย” (ข่าวสด, 30/11/51)

(2) การอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการออกมาตำหนิหรือท้วงติงฝ่ายผู้ชุมนุมที่กระทำในสิ่งที่ผิดกฎหมายด้วยการบุกยึดที่ทำการสถานีโทรทัศน์เอ็นบีที (NBT) เช่น “บุกปิดเอ็นบีที

ตร.จับทันที85คน ผงะป็น3กระบอก "หมัก"แกลงกร้าว สั่งดำเนินคดีหมด" (ข่าวสด, 27/8/51) และการบุกยึดท่าอากาศยานดอนเมืองและสุวรรณภูมิ เช่น "กลุ่ม 5 อาจารย์ธรรมศาสตร์ แกลงการณ์ ประณาม พันธมิตรฯ ปิดสนามบิน ทำเศรษฐกิจชาติพินาศ ประณาม "อนุพงษ์" และผู้สนับสนุนที่ก่อรัฐประหารเจียบ และสนับสนุนรัฐบาลให้ใช้กฎหมายจัดการ" (เดลินิวส์, 1/12/51)

การใช้สหบทในลักษณะต่างๆที่กล่าวมาข้างต้นได้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากการใช้สหบทในลักษณะนี้ได้สื่อให้เห็นว่าการกระทำของผู้ชุมนุมเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย

3.3.2.2.2 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลถือเป็นกลวิธีที่ช่วยเน้นย้ำภาพตัวแทนในแง่ลบที่เป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้เด่นชัดยิ่งขึ้น การใช้สหบทที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลทั้งการอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่างๆ และการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ได้สื่อความหมายในการนำเสนอภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) **ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ** ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็น และการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ดังนี้

(1) การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล ทั้งการได้รับคะแนนนิยมจากประชาชน เช่น "โพลชี้คนสนใจข่าวเขาพระวิหารอันดับ 1 ชี้คะแนนนิยมหมักดีขึ้นหลังมี 6 มาตรการ 6 เดือน" (ข่าวสด, 21/7/51) และการได้รับการยอมรับจากประชาชน เช่น "โพลฟันธงประช.ยอมรับสมชาย...โพลฟันธงเสียงหนุน "สมชาย" มีมากกว่าเสียงต้าน" (เดลินิวส์, 28/10/51)

(2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาลทั้งการเป็นนายกรัฐมนตรีที่มาจาก การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย เช่น "ทูตอังกฤษชื่นชมไทยได้นายกฯมาจากกระบอบประชาธิปไตย" (เดลินิวส์, 27/9/51) และแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาลว่าเป็นผู้รักชาติ เช่น "สิงคโปร์ชม"นพดล"รักชาติ" (มติชน, 12/7/51)

(3) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับหรือสนับสนุนฝ่ายรัฐบาลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยการยอมรับให้นายทักษิณ ชินวัตร ตั้งรัฐบาลพลัดถิ่น

หลังจากลี้ภัยการเมืองอยู่ในต่างประเทศ เช่น “*“บาฮามาส”* เปิดทาง *“ทักษิณ”* ตั้งรบ.พลัดถิ่น.. *“รัฐบาลบาฮามาสอ้อม”* “*แม่่ว*” ให้ใช้ดินแดนตั้งรัฐบาลพลัดถิ่น *“ลี้ภัยช่วยชีแจงประชาคมโลก”* (มติชน, 13/11/51) และการเตรียมพิจารณาอภัยรับนายทักษิณ เป็นนายกรัฐมนตรีที่ชอบธรรมของไทย เช่น *“หลายชาติในทวีปอเมริกาเล็งรับรองเป็นนายกฯที่ชอบธรรมของไทย”* (มติชน, 13/11/51)

การใช้สหบทในลักษณะของการแสดงให้เห็นว่าประชาชนที่ไปสำรวจความคิดเห็นและบุคคลผู้เป็นตัวแทนของชาติต่าง ๆ ยังคงสนับสนุนและชื่นชมฝ่ายรัฐบาลหรืออดีตฝ่ายรัฐบาลได้เน้นย้ำให้เห็นว่าฝ่ายรัฐมีความชอบธรรมในการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ ในขณะที่เดียวกันก็ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาประท้วงต่อต้านรัฐบาลที่มีความชอบธรรมดังกล่าว

2) ผู้ปฏิบัติตามขั้นตอนกฎหมาย ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้องตามกฎหมายด้วยการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างชาติ ดังนี้

(1) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาลในแง่ของการมาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย เช่น *“ทูตอังกฤษชื่นชมไทยได้นายกฯ มาจากระบอบประชาธิปไตย”* (เดลินิวส์, 27/9/51)

(2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นล้วนสนับสนุนระบอบประชาธิปไตย และต้องการให้ประเทศไทยดำเนินการต่าง ๆ ตามระบอบประชาธิปไตย เช่น *“สหรั้วอนทุกฝ่ายเคารพ กม. และจัดการปัญหาโดยผ่านระบอบประชาธิปไตย (ไทยรัฐ, 10/10/51)”*

การอ้างประกาศ แถลงการณ์ หรือคำพูดของต่างชาติเช่นนี้ได้สื่อให้เห็นภาพของฝ่ายรัฐบาลในการเป็นรัฐบาลที่มาจากขั้นตอนที่ถูกต้องตามกฎหมายด้วยการเลือกตั้งตามวิถีทางในระบอบประชาธิปไตย การแสดงความชื่นชมรัฐบาลที่มีนายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง รวมทั้งการเรียกร้องให้ทุกฝ่ายเคารพในระบอบประชาธิปไตย จึงเป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่การทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองของรัฐบาล ในขณะที่เดียวกันก็ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ออกมาต่อต้านรัฐบาลที่มาจากเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

3.4 สรุปกลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมปี พ.ศ.2549-2551

การใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏอย่างหลากหลายในสื่อแต่ละฉบับ ได้นำเสนอภาพผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ผลการศึกษาสามารถสรุปภาพตัวแทนที่ชอบธรรม เป็นกลาง และไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม รวมทั้งภาพตัวแทนส่วนหนึ่งของฝ่ายรัฐบาลที่ช่วยเน้นย้ำภาพในด้านบวกหรือลบของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในสื่อแต่ละฉบับได้ดังตาราง

ภาพตัวแทน ผู้ชุมนุม	ผู้กระทำ ทางสังคม	กลวิธี ทางภาษา	ภาพตัวแทน	
เป็น กลาง	ฝ่าย ผู้ชุมนุม	คำแทน	เป็นกลาง	1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล
	ผู้ชุมนุม	กระบวนกา	เป็นกลาง	1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล
	ฝ่าย รัฐบาล	คำแทน	เป็นกลาง	1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย
ชอบ ธรรม	ฝ่าย ผู้ชุมนุม	คำแทน	ชอบธรรม	1) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ
				2) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล
				3) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่างๆ
	กระบวนกา	ชอบธรรม	1) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่างๆ	
			2) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ	
			3) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล	
	สหบท	ชอบธรรม	1) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ	
			2) ผู้ไม่มีความชอบธรรม และ/หรือผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม	
			3) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ	
ฝ่าย รัฐบาล	คำแทน	ไม่ชอบธรรม	1) ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ	
			2) ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ	
			3) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ	
สหบท	ไม่ชอบธรรม	1) ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ		
		2) ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม		
		3) ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ		
ไม่ ชอบ ธรรม	ฝ่าย ผู้ชุมนุม	คำแทน	ไม่ชอบธรรม	1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน
				2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย
				3) ผู้ใช้ความรุนแรง
	กระบวนกา	ไม่ชอบธรรม	1) ผู้ใช้ความรุนแรง	
			2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม	
			3) ผู้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวาย	
	สหบท	ไม่ชอบธรรม	1) ผู้ใช้ความรุนแรง	
			2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย	
			3) ผู้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวาย	
ฝ่าย รัฐบาล	คำแทน	ชอบธรรม	1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ	
			2) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ	
			3) ผู้ปฏิบัติตามขั้นตอนกฎหมาย	

ตารางที่ 42 ภาพรวมของภาพแทนผู้ชุมนุมที่นำเสนอ
ผ่านกลวิธีทางภาษาในการชุมนุมทางการเมืองปี 2549-2550

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ในบทนี้ผู้วิจัยได้ศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551 ของผู้ชุมนุมกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) โดยศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนที่เป็นกลาง ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม และภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมด้วยการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม การใช้ชนิดกระบวนการ และการใช้สหบท ในบทที่ 4 ผู้วิจัยจะศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2552-2553 ของกลุ่มผู้ชุมนุมแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เป็นลำดับต่อไป

975338140

บทที่ 4

กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553

บทนี้ผู้วิจัยจะศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 ของผู้ชุมนุมกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ซึ่งออกมาชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในสองช่วงเวลา ดังนี้

ช่วงเวลา		คู่ขัดแย้ง	
เริ่มการชุมนุม	สิ้นสุดการชุมนุม	ผู้ชุมนุม	รัฐบาล
26 มีนาคม 2552	14 เมษายน 2552	แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พรรคประชาธิปัตย์) (17 ธันวาคม 2551- 5 สิงหาคม 2554)
12 มีนาคม 2553	19 พฤษภาคม 2553	แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พรรคประชาธิปัตย์) (17 ธันวาคม 2551- 5 สิงหาคม 2554)

ตารางที่ 43 การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2552-2553

(1) การชุมนุมตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2552-24 เมษายน 2552 กลุ่มผู้ชุมนุม นปช.ได้ชุมนุมครั้งใหญ่เพื่อขับไล่รัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จากพรรคประชาธิปัตย์ ที่เข้ามาจัดตั้งรัฐบาลแทนพรรคพลังประชาชนซึ่งกลุ่มผู้ชุมนุมเห็นว่ารัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ขาดความชอบธรรมเนื่องจากมิได้เป็นพรรคที่มีเสียงข้างมากจากการเลือกตั้ง จึงเรียกร้องให้นายอภิสิทธิ์ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และให้ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ และนายชาญชัย ลิขิตจิตถะ ลาออกจากตำแหน่งองคมนตรี การชุมนุมเริ่มรุนแรงมากขึ้นเมื่อกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. บุกไปยังการประชุมผู้นำอาเซียนที่พัทยาเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2552 จนรัฐบาลต้องประกาศเลื่อนการประชุมพร้อมทั้งประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตพื้นที่เมืองพัทยา และจังหวัดชลบุรี การชุมนุมในครั้งนี้ได้ยุติลงหลังจากที่รัฐบาลประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินและจัดตั้งกองอำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (กอฉ.) ส่งผลให้แกนนำของกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ประกาศยุติการชุมนุม และเข้ามาขอตัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2552

(2) 12 มีนาคม 2553-19 พฤษภาคม 2553 กลุ่มผู้ชุมนุม นปช. เริ่มรวมตัวชุมนุมอีกครั้งเพื่อต่อต้านรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ด้วยการกดดันและเรียกร้องให้ยุบสภาและจัดการเลือกตั้งใหม่โดยเร็วที่สุดแต่ทั้งสองฝ่ายก็ไม่สามารถเจรจาตกลงกันได้ การชุมนุมในครั้งนี้ทวีรุนแรงมากขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่เริ่มสลายการชุมนุมในวันที่ 10 เมษายนจนเป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต หลังจากนั้นก็ได้เกิดการปะทะกันระหว่างฝ่ายผู้ชุมนุมกับฝ่ายเจ้าหน้าที่เป็นระยะ หลังจากที่ทหารเข้าสลายการ

ชุมนุมในพื้นที่ชุมนุมบริเวณแยกราชประสงค์ เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2553 และศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) เริ่มปฏิบัติการยึดพื้นที่คืนบริเวณสวนลุมพินีและบริเวณแยกราชประสงค์จนเป็นผลสำเร็จ แกนนนำ นปช. จึงประกาศยุติการชุมนุม และเข้ามอบตัว ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2553

ในบทนี้ผู้วิจัยจะศึกษาทฤษฎีทางภาษาในการเสนอผู้กระทำทางสังคม (social actors) และการกระทำทางสังคม (social action) ที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมประท้วงทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 ด้วยการวิเคราะห์ตัวบทเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่นำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ในบทนี้จึงแบ่งการวิเคราะห์เป็นสามส่วน ส่วนแรกเป็นการใช้คำแทนที่นำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of social actors) ส่วนที่สองเป็นการใช้ชนิดกระบวนการ (Transitivity analysis) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างบทบาทของผู้มีส่วนร่วมในประโยค ส่วนที่สามเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทหนังสือพิมพ์กับตัวบทอื่น ได้แก่ การใช้สหบท (intertextuality) โดยวิเคราะห์ทั้งกลวิธีทางภาษาและภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้กลวิธีทางภาษาดังกล่าว ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

4.1 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 แบ่งการวิเคราะห์เป็นสองส่วน ได้แก่ กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน และภาพตัวแทนผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

4.1.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน

การวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานข่าวการชุมนุมประท้วงในปี พ.ศ.2552-2553 ในส่วนนี้มุ่งพิจารณาการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม (social actors) ในสื่อหนังสือพิมพ์ภาษาไทยโดยใช้แนวคิดของฟาน ลีอูเวน (van Leeuwen, 1996) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of Social Actors) เพื่อศึกษาวิธีการที่ผู้กระทำทางสังคม (social actors) ถูกนำเสนอ (represented) ในตัวบท ทั้งนี้ แนวทางการวิเคราะห์การนำเสนอผู้กระทำทางสังคมของฟาน ลีอูเวน (van Leeuwen, 1996) มีการวิเคราะห์ส่วนหนึ่งเป็นการพิจารณาสิ่งที่ขาดหายไปจากตัวบท แต่เนื่องจากข้อจำกัดของตัวบทที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ได้เก็บจากเนื้อข่าวทั้งหมดแต่เป็นการเก็บข้อมูลเฉพาะในส่วนของพาดหัวข่าวและบรรณานำ การพิจารณาสิ่งที่ขาดหายไปจากตัวบทจึงอาจไม่สามารถวิเคราะห์ได้จากข้อมูลที่นำมาศึกษา ด้วยเหตุนี้ ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะพิจารณาการนำเสนอผู้กระทำทางสังคมเฉพาะลักษณะการใช้คำอ้างถึงที่ปรากฏในตัวบทเท่านั้น ผลการศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละ

ฉบับนำเสนอผู้กระทำทางสังคมด้วยการใช้คำแทนทั้งในลักษณะที่เหมือนและแตกต่างกัน ในส่วนของ การใช้คำแทนผู้กระทำจะแยกพิจารณาเป็น 2 กลุ่ม คือ การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึง “ฝ่ายผู้ชุมนุม” และ การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึง “ฝ่ายรัฐบาล” ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.1 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายผู้ชุมนุม

จากการศึกษาตัวบทข่าวการชุมนุมประท้วงในช่วงปี พ.ศ.2552-2553 ผู้วิจัยพบว่าการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงผู้กระทำทางสังคมฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวบทสื่อหนังสือพิมพ์ มีทั้งการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึง “ผู้ชุมนุมทางการเมือง” ซึ่งเป็นผู้กระทำทางสังคมที่มีบทบาทเป็นผู้กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงรวมทั้งการปะทะกับฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้ชุมนุมกลุ่ม “แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ” (นปช.) และ การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึง “หัวหน้าผู้นำการชุมนุม” ที่เป็นผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมในการทำกิจกรรมทางการเมืองเพื่อประท้วงต่อต้านรัฐบาล จากข้อมูลในพาดหัวข่าวและบรรณานำที่ศึกษาพบว่าผู้นำการชุมนุมที่ปรากฏการใช้คำแทนบุคคลที่หลากหลาย ได้แก่ “นายทักษิณ ชินวัตร” “นายฉัตรชัย ไสยเกื้อ” “นายจตุพร พรหมพันธุ์” “นายวีระ มุสิกพงศ์” “นายแพทย์เหวง โตจิราการ” “นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง” “นายจักรภพ เพ็ญแข” และ “นายขวัญชัย ไพรพนา” ผลการศึกษาพบการใช้คำแทนนำเสนอภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมทั้งการใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลาง และ การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ดังนี้

4.1.1.1.1 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาพบการเลือกใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพในด้านที่สื่อความชอบธรรมในการชุมนุมประท้วงโดยใช้การรวมกลุ่ม การระบุบทบาทหน้าที่ การประเมินค่า และการระบุตัวตน ดังนี้

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การรวมกลุ่ม	1.1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน	มวลชน, มวลชนแดง, มวลชนเสื้อแดง, มวลชนคนเสื้อแดง, มวลชนคนกรุง, มวลมหาชน, มหาชนคนเสื้อแดง
	1.2) กลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล	คนนับหมื่น, ...กว่า 3 หมื่นคน, ...7 หมื่น, ...หลายหมื่นคน, ...นับแสน, ...เรือนแสน, แสนแดง, ...จำนวนเฉียดแสน
2) การระบุบทบาทหน้าที่	2.1) ผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ	อดีตนายกฯ, อดีตนายกรัฐมนตรี, อดีตนายกฯ ไทย, หมอเหวง
3) การประเมินค่า	3.1) ผู้ชุมนุมด้วยสันติวิธี	พิราบ, สายพิราบ, อหิงสา, สายอหิงสา
	3.2) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ	เหยื่อ, เหยื่อกระสุนเจาะหัว
	3.3) ผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ	วีรชน

975338140

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
4) การระบุตัวตน	4.1) ผู้เป็นตัวแทนประชาชน จากทั่วประเทศ	เสื้อแดงตจว., เสื้อแดงอีสาน, แดงเหนือ, แดงเหนือ-อีสาน, เสื้อแดง พญา, แดงเชียงใหม่, แดงเชียงราย, เสื้อแดงขอนแก่น, แดงขอนแก่น, แดงโคราช
	4.2) ผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง	ประชาชน
	4.3) ผู้อยู่ในเพศสภาพ ที่มีได้ก่อความรุนแรง	ชาย-หญิง, ผู้หญิง, กลุ่มสตรีเสื้อแดง

ตารางที่ 44 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี
2552-2553

1) การรวมกลุ่ม

การอ้างถึงกลุ่มผู้ชุมนุมที่สื่อความหมายในด้านที่ชอบธรรมด้วยการใช้คำแสดงการรวมกลุ่มในลักษณะของการแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีปริมาณมาก และการเน้นย้ำให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีจำนวนมากมายังนี้

1.1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน

การใช้คำแทนด้วยการรวมกลุ่มที่ระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนจำนวนมากที่มารวมตัวกันจนเป็นกลุ่มใหญ่ โดยการใช้คำแทนคือ “มวลชน, มวลมหาชน, มหาชน” หรือการใช้ร่วมกับการระบุกลุ่มผู้ชุมนุม เช่น “*มวลชนแดง, มวลชนเสื้อแดง, มวลชนคนเสื้อแดง, มวลชนคนกรุง, มหาชนคนเสื้อแดง*” ผลการศึกษาพบว่าการใช้คำแทนผู้ชุมนุมในลักษณะเช่นนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในมติชนและไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (9) รัฐบาลเปิดประตูเจรจารอบ 3 ยืน 9 เดือนยุบลภา พร้อมลือกวันเลือกตั้ง 23 ม.ค. 54 แต่ “เสื้อแดง” ลั่นเจรจาลบแล้ว ปลูก*มวลชน*เข้ากรุง 3 เม.ย. (ไทยโพสต์, 31/3/53)
- (10) *มวลชน*จากตจว.ชุดสองทยอยเข้ามาสมทบอย่างคึกคัก ขนเสบียงอาหารเสื้อผ้ามาเพียบ (ข่าวสด, 20/3/53)
- (11) เผยผลสอบเมธี ขยายผลพบก่อการร้ายแฝง*มวลชนเสื้อแดง* 200 คน (ผู้จัดการฯ, 24/4/53)
- (12) “3 เกลอส” ฮึดสู้ปรับแผนลุยเคลื่อนพลตั้ง*มวลชนคนกรุง*ช่วย (เดลินิวส์, 19/3/53)
- (13) บี๊กิจิซู”ที่สดุในโลก”ปลื้มมือบ*มวลมหาชน*” แดงรุกต่อตามบี”มาร์ค (มติชน, 21/3/53)
- (14) *มหาชนคนเสื้อแดง*รวมพลังครั้งใหญ่ ระดมพลคึกคักล้นหลามแต่ย่ำรุ่ง (ไทยรัฐ, 9/4/52)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการใช้คำแทนผู้ชุมนุมที่แสดงการรวมกลุ่มในตัวอย่างที่ (1)-(2) ได้แก่ “มวลชน” ในไทยโพสต์และข่าวสด การใช้คำแสดงการรวมกลุ่มร่วมกับการเรียกชื่อกลุ่มในตัวอย่างที่ (3) ได้แก่ “มวลชนเสื้อแดง” ในผู้จัดการ การใช้คำแสดงการรวมกลุ่มร่วมกับการระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่อยู่ในบริเวณใดในตัวอย่างที่ (4) ได้แก่ “มวลชนคนกรุง” ในเดลินิวส์ รวมทั้งการใช้คำแสดง

การรวมกลุ่มในตัวอย่างที่ (5)-(6) ที่เน้นย้ำให้เห็นจำนวนที่มากมายของผู้ชุมนุมด้วยการใช้ร่วมกับคำว่า “มหา” คือ “มวลมหาชน” และ “มหาชนคนเสื้อแดง” ที่ปรากฏในมติชนและไทยรัฐ ล้วนนำเสนอให้เห็นว่าเป็นการรวมตัวกันของประชาชนจำนวนมาก โดยเฉพาะ “มวลมหาชน” และ “มหาชนคนเสื้อแดง” ที่นำเสนอภาพให้เห็นอย่างชัดเจนว่ากลุ่มประชาชนที่มารวมตัวกันเป็นกลุ่มมวลชนและกลุ่มประชาชนที่มีขนาดใหญ่มาก

1.2) กลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล

ผลการศึกษาพบการใช้คำแทนด้วยการระบุจำนวนผู้ชุมนุมเพื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีจำนวนมาก ทั้งจำนวนหลักหมื่นไปจนถึงจำนวนหลักแสน คือ “คนนับหมื่น, ...กว่า 3 หมื่นคน, ...7 หมื่น, ...หลายหมื่นคน, ...นับแสน, ...เรือนแสน, แสน'แดง', ...จำนวนเฉียดแสน” โดยมีปรากฏร่วมกับการระบุว่าเป็นผู้ชุมนุมกลุ่มใด เช่น “เสื้อแดงนับแสน, คนนับแสน, แดงเรือนแสน, แสน'แดง', คนเสื้อแดงจำนวนเฉียดแสน, คนเสื้อแดงหลายหมื่นคน, แดง 7 หมื่น, กองทัพเสื้อแดงกว่า 3 หมื่นคน, คนนับหมื่น” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนด้วยการระบุจำนวนที่มากมายของฝ่ายผู้ชุมนุมปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน เดลินิวส์ และไทยรัฐ แต่ไม่ปรากฏในไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (1) แสน'แดงล้อมบ้านป่าเส้นตายเย็นนี้ (ข่าวสด, 9/4/52)
- (2) เสื้อแดงนับแสนร่วมชุมนุมใหญ่ยึดหน้าบ้านป่า (มติชน, 9/4/52)
- (3) แดงเรือนแสนเป้าหมายบ้านสี่เสา (ไทยรัฐ, 8/4/52)
- (4) คนเสื้อแดงจำนวนเฉียดแสนจากจุดต่าง ๆ ทุกภาค ทอยยกกันเดินทางบุกเข้ากรุงเทพฯ (เดลินิวส์, 14/3/53)
- (5) แดง 7 หมื่นสมทบ! มุ่งสู่กรุง (ไทยรัฐ, 13/3/53)
- (6) แดงรุกต่อตามบี'มาร์ค ส่งคนนับหมื่นประกบทุกแห่ง (มติชน, 21/3/53)

จากตัวอย่างจะเห็นทั้งการระบุว่าผู้ชุมนุมมีจำนวนหลักแสนหรือใกล้เคียงหลักแสนในตัวอย่างที่ (1)-(4) ได้แก่ “แสน'แดง', เสื้อแดงนับแสน, แดงเรือนแสน, คนเสื้อแดงจำนวนเฉียดแสน” และการระบุว่าผู้ชุมนุมมีจำนวนหลักหมื่น ในตัวอย่างที่ (5)-(6) ได้แก่ “แดง 7 หมื่น, คนนับหมื่น” การระบุจำนวนผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้นำเสนอภาพให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมการชุมนุมในครั้งนี้มีจำนวนมากมาย

นอกจากการระบุจำนวนผู้ชุมนุมในลักษณะข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าในการระบุจำนวนผู้ชุมนุมยังได้ปรากฏการใช้จำนวนหลักแสนเพื่อระบุถึงผู้ชุมนุมหลักหมื่น ได้แก่ “มือบเสื้อแดงครึ่งแสน” ในหนังสือพิมพ์ข่าวสด และ “คนเสื้อแดงจำนวนเฉียดแสนจากจุดต่าง ๆ ทุกภาค” ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ รวมทั้งการใช้จำนวนหลักพันมาระบุถึงผู้ชุมนุมหลักร้อย ได้แก่ “มวลชนคนเสื้อแดงครึ่งพัน, เสื้อแดงครึ่งพัน” ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน ดังตัวอย่าง

- (7) “แม้ว่า”โฟนอินร้อนแรงต่อหน้ามือบเสื้อแดงครึ่งแสน (ข่าวสด, 28/3/52)
- (8) คนเสื้อแดงจำนวนเฉียดแสนจากจุดต่าง ๆ ทุกภาค ทอยยกกันเดินทางบุกเข้ากรุงเทพฯ (เดลินิวส์, 14/3/53)

(9) "แรมโบ้อีสาน" นำมวลชนคนเสื้อแดงครึ่งพัน โจมตีประท้วงขับไล่รัฐบาล (ไทยรัฐ, 26/3/53)

(10) เสื้อแดงครึ่งพันร่วมรับศพเสธ.แดงในชุดลายพรางแน่นวัดโสมนัสฯ (มติชน, 18/5/53)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่าง จะเห็นว่าการใช้คำแทนแสดงการรวมกลุ่มด้วยระบุจำนวน ผู้ชุมนุมโดยใช้จำนวนหลักแสนระบุถึงผู้ชุมนุมจำนวนหลักหมื่น ได้แก่ “มี**อบ**เสื้อแดงครึ่งแสน, คนเสื้อแดงจำนวน**เฉียด**แสนจากจุดต่าง ๆ **ทุกภาค**” ในตัวอย่างที่ (7)-(8) ได้นำเสนอให้เห็นภาพของผู้ชุมนุมที่มีจำนวนมากว่าการระบุว่า “มี**อบ**เสื้อแดง**ห้าหมื่น**” หรือ “คนเสื้อแดงจำนวน**หลายหมื่น**” เช่นเดียวกับการใช้จำนวนหลักพันมาระบุถึงผู้ชุมนุมหลักร้อย ได้แก่ “**มวลชนคนเสื้อแดงครึ่งพัน**, **เสื้อแดงครึ่งพัน**” ในตัวอย่างที่ (9)-(10) ได้นำเสนอให้เห็นภาพของผู้ชุมนุมที่มีจำนวนมากว่าการระบุว่า “**มวลชนคนเสื้อแดงห้าร้อย**” หรือ “**เสื้อแดงห้าร้อยคน**”

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุจำนวนเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการชุมนุมในครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในประเทศเป็นจำนวนมากดังจะเห็นได้จากการใช้คำแทนที่แสดงให้เห็นจำนวนที่มากมายมหาศาลของผู้เข้าร่วมการชุมนุม

2) การระบุบทบาทหน้าที่

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ ได้แก่ การชี้ให้เห็นว่าผู้นำการผู้ชุมนุมเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1) ผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ

ผลการศึกษาพบการระบุบทบาทหน้าที่เพื่อนำเสนอภาพในแง่บวกของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยลักษณะการระบุที่ชี้ให้เห็นว่าผู้นำการผู้ชุมนุมเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ ทั้งการระบุตำแหน่งหน้าที่ที่สำคัญในอดีต เช่น “**อดีตนายกฯ, อดีตนายกรัฐมนตรี, อดีตนายกฯ ไทย**” การระบุยศหรือตำแหน่ง เช่น “**พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร, พ.ต.ท.ทักษิณ, พล.ต.ชัตติยะ, เสธ.แดง**” และการระบุอาชีพที่น่าเชื่อถือ เช่น “**หมอเหวง**” ดังนี้

การใช้คำแทนด้วยการระบุตำแหน่งหน้าที่ในอดีต ได้แก่การใช้คำแทนที่ระบุให้เห็นถึงตำแหน่งอดีตนายกรัฐมนตรีของนายทักษิณ ชินวัตร เช่น “**อดีตนายกฯ, อดีตนายกรัฐมนตรี, อดีตนายกฯ ไทย**” ซึ่งปรากฏในสื่อทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

(1) ช่างภาพชื่อดัง-กราฟฟิคดีไซน์ ชำแหละรูป “ทักษิณ” โฉวในทวีตเตอร์ทั้งหมด ตัดต่อ 100% ซัดฝีมือห่วย-ไม่เนียน **แค้นมือสมัครเล่น** ชี้แสงเงาผิดธรรมชาติ ทนนะได้ **อดีตนายกฯ** มีเกียรติพอ ไม่ใช่ช่างภาพนัดมาตัดต่อรูป (ไทยโพสต์, 27/4/53)

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

- (2) “อภิสิทธิ์” ดึงไม่เหมาะกล่าวหาประธานองคมนตรี วอนทุกฝ่ายร่วมกันตำหนิ ยัน “ป่าเปรม” ไม่เกี่ยว ปชป. และการเมือง ตอกกลับ อดีตนายกฯ บอกใครเรียนเศรษฐศาสตร์เบื้องต้นย่อมรู้ถึงจังหวะต้องกู้เพื่อแก้วิกฤต (ผู้จัดการ, 30/3/52)
- (3) ลื่อนอกตีข่าว อดีตนายกฯ ไทย เตรียมลี้ภัยอยู่ฟิจิ (ข่าวสด, 20/4/53)
- (4) “กษิด” จี๊สละสัญชาติไทย รักแผ่นดิน ท้า “ทักษิณ” คืนพาสปอร์ต อดีตนายกฯ สอนสติไม่ดี (มติชน, 1/4/52)
- (5) อดีตนายกฯ ให้สัมภาษณ์นักข่าวต่างชาติ ปฏิเสธเป็นผู้จุดชนวนความรุนแรงในไทย (ไทยรัฐ, 20/5/53)
- (6) “อภิสิทธิ์” ไม่สนใจ อดีตนายกฯ เหมินเจรจา (เดลินิวส์, 5/4/52)

การใช้คำแทนระบุตำแหน่งหน้าที่นายกรัฐมนตรีในอดีตร่วมกับการระบุชื่อเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ได้แก่ “อดีตนายกฯ ทักษิณ” ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (7) สาทิตย่ล้งหาพื้นที่เวลาให้คนถูกพาดพิงจาก อดีตนายกฯ ทักษิณ ชี้แจง ผ่านสถานีโทรทัศน์แห่งชาติ (ผู้จัดการ, 2/4/52)

การใช้คำแทนด้วยการระบุศทางทหารร่วมกับการระบุชื่อ ได้แก่ การใช้คำแทนนายทักษิณ ชินวัตร เช่น “พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร, พ.ต.ท.ทักษิณ” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับยกเว้นไทยโพสต์และมติชน ดังตัวอย่าง

- (8) ด้าน ‘พัชรวาท’ ไม่ขัดข้อง หากบก.กำลังพลเสนอเรื่องถอดยศ พ.ต.ท.ทักษิณ ขึ้นมา ย้ำ บิดพลี้วยาก (ผู้จัดการ, 2/4/52)
- (9) พล.ท.มะ โพธิ์งาม เพื่อนร่วมรุ่นตท.10 ของ พ.ต.ท.ทักษิณ จาก ‘ไกรศักดิ์’ ป้ายสีตท.10 (ข่าวสด, 27/3/53)
- (10) “ณัฐวุฒิ” ยัน พ.ต.ท.ทักษิณ ไม่ได้ช้้นำคนเสื้อแดง (ไทยรัฐ, 27/3/53)
- (11) พัชรวาท รองชงเรื่องถอดยศ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หลังที่ประชุมมีมติเห็นชอบ (เดลินิวส์, 1/4/52)

นอกจากนี้ ยังมีการใช้คำแทนด้วยการระบุศทางทหารร่วมกับการระบุชื่อเพื่ออ้างถึง พล.ต.ชัตติยะ สวัสดิผล คือ “เสธ.แดง” ที่ปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับดังตัวอย่างที่ (11)-(17) รวมทั้ง “พล.ต.ชัตติยะ สวัสดิผล, พล.ต.ชัตติยะ” ที่ปรากฏในไทยโพสต์ มติชน และเดลินิวส์ ดังตัวอย่างที่ (18)-(20)

- (12) มาร์คชัต “เสธ.แดง-บ๊ิกจิว” เคลื่อนไหวเชื่อมโยงกับมือบเสื้อแดง (ไทยโพสต์, 26/4/53)
- (13) “เสธ.แดง” ถูกยิงจ่อหัวเสียชีวิตภายในไม่กี่วินาที (ผู้จัดการ, 14/5/53)
- (14) แกนนำนปช.-ส.ส.เพื่อไทย-เสธ.แดง จากเทือกป้ายสียิงเอ็ม 79 จากฝั่งมือบแดง (ข่าวสด,)
- (15) “ไรเฟิลแรงสูง” ช่มสังหารเด็ดหัว เสธ.แดง! (มติชน, 14/5/53)
- (16) “เสธ.แดง” โดนแล้ว ยังเข้าหัวอาการสาหัส (ไทยรัฐ, 14/5/53)
- (17) มาร์คชัต “ทักษิณ” เสธ.แดง ชัดขวางปรองดอง (เดลินิวส์, 10/5/53)

- (18) ปี่ม! เขี้ยบบจุมก "มาร์ค" คนร้ายยิงเอ็ม 79 จากทางด่วนพระราม 6 ไปตกลานจอดรถหลังพรรคประชาธิปัตย์
ฉลองวันครบรอบ 64 ปี ตำรวจจับ 2 นาย ช่างภาพตาไวเห็น "พล.ต.ชัตติยะ" โผล่ใกล้จุดเกิดเหตุก่อนระเบิด
10 นาที (ไทยโพสต์, 7/4/53)
- (19) อนุมัติจับเพิ่ม 17แกน"นปช." พล.ต.ชัตติยะติดไฟด้วยเข้าช่วยขัด'พรก.ลูกเขิน (มติชน, 10/4/53)
- (20) "ในหลวง" พระราชทานน้ำหลวงอาบศพ พล.ต.ชัตติยะ สวัสดิผล "ตั้งโกศ 8 เหลี่ยม"ศาลา 9
(เดลินิวส์, 18/5/53)

ส่วนการระบุตำแหน่งหน้าที่อดีตนายกรัฐมนตรีร่วมกับการระบุศทางทหารและชื่อ ได้แก่
การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร คือ "พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกฯ, พ.ต.ท.ทักษิณ
ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี," ปรากฏเฉพาะในข่าวสดและไทยรัฐ ตามตัวอย่าง

- (21) รองอัยการสูงสุดชี้เป้าหมายแค่สร้างสถานการณ์ ไม่ได้หวังผลให้มีผู้บาดเจ็บ และไม่น่าเกี่ยวข้องกับการทำคดี
พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกฯ (ข่าวสด, 27/3/53)
- (22) องคมนตรีห้วงสถานการณ์บ้านเมือง ออกโรงถึงการโฟนอินของ "พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี
(ไทยรัฐ, 3/4/52)

นอกจากการใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ของนายทักษิณ ชินวัตร และ พล.ต.
ชัตติยะ สวัสดิผล จากการศึกษาพบการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายแพทย์เหวง โตจิราการ ด้วยการระบุ
อาชีพนำหน้าชื่อ คือ "หมอเหวง" ซึ่งปรากฏในหนังสือพิมพ์ที่ศึกษาเกือบทุกฉบับยกเว้นไทยโพสต์ ดัง
ตัวอย่าง

- (23) หมอเหวง ทำซ่า! อ้างทหารมีอาวุธ (ผู้จัดการ, 23/3/53)
- (24) นายกฯ มอบ"สาทิตย์" คุยแทน "หมอเหวง" ตัวแทนนปช. (ข่าวสด, 21/3/53)
- (25) "หมอเหวง" ผิดหวัง "กอร์ปศักดิ์" ไม่ใช่ทูตสันติภาพแค่คนประสาน (มติชน, 14/3/53)
- (26) หมอเหวง นำมวลชนลุยรื้อบังเกอร์ทหารขอเปิดด่านข้างสวนสัตว์ดุสิตหวัดปะทะกัน (ไทยรัฐ, 24/3/53)
- (27) ตัวแทนรัฐบาลเจรจาด่วนกับคนเสื้อแดง "วีระ-จตุพร-หมอเหวง" หาข้อยุติความขัดแย้งทางการเมือง
(เดลินิวส์, 29/3/53)

ในสังคมไทย หมอหรือแพทย์ถือเป็นหนึ่งในวิชาชีพที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไทยเห็นว่า
น่าเชื่อถือและให้ความเคารพ เนื่องจากเป็นอาชีพที่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชีวิตและร่างกายของมนุษย์
การใช้คำแทนด้วยอาชีพหมอนำหน้าชื่อเป็น "หมอเหวง" จึงนำเสนอให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นบุคคลที่มี
อาชีพที่สังคมยอมรับนับถือและให้การยอมรับ

3) การประเมินค่า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการประเมินค่าที่นำไปสู่ภาพแทนที่ชอบธรรม ได้แก่ การชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ชุมนุมด้วยสันติวิธี ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ และผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ ดังนี้

3.1) ผู้ชุมนุมด้วยสันติวิธี

การใช้คำแทนด้วยการประเมินค่าที่สื่อความหมายว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ชุมนุมด้วยสันติวิธี คือ “พืราบแกนนำแดง, นปช.สายพืราบ” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และ “อหิงสา, แดงอหิงสา, สายอหิงสา” ปรากฏในผู้จัดการฯและไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (1) ฮาร์ดคอร์จ๋อยิงพืราบแกนนำแดงแตก-วีระผวมM79 (ไทยโพสต์, 13/5/53)
- (2) "เทพไท" ระบุ "ทักษิณ" คือตัวการขัดขวางการ ประรองดอง แอบโทรศัพท์สั่ง "จตุพร" ไม่ให้เข้าร่วมการเจรจาสงบศึก พร้อมสั่งให้ "เสธ.แดง" เดินหน้าปฏิบัติการรุนแรงต่อไป ทำให้ นปช.สายพืราบของ "วีระ" ต้องทยอยถอนตัว ปล่อยให้กลุ่มเด็กฮาร์ดคอร์ภายใต้การนำ "จตุพร-ณัฐวุฒิ-อริสมันต์-สุภรณ์" คุมมือบเลื่อแดง (ไทยรัฐ, 16/5/53)
- (3) ผวาสาร์ดคอร์ฆ่าอหิงสา แกนนำพรรคร่วมรัฐบาลหวังเลื่อแดงแตกคอทำโรดแม็ปประรองดองสะตุค ผวาสายฮาร์ดคอร์ลอบยิงสายอหิงสา "เนวิน" ออกปากคัดค้านนิรโทษกรรม (ไทยรัฐ, 12/5/53)
- (4) "ปณิธาน" ย้ำเลื่อแดงยังยื้อ การเลื่อตั้งตั้งเลื่อออกไป จับตาแดงฮาร์ดคอร์ เด็ดหัวแดงอหิงสา สร้างสถานการณ์ชุมนุมต่อ (ผู้จัดการ, 12/5/53)

จากตัวอย่างที่ (1)-(2) จะเห็นว่ามีการใช้ “นกพืราบ” ซึ่งเป็นเป็นสัญลักษณ์ของสันติภาพมาใช้เรียกกลุ่มผู้ชุมนุม การใช้คำแทน คือ “พืราบแกนนำแดง, นปช.สายพืราบ” จึงสื่อให้เห็นว่ามีกลุ่มคนที่ชุมนุมโดยยึดหลักสันติไม่ใช้ความรุนแรง ในทำนองเดียวกัน การใช้คำแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (3)-(4) ทั้ง “อหิงสา, สายอหิงสา, แดงอหิงสา” คำว่า “อหิงสา” หมายถึง ความไม่เบียดเบียน, การเว้นจากการทำร้าย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1383) การใช้คำแทนดังกล่าวจึงสื่อความหมายให้เห็นว่าผู้ชุมนุมกลุ่มดังกล่าวเป็นกลุ่มที่ยึดหลักการชุมนุมโดยไม่ใช้ความรุนแรงและเป็นกลุ่มที่ตรงข้ามกับอีกกลุ่มหนึ่งคือผู้ชุมนุมกลุ่มฮาร์ดคอร์ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวอย่างละเอียดในประเด็นต่อไป สำหรับการใช้อำแทนแสดงการประเมินค่าด้วยการใช้อำแทนที่ระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ชุมนุมด้วยสันติวิธีเช่นนี้ได้นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมในแง่ของการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมกลุ่มดังกล่าวเป็นผู้ที่ทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงอย่างสันติและไม่ใช้ความรุนแรง

3.2) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ถูกกระทำด้วยการใช้อำแทนแสดงการประเมินค่าไปในทางที่น่าสงสารคือ “เหยื่อ” ซึ่งหมายถึงตัวรับเคราะห์ เช่น เหยื่อกระสุน

975338140

(ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1343) จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน และไทยรัฐ เช่น “เหยื่อ, เหยื่อเสียชีวิต, เลือดแดงเหยื่อกระสุนเจาะหัว, เหยื่อ 10 เม.ย., เหยื่อวันที่ 10 เม.ย., เหยื่อเหตุการณ์สลายม็อบ 10 เม.ย.” ดังนี้

- (1) 'เพลง'เตรียมนำญาติเหยื่อเสียชีวิต 14 ครอบครัวฟ้องศาลแพ่ง-อาญา 10 พ.ค. (มติชน, 6/5/53)
- (2) เลือดแดงเหยื่อกระสุนเจาะหัวตายเพิ่มอีกราย ส่งให้ยอดผู้เสียชีวิตจากเหตุปะทะเขยิบเป็น 24 ศพ (ไทยรัฐ, 16/4/53)
- (3) เตรียมให้ญาติเหยื่อ 10 เม.ย.แจ้งจับมาร์ค-สุเทพ คดีฆ่าคนตาย (ข่าวสด, 3/5/53)
- (4) "พร้อมพงศ์" นำญาติเหยื่อเหตุการณ์สลายม็อบ 10 เม.ย. ร้องดีเอสไอ แจ้งข้อหา "สุเทพ" ฆ่าประชาชน (ไทยรัฐ, 11/5/53)

จากตัวอย่างที่ (1)-(2) “เหยื่อเสียชีวิต, เลือดแดงเหยื่อกระสุนเจาะหัว” เป็นการระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมตกเป็นฝ่ายถูกกระทำจนเสียชีวิต ส่วนการใช้คำแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (3)-(4) คือ “เหยื่อ 10 เม.ย.” และ “เหยื่อเหตุการณ์สลายม็อบ 10 เม.ย.” ระบุให้ทราบอย่างชัดเจนว่าเป็นผู้ถูกกระทำที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์เมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ.2553 ที่ทหารเข้าสลายการชุมนุมบริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2553 จนเป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตทั้งสองฝ่าย การใช้คำแทนเรียกผู้ชุมนุมว่าเป็นเหยื่อเช่นนี้เป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการต่อต้านฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากเน้นย้ำให้เห็นภาพของการเป็นผู้ถูกกระทำจนถึงแก่ชีวิต

3.3) ผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ

การใช้คำแสดงการประเมินค่าในด้านที่แสดงความชอบธรรมของผู้ชุมนุมด้วยการสื่อความหมายในแง่บวกว่าผู้นำการชุมนุมเป็นวีรชนผู้กล้าหาญและเสียสละ คือ “วีรชน” ซึ่งหมายถึง ผู้ที่ได้รับยกย่องว่ามีความกล้าหาญ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1127) จากตัวบทที่ศึกษาพบการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมลักษณะนี้เฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ดังตัวอย่าง

- (1) ม็อบเลือดแดงนัดแห่ศพวีรชนทั่วกรุงวันนี้เพื่อสดุดีวีรกรรมให้คนไทยและชาวโลกได้ประจักษ์ (ข่าวสด, 12/4/53)
- (2) จีรยุทธ.ผบ.ตร.ให้ขันสูตร 18 ศพเลือดแดงใหม่ เพื่อใช้เป็นหลักฐานแจ้งจับมาร์คสั่งฆ่าประชาชน ให้เลื่อนสร้างเมรุเผาศพวีรชนที่อนุสาวรีย์ปชต.ออกไปก่อน (ข่าวสด, 15/4/53)
- (3) ญาติวีรชนเดินสายขอบคุณ 'ข่าวสด' และสื่อ (ข่าวสด, 21/4/53)
- (4) แกนนำม็อบแดงแห่โลงศพ 18 วีรชนไปทั่วกรุง มีประชาชนออกมาไว้อาลัยกันตลอดทาง (ข่าวสด, 13/4/53)

จากตัวอย่างเหล่านี้ เมื่อพิจารณาการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงผู้ชุมนุมที่ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสด จะเห็นว่ามีการใช้คำว่า “วีรชน” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายประจำคำในแง่บวกเนื่องจากใช้เรียกผู้เป็นวีรชนที่มีความกล้าหาญ การใช้คำอ้างถึงในลักษณะดังกล่าวจึงนำเสนอให้เห็น

ภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในด้านของการเป็นผู้เป็นวีรชนที่เสียชีวิตจากการชุมนุมประท้วง

4) การระบุตัวตน

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำระบุตัวตนผู้ชุมนุมในด้านที่แสดงความชอบธรรมด้วยในลักษณะของการใช้คำระบุภูมิภาคหรือพื้นที่ในการชุมนุมที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศ การใช้คำระบุสถานภาพที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง และการใช้คำระบุเพศที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้อยู่ในเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง ดังนี้

4.1) ผู้เป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศ

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการระบุพื้นที่ในการชุมนุมหรือระบุภูมิภาคของผู้ชุมนุมมักปรากฏร่วมกับการใช้คำระบุชื่อกลุ่มและการระบุสัญลักษณ์ “เสื้อแดง” หรือ “แดง” เพื่อให้รู้ว่าเป็นผู้ชุมนุมกลุ่ม นปช. การใช้คำแทนในลักษณะนี้ปรากฏในสื่อทุกฉบับ เช่น “เสื้อแดงตจว., แดงตจว., เสื้อแดงอีสาน, แดงอีสาน, แดงเหนือ, แดงเหนือ-อีสาน, เสื้อแดงพทฯ, กลุ่มเสื้อแดงพทฯ, แดงพทฯ, แดงเชียงใหม่, แดงเชียงราย, เสื้อแดงขอนแก่น, แดงขอนแก่น, แดงโคราช, เสื้อแดง”หนองคาย, แดงปทุมธานี ” ดังตัวอย่าง

- (1) เสื้อแดงตจว. ยอมทำตามมติแกนนำ แต่บางกลุ่มยังอารมณ์ค้างนัดรวมตัวสนามหลวง (เดลินิวส์, 28/4/53)
- (2) แดงชม-ดักมาร์ค พรม.ป้องป่าเปรม (ไทยรัฐ, 10/4/53)
- (3) แดงตจว.กุข่าว “แมว”กลับไทย (ผู้จัดการฯ, 14/4/52)
- (4) เสื้อแดงอีสานบุกศาลากลาง แต่ “วีระ” โยนให้แดงแก้ (ไทยโพสต์, 9/4/52)
- (5) แดงเชียงใหม่รวมตัวเผายางรถยนต์หน้าจวนผู้ว่าฯ (ข่าวสด, 20/5/53)
- (6) “เสื้อแดง”หนองคายตั้งรางวัลจับ“เนวิน”-“สุเทพ” (มติชน, 12/4/52)

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าในตัวอย่างที่ (1) คือ “เสื้อแดงตจว.” เป็นการใช้อ้างอิงผู้ชุมนุมด้วยการระบุภูมิภาคว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มาจากต่างจังหวัด ในขณะที่การใช้อ้างอิงผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (2)-(6) คือ “แดงตจว., เสื้อแดงตจว., เสื้อแดงอีสาน, แดงเชียงใหม่, “เสื้อแดง”หนองคาย” เป็นการระบุเพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ที่อยู่ในพื้นที่ใด การนำเสนอผู้ชุมนุมด้วยการใช้คำแทนผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นตัวแทนของประชาชนจากทั่วประเทศ สื่อให้เห็นว่ากลุ่มคนที่ให้การสนับสนุนและเข้าร่วมชุมนุมมิได้มีเพียงผู้ที่อยู่ในเขตเมืองหลวงของประเทศเท่านั้น หากแต่ยังมีประชาชนผู้อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ หรือมีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของประเทศเข้าร่วมการชุมนุมในครั้งนี้ด้วย

4.2) ผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุตัวตนในแง่มุมที่สร้างความชอบธรรม ได้แก่ การกล่าวถึงสถานภาพความเป็นพลเมืองด้วยการใช้คำว่า “ประชาชน” ซึ่งหมายถึงพลเมือง, สามัญชนทั่ว ๆ ไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 703) การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) มติเสื้อแดงยังไม่สลายตัว! จนกว่า “เทือก” จะเข้ามอบตัวกับเจ้าหน้าที่ ฐานสั่งฆ่าประชาชน (ไทยโพสต์, 11/5/53)
- (2) “จตุรนต์” จี้อภิสิทธิ์เลิกสั่งปราบประชาชนชี้ขาดเมตตาธรรม (ข่าวสด, 13/4/52)
- (3) หวังพรรคร่วมเหลือทน“มาร์ค”สั่งปราบประชาชน-“อ้อ”เผ่น (มติชน, 17/5/53)
- (4) ‘ชวลิต-สมชาย’ขอเข้าเผ้าฯกลัวทหารเช่นฆ่าประชาชน (ไทยรัฐ, 20/4/53)
- (5) “ณัฐวุฒิ” จี้รัฐเลือกปกป้อง “สุเทพ” หรือประชาชน (เดลินิวส์, 13/5/53)
- (6) “น.ช.แก้ว” ปลุกประชาชนก่อจลาจล ลั่นหากปฏิวัติจะกลับเข้าไทยทำทัพอสู (ผู้จัดการฯ, 13/4/52)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างจะเห็นว่าการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงผู้ชุมนุม คือ “ประชาชน” ที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้นเป็นการใช้คำแทนนำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่มุมที่สร้างความชอบธรรมเพื่อระบุสถานภาพของผู้ชุมนุมเป็นพลเมืองในประเทศ มิได้เป็นกลุ่มคนที่ก่อความเดือดร้อนหรือก่อความวุ่นวายให้แก่สังคม ดังจะเห็นได้จากการใช้คำแทนผู้ชุมนุมว่า “ประชาชน” ในตัวอย่างที่ (1)-(3) ที่ปรากฏเป็นการใช้คำแทนผู้ชุมนุมที่ถูกฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐปราบปรามและทำร้าย หรือในตัวอย่างที่ (4)-(5) ที่ปรากฏเป็นการใช้คำแทนผู้ชุมนุมที่กำลังจะถูกฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐดำเนินการปราบปราม รวมทั้งในตัวอย่างที่ (6) ที่ปรากฏเป็นการใช้คำแทนผู้ชุมนุมที่จะออกมาต่อต้านอำนาจรัฐ การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุสถานภาพความเป็นพลเมืองของประเทศในบริบทที่ผู้ชุมนุมถูกฝ่ายรัฐบาลปราบปรามหรือมีการต่อต้านฝ่ายรัฐเช่นนี้จึงเป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเป็นประชาชนผู้เป็นพลเมืองของประเทศมิได้เป็นกลุ่มคนที่ก่อความรุนแรง

4.3) ผู้อยู่ในสภาวะหรือเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง

การระบุตัวตนด้วยการระบุเพศที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้อยู่ในสภาวะหรือเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรงและกล้าที่จะออกมาร่วมชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่ การระบุว่าผู้ชุมนุมมีทั้งเพศหญิงและชาย คือ “มือบหญิงชาย, ชาย-หญิง” ที่ปรากฏเฉพาะในข่าวสด และการระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นเพศหญิง คือ “กลุ่มสตรีเสื้อแดง, ผู้หญิง” ที่ปรากฏเฉพาะในเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) ชาย-หญิง50คน-เปลือย-ขอชีวิต...ฮือฮามือบหญิงชายกว่า 50 คนพร้อมใจแก้ผ้าประท้วง ยืนยันฝ่ายมือบปราศจากอาวุธมีแต่เมื่อเปล่านั้น (ข่าวสด, 19/5/53)
- (2) “กลุ่มสตรีเสื้อแดง” ร้องกรรมสิทธิ์ไอพียูเอกซเรย์ รธน.50 แผลงเผด็จการ (เดลินิวส์, 29/3/53)
- (3) เวทีเสื้อแดงร้อนถึง 42 องศา ส่งผู้หญิงบุกเต็นท์ทหาร ขอตรวจอาวุธแต่ถูกปฏิเสธ (เดลินิวส์, 23/3/53)

975338140

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุเพศที่สื่อให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมมิได้มีเพียงเพศชาย หากแต่ยังมีกลุ่มผู้ชุมนุมเพศหญิงร่วมด้วยดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “*มือบหญิงชาย, ชาย-หญิง*” และการระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นเพศหญิง คือ “*กลุ่มสตรีเสื้อแดง, ผู้หญิง*” ในตัวอย่างที่ (3)-(4) เป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม เนื่องจากนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมิได้มีเพียงกลุ่มคนเพศชายเท่านั้น หากแต่ยังมีสตรีซึ่งเป็นเพศที่ไม่มีภาพของการก่อความรุนแรงเข้าร่วมชุมนุมด้วย สื่อให้เห็นว่าแม้แต่สตรีเพศยังกล้าออกมาเข้าร่วมชุมนุมเรียกร้องเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรมในครั้งนี้

4.1.1.1.2 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม

จากข้อมูลที่ศึกษาในพาดหัวและวรรคนำของข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 พบว่าการใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมมิทั้งการระบุชื่อ การระบุบทบาทหน้าที่ และการอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคลในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การระบุชื่อ	1.1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล (การระบุชื่อผู้นำการชุมนุม)	ทักษิณ ชินวัตร, อริสมันต์ พงษ์เรืองรอง, จตุพร พรหมพันธุ์, วีระ มุสิกพงศ์, ทักษิณ, อริสมันต์, จตุพร, ญัฐวุฒิ, จักรภพ, วีระ, แม้ว, กี้ร์, ตู่, เต๋น, เหวง
	1.2) ผู้เป็นกลุ่มผู้ชุมนุม (การระบุชื่อตามทีกลุ่มผู้ชุมนุมใช้)	แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ, นปช., กลุ่ม นปช., กลุ่มแนวร่วม นปช.
2) การระบุบทบาทหน้าที่	2.1) ผู้มีบทบาทต่างๆ ในการชุมนุม	แกนนำ, การ์ด, หัวหน้าการ์ด, ผู้ชุมนุม
3) การอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคล	3.1) ผู้เป็นผู้ชุมนุม (การระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุม)	เสื้อแดง, แดง, กลุ่มเสื้อแดง, แนวร่วมเสื้อแดง, แนวร่วมแดง

ตารางที่ 45 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

1) การระบุชื่อ

ผลการศึกษาพบการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการระบุชื่อที่นำเสนอภาพที่เป็นกลาง ได้แก่ การระบุถึงความเป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อผู้นำการชุมนุม และการชี้ให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้ชุมนุมด้วยการระบุชื่อกลุ่มผู้ชุมนุม ดังนี้

1.1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล

จากการศึกษาพบการใช้คำแทนที่สื่อถึงผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อผู้นำการชุมนุมทั้งการระบุชื่อและนามสกุล เช่น “*ทักษิณ ชินวัตร, อริสมันต์ พงษ์เรืองรอง, จตุพร พรหมพันธุ์, วีระ มุสิกพงศ์*” การระบุเฉพาะชื่อของผู้นำการชุมนุม เช่น “*ทักษิณ, อริสมันต์, จตุพร, ญัฐวุฒิ, จักรภพ, วีระ*” การระบุเพียง ชื่อเล่น เช่น “*แม้ว, กี้ร์, ตู่, เต๋น, เหวง*” ดังตัวอย่าง

- (1) "วีระ มุสิกพงศ์" แดลงจุดยืน นปช. พร้อมเปิดเจรจากรัฐบาลรอบ 3 (ไทยรัฐ, 24/4/53)
- (2) ทักษิณนัดปลุกมือบลูย (ไทยโพสต์, 27/3/52)
- (3) "อภิสิทธิ์-กอร์ปศักดิ์-ชำนาญ" ตัวแทนรัฐบาลเจรจาดั้งแรกกับคนเสื้อแดง "วีระ-จตุพร-หมอมเหว" (เดลินิวส์, 29/3/53)
- (4) ณัฐวุฒิ นำมวลชนไล่บี้กดดันจนกว่านายกฯจะยุบ ขณะที่ จตุพร เสนอติดสติกเกอร์ รณรงค์ทั่วกรุง (ข่าวสด, 22/3/53)
- (5) แม่บัว ดลปลุกระดม 1 วัน (ผู้จัดการฯ, 2/4/52)
- (6) กั๊ว ขอคุมการ์ดแทนเสื้อแดง มติแกนนำจี้รัฐถอนทหาร หยุดยิ่ง'แดง'ระดมชายฉกรรจ์ ด้านทหาร (มติชน, 15/5/53)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าอ้างอิงบุคคลโดยไม่มีคำนำหน้าชื่อและระบุเพียงชื่อและนามสกุลดังในตัวอย่างที่ (1) คือ "วีระ มุสิกพงศ์" การระบุเฉพาะชื่อดังปรากฏในตัวอย่างที่ (2)-(4) คือ "ทักษิณ, วีระ, จตุพร, ณัฐวุฒิ" และการระบุเฉพาะชื่อเล่นในตัวอย่างที่ (5)-(6) คือ "แม่บัว, กั๊ว" เนื่องจากเนื้อหาของการนำเสนอข่าวในหน้าแรกมีจำกัดจึงมักปรากฏการใช้เฉพาะชื่อหรือชื่อเล่นมาเป็นคำเรียกผู้นำการชุมนุมซึ่งพบเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ การใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อเช่นนี้เป็นการนำเสนอภาพที่เป็นกลางของความเป็นปัจเจกบุคคลที่ระบุให้ทราบว่าผู้ที่อ้างอิงเป็นใครเท่านั้นมิได้นำเสนอภาพในแง่บวกหรือลบของผู้ที่ถูกอ้างอิงแต่อย่างใด

1.2) ผู้เป็นกลุ่มผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนนำเสนอภาพที่เป็นกลางด้วยการสื่อให้เห็นว่าผู้ที่อ้างอิงเป็นกลุ่มผู้ชุมนุมโดยการระบุชื่อของกลุ่มผู้ชุมนุม ได้แก่ การระบุชื่อกลุ่มผู้ชุมนุม "แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ" ด้วยการใช้คำย่อเนื่องจากข้อจำกัดของพื้นที่ในการนำเสนอข่าวของส่วนที่เป็นพาดหัวข่าวและบรรณานุกรม เช่น "นปช., กลุ่มผู้ชุมนุม นปช., กลุ่ม นปช., กลุ่มแนวร่วม นปช." การระบุชื่อกลุ่มที่มาชุมนุมต่อต้านรัฐบาลลักษณะนี้ปรากฏเป็นจำนวนมากในสื่อหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (7) นปช.-ส.ส.เพื่อไทยคุยชนคน 3-5 แสนทำสงครามกลางเมืองเผด็จศึกอำมาตย์ (ไทยโพสต์, 6/4/52)
- (8) จับพิรุณแม่วัติโอลิงก์ ไม่พูดถึงความขัดแย้ง นปช. (ผู้จัดการฯ, 19/3/53)
- (9) นปช. ลั่นชุมนุมยึดเยื่อ เสาร์นี้-ขอพลังคนกรุง (ข่าวสด, 18/3/53)
- (10) รวบตัว จ.ส.ต.เจ้าของกระสุนเอ็ม 79 อ้างเตรียมส่งให้ลูกค้าทางไปรษณีย์ ไม่เกี่ยวกับกลุ่ม นปช. (มติชน,)
- (11) ขณะที่การปะทะยังมีอยู่ตลอดวัน ส่งผลคนตายแล้ว 31 ศพ เจ็บกว่า 230 รายหลังจากกรุงเทพฯ ผ่านคืนวิกฤติคืนที่สองมาได้อีกหนึ่งคืน จากการเกิดเหตุปะทะกันระหว่างทหารกับ กลุ่มผู้ชุมนุม นปช. และแนวร่วมเสื้อแดง (ไทยรัฐ, 17/5/53)

(12) กลุ่มแนวร่วม นปช. ประกาศยกทัพบุก "ราบ 11" ฟังคำตอบ "นายกฯ" ยุบสภา (เดลินิวส์, 15/3/53)

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุชื่อ ได้แก่ “นปช.” ในตัวอย่างที่ (1)-(4) และ “กลุ่มผู้ชุมนุม นปช., กลุ่มแนวร่วม นปช.” ในตัวอย่างที่ (5)-(6) เป็นการอ้างถึงกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยการระบุว่าเป็นผู้ชุมนุมกลุ่มใดด้วยการใช้คำย่อแทนชื่อเต็ม การใช้คำแทนในลักษณะนี้เป็นการระบุให้ทราบเท่าที่จำเป็นว่าเป็นผู้ชุมนุมกลุ่มใดมิได้มีความหมายประจำคำในแง่บวกหรือลบ

2) การระบุบทบาทหน้าที่

จากข้อมูลตัวบทที่ศึกษาพบการใช้คำแทนผู้ชุมนุมที่นำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมในแงุ่มที่เป็นกลางด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ ได้แก่ การระบุบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม ดังนี้

2.1) ผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม

การใช้คำแทนด้วยการระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม พบเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ทั้งการระบุบทบาทหน้าที่ด้วยการชี้ให้เห็นว่าเป็นผู้นำการชุมนุมคือ “แกนนำ” ซึ่งหมายถึง ผู้ที่เป็นหลักหรือหัวหน้าของกลุ่มที่ชุมนุมเพื่อเรียกร้องหรือประท้วงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 153) เช่น “แกนนำ, แกนนำมือบ, แกนนำ นปช., แกนนำเสื้อแดง, แกนนำแดง” การระบุด้วยการชี้ให้เห็นว่าเป็นผู้ดูแลกลุ่มผู้ชุมนุม คือ “การ์ด, หัวหน้าการ์ด” เช่น “การ์ด, การ์ดมือบ, การ์ด นปช., การ์ดเสื้อแดง, การ์ดแดง, หัวหน้าการ์ด, หัวหน้าการ์ดเสื้อแดง” และการระบุให้เห็นว่าผู้ซึ่งอ้างถึงเป็นผู้เข้าร่วมการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล คือ “ผู้ชุมนุม” ได้แก่ “ผู้ชุมนุม, กลุ่มผู้ชุมนุม” ดังตัวอย่าง

- (1) แกนนำเสื้อแดงรุกใช้ดาวกระจายบุก"ก.คลัง" ระดม 3 แสนคนเผด็จศึก"เปรม"-"มาร์ค" 8 เม.ย. (มติชน, 2/4/52)
- (2) ด้านแกนนำเสื้อแดงเสริมกำลังการ์ด นปช. ป้องกันตำรวจซาร์จจับ (ข่าวสด, 17/4/53)
- (3) การ์ดเสื้อแดงพร้อมรบ สะสมน้ำมันเครื่อง เผยเป็นแบบอาวุธใหม่ ฉีดใส่ทหารถ้าถูกสลาย (เดลินิวส์, 1/5/53)
- (4) หัวหน้าการ์ด นปช.ยอมเปิดปากให้การกับดีเอสไอ (ไทยโพสต์, 1/5/53)
- (5) "มือบแดง"ใกล้อ้วสวนหลังผู้ชุมนุมหดหาย (ผู้จัดการฯ, 18/3/53)
- (6) "เทพเทือก" สั่งตำรวจติดอาวุธเคลียร์มือบ ระดมมากกว่า 3 พันนาย จากทุกกองบัญชาการภาค คัดเลือกพวกมีฝีมือเฉียบขาดและมาด้วยใจ ปฏิบัติกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ราชประสงค์ (ไทยรัฐ, 26/4/53)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ที่ต่าง ๆ ในการชุมนุม ทั้งเป็นผู้นำการชุมนุม คือ “แกนนำเสื้อแดง” ในตัวอย่างที่ (1)-(2) การระบุบทบาทหน้าที่เป็นผู้ดูแลกลุ่มผู้ชุมนุม คือ “การ์ด นปช.” ในตัวอย่างที่ (2) การระบุบทบาทหน้าที่เป็นผู้นำการชุมนุมคือ “การ์ด นปช., การ์ดเสื้อแดง, หัวหน้าการ์ด นปช.” ในตัวอย่างที่ (2)-(4) และการระบุบทบาทหน้าที่เป็นผู้เข้าร่วมการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล คือ “ผู้ชุมนุม, กลุ่มผู้ชุมนุม” ในตัวอย่างที่ (5)-

(6) การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะนี้นำเสนอภาพในด้านที่เป็นกลางเพื่อระบุบทบาทหน้าที่ของผู้ชุมนุมมิได้มีความหมายไปในแง่บวกหรือลบ

3) การอ้างถึงสิ่งที่มีไข่มุค

จากข้อมูลที่ได้ศึกษาพบว่าการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการอ้างถึงสิ่งที่มีไข่มุคเพื่อนำเสนอภาพในแง่บวกที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมด้วยการระบุให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้ชุมนุมโดยระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุมแทนการเรียกชื่อกลุ่มผู้ชุมนุม ระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุม ดังนี้

3.1) ผู้เป็นผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพในแง่บวกที่เป็นกลางด้วยการอ้างถึงสิ่งที่มีไข่มุคในลักษณะของการระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุมแทนการเรียกชื่อกลุ่มผู้ชุมนุมพบเป็นจำนวนมากในสื่อทุกฉบับ โดยการนำคำว่า “เสื้อ(สี)แดง” และ “(สี)แดง” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่มผู้ชุมนุมนปช. มาใช้อ้างถึงผู้ชุมนุมประท้วง เช่น “เสื้อแดง, แแดง, กลุ่มเสื้อแดง, แนวร่วมเสื้อแดง, แนวร่วมแดง” ดังตัวอย่าง

- (1) แดงระดม9เม.ย. บุกไปบ้านสี่เสาฯ (ข่าวสด, 1/4/52)
- (2) แดงเรือนแสนเป่าหมายบ้านสี่เสา (ไทยรัฐ, 8/4/52)
- (3) “ทักษิณ” เตือนระวิงแดงเตรียมก่อวุ่นสร้างสถานการณ์ ด้านแนวร่วมแดงทั่วประเทศทยอยเคลื่อนพลเข้ากรุงแล้ว (เดลินิวส์, 13/3/53)
- (4) “เสื้อแดง” เคลื่อนพลประชิดทำเนียบ (ผู้จัดการฯ, 27/3/52)
- (5) “แม้”วิดิโวลิงก์ปลุกกลุ่มเสื้อแดงทั่วประเทศอย่าแผ่ว รวมพลังเรียกร้องเอาปชต.คืนมา (มติชน, 31/3/52)
- (6) คอฉ.ออกหมายเรียกแนวร่วมเสื้อแดงเพิ่มอีก 54 คน (ไทยโพสต์, 22/4/53)

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่าง เป็นการอ้างถึงสิ่งที่มีไข่มุคด้วยสิ่งที่เป็นรูปธรรมคือ “เสื้อสีแดง” เนื่องจากผู้ชุมนุม นปช. ใช้เสื้อสีแดงเป็นสัญลักษณ์ในการชุมนุมและต่อมาทั้ง “เสื้อสีแดง” และ “สีแดง” ก็ได้ใช้เป็นคำแทนผู้ชุมนุมกลุ่ม นปช. การใช้คำแทนเช่นนี้เป็นเพียงการระบุให้ทราบว่าผู้ชุมนุมกลุ่มใดจึงเป็นการอ้างถึงผู้ชุมนุมในแง่ที่เป็นกลาง การตีความเนื้อหาข่าวที่มีการใช้คำเช่นนี้ว่าสื่อความในแง่บวกหรือลบจะต้องตีความร่วมกับบริบทที่ปรากฏร่วมด้วยเป็นสำคัญ

4.1.1.1.3 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

จากการศึกษาข้อมูลพบการใช้คำอ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ทั้งการใช้คำแทนในลักษณะของการประเมินค่า การระบุบทบาทหน้าที่ การรวมกลุ่ม และการระบุชื่อ ดังตาราง

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การ ประเมินค่า	1.1) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ	ทรราช
	1.2) ผู้เป็นภัยต่อประเทศชาติ	ผู้ก่อการร้าย, กลุ่มก่อการร้าย, โจรก่อการร้าย
	1.3) ผู้มีพฤติกรรมไม่ดี	ไพร่, ถ้อย, เลื่อน, หางแดง, หัวครก, หัวขวด, เหวง
	1.4) ผู้มีพฤติกรรมชั่ว	คนบาป, ...ชั่ว
	1.5) ผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย	...จัญไร, ...อับริย์, นรก, เดนนรก, เดนมมนุษย์, สัตว์นรก, ผีนรก, อริสมาร
	1.6) ผู้ก่อความเดือดร้อน	แก๊ง, ก๊ก, ก๊วน, โจร, กองโจร, มหาโจร, หัวหน้าโจร
	1.7) ผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง	หัวโจก, หัวโจก, โจก, ฮาร์ดคอร์, อันธพาล, จตุพาล, กัระเบิดขวด
	1.8) ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย	กบฏ
	1.9) ผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม	สมุน, สาวก, ทาสแมว
	1.10) ผู้ถูกล้อเลียนเพศสภาพ	เจ้เพ็ญ, อีเพ็ญ
2) การระบุ บทบาทหน้าที่	2.1) ผู้บงการหรืออยู่เบื้องหลังการชุมนุม	นายใหญ่
	2.2) ผู้ทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษจำคุก	นักโทษ, นักโทษชาย, นช., นักโทษหญิง, นักโทษคดี
3) การรวมกลุ่ม	3.1) กลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความวุ่นวาย	ม็อบ
4) การระบุชื่อ	4.1) ผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ	ไอ้ตู๋, ไอ้กั๊ว, ไอ้เต๋น, ไซ้แมวดำ, พาย้อยยัพ, ชี้ตู๋, ตู๋ตู๋

ตารางที่ 46 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

1) การประเมินค่า

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าของฝ่ายผู้ชุมนุมที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ได้แก่ การใช้คำแทนที่สื่อถึงการเป็นผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ ผู้เป็นภัยต่อประเทศชาติ ผู้มีพฤติกรรมไม่ดี ผู้มีพฤติกรรมชั่ว ผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย ผู้ก่อความเดือดร้อน ผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย ผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม และผู้ถูกล้อเลียนเพศสภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ

การใช้คำแสดงการประเมินค่าฝ่ายผู้ชุมนุมที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ ได้แก่ การใช้คำแทน “*ทรราช*” ซึ่งหมายถึงผู้ปกครองบ้านเมืองที่ใช้อำนาจตามอำเภอใจ ทำความเดือดร้อนทารุณให้แก่ผู้อยู่ใต้การปกครองของตน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 541) เพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีที่เป็นหนึ่งในผู้นำคนสำคัญของกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ผลการศึกษาพบการใช้คำแทนดังกล่าวเฉพาะในไทยโพสต์และผู้จัดการ ดังนี้

- (1) *ทรราช* ฟัง 8 เมษายนไล่ "เปรม" ปลุกม็อบให้ใหญ่กว่า 14 ตุลา แดงเถือกทั่วประเทศ เอาประชาธิปไตยคืนมา (ไทยโพสต์, 4/4/52)

- (2) 4 ทหารกล้าแห่งบูรพาพยัคฆ์ผู้ปกป้องประเทศชาติและราชบัลลังก์ต่อสู้กับ**“ทรรราช”** “นช.ทักษิณ”ประกาศห้ามเสธ.แดงทหารนอกรีตเข้ากองทัพ (ผู้จัดการฯ, 15/4/53)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงอดีตนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร ทั้งคำว่า **“ทรรราช”** ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และการระบุร่วมกับชื่อและการตกเป็นผู้ทำผิดกฎหมายว่า **“ทรรราช”** “นช.ทักษิณ” ในผู้จัดการ จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทน **“ทรรราช”** ได้นำเสนอภาพในด้านลบของนายทักษิณ ในการเป็นผู้ปกครองที่เคยใช้อำนาจมิชอบในการบริหารประเทศ ถือเป็น การลดทอนความชอบธรรมของนายทักษิณ ในการออกมาเป็นผู้นำการชุมนุมต่อต้านประวัตรัฐบาลใน ครั้งนี้เนื่องจากการใช้คำแทนดังกล่าวสื่อให้เห็นว่าผู้ที่ถูกอ้างถึงด้วยคำว่า **“ทรรราช”** ก็เคยเป็น ผู้ปกครองที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเช่นกัน

1.2) ผู้เป็นภัยต่อประเทศชาติ

การเลือกใช้คำอ้างถึงผู้ชุมนุมประท้วงด้วยคำว่า **“ผู้ก่อการร้าย”** ซึ่งหมายถึง บุคคลที่ตั้งตน เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลและพยายามก่อความไม่สงบขึ้นในที่ต่าง ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 784) เช่น **“ผู้ก่อการร้าย, ก่อการร้ายแดง, กลุ่มก่อการร้าย, หัวหน้าผู้ก่อการร้าย”** พบในหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการและไทยโพสต์เท่านั้น นอกจากนี้ยังมีการใช้ **“โจร”** ร่วมกับ **“ก่อการร้าย”** เช่น **“โจรก่อการ ร้าย, หัวหน้าโจรก่อการร้าย”** ที่ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ดังตัวอย่าง

- (1) บช.น.เข้มขหมายจับหัวโจกตั้งมือบคูขนาน พร้อมสั่งอายัดยางกว่า 3 หมื่นเส้น **ก่อการร้ายแดง**ยังคงคลั่ง อาละวาดเผาตะ (ไทยโพสต์, 19/5/53)
- (2) “ไพร่พ่าย” เติมเกรมหนัก ทำทนายศูนย์อำนาจการอยู่เฉยๆ นำ**ทีมผู้ก่อการร้าย**บุกค้นตึก ภปร-สก ชุระเปิด โรงพยาบาลทิ้ง สุดท้ายจับได้ 2 นอ อ่างเป็นแดงเทียม (ไทยโพสต์, 30/4/53)
- (3) 19 พ.ค.ทมิฬ“กลียุค” ทักษิณเผาเมือง หลังทหารบุกยึดพื้นที่ราชประสงค์จนแกนนำหนีตายมอบตัวต่อตำรวจ **กลุ่มก่อการร้าย**ไม่ยอมหยุดปฏิบัติการยิงทหาร-เผาไม่เลิกที่ทั้งโรงหนัง ห้างสรรพสินค้า ธนาคาร บิมน้ำมัน ช่อง 3-สื่อมวลชน พังยับ!!! (ผู้จัดการฯ, 20/5/53)
- (4) **โจรก่อการร้าย**แห่ศพแดงบุกบ้านนายกรวันนี่ (ผู้จัดการฯ, 12/4/53)
- (5) **หัวหน้าผู้ก่อการร้าย**โผล่ตามนัด ให้สัมภาษณ์สื่อนอกไม่ได้อยู่เบื้องหลังเผาเมือง แฉมทวิตชื่นชมที่แกนนำเสื้อแดงมอบตัว (ผู้จัดการฯ, 20/5/53)
- (6) **หัวหน้าโจรก่อการร้าย**ทวิตเตอร์โยนคนเสื้อแดงคิดกันเอง ให้สู้ต่อหรือยุติ (ผู้จัดการฯ, 12/4/53)

จะเห็นว่าหนังสือพิมพ์ผู้จัดการและไทยโพสต์ใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วย **“ก่อการร้ายแดง, ทีมผู้ก่อการร้าย, กลุ่มก่อการร้าย, โจรก่อการร้าย”** ในตัวอย่างที่ (7)-(10) เพื่ออ้างถึงกลุ่มผู้ชุมนุม ในขณะที่ **“หัวหน้าผู้ก่อการร้าย”** และ **“หัวหน้าโจรก่อการร้าย”** ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (11)-(12) เป็นการใช้ คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร การใช้คำแทนเหล่านี้ได้นำเสนอให้เห็นว่าทั้งกลุ่มผู้ชุมนุมและ ผู้นำการชุมนุมเป็นบุคคลที่ตั้งตนเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลและประเทศชาติด้วยการพยายามก่อความไม่

สงบขึ้นในพื้นที่ต่าง ๆ ภาพที่ปรากฏในลักษณะดังกล่าวจึงส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม

1.3) ผู้มีพฤติกรรมไม่ดี

การใช้คำแทนในลักษณะของการสื่อความหมายให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดีมีทั้งการใช้คำเรียกผู้ชุมนุมด้วยคำเรียกที่หมายถึงผู้มีพฤติกรรมไม่ดี คือ “ไพร่” การใช้คำเรียกผู้ชุมนุมด้วยการใช้คำแสดงพฤติกรรมที่ไม่ดี ได้แก่ “ถ่อย, ถื่อน” การเปรียบเทียบกับสัตว์ที่เป็นสัญลักษณ์ของสิ่งไม่ดี ได้แก่ “หางแดง” การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยคำที่ใช้บริภาษผู้มีพฤติกรรมไม่ดี ได้แก่ “หัวครก, หัวขูด” และการใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยคำที่ให้ความหมายใหม่ในเชิงประเมินค่าที่สื่อความหมายถึงพฤติกรรมที่ไม่ดี ได้แก่ “เหวง” ดังต่อไปนี้

การใช้คำเรียกผู้ชุมนุมด้วยคำเรียกที่หมายถึงผู้มีพฤติกรรมไม่ดี ได้แก่การใช้คำว่า “ไพร่” เรียกผู้ชุมนุม เช่น “ไพร่, มือบไพร่, ไพร่แดง, แดงไพร่, มือบแดงไพร่, ไพร่แดง ชร., มือบไพร่ทักษิณ, ไพร่ทักษิณ, แกนนำไพร่, แกนนำไพร่แดง” “ไพร่ตัวพ่อ” นช.แก้ว, “ไพร่ตัวแม่, ไพร่อภิวัฒน์, ไพร่พายัพ” การใช้คำแทนเหล่านี้ปรากฏเป็นจำนวนมากในไทยโพสต์ และผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (1) สาดเลือดบ้านมาร์ค ไพร่ทำพิธีสาปแช่ง (ไทยโพสต์, 17/3/53)
- (2) “ไพร่แดง” ไม่แคร์วันหยุดคนกรุง พาเหรดป่วนกรุงยาวเหยียด (ไทยโพสต์, 20/3/53)
- (3) มือบไพร่ยิงRPGกลาโหม แม้วสั่งแฆวนคอหัวหน้าปฏิวัติ!! (ผู้จัดการฯ, 22/3/53)
- (4) สั่งยึดศาลากลาง! แม้วกู่ข่าจับแกนนำปลุกคนต่างจังหวัดช่วยมือบไพร่ (ไทยโพสต์, 22/3/53)
- (5) ครม.ขยายเวลาพ.ร.บ.ความมั่นคงอีก 7 วัน "กทม.-นนทบุรีปากน้ำ" รับมือมือบไพร่ทักษิณชุมนุมใหญ่ 27 มี.ค. (ผู้จัดการฯ, 24/3/53)
- (6) “ไพร่ตัวพ่อ” นช.แก้ว ยังไม่สิ้นฤทธิ์ ส่งทนายแจ้งความจับ "กษิต" ข้อหาหมิ่นประมาทให้สัมภาษณ์สื่อกล่าวหาเป็นผู้ก่อการร้าย และผู้อยู่เบื้องหลังเหตุรุนแรง (ผู้จัดการฯ, 23/4/53)
- (7) ไฮโซสปอร์ตคลับ หมดความอดทนจวก“วิระยา ไปร่ตัวแม่” ทำตัวไม่เหมาะสม ขึ้นเวทีเสื้อแดงและร่วมจุดเทียนชัยถวายพระพรฯ ปกป้อง “นช.แก้ว” (ผู้จัดการฯ, 26/3/53)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการใช้คำว่า “ไพร่” อ้างถึงกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ในตัวอย่างที่ (1)-(5) ได้แก่ “ไพร่, ไพร่แดง, มือบไพร่, มือบไพร่ทักษิณ” และการใช้อ้างถึงบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่เป็นฝ่ายผู้ชุมนุม ในตัวอย่างที่ (6)-(8) ทั้งการใช้คำแทนนายทักษิณ ว่า “ไพร่ตัวพ่อ” เนื่องจากเป็นผู้นำที่มีบทบาทสำคัญของกลุ่มผู้ชุมนุม และการใช้คำแทนท่านผู้หญิงวิระยา ชวกุล ว่า “ไพร่ตัวแม่” การใช้คำว่า “ไพร่” เพื่ออ้างถึงผู้ชุมนุมประท้วง นปช. เดิมมีที่มาจากกรณีที่อดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร และกลุ่มผู้นำการชุมนุมของ นปช. ได้ประกาศตัวเป็น “ไพร่” เพื่อร่วมมือกันชิงอำนาจคืนจากรัฐบาลอำมาตย์” กลุ่ม นปช.จึงประกาศตัวเป็น “ไพร่” ตามนายทักษิณ เพื่อ “ทำสงคราม” แย่งชิงอำนาจคืนจากรัฐบาลอำมาตย์ที่นำโดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น

(เขียน ธีระวิทย์, 2555: 77) คำว่า “ไพร่” จึงเป็นคำที่แรกเริ่ม กลุ่ม นปช. ใช้เรียกตนเองเพื่อแสดงว่าเป็นการต่อสู้ระหว่าง “ไพร่-อำมาตย์” ที่มีนัยในเชิงบวกว่ากลุ่ม นปช. เป็นชนชั้นรากหญ้าหรือชนชั้นล่างที่ถูกกดจากชนชั้นอื่นในสังคม อย่างไรก็ตาม นอกจาก “ไพร่” จะหมายถึงชนชั้นสามัญชนหรือเป็นคนธรรมดาแล้ว ยังมีความหมายเชิงประเมินค่าที่สื่อความหมายถึงผู้มีพฤติกรรมไม่ดีไม่งามหรือเป็นคนไม่ดี จากตัวบทที่ศึกษาพบการใช้คำว่า “ไพร่” ในความหมายของผู้มีพฤติกรรมไม่ดีไม่งามหรือเป็นคนไม่ดี ดังที่ปรากฏเป็นคำแทนผู้ชุมนุมในพาดหัวข่าวของไทยโพสต์และผู้จัดการฯ กล่าวได้ว่าแม้กลุ่มผู้ชุมนุมจะเรียกตนเองว่าเป็นไพร่แต่ก็ได้มีการใช้คำแทนที่สื่อความหมายในแง่ดีเพื่ออ้างถึงกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ปรากฏในพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น หากแต่ปรากฏใช้เป็นจำนวนมากและหลากหลายในไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ที่มักปรากฏคำแทนแสดงการประเมินค่าในด้านลบของผู้ชุมนุม นปช. มากกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับได้นำคำว่า “ไพร่” มาใช้ในแง่ลบที่สื่อความหมายในเชิงตัดสินว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดีแทนที่การใช้ในความหมายของการต่อสู้ทางชนชั้น

การใช้คำแสดงพฤติกรรมที่ไม่ดีเพื่ออ้างถึงผู้ชุมนุม ได้แก่ “ถ้อย, ถื่อน” เช่น “ถ้อย, แดงถ้อย, คนถ้อย, ถ้อยแดง, มือบถ้อย, มือบแดงถ้อย, กลุ่มแดงถ้อย, นปช.ถ้อย, แก๊งแดงถ้อย, กบฏถ้อย” “ขวัญถ้อย, ถ้อยขวัญชัย” ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์และผู้จัดการฯ พบเป็นจำนวนมากในผู้จัดการฯ ส่วนการใช้คำว่า “ถื่อน” เช่น “แดงถื่อน, เลื้อแดงถื่อน” พบเฉพาะในไทยโพสต์ ดังนี้

- (8) แดงอุบลฯ ระดมถ้อยเผายางรถยนต์กลางเมืองหลายจุด (ผู้จัดการฯ, 17/5/53)
- (9) “แดงถ้อย” ก่อจลาจลป่วนเมืองบุกมหาดไทยไล่ทุบรถนายกฯ (ผู้จัดการฯ, 13/4/52)
- (10) ชาวหาดใหญ่ต้าน นปช.ถ้อย ตัดใบปลิว “อย่ายุบสภา” “ทักษิณหนักแผ่นดิน” (ผู้จัดการฯ, 26/3/53)
- (11) วัดป่าฯ ฉะขวัญถ้อย ดึงหลวงตาขุนมือบ (ผู้จัดการฯ, 24/3/53)
- (12) ไพร่คนบาป “ถ้อยขวัญชัย” ทำนรกจวก “พระเลขาสุดใจ” รองเจ้าอาวาสวัดป่าบ้านตาด ดึงหลวงตามหาบัว” ยุ้งการเมือง (ผู้จัดการฯ, 27/3/53)
- (13) “คนไม่มีสี” สุดทน ประณามมือบถ้อยทำผิดกฎหมายละเมิดสิทธิเสรีภาพ (ไทยโพสต์, 27/3/53)
- (14) ท้องเที่ยวพังยับ หลังปฏิบัติการแดงถ้อยชนคนบุกพัทยาล้มประชุมอาเซียน (ไทยโพสต์, 12/4/52)
- (15) แดงถื่อนบุกล้มประชุมอาเซียน-อปรีย์แก๊งหัวครกคลื่นไซโย ซาดิพังชัยชนะอภัยศ (ไทยโพสต์, 12/4/52)
- (16) เลื้อแดงถื่อนพาประเทศลงเหว กุเรื่องอ้างนรกป่วนพัทยาตายไป 1 ศพ (ไทยโพสต์, 12/4/52)

การเปรียบเทียบกับสัตว์ที่เป็นสัญลักษณ์ของสิ่งไม่ดี ได้แก่ การใช้คำว่า “หางแดง” เช่น “หางแดง, หางแดงตัวพ่อ” “หางแดงเชียงใหม่, หางแดงโคราช, กลุ่มหางแดงเชียงใหม่, แกนนามีอบหางแดงโคราช, แก๊งหางแดงเมืองน้ำดำ” ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ

- (17) แต่ง "ผกก.พทยา" เช่นถ้อยทางแดงทุบรรณายกฯ (ผู้จัดการฯ, 9/4/52)
- (18) ทางแดงเชียงใหม่ยังใช้วิทยุชุมชนขอเงินบริจาค ระดมคนเข้ากรุง (ผู้จัดการฯ, 5/4/53)
- (19) กลุ่มทางแดงเชียงใหม่ โขว์ถ้อย ระดมคนพร้อมนำรถสี่ล้อรับจ้าง จอดขวางปิดถนนรอบประตูท่าแพ (ผู้จัดการฯ, 11/4/52)
- (20) แก๊งทางแดงเมืองน้ำคำ แฉเหตุเล็กชุมนุมเพราะถูกแกนนำอมเงิน (ผู้จัดการฯ, 11/4/52)
- (21) กรุงเทพฯโพลล์ เผยผลสำรวจความเห็นประชาชน อัฒม็อบแดงจัญไร ทำลายประเทศชาติย่ำแย่ ภาพลักษณ์เสียหาย ชี้ทางรอดต้องให้"ทางแดงตัวพ่อ" นช.ทักษิณ หยุดบ่วนประเทศทันที (ผู้จัดการฯ, 11/4/52)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยคำว่า "ทางแดง" ทั้ง "ถ้อยทางแดง" ในตัวอย่างที่ (18) หรือ "ทางแดงเชียงใหม่, กลุ่มทางแดงเชียงใหม่" ในตัวอย่างที่ (19)-(20) ที่ระบุให้เห็นว่าเป็นกลุ่มผู้ชุมนุมจากเชียงใหม่ รวมทั้ง "แก๊งทางแดงเมืองน้ำคำ" ในตัวอย่าง (21) ที่ระบุว่าเป็นผู้ชุมนุมจาก จ.กาฬสินธุ์ ส่วน "ทางแดงตัวพ่อ" ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (22) เป็นการอ้างถึงผู้นำการชุมนุม คือ นายทักษิณ ชินวัตร ทั้งนี้ คำว่า "ทางแดง" ที่เป็นคำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ เพียงฉบับเดียวนี้ เป็นคำที่หมายถึงสัตว์เลื้อยคลานชนิดหนึ่งซึ่งมาจากคำเต็มคือ "เหี้ยทางแดง" สัตว์ดังกล่าวถือเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งที่ไม่ดีหรืออัปมงคล จึงมักใช้เป็นคำบริภาษผู้ที่มีพฤติกรรมไม่ดีต่าง ๆ การใช้ "ทางแดง" เป็นคำแทนผู้ชุมนุมจึงสื่อความหมายในด้านลบของผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดีหรือทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยคำที่ใช้บริภาษผู้มีพฤติกรรมไม่ดี ได้แก่ "หัวครก, หัวขวด" เช่น "หัวครก, แกนนำหัวครก, แก๊งหัวครก" ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ รวมทั้ง "หัวขวด, ตู้หัวขวด, 3 เกล่อหัวขวด" ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์ ผู้จัดการ และไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (22) หัวครกกอดขาตำรวจแน่น ขอนอนห้องแอร์ใน บข.น. ไม่ยอมถูกแยกขังเดี่ยวในค่ายทหาร (ไทยโพสต์, 15/4/52)
- (23) "แก๊งหัวครก" จัญไร ประกาศชัยชนะบนความฉิบหายของชาติ (ไทยโพสต์, 12/4/52)
- (24) แต่งเลื่อนบุกล้มประชุมอาเซียน-อปริย์แก๊งหัวครกลั่นไชโย ชาติพัง!ชัยชนะอัปยศ (ไทยโพสต์, 12/4/52)
- (25) "เทือก" เตรียมฟ้องศาล พร้อมขอหมายจับแกนนำละเมิดกฎหมาย ออกประกาศฉบับ 6 กำหนด 11 เส้นทางห้ามผ่าน "หัวขวด" เมิน ยันพร้อมเข้าคุก ถกเครียดเตรียมแผนป่วนกรุงอีกรอบ (ไทยโพสต์, 5/4/53)
- (26) "ตู้ หัวขวด" ปากเสียดเปรม-สุรยุทธ์แคไฟร์ (ไทยโพสต์, 30/3/52)
- (27) "ม็อบแดง"ใกล้ลอสวาทนหลังผู้ชุมนุมทหาย โล้เสธ.แดง-สุรชัย หัวขวดรวบอำนาจป่วนกรุงอีก (ผู้จัดการฯ, 18/3/53)
- (28) ปชป. เตือนคน กทม.มีขีดความอดทนจำกัด ชัด 3 เกล่อหัวขวดตีตัวเสมอเจ้า (ไทยรัฐ, 14/3/53)

ในตัวอย่างที่ (23)-(25) มีการใช้คำแทนผู้ชุมนุมว่า "หัวครก" คือ "หัวครก, แก๊งหัวครก" ในขณะที่ตัวอย่างที่ (26)-(29) มีการใช้คำแทนว่า "หัวขวด" คือ "หัวขวด, ตู้ หัวขวด, 3 เกล่อหัว

ขวด” ทั้งนี้ คำว่า “หัวครก” และ “หัวขวด” ในตัวอย่างถือเป็นคำที่ใช้บริภาษผู้อื่น กล่าวคือ คำว่า “หัวครก” เป็นภาษาไทยถิ่นใต้ที่นอกจากจะหมายถึงเม็ดมะม่วงหิมพานต์แล้ว ยังเป็นคำที่ใช้บริภาษผู้มีพฤติกรรมไม่ดีด้วย ส่วนคำว่า “หัวขวด” นอกจากความหมายตรงตามรูปคำแล้วยังอาจตีความได้ว่าเป็นคำที่ใช้บริภาษผู้มีพฤติกรรมไม่ดีในลักษณะต่าง ๆ เนื่องจากคำว่า “ขวด” มีเสียงคล้ายคลึงกับคำไม่สุภาพที่หมายถึงอวัยวะเพศชายซึ่งใช้เป็นคำบริภาษด้วยเช่นกัน เมื่อต้องการหลีกเลี่ยงการใช้คำที่ไม่สุภาพจะเลี่ยงไปใช้คำว่า “หัวขวด” แทน ด้วยเหตุนี้ การใช้คำแทนทั้ง “หัวครก” และ “หัวขวด” เพื่ออ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างจึงเป็นการใช้คำบริภาษที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ไม่ดี

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยคำที่ให้ความหมายใหม่ในเชิงประเมินค่าที่สื่อความหมายถึงพฤติกรรมที่ไม่ดี ได้แก่ “เหวง” เช่น “เหวง, เหวงๆ, เหวงจัด, เหวงจริงๆ” ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์ ดังตัวอย่าง

- (29) "เหวง" จริงๆ อ้างสหประชาชาติกำลังพิจารณาส่งกองกำลังมาปกป้องเลือดแดง "ปชป." ตักคอก "พท." ตัดต่อวิดีโอ หลอกทูต (ไทยโพสต์, 25/4/53)
- (30) กบฏแดงทำนายนกฯ หากยิง M79 ที่สวนลุมฯ ตกจุดเกิดเหตุพร้อมยุติการชุมนุม เหวงๆ ทำโว้ยวาย อย่าเอา เลือดแดงโยงเสธ.แดง-จิว (ไทยโพสต์, 26/4/53)
- (31) "เหวงจัด"อ้าง"ยูเอ็น"ส่งกำลังสกัดทุบมีอบ (ไทยโพสต์, 25/4/53)
- (32) นปช.แถลงข่าวยอมรับปล้นปืนจากทหารจริง แต่เหวงจริงๆ กลายเป็นคนละคน (ไทยโพสต์, 15/4/53)

หากพิจารณาการใช้คำแทนในตัวอย่างข้างต้น คือ “เหวง, เหวงๆ, เหวงจัด, เหวงจริงๆ” จะเห็นว่านอกจากจะเป็นการอ้างถึง นพ.เหวง โตจิราการ แล้ว ยังสื่อความหมายเชิงประเมินค่าในแง่ลบร่วมด้วย เนื่องจากคำดังกล่าวที่มาจากเหตุการณ์เจรจาระหว่างกลุ่มแกนนำ นปช. กับรัฐบาล ซึ่งคนในสังคมส่วนหนึ่งให้ความเห็นว่า นพ.เหวง พุดจาไม่รู้อะไรด้วยเหตุนี้ชื่อ “เหวง” จึงกลายเป็นคำที่ใช้เรียกผู้ที่พุดจาไม่รู้อะไร พุดวาทสนับสน ไม่ตรงประเด็น หรือพุดเพื่อเจ้อ เมื่อไทยโพสต์นำคำดังกล่าวมาใช้เป็นคำแทนเพื่ออ้างถึง นพ.เหวง ที่สื่อความหมายถึงพฤติกรรมในลักษณะดังกล่าวร่วมด้วย จึงเป็นการนำเสนอภาพของพฤติกรรมในแง่ลบของผู้ที่ถูกอ้างถึง

1.4) ผู้มีพฤติกรรมชั่ว

การใช้คำแสดงการประเมินค่าที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ด้วยการใช้คำแทนที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมชั่ว ได้แก่ การใช้คำแทนบุคคลที่อยู่ฝ่ายผู้ชุมนุมว่า “คนบาป” ซึ่ง “บาป” หมายถึง ทั้งการกระทำผิดหลักคำสอนหรือข้อห้ามในศาสนา และหมายถึง ความชั่ว, ความมัวหมอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 670) พบเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ได้แก่ “ไพร่คนบาป” และการใช้คำแทนที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมชั่ว คือ “ชั่ว” ซึ่งหมายถึง

975338140

เลว, ทราม, ร้าย, ไม่ดีเพราะจงใจฝ่าฝืนศีลธรรมหรือจารีตประเพณี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 371) พบเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ได้แก่ “นักโทษชั่ว” ดังตัวอย่าง

- (1) ไพร่คนบาป“ถ่อยขวัญชัย” ทำนรกจวก “พระเลขาฯสุดใจ” รองเจ้าอาวาสวัดป่าบ้านตาด ดิ่ง“หลงตามหาบัว” ยุ่งการเมือง (ผู้จัดการฯ, 27/3/53)
- (2) คอ.รล.ไหวตัวทันสั่งทหารถอนตัว หวั่นปะทะเข้าทางนักโทษชั่ว (ไทยโพสต์, 28/3/53)

จากตัวอย่าง มีการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏการใช้คำว่า “คนบาป” และ “ชั่ว” ในตัวอย่างข้างต้น คือ การใช้คำแทน “ไพร่คนบาป” เพื่ออ้างถึงนายขวัญชัย ไพรพนา หนึ่งในแกนนำของกลุ่ม นปช. ในตัวอย่างที่ (1) และการใช้คำแทน “นักโทษชั่ว” เพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีผู้เป็นผู้นำคนสำคัญของกลุ่ม นปช. ในตัวอย่างที่ (2) จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมทั้ง “ไพร่คนบาป” และ “นักโทษชั่ว” ได้สื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมชั่วหรือเป็นคนไม่ดีซึ่งแสดงการประเมินค่าในด้านลบที่ลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม

1.5) ผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย

การใช้คำแสดงการประเมินค่าอ้างถึงผู้ชุมนุมที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย ได้แก่ การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมที่ประกอบด้วยคำว่า “...จัญไร, ...อัปรีย์, นรก, เดนนรก, เดนมมนุษย์, สัตว์นรก, ผีนรก, ...มาร” ดังต่อไปนี้

การใช้คำแสดงการประเมินค่าอ้างถึงผู้ชุมนุมที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมเลวร้ายด้วยการใช้คำแทนที่ประกอบด้วยคำว่า “จัญไร” ซึ่งหมายถึง เลวทราม, เป็นเสนียด, ไม่เป็นมงคล (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 310) พบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ เช่น “แดงจัญไร, จัญไรแมว” ในขณะที่การใช้คำแทนที่ประกอบด้วยคำว่า “อัปรีย์” ซึ่งหมายถึง ระยำ, จัญไร, เลวทราม, ต่ำช้า, ชั่วช้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1397) พบเฉพาะในไทยโพสต์ เช่น “กบฏอัปรีย์, แก๊งอัปรีย์, กบฏอัปรีย์” ดังตัวอย่าง

- (1) จัญไรแมวล้มล้มได้ะอ้างอำนาจอยู่ที่อำมาตย์ธาตุแท้ให้แดงคอนเวร์สตามบี้ยุบลภา (ไทยโพสต์, 30/3/53)
- (2) รพ.ย่านอนุสาวรีย์ชัยฯ ยังวิกฤติ รพ.ราชวิถี ออกซิเจนหมด ต้องเจรจาขอเปิดทาง แต่พวกแดงจัญไรไม่เชื่อ (ผู้จัดการฯ, 11/4/52)
- (3) โพลทุกสำนักจวบแผลก “แดงจัญไร” ทำลายชาติ (ผู้จัดการฯ, 11/4/52)
- (4) “ศอฉ.” เตรียมเรียกแก๊งอัปรีย์ให้การ “ปณิธาน” เผยจ่อตั้งข้อหาก่อการร้ายก่อนออกหมายจับ (ผู้จัดการฯ, 28/4/53)
- (5) เปิดโครงข่ายกบฏอัปรีย์ (ผู้จัดการฯ, 14/4/53)

ส่วนการใช้คำแสดงการประเมินค่าอ้างอิงถึงผู้ชุมนุมที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมเลวร้ายด้วยการใช้คำแทนที่ประกอบไปด้วยคำว่า “นรก, เดนนรก, เดนมุขย์, สัตว์นรก, ผีนรก, อริสมาร” ปรากฏทั้งในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ เช่น “นรก, เดนนรก, เดนมุขย์, ผีนรก, นรกแดง, สัตว์นรกแดง, สัตว์นรกเลือดแดง, กลุ่มนรก, อริสมาร” ดังตัวอย่าง

- (6) น.ช.แก้วพล่านไม่เล็ก เดินสายแก้ตัวสื่อต่างชาติเป็นระวิง พุดหน้าตาเฉยไม่ได้ปลุกปั่นกลุ่มนรกป่วนกรุงก่อนจลาจล แค้นใจ (ไทยโพสต์, 15/4/52)
- (7) แกนนำสั่งไอ้เสื่อถอย นรกเล็กป่วนกรุงชั่วคราว (ไทยโพสต์, 11/4/52)
- (8) นรกแดงคั่นรถ“หลวงตาบัว” เผาชุมชนโคก-บุกบ้านมาร์ค (ผู้จัดการฯ, 26/4/53)
- (9) 3 เกลोजนมวลชนระส่ำ หยามแกนนำหัวครกชี้ชัดลาด เดนมุขย์บุกโรงพยาบาลแต่ “ตุ๋” มั่งง่ายบอกจบแล้ว (ไทยโพสต์, 2/5/53)
- (10) ตำรวจรวบเดนนรก “อริสมาร” ข้อหาทำลายการประชุมอาเซียน พร้อมส่งขังค่ายนเรศวร (ผู้จัดการฯ, 13/4/52)
- (11) ชาวบ้านย่านถนนเพชรบุรีฯ ต้องลุกขึ้นสู้ เหตุสัตว์นรกเลือดแดงโล่ง (ผู้จัดการฯ, 14/4/52)
- (12) มาร์ค-ป๊อกล่อยคนตาย สัตว์นรกแดงบี้มลิ้ม (ผู้จัดการฯ, 23/4/53)

เมื่อพิจารณาการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างต่าง ๆ ข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนผู้ชุมนุมที่ประกอบไปด้วยคำว่า “...จัญไร, ...อัปรีย์, นรก, เดนนรก, เดนมุขย์, สัตว์นรก, ผีนรก, ...มาร” ที่ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ เพียงสองชื่อฉบับเท่านั้น ล้วนนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมในเชิงของการประเมินค่าที่ส่งผลกระทบต่อการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย การออกมาเรียกร้องหรือทำกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ ของฝ่ายผู้ชุมนุมที่มีพฤติกรรมในลักษณะเลวร้ายเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม

1.6) ผู้ก่อความเดือดร้อน

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าการใช้คำเพื่ออ้างอิงถึงผู้ชุมนุมประท้วงในลักษณะของการประเมินค่าที่ชี้ให้เห็นว่าเป็นผู้ก่อความเดือดร้อนได้แก่ การใช้คำว่า “แก๊ง, ก๊ก, ก๊วน, โจร, กองโจร, มหาโจร, หัวหน้าโจร” เรียกกลุ่มผู้ชุมนุม ดังต่อไปนี้

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายของการเป็นผู้สร้างความเดือดร้อนด้วยคำว่า “โจร” ที่หมายถึง ผู้ร้ายที่ลักขโมยหรือปล้นสะดมทรัพย์สินผู้อื่น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 341) เช่น “โจร, กองโจรเลือดแดง, กองโจรแดง” “มหาโจรแก้ว, หัวหน้าโจร” ผลการศึกษาพบคำแทนดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการและไทยโพสต์เท่านั้น เช่น

- (1) "คลัง" เติมน้ำยัดทรัพย์โจร (ไทยโพสต์, 1/4/53)
- (2) "กษัตริย์" ชิงช้างล่าโจร (ไทยโพสต์, 9/4/52)
- (3) หัวหน้าโจรโยนคนเสื้อแดงคิดกันเองให้สู้ต่อหรือยุติ (ผู้จัดการฯ, 12/4/53)
- (4) ฟาดตีนลงโทษ! มหาโจรแม่่ว วิดีโอลิงก์ล่อม (ผู้จัดการฯ, 30/3/53)
- (5) "กองโจรเสื้อแดง" ยอมสลายการชุมนุม หลังถูกกดดันหนัก (ผู้จัดการฯ, 11/5/53)
- (6) "กองโจรแดง" ยอมจำนน หมายถึง 13 คนรวม"แม่่ว" - "วีระ" มอบตัว"ไอ้ตู๋-เพ็ญ"แผ่น (ผู้จัดการฯ, 15/4/52)

หากพิจารณาตัวอย่าง จะเห็นว่าการใช้คำแทน “โจร, หัวหน้าโจร, มหาโจรแม่่ว” ที่ปรากฏในตัวอย่าง (1)-(3) เป็นการอ้างถึงอดีตนายทักซิณ ชินวัตร ในขณะที่ “กองโจรเสื้อแดง, กองโจรแดง” ในตัวอย่าง (5)-(6) เป็นการใช้คำว่า “เสื้อแดง” และ “แดง” เพื่อระบุว่ากลุ่มผู้ประท้วงที่กล่าวถึงคือกลุ่ม นปช. นำเสนอให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมมีผู้ที่มีพฤติกรรมที่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น การใช้คำดังกล่าวอ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้เป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมก่อความเดือดร้อนให้แก่สังคมและคนทั่วไป

การใช้คำอ้างถึงผู้ชุมนุมด้วยการใช้คำแทนที่สื่อความหมายถึงกลุ่มคนที่รวมตัวกันกระทำในสิ่งที่ไม่ดีและสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ได้แก่ “แก๊ง” ที่หมายถึง กลุ่มคนที่ตั้งเป็นก๊กเป็นเหล่า (มักใช้ในความหมายไม่ดี) และกลุ่มคนที่ประพฤติดนไม่ดี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 152) “ก๊วน” ซึ่งหมายถึง กลุ่มคนที่มักก่อความวุ่นวาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 83) และ “ก๊ัก” ซึ่งหมายถึง พวก, หมู่, เหล่า, (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1) การใช้คำแทนในลักษณะเหล่านี้พบในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์เท่านั้น เช่น “แก๊ง, แก๊งเสื้อแดง, แก๊งแดงถ่อย, แก๊งกบฏแดง, แก๊งอัปรีย์, แก๊งหางแดงเมืองน้ำคำ, แก๊งเหวง, แก๊งแม่่ว, แก๊งอีเพ็ญ, แก๊งเสธ.แดง, แก๊งหัวครก” “ก๊ักเสื้อแดง” “ก๊วนฆ่ามัน” ดังตัวอย่าง

- (7) "เนวิน" แฉแก๊งเสื้อแดงเตรียมก่อการเผาบ้านเผาเมือง หวังสร้างรัฐไทยใหม่ (ไทยโพสต์, 8/4/52)
- (8) คดีแก๊งแดงถ่อย บุกบ้านป่าเปรม รอ อสส.ชี้ขาดความเห็นแย้ง (ผู้จัดการฯ, 2/4/52)
- (9) “เทพเทือก” ชี้แก๊งเสื้อแดงหมิ่นสถาบันจะฝ่อไปเอง ด้านก๊ักเสื้อแดง เหมประกาศเป้าหมายชัดเจนโค่น ป่าเปรม เป็นหลัก (ผู้จัดการฯ, 3/4/52)
- (10) เมฆาเลือดภาค 2 เปิดฉาก แดงยึดสี่แยกราชประสงค์ยาว "แก๊งเหวง" ประกาศล้มวัว กินควายฉลอง (ไทยโพสต์, 4/4/53)
- (11) แดงแตก! แก๊งอีเพ็ญไล่3เกลอ (ผู้จัดการฯ, 17/3/53)
- (12) "ก๊วนฆ่ามัน" เหมหนักบุก กกด. ช่มชู้ริบยุบประชาธิปไตยไม่งั้นพัง สุดท้าย กกด.ให้มาเอาคำตอบวันที่ 20 เม.ย. (ไทยโพสต์, 6/4/53)

การใช้คำแทน “แก๊งเสื้อแดง, แก๊งแดงถ่อย, ก๊ักเสื้อแดง” ที่ปรากฏในตัวอย่าง (7)-(9) มีการใช้คำประณามคำร่วมกับการระบุสัญลักษณ์ คือ “เสื้อแดง” และ “(สี)แดง” เพื่อระบุให้ทราบว่ากลุ่มที่กล่าวถึงคือผู้ชุมนุมประท้วง นปช. ส่วนการใช้คำแทน “แก๊งเหวง” และ “แก๊งอีเพ็ญ” ใน

ตัวอย่างที่ (10)-(11) เป็นการระบุว่าผู้ประท้วงเป็นกลุ่มคนของนายแพทย์หญิง โตจิราการ และนาย จักรภพ เพ็ญแข ในขณะที่ “ก๊วนฆ่ามัน” ในตัวอย่างที่ (12) เป็นการระบุถึงผู้ชุมนุมด้วยการใช้ “ก๊วน” ร่วมกับคำพูดที่แสดงการทำร้ายผู้อื่น คือ “ฆ่ามัน” ที่สื่อให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรม ดังกล่าว ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยคำว่า “แก๊ง, ก๊วน, ก๊ก” ที่ปรากฏในตัวอย่าง เหล่านี้ล้วนนำเสนอภาพในแง่ลบและสื่อความหมายไปในทางเดียวกันว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มา รวมตัวกันกระทำในสิ่งไม่ดีที่เป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น

1.7) ผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง

การใช้คำแสดงการประเมินค่าที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง ด้วยการใช้คำแทนที่ประกอบไปด้วยคำว่า “หัวโจก, โจก” “ฮาร์ดคอร์” “อันธพาล, พาล” และ “ก๊ ระเบิดขวด” ดังต่อไปนี้

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าด้วยการระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความ รุนแรงด้วยคำว่า “หัวโจก” หรือ “โจก” ซึ่งหมายถึงหัวหน้าและเป็นคำที่มักใช้ในทางไม่สุจริต (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 340) เช่น “หัวโจก, หัวโจกเลื้อยแดง, หัวโจกก่อการร้าย, โจกแดง, โจกไพร่แดง, 5หัวโจก, 11หัวโจก, 5หัวโจกมือบเลื้อยแดง, 24หัวโจกแดง, 5หัวโจกแดงถ้อย” การใช้คำแทน เหล่านี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับยกเว้นข่าวสด โดยปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการมากกว่าในไทยรัฐและเดลินิวส์ และปรากฏน้อยในมติชน ดังตัวอย่าง

- (1) เลื้อยแดงคลังขจรรถบรรทุกน้ำมันขวางทหาร พร้อมวางวางรถนับพันเส้น ชูแสรวรไฟฟ้าใต้ดินหากสลายที่ราช ประสงค์ หัวโจกอ้างขอเจรจาเพื่อยุติชุมนุม แต่สั่งตั้งเวทีหัวกรุง (ไทยโพสต์, 18/5/53)
- (2) อันธพาลครองเมือง"ขวัญชัย-แรมโบ้-เจ๋ง-ไอ้ก๊ว" หัวโจกนำมือบแม้วบุก กกด. ชมชู้สำเร็จ (ผู้จัดการฯ, 6/4/53)
- (3) "เทพเทือก" ไล่บี้อำรวจ เร่งรวบรวมหลักฐาน ออกหมายจับหัวโจกปิดถนน (เดลินิวส์, 11/4/52)
- (4) "มาร์ค"เซ็นยื่นศาลขอหมายจับ5หัวโจกมือบเลื้อยแดง (ไทยรัฐ, 5/4/53)
- (5) "เสธ.แดง" ถูกยิงจ้อหัวเฉียดตายใกล้แยกศาลาแดงอุทสาหกรรมเตือน "ไอ้ก๊ว-แรมโบ้" ระวังไว้ เผย 5 หัวโจกแดงถ้อย "วีระ-อดิศรจรัล-วิสา-ไพจิตร" ประกาศถอนตัว เตรียมเข้ามอบตัว (ผู้จัดการฯ, 14/5/53)
- (6) ทหารผนีกกำลังตำรวจสลายด่านแดงปทุมธานีสกัดรถกำลังพลเข้า กทม. จับ 11 หัวโจก (มติชน, 27/4/53)
- (7) 24 หัวโจกแดงหัวหด ผวาถูกจับ วนเวียนแคว่ที่ปราศรัย ส่งทนายแจ้ง ตร.จะมอบตัว 15 พ.ค. (ไทยโพสต์, 18/4/53)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทนว่า “หัวโจก” ในตัวอย่างที่ (1)-(3) รวมทั้ง “5หัวโจกมือบเลื้อยแดง , 5หัวโจกแดงถ้อย, 11หัวโจก, 24หัวโจกแดง” ในตัวอย่างที่ (4)-(12) ล้วนหมายถึงผู้นำการชุมนุมของผู้ชุมนุม นปช. การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าเพื่ออ้างถึงผู้ชุมนุมทั้ง “หัวโจก” และ “โจก” ที่ ปรากฏในตัวอย่างเหล่านี้ได้นำเสนอภาพของผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความผิดที่ไม่ดี เนื่องจากคำว่า “หัวโจก”

และ “โจก” นอกจากจะใช้เรียกผู้เป็นหัวหน้าหรือผู้นำของกลุ่มแล้ว ยังแฝงนัยด้านลบของผู้ที่นำคนในกลุ่มกระทำการที่ไม่ดีด้วยการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรงร่วมด้วย

ส่วนการใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าด้วยการระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรงด้วยคำว่า “ฮาร์ดคอร์” ซึ่งเป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษ คือ “hardcore” ที่สื่อความหมายถึงผู้ที่มีลักษณะชอบใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง เช่น “ฮาร์ดคอร์, ฮาร์ดคอร์เสื้อแดง, ฮาร์ดคอร์แดง, แดงฮาร์ดคอร์, สายฮาร์ดคอร์, พวกฮาร์ดคอร์, กลุ่มฮาร์ดคอร์, กลุ่มเด็กฮาร์ดคอร์, กลุ่มฮาร์ดคอร์ กทม., แกนนำฮาร์ดคอร์, แกนนำสายฮาร์ดคอร์, 20 ฮาร์ดคอร์, “ฮาร์ดคอร์” 300 คน” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ โดยปรากฏมากในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และปรากฏน้อยในข่าวสดและมติชน เช่น

- (8) แกนนำนปช.ถูกเครียดสลายไม่สลาย เพราะเสียงแตกเป็น 2 ฝั่ง เชิญทีมกฎหมายมาวิเคราะห์ กรณี ‘เทพเทือก’ พบดีเอสไอ ถือว่าเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้วหรือยัง ถ้าใช่ก็พร้อมสลายมือบ ขณะที่ฮาร์ดคอร์อย่าง ‘จตุพร’ ชูประเด็นคนตาย 10 เมษาฯ เพื่อชุมนุมไม่เลิก (ข่าวสด, 13/5/53)
- (9) กลุ่มฮาร์ดคอร์ กทม.จ่อย! ถูกทหารตักจับ หลังบุกบ้านมาร์ค (ผู้จัดการฯ, 26/4/53)
- (10) รัฐบาลตอบโต้ 4 ข้อเรียกร้องของ ‘แม้ว’ ชัดใช้พวกฮาร์ดคอร์สร้างความรุนแรง (มติชน, 16/5/53)
- (11) “เทพไท” หวันแดงฮาร์ดคอร์สร้างสถานการณ์รุนแรงจากการแย่งชิงบทบาทการนำ (ผู้จัดการฯ, 11/5/53)
- (12) หลังทหารถืออาวุธครบมือพร้อมรถหุ้มเกราะ สลายมือบแดงเข้ามิด ไฉยิงปะทะพวกแดงฮาร์ดคอร์ “ศาลาแดง สารลิน สวนลุมพินี ราชประสงค์” กันสนั่นเมือง (เดลินิวส์, 20/5/53)
- (13) หึ! ฮาร์ดคอร์แดงเล็งพลีชีพ “แม้ว” ลั่นรถจะติดจนกว่าชนะ (ไทยโพสต์, 20/3/53)
- (14) แกนนำพรรคร่วมรัฐบาลห้วงเสื้อแดงแตกคอทำโรดแม็ปปรองดองสะดุด ผวาสายฮาร์ดคอร์ลอบยิงสายอหิงสา (ไทยรัฐ, 12/5/53)

จะเห็นว่าในตัวอย่างที่ (8) มีการใช้ “ฮาร์ดคอร์” เพื่อระบุถึงนายจตุพร พรหมพันธุ์ ในขณะที่ตัวอย่าง (9)-(14) คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมคือ “กลุ่มฮาร์ดคอร์ กทม., พวกฮาร์ดคอร์, แดงฮาร์ดคอร์, ฮาร์ดคอร์แดง, สายฮาร์ดคอร์” เป็นการอ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมโดยมิได้ระบุว่าเป็นผู้ใด นำเสนอให้เห็นว่าในกลุ่มผู้ชุมนุมมีกลุ่มคนที่ใช้ความรุนแรงร่วมอยู่ด้วย เนื่องจากคำว่า “ฮาร์ดคอร์” เป็นคำที่มีความหมายเชิงประเมินค่าในแง่ลบที่บ่งบอกว่าผู้ชุมนุมที่ถูกอ้างถึงเหล่านี้เป็นผู้ใช้ความรุนแรง สื่อให้เห็นภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมให้เห็นว่าเป็นกลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความรุนแรง

สำหรับการใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าด้วยการระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรงด้วยคำว่า “อันธพาล” ซึ่งหมายถึง คนเกะกะระราน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1396) และ “พาล” ซึ่งหมายถึง ชั่วร้าย, เกเร, เกะกะ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 833) ได้แก่ “อันธพาล, มือบอันธพาล” ที่พบเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ในขณะที่การใช้ร่วมกับส่วนหนึ่งของชื่อ คือ “จตุพาล” ปรากฏเฉพาะในผู้จัดการฯ ดังนี้

- (15) โพลศึกษาหน้า**มือบอันธพาล** คนกรุงเทพฯ ไกลกลับบ้าน (ผู้จัดการฯ, 9/4/53)
 (16) **อันธพาล**ครองเมือง"ขวัญชัย-แรมโบ้-เจ๋ง-ไอ้กิ้ง" หัวใจคนนำมือบแม้วบุก กกต. ช่มชู้สำเร็จ ยุบพรรคประชาธิปัตย์ วันที่ 20 เม.ย.รัฐผล (ผู้จัดการฯ, 6/4/53)
 (17) **จุดพาล**ไร้สำนึกตำราตราพ.จพ.หา (ไทยโพสต์, 4/5/53)
 (18) "**จุดพาล**" ระบุสัญญาณออกมาชัดเจนว่าสงครามครั้งใหม่กำลังเริ่มขึ้น ปากกล้าขาสั่นไม่หวั่นถูกล้อมปราบ (ไทยโพสต์, 17/4/53)

ในตัวอย่างที่ (15)-(16) มีการใช้คำแทนเรียกกลุ่มผู้ชุมนุมว่า “มือบอันธพาล, อันธพาล” สื่อความหมายถึงผู้ที่มีพฤติกรรมชอบใช้กำลังเกาะกระรอนทำร้ายผู้อื่น เช่นเดียวกับคำว่า “จุดพาล” ในตัวอย่างที่ (17)-(18) ที่นำคำว่า “พาล” มาใช้กับชื่อของนายจุดพร ที่สื่อให้เห็นว่าผู้ที่กล่าวถึงมีพฤติกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ คำว่า “อันธพาล” และ “พาล” เป็นคำที่มีความหมายประจำคำในแง่ลบ เนื่องจากเป็นคำที่ใช้เรียกผู้ที่มีอุปนิสัยค่อนข้างไปทางเป็นนักเลงและทำตัวเกะกะเกรสสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น การใช้คำแทนในลักษณะนี้จึงเป็นการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้กำลังและความรุนแรงมิได้ชุมนุมอย่างสงบ

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าด้วยการระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรงด้วยการนำอาวุธที่ใช้สร้างความรุนแรงมาอ้างถึง ได้แก่ “ก๊วระเบิดขวด” ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังนี้

- (19) สะพัด "ก๊วระเบิดขวด" หนีออกนอก (ไทยโพสต์, 13/3/53)

หากพิจารณาการใช้คำแทน “ก๊วระเบิดขวด” เพื่ออ้างถึงนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง หนึ่งในแกนนำคนสำคัญของกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ยกมานี้ จะเห็นว่าเป็นการนำ “ระเบิดขวด” ที่หมายถึงลูกระเบิดที่บรรจุสารเคมีบางอย่างในขวดแก้วหนา เมื่อถูกกระทบกระแทกอย่างแรงจะระเบิด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 980) ซึ่งเป็นอาวุธที่มีความรุนแรง มาใช้เรียกร่วมกับการระบุชื่อเล่น “กิ้ง” ของนายอริสมันต์ การใช้คำแทนนายอริสมันต์ว่า “ก๊วระเบิดขวด” ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์จึงส่งผลต่อการนำเสนอภาพของผู้ที่ถูกอ้างถึงว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมความรุนแรงด้วยการใช้อาวุธที่สร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินและทำร้ายผู้อื่นให้ถึงแก่ชีวิต

1.8) ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย

จากข้อมูลพบว่ามีการใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่ระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ การเลือกใช้คำว่า “กบฏ” ซึ่งหมายถึงผู้ประทุษร้ายต่อทางอาณาจักร (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 9) จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าการใช้คำแทนดังกล่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการและไทยโพสต์ เช่น “กบฏ, กบฏเสื้อแดง, กบฏแดง, กลุ่มกบฏแดง, กบฏแผ่นดิน, แก๊งกบฏแดง, กบฏป่วนกรุง, กบฏอับปรีย์, กบฏถ้อย”

975338140

- (1) "กบฏแดง" ประกาศแหกด่านออกไปเคลื่อนไหวกว้างใหญ่วันนี้ ตระเตรียมถึงแก๊สไว้อย่างสด (ผู้จัดการฯ, 28/4/53)
- (2) กบฏแดงคุมอาวุธเพียบ คอฉ.สั่งปรับแผนลุย (ผู้จัดการฯ, 21/4/53)
- (3) "เทพเทือก" แฉแกนนำกบฏแดงการ์ด โยงกลุ่มก่อการร้าย ลั่นต้องจัดการเด็ดขาด (ผู้จัดการฯ, 14/4/53)
- (4) กบฏแดงเหิมไล่ล่านายกา (ไทยโพสต์, 13/4/53)
- (5) ยังไม่พอใจ กบฏแดงแห่ศพพวท้าวกรุง สร้างความเกลียดชังเพิ่ม (ไทยโพสต์, 13/4/53)
- (6) กบฏหาทางลงขอนัดคุ้ยรอบ3 กบฏแผ่นดินหาทางลง! พลิกเกม ยื่นเงื่อนไขขยิบสภาใน 30 วัน (ไทยโพสต์, 24/4/53)

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมว่า “กบฏ” ได้สื่อความหมายถึงผู้กระทำการล้มล้างอำนาจรัฐหรือล้มล้างการปกครองที่สื่อนัยยะของการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม การเลือกใช้คำแทนดังกล่าวเพื่ออ้างถึงกลุ่มผู้ชุมนุมซึ่งพบเฉพาะในไทยโพสต์และผู้จัดการเท่านั้นจึงนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมอยู่ในกลุ่มผู้มีแนวคิดที่มีได้ดำเนินตามระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ การที่คำแทนดังกล่าวพบเฉพาะในผู้จัดการและไทยโพสต์ ทั้งยังปรากฏการใช้เรียกผู้ชุมนุมเช่นนี้เป็นจำนวนมากในสื่อทั้งสองฉบับโดยเฉพาะในผู้จัดการนั้น ก็ยังเป็นการเน้นย้ำภาพของการเป็นผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตยหรือเป็นผู้ทำลายความมั่นคงของประเทศชาติให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.9) ผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีการใช้คำอ้างถึงผู้ชุมนุมประท้วงที่มีความหมายไปในทางเดียวกันว่าเป็นผู้อยู่ใต้อาณัติ เป็นลูกน้อง หรือเป็นผู้รับใช้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง คือ “สมุน, สาวก, ทาส” ได้แก่ “สมุน, สมุนทักษิณ, สมุนนักโทษ, สาวก, สาวกเสื้อแดง” ที่ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์ และ “ทาสแมว” ที่ปรากฏเฉพาะในผู้จัดการ ดังตัวอย่าง

- (1) ตร.ออกหมายจับ 13 แกนนำ “แมว” พร้อมสมุนยกพวก (ไทยโพสต์, 15/4/52)
- (2) “แมว” สุตระยา นั่งจิบกาแฟกลั้มเค้กที่โรงแรมหรูในมอนเตเนโกร ดูเลือดสาวกขโลมแผ่นดิน (ไทยโพสต์, 16/3/53)
- (3) สาวกเสื้อแดงฝ่าด่านวังน้อยยึดสะพานผ่านฟ้าฯ (ไทยโพสต์, 14/3/53)
- (4) สมุนนักโทษหัวร่อร่วน ทำทนายริบทุบ ปลุกแดงทั่วประเทศยึดศาลากลาง (ไทยโพสต์, 8/4/53)
- (5) คนกรุงไล่ทาสแมวกระเจิง รพ.วิฤตหนักขาดออกซิเจน (ผู้จัดการฯ, 11/4/52)
- (6) ส.ส.ชลบุรีทนไม่ไหว “ตำรวจแดง” ปล่อยทาสแมวป่วนอาเซียน (ผู้จัดการฯ, 11/4/52)

จากตัวอย่างที่ (1)-(2) จะเห็นว่ามีการใช้คำแทนผู้ชุมนุมคือ “สมุน, สาวก” ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้อยู่ใต้อาณัติของอดีตนายกา ทักษิณ ในขณะที่ตัวอย่างที่ (3) “สาวกเสื้อแดง” ที่ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์ มีการใช้คำว่า “เสื้อแดง” ขยายหลังคำดังกล่าวเพื่อระบุว่ากลุ่มผู้ประท้วงที่กล่าวถึงคือกลุ่มนปช. นอกจากนี้ยังมีการระบุว่าเป็นผู้รับใช้ใคร เช่น “สมุนนักโทษ” ในตัวอย่างที่ (4) และ “ทาส

แม่่ว” ในตัวอย่างที่ (5)-(6) เพื่อต้องการระบุให้ทราบว่ากลุ่มผู้ประท้วงเป็นผู้รับใช้ของอดีต นายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ซึ่งมีชื่อเล่นว่า “แม่่ว” และเป็นผู้ที่สนับสนุนผู้ชุมนุมประท้วง นปช. การใช้คำแทนเหล่านี้ส่วนนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม

1.10) ผู้ถูกล้อเลียนเพศสภาพ

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้ถูกล้อเลียนเพศสภาพ ได้แก่ การใช้คำแทน คือ “เจ้เพ็ญ” และ “อีเพ็ญ” เพื่ออ้างถึงนายจักรภพ เพ็ญแข หนึ่งในแกนนำกลุ่ม นปช. ผู้ตกเป็นผู้ต้องหาในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ คดีฝ่าฝืน พ.ร.ก.ในสถานการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้งคดีก่อความวุ่นวายหน้าบ้านสี่เสาเทเวศร์ และได้เดินทางหลบหนีออกนอกประเทศในปี พ.ศ.2552 การใช้คำแทนลักษณะเช่นนี้พบเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ เท่านั้น ดังตัวอย่าง

- (1) “ตุ๊ดตุ๊ด-เจ้เพ็ญ” หนี มุดเล่นเกมใต้ดิน (ไทยโพสต์, 15/4/52)
- (2) แดงแตก! แก๊งอีเพ็ญไล่3เกลอ หยามทຽງเหลือแต่เต็นท์ (ผู้จัดการฯ, 17/3/53)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทน “เจ้เพ็ญ” และ “อีเพ็ญ” เป็นการใช้นำหน้าชื่อในเชิงล้อเลียน ด้วยการใส่ “เจ้” “อี” ซึ่งปกติใช้นำหน้าชื่อเพศหญิงมานำหน้าส่วนหนึ่งของนามสกุล “เพ็ญ” ของ นายจักรภพ เพ็ญแข การใช้คำแทนในลักษณะเช่นนี้เป็นการล้อเลียนเพศสภาพของนายจักรภพ เนื่องจากมีข้อครหาจากคนกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะฝ่ายตรงกันข้ามว่านายจักรภพเป็นเพศที่สาม ซึ่งนายจักรภพได้เคยให้สัมภาษณ์ปฏิเสธข้อครหาดังกล่าว (เกศินี ใจกาวิง, 2550: 4) การใช้คำแทนในเชิงล้อเลียนเพศสภาพเช่นนี้จึงเป็นการลดทอนความน่าเชื่อถือด้วยการนำเสนอให้เห็นว่าผู้ที่ถูกอ้างถึงมิได้เป็นบุคคลที่ผู้กล่าวถึงให้ความเคารพ

2) การระบุบทบาทหน้าที่

ผลการศึกษาตัวบทพบการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม ด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ในการชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การระบุว่าเป็นผู้บงการหรืออยู่เบื้องหลังการชุมนุม และการระบุว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษจำคุก

2.1) ผู้บงการหรืออยู่เบื้องหลังการชุมนุม

การใช้คำอ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าเป็นผู้บงการหรืออยู่เบื้องหลังการชุมนุม ได้แก่ การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ว่า “นายใหญ่” ซึ่งหมายถึงผู้เป็นหัวหน้าสูงสุด เนื่องจาก “นาย” หมายถึง ผู้เป็นใหญ่, ผู้เป็นหัวหน้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 622) จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนในลักษณะนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ไทยรัฐ เดลินิวส์ แต่ไม่ปรากฏในข่าวสดและมติชน ดังตัวอย่าง

- (1) สื่อแดงเกาะช้างนักโทษ กางเสื้อหน้าทำเนียบฯ รอ**นายใหญ่**มาลม (ไทยโพสต์, 26/3/52)
- (2) เพื่อไทยรับใบสั่ง**นายใหญ่**ขคนชุมนุมหน้าศาลากลางจังหวัดพังงา วิดีโอลิงค์ปลุกระดมก่อนเคลื่อนทัพแตกหัก ก่อนสงกรานต์ (ไทยโพสต์, 30/3/52)
- (3) "ทนายทักษิณ" ร่างอุทธรณ์คดียึดทรัพย์เสร็จแล้ว เตรียมยื่นสัปดาห์หน้า พร้อมแจ้งรายละเอียดให้ "**นายใหญ่**" ทราบแล้ว (ผู้จัดการฯ, 19/3/53)
- (4) "สมาชิก111"มาล้นเวทีแดง ตามคำบงการของ**นายใหญ่** (ไทยรัฐ, 2/4/52)
- (5) เสธ.แดงดันไม่เลิก อ้างชื่อ**นายใหญ่**สั่งเปลี่ยนแกนนำ นปช. (ไทยรัฐ, 11/5/53)
- (6) "จรัล-หวง-สมยศ" นำคนเสื้อแดงบุกกดดัน "ชวรัตน์-บุญจง" ที่สั่งผู้ว่าฯ ลักดักประชาชนที่จะมาร่วมชุมนุมใหญ่ท้องสนามหลวง ระบุ "**นายใหญ่**" ปราศรย์ผ่านวิดีโอลิงค์ 27 มี.ค. (เดลินิวส์, 26/3/52)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ในตัวอย่างที่ (1)-(6) ด้วยคำว่า "นายใหญ่" ที่เป็นผู้สั่งการผู้ชุมนุมรวมทั้งเป็นผู้สั่งการหัวหน้าผู้นำการชุมนุมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของในการชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้น การใช้คำแทนดังกล่าวจึงสื่อความหมายของการเป็นหัวหน้าที่อาจเป็นทั้งผู้สั่งการหรือเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการชุมนุม นำเสนอภาพให้เห็นว่าการชุมนุมในครั้งนั้นมีผู้ควบคุมหรือสั่งการอยู่เบื้องหลัง

2.2) ผู้ทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษจำคุก

การใช้คำอ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษจำคุกด้วยการใช้คำแทนเพื่อระบุถึงนายทักษิณ ชินวัตร ด้วยคำว่า "นักโทษ, นักโทษชาย, นช." ที่หมายถึง บุคคลซึ่งถูกลงโทษจำคุก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 613) เช่น "นักโทษทักษิณ, นักโทษแม่่ว, นช.แม่่ว, นช.ทักษิณ, นักโทษหนีคุก, นักโทษหนีคดี, นักโทษชั่ว" จากข้อมูลการศึกษาพบการใช้คำแทนในลักษณะนี้เป็นจำนวนมากในไทยโพสต์ ผู้จัดการ แต่ไม่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ดังตัวอย่าง

- (1) "**นช.แม่่ว**" งตวิดีโอลิงก์ 2 วันติดหลังต้องเผ่นออกจากรัสเซีย (ผู้จัดการฯ, 3/4/53)
- (2) **นช.แม่่ว**ทำ"กษิด"มาลากคอ **นช.ทักษิณ**ยังออกวิดีโอลิงก์ลอบกักบุคคลสำคัญของประเทศ ปากกล้าขาสันทำ "กษิด" ตามไปยึดพาสปอร์ต (31/3/52)
- (3) แดงแห้ว "มาร์ค" เมินเส้นตาย 24 ชม.บีบพันนายฯฯ ชี้ข้อเรียกร้องสับสน เปลี่ยนทุกวัน วอนคนเห็นต่างเสื้อแดงอย่าออกมา หวั่นปะทะเข้าทาง "**นักโทษแม่่ว**" (ไทยโพสต์, 10/4/52)
- (4) "ชวนนท์" ชัด "เคิร์ต แคมป์เบลล์" ปากว่าตาขยิบ บอกรัฐต่อต้านก่อการร้ายทำไม่นัดพบ "อ้อย-นพดล" ที่เป็นคนสนิท**นักโทษหนีคุก**ที่หนุนกองกำลังติดอาวุธ (ไทยโพสต์, 10/4/52)
- (5) "พม.ภู่เกิด-พังงา" อัดซ้ำ "นช.ทักษิณ" พร้อมจีรัฐบาล "มาร์ค" หามาตรการหยุด**นักโทษหนีคดี**โฟนอินป่วนไทย (ผู้จัดการฯ, 3/4/52)

- (6) ยุทธศาสตร์นรกป่วนกรุง แบ่งสายบุกค้นวัดหัวทวารออกตอนฉันทเพล หวังจุดชนวนรุนแรง เข็มถึงขั้นปืนรั้ว แต่ผิดแผนยั่วไม่สำเร็จ คอ.รส.ไหวตัวทันสั่งทหารถอนตัว หวั่นปะทะเข้าทาง **นักโทษชั่ว** (ไทยโพสต์, 28/3/53)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่า “นช.แม้ว” และ “นช.ทักษิณ” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(3) เป็นการใช้คำว่านักโทษนำหน้าการระบุชื่อทั้งชื่อจริงและชื่อเล่นของนายทักษิณ ชินวัตร ในขณะที่ตัวอย่างที่ (4)-(5) “**นักโทษหนีคุก**” และ “**นักโทษหนีคดี**” เป็นการระบุให้เห็นว่านายทักษิณ ชินวัตร เป็นผู้ที่กำลังหลบหนีจากการจับกุมและการดำเนินคดีของทางภาครัฐ ส่วน “**นักโทษชั่ว**” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (6) เป็นการระบุให้เห็นว่านายทักษิณ ชินวัตร เป็นผู้กระทำความผิดกฎหมายที่มีพฤติกรรมไม่ดี การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงนายทักษิณ ชินวัตร ที่ปรากฏในตัวอย่างเหล่านี้ ล้วนสื่อความหมายในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมในการนำเสนอภาพของการเป็นผู้กระทำความผิดกฎหมายของนายทักษิณ ชินวัตร ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้นำคนสำคัญของการชุมนุมในครั้งนี้

3) การรวมกลุ่ม

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการรวมกลุ่มที่นำเสนอภาพลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ได้แก่ การระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มารวมตัวกันที่สื่อความหมายในแง่ของของกลุ่มคนที่เป็นผู้มีลักษณะก่อความวุ่นวาย ดังต่อไปนี้

3.1) กลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความวุ่นวาย

การใช้คำแทนที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมด้วยการรวมกลุ่มในลักษณะของการระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มารวมตัวกัน ได้แก่การใช้คำว่า “ม็อบ” ซึ่งเป็นคำมาจากภาษาอังกฤษ คือ “mob” หมายถึงการรวมตัวของกลุ่มคนที่แฝงนัยทางความหมายของกลุ่มคนที่ไร้ระเบียบ ก่อความวุ่นวาย หรือก่อจลาจล จากข้อมูลที่ศึกษาพบทั้งการใช้เฉพาะคำว่า “ม็อบ” หรือใช้ร่วมกับการระบุให้ทราบว่ากลุ่มผู้ประท้วงที่กล่าวถึงคือ นปช. ด้วยการระบุชื่อ “**ม็อบ นปช.**” หรือการระบุสัญลักษณ์ เช่น “**ม็อบ นปช., ม็อบเสื้อแดง, ม็อบคนเสื้อแดง, ม็อบแดง**” การใช้ร่วมกับการระบุชื่อผู้นำ เช่น “**ม็อบแม้ว**” เพื่อให้ทราบว่า เป็นผู้ชุมนุมที่สนับสนุนนายทักษิณ ชินวัตร การใช้ร่วมกับการระบุพื้นที่เพื่อแสดงว่าเป็นผู้ชุมนุมที่ชุมนุมอยู่บริเวณใดหรือมาจากที่ใด เช่น “**ม็อบราชประสงค์, ม็อบผ่านฟ้า, ม็อบพญา, ม็อบแดงพญา, ม็อบเชียงใหม่, ม็อบกรุง, ม็อบตจว., ม็อบแดงเหนือ-อีสาน,**” ดังตัวอย่าง

- (1) **ม็อบ**ผ่านชว่รวมพลวันที่ 9 เวลา 09.00 น. ปฏิบัติการพร้อมกัน 10 จุด (ไทยโพสต์, 9/4/53)
- (2) ผู้ประกอบการย่านราชประสงค์ระล่ำ ออกโรงไล่**ม็อบแม้ว**พ้นพื้นที่ธุรกิจ (ผู้จัดการฯ, 6/4/53)
- (3) **ม็อบเสื้อแดง**ฮือทั่วประเทศ 42 จังหวัดบุกล้อมศาลากลางจังหวัด ทั้งภาคเหนือ อีสาน กลาง และตะวันออก

975338140

(ข่าวสด, 31/3/52)

- (4) มีอบ เลี้ยง แดง บุก ทุบ กระจก ยี่ต โรงแรม จน ต้อง ยก เลิก ประชุม อาเซียน คู่ เจรจา (มติชน, 12/4/52)
- (5) "อภิสิทธิ์" โดนจิงๆ มีอบ แดง พทยา ดัก สกัด ขบวน รถ ขณะ ประชุม กรม สัญญา ที่ พทยา เจอ โหล่ จน ต้อง ชิง หนี แต่ ไม่ รอด ติด ไฟ แดง เลย ถูก ไล่ ทุบ จน รถ ที่ นั่ง กระจก แตก เป็น รู โบ (ไทยรัฐ, 8/4/52)
- (6) "มีอบ แดง" เคียด บุก สถานี ดาว เทียม ไทย คม ทวง คืน สัญญา ทีวี (เดลินิวส์, 10/4/53)

การใช้คำว่า “มีอบ” อ้างถึงผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างเหล่านี้ เป็นการใช้คำแทนในลักษณะของการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากแม้คำดังกล่าวจะมีความหมายถึงกลุ่มคนจำนวนมากที่รวมตัวกันเพื่อประท้วงต่อต้านหรือเรียกร้องสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ก็ยังแฝงนัยที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมอาจเป็นกลุ่มคนที่ก่อความไม่สงบในการชุมนุม หรืออาจเป็นผู้สร้างความวุ่นวาย ไร้ระเบียบวินัย และเป็นฝูงชนที่ควบคุมไม่ได้ปรากฏร่วมด้วย

4) การระบุชื่อ

การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมด้วยการระบุชื่อเพื่อนำเสนอภาพในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่พบในตัวบทที่นำมาศึกษาวิเคราะห์ ได้แก่ การเรียกชื่อที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ ดังนี้

4.1) ผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ

การระบุชื่อด้วยการเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพเพื่อนำเสนอภาพในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการเรียกชื่อร่วมกับการใช้คำนำหน้าชื่อที่แสดงการไม่ให้ความเคารพ และการล้อเลียนชื่อด้วยการใช้คำอื่นที่เป็นคำพ้องเสียงมาล้อเลียนกับชื่อเดิมของผู้ที่ถูกอ้างถึงการเรียกชื่อร่วมกับการใช้คำนำหน้าชื่อที่แสดงการไม่ให้ความเคารพมีทั้งการใช้คำนำหน้าชื่อเพศชายด้วย “ไอ้” เช่น “ไอ้ ก๊ี้, ไอ้ ตุ๋, ไอ้ เต๋” ที่พบเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (1) สมรมุขมิบอนไก่หวัดพังราบหลังแดงยิงเอ็ม 79 ใส่รถบรรทุกน้ำมันแต่ไม่ถูก "ไอ้ เต๋" ปีนน้ำตา อ้าง "มาร์ค" ไม่เจรจา (ผู้จัดการฯ, 18/5/53)
- (2) "อภิสิทธิ์" เตรียมฟ้องหมิ่น "นช.แม้ว" - ไอ้ ก๊ี้ ไอ้ ตุ๋ - สุภรณ์ (ผู้จัดการฯ, 19/3/53)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทน “ไอ้ ก๊ี้, ไอ้ ตุ๋, ไอ้ เต๋” ในตัวอย่างที่ (1)-(2) แสดงให้เห็นการใช้ “ไอ้” ซึ่งเป็นคำประกอบหน้าชื่อเพศชายที่อาจอยู่ในฐานะเดียวกันหรือต่ำต้อยกว่าผู้เรียกมานำหน้าชื่อเล่น “ก๊ี้, ตุ๋, เต๋” ซึ่งเป็นชื่อเล่นของผู้เป็นแกนนำฝ่ายผู้ชุมนุม คือ “นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง” “นายจตุพร พรหมพันธุ์” และ “นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ” ตามลำดับ

ส่วนการล้อเลียนชื่อด้วยการใช้คำอื่นที่เป็นคำพ้องเสียงมาล้อเลียนกับชื่อเดิมของผู้ที่ถูกอ้างถึง เช่น “พาย้อยยัพ” ที่พบเฉพาะในไทยโพสต์ หรือการใช้คำที่มีเสียงใกล้เคียงกันมาล้อเลียนกับฉายา

975338140

คือ “ไข่ม้วนดำ” ที่พบเฉพาะในไทยโพสต์เช่นกัน รวมทั้งการผสมชื่อเดิมกับคำอื่นที่มีความหมายในเชิงล้อเลียน เช่น “ซี้ตู่ ตูตู่” ที่พบในไทยโพสต์และเดลินิวส์เท่านั้น ดังตัวอย่าง

- (3) แกนนำแดงแหงทั้งก๊วน อังไม่ไข่ม้วนตีแกนนำ เป็นฝีมือ “พาย้อยยัพ” คนเดียว (ไทยโพสต์, 1/5/53)
- (4) แกนนำเสื้อแดงฟุ้ง 14 มี.ค.สาวกไม่ต่ำ 1 ล้านคนยึดสะพานผ่านฟ้าฯ ก่อนส่ง “ไข่ม้วนดำ” ประกาศโค่นรัฐบาล อำมาตย์ หาก “มาร์ค” ไม่ยุบสภา (ไทยโพสต์, 12/3/53)
- (5) “พะจูนณ์” อัด “ซี้ตู่” ปล่อยข่าว “ป่า” ป่วย ยันอยู่สี่เสาฯ (ไทยโพสต์, 27/3/53)
- (6) “ตู่ตู่” ประกาศก่อ 8 เมษายนวันเผด็จศึก “อำมาตยาธิปไตย” (ไทยโพสต์, 3/4/52)
- (7) “ตู่ตู่” ขอเป็นแถวหน้ายื่นถอดถอน 8 ตุลาการคดียึดทรัพย์แก้ว (เดลินิวส์, 13/3/53)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่า “พาย้อยยัพ” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (3) เป็นการล้อเลียนชื่อของ “นายพายัพ ชินวัตร” ด้วยการใช้คำพ้องเสียงมาล้อเลียนกับชื่อ “พายัพ” คือ “พาย้อยยัพ” ที่หมายถึงการทำให้เกิดความเสียหาย ในขณะที่ “ไข่ม้วนดำ” ในตัวอย่างที่ (4) เป็นการใช้คำที่มีเสียงใกล้เคียงกันมาล้อเลียนฉายา “ไข่มุกดำ” ของนายวีระ มุสิกพงศ์ โดยใช้ชื่อเล่นของนายทักษิณ คือ “แก้ว” มาล้อเลียนกับฉายาเดิมของนายวีระ ส่วนการใช้คำแทน “ซี้ตู่” ในตัวอย่างที่ (5) และ “ตู่ตู่” ในตัวอย่างที่ (6)-(7) เป็นการใช้คำแทนด้วยการนำคำอื่นมาเติมท้ายหรือเติมหน้าชื่อเล่น “ตู่” ของนายจตุพร พรหมพันธุ์ เพื่อให้สื่อความหมายอีกนัยหนึ่งร่วมกับอ้างอิงถึงบุคคลดังกล่าว ทั้งคำว่า “ซี้ตู่” ที่หมายถึงกล่าวอ้างหรือทักท้วงของผู้อื่นเป็นของตัวเอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 198) และ “ตู่ตู่” ที่หมายถึงสัตว์เลื้อยคลานชนิดหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 507) ซึ่งการใช้คำแทนที่สื่อความหมายของชื่อไปในอีกแง่เช่นนี้จึงถือเป็นการล้อเลียนในเชิงดูหมิ่นบุคคลผู้เป็นเจ้าของชื่อ การใช้คำแทนที่ใช้อ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมเหล่านี้ล้วนให้ความหมายในเชิงล้อเลียนและไม่ให้ความเคารพในตัวบุคคลที่อ้างถึง

4.1.1.2 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาล

ผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏอยู่ในพาดหัวข่าวและวรรคนำของหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับ สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ กลุ่มผู้เป็นหัวหน้าหน่วยงานรัฐที่ดูแลการชุมนุม และกลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการณ์ดูแลและควบคุมฝูงชน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทหาร และเจ้าหน้าที่ตำรวจ

จากการเก็บข้อมูลในพาดหัวข่าวและวรรคนำพบว่าหัวหน้าหน่วยงานรัฐที่เป็นผู้กระทำทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ. 2552-2553 และปรากฏการใช้คำแทนบุคคลที่หลากหลายในหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับ ได้แก่ “นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” นายกรัฐมนตรี “นายสุเทพ เทือกสุบรรณ” รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงและผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) “นายธาริต เพ็งดิษฐ์” อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) “นายกษิต

975338140

ภิรมย์” รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ “พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา” ผู้บัญชาการทหารบก และ “พันเอกสรรเสริญ แก้วกำเนิด” โฆษกประจำ ศอฉ. ส่วนผู้กระทำทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นฝ่ายปฏิบัติการที่คอยควบคุมดูแลการประชุมประท้วงโดยตรงคือเจ้าหน้าที่ทหารและเจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากเป็นผู้ดูแลความสงบเรียบร้อยในการชุมนุม รวมทั้งเป็นฝ่ายที่ปราบปราม และปะทะกับผู้ชุมนุมเมื่อมีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น ผลการศึกษาการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลในแง่บวกที่สร้างความชอบธรรม เป็นกลาง และลดทอนความไม่ชอบธรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.2.1 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

ผลการศึกษาพบว่าการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การระบุบทบาทหน้าที่ และการประเมินค่าในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การระบุบทบาทหน้าที่	1.1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ และดูแลการประชุม	นายกฯ, นายกรัฐมนตรี, รองนายกฯมั่นคง, รองนายกฯ, อธิบดีดีเอสไอ, รมว.ต่างประเทศ, เสธ., ผบ.ทบ., ผอ.ศอฉ., โฆษก ศอ.รส.
2) การประเมินค่า	2.1) ผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ	จำพลีชีพ, ตำรวจพลีชีพ
	2.2) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ	เหยื่อ

ตารางที่ 47 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

1) การระบุบทบาทหน้าที่

การใช้คำแทนกลุ่มผู้เป็นหัวหน้าหน่วยงานรัฐที่ดูแลการประชุมด้วยการระบุบทบาทหน้าที่เพื่อนำเสนอภาพในแง่บวกที่ชอบธรรมเป็นการระบุตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อนำเสนอว่าบุคคลที่อ้างถึงเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศและดูแลการประชุม ดังนี้

1.1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศและดูแลการประชุม

การใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานรัฐที่ดูแลการประชุมพบเป็นจำนวนมากในสื่อหนังสือพิมพ์ทุกฉบับที่ศึกษา ลักษณะการระบุมีทั้งการระบุเฉพาะตำแหน่ง เช่น “นายกรัฐมนตรี, นายกฯ, รองนายกฯมั่นคง, รองนายกฯ, อธิบดีดีเอสไอ, ผบ.ทบ., ผอ.ศอฉ., โฆษก ศอ.รส.” และการระบุตำแหน่งร่วมกับการระบุชื่อจริงหรือชื่อเล่น เช่น “นายกฯ อภิสิทธิ์, นายกฯ มาร์ค, กษิต รมว.ต่างประเทศ, เสธ.โก๋อู” ดังตัวอย่าง

- (1) กองทัพเสื้อแดงยกระดับการประชุมเข้มข้นขึ้น เคลื่อนไพร่พลจากผ่านฟ้าบุกราบ 11 รอ. บางเขน กอดคั่นให้ นายกรัฐมนตรี ธิปไตยและลาออก (ไทยรัฐ, 16/3/53)
- (2) นายกฯ มั่นใจบริหารจัดการม็อบชุมนุมใหญ่ได้ (มติชน, 3/4/53)

- (3) **โฆษก ศอ.รส.** เผยจะเรียกผู้พบเห็นเหตุการณ์ประเบิดมูลนิธิรัฐบุรุษฯ มาสอบเพิ่มเติม (ไทยโพสต์, 1/4/53)
- (4) **ผบ.ทบ.** ปฏิเสธอาวุธที่ใช้ก่อเหตุไม่ได้หลุดลอดออกมาจากกองทัพ ยันทหารไม่เกียร์ว่าง เรียกผู้ว่าฯ 61 จังหวัด พันวิทยุชุมชนแดง (ผู้จัดการฯ, 26/4/53)
- (5) **"นายกฯ อภิสิทธิ์"** นัดผู้นำพรรคร่วมถกเครียดไม่ยุบสภา ยันไม่มีเงื่อนไขทำตามคำร้องขอแถมขึ้น ฮ. ไม่เผชิญหน้ามือบ (เดลินิวส์, 16/3/53)
- (6) มือบแดงเดือดล้อมทុพรธ **นายกฯ มาร์ค** หลังออกจากที่ประชุมกรม.ที่พืทยา จนเจ้าหน้าที่ศรภ.ต้องพานายกฯ ออกจากรถไปนั่งรถของศรภ.แทน (ข่าวสด, 8/4/52)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้คำแทนระบุบทบาทหน้าที่ด้วยการระบุเฉพาะตำแหน่ง ในตัวอย่างที่ (1)-(4) คือ “นายกรัฐมนตรี, นายกฯ, ผบ.ทบ., โฆษก ศอ.รส.” เพื่อระบุถึง “นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” นายกรัฐมนตรี “พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา” ผู้บัญชาการทหารบก และ “พันเอกสรรเสริญ แก้วกำเนิด” โฆษกประจำ ศอฉ. ในขณะที่ตัวอย่างที่ (5)-(6) คือ “นายกฯ อภิสิทธิ์, นายกฯ มาร์ค” เป็นการระบุตำแหน่งร่วมกับการระบุชื่อเพื่ออ้างถึง “นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” นายกรัฐมนตรี การใช้คำแทนที่แสดงการระบุบทบาทหน้าที่ในลักษณะดังกล่าวเป็นการเน้นย้ำบทบาทหน้าที่ในการเป็น หัวหน้าหน่วยงานที่ดูแลการชุมนุมในครั้งนี้

2) การประเมินค่า

การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลด้วยการประเมินค่าที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม มีทั้งการใช้คำแสดงการประเมินค่าในลักษณะของผู้เป็นวีรชน และการใช้คำแสดงการประเมินค่าในลักษณะของผู้ถูกระทำ ดังนี้

2.1) ผู้เป็นวีรชนผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ

การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลด้วยการประเมินค่าที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมในลักษณะของผู้เป็นวีรชนด้วยการระบุอาชีพตำรวจร่วมกับการใช้คำว่า “พลีชีพ” คือ “จำพลีชีพ” และ “2 ตำรวจพลีชีพ” ที่แสดงการประเมินค่าไปในทางบวก เนื่องจาก “พลี” สื่อความหมายถึง เสียสละ เช่น พลีชีพเพื่อชาติ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 821) การใช้คำแทนเช่นนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เพียงฉบับเดียวเท่านั้น ดังตัวอย่าง

- (1) **ซาบซึ้งพระมหากรุณาธิคุณ 3 ล้านเกล้าฯ ที่พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ช่วยเหลือครอบครัว 2 ตำรวจพลีชีพ** ขณะที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติรับเมีย “จำพลีชีพ” บรรจุเป็นตำรวจสืบทอดเจตนาธรรมตามสามี (ไทยรัฐ, 11/5/53)
- (2) **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานน้ำหลวงอาบศพ “จำพลีชีพ”** เข้อย่อม 79 ที่สวนลุมฯ และพระราชทานเงินช่วยเหลือ (ไทยรัฐ, 10/5/53)

975338140

CT IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

การใช้คำแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ “เจ้าพลีชีพ” และ “2 ตำรวจพลีชีพ” ที่ปรากฏในตัวอย่างได้นำเสนอภาพด้านบวกของเจ้าหน้าที่ตำรวจในแง่ของการเป็นผู้กล้าหาญและเสียสละชีวิตของตนโดยการนำคำที่แสดงการประเมินค่าในด้านบวก คือ “พลีชีพ” ที่สื่อความหมายของการเสียสละชีวิตตนเองเพื่อผู้อื่นมาอ้างถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ความรุนแรง การใช้คำแทนดังกล่าวจึงเป็นการนำเสนอภาพในแง่บวกที่สอดคล้องของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเป็นผู้ปฏิบัติงานจนเสียชีวิตในหน้าที่

2.2) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าฝ่ายรัฐบาลในลักษณะของการเป็นผู้ถูกกระทำด้วยการใช้คำแสดงการประเมินค่าไปในทางที่น่าสงสารคือ “เหยื่อ” ซึ่งหมายถึงตัวรับเคราะห์ เช่น เหยื่อกระสุน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1348) จากตัวบทที่นำมาศึกษาพบการใช้คำแทนดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) 'มาร์ค' เดินทางเป็นประธานพิธีพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ ดร.เหยื่อเอ็ม 79 (ข่าวสด, 10/5/53)
- (2) "ในหลวง-ราชินี"ทรงห่วง ดร.พระราชทานเงินช่วยเหยื่อบีเอ็ม (มติชน, 10/5/53)
- (3) สำนักงานตำรวจแห่งชาติปูนบำเหน็จ เลื่อนชั้นยศ 2 ตำรวจเหยื่อเหตุรุนแรง (ไทยรัฐ, 9/5/53)
- (4) ปิติพระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์ช่วย 2 ดร.เหยื่อระเบิด (เดลินิวส์, 10/5/53)

เมื่อพิจารณาการใช้คำแทน “ดร.เหยื่อเอ็ม 79, เหยื่อบีเอ็ม, 2 ตำรวจเหยื่อเหตุรุนแรง, 2 ดร.เหยื่อระเบิด” ที่ปรากฏในตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการนำเสนอภาพการเป็นผู้ถูกกระทำด้วยการใช้คำแสดงการประเมินค่าในแง่ของความน่าสงสาร คือ “เหยื่อ” เพื่ออ้างถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ถูกทำร้ายจากอาวุธระเบิดของกลุ่มบุคคลไม่ทราบฝ่าย การใช้คำแทนในลักษณะของการตกเป็นฝ่ายถูกกระทำเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

4.1.1.2.2 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล

การใช้คำแทนที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลทั้งผู้เป็นหัวหน้าหน่วยงานรัฐรวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหาร ได้แก่ การระบุชื่อ และการระบุบทบาทหน้าที่ โดยปรากฏลักษณะการใช้คำแทนดังกล่าวในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับดังนี้

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การระบุชื่อ	1.1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล (การระบุชื่อเฉพาะ)	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, กษิต ภิรมย์, อนุพงษ์ เผ่าจินดา, চারিত পিংদিษฐ์, อภิสิทธิ์, สุเทพ, กษิต, চারিত, সরসেরিণ্য, อนุพงษ์, มาร์ค, เทือก, เทพเทือก, ป๊อ, ไก่
2) การระบุ บทบาทหน้าที่	2.1) ผู้มีอาชีพรักษา ความสงบเรียบร้อย	ตำรวจ, ตร., ทหาร

ตารางที่ 48 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

1) การระบุชื่อ

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับปรากฏการใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลด้วยการระบุชื่อเฉพาะที่สื่อถึงผู้เป็นปัจเจกบุคคล ดังนี้

1.1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล

การใช้คำแทนแสดงความเป็นผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อเฉพาะที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ มีทั้งการระบุชื่อ-นามสกุล เช่น “อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, กษิต ภิรมย์, อนุพงษ์ เผ่าจินดา, চারিত পিংদিษฐ์,” การระบุเฉพาะชื่อจริง เช่น “อภิสิทธิ์, สุเทพ, กษิต, চারিত, সরসেরিণ্য, อนุพงษ์” และการระบุเฉพาะชื่อเล่น เช่น “มาร์ค, เทือก, เทพเทือก, ป๊อ, ไก่” ดังตัวอย่าง

- (1) ส.ส.ปชป.รูดเข้าراب 11 ให้กำลังใจ**อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ** (ข่าวสด, 17/4/53)
- (2) **"อภิสิทธิ์"** ไม่จ้อคุยนักโทษ เชื่อไม่มีปฏิวัติภาคประชาชน (ไทยโพสต์)
- (3) บี้ไม่เลิก-ขว้างเอ็ม 67 ถล่มมุลนิธิ "ป่า" **อนุพงษ์** เต็ม-จัดร.ล่าคนร้ายให้ได้ **สุเทพ** ชี้ทหาร-ตำรวจเก่าบงการ (มติชน, 31/3/53)
- (4) ฝ่ายค้านรุมยำ**กษิต มาร์ค** ย้ำมาถูกต้อง (ไทยรัฐ, 3/4/52)
- (5) ประกาศอุกฉิน **"มาร์ค"** ตั้ง **"สุเทพ"** จัดการ "เสื้อแดง" ยกทัพบุกสภา นั้ดระดมพลใหญ่ 9 เม.ย. (เดลินิวส์, 8/4/53)
- (6) **"ป๊อ"** นั้ดถกนายพลประเมินหลังออกพ.ร.ก.สงอภัยศ10เมษาฯ (ผู้จัดการฯ, 17/4/53)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า การใช้คำแทนเรียกฝ่ายรัฐบาลเฉพาะชื่อจริงหรือเฉพาะชื่อเล่นถือเป็นการใช้คำแทนที่เป็นกลาง มิได้แสดงถึงการไม่ให้ความเคารพแต่อย่างใด เนื่องจากพื้นที่ในข่าวหน้าหนึ่งมีจำกัด สื่อแต่ละฉบับจึงมักเลือกใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อแบบไม่เป็นทางการ ทั้งการระบุเฉพาะชื่อจริงและการระบุเพียงชื่อเล่นมากกว่าการระบุทั้งชื่อและนามสกุล การระบุชื่อดังกล่าวจึงมิได้สื่อความหมายไปในแง่บวกหรือลบ หากแต่เป็นเพียงการใช้อ้างถึงผู้กระทำทางสังคมเพื่อระบุให้รู้ว่ากำลังอ้างถึงบุคคลใดเท่านั้น

2) การระบุบทบาทหน้าที่

การใช้คำแทนระบุบทบาทหน้าที่ของกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการดูแลและควบคุมฝูงชน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทหารและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็นกลางด้วยการแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อยมีดังนี้

2.1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย

การใช้คำแทนกลุ่มรัฐบาลผู้ปฏิบัติการดูแลและควบคุมฝูงชนที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็นกลางด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ในลักษณะของการแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่เหล่านี้เป็นผู้มีอาชีพดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ทั้งการระบุว่าเป็น “ตำรวจ” ซึ่งหมายถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ตรวจตรา รักษาความสงบ จับกุม และปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 497-498) การระบุว่าเป็น “ทหาร” ซึ่งหมายถึง ผู้มีหน้าที่สู้รบป้องกันประเทศ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 548) เช่น “ตำรวจ, ตร., ทหาร, ตำรวจ-ทหาร, ตร.-ทหาร, ทหาร-ตร.” การใช้คำแทนดังกล่าวปรากฏพบเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) *ตำรวจเตรียมรับมือม็อบเสื้อแดงตีเคย์ซุนนัมใหญ่ 8 เม.ย. (ไทยรัฐ, 3/4/52)*
- (2) *"เทือก"สั่งตร.ตรึงเข้ม บ้าน"สี่เสา" "ป่า" หลบไปโคราช (ข่าวสด, 3/4/52)*
- (3) *ตำรวจ-ทหาร สั่งปิดสะพานข้ามแยกศาลาแดง-อังรีนังต์-สามย่าน ห้ามรถทุกชนิดจอดบริเวณใกล้เคียง ตั้งด่านตรวจละเอียด (เดลินิวส์, 9/5/53)*
- (4) *ตำรวจ-ทหาร ฝ่าศาลากลาง หวั่นเสื้อแดงบุกยึด-เผา (ผู้จัดการฯ, 8/4/52)*
- (5) *รัฐบาลสั่ง ตร.-ทหารจับตาดึงเอ็ม 79 นครบาลลุยชายแดนสระแก้ว ลำตัวมียิงอาร์พีจี (ไทยโพสต์, 25/3/53)*
- (6) *"ทหาร-ตร."ลุยสลายกลุ่มเสื้อแดง เปิดถนนแยกสามเหลี่ยมดินแดง (มติชน, 14/4/52)*

จากตัวอย่างจะเห็นว่าหนังสือพิมพ์ทุกฉบับต่างใช้คำแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ทหาร ทั้งในพาดหัวข่าวและวรรคหน้าด้วยการระบุอาชีพทั้ง “ตำรวจ, ตร., ตำรวจ-ทหาร, ตร.-ทหาร, ทหาร-ตร.” คำเหล่านี้ถือเป็นที่ใช้เรียกรัฐบาลผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองและมีได้มีความหมายประจำคำในทางบวกหรือลบ

4.1.1.2.3 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

ผลการศึกษาพบว่าการใช้คำแทนนำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การประเมินค่าและการระบุตัวตน ในลักษณะดังต่อไปนี้

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การประเมินค่า	1.1) ผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม	ทหารแดงโม, ตำรวจมะเขือเทศ

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
	1.2) ผู้ไร้อำนาจที่แท้จริง	รัฐบาลเสือกระดาษ, ศูนย์อำนวยการอยู่เฉยๆ
2) การระบุตัวตน	2.1) ผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์	เล็ก

ตารางที่ 49 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

1) การประเมินค่า

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าฝ่ายรัฐบาลที่นำเสนอภาพที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่ การชี้ให้เห็นว่าเป็นผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม และเป็นผู้ไร้อำนาจที่แท้จริง ดังนี้

1.1) ผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม

การใช้คำแทนในลักษณะของการสื่อความหมายให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่ การใช้คำแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า “ตำรวจมะเขือเทศ” ในไทยโพสต์ ข่าวสด และไทยรัฐ และการใช้คำแทนเจ้าหน้าที่ทหารว่า “ทหารแดงโม” ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) เกือบส่งลูกน้องไปตายรอบ 2 คอล.หน้าแหก ปฏิบัติการกับแกนนำแดงล้มเหลว เหตุตำรวจมะเขือเทศชักช้า (ไทยโพสต์, 17/4/53)
- (2) ขยายผลจับกุม "ตำรวจมะเขือเทศ" พ.ต.ท.สามี่แกนนำเสื้อแดงพ่ายแพ้ ส่งตัวให้ดีเอสไอค้นขยายผลเชื่อมโยงกลุ่ม นปช. (ไทยรัฐ, 21/4/53)
- (3) 'เทพเทือก'เครียดปฏิบัติการล้มเหลว เชื่อเป็นเพราะตำรวจมะเขือเทศ' (ข่าวสด, 17/4/53)
- (4) กลุ่มนายทหารระดับสูงในไทย กำลังมีการนำเสนอทางเลือกใหม่แบบ "ปฏิวัติรัฐประหารครึ่งใบ" (Half Coup) โดยจะให้พรรคประชาธิปัตย์ของนายกา อภิสิทธิ์มีอำนาจทางการเมืองต่อไปแต่ทำการถอดถอน นายทหาร "แดงโม" และ "ไส้ศึก" ออกจากตำแหน่งหน้าที่บังคับบัญชาภายหลังเหตุการณ์นองเลือดเมื่อ 10 เมษายน (ผู้จัดการฯ, 19/4/53)
- (5) นปช.โวนายกา อยู่ในตำแหน่งไม่เกิน 7 ได้ ัฒม.ต้องการให้ทหารยึดอำนาจ ขู่ทหารแดงโมจะออกมาต่อต้านทันทีโดยไม่ปกปิดตัว (ไทยโพสต์, 20/4/53)
- (6) อภิสิทธิ์-เทือกหงุดหงิดจนท.แดงโม-มะเขือเทศ (ข่าวสด, 28/4/53)
- (7) 'ดู'เผยได้เอกสาร คอล.จากทหารแดงโม ระบุ ผบ.ทบ.สั่งเพิ่มกำลังพร้อมสลายมือ (มติชน, 25/4/53)
- (8) คอล.ห่วงทหารตำรวจเจอน้ำกรด-ระเบิด ไฟเขียวให้ใช้อาวุธป้องกันตัวได้ ปิดทหารแดงโมแอบบอกความลับแดง (ไทยรัฐ, 21/4/53)
- (9) ฮือฮา "ทหารแดงโม" โบกผ้าพันคอแดงเชียร์ ขบวนการจย.โผล่รณรงค์ใจกลางกรุงเชิญชวนคนออกมาชุมนุม (เดลินิวส์, 13/3/53)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่าง การใช้คำอ้างถึงเจ้าหน้าที่ว่า “ตำรวจมะเขือเทศ” เป็นการนำ “มะเขือเทศ” ซึ่งเป็นผลไม้ที่มีผลสีแดงมาเปรียบกับตำรวจที่สนับสนุนกลุ่มคนเสื้อแดง (ประชาไท, 2555: 2) เช่นเดียวกับการใช้คำว่า “ทหารแดงโม” เพื่อสื่อถึงเจ้าหน้าที่ทหารที่สนับสนุนกลุ่มคนเสื้อแดง โดยการนำผลไม้ที่มีเปลือกสีเขียวและมีเนื้อข้างในสีแดง คือ “แดงโม” มาเปรียบเทียบกับทหารที่ใส่เครื่องแบบสีเขียวแต่มีจิตใจฝักใฝ่หรือให้การสนับสนุนกลุ่มคนเสื้อแดง การใช้คำแทนดังกล่าวเป็นการนำเสนอภาพในเชิงประเมินค่ารัฐบาลเหล่านี้ว่ามีได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นทางการแต่เป็นผู้สนับสนุนกลุ่มคนเสื้อแดงซึ่งเป็นฝ่ายตรงกันข้ามกับรัฐบาล

1.2) ผู้ไร้อำนาจที่แท้จริง

การใช้คำแสดงการประเมินค่าด้วยการชี้ให้เห็นว่าหน่วยงานฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ไร้อำนาจในการจัดการผู้ชุมนุม ได้แก่ “รัฐบาลเสื้อกระดาศ, ศูนย์อำนวยการอยู่เฉยๆ” ซึ่งปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังตัวอย่าง

- (1) รัฐบาลเสื้อกระดาศ พ.ร.ก.ไม่ฉุกเฉิน คนเสื้อแดงฉีกยับ (ไทยโพสต์, 10/4/53)
- (2) จูฬฯ ระทึก! "ไพร่พายัพ" เข็มเกริมหนัก ทำท่ายุทธศาสตร์อยู่เฉยๆ นำทีมผู้ก่อการร้ายบุกค้นตึก ภปร-สก ชูระเบิดโรงพยาบาลทิ้ง (ไทยโพสต์, 30/4/53)

ในตัวอย่างที่ (1) การใช้คำแทน “รัฐบาลเสื้อกระดาศ” ซึ่งหมายถึง ประเทศ องค์การ หรือผู้ที่ทำท่าทีประหนึ่งมีอำนาจมากแต่ความจริงไม่มี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1266) เพื่ออ้างถึงรัฐบาลของนายอภิสิทธิ์เป็นการใช้คำแทนในเชิงประเมินค่าในแง่ของการปฏิบัติหน้าที่ไร้อำนาจด้วยการเปรียบเทียบรัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ว่าเป็นเหมือนเสื้อกระดาศที่ดูเหมือนมีอำนาจมากแต่กลับไม่สามารถที่จะดำเนินการใด ๆ ได้ นำเสนอภาพในทางลดทอนความน่าเชื่อถือของฝ่ายรัฐบาลที่ไม่สามารถจัดการดูแลหรือควบคุมผู้ชุมนุมได้ ขณะที่ในตัวอย่างที่ (2) การใช้คำว่า “ศูนย์อำนวยการอยู่เฉยๆ” แทนชื่อหน่วยงานจริง คือ “ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน” (ศอฉ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานพิเศษของรัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อควบคุมการชุมนุมของกลุ่ม นปช. การใช้คำแทนในลักษณะดังกล่าวถือเป็นการประเมินค่าที่ลดความน่าเชื่อถือของหน่วยงานรัฐด้วยการนำเสนอภาพในเชิงล้อเลียนว่าเป็นหน่วยงานที่มีได้ดำเนินการสิ่งใด การใช้คำแทนในลักษณะเช่นนี้เป็นการนำเสนอภาพในทางลดทอนความน่าเชื่อถือของรัฐบาลและหน่วยงานที่ตั้งขึ้นเพื่อดูแลการชุมนุม เนื่องจากเป็นการประเมินค่าที่นำเสนอภาพของรัฐบาลและหน่วยงานรัฐที่ไร้อำนาจไม่สามารถดำเนินงานได้มีอย่างประสิทธิภาพ

2) การระบุตัวตน

จากการศึกษาข้อมูลพบการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลด้วยการระบุตัวตนที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมด้วยการสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์ ดังนี้

2.1) ผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์

การใช้คำแทนด้วยการล้อเลียนรูปลักษณ์ภายนอก ได้แก่ การระบุลักษณะทางกายภาพ ร่วมกับการเรียกชื่อหรือตำแหน่งของหัวหน้าหน่วยงานรัฐ ได้แก่ “*บ๊วกเถิก, ป๊อกเถิก,*” เพื่ออ้างถึง “พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา” ผู้บัญชาการทหารบกซึ่งเป็นผู้บัญชาการเจ้าหน้าที่ทหารในการปฏิบัติการดูแลและควบคุมผู้ชุมนุม นปช. การระบุตัวตนลักษณะนี้ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ดังตัวอย่าง

- (1) “จำลอง” ลั่นยังไม่นำพันมิตรฯ ออกมาสู้แต่แข็งทวารอุทกหยาม โคนตีบคาสภา จี้ “*บ๊วกเถิก*” พิจารณาตัวเอง (ผู้จัดการฯ, 9/4/53)
- (2) “*ป๊อกเถิก*” เครียดจัด! ลั่งเปลี่ยนวันประชุมนายพลระดับสูงทั่วประเทศแย้มกับคนใกล้ชิด “เหมือนเป็นการมัดมือชก” ถูกกดดันให้รีบปิดเกมคนเสื้อแดงภายในอาทิตย์นี้ (ผู้จัดการฯ, 9/4/53)
- (3) มาร์คโผล่แล้ว เดี๋ยว“เทือก” พัน ผอ.ศอฉ. ตั้ง “*ป๊อกเถิก*” ทำแทน (ผู้จัดการฯ, 17/4/53)

การระบุลักษณะทางกายภาพ คือ “เถิก” ซึ่งหมายถึง ลักษณะของหน้าผากที่ผมถอยร่น สูงขึ้นไปหรือขึ้นอยู่สูงกว่าปรกติ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 535) ร่วมกับการใช้คำเรียกนำหน้าผู้มีตำแหน่งระดับสูงทางทหาร คือ “*บ๊วกเถิก*” และการระบุร่วมกับชื่อเล่น ได้แก่ “*ป๊อกเถิก*” มีนัยไปในทางการล้อเลียนรูปลักษณ์ พล.อ.อนุพงษ์ ซึ่งมีลักษณะของหน้าผากที่ผมถอยร่นขึ้นไป การใช้คำแทนด้วยการระบุตัวตนเช่นนี้ได้สื่อความหมายในทางล้อเลียนและลดทอนความน่าเชื่อถือของ พล.อ.อนุพงษ์ เป็นหัวหน้าหน่วยงานรัฐที่ดูแลกลุ่มผู้ชุมนุม

4.1.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

จากการศึกษาวิเคราะห์การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 ผู้วิจัยพบว่า การใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏอย่างหลากหลายในสื่อแต่ละฉบับ ได้นำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมออกมาในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม และภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมและรัฐบาล

4.1.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม

เมื่อพิจารณาภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมือง จะเห็นได้ว่านอกจากการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมแล้ว ในส่วนของการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของ

ฝ่ายรัฐบาลก็มีส่วนในการเน้นย้ำภาพด้านบวกของผู้ชุมนุมที่ส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วง ดังต่อไปนี้

4.1.2.1.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	4.1.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล
<p>1) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ</p> <p>(1) ผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ</p> <p>(2) ผู้ชุมนุมด้วยสันติวิธี</p> <p>(3) ผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง</p> <p>(4) ผู้อยู่ในเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง</p> <p>2) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล</p> <p>(1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน</p> <p>(2) กลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล</p> <p>(3) ผู้เป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศ</p> <p>3) ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรม</p> <p>โดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ</p> <p>(1) ผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ</p> <p>4) ผู้เป็นฝ่ายถูกกระทำ</p> <p>(1) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ</p>	<p>1) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่เอาแคร์พ</p> <p>(1) ผู้ไร้อำนาจที่แท้จริง</p> <p>(2) ผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์</p> <p>2) ผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม</p> <p>(1) ผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม</p>

ตารางที่ 50 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

4.1.2.1.1 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมได้สื่อให้เห็นภาพตัวแทนในแง่บวกที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

1) ผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ ได้แก่

(1) การใช้คำแทนระบุบทบาทหน้าที่เป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพที่น่าเชื่อถือ เช่น “อดีต นายกฯ, อดีต นายกรัฐมนตรี, อดีต นายกฯ ไทย, อดีต นายกฯ ทักษิณ, พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร, พ.ต.ท. ทักษิณ, พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร” อดีต นายกรัฐมนตรี, พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร อดีต นายกฯ, หมอเหวง”

(2) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อความเป็นผู้ชุมนุมด้วยสันติวิธี เช่น “พิราบแกนนำแดง, นปช.สายพิราบ, อหิงสา, แดงอหิงสา, สายอหิงสา”

(3) การใช้คำแทนแสดงการระบุตัวตนที่สื่อถึงผู้เป็นพลเมืองของประเทศ คือ “ประชาชน”

(4) การระบุตัวตนที่สื่อถึงการเป็นผู้อยู่ในเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง เช่น “มือบหญิงชาย, ชาย-หญิง, ผู้หญิง, กลุ่มสตรีเสื้อแดง”

2) ผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล ได้แก่

(1) การใช้คำแทนด้วยการรวมกลุ่มที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน เช่น “มวลชน, มวลชนแดง, มวลชนเสื้อแดง, มวลชนคนเสื้อแดง, มวลชนคนกรุง, มวลชนมหาชน, มหาชนคนเสื้อแดง”

(2) การใช้คำแทนด้วยการรวมกลุ่มที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาลเช่น “เสื้อแดงนับแสน, คนนับแสน, แดงเรือนแสน, แดงแดง, คนเสื้อแดงจำนวนเนียดแสน, คนเสื้อแดงหลายหมื่นคน, แดง 7 หมื่น, กองทัพเสื้อแดงกว่า 3 หมื่นคน, คนนับหมื่น, มวลชนคนเสื้อแดงครึ่งพัน, เสื้อแดงครึ่งพัน” การนำเสนอภาพผู้ชุมนุมเหล่านี้สื่อให้เห็นว่าการชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนและเข้าร่วมจากประชาชนหรือคนจำนวนมากในสังคม

(3) การใช้คำแทนแสดงการระบุตัวตนที่สื่อถึงผู้เป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศด้วยการระบุภูมิภาคและพื้นที่ในการชุมนุมเช่น เช่น “เสื้อแดงตจว., แดงตจว., เสื้อแดงอีสาน, แดงอีสาน, แดงเหนือ, แดงเหนือ-อีสาน, เสื้อแดงพทยา, กลุ่มเสื้อแดงพทยา, แดงพทยา, แดงเชียงใหม่, แดงเชียงราย, เสื้อแดงขอนแก่น, แดงขอนแก่น, แดงโคราช”

3) ผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ ได้แก่

(1) การใช้คำแทนด้วยการประเมินค่าที่สื่อความหมายของผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละที่ต่อสู้เพื่อความถูกต้อง คือ “วีรชน, 18 วีรชน” ได้เสนอภาพการเป็นวีรชนที่เสียชีวิตจากการประท้วงต่อต้านของรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม

4) ผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายถูกกระทำ ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายของผู้ตกเป็นเหยื่อจากการกระทำของผ่านตรงข้าม เช่น “เหยื่อ, เสื้อแดงเหยื่อกระสุนเจาะหัว, เหยื่อ 10 เม.ย., เหยื่อวันที่ 10 เม.ย., เหยื่อเหตุการณ์สลายม็อบ 10 เม.ย.”

4.1.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

ในการศึกษาภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมือง ผู้วิจัยพบว่านอกจากการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ชอบธรรม

ของฝ่ายผู้ชุมนุมแล้ว การใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็มีส่วนสำคัญในการช่วยสร้างความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้เด่นชัดขึ้นมา การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนของฝ่ายรัฐบาลในแง่มุมมองที่ไม่ชอบธรรม ดังนี้

1) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าเป็นผู้ไร้อำนาจที่แท้จริง ได้แก่ “รัฐบาลเสื่อกระดาษ, ศูนย์อำนวยการอยู่เฉยๆ” นำเสนอภาพในด้านของการเป็นผู้ไร้อำนาจและขาดประสิทธิภาพในปฏิบัติหน้าที่

(2) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์ ได้แก่ “บ๊ิกเกิก, ป๊อกเกิก” ที่สื่อความหมายในทางล้อเลียนและลดทอนความน่าเชื่อถือของหัวหน้าหน่วยงานรัฐที่ดูแลการชุมนุม การใช้คำแทนเหล่านี้ของรัฐบาลและหน่วยงานรัฐเป็นการลดทอนความน่าเชื่อถือในการบริหารประเทศและดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

2) ผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองบางกลุ่มที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าเป็นผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่ “ทหารแดงโม, ตำรวจมะเขือเทศ” นำเสนอภาพในด้านลบให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งเป็นผู้มีจิตใจฝักใฝ่หรือเอนเอียงไปทางกลุ่มคนเสื้อแดงหรือฝ่ายผู้ชุมนุม นปช. มิได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นกลาง ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุมในแง่ของการแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้รับการสนับสนุนจากทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารที่แม้จะมีหน้าที่ดูแลและปราบปรามฝ่ายผู้ชุมนุม แต่เจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งก็ได้ให้การสนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม

4.1.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม

การใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่มุมมองที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม และการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่มุมมองที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลได้นำเสนอให้เห็นภาพตัวแทนที่สื่อความหมายในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้เด่นชัด ดังนี้

4.1.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	4.1.2.2.2 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล
1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน (1) กลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความวุ่นวาย (2) ผู้เป็นภัยต่อประเทศชาติ (3) ผู้มีพฤติกรรมชั่ว (4) ผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย (5) ผู้ก่อความเดือดร้อน	1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ (1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศและดูแลการชุมนุม 2) ผู้เป็นฝ่ายถูกกระทำ (1) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ 3) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย
2) ผู้ไม่มีความชอบธรรม/รับใช้กลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม	

4.1.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุม	4.1.2.2.2 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายรัฐบาล
<p>(1) ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย</p> <p>(2) ผู้บงการหรืออยู่เบื้องหลังการชุมนุม</p> <p>(3) ผู้ทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษจำคุก</p> <p>3) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่เอาเคารพ</p> <p>(1) ผู้มีพฤติกรรมไม่ดี</p> <p>(2) ผู้ถูกล้อเลียนเพศสภาพ</p> <p>(3) ผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ</p> <p>4) ผู้ใช้ความรุนแรง</p> <p>(1) ผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง</p> <p>5) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย</p> <p>(1) ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย</p> <p>6) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ</p> <p>(1) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ</p>	<p>(1) ผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ</p>

ตารางที่ 51 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล
ในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

4.1.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าว่าเป็นกลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความวุ่นวาย เช่น “มีอบ, มีอบ นปช., มีอบเสื้อแดง, มีอบคนเสื้อแดง, มีอบแดง, มีอบราชประสงค์, มีอบผ่านฟ้า, มีอบพญา, มีอบแดงพญา, มีอบเชียงใหม่, มีอบกรุง, มีอบตจว., มีอบแดงเหนือ-อีสาน, มีอบแม่ว”

(2) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงผู้เป็นภัยต่อประเทศชาติ เช่น “ผู้ก่อการร้าย, ก่อการร้ายแดง, กลุ่มก่อการร้าย, หัวหน้าผู้ก่อการร้าย, โจรก่อการร้าย, หัวหน้าโจรก่อการร้าย

(3) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมชั่ว เช่น “ไพร่คนบาป, นักโทษชั่ว”

(4) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย เช่น “แดงจัญไร, จัญไรแมว, กบฏอัปรีย์, แก๊งอัปรีย์, กบฏอัปรีย์, นรค, เदनนรค, เदनมนุษย์, นรคแดง, สัตว์นรคแดง, สัตว์นรคเสื้อแดง, กลุ่มนรค, ผีนรค, อริสมาร”

(5) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ก่อความเดือดร้อน ได้แก่ การใช้คำว่า “โจร” เช่น “โจร, กองโจรเสื้อแดง, กองโจรแดง, มหาโจรแมว, หัวหน้าโจร,” และการใช้คำว่า “แก๊ง, ก๊ก, ก๊วน” เช่น “แก๊ง, แก๊งเสื้อแดง, แก๊งแดงถ่อย, แก๊งกบฏแดง, แก๊งอัปรีย์, แก๊งหางแดงเมืองน้ำดำ, แก๊งเหวง, แก๊งแมว, แก๊งอิพิ่ญ, แก๊งเสธ.แดง, แก๊งหัวครก, ก๊กเสื้อแดง, ก๊วนฆ่ามัน”

2) ผู้ไม่มีความชอบธรรม/รับใช้กลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่

(1) การใช้คำแทนด้วยการประเมินค่าในแง่ของการเป็นผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม เช่น “สมุน, สมุนทักษิณ, สมุนนักโทษ, สาวก, ทาสแมว”

(2) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้บงการหรืออยู่เบื้องหลังการชุมนุม เช่น “นายใหญ่”

(3) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อความหมายของเป็นผู้ทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษจำคุก เช่น “นักโทษ, นักโทษชาย, นช., นักโทษทักษิณ, นักโทษแมว, นช.แมว, นช.ทักษิณ, นักโทษหนีคุก, นักโทษหนีคดี, นักโทษชั่ว” การใช้คำแทนเพื่อระบุถึงผู้นำการชุมนุมในลักษณะนี้สื่อให้เห็นถึงการทำผิดกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่เป็น “สมุน, สาวก, ทาส” ของกลุ่มคนดังกล่าวจึงนำเสนอภาพของผู้รับใช้หรืออยู่ใต้อาณัติของผู้ที่ขาดความชอบธรรม

3) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดี ได้แก่ การใช้คำว่า “ไพร่” เช่น “ไพร่, มือบไพร่, ไพร่แดง, แดงไพร่, มือบแดงไพร่, ไพร่แดง ชร., มือบไพร่ทักษิณ, ไพร่ทักษิณ, แกนนนำไพร่, แกนนนำไพร่แดง, “ไพร่ตัวพ่อ”นช.แมว, ไพร่ตัวแม่, ไพร่พายัพ, ไพร่อภิวัฒน์” การใช้คำว่า “ถ่อย, ถื่อน” เช่น “ถ่อย, แดงถ่อย, คนถ่อย, ถ่อยแดง, มือบถ่อย, มือบแดงถ่อย, กลุ่มแดงถ่อย, แก๊งแดงถ่อย, กบฏถ่อย, ขวัญถ่อย, ถ่อยขวัญชัย, แดงถื่อน, เสื้อแดงถื่อน” การใช้คำว่า “หางแดง” เช่น “หางแดง, หางแดงตัวพ่อ, หางแดงเชียงใหม่, หางแดงโคราช, กลุ่มหางแดงเชียงใหม่, แกนนนำมือบหางแดงโคราช, แก๊งหางแดงเมืองน้ำดำ” การใช้คำว่า “หัวครก, หัวขวด” เช่น “หัวครก, แกนนนำหัวครก, แก๊งหัวครก, หัวขวด, ตู หัวขวด, 3 เกล่อหัวขวด,” และการใช้คำว่า “เหวง” เช่น “เหวง, เหวงๆ, เหวงจัด, เหวงจริงๆ”

(2) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกล้อเลียนเพศสภาพ เช่น “เจ้พิ่ญ, อีพิ่ญ”

(3) การใช้คำแทนแสดงการระบุชื่อที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ เช่น “ไอ้ตุ๋, ไอ้ก๊ี้, ไอ้เต๋น, ไช้แม่่วดำ, พาย้อยยัพ, ชี้ตุ๋, ตู๊ดตุ๋”

4) ผู้ใช้ความรุนแรง ได้แก่

(1) การใช้คำแทนด้วยการประเมินค่าที่สื่อความหมายของการเป็นผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง ทั้งการใช้คำว่า “หัวโจก/โจก” เช่น “หัวโจก, หัวโจกเสื่อแดง, หัวโจกก่อการร้าย, โจกแดง, โจกไฟแดง, 5หัวโจก, 11หัวโจก, 5หัวโจกมือเสื่อแดง, 24หัวโจกแดง, 5หัวโจกแดงถ้อย” การใช้คำว่า “ฮาร์ดคอร์” เช่น “ฮาร์ดคอร์, ฮาร์ดคอร์เสื่อแดง, ฮาร์ดคอร์แดง, แดงฮาร์ดคอร์, สายฮาร์ดคอร์, พวกฮาร์ดคอร์, กลุ่มฮาร์ดคอร์, กลุ่มเด็กฮาร์ดคอร์, กลุ่มฮาร์ดคอร์ กทม., แกนนำฮาร์ดคอร์, แกนนำสายฮาร์ดคอร์, 20 ฮาร์ดคอร์, “ฮาร์ดคอร์” 300 คน” และการใช้คำว่า “อันธพาล/พาล” เช่น “อันธพาล, มืออันธพาล, จตุพาล” การใช้คำแทนเหล่านี้ล้วนนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มีลักษณะเป็นผู้ที่ใช้ความรุนแรง เช่นเดียวกับการอ้างถึงสิ่งที่มีไขบุคคลด้วยการอ้างถึงอาวุธที่ใช้สร้างความรุนแรง ได้แก่ “กระเบิดขวด” ที่นำเสนอภาพของการเป็นผู้ก่อความรุนแรงด้วยอาวุธที่เป็นอันตราย

5) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ได้แก่

(1) การใช้คำแทนด้วยการประเมินค่าที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย เช่น “กบฏ, กบฏเสื่อแดง, กบฏแดง, กลุ่มกบฏแดง, กบฏแผ่นดิน, แก๊งกบฏแดง, กบฏป่วนกรุง, กบฏอัปรีช, กบฏถ้อย” นำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้มีกระทำในที่ไม่ถูกต้องตามระบบประชาธิปไตยด้วยการเป็นผู้ก่อการล้มล้างการปกครองหรือต่อต้านอำนาจรัฐ

6) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ ได้แก่ “ทรราช” ซึ่งหมายถึงผู้ปกครองที่ใช้อำนาจมิชอบจนเป็นเหตุให้คนประเทศชาติเดือดร้อนวุ่นวาย

4.1.2.2.2 ภาพตัวแทนที่ขอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่ขอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเป็นกลวิธีสำคัญที่ช่วยเน้นย้ำภาพตัวแทนในแง่บวกที่เป็นการลดทอนความขอบธรรมของผู้ชุมนุมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ภาพตัวแทนในแง่บวกที่ขอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่นำเสนอผ่านกลวิธีทางภาษาด้วยการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม มีดังนี้

1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ ได้แก่

(1) การใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารประเทศหรือเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่ดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง เช่น “นายกฯ,

นายกรัฐมนตรี, รองนายกรัฐมนตรี, รองนายกฯ, อธิบดีดีเอสไอ, ผบ.ทบ., ผอ.ศอฉ., โฆษก ศอ.รส. นายกฯ อภิลิทธิ์, นายกษมาร์ค, กษิต รมว.ต่างประเทศ, เสธ.ไก่อู,” การใช้คำแทนลักษณะนี้เป็นการระบุบทบาทหน้าที่และนำเสนอภาพผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศจึงมีความชอบธรรมในการดูแลและควบคุมการชุมนุมประท้วง

2) ผู้เป็นฝ่ายถูกกระทำ ได้แก่

(1) การใช้คำแทนด้วยการประเมินค่าในแง่ของการตกเป็นผู้ถูกกระทำ คือ “ดร. เทยื่อเอ๋ม 79, นายดาบตำรวจเทยื่อบีม, เทยื่อบีม, ตำรวจเทยื่อเหตุรุนแรง, 2ดร.เทยื่อระเบิด” นำเสนอภาพเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ถูกกระทำทั้งจากกลุ่มบุคคลไม่ทราบฝ่ายและจากฝ่ายผู้ชุมนุม

3) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายของการเป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ เช่น “จ่าพลลีชีพ, ตำรวจพลีชีพ” นำเสนอภาพในด้านบวกของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าเป็นวีรชนผู้เสียสละชีวิตในหน้าที่

4.1.2.3 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและรัฐบาล

จากข้อมูลตัวบทข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2552-2553 ที่นำมาศึกษา ผู้วิจัยพบว่าการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาล มีดังต่อไปนี้

4.1.2.3.1 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม	4.1.2.3.2 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล
<p>1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล</p> <p>(1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล (การระบุชื่อเฉพาะ)</p> <p>(2) ผู้เป็นกลุ่มผู้ชุมนุม (การระบุชื่อตามที่กลุ่มผู้ชุมนุมใช้)</p> <p>(3) ผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม</p> <p>(4) ผู้เป็นผู้ชุมนุม (การระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุม)</p>	<p>1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย</p> <p>(1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล (การระบุชื่อเฉพาะ)</p> <p>(2) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย</p>

ตารางที่ 52 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

4.1.2.3.1 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพในแง่บวกที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มารวมตัวกันชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล ดังนี้

1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการระบุชื่อที่สื่อถึงผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อเฉพาะของผู้นำการประชุม “ทักษิณ ชินวัตร, อริสมันต์ พงษ์เรืองรอง, จตุพร พรหมพันธุ์, วีระ มุสิกพงศ์, ทักษิณ, อริสมันต์, จตุพร, ญัฐวุฒิ, จักรภพ, วีระ, แม้ว, กี้ร์, ตู่, เต๋น, เหวง”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุชื่อที่สื่อถึงผู้เป็นกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยการระบุชื่อตามที่กลุ่มผู้ชุมนุมใช้ เช่น “แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ, นปช., ผู้ชุมนุม นปช., กลุ่ม นปช., กลุ่ม แนวร่วม นปช.”

(3) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม เช่น “แกนนำ, แกนนำ นปช., แกนนำเสื้อแดง, แกนนำแดง, การ์ด, การ์ด นปช., การ์ดเสื้อแดง, การ์ดแดง, หัวหน้าการ์ด, หัวหน้าการ์ดเสื้อแดง, ผู้ชุมนุม”

(4) การใช้คำแทนแสดงการอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคลที่สื่อถึงผู้เป็นผู้ชุมนุมด้วยการระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุม เช่น “เสื้อแดง, แดง, กลุ่มเสื้อแดง, แนวร่วมเสื้อแดง, แนวร่วมแดง”

4.1.2.3.2 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล

การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางฝ่ายรัฐบาลในข่าวการประชุมประท้วงดังนี้

1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการระบุชื่อที่สื่อถึงผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อเฉพาะ เช่น “อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, กษิต ภิรมย์, อนุพงษ์ เผ่าจินดา, ธาริต เพ็งดิษฐ์, อภิสิทธิ์, สุเทพ, กษิต, ธาริต, สรรเสริญ, อนุพงษ์, มาร์ค, เทือก, เทพเทือก, ป๊อก, ไก่กู”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น “ตำรวจ, ตร., ทหาร, เจ้าหน้าที่ตำรวจ, จนท.ตร.,จนท.ทหารตำรวจ เพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็นผู้มีอาชีพดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

4.2 การใช้ชนิดกระบวนการ

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องชนิดกระบวนการ (Transitivity) ของฮัลลiday (Halliday, 1985) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant roles) และกระบวนการ (process) ในประโยค เพื่อศึกษาการกระทำทางสังคม (social action) ที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมประท้วงทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.

2552-2553 โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ประเด็น ได้แก่ กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน และภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน

การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในส่วนนี้เป็นการศึกษาการใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมประท้วงทางการเมืองจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 เพื่อวิเคราะห์ว่าสื่อหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นผู้ผลิตตัวบทใช้ชนิดกระบวนการนำเสนอภาพตัวแทนการกระทำของผู้ชุมนุมประท้วงอย่างไร โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็นสามส่วน ได้แก่ การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในด้านที่ชอบธรรม การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในด้านที่เป็นกลาง การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในด้านที่ไม่ชอบธรรม ดังนี้

4.2.1.1 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

จากการศึกษาข้อมูลพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับเลือกใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่สื่อความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ

กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ (material processes) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการกระทำ บทบาทของผู้มีส่วนร่วมเหตุการณ์หลักในกระบวนการนี้ ได้แก่ ผู้กระทำ (actor) และผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำ (goal) (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 75) ผลการศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมใน 3 ลักษณะดังนี้

1.1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” เป็นการใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำด้วยการใช้กริยาที่สื่อความหมายของการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลและกลุ่มคนที่ไม่ชอบธรรมและการให้ความช่วยเหลือ

1.2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” เป็นการใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำที่นำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้รับการกระทำด้วยการใช้กริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายของการสนับสนุนจากประชาชน การปราบปรามอย่างรุนแรงจากตำรวจและทหาร และการลอบทำร้าย

1.3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยคกรรม เป็นการใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำในประโยคกรรมที่นำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำ

975338140

ด้วยการใช้กริยาที่สื่อความหมายของการถูกปราบปรามอย่างรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย

การนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” มากที่สุด ลักษณะกระบวนการและตัวอย่างคำกริยาหรือกลุ่มคำกริยามีดังต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
1.1) ผู้กระทำ = ผู้ชุมนุม	1.1.1) แสดงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล และกลุ่มคนที่ไม่ชอบธรรม	ล้อมระบอบอำมาตย์, ระดมพลแดงทั้งแผ่นดินโค่นรัฐอำมาตย์
	1.1.2) แสดงการให้ความช่วยเหลือ	บริจาค
1.2) ผู้เป็น เป้าหมาย = ผู้ชุมนุม	1.2.1) แสดงการเป็นเป้าหมายที่ได้รับการ สนับสนุนจากประชาชน	ต้อนรับ, หนุน, เชียร์, ให้กำลังใจ, แห่มาให้กำลังใจ, ออกมารอให้กำลังใจ
	1.2.2) แสดงการเป็นเป้าหมายของการ ปราบปรามอย่างรุนแรงจากรัฐบาล	ไล่อิง, ยิงปะทะ, ไล่อิงปะทะ, ยิงแก๊สน้ำตา, ยิงแก๊สน้ำตา-ฉีดน้ำสกัดกั้น, ยิงแก๊สน้ำตาใส่, ฉีดแก๊สน้ำตา กระสุนยางยิงสู้, โยนแก๊สน้ำตาจาก ฮ.ใส่, ใช้ ฮ.ยิงแก๊สน้ำตาเข้าใส่,
	1.2.3) แสดงการเป็นเป้าหมายของการทำ ร้ายหรือลอบทำร้ายจากฝ่ายตรงข้าม หรือบุคคลไม่ทราบฝ่าย	ยิง, ดับ, เก็บ, ยิงหัว, ยิงจ่อหัว, ยิงเข้าหัว, เต็ดหัว, ประกบยิง, ชุมนยิง, ชุมนสังหารเด็ดหัว, ชัดเอ็ม79
1.3) ผู้เป็น เป้าหมาย = ผู้ชุมนุม (ประโยชน์กรรม)	1.3.1) แสดงการถูกทำร้าย หรือลอบทำร้าย	ถูกยิง, ถูกยิงที่หัว, ถูกยิงหัว, เจอยิงหัว, โดนยิงเข้าหัวอาการสาหัส, ถูกยิงจ่อหัวเสียชีวิต, ถูกยิงทะลุกันสมอง, ถูกยิงนอนไม่ได้สติ, ถูกยิงหน้าอก, ถูกลอบยิง, ถูกกระสุนปลิดชีพ, ถูกกระสุนปืนพุ่งเข้าจุดสำคัญ "หัว-อก" ปลิดชีพทันที, ถูกคนเสื้อดำกรูเข้าถล่มด้วยระเบิดปิงปองเจ็บระนาว
	1.3.2) แสดงการถูกปราบปรามอย่างรุนแรง จากรัฐบาล	ถูกยิงร่วงหลายสิบศพ, ถูกยิงบาดเจ็บนับสิบ, ถูกทหารตำรวจตั้งด่านสกัดจนเกิดปะทะยิงกันสนั่น, เจอของแข็ง, เจอกระสุนยางเจ็บระนาว, โดนทหารยิงใส่, โดนตอบโต้ด้วยรถฉีดน้ำกับแก๊สน้ำตา, โดนรัฐบาลสั่งสลายการชุมนุมตั้งแต่ช่วงบ่ายถึงสามทุ่ม,

ตารางที่ 53 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม
องฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

1.1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ”

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้อกริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อ

ความหมายถึงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลและกลุ่มคนที่ไม่ชอบธรรม และการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

1.1.1) แสดงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลและกลุ่มคนที่ไม่ชอบธรรม

การใช้กระบวนการในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้อำนาจและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าเป็นการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลและกลุ่มคนที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่ “ล้มระบอบอำมาตย์, ระดมพลแดงทั้งแผ่นดินโค่นรัฐอำมาตย์” จากข้อมูลการศึกษาพบการใช้กระบวนการในลักษณะนี้ในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและไทยรัฐ ดังนี้

(9) แกนนำ นปช.ประกาศคดีเคย์ 3 เม.ย. นัดระดมพลแดงทั้งแผ่นดินโค่นรัฐอำมาตย์ (ไทยรัฐ, 31/3/53)

(10) ฮือฮา"ลาว คำหอม-วัฒน์ วรรณยางกูร"นำทีมกวีนักเขียนหนุ่มเสื้อแดงล้มระบอบอำมาตย์ (ข่าวสด, 3/4/52)

การใช้กลุ่มคำกริยา “ระดมพลแดงทั้งแผ่นดินโค่นรัฐอำมาตย์” และ “ล้มระบอบอำมาตย์” ในตัวอย่างที่ (1) และ (2) ได้นำเสนอบทบาทผู้กระทำของกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. เป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมต่อต้าน “รัฐอำมาตย์” และ “ระบอบอำมาตย์” ซึ่งฝ่ายผู้ชุมนุม นปช. เห็นว่าเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมและไม่ชอบธรรมเนื่องจากเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสืบทอดอำนาจทางการเมืองโดยใช้ระบบอุปถัมภ์ ทั้งนี้ การชุมนุมของมวลชนเสื้อแดงในช่วงชุมนุมใหญ่ เดือนเมษายน 2552 ได้นำไปสู่การประกาศสงครามประชาชน และการใช้วาทกรรมโค่นอำมาตย์ เพื่อต่อสู้กับเครือข่ายสถาบันกษัตริย์ (เอกพลณัฐ, 2556: 536) หลังจากทีอดีตนายฯ ทักษิณ ชินวัตรและกลุ่มแกนนำ นปช. ได้ประกาศตัวเป็น “ไพร่” เพื่อร่วมมือกันชิงอำนาจคืนจาก “รัฐบาลอำมาตย์” กลุ่มผู้ชุมนุม นปช. จึงประกาศตัวเป็น “ไพร่” ตาม เพื่อ “ทำสงคราม” แย่งชิงอำนาจคืนจากรัฐบาลอำมาตย์ที่นำโดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น (เขียน ธีระวิทย์, 2555: 77)

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นบทบาทของผู้ชุมนุมว่าเป็นการชุมนุมต่อต้าน “รัฐอำมาตย์” และ “ระบอบอำมาตย์” เช่นนี้ ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาประท้วงต่อต้านระบอบที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ซึ่งกลุ่มผู้ชุมนุมและผู้ที่มีแนวคิดสนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุมเห็นว่าเป็นกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม

1.1.2) แสดงการให้ความช่วยเหลือ

การนำเสนอบทบาทของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงการกระทำที่สื่อถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยา ได้แก่ “บริจาค, มอบเงินช่วยเหลือผู้เสียชีวิต, บริจาคเงินสมทบกองทุนผู้เสียชีวิต” โดยผู้ที่มีบทบาทเป็นเป้าหมายของการกระทำคือกลุ่มผู้ชุมนุมที่ได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากการชุมนุม จากข้อมูลการศึกษาพบการใช้กริยาลักษณะนี้ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์และข่าวสด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (4) ในหลวง-พระราชินี ทรงห่วงใยรับการรักษา-ทำศพผู้บาดเจ็บ-เสียชีวิตเหตุปะทะไว้ในพระบรมราชานุเคราะห์... ส่วน "แม่" บริจาคให้ศพละแสน (เดลินิวส์, 14/4/53)
- (5) ในหลวง-ราชินีทรงช่วยคนเจ็บทำศพให้ทั้งพระราชทานเงิน2ฝ่าย แกนนำมีอบแดงซาบซึ่งในพระมหากรุณาธิคุณทั้งสองพระองค์อย่างหาที่เปรียบมิได้ ระบุแม่จะมอบเงินช่วยเหลือผู้เสียชีวิตศพละ 1 แสน ท่านผู้หญิงวิระยาบริจาคเงินสมทบกองทุนผู้เสียชีวิตอีก 5 แสน (ข่าวสด, 14/4/53)

ตัวอย่างนี้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของนายทักษิณ ชินวัตร ผู้นำการชุมนุม และท่านผู้หญิงวิระยา ชวกุล ที่เคยร่วมชุมนุมด้วยการขึ้นเวทีปราศรัยของกลุ่ม นปช. ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ชุมนุมที่เสียชีวิต ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ "บริจาคให้ศพละแสน" "มอบเงินช่วยเหลือผู้เสียชีวิตศพละ 1 แสน" และ "บริจาคเงินสมทบกองทุนผู้เสียชีวิตอีก 5 แสน"

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความช่วยเหลือผู้ชุมนุมที่เสียชีวิตเช่นนี้ได้นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้มีมนุษยธรรมที่ได้แสดงความรับผิดชอบจ่ายเงินเยียวยาให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม

1.2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น "ผู้เป็นเป้าหมาย"

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น "ผู้เป็นเป้าหมาย" ที่รับการกระทำจากบุคคลอื่น ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่แสดงถึงการสนับสนุนจากประชาชน และการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่แสดงการปราบปรามอย่างรุนแรงของฝ่ายรัฐบาลที่ปฏิบัติต่อผู้ชุมนุม ดังนี้

1.2.1) แสดงการเป็นเป้าหมายที่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น "ผู้เป็นเป้าหมาย" ของการกระทำที่มีประชาชนมีบทบาทเป็น "ผู้กระทำ" ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้รับการสนับสนุนจากประชาชนทั้งการแสดงการกระทำที่สื่อให้เห็นว่าประชาชนต้อนรับสนับสนุน และให้กำลังใจฝ่ายผู้ชุมนุม ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับยกเว้นไทยโพสต์ ดังนี้

- (6) หลาน "สุริยะ ณ สีทึ่อีกซ์ หนูน "ไพร่แดง" เต็มที่ นิยามตัวเองเป็น "ไพร่หมิ่นล้าน" ซี่ "อำมาตย์" คือคนมีอำนาจที่ตรวจสอบไม่ได้ประเทศล้าหลัง เป็นต้นตอของการคอร์รัปชัน (ผู้จัดการฯ, 19/4/53)
- (7) ฮือฮา"ลาว คำหอม-วัฒน์ วรรณยางกูร"นำทีมกวีนักเขียนหนูนเสื้อแดงล้มระบอบอำมาตย์ (ข่าวสด, 3/4/52)
- (8) พรรคเพื่อไทยหนูนเสื้อแดงยกระดับกดดันรัฐบาล (ไทยรัฐ, 12/4/52)
- (9) นปช.สรุป"ยุทธการดอกไม้หลากสี" ประสบผลสำเร็จเกินคาดหลังคนกรุงเทพฯ ต้อนรับดีไม่มีเหตุรุนแรง

(มติชน, 21/3/53)

- (10) มือคนเลื้อยแดงนับหมื่น เคลื่อนไปตามถนนทั่วกรุงเทพฯกว่า 50 กม.เป็นเวลาเกือบ 8 ชม. หัวขบวนไปถึง รามคำแหงแล้ว ท้ายขบวนยังไม่พ้นสะพานผ่านฟ้าฯ บีบแตร-เปิดไซเรน-ตะโกนไล่ "มาร์ค" ตลอดทาง ท่ามกลางคนสวมเสื้อแดง ออกมารอให้กำลังใจหนาแน่น (เดลินิวส์, 21/3/53)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำของประชาชนที่ออกมาแสดงการสนับสนุนผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ทั้งการออกมาแสดงการสนับสนุนผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “หนุน” “ไพร่แดง” “เต็มที” และ “หนุนเสื้อแดงล้อมระบอบอำมาตย์” และ “หนุนเสื้อแดงยกระดับกดดันรัฐบาล” การออกมาต้อนรับผู้ชุมนุม ในตัวอย่างที่ (4) คือ “ต้อนรับดีไม่มีเหตุรุนแรง” และการออกมาให้กำลังใจฝ่ายผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (5) คือ “ออกมารอให้กำลังใจหนาแน่น”

ตัวอย่างที่ยกมาเหล่านี้นำเสนอผู้ชุมนุมเป็นผู้มีบทบาทเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำที่มีประชาชนและบุคคลทั่วไปเป็นผู้มีบทบาทเป็น “ผู้กระทำ” การกระทำที่แสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าเป็นการชุมนุมที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้คนในสังคม

1.2.2) แสดงการเป็นเป้าหมายของการปราบปรามอย่างรุนแรงจากรัฐบาล

การใช้กระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำที่มีเจ้าหน้าที่ทั้งตำรวจและทหารเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำในลักษณะของการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง เช่น “ไล่อิง, ยิงปะทะ, ไล่อิงปะทะ, ยิงแก๊สน้ำตา, ยิงแก๊สน้ำตา-ฉีดน้ำสกัดกั้น, ยิงแก๊สน้ำตาไล่, งดแก๊สน้ำตา กระสุนยางยิงสู้, โยนแก๊สน้ำตาจาก ฮ.ไล่, ใช้ ฮ.ยิงแก๊สน้ำตาเข้าไล่” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (7) ทหารจัดแก๊สน้ำตา กระสุนยางยิงสู้ เจอผู้ชุมนุมขว้างหิน ไม่ตอบโต้ (มติชน, 11/4/53)
 (8) สื่อเผาศาลากลางทหารไล่อิง (ข่าวสด, 20/5/53)
 (9) ทหารลุยปราบหนักยิงปะทะกลุ่มผู้ชุมนุม (ไทยรัฐ, 16/5/53)
 (10) ทหารถืออาวุธครบมือพร้อมรถหุ้มเกราะ สลายม็อบแดงเข้ามิด ไล่อิงปะทะพวกแดงฮาร์ดคอร์ (เดลินิวส์, 20/5/53)

จากกลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(4) คือ “จัดแก๊สน้ำตา กระสุนยางยิงสู้” “ไล่อิง” “ลุยปราบหนักยิงปะทะกลุ่มผู้ชุมนุม” และ “ไล่อิงปะทะพวกแดงฮาร์ดคอร์” ได้นำเสนอให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมตกเป็นเป้าหมายของการปราบปรามอย่างรุนแรงจากฝ่ายทหาร ทั้งนี้ เมื่อสังเกตการใช้คำว่า “ยิง” “กระสุนยาง” และ “อาวุธครบมือ” จะเห็นได้ว่าการปราบปรามผู้ชุมนุมมิได้ใช้เพียงแก๊สน้ำตา หากแต่ยังใช้อาวุธร่วมด้วย และการที่ผู้ชุมนุมตอบโต้การปราบปรามด้วยอาวุธของฝ่ายเจ้าหน้าที่ด้วย

การ “ขว้างหิน” และ “ไม้” ในตัวอย่างที่ (1) ก็ยิ่งสื่อให้เห็นถึงการปราบปรามที่รุนแรงเกินกว่าเหตุของฝ่ายเจ้าหน้าที่ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การนำเสนอภาพของการเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำอย่างรุนแรงเกินกว่าเหตุของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการแสดงให้เห็นถึงกระทำที่รุนแรงของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ชุมนุมเกินกว่าการป้องปรามด้วยการใช้เพียงแก๊สน้ำตาตามหลักสากลเช่นนี้เป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในการออกมาต่อต้านหรือตอบโต้ฝ่ายรัฐบาล

1.2.3) แสดงการเป็นเป้าหมายที่ถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย

การใช้กระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย โดยที่ “ผู้กระทำ” อาจเป็นฝ่ายตรงข้าม หรือบุคคลไม่ทราบฝ่าย กริยาและกลุ่มคำกริยาที่ปรากฏมีทั้งที่สื่อความถึงการถูกทำร้ายในลักษณะต่าง ๆ และถูกทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต เช่น “ยิง, ดับ, เก็บ, ยิงหัว, ยิงจ่อหัว, ยิงเข้าหัว, เด็ดหัว, ประกบยิง, ชุ่มยิง, ชุ่มสังหารเด็ดหัว, ชัดเอ็ม79” ผลการศึกษาข้อมูลพบการใช้กระบวนการนี้ในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังนี้

- (7) ยิงจ่อหัวเสธ.แดง 5หัวโจกถอนตัว-คอฉ.เริ่มสลายมือ (ผู้จัดการฯ, 14/5/53)
- (8) ยิง "เสธ.แดง" มือสังหารจ่อหัวปางตาย (ไทยรัฐ, 14/5/53)
- (9) ดับ "เสธ.แดง" คาคสไนเปอร์ยิง กระสุนเจาะด้านขวาทะลุท้ายทอยระหว่างคูดอกนอก อาการเป็นตายใกล้เคียงกัน (ไทยโพสต์, 14/5/53)
- (10) เด็ดหัว 'เสธ.แดง' สไนเปอร์ยิงส่องเข้าหัวล้มตึงขณะให้สัมภาษณ์นักข่าว ช็อกกลางจุดชุมนุมเสื้อแดง (ข่าวสด, 14/5/53)
- (11) เก็บเสธ.แดงกระสุนเจาะหัว 2นัดรื้อแร่ทรมาส่งรพ.ยื้อชีวิต! แดงกระเจิง-ปิดจรรยาจ่อสลาย (เดลินิวส์, 14/5/53)
- (12) "ไรเฟิลแรงสูง"ชุ่มสังหารเด็ดหัวเสธ.แดง!... เผยมือสังหารใช้ไรเฟิลแรงสูงชุ่มยิง (มติชน, 14/5/53)

จากตัวอย่าง ผู้ชุมนุมที่เป็นเป้าหมายของการถูกลอบทำร้าย คือ เสธ.แดง หรือ พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล หนึ่งในผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ที่ถูกลอบสังหารจากบุคคลไม่ทราบฝ่าย เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2553 จะเห็นได้ว่านอกจากการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในตัวอย่าง ได้แก่ “ยิง, ดับ, เด็ดหัว, เก็บ, ชุ่มสังหาร” จะนำเสนอให้เห็นว่าเป็นการลอบทำร้ายด้วยอาวุธจนถึงแก่ชีวิตแล้ว การระบุรายละเอียดว่าถูกยิงที่บริเวณใดของร่างกาย คือ “จ่อหัว” “ยิง...จ่อหัวปางตาย” “กระสุนเจาะด้านขวาทะลุท้ายทอย” “สไนเปอร์ยิงส่องเข้าหัวล้มตึง” “กระสุนเจาะหัว 2นัดรื้อแร่” และ “ชุ่มสังหารเด็ดหัว” ได้เน้นให้เห็นภาพของการเป็นผู้ถูกทำร้ายด้วยอาวุธอย่างรุนแรง

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่ฝ่ายผู้ชุมนุมตกเป็นเป้าหมายของการถูกทำร้ายอย่างรุนแรงเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากเป็นกระบวนการที่สื่อให้เห็นภาพในแง่ของการเป็นฝ่ายที่สูญเสียและเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต

1.3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประเทศไทย

การใช้ประเทศไทยจากที่นำเสนอบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” เพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การนำเสนอกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่สื่อความหมายของการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย และการถูกรวบกุมอย่างรุนแรงจากฝ่ายรัฐบาลดังต่อไปนี้

1.3.1) แสดงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับกระทำที่เน้นบทบาทของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้ประเทศไทยจากที่มีฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการถูกทำร้ายจากฝ่ายตรงข้ามหรือการถูกลอบทำร้ายจากบุคคลที่ไม่สามารถระบุได้ ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่แสดงการถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต เช่น “ถูกยิง, ถูกยิงที่หัว, ถูกยิงหัว, เจอยิงหัว, โดนยิงเข้าหัวอาการสาหัส, ถูกยิงจ่อหัวเฉียดตาย, ถูกยิงทะลุก้านสมอง, ถูกยิงนอนไม่ได้สติ, ถูกยิงหน้าอก, ถูกลอบยิง, ถูกกระสุนปลิดชีพ, ถูกกระสุนปืนพุ่งเข้าจุดสำคัญ “หัว-อก” ปลิดชีพทันที, ถูกคนเสื้อดำกรูเข้าถล่มด้วยระเบิดปิงปองเจ็บระนาว” ผลการศึกษาข้อมูลพบการใช้กระบวนการนี้ในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังนี้

- (1) เต็ดหัว 'เสธ.แดง' สไนเปอร์ยิงส่องเข้าหัวล้มตึงขณะให้สัมภาษณ์นักข่าว ช็อกกลางจุดชุมนุมเสื้อแดง คมกระสุนเจาะทะลุท้ายทอย การ์ดห้ามส่งร.พ.หัวเฉียว อาการโคม่าเป็นตายเท่ากัน ท่ามกลางความโกลาหลลูกสาวรู้ข่าว รุดดูอาการ แพทย์ระบุอาวุธความเร็วสูง โดน 2 นัด สำนักข่าวต่างประเทศรายงานนาที่โดนยิง กระสุนเข้าขมับ ขณะยื่นให้สัมภาษณ์ สงสัยมือปืนซุ่มยิง (ข่าวสด, 14/5/53)
- (2) เสธ.แดงเจอยิงหัว ขณะให้สัมภาษณ์สื่อต่างประเทศ (มติชน, 14/5/53)
- (3) “เสธ.แดง” ถูกยิงจ่อหัวเฉียดตาย ใกล้แยกศาลาแดง (ผู้จัดการฯ, 14/5/53)
- (4) หลังแพทย์ รพ.วชิระยื้อชีวิตมาได้ 4 วัน จากเหตุถูกยิงทะลุก้านสมอง สิ้นลมเวลา 09.20 น. (ไทยโพสต์, 18/5/53)

ตัวอย่างนี้แสดงการใช้ประเทศไทยที่เน้นบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการถูกลอบทำร้ายจากบุคคลไม่ทราบฝ่ายจากเหตุการณ์ที่ พล.ต.ชัตติยะ สวัสดิผล ผู้นำการชุมนุมถูกลอบสังหาร จะเห็นว่ามีการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นถึงการถูกทำร้ายในตัวอย่างที่ (1) คือ “โดน 2 นัด, โดนยิง” ได้นำเสนอให้เห็นว่าเป็นการถูกทำร้ายด้วยอาวุธปืน ในขณะที่การใช้กลุ่มคำกริยาที่ระบุให้เห็นอย่างชัดเจนว่าได้รับบาดเจ็บที่อวัยวะส่วนใดในตัวอย่างที่ (2)-(4) คือ “เจอยิงหัว,

ถูกยิงจ่อหัวเฉียดตาย, ถูกยิงทะลุกำนสมอง” ได้นำเสนอให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมถูกทำร้ายอย่างรุนแรงจนเป็นเหตุให้ถึงแก่ชีวิต

- (5) มีอบชมพุกแดงหวัดปะทะ *ตร.ห้ามทัพระทิก! หวิดได้เลือด* มีอบคนเลื้อแดงยกพลไปยื่นหนังสือสถานทูตสหรัฐฯ แต่หลงเข้าตงคนเลื้อชมพู่่านสวนลุมพินี เจอร์มโดนชกหน้า (ไทยรัฐ, 3/4/53)
- (6) มีอบเลื้อแดง ระคมพลเสริมทัพบุกเมืองพทยา หลังจาก “อริสมันต์” นำทีมบุกที่ประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนท่ามกลางตำรวจ-ทหาร รักษาความปลอดภัยเต็มพิกัด แต่มาพลาดทำ ถูกกลุ่มเลื้อน้ำเงินดักลอบทำร้าย จนหวุดหวัดปะทะบานปลาย (เดลินิวส์, 11/4/52)

จากตัวอย่าง เป็นการใช้ประโยชน์จรรยาบรรณที่มีฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำจากกลุ่มที่เป็นฝ่ายตรงข้าม ทั้งการถูกทำร้ายจากกลุ่มผู้ชุมนุมเลื้อชมพู่ในตัวอย่างที่ (5) คือ “เจอร์มโดนชกหน้า” และการถูกทำร้ายจากกลุ่มผู้ชุมนุมเลื้อน้ำเงินในตัวอย่างที่ (6) คือ “ถูกกลุ่มเลื้อน้ำเงินดักลอบทำร้าย” การใช้ประโยชน์เช่นนี้นอกจากจะนำเสนอให้เห็นว่ากลุ่มคนเหล่านี้ใช้ความรุนแรงกับกับกลุ่มมวลชนเลื้อแดงหรือผู้ชุมนุม นปช.แล้ว ยังได้สื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นเหยื่อที่ถูกทำร้ายจากกลุ่มคนที่ใช้ความรุนแรงเหล่านั้นด้วย

การใช้ประโยชน์เพื่อแสดงกระบวนการที่ฝ่ายผู้ชุมนุมตกเป็นเป้าหมายของการถูกทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตทั้งจากกลุ่มคนนิรนามและจากกลุ่มคนที่เป็นคู่ขัดแย้งได้ส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากได้สื่อความหมายในแง่ของการนำเสนอภาพของการตกเป็นฝ่ายที่เป็นผู้ถูกระงับการกระทำของผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดออกมา

1.3.2) แสดงการถูกรับประมาอย่างรุนแรงจากรัฐบาล

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ถูกรับประมาอย่างรุนแรงด้วยการใช้ประโยชน์จรรยาบรรณที่นำเสนอบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ที่มีฝ่ายรัฐบาลเป็น “ผู้กระทำ” กลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในกระบวนการนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมถูกฝ่ายรัฐบาลประมาด้วยความรุนแรง เช่น “ถูกยิงร่วงหลายสิบศพ, ถูกยิงบาดเจ็บนับสิบ, ถูกทหารตำรวจตั้งด่านสกัดจนเกิดปะทะยิงกันสนั่น, เจอของแข็ง, เจอกระสุนยางเจ็บระนาว, โดนทหารยิงไล่, โดนตบโต้ด้วยรถฉีดน้ำกับแก๊สน้ำตา, โดนรัฐบาลสั่งสลายการชุมนุมตั้งแต่ช่วงบ่ายถึงสามทุ่ม” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ไทยโพสต์ เดลินิวส์ และไทยรัฐ ดังนี้

- (1) แดงบ้าเลือด พาวพวกจากราชประสงค์หวังปิดพหลโยธิน ปล้นเสรีภาพประชาชนซ้ำ เจอของแข็ง ทหารเข้าสลายทันที ผลมีอบเจอกระสุนยางเจ็บระนาว แต่ทหารถูกยิงหัวตาย 1 นาย (ไทยโพสต์, 29/4/53)
- (2) นปช.ฝ่าทางตัน ขอพึ่งพระบารมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยุติการสั่งฆ่าประชาชน หลังผู้ชุมนุมถูกยิงร่วงหลายสิบศพ บาดเจ็บระนาวนับร้อยราย (ไทยรัฐ, 18/5/53)

- (3) ทหารล้อมสลายมือปะทะหนักทั่วกรุงเบื้องต้นมีตายแล้ว 11 ศพ เจ็บอีกกว่าครึ่งร้อย สลดมือถูกยิงบาดเจ็บ
นับลิบหนีเข้าไปพึ่งเขตอภัยทานวัดปฐมวนารามสิ้นใจตายรวด 9 ศพ ยังนอนเจ็บอีกส่วนหนึ่ง
(ข่าวสด, 20/5/53)

การใช้ประโยชน์จรรยาจากที่นำเสนอบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ที่มีทหารเป็น “ผู้กระทำ” ในตัวอย่างที่ (1) คือ “เจอกระสุนยางเจ็บระนาว” สื่อให้เห็นว่าทหารได้ปราบปรามด้วยการใช้กระสุนยางจนผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บ ในขณะที่การใช้ประโยชน์ด้วยกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (2)-(3) คือ “ถูกยิงร่วงหลายสิบศพ บาดเจ็บระนาวนับร้อยราย” และ “ถูกยิงบาดเจ็บนับลิบหนีเข้าไปพึ่งเขตอภัยทานวัดปฐมวนารามสิ้นใจตายรวด 9 ศพ ยังนอนเจ็บอีกส่วนหนึ่ง” ต่างก็สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมถูกฝ่ายรัฐบาลปราบปรามด้วยอาวุธปืนจนเป็นเหตุให้มีเสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก กระบวนการที่เสนอให้เห็นว่ารัฐบาลมิได้ใช้เพียงแก๊สน้ำตาปราบปรามแต่ยังใช้สิ่งอื่นที่รุนแรงกว่าด้วยเช่นนี้ได้นำเสนอให้เห็นภาพในแง่มุมที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมว่าเป็นฝ่ายที่ถูกปราบปรามจากฝ่ายรัฐบาลด้วยความรุนแรงเกินกว่าเหตุ เป็นการสร้างความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมต่อต้านหรือตอบโต้การกระทำของรัฐบาล

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบตัวอย่างทั้งสาม จะเห็นว่าในตัวอย่างที่ (1) แม้จะมีการใช้ประโยชน์ที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกกระทำช่วยสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม แต่เมื่อพิจารณาบริบทแวดล้อม ทั้งการใช้คำแทนผู้ชุมนุมว่า “แดงบ้าเลือด” และการใช้กระบวนการแสดงการกระทำคือ “ปล้นเสรีภาพประชาชนซ้ำ” และ “ทหารถูกยิงหัวตาย 1 นาย” จะเห็นว่าสิ่งเหล่านี้ก็ช่วยลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมลงด้วยในขณะเดียวกัน เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าแม้ผู้ชุมนุมจะเป็นฝ่ายถูกกระทำ แต่ผู้ชุมนุมก็ได้กระทำรุนแรงต่อฝ่ายรัฐบาลเช่นกัน

2) กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร

ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร (verbal processes) เพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่สื่อความหมายถึงการพูดตอบโต้หรือโจมตีการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม การพูดที่มีลักษณะเป็นทางการ การพูดด้วยความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย การพูดต่อว่าการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย และการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่าย ดังต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้พูด = ผู้ชุมนุม	2.1) แสดงการพูดตอบโต้หรือโจมตีการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม	โต้, สวน, สวนกลับ, ฉะ, ชัด, อัด, อัดยับ, จวก
	2.2) แสดงการพูดที่มีลักษณะเป็นทางการ	ประกาศ, แถลง, แถลงการณ์, ปราศรัย, ถก, เกรจา, ทหารเรือ, ประชุม
	2.3) แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจ	โว้ย
	2.4) แสดงการพูดต่อว่า	ประณาม, แชวะ, เหน็บ, ดักคอ
	2.5) แสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่าย	แฉ, ปูด

ตารางที่ 54 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

2.1) แสดงการพูดตอบโต้หรือโจมตีการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยคำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นถึงการพูดตอบโต้หรือโจมตีอีกฝ่ายที่ได้กระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม เช่น “โต้, สวน, สวนกลับ, ฉะ, ชัด, อัด, อัดยับ, จวก” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (7) เลื้อยแดงฉะเทือกป้ายสียิง'เอ็ม79! ...แกนนำนปช.-ส.ส.เพื่อไทย-เสธ.แดงจวกเทือกป้ายสียิงเอ็ม 79 จากฝั่งมือบแดง ระบุระยะไกลเกินที่จะยิงถึง ชี้ต้องยิงยอดตึกใกล้จุดระเบิด ผู้ว่าฯกทม.กระบุคนร้ายยิงจากมุมสูงเช่นกัน มาร์คเผยเสียใจมีผู้เสียชีวิตบาดเจ็บที่สี่ลม (ข่าวสด, 24/4/53)
- (8) แกนนำนปช. อัดรัฐบาลโยนความผิดก่อการร้ายให้ (เดลินิวส์, 17/4/53)
- (9) รบ.ชัด"แม้ว"บงการรุนแรงปลั่งกองกำลังวางอาวุธ 'ทักษิณ'โต้แย้งโยนผิด (มติชน, 16/5/53)

การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1) คือ “ฉะเทือกป้ายสียิง'เอ็ม79” และ “จวกเทือกป้ายสียิงเอ็ม 79 จากฝั่งมือบแดง” รวมทั้งในตัวอย่างที่ (2)-(3) คือ “อัดรัฐบาลโยนความผิดก่อการร้ายให้” และ “โต้แย้งโยนผิด” ได้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ แสดงการพูดโจมตีและโต้ตอบฝ่ายรัฐบาลเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมถูกใส่ร้ายมิได้ก่อความรุนแรงตามที่รัฐบาลกล่าวหา

- (10) แพทย์ระบุเสธ.แดงยังอยู่ในภาวะวิกฤติหลังผ่าตัดสมอง โอกาสรอดชีวิตริบหรี่ ต้องลุ้นนาทีต่อนาที ดีเอสไอประสานอายัดตัวคดีก่อการร้ายพร้อมรับเป็นคดีพิเศษ บุตรสาวเผยตนเองและบิดากำลังใจดี นปช.-พท. ประณามอำมหิต ชัดรัฐบาลสั่งยิงไล่ในเปอร์สอง (ไทยโพสต์, 15/5/53)
- (11) คอฉ.กลับลำไม่ประกาศเคอร์ฟิว อ้างยังไม่จำเป็นและคุมสถานการณ์ได้แล้ว...เรียกร้องให้มีอบหุดคุกคามเจ้าหน้าที่ ให้แกนนำ นปช.ยุติชุมนุม-มอบตัว ย้ำไม่ให้ยูเอ็นเข้าแทรกแซง ยันจัดการปัญหาได้เอง โดยเดินหน้า

บังคับใช้กฎหมาย โว "แผนกระชับพื้นที่" ได้ผล ขณะที่ยกานำ นปช. **สวนทันทวัน** รัฐบาลต้องหยุดยั้งประชาชน และขอพึ่งพระบารมีในหลวงยุติการฆ่าฟัน (ไทยรัฐ, 17/5/53)

(12) **"แม่บัว"** โผล่บรูไน เชื้อประชาชนไม่ยอมรัฐประหาร **จวกชนชั้นนำแทรกแซงประชาธิปไตย** (ผู้จัดการฯ, 20/4/53)

การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (4)-(5) คือ "ชัดรัฐบาลสั่งยิงใช้สไนเปอร์ส่อง" และ "สวนทันทวัน รัฐบาลต้องหยุดยั้งประชาชน" นำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของฝ่ายผู้ชุมนุมที่แสดงการพูดตอบโต้ฝ่ายรัฐบาลด้วยการนำเสนอให้เห็นว่ารัฐบาลเป็นฝ่ายที่ลอบทำร้ายและใช้ความรุนแรงปราบปรามผู้ชุมนุม ในขณะที่ตัวอย่างที่ (6) คือ "จวกชนชั้นนำแทรกแซงประชาธิปไตย" นำเสนอให้เห็นถึงการพูดโจมตีการกระทำของกลุ่มชนชั้นนำที่แทรกแซงการเมืองการปกครองภายในประเทศ

การใช้กระบวนการที่เกี่ยวกับการพูดของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการตอบโต้ข้อกล่าวหาและโจมตีการกระทำของฝ่ายรัฐบาลดังตัวอย่างที่ยกมาแสดงข้างต้น ได้สื่อความหมายในแง่ของการสร้างความชอบธรรมให้ฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมมิได้กระทำตามที่ถูกกล่าวหาและชี้ให้เห็นถึงการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

2.2) แสดงการพูดที่มีลักษณะเป็นทางการ

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น "ผู้พูด" ด้วยการใช้คำกริยาแสดงกระบวนการพูดที่สื่อให้เห็นถึงการพูดที่มีลักษณะเป็นทางการ ได้แก่ "ประกาศ, แฉลง, แฉลงการณ์, ปราศรัย, ถก, เจรจา, ทหารเรือ, ประชุม" จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการลักษณะนี้ในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

(7) **มาร์ค-แกนนำมือแดงเจรจายก 2 ยังตกลงกันไม่ได้** (ข่าวสด, 30/3/53)

(8) **"ทักษิณ"** เชื่อว่ามีอบเลื้อแดงในวันที่ 8 เม.ย. จะมีมากกว่า 5 แสนคน **ประกาศพร้อมจะร่วมต่อสู้กับประชาชน เพื่อเอาประชาธิปไตยกลับคืนมา** (ไทยรัฐ, 6/4/52)

(9) **"แม่บัว" แฉลงการณ์** ได้ร่วมชบวนล้มสถาบัน (มติชน, 29/4/53)

(10) **ทักษิณฉวยโอกาสออกแฉลงการณ์** จี้มาร์ค หยุดฆ่าคนรักษาเก้าอี้ เสนอเจรจาสันติภาพเพื่อความปรองดอง (ผู้จัดการฯ, 15/5/53)

(11) **กลุ่มคนเลื้อแดงนับร้อย** ดาวกระจายไปกระทรวงการคลัง **เปิดปราศรัย** ชั่วโมงเศษก็กลับทำเนียบฯ (เดลินิวส์, 3/4/52)

(12) สะพัด "ทักษิณ" ไปยุโรปหรือ "ผู้ใหญ่" ระบุชื่อ "อรชุน ตนะพงษ์" อดีตเสรีไทย ญาติห่างๆ เป็นกาวใจ แต่เจ้าตัว **ปราศรัย** ผ่านวิดีโอลิงค์ปกิเสถลับ อ้างเรื่องเลยไปแล้ว (ไทยโพสต์, 4/4/52)

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น "ผู้พูด" ที่แสดงการพูดปรึกษาหารือกับอีกฝ่ายหนึ่งในตัวอย่างที่ (1) คือ "เจรจา" ได้นำเสนอภาพของกลุ่มผู้นำการชุมนุมในแง่ของการร่วมพูดคุยและปรึกษาหารือระหว่างกัน ในขณะที่การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงการพูดในลักษณะของการให้ข้อมูลในตัวอย่างที่ (2)-(5) คือ "ประกาศ, แฉลงการณ์, ออกแฉลงการณ์, ปราศรัย" ได้สื่อถึงการพูดให้ข้อมูลในลักษณะจริงจังและค่อนข้างเป็นทางการ

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

จะเห็นได้ว่าการใช้กระบวนการแสดงการพูดในลักษณะที่ค่อนข้างเป็นทางการเช่นนี้ได้สื่อให้เห็นถึงการพูดคุยนวเคราะห์หรือที่ดำเนินไปอย่างสงบเรียบร้อยไร้ความวุ่นวายหรือความรุนแรงใดๆ เช่นเดียวกับการใช้กริยาแสดงการพูดที่สื่อถึงการพูดที่เป็นทางการก็ได้ให้ภาพของผู้ชุมนุมในลักษณะของผู้ที่ชุมนุมอย่างสงบและเป็นระเบียบ

2.3) แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้นามหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นถึงการพูดด้วยความไม่พอใจการกระทำที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย ได้แก่ “ไวย” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในสื่อทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (7) “ทักษิณ” ไวยโดนใส่ร้ายป้ายสีขึ้นป้ายที่สืลมหาว่าอยากเป็นประมุขรัฐไทยใหม่และเป็นประธานาธิบดี
(ไทยรัฐ, 21/4/53)
- (8) “ณัฐวุฒิ-จตุพร” ไวยอย่าบิดเบือน ยันโล่มาตยาธิปไตย ไม่ใช่สถาบัน (เดลินิวส์, 7/4/52)
- (9) ไวยรัฐบาลบิดเบือนเหตุยิงเอ็ม79 ถล่มสืลมาจากฝ่ายเสื้อแดง เปรียบ'มาร์ค'เหมือน'พลพต'ที่ชอบเข่นฆ่าประชาชน (ข่าวสด, 26/4/53)

จากตัวอย่างจะพบว่ามีการใช้กลุ่มคำกริยานำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้องของฝ่ายรัฐบาล ทั้งการไม่พอใจที่ถูกใส่ร้ายป้ายสีว่าต้องการล้มล้างและเปลี่ยนแปลงการปกครอง ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “ไวยโดนใส่ร้ายป้ายสีขึ้นป้ายที่สืลมหาว่าอยากเป็นประมุขรัฐไทยใหม่และเป็นประธานาธิบดี” การไม่พอใจที่ถูกบิดเบือนว่าต้องการล้มล้างสถาบันและเป็นฝ่ายใช้อาวุธก่อความรุนแรง ในตัวอย่างที่ (2) และ (3) คือ “ไวยอย่าบิดเบือน” และ “ไวยรัฐบาลบิดเบือนเหตุยิงเอ็ม79 ถล่มสืลมาจากฝ่ายเสื้อแดง”

- (10) “อริสมันต์” โดนแล้วศาลอนุมัติหมายจับ หลบซุกในมือไวยใบสั่งอำมาตย์ (ไทยโพสต์,)
- (11) ‘แม้ไวยสั่งปราบปชช. ‘อ้อย’ซัดระวัง‘ทรราช’ (มติชน, 14/3/53)
- (12) มือบเสื้อแดงดื้อแพ่งหลังศาลสั่งเปิดทางเข้าทำเนียบ ไวยเหล็ก อ้างรัฐบาลตัดสัญญาณตีสเตชัน ลั่นมือใหญ่แน่ 8 เม.ย. (ผู้จัดการฯ, 2/4/52)

การใช้กลุ่มคำกริยานำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้องของฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (4)-(6) นอกจากจะนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมไม่พอใจการกระทำของฝ่ายรัฐบาลแล้ว ยังสื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมได้รับความไม่เป็นธรรม ทั้งการมีผู้อยู่เบื้องหลังการออกหมายจับในตัวอย่างที่ (4) คือ “ไวยใบสั่งอำมาตย์” การมีคำสั่งให้ปราบผู้ชุมนุมของรัฐบาล ในตัวอย่างที่ (5) คือ “ไวยสั่งปราบปชช.” และการตัดสัญญาออกอากาศของ

สถานีประชาธิปไตย หรือดี-สเตชัน (D-Station) ของกลุ่ม นปช. ตามคำสั่งของรัฐบาล ในตัวอย่างที่ (6) คือ “*ไวยแหวก อ่างรัฐบาลตัดสัญญาณดีสเตชัน*”

การใช้กระบวนการแสดงการพูดของฝ่ายผู้ชุมนุมที่สื่อถึงความไม่พอใจต่อการกระทำของฝ่ายรัฐบาลในลักษณะต่าง ๆ ข้างต้น ได้สร้างความชอบธรรมในการออกมาต่อต้านอำนาจรัฐ เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกระทำและได้รับความไม่เป็นธรรมจากรัฐบาล

2.4) แสดงการพูดต่อว่าการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อถึงการต่อว่าหรือตำหนิการกระทำไม่ดีหรือไม่ถูกต้องของอีกฝ่ายหนึ่ง ได้แก่ “*ประณาม, แชวะ, เหน็บ, ตักคอก*” การใช้กระบวนการดังกล่าวปรากฏในข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และ เดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) *แกนนำประณามการสลายม็อบ รัฐบาลต้องรับผิดชอบ (เดลินิวส์, 11/4/53)*
- (2) *แกนนำเสื้อแดงประณามเหตุระเบิดสีลม (ไทยรัฐ, 9/5/53)*
- (3) *‘แม้’ออกแถลงการณ์ประณามรัฐบาลป้ายสี จี้หยุดผูกขาดจงรักภักดี (ข่าวสด, 29/4/53)*
- (4) *นปช.ประณามนายกฯไร้สัจจะส่งทหารยึดคืน“วอยซ์ทีวี”จอดำอีกช่อง (มติชน, 11/4/53)*

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่แสดงการพูดต่อว่าการกระทำที่ไม่ถูกต้องของฝ่ายรัฐบาลในตัวอย่างที่ (1) คือ “*ประณามการสลายม็อบ รัฐบาลต้องรับผิดชอบ*” ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมตกเป็นฝ่ายถูกระทำจากการปราบปรามของฝ่ายรัฐบาล ในขณะที่การพูดต่อว่าผู้ก่อเหตุรุนแรงจนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตในตัวอย่างที่ (2) คือ “*ประณามเหตุระเบิดสีลม*” นำเสนอให้เห็นถึงการที่ผู้ชุมนุมตกเป็นฝ่ายถูกระทำด้วยการลอบทำร้ายจากบุคคลไม่ทราบฝ่าย ส่วนการพูดต่อว่าฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (3)-(4) คือ “*ประณามรัฐบาลป้ายสี*” และ “*ประณามนายกฯไร้สัจจะ*” นำเสนอให้เห็นถึงการกระทำในด้านลบของฝ่ายรัฐบาลที่กระทำต่อผู้ชุมนุมทั้งการใส่ร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมและการมีพฤติกรรมไร้สัจจะเชื่อถือไม่ได้

การใช้กระบวนการแสดงการพูดต่อว่าการกระทำที่ไม่ดีไม่ถูกต้องของอีกฝ่ายที่ได้กระทำต่อผู้ชุมนุมนอกจากจะนำเสนอให้เห็นภาพด้านลบของผู้ที่ถูกต่อว่าแล้ว ในขณะเดียวกันก็ได้นำเสนอภาพในด้านของการเป็นผู้ถูกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมซึ่งส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมในการออกมาต่อต้านอำนาจรัฐและผู้ที่ทำร้ายหรือปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมอย่างไม่เป็นธรรม

2.5) แสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่าย

การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้กริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นถึงการพูดเปิดเผยพฤติกรรมที่ไม่ดีของอีกฝ่าย ได้แก่ “แฉ, ปูด” พบการใช้กระบวนการดังกล่าวในไทยโพสต์ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) แกนนำ นปช. แฉ รัฏฐระดมกำลังตร.-ทหาร3-4 หมื่นนาย เตรียมเข้าสลายม็อบแดง (เดลินิวส์, 26/4/53)
- (2) 'ตุ'ปูดทหารแดงโมแฉแผน'อนุพงษ์'สั่ง 9 ข้อ 4 ขั้นตอน จัดการแดงจบใน 7 วันเริ่มตัดการสื่อสาร'เอสเอ็มเอส' จับเป็น-จับตาย (มติชน, 20/4/53)
- (3) แกนนำแดงเชียงใหม่ แฉ ผบช.ภ.5 ขนกำลังตำรวจขึ้นเครื่องบินซี 130 เข้ากรุง 10 เที่ยวบิน ร่วมปราบม็อบ (ไทยรัฐ, 2/5/53)
- (4) "ทักษิณ"ให้สัมภาษณ์กับซีเอ็นเอ็นระบุยิ่งปราบยิ่งรุนแรง แฉมีตายด้วย แต่รัฐบาลอุ้มศพขึ้นรถหนี (ข่าวสด, 14/4/52)
- (5) "ตุ" แฉ ส.ต.ท.เด็กบักเสือน้ำเงิน ปูดมุ่งเป้าบั้งวัดพระแก้ว จุดสถานการณ์ป้ายสีเสื้อแดง (ไทยโพสต์, 25/3/53)

การใช้กลุ่มคำกริยาแสดงการพูดของฝ่ายผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “แฉ รัฏฐระดมกำลังตร.-ทหาร3-4 หมื่นนาย เตรียมเข้าสลายม็อบแดง” “ปูดทหารแดงโมแฉแผน'อนุพงษ์'สั่ง 9 ข้อ 4 ขั้นตอน จัดการแดงจบใน 7 วัน” และ “แฉ ผบช.ภ.5 ขนกำลังตำรวจขึ้นเครื่องบินซี 130 เข้ากรุง 10 เที่ยวบิน ร่วมปราบม็อบ” แสดงการเปิดเผยว่าฝ่ายรัฐบาลกำลังเตรียมการที่จะเข้าปราบปรามและสลายการชุมนุม ในขณะที่กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (4) คือ “แฉมีตายด้วย แต่รัฐบาลอุ้มศพขึ้นรถหนี” แสดงการพูดเปิดเผยข้อมูลว่าการปราบผู้ชุมนุมของรัฐบาลมีความรุนแรงและมีผู้เสียชีวิตแต่รัฐบาลปกปิดหลักฐาน ส่วนกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (5) คือ “แฉ ส.ต.ท.เด็กบักเสือน้ำเงิน” และ “ปูดมุ่งเป้าบั้งวัดพระแก้ว จุดสถานการณ์ป้ายสีเสื้อแดง” แสดงการเปิดเผยข้อมูลว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการก่อความรุนแรงมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มคนเสือน้ำเงิน และกลุ่มคนเหล่านี้ก่อความรุนแรงเพื่อที่จะใส่ร้ายฝ่ายมวลชนคนเสื้อแดง

การใช้กริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเปิดเผยข้อมูลในลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ได้สื่อให้เห็นถึงการกระทำที่ไม่ถูกต้องของผู้ที่กล่าวถึง ทั้งยังนำเสนอภาพของผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ถูกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและกลุ่มคนฝ่ายตรงข้ามทั้งการเป็นเป้าหมายจากการถูกปราบปรามและการถูกใส่ร้ายป้ายสี

3) กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก (mental processes) เพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ที่สื่อความหมายของแสดงความกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย การแสดงความยินดีที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ การแสดงความโกรธหรือไม่พอใจที่ถูกกระทำ และการแสดงความเสียใจที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ดังตารางต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้รู้สึก/รับรู้ = ผู้ชุมนุม	3.1) แสดงความรู้สึกกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย	ผวา, ผวาโดนชุดสไนเปอร์เก็บ, ผวา'จับตาย', ผวาหัวเป็นรู, ผวาM79, หวั่น, หวั่นถูกสลาย, หวั่นถูกปราบ, หวั่นทหารช่มยิง, หวั่นทหารช่มยิงจากที่สูง, หวั่นมือที่ 3 สวมรอยป่วน, หวั่นถูกสลายจนสูญเสียชีวิตเพิ่มอีก, กลัว, กลัวหนัก, กลัวถูกลอบยิง, เครียด, เครียดข่าวสลายมีอบ, หนักใจ
	3.2) แสดงความรู้สึกยินดีที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ	ดีใจ, พอใจ, ปลื้ม, ปลื้มใจ
	3.3) แสดงความรู้สึกโกรธ/ไม่พอใจที่ถูกกระทำ	ฉุน, เดือด, แค้น, คั่งแค้น, โกรธแค้น
	3.4) แสดงความรู้สึกเสียใจที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม	น้อยใจ

ตารางที่ 55 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

3.1) แสดงความรู้สึกกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมรู้สึกเกรงกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้ายทั้งจากฝ่ายรัฐบาลและจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย เช่น “ผวา, ผวาโดนชุดสไนเปอร์เก็บ, ผวา'จับตาย', ผวาหัวเป็นรู, ผวาM79, หวั่น, หวั่นถูกสลาย, หวั่นถูกปราบ, หวั่นทหารช่มยิง, หวั่นทหารช่มยิงจากที่สูง, หวั่นมือที่ 3 สวมรอยป่วน, หวั่นถูกสลายจนสูญเสียชีวิตเพิ่มอีก, กลัว, กลัวหนัก, กลัวถูกลอบยิง, เครียด, เครียดข่าวสลายมีอบ, หนักใจ” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

(7) "กบฏแดง" หวั่นถูกปราบ ล้มแผนไปราบ 11 ลังยุบเวทีผ่านฟ้าฯ มารวมที่ราชประสงค์ (ผู้จัดการฯ)

(8) แกนนำเพื่อไทยบุกราศประสังค์กล่อมแกนนำพักมือไว้อ่อน หวั่นถูกสลายจนสูญเสียชีวิตเพิ่มอีกแต่ไม่เป็นผล (ข่าวสด, 13/5/53)

- (9) มือบ นปช.อยู่อย่างผวา หวั่นทหารซุ่มยิงจากที่สูง (ไทยรัฐ, 30/4/53)
 (10) แกนแดงนัดระดมเคลื่อนไหวใหญ่อีกครั้ง 20 เม.ย. ...ส่งทีมประกบ จนท.'คอฉ.'ทุกตึกสูง ผวาโดนซุสไนเปอร์
เก็บ (มติชน, 19/4/53)
 (11) เวทีเสื้อแดงกลัวหนักสั่งทำสแลนยักษ์ชิงหน้าเวทีกลัวถูกลอบยิง (เดลินิวส์, 20/4/53)
 (12) เสื้อแดงผวาหัวเป็นรู ติดตามข่าวล้อมรอบพื้นที่ชุมนุม พร้อมยื่นหนังสือถึง "ยูเอ็น" ให้ส่งกองกำลังเข้ามาปกป้อง
 (ไทยโพสต์, 20/4/53)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงความรู้สึกที่สื่อให้เห็นความกลัวหรือหวาดหวั่นของผู้ชุมนุมด้วยการขยายความที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมหวาดกลัวหรือหวั่นเกรงว่าจะถูกกระทำทั้งการถูกรวบปรามหรือสลายการชุมนุมจากฝ่ายรัฐบาลและการถูกลอบทำร้ายจากฝ่ายรัฐบาลและจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย ดังจะเห็นได้จากการแสดงความรู้สึกหวาดหวั่นว่าจะถูกรวบปรามและเกิดการสูญเสียของฝ่ายผู้ชุมนุมขึ้นอีกครั้งในตัวอย่างที่ (2) คือ “หวั่นถูกสลายจนสูญเสียเพิ่มอีก” การแสดงความรู้สึกหวาดผวาวว่าจะถูกฝ่ายรัฐบาลลอบทำร้ายในตัวอย่างที่ (3) คือ “หวั่นทหารซุ่มยิงจากที่สูง” รวมทั้งการหวาดกลัวว่าจะถูกลอบทำร้ายจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่ายในตัวอย่างที่ (4)-(6) คือ “ผวาโดนซุสไนเปอร์เก็บ” “กลัวหนัก...กลัวถูกลอบยิง” และ “ผวาหัวเป็นรู”

การนำเสนอให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมรู้สึกกังวลใจหรือหวาดวิตกโดยแสดงให้เห็นว่าอารมณ์ความรู้สึกดังกล่าวเป็นผลมาจากการความหวาดกลัวว่าจะถูกรวบปรามหรือถูกทำร้ายได้นำเสนอภาพในด้านที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำทั้งจากฝ่ายรัฐบาลและจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย

3.2) แสดงความรู้สึกยินดีที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้อำนาจและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อถึงความรู้สึกยินดีที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการของฝ่ายตน ได้แก่ “ดีใจ, พอใจ, ปลื้ม, ปลื้มใจ” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการในลักษณะนี้ในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) ส่งคนนับหมื่นประกบทุกแห่ง ตร.ซี 6.5 หมั้น "เคลื่อนทั่วกรุง" "ทักษิณ" พอใจ (มติชน, 21/3/53)
 (2) "แม่่ว" ดีใจคนกรุงต้อนรับคนเสื้อแดงดงงาม ประชดทีวีช่องหอยม่วงที่สร้างความแตกแยก
 (เดลินิวส์, 21/3/53)
 (3) "แม่่ว"ปลื้มเห็นมือบเยอะริบรัดควิโฟนอิน แกนนำนปช.นัดเที่ยง 14 มี.ค. ประกาศจี"มาร์ค"ยุบสภา ชู 15 มี.ค.
เคลื่อนล้านแดงเดินทั่วกทม. (ข่าวสด, 14/3/53)
 (4) "ทักษิณ" โฟนอิน แต่เสียง ตัวอยู่แอฟริกา ปลื้มใจและขอบคุณผู้ร่วมชุมนุมที่มาทวงคืนประชาธิปไตย
 (ไทยรัฐ, 27/3/52)

- (5) ยอมยุบสภาเลือกตั้งใหม่ 14 พย. ยุติปัญหาฉลองฉัตรมงคล มาร์ค แกลง-แผนปรองดองยุบพรรครักษาการรวม 6 เดือนนิรโทษกรรมที่ไม่เกี่ยวอายุ นปช.พอใจ-แกลงทำวันนี้ (ข่าวสด, 4/5/53)

จากตัวอย่างจะเห็นการใช้กริยาแสดงความรู้สึก “พอใจ, ดีใจ, ปลื้ม, ปลื้มใจ” ที่สื่อถึงความรู้สึกยินดีจากการที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(4) คือ “พอใจ” “ดีใจคนกรุงต้อนรับคนเสื้อแดงดงาม” “ปลื้มเห็นมือบเยอะ” และ “ปลื้มใจและขอบคุณผู้ร่วมชุมนุมที่มาทวงคืนประชาธิปไตย” แสดงให้เห็นความรู้สึกของฝ่ายผู้ชุมนุมคือดีตายนายกฯ ทักษิณ ที่รู้สึกยินดีและพึงพอใจที่มีผู้มาเข้าร่วมการชุมนุมและมีผู้สนับสนุนผู้ชุมนุม นปช. ในขณะที่ตัวอย่างที่ (5) คือ “นปช.พอใจ” แสดงให้เห็นความรู้สึกพึงพอใจของกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. จากการที่รัฐบาลยอมยุบสภาตามข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุม

การนำเสนอผู้ชุมนุมให้เป็นผู้แสดงความรู้สึกยินดีที่เหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นไปตามที่ฝ่ายตนต้องการได้สื่อให้เห็นภาพในแง่ของการสร้างความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าสิ่งที่ผู้ชุมนุมคาดหวังหรือต้องการได้รับการตอบรับหรือสนับสนุนทั้งจากประชาชนทั่วไปและจากคู่ขัดแย้งคือรัฐบาลที่ประกาศยุบสภาตามที่ผู้ชุมนุมเรียกร้องในท้ายที่สุด

3.3) แสดงความรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจที่ถูกกระทำ

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อให้เห็นถึงความรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจในลักษณะของการแสดงอารมณ์ความรู้สึกตอบโต้จากการได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมหรือถูกทำร้ายจากอีกฝ่ายก่อน เช่น “ฉุน, เดือด, แค้น, คั่งแค้น, โกรธแค้น” การนำเสนอผู้ชุมนุมในกระบวนการเช่นนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (7) “จุดพร” ฉุนจุฬาลงกรณ์นำคนพันธมิตรแปลงโฉมมาใส่เสื้อชมพู ค้านการชุมนุมของคนเสื้อแดง ลั่นถามจุฬาฯอยากหายหน้าหรือ ประกาศยกพลไปเยี่ยมบายวันนี้ (ไทยรัฐ, 2/4/53)
- (8) “ณัฐวุฒิ” ฉุนคอ.รส.ชี้ 3 เม.ย. ยอดเท่า 2 ครั้งก่อน (มติชน, 2/4/53)
- (9) หมออ้าง “เทเลือด” หมู-เฮดส์แดง เดือด-แกลกลับเป็นแค่หมอม่าตั้งจุมูก (ข่าวสด, 2/4/53)
- (10) แดงฮึดแห่ศพประจานรอบเมืองกรุงยอด”ตาย” ฟุ้ง 21 เจ็บ 858... แกลนำเสื้อแดงฮึด ประกาศกดดันให้ “อภิสิทธิ์” รับผิดชอบเหตุการณ์จลาจลนองเลือดถนนราชดำเนิน พร้อมชูแห่ศพประจานถึงบ้าน (เดลินิวส์, 12/4/53)

ตัวอย่างเหล่านี้แสดงให้เห็นกระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกของฝ่ายผู้ชุมนุมที่รู้สึกโกรธหรือไม่พอใจจากการถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มอื่น ดังจะเห็นได้จากการแสดงอารมณ์โกรธของนายจุดพรกรณีกุมนักวิชาการจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งนายจุดพรกล่าวว่า เป็นกลุ่มพันธมิตรได้เปลี่ยนมาใส่เสื้อชมพูรวมตัวกันต้านการชุมนุมคนเสื้อแดง ในตัวอย่างที่ (1) คือ “ฉุนจุฬาลงกรณ์นำคนพันธมิตรแปลงโฉมมาใส่เสื้อชมพู ค้านการชุมนุมของคนเสื้อแดง” การแสดงอารมณ์โกรธของนายณัฐวุฒิที่ ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) ให้ข้อมูลผู้ชุมนุมว่ามีจำนวน

เท่ากับครั้งก่อน ในตัวอย่างที่ (2) คือ “ฉุนคอ.รล.ซี3เม.ย.ยอดเท่า2ครั้งก่อน” การแสดงอารมณ์โกรธของผู้ชุมนุม นปช. ในตัวอย่างที่ (3) คือ “แดงเดือด” จากกรณีที่มีแพทย์กล่าวว่าได้ตรวจเลือดที่ผู้ชุมนุมนำไปเทในสถานที่ต่างๆ และพบว่าเป็นเลือดที่มีเชื้อไวรัสและผสมเลือดหมูร่วมด้วย คือ “หม้ออ่าง”เทเลือด”หมู-เอดส์” การแสดงอารมณ์โกรธและแค้นของกลุ่มผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (4) “แดงฮึม..แกนนำเลือดแดงฮึม” เนื่องจากการเสียชีวิตของฝ่ายผู้ชุมนุมจากเหตุการณ์ปะทะกันระหว่างฝ่ายผู้ชุมนุมและรัฐบาล คือ “กดดันให้”อภิสิทธิ์” รับผิดชอบเหตุการณ์จลาจลนองเลือดถนนราชดำเนิน”

- (11) มือแดงเหนือ-อีสานเดือดระอุ ชุมนุมประท้วงกดดันรัฐบาลไม่เลิก หลังใช้กำลังทหารเข้าสลายม็อบเสื้อแดงในกรุงเทพฯแต่เช้ามีต้อยอย่างรุนแรง (ไทยรัฐ, 14/4/52)
- (12) เลือดแดงแค้นที่ทหารใช้อาวุธลุยแกนนำราชประสงค์ จนต้องประกาศยุติการชุมนุม ฮือเผาศาลากลางจังหวัดอุดร (ข่าวสด, 20/5/53)
- (13) มือคังแค้นถูกปราบใช้รถเมลล์พุ่งชนแนวทหาร แต่โชคดีชนต้นไม้-เสาไฟก่อน (ข่าวสด, 14/4/52)
- (14) แม้ชุกเขมร บงการแดงทำศึก แค้นอำมาตย์สั่งพัลลภฆ่า! นช.ทักษิณวิดิโวลิงก์เวทีเสื้อแดง โจมตีอำมาตย์อยู่เบื้องหลังรัฐประหาร-สั่ง“พัลลภ” ลอบสังหารตนหลายครั้ง ทักษิณชุกเขมรปลุกระดมแค้นอำมาตย์สั่งพัลลภฆ่า! (ผู้จัดการฯ, 15/3/53)

การแสดงอารมณ์โกรธและแค้นของกลุ่มผู้ชุมนุมที่ถูกฝ่ายรัฐบาลปราบปรามในตัวอย่างที่ (5)-(7) คือ “เดือดระอุ ชุมนุมประท้วงกดดันรัฐบาลไม่เลิก หลังใช้กำลังทหารเข้าสลายม็อบเสื้อแดงในกรุงเทพฯแต่เช้ามีต้อยอย่างรุนแรง” “แค้นที่ทหารใช้อาวุธลุยแกนนำราชประสงค์” และ “คังแค้นถูกปราบ” รวมทั้งการแสดงอารมณ์โกรธแค้นของอดีตนายกฯ ทักษิณ อันเนื่องมาจากเหตุที่ถูกลอบสังหารในตัวอย่างที่ (8) คือ “แค้นอำมาตย์สั่งพัลลภฆ่า”

การใช้กระบวนการนำเสนออารมณ์ความรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจของฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมิได้มีอารมณ์รุนแรงโดยไร้เหตุผล หากแต่เป็นฝ่ายที่ถูกกระทำหรือได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมก่อนจึงแสดงอารมณ์โกรธหรือโมโหเพื่อตอบโต้อีกฝ่าย

3.4) แสดงความเสียใจที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” โดยใช้คำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมรู้สึกเสียใจที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ได้แก่ “น้อยใจ” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการในลักษณะนี้เฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ดังตัวอย่าง

- (1) ‘ณัฐ’รับทำพลาดที่ปล่อยแนวร่วมบุกเข้าร.พ. พร้อมอุกประณามแต่น้อยใจที่นปช.ตายไม่มีใครออกมาพูด (ข่าวสด, 3/5/53)

ตัวอย่างที่ยกมานี้เป็นเหตุการณ์ที่หนึ่งในผู้นำการชุมนุม คือ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ออกมา ยอมรับผิดจากเหตุการณ์ที่ฝ่ายผู้ชุมนุมบุกเข้าไปในโรงพยาบาลจุฬาฯ จนเป็นเหตุให้ฝ่ายผู้ชุมนุมถูก ตำหนิจากคนในสังคม จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการนำเสนอความรู้สึกของนายณัฐวุฒิ ด้วยการใช้กริยา “น้อยใจ” เพื่อสื่อถึงความรู้สึกเสียใจที่ฝ่ายผู้ชุมนุมไม่ได้รับความเป็นธรรม คือ “น้อยใจที่นปช.ตายไม่ มีใครออกมาพูด” สื่อให้เห็นถึงความรู้สึกเสียใจที่ฝ่ายผู้ชุมนุม นปช. ได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม จากการที่ฝ่ายผู้ชุมนุมถูกสังคมนำเสนอว่าเมื่อบุกเข้าไปในโรงพยาบาล แต่เมื่อผู้ชุมนุม นปช. เสียชีวิต กลับไม่มีผู้ออกมาเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับผู้ชุมนุมแต่อย่างใด

การใช้กริยาแสดงความรู้สึกของฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะเช่นนี้นอกจากจะสื่อให้เห็นถึงความ เสียใจในลักษณะของความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจแล้ว อาจสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ไม่ได้รับความ เป็นธรรมจากสังคมด้วยเช่นกัน

4) กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม

ผลการวิเคราะห์ตัวบทจากข่าวการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ในช่วงปี พ.ศ. 2552-2553 พบลักษณะการใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม (behavioural processes) เพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังตาราง

ผู้ร่วม เหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้มีพฤติกรรม = ผู้ชุมนุม	4.1) มีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับ บาดเจ็บและเสียชีวิต	เจ็บ, เจ็บอื้อ, บาดเจ็บ, บาดเจ็บสาหัส, บาดเจ็บระนาว, บาดเจ็บล้มตายระนาว, ทรมาน, สาหัส, โคมา, อาการโคมา, ตาย, ดับ, สิ้น, สิ้นใจ, สิ้นลม, เสียชีวิต, สังเวชีวิต
	4.2) มีพฤติกรรมที่แสดงการเข้าร่วม ชุมนุมเป็นจำนวนมาก	คึกคัก, คึกคักล้นหลาม, เฮโล
	4.3) มีพฤติกรรมที่แสดงความสุข	เฮ, เฮลั่น, เขย่าหัวใจ-ตื่นตบดังกระหึ่ม
	4.4) มีพฤติกรรมที่แสดงความเสียใจ	ร่ำไห้, น้ำตาริน, หลั่งน้ำตา, แกล้งทั้งน้ำตา
	4.5) มีพฤติกรรมที่แสดงความซาบซึ้ง ตื้นตันใจที่มีผู้สนับสนุน	น้ำตาซึม, หลั่งน้ำตา
4.5) มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุม อย่างสันติ	รวมพลัง, รวมพลังคนเสื้อแดง, รวมพลังครั้งใหญ่...ยึดหลักชุมนุมโดยสันติไม่มีอาวุธ, โห้วพลัง, แสดงพลัง, เดินสายโห้วพลัง	

ตารางที่ 56 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม

ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

4.1) มีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต

การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายถึงการได้รับบาดเจ็บ เช่น “เจ็บ, เจ็บอื้อ, บาดเจ็บ, บาดเจ็บสาหัส, บาดเจ็บระนาว, บาดเจ็บล้มตายระนาว, ทรมาน, สาหัส, โคม่า, อาการโคม่า” หรือการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายถึงการเสียชีวิต เช่น “ตาย, ดับ, ลื่น, ลื่นใจ, ลื่นลม, เสียชีวิต, ลังเวยชีวิต” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (7) มือสู้ทหาร บาดเจ็บล้มตายระนาว (ไทยรัฐ, 15/5/53)
- (8) นองเลือด! ปะทะเดือดทหาร-เสื้อแดง ตาย12 บาดเจ็บร่วมครึ่งพัน เจอกระสุน-ป้อมไล่กลางวง (เดลินิวส์, 11/4/53)
- (9) กรุงเทพฯ จลาจล ทหารปะทะกับมือเสื้อแดงข้ามวันข้ามคืน เสียง ปืน-ระเบิดตั้งสนั่นหวั่นไหวราวกับมีสงคราม ควันดำพวยพุ่ง เผยผู้ชุมนุมสังเวยชีวิตไป 5 ราย บาดเจ็บระนาวร่วม 80 ราย (ข่าวสด, 15/5/53)
- (10) รถไฟความเร็วสูง”ซุ่มสังหารเด็ดหัวเสื้อแดง! ลงมือขณะสัมภาษณ์สื่อออกอาการโคม่า-หมอผ่าตัดสมอง (มติชน, 14/5/53)
- (11) ในหลวงพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ "เสื้อแดง" หลังเสียชีวิตเหตุถูกลอบยิง คืนวันที่ 13 พ.ค. ทรมานอยู่โรงพยาบาลโคม่า 3 วัน แพทย์ยื้อชีวิตเต็มที่แต่ไม่รอด (ผู้จัดการ, 18/5/53)
- (12) "ในหลวง-ราชินี" ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานน้ำหลวงอาบศพ และพระราชทานพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมศพ พล.ต.ชัตติยะ 3 คืน ศาลา 9 วัดโสมนัสฯ หลังแพทย์ รพ.วชิระยื้อชีวิตมาได้ 4 วัน จากเหตุถูกยิงทะลุกำนสมอง ลื่นลมเวลา 09.20 น. (ไทยโพสต์, 18/5/53)

จากตัวอย่าง จะเห็นการนำเสนอบทบาทให้ผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่แสดงว่าผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต ในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “บาดเจ็บล้มตายระนาว, ตาย, บาดเจ็บ, ลังเวยชีวิต, บาดเจ็บระนาว” สื่อให้เห็นว่ามีทั้งผู้ชุมนุมที่ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากเหตุการณ์ปะทะกับฝ่ายทหาร ส่วนการใช้คำที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมบาดเจ็บสาหัส คือ “โคม่า, อาการโคม่า, ทรมาน” ในตัวอย่างที่ (4)และ(5) เป็นการกล่าวถึง พล.ต.ชัตติยะ สวัสดิผล หรือ เสธ.แดง ผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมที่ถูกลอบยิงจนอาการสาหัส และการใช้คำที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเสียชีวิต คือ “เสียชีวิต, ลื่นลม” ในตัวอย่างที่ (5)และ(6) เป็นการกล่าวถึงการเสียชีวิตของ พล.ต.ชัตติยะ

การใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการทางพฤติกรรมของผู้ชุมนุมในลักษณะเช่นนี้ได้ นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำทั้งจากการปะทะกับฝ่ายรัฐบาลและการถูกลอบทำร้ายจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่ายจนได้รับบาดเจ็บและผู้ชุมนุมบางคนก็ถูกกระทำจนถึงแก่ชีวิต

4.2) มีพฤติกรรมที่แสดงการมาชุมนุมเป็นจำนวนมาก

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยา ได้แก่ “*คึกคัก, คึกคักลั่นหลาม, เฮโล*” แสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นภาพของผู้ชุมนุมว่ามีผู้เข้าร่วมในการชุมนุมครั้งนี้เป็นจำนวนมาก ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (6) *เผยแพร่เตรียมตลบล้างเข้าสลายเวทีราชประสงค์ ช่วงที่ผู้ชุมนุมส่วนใหญ่เฮโลไปลาดหลุมแก้ว (ข่าวสด, 10/4/53)*
- (7) *ผู้ชุมนุมคึกคักตั้งแต่เช้า ฝ่าประตูทำเนียบขาวประชุมกรม. ก่อนจะผ่อนคลายหลัง"เทือก"สั่งงดประชุม ผ่นถล่มตอนเที่ยงจนแตกกระเจิง ก่อนกลับมากึกคักอีกตอนเย็น (ข่าวสด, 1/4/52)*
- (8) *มหาชนคนเลื้อยแดงรวมพลังครั้งใหญ่ ระดมพลคึกคักลั่นหลามแต่ย่ำรุ่ง สีแดงพริบเต็มท้องถนนตั้งแต่ถนนพิษณุโลกจดลานพระบรมรูปทรงม้าต่อเนื่องไปถึงสี่เสาเทเวศร์ (ไทยรัฐ, 9/4/52)*
- (9) *แนวร่วมแดงทั่วประเทศ ทอยเคลื่อนพลเข้ากรุงแล้ว คึกคักสุดเหวี่ยงที่อยุธยา (เดลินิวส์, 13/3/53)*

จากตัวอย่าง การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำแสดงพฤติกรรม ทั้ง “*เฮโล*” ในตัวอย่างที่ (1) คือ “*เฮโลไปลาดหลุมแก้ว*” และ “*คึกคัก*” ในตัวอย่างที่ (2)-(4) คือ “*คึกคักตั้งแต่เช้า...คึกคักอีกตอนเย็น*” “*คึกคักลั่นหลามแต่ย่ำรุ่ง*” และ “*คึกคักสุดเหวี่ยงที่อยุธยา*” ได้นำเสนอให้เห็นภาพของผู้เข้าร่วมการชุมนุมในแต่ละสถานที่ว่ามีเป็นจำนวนมาก

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมที่สื่อความหมายให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมแก่ผู้ชุมนุมในแง่ของการแสดงให้เห็นว่าเป็นการชุมนุมที่กำลังดำเนินอยู่นี้ได้รับการสนับสนุนและเข้าร่วมชุมนุมจากกลุ่มคนจำนวนมาก

4.3) มีพฤติกรรมแสดงความสุข

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีความสุขหรือรู้สึกดีใจ ได้แก่ “*เฮ, เฮลั่น, เขย่าหัวใจ-ตื่นตบดังกระหึ่ม*” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ ข่าวสด ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (4) *กลับลำลั้งยุบขป. กกต.มีมติเอกฉันท์/มีอบเฮลั่น! ฟ้าผ่าประชาธิปไตยกลางเดือนเมษา "กกต." มีมติ 4 ต่อ 1 กรณีเงินบริจาค 258 ล้านบาท 5:0 กรณีเงินอุดหนุน 29 ล้าน ส่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรค 49 กรรมการบริหารพรรคยุค "น้ำญาติ" เตรียมชวย "แดง" เฮลั่นทันควัน ประกาศชัยชนะครั้งประวัติศาสตร์ (ไทยโพสต์, 13/4/53)*
- (5) *กกต.ลงมติเชือด2ตั้งยุบขป.คดี258ล.-เงินกองทุน ส่งอสส.ชงศาลรธน.เชือดเลื้อยแดงเฮลั่นประกาศชัย นปช.เฮ! ยุติธรรมมาแล้ว หลังกกต.ลงมติ 4 ต่อ 1 เชือดบม 258 ล.ฉวไหวลเข้า "ประชาธิปไตย" (เดลินิวส์, 13/4/53)*

- (6) กกต.มีมติ 4 ต่อ 1 ให้อัยการสูงสุดส่งศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยชี้ขาด เผย "อภิชาติ" เป็นเสียงข้างน้อย ด้าน ปชป. ชี้ขั้นตอนยุบพรรคยังใช้เวลาอีกยาว ด้าน เลื้อแดงเฮ ชัยชนะ (ผู้จัดการ, 13/4/53)
- (7) มือปราบประสังค์ยังเฮ ผ่านคืนวิกฤติมาได้ โดยไม่ถูกสลายการชุมนุม หน้าจั่วๆ "ทักษิณ" โฟนอินเข้ามือกลางดึก ย้ำยังไม่ตาย (ไทยรัฐ, 27/4/53)
- (8) ช่วง 2 ชม"แม้ว"โฟนอินเข้ามา ท่ามกลางเสียงเฮ เขย่าหัวใจ-ตื่นตบดั่งกระทืบ (ข่าวสด, 27/3/52)

จากตัวอย่าง จะเห็นการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นความสุขของกลุ่มผู้ชุมนุม คือ "เฮ, เฮลั่น, เขย่าหัวใจ-ตื่นตบดั่งกระทืบ" ทั้งการแสดงพฤติกรรมที่สื่อถึงความดีใจเมื่อ กกต. มีมติให้อัยการสูงสุดวินิจฉัยในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ "เฮลั่นทันควัน" "เฮลั่นประกาศชัย/เฮ" และ "เฮ ชัยชนะ" การแสดงพฤติกรรมที่สื่อถึงความสุขที่ผู้ชุมนุมไม่ถูกฝ่ายรัฐบาลสลายการชุมนุมในตัวอย่างที่ (4) คือ "ยังเฮ ผ่านคืนวิกฤติมาได้ โดยไม่ถูกสลายการชุมนุม" และการแสดงพฤติกรรมที่สื่อถึงความดีใจเมื่ออดีตนายกฯ ทักษิณโฟนอินหรือส่งเสียงตามสายมายังที่ชุมนุมในตัวอย่างที่ (5) คือ "ท่ามกลางเสียงเฮ เขย่าหัวใจ-ตื่นตบดั่งกระทืบ"

การนำเสนอบทบาทผู้มีพฤติกรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่แสดงความรู้สึกยินดีอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นไปตามที่ฝ่ายตนปรารถนาทั้งการยุบพรรคที่เป็นพรรคผู้นำฝ่ายรัฐบาล การที่ผู้ชุมนุมไม่ถูกปราบปราม เป็นการสร้างความชอบธรรมในแง่ของการสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเรียกร้องในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมเนื่องจากความต้องการได้รับการตอบสนองหรือเป็นไปในทางที่ฝ่ายผู้ชุมนุมปรารถนาในท้ายที่สุด ในขณะที่การแสดงพฤติกรรมที่สื่อถึงความรู้สึกยินดีที่ผู้นำการชุมนุมของฝ่ายตนปรากฏเสียงเข้ามาได้สื่อให้เห็นว่าอดีตนายกฯ เป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ชุมนุมเป็นอย่างยิ่ง

4.4) มีพฤติกรรมที่แสดงความเสียใจ

ในกระบวนการเกี่ยวกับสภาพที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมได้นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมด้วยการใช้คำแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สื่อให้เห็นความรู้สึกเศร้าเสียใจของฝ่ายผู้ชุมนุมอันเนื่องมาจากการเสียชีวิตของผู้ชุมนุมด้วยกันและการที่ต้องยุติการชุมนุม เช่น "ร่ำไห้, น้ำตาริน, หลังน้ำตา, แกลงทั้งน้ำตา" ปรากฏในข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (5) เสธ.แดงลั่นลม ยื้อชีวิตได้ 4 วันลูกสาวร่ำไห้โฮ พระราชทานน้ำหลวงอาบศพ...ลูกสาวร่ำให้น้ำตาแทบเป็นสายเลือด แกนนำ นปช. ขึ้นเวทีร่วมยืนไว้อาลัย สดุดี ด้าน "คนเลื้อแดง" น้ำตาริน (เดลินิวส์, 18/5/53)
- (6) "เลื้อแดง"ผวาทหาร-ร่ำไห้สลายตัว (มติชน, 15/4/52)
- (7) แกนนำยอมยุติชุมนุมแกลงทั้งน้ำตา ไม่อยากให้ชีวิตมวลชนสูญเสียไปมากกว่านี้อีก เดินเข้ามอบตัวสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 6 คน คุมตัวไปซังค่ายนครสวรรค์ (ข่าวสด, 20/5/53)
- (8) แกนนำถกเครียดก่อนตัดสินใจยอมมอบตัวกับตำรวจ ยุติการชุมนุมทั้งน้ำตา ไม่อยากเห็นคนตายอีก (เดลินิวส์, 20/5/53)

- (9) 2 เกล "จตุพร-ณัฐวุฒิ" ปักหลักสู้ตั้งแต่เข้าจดป้าย ก่อนตัดสินใจผ่านเวทีวิกฤติ พลิกสถานการณ์ยอมสูญสิ้นอิสรภาพ ประกาศขอมอบตัว ขึ้นเวทีหลังน้ำตายอมแพ้ ยกเหตุผลยอมยุติชุมนุมป้องกันพี่น้องคนเสื้อแดง บาดเจ็บล้มตายเป็นเบือ (ไทยรัฐ, 20/5/53)

หากพิจารณาตัวอย่างจะเห็นการใช้คำแสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นถึงความเสียใจของฝ่ายผู้ชุมนุม ทั้งการแสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นถึงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของผู้ชุมนุม ในตัวอย่างที่ (1) คือ "คนเสื้อแดง" น้ำตาริน แสดงความเสียใจจากการเสียชีวิตของ พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล และการแสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นถึงความเสียใจจากการที่ต้องยุติการชุมนุม ทั้งการแสดงความเสียใจของกลุ่มผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (2) คือ "ร่ำไห้หลายตัว" และการแสดงความเสียใจของบรรดาผู้นำการชุมนุมในตัวอย่างที่ (3)-(5) คือ "แกลงทั้งน้ำตา" "ยุติการชุมนุมทั้งน้ำตา" และ "หลังน้ำตายอมแพ้"

การแสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นพฤติกรรมภายในจิตใจของผู้ชุมนุมเช่นนี้นอกจากจะนำเสนอให้เห็นถึงความรู้สึกเสียใจของผู้ชุมนุมแล้ว ยังสื่อความหมายของการเป็นผู้ที่น่าสงสารหรือน่าเห็นใจจากการเป็นฝ่ายที่มีผู้สูญเสียชีวิต และการเป็นฝ่ายที่ต้องยุติการชุมนุมในท้ายที่สุด

4.5) มีพฤติกรรมที่แสดงความซาบซึ้งตื้นตันใจที่มีผู้สนับสนุน

การใช้กระบวนการแสดงพฤติกรรมในลักษณะนี้เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรู้สึกซาบซึ้งหรือตื้นตันใจที่มีผู้สนับสนุน ด้วยการนำเสนอบทบาทการเป็นผู้มีพฤติกรรมของผู้ชุมนุมร่วมกับการใช้กริยา "น้ำตาซึม, หลังน้ำตาด้วยความตื้นตันใจ" ในลักษณะของการร้องไห้หรือหลังน้ำตาด้วยความรู้สึกซาบซึ้งหรือตื้นตันใจ ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (1) "ทักษิณ" น้ำตาซึม ซึ่งใจคนเสื้อแดง ประกาศเชิญชวนคนเสื้อแดงทั่วประเทศให้รวมพลังเต็มอัตราศึก 8 เม.ย. (ไทยรัฐ, 4/4/52)
- (2) "ณัฐวุฒิ" หลังน้ำตาด้วยความตื้นตันใจ เห็นคนโบกธงเขียวเสื้อแดงสองข้างทาง (ไทยรัฐ, 16/3/53)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าผู้ร่วมเหตุการณ์ที่ถูกนำเสนอให้มีบทบาทเป็นผู้มีพฤติกรรมคือ อดีต นายกฯ ทักษิณ และนายณัฐวุฒิ ผู้นำการชุมนุม การใช้กริยาแสดงพฤติกรรมที่สื่อความหมายถึงความรู้สึกซาบซึ้งตื้นตันใจในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ "น้ำตาซึม ซึ่งใจคนเสื้อแดง" และ "หลังน้ำตาด้วยความตื้นตันใจ" ได้นำเสนอให้เห็นว่าเป็นความรู้สึกซาบซึ้งและตื้นตันใจที่เกิดจากการที่ได้ทราบว่ามีผู้ให้การสนับสนุนผู้ชุมนุม

การนำเสนอพฤติกรรมของผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างนอกจากจะเป็นการนำเสนอพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นความรู้สึกซาบซึ้งตื้นตันใจภายในแล้ว ยังสื่อความหมายในแง่บวกที่แสดงให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมได้รับการสนับสนุนทั้งจากผู้ชุมนุมด้วยกันและจากประชาชนทั่วไป

4.6) พฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมอย่างสันติ

จากการศึกษาข้อมูลพบการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นนี้เป็นการชุมนุมมีเป็นไปอย่างสันติ เช่น “รวมพลัง, รวมพลังคนเสื้อแดง, รวมพลังครั้งใหญ่..ยึดหลักชุมนุมโดยสันติไม่มีอาวุธ, โฉว์พลัง, แสดงพลัง, เดินสายโฉว์พลัง” การนำเสนอผู้ชุมนุมในลักษณะดังกล่าวปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (7) “มือบ”ไปทั่วกรุง เดินสายโฉว์พลัง (ข่าวสด, 21/3/53)
- (8) แดงโฉว์พลัง ดาวกระจาย 5 จุด ตั้งเวทีหน้าราบ 11 (เดลินิวส์, 13/3/53)
- (9) แดง ตจว.รวมพลัง บุคลากรกลางจังหวัดหลายแห่ง (เดลินิวส์, 4/4/53)
- (10) มวลชนคนเสื้อแดงพริบทั้งแผ่นดิน รวมพลัง ชุมนุมหน้าศาลากลางจังหวัดทั่วประเทศ หลังมีกระแสข่าวตำรวจจะสลายม็อบที่หน้าทำเนียบรัฐบาลในเย็นวันที่ 30 มี.ค. (ไทยรัฐ, 31/3/52)
- (11) แดงเหนือ-อีสาน แสดงพลัง สะสมเงินต้นเสียบึงเตรียมปลาร้าตอบโต้ (เดลินิวส์, 12/3/53)
- (12) มหาชนคนเสื้อแดงรวมพลังครั้งใหญ่ ระดมพลศึกกักล้นหลามแต่อย่ารุ่ง สีแดงพริบเต็มท้องถนนตั้งแต่ถนนพิษณุโลกจดลานพระบรมรูปทรงม้าต่อเนื่องไปถึงสี่เสาเทเวศร์ ยึดหลักชุมนุมโดยสันติไม่มีอาวุธ ก่อนจัดทัพเคลื่อนขบวนไปล้อมบ้านสี่เสาเทเวศร์ได้สำเร็จราบรื่น ปราศจากเหตุการณ์รุนแรงใดๆ (ไทยรัฐ, 9/4/52)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อถึงพฤติกรรมการชุมนุมที่เป็นไปโดยสงบไม่ใช้กำลังหรือความรุนแรง ได้แก่ “เดินสายโฉว์พลัง” “โฉว์พลัง” “รวมพลัง” และ “แสดงพลัง” ในตัวอย่างที่ (1)-(5) ที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มารวมตัวกันเป็นพลังที่เข้มแข็งเพื่อต่อต้านอำนาจรัฐ ในขณะที่กลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (6) คือ “รวมพลังครั้งใหญ่..ยึดหลักชุมนุมโดยสันติไม่มีอาวุธ..ปราศจากเหตุการณ์รุนแรงใดๆ” ได้เน้นย้ำให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มารวมตัวกันชุมนุมอย่างสันติไม่ใช้อาวุธและความรุนแรงใดๆ

การใช้กริยาแสดงกระบวนการเหล่านี้นำเสนอภาพด้านบวกที่สร้างความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากได้นำเสนอบทบาทของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมารวมตัวหรือรวมพลังกันเพื่อชุมนุมต่อต้านฝ่ายรัฐบาลซึ่งให้ภาพของกลุ่มคนที่มารวมตัวกันอย่างสันติมากกว่าการเป็นกลุ่มคนที่มารวมตัวกันเพื่อใช้ความรุนแรง

5) กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ

จากการศึกษาข้อมูลพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ (relational processes) เพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีคุณสมบัติ” โดยการใช้กระบวนการบรรยายคุณสมบัติด้วยคำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีคุณสมบัติที่แสดงการเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมาก และเป็นผู้ถูกระทำ ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้มีคุณสมบัติ = ผู้ชุมนุม	5.1) เป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมาก	ยังไหลเข้ากรุงเป็นระลอก, ไปเป็นล้าน
	5.2) เป็นผู้ถูกระทำ	เหยื่อเมฆาเลือดตายเพิ่มเป็นสีแดง 1

ตารางที่ 57 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

5.1) เป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมาก

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีคุณสมบัติ” ในกระบวนการเกี่ยวกับสภาพที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการแสดงให้เห็นคุณสมบัติของผู้ชุมนุมว่าเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (2) มือแดงต่างจังหวัดยังไหลเข้ากรุงเป็นระลอก (ไทยรัฐ, 21/4/53)
 (3) แดงอีसानรวมตัวที่ขอนแก่น ระดมปีกอ๊พไปเป็นล้าน บ้านละคัน'ชนอีกเกือบหมื่นเข้ากรุง (ข่าวสด, 8/5/53)

การใช้ “เป็นระลอก” นำเสนอคุณสมบัติผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (1) คือ “ยังไหลเข้ากรุงเป็นระลอก” ได้นำเสนอให้เห็นภาพของผู้ชุมนุมในต่างจังหวัดที่ยังคงทยอยเข้าไปร่วมชุมนุมในกรุงเทพฯ ไม่ขาดสาย เช่นเดียวกับการใช้ “ไปเป็นล้าน” ในตัวอย่างที่ (2) คือ “ระดมปีกอ๊พไปเป็นล้าน บ้านละคัน'ชนอีกเกือบหมื่นเข้ากรุง” ได้สื่อให้เห็นภาพของผู้ชุมนุมในภาคอีสานที่เดินทางเข้าร่วมการชุมนุมเป็นจำนวนมาก

การนำเสนอบทบาทผู้มีคุณสมบัติของผู้ชุมนุมที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากในลักษณะดังกล่าวเป็นการสร้างความชอบธรรมในการออกมาเรียกร้องหรือต่อต้านอำนาจรัฐ เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าการชุมนุมในครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มคนจำนวนมากในต่างจังหวัด มิได้มีเพียงผู้ชุมนุมที่เป็นคนกรุงเทพฯ เท่านั้น

5.2) เป็นผู้ถูกระทำ

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการแสดงสภาพในลักษณะของการนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกระทำด้วยการเป็นฝ่ายที่ตกเป็นเหยื่อที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่เกิดขึ้นปรากฏในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

(2) เหยื่อเมฆาเลือดตายเพิ่ม เป็นเลือดแดง 1 ทหาร 1 ยอดรวม 23 ศพ (เดลินิวส์, 15/4/53)

จากตัวอย่างที่ (1) การใช้กลุ่มคำกริยาแสดงสภาพด้วยการบรรยายคุณสมบัติว่า “เหยื่อเมฆาเลือด” ที่เสียชีวิต “เป็นเลือดแดง 1” นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกระทำจนถึงแก่ชีวิตเมื่อพิจารณาจากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า “เลือดแดง” หรือผู้ชุมนุม นปช. ถูกนำเสนอให้มีบทบาทเป็นผู้มีคุณสมบัติที่แสดงการเป็นหนึ่งในผู้ที่เสียชีวิตจากการชุมนุม คือ “เหยื่อเมฆาเลือด” ซึ่งหมายถึงผู้เสียชีวิตจากการปะทะกันระหว่างฝ่ายรัฐบาลและผู้ชุมนุมในเหตุการณ์สลายการชุมนุมเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2553

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมที่ปรากฏในเดลินิวส์ ได้สื่อความหมายในเชิงของการเป็นผู้ที่นำสงสารหรือนำเห็นใจจากการเป็นตกฝ่ายถูกระทำ ในขณะที่เดียวกันก็ได้สร้างความชอบธรรมในการออกมาต่อต้านรัฐบาลที่มีส่วนในการเสียชีวิตของฝ่ายตนเช่นกัน

6) กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่

กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ (existential processes) เป็นกระบวนการที่แสดงการมีอยู่หรือเกิดขึ้นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือชี้ให้เห็นว่ามีบางสิ่งเกิดขึ้นหรือมีอยู่ ผู้ร่วมเหตุการณ์ในกระบวนการนี้มีเพียงบทบาทเดียว เรียกว่า สิ่งที่ปรากฏ (Existent) จากข้อมูลที่ศึกษาพบใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม” “มีผู้สนับสนุนผู้ชุมนุม” และ “มีการสูญเสีย” ในลักษณะต่าง ๆ ดังตารางต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
สิ่งที่ปรากฏ =มีการทำร้าย ฝ่ายผู้ชุมนุม	6.1) มีการทำร้ายผู้ชุมนุม	พบกระสุนยิงปชช. ส่อจากปาก"ทหาร", มีทั้งตร.ใน-นอกราชการ อดีตนาวิกโยธินลงมือ, มีปะทะเดือดหลายจุดทั่วถนนราชดำเนิน ทั้งยิงปืน ประระเบิด, มีป้อมใส่ยิงถล่มกันละ
	6.2) มี การ บาด เจ็บ / เสียชีวิตของผู้ชุมนุม	มีผู้ได้รับบาดเจ็บรวม 10 คน, มีคนตายคนเจ็บอื้อ, มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมากทั้งสองฝ่าย, มีคนตายเจ็บเพิ่ม, พบโดนทำร้ายบาดเจ็บบร้อย,

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
		มีคนตายทั้งนปช.-ทหาร-สื่อ, พบส่วนใหญ่ถูกกระสุนปืนพุ่งเข้าจุดสำคัญ"หัว-อก"ปลิดชีพทันที,
สิ่งที่ปรากฏ =มีผู้สนับสนุน ผู้ชุมนุม	6.3) มีการสนับสนุนจากประชาชน	พบตัวเลขผู้ชุมนุมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ, มีผู้ชุมนุมออกมามากเกินคาด, มีจยย.กว่าหมื่นคันนำขบวน และมีมือบจากจุดต่างๆ ทอยยมาสมทบตลอดเส้นทาง,
สิ่งที่ปรากฏ =มีการสูญเสีย	6.4) มีการไว้อาลัยให้ ผู้ชุมนุมที่เสียชีวิต	มีประชาชนออกมาไว้อาลัยกันตลอดทาง, มีมวลชนเสื้อแดงแห่มาด้วยอารมณโศกเศร้าและคั่งแค้น

ตารางที่ 58 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพ
ที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อด้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

6.1) มีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม” เป็นการใช้กลุ่มคำที่สื่อให้เห็นถึงการทำร้ายผู้ชุมนุม เช่น “พบกระสุนยิงปชช.ล่อจากปาก"ทหาร", มีทั้งตร.ใน-นอกราชการ อดีตนาวิกโยธินลงมือ, มีปะทะเดือดหลายจุดทั่วถนนราชดำเนิน ทั้งยังปืน ปาระเบิด, มีป้อมไล่ยิงถล่มกันและ” พบในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน และเดลินิวส์ ดังนี้

- (5) 40 ส.ว.กดดันรัฐบาลสลายม็อบ แฉเหตุการณ์ 10 เม.ย.มีทั้งตร.ใน-นอกราชการ อดีตนาวิกโยธินลงมือ (ข่าวสด, 4/5/53)
- (6) พฐ.เช็คคลิป10เม.ย.พบกระสุนยิงปชช.ล่อจากปาก"ทหาร" (มติชน, 21/4/53)
- (7) มีปะทะเดือดหลายจุดทั่วถนนราชดำเนิน ทั้งยังปืน ปาระเบิด ยิ่งแก๊สน้ำตา มีคนตายทั้งนปช.-ทหาร-สื่อ นับรวม 12 ศพ คนเจ็บทุกฝ่ายกว่า 400 คน (เดลินิวส์, 11/4/53)

กระบวนการที่นำเสนอให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “มีทั้งตร.ใน-นอกราชการ อดีตนาวิกโยธินลงมือ” และ “พบกระสุนยิงปชช.ล่อจากปาก"ทหาร” แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายผู้ชุมนุมจากฝ่ายรัฐบาลในเหตุการณ์ปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมและรัฐบาลจนมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมากเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2553 ในขณะที่ตัวอย่างที่ (3) “มีปะทะเดือดหลายจุดทั่วถนนราชดำเนิน ทั้งยังปืน ปาระเบิด ยิ่งแก๊สน้ำตา” แสดงให้เห็นว่ามีการใช้อาวุธที่ร้ายแรงทั้งอาวุธปืนและวัตถุระเบิดในการปราบปรามผู้ชุมนุม การใช้กระบวนการที่นำเสนอให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุมที่ต้องตกเป็นฝ่ายถูกกระทำทั้งการทำร้ายจากกลุ่มคนฝ่ายตรงข้ามและการทำร้ายจากการใช้อาวุธที่ร้ายแรง

6.2) มีการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของผู้ชุมนุม

การใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏที่สื่อให้เห็นว่า “มีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม” เป็นการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงถึงการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของผู้ชุมนุม เช่น “มีผู้ได้รับบาดเจ็บรวม 10 คน, มีคนตายคนเจ็บอื่น, มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมากทั้งสองฝ่าย, มีคนตายเจ็บเพิ่ม, พบโดนทำร้ายบาดเจ็บน้อย, มีคนตายทั้งนปช.-ทหาร-สื่อ, พบส่วนใหญ่ถูกกระสุนปืนพุ่งเข้าจุดสำคัญ”หัว-อก” ปลิดชีพทันที” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (5) สลดรลือแดงจากชัยภูมิถูกรถน้ำมันเบียดตกถนนมีผู้ได้รับบาดเจ็บรวม 10 คน (ข่าวสด, 26/3/53)
- (6) คนเสื้อแดงจัดขบวนแห่โลงศพ 16 ผู้เสียชีวิต หลังผลชันสูตรศพ พบส่วนใหญ่ถูกกระสุนปืนพุ่งเข้าจุดสำคัญ “หัว-อก” ปลิดชีพทันที (ไทยรัฐ, 13/4/53)
- (7) มีปะทะเดือดหลายจุดทั่วถนนราชดำเนิน ทั้งยังปืน ปาระเบิด ยิ่งแก๊สน้ำตา มีคนตายทั้งนปช.-ทหาร-สื่อ นักรวม 12 ศพ คนเจ็บทุกฝ่ายกว่า 400 คน (เดลินิวส์, 11/4/53)

การใช้กลุ่มคำกริยา “มีผู้ได้รับบาดเจ็บรวม 10 คน” ในตัวอย่างที่ (1) นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมที่เข้าเดินทางมาร่วมการชุมนุมได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ขณะที่การใช้กระบวนการแสดงการมีอยู่ คือ “พบส่วนใหญ่ถูกกระสุนปืนพุ่งเข้าจุดสำคัญ ”หัว-อก” ปลิดชีพทันที” ในตัวอย่างที่ (2) นำเสนอให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นคือมีผู้ชุมนุมจำนวนมากถูกยิงที่อวัยวะสำคัญจนถึงแก่ชีวิต เช่นเดียวกับ การใช้กริยาแสดงกระบวนการมีอยู่ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (3) คือ “มีคนตายทั้งนปช.-ทหาร-สื่อ นักรวม 12 ศพ คนเจ็บทุกฝ่ายกว่า 400 คน” ก็ได้นำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นคือในบรรดาผู้ที่บาดเจ็บและเสียชีวิตจากการปะทะกันนั้นฝ่ายผู้ชุมนุมก็เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมากเช่นกัน

การใช้กระบวนการที่นำเสนอให้เห็นถึงการบาดเจ็บและเสียชีวิตของผู้ชุมนุมดังตัวอย่าง ได้สร้างความชอบธรรมด้วยการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมา

6.3) มีการสนับสนุนจากประชาชน

การนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมเพื่อสื่อให้เห็นถึงสิ่งที่ปรากฏคือ “การมีผู้สนับสนุนผู้ชุมนุม” เป็นการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่ามีการสนับสนุนผู้ชุมนุมทั้งจากประชาชนทั่วไปและจากผู้ที่ตัดสินใจเข้าร่วมการชุมนุม จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการนี้ เฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสด กลุ่มคำกริยาที่ปรากฏ ได้แก่ “พบตัวเลขผู้ชุมนุมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ, มีผู้ชุมนุมออกมามากเกินคาด, มีจยย.กว่าหมื่นคันนำขบวน และมีมือบจากจุดต่างๆ ทอยยมาสมทบตลอดเส้นทาง” ดังนี้

- (4) นปช.เคลื่อนไหวกว้างใหญ่เคลื่อนพลทั่วกรุงเทพฯ จากผ่านฟ้าฯ เข้า เพชรบุรี ลีลม สาทร ยาวราช และวนกลับมาที่เวที ตั้งขบวนยาวเหยียด รถติดวินาศหลายจุด มีเจยย.กว่าหมื่นคนนำขบวน และมีมือจากจุดต่างๆ ทอยมาสุมทบบตลอดเส้นทาง (ข่าวสด, 21/3/53)
- (5) โฆษกคอ.รส.ยอมรับมีอบแดงตระเวนกรุงวันเสาร์ 5 มีผู้ชุมนุมออกมามากเกินไป (ข่าวสด, 22/3/53)
- (6) มหาดไทยชักชวนว**พบ**ตัวเลขผู้ชุมนุมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สั่งจับตาเข้มแดง 10 จังหวัดอีสาน-เหนือหวั่นเข้ากรุง สุมทบบุกล้อมบ้านป่าเปรมวันที่ 8 เม.ย. (ข่าวสด, 2/4/52)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่ากลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการ “มีเจยย.กว่าหมื่นคนนำขบวน และมีมือจากจุดต่างๆ ทอยมาสุมทบบตลอดเส้นทาง” ในตัวอย่างที่ (1) รวมทั้ง “ผู้ชุมนุมออกมามากเกินไป” และ “พบตัวเลขผู้ชุมนุมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (2) และ (3) ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีประชาชนสนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการออกมาเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก การใช้กระบวนการในลักษณะนี้ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมประท้วงต่ออำนาจรัฐบาล เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นนี้ได้รับการสนับสนุนและเข้าร่วมจากประชาชนจำนวนมาก

6.4) มีการไว้อาลัยให้ผู้ชุมนุมที่เสียชีวิต

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่ปรากฏคือ “มีการสูญเสียเกิดขึ้น” เป็นการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงการไว้อาลัยให้ผู้ชุมนุมที่เสียชีวิต ได้แก่ “มีประชาชนออกมาไว้อาลัยกันตลอดทาง, มีมวลชนเสื้อแดงแห่มาด้วยอารมณ์โศกเศร้าและคั่งแค้น” พบในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ดังนี้

- (1) แกนนាំมือแดงแห่โลงศพ 18 วีรชนไปทั่วกรุง มีประชาชนออกมาไว้อาลัยกันตลอดทาง (ข่าวสด, 13/4/53)
- (2) ในงานศพที่**มี**มวลชนเสื้อแดงแห่มาด้วยอารมณ์โศกเศร้าและคั่งแค้น ‘พัลลภ’เปิดใจในงานศพ ไม่อยากพูดใครฆ่าเสธ.แดง แต่แยมกองทัพอึดติด มีนโยบายทีมล่าสังหาร (ข่าวสด, 18/5/53)

จะเห็นว่าการใช้กระบวนการที่แสดงการมีอยู่ได้นำเสนอให้เห็นถึงการแสดงความรู้สึกเสียใจและไว้อาลัยต่อการเสียชีวิตของฝ่ายผู้ชุมนุม นปช. ทั้งการเสียชีวิตของกลุ่มผู้ชุมนุม คือ “มีประชาชนออกมาไว้อาลัยกันตลอดทาง” ในตัวอย่างที่ (1) และการเสียชีวิตของ เสธ.แดง หรือ พล.ต.ชัตติยะ สวัสดิผล ผู้นำการชุมนุม ในตัวอย่างที่ (2) คือ “มีมวลชนเสื้อแดงแห่มาด้วยอารมณ์โศกเศร้าและคั่งแค้น” การแสดงการไว้อาลัยให้ผู้ชุมนุมที่เสียชีวิตดังที่ปรากฏในตัวอย่าง ได้สื่อให้เห็นภาพในด้านการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็นฝ่ายที่สูญเสียจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้น

4.2.1.2 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 จากพาดหัวข่าวและวรรณคดีของหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับมีดังนี้

1) กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ (material processes) ที่นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมมีการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่แสดงการรวบรวมผู้ชุมนุมและการนัดชุมนุม และแสดงการทำกิจกรรมการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้กระทำ = ผู้ชุมนุม	1.1) แสดงการรวบรวมและการนัดชุมนุม	ชวน, เชิญชวน, ชักชวน, ระดม, ระดมคน, ระดมพล, รวมพล, นัด, นัดชุมนุม, นัดรวมพล, นัดรวมตัว
	1.2) แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล	ประท้วง, ขับไล่, ขับไล่รัฐบาล, ประท้วงขับไล่รัฐบาล, นำทัพ, จัดทัพ, ไป, ปิดถนน, เปิดเวที, เคลื่อนพล, พา, มีอบ, นำมวลชน, ยกพล, ยกขบวน, เคลื่อนขบวน, เคลื่อนทัพ, เคลื่อนพล, ดาวกระจาย, ถอน, คืนพื้นที่, ยุบเวที, เลิกเวที, เลิก, ยุติ, ยุติชุมนุม

ตารางที่ 59 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

1.1) แสดงการรวบรวมผู้ชุมนุมและการนัดชุมนุม

การใช้กระบวนการในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงการรวบรวมหรือเชิญชวนเข้าร่วมชุมนุม เช่น “ชวน, เชิญชวน, ชักชวน, ระดม, ระดมคน, ระดมพล, รวมพล, นัด, นัดชุมนุม, นัดรวมพล, นัดรวมตัว” และการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงการนัดชุมนุมประท้วง เช่น “นัด, นัดชุมนุม, นัดเดินขบวน, นัดรวมพล, นัดรวมตัวประท้วง” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (4) แดงนัดชุมนุมใหญ่ 3 เม.ย. (มติชน, 27/3/53)
- (5) แกนนำนปช. นัดชุมนุมใหญ่อีกออกกระจายทั่วกรุง (เดลินิวส์, 31/3/53)
- (6) แกนนำนปช. นัดรวมพลวันนี้ช่วงสายที่สนามหลวงจากนั้นจะเคลื่อนบุกปิดล้อมทำเนียบรัฐบาลทุกด้าน (ข่าวสด, 26/3/52)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าการใช้กลุ่มคำกริยา “นัดชุมนุมใหญ่ 3 เม.ย.” “นัดชุมนุมใหญ่อีก” และ “นัดรวมพลวันนี้ช่วงสายที่สนามหลวง” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(3) นำเสนอบทบาทผู้กระทำของผู้ชุมนุมในการนัดผู้ชุมนุมออกมาชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาลและเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภา

- (7) มหาชนคนเสื้อแดงรวมพลครั้งใหญ่ ระดมพลศึกกักกันหลามแต่ย่ำรุ่ง (ไทยรัฐ, 9/4/52)
 (8) "เสื้อแดง" ยึดหอกลองคืนผู้ใช้ เลียนแบบเสื้อเหลืองดาวกระจายปิดล้อมจุดต่างๆ ใน กทม. ใช้ไม้เด็ด ระดมพลแท็กซี่นับร้อยคนปิดอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ (ไทยโพสต์, 10/4/52)
 (9) แกนนำไพร่แดงระดมคนเข้ากรุงเทพฯ ขย่มรัฐบาล "มาร์ค" อีกรอบ (ผู้จัดการฯ, 27/3/53)

กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (4)-(6) คือ “ระดมพลศึกกักกันหลามแต่ย่ำรุ่ง” “ระดมพลแท็กซี่นับร้อยคนปิดอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ” และ “ระดมคนเข้ากรุงเทพฯ” ได้นำเสนอบทบาทผู้กระทำของผู้ชุมนุมในการรวบรวมประชาชนออกมารวมชุมนุม

การใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะเช่นนี้ได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล

1.2) แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงการกระทำที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “ประท้วง, ขับไล่, ขับไล่รัฐบาล, ประท้วงขับไล่รัฐบาล, นำทัพ, จัดทัพ, ไป, ปิดถนน, เปิดเวที, เคลื่อนพล, พามือบ, นำมวลชน, ยกพล, ยกขบวน, เคลื่อนขบวน, เคลื่อนทัพ, เคลื่อนพล, ดาวกระจาย, ถอน, คืนพื้นที่, ยุบเวที, เลิกเวที, เลิก, ยุติ, ยุติชุมนุม ดังตัวอย่าง

- (7) 'ณัฐฉานำทัพ นปช.เคลื่อนใหญ่วันนี้ อุกฤษฏวิธี ลั่นชนะแน่ 'มาร์ค'ยุบสภา เลิกมือบกลับทันที (มติชน, 20/4/53)
 (8) "ณัฐฉา-จตุพร" พามือบเสื้อแดง เคลื่อนพลบุกยึดหน้าบ้านลีโสภาเทเวศร์ (เดลินิวส์, 9/4/52)

การใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำที่ปรากฏในตัวอย่าง ได้นำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมประท้วงต่อต้านนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐบาล ดังจะเห็นได้จากการใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1) และ (2) ที่นำเสนอการกระทำของนายณัฐฉานเป็นผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมไปเดินขบวนประท้วง คือ “นำทัพ นปช.เคลื่อนใหญ่วันนี้” และ “พามือบเสื้อแดง เคลื่อนพลบุกยึดหน้าบ้านลีโสภาเทเวศร์”

- (9) "เสื้อแดง" เคลื่อนพลประชิดทำเนียบฯ (ผู้จัดการ, 27/3/52)
- (10) แกนนำเสื้อแดงประกาศระดมคน 3 แสนล้อมบ้านสีเสาชะ 8 เม.ย.นี้ ซึ่งจะเจรจากับเทพเทือกต่อเมื่อป่าเปรมลาออก-รัฐบาลยุบสภาเท่านั้น ก่อนดาวกระจายบุกไปประท้วงที่ห้างคิงพาวเวอร์ แต่ไม่มีอะไรรุนแรง (ข่าวสด, 4/4/52)
- (11) เสื้อแดงทั่วประเทศขานรับสัญญาณแกนนำ นปช. บุกดาวกระจายศาลากลางจังหวัดทั้งเหนือ กลาง อีสาน และตะวันออก ขับไล่องค์กรมนตรี-รัฐบาลอภิสิทธิ์ เรียกร้องลาออก (ไทยโพสต์, 31/3/52)
- (12) มือบเสื้อแดงที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิเปิดการจลาจลแล้ว หลังปิดถนนนานกว่า 24 ชั่วโมง ถอนกำลังกลับไปชุมนุมยังฐานที่มั่นหลักทำเนียบรัฐบาล (ไทยรัฐ, 11/4/52)

การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (3)-(5) คือ “เคลื่อนพลประชิดทำเนียบฯ” “ดาวกระจายบุกไปประท้วงที่ห้างคิงพาวเวอร์” และ “บุกดาวกระจายศาลากลางจังหวัดทั้งเหนือ กลาง อีสาน และตะวันออก” นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการทำกิจกรรมด้วยการเดินขบวนประท้วงไปยังสถานที่ต่าง ๆ เพื่อแสดงการต่อต้านฝ่ายรัฐบาล โดยมีกลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นถึงการกระทำที่ต่อต้านกลุ่มคนดังกล่าว คือ “ขับไล่ องค์กรมนตรี-รัฐบาลอภิสิทธิ์” ในขณะที่กลุ่มคำกริยา “เปิดการจลาจล” “ปิดถนน” และ “ถอนกำลังกลับไปชุมนุมยังฐานที่มั่นหลักทำเนียบรัฐบาล” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (6) นำเสนอการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลทั้งการปิดถนน การคืนพื้นที่สัญญาณ และการถอนผู้ชุมนุมจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

จะเห็นได้ว่าการใช้กลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำในลักษณะดังกล่าวได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประท้วงต่อต้านฝ่ายรัฐบาล

2) กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร

การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร (verbal processes) เพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษามีการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่แสดงการพูดให้ข้อมูลหรือการพูดชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม และการพูดยืนยันข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้พูด = ผู้ชุมนุม	2.1) แสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงเกี่ยวกับการชุมนุม	ชี้, ระบุ, แจง, บอก, เผย, แยม
	2.2) แสดงการพูดยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม	ย้ำ, ย้ำหนักแน่น, ยืนยัน, ยืนยัน

ตารางที่ 60 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลาง
ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต่าันรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

2.1) แสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม

การใช้กระบวนการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่แสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการชุมนุม เช่น “ชี้, ระบุ, แจง, บอก, เผย, แยม” การใช้กระบวนการแสดงการพูดที่นำเสนอภาพที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมเช่นนี้พบเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (7) “แดง” เรียงหน้าได้ข้อกล่าวหาบ้นทอนสถาบัน บอกเป้าสูงสุดแค่ล้ม “เปรม” ไม่มีสูงหรือต่ำกว่านั้น (ไทยโพสต์, 7/4/52)
- (8) “ไอ้ตู” ฮึดฮัดใส่กลุ่มเสื้อชมพู ชูทำสงครามกลางเมือง แยมอาจลากยาวถึงสงกรานต์ (ผู้จัดการฯ, 3/4/53)
- (9) “ณัฐวุฒิ” ยันไม่เอารัฐบาลแห่งชาติ เผยคืนนี้ “ทักษิณ” วิดีโอลิงก์แน่นอน (เดลินิวส์, 4/4/52)

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยา “บอก, แยม, เผย” ในตัวอย่างข้างต้น นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่แสดงการชี้แจงหรือบอกรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการชุมนุม ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “บอกเป้าสูงสุดแค่ล้ม “เปรม” ไม่มีสูงหรือต่ำกว่านั้น” “แยมอาจลากยาวถึงสงกรานต์” และ “เผยคืนนี้ “ทักษิณ” วิดีโอลิงก์แน่นอน” ได้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของผู้ชุมนุมในการพูดให้รายละเอียดเกี่ยวกับการชุมนุมทั้งการกล่าวว่าเป็นการชุมนุมเพื่อกดดันให้ พล.อ. เปรม ลาออกจากตำแหน่งองคมนตรีเท่านั้น การให้รายละเอียดว่าการชุมนุมอาจมีระยะเวลายาวนานไปถึงช่วงสงกรานต์ และการแจ้งให้ผู้ชุมนุมทราบว่าจะติดนายกฯ ทักษิณ จะปรากฏตัวมาพูดคุยกับผู้ชุมนุมทางวิดีโอลิงค์

- (10) แกนนำเสื้อแดงประกาศระดมคน 3 แสนล้อมบ้านสี่เสา 8 เม.ย.นี้ ชี้จะเจรจากับเทพเทือกต่อเมื่อป่าเปรมลาออก-รัฐบาลยุบสภาเท่านั้น (ข่าวสด, 4/4/52)
- (11) “เหวง” ระบุยังไม่ปิดประตูการเจรจา แต่ขอให้รัฐบาลแสดงท่าที่เป็นมิตรก่อน (ไทยรัฐ, 6/4/53)
- (12) แกนนำ นปช.เผย รบ.สั่งสลายม็อบแยกราชประสงค์เข้ามีด 6 เม.ย. แต่ทหารไม่เอาด้วย (มติชน, 7/4/53)

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยา “ชี้, ระบุ, เผย” ในตัวอย่างที่ (4)-(6) คือ “ชี้จะเจรจากับเทพเทือกต่อเมื่อป่าเปรมลาออก-รัฐบาลยุบสภาเท่านั้น” และ “ระบุยังไม่ปิดประตูการเจรจา แต่ขอให้รัฐบาลแสดงท่าที่เป็นมิตรก่อน” แสดงถึงการชี้แจงเงื่อนไขในการเจรจากับรัฐบาล ส่วนตัวอย่าง

ที่ (6) “*เผย រប.สังสลายมีอบแยกราชประสงค์เข้ามีด 6 เม.ย. แต่ทหารไม่เอาด้วย*” เป็นการให้ข้อมูลถึงการปราบปรามผู้ชุมนุมของฝ่ายรัฐบาลที่ผู้ชุมนุมได้ไปทราบมา

การใช้กริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่แสดงให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุมเช่นนี้เป็นการนำเสนอภาพในด้านที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมารวมตัวชุมนุมเพื่อวัตถุประสงค์ในการต่อต้านฝ่ายรัฐบาล

2.2) แสดงการพูดยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายแสดงการพูดยืนยันข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมนุม เช่น “*ย้ำ, ย้ำหนักแน่น, ยืนยัน, ยืนยัน*” การใช้กระบวนการแสดงการพูดที่นำเสนอภาพที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมเช่นนี้พบในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (6) *‘อภิสิทธิ์’ ยื้อขอเวลา 9 เดือนอ้างต้องทำเรื่องเศรษฐกิจ แก้ปัญหาความเห็นที่ไม่ลงรอยกัน แปะท่าพร้อมเจรจา รอบ 3 แต่แกนนำนปช.ยังยืนยันให้ยุบภายใน 2 สัปดาห์ (ข่าวสด, 30/3/53)*
- (7) *“จตุพร” แกนนำนปช.ย้ำหนักแน่นกลุ่มเสื้อแดงให้เวลา 15 วัน ยุบสภา (ไทยรัฐ, 30/3/53)*
- (8) *เสื้อแดงยืนยันปักหลักไม่ถอยจนกว่ายุบสภา (มติชน, 5/4/53)*

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยา “*ยังยืนยันให้ยุบภายใน 2 สัปดาห์*” และ “*ย้ำหนักแน่นกลุ่มเสื้อแดงให้เวลา 15 วัน ยุบสภา*” และ “*ยืนยันปักหลักไม่ถอยจนกว่ายุบสภา*” ในตัวอย่างที่ (1)-(3) แสดงการพูดของแกนนำผู้ชุมนุมที่ยืนยันขอเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภาภายในเวลาที่กำหนด และยืนยันให้ทราบว่า จะดำเนินการชุมนุมต่อไปจนกว่าข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุมจะบรรลุผล

- (9) *“ณัฐวุฒิ” ยืนยันไม่เอารัฐบาลแห่งชาติ (เดลินิวส์, 4/4/52)*
- (10) *กลุ่มคนเสื้อแดง ทำ “มาร์ค” หน้าแตก ยืนยันชุมนุมต่อ-ไม่เข้ามอบตัว (ผู้จัดการฯ, 7/5/53)*
- (11) *“ตู” ยืนยันจบในวันศุกร์ ให้จับตาสัมประชุมที่พัทยา (ไทยโพสต์, 10/4/52)*

การใช้กระบวนการแสดงการพูด “*ยืนยันไม่เอารัฐบาลแห่งชาติ*” ในตัวอย่างที่ (4) ได้นำเสนอการพูดของนายณัฐวุฒิที่ยืนยันความต้องการของฝ่ายผู้ชุมนุมว่าไม่ยอมรับข้อเสนอให้มีการจัดตั้ง “รัฐบาลแห่งชาติ” ขึ้น ส่วนกลุ่มคำกริยาแสดงการพูดในตัวอย่างที่ (5) คือ “*ยืนยันชุมนุมต่อ-ไม่เข้ามอบตัว*” ได้นำเสนอการพูดของกลุ่มผู้ชุมนุมที่เป็นการยืนยันให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมจะดำเนินการชุมนุมต่อต้านรัฐบาลต่อไป ในขณะที่การใช้กลุ่มคำกริยาแสดงการพูดในตัวอย่างที่ (6) คือ “*ยืนยันจบในวันศุกร์*” นำเสนอการพูดของนายจตุพรที่ยืนยันว่าการชุมนุมจะเสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนด

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างที่ยกมานี้จะเห็นได้ว่าการใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารด้วยการใช้กริยาแสดงการพูดยืนยันหรือเน้นย้ำในสิ่งที่ผู้ชุมนุมต้องการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุมได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมประท้วงต่อต้านฝ่ายรัฐบาล

3) กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก (mental processes) ที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” เพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่สื่อถึงการแสดงความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการชุมนุมในลักษณะดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้ = ผู้ชุมนุม	3.1) แสดงความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการชุมนุม	เส็ง, วางแผน, มั่นใจ, มีมติ, ไม่หวั่น

ตารางที่ 61 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

3.1) แสดงความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการชุมนุม

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการนำเสนอความคิดความรู้สึกของผู้ชุมนุมที่สื่อให้เห็นถึงความคิดหรือความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมที่เกิดขึ้น เช่น “เส็ง, วางแผน, มั่นใจ, มีมติ, ไม่หวั่น” จากข้อมูลที่ศึกษาพบกริยาและกลุ่มคำกริยาลักษณะดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (7) แกนนำ นปช.เส็งขยายพื้นที่ชุมนุม ยึดสี่ลม แบนก์กรุงเทพสำนักงานใหญ่เป็นเป้ารอบใหม่ (ไทยโพสต์,)
- (8) นปช.ปรับแผนเส็งเดินขบวนวันเว้นวัน (ไทยรัฐ, 18/4/53)
- (9) แกนนำนปช.เส็งแห่ศพแดงไปทั่วกรุง ทำพิธีสวดที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยจนกว่านายกฯจะยุบสภา (มติชน, 12/4/53)

การใช้กริยาแสดงความคิด ได้แก่ “เส็ง” ในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “เส็งขยายพื้นที่ชุมนุม ยึดสี่ลม แบนก์กรุงเทพสำนักงานใหญ่เป็นเป้ารอบใหม่” “เส็งเดินขบวนวันเว้นวัน” และ “เส็งแห่ศพแดงไปทั่วกรุง ทำพิธีสวดที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยจนกว่านายกฯจะยุบสภา” นำเสนอกระบวนการเกี่ยวกับความคิดของฝ่ายผู้ชุมนุมในการวางแผนการณที่เกี่ยวกับการดำเนินการชุมนุมประท้วง

- (10) “มือเบแดง”มีมติยอมสลายการชุมนุมทันทีที่ “เทือก” เข้ามอบตัวคดีสังฆาประชาชน (ผู้จัดการ, 11/5/53)
- (11) แกนนำนปช.มีมติเคลื่อนพลครั้งใหญ่ 21 มี.ค.นี้ จะรณรงค์ไปทั่วกรุงเทพฯ เรียกร้องให้คนกรุงออกมาขับไล่มาร์ค ประกาศตามราวีนายกฯ ไปทุกที่ มั่นใจแค่ 4 วันนายกฯ อยู่ไม่ได้แน่ (ข่าวสด, 19/3/53)

การใช้กลุ่มคำกริยา “มีมติ” ในตัวอย่างที่ (4)-(5) “มีมติยอมสลายการประชุมทันทีที่ “เทือก” เข้ามอบตัวคดีสั่งฆ่าประชาชน” และ “มีมติเคลื่อนพลครั้งใหญ่ 21 มี.ค.นี้” นำเสนอข้อตกลงร่วมกันของผู้ชุมนุมให้ทราบว่าผู้ชุมนุมจะยอมยุติการประชุมหากรัฐบาลยอมทำตามข้อเรียกร้อง และการนำเสนอข้อตกลงร่วมกันของผู้นำการประชุมในการนัดรวมตัวกันชุมนุมครั้งต่อไป

(12) แกนนำนปช.มีมติเคลื่อนพลครั้งใหญ่ 21 มี.ค.นี้ จะรณรงค์ไปทั่วกรุงเทพฯ เรียกร้องให้คนกรุงออกมาขับไล่ มาร์ค ประกาศตามราวีนายกฯ ไปทุกที่ มั่นใจแค่ 4 วันนายกฯ อยู่ไม่ได้แน่ (ข่าวสด, 19/3/53)

(13) ทักษิณ โฟนอินให้รอฟังที่เต็ดนายกฯ มั่นใจไม่ใช่ พรก.ฉุกเฉิน (เดลินิวส์, 27/3/52)

การใช้กริยา “มั่นใจ” ในตัวอย่างที่ (5)-(6) คือ “มั่นใจแค่ 4 วันนายกฯ อยู่ไม่ได้แน่” และ “มั่นใจไม่ใช่ พรก.ฉุกเฉิน” นำเสนอให้เห็นถึงความคิดของผู้นำการประชุมในลักษณะของการแสดงความมั่นใจว่าการชุมนุมจะสิ้นสุดในระยะเวลาที่ตั้งไว้ และการแสดงความมั่นใจว่ารัฐบาลจะไม่ประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พรก.ฉุกเฉิน) ที่ให้อำนาจให้รัฐบาลในการดำเนินการกับผู้ชุมนุมได้โดยไม่ต้องตั้งข้อหา

จะเห็นได้ว่าการใช้กระบวนการแสดงความคิดเห็นความรู้สึกเหล่านี้ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมเพื่อประท้วงต่อต้านฝ่ายรัฐบาลซึ่งเป็นการนำเสนอความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินการชุมนุมในลักษณะที่เป็นกลางมิได้มีการประเมินค่าความคิดเห็นความรู้สึกดังกล่าวไปในแง่บวกหรือลบ

4) กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม

ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม (behavioural processes) เพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยการนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ที่สื่อความหมายถึงพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
มีพฤติกรรม = ผู้ชุมนุม	4.1) มีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล	เดิน, เดินหน้า, เดินขบวน, เดินสาย, เดินทัพ, ตระเวน, ออกตระเวน, ทอย, ชุมนุม, ปักหลัก, พัก, พักרב, ถอย, ถอยทัพ, ถอยร่น, ล่าถอย, กลับ

ตารางที่ 62 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

4.1) มีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล

การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลของผู้ชุมนุม เช่น “เดิน, เดินหน้า, เดินขบวน, เดินสาย, เดินทัพ, ตระเวน, ออกตระเวน, ทอย, ชุมนุม, ปักหลัก, พัก, พักรบ, ถอย, ถอยทัพ, ถอยร่น, ล่าถอย, กลับ” จากข้อมูลที่ได้ศึกษาพบการใช้กริยานำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมในลักษณะนี้ในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (7) เสียดังเดินทัพตามแผนพระเจ้าตากสิน บุกบ้านสี่เสาเทเวศร์ ชิดเส้น "เปรม-สุรยุทธ์-ชาญชัย-อภิสิทธิ์" ต้องลาออกภายใน 24 ชม. (ไทยโพสต์, 9/4/52)
- (8) นปช.ส่งคาราวานมอเตอร์ไซค์ตระเวนกรุงแยก 5 เส้นทาง ชวนคนร่วมชุมนุมกดดันรัฐบาลยุบสภาอีกระลอก (ไทยรัฐ, 27/3/53)

การใช้กลุ่มคำกริยา “เดินทัพ” และ “ตระเวนกรุง” ในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “เดินทัพตามแผนพระเจ้าตากสิน” และ “ตระเวนกรุงแยก 5 เส้นทาง” นำเสนอให้เห็นถึงพฤติกรรมการออกมาทำกิจกรรมเดินขบวนของกลุ่มผู้ชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลและการออกตระเวนเชิญชวนให้คนมาเข้าร่วมชุมนุม

- (9) "เสียดัง"ฝ่าด่านลุยถึงโรงแรมยื่นหนังสือให้ผู้นำต่างชาติไล่"อภิสิทธิ์" ก่อนถอยทัพกลับที่มั่นพร้อมประกาศชัยชนะ (มติชน, 11/4/52)
- (10) แกนนำคืนผิวถนนหลังเสียดังทยอยกลับ (ผู้จัดการฯ, 26/3/53)
- (11) มือบพักรบ3วัน (ข่าวสด, 14/4/53)
- (12) กลุ่มคนเสียดังยังปักหลักหน้าทำเนียบฯ (เดลินิวส์, 23/4/53)

การใช้กลุ่มคำกริยา “ถอยทัพ” และ “ทยอย” ในตัวอย่างที่ (3)-(4) คือ “ถอยทัพกลับที่มั่น” และ “ทยอยกลับ” แสดงพฤติกรรมการออกมาทำกิจกรรมเดินขบวนของกลุ่มผู้ชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลและการออกตระเวนเชิญชวนผู้คนมาเข้าร่วมชุมนุม ในขณะที่การใช้ “พักรบ” ในตัวอย่างที่ (5) คือ “พักรบ3วัน” แสดงพฤติกรรมการหยุดพักจากการชุมนุม ส่วนการใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (6) คือ “ยังปักหลักหน้าทำเนียบฯ” แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงอยู่ในบริเวณใด

การใช้กริยาแสดงกระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้นได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลเพื่อเรียกร้องในสิ่งที่ฝ่ายตนต้องการ

4.2.1.3 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในส่วนนี้เป็นการศึกษาการใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงทางการเมืองจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 การใช้ชนิดกระบวนการที่สื่อความหมายในการนำเสนอภาพลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในตัวบทของหนังสือพิมพ์ที่ศึกษามีดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ

ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ (material processes) เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมในลักษณะดังนี้

1.1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” สื่อความหมายของการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย การสร้างความเดือดร้อนด้วยการแย่งชิงทรัพย์สิน และการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย

1.2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” เป็นการใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำที่นำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้รับการกระทำด้วยการใช้กริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายของการต่อต้านหรือไม่สนับสนุนจากประชาชน

1.3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยคกรรม เป็นการใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำในประโยคกรรมที่นำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำด้วยการใช้กริยาที่สื่อความหมายของการถูกดำเนินการตามกฎหมาย

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมมีลักษณะดังตารางต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
1.1) ผู้กระทำ = ผู้ชุมนุม	1.1.1) แสดง การกระทำรุนแรงต่อสิ่งของ/สถานที่	ทุบรถ, ทุบรถพัง, ทุบรถพังยับ, ทุบรถกระจกแตก, ทุบกระจกแตก, บุกทุบรถหมายเอาชีวิต, บุกล้อมทุบรถ, รุมทุบเบนซ์, รุมทุบรถ, ล้อมทุบรถ, ไล่ทุบรถ, บุกฮือถล่มรถเบนซ์ ขว้างปาละเทะ, กระโดดถีบทุบรถพัง, ไล่ทุบจนรถที่นั่งกระจกแตกเป็นรูโป้, ปาถุญเลือดใส่, บุกทำลายรั้วลวดหนาม, ทำลายรถยนต์-มัสยิด เฆารณเมล์, จั๊ธแก๊ส-เผาทั่ว, ก่อจลาจลเผาทั่วเมือง, จุดไฟเผาขบวนรถยนต์-ประเบิดถล่มแบงก์สร้างความปั่นป่วน, บุกเผา, บุกเผากระทรวงศึกษาฯ, บุกเผา-ทุบทำลายห้างดังรอบที่ชุมนุม, ปล่อยแก๊สจุดไฟระเบิดเผาเมือง, ประเบิดเพลิง, ประเบิดแบงก์, ประเบิดเพลิงและยิงปืนลูกซองใส่ บก.ทบ., เผา, เผาตะ, เผาเหล็ก, เผาขบวนรถยนต์ประท้วง, เผาขบวนรถยนต์ป่วนกรุง, เฆารณเมล์, เฆารณเมล์-ประเบิดเพลิง, เผาศาลากลางจังหวัด, เผาไม่เหลือทิ้งศาลากลาง

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
		สถานีโทรทัศน์เอ็นบีที ธานีคารุงเทพ, พังแบงก์เผาตู้ไอทีเอ็ม, ยิง"ฮ.", ยิงเอ็ม 79 ใส่รถบรรทุกน้ำมัน, ยีตรณเมล์จุดไฟออกดับสลิปคัน, ยีตรณเมล์ของ ชมสมก.หลายคันไปเผาทำลาย, โยนไฟใส่, วางเพลิงตามชุมชนต่างๆ, แหกด่าน, เอารถชนพังประตูรัฐสภา, แบกเกลลอนเลื้อยครินราดใส่เสารั้ว และประตูทางเข้าบ้าน, ฉีรดป้ายกระทรวงการต่างประเทศ
	1.1.2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ	ยิง, ยิงถล่ม, ยิงถล่มดับ, ยิงถล่มโต้, ยิงดับ, ยิงหัว, ยิงกันสนั่น, ยิงโต้ถล่ม, ยิงบั้งไฟสวน, ยิงปาขี้มใส่ละ, ไล่ยิง, จ่อยิง, ยิงพลูเข้าใส่ทหาร-ตำรวจตามด้วย เอ็ม 79, ดวลอย่างบ้าคลั่ง, ขว้างขวดน้ำใส่, ขว้างระเบิดเข้าใส่, ขนเอ็ม 79 ซัลโวถล่มใส่, ตีหัวแตก, ตีเลือดอาบ
	1.1.3) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง	ฆ่า, ไล่ฆ่า, ล้อมทำร้าย, บุกล้อม, ล้อมกรอบ, กระหึบ, ตี, ไล่กระหึบ, ลากไปตีบนววม, ชก, ชกหน้า, ต่อยเลือดอาบ, มีเรื่อง, ย่ำ, ไล่ทุบ,
	1.1.4) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย	รุมยำ, รุมยำเจ็บหนัก, รุมยำละ, รุมยำสะบักสะบอม, รุมตี, รุมทำร้าย, รุมทุบรถ, รุมสกรัม, สกรัมเลือดอาบ,
	1.1.5) แสดงการสร้างความเดือดร้อนด้วยการแย่งชิงทรัพย์สิน	ปล้น, ปล้นสะดม, ปล้นคลังแสง, ปล้นอาวุธ,
	1.1.6) แสดงการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย	ขึ้นใจคนกรุง, ขยี้เสรีภาพประชาชน, ปล้นเสรีภาพประชาชน, เดินหน้าปั่นหัว, พาดคนไปตาย
1.2) ผู้เป็นเป้าหมาย= ผู้ชุมนุม	1.2.1) แสดงการเป็นเป้าหมายของการต่อต้านจากประชาชน	ต้าน, ต่อต้าน, ฮือต้าน, ลูกฮือต่อต้าน, หนุนต้าน, ตอบโต้, ตะเพิด, ไล่, ขับไล่, ฮือเข้าขับไล่
1.3) ผู้เป็นเป้าหมาย= ผู้ชุมนุม (ประโยชน์กรรม)	1.3.1) แสดงการถูกดำเนินการตามกฎหมาย	ถูกจับขังคุก, ถูกจับ, โดนรวบ, โดนข้อหาก่อการร้าย, เจอಾಯัดอีกข้อหา
	1.3.2) แสดงการถูกต่อต้านจากประชาชน	เจอขวดปา

ตารางที่ 63 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

1.1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ”

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่แสดงลักษณะของการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย การสร้างความเดือดร้อนด้วยการแย่งชิงทรัพย์สิน และการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย ดังนี้

1.1.1) แสดงกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่

กระบวนเกี่ยวกับการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการทำให้สิ่งของหรือสถานที่ได้รับความเสียหาย เช่น “ทุบรถ, ทุบรถพัง, ทุบรถพังยับ, ทุบรถกระจกแตก, ทุบกระจกแตก, บุกทุบรถหมายเอาชีวิต, บุกล้อมทุบรถ, รมทุบเบนซ์, รมทุบรถ, ล้อมทุบรถ, ไล่ทุบรถ, บุกฮือถล่มรถเบนซ์ ขว้างปาละเทะ, กระโดดถีบทุบรถพัง, ไล่ทุบจนรถที่นั่งกระจกแตกเป็นรูโบ, ปาถุงเลือดใส่, บุกทำลายรั้วลวดหนาม, ทำลายรถยนต์-มัลติดี เพลารถเมล์, จี๊ดแก๊ส-เผาทั่ว, ก่อจลาจลเผาทั่วเมือง, จุดไฟเผา ยางรถยนต์-ปาระเบิดถล่มแบงก์สร้างความเป็นป่วน, บุกเผา, บุกเผากระทรวงศึกษาฯ, บุกเผา-ทุบทำลายห้างดังรอบที่ชุมนุม, ปลอ่ยแก๊สจุดไฟระเบิดเผาเมือง, ปาระเบิดเพลิง, ปาระเบิดแบงก์, ปาระเบิดเพลิงและยิงปืนลูกซองใส่ บก.ทบ., เผา, เผาตะ, เผาเหล็ก, เผายางรถยนต์ประท้วง, เผายางรถยนต์ป่วนกรุง, เพลารถเมล์, เพลารถเมล์-ปาระเบิดเพลิง, เผาศาลากลางจังหวัด, เผาไม่เหลือทั้งศาลากลาง สถานีโทรทัศน์เอ็นบีที ธนาครกรุงเทพ, พังแบงก์เผาตู้เอทีเอ็ม, ยิง"ฮ.", ยิงเอ็ม 79 ใส่รถบรรทุกน้ำมัน, ยีตรถเมล์จุดไฟวอดนับสิบคัน, ยีตรถเมล์ของ ขสมก.หลายคันไปเผาทำลาย, โยนไฟใส่, วางเพลิงตามชุมชนต่างๆ, แหกค่าน, เอารถชนพังประตู่รัฐสภา, แยกแกลลอนเลือดรินราดใส่เสารั้ว และประตูทางเข้าบ้าน, ฉี๊ดป้ายกระทรวงการต่างประเทศ” เป็นกระบวนกรที่ปรากฏในสื่อทุกฉบับดังตัวอย่าง

- (6) มือบัพทยาทุบรถอภิลิทธิ (ไทยรัฐ, 8/4/52)
- (7) มือบแดงเดือดล้อมทุบรถนายกฯมาร์คหลังออกจากที่ประชุมกรรม.ที่พญา จนเจ้าหน้าที่ครม.ต้องพานายกฯ ออกจากรถไปนั่งรถของครม.แทน แต่ก็ไม่วายโดนมือบ**รมทุบรถซ้ำ** (ข่าวสด, 8/4/52)
- (8) เลือดแดงก่อจลาจล ไปที่ไหนเผาที่นั่น ยีตรถเมล์จุดไฟวอดนับสิบคัน (ไทยโพสต์, 14/4/52)
- (9) ชาวบ้านย่านถนนเพชรบุรีฯ ต้องลุกขึ้นสู้ เหตุลั้วตัวรถเลือดแดงไล่ยิง ล่าสุดผู้บริสุทธิ์ตลาดนางเลิ้งเสียชีวิตแล้วอย่างน้อย 1 ศพ แถมวางเพลิงตามชุมชนต่างๆ คุกคามชีวิตและทรัพย์สิน ตั้งแต่ใช้รถบรรทุกแก๊สขู่มหันหน้า แพลตดินแดง ทำลายรถยนต์-มัลติดี เพลารถเมล์ ขว้างระเบิดเข้าใส่ทหารที่เข้าเคลียร์พื้นที่ ไม่เว้น บก.ทบ. ชาวบ้านข้างสนามมวยราชดำเนินต้องตอบโต้แทน (ผู้จัดการฯ, 14/4/52)
- (10) เลือดแดงอาละวาดบุกเผา-ทุบทำลายห้างดังรอบที่ชุมนุม ประเดิม'เซ็นทรัลเวสต์โรงหนั่งสยาม'วอด ตามด้วยแบงก์ สื่อโดนหนัก ช่อง3 ถูกบุกเผาต้องปลอ่ยจอดับ (มติชน, 20/5/53)
- (11) มือบเลือดแดงเผายางรถยนต์ป่วนกรุงยีตรถบรรทุกแก๊สไปจอดหน้ากระทรวงการต่างประเทศ แพลตดินแดง และหน้าคิงส์เพาเวอร์ซอยรางน้ำ หวังก่อวินาศกรรมด้วยการปลอ่ยแก๊สจุดไฟระเบิดเผาเมือง รวมทั้ง**ยีตรถเมล์ของ ขสมก.หลายคันไปเผาทำลาย พังแบงก์เผาตู้เอทีเอ็ม**จนชาวบ้านทนไม่ไหวฮือเข้าจับไล่จนเกิดปะทะกัน (เดลินิวส์, 14/4/52)

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ตัวอย่างข้างต้นนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ต่าง ๆ ทั้ง การทำรุนแรงต่อสิ่งของในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “ทุบรถอภิลิทธิ์” “ล้อมทุบรถนายกษามาร์ค” และ “รุมทุบรถซ่า” การทุบทำลายและเผาสิ่งของรวมทั้งการวางเพลิงสถานที่ต่าง ๆ ในตัวอย่างที่ (3)-(6) คือ “ไปที่ไหนเผาที่นั่น ยีตราเมล์จุดไฟออกนับสิบคัน” “วางเพลิงตามชุมชนต่างๆ” “ทำลายรถยนต์-มัลลียิต เผารถเมล์” “บุกเผา-ทุบทำลายห้างดังรอบที่ชุมนุม” และ “เผายางรถยนต์..ปล่อย แก๊สจุดไฟระเบิดเผาเมือง..ยีตราเมล์ของ ชมสมก.หลายคันไปเผาทำลาย พังเบงก์เผาตู้เอทีเอ็ม”

จะเห็นได้ว่าการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำลายสาธารณสมบัติและทรัพย์สินต่าง ๆ ดังปรากฏในตัวอย่างที่ยกมานี้ นอกจากจะได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรงแล้วยังสื่อความหมายในแง่ของการเป็นผู้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ถูกทำลายด้วยเช่นกัน

1.1.2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ

กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้อาวุธ ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการใช้สิ่งของหรืออาวุธทำร้ายผู้อื่น เช่น “ยิง, ยิงถล่ม, ยิงถล่มดับ, ยิงถล่มโต้, ยิงดับ, ยิงหัว, ยิงกันสนั่น, ยิงโต้ถล่ม, ยิงบั้งไฟสวน, ยิง ปาบีมใส่และ, ใส่ยิง, จ่อยิง, ยิงพลูเข้าใส่ทหาร-ตำรวจ ตามด้วย เอ็ม 79, ดวลอย่างบ้าคลั่ง, ขว้างขวด น้ำใส่, ขว้างระเบิดเข้าใส่, ขนเอ็ม 79 ซัลโวถล่มใส่, ตีหัวแตก, ตีเลือดอาบ” การนำเสนอบทบาทผู้กระทำของผู้ชุมนุมในลักษณะนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) ปฏิบัติการถ่อย! เลือดแดงเดินขบวนไปคุกความสือไป นักข่าวทีวีโดนถ่วงหน้า ทั้งถูกล้อมกรอบ ขว้างขวดน้ำใส่ ถ่มน้ำลาย ด่าหยาบคาย ปล่อยลมรถ (ไทยโพสต์, 9/4/52)
- (2) ชาวบ้านย่านถนนเพชรบุรีฯ ต้องลุกขึ้นสู้ เหตุลัทธิวันรอกเลือดแดงใส่ยิง ล่าสุดผู้บริสุทธิ์ตลาดนางเลิ้งเสียชีวิตแล้วอย่างน้อย 1 ศพ แถมวางเพลิงตามชุมชนต่างๆ คุกคามชีวิตและทรัพย์สิน ตั้งแต่ใช้รถบรรทุกแก๊สขู่มหันหน้า แพลตตินแดง ทำลายรถยนต์-มัลลียิต เผารถเมล์ ขว้างระเบิดเข้าใส่ทหารที่เข้าเคลียร์พื้นที่ ไม่เว้น บก.ทบ. (ผู้จัดการฯ, 14/4/52)
- (3) ขบวนเลือดแดงไปไม่ถึงตลาดไท ถูกทหารตำรวจตั้งด่านสกัดจนเกิดปะทะยิงกันสนั่นหน้าอนุสรณ์สถานฯ จากกระสุนยางยันกระสุนจริง ตามด้วยระเบิด ส่งผลทหารตาย 1 นาย คนเจ็บ 19 ราย (ไทยรัฐ, 29/4/53)
- (4) กลุ่มเลือดแดงยิงโต้ถล่มแยกศาลาแดงจับ 3 ราย (มติชน, 14/5/53)
- (5) กลุ่มเลือดแดงเริ่มยิงพลูเข้าใส่ทหาร-ตำรวจ ตามด้วย เอ็ม 79 จึงถูกทหารตอบโต้ด้วย เอ็ม 16 (เดลินิวส์, 14/5/53)
- (6) มือบอนเอ็ม 79 ซัลโวถล่มใส่ทหารทั้งที่ศาลาแดง-ราชปรารภ (ข่าวสด, 15/5/53)

ตัวอย่างเหล่านี้ นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรง และมีผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำทั้งนักข่าว ชาวบ้าน ทหาร ตำรวจ และบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีได้ระบุว่าเป็นฝ่ายใด ด้วยการใช้กริยาที่สื่อความหมายของการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ ทั้งการใช้คำว่า “ขว้างขวดน้ำใส” และ “ยิงพลูเข้าใส่ทหาร-ตำรวจ” ในตัวอย่างที่ (1) และ (5) ที่แสดงให้เห็นถึงการใช้ขวดน้ำและพลูขว้างไปที่ตำรวจ การใช้คำว่า “ไล่ยิง” “ยิงกันสนั่น” “ยิงได้ถล่ม” “ยิงพลูเข้าใส่ทหาร-ตำรวจ ตามด้วย เอ็ม 79” “ชนเอ็ม 79 ชลโวลล์มใส่ทหาร” ในตัวอย่างที่ (2)-(6) ที่แสดงให้เห็นว่ามีการใช้อาวุธปืน รวมทั้งการนำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่ใช้คือระเบิดซึ่งเป็นอาวุธสงครามที่ร้ายแรงคือ “ขว้างระเบิดเข้าใส่ทหารที่เข้าเคลียร์พื้นที่” ในตัวอย่างที่ (2) นอกจากนี้ การระบุผู้ตกเป็นเป้าหมายได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตดังที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (2)-(4) คือ “ผู้บริสุทธิ์ตลาดนางเลิ้งเสียชีวิตแล้วอย่างน้อย 1 ศพ” “ส่งผลทหารตาย 1 นาย คนเจ็บ 19 ราย” และ “เจ็บ 3 ราย” ได้เน้นย้ำให้เห็นถึงการกระทำที่รุนแรงของผู้ชุมนุมในการใช้อาวุธทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้ได้รับบาดเจ็บและเกือบเสียชีวิต

1.1.3) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการใช้กำลังทำร้ายผู้อื่น เช่น “ฆ่า, ไล่ฆ่า, ล้อมทำร้าย, บุกล้อม, ล้อมกรอบ, กระทบ, ตี, ไล่กระทบ, ลากไปตีบน่วม, ชก, ชกหน้า, ต่อยเลือดอาบ, มีเรื่อง, ย่ำ, ไล่ทุบ” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ ข่าวสด ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) แดงทั้งเวทีผ่านฟ้า ไอ้โม่งโผล่บดยิงทหารสังหารพรสาประสังค์ แดงชกหน้า'รมช.'กลิ้ง (เดลินิวส์, 15/4/53)
- (2) เลือดแดงถ้อยไม่เลิก ! ต่อยชาวบ้านเลือดอาบแถมเกือบมีเรื่องอีกหลายจุด (ผู้จัดการฯ, 13/3/53)
- (3) ทหารตำรวจตั้งด่านสกัดตลอดเส้นทาง จนรถติดวินาศ เป็นเหตุให้ผู้ขับรถผ่านเมืองปทุมฯสุดทน เปิดศึกวิวาทะกับคนเลือดแดงจนถูกตีเลือดอาบ (ไทยรัฐ, 13/3/53)
- (4) เหตุการณ์วิกฤต ก๊วยหลิงพุ่งประตูบุกเข้าไปในสภาตีบสท. ชิงเอ็ม16 รมต.-สส.ป็นหนี (ข่าวสด, 8/4/53)
- (5) แดงเพลิงพลั่วหลังป่วนเมือง ฆ่าชาวบ้านไป 2 ศพ (ไทยโพสต์, 15/4/52)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการใช้กริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้กระทำความรุนแรงของฝ่ายผู้ชุมนุม ทั้งการใช้กำลังชกต่อยในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “ชกหน้า'รมช.'กลิ้ง” และ “ต่อยชาวบ้านเลือดอาบ” การใช้กำลังทุบตีและกระทบในตัวอย่างที่ (3)-(4) คือ “ตีเลือดอาบ” และ “ตีบสท.” และการใช้กำลังทำร้ายจนถึงแก่ชีวิตในตัวอย่างที่ (5) คือ “ฆ่าชาวบ้านไป 2 ศพ” ในขณะที่การใช้คำนำเสนอภาพการกระทำรุนแรงที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งสภาพหรือผลที่ผู้ตกเป็นเป้าหมายได้รับอย่างชัดเจนคือ “เลือดอาบ” ในตัวอย่างที่ (2)-(3) สื่อให้เห็นว่าผู้กระทำเป็นผู้ใช้ความรุนแรงเกินกว่าเหตุต่อ

เป้าหมายอีกด้วย โดยมีผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำที่สื่อให้เห็นว่ามีได้มีเพียงทหารเท่านั้น หากแต่ยังมีชาวบ้านผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องที่ตกเป็นเหยื่อจากการกระทำ

1.1.4) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย เป็นการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการร่วมกันทำร้ายผู้อื่นทั้งการใช้กำลังและอาวุธ เช่น “*รุมยำ, รุมยำเจ็บหนัก, รุมยำละ, รุมยำสะบักสะบอม, รุมตีบ, รุมทำร้าย, รุมทุบรถ, รุมลกั้ม, สกรัมเลือดอาบ, (ยกพวก)ล้อมกรอบ*” จากข้อมูลที่ศึกษาในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ ข่าวสด และมติชน ดังตัวอย่าง

- (1) *แดงเถื่อน"มาร์ค"หวิดถูกรุมยำ! เลือดแดงพืชยาประกาศความถ้อยเถื่อน ไม่เกรงกลัวกฎหมาย ยกพวกล้อมกรอบนายกฯ หวังรุมยำ กระโดดถีบทุบรถพัง (ไทยโพสต์, 8/4/52)*
- (2) *แดงแย้มฉุกฉิน"เศษกระดาษ" จลาจล! "แมว"ชูช้ำกลับปท.นำมือปลู๊ ยีตรรถหุ้มเกราะ-ถล่ม"มท."ละ "นิพนธ์"เจอ สกรัมเลือดอาบ (มติชน, 13/4/52)*
- (3) *มือปลู๊แดงนำโดย'อริสมันต์' เอรถชนพั่งประตุรัฐสภา บุกเข้าไปล่าตัว'เทพเทือก' อ้างว่าสั่งจนท.ปาระเบิดแก๊สน้ำตาใส่มือปลู๊ แฉการ์ตูนปช.รุมตีบสท. ที่เป็นรปภ.รองนายกฯ แยมปีนเอ็ม 16 ไปด้วย เล่นเอารมต.-ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลป็นร้วหนี่ซูลมุน (ข่าวสด, 8/4/53)*
- (4) *การ์ตแดงรุมยำพ่อ-ลูกและ พ่อลูกสุดซวยเมมาจะกลับเข้าบ้าน ทำแวงเหล็กกั้มลั้มโดนการ์ต นปช.รุมยำสะบักสะบอม พ่อถูกหามส่ง รพ. (ผู้จัดการฯ, 5/4/53)*

ในตัวอย่างที่ (1)-(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำต่อผู้เป็นเป้าหมาย ทั้ง “นายกรัฐมนตรึ” “เลขาฯนายกรัฐมนตรึ นายนิพนธ์ พร้อมพันธ์ุ” “สารวัตรทหาร (สท.)” และ “พ่อ-ลูก” ซึ่งเป็นประชาชนที่ผ่านไปในบริเวณใกล้สถานที่ชุมนุม ด้วยการใช้กริยาที่สื่อความหมายของการร่วมกันทำร้ายร่างกาย ได้แก่ “*ยกพวกล้อมกรอบนายกฯ สกรัมเลือดอาบ รุมตีบ รุมยำ*” ล้วนนำเสนอภาพของการเป็นคนหมู่มากที่กระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันใช้กำลังประทุษร้าย การนำเสนอภาพการกระทำรุนแรงพร้อมทั้งสภาพที่ผู้ตกเป็นเป้าหมายได้รับ ไม่ว่าจะเป็น “*เลือดอาบ*” “*ละ*” และ “*สะบักสะบอม*” ก็ยิ่งเน้นย้ำให้เห็นการกระทำรุนแรงของผู้ชุมนุมที่ส่งผลให้ผู้เป็นเป้าหมายได้รับบาดเจ็บอย่างหนัก

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่สื่อถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกายเช่นนี้นำเสนอให้เห็นภาพด้านลบของผู้ชุมนุมในการเป็นผู้ใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น นอกจากนี้หากพิจารณาการกล่าวถึงสาเหตุของการทำร้ายร่างกายในตัวอย่างที่ (3) ว่าเป็นเพียงเพราะ “*ทำแวงเหล็กกั้มลั้ม*” แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรงเกินกว่าเหตุ

1.1.5) แสดงการสร้างความคิดเห็นด้วยการแย้งชิงทรัพย์สิน

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำในสิ่งที่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่นด้วยการแย้งชิงทรัพย์สิน ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อถึงการกระทำดังกล่าว ได้แก่ “ปล้น, ปล้นสะดม, ปล้นคลังแสง, ปล้นอาวุธ” การนำเสนอบทบาทผู้กระทำของผู้ชุมนุมในลักษณะนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) มือจับแบ้วไม่จับ คลังปล้น-เผากรุงเทพฯจมทะเลเพลิง (ผู้จัดการฯ, 20/5/53)
- (2) แดงเหนือ-อีสานลุกฮือบุกปิดล้อมเผาศาลากลางจังหวัด ป่าป้อมปล้นสะดมปะทะหลายพื้นที่ (เดลินิวส์, 20/5/53)
- (3) แดงปล้นคลังแสง! ยึดปืน"300"กระบอก บิ๊กการเมืองร่วมก้าว (ไทยโพสต์, 14/4/53)

จากตัวอย่าง การใช้กลุ่มคำกริยา “ปล้น, ปล้นสะดม, ปล้นคลังแสง” นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้สร้างความเดือดร้อนด้วยการปล้นทรัพย์สินในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “คลังปล้น-เผากรุงเทพฯจมทะเลเพลิง” และ “ป่าป้อมปล้นสะดมปะทะหลายพื้นที่” ที่นำเสนอให้เห็นว่านอกจากการกระทำรุนแรงด้วยการเผาสถานที่ต่าง ๆ แล้ว ผู้ชุมนุมกลุ่มนี้ยังได้แย้งชิงทรัพย์สินของผู้อื่นด้วย ในขณะที่ตัวอย่างที่ (3) “ปล้นคลังแสง! ยึดปืน"300"กระบอก” ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้เข้าไปปล้นอาวุธที่อาจจะนำมาใช้ก่อความรุนแรงในภายหลังด้วย

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำนำเสนอให้เห็นภาพด้านลบของผู้ชุมนุมเป็นผู้สร้างความเดือดร้อนด้วยการปล้นทรัพย์สินเช่นนี้เป็นการลดทอนความชอบธรรมให้แก่การชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งมิได้ชุมนุมอย่างสันติ แต่เป็นกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น

1.1.6) แสดงการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมกระทำการชุมนุมในลักษณะของการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวายหรือละเมิดสิทธิผู้อื่น ได้แก่ การใช้กลุ่มคำกริยา “ชิงใจคนกรุง, ขยี้เสรีภาพประชาชน, ปล้นเสรีภาพประชาชน, เดินหน้าปั่นหัว, พาคนไปตาย” การใช้กริยาดังกล่าวนำเสนอบทบาทผู้กระทำของผู้ชุมนุมปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และผู้จัดการ ดังตัวอย่าง

- (1) นปช. ขยี้เสรีภาพประชาชน-ปิดถนนปะทะทหารเดือด (ไทยโพสต์, 29/4/53)
- (2) แดงบ้าเลือด พาพวกจากราชประสงค์หัวงปิดพหลโยธิน ปล้นเสรีภาพประชาชนซ้ำ (ไทยโพสต์, 29/4/53)
- (3) แดงชิงใจคนกรุงร่วมกดดันยุบสภา ใครที่ถือฎกระที่บ...การ์ดมือสุดชั่วไว้ทุบคนกรุงค้านยุบสภา (ผู้จัดการ, 24/3/53)
- (4) แกนนำ นปช. ยัน 8 เมษายน. วันเดิมพันล้มอำมาตยาธิปไตย พร้อมลากยาวไปถึงวันที่ 10

เดินหน้าปั่นหัว จักรถลัญจรวท กทม. แจกใบปลิวย่านชุมชน (เดลินิวส์, 5/4/52)

(5) แกนนำคนเสื้อแดงพาคนไปตาย 8 ศพเป็นอย่างต่ำ (ไทยโพสต์, 11/4/53)

จะเห็นว่าการใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำ การชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนรำคาญโดยการใช้จ่ายที่สื่อให้เห็นถึงการชุมนุมที่เป็นการรื้อถอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “ขยี้เสรีภาพประชาชน” และ “ปล้นเสรีภาพประชาชน” การชุมนุมที่แสดงการบังคับขืนใจประชาชนในตัวอย่างที่ (3) คือ “ขืนใจคนกรุง” การชุมนุมที่แสดงการปลุกปั่นประชาชนในตัวอย่างที่ (4) คือ “เดินหน้าปั่นหัว” รวมทั้งการชุมนุมที่แสดงถึงอันตรายจากการเข้าร่วมชุมนุมในตัวอย่างที่ (5) คือ “พาคนไปตาย”

การใช้กระบวนการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำการชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ดังตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเป็นการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลเนื่องจากได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมสร้างความเดือดร้อนและละเมิดสิทธิผู้อื่น

1.2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย”

การใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” หรือผู้รับการกระทำ ด้วยการใช้จ่ายกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายของการต่อต้านหรือการไม่สนับสนุนจากประชาชน ดังนี้

1.2.1) แสดงการเป็นเป้าหมายของการต่อต้านจากประชาชน

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ที่มีประชาชนหรือคนในสังคมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้จ่ายกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการต่อต้านจากประชาชน เช่น “ต้าน, ต่อต้าน, ฮือต้าน, ลูกฮือต่อต้าน, หนุนต้าน, ตอบโต้, ตะเพิด, ไล่, ขับไล่, ฮือเข้าขับไล่” การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมในลักษณะนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการมติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ดังตัวอย่าง

(1) ชุมชนกทม.ต้านแดงป่วนกรุง ฟ้องศาลละเมิดสิทธิ (ผู้จัดการฯ, 26/3/53)

(2) มือบเผา! หลายจุด-สูททหารใช้รถแก๊สเป็นอาวุธ ชาวบ้านออกมาต้าน (ไทยรัฐ, 14/4/52)

(3) หวังก่อวินาศกรรมด้วยการปล่อยแก๊สจุดไฟระเบิดเผาเมือง รวมทั้งยึดรถเมล์ของ ขสมก.หลายคันไปเผาทำลาย พังแบงก์เผาตู้เอทีเอ็มจนชาวบ้านทนไม่ไหวฮือเข้าขับไล่จนเกิดปะทะกัน (เดลินิวส์, 14/4/52)

(4) ทหาร-ตร."ลุยสลายกลุ่มเสื้อแดง เปิดถนนแยกสามเหลี่ยมดินแดง ปะทะเดือดเจ็บ 2 ฝ่าย 66 ราย จับแกนนำเพียบ มือบแค้นดาวกระจายตอบโต้กลับเผารถเมล์ ยึดรถชนแก๊สขู่ม็อบ ปาระเบิดเพลิง ลามป่วนทั้งเมือง ชาวบ้านทนไม่ไหวร่วมทหารตะเพิดกลุ่มก่อกวน (มติชน, 14/4/52)

(5) ชาวบ้านสุดทน เริ่มตอบโต้มือบแดงแล้ว (ไทยโพสต์, 7/4/53)

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / revc: 06082562 13:17:18 / seq: 6

จะเห็นว่า การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ยกมานี้ นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น เป้าหมายของการต่อต้านจากผู้กระทำคือชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม ทั้งการต่อต้านผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “ต้านแดงป่วนกรุง” และ “ออกมาต้าน” การขับไล่ผู้ชุมนุมให้ออกไปในตัวอย่างที่ (3)-(4) คือ “ฮือเข้าขับไล่” และ “ตะเพิดกลุ่มก่อกวน” รวมทั้งการตอบโต้ผู้ชุมนุมกลับไป ในตัวอย่างที่ (5) คือ “เริ่มตอบโต้มีอบแดงแล้ว” ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการใช้คำแสดงความรู้สึกของชาวบ้าน คือ “ทนไม่ไหว” ในตัวอย่างที่ (3)-(4) และ “สุดทน” ในตัวอย่างที่ (5) ได้เน้นย้ำให้เห็นว่าการกระทำดังกล่าวของชาวบ้านเหล่านี้เป็นผลมาจากการที่ฝ่ายผู้ชุมนุมได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ชาวบ้านก่อน จึงแสดงการกระทำโต้กลับฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้กระบวนการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำที่สื่อความหมายถึงการต่อต้าน ขับไล่ และตอบโต้จากประชาชน นอกจากจะสื่อเห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้สร้างความเดือดร้อนจนถูกประชาชนต่อต้านแล้วยังได้สื่อให้เห็นว่าประชาชนเหล่านี้ไม่สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุมและการชุมนุมที่เกิดขึ้น

1.3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยคกรรม

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทให้ผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยคกรรม ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการถูกดำเนินการตามกฎหมายและการเป็นผู้ถูกต่อต้านจากประชาชน ดังนี้

1.3.1) แสดงการเป็นผู้ถูกดำเนินการตามกฎหมาย

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายในประโยคกรรม ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ถูกดำเนินการตามกฎหมาย ได้แก่ “ถูกจับขังคุก, ถูกจับ, โดนรวบ, โดนข้อหาค่อการร้าย” การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมในลักษณะนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) คอฉ.ยันหลักฐานชัดเจน เชื่อมโยง “ฉัตรวุฒิ” คือผู้ก่อการร้ายตัวใหญ่ “ไอ้เชษฐ” วายร้ายการ์ด นปช.มือขวา “เสธ.แดง” ถูกจับขังคุก ตชด.ปทุมฯ (ผู้จัดการฯ, 19/5/53)
- (2) “ก๊ี้”โดนรวบที่เพลินจิต (ข่าวสด, 20/5/53)
- (3) “อริมันต์” หนีไม่รอด โดนรวบศาลสถานีรณไฟฟ้า (ไทยรัฐ, 20/5/53)
- (4) “ก๊ี้”-หมอเหวง-แรมโบ้” หลบออกจากที่ชุมนุม แต่ “ก๊ี้” หนีไม่รอดโดนรวบ (เดลินิวส์, 20/5/53)
- (5) “อริมันต์”เจออายัดอีกข้อหา (มติชน, 14/4/52)

การใช้กลุ่มคำกริยา “ถูกจับขังคุก ตชด.” ในตัวอย่างที่ (1) สื่อความหมายของการที่ผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกดำเนินการจับกุมและกักขัง ในขณะที่กลุ่มคำกริยา “โดนรวบ” ในตัวอย่าง (2)-(4) คือ “โดนรวบที่เพลินจิต” “โดนรวบศาลาหน้ารถไฟ” และ “หนีไม่รอดโดนรวบ” นำเสนอให้เห็นว่าหนึ่งในผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุม คือ นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง ตกเป็นเป้าหมายของถูกดำเนินการตามกฎหมายด้วยการถูกจับกุมจากเจ้าหน้าที่ ส่วนกลุ่มคำกริยา “เจอಾಯด์อีกข้อหา” ในตัวอย่างที่ (5) นำเสนอให้เห็นว่านายอริสมันต์ ตกเป็นเป้าหมายของการถูกดำเนินคดีตามกฎหมายด้วยการตั้งข้อหาจากเจ้าหน้าที่ การใช้กระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการถูกดำเนินการตามกฎหมายเหล่านี้ ได้นำเสนอภาพผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำในสิ่งที่ผิดกฎหมาย

1.3.2) แสดงการเป็นผู้ถูกต่อต้านจากประชาชน

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายในประโยคกรรมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ถูกต่อต้านจากประชาชน ได้แก่ “เจอขวิดปา” การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมในลักษณะนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

(6) แดงประกาศชัย โฆษณาใจคนทม. ไม่วายเจอขวิดปา (ไทยรัฐ, 20/5/53)

การใช้กลุ่มคำกริยา “เจอขวิดปา” ในตัวอย่างนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น เป้าหมายในประโยคกรรม สื่อความหมายถึงการตกเป็นผู้ถูกกระทำด้วยการถูกขว้างปาสิ่งของ การใช้กระบวนการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุม สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้สร้างความเดือดร้อนจนถูก ประชาชนส่วนหนึ่งต่อต้านและไม่สนับสนุนการชุมนุมที่เกิดขึ้น

2) กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร

การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร (verbal processes) เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้น้ำคำกริยาหรือกลุ่มคำกริยาแสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง การพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น การพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ การยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด การพูดแก้ตัว การพูดใส่ร้ายหรือโยนความผิดให้ผู้อื่น การพูดเท็จหรือพูดสร้างเรื่อง และการพูดในสิ่งที่ไม่ดีหรือขาดความยั้งคิด ดังนี้

การใช้ชนิดกระบวนการ	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้พูด =ผู้ชุมนุม	2.1) แสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง	กร้าว, ประกาศกร้าว, โต้กร้าว, กร้าวหนัก, ลั่น, ประกาศลั่น
	2.2) แสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น	ขู่, จี้, บีบ

การใช้ชนิด	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
	2.3) แสดงการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ	โว, คุยโว, โอ, ฟุ้ง, คุยฟุ้ง, โม่แหลก
	2.4) แสดงการยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด	ยอมรับ, ขอโทษ, ดาหน้าขอโทษ
	2.5) แสดงการพูดแก้ตัว	อ้าง, แก้ตัว
	2.6) แสดงการพูดใส่ร้ายหรือโยนความผิดให้ผู้อื่น	โยน, โยนผิด, โยนชิว, ป้ายสี
	2.7) แสดงการพูดเท็จหรือพูดสร้างเรื่อง	ปั้นข่าว, กุเรื่อง, กุข่าว, แหล
	2.8) แสดงการพูดในสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือขาดความยั้งคิด	ปากพล่อย, ปากเสีย, ลามปาม

ตารางที่ 64 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม
ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

2.1) แสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง

จากข้อมูลที่ได้ศึกษาพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมพูดด้วยอารมณ์รุนแรง เช่น “กร้าว, ประกาศกร้าว, ไต่กร้าว, ลั่น, ประกาศลั่น” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (7) ชู่มือมือบุกกรุง “ทักษิณ” ลั่นเสียงปืนแตกมานั่ง (ผู้จัดการฯ, 31/3/52)
- (8) แดงขีดเส้น 14 มี.ค.ต้องยุบลั่น “ยึด” ทั้งหมด (มติชน, 12/3/53)
- (9) “อริมันต์” เติมประกาศลั่นเอาเลือด “อภิสิทธิ์-อำมาตย์” มาล้างเท้าหากยังไม่ยุบสภา (เดลินิวส์, 17/3/53)
- (10) “ไอตุ๋” บัดเจรจากับรัฐบาลทุกเรื่อง บอก “บรรหาร” อยากเจรจาต้องลาออกจากพรรคร่วมก่อน
ประกาศกร้าวไล่ล่า “มาร์ค” จนกว่าจะยุบสภา-ออกนอกประเทศ (ไทยโพสต์, 13/4/53)
- (11) “ณัฐวุฒิ” ประกาศกร้าวบนเวทียุติการเจรจาพร้อมสั่งระดมเสื้อแดงเข้ามาชุมนุมเพิ่ม เพื่อขับไล่รัฐบาลให้ยุบสภา
(ข่าวสด, 30/3/53)
- (12) เสื้อแดงไต่กร้าว ไส้พิจิตร ลาออกองคมนตรี “ณัฐวุฒิ-จตุพร” กร้าวหนัก เล่นซ้ำมรูน ตอบโต้ “บิ๊กเสือ”
พล.อ.พิจิตรกุลละวณิชย์แทนนาย ถึงขั้นไล่ให้ลาออกจากองคมนตรี (ไทยรัฐ, 5/4/52)

จากตัวอย่างที่ยกมานี้ จะเห็นว่ามีการใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารด้วยการใช้กริยาที่สื่อถึงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง ทั้งการกล่าวของอดีตนายกฯ ทักษิณว่าจะมาร่วมชุมนุมหากฝ่ายรัฐบาลใช้อาวุธทำร้ายผู้ชุมนุม ในตัวอย่างที่ (1) คือ “ลั่นเสียงปืนแตกมานั่ง” และการกล่าวของกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงว่าจะบุกยึดพื้นที่ในกรุงเทพฯ ทั้งหมด ในตัวอย่างที่ (2) คือ “ลั่น “ยึด” ทั้งหมด.” การแสดงให้เห็นถึงความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นตามมาหากรัฐบาลไม่ยอมยุบสภาตามข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุม ดังที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (3)-(4) คือ “ประกาศลั่นเอาเลือด “อภิสิทธิ์-อำมาตย์” มาล้างเท้าหากยังไม่ยุบสภา” และ “ประกาศกร้าวไล่ล่า “มาร์ค” จนกว่าจะยุบสภา-ออกนอกประเทศ” การประกาศยุติเจรจากับฝ่ายรัฐบาล ในตัวอย่างที่ (5) คือ “ประกาศกร้าวบนเวทียุติการเจรจา” รวมทั้งการเน้นย้ำอารมณ์ที่รุนแรงของผู้พูดให้เห็นเด่นชัดขึ้นเช่น “ไต่กร้าว” และ “กร้าวหนัก”

ในตัวอย่างที่ (6) คือ “ไต่กร้าว ไล่พิจิตร ล่าออกกองมนตรี” และ “กร้าวหนัก...ตอบโต้ “บีกเลื่อ” พล.อ.พิจิตรกุลละวณิชย์แทนนาย ถึงขั้นไล่ให้ล่าออกจากกองมนตรี” การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมพูดหรือตอบโต้ด้วยอารมณ์รุนแรงเช่นนี้ได้สื่อถึงการเป็นผู้มีอารมณ์และความคิดที่รุนแรง ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมใช้อารมณ์หรือความรุนแรงมากกว่าการเจรจาด้วยสันติ

2.2) แสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น

จากตัวบทที่ศึกษาพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อความหมายของการพูดข่มขู่คุกคามหรือบังคับผู้อื่นให้กระทำการใดสิ่งหนึ่ง ได้แก่ “ขู่, จี้, บีบ” โดยปรากฏการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับดังตัวอย่าง

- (6) บีบยุบสภาใน 15 วัน “ตุ” โพล่งกลางวงเจรจา... “ตุ” ขีดเส้นหลังพักยกเข้าห้องน้ำ บีบยุบสภาภายใน 2 สัปดาห์ หรือ 15 วัน ไม่เอาแก๊กติกาก่อน ขอไปตายเอาดาบหน้า (ไทยโพสต์, 29/3/53)
- (7) “ไอ้ตุ” หาทางลงจี้ยุบสภา ใน 2 สัปดาห์ (ผู้จัดการฯ, 29/3/53)
- (8) นปช.เลื้อแดง นัดดีเคย์ครั้งใหญ่ 9 เม.ย.นี้ จี้ 2 ข้อ ไล่รัฐบาล-ขับป่าเปรม ลั่น ไม่ได้ไม่เลิก (เดลินิวส์, 1/4/52)

ตัวอย่างข้างต้นนำเสนอบทบาทการเป็น “ผู้พูด” ของผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาที่สื่อความหมายถึงการพูดจาบีบบังคับผู้อื่น ดังปรากฏการใช้ “บีบ” และ “จี้” แสดงการพูดบีบบังคับให้รัฐบาลยุบสภาภายในเวลาที่ฝ่ายผู้ชุมนุมกำหนด ในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “บีบยุบสภาใน 15 วัน...บีบยุบสภาภายใน 2 สัปดาห์หรือ 15 วัน” และ “จี้ยุบสภา ใน 2 สัปดาห์” เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (3) คือ “จี้ 2 ข้อ ไล่รัฐบาล-ขับป่าเปรม” ที่แสดงทั้งการพูดบีบบังคับให้รัฐบาลยุบสภาและเรียกร้องให้ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ล่าออกจากตำแหน่งประธานองคมนตรี

- (9) จุดพรล้นมากันเกิน 3 แลคน ก่อนสงกรานต์ต้องชนะ ขู่ถ้ารัฐบาลปราบมือบ บ้านเมืองลุกเป็นไฟแน่ (ข่าวสด, 6/4/52)
- (10) นปช.ขู่จุดสงครามกลางเมือง อ้างถ้าโดน จนท.รัฐ-มือที่สามช่วยุให้เกิดความรุนแรง (มติชน, 6/4/52)
- (11) แกนนำ นปช.ลั่นระดมแดงทั่วประเทศ ขู่เผาศาลากลางจังหวัดหากคิดแต่จะผู้ชุมนุม (ไทยรัฐ, 4/4/53)

ตัวอย่างข้างต้นนำเสนอบทบาทการเป็น “ผู้พูด” ของผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาที่สื่อถึงการพูดจาข่มขู่คุกคามผู้อื่น ดังปรากฏการใช้กริยา “ขู่” ในตัวอย่างที่ (4)-(6) แสดงการพูดข่มขู่ด้วยการกล่าวถึงความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นตามมาหากรัฐบาลดำเนินการปราบปรามผู้ชุมนุม คือ “ขู่ถ้ารัฐบาลปราบมือบ บ้านเมืองลุกเป็นไฟแน่” “ขู่จุดสงครามกลางเมือง อ้างถ้าโดน จนท.รัฐ-มือที่สามช่วยุให้เกิดความรุนแรง” และ “ขู่เผาศาลากลางจังหวัดหากคิดแต่จะผู้ชุมนุม”

จะเห็นว่าการใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารด้วยกริยาที่สื่อถึงการบังคับขู่เข็ญและข่มขู่คุกคามของฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมในแง่ของการสื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมละเมิดผู้อื่นด้วยการบีบบังคับและข่มขู่คุกคาม

2.3) แสดงการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ

การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นลักษณะของการพูดคุยโอ้อวด พูดเกินจริง หรือพูดไม่น่าเชื่อถือ เช่น “โว, คุยโว, โอ้, ฟุ้ง, คุยฟุ้ง, โม่แหลก” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (6) “แดงปลอด” โอ้ 10 กว่าวัน นับไปนับมา ผู้ชุมนุมทะลุหลักล้านแล้ว (ผู้จัดการฯ, 27/3/53)
 (7) แกนแดงนัดระดมเคลื่อนไหวใหญ่อีกครั้ง 20 เม.ย โวเหนืออีสาน'กลับจากสงกรานต์เข้าร่วมสมทบ 2 แสนคน (มติชน, 19/4/53)
 (8) แดงนัดรวมพลใหญ่ป่วนเมืองอังคารนี้ โม่แหลกคนล้นจนต้องปิดถนนสี่ลม (ไทยโพสต์, 19/4/53)

ตัวอย่างเหล่านี้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาที่สื่อความหมายถึงการพูดคุยโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือในลักษณะต่าง ๆ ทั้งการใช้ “โอ้” “โว” และ “โม่แหลก” ในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “โอ้ 10 กว่าวัน นับไปนับมา ผู้ชุมนุมทะลุหลักล้านแล้ว” “โวเหนืออีสาน'กลับจากสงกรานต์เข้าร่วมสมทบ 2 แสนคน” และ “โม่แหลกคนล้นจนต้องปิดถนนสี่ลม” สื่อให้เห็นว่าเป็นการพูดโอ้อวดเกี่ยวกับปริมาณและจำนวนของผู้เข้าร่วมการชุมนุมในครั้งนี้

- (9) “แม้ว” วิดีโอลิงก์อีกรอบ ประกาศระดมใหญ่มีอบเสื่อแดง 8-9-10 เม.ย. นี้ ฟุ้งจะเป็นวันประชาชนมากันเยอะกว่า 14 ตุลาหรือ 17 พฤษภาคม (ข่าวสด, 4/4/52)
 (10) ‘แดง’ ประกาศชัย โวชนะใจคนทม. ไม่วายเจอดปา... มีอบแดงคุยโวล้น เคลื่อนพลทั่วกรุงเทพฯ ได้รับการต้อนรับดี คนแห่เชียร์เพียบ แต่ส่งผลกระทบตติวินาศ หลายสาย ก็มีเหตุกระทบกระทั่งเล็กน้อย (ไทยรัฐ, 21/3/53)
 (11) “จตุพร” โว ชุมนุมใหญ่รอบสอง เสาร์นี้ไม่เหมือนเดิม การเมืองต้องเปลี่ยนแปลงแน่นอน (เดลินิวส์, 26/3/53)

การใช้ “ฟุ้ง” ในตัวอย่างที่ (4) คือ “ฟุ้งจะเป็นวันประชาชนมากันเยอะกว่า 14 ตุลาหรือ 17 พฤษภาคม” สื่อให้เห็นว่าเป็นการพูดโอ้อวดว่าการชุมนุมในครั้งนี้จะมีผู้มาเข้าร่วมมากกว่าเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เคยมีมาในอดีต เช่นเดียวกับการใช้ “โว” และ “คุยโวล้น” ในตัวอย่างที่ (5) คือ “โวชนะใจคนทม.” และ “คุยโวล้น เคลื่อนพลทั่วกรุงเทพฯ ได้รับการต้อนรับดี คนแห่เชียร์เพียบ” สื่อให้เห็นว่าเป็นการพูดโอ้อวดจนเกินจริงเนื่องจากข้อความที่ตามมา ทั้ง “ไม่วายเจอดปา” และ “แต่ส่งผลกระทบตติวินาศ หลายสาย ก็มีเหตุกระทบกระทั่งเล็กน้อย” ได้แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์จริง

975338140

มิได้เป็นไปดังที่ฝ่ายผู้ชุมนุมได้กล่าวไว้ทั้งหมด ในขณะที่การใช้ “โว” ในตัวอย่างที่ (6) คือ “โว ชุมนุมใหญ่รอบสอง เสาร์นี้ไม่เหมือนเดิม การเมืองต้องเปลี่ยนแน่นอน” ได้สื่อความหมายว่าเป็นการพูดโอ้อวดว่าการชุมนุมในครั้งนี้จะไม่เหมือนที่เคยเป็นมาแต่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงการเมืองของประเทศได้

การใช้กริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารในตัวอย่างเหล่านี้ได้สื่อนัยทางความหมายในด้านการลดทอนความชอบธรรมของผู้พูด เนื่องจากคำดังกล่าวแฝงนัยด้านลบที่นำเสนอภาพผู้พูดเป็นผู้คุยโวโอ้อวดจนเกินควร จึงสื่อความหมายได้ว่าสิ่งที่พูดถึงทั้งการกล่าวว่าเป็นการชุมนุมที่มีผู้เข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก เป็นการชุมนุมที่ได้รับการต้อนรับจากผู้คนในสังคม และเป็นการชุมนุมที่จะเปลี่ยนแปลงการเมืองไทย อาจเป็นสิ่งที่เชื่อถือไม่ได้

2.4) แสดงการยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการปรากฏใช้ร่วมกับคำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิดต่าง ๆ เช่น “ยอมรับ, ขอโทษ, ดาหน้าขอโทษ” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ มติชน และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) แกนนำแดงกลัวหัวหด ไม่อยากนอนคุก เล่นแผนใหม่ใช้โล่ไฟร์ก่าบัง ลี้ภัยเวทีผ่านฟ้าฯ ไปรวมราชประสงค์ ยังทำปากดีสู้รบยกสุดท้าย กั้นร้อนพวกรัดนปช.แถลงข่าวยอมรับปล้นปืนจากทหารจริง (ไทยโพสต์, 15/4/53)
- (2) ประณามมือบุก'รพ.จุฬาฯ' นปช.ขอโทษ-ยื้อรื้อบังเกอร์ รุมประณาม'แดง'บุก รพ.จุฬาฯภาคีแพทย์จีอีเอ็มัน หลักการสากล หมอตัดสินใจย้ายผู้ป่วย 124 รายกระจายไปรักษา 27 แห่งแทน บางคนหัวใจหยุดเต้นชั่วคราว นปช.แก้เกม รีบขอโทษ ยื้อรื้อบังเกอร์ส่งตร.100นายดูแลรพ.จุฬาฯ (มติชน, 1/5/53)
- (3) บรรดาแกนนำนปช.ดาหน้าขอโทษ ยินดีถูกสังคมตำหนิแต่ไม่ว่ายอ้างสื่อฝรั่งถ่ายภาพทหารได้อีก ล่าสุดขอม อ่อนเปิดถนนทางเข้ารพ.จุฬาฯให้แล้ว (เดลินิวส์, 2/5/53)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีกริยาและกลุ่มคำกริยาที่สื่อให้เห็นการพูดที่สื่อถึงการยอมรับว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำผิด ได้แก่ “ยอมรับ” ในตัวอย่างที่ (1) คือ “ยอมรับปล้นปืนจากทหารจริง” สื่อให้เห็นการพูดแสดงการยอมรับว่าการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ปล้นปืนจากเจ้าหน้าที่ทหาร ในขณะที่การใช้ “ขอโทษ” และ “รีบขอโทษ” ในตัวอย่างที่ (2) ได้สื่อให้เห็นถึงแสดงการออกมาขอโทษในสิ่งที่ฝ่ายผู้ชุมนุมได้เคยกระทำคือการบุกเข้าไปในโรงพยาบาลจุฬาฯ การใช้กริยาแสดงการพูด เช่นเดียวกับ “ดาหน้าขอโทษ” ในตัวอย่างที่ (3) ที่นำเสนอให้เห็นว่าแกนนำของผู้ชุมนุมพากันออกมาพูดขอโทษจากเหตุการณ์เดียวกัน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาพร้อมกับข้อความแสดงเหตุผลของการออกมายอมรับผิดที่ปรากฏในแต่ละตัวอย่าง ทั้งด้วยเหตุผลจากความหวาดกลัวในตัวอย่างที่ (1) คือ “แกนนำแดงกลัวหัวหด ไม่อยากนอนคุก” การถูกประณามจากสังคมในตัวอย่างที่ (2) คือ “ประณามมือบุก'รพ.จุฬาฯ'” และการถูกสังคมตำหนิในตัวอย่างที่ (3) คือ “ยินดีถูกสังคมตำหนิ” จะเห็นว่ากริยาแสดงการยอมรับผิดในเหล่านี้มิได้เป็นการสำนึกในความผิด หากแต่เป็นไปเพราะความจำเป็น การใช้กริยาแสดงการพูดยอมรับความผิดที่

ปรากฏในตัวอย่างจึงเป็นการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้กระทำความผิดจริงทั้งการปล้นอาวุธปืนจากเจ้าหน้าที่และการคุกคามละเมิดสิทธิผู้อื่นด้วยการบุกกรุกเข้าไปในโรงพยาบาล ทั้งยังเป็นการยอมรับผิดเนื่องจากความจำเป็นมิได้เป็นไปเพราะสำนึกในความผิดแต่อย่างใด

2.5) แสดงการพูดแก้ตัว

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการพูดในลักษณะของการแก้ตัวหรือมีข้ออ้าง เช่น “อ้าง, แก้ตัว” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับดังตัวอย่าง

- (5) น.ช.แม่वल่านไม่เลิก เดินสายแก้ตัวสื่อต่างชาติเป็นระวิง พูดหน้าตาเฉยไม่ได้ปลุกปั่นกลุ่มนรกป่วนกรุงก่อกบฏจลาจล แค่ให้กำลังใจ (ไทยโพสต์, 15/4/52)
- (6) แดงหัวคั่นรพ.จุฬา อ้างไล่ล่าทหาร "พ่ายพ" พาเสื้อแดงโคตรถ่อย! บุกโรงพยาบาลจุฬาฯ อ้างพิสูจน์ทหาร กบดานแต่ไม่เจออะไร (ผู้จัดการฯ, 30/4/53)
- (7) แดงบุกคั่น รพ.จุฬาฯ อ้างมีทหารซ่อน (มติชน, 30/4/53)

การใช้กริยา “อ้าง” และ “แก้ตัว” ที่ปรากฏในตัวอย่างเป็นคำที่แฝงนัยด้านลบเนื่องจากนำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของฝ่ายผู้ชุมนุมที่แสดงให้เห็นถึงการอ้างเหตุผลมาแก้ต่างให้ฝ่ายตนพ้นผิด ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่ (1) ที่แสดงการพูดของอดีตนายภา ทักษิณ คือ “เดินสายแก้ตัวสื่อต่างชาติเป็นระวิง พูดหน้าตาเฉยไม่ได้ปลุกปั่นกลุ่มนรกป่วนกรุงก่อกบฏจลาจล แค่ให้กำลังใจ” สื่อให้เห็นว่าเป็นการพูดแก้ตัวว่าตนเองมิได้ปลุกปั่นให้ผู้ชุมนุมก่อกบฏจลาจลหากแต่เป็นเพียงการพูดให้กำลังใจเท่านั้น ขณะที่การพูดแก้ตัวของฝ่ายผู้ชุมนุมในการบุกเข้าไปคั่นโรงพยาบาลจุฬาฯ ในตัวอย่างที่ (2)-(3) คือ “อ้างไล่ล่าทหาร...อ้างพิสูจน์ทหาร” และ “อ้างมีทหารซ่อน” สื่อให้เห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างถึงเหตุที่เข้าไปในโรงพยาบาลเพราะต้องการเข้าไปคั่นหาทหารที่หลบซ่อนอยู่ภายใน

- (8) ตร.จับ 3 การ์ดพระเบียดบังป้อง 50 ลูก อ้างเอาไว้ป้องกันตัว แต่ตร.สงสัยอาจไปปูนสร้างสถานการณ (ข่าวสด, 8/4/52)
- (9) ฮือฮือโรงแรม! ล้มอาเชียน ผู้นำหนีตายอลหม่าน อภิสิทธิ์ขึ้นฮ.ไปก่อน ใช้พรก."ฉุกเฉิน"6ชม. มือบแดงอ้างเหตุ บุกถูกเสือน้ำเงินทำร้าย (ไทยรัฐ, 12/4/52)
- (10) “จตุพร” อ้างไม่ใช่ฝีมือเสื้อแดง เป็นเสื้อแดงแฝงมาลงมือ (เดลินิวส์, 9/4/52)

การพูดของฝ่ายผู้ชุมนุมจากเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าการ์ดพกอาวุธในตัวอย่างที่ (4) คือ “อ้างเอาไว้ป้องกันตัว” สื่อให้เห็นว่าการพกอาวุธไว้ป้องกันตัวเป็นเพียงข้ออ้างเท่านั้น เช่นเดียวกับการอ้างเหตุผลของฝ่ายผู้ชุมนุมในการปิดล้อมโรงแรมที่พัทยาและล้มการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนว่าเป็นเพราะถูกกลุ่มคนเสือน้ำเงินทำร้ายก่อน ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (5) คือ “อ้างเหตุบุกถูกเสือน้ำเงินทำร้าย” ส่วนตัวอย่างที่ (6) แสดงการพูดแก้ตัวว่ากลุ่มคนที่ก่อความวุ่นวาย

นั้นมิใช่ผู้ชุมนุม นปช. หากแต่เป็นคนกลุ่มอื่นที่แฝงตัวอยู่ในกลุ่มผู้ชุมนุม คือ “อ้างไม่ใช่ฝีมือเสื้อแดง เป็นเสื้อแดงแฝงมาลงมือ”

การใช้คำกริยานำเสนอบทบาทผู้พูดของฝ่ายผู้ชุมนุมที่แฝงนัยถึงการพูดแก้ตัวเช่นนี้ เป็นการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าเหตุผลที่ผู้ชุมนุมกล่าวมานั้น อาจเป็นเพียงข้ออ้างหรือข้อแก้ตัวมากกว่าการชี้แจงเหตุผลตามความจริง

2.6) แสดงการพูดใส่ร้ายหรือโยนความผิดให้ผู้อื่น

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดง กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการพูดในลักษณะการใส่ร้ายป้ายสี หรือโยนความผิดให้ผู้อื่น เช่น “โยน, โยนผิด, โยนชั่ว, ป้ายสี, สาดโคลน” จากข้อมูลการศึกษาพบการใช้ กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และมติชน ดังตัวอย่าง

- (1) จับมือยิง M79 ผิดตัว นปช. ป้ายสีรัฐทำเอง (ไทยโพสต์, 16/3/53)
- (2) “ดู” ชั่วอ้างทำนุผู้หญิงสังหารปราบมือ “ไอ้ดู” เหม ป้ายสีท่านผู้หญิงจรัสจิตต์ (ผู้จัดการฯ, 22/4/53)
- (3) แดงสาดโคลนสังปราบมือท่านผู้หญิง“จจ” ... ณ์รัฐตีปูดชื่อท่านผู้หญิง“จจ” โทร.สังอนุพงษ์ลุยปราบ (มติชน, 22/4/53)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ากริยา “ป้ายสี” “สาดโคลน” และ “โยน” นำเสนอ บทบาทของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดใส่ร้ายหรือโยนความผิดให้ผู้อื่น ดังจะเห็นได้จากการใช้กริยา “ป้ายสี” ในตัวอย่างที่ (1) คือ “ป้ายสีรัฐทำเอง” แสดงการพูดใส่ร้ายว่าผู้ที่ก่อเหตุใช้อาวุธร้ายแรงเป็น ฝ่ายรัฐบาล จากเหตุการณ์ที่ฝ่ายรัฐบาลจับผู้ต้องสงสัยยิงระเบิดเอ็ม 79 ใส่ค่ายทหารได้แต่ต้องปล่อยตัวไปในภายหลังเนื่องจากไม่มีหลักฐานเพียงพอ หรือการใช้ “ป้ายสี” และ “สาดโคลน” ในตัวอย่าง ที่ (2)-(3) คือ “ป้ายสีท่านผู้หญิงจรัสจิตต์” และ “สาดโคลนสังปราบมือท่านผู้หญิง“จจ”” สื่อให้เห็น ว่าเป็นการพูดใส่ร้ายว่าท่านผู้หญิงจรัสจิตต์ ที่ขณะ นางสนองพระโอษฐ์ เป็นผู้สังหารให้ปราบปรามผู้ ชุมนุม

- (4) แดงเดินเกมรุกชูปูกราบ 11 ตามล่า“อภิสิทธิ์” แฉโยนก่อการร้ายหนีผิด (ไทยรัฐ, 14/4/53)
- (5) “เทพเทือก” เศร้าใจไม่คิดเล่นรุนแรงแบบนี้ จวกยับทำบ้านเมืองเสียหายป่นปี “เสธ.แดง” โสลดโต้ทันควันไม่เกี้ยว โยนฝีมือกองกำลังไม่ทราบฝ่าย (เดลินิวส์, 7/4/53)
- (6) เสื้อแดงอีสานบุกศาลากลาง แต่ “วีระ” โยนให้แดงแก้ (ไทยโพสต์, 9/4/52)
- (7) หัวหน้าโจรโยนคนเสื้อแดงคิดกันเองให้สู้ต่อหรือยุติ อ้างคนไทยเสียภาษีให้ทหารแต่กลับถูกยิง (ผู้จัดการฯ, 12/4/53)

การใช้กริยา “โยน” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (4)-(5) สื่อให้เห็นถึงการพูดโยนความผิด ว่าผู้ก่อเหตุเป็นกลุ่มผู้ก่อการร้ายและกองกำลังไม่ทราบฝ่ายมิใช่ฝ่ายผู้ชุมนุม คือ “โยนก่อการร้ายหนีผิด” และ “โยนฝีมือกองกำลังไม่ทราบฝ่าย” เช่นเดียวกับ “โยนให้แดงแก้” ในตัวอย่างที่ (6) ที่สื่อให้ เห็นว่าเป็นการโยนความผิดว่าผู้ก่อความรุนแรงจากเหตุการณ์บุกศาลากลางเป็นผู้เพียงผู้แอบอ้างมิใช่ ผู้ชุมนุมเสื้อแดง ในขณะที่ “โยนคนเสื้อแดงคิดกันเองให้สู้ต่อหรือยุติ” ที่นำเสนอการพูดของอดีต

975338140

นายกฯ ทักษิณ ในตัวอย่างที่ (7) ได้สื่อถึงการโยนความผิดให้ผู้ชุมนุมว่าการตัดสินใจชุมนุมต่อไปหรือ ยุติการชุมนุมนั้นเป็นการตัดสินใจของผู้ชุมนุม มิได้เกิดจากการชักนำของตนแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างทั้งหมดที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการใช้กริยา “ป้ายสี” และ “โยน” ที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” เป็นการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าสิ่งที่กล่าวมานั้นเป็นการพูดใส่ร้ายหรือโยนความผิดให้ผู้อื่น

2.7) แสดงการพูดเท็จหรือพูดสร้างเรื่อง

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้น้ำคำหรือกลุ่มคำกริยาแสดง กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมพูดเท็จหรือการพูดสร้างเรื่องขึ้นมา เช่น “ปั่นข่าว, กุเรื่อง, กุข่าว, แหล” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทย โปสต์และผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (1) อภัย! เลือดแดงเดือนพาประเทศลงเหว กุเรื่องอ้างนรกป่วนพญาตายไป 1 ศพ (ไทยโพสต์, 12/4/52)
- (2) ลังยึดศาลากลาง! แม้กุข่าวจับแกนนำปลุกคนต่างจังหวัดช่วยมือปืน (ไทยโพสต์, 22/3/53)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อถึงการพูดเท็จหรือพูดสร้างเรื่อง คือ “กุเรื่อง, กุข่าว” ทั้งการพูดสร้างเรื่องว่ามีผู้ชุมนุมเสียชีวิตจากเหตุการณ์ล้มการ ประชุมผู้นำอาเซียนที่พญาในตัวอย่างที่ (1) คือ “กุเรื่องอ้างนรกป่วนพญาตายไป 1 ศพ” และการพูดสร้างเรื่องของอดีตนายกฯ ทักษิณ ที่กล่าวว่าฝ่ายรัฐบาลจับกุมแกนนำเพื่อปลุกกระดมให้คนต่างจังหวัดช่วยเหลือผู้ชุมนุม นปช. ในตัวอย่างที่ (2) คือ “กุข่าวจับแกนนำ”

- (3) ตูปั่นข่าวหุ่นฟ่งรัฐจับมือโบรกฯปั่นแลยกยุติคดี! ...."ตู" คิดได้รัฐบาลจับมือโบรกเกอร์ปล่อยข่าวอับมงคลปั่นหุ่น แลยกไม่จับกุม (ไทยโพสต์, 3/4/53)
- (4) "ไอตู" แหลพระแก้วสีแดงแตกเป็น 2 ท่อนองค์เทพอายุนับพันปีล้มหลังเวทีเป็นกลางบอกเหตุ "ความโหดร้ายได้ มาถึงคนเสื้อแดง" อ้างคนที่ฆ่าจะได้รับชะตากรรมเช่นเดียวกัน (ผู้จัดการฯ, 12/4/53)

การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารด้วยกริยาที่สื่อถึงการพูดเท็จหรือพูดสร้างเรื่อง คือ “ปั่นข่าว, แหล” ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (3) คือ “ปั่นข่าวหุ่นฟ่งรัฐจับมือโบรกฯปั่นแลยกยุติคดี” สื่อถึงการพูดสร้างเรื่องของนายจตุพร พรหมพันธุ์ ว่ารัฐบาลมีข้อแลกเปลี่ยนกับโบรกเกอร์กลุ่มหนึ่งให้มาปั่นหุ่นในช่วงชุมนุม นปช. เพื่อแลกเปลี่ยนกับการไม่ถูกดำเนินคดีจากความผิดที่เคยปล่อยข่าวเท็จจนหุ่นตกในอดีต ในขณะที่ตัวอย่างที่ (4) คือ “แลหลพระแก้วสีแดงแตกเป็น 2 ท่อนองค์เทพอายุนับพันปีล้มหลังเวทีเป็นกลางบอกเหตุ "ความโหดร้ายได้มาถึงคนเสื้อแดง"” สื่อถึงการสร้างเรื่องของนายจตุพร ที่กล่าวถึงกรณีพระแก้วสีแดงแตกและองค์เทพอายุนับพันปีล้มหลังเวทีที่แยกราชประสงค์ว่าเป็นกลางบอกเหตุถึงความโหดร้ายที่กำลังจะเกิดขึ้นกับคนเสื้อแดง ดังปรากฏใน

การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่แสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ผู้ชุมนุมพูดมานั้นเป็นการสร้างเรื่องเท็จขึ้นมาได้เป็นเรื่องจริงในลักษณะเหล่านี้ได้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมในแง่ของการแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ผู้ชุมนุมให้ข้อมูลมาล้วนไม่น่าเชื่อถือ

2.8) แสดงการพูดในสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือขาดความยั้งคิด

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมพูดในสิ่งที่ไม่ดีไม่เหมาะสมหรือแสดงการพูดโดยขาดความยั้งคิด เช่น “ปากพล่อย, ปากเสีย, ลามปาม” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังตัวอย่าง

- (1) “ทักษิณ” แทง “บ๊ิกเสื่อ” กลางเวทีเสื่อแดง ปากพล่อย! บอกแต่คนเกือบเป็นกบฏจากปฏิวัติ 9 กันยายน วันนี้ได้ เป็นองคมนตรี ลามปามถึงขั้นสั่งสอนพวกหัวโบราณ-มีอาการปัญญาเสื่อม (ไทยโพสต์, 6/4/52)
- (2) น.ช.แม้ว ล้วนไม่เลิก เดินสายแก้ตัวสื่อต่างชาติเป็นระวิง พูดหน้าตาเฉยไม่ได้ปลุกปั่นกลุ่มนรกป่วนกรุงก่อจลาจล แคะให้กำลึงใจ สันดานเดิมไม่เปลี่ยนแปลง ปั่นหน้าเศร้าโศกภาพผู้ชุมนุมถูกทหารยิงตาย พร้อมย้ำถูกยิงเข้าหัวใจ ไร้สำนึกหวังตั้งเบื่องสูงให้ระคายเคืองเบื่องพระยุคลบาท ปากพล่อยไม่เช่นนั้นคนจะตายมากขึ้น (ไทยโพสต์, 15/4/52)
- (3) “ตุ๋ หัวขวด” ปากเสียอัดเปรม-สุรยุทธ์แคไพร่ (ไทยโพสต์, 30/3/52)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาที่สื่อให้เห็นการพูดในสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือขาดความยั้งคิด ได้แก่ “ปากพล่อย” และ “ลามปาม” ในตัวอย่างที่ (1) สื่อให้เห็นว่าการพูดของนายทักษิณ ชินวัตร ที่ได้พูดถึง “บ๊ิกเสื่อ” หรือ พล.อ.พิจิตร กุลละวณิชย์ องคมนตรี เป็นการพูดที่ขาดความยั้งคิด คือ “ปากพล่อย! บอกแต่คนเกือบเป็นกบฏจากปฏิวัติ 9 กันยายน วันนี้ได้เป็นองคมนตรี” นอกจากนี้ยังมีการพูดในลักษณะของการไม่รู้จักที่ต่ำที่สูง คือ “ลามปามถึงขั้นสั่งสอนพวกหัวโบราณ-มีอาการปัญญาเสื่อม” เช่นเดียวกับการใช้ “ปากพล่อย” ที่สื่อถึงการพูดโดยไม่ยั้งคิดของนายทักษิณ ในตัวอย่างที่ (2) คือ “ปากพล่อยไม่เช่นนั้นคนจะตายมากขึ้น” ในขณะที่การใช้ “ปากเสีย” ในตัวอย่างที่ (3) นำเสนอให้เห็นว่าการพูดของนายจตุพร พรหมพันธุ์ ที่กล่าวถึงองคมนตรี คือ พล.อ.เปรม ตินสุลานนท์ และ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม คือ “ปากเสียอัดเปรม-สุรยุทธ์แคไพร่”

การใช้กระบวนการที่แสดงให้เห็นถึงการพูดในสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือขาดความยั้งคิดของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้นำเสนอภาพในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ขาดความยั้งคิดในการพูด

3) กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก (mental processes) เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำกริยาหรือกลุ่มคำกริยาแสดงความรู้สึกนึกคิดที่สื่อความหมายในลักษณะของการแสดงอารมณ์รุนแรง การแสดงความลำพองใจ การแสดงความขลาดกลัว การแสดงความขัดแย้งในกลุ่มผู้ชุมนุม การแสดงความไม่พอใจในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ และการแสดงความผิดหวังในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ และการแสดงความไม่กลัวเกรงความผิด ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้รู้สึก/รับรู้ = ผู้ชุมนุม	3.1) แสดงอารมณ์รุนแรง	เดือด, ฮึม, คลั่ง, บ้าเลือด
	3.2) แสดงความรู้สึกลำพองใจ	ได้ใจ, เหมิ, เหมิเกริม, เหมิหนัก, ไม่เกรงกลัวกฎหมาย
	3.3) แสดงความรู้สึกขลาดกลัว	ขี้ขลาด, กลัวหัวหด, ปากกล้าขาสั่น
	3.4) แสดงความรู้สึกขัดแย้งในกลุ่มผู้ชุมนุม	ฉุน, ควันออกหู, ไม่พอใจ
	3.5) แสดงความรู้สึกไม่พอใจในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ	ไม่พอใจ
	3.6) แสดงความคิดความรู้สึกในด้านลบ	ไร้สำนึก, จิตเสื่อม, วิกลจริต
	3.7) แสดงความรู้สึกผิดหวังในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ	ผิดหวัง

ตารางที่ 65 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

3.1) แสดงอารมณ์รุนแรง

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกในลักษณะนี้ได้นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อถึงอารมณ์โกรธหรือโมโหอย่างรุนแรง เช่น “เดือด, ฮึม, คลั่ง, บ้าเลือด” จากข้อมูลพบการใช้กระบวนการนำเสนออารมณ์รุนแรงของผู้ชุมนุมด้วยคำว่า “เดือด, ฮึม” ในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ เดลินิวส์ ข่าวสด และมติชน ในขณะที่ “คลั่ง, บ้าเลือด” พบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ มติชน และไทยรัฐ ดังนี้

- (7) เสื้อแดงเดือด! ตีโต้ "บ๊ิกเสื้อ" ยัน "ทักษิณ-เสื้อแดง" จงรักภักดี อ้างจะโค่นประธานองคมนตรีลงมาเท่านั้น
ขู่มือขวางหริตถึงหน้าบ้าน (ไทยโพสต์, 5/4/52)
- (8) "อริสมันต์" เดือด ลั่นขอเอาเลือดมาร์ค-อำมาตย์ หากไม่ยุบสภา (เดลินิวส์, 17/3/53)

- (9) เสื้อแดงเดือดปิด มท. ฮี้อลัทธิมาร์ค ทูบจนต้องขับชนประตู่ฝ่าหนี หน.รปภ.น่วม "นิพนธ์"เลือดอาบ (มติชน, 13/4/52)
- (10) มือบแดงเดือดล้อมทุบรถนายกฯมาร์คหลังออกจากที่ประชุมกรม.ที่พทยา จนเจ้าหน้าที่ครก.ต้องพานายกฯ ออกจากรถไปนั่งรถของครก.แทน (ข่าวสด, 8/4/52)
- (11) แดง400โกนหัวฮี้อย่างป่า (ข่าวสด, 26/3/53)

การใช้กริยา “เดือด, ฮี้อย่าง” ที่ปรากฏในตัวอย่าง ได้นำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้มี อารมณ์รุนแรงเมื่อเหตุการณ์ไม่เป็นไปตามต้องการ ทั้งการแสดงอารมณ์รุนแรงที่ตามมาด้วยการพูด ข่มขู่หรือพูดโจมตีฝ่ายตรงข้ามในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “ขู่นำมือบวางหรือตีถึงหน้าบ้าน” และ “ขอเอา เลือดมาร์ค-อำมาตย์ หากไม่ยุบสภา” การแสดงอารมณ์รุนแรงที่ตามมาด้วยการกระทำรุนแรงต่อฝ่าย ตรงข้ามในตัวอย่าง (3)-(4) คือ “ปิด มท. ฮี้อลัทธิมาร์ค” ทูบจนต้องขับชนประตู่ฝ่าหนี หน.รปภ. น่วม “นิพนธ์”เลือดอาบ” และ “ล้อมทุบรถนายกฯมาร์ค” รวมทั้งการเดินทางไปข่มขู่ฝ่ายตรงข้ามใน ตัวอย่างที่ (5) คือ “โกนหัวฮี้อย่างป่า”

- (12) มือบคลังฮือเผา 15 จุด ทัวกรุงระบายแค้น (ไทยรัฐ, 20/5/53)
- (13) มือบคลังจลาจลทัวกรุงอาละวาดเผา 27 จุด ทั้งห้างดัง-โรนัง-ชอง 3-แบงก์-สถานทีราชกร (มติชน, 20/5/53)
- (14) ลัทธิแม้วฮือเผาศาลากลางวอด! กลุ่มก่อการร้ายแดงหัวเมืองใหญ่“ขอนแก่น-มุกดาหาร-อุดร-อุบลฯ- เชียงใหม่”ไร้สำนึกบุญคุณแผ่นดินเกิด ฮี้อป่วน หลังหัวหน้า”กบฏแดง” เอาตัวรอดยอมมอบตัวต่อเจ้าหน้าที่ ยกพวกบุกจวนผู้ว่าฯ-เผาศาลากลางจังหวัดอย่างบ้าคลั่ง (ผู้จัดการ, 20/5/53)
- (15) เสื้อแดงปทุมฯ คลั่งใช้โทรโข่งทุบผู้ใช้รถเลือดอาบหลังได้เสียงเหตุทำให้รถติด (ไทยโพสต์, 13/3/53)

ตัวอย่างข้างต้นนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้ด้วยการใช้คำที่สื่อให้เห็นว่า ผู้ชุมนุมมีอารมณ์รุนแรงดังปรากฏในตัวอย่าง คือ “คลัง” ทั้งนี้ หากพิจารณาจากตัวอย่างที่ (6)-(9) จะเห็นได้ว่าการใช้คำแสดงอารมณ์รุนแรงของผู้ชุมนุมร่วมกับการให้รายละเอียดของการกระทำโดยใช้ กริยาแสดงการกระทำต่าง ๆ เช่น “เผา 27 จุด, เผา 15 จุด, เผาศาลากลางวอด, ใช้โทรโข่งทุบผู้ใช้ รถ” ได้สื่อให้เห็นภาพของการเป็นผู้มีอารมณ์ที่รุนแรงชัดเจนยิ่งขึ้น

การใช้กระบวนการแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่รุนแรงร่วมกับการพูดข่มขู่หรือการกระทำที่ รุนแรงของฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้สื่อให้เห็นภาพในด้านที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็น กลุ่มคนที่กระทำการต่าง ๆ ด้วยอารมณ์จนเป็นเหตุให้เกิดการกระทำที่รุนแรงตามมา

3.2) แสดงความรู้สึกลำพองใจ

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำกริยาแสดง กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกหลงลำพองใจหรือ

975338140

ยามใจในกำลังอำนาจของตนหรือไม่รู้สึกเกรงกลัวต่อความผิดที่ได้กระทำ ได้แก่ “ได้ใจ, เข็ม, เข็มเกริม, เข็มหนัก, ไม่เกรงกลัวกฎหมาย”

จากข้อมูลพบการใช้กระบวนการนำเสนอความรู้สึกหลงลำพองใจของผู้ชุมนุมด้วยคำว่า “ได้ใจ” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ในขณะที่ “เข็มเกริม, เข็มหนัก, ไม่เกรงกลัวกฎหมาย” ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (5) ได้ใจไล่ล่ามาร์ค ยอมเป็นศพแดงคลังปลุกพลีชีพ (ไทยโพสต์, 7/4/53)
- (6) ศาลแพ่งยกคำร้องขอคำสั่งให้มีมือแดงออกจากแยกราชประสงค์ ระบุ พ.ร.บ. ความมั่นคงฯ มีผลทางกฎหมายอยู่แล้ว แกนนำเสื้อแดงได้ใจเปิดเกมป่วนใหม่รุกถนน 11 สาย ที่ ศอ.รล.สั่งห้าม (ไทยรัฐ, 6/4/53)
- (7) แกนนำมือแดง ประกาศยกระดับ เคลื่อนทัพบุกปิดล้อม "ราบ 11" ซัดเส้นตายให้"อภิสิทธิ์" ยุบสภา หลังจากจัดแผนเด็ด จูโจมแบบสายฟ้าแลบ ชับไล่ทหารรอบ ๆ พื้นที่ชุมนุมสะพานผ่านฟ้า เล่นเอาเจ้าหน้าที่ตั้งรับไม่ทัน จนต้องยอมถอนกำลัง ตบเท้าเดินเรียงแถวออกมาแบบง่ายตาย 8 จุดรวม แกนนำ นปช.ได้ใจ ฮึกเข็มประกาศชัย ตามไล่บ๊อตที่ทำเนียบรัฐบาล (เดลินิวส์, 28/3/53)
- (8) กบฏแดงเข็มไล่ล่านายกฯ (ไทยโพสต์, 13/4/53)
- (9) จุฬาฯ ระทึก! "ไพร่พายัพ" เข็มเกริมหนัก ทำทนายศูนย์อำนาจการอยู่เฉยๆ นำทีมผู้ก่อการร้ายบุกค้นตึก ภปร-สภ (ไทยโพสต์, 30/4/53)
- (10) เสื้อแดงพ่ายแพ้ประกาศความถ้อยเถื่อน ไม่เกรงกลัวกฎหมาย ยกพวกล้อมกรอบนายกฯ หวังรุมยำ กระโดดถีบทุบรถถัง (ไทยโพสต์, 8/4/52)

ตัวอย่างที่ (1)-(3) นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกด้วยการใช้กริยา “ได้ใจ” ที่สื่อความหมายในด้านลบให้แก่ผู้ที่ถูกนำเสนอว่ามีอารมณ์ความรู้สึกหลงลำพองใจในกำลังและชัยชนะของฝ่ายตน แสดงอารมณ์ความรู้สึกขณะตามไล่ล่านายกรัฐมนตรีในตัวอย่างที่ (1) คือ “ได้ใจไล่ล่ามาร์ค” การเข้าไปยึดครองพื้นที่ต่าง ๆ ในตัวอย่างที่ (2) คือ “ได้ใจเปิดเกมป่วนใหม่รุกถนน 11 สาย ที่ ศอ.รล.สั่งห้าม” รวมทั้งการบุกเข้าไปในทำเนียบรัฐบาลในตัวอย่างที่ (3) คือ “ได้ใจฮึกเข็มประกาศชัย ตามไล่บ๊อตที่ทำเนียบรัฐบาล” เช่นเดียวกับการใช้ “เข็ม, เข็มเกริมหนัก” ในตัวอย่างที่ (4)-(5) สื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกหลงลำพองใจในลักษณะของการกำเริบต่อผู้อื่นทั้งการตามไล่ล่านายกรัฐมนตรีและการทำทนายไม่เกรงกลัวหน่วยงานรัฐ ในขณะที่ตัวอย่างที่ (6) นำเสนอบทบาทของกลุ่มผู้ชุมนุม คือ “เสื้อแดงพ่ายแพ้” เป็นผู้มีความคิดความรู้สึกด้วยการใช้กริยา “ไม่เกรงกลัวกฎหมาย” เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกขณะเข้าไปล้อมนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมกระทำการดังกล่าวโดยไม่เกรงกลัวกฎหมายหรือกลัวความผิดที่จะตามมา

การใช้กระบวนการในลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมมีความหลงลำพองใจในกำลังความสามารถของฝ่ายตนจนไม่เกรงกลัวกฎหมายหรือความผิดที่จะตามมา นำเสนอภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็นกลุ่มคนที่ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายด้วยความหลงลำพองใจและไม่เกรงต่อ

ความผิดหรือเกรงกลัวต่อบทลงโทษที่สังคมกำหนดไว้ สื่อให้เห็นภาพของผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็นกลุ่มคนที่มีได้ชุมนุมด้วยสันติวิธีหรือเคารพกฎกติกาของสังคม

3.3) แสดงความรู้สึกขลาดกลัว

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ในกระบวนการความคิดความรู้สึกด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกขลาดหรือกลัวสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ได้แก่ “ขี้ขลาด, กลัวหวาด, ปากกล้าขาลั่น” พบการใช้กระบวนการแสดงความคิดความรู้สึกเช่นนี้ในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (1) โล่มนุษย์คุ้มหัวใจ แดงกลับบ้านเล่นสงกรานต์ทำพื้นที่ชุมนุมบางตา แกนนำแดงกลัวหวาด ไม่อยากนอนคุก เล่นแผนใหม่ใช้โล่ไพร่กำบัง (ไทยโพสต์, 15/4/53)
- (2) ขี้ขลาดใช้โล่มนุษย์จับมว.ตัวประกัน “คอฉ.” หวั่นโดนถล่มซ้ำรอย 10 เมษายน ให้ทหารติดอาวุธครบมือ ย้ำไม่มุ่งหมายเอาชีวิตผู้ชุมนุม-แกนนำ แต่มีไว้เพื่อป้องกันตัว เผยยึดตึกสูงเพื่อสกัดกลุ่มก่อการร้ายก่อเหตุ ระบุยังแฝงตัวอยู่ในที่มือบ จากแกนนำขี้ขลาด ใช้คนแก่-ผู้หญิงเป็นโล่กำบังตัว (ไทยโพสต์, 20/4/53)
- (3) “เต๋น-ตุ” ปากกล้าขาลั่น ลั่นพร้อมสู้ตายด้วยมือเปล่า (ผู้จัดการฯ, 14/5/53)
- (4) “กบฏแดง” ปากกล้าขาลั่น ทำให้รับสลาย ยันไม่คืนพื้นที่ให้ รพ.จุฬาฯ ดิ้นหาทางลง (ผู้จัดการฯ, 4/5/53)

การนำเสนอบทบาทของกลุ่มผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกด้วยกริยา “กลัวหวาด, ขี้ขลาด, ปากกล้าขาลั่น” ได้สื่อความหมายของผู้ชุมนุมในแง่ลบ ดังจะเห็นได้จากการใช้กริยา “กลัวหวาด” และ “ขี้ขลาด” ในตัวอย่างที่ (1)-(2) ที่นำเสนอให้เห็นว่าแกนนำขลาดกลัวจนต้องใช้ผู้ชุมนุมด้วยกันเป็น “โล่มนุษย์” ด้วยการเอาชีวิตของผู้อื่นมาป้องกันชีวิตตนเอง หรือการใช้กริยา “ปากกล้าขาลั่น” ในตัวอย่างที่ (3)-(4) ได้สื่อให้เห็นความรู้สึกข้างในของฝ่ายผู้ชุมนุมว่าแท้จริงแล้วต่างก็มีความรู้สึกหวาดกลัวมิได้กล้าหาญแต่อย่างใด

การใช้คำและกลุ่มคำกริยาเหล่านี้จึงนำเสนอภาพของผู้ชุมนุมในแง่ลบเนื่องจากเป็นคำที่แฝงนัยในแง่ลบที่สื่อให้เห็นว่าผู้ที่มีความคิดความรู้สึกดังกล่าวเป็นคนขี้ขลาดและไม่มี ความกล้าหาญ

3.4) แสดงความรู้สึกขัดแย้งในกลุ่มผู้ชุมนุม

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการ ใช้คำกริยาแสดงความคิดความรู้สึกที่สื่อให้เห็นว่าเกิดความรู้สึกขัดแย้งหรือไม่ลงรอยกันในกลุ่มผู้ชุมนุม ได้แก่ “ฉุน, ควั่นออกหู, ไม่พอใจ” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) ไพร่เริ่มไม่พอใจ ใต้ผู้คิดชั่ว แก้วรณ.หมวดกษัตริย์ ปีบแต่งแดงร่วมงานศพ กลุ่มคนเสื้อแดงบางพื้นที่ประกาศงดเข้าร่วมเหตุไม่พอใจ “ไอ้ตุ” ที่บังอาจคิดแก้ กม.หมวดพระมหากษัตริย์ (ผู้จัดการฯ, 2/4/53)

975338140

- (2) "เสธ.แดง" ทำ นปช. ป่วน ปล่อยข่าว"ทักษิณ" เตรียมตั้ง "กั๊ร์-แรมโบ้-ขวัญชัย" เป็นแกนนำรุ่น 2 แทน "วีระ-ณัฐวุฒิ-จตุพร" ด้าน "แม้ว" สายตรงแจงด่วน ไม่ตั้งใครเป็นแกนนำ แต่ให้กำลังใจขอให้คิดถึงปชช.ผู้สูญเสีย อัด แผน ประองคองมาร์คแค่หาทางลง "ณัฐวุฒิ" อุน "เสธ.แดง" มั่วข่าวไม่เป็นจริง (เดลินิวส์, 11/5/53)
- (3) 3 เกลอประกาศตัดขาด "เสธ.แดง-สุรชัย" ห้ามเข้าเขตแดง นปช. .."เสธ.แดง" ควันออกหูสวนกลับพวกสมองหมาปัญญาควาย เรียนราม 11 ปี ฎไม่เอาควายเป็นผู้นำ สะกิดแผล 3 เกลอนำทัพแดงแพ้ม่า 2 ครั้งแล้ว (ไทยโพสต์, 18/3/53)

การใช้กริยา “เริ่มไม่พอใจ” และ “ไม่พอใจ” ในตัวอย่างที่ (1) คือ “เริ่มไม่พอใจไ้ตุ้คิดชั่ว” และ “ไม่พอใจ “ไ้ตุ้” ที่บังอาจคิดแก้ กม.หมวดพระมหากษัตริย์” นำเสนอบทบาทการเป็นผู้รู้สึกหรือรับรู้ของฝ่ายผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกขัดแย้งที่มีต่อ “นายจตุพร พรหมพันธุ์” ผู้นำกลุ่ม ส่วนกริยา “อุน” และ “ควันออกหู ในตัวอย่างที่ (2)-(3) คือ “อุน "เสธ.แดง" มั่วข่าวไม่เป็นจริง” และ “ควันออกหูสวนกลับพวกสมองหมาปัญญาควาย เรียนราม 11 ปี ฎไม่เอาควายเป็นผู้นำ สะกิดแผล 3 เกลอนำทัพแดงแพ้ม่า 2 ครั้งแล้ว” นำเสนอความรู้สึกที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างผู้นำการชุมนุม คือ “สามเกลอ” หรือ “นายวีระ มุสิกพงศ์, นายจตุพร พรหมพันธุ์ และนายณัฐวุฒิ ไสยเกื้อ” กับ “เสธ.แดง” หรือ “พล.ต.ชัตติยะ สวัสดิผล”

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างที่ (1)-(3) จะเห็นได้ว่าการนำเสนอความรู้สึกที่เกิดขึ้นในกลุ่มผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้แสดงให้เห็นว่ามี ความขัดแย้งหรือไม่ลงรอยกันเกิดขึ้นภายในกลุ่มผู้ชุมนุม สื่อนัยทางความหมายว่าการชุมนุมที่แม้แต่ภายในกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยกันก็ยังคงเกิดความขัดแย้งกันเองนี้ อาจเป็นการชุมนุมที่มีได้ดำเนินไปอย่างสงบเรียบร้อย

3.5) แสดงความรู้สึกไม่พอใจในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกไม่พอใจเนื่องจากเหตุการณ์ไม่เป็นไปตามต้องการหรือคาดหวังไว้ ได้แก่ “ไม่พอใจ” ปรากฏการใช้กระบวนการแสดงความคิดความรู้สึกเช่นนี้ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) "ณัฐวุฒิ-จตุพร" พามือบเสื้อแดง เคลื่อนพลบุกยึดหน้าบ้านสี่เสาเทเวศร์ ปราศรัยโจมตี “ป่าเปรม” อย่างหนัก ออกแถลงการณ์ฉบับแรก “ป่าเปรม-สุรยุทธ์-ชาญชัย” ต้องลาออกจากองคมนตรี “อภิสิทธิ์” ต้องออกจากรัฐมนตรีทันที และต้องปรับปรุงการบริหารราชการแผ่นดินให้ดีขึ้น ประกาศให้เวลา 24 ชม. จากนั้นจะมีมาตรการต่อไป ไม่มีเหตุรุนแรง มีเพียงไม่พอใจนักข่าวทีวี ที่รายงานว่ามีผู้ชุมนุมไม่กี่หมื่นคน (เดลินิวส์, 9/4/52)
- (2) แกนนำอกเคียดก่อนตัดสินใจขอมอบตัวกับตำรวจ...ขณะที่มวลชนคนเสื้อแดงนอกราชประสงค์ไม่พอใจ บี้มีใส่เวทีแกนนำหวัดเจ็บ จุดไฟเผาห้างเซ็นทรัลเวิลด์ สยามสแควร์ ช่อง 3 แบนก้หลายแห่งรวมทั้งกรุงเทพฯ 27 จุด มีคนตายคนเจ็บสังเว (เดลินิวส์, 20/5/53)

ตัวอย่างที่ (1) และ (2) นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกด้วยการใช้กริยา “ไม่พอใจ” เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกทั้งในขณะที่ทราบว่านักข่าวที่วิเวียงงานข่าวว่ามีผู้เข้าร่วมชุมนุมน้อยกว่าที่ฝ่ายผู้ชุมนุมคาดหวัง คือ “ไม่พอใจนักข่าวทีวี ที่รายงานว่ามีผู้ชุมนุมไม่กี่หมื่นคน” และการแสดงความไม่พอใจที่กลุ่มแกนนำตัดสินใจยุติการชุมนุมและมอบตัวกับรัฐบาลจนเป็นเหตุให้ผู้ชุมนุมก่อความรุนแรงตามมา คือ “ไม่พอใจ บีมใส่เวทีแกนนำหวัดเจ็บ จุดไฟเผาห้างเซ็นทรัลเวิลด์ สยามสแควร์ ช่อง 3 แบกงหลายแห่งรวมทั้งกรุงเทพฯ 27 จุด มีคนตายคนเจ็บสังเว”

การใช้กระบวนการแสดงความรู้สึกไม่พอใจร่วมกับการใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่รุนแรงของฝ่ายผู้ชุมนุมได้เน้นย้ำภาพในด้านที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมให้ปรากฏอย่างเด่นชัดว่าเป็นกลุ่มคนที่มีได้ชุมนุมด้วยสันติวิธี

3.6) แสดงความคิดความรู้สึกในด้านลบ

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกในลักษณะนี้ได้นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อถึงการเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกในด้านลบ ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงความคิดความรู้สึกที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกในทางที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ เช่น “ไร้สำนึก, จิตเสื่อม, วิกลจริต” จากข้อมูลพบการใช้กระบวนการนำเสนออารมณ์รุนแรงของผู้ชุมนุมในลักษณะเช่นนี้เฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังนี้

- (1) เดรัจฉานแดงไร้สำนึก ต่ากราด รพ.จุฬาฯ เล่นการเมือง รับใบสั่งจากรัฐบาล (ไทยโพสต์),
- (2) "ตุ๊ดตู่" จิตเสื่อมหนัก คำหอมเสื่อเหลืองเลว (ไทยโพสต์),
- (3) "ทักษิณ" วิกลจริต ทวิตเท็จ อ้างรัฐบาลชนแดงเทียมใส่รถบรรทุก 6 คันยึดสนามบิน (ไทยโพสต์),

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกในด้านลบ ดังจะเห็นได้จากการใช้กริยา “ไร้สำนึก” ในตัวอย่างที่ (1) ที่สื่อถึงการเป็นผู้ไม่รู้สึกผิดชอบชั่วดี ขณะที่คำว่า “จิตเสื่อม” และ “วิกลจริต” ในตัวอย่างที่ (2)-(3) สื่อถึงการเป็นผู้มีจิตไม่ปกติหรือมีปัญหาทางจิต การใช้กระบวนการแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่สื่อถึงการเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกในลักษณะนี้ได้สื่อให้เห็นภาพในด้านที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็นกลุ่มคนที่คิดกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

3.6) แสดงความรู้สึกผิดหวังในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกผิดหวังอันเนื่องมาจากการได้รับทราบในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ ได้แก่ “ผิดหวัง” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังตัวอย่าง

- (1) รัฐบาลเปิดประตูเจรจารอบ 3 ยี่น 9 เดือนยุบสภา พร้อมลือกวันเลือกตั้ง 23 ม.ค. 54 แต่ "เลื้อแดง" ลั่นเจรจาจบแล้ว ปลุกมวลชนเข้ากรุง 3 เม.ย. แฉแกนนำสายฮาร์ดคอร์ หวังเล่นแรง ตั้งเป้าน็อกมาร์ค "วันจักรี" แดงอุดรฯ เริ่มฝ่อ ผิดหวังตัวแทนเจรจาเริ่มทยอยกลับบ้าน (ไทยโพสต์, 31/3/53)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกด้วยการใช้กริยา "ผิดหวัง" นำเสนอให้เห็นความรู้สึกไม่สมหวังหรือไม่ได้ตามที่หวังจากกรณีที่รัฐบาลไม่ตอบรับข้อเรียกร้องให้ยุบสภาโดยเร็วที่สุดตามที่ฝ่ายผู้ชุมนุมต้องการ หากแต่ยืนยันที่จะยุบสภาในอีก 9 เดือนข้างหน้า การใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงความคิดเห็นความรู้สึกผิดหวังในลักษณะนี้ สื่อให้เห็นว่าการชุมนุมของฝ่ายผู้ชุมนุมไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุมไม่ได้รับการสนองตอบจากรัฐบาล

4) กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม

ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม (behavioural processes) เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยการนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น "ผู้มีพฤติกรรม" ที่สื่อความหมายของการเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรง การเป็นผู้มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน การเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน การเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ไม่ดี การเป็นผู้มีพฤติกรรมทำผิดกฎหมาย การเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงการเสแสร้ง และการเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้มีพฤติกรรม = ผู้ชุมนุม	4.1) มีพฤติกรรมรุนแรง	เถื่อน, ป่าเถื่อน, โหวกความป่าเถื่อน, โหด, โหดร้าย, สูดโหด, เที้ยม, ดุ, สร้างความรุนแรง, พกปืน, พกออาวุธ, พกระเบิด, พกระเบิดปิงปอง, พกระเบิดขวด-ประทัด, พกมิดสัน-ระเบิดขวดระเบิดประทัด และอาวุธอื่นครบมือ
	4.2) มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน	วุ่น, พล่าน, ป่วน, ทำป่วน, ปั่นป่วน, ป่วนกรุง, ป่วนเมือง, สร้างความปั่นป่วน, คุกคาม, ตามราวี, จลาจล, ก่อจลาจล, สร้างความเดือดร้อน, สร้างความปั่นป่วน, สร้างความเกลียดชัง
	4.3) มีพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน	กร่าง, หัว, ทำซ่า
	4.4) มีพฤติกรรมที่ไม่ดี	แหง, ถ้อย, กักขะ, เลว, โคตรเลว, ระบาย, อับริย, จัญไร
	4.5) มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย	เตรียมกระจายคนป่วนทั่วกรุงเทพฯ, เดิมคนป่วนเมือง, รวมพลใหญ่ป่วนเมือง, พาเหรดป่วนกรุง,

975338140

ผู้ร่วม	ลักษณะ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
		เคลื่อนพลป่วนถนน, ปิดถนนป่วนกรุง, ปฏิบัติการถ้อย, ปฏิบัติการป่วนกรุง,ปฏิบัติการแดงถ้อย, เดินขบวนไปคุกคามสื่อไป, ขึ้นใจคนกรุง, ขยี้เสรีภาพประชาชน, ปล้นเสรีภาพประชาชน
	4.6) มีพฤติกรรมทำผิดกฎหมาย	กบฏ, ก่อกบฏ, ก่อการร้าย, อยู่เหนือกฎหมาย
	4.7) มีพฤติกรรมที่แสดงการแสวง	ดราม่าเสียใจ, ปั่นหน้าเศร้า, ตีหน้าเศร้า, ปีบหน้าตา, แสวงสร้างภาพ

ตารางที่ 66 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม
ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

4.1) มีพฤติกรรมรุนแรง

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายของการเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรงปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ เช่น “เถื่อน, ป่าเถื่อน, โหด, โหดร้าย, สุดโหด, เขี้ยม, ดุ, สร้างความรุนแรง, พกปืน, พกอาวุธ, พกระเบิด, พกระเบิดป้องกัน, พกระเบิดขวด-ประทัด, พกมีดสั้น-ระเบิดขวดระเบิดประทัด และอาวุธอื่นครบมือ” ดังตัวอย่าง

- (16) แกนนำเสื้อแดง สุดโหด ลั่งเดินแผนชั้นสุดท้าย เผาบ้าน เผาเมืองหลังมอบตัวหนีตาย (ผู้จัดการฯ, 20/5/53)
- (17) แมวเขี้ยม วิดีโอลิงก์สั่งจับหัวหน้าปฏิวัติมาแขวนคอ (ผู้จัดการฯ, 22/3/53)
- (18) เสื้อแดงบุกมททไทย โหดความป่าเถื่อน ไล่ทุบรถประจำตำแหน่งนายกฯ (ไทยโพสต์, 13/4/52)
- (19) ทหารจับ นปช. พกปืนสั้นติดเลเซอร์อย่างดี ซึ่งจยย.กลางกรุง (เดลินิวส์, 4/5/53)
- (20) ดร.เพิ่มกำลัง 3 พันนายอารักขาบ้านป่า ดร.จับ 3 การ์ดพกระเบิดป้องกัน 50 ลูก อ้างเอาไว้ป้องกันตัว แต่ดร.สงสัยอาจไปป่วนสร้างสถานการณ์ (ข่าวสด, 8/4/52)
- (21) รวบ 2 การ์ดเสื้อแดง พกมีดสั้น-ระเบิดขวดระเบิดประทัด และอาวุธอื่นครบมือ เตรียมก่อเหตุรุนแรง (ผู้จัดการฯ, 10/4/53)

ตัวอย่างข้างต้นนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่สื่อถึงอารมณ์และการกระทำรุนแรงต่าง ๆ ด้วยการใช้คำที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมรุนแรงดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “สุดโหด, เขี้ยม, โหดความป่าเถื่อน” และการใช้คำที่แสดงให้เห็นการพกพาอาวุธที่ใช้ก่อความรุนแรงในตัวอย่างที่ (4)-(6) คือ “พกปืนสั้นติดเลเซอร์อย่างดี, พกระเบิดป้องกัน 50 ลูก, พกมีดสั้น-ระเบิดขวดระเบิดประทัด และอาวุธอื่นครบมือ” ทั้งนี้ หากพิจารณาจากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า

ใช้คำแสดงพฤติกรรมผู้ชุมนุมร่วมกับการให้รายละเอียดของการกระทำโดยใช้กริยาแสดงการกระทำ เช่น “ไล่ทุบรถ” ได้สื่อให้เห็นภาพของการเป็นผู้มีพฤติกรรมที่รุนแรงชัดเจนยิ่งขึ้น

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมในลักษณะเช่นนี้ นอกจากจะส่งผลต่อการนำเสนอให้เห็นภาพในด้านลบของผู้ชุมนุมแล้ว ยังเป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มีจิตใจและการกระทำที่รุนแรง

4.2) มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน

ผลการศึกษาข้อมูลพบว่าการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ด้วยการใช้อำนาจและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวายปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายดังกล่าว เช่น “วุ่น, พล่าน, ป่วน, ทำป่วน, บั่นป่วน, ป่วนกรุง, ป่วนเมือง, สร้างความปั่นป่วน, คุกคาม, ตามราวี่, จลาจล, ก่อจลาจล, สร้างความเดือดร้อน, สร้างความปั่นป่วน, สร้างความเกลียดชัง” ดังตัวอย่าง

- (6) มือบุกพท์ยาป่วน "อาเซียน" ขวางประชุม (มติชน, 10/4/52)
- (7) มือบพล่าน รุ้รวมพลวันที่ 9 เวลา 09.00 น. ปฏิบัติการพร้อมกัน 10 จุด ป่วนกรุง ฎีก พ.ร.ก.ไม่ฉุกเฉิน คาคบูก บ้านบุคคลสำคัญ (ไทยโพสต์, 9/4/53)
- (8) “แดงถ้อย” ก่อจลาจลป่วนเมือง บุกมหาดไทยไล่ทุบรถนายกฯ สำแดงสันดานเถื่อนรุมย่าคนขับ-เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเจ็บหนัก พร้อมจับ รปภ.นายกฯสวมกุญแจมือส่งขึ้นเวทีทำเนียบฯ (ผู้จัดการฯ, 13/4/52)
- (9) จลาจลไล่ฆ่า นายกฯ นรกป่วนกรุง ก่อก่อจลาจล บุกปิดศาลอาญา-สตช.หลัง"อริสมันต์" ถูกรวบ (ไทยโพสต์, 13/4/52)
- (10) "กั๊ว" โดนรวบที่เพลินจิต เผยมือบ กระจัดกระจายชานเซ็น ก่อก่อจลาจล เมาห้างร้านราชประสงค์หลายแห่ง (ข่าวสด, 20/5/53)
- (11) เลื้อแดง ครอบโด้รัฐบาลใช้กำลังทหารสลายการชุมนุมทันควัน อีสาน-เหนือลุกฮือปิดล้อม เมาศาลากลางจังหวัด จุดไฟเผาขารถยนต์-ปะระเบิดถล่มแบงก์ สร้าง ความปั่นป่วน จนต้องสั่งปิดสถานที่ราชการ สถานศึกษา สถานบริการ ห้างร้านคลังน้ำมัน สถานีจ่ายไฟฟ้าแรงสูง (เดลินิวส์, 20/5/53)
- (12) ชาวบ้านย่านถนนเพชรบุรีฯ ต้องลุกขึ้นสู้ เหตุลั้ตัวนรก เลื้อแดง ไล่ยิง ล่า สุด ผู้ บริสุ ทธิ ตลา ตนา ง เล็ง เสียชีวิต แล้ว อย่างน้อย 1 ศพ แถมวางเพลิงตามชุมชนต่างๆ คุกคาม ชีวิต และ ทรัพย์สิน (ผู้จัดการฯ, 14/4/52)

จากตัวอย่างข้างต้น การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ปรากฏใช้ร่วมกับกริยาที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการก่อความวุ่นวาย ได้แก่ “ป่วนอาเซียน, ป่วนกรุง, สร้างความปั่นป่วน” “พล่าน” “จลาจล ก่อก่อจลาจล ก่อก่อจลาจลป่วนเมือง” และ “คุกคามชีวิตและทรัพย์สิน” ล้วนนำเสนอให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมได้เข้าไปสร้างความเดือดร้อนวุ่นวายในสถานที่ต่าง ๆ การใช้กริยาเหล่านี้ นอกจากจะนำเสนอพฤติกรรมในด้านลบของผู้ชุมนุมแล้วยังสื่อความหมาย

ในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมด้วย เนื่องจากการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมเป็นผู้ก่อความวุ่นวายสร้างความเดือดร้อนรำคาญใจให้แก่ผู้อื่นเช่นนี้ได้นำไปสู่การลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของผู้ชุมนุม ในขณะที่เดียวกันก็สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาลในการปราบปรามผู้ที่มีภาพของการเป็นผู้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายดังกล่าวด้วยเช่นกัน

4.3) มีพฤติกรรมที่แสดงความความลำพองใจในอำนาจของตน

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายของการเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ที่แสดงความความลำพองใจในอำนาจของตน เช่น “กร่าง, หัวว, ทำซ่า” ปรากฏมากที่สุดในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และไทยโพสต์ รองลงมาคือไทยรัฐ แต่ไม่ปรากฏการนำเสนอการกระทำลักษณะนี้ในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (3) แดงกร่าง! ตบหน้ารัฐ "มาร์ค" มัวแต่เล่นเกม ขาดภาวะผู้นำ-ส่อแพ้ (ผู้จัดการฯ, 7/4/53)
- (4) ทัพแดงหัวลุมารบ 11 ถอนประกันหัวใจ! (ไทยรัฐ, 15/3/53)
- (5) สห.รวบ นปช. 8 คนกลางทาง ทำซ่า บุกบ้านอภิสิทธิ์ (ไทยโพสต์, 26/4/53)
- (6) หมอเหวง ทำซ่า! อ้างทหารมีอาวุธ กลับมีอบหน้าแหก (ผู้จัดการฯ, 23/3/53)

ตัวอย่างข้างต้นนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ปรากฏใช้ร่วมกับกริยาที่แสดงพฤติกรรมด้านลบที่สื่อความหมายถึงการหลงลำพองใจในกำลังอำนาจของตนในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การใช้ “กร่าง” ในตัวอย่างที่ (1) สื่อถึงพฤติกรรมในลักษณะของการทำท่าทางวางโตด้วยถือตัวว่ามีกำลังหรืออำนาจเหนือผู้อื่น ทหารใช้ “หัวว” ในตัวอย่างที่ (2) และ “ทำซ่า” ในตัวอย่างที่ (3)-(4) สื่อความหมายในแง่ของการทำท่าทางวางโตไม่เกรงกลัวสิ่งใด จะเห็นได้ว่าการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาเหล่านี้ได้นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อถึงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของผู้ชุมนุมที่ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยเหตุที่สำคัญตนว่ามีกำลังหรืออำนาจเหนือกว่า

4.4) มีพฤติกรรมที่ไม่ดี

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดีต่างๆ เช่น “เหวง, ถ้อย, กักขฬะ, เลว, โคตรเลว, ระยำ, อับปรีย์, จัญไร” ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และผู้จัดการ ดังตัวอย่าง

- (4) แดงโคตรเลว ใช้มือบ"เด็กช่างกล (ผู้จัดการฯ, 19/5/53)
- (5) "แม้ว สุดระยำ นั่งจิบกาแฟกลั้มเค้กที่โรงแรมหรูในมอนเตเนโกร ดูเลือดสาวกขโลมแผ่นดิน (ไทยโพสต์,)
- (6) "ไอ้ตุ่ กบฏตัวพ่อ สุดจัญไร ดึงเบื่องสูงหยุดสงครามกลางเมือง อ้างขอเจรจา ตั้งแง่ให้ยูเอ็นเข้ามาเป็นคนกลาง (ผู้จัดการฯ, 17/5/53)
- (7) คนไทยทั่วประเทศจำชื่อมันเอาไว้ "ไอ้กั๊ว" สุดถ้อย นำแดงบุกสภาเขตพระราชฐาน (ผู้จัดการฯ, 8/4/53)
- (8) เสื้อแดงกักขฬะ ฉีรดป้ายกระทรวงการต่างประเทศระหว่างไปคลัง (ไทยโพสต์, 3/4/52)

- (9) แกนนำแดงแหงทั้งก๊วน อ้างไม่ไข่มติแกนนำ เป็นฝีมือ "พ่าย่อยยัพ" คนเดียว แต่ย้อนเหตุการณ์หลักฐานทบทไ้ "ตุ๊ดตุ้" บงการลั้งคั้นแหลก (ไทยโพสต์, 1/5/53)

ตัวอย่างเหล่านี้แสดงบทบาทผู้ชุมนุมที่สื่อถึงการมีพฤติกรรมในด้านลบต่าง ๆ ได้แก่ “โคตรเลว, สุตระยา, สุตจัญไร” ในตัวอย่างที่ (1)-(3) สื่อถึงพฤติกรรมของการเป็นคนไม่ดีอย่างยิ่ง “สุดถ่อย” และ “กักขพะ” ในตัวอย่างที่ (4)-(5) สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมหยาบคาย รวมทั้ง “แหง” ในตัวอย่างที่ (6) มาจากชื่อของ “นพ.แหง ไตรจิการ” มีความหมายใหม่ในเชิงประเมินค่าที่สื่อถึงพฤติกรรมเลอะเลือนพุดจาไม่รู้เรื่อง

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างเหล่านี้จะเห็นได้ว่าการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดีต่าง ๆ ล้วนนำเสนอพฤติกรรมที่เป็นการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

4.5) มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ด้วยคำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายถึงพฤติกรรมแสดงการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย เช่น “เตรียมกระจายคนป่วนทั่วกรุงเทพฯ, เต็มคนป่วนเมือง, รวมพลใหญ่ป่วนเมือง, พาเหรดป่วนกรุง, เคลื่อนพลป่วนถนน, ปิดถนนป่วนกรุง, ปฏิบัติการถ่อย, ปฏิบัติการป่วนกรุง, ปฏิบัติการแดงถ่อย, เดินขบวนไปคุกคามสื่อไป” ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) เสื้อแดง นัคดีเตย์ 14 มี.ค. ชุมนุสงบกดคั้นรัฐบาลไม่ยุบไม่ออก เตรียมกระจายคนป่วนทั่วกรุงเทพฯ (เดลินิวส์, 12/3/53)
- (2) "แดงไพร่" ประกาศขับไล่พร้อมไม่เผาผี "เสธ.แดง-สุรชัย" ลั่นแยกเดินคนละทาง เตรียมเคลื่อนพลป่วนถนน ทั่วททม. 20 มี.ค. (ผู้จัดการ, 18/3/53)
- (3) "ไพร่แดง" ไม่แคร์วันหยุดคนกรุง พาเหรดป่วนกรุงยาวเหยียด (ไทยโพสต์, 20/3/53)
- (4) ปฏิบัติการถ่อย! เสื้อแดงเดินขบวนไปคุกคามสื่อไป นักข่าวทีวีโดนถ้วนหน้า ทั้งถูกล้อมกรอบ ขวางขบวนน้ำใส่ ถ่มน้ำลาย ต่ำหยาบคาย ปล่อยลมรถ (ไทยโพสต์, 9/4/52)
- (5) "แดงไพร่" ปฏิบัติการป่วนกรุงวันนี้ ทั้งฝั่งกรุงเทพฯ-ธนบุรี (ผู้จัดการ, 20/3/53)

จากตัวอย่าง จะเห็นการนำเสนอพฤติกรรมการชุมนุมประท้วงที่สื่อถึงการสร้างความเดือดร้อนวุ่นวายต่าง ๆ ดังจะเห็นได้จาก “เตรียมกระจายคนป่วนทั่วกรุงเทพฯ” และ “เตรียมเคลื่อนพลป่วนถนนเตรียมกระจายคนป่วนทั่วกรุงเทพฯ” ในตัวอย่างที่ (1)-(2) ที่สื่อพฤติกรรมในแง่ลบว่าเป็นการเตรียมการชุมนุมเพื่อสร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย หรือการแสดงพฤติกรรมการเดินขบวนชุมนุมประท้วงในตัวอย่างที่ (3)-(4) คือ “พาเหรดป่วนกรุงยาวเหยียด” และ “เดินขบวนไปคุกคามสื่อไป” ที่สื่อถึงพฤติกรรมการเดินขบวนของผู้ชุมนุมให้เห็นว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างความเดือดร้อนแก่คนกรุงและสื่อมวลชนที่อยู่ในบริเวณที่ผู้ชุมนุมผ่านไป เช่นเดียวกับการแสดงพฤติกรรมการชุมนุมในภาพรวมของ

กลุ่มผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (4)-(5) คือ “ปฏิบัติการถ้อย” และ “ปฏิบัติการป่วนกรุง” สื่อให้เห็นว่า กิจกรรมการชุมนุมที่กำลังดำเนินอยู่หรือกำลังจะเกิดขึ้นมีลักษณะของการสร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย ต่อผู้คนในสังคม

หากพิจารณาจากตัวอย่างเหล่านี้จะเห็นว่ามีการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาที่นำเสนอ พฤติกรรมที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นถึงกิจกรรมการชุมนุมประท้วง ต่อต้านรัฐบาลของฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน

4.6) มีพฤติกรรมที่แสดงการเสแสร้ง

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยา แสดงกระบวนการที่สื่อความหมายถึงพฤติกรรมที่แสดงการเสแสร้งแก่งัดทำ เช่น “*ดราม่าเสียใจ, ปั่นหน้าเศร้า, ตีหน้าเศร้า, ปีนน้ำตา*” ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ ดังตัวอย่าง

- (1) *น.ช.แม้ว* หลานไม่เลิก เดินสายแก้ตัวสื่อต่างชาติเป็นระวิง พุดหน้าตาเฉยไม่ได้ปลุกปั่นกลุ่มนรกป่วนกรุงก่อ จลาจล แคะให้กำลังใจ สันดานเดิมไม่เปลี่ยนแปลง *ปั่นหน้าเศร้า* ไขว่ภาพผู้ชุมนุมถูกทหารยิงตาย พร้อมยั่วอุกยง เข้าหัวใจ (ไทยโพสต์, 15/4/52)
- (2) “*นักโทษ*” สวมเสื้อแดง *ตีหน้าเศร้า* เล่าเรื่องตัว โธ! คำรามลั่นเอาประชาธิปไตยคืนมา “ผมพร้อมกลับมา” ปลุกมือบทุบหม้อข้าวหม้อแกงออกมารบ อ้างสถาบันพระมหากษัตริย์ต้องอยู่คู่คนไทย (ไทยโพสต์, 29/3/52)
- (3) “*ทักษิณ*” *ดราม่าเสียใจ-สตุติวีรชน* บนกองเลือด จินายกา ยุบสภา (ไทยโพสต์, 12/4/53)
- (4) “*ไอ้เต๋น*” *ปีนน้ำตา* อ้าง“มาร์ค”ไม่เจรจา “*กอร์ปศักดิ์*” จวกไอ้เต๋นกลับกลอกไม่จริงใจยุติชุมนุม เผยเจรจาไม่คืบ เพราะแม้ว (ผู้จัดการ, 18/5/53)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าไทยโพสต์และผู้จัดการนำเสนอบทบาทของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้มี พฤติกรรมเสแสร้งด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการแสวงหาหรือไม่จริงใจ ได้แก่ “*ปั่นหน้าเศร้า*” และ “*ตีหน้าเศร้า*” ในตัวอย่างที่ (1)-(2) นำเสนอพฤติกรรมของ “*น.ช.แม้ว*” และ “*นักโทษ*” หรืออดีตนายกา ทักษิณ ที่แสดงสีหน้าเศร้าว่าเป็นการแสวงหาหน้าเศร้าหรือแสวงหาเป็น เสียใจ เช่นเดียวกับ “*ดราม่าเสียใจ*” และ “*ปีนน้ำตา*” ในตัวอย่างที่ (2) และ(3) ที่สื่อให้ว่าการแสดง ความเสียใจของอดีตนายกา และการร้องไห้ของนายฉัตรชัย ไสยเกื้อ เป็นการแสวงหาเป็นเสียใจและ การแสวงหาให้ การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในตัวอย่างล้วนนำเสนอให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมมี พฤติกรรมที่แสดงการเสแสร้งแก่งัดทำและไม่จริงใจ

4.7) มีพฤติกรรมทำผิดกฎหมาย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยา แสดงกระบวนการที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมทำผิดกฎหมาย เช่น “*กบฏ, ก่อกบฏ, ก่อการร้าย, อยู่เหนือกฎหมาย*” ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ ดังตัวอย่าง

- (1) แซ่เย็นเพิ่มเพ็ญ-จิ๋ว-ตุ๋นก่อการร้าย (ไทยโพสต์,)
- (2) แดงก่อการร้ายเต็มขั้น เต็มขั้น บิดเบียนทหารฆ่าประชาชน. (ผู้จัดการฯ, 18/5/53)
- (3) "จิ๋ว-เสธ-แดง" สุมหัวกบฏ ซี้เข้าไปไกลถึงขั้น"ตั้งรัฐใหม่" (ผู้จัดการฯ, 26/4/53)
- (4) "กลุ่มเสื้อแดงพทฯ" อยู่เหนือกฎหมาย นำคนถ้อยปิดล้อมโรงพักบีบบังคับปล่อยตัวผู้ต้องหา (ผู้จัดการฯ, 9/4/52)

การใช้กลุ่มคำกริยา “ก่อการร้าย” “ก่อการร้ายเต็มขั้น” “สุมหัวกบฏ” และ “อยู่เหนือกฎหมาย” ที่ปรากฏในตัวอย่าง นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมทำผิดกฎหมายในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การสื่อถึงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติบ้านเมือง คือ “ก่อการร้าย” และ “ก่อการร้ายเต็มขั้น” ในตัวอย่างที่ (1)-(2) และการสื่อถึงพฤติกรรมการร่วมกันวางแผนการล้มล้างอำนาจรัฐหรือล้มล้างการปกครอง คือ “สุมหัวกบฏ” ในตัวอย่างที่ (3) รวมทั้งการสื่อถึงพฤติกรรมไม่เกรงกลัวกฎหมาย คือ “อยู่เหนือกฎหมาย” ในตัวอย่างที่ (4) การนำเสนอพฤติกรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำผิดกฎหมายเช่นนี้ถือเป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

5) กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ

จากการศึกษาข้อมูลพบว่ามีการใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ (relational processes) นำเสนอภาพที่ลดทอนชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยการใช้กระบวนการระบุสิ่งที่เป็นเพื่อนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่ถูกระบุ” ที่สื่อความหมายของผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง และผู้ทำผิดกฎหมาย ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้ที่ถูกระบุ =ผู้ชุมนุม	5.1) เป็นผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง	เป็นนักรบอิสระ, ไม่มีความเป็นคน
	5.2) เป็นผู้ทำผิดกฎหมาย	เป็นผู้ต้องหาก่อการร้ายที่ถูกออกหมายจับ, เป็นนักโทษคดีอาญาที่ศาลออกหมายจับ

ตารางที่ 67 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

5.1) ผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ถูกระบุด้วยการระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง ได้แก่ “เป็นนักรบอิสระ” และ “ไม่มีความเป็นคน” จากข้อมูลที่ศึกษาว่าปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) แกนนำ นปช. พอรูข่าวร้ายรัฐบาลปิดไมตรี รีบ ปรับกลยุทธ์สู้ทันควันสั่งถอดเสื้อแดง-วางดินตบ เปลี่ยนเป็นนักรบอิสระ จัดทัพ จยย.นับหมื่นคันสู้แบบถวายเป็นหัว หากเลือดตกที่ราชประสงค์ยิ่งกว่ากรุงแตก (เดลินิวส์, 25/4/53)

- (2) เสียงประณามจากข่าวสารทิศ เลือดแดงไม่มีความเป็นคน พฤติกรรมโหดร้ายกว่าภาวะสงคราม ละเมิดหลักสากลคันโรงพยาบาล ไร่จิตสำนึก (ไทยโพสต์, 1/5/53)

จากตัวอย่างที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ การใช้กริยาแสดงสภาพด้วยการระบุว่าเป็น “เป็นนักรบอิสระ” สื่อถึงผู้ชุมนุมที่ถูกแกนนำสั่งให้ถอดเสื้อแดงและวางสัญลักษณ์ของการชุมนุมลงในตัวอย่างที่ (1) นำเสนอภาพของผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ต่อสู้หรือปะทะกับฝ่ายรัฐบาลโดยตรง ส่วนการระบุถึงผู้ชุมนุม “เลือดแดง” ในตัวอย่างที่ (2) ว่า “ไม่มีความเป็นคน” ที่ปรากฏร่วมกับคำแสดงพฤติกรรมในด้านลบต่างๆ คือ “พฤติกรรมโหดร้ายกว่าภาวะสงคราม ละเมิดหลักสากลคันโรงพยาบาล ไร่จิตสำนึก” ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเสื้อแดงที่ถูกระบุได้กระทำการที่รุนแรงต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าการนำเสนอผู้ชุมนุมด้วยกระบวนการแสดงสภาพดังที่ปรากฏในตัวอย่าง ล้วนสื่อถึงผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำการที่รุนแรงมิใช่ประชาชนคนธรรมดาผู้มาชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลทั่วไป

5.2) ผู้ทำผิดกฎหมาย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกระบุในกระบวนการเกี่ยวกับสภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำผิดกฎหมายที่ถูกออกหมายจับ ได้แก่ “เป็นผู้ต้องหาก่อการร้ายที่ถูกออกหมายจับ” และ “เป็นนักโทษคดีอาญาที่ศาลออกหมายจับ” การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมในลักษณะนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์มติชนและผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

- (5) กลุ่มเสื้อแดงยังได้ถล่มแยกศาลาแดงเจ็บ 3 ราย 'ดีเอสไอ'ส่งกำลังคุ้มกันที่โรงพยาบาล เหตุเป็นผู้ต้องหาก่อการร้ายที่ถูกออกหมายจับ (มติชน, 14/5/53)
- (6) เดือน"กษิต"อย่ายื้อเวลาถอนพาสปอร์ต ชี้ "กษิต ภิรมย์" ลั่นอาสาล่า "แม้ว" กลับมารับโทษทัณฑ์แต่กลับยื้อเวลาเพิกถอนพาสปอร์ตเล่มสีน้ำตาลของ "นช." มากกว่า 4 เดือนแล้ว ทั้งที่มีอำนาจสั่งเพิกถอนทันทีเพราะ เข้าเงื่อนไขเป็นนักโทษคดีอาญาที่ศาลออกหมายจับ (ผู้จัดการฯ, 31/3/52)

จะเห็นได้ว่าการนำเสนอผู้ชุมนุมให้มีบทบาทเป็นสิ่งที่ถูกระบุในตัวอย่างที่ (1) เป็นการระบุให้เห็นว่า “กลุ่มเสื้อแดง” ที่บาดเจ็บอยู่ในโรงพยาบาล ถูกระบุเป็น “ผู้ต้องหาก่อการร้ายที่ถูกออกหมายจับ” แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมที่ระบุถึงเป็น “ผู้ต้องหา” ซึ่งมีภาพของการเป็นผู้กระทำผิดกฎหมายที่ทางการต้องการตัวมาดำเนินคดี เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (2) เป็นการระบุให้เห็นว่า “แม้ว” หรือ “นช” ซึ่งหมายถึงนายทักษิณ ชินวัตร เป็น “นักโทษคดีอาญาที่ศาลออกหมายจับ” สื่อให้เห็นว่าเป็นผู้กระทำผิดกฎหมายที่ทางการต้องการตัวมาดำเนินคดีเช่นเดียวกัน การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์มติชนและผู้จัดการฯ เช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งถูกนำเสนอด้วยการสื่อให้เห็นว่าเป็นผู้กระทำผิดกฎหมาย

6) กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ (existential processes) ที่ชี้ให้เห็นถึงการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยมีผู้ร่วมเหตุการณ์ คือ สิ่งที่ปรากฏ (existent) ที่พบในตัวบทที่ศึกษา ได้แก่ การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีผู้ทำผิดกฎหมายเป็นผู้ชุมนุม” “มีการก่อความวุ่นวายโดยผู้ชุมนุม” “มีการก่อความเดือดร้อนโดยผู้ชุมนุม” “มีการทำร้ายผู้อื่นโดยผู้ชุมนุม” และ “มีผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุม” ในลักษณะต่าง ๆ ดังตารางต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
สิ่งที่ปรากฏ =มีการก่อความวุ่นวายโดยผู้ชุมนุม	6.1) มีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ	มีเหตุปะทะต่อเนื่องทั้งวัน, เกิดเหตุปะทะหลายจุดทั่วกรุง, เกิดปะทะกัน, เกิดเหตุปะทะที่คอกวัว, เกิดปะทะรุนแรงหลายระลอก, เกิดปะทะยิงกันสนั่น, เกิดเหตุปะทะเดือด, เกิดเหตุปะทะระหว่างทหารกับผู้ชุมนุม, เกิดความเสียหายอย่างหนัก, เกิดเหตุวุ่นวาย ทั้งการขว้างระเบิด ยิงพลุ เผาขบวนรถยนต์ในพื้นที่อื่นๆ อีกหลายจุด
สิ่งที่ปรากฏ =มีผู้ทำผิดกฎหมายเป็นผู้ชุมนุม	6.2) มีการกระทำหรือมีสิ่งแสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย	พบระเบิดเคลื่อน, พบมีอาวุธคร่าชีวิตเพียง, พบระเบิดเอ็ม 79 รวม 63 นัด, พบอาวุธเพียง-กระดิ่งระเบิดที่ใช้งานแล้ว 3 ชิ้น, พบฮาร์ดคอร์เสื้อแดงจ้องบีมกลางวงชุมนุม, พบทั้งหมดก "ไอ้โม่ง" และสารระเบิด, พบอาวุธปืนทาว์ของทหารที่หายจากเหตุปะทะ, เจอของกลางสลักระเบิด กระสุนปืน, เจอทั้งปืน-บีม-ระเบิดเพลิง, เจอกระสุนปืน-กระดิ่งบีม, เจอทั้งปืน-บีม-ระเบิดเพลิง, เจอกระสุนเพียง, (เปิดโครงการกบฏอปริย์...เปิดแผนผังอปริย์) มีทั้ง "แม้ว-แกนนำ นปช.-เพื่อไทย", พบก่อการร้ายแฝงมวลชนเสื้อแดง 200 คน
สิ่งที่ปรากฏ =มีการก่อความเดือดร้อนโดยผู้ชุมนุม	6.3) มีการทำลายสิ่งของหรือสถานที่	(เหตุปะทะ-บีม-เผา)ยังมีต่อเนื่อง, เกิดจลาจล เผาไม่เหลือทั้งศาลากลาง สถานีโทรทัศน์เอ็นบีที ธนาคารกรุงเทพ
สิ่งที่ปรากฏ =มีการทำร้ายผู้อื่นโดยผู้ชุมนุม	6.4) มีการทำร้ายหรือมีอาวุธที่ใช้ทำร้ายผู้อื่น	มีคนตายคนเจ็บสังเว
สิ่งที่ปรากฏ =มีผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุม	6.5) มีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม	เจอทั้งคนเชียร์และคนด่า

ตารางที่ 68 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

6.1) แสดงให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ

การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่า “มีการก่อความวุ่นวายโดยผู้ชุมนุม” เป็นการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อถึงการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ เช่น “มีเหตุปะทะต่อเนื่องทั้งวัน, เกิดเหตุปะทะหลายจุดทั่วกรุง, เกิดปะทะกัน, เกิดเหตุปะทะที่คอกวัว, เกิดปะทะรุนแรงหลายระลอก, เกิดปะทะยิงกันสนั่น, เกิดเหตุปะทะเดือด, เกิดเหตุปะทะระหว่างทหารกับผู้ชุมนุม, เกิดความเสียหายอย่างหนัก, เกิดเหตุวุ่นวาย ทั้งการขว้างระเบิด ยิงพลุ เผาขบวนรถในพื้นที่ยื่นๆ อีกหลายจุด” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (6) ทหารนำร้อยลุยรั้วเอ็ม-16 สลายมือบเสื้อแดงที่ปิดถนนบริเวณสามเหลี่ยมดินแดงช่วงเข้ามิด ก่อนจะมีเหตุปะทะต่อเนื่องทั้งวัน (ข่าวสด, 14/4/52)
- (7) แดงราชประสงค์เครียดข่าวสลายมือบ เกิดปะทะกับตำรวจที่ส่งกำลังมาประลองหยั่งเชิงหาทางบุกจับแกนนำตามคำสั่ง (ไทยรัฐ, 10/4/53)
- (8) มือบเสื้อแดงเผาขบวนรถป่วนกรุงยึดรถบรรทุกแก๊สไปจอดหน้ากระทรวงการต่างประเทศ แพลตตินแดงและหน้าคิงส์เพาเวอร์ชอยรายน้ำ หวังก่อวินาศกรรมด้วยการปล่อยแก๊สจุดไฟระเบิดเผาเมือง รวมทั้งยึดรถเมล์ของขสมก.หลายคันไปเผาทำลาย พังแบงก์เผาตู้เอทีเอ็มจนชาวบ้านทนไม่ไหวฮือเข้าขับไล่จนเกิดปะทะกัน (เดลินิวส์, 14/4/52)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ ทั้งการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับรัฐบาล และการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับประชาชนทั่วไป ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) และ (2) ได้แก่ “มีเหตุปะทะต่อเนื่องทั้งวัน” และ “เกิดปะทะกับตำรวจ” นำเสนอให้เห็นว่ามีการปะทะหรือกระทบกระทั่งกันระหว่างผู้ชุมนุม นปช. กับรัฐบาลทั้งทหารและตำรวจ ในขณะที่กลุ่มคำกริยา “เกิดปะทะกัน” ในตัวอย่างที่ (3) นำเสนอว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับประชาชนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงสถานที่เกิดเหตุ

การใช้กระบวนการที่ชี้ให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ ทั้งรัฐบาลและประชาชนทั่วไปเช่นนี้ได้นำเสนอภาพที่เป็นการลดทอนความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนและสร้างความวุ่นวายต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นมา

6.2) แสดงให้เห็นว่ามีการกระทำหรือมีสิ่งๆ ที่แสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย

การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่นำเสนอให้เห็นว่า “มีผู้ทำผิดกฎหมายเป็นผู้ชุมนุม” เป็นการใช้กลุ่มกริยาที่สื่อว่ามีการกระทำที่ผิดกฎหมายของผู้ชุมนุมหรือมีสิ่งๆ ที่แสดงว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย เช่น “พบระเบิดเคลื่อน, พบมีอาวุธคร่าชีวิตเพียบ, พบระเบิดเอ็ม 79 รวม 63 นัด, พบอาวุธเพียบ-กระต๋องระเบิดที่ใช้งานแล้ว 3 ชิ้น, พบฮาร์ดคอร์เสื้อแดงจ้องบีมกลางวงชุมนุม, พบทั้งหมด "ไอ้โม่" และสารระเบิด, พบอาวุธปืนทาวอร์ของทหารที่หายจากเหตุปะทะ, เจอของกลาง

สลักระเบิด กระสุนปืน, เจออาย์ด็อกซ์อ้อหา, เจอทั้งปืน-บีม-ระเบิดเพลิง, เจอกระสุนปืน-กระต๋องบีม, เจอทั้งปืน-บีม-ระเบิดเพลิง, เจอกระสุนเทียบ, (เปิดโครงข่ายกบฏอัปรีย์...เปิดแผนผังอัปรีย์) มีทั้ง "แก้ว-แกนนำ นปช.-เพื่อไทย", พบก่อการร้ายแฝงมวลชนเสื้อแดง 200 คน” ผลการศึกษาพบการใช้ กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ ขาวสด มติชน และเดลินิวส์ ดังนี้

- (8) ผงะ! จับ จยย.ตำรวจมะเขือเทศเมืองปทุม พบระเบิดเอ็ม 79 รวม 63 นัด (ไทยโพสต์, 29/4/53)
- (9) พบปืนทาว์ดกอยู่เสธ.คนดัง แกนนำฮาร์ดคอร์ (ผู้จัดการฯ, 24/4/53)
- (10) ดีเอสไอบุกค้นห้องพักแรมโบ้ที่ลาดพร้าว เจอของกลางสลักระเบิด กระสุนปืน แรมไปสวนทันควันโดนป้ายสียัดอาวุธให้ มาร์คเดินสายให้สัมภาษณ์สื่อต่างประเทศ (ขาวสด, 2/5/53)
- (11) ดีเอสไออ้าง"เมธี"สารภาพ ร่วม"ยิงทหาร" พบสารบีม-หมวกไอ้โม่งในรถ (มติชน, 24/4/53)
- (12) "นายกฯ มาร์ค" จัดคำสั่งห้าม 13 นิตยบุคคล 93 บุคคล ทำธุรกรรมการเงินใด ๆ ทั้งสิ้น หวังตัดท่อน้ำเลี้ยงมือบแดงหลังไม่เลิกชุมนุม "ทักษิณ" และญาติพร้อมคนใกล้ชิดโดนยกกระเป๋ พบพิรุทธอนเงินสดออกไปแล้วกว่าหมื่นล้านบาท (เดลินิวส์, 17/5/53)

การชี้ให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(4) คือ “พบระเบิดเอ็ม 79 รวม 63 นัด” “พบปืนทาว์ด” “เจอของกลางสลักระเบิด กระสุนปืน” และ “พบสารบีม-หมวกไอ้โม่งในรถ” ได้ระบุให้เห็นว่ามีอาวุธและสิ่งผิดกฎหมายอยู่ในครอบครองของฝ่ายผู้ชุมนุม ส่วนกลุ่มคำกริยา “พบพิรุทธอนเงินสดออกไปแล้วกว่าหมื่นล้านบาท” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (5) ได้สื่อให้เห็นว่ามีการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมที่น่าสงสัยและอาจเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายเกิดขึ้น กระบวนการที่ปรากฏในตัวอย่างเหล่านี้เป็นการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเนื่องจากมีการกระทำหรือมีสิ่งแสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย

6.3) แสดงให้เห็นว่ามีการทำลายสิ่งของหรือสถานที่

การนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมที่สื่อให้เห็นถึงสิ่งที่ปรากฏคือ “มีการสร้างความเดือดร้อนโดยผู้ชุมนุม” เป็นการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำลายสิ่งของหรือสถานที่ต่าง ๆ เช่น “เกิดจลาจล เผาไม่เหลือทั้งศาลากลาง สถานีโทรทัศน์เอ็นบีที ธนาคารกรุงเทพ, (เหตุปะทะ-บีม-เผา)ยังมีต่อเนื่อง” พบในหนังสือพิมพ์ขาวสดและมติชน ดังตัวอย่าง

- (1) เสื้อแดงแค้นที่ทหารใช้อาวุธลุยแกนนำราชประสงค์ จนต้องประกาศยุติการชุมนุมฮือเผาศาลากลางจังหวัดวอดที่ขอนแก่นเกิดจลาจล เผาไม่เหลือทั้งศาลากลาง สถานีโทรทัศน์เอ็นบีที ธนาคารกรุงเทพ (ขาวสด, 20/5/53)
- (2) เหตุปะทะ-บีม-เผายังมีต่อเนื่อง ไฟไหม้แบงก์นครหลวงไทย ราชปรารภ (มติชน, 19/5/53)

การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “เกิดจลาจล เฆมาไม่เหลือทั้งศาลากลาง สถานีโทรทัศน์เอ็นบีที ธนาคารกรุงเทพ” และ “เหตุปะทะ-บีม-เผายังมีต่อเนื่อง” ได้นำเสนอให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้ชุมนุมว่ามีการก่อจลาจลด้วยการเผาทำลายทรัพย์สินและวางเพลิง สถานที่ต่าง ๆ การใช้กระบวนการที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีได้ออกมาชุมนุมอย่างสงบหากแต่เป็นผู้ก่อความเดือดร้อนในลักษณะเช่นนี้จึงเป็นการนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม

6.4) แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายหรือมีอาวุธที่ใช้ทำร้ายผู้อื่น

การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่สื่อให้เห็นว่า “มีการทำร้ายผู้อื่นโดยผู้ชุมนุม” เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบ เป็นการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมทำร้ายผู้อื่น ทั้งการคุกคามและการทำร้ายร่างกาย เช่น “เจอขู่ล้วงละเมิดทางเพศ, เจอทุบกระຈกแตก, เจอสกรัมเลือดอาบ” หรือการใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่ามีผู้ได้รับบาดเจ็บเกิดขึ้น เช่น “มีคนตายคนเจ็บสังเวย, มีนักข่าวเจอลูกหลง, มีประชาชนทั่วไป..เจอลูกหลง” พบในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ดังนี้

(5) มวลชนคนเสื้อแดงนอกราชประสงค์ไม่พอใจ บีมใส่เวทีแกนนำหวัดเจ็บ จุดไฟเผาห้างเซ็นทรัลเวิลด์

สยามสแควร์ ช่อง 3 แยกหลายแห่งรวมทั่วกรุงเทพฯ 27 จุด มีคนตายคนเจ็บสังเวย (เดลินิวส์, 20/5/53)

การใช้กลุ่มคำกริยา “มีคนตายคนเจ็บสังเวย” ในตัวอย่างได้นำเสนอให้เห็นว่าการใช้ความรุนแรงของผู้ชุมนุมด้วยการเผาทำลายสถานที่ต่าง ๆ จนเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่ามีการก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นโดยผู้ชุมนุมเช่นนี้จึงเป็นการนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากได้ชี้ให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นมิได้เป็นไปอย่างสงบเรียบร้อยหากแต่มีการใช้ความรุนแรงและมีผู้ได้รับความเดือดร้อนจากเหตุการณ์ดังกล่าว

6.5) แสดงให้เห็นว่ามีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม

การใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุม” เป็นการใช้กลุ่มคำที่แสดงให้เห็นว่ามีประชาชนส่วนหนึ่งไม่สนับสนุนการชุมนุม ได้แก่ “เจอทั้งคนเชียร์และคนด่า” พบในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ดังตัวอย่าง

(4) “จุดพร”นำหัวขบวนไปด้วยตัวเอง เจอทั้งคนเชียร์และคนด่าที่ท่ารถติด ใช้เวลากว่า 8 ชั่วโมง ระยะทางกว่า 58 ก.ม. เผยเสียงผ่านร.พ.ศิริราช หนัมือที่ 3 สวมรอยป่วน (ข่าวสด, 21/3/53)

จากตัวอย่างข้างต้น การใช้กลุ่มคำกริยา “เจอทั้งคนเชียร์และคนด่าที่ท่ารถติด” ในตัวอย่างที่ (1) ได้นำเสนอให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการชุมนุมให้เห็นว่ามีทั้งประชาชนที่สนับสนุนคือ “คนเชียร์” และไม่สนับสนุนการชุมนุมคือ “คนด่า” การใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏด้วยการ

ระบุให้เห็นว่ามีประชาชนหรือผู้คนในสังคมส่วนหนึ่งไม่พอใจการเดินทางที่เป็นการเดินขบวนประท้วงที่เป็นเหตุให้รถติด
ดั่งที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้นได้สื่อความหมายในการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากได้
ชี้ให้เห็นว่ามีประชาชนส่วนหนึ่งไม่สนับสนุนการชุมนุมในครั้งนี้

4.2.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ

จากการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาด้วยการใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพ
ตัวแทนผู้ชุมนุมประท้วงทางการเมืองจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553
พบว่าการใช้ชนิดกระบวนการที่ปรากฏอย่างหลากหลายในพาดหัวข่าวและวรรคนำของหนังสือพิมพ์
แต่ละฉบับ ได้นำเสนอภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม ภาพตัวแทนที่ลดทอน
ความชอบธรรมของผู้ชุมนุม และภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุม ดังต่อไปนี้

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม
<p>1) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แสดงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรมและกลุ่มคนที่ไม่ชอบธรรม (2) แสดงการเป็นเป้าหมายที่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน (3) การพูดตอบโต้ฝ่ายอีกฝ่ายที่กระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม (4) แสดงการพูดให้ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นทางการ (5) แสดงการพูดแสดงความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย (6) แสดงการพูดต่อว่าอีกฝ่ายที่กระทำไม่ดี (7) แสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่าย (8) แสดงความรู้สึกรังเกียจที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ (9) มีพฤติกรรมที่แสดงความสุขความดีใจ (10) มีพฤติกรรมที่แสดงความซาบซึ้งตันใจที่มีผู้สนับสนุน (11) มีการสนับสนุนจากประชาชน
<p>2) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มอื่น</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แสดงการเป็นเป้าหมายของการปราบปรามอย่างรุนแรงจากรัฐบาล (2) แสดงการเป็นเป้าหมายของการทำร้ายหรือลอบทำร้าย (3) แสดงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย (4) แสดงการถูกปราบปรามอย่างรุนแรงจากฝ่ายรัฐบาล (5) แสดงความรู้สึกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย (6) แสดงความรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจที่ถูกกระทำ (7) แสดงความรู้สึกความเสียใจที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม (8) มีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต (9) มีพฤติกรรมที่แสดงความเสียใจจากการสูญเสียของผู้ชุมนุม (10) มีคุณสมบัติที่แสดงการเป็นผู้ถูกกระทำ (11) มีการทำร้ายผู้ชุมนุม (12) มีการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของผู้ชุมนุม (13) มีการไว้อาลัยให้ผู้ชุมนุมที่เสียชีวิต
<p>3) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แสดงการให้ความช่วยเหลือ (2) มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมอย่างสันติ

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม
<p>4) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล</p> <p>(1) มีพฤติกรรมที่แสดงการเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก</p> <p>(2) มีคุณสมบัติที่แสดงการเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมาก</p>

ตารางที่ 69 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อ
ผ่านการใช้นิตกระบวนกร

4.2.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการใช้ชนิตกระบวนกรด้วยการนำเสนอ
บทบาทผู้มีส่วนร่วมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแง่มุมที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

1) ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ ได้แก่

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการชุมนุม
เพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม เช่น “ล้มระบอบอำมาตย์, ระดมพลแดงทั้งแผ่นดินโค่นรัฐอำมาตย์”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการ
สนับสนุนจากประชาชน เช่น “ต้อนรับ, หนุน, เชียร์, ให้กำลังใจ, แห่มาให้กำลังใจ”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่สื่อความหมายถึงการพูดตอบโต้ฝ่ายอีกฝ่ายที่
กระทำการที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม เช่น “โต้, สวน, สวนกลับ, ฉะ, ชัด, อัด, อัดยับ, จวก”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดให้ข้อมูลที่มีลักษณะ
เป็นทางการ เช่น “ประกาศ, แถลง, แถลงการณ์, ปราศรัย, ถก, เจรจา, ทหารือ, ประชุม”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการพูดแสดงความไม่พอใจ
การกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย เช่น “โวย”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดต่อว่าอีกฝ่ายที่
กระทำไม่ดี เช่น “ประณาม, เหน็บ, แซะ, ดักคอ”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของ
อีกฝ่าย เช่น “แฉ, ปูด”

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความ
ยินดีที่มีผู้กระทำการในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ เช่น “ดีใจ, พอใจ, ปลื้ม, ปลื้มใจ”

(9) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อให้เห็นความสุข
ความดีใจเนื่องจากเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นไปตามที่ผู้ชุมนุมต้องการ เช่น “เฮ, เฮลั่น, เขย่าหัวใจ-ตื่นตบดัง
กระหึ่ม”

(10) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อให้เห็นความ
ซาบซึ้งตื่นตันใจที่มีผู้สนับสนุน เช่น “น้ำตาซึม, หลั่งน้ำตา”

975338140

(11) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการสนับสนุนจากประชาชน เช่น “พบตัวเลขผู้ชุมนุมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ, มีผู้ชุมนุมออกมามากเกินคาด, มีจยย.กว่าหมื่นคันนำขบวน และมีมือจากจุดต่างๆ ททยอยมาสมทบตลอดเส้นทาง”

2) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มอื่น ได้แก่

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการถูกรับประหารอย่างรุนแรงจากรัฐบาล เช่น “ไล่ยิง, ยิงปะทะ, ไล่ยิงปะทะ, ยิงแก๊สน้ำตา, ยิงแก๊สน้ำตาฉีดน้ำสกัดกั้น, ยิงแก๊สน้ำตาไล่, ฉีดแก๊สน้ำตา กระสุนยางยิงสู้, โยนแก๊สน้ำตาจาก ฮ.ไล่, ใช้อ.ยิงแก๊สน้ำตาเข้าไล่”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการทำร้ายหรือลอบทำร้าย เช่น “ยิง, ดับ, เก็บ, ยิงหัว, ยิงจ่อหัว, ยิงเข้าหัว, เต็ดหัว, ประกบยิง, ชุมนยิง, ชุมนสังหารเด็ดหัว, ชัดเอ็ม79”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในโปรแกรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย เช่น “ถูกยิง, ถูกยิงที่หัว, ถูกยิงหัว, เจอยิงหัว, โดนยิงเข้าหัว อากาศสาหัส, ถูกยิงจ่อหัวเฉียดตาย, ถูกยิงทะลุกล้ามเนื้อ, ถูกยิงนอนไม่ได้สติ, ถูกยิงหน้าอก, ถูกลอบยิง, ถูกกระสุนปลิดชีพ, ถูกกระสุนปืนพุ่งเข้าจุดสำคัญ "หัว-อก" ปลิดชีพทันที, ถูกคนเสื้อดำกรูเข้าถล่มด้วยระเบิดปิงปองเจ็บระนาว”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในโปรแกรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการถูกรับประหารอย่างรุนแรงจากตำรวจ เช่น “ถูกยิงร่วงหลายสิบศพ, ถูกยิงบาดเจ็บนับสิบ, ถูกทหารตำรวจตั้งด่านสกัดจนเกิดปะทะยิงกันสนั่น, โดนทหารยิงไล่, โดนตอบโต้ด้วยรถฉีดน้ำกับแก๊สน้ำตา, โดนรัฐบาลสั่งสลายการชุมนุมตั้งแต่ช่วงบ่ายถึงสามทุ่ม”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความรู้สึกกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย เช่น “ผวา, ผวาโดนชุดสไนเปอร์เก็บ, ผวา'จับตาย', ผวาหัวเป็นรู, ผวาM79, หวั่น, หวั่นถูกสลาย, หวั่นถูกปราบ, หวั่นทหารชุมนยิง, หวั่นทหารชุมนยิงจากที่สูง, หวั่นมือที่ 3 สวมรอยป่วน, หวั่นถูกสลายจนสูญเสียชีวิตเพิ่มอีก, กลัว, กลัวหนัก, กลัวถูกลอบยิง, เครียด, เครียดข่าวสลายมือ, หนักใจ”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจที่ถูกกระทำ เช่น “ฉุน, เดือด, แค้น, คั่งแค้น, โกรธแค้น”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความรู้สึกความเสียใจที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม เช่น “น้อยใจ”

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต เช่น “เจ็บ, เจ็บอื้อ, บาดเจ็บ, บาดเจ็บสาหัส, บาดเจ็บ

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ระนาว, บาดเจ็บล้มตายระนาว, ทรมาณ, สาหัส, โคม่า, อาการโคม่า, ตาย, ดับ, ลึน, ลึนใจ, ลึนลม, เสียชีวิต, ลังเวยชีวิต”

(9) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงความเสียหายจากการสูญเสียของฝ่ายผู้ชุมนุม เช่น “ร่ำไห้, น้ำตาริน, หลั่งน้ำตา”

(10) การนำเสนอบทบาทการเป็นผู้มีคุณสมบัติของผู้ชุมนุมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ถูกกระทำ เช่น “เหยื่อเมฆาเลือดตายเพิ่มเป็นเลือดแดง 1”

(11) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายผู้ชุมนุมเกิดขึ้น เช่น “พบกระสุนยิงปชช.ล่อจากฟาก"ทหาร", มีทั้งตร.ใน-นอกราชการ อดีตนาวิกโยธินลงมือ, มีปะทะเดือดหลายจุดทั่วถนนราชดำเนิน ทั้งยังปืน ปาระเบิด, มีบีเอ็มไอลังกล่มกันละ”

(12) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของผู้ชุมนุม เช่น “มีผู้ได้รับบาดเจ็บรวม 10 คน, มีคนตายคนเจ็บอื้อ, มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมากทั้งสองฝ่าย, มีคนตายเจ็บเพิ่ม, พบโดนทำร้ายบาดเจ็บนับร้อย, มีคนตายทั้งนปช.-ทหาร-สื่อ, พบส่วนใหญ่อูกรกระสุนปืนพุ่งเข้าจุดสำคัญ"หัว-อก"ผลิตซีพีทันที,”

(13) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการไว้อาลัยให้ผู้ชุมนุมที่เสียชีวิต เช่น “มีประชาชนออกมาไว้อาลัยกันตลอดทาง, มีมวลชนเลือดแดงแห่มาด้วยอารมณ์โคกเครั่วและคังแค้น”

3) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ ได้แก่

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการให้ความช่วยเหลือ เช่น “บริจาค”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมอย่างสันติ เช่น “รวมพลัง, รวมพลังคนเลือดแดง, รวมพลังครั้งใหญ่..ยึดหลักชุมนุมโดยสันติไม่มีอาวุธ, โฉว์พลัง, แสดงพลัง, เดินสายโฉว์พลัง”

4) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล ได้แก่

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมแสดงการเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก เช่น “คึกคัก, คึกคักล้นหลาม, เฮโล”

(2) การนำเสนอบทบาทการเป็นผู้มีคุณสมบัติของผู้ชุมนุมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมาก เช่น “ยังไหลเข้ากรุงเป็นระลอก, ไปเป็นล้าน”

4.2.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้กลวิธีทางภาษาด้วยการใช้ชนิดกระบวนการในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแง่มุมมองที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ ผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรง และผู้ชุมนุมเป็นผู้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวาย ดังนี้

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม
<p>1) ผู้ชุมนุมเป็นผู้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวาย</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แสดงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ (2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ (3) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง (4) แสดงการสร้างความเดือดร้อนด้วยการแย่งชิงทรัพย์สิน (5) แสดงการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย (6) แสดงการเป็นเป้าหมายของการต่อต้านจากประชาชน (7) แสดงการถูกต่อต้านจากประชาชน (8) แสดงการพุดช่มชู่คุกคามผู้อื่น (9) แสดงการพุดยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด (10) แสดงการพุดใส่ร้ายหรือโยนความผิดให้ผู้อื่น (11) แสดงการพุดเท็จหรือพุดสร้างเรื่อง (12) แสดงการพุดในสิ่งที่ไม่เหมาะสม (13) แสดงความรู้สึกลำพองใจในกำลังหรืออำนาจของฝ่ายตน (14) แสดงความรู้สึกขลาดกลัว (15) แสดงความคิดความรู้สึกในด้านลบ (16) มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน (17) มีพฤติกรรมที่แสดงความความลำพองใจในอำนาจของตน (18) มีพฤติกรรมที่ไม่ดี (19) มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย (20) มีพฤติกรรมที่แสดงการแสสร้ง (21) มีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ (22) มีการทำร้ายหรือมีอาวุธที่ใช้ทำร้ายผู้อื่น (23) มีการทำลายสิ่งของหรือสถานที่ <p>2) ผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรง</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แสดงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ (2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ (3) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง (4) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย (5) แสดงการพุดด้วยอารมณ์รุนแรง (6) แสดงการพุดยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด (7) แสดงอารมณ์รุนแรง (8) แสดงความรู้สึกขัดแย้งในกลุ่มผู้ชุมนุม (9) แสดงความไม่พอใจในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ (10) มีพฤติกรรมรุนแรง

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม
(1) มีพฤติกรรมแสดงความลำพองใจในอำนาจของตน
(2) มีพฤติกรรมที่ไม่ดี
(3) มีคุณสมบัติที่แสดงการเป็นผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง
(4) มีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ
3) ผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม
(1) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ
(2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง
(3) แสดงการถูกดำเนินการตามกฎหมาย
(4) แสดงการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ
(5) แสดงการพูดแสดงยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด
(6) แสดงการพูดแก้ตัว
(7) แสดงความรู้สึกลำพองใจในกำลังหรืออำนาจของฝ่ายตน
(8) แสดงความรู้สึกลดทอนในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ
(9) มีพฤติกรรมที่ทำให้ผิดกฎหมาย
(10) มีคุณสมบัติที่แสดงการเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย
(11) มีการกระทำหรือมีสิ่งทีแสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย
(12) มีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม

**ตารางที่ 70 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล
ในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้นิตกระบวนกร**

1) ผู้ชุมนุมเป็นผู้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวาย ได้แก่

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ เช่น “ทุบรถ, ทุบรถพัง, ทุบรถพังยับ, ทุบรถกระจกแตก, ทุบกระจกแตก, บุกทุบรถหมายเอาชีวิต, บุกล้อมทุบรถ, รุมทุบเบนซ์, รุมทุบรถ, ล้อมทุบรถ, ไล่ทุบรถ, บุกฮึดถล่มรถเบนซ์ ขว้างปาเลอะเทอะ, กระโดดถีบทุบรถพัง, ไล่ทุบจนรถที่นั่งกระจกแตกเป็นรูโบ้, ปาถุงเลือดไล่, บุกทำลายรั้วลวดหนาม, ทำลายรถยนต์-มัลติดี เมาธเมล์, จี๊ดแก๊ส-เผาทั่ว, ก่อจลาจลเผาทั่วเมือง, จุดไฟเผาขบวนรถยนต์-ป่าระเบิดถล่มแบงก์สร้างความปั่นป่วน, บุกเผา, บุกเผากระทรวงศึกษาฯ, บุกเผา-ทุบทำลายห้างดังรอบที่ชุมนุม, ปลอ่ยแก๊สจุดไฟระเบิดเผาเมือง, ปาระเบิดเพลิง, ปาระเบิดแบงก์, ปาระเบิดเพลิงและยิงปืนลูกซองไล่ บก.ทบ., เผา, เผาตะ, เผาแหลก, เผาขบวนประท้วง, เผาขบวนปั่นป่วนกรุง, เผาธเมล์, เผาธเมล์-ป่าระเบิดเพลิง, เผาศาลากลางจังหวัด, เผาไม่เหลือทั้งศาลากลางสถานีโทรทัศน์เอ็นบีที ธนาครกรุงเทพ, พังแบงก์เผาตู้เอทีเอ็ม, ยิง"ฮ.", ยิงเอ็ม 79 ไล่รถบรรทุกน้ำมัน, ยี๊ดธเมล์จุดไฟวอดนับลิบคัน, ยี๊ดธเมล์ของ ขสมก.หลายคันไปเผาทำลาย, โยนไฟไล่, วางเพลิงตามชุมชนต่างๆ, แหกด่าน, เอาธชนพังประตูลัฐสภา”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ เช่น “ยิง, ยิงถล่ม, ยิงถล่มดับ, ยิงถล่มโต้, ยิงดับ, ยิงหัว, ยิง

กันสนั่น, ینگโต้ถ่ม, ینگบั้งไฟสวน, ینگปาบีมไล่ละ, ไล่ยิง, จ๋อยิง, ینگพลูเข้าไล่ทหาร-ตำรวจ ตามด้วย เอ็ม 79, ดวลอย่างบ้าคลั่ง, ขว้างขวดน้ำไล่, ขว้างระเบิดเข้าไล่, ขนเอ็ม 79 ซัลโวถ่มไล่, ตีหัวแตก, ตีเลือดอาบ”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง เช่น “ฆ่า, ไล่ฆ่า, ล้อมทำร้าย, บุกล้อม, ล้อมกรอบ, กระทบ, ตี, ไล่กระทบ, ลากไปตีบน่วม, ชก, ชกหน้า, ต่อยเลือดอาบ, มีเรื่อง, ย่ำ, ไล่ทุบ”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการสร้างความเดือดร้อนด้วยการแย่งชิงทรัพย์สิน ได้แก่ “ปล้น, ปล้นสะดม, ปล้นคลังแสง, ปล้นอาวุธ

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย ได้แก่ “ซิ่งใจคนกรุง, ขยี้เสรีภาพประชาชน, ปล้นเสรีภาพประชาชน, เดินหน้าปั่นหัว, พาคนไปตาย”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการต่อต้านจากประชาชน เช่น “ต้าน, ต่อต้าน, ฮือต้าน, ลูกฮือต่อต้าน, หนุนต้าน, ตอบโต้, ตะเพิด, ไล่, ขับไล่, ฮือเข้าขับไล่”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในโปรแกรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการถูกต่อต้านจากประชาชน เช่น “เจอขวดปา”

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น เช่น “ซู, จี้, บีบ”

(9) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด เช่น “ยอมรับ, ขอโทษ, ดาหน้าขอโทษ”

(10) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดใส่ร้ายหรือโยนความผิดให้ผู้อื่น เช่น “โยน, โยนผิด, โยนชั่ว, บ้ายลี”

(11) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดเท็จหรือพูดสร้างเรื่อง เช่น “ปั้นข่าว, กุเรื่อง, กุข่าว, แหล”

(12) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เช่น “ปากพล่อย, ปากเลีย, ลามปาม”

(13) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการแสดงความรู้สึกลำพองใจในกำลังหรืออำนาจของฝ่ายตน เช่น “ได้ใจ, เขม, เขมเกริม, เขมหนัก, ไม่เกรงกลัวกฎหมาย”

(14) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการแสดงความรู้สึกลาดกลัว เช่น “ซี้ซลาด, กลัวหัวหด, ปากกล้ำขาล้น”

975338140

(15) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของความคิดความรู้สึกในด้านลบ เช่น “ไร้สำนึก, จิตเสื่อม, วิกลจริต”

(16) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน เช่น “วุ่น, พล่าน, ป่วน, ทำป่วน, บั่นป่วน, ป่วนกรุง, ป่วนเมือง, สร้างความปั่นป่วน, คุกคาม, ตามราววี, จลาจล, ก่อจลาจล, สร้างความเดือดร้อน, สร้างความปั่นป่วน, สร้างความเกลียดชัง”

(17) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงความความลำพองใจในอำนาจของตน เช่น “กร่าง, หัว, ทำซ่า”

(18) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่ไม่ดี เช่น “เหวง, ถ้อย, กักขะ, เลว, โคตรเลว, ระยำ, อับปรีย์, จัญไร”

(19) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวาย เช่น “เตรียมกระจายคนป่วนทั่วกรุงเทพฯ, เต็มคนป่วนเมือง, รวมพลใหญ่ป่วนเมือง, พาเหรดป่วนกรุง, เคลื่อนพลป่วนถนน, ปิดถนนป่วนกรุง, ปฏิบัติการถ้อย, ปฏิบัติการป่วนกรุง, ปฏิบัติการแดงถ้อย, เดินขบวนไปคุกคามสื่อไป”

(20) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงการเสแสร้ง เช่น “ดราม่าเสียใจ, บั่นหน้าเศร้า, ดีหน้าเศร้า, บีนน้ำตา”

(21) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ เช่น “มีเหตุปะทะต่อเนื่องทั้งวัน, เกิดเหตุปะทะหลายจุดทั่วกรุง, เกิดปะทะกัน, เกิดเหตุปะทะ, เกิดปะทะรุนแรงหลายระลอก, เกิดปะทะยึกยักสนั่น, เกิดเหตุปะทะเดือด, เกิดเหตุปะทะระหว่างทหารกับผู้ชุมนุม, เกิดความเสียหายอย่างหนัก, เกิดเหตุวุ่นวาย ทั้งการขว้างระเบิด ยิงพลุ เผาขบวนรถยนต์ในพื้นที่อื่นๆ อีกหลายจุด”

(22) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายหรือมีอาวุธที่ใช้ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับความเดือดร้อนตามมา เช่น “เจอขู่ล้วงละเมิดทางเพศ, มีนักข่าวเจอถูกหลง, มีคนตายคนเจ็บสังเวย, มีประชาชนทั่วไป..เจอถูกหลง, เจอทุบกระຈกแตก, เจอสกริมเลือดอาบ”

(23) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำลายสิ่งของหรือสถานที่ เช่น “เกิดจลาจล เผาไม่เหลือทั้งศาลากลาง สถานีโทรทัศน์เอ็นบีที ธนาคารกรุงเทพฯ, (เหตุปะทะ-บีม-เผา) ยังมีต่อเนื่อง”

2) ผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรง ได้แก่

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำให้แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ เช่น “ทุบรถ, ทุบรถพัง, ทุบรถพังยับ, ทุบรถกระຈกแตก, ทุบกระຈกแตก,

บุกทุบรถหมายเอาชีวิต, บุกล้อมทุบรถ, รุมทุบเบนซ์, รุมทุบรถ, ล้อมทุบรถ, ไล่ทุบรถ, บุกฮึดถล่มรถเบนซ์ ขว้างปาและเตะ, กระโดดถีบทุบรถพัง, ไล่ทุบจนรถที่นั่งกระຈกแตกเป็นรูโบ้, ปาถุงเลือดไล่, บุกทำลายรั้วลวดหนาม, ทำลายรถยนต์-มัลติคิ เฝารถเมล์, จี๊รตแก๊ส-เผาทั่ว, ก่อจลาจลเผาทั่วเมือง, จุดไฟเผาขงรถยนต์-ป่าระเบิดถล่มแบงก์สร้างความเป็นป่วน, บุกเผา, บุกเผากระทรวงศึกษาฯ, บุกเผา-ทุบทำลายห้างดังรอบที่ชุมนุม, ปล่อยแก๊สจุดไฟระเบิดเผาเมือง, ปาระเบิดเพลิง, ปาระเบิดแบงก์, ปาระเบิดเพลิงและยิงปืนลูกซองไล่ บก.ทบ., เผา, เผาตะ, เผาแหลก, เผาขงรถยนต์ประท้วง, เผาขงรถยนต์ป่วนกรุง, เฝารถเมล์, เฝารถเมล์-ปาระเบิดเพลิง, เผาศาลากลางจังหวัด, เผาไม่เหลือทั้งศาลากลางสถานีโทรทัศน์เอ็นบีที ธนาคารกรุงเทพ, พังแบงก์เผาตู้เอทีเอ็ม, ยิง"ฮ.", ยิงเอ็ม 79 ไล่รถบรรทุกน้ำมัน, ยีตรถเมล์จุดไฟวอดนับลิบคัน, ยีตรถเมล์ของ ขสมก.หลายคันไปเผาทำลาย, โยนไฟไล่, วางเพลิงตามชุมชนต่างๆ, แหกด่าน, เอรารถขงพังประตุรัฐสภา”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ เช่น “ยิง, ยิงถล่ม, ยิงถล่มดับ, ยิงถล่มโต้, ยิงดับ, ยิงหัว, ยิงกันสนั่น, ยิงโต้ถล่ม, ยิงบั้งไฟสวน, ยิงปาบีม้ไล่และ, ไล่ยิง, จ๋อยิง, ยิงพลุเข้าไล่ทหาร-ตำรวจ ตามด้วย เอ็ม 79, ดวลอย่างบ้าคลั่ง, ขว้างขวดน้ำไล่, ขว้างระเบิดเข้าไล่, ขนเอ็ม 79 ซัลโวถล่มไล่, ดีหัวแตก, ดีเลือดอาบ”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง เช่น “ฆ่า, ไล่ฆ่า, ล้อมทำร้าย, บุกล้อม, ล้อมกรอบ, กระที่บ, ตีบ, ไล่กระที่บ, ลากไปตีบน่วม, ชก, ชกหน้า, ต่อยเลือดอาบ, มีเรื่อง, ยำ, ไล่ทุบ”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย เช่น “รุมยำ, รุมยำเจ็บหนัก, รุมยำและ, รุมยำสะบักสะบอม, รุมตีบ, รุมทำร้าย, รุมทุบรถ, รุมสกรัม, สกรัมเลือดอาบ”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง เช่น “กร้าว, ประกาศกร้าว, โต้กร้าว, กร้าวหนัก, ลั่น, ประกาศลั่น”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด เช่น “ยอมรับ, ขอโทษ, ดาหน้าขอโทษ”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงอารมณ์รุนแรง เช่น “เดือด, ฮึม, คลั่ง, บ้าเลือด”

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความความขัดแย้งในกลุ่มผู้ชุมนุม เช่น “ฉุน, ควันออกหู, ไม่พอใจ”

(9) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความไม่พอใจในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ เช่น “ไม่พอใจ”

(10) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมรุนแรง เช่น “เถื่อน, ป่าเถื่อน, โขว์ความป่าเถื่อน, โหด, โหดร้าย, สุดโหด, เขี้ยม, ดุ, สร้างความรุนแรง, พกปืน, พกอาวุธ, พกระเบิด, พกระเบิดปิงปอง, พกระเบิดขวด-ประทัด, พกมีดสั้น-ระเบิดขวดระเบิดประทัด และอาวุธอื่นครบมือ”

(11) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของพฤติกรรมที่แสดงความความลำพองใจในอำนาจของตน เช่น “กร่าง, หัว, ทำซ่า”

(12) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของพฤติกรรมที่ไม่ดี เช่น “แหง, ถ่อย, กักขฬะ, เลว, โคตรเลว, ระยำ, อัปรีดิ์, จัญไร”

(13) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีคุณสมบัติที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง เช่น “เป็นนักรบอิสระ, ไม่มีความเป็นคน”

(14) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ เช่น “มีเหตุปะทะต่อเนื่องทั้งวัน, เกิดเหตุปะทะหลายจุดทั่วกรุง, เกิดปะทะกัน, เกิดเหตุปะทะ, เกิดปะทะรุนแรงหลายระลอก, เกิดปะทะยืงกันสนั่น, เกิดเหตุปะทะเดือด, เกิดเหตุปะทะระหว่างทหารกับผู้ชุมนุม, เกิดความเสียหายอย่างหนัก, เกิดเหตุรุนแรง ทั้งการขว้างระเบิด ยิงพลุ เผาขบวนรถยนต์ในพื้นที่อื่นๆ อีกหลายจุด”

3) ผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ทั้งการทำให้ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย และการเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย ได้แก่

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ เช่น “ยิง, ยิงถล่ม, ยิงถล่มดับ, ยิงถล่มได้, ยิงดับ, ยิงหัว, ยิงกันสนั่น, ยิงได้ถล่ม, ยิงบั้งไฟสวน, ยิงปาบีมใส่ละ, ใส่ยิง, จ่อยิง, ยิงพลุเข้าใส่, ดวลอย่างบ้าคลั่ง, ขว้างขวดน้ำใส่, ขว้างระเบิดเข้าใส่, ขนเอ็ม 79 ซัลโวถล่มใส่, ตีหัวแตก, ตีเลือดอาบ”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง เช่น “ฆ่า, ไล่ฆ่า, ล้อมทำร้าย, บุกล้อม, ล้อมกรอบ, กระทบ, ตี, ไล่กระทบ, ลากไปตีบน่วม, ชก, ชกหน้า, ต่อยเลือดอาบ, มีเรื่อง, ย่ำ, ไล่ทุบ, รุมย่ำ, รุมย่ำเจ็บหนัก, รุมย่ำละ, รุมย่ำสะบักสะบอม, รุมตี, รุมทำร้าย, รุมทุบรถ, รุมสกัม, สกรัมเลือดอาบ”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในประโยคกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการถูกดำเนินการตามกฎหมาย เช่น “ถูกจับขังคุก, ถูกจับ, โดนรวบ, โดนข้อหาก่อการร้าย, เจออาย์ด็อกซ์อ้อหา”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาเกี่ยวกับการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ เช่น “โว, คุยโว, โอ้, ฟุ้ง, คุยฟุ้ง, โม่แหลก”

975338140

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาเกี่ยวกับการพูดแสดงการยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด เช่น “ยอมรับ, ขอโทษ, ดาหน้าขอโทษ”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการพูดแก้ตัว เช่น “อ้าง, แก้ตัว”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการแสดงความรู้สึกล้าพองใจในกำลังหรืออำนาจของฝ่ายตน เช่น “ได้ใจ, เขิม, เขิมเกริม, เขิมหนัก, ไม่เกรงกลัวกฎหมาย”

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความรู้สึกผิดหวังในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ เช่น “ผิดหวัง”

(9) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของพฤติกรรมที่ทำผิดกฎหมาย เช่น “กบฏ, ก่อกบฏ, ก่อการร้าย, อยู่เหนือกฎหมาย”

(10) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีคุณสมบัติที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย เช่น “เป็นผู้ต้องหาก่อการร้ายที่ถูกออกหมายจับ, เป็นนักโทษคดีอาญาที่ศาลออกหมายจับ”

(11) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการกระทำหรือมีสิ่ง que แสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย เช่น “พระเปิดเกลื่อน, พบมีอาวุธคร่าชีวิตเหยียบ, พระเปิดเอ็ม 79 รวม 63 นัด, พบอาวุธเหยียบ-กระดิ่งระเบิดที่ใช้งานแล้ว 3 ชิ้น, พบฮาร์ดคอร์เสื้อแดงจ้องบีมกลางวงชุมนุม, พบทั้งหมด “ไอ้ไม่่ง” และสารระเบิด, พบอาวุธปืนทาว์ของทหารที่หายจากเหตุปะทะ, เจอของกลางสลักระเบิด กระสุนปืน, เจออายุตอีกข้อหา, เจอทั้งปืน-บีม-ระเบิดเพลิง, เจอกระสุนปืน-กระดิ่งบีม, เจอทั้งปืน-บีม-ระเบิดเพลิง, เจอกระสุนเหยียบ”

(12) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม เช่น “เจอทั้งคนเชียร์และคนด่า, เจอขวดปา”

4.2.2.3 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุม

การใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมดังปรากฏในตาราง

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ภาพตัวแทนที่สะท้อนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม
<p>ผู้กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล</p> <p>(1) แสดงการรวบรวมและการนัดชุมนุม</p> <p>(2) แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล</p> <p>(3) แสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงเกี่ยวกับการชุมนุม</p> <p>(4) แสดงการพูดยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม</p> <p>(5) แสดงความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงรัฐบาล</p> <p>(6) มีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล</p>

ตารางที่ 71 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

ที่สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ

เมื่อพิจารณาจากตาราง จะเห็นได้ว่าภาพตัวแทนในแง่มุมมองที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมที่นำเสนอผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ คือ **ผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล** ซึ่งเป็นการใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอให้เห็นภาพที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้ทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลเท่านั้น มิได้มีความหมายไปในทางการสื่อความเพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมว่าเป็นการต่อต้านรัฐบาลที่ขาดความชอบธรรม หรือสื่อความในทางการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมว่าได้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมในการออกมาต่อต้านอำนาจรัฐ การใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม มีดังนี้

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการรวบรวมและการนัดชุมนุม เช่น “*ชวน, เชิญชวน, ชักชวน, ระดม, ระดมคน, ระดมพล, รวมพล, นัด, นัดชุมนุม, นัดรวมพล, นัดรวมตัว*”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล เช่น “*ประท้วง, ขับไล่, ขับไล่รัฐบาล, ประท้วงขับไล่รัฐบาล, นำทัพ, จัดทัพ, ไป, ปิดถนน, เปิดเวที, เคลื่อนพล, พาม็อบ, นำมวลชน, ยกพล, ยกขบวน, เคลื่อนขบวน, เคลื่อนทัพ, เคลื่อนพล, ดาวกระจาย, ถอน, คืบพันที่, ยุกเวท, เลิกเวท, เลิก, ยุติ, ยุติชุมนุม*”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงเกี่ยวกับการชุมนุม เช่น “*ชี้, ระบุ, แจง, เผย, แยม*”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม เช่น “*ย้ำ, ย้ำหนักแน่น, ยืนยัน, ยืนยัน*”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการแสดงความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงรัฐบาล เช่น “*เล็ง, วางแผน, มั่นใจ, มีมติ, ไม่หวั่น*”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้นรัฐบาล เช่น เช่น “เดิน, เดินหน้า, เดินขบวน, เดินสาย, เดินทัพ, ตระเวน, ออกตระเวน, ทอย, ชุมนุม, พักรบ, ถอย, ถอยทัพ, ถอยร่น, ล่าถอย, กลับ”

4.3 การใช้สหบท

จากการศึกษาตัวบทพาดหัวข่าวและวรรณคดีในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 พบว่าข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีการแทรกตัวบทอื่นเข้ามาในส่วนหนึ่งของตัวบทข่าว ทั้งการอ้างบุคคลหน่วยงาน องค์กร หรือประเทศต่าง ๆ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลที่นำเสนอรวมทั้งเพื่อสื่อความหมายและนำเสนอภาพบางประการของผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมา กล่าวได้ว่านอกจากการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมและการใช้ชนิดกระบวนการที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไปในหัวข้อก่อนหน้านี้แล้ว กลวิธีสำคัญอีกหนึ่งกลวิธีที่ช่วยนำเสนอภาพของผู้ชุมนุมให้เด่นชัดขึ้นมาก็คือการกล่าวอ้างเพื่อสร้างสหบทด้วยการแทรกตัวบทอื่นเข้ามาในส่วนหนึ่งของตัวบทข่าว

4.3.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน

การวิเคราะห์ในส่วนของการใช้สหบทที่นำเสนอภาพตัวแทน แบ่งการวิเคราะห์เป็นสองส่วน ส่วนแรกจะกล่าวถึงการใช้สหบทที่นำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุม ส่วนที่สองจะกล่าวถึงการใช้สหบทที่นำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาล ดังต่อไปนี้

4.3.1.1 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาพบการใช้สหบทที่ส่งผลต่อการสื่อความหมายในการนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่มุมที่ชอบธรรม และการนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมไม่ชอบธรรม ดังนี้

4.3.1.1.1 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพในด้านที่สื่อความชอบธรรมในการชุมนุมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ได้แก่ การอ้างผลสำรวจความคิดเห็น การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ดังนี้

975338140

CD 1Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

การใช้สหบท	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ	1.1) การมีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม - การยุบสภา
	1.2) การมีผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม
2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ	2.1) การสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม - การยุบสภา
3) การอ้างคำพูดนักวิชาการ	3.1) การสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม - การยุบสภา
	3.2) การแสดงความชื่นชมฝ่ายผู้ชุมนุม - การไม่ใช้ความรุนแรง

ตารางที่ 72 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม
ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ

การอ้างผลสำรวจข้อมูลหรือผลสำรวจความคิดเห็นที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันต่าง ๆ ส่งผลต่อการสร้างความน่าเชื่อถือและยังช่วยเพิ่มน้ำหนักให้แก่ประเด็นที่กล่าวถึงจากข้อมูลตัวบทในพาดหัวข่าวและวรรณคดีที่ศึกษา พบการใช้สหบทด้วยการนำผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ มาอ้างถึงในต้วบทข่าว ทั้งผลสำรวจความคิดเห็นและผลสำรวจข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำเสนอความคิดเห็นของผู้คนจำนวนหนึ่งในสังคมต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่กำลังดำเนินอยู่ สำหรับการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การมีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม และการแสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

1.1) การมีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุมได้แก่การสนับสนุนให้รัฐบาลยุบสภา เนื่องจากการชุมนุมของกลุ่ม นปช. ตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ.2553 ได้เสนอข้อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ประกาศยุบสภาโดยเร็วที่สุดเพื่อคืนอำนาจให้ประชาชน จากข้อมูลการศึกษาพบการอ้างผลสำรวจที่สื่อให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดดังกล่าวของฝ่ายผู้ชุมนุมปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและไทยโพสต์ ดังนี้

(5) โพลหนุนเจรจาแล้วยุบสภา สหรั้ออกโรงหนูนเช่นกัน (ข่าวสด, 1/4/53)

- (6) "ปชช."ตบหน้าแดง ส่วนใหญ่หนุนเจรจา 3 โพลล์ 2 สำนักตบหน้าเสื้อแดงคาดใหญ่ ระบุตรงกัน ประชาชนหนุนเปิดโต๊ะเจรจาต่อ ไม่นั่นใจยุบสภาแก้ปัญหาได้ โพลล์ตอกย้ำส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยุบสภาและยังหนุนให้มีการเจรจา 3 ขณะที่ความเป็นผู้นำ "มาร์ค" พุ่งหวงจริงด้วยความเคารพ โพลล์แดงหลับตาสำรวจให้ยุบเลย มหัทศจรย์คนกรุงไม่รัก "ป่า" แม้นคนเดียว (ไทยโพสต์, 1/4/53)

จากตัวอย่าง มีการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจาก “โพล” ที่นำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุมคือการยุบสภา ดังที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “หนุนเจรจาแล้วยุบสภา” สื่อให้เห็นความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมเรียกร้องของผู้ชุมนุมเนื่องจากการปรากฏตัวบดบังกล่าวแสดงให้เห็นว่าข้อเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภาเป็นสิ่งที่คนในสังคมสนับสนุน ในขณะที่ตัวอย่างที่ (2) ได้ให้ข้อมูลว่านอกจากผลการสำรวจจะมีผู้ไม่เห็นด้วยกับการให้รัฐบาลยุบสภาแล้ว ยังมีผลสำรวจของหน่วยงานอื่นที่เห็นด้วยกับฝ่ายผู้ชุมนุม คือ “ให้ยุบเลย” อย่างไรก็ตามในตัวอย่างที่ (2) ของไทยโพสต์นี้ จะสังเกตได้ว่าการใช้คำเรียกว่า “โพลแดง” ที่สื่อให้เห็นว่าเป็นหน่วยงานที่อาจเอนเอียงไปทางกลุ่มคนเสื้อแดง และข้อความแสดงพฤติกรรมที่ตามมา คือ “หลับตาสำรวจ” และ “มหัทศจรย์คนกรุงไม่รัก “ป่า” แม้นคนเดียว” ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากผลสำรวจความคิดเห็นของ “คณะนักวิชาการเพื่อประชาธิปไตยและสันติ” (คพท.) จากเหตุการณ์ที่แกนนำ นปช. ต้องกราบขอโทษ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ผลสำรวจความคิดเห็นพบว่าไม่มีผู้เห็นด้วยกับการที่แกนนำ นปช. ต้องกราบขอโทษ พล.อ.เปรม แม้แต่รายเดียว จะเห็นว่าการใช้สททในตัวอย่างที่ (2) แม้จะมีข้อความที่สื่อถึงการสนับสนุนการยุบสภา แต่การแสดงถึงความเคลือบแคลงสงสัยที่มีต่อผลสำรวจก็อาจสื่อให้เห็นว่าหน่วยงานดังกล่าวอาจไม่มีความน่าเชื่อถือ

1.2) การมีผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างผลสำรวจในลักษณะนี้เป็นการอ้างผลสำรวจข้อมูลด้วยการชี้ให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม จากตัวบทที่ศึกษาพบการอ้างผลสำรวจในลักษณะดังกล่าวปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังนี้

- (2) “โพลล์” ยังเสียงแตก “ธุรกิจบัณฑิตย์” ระอาแดง “เกริกโพลล์” เชียร์ (ไทยโพสต์, 9/4/53)

เมื่อพิจารณาตัวอย่าง จะเห็นว่ามี การนำตัวบทของผลสำรวจข้อมูลจาก “เกริกโพลล์” มาอ้างถึงด้วยการให้ข้อมูลว่ามีผู้ “เชียร์” หรือสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุม อย่างไรก็ตามในข้อความก่อนหน้าได้อ้างผลการสำรวจข้อมูลจากอีกสำนักหนึ่ง คือ “ธุรกิจบัณฑิตย์” ที่ให้ข้อมูลว่ามีผู้ “ระอา” หรือเบื่อหน่ายกับการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงเช่นกัน การอ้างผลสำรวจในตัวอย่างนี้จึงนำเสนอให้เห็นว่าแม้จะมีผลสำรวจว่ามีผู้ไม่สนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุม แต่ผลสำรวจของอีกหน่วยงานหนึ่งก็พบว่าผู้สนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมเช่นกัน

2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ

การนำข้อมูลที่เป็นประกาศหรือแถลงการณ์จากหน่วยงานรัฐบาลหรือตัวแทนของประเทศต่าง ๆ มาอ้างถึงในตัวบทเพื่อนำเสนอให้เห็นว่าต่างประเทศมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสถานการณ์การชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยสามารถสื่อความหมายได้ว่าแนวทางที่ฝ่ายผู้ชุมนุมต้องการหรือเรียกร้องเป็นสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม เนื่องจากประกาศหรือแถลงการณ์ที่สอดคล้องกับแนวคิดของฝ่ายผู้ชุมนุมได้สื่อให้เห็นว่าแนวคิดหรือการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมได้รับการยอมรับหรือเห็นด้วยจากต่างประเทศ จากข้อมูลการศึกษา พบการใช้สหบทด้วยอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในด้านที่แสดงความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการชี้ให้เห็นว่าประเทศที่ยกมาอ้างถึงสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

2.1) สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องหรือแนวคิดของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ต้องการให้รัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ยุบสภาโดยเร็วที่สุด พบเฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสดเท่านั้น ดังนี้

(1) โพลหนุนเจรจาแล้วยุบสภา สหรัฐออกโรงหนุนเช่นกัน (ข่าวสด, 1/4/53)

จากตัวอย่างที่ปรากฏในข่าวสด จะเห็นว่ามี การนำตัวบทที่แสดงการแถลงของประเทศสหรัฐอเมริกา คือ “สหรัฐ” ด้วยการยกข้อความ “ออกโรงหนุนเช่นกัน” ที่สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่ให้การสนับสนุนการยุบสภา ตัวบทดังกล่าวได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากนำเสนอให้เห็นว่าความคิดเห็นของสหรัฐอเมริกาตรงกับข้อเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภาของฝ่ายผู้ชุมนุม สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเรียกร้องในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

3) การอ้างคำพูดนักวิชาการ

การนำความคิดเห็นหรือแถลงการณ์ของผู้เชี่ยวชาญสาขาใดสาขาหนึ่งหรือผู้ที่อยู่ในแวดวงการศึกษามากล่าวถึงในตัวบทว่าเป็นการสร้างที่น่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลที่นำมาอ้าง จากตัวบทที่ผู้วิจัยศึกษาพบการใช้สหบทด้วยการอ้างคำพูดนักวิชาการเพื่อนำเสนอให้เห็นว่ากลุ่มคนดังกล่าวมีความคิดเห็นอย่างไรต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่กำลังดำเนินอยู่ การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม และการแสดงความชื่นชมฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

3.1) การสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างคำพูดนักวิชาการในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม นปช. ที่เรียกร้องให้รัฐบาลคืนอำนาจประชาชนด้วยการยุบสภาและจัดการเลือกตั้งใหม่ พบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และมติชน ดังนี้

- (3) นักวิชาการแนะทางออก ประชาธิปไตยจับมือเพื่อไทยตั้งรัฐบาลหรือยุบสภาเลือกตั้งใหม่ (ไทยโพสต์, 12/4/52)
 (4) 155จ.จับอยู่ใน3ด. 155 นักวิชาการลงชื่อ'จ.ม.เปิดผนึก'จับนายคาฯยุบสภาภายใน 3 เดือน (มติชน, 29/3/53)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการอ้างถึงกลุ่มนักวิชาการ คือ “นักวิชาการ” และ “155จ.” หรือ อาจารย์จำนวน 155 คน โดยยกข้อความที่แสดงให้เห็นว่านักวิชาการเหล่านี้แนะนำและเสนอทางออกให้รัฐบาลยุบสภาและเลือกตั้งใหม่ ได้แก่ “แนะทางออก...ยุบสภาเลือกตั้งใหม่” และ “จับนายคาฯยุบสภาภายใน 3 เดือน” การอ้างคำพูดของกลุ่มนักวิชาการที่สอดคล้องกับแนวทางของฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ นอกจากจะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ตัวบทที่ยกมากล่าวอ้างแล้วยังสื่อให้เห็นว่าชื่อเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภาของผู้ชุมนุม นปช. เป็นสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมเนื่องจากการได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มนักวิชาการจำนวนมาก

3.2) การแสดงความชื่นชมฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการออกมาแสดงความคิดเห็นในเชิงชื่นชมหรือพึงพอใจในการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยการแสดงความคิดเห็นว่าผู้ชุมนุมมิได้ใช้ความรุนแรง ดังนี้

- (4) นักวิชาการประเมินมือบแดงชนะที่ไม่ใช้ความรุนแรง (ไทยรัฐ, 18/3/53)

การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ปรากฏในตัวอย่าง เป็นการอ้างคำพูดในลักษณะของการแสดงความคิดเห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมชนะฝ่ายรัฐบาลจากการที่ผู้ชุมนุมมิได้ใช้ความรุนแรง คือ “ประเมินมือบแดงชนะที่ไม่ใช้ความรุนแรง” เนื่องจากการชุมนุมใน 2-3 ที่ผ่านมาไม่ปรากฏว่าฝ่ายผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรงใด ๆ ด้วยเหตุนี้ นักวิชาการคนดังกล่าวจึงเห็นว่ากลุ่มคนเสื้อแดงน่าจะสามารถประกาศชัยชนะได้ เพราะแม้จะไม่สามารถกดดันให้รัฐบาลยุบสภาได้ แต่ก็น่าจะลบภาพการชุมนุมที่เกิดการจลาจลและเกิดความรุนแรงในเดือนเมษายน 2552 ได้ การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ออกมากล่าวถึงผู้ชุมนุมเช่นนี้ ส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมิได้ใช้ความรุนแรงตอบโต้ฝ่ายรัฐบาล

4.1.3.1.2 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพในด้านที่สื่อความหมายในการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ดังนี้

การใช้สหบท	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ	1.1) การไม่สนับสนุนการชุมนุม - รู้สึกเบื่อหน่ายการชุมนุม - ผู้ชุมนุมควรยกเลิกการชุมนุม - เรียกร้องให้รัฐบาลใช้กฎหมายจัดการ
	1.2) การชุมนุมทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย
	1.3) การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม - การยุบสภา
	1.4) การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง
	1.5) ผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง
	1.6) การชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจ
2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ	2.1) การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง
	2.2) การดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุม - การใช้ความรุนแรง
	2.3) ผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง
3) การอ้างคำพูดนักวิชาการ	3.1) การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม - การยุบสภา
	3.2) การไม่สนับสนุนการชุมนุม - การทำสิ่งที่ขัดรัฐธรรมนูญ - การละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ - การมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์
	3.3) การดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุม - การใช้ความรุนแรง - ต้องการยุบสภาเพราะมีวาระซ่อนเร้น - การละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์
	3.4) การชุมนุมทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย
	3.5) การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง
	3.6) ผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง

ตารางที่ 73 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม
ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ

การใช้สหพทด้วยการอ้างผลสำรวจที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพตัวแทนในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นการนำด้วยบทที่อ้างผลสำรวจในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การไม่สนับสนุนการชุมนุม การชุมนุมทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย การชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจ และการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง ผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง และการชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจ ดังนี้

1.1) การไม่สนับสนุนการชุมนุม

การนำด้วยบทผลสำรวจความคิดเห็นที่สื่อความหมายถึงการไม่สนับสนุนการชุมนุม ทั้งการแสดงความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการชุมนุมที่เกิดขึ้น การแสดงความคิดเห็นว่าผู้ชุมนุมควรยกเลิกการชุมนุม และการเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการกับผู้ชุมนุม จากข้อมูลพบว่าการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นในลักษณะเหล่านี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ และข่าวสด ดังนี้

- (7) โพลล์เผยคนกรุงเซ็งมือบ 60.6% หัวรั้นรัฐคุมไม่อยู่ (ไทยโพสต์, 13/3/53)
- (8) โพลคนกรุงเบื่อ เซ็งกับการชุมนุมมือบแดง ระบุ "นช.แม้ว" ต้นเหตุทำให้บ้านเมืองวุ่นวาย (ผู้จัดการฯ, 13/3/53)
- (9) โพลชี้คนเซ็งมือบ!...ผลสำรวจกรุงเทพโพลชี้คนกรุงส่วนใหญ่เซ็งมือบบนปช (ข่าวสด, 13/3/53)
- (10) "โพลล์" ยังเลียงแตก "ธุรกิจบันเทิง" ระอาแดง "เกริกโพลล์" เซียร์ (ไทยโพสต์, 9/4/53)
- (11) โพลชี้คนเซ็งมือบอันธพาล คนกรุงหน่วยไล่กลับบ้าน ผลโพลธุรกิจบันเทิงชี้คนหัวม็อบระบุชาวกรุงร้อยละ 49.2 เห็นว่าคนเสื้อแดงควรเลิกการชุมนุมและกลับบ้านทันที ร้อยละ 60.6 ชี้ยุบสภาไม่ช่วยแก้ปัญหา กวาร์้อยละ 40 หน่วยงานชุมนุม (ผู้จัดการฯ, 9/4/53)
- (12) เอแบคโพลล์ชี้ประชาชนส่วนใหญ่เรียกร้องรัฐบาลใช้มาตรการทางกฎหมายจัดการม็อบเสื้อแดง (ไทยโพสต์, 13/4/52)

จากตัวอย่างเป็นการอ้างผลสำรวจโดยระบุว่าเป็นการสำรวจความคิดเห็นจากโพลต่าง ๆ ทั้งการไม่ระบุชื่อหน่วยงานที่สำรวจ คือ “โพล” และการระบุว่ามีมาจาก “นิด้าโพล” “กรุงเทพโพล” “ธุรกิจบันเทิง” และ “เอแบคโพลล์” ประเด็นที่นำเสนอให้เห็นความคิดเห็นของประชาชนที่สำรวจมีทั้งการแสดงความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการชุมนุมที่เกิดขึ้น ในตัวอย่างที่ (1)-(5) คือ “คนกรุงเซ็งมือบ” “คนกรุงเบื่อ เซ็งกับการชุมนุมมือบแดง” “คนเซ็งมือบ...คนกรุงส่วนใหญ่เซ็งมือบบนปช.” และ “คนกรุงหน่วย...กวาร์้อยละ 40 หน่วยงานชุมนุม” การแสดงความคิดเห็นว่าผู้ชุมนุมควรยกเลิกการชุมนุม ในตัวอย่างที่ (5) คือ “คนกรุงหน่วยไล่กลับบ้าน...ชาวกรุงร้อยละ 49.2 เห็นว่าคนเสื้อแดงควรเลิกการชุมนุมและกลับบ้านทันที” และการเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการกับผู้ชุมนุม ในตัวอย่างที่ (6) คือ “ประชาชนส่วนใหญ่เรียกร้องรัฐบาลใช้มาตรการทางกฎหมายจัดการม็อบเสื้อแดง” การยกด้วยบทที่แสดงให้เห็นว่าคนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่กำลังดำเนินอยู่เหล่านี้

ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อความหมายให้เห็นว่าผู้คนในสังคมส่วนใหญ่ไม่สนับสนุนการชุมนุมที่เกิดขึ้น

1.2) การชุมนุมทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย

การอ้างผลสำรวจที่สื่อความหมายว่าการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ดังนี้

- (1) โพลล์เผยชัดเจน "โฟนอินแม่่ว" ทำให้บ้านเมืองวุ่นวายมากขึ้น เอแบคโพลล์บอก 61% บานปลายแนว สวนดุสิตมาอีกทาง 61% ไม่เกิดจลาจลเพราะเหตุยังไม่สุกงอม (ไทยโพสต์, 30/3/52)
- (2) โพลคนกรุงเบื่อ เซ็งกับการชุมนุมมีอบแดง ระบุ "นช.แม่่ว" ต้นเหตุทำให้บ้านเมืองวุ่นวาย (ผู้จัดการฯ, 13/3/53)
- (3) โพลล์ประจามมือบทำทุกซ์...โพลล์ 3 สำนักตอกหน้านรกแดงป่วนกรุง สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน- ทำลายความสุขคนไทยช่วงสงกรานต์-กระทบเศรษฐกิจและภาพลักษณ์ประเทศ แนะ 2 ฝ่ายเจรจาอย่างสันติวิธี เลิกชุมนุม "ทักษิณ" เลิกยุ่งการเมือง (ไทยโพสต์, 11/4/52)
- (4) โพลทุกสำนักจวกแหก "แดงจัญไร" ทำลายชาติ กรุงเทพโพลล์ เผยผลสำรวจความเห็นประชาชน อดมีอบแดง จัญไร ทำลายประเทศชาติย่ำแย่ ภาพลักษณ์เสียหาย ชี้ทางรอดต้องให้"ทางแดงตัวพ่อ" นช.ทักษิณ หยุดป่วน ประเทศทันที...สวนดุสิตโพลล์ ระบุประชาชนได้รับความเดือดร้อนอย่างสาหัส เผยกระทำของแดงถ่อย ทำเพื่อ ประโยชน์ส่วนตน (ผู้จัดการฯ, 11/4/52)

จากตัวอย่าง มีการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั้งการไม่ระบุหน่วยงาน คือ “โพล” และการระบุหน่วยงานที่ทำสำรวจ คือ “เอแบคโพลล์” “กรุงเทพโพล” และ “สวนดุสิตโพล” โดยนำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวายต่าง ๆ ตามมา ทั้งการระบุว่าอดีตนายกฯ ทักษิณเป็นสาเหตุของความวุ่นวายที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “โฟนอินแม่่ว” ทำให้บ้านเมืองวุ่นวายมากขึ้น...61% บานปลายแนว” และ “นช.แม่่ว” ต้นเหตุทำให้บ้านเมืองวุ่นวาย” รวมทั้งการระบุว่ากลุ่มผู้ชุมนุม นชช. เป็นผู้สร้างความเดือดร้อนและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (3)-(4) คือ “มือบทำทุกซ์...สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน-ทำลายความสุขคนไทยช่วงสงกรานต์-กระทบเศรษฐกิจและภาพลักษณ์ประเทศ” และ “แดงจัญไร” ทำลายชาติ...อดมีอบแดงจัญไร ทำลายประเทศชาติย่ำแย่ ภาพลักษณ์เสียหาย” การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นเช่นนี้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าชุมนุมทางการเมืองในครั้งนี้นำให้เกิดความวุ่นวายในประเทศชาติและสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้คนในสังคม

1.3) การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม

การนำตัวอย่างผลสำรวจความคิดเห็นที่ชี้ให้เห็นถึงการไม่สนับสนุนข้อเรียกร้องที่ฝ่ายผู้ชุมนุมต้องการอันได้แก่การไม่เห็นด้วยกับการยุบสภานั้น จากข้อมูลพบว่าการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นในลักษณะนี้ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ดังนี้

- (1) "ปชช."ตบหน้าแดง ส่วนใหญ่หนุนเจรจา 3 โพลล์ 2 สำนักตบหน้าสีแดงขาดใหญ่ ระบุตรงกัน ประชาชนหนุนเปิดโต๊ะเจรจาต่อ ไม่นั่นใจยุบสภาแก้ปัญหาได้ โพลล์ต่อกัยส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยุบสภาและยังหนุนให้มีการเจรจา 3 (ไทยโพสต์, 1/4/53)
- (2) ผลโพลธุรกิจบัณฑิตยศึกษานำมือประชาชนกรุงร้อยละ 49.2 เห็นว่าคนเสื้อแดงควรเลิกการชุมนุมและกลับบ้านทันที ร้อยละ 60.6 ชี้ยุบสภาไม่ช่วยแก้ปัญหา กว่าร้อยละ 40 หน่วยงานชุมนุม (ผู้จัดการฯ, 9/4/53)

ในตัวอย่างที่ (1) เป็นการอ้างผลการสำรวจโดยการระบุว่าเป็นการสำรวจความคิดเห็นของ “โพลล์” และ “โพลล์ 2 สำนัก” ซึ่งหมายถึง “สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ” หรือเอแบคโพลล์ และ “ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ” หรือกรุงเทพโพลล์ โดยแสดงผลสำรวจความคิดเห็นของสาธารณชนต่อการเจรจาระหว่างรัฐบาลกับแกนนำคนเสื้อแดงที่สื่อให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่สนับสนุนวิธีการเจรจาระหว่างตัวแทนฝ่ายรัฐบาลกับตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุม และไม่เห็นด้วยกับการยุบสภา คือ “ส่วนใหญ่หนุนเจรจา 3...ประชาชนหนุนเปิดโต๊ะเจรจาต่อ ไม่นั่นใจยุบสภาแก้ปัญหาได้...ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยุบสภาและยังหนุนให้มีการเจรจา 3” เช่นเดียวกับการอ้างถึง “โพลธุรกิจบัณฑิตย” ในตัวอย่างที่ (2) ที่แสดงให้เห็นว่าผู้คนส่วนใหญ่ไม่สนับสนุนการยุบสภา คือ “ร้อยละ 60.6 ชี้ยุบสภาไม่ช่วยแก้ปัญหา” การยกตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าคนส่วนใหญ่ที่สำรวจความคิดเห็นไม่เห็นด้วยกับการยุบสภาได้ส่งผลต่อการสื่อความหมายในการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากแสดงให้เห็นว่ามีผู้ไม่เห็นด้วยกับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุม

1.4) การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง

การอ้างผลสำรวจด้วยการยกตัวอย่างที่นำเสนอให้เห็นว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรงปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังนี้

- (1) โพลล์ระบุประชาชน 30.21% กลัวโดนลูกหลงระเบิดการเมือง (ไทยโพสต์, 29/3/53)

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจาก “โพล” ในตัวอย่าง นำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าอาจเกิดเหตุรุนแรงขึ้นจากการชุมนุมคือ “ประชาชน 30.21% กลัวโดนลูกหลงระเบิดการเมือง” ซึ่งการสำรวจดังกล่าวเป็นผลสำรวจหัวข้อ “ประชาชนกับการเผาระวังเหตุการณ์ระเบิดในรอบ 1 เดือน” ของสวนดุสิตโพล สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้นหลายครั้งทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่าประชาชนเกรงว่าจะได้รับอันตรายจากเหตุรุนแรงที่

เกิดขึ้น การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นในลักษณะดังกล่าวส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการชุมนุมทางการเมืองในครั้งนี้อาจเกิดความรุนแรงเกิดขึ้นในภายหลัง

1.5) ผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมด้วยการแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรงปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ดังนี้

- (1) "ดุสิตโพล" เปิดผลสำรวจ ประชาชนร้อยละ 30 เห็นว่ามีอบรุนแรงเกินกว่าเหตุ ขณะที่ร้อยละ 64 พอใจรัฐบาลแก้ไขสถานการณ์ (ข่าวสด, 15/4/52)

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจาก "ดุสิตโพล" ในตัวอย่าง ได้นำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมทำรุนแรงเกินกว่าเหตุ คือ "ประชาชนร้อยละ 30 เห็นว่ามีอบรุนแรงเกินกว่าเหตุ" การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าคนส่วนหนึ่งมีความเห็นว่าผู้ชุมนุมได้กระทำการรุนแรงเกินกว่าเหตุ อย่างไรก็ตาม แม้จะนำเสนอผลการสำรวจเช่นนี้ แต่การอ้างจำนวนผลการสำรวจว่ามาจาก "ประชาชนร้อยละ 30" ก็อาจตีความได้ว่าผู้ที่เห็นว่าผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรงมีเป็นส่วนน้อยเท่านั้น

1.6) การชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจ

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่นำเสนอภาพในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการแสดงให้เห็นว่าการชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้คนในสังคมปรากฏในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ดังนี้

- (1) โพล ระบุประชาชนเครียดมีเหตุชุมนุมแต่เข้าใจหากอยู่ในกรอบกติกา (เดลินิวส์, 14/3/53)

การอ้างผลสำรวจจาก "โพล" ที่ปรากฏในเดลินิวส์แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นส่งผลให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเครียด คือ "ประชาชนเครียดมีเหตุชุมนุม" การอ้างผลสำรวจในลักษณะเช่นนี้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นมิได้มีเพียงคู่ขัดแย้งฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลที่ได้รับผลกระทบเท่านั้นหากแต่ยังส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้คนในสังคมด้วยเช่นกัน

975338140

2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ

จากข้อมูลตัวบทข่าวชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่ศึกษา พบการใช้สหบทในด้านที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของต่างประเทศหรือตัวแทนของแต่ละประเทศต่อสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ได้แก่ การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง การดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุม และการแสดงความเห็นว่าผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง ดังนี้

2.1) การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ชุมนุมประท้วงที่กำลังดำเนินอยู่ภายในประเทศไทยอาจก่อให้เกิดความรุนแรงตามมา ปรากฏในหนังสือพิมพ์มติชน ไทยรัฐ ข่าวสด และเดลินิวส์ ดังนี้

- (6) 7 ปท.ห้ามเดินทางเข้ากทม. เลขาฯยูเอ็น-จีน-สหรัฐ-สิงคโปร์ออกแถลงการณ์กังวลสถานการณ์ในไทย (มติชน, 16/5/53)
- (7) "15 ชาติ"เตือนงดมาไทย ร้องขอสันติวิธีเลี่ยงใส่ 2 สี 15 ชาติเตือนพลเมืองหลักเลี่ยงไทย เพื่อความปลอดภัยอย่าใส่เสื้อ 2 สี (มติชน, 14/4/52)
- (8) 30 ชาติเตือนนักท่องเที่ยวเลี่ยงมาไทย หรือไม่ก็อยู่ห่างๆ สถานที่ราชการ (ไทยรัฐ, 13/3/53)
- (9) หลายประเทศประกาศเตือนนักท่องเที่ยว เลี่ยงเดินทางมาไทยโดยเฉพาะในกรุงเทพฯ (ข่าวสด, 13/4/52)
- (10) หลายชาติแหง เตือนคนเลี่ยงมาไทยแล้ว อ้างไม่ปลอดภัย โดย "อังกฤษ" ยกกระดับเตือนภัยขึ้น 5 ห้ามนักท่องเที่ยวเข้ามาในทุกพื้นที่ (ไทยรัฐ, 29/4/53)
- (11) นานาชาติเป็นห่วงสถานการณ์ในไทย วิตกกังวลความรุนแรง (เดลินิวส์, 13/4/53)

จากตัวอย่างเป็นการอ้างประกาศจากประเทศต่าง ๆ ทั้งการระบุจำนวนในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ "7ปท., 15ชาติ, 30 ชาติ" และการไม่ระบุประเทศหรือจำนวนแต่ชี้ให้เห็นว่ามีหลายประเทศดังปรากฏในตัวอย่างที่ (4)-(6) คือ "หลายประเทศ, หลายชาติ, นานาชาติ" ในประเด็นที่สืบเนื่องมาจากการชุมนุมทางการเมืองที่กำลังดำเนินอยู่ในประเทศไทย ณ ขณะนั้น ด้วยการแสดงความเป็นห่วงว่าอาจเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นในประเทศไทยในตัวอย่างที่ (1)และ(2) คือ "กังวลสถานการณ์ในไทย" และ "เป็นห่วงสถานการณ์ในไทย วิตกกังวลความรุนแรง" รวมทั้งการห้ามหรือเตือนพลเมืองในประเทศหลักเลี่ยงการมาท่องเที่ยวในประเทศไทยหรือเข้ามาในเขตกรุงเทพฯ ในตัวอย่างที่ (2)-(5) คือ "ห้ามเดินทางเข้ากทม." "เตือนงดมาไทย...เตือนพลเมืองหลักเลี่ยงไทย" "เตือนนักท่องเที่ยวเลี่ยงมาไทย หรือไม่ก็อยู่ห่างๆ สถานที่ราชการ" "ประกาศเตือนนักท่องเที่ยวเลี่ยงเดินทางมาไทยโดยเฉพาะในกรุงเทพฯ" และ "เตือนคนเลี่ยงมาไทยแล้ว อ้างไม่ปลอดภัย...ยกระดับเตือนภัยขึ้น 5 ห้ามนักท่องเที่ยวเข้ามาในทุกพื้นที่" การยกตัวบทเหล่านี้มากล่าวถึงได้สื่อความหมายถึงความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการชุมนุมทางการเมือง

2.2) การดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นดำเนินคดีเนื่องจากไม่เห็นด้วยกับการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ใช้ความรุนแรง ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ และมติชน ดังนี้

- (4) "สหรัฐ" ยืนยันทำรุนแรง สหรัฐตอกกลุ่มเสื้อแดง บุกรัฐสภาเป็นวิธีการประท้วงที่ไม่เหมาะสม ชี้ความแตกต่างแก้ไขได้โดยกลไก ปชต. ไม่ใช่วิธีรุนแรง (ไทยโพสต์, 9/4/53)
- (5) US ประณาม "แดงรุนแรง" รัฐบาลสหรัฐฯ ประณามเมื่อวันพุธ กรณีที่กลุ่มผู้ประท้วงสวมเสื้อแดงบุกเข้าไปในรัฐสภา โดยกล่าวว่า การใช้กำลังรุนแรงเพื่อบุกเข้าไปยังอาคารที่ทำการรัฐบาลเช่นนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม (ผู้จัดการ, 9/4/53)
- (6) โฆษกกระทรวงต่างประเทศอเมริกันตำหนิแดงบุกสภาชี้เป็นพฤติกรรมไม่เหมาะสม (มติชน, 9/4/53)
- (7) "สหรัฐ-อียู" ประณาม "คนเสื้อแดง"... สหรัฐประณามมือบเสื้อแดงใช้ความรุนแรง (มติชน, 15/4/52)

จากตัวอย่างมีการนำตัวบทประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา คือ "สหรัฐ, US, รัฐบาลสหรัฐฯ, โฆษกกระทรวงต่างประเทศอเมริกัน" ที่ออกมาดำเนินการใช้ความรุนแรงของฝ่ายผู้ชุมนุมที่บุกเข้าไปในรัฐสภาในตัวอย่างที่ (1)-(3) ได้แก่ "ยืนยันทำรุนแรง... ตอกกลุ่มเสื้อแดง บุกรัฐสภาเป็นวิธีการประท้วงที่ไม่เหมาะสม ชี้ความแตกต่างแก้ไขได้โดยกลไก ปชต. ไม่ใช่วิธีรุนแรง" "ประณาม"แดงรุนแรง... ประณาม... กรณีที่กลุ่มผู้ประท้วงสวมเสื้อแดงบุกเข้าไปในรัฐสภา... การใช้กำลังรุนแรงเพื่อบุกเข้าไปยังอาคารที่ทำการรัฐบาลเช่นนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม" และ "ตำหนิแดงบุกสภาชี้เป็นพฤติกรรมไม่เหมาะสม" รวมทั้งการนำตัวบทประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป (European Union: EU) คือ "สหรัฐ-อียู" ที่ออกมาดำเนินกลุ่มผู้ชุมนุมที่ใช้ความรุนแรงในตัวอย่างที่ (4) คือ "ประณาม"คนเสื้อแดง"... ประณามมือบเสื้อแดงใช้ความรุนแรง" การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ในลักษณะเหล่านี้ได้นำเสนอภาพผู้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการบุกเข้าไปในสถานที่ราชการและการใช้ความรุนแรง ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม

2.3) ผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรงด้วยการออกมาเตือน ห้ามปราม หรือการขอให้ยุติการใช้ความรุนแรง ปรากฏในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และไทยโพสต์ ดังนี้

- (1) "สถานทูตอเมริกัน" ออกแถลงการณ์จับตามือบแดงใกล้ขีด เรียกร้องอย่าใช้ความรุนแรง (ไทยโพสต์, 12/3/53)

- (2) ทุดมะกันปรัมแดงห้ามรุนแรง สถานทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศไทย วอนแกนนำ-คนเลื้อแดงชุมนุมอย่างสันติ ตามกฎหมายงดใช้ความรุนแรง (ผู้จัดการฯ, 12/3/53)
- (3) เลขาฯ ยูเอ็น-นานาชาติ วอนรัฐบาลและเลื้อแดงยุติใช้ความรุนแรง (ไทยโพสต์, 16/5/53)

จากตัวอย่างที่ (1)-(2) มีการอ้างแถลงการณ์ของสถานทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศไทยซึ่งถือเสมือนเป็นตัวแทนของประเทศสหรัฐฯ คือ "สถานทูตมะกัน, ทุดมะกัน, สถานทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศไทย" ด้วยห้ามปรามและเรียกร้องให้กลุ่มผู้ชุมนุมไม่ใช่ความรุนแรง คือ "เรียกร้องอย่าใช้ความรุนแรง" และ "ปรามแดงห้ามรุนแรง... วอนแกนนำ-คนเลื้อแดงชุมนุมอย่างสันติตามกฎหมายงดใช้ความรุนแรง" ในขณะที่ตัวอย่างที่ (3) มีการอ้างแถลงการณ์ขององค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ร่วมกับชาติต่าง ๆ คือ "เลขาฯ ยูเอ็น-นานาชาติ" ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเรียกร้องให้ทั้งรัฐบาลและฝ่ายผู้ชุมนุมยุติการใช้ความรุนแรง คือ "วอนรัฐบาลและเลื้อแดงยุติใช้ความรุนแรง" การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ในลักษณะนี้ สื่อให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมอาจใช้ความรุนแรงมาก่อนจึงเป็นเหตุให้ประเทศต่าง ๆ ต้องออกแถลงการณ์เตือน ห้ามปราม และขอเรียกร้องให้ยุติการใช้ความรุนแรง การยกตัวบทเหล่านี้มากล่าวถึงจึงลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรงมิได้ชุมนุมอย่างสันติ

3) การอ้างคำพุดนักวิชาการ

การอ้างคำพุดนักวิชาการเป็นสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลที่ยกมากล่าวถึงด้วยการนำตัวบทที่อาจเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือแถลงการณ์ของผู้ที่อยู่ในแวดวงการศึกษาหรือเชี่ยวชาญในสาขาใดสาขาหนึ่งมากล่าวถึงในตัวบทข่าว การอ้างคำพุดนักวิชาการที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม การไม่สนับสนุนการชุมนุม การตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง และผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง ดังนี้

3.1) การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างคำพุดนักวิชาการในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับความต้องการของฝ่ายผู้ชุมนุมที่เรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภาโดยเร็วที่สุด พบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ เดลินิวส์ ไทยรัฐ และข่าวสด ดังนี้

- (1) 303 นักวิชาการด้านรัฐอย่า"ชี้หัว"ยุบสภา "303 นักวิชาการ" โขว์จุดยืนด้านยุบสภาที่ไร้เหตุผล ชี้หากทำตามจะทำให้อนาคตมีมือไม่รู้จักหมดสิ้น (ไทยโพสต์, 9/4/53)
- (2) 303 นักวิชาการด้านยุบสภาชี้ไม่ใช้ทางออกของปัญหา ต้องมาร่วมเจรจาแก้ไข ต่างชาติหวังสถานการณ์การเมืองในไทย (เดลินิวส์, 9/4/53)

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

- (3) 155 อาจารย์ฝืนีกกำลัง ส่งจดหมายถึงนายกฯ เร่งเจรจา นปช. ทหาทางออกคืนอำนาจให้ประชาชนโดยเร็ว ดีกรอบ 3 เดือนรัฐบาลยุบสภา แย้งนปช.ปียุบสภาทันที (เดลินิวส์, 29/3/53)
- (4) 303นักวิชาการค้านยุบสภา..นักวิชาการออกโรงคัดค้านการยุบสภา ระบุเป็นข้อเรียกร้องที่ไม่มีเหตุผลอันควร แต่ถ้าจะยุบต้องใช้เวลาอย่างน้อย 6-9 เดือน (ไทยรัฐ, 9/4/53)
- (5) มือบ 303 นักวิชาการจับกลุ่มต่อต้าน'ยุบสภา'ไม่เห็นด้วยแนวทางเจรจากันแล้ว (ข่าวสด, 9/4/53)

จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการนำตัวบทของกลุ่มนักวิชาการ คือ “303 นักวิชาการ” “155 อาจารย์” และ “มือบ 303 นักวิชาการ” ที่ออกมารวมกลุ่มต่อต้านข้อเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภา โดยเร็วและจัดการเลือกตั้งใหม่ โดยการยกข้อความที่แสดงให้เห็นว่านักวิชาการเหล่านี้ไม่เห็นด้วยและไม่สนับสนุนการยุบสภา ได้แก่ “ต้านรัฐอย่า” “ชีชี” “ยุบสภา...ต้านยุบสภาที่ไร้เหตุผล” “ค้านยุบสภาชีไม่ใช่ทางออกของปัญหา” “แย้งนปช.ปียุบสภาทันที” และ “ค้านยุบสภา..ออกโรงคัดค้านการยุบสภา” การอ้างตัวบทดังกล่าวได้ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่มีวัตถุประสงค์สำคัญในการออกมาชุมนุมประท้วงคือต้องการให้รัฐบาลยุบสภาและคืนอำนาจให้ประชาชน เนื่องจากการอ้างคำพูดของกลุ่มนักวิชาการนอกจากจะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ตัวบทที่ยกมาแล้วยังเป็นการสื่อให้เห็นว่าข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นสิ่งที่ไม่สมเหตุผลและไม่ใช่หนทางแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น

3.2) การไม่สนับสนุนการชุมนุม

การอ้างคำพูดนักวิชาการที่สื่อความหมายถึงการไม่สนับสนุนการชุมนุมหรือไม่สนับสนุนการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของฝ่ายผู้ชุมนุมทั้งการทำให้ขัดรัฐธรรมนูญ การละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ และการมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์บางประการ ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ดังนี้

- (1) นักวิชาการแสดงตนริเริ่มล่าชื่อถอด "อภิวัฒน์-การุณ-จตุพร" พัน ส.ส. เหตุใช้อำนาจขัด รธน. ผิดจริยธรรมร้ายแรง (ไทยโพสต์, 10/4/53)
- (2) องค์กรแพทย์และเครือข่ายนักวิชาการ มข.จี "รัฐบาล ทหาร ตำรวจ" หยตนักโทษหนีคดี "นช.แม่่ว" โพนลิงก์ที่ก้าวล่วงสถาบันพระมหากษัตริย์ และเร่งนำข้อมูลทุจริตทำลายชาติทุกคดีของ "นช.ทักษิณ" เผยแพร่ผ่านสื่อของรัฐ (ผู้จัดการฯ, 2/4/52)
- (3) นักวิชาการระบุ พฤติกรรม "หมอเหวง" ทำคนในสังคมบัญญัติชื่อ "เหวง" ในสารบบศัพท์ใหม่ บ่งบอกถึงคนพูดจาวกวน ฟังไม่รู้เรื่อง ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ปกติด้านภาษา เชื่อสังคมไม่เป็นพลังหนุนคำใหม่ๆ เกิดยาก แฝงนัยพลังเจียบตีนตัว ไม่เอาด้วยกับไพร่แดง (ผู้จัดการฯ, 1/4/53)

การอ้างคำพูดนักวิชาการ คือ “นักวิชาการ” ในตัวอย่างที่ (1)-(2) และ “องค์กรแพทย์และเครือข่ายนักวิชาการ มข.” (มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ในตัวอย่างที่ (3) เป็นการอ้างคำพูดที่สื่อ

975338140

ความหมายถึงการไม่สนับสนุนการชุมนุมและผู้ชุมนุมเนื่องจากทำสิ่งที่ขัดรัฐธรรมนูญ ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “แสดงตนริเริ่มล่าชื่อถอด ‘อภิวัฒน์-การุณ-จตุพร’ พัน ส.ส. เหตุใช้อำนาจขัด รธน. ผิดจริยธรรมร้ายแรง” ในเหตุการณ์ที่กลุ่มนักวิชาการออกมาลงชื่อถอดถอนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) พรรคเพื่อไทย 3 คน ประกอบด้วย “พ.อ.อภิวัฒน์ วิริยะชัย” “นายการุณ โหสกุล” และ “นายจตุพร พรหมพันธุ์” เนื่องจากการเข้าร่วมกับกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. และเป็นหนึ่งในผู้นำคนสำคัญของกลุ่มผู้ชุมนุม ในขณะที่ตัวอย่างที่ (2) นำเสนอให้เห็นว่ากลุ่มนักวิชาการต้องการให้ฝ่ายรัฐบาลดำเนินการกับอดีตนายกฯทักษิณ ผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีพฤติกรรมละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ คือ “จี” “รัฐบาล ทหาร ตำรวจ” หยัดนักโทษหนีคดี “นช.แม้ว” โพลลิงก์ที่ก้าวล่วงสถาบันพระมหากษัตริย์ และเร่งนำข้อมูลทุจริตทำลายชาติทุกคดีของ “นช.ทักษิณ” เผยแพร่ผ่านสื่อของรัฐ” ส่วนตัวอย่างที่ (3) เป็นการออกมาแสดงความคิดเห็นของนักวิชาการต่อการเกิดคำศัพท์ใหม่ที่สะท้อนให้เห็นว่าคนในสังคมส่วนหนึ่งไม่สนับสนุนผู้ชุมนุม นปช. เนื่องจากมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์บางประการ คือ (3) “พฤติกรรม ‘หมอเหวง’ ทำคนในสังคมบัญญัติชื่อ ‘เหวง’ ในสารบบศัพท์ใหม่ บ่งบอกถึงคนพูดจาวกวน ฟังไม่รู้เรื่อง...แฝงนัยพลังเจียบตีนตัว ไม่เอาด้วยกับไพร่แดง” การอ้างคำพูดนักวิชาการด้วยการนำเสนอให้เห็นถึงการไม่สนับสนุนการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของฝ่ายผู้ชุมนุมรวมทั้งการออกมาแสดงความคิดเห็นว่าคนในสังคมไม่สนับสนุนผู้ชุมนุมเช่นนี้ ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากแสดงให้เห็นว่าทั้งนักวิชาการและคนในสังคมไม่สนับสนุนการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุม

3.3) การตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการออกมาตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ โดยการตำหนิหรือติติงว่าผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง ละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งต้องการยุบสภาเพราะมีวาระซ่อนเร้น ดังนี้

- (1) นักวิชาการมอง 3 ชั่วโมงเจรจาสัญญเปล่า เหตุ 2 ฝ่ายต่างมีจุดยืน จากสื่อแดงยื่นกรณียุบสภา เพราะมีวาระซ่อนเร้น (ผู้จัดการฯ, 29/3/53)
- (2) 303 นักวิชาการ-นักธุรกิจ ชี้เหตุการณ์ 10 เมษายน เลือดเป็นความรับผิดชอบทั้ง 2 ฝ่าย จากสื่อแดงล้ำเส้นผิดกฎหมาย แนะรัฐบาลตั้งกองกำลังเฉพาะกิจปราบปรามกองกำลังติดอาวุธชุดดำ (ไทยโพสต์, 13/4/53)
- (3) กลุ่ม 40 ส.ว.มนึก นักวิชาการ แพทย์ นักธุรกิจ นายทหาร ตั้งกลุ่มสยามสามัคคี ออกแถลงการณ์ประณามทักษิณ ละเมิดสถาบัน นำสื่อแดง-คอมมิวนิสต์ออกหัก-นักการเมืองเสียอำนาจ โคน์โครงสร้างเดิมสังคมไทย-รัฐบาล-กองทัพ โดยอ้างประชาธิปไตยบังหน้า (ผู้จัดการฯ, 7/4/52)

การอ้างคำพูดนักวิชาการ ทั้งการอ้างถึงเฉพาะนักวิชาการ คือ “นักวิชาการ” การอ้างถึงจำนวนนักวิชาการร่วมกับนักธุรกิจ คือ “303 นักวิชาการ-นักธุรกิจ” และการอ้างถึงกลุ่มอื่น ๆ คือ

“กลุ่ม 40 ส.ว.พนัก นักวิชาการ แพทย์ นักธุรกิจ นายทหาร” ที่ปรากฏในตัวอย่าง ได้ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมที่เรียกร้องให้ยุบสภาเนื่องจากมีวัตถุประสงค์บางประการแอบแฝงอยู่ในตัวอย่างที่ (1) คือ “จวกเสื่อแดงยื่นกรณียุบสภา เพราะมีวาระซ่อนเร้น” การตำหนิว่าผู้ชุมนุมที่ใช้ความรุนแรงและทำผิดกฎหมายจากเหตุการณ์ปะทะกันระหว่างฝ่ายเจ้าหน้าที่และฝ่ายผู้ชุมนุมเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2553 ในตัวอย่างที่ (2) คือ “จวกเสื่อแดงล้ำเส้นผิดกฎหมาย” รวมทั้งการตำหนินายทักษิณ ชินวัตร ถึงการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรมต่าง ๆ ทั้งการละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์และการรวมกลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านอำนาจรัฐโดยการอ้างประชาธิปไตย ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (3) คือ “ประณาม ทักษิณ ละเมิดสถาบัน นำ เสื่อแดง-คอมมิวนิสต์ออกหัก-นักการเมืองเสียดำนาจ โคนโครงสร้างเดิมสังคมไทย-รัฐบาล-กองทัพ โดยอ้างประชาธิปไตยบังหน้า” การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ออกมาตำหนิผู้ชุมนุมเช่นนี้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมทั้งการเรียกร้องให้ยุบสภา การใช้ความรุนแรง รวมทั้งการละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ และการรวมกลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านอำนาจรัฐโดยการอ้างประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

3.4) การชุมนุมทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย

ผลการศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์บางฉบับมีการอ้างความคิดเห็นของนักวิชาการในประเด็นที่ชี้ให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความวุ่นวาย การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นในลักษณะเหล่านี้ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังนี้

- (1) "กทม."ธุรกิจพียงับชี้ยึดเยื้อสูญหมื่นล. ...นักวิชาการชี้สูญรายได้ 200-300 ล้าน หากยึดเยื้อถึงสงกรานต์อาจพังถึงหมื่นล้าน (ไทยโพสต์, 4/4/53)

ในตัวอย่าง เป็นการอ้างความคิดเห็นของ “นักวิชาการ” เพื่อแสดงให้เห็นว่าการชุมนุมก่อให้เกิดความเดือดร้อนในแง่ของการทำให้ประเทศสูญเสีรายได้หลักร้อยล้าน คือ “สูญรายได้ 200-300 ล้าน” และหากการชุมนุมยังมีต่อไปอาจจะสูญเสีรายได้เป็นหมื่นล้าน คือ “ชี้ยึดเยื้อสูญหมื่นล....หากยึดเยื้อถึงสงกรานต์อาจพังถึงหมื่นล้าน” การยกตัวบทในลักษณะเช่นนี้มากล่าวถึงได้ส่งผลต่อสื่อความหมายในการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากแสดงให้เห็นว่าการชุมนุมที่กำลังดำเนินอยู่นี้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ และหากการชุมนุมยังคงดำเนินต่อไปความเดือดร้อนจากการสูญเสีรายได้ของประเทศก็จะทวียิ่งขึ้น

3.5) การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง

จากข้อมูลตัวบทที่ศึกษาพบว่ามีการอ้างคำพูดหรือแถลงการณ์ของนักวิชาการที่สื่อความหมายว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรงปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังนี้

- (1) นักวิชาการวิเคราะห์ปรากฏการณ์แดง แฉงขึ้นทฤษฎีถูกจูงจูงจูงควาย แสดงพลังทางการเมือง เดือนระวังเลื้อแดงจะไม่แคร์คนกรุง รัฐปราบเมื่อไหร่เกิดกลียุคแน่ (ไทยโพสต์, 22/3/53)

การอ้างการวิเคราะห์ของ “นักวิชาการ” ในตัวอย่าง ได้นำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นว่า อาจเกิดเหตุรุนแรงขึ้นจากการชุมนุม คือ “เดือนระวังเลื้อแดงจะไม่แคร์คนกรุง รัฐปราบเมื่อไหร่เกิดกลียุคแน่” การอ้างความคิดของนักวิชาการเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม เนื่องจากการกล่าวหาว่า “เดือนระวังเลื้อแดงจะไม่แคร์คนกรุง” ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมอาจจะไม่สนใจว่า ผู้คนที่อยู่ในพื้นที่การชุมนุมจะได้รับผลกระทบ ดังนั้นการชุมนุมทางการเมืองในครั้งนี้อาจมีความรุนแรงเกิดขึ้นหากรัฐบาลดำเนินการปราบปรามผู้ชุมนุม

3.6) ผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง

การอ้างคำพูดนักวิชาการที่สื่อความหมายในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังนี้

- (1) อธิการบดีนิด้าชี้เจรจายะเกิดขึ้นหรือไม่อยู่ที่ "ทักษิณ" ฟันธงกลุ่มเลื้อแดงต้องการใช้ความรุนแรง (ไทยโพสต์, 25/4/53)

ในตัวอย่าง เป็นการอ้างคำพูดนักวิชาการ คือ “อธิการบดีนิด้า” ซึ่งหมายถึงอธิการบดีของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์(National Institute of Development Administration) หรือที่นิยมเรียกว่า “นิด้า” (NIDA) โดยการแสดงความมั่นใจว่ากลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ต้องการใช้ความรุนแรงมากกว่าการเจรจา คือ “ฟันธงกลุ่มเลื้อแดงต้องการใช้ความรุนแรง” การยกตัวบทคำพูดนักวิชาการที่ออกมาแสดงความคิดเห็นในเชิงยืนยันว่าผู้ชุมนุมต้องการใช้ความรุนแรงเช่นนี้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยการใช้ความรุนแรงมากกว่าการเจรจาด้วยสันติวิธี

4.3.1.2 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทด้วยการแทรกตัวบทอื่นเข้ามาในส่วนหนึ่งของตัวบทข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อความหมายในการนำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาล แบ่งเป็นสองลักษณะ คือ การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล และการใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ดังนี้

975338140

4.3.1.2.1 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทที่สื่อความหมายในการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ในลักษณะ ดังนี้

การใช้สหบท	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ	1.1) การมีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล 1.2) การแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล

ตารางที่ 74 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ

การใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลและการแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล

1.1) การมีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (1) สวนดุสิตโพลเผยโรดแมพ 5 ข้อช่วยลดความตึงเครียดทางการเมือง ทำให้คะแนนนิยมของอภิสิทธิ์เพิ่มขึ้น 49.19% คาดเลือกตั้งใหม่มีการชิงเสียงแข่งขันกันดุเดือด (ไทยโพสต์, 10/5/53)
- (2) "ดุสิตโพล"ระบุชาวบ้านเชียร์นายกฯมากขึ้น หลังประกาศแผนโรดแมพ 5 ข้อ (เดลินิวส์, 10/5/53)
- (3) โพลล์ตอกย้ำส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยุบสภาและยังหนุนให้มีการเจรจา 3 ขณะที่ความเป็นผู้นำ "มาร์ค" ฟุ้งหวงจริงด้วยความเคารพ (ไทยโพสต์, 1/4/53)
- (4) โพลล์เผยคนกรุงเชิงมือป 60.6% หนุนรัฐคุมไม่อยู่ มองมีสิทธิ์ยุบสภาเลือกตั้งใหม่ แต่ยังไม่อยากได้ "มาร์ค" นั่งนายกฯ อีก (ไทยโพสต์, 13/3/53)

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั้งจาก “โพลล์” “สวนดุสิตโพล” “ดุสิตโพล” ที่ปรากฏในตัวอย่าง ได้นำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าคะแนนนิยมของนายอภิสิทธิ์ เพิ่มขึ้นหลังจากการเสนอแผนปรองดองแห่งชาติ 5 ข้อ ในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “โรดแมพ 5 ข้อช่วยลดความตึงเครียดทางการเมือง ทำให้คะแนนนิยมของอภิสิทธิ์เพิ่มขึ้น 49.19%” และ “ชาวบ้านเชียร์นายกฯมากขึ้น หลังประกาศแผนโรดแมพ 5 ข้อ” หรือการแสดงให้เห็นว่าคะแนนความเป็นผู้นำของนายอภิสิทธิ์ สูงกว่าแกนนำฝ่ายผู้ชุมนุมหลังจากเหตุการณ์เจรจากับ นพ.เหวง โตจิราการ ตัวแทนผู้ชุมนุม นปช. ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (3) คือ “ความเป็นผู้นำ "มาร์ค" ฟุ้งหวงจริงด้วยความเคารพ” รวมทั้งการระบุผลการสำรวจความคิดเห็นว่าประชาชนต้องการให้นายอภิสิทธิ์มาเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้ง ในตัวอย่างที่ (4) คือ “มองมีสิทธิ์ยุบสภาเลือกตั้งใหม่ แต่ยังไม่อยากได้ "มาร์ค" นั่งนายกฯ อีก” การอ้าง

ผลสำรวจเหล่านี้สื่อให้เห็นถึงความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในการปฏิบัติที่เนื่องจากผลสำรวจที่ยกมา กล่าวถึงในตัวบทได้แสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนหนึ่งยังคงให้การสนับสนุนรัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ และต้องการให้ทำหน้าที่บริหารประเทศต่อไป

1.2) การแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่า การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นด้วยการชี้ให้เห็นว่ามีผู้แสดงความชื่นชมหรือพึงพอใจในการปฏิบัติงานของฝ่ายรัฐบาลปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และข่าวสด ดังนี้

- (1) โพลชี้ประชาชนพอใจการแก้ปัญหาของนายกฯที่อดทน ใช้แนวทางสันติวิธี (ผู้จัดการฯ, 15/4/52)
- (2) "ดุสิตโพล" เปิดผลสำรวจ ประชาชนร้อยละ 30 เห็นว่ามีอุปสรรคเกินกว่าเหตุ ขณะที่ร้อยละ 64 พอใจรัฐบาล แก้ไขสถานการณ์ (ข่าวสด, 15/4/52)
- (3) คนกรุงเชื่อมีรัฐ โพลชี้ประชาชนเชื่อรัฐบาลมีความอดทน และจะแก้ปัญหาที่มอบแดงได้ หนุนให้ทั้งสองฝ่าย เจริญเพื่อหาข้อยุติ (ผู้จัดการฯ, 22/3/53)

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าการอ้างถึงผลการสำรวจข้อมูลจาก “โพล” และ “ดุสิตโพล” หรือ สวนดุสิตโพล ที่สื่อความหมายว่าผู้สำรวจความคิดเห็นแสดงความชื่นชมหรือแสดงความพึงพอใจการปฏิบัติงานของฝ่ายรัฐบาล ทั้งการแสดงความพึงพอใจต่อการแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “ประชาชนพอใจการแก้ปัญหาของนายกฯที่อดทน ใช้แนวทางสันติวิธี” และ “ร้อยละ 64 พอใจรัฐบาลแก้ไขสถานการณ์” หรือการแสดงความเชื่อมั่นว่ารัฐบาลจะแก้ไขปัญหาผู้ชุมนุมได้ในตัวอย่างที่ (3) คือ “ประชาชนเชื่อรัฐบาลมีความอดทน และจะแก้ปัญหาที่มอบแดงได้” การอ้างถึงผลสำรวจเหล่านี้จึงสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาลในแง่ของการแสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนว่ารัฐบาลสามารถจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3.1.2.2 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทที่นำเสนอภาพในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ดังนี้

การใช้สหบท	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ	1.1) การไม่เชื่อมั่นการปฏิบัติงานของฝ่ายรัฐบาล
2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ	2.1) การใช้ความรุนแรงของฝ่ายรัฐบาล
3) การอ้างคำพูดนักวิชาการ	3.1) การตำหนิฝ่ายรัฐบาล - การขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ - การใช้ความรุนแรงปราบปรามผู้ชุมนุม

ตารางที่ 75 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่นำเสนอภาพในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การอ้างผลสำรวจที่สื่อให้เห็นว่ากลุ่มประชาชนผู้ทำแบบสำรวจข้อมูลไม่เชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของฝ่ายรัฐบาล ดังนี้

1.1) การไม่เชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของฝ่ายรัฐบาล

จากข้อมูลพบการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่นำเสนอให้เห็นว่ามีผู้ไม่เชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของฝ่ายรัฐบาล ดังนี้

- (5) โพลล์เผยคนกรุงแข็งมือ 60.6% หนุนรัฐคุมไม่อยู่ มองมีสิทธิยุบสภาเลือกตั้งใหม่ แต่ยังไม่อยากได้ "มาร์ค" นั่งนายกฯ อีก (ไทยโพสต์, 13/3/53)

จากตัวอย่าง มีการอ้างถึงผลการสำรวจความคิดเห็นของ “โพลล์” จากศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ หรือ “กรุงเทพโพลล์” ที่สำรวจประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเรื่องการเมืองไทยในช่วงชุมนุมใหญ่ของกลุ่ม นปช. จะเห็นว่านอกจากการแสดงผลสำรวจว่าเป้าหมายการชุมนุมแล้ว ผลสำรวจส่วนหนึ่งยังชี้ให้เห็นถึงความไม่มั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาลว่าจะสามารถควบคุมผู้ชุมนุมได้ คือ “60.6% หนุนรัฐคุมไม่อยู่” การอ้างถึงผลสำรวจดังกล่าวสื่อให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างไม่เชื่อมั่นความสามารถในการรับมือผู้ชุมนุมของฝ่ายรัฐบาล การอ้างผลสำรวจเช่นนี้นอกจากจะสื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลขาดประสิทธิภาพแล้ว ยังอาจสื่อให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงเกินการควบคุมของเจ้าหน้าที่ได้เช่นกัน

2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ

จากการศึกษาข้อมูลพบการใช้สหบทในด้านที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการนำประกาศหรือแถลงการณ์จากหน่วยงานรัฐบาลหรือตัวแทนของประเทศต่าง ๆ มาอ้างถึง ในลักษณะของการสื่อให้เห็นการใช้ความรุนแรงของฝ่ายรัฐบาล ดังนี้

2.1) การใช้ความรุนแรงของฝ่ายรัฐบาล

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุม ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังนี้

- (3) เลขาฯ ยูเอ็น-นานาชาติ วิจารณ์รัฐบาลและสื่อที่แสดงยุดิตใช้ความรุนแรง หนุนสองฝ่ายกลับคืนสู่การเจรจาเพื่อแก้ไขสถานการณ์โดยสันติ (ไทยโพสต์, 16/5/53)

จากตัวอย่างมีการอ้างแถลงการณ์ขององค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ร่วมกับชาติต่าง ๆ คือ “เลขาฯ ยูเอ็น-นานาชาติ” ในลักษณะของการเรียกร้องให้ทั้งรัฐบาลและฝ่าย

ผู้ชุมนุมยุติการใช้ความรุนแรง คือ “วอนรัฐบาลและสื่อแดงยุติใช้ความรุนแรง” การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ดังกล่าวสื่อให้เห็นว่านอกจากฝ่ายผู้ชุมนุมจะใช้ความรุนแรงแล้ว ฝ่ายรัฐบาลก็ใช้ความรุนแรงเช่นกัน องค์การสหประชาชาติและนานาชาติจึงต้องออกแถลงการณ์ขอร้องให้ทั้งสองฝ่ายยุติการใช้ความรุนแรง การยกตัวบทเหล่านี้มากล่าวถึงจึงลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลก็ได้ใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุมเช่นกัน

3) การอ้างคำพูดนักวิชาการ

การใช้สหบทด้วยการอ้างแถลงการณ์หรือความคิดเห็นของนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญในวิชาความรู้สาขาใดสาขาหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การตำหนิฝ่ายรัฐบาล ดังนี้

3.1) การตำหนิฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทด้วยการอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงให้เห็นว่ามีการออกมาตำหนิมติติตั้งฝ่ายรัฐบาลทั้งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ และการใช้ความรุนแรงปราบปรามผู้ชุมนุม ปรากฏในหนังสือพิมพ์มติชน ข่าวสด และไทยรัฐ ดังนี้

- (10) นักวิชาการกลุ่ม155 ข้องใจรัฐบาลซื้อเวลา เชื้อหวงคุมโหมทหารให้ยิง เตือนถูก'ปว.ลัมกระดาน
นักวิชาการกลุ่มสันติประชาธรรม ชี้โรดแมป 9 เดือนแค่แผน รบ.ซื้อเวลา อ้างยึดต้องอยู่แก้ปัญหา ศก.พังไม่ขึ้น
อยู่ทำงานก็ไม่สมเหตุ (มติชน, 1/4/53)
- (11) อธิการบดี มศว ชี้รัฐบาลไม่เป็นผู้ใหญ่ (ข่าวสด, 12/4/53)
- (12) นักวิชาการยอนคำ"มาร์ค" ชี้แสดงจิตสำนึกรับผิดชอบ นักวิชาการบี'มาร์ค'รับผิดชอบทางการเมือง ต้องแสดง
จิตสำนึกสูงกว่าคนทั่วไปตามที่เคยลั่นปากไว้เลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ห้ามใช้ กม.มั่นคง ดึงอย่าใช้สื่อรัฐ
สร้างความเกลียดชัง (มติชน, 14/4/53)
- (13) นักวิชาการ ทำจดหมายเปิดผนึกถึงนายกฯโปรดหยุดฆ่า วอนให้เปิดเจรจากับสื่อแดง (ไทยรัฐ, 17/5/53)

การอ้างคำพูดนักวิชาการ คือ “นักวิชาการ” และการระบุให้ทราบว่าเป็นนักวิชาการกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ “นักวิชาการกลุ่ม155” “นักวิชาการกลุ่มสันติประชาธรรม” “32 คณาจารย์นิติฯ'ธรรมศาสตร์” และ “อธิการบดี มศว” ที่ปรากฏในตัวอย่าง ล้วนสื่อให้เห็นถึงการออกมาตำหนิมติติตั้งและทักท้วงการกระทำของฝ่ายรัฐบาล ทั้งการออกมาแสดงความเห็นว่าการที่รัฐบาลไม่ยอมยุบสภา โดยมีเหตุผลต่าง ๆ นานานั้นเป็นข้ออ้างที่ไม่สมเหตุสมผลดังปรากฏในตัวอย่าง (1) คือ “ข้องใจรัฐบาลซื้อเวลา เชื้อหวงคุมโหมทหารให้ยิง เตือนถูก'ปว.ลัมกระดาน โรดแมป 9 เดือนแค่แผน รบ.ซื้อเวลา อ้างยึดต้องอยู่แก้ปัญหา ศก.พังไม่ขึ้น อยู่ทำงานก็ไม่สมเหตุ” หรือการแสดงความคิดเห็นว่ารัฐบาลมีพฤติกรรมที่ไม่เป็นผู้ใหญ่ในตัวอย่าง (2) คือ “รัฐบาลไม่เป็นผู้ใหญ่” ที่สืบเนื่องมาจากการปะทะกันระหว่างทหารและกลุ่ม นปช. เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2553 อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนคริน

ทวิโรดม (มศว) ได้ออกมาติติงนายกรัฐมนตรีว่านายอภิสิทธิ์ไม่มีความเป็นผู้ใหญ่ ส่วนรัฐบาลก็ทำตัวเหมือนเด็ก เนื่องจากรัฐบาลเปรียบเสมือนพ่อแม่ที่ต้องดูแลลูก เมื่อลูกเกรง ก็ที่ควรจะต้องมีความเป็นผู้ใหญ่มากกว่านี้ ในขณะที่ตัวอย่างที่ (3) “ย้อนคำ"มาร์ค" จี้แสดงจิตสำนึกรับผิดชอบ...บ้"มาร์ค" รับผิดชอบทางการเมือง ต้องแสดงจิตสำนึกสูงกว่าคนทั่วไปตามที่เคยลั่นปากไว้เลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ห้ามใช้ กม.มั่นคง...ตงอย่าใช้สื่อรัฐสร้างความเกลียดชัง” กลุ่มนักวิชาการได้ออกมากดดันให้นายอภิสิทธิ์ทำตามที่ได้เคยกล่าวไว้ว่าจะยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินและกฎหมายความมั่นคง ทั้งยังแสดงการติติงฝ่ายรัฐบาลที่ใช้สื่อเป็นเครื่องมือสร้างความเกลียดชังให้เกิดขึ้นในประเทศ ส่วนตัวอย่างที่ (5) ที่แสดงให้เห็นว่านักวิชาการทำจดหมายเปิดผนึกถึงนายกฯ โดยมีเนื้อหาที่สื่อให้เห็นถึงการทักท้วงฝ่ายรัฐบาลมิให้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุมและขอร้องให้ใช้การเจรจาด้วยสันติวิธี คือ “โปรดหยุดฆ่า วอนให้เปิดเจรจากับเสื้อแดง” การออกมาแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่สื่อให้เห็นว่านักวิชาการเหล่านี้ล้วนตำหนินายกรัฐมนตรีและรัฐบาล มีส่วนสำคัญในการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลเนื่องจากได้สื่อความหมายในแง่ของการชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่และใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุม

4.3.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้สหบท

ผลการศึกษาวิเคราะห์การใช้สหบทในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองช่วงปี พ.ศ. 2552-2553 ที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ไทยพบว่า การใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลได้นำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมประท้วงในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม และภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ดังนี้

4.3.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาพบว่านอกจากการใช้สหบทในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมแล้ว การใช้สหบทที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็นับได้ว่ามีส่วนสำคัญในการเน้นย้ำภาพที่สร้างความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้ปรากฏชัดขึ้นมา ดังนี้

975338140

4.3.2.1.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	4.3.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล
<p>1) ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรม</p> <p>โดยการต่อต้านรัฐบาลที่คู่แข่งอำนาจ</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยุบสภา <p>(2) การอ้างผลสำรวจที่แสดงว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <p>(3) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงการสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยุบสภา <p>(4) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงการสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยุบสภา <p>2) ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรม</p> <p>(1) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงความชื่นชมฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การไม่ใช้ความรุนแรง 	<p>1) ผู้กระทำการที่ผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงการไม่เชื่อมั่นการปฏิบัติงานของฝ่ายจนท.รัฐ</p> <p>(2) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ตำหนิฝ่ายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ <p>2) ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม</p> <p>(1) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่กล่าวว่รัฐบาลใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุม</p> <p>(2) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ตำหนิฝ่ายรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้ความรุนแรงปราบปรามผู้ชุมนุม

ตารางที่ 76 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้สหบท

4.3.2.1.1 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็น การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ได้สื่อให้เห็นภาพตัวแทนในแง่มุมที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ ผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่คู่แข่งอำนาจ และผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ ดังนี้

1) ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่คู่แข่งอำนาจ ได้แก่ การใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็น การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ในลักษณะดังต่อไปนี้

(1) การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุม คือ การให้รัฐบาลยุบสภาโดยเร็วเพื่อคืนอำนาจให้ประชาชนและจัดการเลือกตั้งใหม่ เช่น “โพลหนุนเจรจาแล้วยุบสภา (ข่าวสด, 1/4/53)”

(2) การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม เช่น “*เกริก โพลล์*” *เชียร์ (ไทยโพสต์, 9/4/53)*”

(3) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงการสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุม คือ การเรียกร้องให้รัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ยุบสภาโดยเร็วที่สุด เช่น “*(โพลหนุนเจรจาแล้วยุบสภา) สหรัฐออกโรงหนุนเช่นกัน (ข่าวสด, 1/4/53)*”

(4) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงการสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม คือ การเรียกร้องให้รัฐบาลคืนอำนาจประชาชนด้วยการยุบสภาและจัดการเลือกตั้งใหม่ เช่น “*155 นักวิชาการลงชื่อจ.ม.เปิดผนึกจี้นายกฯยุบสภาภายใน 3 เดือน (มติชน, 29/3/53)*”

การใช้สหบทด้วยการนำตัวบทที่แสดงให้เห็นว่าข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นสิ่งที่ผู้คนในสังคมและนานาประเทศรวมทั้งนักวิชาการต่างเห็นด้วยและให้การสนับสนุนมากล่าวถึง จึงเป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากการออกมาต่อต้านรัฐบาลนายอภิสิทธิ์มีสาเหตุมาจากการที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเห็นว่านายอภิสิทธิ์เข้ามาจัดตั้งรัฐบาลอย่างไม่ชอบธรรมเพราะมิได้เป็นพรรคที่มีเสียงข้างมากในสภามาตั้งแต่ต้น หากแต่การจัดตั้งรัฐบาลของนายอภิสิทธิ์เป็นผลมาจากการที่พรรคพลังประชาชน ถูกศาลรัฐธรรมนูญพิพากษาให้ยุบพรรค เป็นเหตุให้นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ หัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ต่อมาเมื่อนายอภิสิทธิ์ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านสามารถรวมตัวกับพรรคการเมืองต่าง ๆ จนได้เสียงข้างมากในสภาและจัดตั้งรัฐบาลใหม่ขึ้นมา กลุ่ม นปช. จึงรวมตัวชุมนุมประท้วงและเรียกร้องให้รัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ยุบสภาโดยตลอด การใช้สหบทที่สื่อให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้จึงสื่อให้เห็นว่าการเรียกร้องให้ยุบสภาเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่เข้ามาโดยไม่ชอบธรรมเป็นสิ่งที่ถูกต้องและได้รับการสนับสนุนจากสังคม

2) ผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ ได้แก่ การใช้สหบทด้วยการอ้างคำพูดนักวิชาการในลักษณะของการออกมาแสดงความคิดเห็นในเชิงชื่นชมหรือพึงพอใจต่อการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการแสดงความคิดเห็นว่าผู้ชุมนุมมิได้ใช้ความรุนแรง เช่น “*นักวิชาการประเมินมีอบแดงขณะที่ไม่ใช้ความรุนแรง (ไทยรัฐ, 18/3/53)*” การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ออกมากล่าวถึงผู้ชุมนุมเช่นนี้ส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการชุมนุมอย่างสันติ มิได้ใช้ความรุนแรงแต่อย่างใด

4.3.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลถือได้ว่ามีส่วนในการเน้นภาพด้านบวกที่ช่วยสร้างความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของผู้ชุมนุมให้ปรากฏชัดขึ้นมา ผลการศึกษาพบว่าการใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของ

975338140

CU-Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพุดนักวิชาการ ได้สื่อให้เห็นภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ และผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม ดังนี้

1) **ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ** ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ ด้วยการอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพุดนักวิชาการ ในลักษณะดังนี้

(1) การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้ไม่เชื่อมั่นการปฏิบัติงานของฝ่ายรัฐบาล เช่น “โพลล์เผยคนกรุงเซ็งมีอบ 60.6% หัวรั้นรัฐคุมไม่อยู่ (ไทยโพสต์, 13/3/53)” การอ้างถึงผลสำรวจดังกล่าวสื่อให้เห็นว่าประชาชนส่วนหนึ่งไม่มีความเชื่อมั่นในการรับมือผู้ชุมนุมของฝ่ายรัฐบาล

(2) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่แสดงการตำหนิฝ่ายรัฐบาลที่สื่อความหมายของการขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น “อธิการบดี มศว ชี้รัฐบาลไม่เป็นผู้ใหญ่ (ข่าวสด, 12/4/53)”

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้ไม่เชื่อมั่นการปฏิบัติงานของฝ่ายรัฐบาล และการอ้างคำพุดนักวิชาการที่แสดงการตำหนิฝ่ายรัฐบาลที่สื่อความหมายของการขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่เช่นนี้ได้สื่อให้เห็นถึงการเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศของฝ่ายรัฐบาล ส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมประท้วงรัฐบาลที่ไร้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

2) **ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม** ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ใช้ความรุนแรงในการดำเนินการปราบปรามผู้ชุมนุม ด้วยการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพุดนักวิชาการ ในลักษณะดังนี้

(1) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุม เช่น “เลขาฯ ยูเอ็น-นานาชาติ วอนรัฐบาลและเลี้้แดงยุติใช้ความรุนแรง (ไทยโพสต์, 16/5/53)”

(2) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่แสดงการตำหนิติติงฝ่ายรัฐบาลที่ใช้ความรุนแรงปราบปรามผู้ชุมนุม เช่น “นักวิชาการทำจดหมายเปิดผนึกถึงนายกฯโปรดหยุดฆ่า วอนให้เปิดเจรจากับเลี้้แดง (ไทยรัฐ, 17/5/53)”

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุมรวมทั้งการอ้างคำพุดนักวิชาการที่แสดงการตำหนิติติงฝ่ายรัฐบาลที่ใช้ความรุนแรงปราบปรามผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในแง่ของการเป็นผู้ใช้ความรุนแรง

975338140

ดำเนินการกับฝ่ายผู้ชุมนุม ในขณะที่เดียวกันก็สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาต่อต้านหรือตอบโต้ฝ่ายรัฐบาลด้วยการใช้ความรุนแรงกลับไปเช่นกัน

4.3.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม

จากผลการวิเคราะห์การนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษาพบว่า การใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงรวมทั้งการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลต่างก็มีส่วนสำคัญในการสื่อให้เห็นภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ดังนี้

4.3.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	4.3.2.2.2 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล
<p>1) ผู้ใช้ความรุนแรง</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง</p> <p>(2) การอ้างผลสำรวจที่แสดงว่าผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง</p> <p>(3) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง</p> <p>(4) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <p>- การใช้ความรุนแรง</p> <p>(5) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงว่าผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง</p> <p>(6) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <p>- การใช้ความรุนแรง</p> <p>(7) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่เห็นว่า การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง</p> <p>(8) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ระบุว่าผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง</p> <p>2) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงการไม่สนับสนุนการชุมนุม</p> <p>- รู้สึกเบื่อหน่ายการชุมนุม</p> <p>- ผู้ชุมนุมควรยกเลิกการชุมนุม</p> <p>- เรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการกับผู้ชุมนุม</p> <p>(2) การอ้างผลสำรวจที่แสดงว่าการชุมนุมทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย</p> <p>(3) การอ้างผลสำรวจที่แสดงว่าการชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจ</p> <p>(4) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม</p> <p>- ผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์</p> <p>(5) การอ้างความคิดเห็นของนักวิชาการที่ชี้ให้เห็นว่าการชุมนุมทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย</p>	<p>1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่ระบุว่าผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล</p> <p>- ความนิยมต่อนายอภิสิทธิ์เพิ่มขึ้น</p> <p>- ต้องการให้นายอภิสิทธิ์ทำหน้าที่บริหารประเทศอีกครั้ง</p> <p>2) ผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล</p> <p>- พอใจการแก้ไขปัญหาของรัฐบาล</p> <p>3) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล</p> <p>- รัฐบาลอดทน ใช้แนวทางสันติวิธี</p>

975338140

4.3.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุม	4.3.2.2.2 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายรัฐบาล
<p>3) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงการไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยุบสภา <p>(2) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยุบสภา <p>(3) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำสิ่งที่ขัดรัฐธรรมนูญ <p>(4) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายผู้ชุมนุมต้องการยุบสภาเพราะมีวาระซ่อนเร้น <p>4) ผู้ทำผิดกฎหมาย</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงการไม่สนับสนุนการชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เรียกร้องให้รัฐบาลใช้กฎหมายจัดการ <p>(2) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ <p>(3) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ 	

ตารางที่ 77 การใช้สทบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม
ต่อต้นรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553 ที่สื่อผ่านการใช้สทบท

4.3.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้กลวิธีทางภาษาดำเนินการใช้สทบททั้งการอ้างผลสำรวจความคิดเห็น การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ได้สื่อความหมายในการนำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) ผู้ใช้ความรุนแรง ได้แก่ การใช้สทบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรงด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็น การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ดังนี้

(1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง เช่น “โพลล์ระบุประชาชน 30.21% กลัวโดนลูกหลงระเบิดการเมือง (ไทยโพสต์, 29/3/53)”

(2) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง เช่น “ดุสิตโพล” เปิดผลสำรวจ ประชาชนร้อยละ 30 เห็นว่ามีอบรุนแรงเกินกว่าเหตุ”

(3) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง เช่น “หลายชาติแหงย เดือนคนเลียงมาไทยแล้ว อ้างไม่ปลอดภัย (ไทยรัฐ, 29/4/53)”

(4) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นการดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุมที่มีการใช้ความรุนแรง เช่น “สหรัฐประณามมือบเลื้อแดงใช้ความรุนแรง (มติชน, 15/4/52)”

(5) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง เช่น “เลขาฯ ยูเอ็น-นานาชาติ วอนรัฐบาลและเลื้อแดงยุติใช้ความรุนแรง (ไทยโพสต์, 16/5/53)”

(6) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่ออกมาดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการใช้ความรุนแรง เช่น “303 นักวิชาการ-นักธุรกิจ ชี้เหตุการณ์ 10 เมษายน เลื้อแดง เป็นความรับผิดชอบทั้ง 2 ฝ่าย จวกเลื้อแดงล้ำเส้นผิดกฎหมาย (ไทยโพสต์, 13/4/53) ”

(7) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่เห็นว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง เช่น “นักวิชาการวิเคราะห์ปรากฏการณ์แดง แข็งขันทฤษฎีถูกจูงวัวจูงควาย แสดงพลังทางการเมือง เดือนระวังเลื้อแดงจะไม่แคร์คนกรุง รัฐบาลเมื่อไหร่เกิดกลียุคแน่ (ไทยโพสต์, 22/3/53)”

(8) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง เช่น “อธิการบดีนิด้า... ฟันธงกลุ่มเลื้อแดงต้องการใช้ความรุนแรง (ไทยโพสต์, 25/4/53)”

การใช้สหบทเหล่านี้ล้วนสื่อให้เห็นว่าการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงและผู้ชุมนุมเองก็เป็นผู้ก่อความรุนแรงดังกล่าว ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม

2) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อนแก่สังคม ด้วยการอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ และการอ้างคำพุดหรือความคิดเห็นของนักวิชาการ ในลักษณะดังนี้

(1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการไม่สนับสนุนการชุมนุมด้วยการระบุว่ารู้สึกเบื่อหน่ายการชุมนุม เช่น “โพลล์เมยคนกรุงเซ็งมือบ 60.6% หวันรัฐคุมไม่อยู่ (ไทยโพสต์, 13/3/53)” การแสดงความคิดเห็นว่าผู้ชุมนุมควรยกเลิกการชุมนุม เช่น “ผลโพลธุรกิจบัณฑิตยฉีกหน้ามือบ ระบุงชาวกรุงร้อยละ 49.2 เห็นว่าคนเลื้อแดงควรเลิกการชุมนุมและกลับบ้านทันที (ผู้จัดการฯ, 9/4/53)” และการเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการกับผู้ชุมนุม เช่น “เอแบคโพลล์ชี้ประชาชนส่วนใหญ่เรียกร้องรัฐบาลใช้มาตรการทางกฎหมายจัดการมือบเลื้อแดง (ไทยโพสต์, 13/4/52)”

975338140

(2) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นการชุมนุมทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย เช่น “โพลล์ประจํางานมือบ้ําทำทุกซ์...สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน-ทําลายความสุขคนไทยช่วงสงกรานต์-กระทบเศรษฐกิจและภาพลักษณ์ประเทศ (ไทยโพลล์, 11/4/52)”

(3) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าการชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจ เช่น “โพลล์ระบุประชาชนเครียดมีเหตุชุมนุมแต่เข้าใจหากอยู่ในกรอบกติกา (เดลินิวส์, 14/3/53)”

(4) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงการไม่สนับสนุนการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์บางประการ เช่น “นักวิชาการระบุ พฤติกรรม "หมอเหว่ง" ทำคนในสังคมบัญญัติชื่อ "เหว่ง" ในสารบบศัพท์ใหม่...แผนนโยบายจึงยับยั้งตั้งแต่ต้นตัว ไม่เอาด้วยกับไพร่แดง (ผู้จัดการฯ, 1/4/53)”

(5) การอ้างความคิดเห็นของนักวิชาการในประเด็นที่ชี้ให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความวุ่นวาย เช่น “กทท.ธุรกิจพียงยับยั้งยึดเยื้อสูญหมื่นล. ...นักวิชาการชี้สูญรายได้ 200-300 ล้าน หากยึดเยื้อถึงสงกรานต์อาจพียงถึงหมื่นล้าน (ไทยโพลล์, 4/4/53)”

การใช้สหบทที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อนแก่สังคมเช่นนี้ ได้ลดทอนความชอบธรรมในการชุมนุมของผู้ประท้วง เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อผู้คนในสังคม

3) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นและการอ้างคำพูดนักวิชาการ ดังนี้

(1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุมคือการยุบสภา เช่น “โพลล์ตอบย้ําส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยุบสภาและยังหนุนให้มีการเจรจารอบ 3 (ไทยโพลล์, 1/4/53)”

(2) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงการไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภาของฝ่ายผู้ชุมนุม เช่น “303นักวิชาการค้านยุบสภา..นักวิชาการออกโรงคัดค้านการยุบสภา ระบุเป็นข้อเรียกร้องที่ไม่มีเหตุผลอันควร แต่ถ้ําจะยุบต้องให้เวลาอย่างน้อย 6-9 เดือน (ไทยรัฐ, 9/4/53)”

(3) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงการไม่สนับสนุนการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ทําส่งที่ขัดรัฐธรรมนูญ เช่น “นักวิชาการแสดงตนริเริ่มล้ําชื่อถอด "อภิวัฒน์-การุณ-จตุพร" พัน ส.ส. เหตุใช้อำนาจขัด รธน. ผิดจริยธรรมร้ายแรง (ไทยโพลล์, 10/4/53)”

(4) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่แสดงการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมที่ต้องการยุบสภาเพราะมีวาระซ่อนเร้น เช่น “นักวิชาการ...จวกสื่อแดงยื่นกรณียุบสภา เพราะมีวาระซ่อนเร้น (ผู้จัดการฯ, 29/3/53)”

การใช้สหบทในลักษณะเช่นนี้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าข้อเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภาด้วยการออกมาชุมนุมประท้วงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย

4) ผู้ทำผิดกฎหมาย ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย ด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็น และการอ้างคำพุดนักวิชาการ ดังนี้

(1) การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นถึงเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม เช่น “เอแบคโพลล์ชี้ประชาชนส่วนใหญ่เรียกร้องรัฐบาลใช้มาตรการทางกฎหมายจัดการมือเบื้อแดง (ไทยโพสต์, 13/4/52)”

(2) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่แสดงการไม่สนับสนุนการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมที่เป็นการละเมิดสถาบัน เช่น “องค์กรแพทย์และเครือข่ายนักวิชาการ มข.จี "รัฐบาล ทหาร ตำรวจ" หยุดนักโทษหนีคดี "นช.แม้ว" โพลลิงก์ที่ก้าวล่วงสถาบันพระมหากษัตริย์ (ผู้จัดการฯ, 2/4/52)”

(3) การอ้างคำพุดนักวิชาการที่แสดงการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการละเมิดสถาบัน เช่น “กลุ่ม 40 ส.ว.ผนึก นักวิชาการ แพทย์ นักรูรกิจ นายทหาร ตั้งกลุ่มสยามสามัคคี ออกแถลงการณ์ประณาม ทักซิณ ละเมิดสถาบัน นำ สื่อแดง-คอมมิวนิสต์ออกหัก-นักการเมืองเสียอำนาจ โคนโครงสร้างเดิมสังคมไทย-รัฐบาล-กองทัพ โดยอ้างประชาธิปไตยบังหน้า (ผู้จัดการฯ, 7/4/52)”

การใช้สหบทที่นำเสนอภาพของผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำผิดกฎหมายเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการกระทำของผู้ชุมนุมเป็นสิ่งที่ขัดต่อกฎหมายของบ้านเมือง

4.3.2.2 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการอ้างผลสำรวจในประเด็นต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแง่มุมที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ดังนี้

1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ ได้แก่ การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ ด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็น ดังนี้

(1) การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลด้วยการอ้างผลสำรวจที่แสดงว่าความนิยมต่อนายอภิสิทธิ์เพิ่มขึ้นเช่น “ดุสิตโพล”ระบุชาวบ้านเชียร์นายกมากขึ้น หลังประกาศแผนโรดแมพ 5 ข้อ (เดลินิวส์, 10/5/53)”

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / revc: 06082562 13:17:18 / seq: 6

(2) การอ้างผลสำรวจที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลด้วยการอ้างผลสำรวจที่แสดงว่ามีผู้ต้องการให้นายอภิสิทธิ์ทำหน้าที่บริหารประเทศอีกครั้ง เช่น “โพลล์เผยคนกรุงเชียงใหม่ 60.6% หวังรัฐคุมไม่อยู่ มองมีสิทธิ์ยุบสภาเลือกตั้งใหม่ แต่ยังไม่อยากได้ “มาร์ค” นั่งนายกฯ อีก (ไทยโพสต์, 13/3/53)”

การใช้สหบทในลักษณะนี้แสดงให้เห็นภาพของผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศที่ยังคงได้รับการสนับสนุนจากประชาชน เนื่องจากผลสำรวจได้แสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนหนึ่งยังคงให้การสนับสนุนและต้องการให้ทำหน้าที่บริหารประเทศต่อไป สื่อให้เห็นถึงความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในการปฏิบัติที่บริหารประเทศ ในขณะที่เดียวกันก็ลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมต่อต้านรัฐบาลของผู้ชุมนุม

2) ผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

(1) การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นในประเด็นที่มีการแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาลที่ให้เห็นว่ามีผู้พึงพอใจต่อการแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น “ดุสิตโพล” เปิดผลสำรวจ...ร้อยละ 64 พอใจรัฐบาลแก้ไขสถานการณ์ (ข่าวสด, 15/4/52)” การอ้างผลสำรวจที่นำเสนอภาพผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพจนเป็นที่พึงพอใจของประชาชนส่วนใหญ่ของรัฐบาลเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมในแง่ของการสื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลมีความสามารถในแก้ไขปัญหาและสามารถควบคุมสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่

(1) การใช้สหบทที่สื่อความหมายว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้รักษาความสงบเรียบร้อย ด้วยการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ความชื่นชมการปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายรัฐบาลในประเด็นที่สื่อให้เห็นว่ารัฐบาลอดทนและใช้แนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหา เช่น “โพลล์ประชาชนพอใจการแก้ปัญหาของนายกฯ ที่อดทน ใช้แนวทางสันติวิธี (ผู้จัดการฯ, 15/4/52)” การใช้สหบทในลักษณะดังกล่าวได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาลในการปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศและดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองต่อไป การนำเสนอภาพในด้านบวกของฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้รักษาความสงบเรียบร้อยจนได้รับความพึงพอใจจากประชาชนเช่นนี้ ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาต่อต้านเรียกร้องให้รัฐบาลที่มีความชอบธรรมในการบริหารประเทศยุบสภาหรือลาออกจากตำแหน่ง

4.4 สรุปกลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมปี พ.ศ.2552-2553

ผลการศึกษาการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวบทที่ศึกษา สามารถสรุปภาพตัวแทนที่ชอบธรรม เป็นกลาง และไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม รวมทั้งภาพ

975338140

CU-Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ตัวแทนส่วนหนึ่งของฝ่ายรัฐบาลที่มีส่วนช่วยในการเน้นย้ำภาพในแง่มุมมองที่ขอขบธรรมและลดทอนความขอขบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดยิ่งขึ้นได้ดังตารางต่อไปนี้

ภาพตัวแทนผู้ชุมนุม	ผู้กระทำทางสังคม	กลวิธีทางภาษา	ภาพตัวแทน	
เป็นกลาง	ฝ่ายผู้ชุมนุม	คำแทน	เป็นกลาง	1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล
		กระบวนการ	เป็นกลาง	1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล
	ฝ่ายรัฐบาล	คำแทน	เป็นกลาง	1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย
ขอขบธรรม	ฝ่ายผู้ชุมนุม	คำแทน	ขอขบธรรม	1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล
				2) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ
				3) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่างๆ
	กระบวนการ	ขอขบธรรม	1) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาล และจากคนกลุ่มต่างๆ	
			2) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องขอขบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ	
			3) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล	
สหบท	ขอขบธรรม	1) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องขอขบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ		
		2) ผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ		
		3) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ		
ฝ่ายรัฐบาล	คำแทน	ไม่ขอขบธรรม	1) ผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองบางกลุ่มที่ไม่ขอขบธรรม	
	สหบท	ไม่ขอขบธรรม	1) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ	
ไม่ขอขบธรรม	ฝ่ายผู้ชุมนุม	คำแทน	ไม่ขอขบธรรม	1) ผู้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวาย
				2) ผู้รับใช้กลุ่มคน/กลุ่มการเมืองที่ไม่ขอขบธรรม
				3) ผู้ใช้ความรุนแรง
	กระบวนการ	ไม่ขอขบธรรม	1) ผู้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวาย	
			2) ผู้ใช้ความรุนแรง	
			3) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องขอขบธรรม	
	สหบท	ไม่ขอขบธรรม	1) ผู้ใช้ความรุนแรง	
			2) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน	
			3) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย	
ฝ่ายรัฐบาล	คำแทน	ขอขบธรรม	1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ	
			2) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ	
			3) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย	
สหบท	ขอขบธรรม	1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ		
		2) ผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ		
		3) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย		

ตารางที่ 78 ภาพรวมของภาพแทนผู้ชุมนุมที่นำเสนอผ่านกลวิธีทางภาษา

ในการชุมนุมทางการเมืองปี 2552-2553

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

บทนี้เป็นการศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนของกลุ่มผู้ชุมนุมแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) จากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ. 2552-2553 โดยศึกษาจากตัวบทพูดหัวข้อและวรรณคดีในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย สำหรับในบทที่ 5 ผู้วิจัยจะศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2556-2557 ที่มีกลุ่มผู้ชุมนุมหลากหลายกลุ่มออกมาต่อต้านรัฐบาลโดยมีผู้ชุมนุมกลุ่มหลักคือคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) ด้วยการวิเคราะห์การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม การใช้ชนิดกระบวนการ และการใช้สัทพจน์ ที่นำเสนอภาพตัวแทนที่เป็นกลาง ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม และภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม

975338140

บทที่ 5

กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2556-2557

ในบทนี้จะเป็นการศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2556-2557 ของผู้ชุมนุมกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ซึ่งได้ออกมาชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงเวลา ดังนี้

ช่วงเวลา		คู่ขัดแย้ง	
เริ่มการชุมนุม	สิ้นสุดการชุมนุม	ผู้ชุมนุม	รัฐบาล
31 ตุลาคม 2556	22 พฤษภาคม 2557	คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.), ฯลฯ	1.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร (พรรคเพื่อไทย) (5 สิงหาคม 2554 - 7 พฤษภาคม 2557) 2.นิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล (พรรคเพื่อไทย) (รักษาการแทน 7 -22 พฤษภาคม 2557)

ตารางที่ 79 การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2556-2557

การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2556-2557 เริ่มจากการที่มีผู้ชุมนุมจากหลากหลายกลุ่มได้ออกมารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้าน “ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน” หรือที่เรียกกันว่า “พ.ร.บ. นิรโทษกรรม” ซึ่งฝ่ายต่อต้านเห็นว่าเป็นการออกกฎหมายเพื่อละเว้นโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดทางการเมืองระหว่างปี 2547-2556 ซึ่งมุ่งเอื้อประโยชน์ให้แก่นายทักษิณ ชินวัตร ต่อมากลุ่มผู้ชุมนุมได้ยกระดับเป็นการขับไล่รัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร รวมทั้งต่อต้านกลุ่มการเมืองและระบบการเมืองที่เกี่ยวข้องกับนายทักษิณ ชินวัตร โดยการจัดตั้ง “คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” (กปปส.) เป็นกลุ่มหลักในการประท้วงต่อต้านรัฐบาล หลังจากที่นางสาวยิ่งลักษณ์ได้ประกาศยุบสภาในวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ.2556 กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงชุมนุมอย่างต่อเนื่องและเรียกร้องให้ปฏิรูปประเทศก่อนการเลือกตั้ง กลุ่มผู้ชุมนุมได้บุกเข้าไปปิดสถานที่ราชการหลายแห่ง รวมทั้งขัดขวางการเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังเกิดเหตุการณ์ปะทะกันระหว่างฝ่ายผู้ชุมนุมกับฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐและกลุ่มผู้ต่อต้านการชุมนุม มีการลอบวางระเบิดจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่ายในพื้นที่ใกล้การชุมนุมอย่างต่อเนื่อง การชุมนุมในครั้งนี้อยู่ติดเมื่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก และทำรัฐประหารในวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ.2557 เพื่อเข้าควบคุมสถานการณ์ความขัดแย้ง

เนื่องจากประเด็นวิจัยที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิเคราะห์คือการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่ประกอบสร้างโดยสถาบันสื่อด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความหมายที่แฝงอยู่ในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่นำเสนอผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ในบทนี้จึงเป็นการศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (social actors) และการนำเสนอการกระทำทางสังคม (social action) ที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมประท้วงทางการเมืองด้วยการวิเคราะห์ตัวบท ได้แก่ การใช้คำแทนที่นำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of social actors) และการวิเคราะห์การใช้ชนิดกระบวนการ (Transitivity analysis) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างบทบาทของผู้มีส่วนร่วมในประโยค รวมทั้งการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทหนังสือพิมพ์กับตัวบทอื่น ได้แก่ การใช้สหบท (intertextuality) ในบทนี้จึงแบ่งการวิเคราะห์เป็นสามประเด็นหลัก ได้แก่ การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม การใช้ชนิดกระบวนการ และการใช้สหบท โดยจะวิเคราะห์ทั้งกลวิธีทางภาษาและภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้กลวิธีทางภาษาดังกล่าว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

การวิเคราะห์การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2556-2557 แบ่งเป็นสองส่วน ได้แก่ กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน และภาพตัวแทนผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน

การวิเคราะห์ในส่วนนี้มุ่งพิจารณาการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม (social actors) ในสื่อหนังสือพิมพ์ โดยใช้แนวคิดเรื่องการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of social actors) ของฟาน ลีอูเวน (van Leeuwen, 1996) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of Social Actors) เพื่อศึกษาวิธีการที่ผู้กระทำทางสังคม (social actors) ถูกนำเสนอ (represented) ในตัวบท ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาแนวคิดเรื่องการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมของ ฟาน ลีอูเวน (van Leeuwen, 1996) ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานข่าวการชุมนุมประท้วงในปี พ.ศ. 2556-2557 พบว่ามีการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่หลากหลายทั้งการเรียกชื่อ (Nomination) การระบุบทบาทหน้าที่ (Functionalization) การระบุตัวตน (Identification) การประเมินค่า (Appraisal) การแสดงหมวดหมู่ (Collectivization) การแสดงปริมาณ (Aggregation) และการอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคล (Impersonalization) หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะมีการนำเสนอผู้กระทำทางสังคมด้วย

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

การใช้คำแทนทั้งในลักษณะที่เหมือนและแตกต่างกัน งานวิจัยนี้จะแยกพิจารณาการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมเป็น 2 กลุ่ม คือ การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึง “ฝ่ายผู้ชุมนุม” และการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึง “ฝ่ายรัฐบาล” ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1.1.1 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายผู้ชุมนุม

คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในพาดหัวข่าวและวรรคนำมีทั้งการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึง “หัวหน้าผู้นำการชุมนุม” และ “ผู้ชุมนุมทางการเมือง” ผู้นำการชุมนุมที่ปรากฏคำแทนบุคคลที่หลากหลาย ได้แก่ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการของกลุ่ม “คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” (กปปส.) ซึ่งถือเป็นกลุ่มหลักที่นำการชุมนุมและนัดชุมนุมใหญ่หลายครั้งในกรุงเทพฯ และพระสุวิทย์ ธีรธมโม หรือพระพุทธรูปอิสระ ในขณะที่กลุ่มผู้ชุมนุมถือเป็นผู้กระทำทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญและมักจะปรากฏอยู่ในพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งเสมอ ทั้งการเดินขบวนประท้วง การทำกิจกรรมและความเคลื่อนไหวต่าง ๆ รวมทั้งการปะทะกับรัฐบาล ผลการศึกษาพบการใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่มุมที่สร้างความชอบธรรม เป็นกลาง และลดทอนความชอบธรรม ดังนี้

5.1.1.1.1 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับเลือกใช้คำแทนผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพในด้านที่สื่อความชอบธรรมในการชุมนุมด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ การระบุตัวตน การประเมินค่า และการรวมกลุ่มในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การระบุตัวตน	1.1) ผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง	ประชาชน
	1.2) ผู้เป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศ	กลุ่ม กปปส.หลายจังหวัด, กปปส.เชียงใหม่, กปปส.ใต้, มวลชนต่างจังหวัด, มวลชนหลายจังหวัด, มวลชนภาคใต้, กลุ่มผู้ชุมนุมหลายจังหวัด
	1.3) ผู้อยู่ในเทศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง	...สตรี, ...หญิง, ...ดอกไม้, ...หญิงล้วน, ...สตรีสาวประเภท 2
	1.4) ผู้อยู่ในสถานภาพที่ได้รับความเคารพนับถือ	หลวงปู่
2) การรวมกลุ่ม	2.1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน	มวลชน, พลังมวลชน, มหาชน, คลื่นมหาชน, มวลมหาชน, มหาประชาชน, มวลมหาประชาชน,
	2.2) กลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล	...เรือนล้าน, ...หลายล้าน, ...นับล้าน, ...กว่า 3.5 ล้าน
3) การระบุบทบาทหน้าที่	3.1) ผู้มีความเป็นผู้นำที่นำเคารพ	ก้านัน, ลูกก้านัน, พระพุทธรูปอิสระ
	3.2) ผู้ต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม	...ต้าน ก.ม.เหมาแข่ง, ...ต้านนิรโทษ, ...ต้านนิรโทษสุดซอย, ...ต่อต้านระบอบทักษิณ, ...โค่นระบอบทักษิณ
4) การ	4.1) ผู้ชุมนุมด้วยสันติวิธี	มาร์ติน ลูเธอร์ เทือก

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
ประเมินค่า	4.2) ผู้ช่วยเหลือผู้เคื่องรอน	โรบินเทือก

ตารางที่ 80 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม
ต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

1) การระบุตัวตน

การระบุตัวตน (Identification) เป็นการระบุในสิ่งที่เป็นอย่างถาวรหรือหลีกเลี่ยงไม่ได้ ได้แก่ “การระบุหมวดหมู่ทางสังคม” ด้วยการแสดงสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด (อายุ เพศ ถิ่นกำเนิด ฐานะ เชื้อชาติ ศาสนา) หรือการแสดงสถานะทางสังคม (ฐานะ ชนชั้น) “การระบุความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล” ด้วยการแสดงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ หรือความสัมพันธ์ทางการทำงาน และ “การระบุลักษณะทางกายภาพ” ด้วยการกล่าวถึงลักษณะภายนอกที่ปรากฏ (van Leeuwen, 1996) จากข้อมูลที่ศึกษา พบการใช้คำระบุตัวตนผู้ชุมนุมในด้านที่แสดงความชอบธรรมด้วยการใช้คำระบุตัวตนที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง ผู้เป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศ ผู้ชุมนุมอยู่ในเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง และผู้ชุมนุมอยู่ในสถานภาพที่ได้รับความเคารพนับถือ ดังนี้

1.1) ผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุตัวตนในแง่มุมมองที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การกล่าวถึงสถานภาพความเป็นพลเมืองด้วยคำว่า “ประชาชน” ซึ่งหมายถึงพลเมือง, สามัญชนทั่ว ๆ ไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 703) การใช้คำแทนอ้างถึงผู้ชุมนุมเช่นนี้ปรากฏในทุกสื่อ ดังตัวอย่าง

- (7) ปิ้งคักดี ยัดข้อหา กำนันนำ ประชาชน ปฏิวัติปิดกรุง (ไทยโพสต์, 5/1/57)
- (8) สุเทพบี้ “บักตู” เลือกข้าง นำผบ.เหล่าทัพออกทีวี อยู่ข้าง ประชาชน-ไลบู่ (ผู้จัดการฯ, 17/1/57)
- (9) ‘ถาวร เสนเนียม’ เรียกร้องให้ตำรวจมาอยู่ข้าง ประชาชน (ข่าวสด, 5/12/56)
- (10) นายจ. อบจ.เมืองคอนจี้ 10 ส.ส.ลาออกร่วมต่อสู้กับ ประชาชน (มติชน, 28/11/56)
- (11) กปปส. จะใช้วันข้าราชการออกเชิญชวนข้าราชการให้มาอยู่เคียงข้าง ประชาชน อีกครั้ง (ไทยรัฐ, 30/3/57)
- (12) ‘เทือก’ ถกเวทีทหาร บักองทัพ! เลือกข้าง ประชาชน (เดลินิวส์, 15/5/57)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการอ้างถึงในลักษณะดังกล่าวเป็นการระบุสถานภาพของผู้ชุมนุมว่าเป็นประชาชนผู้เป็นพลเมืองในประเทศ มิได้เป็นกลุ่มคนที่สร้างความเดือดร้อนหรือก่อความวุ่นวาย การใช้คำแทนดังกล่าวปรากฏมากในไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ไทยรัฐและเดลินิวส์ ปรากฏน้อยในข่าวสดและมติชน การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุสถานภาพความเป็นพลเมืองของประเทศในบริบทที่ผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาต่อต้านรัฐบาลเช่นนี้จึงเป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม

เนื่องจากสื่อให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเป็นประชาชนผู้เป็นพลเมืองที่ออกมาต่อสู้เรียกร้องและต่อต้านอำนาจรัฐที่ผู้นำขาดความชอบธรรมในการบริหารประเทศมิได้เป็นกลุ่มคนที่ก่อความรุนแรงใด ๆ

1.2) ผู้เป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศ

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุพื้นที่ในการจัดชุมนุมหรือการระบุภูมิภาคเนาของผู้ชุมนุมเพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมอยู่ในพื้นที่หรือมีภูมิภาคเนาอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของประเทศ พบในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เช่น “กลุ่ม กปปส.หลายจังหวัด, กปปส.เชียงใหม่, กปปส.ใต้, มวลชนต่างจังหวัด, มวลชนหลายจังหวัด, มวลชนภาคใต้, กลุ่มผู้ชุมนุมหลายจังหวัด” ดังตัวอย่าง

- (7) กปปส.ใต้ฮือสก๊ตหน่วยเลือกตั้งล่วงหน้า (ข่าวสด, 26/1/57)
- (8) เลขฯ สมช.เผย มวลชนภาคใต้หลายหมื่นคนทะลักเข้ากรุง 12 ม.ค. (เดลินิวส์, 8/1/57)
- (9) กปปส.ต่างจังหวัดเริ่มปิดอำเภอ “สาทิตย์” จัดอาสาสมัคร 500 คนไล่ล่ายังลักษณ์ (ไทยโพสต์, 17/1/57)
- (10) มวลชนต่างจังหวัดไม่หยุด ฮือไล่รัฐบาลรักษาการ ลั่น “ระบอบทักษิณ” ต้องหมดไปจากประเทศไทย แล้วค่อยเลือกตั้งใหม่ (ผู้จัดการฯ, 10/12/56)
- (11) กลุ่มผู้ชุมนุมหลายจังหวัดบุกเข้าศาลากลางแสดงพลังมวลชน ต่อต้านรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ให้พ่อเมืองร่วมเป่านกหวีด (มติชน, 29/11/56)
- (12) มวลชนหลายจังหวัดขยับชุมนุมเวทีกลาง เชิญชวนประชาชนเข้าชุมนุมใหญ่ที่เมืองหลวง (ไทยรัฐ, 6/1/57)

คำแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “กปปส.ใต้” และ “มวลชนภาคใต้” เป็นการใช้นิยามระบุตัวตนผู้ชุมนุมด้วยสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มีภูมิภาคเนาอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย ในขณะที่คำแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (3)-(4) คือ “กปปส.ต่างจังหวัด” และ “มวลชนต่างจังหวัด” เป็นการใช้นิยามผู้ชุมนุมด้วยการระบุภูมิภาคเนาให้ทราบว่าผู้ชุมนุมมีภูมิภาคเนาและร่วมชุมนุมอยู่ในต่างจังหวัด ส่วนคำแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (5)-(6) คือ “กลุ่มผู้ชุมนุมหลายจังหวัด” และ “มวลชนหลายจังหวัด” เป็นการใช้นิยามผู้ชุมนุมด้วยการระบุพื้นที่หรือภูมิภาคเนาที่หลากหลายของผู้ชุมนุมเช่นนี้จึงเป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมเนื่องจากการที่ผู้ชุมนุมอยู่ในพื้นที่หรือมีภูมิภาคเนาอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของประเทศได้สื่อให้เห็นถึงการเป็นตัวแทนของประชาชนจากทั่วประเทศ

1.3) ผู้อยู่ในสถานะหรือเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง

การระบุตัวตนในด้านที่แสดงความชอบธรรมโดยใช้คำเรียกที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้อยู่ในสถานะหรือเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรงและกล้าที่จะออกมาร่วมชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม เช่น “มวลชนสตรี, มวลหญิง, มวลชนสตรีสาวประเภท 2, กบฏดอกไม้, กลุ่มผู้ชุมนุม กปปส.หญิงล้วน” การใช้คำแทนลักษณะนี้พบในสื่อทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (5) มวลชนสตรีวางดอกไม้จันทน์บ้านนายก (ไทยโพสต์, 22/12/56)
- (6) อดีต ส.ส.หญิง ปชป...นำกลุ่มผู้ชุมนุมกปปส.หญิงล้วนบุกหน้าสโมสร ทบ. (ผู้จัดการฯ, 11/12/56)
- (7) 19-20เดือนชนทั่วกรุง มวลหญิงบุกบ้านนายก (มติชน, 18/12/56)
- (8) "สตรี" นำทีม "กบฏดอกไม้" มวลชนสตรีสาวประเภท 2 ลุยบ้าน "ยิ่งลักษณ์" (เดลินิวส์, 23/12/56)

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุเพศในลักษณะหลากหลายดังปรากฏในตัวอย่าง คือ “มวลชนสตรี, กลุ่มผู้ชุมนุมกปปส.หญิงล้วน, มวลหญิง, กบฏดอกไม้, มวลชนสตรีสาวประเภท 2” เป็นการระบุว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเป็นเพศหญิงและเพศที่สาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแม้แต่สตรีเพศและเพศที่สามยังกล้าออกมาร่วมชุมนุมเรียกร้องในครั้งนี้อย่างเต็มที่เพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม และผู้ชุมนุมมิได้มีเพียงกลุ่มคนที่เป็นเพศชายหากแต่มีสตรีและเพศที่สามซึ่งเป็นเพศที่ไม่มีภาพของการก่อความรุนแรง การใช้คำแทนเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการนำเสนอภาพแทนในการสื่อความหมายของการเป็นผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติและลดทอนภาพด้านลบในแง่ของการเป็นผู้ก่อความรุนแรงให้ลดน้อยลง

1.4) ผู้อยู่ในสถานภาพที่ได้รับความเคารพนับถือ

การใช้คำแทนด้วยการระบุตัวตนที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมอยู่ในสถานภาพที่ได้รับความเคารพนับถือ คือ “หลวงปู่” เพื่อการอ้างถึงพระสุวิทย์ด้วยการใช้คำเรียกญาติมาใช้เรียกบุคคลที่ไม่ใช่ญาติ จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าการใช้คำอ้างถึงพระสุวิทย์ คือ “หลวงปู่” และ “หลวงปู่พุทธอิสระ” ปรากฏในไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ แต่ไม่ปรากฏในข่าวสดและมติชน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (1) "หลวงปู่" พามวลชนจี๋ สดง. (ไทยโพสต์, 4/3/57)
- (2) หลวงปู่บุกกองปราบเอาผิดบุกบุญ (ผู้จัดการฯ, 7/3/57)
- (3) หลวงปู่พุทธอิสระนำมวลชน กปปส.แจ้งวัฒนะปิดล้อม ศอ.รล. (ไทยรัฐ, 10/5/57)
- (4) หลวงปู่พุทธอิสระนำมวลชนปิดล้อมวอยซ์ทีวีเรียกร้องให้นำเสนอข่าวช่วยชานา (เดลินิวส์, 25/3/57)

การใช้คำแทน “หลวงปู่” และ “หลวงปู่พุทธอิสระ” นอกจากแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ถูกอ้างถึงเป็นพระภิกษุแล้วยังให้ความหมายของการเป็นพระภิกษุสงฆ์ที่มีผู้เคารพร่วมด้วย เนื่องจากเดิมเป็นคำสรรพนามที่พูดกับพระภิกษุที่เป็นญาติ โดยนำคำว่า “หลวง” ซึ่งแปลว่า ไหว้ มาประกอบคำลำดับญาติ (กาญจนา นาคสกุล, 2540: 2) ต่อมาใช้เรียกภิกษุที่ผู้พูดให้ความเคารพนับถือแม้จะมีไม่ใช่ญาติก็ตาม ทั้งนี้ โดยทั่วไปแล้วคำว่า “หลวงปู่” มักใช้เรียกพระสูงอายุหรือมีพรรษามากและเป็นผู้ทรง

ความรู้และเคร่งครัดในการปฏิบัติธรรม ส่วนที่มาของการเรียกพระสุวิทย์เช่นนี้ทั้งที่ยังมีพรรษาไม่มาก ได้เผยแพร่ในเว็บไซต์ของวัดอ้อน้อย (<http://onoi.org>) ว่าเมื่อครั้งรับนิมนต์ไปเทศนาธรรม มีผู้ฟังจำนวนมากประทับใจและไม่คิดว่าพระที่พรรษาน้อยจะแสดงธรรมได้ลึกซึ้งกินใจน่าจะเป็นพระอาวุโสมากกว่า คำว่า “หลวงปู่” จึงกลายเป็นคำที่ถูกศิษย์และผู้ให้ความเคารพใช้เรียกมาจนบัดนี้ เมื่อพิจารณาการใช้คำอ้างถึงพระสุวิทย์ที่ปรากฏในสื่อแต่ละฉบับจะเห็นได้ว่าภาพที่ปรากฏร่วมกันในสื่อทุกฉบับคือความเป็นสมณเพศ แต่ภาพของสมณเพศที่มีผู้เคารพปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์บางฉบับเท่านั้นคือ ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ เดลินิวส์ และไทยรัฐ

2) การรวมกลุ่ม

การรวมกลุ่ม (Assimilation) เป็นการใช้คำอ้างถึงกลุ่มของบุคคล ได้แก่ การแสดงปริมาณ (Aggregation) ด้วยการใช้คำบอกปริมาณที่ชี้เฉพาะหรือไม่ชี้เฉพาะ และการแสดงหมวดหมู่ (Collectivization) ด้วยการใช้คำนามพหูพจน์ คำนามมวลสาร หรือคำนามบอกหมวดหมู่ (van Leeuwen, 1996) ผลการศึกษาพบการอ้างถึงกลุ่มผู้ชุมนุมที่สื่อความหมายในด้านที่ชอบธรรมด้วยการใช้คำแสดงการรวมกลุ่มในลักษณะของการแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีปริมาณมาก และการเน้นย้ำให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีจำนวนมาก ดังนี้

2.1) กลุ่มประชาชนที่มารวมตัวกัน

การใช้คำรวมกลุ่มในลักษณะของการแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มประชาชนปริมาณมากที่มารวมตัวกัน ได้แก่ “มวลชน, พลังมวลชน, มหาชน, คลื่นมหาชน, มวลมหาชน, มหาประชาชน, มวลมหาประชาชน” ดังตัวอย่าง

- (15) มวลมหาประชาชนไม่หวั่นไหว ชุมนุมเหยียดทั้ง 7 เวที (ไทยโพสต์, 23/1/57)
- (16) พลังมวลชนบุกปิดล้อม-ตัดไฟ สตช. (ผู้จัดการฯ, 29/11/56)
- (17) เทือกไต่ปีส.ว.ตั้งนายกฯ...ถ้าทำไม่ได้มวลมหาประชาชนจะทำเอง (ข่าวสด, 15/5/57)
- (18) 'สุเทพ'อ้างมวลมหาประชาชนอยากปิดเกมเร็ว (มติชน, 15/1/57)
- (19) ดีเดย์เฮือกสุดท้ายเคลื่อนมวลมหาชนคว่ำรัฐบาล (ไทยรัฐ, 29/11/56)
- (20) "สุเทพ" นำมวลมหาประชาชน เดินเรียกแขกกลางเมืองอีกครั้ง (เดลินิวส์, 22/11/57)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการใช้คำแสดงการรวมกลุ่มโดยการนำคำว่า “มหา, พลัง, คลื่น” มาใช้ร่วมกับ “ประชาชน, มวลชน, ชน” นำเสนอให้เห็นว่าการรวมตัวกันของประชาชน โดยเฉพาะ “มวลมหาประชาชน” เป็นคำที่ฝ่ายผู้ชุมนุมใช้เรียกกลุ่มของตน คำดังกล่าวได้สื่อให้เห็นว่ากลุ่มประชาชนที่มารวมตัวกันเป็นกลุ่มมวลชนขนาดใหญ่ที่มีพลัง ผลการศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ปรากฏการใช้คำแทนผู้ชุมนุมว่า “มวลมหาประชาชน” เป็นจำนวนมากกว่าฉบับอื่น ๆ

2.2) กลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล

การใช้คำแสดงการรวมกลุ่มที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีจำนวนมากมาย เป็นการใช้คำแสดงปริมาณร่วมกับคำแสดงจำนวนผู้ชุมนุมที่นำเสนอภาพให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมชุมนุมในครั้งนี้มีจำนวนมากเพียงใด จากข้อมูลพบว่าการใช้คำอ้างถึงผู้ชุมนุมในไทยโพสต์และผู้จัดการฯ มีความโดดเด่นในการระบุจำนวนมากกว่าฉบับอื่น กล่าวคือ ในขณะที่ไทยรัฐระบุจำนวนผู้ชุมนุมว่า “มวลชน 50 ขบวน” ส่วนข่าวสดใช้ “ผู้ชุมนุมหมื่นต้นๆ, มีอบสามแสนนับหมื่น, มีอบนับแสน” เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีจำนวนหลักหมื่นหรือหลักแสนนั้น การใช้คำแสดงจำนวนที่สื่อให้เห็นภาพผู้ชุมนุมว่ามีเป็นจำนวนมากมายหลัก “ล้าน” ด้วยการระบุจำนวน คือ “...เรือนล้าน, ...หลายล้าน, ...นับล้าน, ...กว่า 3.5 ล้าน” ได้ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์และผู้จัดการเท่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (6) มวลชนพาประชาชนนับล้านร่วมใจล้อมทำเนียบรัฐบาล (ไทยโพสต์, 10/12/56)
- (7) มวลชนพาประชาชนกว่า 3.5 ล้านร่วมชุมนุม 5 เวทีใหญ่ 10 เวทีย่อย (ไทยโพสต์, 23/12/56)
- (8) มวลชนพาประชาชนหลายล้านทะลักกรุงเทพฯ (ผู้จัดการฯ, 23/12/56)
- (9) มวลชนพาประชาชนจากทุกสาขาอาชีพหลายล้านคนสร้างประวัติศาสตร์การเมืองหน้าใหม่ (ผู้จัดการฯ, 10/12/56)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ใช้คำแสดงปริมาณ คือ “มวลชนพาประชาชน” ร่วมกับการระบุจำนวนคือ “ล้าน, กว่า 3.5 ล้าน, หลายล้าน” เป็น “มวลชนพาประชาชนนับล้าน” “มวลชนพาประชาชนกว่า 3.5 ล้าน” “มวลชนพาประชาชนหลายล้าน” และ “มวลชนพาประชาชนจากทุกสาขาอาชีพหลายล้านคน” เพื่อเน้นย้ำให้เห็นภาพการชุมนุมว่ามีผู้เข้าร่วมถึงหลักล้าน การชี้ให้เห็นจำนวนที่มากมายเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการนำเสนอภาพของการชุมนุมครั้งนี้ว่าเป็นการชุมนุมทางการเมืองที่ขอบธรรมเนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในประเทศเป็นจำนวนมาก

3) การระบุบทบาทหน้าที่

การระบุบทบาทหน้าที่ (Functionalization) เป็นการระบุกิจกรรมหรือสิ่งที่ผู้กระทำทางสังคมได้กระทำ เช่น การอ้างถึงด้วยการใช้คำเรียกอาชีพหรือบทบาทหน้าที่ที่ปฏิบัติหรือรับผิดชอบ (van Leeuwen, 1996) ผลการศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าผู้นำการชุมนุมเป็นผู้มีอาชีพที่ได้รับความเคารพ และผู้ชุมนุมเป็นผู้ออกมาต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม ดังนี้

3.1) ผู้มีความเป็นผู้ที่น่าเคารพ

การระบุบทบาทหน้าที่โดยชี้ให้เห็นว่าผู้นำการชุมนุมเป็นผู้ที่ได้รับความเคารพนับถือ เช่น “กำนัน, กำนันสุเทพ, กำนันเทพ, กำนันเทือก, ลุงกำนัน, พระพุทธอิสระ” การใช้คำระบุอาชีพว่า “กำนัน” เพื่ออ้างถึงนายสุเทพปรากฏในสื่อทุกฉบับ โดยปรากฏมากในไทยโพสต์ ไทยรัฐ และเดลินิวส์

การระบุดำเนินการร่วมกับชื่อเป็น “กำนันสุเทพ” “กำนันเทพ” และ “กำนันเทือก” ปรากฏในหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับยกเว้นข่าวสดและมติชน ส่วนการใช้ “ลุงกำนัน” เพื่ออ้างถึงนายสุเทพ ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์และเดลินิวส์ ในขณะที่คำระบุดำเนินการที่เพื่ออ้างถึงพระสุวิทย์นั้น ผู้จัดการฯ ข่าวสด และมติชน ใช้ “พระพุทธรังษิระ” โดยใช้คำระบุดำเนินการที่ชื่อ “พระ” นำหน้าชื่อเพื่อแสดงว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นพระภิกษุสงฆ์ ทั้งนี้ “กำนัน” และ “พระ” ต่างเป็นหนึ่งในอาชีพและบทบาทหน้าที่ที่ได้รับความเคารพนับถือจากผู้คนในสังคม ดังตัวอย่าง

- (6) “กำนันสุเทพ” แรงแม่ตก มวลชนต้อนรับล้นหลาม (ไทยโพสต์, 10/1/57)
- (7) “กำนันสุเทพ” บุก สป.กท.ไล่ “ยิ่งลักษณ์” (ผู้จัดการฯ, 20/2/57)
- (8) “กำนันเทือก” นำมวลชนเดินเท้าปลุกคนกรุงร่วมสู้ภัยคุกคาม (ไทยรัฐ, 21/4/57)
- (9) “กำนันสุเทพ” นำมวลชนหาประชาชนเดินพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นใน 6 ชม. (เดลินิวส์, 6/1/57)

ในตัวอย่างนี้ “กำนันสุเทพ” และ “กำนันเทือก” มีความหมายเจาะจงถึงนายสุเทพ หลังจากลาออกจากการเป็น ส.ส. เพื่อร่วมประท้วงต่อต้านรัฐบาล และได้ฉายาใหม่จากกลุ่มผู้ชุมนุมว่า “กำนัน” คำเรียกดังกล่าวถือเป็นคำที่ล้าสมัยของนักการเมืองในอดีตและนำเสนอภาพในตัวตนใหม่ที่มีความชอบธรรมในฐานะผู้ที่เคยเป็นผู้นำชุมนุมท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับบทบาทผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมา ในขณะที่ “ลุงกำนัน” เป็นการนำคำระบุดำเนินการที่ร่วมกับการระบุสถานภาพที่ช่วยเน้นย้ำให้เห็นว่าผู้ที่กล่าวถึงเป็นที่น่าเคารพ ดังตัวอย่าง

- (1) “ลุงกำนัน” คึก! เดินอีกจากวงเวียนใหญ่ไปสวนลุมฯ (ไทยโพสต์, 22/12/56)
- (2) “ลุงกำนัน” เดินเชิญชวนวันที่ 3 ประชาชนยังให้การต้อนรับด้วยดี (เดลินิวส์, 27/3/57)

การใช้คำแทน “ลุงกำนัน” ด้วยการนำคำแสดงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ คือ “ลุง” มาหน้าหน้าคำว่า “กำนัน” เพื่ออ้างถึงนายสุเทพในตัวอย่าง นำเสนอภาพในด้านของความให้การเคารพนับถือประดุจเครือญาติ เนื่องจากวัฒนธรรมไทยใช้คำเรียกญาติโดยเทียบวัยของผู้ที่พูดด้วยกับญาติของตนเพื่อแสดงถึงความรักความนับถือกันประดุจญาติ (กาญจนา นาคสกุล, 2540: 2) การใช้คำแทน “ลุงกำนัน” ที่ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์และเดลินิวส์จึงสื่อความหมายในการเน้นย้ำภาพด้านบวกของนายสุเทพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2) ผู้ต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม

การระบุดำเนินการที่โดยการระบุสิ่งและผู้ชุมนุมกระทำได้นำเสนอภาพด้านบวกในลักษณะของการชี้ให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ของการมาร่วมชุมนุมในครั้งนี้ว่าผู้ชุมนุมมาร่วมชุมนุมในครั้งนี้เพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรมด้วยการใช้คำแทนที่มีคำว่า “...ด้าน ก.ม.เหมาแข่ง, ...ด้านนิรโทษ, ...ด้านนิรโทษสุดซอย, ...ต่อต้านระบอบทักษิณ, ...โค่นระบอบทักษิณ” ทั้งการต่อต้านรัฐบาลที่ออกกฎหมายไม่ชอบธรรม เช่น “มือบดด้าน ก.ม.เหมาแข่ง, มือบดด้านนิรโทษ, มือบดด้านนิรโทษสุดซอย, มือบดด้านนิร

โทษโงง-โล้รัฐบาล” และการต่อต้านรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับระบอบที่ไม่ชอบธรรม เช่น “มวลชนต่อต้านรัฐบาล-ระบอบทักษิณ, มือบโค่นล้มระบอบทักษิณ, กลุ่มผู้ชุมนุมโค่นระบอบทักษิณ” ดังตัวอย่าง

- (4) มือบต้านนิรโทษโงง-โล้รัฐบาล ปรึบเป็นดอกเห็ด (ไทยโพสท์, 8/11/5)
- (5) ผู้กระเปิดขู่มือบต้านนิรโทษ (ผู้จัดการฯ, 20/11/56)
- (6) เรียกกส.ส.รับมือบต้านนิรโทษเร้งแงประชาชน ยันไม่ซัดรัฐธรรมนูญ (ข่าวสด, 4/11/56)
- (7) มวลชนต่อต้านรัฐบาล-ระบอบทักษิณหลาย จว.ยังเคลื่อนไหวแสดงพลังต่อเนื่อง (มติชน, 30/11/56)
- (8) "เพื่อแม้ว" ฮึมเช็กบิลนายทุน "ปชป." ส่งท่อน้ำเลี้ยงมือบต้านนิรโทษสุดชอย (เดลินิวส์, 2/11/56)
- (9) มือบต้าน ก.ม.เหมาแข่งยังเยอะ คณาจารย์-นศ.-รัฐวิสาหกิจปรึบ (ไทยรัฐ, 9/11/56)

ตัวอย่างนี้ การใช้คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมด้วย “มือบต้านนิรโทษ, มือบต้านนิรโทษสุดชอย, มือบต้าน ก.ม.เหมาแข่ง” นำเสนอให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมมารวมตัวกันเพื่อต่อต้านร่าง พรบ.นิรโทษกรรม หรือที่มีผู้เรียกว่า “นิรโทษกรรมแบบสุดชอย” หรือ “เหมาแข่ง” เนื่องจากเป็นการยกเว้นความผิดให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองย้อนหลังไปถึงปี 2547 ส่วน “มือบต้านนิรโทษโงง-โล้รัฐบาล” ได้สื่อความหมายถึงกลุ่มที่ออกมาต่อต้านล้มล้างรัฐบาลที่ไร้คุณธรรม ในขณะที่ “มวลชนต่อต้านรัฐบาล-ระบอบทักษิณ” แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลและกลุ่มการเมืองที่เกี่ยวข้องกับระบอบทักษิณซึ่งคนส่วนหนึ่งในสังคมเห็นว่าเป็นระบอบที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม โดยมีนักวิชาการหลายกลุ่มที่ได้ระบุคำว่าระบอบทักษิณเพื่อประมวลภาพรวมการบริหารงานในระยะเวลากว่า 5 ปีของนายทักษิณในแง่ลบอย่างหลากหลาย (ศิริพร สุเมธารัตน์, 2556: 153) การใช้คำแทนระบอบทบาทหน้าที่ด้วยการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมารวมชุมนุมในครั้งนี้เพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรมปรากฏในไทยรัฐและเดลินิวส์มากกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น

4) การประเมินค่า

การประเมินค่า (Appraisal) เป็นการใช้อำแสดงการประเมินค่าไปในทางที่ดีหรือไม่ดีรักหรือเกลียด ขึ้นชมหรือสงสาร โดยใช้ชุดของคำนามและสำนวนที่แสดงถึงการตัดสินหรือให้คุณค่า (van Leeuwen, 1996) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการประเมินค่าที่นำไปสู่ภาพแทนที่ชอบธรรม ได้แก่ การชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ชุมนุมด้วยสันติวิธีและเป็นผู้ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน โดยปรากฏการใช้คำแทนลักษณะนี้เฉพาะในไทยโพสท์ ดังนี้

4.1) ผู้ชุมนุมด้วยสันติวิธี

การใช้คำแทนด้วยการประเมินค่าที่สื่อความหมายว่าผู้นำการชุมนุมเป็นผู้ชุมนุมด้วยสันติวิธี คือ “มาร์ติน ลูเธอร์ เทือก” โดยนำชื่อส่วนหนึ่งของผู้ที่มีตัวตนจริงในประวัติศาสตร์ คือ “มาร์ติน ลูเธอร์-” มาใช้เรียกร่วมกับชื่อที่สื่อมวลชนมักใช้เรียกนายสุเทพ คือ “เทือก” ดังตัวอย่าง

- (7) นักสันติวิธี "ชัยวัฒน์ สถาอานันท์" ร่อนจดหมายถึง "มาร์ติน ลูเธอร์ เทือก" (ไทยโพสท์, 29/11/56)

975338140

ในตัวอย่าง การใช้คำอ้างถึงนายสุเทพว่า “มาร์ติน ลูเธอร์ เทือก” เป็นการนำนายสุเทพซึ่งเป็นผู้นำการชุมนุมทางการเมืองในครั้งนี้มาเปรียบเทียบกับ “มาร์ติน ลูเธอร์คิง จูเนียร์” (Martin Luther King, Jr.) นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนชาวอเมริกันผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้นำการประท้วงอย่างสันติไร้ความรุนแรง การใช้คำอ้างถึงนายสุเทพในลักษณะเช่นนี้นำเสนอให้เห็นภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในด้านของการมีแกนนำที่เป็นผู้นำการชุมนุมด้วยสันติวิธี

4.2) ผู้ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน

การใช้คำแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายในแง่บวกว่าผู้นำการชุมนุมเป็นผู้ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน คือ “โรบินเทือก” โดยนำชื่อส่วนหนึ่งของวีรบุรุษในเรื่องเล่า คือ “โรบิน-” มาใช้ร่วมกับ “เทือก” ดังตัวอย่าง

(5) ระดมทุนช่วยชาวนา โรบินเทือก ช่วยยึดโกดังขาย! (ไทยโพสต์, 7/2/57)

การใช้คำแทน “โรบินเทือก” เพื่ออ้างถึงนายสุเทพในตัวอย่างนี้ เป็นการนำวีรบุรุษในเรื่องเล่าที่ปล้นทรัพย์สินค้าจากผู้มีฐานะมาแจกจ่ายผู้ยากไร้ คือ “โรบินฮู้ด” (Robin Hood) มาเปรียบเทียบกับผู้นำผู้ชุมนุมเดินขบวนรับบริจาคเงินให้แก่ชาวนาที่มาชุมนุมเรียกร้องเงินจากโครงการรับจำนำข้าว การใช้คำอ้างถึงในลักษณะดังกล่าวจึงนำเสนอให้เห็นภาพที่สร้างความชอบธรรมของนายสุเทพในด้านของการเป็นผู้นำการชุมนุมด้วยสันติและการช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน

5.1.1.1.2 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมมีทั้งการระบุชื่อการระบุบทบาทหน้าที่ การระบุตัวตน และการอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคลในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การระบุชื่อ	1.1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล (การระบุชื่อเฉพาะ)	สุเทพ, เทือก, เทพเทือก, สุเทพ เทือกสุบรรณ, พุทธิอิสระ, พุทธิฯ
	1.2) ผู้เป็นกลุ่มผู้ชุมนุม (การระบุชื่อตามที่กลุ่มผู้ชุมนุมใช้)	กปปส., คปท., กองทัพธรรม, กปท., กคป., พธม., สหภาพฯ
2) การระบุบทบาทหน้าที่	2.1) ผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม	แกนนำ, การ์ด, หัวหน้าการ์ด, ผู้ชุมนุม
	2.2) ผู้มาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล	...ด้านรัฐบาล, ...ล่างรัฐบาล, ...ขับไล่รัฐบาล
3) การอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคล	3.1) ผู้เป็นผู้ชุมนุม (การระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุม)	นกหวีด

ตารางที่ 81 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม

ต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

1) การระบุชื่อ

การระบุชื่อ (Nomination) เป็นการระบุชื่อผู้กระทำทางสังคมโดยอาจไม่มีคำนำหน้าชื่อ หรือมีการใช้คำนำหน้าชื่อ (van Leeuwen, 1996) การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการระบุชื่อที่ นำเสนอภาพที่เป็นกลาง ได้แก่ การระบุถึงความเป็นผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อผู้นำการชุมนุม และการชี้ให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้ชุมนุมประท้วงด้วยการระบุชื่อกลุ่มผู้ชุมนุม ดังนี้

1.1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล

การใช้คำแทนบุคคลด้วยการระบุเพียงชื่อหรือนามสกุลและไม่ใช้คำนำหน้าอาจเป็น การไม่ให้ความเคารพยกย่อง แต่เนื่องจากส่วนที่เป็นพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์มีเนื้อที่รายงานข่าว จำกัด การอ้างถึงบุคคลโดยไม่มีคำนำหน้าชื่อ และการระบุเพียงชื่อเต็ม ชื่อเล่น หรือส่วนใดส่วนหนึ่ง ของชื่อจึงเป็นลักษณะที่พบได้ทั่วไปในพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ผู้วิจัยจึงจัดการใช้คำแทน ในลักษณะเช่นนี้เป็นการอ้างถึงแบบเป็นกลาง จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อ ผู้นำการชุมนุมมีทั้งการระบุชื่อและนามสกุลที่ปรากฏในไทยโพสต์ ข่าวสด และเดลินิวส์ คือ “สุเทพ เทือกสุบรรณ” ส่วนลักษณะที่พบในทุกสื่อคือการระบุเฉพาะชื่อ “สุเทพ” การใช้พยางค์ต้นของ นามสกุล คือ “เทือก” และการใช้พยางค์ต้นของนามสกุลร่วมกับพยางค์หลังของชื่อ คือ “เทพเทือก” ซึ่งคำเหล่านี้เป็นคำที่ใช้อ้างถึงนายสุเทพโดยทั่วไป ในขณะที่การเรียกเฉพาะพยางค์หลังของชื่อว่า “เทพ” ปรากฏในทุกฉบับยกเว้นไทยโพสต์ ส่วนการใช้คำอ้างถึงพระสุวิทย์ที่สื่อทุกฉบับใช้คือการ เรียกชื่อตามที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า “พุทธอิสระ” ส่วนการใช้ส่วนหนึ่งของชื่อคือ “พุทธะ” และ “พุทธะฯ” ปรากฏเฉพาะในมติชนและไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (7) “สุเทพ” กางแผนปฏิรูปประเทศ (ไทยโพสต์, 27/11/56)
- (8) “สุเทพ” ดิเดย์ชุมนุมใหญ่วันนี้ (ผู้จัดการฯ, 9/11/57)
- (9) ‘เทพเทือก’ นัดชุมนุมใหญ่ราชดำเนินล้านคนเย็นนี้ (ข่าวสด, 24/11/56)
- (10) เทือกชูข้อแฉปฏิรูป (มติชน, 27/11/56)
- (11) “สุเทพ เทือกสุบรรณ” นำกลุ่มผู้ชุมนุม กปปส. เดินขบวนเรียกแขก (ไทยรัฐ, 25/3/57)
- (12) เทพนัดถกเหล่าทัพ ยันจุดยืน ลั่นไม่หวั่นโดนลือ (เดลินิวส์, 12/12/56)

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อต่าง ๆ เหล่านี้ มิได้นำเสนอภาพในแง่ บวกหรือลบของบุคคลผู้เป็นผู้นำการชุมนุม และเนื่องด้วยเนื้อที่ของ การนำเสนอข่าวในหน้าแรกมี จำกัดจึงมักปรากฏการใช้เฉพาะชื่อหรือตัดส่วนใดส่วนหนึ่งของชื่อมาเป็นคำเรียกผู้นำการชุมนุม ดังนั้น การใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อในลักษณะเช่นนี้จึงเป็นเพียงการนำเสนอภาพที่เป็นกลางของ

975338140

ความเป็นปัจเจกบุคคลที่ระบุให้ทราบว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นใครเท่านั้น มิได้นำเสนอภาพในแง่บวกหรือลบของผู้ที่ถูกอ้างถึง

1.2) ผู้เป็นกลุ่มผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนนำเสนอภาพที่เป็นกลางด้วยการสื่อให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นกลุ่มผู้ชุมนุมโดยการระบุชื่อกลุ่มผู้ชุมนุมตามชื่อที่กลุ่มผู้ชุมนุมใช้เรียกกลุ่มของตนด้วยการใช้คำย่อเนื่องจากข้อจำกัดของพื้นที่ในการนำเสนอข่าวของส่วนที่เป็นพาดหัวข่าวและบรรณานุกรม คือ “กปปส. , คปท., กองทัพธรรม, กปท., กคป., พธม., สหภาพฯ” การใช้คำแทนผู้ชุมนุมด้วยการระบุชื่อตามที่กลุ่มผู้ชุมนุมใช้ เช่นนี้พบเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (13) 'กปปส.'ยึดทำเนียบรัฐบาล สำนักงานตำรวจ-วแห่งชาติ บข.น. พร้อมกระทรวงสำคัญต่างๆ (มติชน, 1/12/56)
- (14) กปปส.เผยแพร่แผนชุมนุมยึดเยื้องถึงสงกรานต์ (ไทยรัฐ, 8/2/57)
- (15) คปท.เตรียมเคลื่อนไหวกองทัพในวันที่ 17 เม.ย. (ผู้จัดการฯ, 16/4/57)
- (16) คปท.ดาวกระจายลิลิม (ข่าวสด, 15/11/56)
- (17) "กองทัพธรรม" รักรักษาพท. อนุสาวรีย์ ปชต.ไว้ (เดลินิวส์, 19/1/57)
- (18) ราชดำเนินมวลชนพริบพริบกลางสายฝนรอฟังเสียงนกหวีด ส่วน "คปท.-กปท.-กองทัพธรรม" ผนึกกำลังยกระดับขั้นสูงสุดวันอาทิตย์นี้ซบไล่ (ไทยโพสต์, 10/11/56)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลซึ่งมีอยู่หลากหลายกลุ่มคือ “กปปส., คปท., กปท., กองทัพธรรม” เป็นการระบุชื่อกลุ่มเพื่อให้ทราบว่าเป็นผู้ชุมนุมกลุ่มใดและส่วนใหญ่มักใช้คำย่อเนื่องด้วยข้อจำกัดของพื้นที่ในการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่ง สำหรับการระบุชื่อกลุ่มที่พบในทุกสื่อ ได้แก่ “กปปส.” “คปท.” และ “กองทัพธรรม” เนื่องจากเป็นกลุ่มหลักที่นำการชุมนุมในครั้งนี้ การใช้คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมในลักษณะเช่นนี้เป็นการระบุให้ทราบว่าอ้างถึงผู้ชุมนุมกลุ่มใดด้วยการระบุชื่อตามที่กลุ่มผู้ชุมนุมใช้เรียกกลุ่มของตน มิได้มีความหมายประจำคำในแง่บวกหรือลบ

2) การระบุบทบาทหน้าที่

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมในแง่บวกที่เป็นกลางด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ในการชุมนุม แบ่งเป็นสองลักษณะคือการชี้ให้เห็นบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม และการชี้ให้เห็นวัตถุประสงค์ว่าเป็นผู้ชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล ดังนี้

2.1) ผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม

การใช้คำแทนเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม มีทั้งการระบุบทบาทเพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้นำการชุมนุม คือ “แกนนำ” ซึ่งหมายถึงผู้ที่เป็นหลักหรือ

975338140

หัวหน้าของกลุ่มที่ชุมนุมเพื่อเรียกร้องหรือประท้วงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 153) เช่น “แกนนำ, แกนนำ กปปส., แกนนำ คปท., เลขาฯ กปปส.” เป็นผู้ดูแลกลุ่มผู้ชุมนุม เช่น “การ์ด, การ์ด กปปส., การ์ด คปท., การ์ดแจ้งวัฒนะ, หัวหน้าการ์ด” และเป็นผู้ที่มาเข้าร่วมการชุมนุม ได้แก่ “ผู้ชุมนุม” ดังตัวอย่าง

- (8) แกนนำ กปปส. ชูฟองนายกฯ หากไม่ให้ “สาธิต” อุทธรณ์ (ไทยโพสต์, 8/2/57)
- (9) แกนนำ กปปส. บุก กกต. ยื่นจดหมายเปิดผนึกให้ กกต. พิจารณาเลื่อนเลือกตั้ง (ผู้จัดการฯ, 18/12/56)
- (10) แกนนำ กปปส. พากลุ่มผู้ชุมนุมเดินขบวนไปทั่วกรุงเทพฯ (เดลินิวส์, 20/12/56)
- (11) แกนนำ กปปส. นำม็อบ 9 สายเดินทางไปทำเนียบ กต. ตันรัฐบาล (มติชน, 9/5/56)
- (12) แกนนำ กปปส. ร้องศาลได้ส่วนฉุกเฉินเพิกถอนประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน (ไทยรัฐ, 30/12/57)
- (13) บางนาดยัง แกนนำ กปท. ดับขบวนบุกปิดหน่วยเลือกตั้งวัดศรีเอี่ยม (ข่าวสด, 26/1/57)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ที่เป็น “แกนนำ” หรือผู้นำ การชุมนุมในการชุมนุม คือ “แกนนำ กปปส.” ในตัวอย่างที่ (1)-(5) และ “แกนนำ กปท.” ในตัวอย่างที่ (6) การระบุบทบาทหน้าที่ในการชุมนุมดังกล่าวเป็นไปเพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีบทบาทเป็นหัวหน้าของผู้ชุมนุม กปปส. การระบุบทบาทในการชุมนุมดังกล่าวนำเสนอภาพในด้านที่เป็นกลางเพื่อชี้ให้เห็นบทบาทหน้าที่ในการออกมารวมตัวชุมนุมเพื่อวัตถุประสงค์สำคัญคือการประท้วงต่อต้านรัฐบาลเท่านั้น มิได้มีความหมายไปในแง่บวกหรือลบ

2.2) ผู้มาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล

การใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ที่โดยแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลด้วยการใช้คำแทนที่มีคำว่า “...ต้านรัฐบาล, ...ล้างรัฐบาล, ...ขับไล่รัฐบาล” เป็นการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมาชุมนุมด้วยวัตถุประสงค์ใด เช่น “เครือข่ายต้านรัฐบาล, ม็อบล้างรัฐบาล, ม็อบต้านรัฐบาล, ผู้ชุมนุมขับไล่รัฐบาล” ดังตัวอย่าง

- (4) ม็อบล้างรัฐบาล เดินหน้ารุก (ไทยโพสต์, 1/12/56)
- (5) เครือข่ายต้านรัฐบาล ลุกฮือหลายจังหวัด (ผู้จัดการฯ, 2/12/56)
- (6) คำพิพากษาศาลแพ่งห้ามเจ้าหน้าที่รุนแรงต่อ ผู้ชุมนุมขับไล่รัฐบาล (มติชน, 21/2/57)
- (7) กลุ่มผู้ชุมนุมขับไล่รัฐบาล คึกคัก เคลื่อนขบวนรอบ กทม. (ไทยรัฐ, 6/1/57)
- (8) 3 ม็อบต้านรัฐบาล จับมือเคลื่อนไหว (เดลินิวส์, 24/11/56)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทนที่ระบุวัตถุประสงค์ของผู้ชุมนุมในการมาชุมนุมว่าเป็นไปเพื่อ ล้มล้าง ต่อต้าน และขับไล่รัฐบาล ได้แก่ “ม็อบล้างรัฐบาล” “เครือข่ายต้านรัฐบาล” “ผู้ชุมนุมขับไล่รัฐบาล” “กลุ่มผู้ชุมนุมขับไล่รัฐบาล” และ “ม็อบต้านรัฐบาล” เป็นการนำเสนอภาพในด้านที่เป็น

กลางว่าผู้ชุมนุมมีวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมชุมนุมในครั้งนี้เพื่อต้องการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลมิได้มีความหมายที่สื่อให้เห็นว่าเป็นการกระทำที่ชอบธรรมหรือไม่

3) การอ้างถึงสิ่งที่มีไข่มุขบุคคล

การอ้างถึงสิ่งที่มีไข่มุขบุคคล (Impersonalization) เป็นการใช้นามธรรมหรือรูปธรรมที่ไม่รวมคุณลักษณะทางความหมายของมนุษย์ ได้แก่ “การทำให้เป็นนามธรรม” (Abstraction) เมื่อต้องการหมายถึงลักษณะหรือคุณลักษณะบางประการ และ “การทำให้เป็นรูปธรรม” (Objectivation) ด้วยการอ้างถึงสถานที่หรือสิ่งที่เกี่ยวข้อง (van Leeuwen, 1996) จากข้อมูลการศึกษาพบว่าการใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการอ้างถึงสิ่งที่มีไข่มุขบุคคลเพื่อนำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็นกลาง ได้แก่ การระบุให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้ชุมนุมโดยระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุมแทนการเรียกชื่อกลุ่มผู้ชุมนุม ดังนี้

3.1) ผู้เป็นผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็นกลางด้วยการอ้างถึงสิ่งที่มีไข่มุขบุคคลในลักษณะของการระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุม คือ “นกวทิต” เช่น “นกวทิต, นกวทิตอีสาน” ดังตัวอย่าง

- (5) กปปส. หุดหวัดปะทะเลื้อแดงฮือต้านนกวทิต (เดลินิวส์, 24/4/57)
 (6) นกวทิตอีสานไล่ปู (ไทยโพสต์, 19/11/56)

การใช้คำแทนผู้ชุมนุมว่า “นกวทิต” และ “นกวทิตอีสาน” เป็นการอ้างถึงสิ่งที่มีไข่มุขบุคคลด้วยสิ่งที่เป็นรูปธรรม คือ “นกวทิต” เนื่องจากผู้ชุมนุม กปปส. ใช้นกวทิตเป็นอุปกรณ์ในการชุมนุมจนกลายเป็นสัญลักษณ์ของการชุมนุมและต่อมาก็ได้ใช้เป็นคำแทนผู้ชุมนุมกลุ่มนี้ การใช้คำแทนเช่นนี้เป็น การอ้างถึงผู้ชุมนุมในแง่ลบที่เป็นกลางเนื่องจากการตีความเนื้อข่าวที่มีคำดังกล่าวปรากฏอยู่ว่าสื่อความในทางบวกหรือลบจะขึ้นอยู่กับคำกริยาที่ปรากฏร่วมด้วยเป็นสำคัญ

5.1.1.1.3 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้คำอ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมมีทั้งการรวมกลุ่ม การประเมินค่า การระบุบทบาทหน้าที่ และการระบุตัวตน โดยปรากฏการใช้คำแทนลักษณะต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ในแต่ละฉบับดังรายละเอียดต่อไปนี้

975338140

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การรวมกลุ่ม	1.1) กลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความวุ่นวาย	มีอบ
2) การประเมินค่า	2.1) ผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง	โจก, ฮาร์ดคอร์
	2.2) ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย	...ม.7, ...รัฐธรรมนูญ, แซ่แข็ง, กบฏ
3) การระบุบทบาทหน้าที่	3.1) ผู้ศึกษาในสถาบันที่มีภาพจำเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรง	อาชีวะ
4) การระบุตัวตน	4.1) ผู้อยู่ในชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ	ไฮโซ, ทายาท..., ไฮโซทายาท..., ลูกเสีย...

ตารางที่ 82 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

ต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

1) การรวมกลุ่ม

การใช้คำแทนด้วยการรวมกลุ่มที่นำเสนอภาพลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ได้แก่ การระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มารวมตัวกันที่สื่อความหมายของกลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความวุ่นวาย ดังนี้

1.1) กลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความวุ่นวาย

การใช้คำแทนที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมด้วยการรวมกลุ่มในลักษณะของการระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มารวมตัวกัน ได้แก่คำว่า “มีอบ” ซึ่งปรากฏใช้อ้างถึงผู้ชุมนุมในสื่อหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (7) มีอบดาวกระจายบุกหน่วยงานราชการทั่วกรุง (ไทยโพสต์, 28/11/56)
- (8) มีอบยึดกระทรวง-ศาลากลาง (ผู้จัดการฯ, 28/11/56)
- (9) มีอบเตรียม 5 เวทีใหญ่ทั่วกรุง (ข่าวสด, 22/12/56)
- (10) มีอบเข็ดสิงโตไปสวนลุม (มติชน, 2/3/57)
- (11) มีอบขยายตัวหลายจังหวัด! (ไทยรัฐ, 3/11/56)
- (12) มีอบเดินขบวนคนกรุง 24 มี.ค. เล้นพระราม 4-สีลม (เดลินิวส์, 4/3/57)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่ามีการใช้คำว่า “มีอบ” เพื่ออ้างถึงกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง คำดังกล่าวมาจากภาษาอังกฤษ คือ “mob” ที่หมายถึงการรวมตัวของกลุ่มคนที่มีความหมายแฝงในทางลบคือเป็นกลุ่มคนที่ไร้ระเบียบและก่อความวุ่นวายหรือก่อจลาจล เมื่อนำคำดังกล่าวมาใช้เรียกผู้ชุมนุมในภาษาไทยนอกจากจะสื่อความหมายถึงกลุ่มคนจำนวนมากที่รวมตัวกันเพื่อประท้วง เรียกร้อง หรือแสดงความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วก็ยังคงมีความหมายของกลุ่มคนที่อาจจะก่อความวุ่นวาย ไร้ระเบียบวินัย หรือเป็นกลุ่มคนที่และควบคุมไม่ได้ปรากฏร่วมด้วย การใช้คำว่า “มีอบ” อ้างถึง

ผู้ชุมนุมแทนที่จะเรียกว่า “ผู้ชุมนุม” หรือ “มวลชน” จึงเป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม เนื่องจากมีนัยที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมอาจเป็นกลุ่มคนที่ก่อความไม่สงบในการชุมนุม

2) การประเมินค่า

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมด้วยการใช้คำแสดงการประเมินค่าที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย และเป็นผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง ดังนี้

2.1) ผู้นิยมใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง

การใช้คำแสดงการประเมินค่าที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้นิยมการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรงด้วยการใช้คำว่า “โจก” ซึ่งหมายถึงหัวหน้าและเป็นคำที่มักใช้ในทางไม่สู้ดี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 340) และการใช้คำว่า “ฮาร์ดคอร์” ซึ่งเป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษ คือ “hardcore” ที่สื่อความหมายถึงผู้ที่มีลักษณะชอบใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าการใช้คำว่า “โจก” ได้แก่ “โจกมือบ” เพื่ออ้างถึงผู้ชุมนุมปรากฏเฉพาะในเดลินิวส์ ส่วน “ฮาร์ดคอร์” ปรากฏในสื่อทุกฉบับยกเว้นมติชน โดยปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและไทยรัฐมากกว่าในไทยโพสต์และมติชน ดังตัวอย่าง

- (7) ธาริตชัด18**โจกมือบ** กบฏ-สังหารยึดบัญชี (เดลินิวส์, 19/12/56)
- (8) "อดุลย์" สั่งดูแลศาล ผู้พิพากษา องค์กรอิสระ กำชับสันติบาลจับตา**แกนนำฮาร์ดคอร์** 2 ฝ่าย (ไทยโพสต์, 24/3/57)
- (9) คปท.บุกขวางจับเบอร์ ปดิวิภา-ตีบแท็กชีว่ม จับ**14ฮาร์ดคอร์**ส่งขัง (ข่าวสด, 27/12/56)
- (10) กำชับกลไกรัฐประคบติด**แกนนำฮาร์ดคอร์** ยับยั้งไม่ให้เหตุลุกลาม (ไทยรัฐ, 17/12/56)

จากตัวอย่าง คำว่า “โจกมือบ” ในเดลินิวส์ได้นำเสนอภาพผู้ที่กล่าวถึงว่าเป็นผู้กระทำการที่ไม่ดี เนื่องจาก “โจก” นอกจากใช้เรียกผู้เป็นหัวหน้าแล้ว ยังให้ความหมายของผู้ที่นำคนในกลุ่มกระทำการที่ไม่ดีด้วยการใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรง ส่วน “ฮาร์ดคอร์” เป็นคำที่มีความหมายเชิงประเมินค่าในแง่ลบที่บ่งบอกว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้กระทำการต่าง ๆ ด้วยความรุนแรง การใช้คำนี้จึงเป็นการตัดสินคุณค่าทางสังคมให้กับผู้ที่ถูกอ้างถึงและได้แสดงภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมให้เห็นว่าเป็นกลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความรุนแรง และเมื่อนำมาใช้ร่วมกับการแสดงปริมาณอย่างเช่น “14 ฮาร์ดคอร์” หรือ “6 พันฮาร์ดคอร์” ก็ยิ่งเสริมให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมมีบุคคลที่เป็นผู้ก่อความรุนแรงเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีผลในการเน้นย้ำภาพของการเป็นกลุ่มคนที่ก่อความรุนแรงให้เด่นชัดขึ้นมา

2.2) ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ การใช้คำแทนนายสุเทพที่ปรากฏเฉพาะในข่าวสดคือ “ม.7” และคำว่า “รัฐธำธิปัตย์” ที่ปรากฏทั้งในข่าวสดและไทยรัฐ การใช้คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยคำว่า “กบฏ” ที่ปรากฏในข่าวสดและไทยรัฐ รวมทั้ง “แซ่แข็ง” ที่ปรากฏเฉพาะในข่าวสด ดังตัวอย่าง

- (6) 'เทพ'ม.7 เปิดสูตรตั้งนายก ล้มลุยสดช.วันนี้ (ข่าวสด, 4/12/56)
- (7) เพื่อไทยล้มรัฐธำธิปัตย์เทือก (ข่าวสด, 7/4/57)
- (8) เทือกรัฐธำธิปัตย์ขัดม.113 (ข่าวสด, 7/4/57)
- (9) รัฐธำธิปัตย์เทพโสวนองราชโองการแต่งตั้งนายกม.7 (ไทยรัฐ, 6/4/57)
- (10) "หลิม"โผล่ไปคอ.รส.สั่งพลร่มร่วมล่ากบฏ (ไทยรัฐ, 13/5/57)
- (11) คอ.รส.สั่งลุยฟ้อง80กบฏ (ข่าวสด, 25/4/57)
- (12) จ่อล้อมทำเนียบ 3ม็อบผนึก ทิ้งนทหวัด-แซ่แข็ง-คปท. (ข่าวสด, 24/11/56)

จากตัวอย่าง “เทพ ม.7” ในข่าวสดเป็นการเรียกชื่อร่วมกับการใช้คำว่า “ม.7” (รัฐธรรมนูญ มาตรา 7) มาจากที่นายสุเทพเป็นผู้เสนอให้มีการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีพระราชทานตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 7 ซึ่งเป็นประเด็นที่เป็นข้อถกเถียงและมีข้อโต้แย้งว่าเป็นข้อเสนอที่เป็นไปไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ เช่นเดียวกับแนวคิด “รัฐธำธิปัตย์” ซึ่งหมายถึงทั้งผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในแผ่นดินและเป็นแนวคิดในเชิงนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดที่ใช้ในการปกครองรัฐชาติ หรือประเทศ (จุฑารัตน์ โสดาศรี, 2555) การใช้คำแทน “รัฐธำธิปัตย์เทือก” มาจากการที่นายสุเทพได้กล่าวปราศรัยในที่ชุมนุมถึงสิทธิอันชอบธรรมที่จะประกาศความเป็นรัฐธำธิปัตย์ของประชาชน ส่งผลให้เกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ที่ไม่เห็นด้วยในขณะนั้น เนื่องจากนายสุเทพมิได้มีอำนาจตามรัฐธรรมนูญที่จะกระทำได้ การใช้คำอ้างถึงเช่นนี้จึงนำเสนอภาพนายสุเทพว่าเป็นผู้มีแนวคิดและกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องด้วยการเรียกร้องในสิ่งที่อยู่นอกกฎหมายและกระทำในสิ่งที่อยู่นอกเหนือรัฐธรรมนูญ ส่วนการใช้คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมว่า “กบฏ” หมายถึงผู้กระทำการล้มล้างอำนาจรัฐหรือล้มล้างการปกครองที่สื่อนัยยะของการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ในขณะที่การใช้คำว่า “แซ่แข็ง” ที่ปรากฏในข่าวสดเพียงฉบับเดียวนั้น มีที่มาจากข้อเสนอของกลุ่มองค์กรพิทักษ์สยามให้งดเว้นกระบวนการทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับนักการเมืองที่มาจากทางเลือกตั้งเป็นเวลา 5 ปี และตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่แทนเพื่อให้ประเทศเดินหน้าต่อไปได้ แนวคิดดังกล่าวนำไปสู่กระแสวิพากษ์วิจารณ์และล้อเลียนคำว่า “แซ่แข็งประเทศไทย” จากฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย ทั้งนี้ คำว่า “แซ่แข็ง” เป็นคำที่สื่อความหมายในแง่ลบเนื่องจากมีนัยหมายถึงการ “หยุด” หรือ “งดเว้น” จากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยเป็นระยะเวลาหนึ่งและให้กลุ่มบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งซึ่งถือว่ามีได้มาจากเสียงส่วนใหญ่ของประชาชนขึ้นมาบริหารประเทศแทน การใช้คำแทนดังกล่าวมาเรียกกลุ่มผู้ชุมนุมจึงนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมอยู่ในกลุ่มผู้มีแนวคิดที่มีได้ดำเนินตามระบอบประชาธิปไตย

3) การระบุบทบาทหน้าที่

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ในการชุมนุมเป็นการใช้คำแทนในลักษณะที่ระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ศึกษาในสถาบันที่มีภาพจำเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรง ดังนี้

3.1) ผู้ศึกษาในสถาบันที่มีภาพจำเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรง

การใช้คำแทนอ้างอิงฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ศึกษาในสถาบันที่มีภาพจำเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรง คือ “อาชีวะ” ที่ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน และเดลินิวส์ เช่น “อาชีวะ” “กลุ่มอาชีวะ” “กลุ่ม น.ร.อาชีวะ” และ “มือบอาชีวะ” ดังตัวอย่าง

- (1) *'อาชีวะ'ปะทะ-ตร.เจ็บ (มติชน, 17/11/56)*
- (2) *คปท.เดินสายติดธงชาติ กลุ่มอาชีวะจะแหกด่าน ไล่ตี ตร.เจ็บไป 1 (ข่าวสด, 17/11/56)*
- (3) *กลุ่ม น.ร.อาชีวะ คปท.ปะทะ ตร.แยกนางเลิ้ง (มติชน, 17/11/56)*
- (4) *มือบอาชีวะน้อยใจ ขนของหนีคปท.ไปร่วมปชป. (ข่าวสด, 20/11/56)*

จากตัวอย่าง การใช้คำแทนกลุ่มผู้ชุมนุมว่า “อาชีวะ” “กลุ่มอาชีวะ” “กลุ่ม น.ร.อาชีวะ” และ “มือบอาชีวะ” นอกจากระบุถึงผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งที่เป็นกลุ่มของนักเรียนอาชีวศึกษาแล้วยังสื่อความหมายในการนำเสนอภาพว่าผู้ชุมนุมมีกลุ่มที่ก่อความรุนแรงร่วมด้วย เนื่องจากมีความเชื่อในสังคมไทยว่าอาชีวศึกษาคือนักเรียนนักเลงยกพวกตีกัน นิยมความรุนแรง และชอบก่อการทะเลาะวิวาท (ปรัชญนันท์ นิลสุข, 2558: 4) กล่าวอีกอย่างหนึ่งคือคำว่า “อาชีวะ” มีความหมายนัยประหวัชในแง่ที่ไม่พึงประสงค์

4) การระบุตัวตน

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการระบุตัวตนผู้ชุมนุมในด้านที่แสดงความไม่ชอบธรรมด้วยการระบุว่าคุณชุมนุมอยู่ในชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ ดังนี้

4.1) ผู้อยู่ในชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ

การระบุสถานภาพผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็นกลุ่มคนที่มีฐานะด้วยการใช้คำแทนที่ประกอบด้วยคำว่า “ไฮโซ, ทายาท..., ไฮโซทายาท..., ลูกเสี่ย...” ปรากฏในข่าวสด มติชน และเดลินิวส์ เช่น “ลูกเสี่ยโนเบิล, 2ไฮโซแกนมือบ, ทายาทโนเบิล, ทายาทเบียร์สิงห์” ดังตัวอย่าง

- (1) ตำรวจบุกล้อมคอนโดฯสาธิต เซกัล แกนงปปส.สัญชาติอินเดีย แต่ถูกมวลชนนำโดย **ลูกเสี่ยโนเบิล**บุกขวาง จนต้องถอนกำลัง (ข่าวสด, 17/5/57)
- (2) **2ไฮโซแกนมือบ**เข้าปรี๊ดคณหญิงอ้อ (มติชน, 27/2/57)
- (3) ปาระเบิดเพลิงเผาสด ตัน-จิตภัสร์ บีมสนั่นคฤหาสน์ทรู รongโฆษกกปปส. **ทนายทเปียร์สิงห์** (เดลินิวส์, 20/12/56)
- (4) **ทนายทโนเบิล** นำมวลชนปิดคลังไล่ข้าราชการกลับบ้าน (เดลินิวส์, 21/3/57)

การระบุสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับฐานะ คือ “ลูกเสี่ยโนเบิล, 2ไฮโซแกนมือบ” ในข่าวสดและมติชน รวมทั้ง “ทนายทโนเบิล” และ “ทนายทเปียร์สิงห์” ที่ปรากฏในมติชนและเดลินิวส์ ได้นำเสนอภาพให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงอยู่ในฐานะร่ำรวย เนื่องจาก “ไฮโซ” เป็นคำเรียกผู้อยู่ในสังคมของผู้มีฐานะ เช่นเดียวกับ เช่นเดียวกับ “ทนายทเปียร์สิงห์” “ทนายทโนเบิล” และ “ลูกเสี่ยโนเบิล” ที่นำเสนอภาพให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นผู้สืบสกุลของกลุ่มธุรกิจที่มีฐานะร่ำรวย การใช้คำแทนดังกล่าวอาจสื่อความหมายในแง่ลบที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งเป็นกลุ่มชนชั้นที่มีฐานะมิใช่ผู้ชุมนุมที่เป็นชาวนชนบทหรือชนชั้นกลางผู้เป็นคนกลุ่มใหญ่ในประเทศ

5.1.1.2 การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาล

ผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลในงานวิจัยนี้หมายถึงผู้อยู่ในคณะรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องกับฝ่ายรัฐบาล รวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐผู้มีหน้าที่ดูแลและควบคุมการชุมนุม ทั้งหัวหน้าหน่วยงานรัฐที่ควบคุมดูแลการชุมนุม และเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลและควบคุมฝูงชน

ผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏอยู่ในพาดหัวข่าวและวรรณคดีของหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับ สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ “หัวหน้าหน่วยงานรัฐที่ดูแลการชุมนุม” และ “เจ้าหน้าที่ตำรวจ” จากการเก็บข้อมูลในพาดหัวข่าวและวรรณคดี ผู้วิจัยพบว่าหัวหน้าหน่วยงานรัฐที่เป็นผู้กระทำทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ. 2556-2557 และปรากฏการใช้คำแทนบุคคลที่หลากหลายในหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับ ได้แก่ “นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร” นายกรัฐมนตรี “นายธาริต เพ็งดิษฐ์” อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) และที่ปรึกษาการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินและผู้ช่วยเลขานุการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) “นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล” ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) และ “ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง” ผู้กำกับการปฏิบัติงานของหัวหน้าผู้รับผิดชอบในสถานการณ์ฉุกเฉิน ในขณะที่ผู้กระทำทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นฝ่ายปฏิบัติการที่คอยควบคุมดูแลการชุมนุมประท้วงโดยตรงคือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากเป็นผู้ดูแลความสงบเรียบร้อยในการชุมนุม รวมทั้งเป็นฝ่ายที่ปราบปรามและปะทะกับผู้ชุมนุมเมื่อมีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น ผลการศึกษาการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลในแง่ลบที่ชอบธรรม เป็นกลาง และไม่ชอบธรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1.1.2.1 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

ผลการศึกษาพบว่าการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ชอบธรรมฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การประเมินค่า การระบุบทบาทหน้าที่ และการระบุตัวตนในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การประเมินค่า	2.1) ผู้เป็นวีรบุรุษ	ฮีโร่
	2.2) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ	เหยื่อ
2) การระบุบทบาทหน้าที่	2.1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ และดูแลการชุมนุม	นายกฯ, นายกรัฐมนตรี, อธิบดีเอสไอ, รอง นายกฯ
3) การระบุตัวตน	3.1) ผู้เป็นสตรีเพศที่บริหารประเทศ	นายกฯหญิง

ตารางที่ 83 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

1) การประเมินค่า

การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลด้วยการประเมินค่าที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรม มีทั้งการใช้คำแสดงการประเมินค่าในลักษณะของผู้เป็นวีรบุรุษ และการใช้คำแสดงการประเมินค่าในลักษณะของผู้ถูกกระทำ ดังนี้

1.1) ผู้เป็นวีรบุรุษ

การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลด้วยการประเมินค่าที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมในลักษณะของผู้เป็นวีรบุรุษด้วยการระบุอาชีพตำรวจร่วมกับการใช้คำแสดงการประเมินค่าไปในทางบวก คือ “ฮีโร่” ที่เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ “hero” หมายถึง วีรบุรุษหรือผู้กล้าหาญ การใช้คำแทนเช่นนี้ปรากฏในข่าวสด มติชน และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (1) *แท่งเซ็ดชุด.ต.ฮีโร่* ใจเด็ดเตะระเบิดช่วยเพื่อนตร. (ข่าวสด, 20/2/57)
- (2) *ตำรวจฮีโร่* เตะระเบิดทิ้งตมสนั่นขาเหวอะสาหัส (มติชน, 19/2/57)
- (3) *ตำรวจฮีโร่* ยืนเห็นชัดระเบิดลอยมาจากฝั่งตรงข้าม (เดลินิวส์, 21/2/57)

การใช้คำแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจในข่าวสด มติชน และเดลินิวส์ ได้แก่ “ต.ฮีโร่” ในตัวอย่างที่ (1) และ “ตำรวจฮีโร่” ในตัวอย่างที่ (2) และ (3) ได้นำเสนอภาพด้านบวกของตำรวจว่าเป็นผู้กล้าหาญและเสียสละโดยการนำคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่แสดงการประเมินค่าในด้านบวกเนื่องจากใช้เรียกผู้เป็นวีรบุรุษที่กล้าหาญ คือ “ฮีโร่” มาเรียกตำรวจผู้เตะระเบิดออกไปจากบริเวณที่กลุ่มเจ้าหน้าที่กำลังปฏิบัติงานอยู่จนตนเองได้รับบาดเจ็บ

1.2) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าในลักษณะของผู้ถูกกระทำด้วยการใช้คำแสดงการประเมินค่าไปในทางที่น่าสงสารคือ “เหยื่อ” ซึ่งหมายถึงตัวรับเคราะห์ เช่น เหยื่อกระสุน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1348) จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลเช่นนี้ปรากฏเฉพาะในข่าวสดเท่านั้น เช่น “ด.ต.เหยื่อปืน, ส.ต.ต.เหยื่อปืน, ด.ต.เหยื่อตีบ” ดังตัวอย่าง

- (1) พฐ.เผยแพร่ผลตรวจวิถีกระสุน ชีต.ต.เหยื่อปืน ถูกยิงขณะนั่ง (ข่าวสด, 7/1/57)
- (2) 'ส.ต.ต.' เหยื่อปืน เหตุการณ์ผ่านฟ้าๆ ก็เสียชีวิตแล้ว (ข่าวสด, 25/2/57)
- (3) ด.ต.เหยื่อตีบย้ายไปร.พ.พระมงกุฎฯ ผ่าตัดกะโหลกอีกรอบ (ข่าวสด, 30/1/57)

เมื่อพิจารณาตัวอย่าง การใช้คำแทน “ด.ต.เหยื่อปืน” “'ส.ต.ต.' เหยื่อปืน” และ “ด.ต.เหยื่อตีบ” ที่ปรากฏในข่าวสด ได้นำเสนอภาพการเป็นผู้ถูกกระทำด้วยการใช้คำแสดงการประเมินค่าในแง่ของความน่าสงสาร คือ “เหยื่อ” เพื่ออ้างถึงตำรวจผู้ถูกทำร้ายร่างกายและได้รับบาดเจ็บจากอาวุธปืน การใช้คำแทนเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

2) การระบุบทบาทหน้าที่

การใช้คำแทนหัวหน้าหน่วยงานรัฐด้วยการระบุบทบาทหน้าที่เพื่อนำเสนอภาพในแง่มุมที่ชอบธรรมเป็นการชี้ให้เห็นว่าเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศและดูแลการชุมนุม ดังนี้

2.1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศและดูแลการชุมนุม

การใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่เพื่ออ้างถึง น.ส.ยิ่งลักษณ์ ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ได้แก่ การระบุตำแหน่งด้วยคำย่อว่า “นายกฯ” ส่วนการระบุตำแหน่งด้วยคำเต็มคือ “นายกรัฐมนตรี” ปรากฏเฉพาะในผู้จัดการและเดลินิวส์ ในขณะที่คำระบุตำแหน่ง “อธิบดีดีเอสไอ” ที่อ้างถึงนายธาริตปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์และข่าวสด หรือการใช้คำระบุตำแหน่งร่วมกับชื่อเล่น คือ “นายกฯปู” ที่ปรากฏในทุกฉบับยกเว้นไทยโพสต์ ในขณะที่ “นายกฯยิ่งลักษณ์” ปรากฏเฉพาะในข่าวสด ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ส่วน “รองนายกฯ สุรพงษ์” และ “'ธาริต' อธิบดีดีเอสไอ” ปรากฏในข่าวสดเท่านั้น ดังตัวอย่าง

- (1) นายกฯ ประกาศใช้ พ.ร.บ.ความมั่นคง ในกทม. นนทบุรี สมุทรปราการ ปทุมธานี ลากยาวถึงสิ้นปีนี้ (ผู้จัดการฯ, 26/11/56)
- (2) นายกฯปู ถกคอ.รต.รับมือมือบวมสุเทพ (มติชน, 10/12/56)
- (3) นายกฯยิ่งลักษณ์ เรียกฝ่ายความมั่นคงประเมินสถานการณ์การชุมนุม (ไทยรัฐ, 1/12/56)
- (4) "นายกฯ ยิ่งลักษณ์" ถกผู้นำเหล่าทัพใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน (เดลินิวส์, 24/1/57)
- (5) "พิภพ" เอาคืน "อธิบดีดีเอสไอ" (ไทยโพสต์, 29/1/57)

(6) รอง นายกฯ สุรพงษ์ เป็นประธานนำทวงอาบศพ (ข่าวสด, 10/1/57)

การใช้คำแทนที่แสดงการระบุบทบาทหน้าที่ของนางสาวยิ่งลักษณ์ คือ “นายกฯ, นายกฯป, นายกฯยิ่งลักษณ์” รวมทั้งการใช้คำแทน “อธิบดีดีเอสไอ, รอง นายกฯ สุรพงษ์” เพื่ออ้างถึงนายธาริต และนายสุรพงษ์ ที่ปรากฏในการนำเสนอข่าวของสื่อบางฉบับนั้น ถือเป็นการเน้นย้ำให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ในการเป็นนายกรัฐมนตรีของนางสาวยิ่งลักษณ์ และการเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่ดูแลการชุมนุมของนายธาริตและนายสุรพงษ์ โดยเฉพาะการระบุตำแหน่งร่วมกับการเรียกชื่อนั้นจะสังเกตได้ว่าไม่มีการเลือกใช้คำในลักษณะเช่นนี้ปรากฏในไทยโพสต์

3) การระบุตัวตน

การใช้คำแทนหัวหน้าหน่วยงานรัฐด้วยการระบุตัวตนเพื่อนำเสนอภาพในแง่บวกที่ชอบธรรมจะเป็นลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าเป็นสตรีเพศที่บริหารประเทศ ดังนี้

3.1) ผู้เป็นสตรีเพศที่บริหารประเทศ

การใช้คำแทนหัวหน้าหน่วยงานรัฐในแง่บวกที่ชอบธรรมด้วยการระบุตัวตนที่ปรากฏในข้อมูลที่ได้ศึกษาได้แก่การชี้ให้เห็นว่าเป็นสตรีเพศที่บริหารประเทศ โดยใช้คำแสดงการระบุเพศร่วมกับการระบุหน้าที่ คือ “นายกฯหญิง” ที่มีปรากฏเฉพาะในเดลินิวส์เท่านั้น ดังตัวอย่าง

(1) นายกฯหญิงล้นที่ยังอยู่เพราะทิ้งประชาชนไม่ได้ (เดลินิวส์, 26/12/56)

เมื่อพิจารณาตัวอย่าง คำว่า “นายกฯหญิง” เป็นการระบุตำแหน่งหน้าที่ที่ร่วมกับระบุสถานภาพทางเพศที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นนายกรัฐมนตรีที่เป็นสตรีเพศ นำเสนอภาพในแง่บวกที่ชอบธรรมในการเป็นนายกฯ หญิงที่มีหน้าที่ดูแลบริหารบ้านเมืองของ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ให้เด่นชัดขึ้นมา การใช้คำแทนที่แสดงให้เห็นบทบาทหน้าที่และนำเสนอภาพผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศเช่นนี้ได้สื่อถึงความชอบธรรมในการดูแลและควบคุมการชุมนุมประท้วงของผู้ชุมนุม

5.1.1.2.2 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล

การใช้คำแทนที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลทั้งผู้เป็นหัวหน้าหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ การระบุชื่อ และการระบุบทบาทหน้าที่ โดยปรากฏลักษณะการใช้คำแทนดังกล่าวในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับดังนี้

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การระบุชื่อ	1.1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล (การระบุชื่อเฉพาะ)	ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร, ชาติ เพ็งดิษฐ์, เฉลิม อยู่บำรุง, ยิ่งลักษณ์, ชาติ, เฉลิม, ปู, ปิ่ง, เหลิม
2) การระบุบทบาทหน้าที่	2.1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย	ตำรวจ, ตร.

ตารางที่ 84 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

1) การระบุชื่อ

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับปรากฏการใช้คำแทนที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลในลักษณะของการระบุชื่อเฉพาะที่สื่อถึงผู้เป็นปัจเจกบุคคล ดังนี้

1.1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล

การใช้คำแทนแสดงความเป็นผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อเฉพาะที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล มีทั้งการเรียกชื่อเล่น ชื่อจริง ชื่อ-นามสกุล และเรียกชื่อ-นามสกุล ร่วมกับคำนำหน้าชื่อ การใช้คำแทนเช่นนี้จะปรากฏในทุกฉบับ เนื่องจากพื้นที่ในข่าวหน้าหนึ่งมีจำกัด สื่อแต่ละฉบับจึงมักเลือกเรียกชื่อแบบไม่เป็นทางการ ทั้งการเรียกเฉพาะชื่อ คือ “ยิ่งลักษณ์, ชาติ, เฉลิม” และการใช้ชื่อเล่น คือ “ปู ปิ่ง เหลิม” มากกว่าการเรียกทั้งชื่อและนามสกุลที่ปรากฏเฉพาะในประเทศไทย ดังตัวอย่าง

- (7) “ยิ่งลักษณ์” เดินสายเยี่ยมตำรวจคุมมือ (ไทยโพสต์, 4/3/57)
- (8) “ยิ่งลักษณ์” ไข้หวัดไม่ใช้ทางแก้ปัญหา เดินหน้าเลือกตั้ง (ข่าวสด, 8/1/57)
- (9) “ยิ่งลักษณ์” ยันทำงานที่สำนักงานปลัดกลาโหมเหมือนเดิม (มติชน, 4/2/57)
- (10) “ยิ่งลักษณ์” เผยยังไม่ประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน (เดลินิวส์, 7/12/56)
- (11) “ปู” ยันไม่ลาออกนายกรักษาการ (ผู้จัดการฯ, 18/12/56)
- (12) “ปู” สั่ง 2 รมต.ถกนักวิชาการหาทางออกประเทศ (ไทยรัฐ, 4/12/56)

จากตัวอย่าง มีการใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อเฉพาะที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลทั้งการระบุเฉพาะชื่อจริงเพื่ออ้างถึงนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ในตัวอย่างที่ (1)-(4) คือ “ยิ่งลักษณ์” และการระบุชื่อเล่น ในตัวอย่างที่ (5)-(6) คือ “ปู” จากตัวอย่างจะเห็นว่าการระบุชื่อดังกล่าวมิได้สื่อความหมายไปในแง่บวกหรือลบ หากแต่เป็นเพียงการใช้อ้างถึงผู้กระทำทางสังคมเพื่อระบุให้รู้ว่ากำลังอ้างถึงบุคคลใดเท่านั้น

2) การระบุบทบาทหน้าที่

การใช้คำแทนระบุบทบาทหน้าที่เจ้าหน้าที่ตำรวจในลักษณะของการแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อยที่นำเสนอภาพในแง่มุมที่เป็นกลางมีดังนี้

2.1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย

การใช้คำแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจที่นำเสนอภาพในแง่มุมที่เป็นกลางด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ในลักษณะของการแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย คือ “ตำรวจ” และ “ตร.” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลเช่นนี้ปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (1) ตำรวจรวบมือปืนปือปคอร์น หลังกบดานสุราษฎร์ฯ (ไทยโพสต์, 20/3/57)
- (2) ตร.เผยเร่งตรวจสอบรถต้องสงสัย 5 คัน เอี่ยวยิงระเบิดบีกีราชดำเนิน (ผู้จัดการฯ, 19/3/57)
- (3) ตำรวจคุมเข้มบ้านนายกฯ (ข่าวสด, 3/11/56)
- (4) ตร.รับมือวันสมัครส.ส. (มติชน, 17/12/56)
- (5) ตร.เตรียมพร้อมรับมือหวั่นการจลาจลใน กทม.เป็นอัมพาด (ไทยรัฐ, 9/12/56)
- (6) ตำรวจสั่งจับตา กลุ่มฮาร์ดคอร์แอบป่วน (เดลินิวส์, 22/12/56)

หนังสือพิมพ์ทุกฉบับต่างใช้คำแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งในพาดหัวข่าวและวรรคนำด้วยการระบุอาชีพ ได้แก่ “ตำรวจ” เนื่องจากเป็นคำสามัญที่ใช้เรียกรัฐบาลผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและมีได้มีความหมายประจำคำในทางบวกหรือลบ เช่นเดียวกับการใช้อักษรย่อว่า “ตร.” ที่นอกจากจะใช้เรียกเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้วยังใช้เพื่อประหยัดเนื้อที่ในส่วนของข่าวหน้าหนึ่งซึ่งมีพื้นที่รายงานข่าวจำกัด

5.1.1.2.3 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลที่นำเสนอภาพในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การประเมินค่า การระบุตัวตน และการระบุชื่อ ในลักษณะดังต่อไปนี้

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
1) การประเมินค่า	1.1) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ	ทรราช
	1.2) ผู้ขาดความรู้ความสามารถ	เปิดง่าย, เปิดเหลี่ยม, ยิ่งเอ้อ, อีโง่,
	1.3) ผู้มีพฤติกรรมเสื่อมเสีย	ปูเน่า
	1.4) ผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม	ซี้ซ่า, หุ่นเชิด, พรรคเพื่อแม่, ตำรวจมะเขือเทศ, ตำรวจยุคเซลีร์, ผู้พิทักษ์ทรราช
	1.5) ผู้ทำผิดกฎหมาย	กบฏรัฐธรรมนูญ, โจร, รัฐบาลโจร
	1.6) ผู้มีพฤติกรรมไม่ดี	ปูห้าร้อย, อีเสือ, คุณดอกไม้, ศูนย์รวมสัตว์

การใช้คำแทน	ลักษณะการระบุ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำ
	1.7) ผู้มีพฤติกรรมชั่ว	คนชั่ว
	1.8) ผู้ถูกล้อเลียนพฤติกรรม	นายกฯ เพชบุรี, นายกฯ สัมภเวสี, เจ้าแม่ปู, พริตตี้ยิ่งลักษณ์, นายกฯ พริตตี้,
2) การระบุตัวตน	2.1) ผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	พ่อไอ้บ๊อด
	2.2) ผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์	เล็กปิ้ง
3) การระบุชื่อ	3.1) ผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ	ริดสีดวง/ริดสีดวง, ดอกฯ เหลิม, ปิ้งคักดี, ไอ้ริด

ตารางที่ 85 การใช้คำแทนเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

1) การประเมินค่า

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าฝ่ายรัฐบาลที่นำเสนอภาพที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่ การชี้ให้เห็นว่าเป็นผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ ผู้ขาดความรู้ความสามารถ ผู้มีพฤติกรรมเสื่อมเสีย ผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม ผู้ทำผิดกฎหมาย ผู้มีพฤติกรรมไม่ดี ผู้มีพฤติกรรมชั่ว และผู้ถูกล้อเลียนพฤติกรรม ดังนี้

1.1) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ

การใช้คำแสดงการประเมินค่าที่สื่อว่าฝ่ายรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องกับรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบเป็นการใช้คำแทนที่สื่อถึงการเป็นผู้ใช้อำนาจสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน คือ “ทรราช” ซึ่งหมายถึงผู้ปกครองบ้านเมืองที่ใช้อำนาจตามอำเภอใจ ทำความเดือดร้อนทารุณให้แก่ผู้อยู่ใต้การปกครองของตน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 541) จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าการใช้คำแทนเช่นนี้ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ เช่น “ทรราช, รัฐบาลทรราช” ดังนี้

- (1) ระทึกแผนล้มทรราช นัคพุนี่ประกาศวันดีเดย์กำนันจ่อกลับราชดำเนิน (ไทยโพสต์, 30/4/57)
- (2) บิ๊กกบปส.ตราด-ราชดำริ เด็กตายสังเวช โคม่านอนรพ.อื้อ-สุเทพอัดทรราช (ผู้จัดการฯ, 24/2/57)
- (3) รัฐบาลทรราชกอด รธน.รักษาอำนาจ เรียงหน้าได้ ม.7 ใช้ไม่ได้ ชัด รธน. (ไทยโพสต์, 5/12/56)
- (4) "สุเทพ" ขอบคุณมวลชนที่ออกมามากเป็นประวัติการณ์ จี้ข้าราชการเลิกรับใช้รัฐบาลทรราช (ผู้จัดการฯ, 23/11/56)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างที่ปรากฏในไทยโพสต์และผู้จัดการฯ จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงฝ่ายรัฐบาล คือ “ทรราช” ในตัวอย่างที่ (1)-(2) และ “รัฐบาลทรราช” ในตัวอย่างที่ (3)-(4) ได้นำเสนอภาพในด้านลบของรัฐบาลเป็นผู้ปกครองที่ใช้อำนาจมิชอบในการบริหารประเทศ

1.2) ผู้ขาดความรู้ความสามารถ

การใช้คำแสดงการประเมินค่าด้วยการชี้ให้เห็นว่าผู้นำฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ขาดความรู้ความสามารถ เช่น “ยิ่งเอ๋อ, อีโง่, รัฐบาลเป๋ดง่อย, เป๋ดเหลิม” ดังตัวอย่าง

- (3) “ยิ่งเอ๋อ” ยังแต่ดแต่ภาคเหนือ (ไทยโพสต์, 6/2/57)
- (4) ยึดราชดำเนินไล่อีโง่ (ไทยโพสต์, 5/2/57)
- (5) “เป๋ดเหลิม” ง่อย เมื่อศาลแพ่งสั่งห้าม ครส. นำประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงมาใช้บังคับกับกลุ่มผู้ชุมนุม 9 ข้อ (ผู้จัดการฯ, 20/2/57)
- (6) รัฐบาลเป๋ดง่อยคอดประชุม ฟุ้งกองทัพยังอยู่ภายใต้บัญชา (ไทยโพสต์, 21/5/57)

ในตัวอย่างที่ (1) การใช้คำแทน “ยิ่งเอ๋อ” อ้างถึง น.ส.ยิ่งลักษณ์ คำว่า “เอ๋อ” เป็นคำเรียกผู้มีอาการหรือมีลักษณะคล้ายผู้มีพัฒนาการทางสมองช้า เมื่อมาใช้ร่วมกับ “ยิ่ง” ที่เป็นทั้งชื่อพยางค์ต้นและความหมายว่า “มากขึ้น” จึงเป็นไปในเชิงล้อเลียนและแสดงการประเมินค่าผู้ที่อ้างถึงในด้านลบ เช่นเดียวกับ “อีโง่” ในตัวอย่างที่ (2) ที่แสดงการประเมินค่าว่าเป็นผู้ด้อยสติปัญญา ส่วนการใช้ “เป๋ดเหลิม” อ้างถึง ร.ต.อ.เฉลิม ในตัวอย่างที่ (3) เป็นการนำผู้ที่อ้างถึงมาเปรียบเทียบกับ “เป๋ด” ซึ่งเป็นสัตว์ที่แม้จะทำได้หลายอย่างทั้งบิน ดำน้ำ และว่ายน้ำ แต่ก็ไม่สามารถทำทุกอย่างได้ดีเท่าสัตว์ชนิดอื่น นำเสนอภาพในทางลดทอนความน่าเชื่อถือเนื่องจากการประเมินค่าบุคคลที่อ้างถึงว่าเป็นผู้รู้หรือทำได้หลายอย่างแต่ไม่สามารถทำได้ดี ขณะที่การใช้คำว่า “รัฐบาลเป๋ดง่อย” ในตัวอย่างที่ (4) ได้นำเสนอภาพของรัฐบาลที่ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศเนื่องจากคำแทนดังกล่าวสื่อความหมายให้เห็นว่ารัฐบาลไม่สามารถบริหารประเทศได้มีประสิทธิภาพ

1.3) ผู้มีพฤติกรรมเสื่อมเสีย

การใช้คำแสดงการประเมินค่าเพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้นำฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้มีพฤติกรรมเสื่อมเสียหรือไม่เหมาะสม คือ “ปูเน่า” ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ เช่น “ปูเน่า, นายกฯ ปูเน่า, รัฐบาลปูเน่า” ดังตัวอย่าง

- (1) “เพื่อแม่” พล่านป้อง “ปูเน่า” (ไทยโพสต์, 5/4/57)
- (2) สภาประชาชน 20 จังหวัดอีสานมีมติปลุกระดมคนอีสานตื่นตัวร่วมไล่ “ปูเน่า” (ผู้จัดการฯ, 9/12/56)
- (3) คณาจารย์ นักศึกษา มรภ.โคราช...เรียกร้องรัฐบาล “ปูเน่า” รับผิดชอบออกยกฝูง (ผู้จัดการฯ, 29/1/57)

การใช้คำแทน “ปูเน่า” และ “รัฐบาลปูเน่า” ในตัวอย่างข้างต้นเป็นการนำชื่อเล่นของ น.ส.ยิ่งลักษณ์ มาใช้ร่วมกับคำว่า “เน่า” ที่นอกจากจะหมายถึงสิ่งที่เสียและมีกลิ่นเหม็นแล้ว ยังมีที่มาจากโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลที่มีผู้ออกมาโจมตีว่ามีข้าวจำนวนมากเสื่อมสภาพจากการเก็บ

รักษาจนน่าเสียดาย การใช้คำดังกล่าวจึงเป็นการประเมินค่าไปในทางลบทั้งในเชิงดูหมิ่นและเชื่อมโยงให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงมีพฤติกรรมที่เสื่อมเสียเนื่องจากเป็นผู้เกี่ยวข้องกับความเสียหายในครั้งนั้น

1.4) ผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม

การใช้คำแทนในลักษณะของการสื่อความหมายให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่ “ซี้ซ่า, หุ่นเชิด, พรรคเพื่อแม่, ตำรวจมะเขือเทศ, ตำรวจยุคเซเลบ, ผู้พิทักษ์พระราช” ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ เช่น การใช้คำแทนหัวหน้าฝ่ายรัฐบาลว่า “หัวหน้าพรรคเพื่อแม่, ซี้ซ่าแม่, ซี้ซ่าเหลิม, 'ธาริต'ซี้ซ่า, รัฐบาลหุ่นเชิด, ซี้ซ่า” และการใช้คำแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า “สีกากิซี้ซ่า, ตำรวจมะเขือเทศ, ตำรวจยุคเซเลบ, ผู้พิทักษ์พระราช” ดังตัวอย่าง

- (1) จับตอย่างซ่าซ่าวันจันทร์เคลื่อนทัพใหญ่ไล่รัฐบาลหุ่นเชิด-นายกฯ พริตตี้ (ไทยโพสต์, 3/11/56)
- (2) ตั้ง "ซี้ซ่าเหลิม" นั่ง ผอ.ครส. มี ผบ.ตร. เป็นหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการ (ไทยโพสต์, 22/1/57)
- (3) "ธาริต"อายุคับขี้ไถนากปปส. ซี้ซ่า"แม่"จัดหนัก รัฐชู้ใครร่วมมือบจกคดีพิเศษ (ผู้จัดการฯ, 19/12/56)
- (4) หัวหน้าพรรคเพื่อแม่วิ่งเทิมไม่ยอมรับอำนาจศาล (ไทยโพสต์, 21/11/56)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงรัฐบาลว่า “รัฐบาลหุ่นเชิด” ในตัวอย่างที่ (1) นำเสนอให้เห็นภาพในด้านลบว่าเป็นรัฐบาลที่มีผู้คอยบงการอยู่เบื้องหลัง เช่นเดียวกับการใช้คำว่า “ซี้ซ่า” ในตัวอย่างที่ (2) ที่ใช้เรียกผู้ที่คอยรับใช้ผู้อื่นในเชิงดูหมิ่น ร่วมกับ “แม่” ซึ่งเป็นชื่อเล่นของนายทักษิณ เพื่ออ้างถึงนายธาริตว่า “ซี้ซ่า”แม่” นำเสนอภาพว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่รับใช้กลุ่มการเมืองที่เกี่ยวข้องกับอดีตนายกฯ ทักษิณ ส่วนการใช้คำแทนหัวหน้าพรรคเพื่อไทยว่า “หัวหน้าพรรคเพื่อแม่” ในตัวอย่างที่ (1) สื่อความหมายถึงการเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองที่ทำเพื่อผลประโยชน์ของนายทักษิณ ชินวัตร

- (5) ตำรวจมะเขือเทศตั้งโต๊ะแถลงเหตุปะทะที่แยกหลักสี่ (ไทยโพสต์, 3/2/57)
- (6) ตำรวจมะเขือเทศเทิม อาจารย์ศูนย์ฝึกตำรวจลำปาง
เปิดโครงการลับฝึกสอนยิงปืนคนเสื้อแดงปราบม็อบราชดำเนิน (ผู้จัดการฯ 25/12/56)
- (7) "สีกากิซี้ซ่า" ถล่มยิงแก๊สน้ำตา (ผู้จัดการฯ 2/12/56)
- (8) ตำรวจยุคเซเลบแฉความ "เทือก" ด่วนจี แจกคุก 7 ปีกรณีอารยะขัดขืน (ไทยโพสต์, 13/11/56)
- (9) ผู้พิทักษ์พระราช! ชูเอาจริงมือบตายเป็นร้อย (ไทยโพสต์, 30/12/56)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่าง การใช้คำอ้างถึงเจ้าหน้าที่ว่า “ตำรวจมะเขือเทศ” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (5)-(6) เพื่ออ้างถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจถือเป็นการประเมินค่าไปในด้านลบ เนื่องจากมักมีผู้นำมาใช้เพื่อโจมตีเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าเอนเอียงไปทางอดีตนายกฯ ทักษิณและกลุ่มคนเสื้อแดง (วงค์ ตา

วัน, 2553: 98) โดยนำ "มะเขือเทศ" ซึ่งเป็นผลไม้สีแดงมาเปรียบกับตำรวจที่สนับสนุนกลุ่มคนดังกล่าว (ประชาไท, 2555: 2) เช่นเดียวกับการใช้คำว่า "สีทากีซีซ่า" ในตัวอย่างที่ (7) ที่นำคำเรียกตำรวจตามสีเครื่องแบบมาใช้ร่วมกับ "ซีซ่า" เป็นการนำเสนอภาพในเชิงประเมินค่าเจ้าหน้าที่ว่ามีได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นกลางทั้งยังเป็นผู้รับใช้และสนับสนุนรัฐบาลหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ส่วน "ตำรวจยุคเซลียร์" ในตัวอย่างที่ (8) ที่ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์เป็นการนำคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ "เซลียร์" มาผสมกับสำนวน "เลีย" ที่หมายถึงกริยาประจบสอพลอ เป็นคำใหม่ คือ "เซลียร์" ที่ให้ความหมายของการสนับสนุนในเชิงประจบสอพลอ ขณะที่ "ผู้พิทักษ์พระราช" ในตัวอย่างที่ (9) ใช้การระบุหน้าที่ร่วมกับคำที่แสดงการประเมินค่าในทางลบ คือ "พระราช" ที่เสนอภาพตำรวจเป็นผู้ปกป้องผู้ปกครองที่สร้างความเดือดร้อนให้ประชาชน การใช้คำอ้างถึงดังกล่าวจึงนำเสนอภาพในเชิงของการประเมินค่าตำรวจไปในด้านลบว่ามีได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นกลางทั้งยังเป็นผู้รับใช้และสนับสนุนรัฐบาลหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีได้อยู่ฝ่ายเดียวกับผู้ชุมนุม

1.5) ผู้ทำผิดกฎหมาย

การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าด้วยการชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ทำผิดกฎหมายด้วยการใช้คำแทนที่ประกอบด้วยคำว่า "กบฏ" ซึ่งหมายถึงผู้ประทุษร้ายต่อทางอาณาจักร (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 9) และ "โจร" ซึ่งหมายถึงผู้ร้ายที่ลักขโมยหรือปล้นสะดมทรัพย์สินผู้อื่น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 341) เมื่อนำคำทั้งสองมาใช้เป็นคำแทนฝ่ายรัฐบาลจึงมีความหมายในเชิงเปรียบเทียบที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ทำผิดกฎหมาย จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลเช่นนี้ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ เช่น "กบฏธน., โจร, รัฐบาลโจร" ดังตัวอย่าง

- (1) กบฏธน. พิงเจ้า! อภัยคไม่ยอมรับอำนาจศาล (ไทยโพสต์, 5/5/56)
- (2) ปชป.ขัดรัฐบาลโจร จีลาออก (ไทยโพสต์, 14/1/57)
- (3) ชัตดาวนไลโจร กำนันย้าสู้ระบอบทักษิณจนรู้ชนะ-แพ้ (ไทยโพสต์, 13/1/57)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทนว่า "กบฏธน." ในตัวอย่างที่ (1) ได้สื่อความหมายว่าฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐได้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องด้วยการละเมิดรัฐธรรมนูญที่มาจากการประกาศไม่ยอมรับอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ ในขณะที่การใช้คำแทนเรียกฝ่ายรัฐบาลว่า "รัฐบาลโจร" และ "โจร" ในตัวอย่างที่ (3) ก็ได้นำเสนอภาพของฝ่ายรัฐบาลว่าเป็นผู้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรมในลักษณะของการเป็นผู้กระทำผิดกฎหมาย การใช้คำแทนเหล่านี้ได้ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการนำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ที่กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

975338140

1.6) ผู้มีพฤติกรรมไม่ดี

การใช้คำแสดงการประเมินค่าอ้างอิงถึงฝ่ายรัฐบาลว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดีปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ เช่น “ปูหัวร่อย, อีเสื่อ, คุณดอกไม้, ศูนย์รวมสัตว์, บิกศูนย์รวมสัตว์” ดังตัวอย่าง

- (1) แก๊งเกอร์ตามคุณดอกไม้ อึ้ง!ยิงM79ระดมชินวัตร3 (ไทยโพสต์, 8/3/57)
- (2) อีเสื่อสั่งทาสถอย-หาช่องกลับ ‘เทือก’ไม่ตายใจชู่ถอนรากโจร (ไทยโพสต์, 6/11/56)
- (3) “ปูหัวร่อย” ชูศาลรัฐธรรมนูญ-ป.ป.ช. (ไทยโพสต์, 4/4/57)
- (4) บิกศูนย์รวมสัตว์หลบใต้กระโปรง ส่งผู้หญิงแกลงข้าวแทน (ไทยโพสต์, 11/5/57)

ในตัวอย่างที่ (1) การใช้คำแทน “คุณดอกไม้” เพื่ออ้างถึงนางสาวยิ่งลักษณ์ แม้จะมีคำว่า “คุณ” เป็นคำนำหน้าแสดงความสุภาพ แต่เนื่องจาก “ดอกไม้” ในที่นี้มาจากคำว่า “ดอก” ซึ่งเป็นถ้อยคำหยาบคายที่หมายถึงผู้หญิงไม่ดีคำดังกล่าวจึงมีความหมายไปในทางลบ ส่วน “อีเสื่อ” ในตัวอย่างที่ (2) แสดงการประเมินค่าผู้ถูกกล่าวถึงว่าเป็นผู้ที่ร้ายกาจ เพราะนอกจากจะหมายถึงสัตว์ที่ดุร้ายแล้วยังใช้เรียกบุคคลที่กระทำการที่ร้ายต่อผู้อื่นด้วย เมื่อใช้ร่วมกับคำว่า “อี” ซึ่งเป็นนำหน้าชื่อเพศหญิงก็ให้ภาพว่าผู้ที่กล่าวถึงเป็นสตรีเพศที่ร้ายกาจ ในขณะที่ “ปูหัวร่อย” ในตัวอย่างที่ (3) มีการนำคำว่า “หัวร่อย” ซึ่งเดิมใช้เป็นคำบอกจำนวน แต่เนื่องจากมักปรากฏร่วมกับสิ่งที่ไม่ดี เช่น โจรหัวร่อยหรือบ้าหัวร่อยจำพวก เมื่อนำคำนี้มาใช้ร่วมกับสิ่งใดจึงกลายเป็นสำนวนที่ให้ความหมายของการเป็นคนไม่ดีหรือเป็นอันธพาลร่วมด้วย คำว่า “ปูหัวร่อย” ในที่นี้จึงให้สื่อความหมายว่าผู้ที่อ้างถึงมีพฤติกรรมไม่ดี นอกจากนี้ยังมีการใช้คำว่า “บิกศูนย์รวมสัตว์” ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (4) เพื่ออ้างถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชา ด้วยการใช้คำระบุตำแหน่งผู้เป็นหัวหน้าในหน่วยงานคือ “บิก” ร่วมกับ “ศูนย์รวมสัตว์” แทนชื่อหน่วยงานจริง คือ “ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.)” การใช้คำแทนในลักษณะดังกล่าวถือเป็นการลดความน่าเชื่อถือของฝ่ายรัฐบาลด้วยการนำเสนอภาพในเชิงดูหมิ่นและล้อเลียน

1.7) ผู้มีพฤติกรรมชั่ว

การใช้คำแสดงการประเมินค่าอ้างอิงถึงฝ่ายรัฐบาลว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดี ด้วยการใช้นำแทนที่ประกอบด้วยคำว่า “ชั่ว” ซึ่งหมายถึง เลว, ทราบ, ร้าย, ไม่ดีเพราะจงใจฝ่าฝืนศีลธรรมหรือจารีตประเพณี เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 371) จากข้อมูลที่ได้ศึกษาพบการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลเช่นนี้ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ คือ “คนชั่ว” ดังตัวอย่าง

- (1) รวมพลโค่นคนชั่วศึกศึก9ธ.ค.มุ่งหน้าทำเนียบ (ไทยโพสต์, 8/12/56)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลว่า “คนชั่ว” เป็นการใช้คำประณามค่าที่ชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมชั่วร้ายหรือเป็นคนไม่ดีกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การใช้คำแทนในลักษณะเช่นนี้เป็นการนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในการที่จะทำหน้าที่บริหารดูแลบ้านเมืองต่อไป

1.8) ผู้ถูกล้อเลียนพฤติกรรม

การใช้คำแทนแสดงการประณามค่าฝ่ายรัฐบาลในลักษณะของการล้อเลียนพฤติกรรมปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ เช่น “พริตตี้ยิ่งลักษณ์, นายกฯ พริตตี้, นายกฯ สัมภเวสี, เจ้าแม่ปู, นายกฯ เฟซบุ๊ก” ดังตัวอย่าง

- (1) “พริตตี้ยิ่งลักษณ์” ผวา! กระแสด้าน พ.ร.บ.สุดซอย (ไทยโพสต์, 6/11/56)
- (2) จับตอย่างช้าเข้าวันจันทร์เคลื่อนทัพใหญ่ไต่รัฐบาลหุ่นเชิด-นายกฯ พริตตี้ (ไทยโพสต์, 3/11/56)
- (3) เจ้าแม่ปู แจกหอย! เทือกแกกองสลาก (ไทยโพสต์, 17/3/57)
- (4) นายกฯ สัมภเวสี ส่งทีม รปภ.ตรวจ บข.ปส.เป็นที่ทำงานใหม่ (ไทยโพสต์, 6/2/57)
- (5) “นายกฯ เฟซบุ๊ก” เขียนข้อความประณามความรุนแรงเป็นการก่อการร้าย (ไทยโพสต์, 24/2/57)

การใช้คำแทน น.ส.ยิ่งลักษณ์ ในตัวอย่างล้วนนำเสนอภาพที่ให้ความหมายในเชิงล้อเลียน เนื่องจาก “พริตตี้ยิ่งลักษณ์” และ “นายกฯ พริตตี้” ในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คำว่า “พริตตี้” ใช้เรียกผู้มีอาชีพหรือทำหน้าที่นำเสนอสินค้าที่มีลักษณะเด่นคือมีรูปร่างหน้าตาและบุคลิกดี การเลือกใช้คำดังกล่าวแทนที่จะใช้แสดงตำแหน่งหน้าที่ตามที่เป็นจริงได้นำเสนอภาพในแง่ของการล้อเลียนนางสาวยิ่งลักษณ์ว่ามีคุณสมบัติของหน้าตาที่สวยงามมากกว่าคุณสมบัติของการเป็นนายกรัฐมนตรี ส่วนการใช้คำแทนว่า “เจ้าแม่ปู” ในตัวอย่างที่ (3) คำว่า “เจ้าแม่” ที่นำหน้าชื่อเล่น “ปู” ในที่นี้ใช้เพื่อเรียกหญิงผู้มีความสามารถให้โชคลาภ มีที่มาจากกรณีที่เลขทะเบียนรถของนางสาวยิ่งลักษณ์ออกตรงกับสลากกินแบ่งรัฐบาลหลายครั้ง การใช้คำดังกล่าวจึงเป็นไปในเชิงล้อเลียนผู้ที่ถูกอ้างถึงว่ามีความโดดเด่นในทางการให้โชคลาภมากกว่าความรู้ความสามารถในการบริหารประเทศสำหรับ “นายกฯ สัมภเวสี” ในตัวอย่างที่ (4) เป็นการนำคำว่า “สัมภเวสี” ที่ใช้เรียก วิญญาณเร่ร่อนที่ยังหาที่เกิดใหม่ไม่ได้มาใช้เรียกนางสาวยิ่งลักษณ์เพื่อเปรียบเทียบกับการที่ไม่มีที่ต้อยย้ายที่สถานที่ทำงานไปเรื่อยๆ เนื่องจากต้องการหลบทั้งนักข่าวและผู้ชุมนุม ในขณะที่ “นายกฯ เฟซบุ๊ก” ในตัวอย่างที่ (5) เป็นการนำเว็บไซต์ที่ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์คือ “เฟซบุ๊ก” (facebook) มาล้อเลียนพฤติกรรมของนางสาวยิ่งลักษณ์ที่มักจะใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับประชาชน เป็นการเสนอภาพให้เห็นว่านางสาวยิ่งลักษณ์เป็นนายกรัฐมนตรีที่มีความชำนาญในการใช้สื่อสังคมดังกล่าวมากกว่าการเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการบริหารประเทศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าการใช้คำแทนหัวหน้าหน่วยงานรัฐด้วยการประเมินค่าเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม แม้จะมีการใช้คำที่หลากหลายแต่ก็ปรากฏเฉพาะในสื่อบางฉบับเท่านั้น โดยคำแทนแสดงการประเมินค่าหัวหน้าหน่วยงานรัฐในด้านลบปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์และผู้จัดการฯ โดยไทยโพสต์จะปรากฏการใช้คำแทนที่หลากหลายที่สุด คำแทนที่ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์ ได้แก่ “โจร, ศูนย์รวมสัตว์, คนชั่ว, กบฏรธน., รัฐบาลเบียดเบียน, รัฐบาลโจร, รัฐบาลหุ่นเชิด, หัวหน้าพรรคเพื่อแล้ว, นายกฯ พริตตี้, นายกฯ เฟซบุ๊ก, นายกฯ ล้มภเวสี, คุณดอกไม้, อีเสือ, อีโง่, ยิ่งเอ๋อ, ปูหัวร่อย, พริตตี้ยังลักษณ์, เจ้าแม่ปู, ปีกศูนย์รวมสัตว์, ตำรวจยุคเซลีย์, ผู้พิทักษ์พระราช” คำแทนที่ปรากฏเฉพาะในผู้จัดการฯ ได้แก่ “รัฐบาล “ปูเน่า”, นายกฯ ปูเน่า, ชี้อาหลิม, ‘ธาริตชี้อา’, ลีการกี้อา” ส่วนคำแทนที่ปรากฏทั้งในไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ได้แก่ “พระราช, รัฐบาลพระราช, ชี้อาแล้ว, ปูเน่า, เบ็ดหลิม, ชี้อา, ตำรวจมะเขือเทศ”

2) การระบุตัวตน

การใช้คำแทนหัวหน้าหน่วยงานรัฐด้วยการระบุตัวตนที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมมีทั้งการระบุว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ได้แก่ การระบุความสัมพันธ์ร่วมกับการเรียกชื่อที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม และการระบุตัวตนด้วยการล้อเลียนรูปลักษณ์ภายนอกที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์ การระบุตัวตนทั้งสองลักษณะนี้ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์

2.1) ผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

การใช้คำแทนหัวหน้าหน่วยงานรัฐด้วยการระบุตัวตนที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมมีทั้งการระบุว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ได้แก่ การระบุความสัมพันธ์ร่วมกับการเรียกชื่อคือ “พ่อไอ้ปัด” การระบุตัวตนลักษณะนี้ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์ ดังตัวอย่าง

(1) “**พ่อไอ้ปัด**” ควง “วินัย-คำณวิทย์” ตั้งโต๊ะแถลงจับกุม “มือปืนปือปอร์น” (ไทยโพสต์, 6/2/57)

การใช้คำแทน “พ่อไอ้ปัด” เพื่ออ้างถึง ร.ต.อ.เฉลิม เป็นการเรียกชื่อ “ไอ้ปัด” ร่วมกับ “พ่อ” ซึ่งเป็นการระบุตัวตนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในลักษณะล้อเลียน มีที่มาจากที่บุตรชาย คือ นายดวงเฉลิม อยู่บำรุง ตกเป็นผู้ต้องหาในคดียิงผู้อื่นเสียชีวิตเมื่อปี พ.ศ. 2544 ในครั้งนั้น ร.ต.อ.เฉลิม ได้ปฏิเสธว่าผู้กระทำไม่ใช่บุตรชายแต่เป็น “ไอ้ปัด” ผู้ติดตาม ต่อมาศาลอาญาได้ตัดสินยกฟ้องเนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอ การที่ไทยโพสต์เรียก ร.ต.อ.เฉลิม ว่า “พ่อไอ้ปัด” จึงเป็นการนำเสนอให้เห็นภาพด้านลบ เนื่องจากผู้คนในสังคมส่วนหนึ่งยังคงมีความกังขาจากคดีที่บุตรชายนายเฉลิมเคยตกเป็นผู้ต้องหาในอดีต

2.2) ผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์

การใช้คำแทนด้วยการระบุตัวตนในลักษณะของการล้อเลียนรูปลักษณ์ภายนอกที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์ ได้แก่ การระบุลักษณะทางกายภาพรวมกับการเรียกชื่อ คือ “เถิกปิ้ง” ซึ่งปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์ ดังตัวอย่าง

(4) “เถิกปิ้ง” หุ่นแดงปทุมฯ สุดตัว (ไทยโพสต์, 8/3/57)

จากตัวอย่าง การใช้คำแทนด้วยการระบุลักษณะทางกายภาพรวมกับการใช้ชื่อเล่น ได้แก่ “เถิกปิ้ง” มีนัยไปในทางการล้อเลียนรูปลักษณ์ เนื่องจาก “เถิก” หมายถึง ลักษณะของหน้าผากที่ผอมถอยร่นสูงขึ้นไปหรือขึ้นอยู่สูงกว่าปกติ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 535) การใช้คำแทนด้วยการระบุตัวตนเช่นนี้สื่อความหมายในทางล้อเลียนและลดทอนความน่าเชื่อถือของนายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) ผู้เป็นหัวหน้าหน่วยงานฝ่ายรัฐที่ดูแลการชุมนุมในครั้งนี้

3) การระบุชื่อ

การใช้คำแทนด้วยการระบุชื่อเพื่อนำเสนอภาพในแง่มุมที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การใช้คำแทนที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ ดังนี้

3.1) ผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ

การระบุชื่อด้วยการเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพเพื่อนำเสนอภาพในแง่มุมที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลพบเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์เท่านั้น ได้แก่ การล้อเลียนชื่อ คือ “ริดสีดวง/ ริดสีดวง” การเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ คือ “ปิ้งศักดิ์” การเรียกชื่อรวมกับการใช้คำนำหน้าชื่อที่ไม่ให้ความเคารพ คือ “ไอ้ริด” การเรียกชื่อด้วยการใช้คำนำหน้าชื่อในเชิงล้อเลียน คือ “ดอกฯ เหลิม” ดังตัวอย่าง

- (1) “ริดสีดวง” ชู่อกรายชื่ออายุครบ 3 (ไทยโพสต์, 27/12/56)
- (2) “ไอ้ริด” โผล่เรียกแขก สั่งDSIอายุครบวุฒินาคาร18แกนนำ (ไทยโพสต์, 19/12/56)
- (3) “ปิ้งศักดิ์” เตือน “สุเทพ” อย่าฮึกเหิมมากนัก (ไทยโพสต์, 16/1/57)
- (4) “ดอกฯ เหลิม” ชี้ตัวละครปี 49 จัด ฉากบั้งที่ตราด-บักชี (ไทยโพสต์, 25/2/57)

การใช้คำแทนบุคคลด้วยการผสมชื่อเดิมกับคำอื่น คือ “ริดสีดวง” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1) เป็นการนำชื่อพยางค์หลังของนายจาริตมาใช้ร่วมกับ “ริดสีดวง” ที่มีเสียงพยางค์ต้นพ้องกันเพื่อล้อเลียนชื่อนายจาริตกับชื่อโรคที่ไม่พึงประสงค์ เนื่องจาก “ริดสีดวง” หมายถึง ชื่อโรคพวกหนึ่งมี

หลายชนิด เกิดในช่องตา จมูก ทวารหนัก เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1003) ในขณะที่ ตัวอย่างที่ (2) การใช้คำแทน “ไอ้ริต” โดยใช้ “ไอ้” ซึ่งหมายถึงคำใช้ประกอบหน้าชื่อผู้ชายแสดงความดูหมิ่นเหยียดหยาม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1442) การใช้คำประกอบหน้าชื่อเพศชายที่อาจอยู่ในฐานะเดียวกันหรือต่ำต่อยกว่าผู้เรียกมานำหน้าชื่อพยางค์หลังเช่นนี้ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ที่ถูกอ้างถึงมิได้เป็นบุคคลที่ผู้กล่าวถึงเคารพ ส่วน “ปิ้งศักดิ์” ในตัวอย่างที่ (3) เป็นการเรียกชื่อด้วยการนำ “ศักดิ์” มาเติมท้ายชื่อเล่น ซึ่งเป็นการเรียกเพศชายแบบกันเองในหมู่คนสนิท การอ้างถึงนายสุรพงษ์ ซึ่งแท้จริงแล้วมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) ถือเป็น การลดทอนความน่าเชื่อถือ ในขณะที่ตัวอย่างที่ (4) การใช้คำแทนว่า “ดอกๆ เหลิม” ด้วยการใช้คำนำหน้าชื่อที่ย่อมาจาก “ดอกเตอร์” ที่ใช้เรียกผู้มีวุฒิการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิตนั้น อาจตีความได้ว่าเป็นการเรียกในเชิงล้อเลียนเนื่องจากเคยมีผู้ตั้งประเด็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของ ร.ต.อ.เฉลิม จะเห็นได้ว่าการใช้คำแทนที่ปรากฏเฉพาะในไทยโพสต์ล้วนให้ความหมายในเชิงล้อเลียนและไม่ให้ความเคารพในตัวบุคคลที่อ้างถึง

5.1.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

จากการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาด้วยการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม ผลการศึกษาพบว่าการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏอย่างหลากหลายในสื่อแต่ละฉบับ ได้นำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมออกมาในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม และภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมและรัฐบาล ดังต่อไปนี้

5.1.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม

ในประเด็นของภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมือง ผลการศึกษาพบว่าการใช้กลวิธีทางภาษาที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมนั้น นอกจากการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมแล้ว การใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็มีส่วนสำคัญในการช่วยสร้างความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้เด่นชัดขึ้นมา ดังนี้

5.1.2.1.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	5.1.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล
1) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ (1) ผู้มีความเป็นผู้นำที่น่าเคารพ (2) ผู้มีสถานภาพเป็นพลเมือง (3) ผู้อยู่ในเพศสภาพที่มีได้ก่อความรุนแรง (4) ผู้อยู่ในสถานภาพที่ได้รับความเคารพนับถือ	1) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่เคารพ (1) ผู้ขาดความรู้ความสามารถ (2) ผู้มีพฤติกรรมไม่ดี (3) ผู้ถูกล้อเลียนพฤติกรรม (4) ผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ

5.1.2.1.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุม	5.1.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรม ของฝ่ายรัฐบาล
<p>(5) ผู้ชุมนุมด้วยสันติวิธี</p> <p>2) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน เพื่อต่อต้านรัฐบาล</p> <p>(1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน (2) กลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล</p> <p>3) ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ</p> <p>(1) ผู้ต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม (2) ผู้ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน</p>	<p>(5) ผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม (6) ผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณ์</p> <p>2) ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหาร ประเทศ</p> <p>(1) ผู้มีพฤติกรรมเสื่อมเสีย (2) ผู้ทำผิดกฎหมาย (3) ผู้มีพฤติกรรมชั่ว</p> <p>3) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ</p> <p>(1) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ</p> <p>4) ผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม</p> <p>(1) ผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม</p>

ตารางที่ 86 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล
ในช่วงปี 2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

5.1.2.1.1 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแงุ่มที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ ผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล และผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ ดังนี้

1) ผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ ได้แก่

(1) การใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มีความเป็นผู้นำที่น่าเคารพ เช่น “กำนัน, กำนันสุเทพ, ลูกกำนัน, พระพุทธอิสระ”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุตัวตนที่สื่อถึงผู้เป็นพลเมืองของประเทศ คือ “ประชาชน”

(3) การใช้คำแทนด้วยการระบุตัวตนที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้อยู่ในเพศสภาพที่มีได้ก่อนความรุนแรง เช่น “มือหญิง มวลชนสตรีสาวประเภท 2 มวลชนสตรี กบฏดอกไม้ กลุ่มผู้ชุมนุมกปส. หญิงล้วน”

(4) การใช้คำแทนด้วยการการระบุตัวตนสื่อความหมายถึงการเป็นผู้อยู่ในสถานภาพที่ได้รับ ความเคารพนับถือ เช่น “หลวงปู่, หลวงปู่พุทธอิสระ”

(5) การใช้คำแทนด้วยการประเมินค่าที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้ชุมนุมด้วยสันติวิธี ได้แก่ “มาร์ติน ลูเธอร์ เทือก” ที่นำเสนอภาพของผู้ชุมนุมในด้านที่เป็นผู้ชุมนุมด้วยสันติไม่ใช้ความรุนแรง

2) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล ได้แก่

- (1) การใช้คำแทนแสดงการรวมกลุ่มที่สื่อถึงการเป็นกลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน เช่น “มวลชน, พลังมวลชน, มหาชน, เคลื่อนมหาชน, มวลมหาชน, มหาประชาชน, มวลมหาประชาชน”
- (2) การใช้คำแทนแสดงการรวมกลุ่มที่สื่อถึงกลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล เช่น “มวลมหาประชาชนนับล้าน, มวลมหาประชาชนกว่า 3.5 ล้าน, มวลมหาประชาชนหลายล้าน, มวลมหาประชาชนจากทุกสาขาอาชีพหลายล้านคน”
- (3) การใช้คำแทนแสดงการระบุตัวตนที่สื่อถึงผู้เป็นตัวแทนประชาชนจากทั่วประเทศ เช่น “กลุ่ม กปปส.หลายจังหวัด, กปปส.เชียงใหม่, กปปส.ใต้, มวลชนต่างจังหวัด, มวลชนหลายจังหวัด, มวลชนภาคใต้, กลุ่มผู้ชุมนุมหลายจังหวัด”

3) ผู้กระทำการที่ถูกต้องขอขบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ ได้แก่

- (1) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่เป็นสื่อถึงการเป็นผู้ต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม เช่น “มือบด้าม ก.ม.เหมาแข่ง, มือบด้ามนิรโทษ, มือบด้ามนิรโทษสุดซอย, มือบด้ามนิรโทษโกง-โล่รัฐบาล, มวลชนต่อต้านรัฐบาล-ระบอบทักษิณ, มือบด้ามระบอบทักษิณ, กลุ่มผู้ชุมนุมโค่นระบอบทักษิณ”
- (2) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายถึงผู้ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน คือ “โรบินเทือก” ได้เสนอภาพการเป็นผู้นำการชุมนุมที่ออกมาเรียกร้องเงินช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล

5.1.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

เมื่อพิจารณาภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมือง จะเห็นได้ว่านอกจากการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่มุมที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมแล้ว ในส่วนของการใช้กลวิธีทางภาษา ที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็มีส่วนสำคัญในการเน้นย้ำให้ภาพด้านบวกของผู้ชุมนุมเด่นชัดขึ้นมา ส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของผู้ชุมนุม ผลการศึกษาพบว่า การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมฝ่ายรัฐบาลในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ และผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม ดังต่อไปนี้

1) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ ได้แก่

- (1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ขาดความรู้ความสามารถ เช่น “ยี่งอ, ฮีโร่, รัฐบาลเป็ดง่อย, เป็ดเหลิม”

(2) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดี เช่น “*ปูหัวร่อย, อีเสื่อ, คุณดอกไม้, คุณยรวมลัตว์, ปีกคุณยรวมลัตว์*”

(3) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกล้อเลียนพฤติกรรม เช่น “*พริตตี้ยิ่งลักษณ์, นายกฯ พริตตี้, นายกฯ สัมภเวสี, เจ้าแม่ปู, นายกฯ เฟซบุ๊ก*”

(4) การใช้คำแทนแสดงการระบุชื่อที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกเรียกชื่อโดยไม่ให้ความเคารพ เช่น “*ริตตีตวง, ปิ้งคักดี, ไอ้ริต*”

(5) การใช้คำแทนแสดงการระบุตัวตนที่สื่อถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น “*พ่อไอ้ปัด*”

(6) การใช้คำแทนแสดงการระบุตัวตนที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกล้อเลียนรูปลักษณะ เช่น “*เถิกปิ้ง*”

2) ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ ได้แก่

(1) การใช้คำแสดงการประเมินค่าเพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้นำฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้มีพฤติกรรมเสื่อมเสีย เช่น “*ปูเน่า, นายกฯ ปูเน่า, รัฐบาลปูเน่า*”

(2) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าด้วยการชี้ให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย เช่น “*กบฏรธน., โจร, รัฐบาลโจร*”

(3) การใช้คำแสดงการประเมินค่าอ้างถึงฝ่ายรัฐบาลว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่ดี คือ “*คนชั่ว*”

3) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ ได้แก่

(1) การใช้คำแสดงการประเมินค่าด้วยการชี้ให้เห็นว่าเป็นผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ เช่น “*ทรราช, รัฐบาลทรราช*” นำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาลในการเป็นผู้ปกครองที่ใช้อำนาจมิชอบในการบริหารประเทศ

4) ผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองบางกลุ่มที่ไม่ชอบธรรม ได้แก่

(1) การใช้คำแทนด้วยการประเมินค่าว่าเป็นผู้รับใช้บุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม เช่น “*หัวหน้าพรรคเพื่อแม่, ชี้อแม่, รัฐบาลหุ่นเชิด*” นำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้รับใช้และอยู่ภายใต้การกำกับของบุคคลอื่น เช่นเดียวกับ “*สีกากีชี้อ, ตำรวจมะเขือเทศ, ตำรวจยุคเชลียร์, ผู้พิทักษ์ทรราช*” ก็ได้สื่อความหมายในการนำเสนอภาพเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้รับใช้และสนับสนุนผู้มีอำนาจหรือกลุ่มการเมืองบางกลุ่มมิได้เป็นผู้พิทักษ์รับใช้ประชาชนอย่างแท้จริง

5.1.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม

จากการข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบว่าการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม รวมทั้งการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ต่างก็มีส่วนสำคัญในการสื่อให้เห็นภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

5.1.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	5.1.2.2.2 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล
<p>1) ผู้ใช้ความรุนแรง</p> <p>(1) ผู้นิยมการใช้อำนาจหรือใช้ความรุนแรง</p> <p>(2) ผู้ศึกษาในสถาบันที่มีภาพจำเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรง</p>	<p>1) ผู้มีความชอบธรรมในการบริหารประเทศ</p> <p>(1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศและดูแลการชุมนุม</p> <p>(2) ผู้เป็นสตรีเพศที่บริหารประเทศ</p>
<p>2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย</p> <p>(1) ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย</p>	<p>2) ผู้เป็นฝ่ายถูกกระทำ</p> <p>(1) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ</p>
<p>3) ผู้อยู่ในชนชั้นมีฐานะ</p> <p>(1) ผู้อยู่ในชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ</p>	<p>3) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย</p> <p>(1) ผู้เป็นวีรบุรุษ</p>
<p>4) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน</p> <p>(1) กลุ่มคนที่มีลักษณะก่อความวุ่นวาย</p>	

ตารางที่ 87 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

5.1.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้กลวิธีทางภาษาด้วยการใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่สื่อถึงการเป็นผู้ใช้ความรุนแรง ผู้นิยมการใช้อำนาจหรือใช้ความรุนแรง ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ผู้อยู่ในชนชั้นมีฐานะ และผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน ดังนี้

1) ผู้ใช้ความรุนแรง ได้แก่

(1) การใช้คำแทนด้วยการประเมินค่าที่สื่อความหมายของการเป็นผู้นิยมการใช้อำนาจหรือใช้ความรุนแรง เช่น “โจกมือบ, ฮาร์ดคอร์, แกนนนำฮาร์ดคอร์”

(2) การใช้คำแทนด้วยการระบุบทบาทหน้าที่ในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ศึกษาในสถาบันที่มีภาพจำเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรง เช่น “อาชีวะ, กลุ่มอาชีวะ, กลุ่ม น.ร.อาชีวะ, “มือบอาชีวะ”

2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย เช่น “เทพ ม.7, เทือกัฏฐาธิปไตย, แซ่แข็ง, กบฏ”

3) ผู้อยู่ในชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ ได้แก่

(1) การใช้คำแทนด้วยการระบุสถานภาพผู้ชุมนุมที่สื่อถึงการเป็นผู้อยู่ในชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ เช่น “ลูกเสี่ยโนเบิล, 2ไฮโซแกนมีอบ, ทายาทโนเบิล, ทายาทเปียร์ลิงก์”

4) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการรวมกลุ่มที่สื่อถึงการเป็นกลุ่มคนที่มีลักษณะวุ่นวาย เช่น “มีอบ, มีอบกปส., มีอบคปท., มีอบกปท.”

5.1.2.2.2 ภาพตัวแทนที่ขอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

นอกจากการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ขอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข่าวการชุมนุมประท้วงแล้ว การใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่ลบที่ขอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็ถือได้ว่าเป็นกลวิธีสำคัญที่ช่วยเน้นย้ำภาพตัวแทนในแง่ลบที่เป็นการลดทอนความขอบธรรมของผู้ชุมนุมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพที่สร้างความขอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้มีความขอบธรรมในการบริหารประเทศ ผู้เป็นฝ่ายถูกระงับ และผู้รักษาความสงบเรียบร้อย ดังนี้

1) ผู้มีความขอบธรรมในการบริหารประเทศ ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารประเทศ เช่น “นายกฯ, อธิบดีดีเอสไอ, นายกฯปู, นายกฯยิ่งลักษณ์”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงผู้เป็นสตรีเพศที่บริหารประเทศ คือ “นายกฯหญิง”

2) ผู้เป็นฝ่ายถูกระงับ ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อถึงการเป็นผู้ถูกระงับทั้งจากฝ่ายผู้ชุมนุมและกลุ่มบุคคลไม่ทราบฝ่าย เช่น “ด.ต.เหี้ยต๊อบ, ด.ต.เหี้ยปิ่น, ส.ต.ต.เหี้ยปิ่น”

2) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่

(1) การใช้คำแทนด้วยการประเมินค่าที่สื่อความหมายถึงผู้เป็นวีรบุรุษ เช่น “ตร.ฮีโร่, ด.ต.ฮีโร่” ได้นำเสนอภาพในด้านบวกของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าเป็นวีรบุรุษผู้รักษาความสงบเรียบร้อย

5.1.2.3 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมและรัฐบาล

กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลมีดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1.2.3.1 ภาพตัวแทนที่เป็นกลาง ของฝ่ายผู้ชุมนุม	5.1.2.3.2 ภาพตัวแทนที่เป็นกลาง ของฝ่ายรัฐบาล
1) กลุ่มคนที่มีารรวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล (1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล (2) ผู้เป็นกลุ่มผู้ชุมนุม (3) ผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม (4) ผู้มาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล (5) ผู้เป็นผู้ชุมนุม	1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย (1) ผู้เป็นปัจเจกบุคคล (การระบุชื่อเฉพาะ) (2) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย

ตารางที่ 88 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม

5.1.2.3.1 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้คำแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนของฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่บวกที่เป็นกลาง ได้แก่ กลุ่มคนที่มีารรวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล ดังนี้

1) กลุ่มคนที่มีารรวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการระบุชื่อที่สื่อถึงผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อเฉพาะของผู้นำการชุมนุมเพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้ที่อ้างถึงเป็นใคร เช่น “สุเทพ เทือกสุบรรณ, สุเทพ, เทพเทือก, พุทธะอิสระ”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุชื่อที่สื่อถึงผู้เป็นกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยการระบุชื่อตามที่กลุ่มผู้ชุมนุมใช้ เพื่อระบุให้ทราบว่ากลุ่มบุคคลที่กล่าวถึงเป็นผู้ชุมนุมกลุ่มใด เช่น “กปปส., คปท., กองทัพธรรม, กปท., กคป., พรม., สหภาพฯ”

(3) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในการชุมนุม เช่น “แกนนำ, การ์ด, ผู้ชุมนุม”

(4) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล เช่น “เครือข่ายต้านรัฐบาล, มือปล้ำรัฐบาล, มือปล้ำรัฐบาล, ผู้ชุมนุมขับไล่รัฐบาล”

(5) การใช้คำแทนแสดงการอ้างถึงสิ่งที่มีใช้บุคคลที่สื่อถึงผู้เป็นผู้ชุมนุมด้วยการระบุสัญลักษณ์ของการชุมนุม เช่น “นกหวีด”

975338140

5.1.2.3.2 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล

การใช้คำแทนฝ่ายรัฐบาลด้วยการระบุชื่อ และการระบุบทบาทหน้าที่ในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลในช่วงการชุมนุมประท้วง ได้แก่ ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย ดังนี้

1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่

(1) การใช้คำแทนแสดงการระบุชื่อที่สื่อถึงผู้เป็นปัจเจกบุคคลด้วยการระบุชื่อเฉพาะ เช่น “ยิ่งลักษณ์, เฉลิม, สุรพงษ์, ชาติ, ปู, ปิ่ง, เหลิม”

(2) การใช้คำแทนแสดงการระบุบทบาทหน้าที่ที่สื่อถึงการเป็นผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น “ตำรวจ, ตร. ”

5.2 การใช้ชนิดกระบวนการ

นอกจากการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะนำเสนอภาพตัวแทนผู้กระทำทางสังคมแล้ว กระบวนการที่แสดงให้เห็นถึงภาพตัวแทนการกระทำก็ได้สื่อให้เห็นถึงภาพตัวแทนผู้กระทำทางสังคมด้วยเช่นกัน สำหรับการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องชนิดกระบวนการ (Transitivity) ของฮัลลiday (Halliday, 1985) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant roles) และกระบวนการ (process) ในประโยค ผู้วิจัยจึงแบ่งการวิเคราะห์ในส่วนนี้เป็น 2 ประเด็นหลัก ประเด็นแรกจะกล่าวถึงกลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน ประเด็นต่อมาจะกล่าวถึงภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้ชนิดกระบวนการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน

การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในส่วนนี้จะเป็นการศึกษาว่ามีกระบวนการหรือการกระทำชนิดใดเกิดขึ้นบ้าง เพื่อวิเคราะห์ว่าผู้ผลิตตัวบทมีลักษณะการใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนการกระทำของผู้กระทำทางสังคมอย่างไร โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็นสามส่วน ได้แก่ การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุมในด้านที่ชอบธรรม เป็นกลาง และไม่ชอบธรรม ดังนี้

5.2.1.1 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

จากการศึกษาข้อมูลพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับเลือกใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่สื่อความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ

กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ (Material processes) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ บทบาทของผู้ร่วมเหตุการณ์หลักในกระบวนการนี้ ได้แก่ ผู้กระทำ (Actor) และผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำ (Goal) (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556:75) ผลการศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมใน 3 ลักษณะดังนี้

1.1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” เป็นการใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำกริยาที่สื่อความหมายของการต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม การชุมนุมอย่างสันติ การให้ความช่วยเหลือ และการทำให้พ้นจากอำนาจหรือการกดขี่

1.2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” เป็นการใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้รับการกระทำด้วยการใช้กริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายของการสนับสนุนจากประชาชน และการเป็นผู้รับการกระทำที่แสดงการปราบปรามอย่างรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยคกรรม เป็นการใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำในประโยคกรรมที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำ ด้วยการใช้กริยาที่สื่อความหมายของการถูกปราบปรามอย่างรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ การถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย และการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

การนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำพบการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” มากที่สุด สำหรับลักษณะกระบวนการและตัวอย่างคำกริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในแต่ละลักษณะมีดังต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
1.1) ผู้กระทำ = ผู้ชุมนุม	1.1.1) แสดงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม	ระดมพลใหญ่ไล่ทรราช, นำเดินขบวนไล่ทรราช, เคลื่อนไหวปฏิเสธอำนาจรัฐบาลเถื่อน, ผนึกกำลังโค่นระบอบทักษิณ, ยกระดับถอนรากถอนโคนระบอบทักษิณ, เดินหน้าล้มระบอบทักษิณ, ร่วมโค่นระบอบทักษิณ, เดินขบวนเชิงสัญลักษณ์ไล่ระบอบทักษิณ, พร้อมใจโค่นระบอบทักษิณ, ร่วมขจัดซากเดนระบอบทักษิณ, ยกระดับชุมนุมโค่นระบอบทักษิณ, ยกระดับไล่ "ยิ่งลักษณ์-โค่นระบอบทักษิณ", แสดงพลังว่า ก.ม.นิรโทษล้างผิด "ทักษิณ", รวมพลังชุมนุมต้านนิรโทษเหมาเข่ง, นำมือบลูสู่นิรโทษสุดซอย, บุกยึดอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยปักหลักต้านนิรโทษโกง, ระดมด้านเลือกตั้งพอกใจ

975338140

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
	1.1.2) แสดงการให้ความช่วยเหลือ	บริจาค, ช่วยบริจาค, แห่บริจาคช่วย, ระดมทุนช่วยเหลือ, ตั้งกองทุนช่วยเหลือ, เดินขบวนรับบริจาคช่วย, ขอรับบริจาคเงินช่วย, สานต่อติดตามการจ่ายเงินช่วย, จ่ายเงินเยียวยา, มอบ, ช่วย
	1.1.3) แสดงการทำให้พ้นจากการกดขี่	ปลดแอก
1.2) ผู้เป็นเป้าหมาย = ผู้ชุมนุม	1.2.1) แสดงการเป็นเป้าหมายที่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน	แห่ต้อนรับ, ให้กำลังใจ, แห่หนุน, ให้การต้อนรับ, เป่านกหวีดรับ, กระโดดหอมแก้ม, บริจาคเงิน, มอบเงินหนุน
	1.2.2) แสดงการเป็นเป้าหมายของการปราบปรามอย่างรุนแรงจากตำรวจ	ไล่ถล่ม, ยิงถล่ม, ไล่ทุบรถ, ยิง "แก๊ส น้ำตา-กระสุนยาง" ถล่ม, ยิงแก๊สน้ำตาและจัดทั้งกระสุนยาง-กระสุนจริงถล่ม, ถล่มยิงแก๊สน้ำตา, ฉีดน้ำผสมสารเคมีเข้าใส่
1.3) ผู้เป็นเป้าหมาย = ผู้ชุมนุม (ประโยชน์)	1.3.1) แสดงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย	ถูกลอบยิง, ถูกช่มยิง, ถูกยิงในระยะเผาขน, ถูกยิงทะลุท้องบาดเจ็บ, โดนยิง, โดนยิงบาดเจ็บ, ถูกยิงดับ, ถูกยิงเสียชีวิต, ถูกสังหารอุกอาจ, ถูกปิดล้อมไล่ทำร้าย, ถูกถล่ม, โดนถล่มเอ็ม 16, โดนปาข้าม
	1.3.2) แสดงการถูกปราบปรามอย่างรุนแรงจากตำรวจ	ถูกยิงแก๊สน้ำตาและน้ำกรดผสมสารเคมี, ถูกระดมยิงแก๊สน้ำตากระสุนยางใส่, โดนถล่มไล่ไม่ยั้ง
	1.3.3) แสดงการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐ	ถูกสั่งตั้ง, ถูกเนรเทศ

ตารางที่ 89 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม
ต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

1.1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ”

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทให้ผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่แสดงลักษณะของการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม แสดงการให้ความช่วยเหลือ และแสดงการทำให้พ้นจากอำนาจหรือการกดขี่ ดังนี้

1.1.1) แสดงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม

การใช้กระบวนการในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าเป็นการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่

ชอบธรรมในลักษณะต่าง ๆ ทั้งการออกมาชุมนุมประท้วงขับไล่รัฐบาลที่ปกครองอย่างไม่เป็นธรรม การออกมาชุมนุมต่อต้านกลุ่มการเมืองที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทางการเมืองที่ผู้ชุมนุมเห็นว่าไม่ชอบธรรม และการออกมาชุมนุมเพื่อต่อต้านการออกกฎหมายหรือการกระทำที่ผู้ชุมนุมเห็นว่าขาดความชอบธรรม จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการในลักษณะนี้ในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ โดยจะปรากฏเป็นจำนวนมากในไทยโพสต์ รองลงมาคือผู้จัดการฯ ดังนี้

การใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมออกมาชุมนุมประท้วงขับไล่รัฐบาลที่ปกครองอย่างไม่เป็นธรรม เช่น “ระดมพลใหญ่ไล่ทรราช, นำเดินขบวนไล่ทรราช, เคลื่อนไหวปฏิเสธอำนาจรัฐบาลเถื่อน” ดังตัวอย่าง

(11) "สุเทพ"นำเดินขบวนไล่ทรราช (ไทยโพสต์, 30/1/57)

(12) "สุเทพ" นำ กปปส. ผนึกรัฐวิสาหกิจเคลื่อนไหวปฏิเสธอำนาจรัฐบาลเถื่อน (ผู้จัดการฯ, 17/4/57)

การใช้กลุ่มคำกริยา “นำเดินขบวนไล่ทรราช” และ “นำ กปปส. ผนึกรัฐวิสาหกิจเคลื่อนไหวปฏิเสธอำนาจรัฐบาลเถื่อน” ในตัวอย่างที่ (1) และ (2) ได้นำเสนอบทบาทผู้กระทำของนายสุเทพให้เห็นว่าเป็นผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมออกมาต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม

การใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมออกมาชุมนุมต่อต้านกลุ่มการเมืองที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทางการเมืองที่ผู้ชุมนุมเห็นว่าไม่ชอบธรรม เช่น “นำมือบลูยลัทธิโรโทซุดชอย, ผนึกกำลังโค่นระบอบทักษิณ, ยกระดับถอนรากถอนโคนระบอบทักษิณ, ชุตรากเผด็จการทุนสามานย์ระบอบทักษิณ, เดินหน้าล้มระบอบทักษิณ, ร่วมโค่นระบอบทักษิณ, เดินหน้าล้มระบอบทักษิณ, เดินขบวนเชิงสัญลักษณ์ไล่ระบอบทักษิณ, พร้อมใจโค่นระบอบทักษิณ, ร่วมขจัดซากเดนระบอบทักษิณ, ยกระดับชุมนุมโค่นระบอบทักษิณ, ยกระดับไล่ 'ยิ่งลักษณ์-โค่นระบอบทักษิณ'” ในตัวอย่างต่อไปนี้

(13) สุเทพพระดมมือบลูล้านคน นัด24พ.ย. ดีเดย์ล้างระบอบทักษิณ (มติชน, 18/11/56)

(14) 'เทพเทือก'ยื่นหนังสือหน่วยราชการร่วมโค่นระบอบทักษิณ (ข่าวสด, 24/11/56)

(15) "เทพเทือก"ยกระดับชุมนุมโค่นระบอบทักษิณ ซึ่งต้องกำจัดพันแผ่นดินไทย งดมาตรการล่าซื้อถอด 310 ส.ส. (เดลินิวส์, 16/11/56)

(16) มวลมหาประชาชนจากทุกสาขาอาชีพหลายล้านคน สร้างประวัติศาสตร์การเมืองหน้าใหม่ ลุกฮือปิดล้อมทำเนียบ ชุตรากเผด็จการทุนสามานย์ระบอบทักษิณ (ผู้จัดการฯ, 10/12/56)

การใช้กลุ่มคำกริยา “ระดมมือ...ล้างระบอบทักษิณ” “ยื่นหนังสือ...ร่วมโค่นระบอบทักษิณ” และ “ยกระดับชุมนุมโค่นระบอบทักษิณ” ในตัวอย่างที่ (3)-(5) ได้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของนายสุเทพให้เห็นว่าเป็นผู้ออกมารวบรวมและชักชวนผู้ที่มีแนวคิดเช่นเดียวกันให้ออกมาชุมนุมล้มล้างระบอบการเมืองที่กลุ่มผู้ชุมนุมเห็นว่าเป็นระบอบที่ไม่ชอบธรรมและเกี่ยวข้องกับ

รัฐบาลของ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในขณะที่ตัวอย่างที่ (6) “ลูกฮือปิดล้อม...ชุดรากเผด็จการทุน
 สามานย์ระบอบทักษิณ” ได้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของกลุ่มผู้ชุมนุมที่ต่อต้านทำลายกลุ่ม
 การเมืองที่ผู้ชุมนุมเห็นว่าไม่ชอบธรรม

การใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมออกมาชุมนุม
 เพื่อต่อต้านการออกกฎหมายหรือการกระทำที่ผู้ชุมนุมเห็นว่าขาดความชอบธรรม เช่น “นำทัพสกัด
 ล้างผิดแมว, แสดงพลังคว่ำ ก.ม.นิรโทษล้างผิด“ทักษิณ”, รวมพลังชุมนุมด้านนิรโทษเหมาเข่ง, บุกยึด
 อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยปักหลักด้านนิรโทษโกง, ระดมต้านเลือกตั้งพอกโจร” ดังตัวอย่าง

(17) กำนันนัดดีเดย์2กพ. ระดมต้านเลือกตั้งพอกโจรล้มไม่ขัดขวางคนไปใช้สิทธิ์ (ไทยโพสต์, 30/1/57)

(18) พริบดับฝันโคตรโกง คนไทยไม่เฉยมุ่งตรงสามเสน ปชป. นำทัพสกัดล้างผิดแมว (ไทยโพสต์, 31/11/56)

(19) 4บอร์ดปชป.ออก นำมือบลูย ลู้นิรโทษสุดซอย (ไทยรัฐ, 31/11/56)

การใช้กลุ่มคำกริยา “ระดมต้านเลือกตั้งพอกโจร” “นำทัพสกัดล้างผิดแมว” และ
 “นำมือบลูย ลู้นิรโทษสุดซอย” ในตัวอย่างที่ (7)-(9) ได้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของฝ่าย
 ผู้ชุมนุมที่สื่อความหมายในแง่ของการออกมารวบรวมและนำผู้ชุมนุมต่อต้านอำนาจรัฐที่ได้กระทำใน
 สิ่งที่ไม่ถูกต้องด้วยการออกกฎหมายและการจัดเลือกตั้งครั้งใหม่ที่ผู้ชุมนุมเห็นว่าสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็น
 การกระทำที่เอื้อประโยชน์แก่พวกพ้อง

จากการใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น
 “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าเป็นการชุมนุมเพื่อต่อต้าน
 รัฐบาลที่ไม่ชอบธรรมเหล่านี้ ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อความหมายให้เห็นว่าผู้
 ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาประท้วงต่อต้านฝ่ายรัฐบาลที่ใช้อำนาจอย่างไม่ชอบธรรม

1.1.2) แสดงการให้ความช่วยเหลือ

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงการ
 กระทำที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือโดยผู้ที่มีบทบาทเป็นเป้าหมายของการกระทำมีทั้ง
 กลุ่มผู้ชุมนุมด้วยกันเองและประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ทั้งผู้ที่เดือดร้อนอันเนื่องมาจากการชุมนุม
 และชวนาที่ได้รับผลกระทบจากโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล กริยาและกลุ่มคำกริยาที่ใช้มีทั้งที่สื่อ
 ความหมายของการช่วยเหลือในลักษณะของการขอรับบริจาค การมอบเงิน สิ่งของ หรือการให้ความ
 ช่วยเหลือ และการติดตามความช่วยเหลือ จากข้อมูลการศึกษาพบการใช้กริยาลักษณะนี้นำเสนอบทบาท
 ผู้ชุมนุมในทุกฉบับ และพบมากที่สุด ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ดังนี้

การนำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการให้ความช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เดือดร้อนอันเนื่องมาจากการชุมนุม ทั้งการมอบเงินให้ญาติของผู้ชุมนุมที่เสียชีวิต และการมอบเงินหรือตั้งกองทุนช่วยเหลือญาติของผู้เสียชีวิตอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ลอบวางระเบิดหรือการปะทะกันในบริเวณใกล้ที่ชุมนุม ดังตัวอย่าง

- (6) *ควบแก๊งกราดเอ็ม16 ถล่มมือบ "การ์ด"ตาย1-เจ็บ3...กปปส. จ่ายเงินเยียวยาญาติการ์ด (ไทยรัฐ, 29/12/56)*
- (7) *มอบ6ล.ญาติ'ประคอง' (มติชน, 19/1/57)*
- (8) *สลดเหยื่อระเบิดดับ1 กปปส. จ่ายเยียวยา6.8ล. (เดลินิวส์, 19/1/57)*
- (9) *เทือกตั้งกองทุนช่วยเหลือลูกกำพร้าสูญเสียชีวิตจากสถานการณ์การชุมนุมรายละ 2 ล้านบาท (ข่าวสด, 15/4/57)*

ตัวอย่างเหล่านี้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการให้ความช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “จ่ายเงินเยียวยาญาติการ์ด” และ “มอบ6ล.ญาติ'ประคอง'” ที่แสดงการให้ความช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนอันเนื่องมาจากการชุมนุมด้วยการมอบเงินให้ญาติของผู้ชุมนุมที่เสียชีวิต ในขณะที่ตัวอย่างที่ (3) และ (4) คือ “จ่ายเยียวยา6.8ล.” และ “ตั้งกองทุนช่วยเหลือลูกกำพร้าสูญเสียชีวิตจากสถานการณ์การชุมนุมรายละ 2 ล้านบาท” นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้มอบเงินและตั้งกองทุนช่วยเหลือญาติของผู้เสียชีวิตอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ลอบวางระเบิดหรือการปะทะกันในบริเวณใกล้ที่ชุมนุม

การนำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความถึงการให้ความช่วยเหลือชาวนาที่ได้รับผลกระทบจากโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล ทั้งการนำเสนอให้เห็นการช่วยเหลือชาวนาในลักษณะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการระดมทุน การช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี และการติดตามการจ่ายเงินให้ชาวนาจากหน่วยงานรัฐ ในตัวอย่างต่อไปนี้

- (10) *ระดมทุนช่วยชาวนา 'โรบินเทือก'ชู้ยัดโกดังขาย! (ไทยโพสต์, 7/2/57)*
- (11) *'โรบินเทือก'ช่วยค่าฟ้องศาล "ก้านัน" เผยสภาพนายฯ อาสาช่วยชาวนาฟ้องแพ่ง-อาญาฟรีๆ (ไทยโพสต์, 10/2/57)*
- (12) *“พุทธอิสระ” ไม่ยุบเวทีแจ้งวัฒนะ สานต่อติดตามการจ่ายเงินช่วยชาวนา (ไทยรัฐ, 3/3/57)*
- (13) *“สุเทพ” พามวลชนเดินหาเงินให้ชาวนาปชช.แห่มอบเงินคึกคัก (เดลินิวส์, 8/2/57)*
- (14) *“สุเทพ เทือกสุบรรณ” เลขาธิการ กปปส.เตรียมส่งหมายยื่นขอประกันตัววันที่ 11 ก.พ. หลังรัฐฯถูกจับ พร้อมนำขบวนเดินหน้ารับบริจาคเงินช่วยเหลือชาวนาที่เดือดร้อนจากโครงการจำนำข้าวของรัฐบาล (ไทยรัฐ, 11/2/57)*
- (15) *'สุเทพ' เดินย่านสุขุมวิท รับบริจาคได้เงิน 19 ฐ (ผู้จัดการฯ, 11/2/57)*

975338140

กลุ่มคำกริยา “ระดมทุนช่วยชาวนา” “ช่วยค่าฟุ้งศาล” และ “สานต่อติดตามการจ่ายเงินช่วยชาวนา” ในตัวอย่างที่ (5)-(7) นำเสนอให้เห็นการที่ผู้ชุมนุมช่วยเหลือชาวนาทั้งการระดมทุนหาเงินช่วยเหลือ การช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี และการช่วยประสานงานในการติดตามการจ่ายเงินให้ชาวนาของหน่วยงานรัฐ ส่วนกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (8)-(9) คือ “พามวลชนเดินหาเงินให้ชาวนา” และ “นำขบวนเดินหน้ารับบริจาคเงินช่วยเหลือชาวนาที่เดือดร้อนจากโครงการจำหน่ายข้าวของรัฐบาล” แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้เดินขบวนเพื่อขอรับบริจาคเงินให้ชาวนา ในขณะที่กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (10) คือ “รับบริจาคได้เงิน 19 ฤง” แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมออกไปรับบริจาคเพื่อนำเงินมาช่วยชาวนาและได้รับเงินบริจาคเป็นจำนวนมาก

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมที่สื่อความหมายของการให้ความช่วยเหลือในลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ได้นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่การออกมาชุมนุมประท้วงในครั้งนี้ว่าเป็นการชุมนุมที่มีการให้ความช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนไม่ว่าจะเป็นการรับผิดชอบจ่ายเงินเยียวยาช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมหรือการรับบริจาคเงินช่วยเหลือชาวนาที่ได้รับผลกระทบจากโครงการจำหน่ายข้าวของฝ่ายรัฐบาล

1.1.3) แสดงการทำให้พ้นจากอำนาจหรือการกดขี่

การใช้กระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำการให้ผู้ใดผู้หนึ่งพ้นจากอำนาจหรือการกดขี่ ได้แก่การใช้กริยา “ปลดแอก” ที่มีผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำคือเจ้าหน้าที่ตำรวจ การใช้กริยาดังกล่าวปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(1) รวมพลบุกยึดบข.น. **ปลดแอกตำรวจ**ให้จบก่อน5โมงเย็น (ไทยโพสต์, 3/12/56)

ตัวอย่างที่ยกมานี้ เป็นเหตุการณ์ที่กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าไปปิดล้อมสถานที่ต่าง ๆ และต้องการเข้าไปยึดกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บข.น.) ให้สำเร็จ การใช้กริยา “ปลดแอก” แสดงให้เห็นกระบวนการทางการกระทำที่ผู้ชุมนุมมีบทบาทเป็นผู้กระทำการปลดปล่อยเป้าหมายคือเจ้าหน้าที่ตำรวจให้หลุดพ้นจากการควบคุมของบุคคลหรือกลุ่มการเมืองใดกลุ่มหนึ่ง การใช้กริยาแสดงบทบาทการเป็นผู้กระทำการเช่นนี้ได้นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมเพื่อกระทำในสิ่งที่ถูกต้องด้วยการปลดปล่อยเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เป็นอิสระจากการควบคุมของกลุ่มการเมืองที่ผู้ชุมนุมเห็นว่าขาดความชอบธรรม

1.2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย”

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม ในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ที่เป็นผู้รับการกระทำจากบุคคลอื่น ด้วยการใช้กิริยาหรือกลุ่มคำกิริยาที่แสดงถึงการสนับสนุนจากประชาชน และแสดงการปราบปรามอย่างรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนี้

1.2.1) แสดงการเป็นเป้าหมายที่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำที่มีประชาชนมีบทบาทเป็นผู้กระทำ ด้วยการใช้กลุ่มคำกิริยาที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้รับการสนับสนุนจากประชาชนทั้งการแสดงการกระทำที่สื่อให้เห็นว่าประชาชนต้อนรับผู้ชุมนุม และการกระทำที่แสดงให้เห็นว่าประชาชนมอบเงินสนับสนุนการจัดชุมนุมให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุม พบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังนี้

กลุ่มคำกิริยาที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้รับการสนับสนุนจากประชาชนด้วยการแสดงการกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่สื่อให้เห็นว่าประชาชนต้อนรับผู้ชุมนุม เช่น “แห่ต้อนรับ, ให้การต้อนรับ, ให้กำลังใจ, แห่หนุน, เป่านกหวีดรับ, โดดหอมแก้ม” โดยมีประชาชนมีบทบาทเป็น “ผู้กระทำ” และมีผู้ชุมนุมเป็นผู้รับการกระทำหรือ “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำดังกล่าวในตัวอย่างต่อไปนี้

- (11) “สุเทพ” นำทัพเดินสายรณรงค์ร่วมชุมนุมใหญ่คึกคัก ชาวบ้านแห่ต้อนรับเพียบ (ไทยรัฐ, 27/3/57)
- (12) “สุเทพ”นำขบวนเดินเรียกแขกชาวเยาวราชแห่ให้กำลังใจ (เดลินิวส์, 2/2/57)
- (13) “ก้านันสุเทพ” พร้อมแกนนำกปปส.เดินขบวนเรียกแขกฝั่งธนฯ ครั้งสุดท้าย ก่อนปฏิบัติการ “ชัตดาวน์กรุงเทพฯ” มวลชนให้กำลังใจแน่น (เดลินิวส์, 10/1/57)
- (14) “พวง.ชาย”โดดหอมแก้มเทือก (ไทยรัฐ, 23/4/57)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างที่ (1)-(4) จะเห็นได้ว่ากลุ่มคำกิริยา ได้แก่ “แห่ต้อนรับ เพียบ, แห่ให้กำลังใจ, ให้กำลังใจแน่น, โดดหอมแก้ม” ได้สื่อความหมายของการกระทำของประชาชนที่ออกมาแสดงการสนับสนุนผู้ชุมนุม ทั้งการออกมาให้กำลังใจ การออกมาต้อนรับ และการแสดงกิริยากระโดดหอมแก้ม

การกระทำที่แสดงให้เห็นว่าประชาชนมอบเงินสนับสนุนการจัดชุมนุมให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุม เช่น “บริจาคเงิน, บริจาคเงินช่วยมือ, มอบเงินหนุน, มอบเงินสมทบ”

- (15) สุเทพนำขบวนนับพันเดินสี่ลม-เยาวราช คนบริจาการเงินช่วยมือ (ข่าวสด, 21/12/56)
- (16) “ศ.ดร.พิเชษฐ์” มอบเงินสด 1 ล้าน สมทบครุฑราชดำเนิน (ไทยโพสต์, 21/12/56)

(17) หญิงนิรนาม โพล่มอบเงิน 5 แสนหนุน กปส.เคลื่อนไหว่นัดชุมนุมใหญ่ (เดลินิวส์, 28/3/57)

ขณะที่กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (5)-(7) ได้แก่ “แห่บริจาคเงินช่วยมือเปาะ, มอบเงินสด 1 ล้าน สมทบครวัราชดำเนิน, โพล่มอบเงิน 5 แสนหนุน กปส.เคลื่อนไหว่นัดชุมนุมใหญ่” ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีประชาชนให้การสนับสนุนผู้ชุมนุมด้วยการมอบเงินบริจาคให้แก่ผู้ชุมนุมเพื่อใช้จ่ายในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

(18) กปส.เดินขบวน'ชัตดาวาน' คนเป่านกหวีดรับ-บริจาคเงิน (มติชน, 6/1/57)

(19) ประชาชนแห่หนุน-บริจาคเงินอู่ฟู่ 15 อุงใหญ่ (ไทยรัฐ, 10/1/57)

(20) มวลชนหลายหมื่นแห่เป่านกหวีดรับ "สุเทพ" เดินรณรงค์แน่นสี่ลมสี่พระยา-เยาวราช พร้อมใจควักแบงก์ทำ ร้อยแบงก์พันสนับสนุน กปส.ตลอดทาง (ไทยโพสต์, 21/12/56)

ส่วนกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (8)-(10) ได้แก่ “เป่านกหวีดรับ-บริจาคเงิน, แห่หนุน-บริจาคเงินอู่ฟู่ 15 อุงใหญ่, แห่เป่านกหวีดรับ...พร้อมใจควักแบงก์ทำร้อยแบงก์พันสนับสนุน กปส.ตลอดทาง” ได้แสดงให้เห็นว่ามีทั้งการออกมาสนับสนุนและบริจาคเงินให้ผู้ชุมนุมในการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วง ตัวอย่างที่ยกมาเหล่านี้ล้วนนำเสนอผู้ชุมนุมเป็นผู้มีบทบาทเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำที่มีประชาชนและบุคคลทั่วไปเป็นผู้มีบทบาทเป็น “ผู้กระทำ” ที่แสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนผู้ชุมนุม สื่อให้เห็นให้เห็นภาพในด้านการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมประท้วงเนื่องจากการชุมนุมที่ได้รับการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือจากประชาชนทั่วไป

1.2.2) แสดงการเป็นเป้าหมายของการปราบปรามอย่างรุนแรงจากตำรวจ

การใช้กระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้กระทำด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง เช่น “ไล่ถล่ม, ยิงถล่ม, ไล่ทุบรถ, ยิง "แก๊ส น้ำตา-กระสุนยาง" ถล่ม, ยิงแก๊สน้ำตาและงัดทั้งกระสุนยาง-กระสุนจริงถล่ม, ถล่มยิงแก๊สน้ำตา, ฉีดน้ำผสมสารเคมีเข้าใส่” ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(11) ตำรวจบ้าเลือด ทั้ง ยิงถล่ม ไล่ทุบรถ กลุ่มผู้ชุมนุมที่มาคัดค้าน เผยกอดคบดเจ็บ 96 (ผู้จัดการ, 27/12/56)

(12) "ขมัยมรุชฐ" ระอุ ตำรวจยิง "แก๊ส น้ำตา-กระสุนยาง" ถล่มมือเปาะยิ่งกว่าสมรรถมิตลอดวัน ข้าร้ายมีกระสุนจริง! โพล่ร่วม (ไทยโพสต์, 3/12/56)

(13) ตำรวจยิงแก๊สน้ำตาและงัดทั้งกระสุนยาง-กระสุนจริงถล่ม "คปท." ก่อนจะปะทะเดือดรอบอาคารกีฬาเวสน์ ซึ่งเป็นที่สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.ระบบบัญชีรายชื่อ (ไทยโพสต์, 27/12/56)

- (14) "ลีลากีชีซ่า" ถล่มยิงแก๊สน้ำตา ฉีดน้ำผสมสารเคมีเข้าใส่ จนมวลชนต้องถอยมาตั้งหลักรอจังหวะ (ผู้จัดการ, 2/2/56)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงกระบวนการที่นำเสนอภาพของผู้ชุมนุมในแง่ของการตกเป็นเป้าหมายของการปราบปรามอย่างรุนแรงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยมีการใช้กริยา "ถล่ม" ที่ช่วยเน้นภาพการกระทำที่รุนแรงต่อผู้ชุมนุมให้เห็นชัดขึ้น ดังที่ปรากฏจากกลุ่มคำกริยา "ทั้ง ยิงถล่มไล่ทุบรถ กลุ่มผู้ชุมนุมที่มาคัดค้าน" ในตัวอย่างที่ (1) ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมตกเป็นเป้าหมายของการยิงถล่มและการไล่ทุบรถ ในขณะที่ตัวอย่างที่ (2) - (4) คือ "ยิง "แก๊ส น้ำตา-กระสุนยาง" ถล่มม็อบยิ่งกว่าสมรภูมิตลอดวัน" "ยิงแก๊สน้ำตาและงัดทั้งกระสุนยาง-กระสุนจริงถล่ม "คปท." และ "ถล่มยิงแก๊สน้ำตา ฉีดน้ำผสมสารเคมีเข้าใส่" สื่อให้เห็นภาพของการปราบปรามผู้ชุมนุมที่มีได้ใช้เพียงแก๊สน้ำตาตามหลักสากล หากแต่ยังมีการใช้อาวุธอื่นๆ ทั้งกระสุนยาง กระสุนจริง และน้ำผสมสารเคมีร่วมด้วย ตัวอย่างเหล่านี้นอกจากจะแสดงให้เห็นการกระทำที่รุนแรงเกินกว่าการป้องปรามหรือการปราบปรามด้วยสันติวิธีตามหลักสากลของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่กระทำต่อผู้ชุมนุมแล้ว ยังได้นำเสนอภาพของการเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำอย่างรุนแรงเกินกว่าเหตุของฝ่ายผู้ชุมนุม ทั้งยังเป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมต่อต้านหรือออกมากระทำการตอบโต้ฝ่ายรัฐบาลด้วยวิธีต่าง ๆ

1.3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น "ผู้เป็นเป้าหมาย" ในประโยคกรรม

การใช้ประโยคกรรมวาทกที่นำเสนอบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น "ผู้เป็นเป้าหมาย" ของการกระทำที่สื่อความหมายของการถูกปราบปรามอย่างรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ การถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย และการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ดังต่อไปนี้

1.3.1) แสดงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับกระทำที่เน้นบทบาทของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้ประโยคกรรมวาทกที่มีฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น "ผู้เป็นเป้าหมาย" ของการกระทำ ทั้งจากผู้กระทำที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจและจากบุคคลไม่ทราบฝ่าย กลุ่มคำกริยาที่ปรากฏมีทั้งสื่อความหมายถึงการถูกทำร้ายในลักษณะต่าง ๆ และการระบุว่าคุณชุมนุมถูกทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต ผลการศึกษาข้อมูลพบการใช้กระบวนการนี้ในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังนี้

การใช้ประโยคกรรมวาทกที่มีฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น "ผู้เป็นเป้าหมาย" ของการกระทำ ทั้งจากผู้กระทำที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจและจากบุคคลไม่ทราบฝ่าย กลุ่มคำกริยาที่ปรากฏมีทั้งสื่อความหมายถึงการถูกทำร้ายทั้งการไม่ระบุนามอาวุธและการระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมถูกทำร้ายด้วยอาวุธปืนหรือ

วัตถุระเบิด เช่น “โดนยิง, ถูกลอบยิง, ถูกช่มยิง, ถูกยิงในระยะเผาขน, ถูกปิดล้อมไล่ทำร้าย, ถูกถล่ม, โดนถล่มเอ็ม 16, โดนปาบี้ม” ดังตัวอย่าง

- (13) การ์ด กปส.ถูกยิงในระยะเผาขน 4 นัด (ผู้จัดการฯ, 29/1/57)
 (14) "การ์ด คปท."ถูกยิงเข้าหัวคาร์ทปราศ์บนทางด่วน ช่วงกลับจากเวทีแจ้งวัฒนะ (เดลินิวส์, 2/4/57)
 (15) ที่เวทีลาดพร้าวโดนปาบี้มบาดเจ็บอีก 2 (เดลินิวส์, 18/1/57)
 (16) กปส.ตราดถูกถล่มด้วยระเบิด และกราดยิงใส่ เจ็บ 30 ตาย 3 ขณะร่วมฟังปราศรัย (ไทยโพสต์, 23/2/57)

ตัวอย่างเหล่านี้แสดงการใช้ประโยชน์ที่เน้นบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้ายในลักษณะต่าง ๆ กลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1) และ (2) นอกจากจะนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการถูกทำร้ายด้วยอาวุธปืนแล้ว การระบุรายละเอียดว่าผู้ชุมนุมถูกยิงในระยะใกล้ ได้แก่ “ถูกยิงในระยะเผาขน 4 นัด” ในตัวอย่างที่ (1) และการถูกยิงเข้าที่บริเวณศีรษะ ได้แก่ “ถูกยิงเข้าหัวคาร์ทปราศ์” ในตัวอย่างที่ (2) ได้เน้นให้เห็นภาพความรุนแรงของการถูกทำร้ายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่วนกลุ่มคำกริยา “โดนปาบี้มบาดเจ็บ” ในตัวอย่างที่ (3) นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมถูกทำร้ายด้วยวัตถุระเบิดซึ่งเป็นอาวุธที่มีความรุนแรงสูงจนได้รับบาดเจ็บ ในขณะที่ “ถูกถล่มด้วยระเบิด และกราดยิงใส่” ในตัวอย่างที่ (4) เน้นการตกเป็นเป้าหมายทั้งการทำร้ายด้วยระเบิดในลักษณะที่โดน “ถล่ม” และด้วยอาวุธปืนในลักษณะของการถูก “กราดยิง” ที่สื่อให้เห็นภาพของการเป็นผู้ถูกทำร้ายด้วยอาวุธอย่างรุนแรง

การใช้ประโยชน์มาจากที่มีฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมถูกทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต เช่น “โดนยิงบาดเจ็บ, ถูกยิงทะลุท้องบาดเจ็บ, ถูกนำส่งโรงพยาบาล, ถูกยิงดับ, ถูกยิงเสียชีวิต, ถูกสังหารออกจากราย” ดังตัวอย่าง

- (17) กลุ่ม กปส.โดนยิงบาดเจ็บอีก 1 ราย ขณะบุกสโมสรทหารบก การ์ดรวบได้ทันควันเป็น ด.ต.สังกัด บก.น.2 (ไทยโพสต์, 29/1/57)
 (18) ที่แจ้งวัฒนะการ์ดมือบถูกยิงสาหัส (ข่าวสด, 14/1/57)
 (19) รุมประชาทัณฑ์ ด.ต.คงเพชร หลังกระทำการใช้อาวุธปืนยิงใส่ผู้ชุมนุม กปส.ที่หน้าสโมสรทหารบก ถ.วิภาวดีฯ ส่งผลผู้ชุมนุมถูกยิงทะลุท้องบาดเจ็บ 1 ราย (ผู้จัดการฯ, 29/1/57)
 (20) ผู้ชุมนุม คปท.วัย 30 ปี 'วสุ สุฉันท บุตระ'ถูกยิงเสียชีวิตอีก 1 (มติชน, 28/12/56)
 (21) กปส.บุกศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ...ซากลับขบวน คปท. ถูกช่มยิงดับหนึ่ง บาดเจ็บ 4 ราย (ไทยรัฐ, 2/4/57)

กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (5)-(7) นอกจากจะนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมถูกทำร้ายด้วยอาวุธปืนแล้วยังนำเสนอให้เห็นการถูกทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บด้วย ได้แก่ “โดนยิงบาดเจ็บ” ในตัวอย่างที่ (5) หรือการถูกทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บอย่างหนัก ได้แก่ “ถูกยิงสาหัส” ในตัวอย่างที่ (7)

และการถูกทำร้ายที่บรรยายให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บที่อวัยวะส่วนใด คือ “ถูกยิงทะลุท้อง” ในตัวอย่างที่ (7) ส่วนกลุ่มคำกริยาที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (8)-(9) ได้แก่ “ถูกยิงเสียชีวิต” และ “ถูกซ้อมยิงดับ” ได้นำเสนอให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมถูกทำร้ายอย่างรุนแรงจนเป็นเหตุให้ถึงแก่ชีวิต

การใช้ประโยชน์เพื่อแสดงกระบวนการที่ฝ่ายผู้ชุมนุมตกเป็นเป้าหมายของการถูกทำร้ายในลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งการถูกทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตดังที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากได้สื่อความหมายในแง่ของการนำเสนอภาพของการตกเป็นฝ่ายที่เป็นผู้ถูกระงับการกระทำของผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดออกมา

1.3.2) แสดงการถูกรับประมาอย่างรุนแรงจากตำรวจ

กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ถูกรับประมาจากตำรวจอย่างรุนแรงเกินกว่าเหตุในลักษณะนี้เป็นการใช้ประโยชน์มาจากที่นำเสนอบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ของการกระทำที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็น “ผู้กระทำ” กลุ่มคำกริยาที่ใช้ในกระบวนการนี้มีทั้งการนำเสนอให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมิได้ใช้เพียงแก๊สน้ำตาปราบปรามผู้ชุมนุมแต่ยังใช้สิ่งอื่นที่รุนแรงกว่าด้วย และการแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมถูกรับประมาด้วยความรุนแรง จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการนี้ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการและไทยรัฐ ดังนี้

การนำเสนอให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมิได้ใช้เพียงแก๊สน้ำตาปราบปรามผู้ชุมนุมแต่ยังใช้สิ่งอื่นที่รุนแรงกว่าด้วยการใช้กลุ่มคำกริยา เช่น “ถูกยิงแก๊สน้ำตาและน้ำกรดผสมสารเคมี” ดังตัวอย่าง

- (4) ซีอีโอเอสทีวีผู้จัดการ สั่งการพนักงานช่วยกันบรรจุน้ำต่างระดับ 3 ช่วยเหลือผู้ชุมนุมที่ถูกตำรวจยิงแก๊สน้ำตาและน้ำกรดผสมสารเคมีตามจุดต่างๆ จนเป็นพิษแก่ร่างกาย (ผู้จัดการ, 3/12/56)

การใช้ประโยชน์มาจากที่นำเสนอบทบาทฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นผู้กระทำ ในตัวอย่างที่ (1) คือ “ถูกตำรวจยิงแก๊สน้ำตาและน้ำกรดผสมสารเคมีตามจุดต่างๆ” นำเสนอให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ปราบปรามผู้ชุมนุมด้วยการใช้สิ่งทีรุนแรงอย่างเช่นน้ำกรดผสมสารเคมีด้วยมิได้ใช้เพียงแก๊สน้ำตาตามหลักการสากลที่ใช้ในการปราบปรามผู้ชุมนุมเท่านั้น

การแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมถูกรับประมาด้วยความรุนแรงด้วยการใช้กลุ่มคำกริยา เช่น “ถูกระดมยิงแก๊สน้ำตากระสุนยางใส่, โดนถล่มใส่ไม้ยิง” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (5) ครส.ระดมชุดควบคุมฝูงชน 100 กองร้อยปะทะเดือดมือกลางแยกสะพานผ่านฟ้าลีลาศปะทะเดือดมือกลางแยกสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ถูกตำรวจระดมยิงแก๊สน้ำตา กระสุนยางใส่ฝูงชน (ไทยรัฐ, 19/2/57)

(6) พุทธาเจเองแก๊สน้ำตาขณะบุกคต.รต.โดนตำรวจถล่มใส่ไม่ยั้ง (ไทยรัฐ, 10/5/57)

การใช้ประโยชน์กรรมในตัวอย่างที่ (2) คือ “ถูกตำรวจระดมยิงแก๊สน้ำตา กระสุนยางใส่ฝูงชน” ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมตกเป็นเป้าหมายของการปราบปรามจากเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งการใช้แก๊สน้ำตาและการใช้อาวุธที่รุนแรงคือกระสุนจริงซึ่งถือเป็นการใช้อาวุธที่เป็นอันตรายต่อชีวิตมิได้ใช้เพียงแก๊สน้ำตาเพื่อสกัดผู้ชุมนุมตามหลักสากล ในขณะที่การใช้ประโยชน์กรรม “โดนตำรวจถล่มใส่ไม่ยั้ง” ในตัวอย่างที่ (3) ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมตกเป็นเป้าหมายของการปราบปรามจากเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างรุนแรงด้วยการใช้แก๊สน้ำตาในลักษณะของการยิงแก๊สน้ำตาถล่มใส่ผู้ชุมนุม

กระบวนการที่ปรากฏในตัวอย่างเหล่านี้ล้วนนำเสนอให้เห็นภาพในแง่มุมที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมว่าเป็นฝ่ายที่ถูกปราบปรามจากเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วยความรุนแรงเกินกว่าเหตุ เป็นการสร้างความชอบธรรมในการที่ผู้ชุมนุมจะออกมาชุมนุมต่อต้านหรือตอบโต้การกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

3.1.3) แสดงการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐ

กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำในลักษณะนี้เป็นการใช้ประโยชน์กรรมจากที่มีสมาชิกในฝ่ายผู้ชุมนุมที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ที่สื่อความหมายในลักษณะของการเป็นผู้ถูกระทำอย่างไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐที่มีบทบาทเป็น “ผู้กระทำ” กลุ่มคำกริยาที่นำเสนอบทบาทในลักษณะนี้ได้แก่ “ถูกสังเด้ง, ถูกเนรเทศ” พบเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ดังตัวอย่าง

(3) นายอำเภอสามชุกถูกสังเด้งหลังขึ้นเวที กปปส. (ไทยโพสต์, 24/4/57)

(4) “สาธิต” ลั่นฟ้องศาลสู้ หลังถูกเนรเทศ (ผู้จัดการฯ, 6/2/57)

(5) ‘สาธิต’ถววยฎีกาหลังถูกเนรเทศ (ผู้จัดการฯ, 6/3/57)

ในตัวอย่างที่ (1) การใช้ประโยชน์กรรมจากที่นำเสนอนายอำเภอสามชุกเป็นเป้าหมายของการกระทำด้วยกลุ่มคำกริยา คือ “ถูกสังเด้ง” สื่อความหมายของการถูกโยกย้ายออกจากตำแหน่งเดิมอย่างผิดปรกติ เกิดจากกรณีคำสั่งย้ายนายสมโภช โชติชูช่วง นายอำเภอ อ.สามชุก จ.สุพรรณบุรี ผู้ขึ้นไปแสดงความคิดเห็นทางการเมืองบนเวทีของกลุ่ม กปปส. การใช้กลุ่มคำกริยาดังกล่าวนำเสนอให้เห็นว่าการสั่งโยกย้ายในครั้งนี้เกี่ยวข้องกับการที่นายอำเภอสามชุกได้เข้าร่วมกับฝ่ายผู้ชุมนุม มิได้เกิดจากการโยกย้ายตามปกติธรรมดาของข้าราชการ ในขณะที่ “ถูกเนรเทศ” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (2) และ (3) ได้นำเสนอบทบาทการเป็นเป้าหมายการกระทำจากฝ่ายรัฐบาลของนายสาธิต เซกัล นักธุรกิจชาวอินเดียที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและเป็นผู้เข้าร่วมการชุมนุมกับกลุ่ม กปปส. ในกรณีที่ศูนย์รักษาความสงบ (ศรส.) มีคำสั่งให้ออกนอกราชอาณาจักรไทยเนื่องจากเข้าร่วมเป็นแกนนำหลักของ

กปส. ในการขึ้นเวทีอภิปรายและนำมวลชนไปปิดล้อมบุกรุกสถานที่ราชการ การใช้ประโยชน์กรรมดังกล่าวได้สื่อให้เห็นว่านายสาธิตได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมจากฝ่ายรัฐบาลจนต้องฟ้องศาลและถวายฎีกาเพื่อขอความเป็นธรรม

2) กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร

กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร (Verbal Processes) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่แสดงด้วยคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการพูดหรือการใช้ถ้อยคำสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ ผู้ร่วมเหตุการณ์ในกระบวนการนี้ได้แก่ ผู้พูด (Sayer) ผู้เป็นเป้าหมายของการพูด (Receiver) และสิ่งที่พูด (Verbiage) (Halliday, 1985; Machin and Mayr, 2012; ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556) ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารในสื่อแต่ละฉบับเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่สื่อความหมายในลักษณะแสดงการพูดตอบโต้หรือโจมตีการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม แสดงการพูดที่มีลักษณะเป็นทางการ แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย แสดงการพูดต่อว่าการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย และแสดงการเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่าย ดังต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้พูด = ผู้ชุมนุม	2.1) แสดงการพูดตอบโต้หรือโจมตีการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม	โต้, สวน, สวนกลับ, ฉะ, ชัด, อัด, อัดยับ, จวก
	2.2) แสดงการพูดที่มีลักษณะเป็นทางการ	ประกาศ, แถลง, แถลงการณ์, ปราศรัย, ถก, เจรจา, ทหารเรือ, ประชุม
	2.3) แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย	โวย
	2.4) แสดงการพูดต่อว่าการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย	ประณาม, รุมประณาม, ตะโกนด่า, เหน็บ, แซะ, ดักคอ
	2.5) แสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่าย	แฉ, ปูด

ตารางที่ 90 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม
ต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

2.1) แสดงการพูดตอบโต้หรือโจมตีการกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม

การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยคำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการพูดตอบโต้หรือโจมตีอีกฝ่ายที่ได้กระทำการสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม เช่น “โต้, สวน, สวนกลับ, ฉะ, ชัด, อัด, จวก” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (13) ไม่กลัว! กำนันลุยต่อ เดือดชัดจัญไรทั้งโคตรโยนบีม...“กำนัน” หลังน้ำตา ชัดไม่ใช่พวก นปช. ที่ฆ่าพวกกันเองอัด ‘ยิ่งลักษณ์’ นางมารร้าย จัญไรทั้งโคตร (ไทยโพสต์, 18/1/57)
- (14) “สุเทพ” เคนมรงค์เรียกแขกได้รับการตอบรับคึกคัก จวกรัฐบาลพยายามบิดเบือน ช่มชู่ หวังทำลายการชุมนุม (ผู้จัดการฯ, 1/1/57)
- (15) ‘เทือก’ ปลืมนำมือบนับแสนเดินทางไกล 20 ก.ม. ใช้เวลา 7 ชม. บุกล้อมทำเนียบ ระบุเป็นครั้งแรกในโลกที่ประชาชนลุกขึ้นทวงคืนอำนาจอธิปไตยโดยไม่มี ความรุนแรง ลั่นปักหลักค้างคืน พร้อมออกแถลงการณ์ ชัด รัฐบาลลุแก่อำนาจพวกมากลากไป เอื้อประโยชน์แมว (ข่าวสด, 10/12/57)
- (16) ‘จตุพร’ ลั่นนำทัพสู่อำมาตย์นปช. คึกที่อยุธยาชี้ถ้าปฏิวัติ-ไม่สงบแน่ กปปส. ฉะรัฐบาลหุ่นแดง จัดตั้งกองกำลัง (ไทยรัฐ, 16/3/57)
- (17) สุเทพโต้เหตุยิงที่หลักสี่ไม่ใช่ กปปส. (มติชน, 4/2/57)
- (18) กปปส. อัด ตร.ใส่ร้ายผู้ชุมนุมสร้างความรุนแรง ปูดมิชยาชุดด่าก่อเหตุบนตึกสูง (เดลินิวส์, 28/12/56)

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1)-(2) คือ “ชัดจัญไรทั้งโคตรโยนบีม” “อัด ‘ยิ่งลักษณ์’ นางมารร้าย จัญไรทั้งโคตร” ได้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของนายสุเทพที่แสดงการพูดโจมตีฝ่ายรัฐบาลและกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ว่ามีพฤติกรรมไม่ดีและเป็นผู้ก่อความรุนแรง ในขณะที่ตัวอย่างที่ (3) และ (4) คือ “ชัดรัฐบาลลุแก่อำนาจพวกมากลากไป เอื้อประโยชน์แมว” และ “ฉะรัฐบาลหุ่นแดงจัดตั้งกองกำลัง” แสดงการพูดโจมตีการกระทำของฝ่ายรัฐบาลที่นำเสนอให้เห็นว่ารัฐบาลกระทำการสิ่งที่ไม่ถูกต้องทั้งการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องและการสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. ที่เป็นฝ่ายตรงกันข้ามกับผู้ชุมนุม กปปส. ส่วนกริยาแสดงการพูดที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (5) คือ “โต้เหตุยิงที่หลักสี่ไม่ใช่ กปปส.” นำเสนอการพูดตอบโต้ของผู้ชุมนุมเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมิได้เป็นผู้ก่อความรุนแรง ในขณะที่กระบวนการแสดงการพูดในตัวอย่างที่ (6) คือ “อัด ตร.ใส่ร้ายผู้ชุมนุมสร้างความรุนแรง” แสดงการพูดโจมตีฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ถูกใส่ร้ายมิได้เป็นผู้สร้างความรุนแรงแต่อย่างใด

2.2) แสดงการพูดที่มีลักษณะเป็นทางการ

การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการพูดที่มีลักษณะเป็นทางการ ได้แก่ “ประกาศ, แถลง,

แถลงการณ์, ปราศรัย, ถก, เจรจา, ทหารเรือ, ประชุม” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (13) "สุเทพ" ประกาศตั้ง 7 เวทีชุมนุมใหญ่ 13 ม.ค. (ผู้จัดการฯ, 7/1/57)
- (14) "กปปส." แถลงเรียกร้องต่อประธานวุฒิสภา ทหารเรือประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด และประธาน กกต. เพื่อดำเนินการรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ขึ้นมาบริหารประเทศ (ไทยโพสต์, 11/5/57)
- (15) 'สุเทพ' แถลงออกพิธีวิหิงว่าที่ ปช.วุฒิสภาหรือกับ ปช. 3 ศาลหานายกฯคนใหม่ (มติชน, 11/5/57)
- (16) กปท.จับมือกองทัพธรรม กลุ่มเครือข่ายปฏิรูปฯ แถลงการณ์ยกระดับโค่นระบอบทักษิณ (ข่าวสด, 10/11/56)
- (17) "เทือก" นำเดินขบวนประชาชนยาวเหยียดจากราชดำเนินเข้าสู่สม ปราศรัยตลอดเส้นทาง (ไทยรัฐ, 21/11/56)
- (18) 'สุเทพ' ถกแกนนำสหภาพแรงงาน ทหารเรือทิศทางเคลื่อนไหวใหญ่ (ข่าวสด, 17/4/57)
- (19) "ก้านัน"นัดเผด็จศึก! 5เมษาเรียกประชุมแกนนำทั่วประเทศ ทหารเรือเรื่องรุกใหญ่! (ไทยรัฐ, 30/3/57)
- (20) เลขาฯ กปปส. ลุยเจรจากับ 7 องค์กรธุรกิจ (เดลินิวส์, 17/2/57)

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่แสดงการพูดชี้แจงหรือให้ข้อมูลในตัวอย่างที่ (1)-(5) คือ “ประกาศ, แถลง, แถลงการณ์, ปราศรัย” ได้สื่อให้เห็นถึงการพูดในลักษณะที่จริงจังและค่อนข้างเป็นทางการ ในขณะที่การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงการพูดปรึกษาหารือในตัวอย่างที่ (7)-(9) คือ “ถก, เรียกประชุม, ทหารเรือ, ลุยเจรจา” ได้นำเสนอภาพของกลุ่มผู้นำการชุมนุมในแง่ของการร่วมประชุมเจรจาและปรึกษาหารือระหว่างกัน

การใช้กระบวนการที่เกี่ยวกับการพูดในลักษณะเช่นนี้ได้สื่อความหมายในแง่ของการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากเป็นกระบวนการแสดงการพูดที่มีได้สื่อถึงการให้ความสำคัญและแสดงให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมมีกระบวนการแสดงการพูดที่นำเสนอให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมมีการประชุมและเจรจาปรึกษาหารือทั้งในกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยกันเองและกับองค์กรอื่น ๆ ที่อาจได้รับผลกระทบจากการชุมนุม สื่อให้เห็นถึงภาพในด้านของการชุมนุมที่เป็นไปอย่างสันติมิได้ใช้ความรุนแรง

2.3) แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการพูดด้วยความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย ได้แก่ “โวย” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (13) กปปส.ไวยากรณ์ฎกยงแต่ตำรวจเมินเฉย ชัดคนในรัฐบาลให้ท้ายชำระเหตุยง น.ศ.รามฯ เพื่ออ้างเหตุปราบ (ไทยโพสต์, 7/12/56)
- (14) ปาระเบิดปิงปอง กปท.เจ็บ 6 มือกันไม่ให้เข้าพื้นที่ สารวัตรสืบสวนถูกซ้อม รามาฯบอกคล้ายประทัด ดร. ตั้งรางวัล 2 ล้าน แจ้งเบาะแสมือยงไทย-ญี่ปุ่น กปปส.ไวย ดร.จัดฉาก (มติชน, 17/5/57)
- (15) บช.น.เผยมือบั้นตักสูงยง ดร..กปปส.ไวย ดร.ทำเกินกว่าเหตุใส่ร้ายผู้ชุมนุม (ไทยรัฐ, 28/12/56)
- (16) เลื่อแดงดีเคย์ 10 ธ.ค. นัดชุมนุมใหญ่แสดงพลังปกป้องรัฐบาล เตือน "เทือก" อย่ายึดสนามบิน ด้าน กปปส.ไวย มีตร.สกัดผู้มาชุมนุม (เดลินิวส์, 6/12/56)
- (17) 'เทือก'ช็อก ไวยลั่นทักษิณจ้องซื้อส.ว.หวัละ 200 ล. หลังสุรชัยแถลงผลถกนอกรอบ ไม่ดันม.7 (ข่าวสด, 17/5/57)

การใช้กลุ่มคำกริยานำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจต่อการกระทำของอีกฝ่ายที่ผู้พูดเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องที่ปรากฏในตัวอย่าง (1)-(4) คือ “ไวยากรณ์ฎกยงแต่ตำรวจเมินเฉย” “ไวย ดร.จัดฉาก” “ไวย ดร.ทำเกินกว่าเหตุใส่ร้ายผู้ชุมนุม” และ “ไวย มีตร.สกัดผู้มาชุมนุม” นอกจากจะนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมออกมาแสดงความไม่พอใจต่อการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้วยังสื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมได้รับความไม่เป็นธรรมจากฝ่ายรัฐบาล ทั้งการละเลยที่จะช่วยดำเนินคดีให้ผู้ชุมนุม การใส่ร้ายผู้ชุมนุม และการออกมาขัดขวางผู้ชุมนุม ในขณะที่ กลุ่มคำกริยาแสดงการพูดในตัวอย่าง (5) คือ “ไวยลั่นทักษิณจ้องซื้อส.ว.หวัละ 200 ล.” ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอดีตนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งผู้ชุมนุมเชื่อว่าอาจมีความเกี่ยวข้องกับรัฐบาลของนายกฯ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

การใช้กระบวนการที่แสดงการพูดด้วยความไม่พอใจต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย เหล่านี้นอกจากจะแสดงให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกกระทำและได้รับความไม่เป็นธรรมแล้วยังได้สร้างความชอบธรรมในการออกมาต่อต้านกลุ่มดังกล่าวด้วยเช่นกัน

2.4) แสดงการพูดต่อว่าการกระทำที่ไม่ถูกต้องของอีกฝ่าย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการต่อว่าอีกฝ่ายที่กระทำไม่ดีหรือไม่ถูกต้อง ได้แก่ “ประณาม, รุมประณาม, ตะโกนด่า, เหน็บ, แชวะ, ดักคอ” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (7) แก๊งอำมหิตลอบโจมตีรายวัน ยิง M79 ใส่ผู้ชุมนุม กปปส.หน้าห้างบิ๊ก ซีราชดำริ เสียชีวิต 2 ราย ด.ญ.12 ปีกับหญิงอายุ 40 สังเวช เจ็บ 24 ศาลแพ่งโดนเอ็ม 79 ถล่มแต่ไม่ระเบิด เทื่อเหตุโจมตี กปปส.ตราด ด.ญ. 5 ขวบ เสียชีวิตแล้ว โคม่า 1 ราย ผบ.หน่วยซิวพันชงเป็นกองกำลังต่างชาติ กปปส.ประณามผู้ก่อเหตุโหดร้ายป่าเถื่อน ไม่ต่าง 6 ตุลา (ไทยโพสต์, 24/2/57)

- (8) "กปปส." ออกแถลงการณ์ ประกาศเจตนาล้างระบอบทักษิณ-พิทักษ์ รธน.-สั่ง 2 ๕.ค. หยุตราชการไปจนกว่า สถานการณ์จะคลี่คลาย ประณามเหตุปะทะที่ ม.ราม เป็นฝีมือรัฐ-ตร. และสิ่งคอกออากาศข่าวจากรัฐบาล ป้องกันประชาชนลัษสน (เดลินิวส์, 2/12/56)
- (9) "เทพเทือก" ดักคอรัฐบาลสร้างภาพก่อนยุบสภา (ไทยรัฐ, 4/12/56)
- (10) กองทัพประชาชนเมืองชาละวัน รวมพลังเป่านกหวีด ชูมือตบไล่ "ปลอดประสพ"พร้อมตะโกนด่าซ้ำ "ชี้ซ้ำ ทักษิณ คนขายชาติ" จนต้องเผ่นกลับ (ผู้จัดการฯ, 19/11/56)

ตัวอย่างการใช้กริยาแสดงกระบวนการพูดต่อว่าผู้ที่ก่อเหตุรุนแรงจนเป็นเหตุให้มี ผู้เสียชีวิตในตัวอย่างที่ (1) คือ "ประณามผู้ก่อเหตุโหดร้ายป่าเถื่อนไม่ต่าง 6 ตุลา" ได้นำเสนอให้เห็น ว่าผู้ชุมนุมตกเป็นฝ่ายถูกกระทำจากการลอบทำร้ายของบุคคลไม่ทราบฝ่าย ในขณะที่กลุ่มคำกริยา แสดงการพูดของผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (2)-(4) คือ "ประณามเหตุปะทะที่ ม.ราม เป็นฝีมือรัฐ- ตร." "ดักคอรัฐบาลสร้างภาพ" และ "ตะโกนด่าซ้ำ "ชี้ซ้ำทักษิณ คนขายชาติ" ได้นำเสนอให้เห็นถึง การพูดต่อว่ากริยาที่ไม่ถูกต้องของฝ่ายรัฐบาล ทั้งการมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปะทะกันจน เป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต การมีพฤติกรรมไม่จริงใจหรือสร้างภาพ และการเป็นผู้รับใช้บุคคล หรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม

การใช้กระบวนการแสดงการพูดเช่นนี้ได้เน้นย้ำภาพในด้านลบของฝ่ายรัฐบาลให้เด่นชัด ขึ้นมา ในขณะที่เดียวกันก็ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมที่ออกมาต่อต้านอำนาจรัฐที่ไร้ซึ่ง ความชอบธรรมดังกล่าว

2.5) แสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่าย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น "ผู้พูด" ด้วยการใช้คำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำ สื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเปิดเผยสิ่งไม่ดีของอีกฝ่าย ได้แก่ "แฉ, ปูด" จากข้อมูลที่ศึกษาพบ การใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (7) กปปส. แฉแก๊งแดงฆ่าสุทิน..โฆษก กปปส. แฉแก๊งก่อเหตุทำเป็นขบวนการ ทั้ง ครส. ตำรวจ และมือของ รัฐบาล (ไทยโพสต์, 29/1/57)
- (8) สุเทพแฉม็ลในเปอร์จ้องยิง! (ไทยรัฐ, 19/11/56)
- (9) "สุเทพ" ปูดแผน ครส.เข้าสลายประชาชน 3 เวทีวันมาฆบูชา-จับแกนนำ กปปส. เพิ่ม (เดลินิวส์, 14/2/57)
- (10) 'สุเทพ'ปูดครส.จ่อสลาย! (ผู้จัดการฯ, 14/2/57)
- (11) "กปปส. "ปูดระบอบทักษิณซ่อนสุ่มกำลังชายชุดดำกระจายทั่วกรุง40 จุด ก่อเหตุรุนแรงช่วงปลายเดือนนี้ (เดลินิวส์, 14/2/57)

การใช้กลุ่มคำกริยาแสดงการพูดของฝ่ายผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (1) คือ “แฉแก๊งแดงฆ่าสุทิน” และ “แฉแก๊งก่อเหตุทำเป็นขบวนการ ทั้ง ครส. ตำรวจ และมือของรัฐบาล” แสดงการเปิดเผยข้อมูลว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเสียชีวิตของผู้ชุมนุมมีทั้งกลุ่มคนเสื้อแดงและฝ่ายรัฐบาล ในขณะที่กลุ่มคำกริยาแสดงการพูดในตัวอย่างที่ (2) คือ “แฉมิสไนเปอร์จ้องยิง” ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมกำลังถูกลอบทำร้าย ส่วนกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (3)-(4) คือ “ปุดแผน ครส.เข้าสลายประชาชน” และ “ปุดครส.จ่อสลาย” แสดงการเปิดเผยว่าหน่วยงานของฝ่ายรัฐบาลกำลังเตรียมการที่จะเข้าสลายการชุมนุม ในขณะที่กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (5) คือ “ปุดระบอบทักษิณช่องสุ่มกำลัง...ก่อเหตุรุนแรง” แสดงการพูดเปิดเผยข้อมูลว่ามีการเตรียมการที่จะก่อความรุนแรงโดยกลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองที่ผู้ชุมนุมเชื่อว่าอาจจะเกี่ยวข้องกับรัฐบาล

การใช้กริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารในลักษณะเช่นนี้ นำเสนอภาพในด้านที่เป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในแง่ของการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและกลุ่มการเมืองที่เกี่ยวข้อง

3) กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก

กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก (Mental Processes) เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นความรู้สึกหรือการรับรู้ บทบาทของผู้ร่วมเหตุการณ์ ได้แก่ ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้ (Senser) และสิ่งที่รับรู้หรือสิ่งที่ทำให้รู้สึก (Phenomenon) (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 75) จากข้อมูลของพาดหัวข่าวและวรรณคดีศึกษาในสื่อแต่ละฉบับ พบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ที่สื่อความหมายของการแสดงความยินดีที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการของฝ่ายผู้ชุมนุม การแสดงความเสียใจต่อความสูญเสียที่เกิดขึ้น การแสดงความเสียใจที่กระทำผิด การแสดงความกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย การแสดงความโกรธหรือไม่พอใจที่ถูกกระทำ และการแสดงความสงสัยไม่ไว้วางใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล ดังตารางต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้รู้สึก/รับรู้ = ผู้ชุมนุม	3.1) แสดงความรู้สึกยินดีที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ	ดีใจ, พอใจ, พอใจผลการ "ชัตดาวน์กรุงเทพฯ", พอใจปฏิบัติการของทหาร, ปลื้ม, ปลื้มเชิญแขกฝั่งธนได้ 2.5 ล้าน, สุขปลื้ม, ชื่นมื่น
	3.2) แสดงความรู้สึกกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย	ผวา, ผวาระเบิด, ผวาเมื่อมีเม็ดแฝงตัวสาดน้ำกรด, ผวาเจอน้ำกรด สารเคมีอันตราย, หวั่น, หวั่นไม่ปลอดภัย, หวั่นถูกป้ายสี, หวั่นตำรวจจับแพะป้ายสี, กลัว, กลัวผู้ชุมนุมไม่ปลอดภัย, เครียด, หนักใจ
	3.3) แสดงความรู้สึกโกรธ/ไม่พอใจที่ถูกกระทำ	ฉุน, เดือด

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
	3.4) แสดงความรู้สึกเสียใจต่อความสูญเสียที่เกิดขึ้น	เศร้า, สุดเศร้า, เสียใจ, แสดงความเสียใจ
	3.5) แสดงความรู้สึกเสียใจที่กระทำผิด	เสียใจ
	3.6) แสดงความรู้สึกเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล	ข้องใจ

ตารางที่ 91 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

3.1) แสดงความรู้สึกยินดีที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีความรู้สึกยินดีที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการของฝ่ายตน เช่น “ดีใจ, พอใจ, พอใจ ผลการ “ซัดดาวนักรุงเทพฯ”, พอใจปฏิบัติการของทหาร, ปลื้ม, ปลื้มเชิญแขกฝั่งธนได้ 2.5 ล้าน, สุดปลื้ม, ชื่นมื่น” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการในลักษณะนี้ในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับดังตัวอย่าง

- (6) ศาลแพ่งไม่คุ้มครองฉุกฉินคำร้องให้เพิกถอน พ.ร.ก.ฉุกฉิน แต่สั่ง “ปู- เอลิม-ออคูลย์” ห้ามอายุตัดสินคำ เครื่องอุปโภคบริโภค เคมีภัณฑ์หรือวัตถุอันตรายที่ใช้ในการชุมนุมของมวลมหาประชาชน พร้อมตีกรอบให้ทั้ง 3 กระทำการโดยสุจริต ไม่เลือกปฏิบัติกับผู้ชุมนุม “ถาวร” พอใจเพราะศาลให้เกินคำขอ (ไทยโพสต์, 1/2/57)
- (7) “สุเทพ” พอใจปฏิบัติการของทหาร ลั่นรัก “ประยุทธ์” เพิ่ม 120 เท่า (ผู้จัดการฯ, 21/5/57)
- (8) “เทือก” ปลื้มนำมือบนับแสนเดินทางไกล 20 ก.ม. ใช้เวลา 7 ชม. บุกล้อมทำเนียบ (ข่าวสด, 10/12/56)
- (9) แกนนำ กบปส. ระดมสมองหารือกัน พอใจผลการ “ซัดดาวนักรุงเทพฯ” (เดลินิวส์, 17/1/57)
- (10) สุเทพปลื้มเดินเรียกแขก บริจาคอื้อ วางคิว 7 มค. ขวนฝั่งธน (มติชน, 6/1/57)
- (11) มือบปลื้ม เชิญแขกฝั่งธน ได้ 2.5 ล้าน (ไทยรัฐ, 8/1/57)

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกด้วยการใช้กริยาที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกความยินดีจากการที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(2) ที่แสดงให้เห็นความรู้สึกพึงพอใจของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ศาลตัดสินไปในทางเดียวกับที่ผู้ชุมนุมต้องการ คือ “พอใจเพราะศาลให้เกินคำขอ” และการแสดงความรู้สึกพึงพอใจปฏิบัติการของฝ่ายทหารที่เป็นไปในทางเดียวกับที่ผู้ชุมนุมคาดหวังไว้ คือ “พอใจปฏิบัติการของทหาร” ในขณะที่ตัวอย่างที่ (3)-(4) แสดงให้เห็นความรู้สึกพึงพอใจที่ผลการชุมนุมเป็นไปตามที่ฝ่ายผู้ชุมนุมต้องการ คือ “ปลื้มนำมือบนับแสนเดินทางไกล 20 ก.ม. ใช้เวลา 7 ชม. บุกล้อมทำเนียบ” และ “พอใจผลการ “ซัดดาวนักรุงเทพฯ”” เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ (5)-(6) ที่แสดงให้เห็นว่ารู้สึกพึงพอใจที่ได้รับการสนับสนุนด้วย

การมีผู้บริจาคเงินให้แก่ผู้ชุมนุม คือ “ปลื้มเดินเรียกแขก บริจาคอ้อ” และ “ปลื้ม เขิญแขกฝั่งธน ได้ 2.5 ล้าน”

การนำเสนอผู้ชุมนุมให้เป็นผู้มีบทบาทในการแสดงความรู้สึกยินดีที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการเช่นนี้ได้สื่อให้เห็นภาพในด้านการสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมประท้วงเนื่องจากแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ผู้ชุมนุมคาดหวังหรือต้องการได้รับการตอบรับหรือสนับสนุนทั้งจากฝ่ายอื่นและจากประชาชนทั่วไป

3.2) แสดงความรู้สึกกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยา เช่น “ผวา, ผวาระเบิด, ผวามีมือมืดแฝงตัวสาดน้ำกรด, ผวาเจอน้ำกรด สารเคมีอันตราย, หวั่น, หวั่นไม่ปลอดภัย, หวั่นถูกป้ายสี, หวั่นตำรวจจับแพะป้ายสี, กลัว, กลัวผู้ชุมนุมไม่ปลอดภัย, เครียด, หนักใจ” ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมรู้สึกเกรงกลัว หวั่นใจ หวาดวิตก หรือไม่สบายใจที่อาจจะเป็นฝ่ายถูกกระทำหรือถูกทำร้ายทั้งจากฝ่ายรัฐบาลและจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมในกระบวนการแสดงความคิดเห็นความรู้สึกเช่นนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ โดยจะปรากฏเป็นจำนวนมากในผู้จัดการ รองลงมาคือเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (13) “สิทธิชัย” บัณฑิตอาสาสมัครที่โรงแรมเมย์ไมซ์ของตัวเอง อ้างชายแปลกหน้าจะนำเข้าห้องพัก พอเห็นตำรวจเลยโยนใส่รถแล้วแผ่นหนี “ยะไล” จี “ผบ.ทบ.” ขยายผล หวั่นพัวพันคนร้ายยิงกลุ่ม กบปส. (ไทยโพสต์, 19/5/57)
- (14) “สาวทอม” ใจเด็ดเป่านกหวีดไล่ “ปู” ขึ้นโรงพักเขาค้อ แจ้งความตำรวจในและนอกเครื่องแบบ บุกถึงร้านกาแฟ พุดจาข่มขู่ ซักถามประวัติ หวั่นไม่ปลอดภัย (ผู้จัดการฯ, 26/11/56)
- (15) “สุเทพ เทือกสุบรรณ” นำขบวนผู้ชุมนุมจากแยกลาดพร้าว-อนุสาวรีย์ฯรวมเวทีแยกศาลาแดง เพราะกลัวผู้ชุมนุมไม่ปลอดภัย (ไทยรัฐ, 4/4/57)
- (16) กบปส.สวนลุมพินี ลังคุมเข้มสงกรานต์ ผวาเจอน้ำกรด สารเคมีอันตรายป่วนการชุมนุม (เดลินิวส์, 13/4/57)
- (17) “สุเทพ” จ่อรีอเวทีราชดำเนิน เบนเข็มปักหลักยึดแยกปทุมวันเป็นศูนย์การชุมนุมแทน หนักใจจุดล่อแหลม 2 เวที “ศูนย์ราชการ แจ้งวัดนะ-ห้าแยกลาดพร้าว” เสี่ยงความรุนแรง (ไทยรัฐ, 9/1/57)
- (18) “หลวงปู่พุทธะอิสระ” เครียดปักหลักเวทีแจ้งวัดนะ เผ้าร่วงแดงมาตลบหลัง ก่อนเคลียร์พื้นที่จนชั่ววินาทีนำมวลชนออกไปโรงแรมที่ประชุม “กกด.-กสทช.” (เดลินิวส์, 23/4/57)
- (19) แกนนำ กบปส.หวั่นถูกป้ายสี (ไทยรัฐ, 7/4/57)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงความรู้สึกที่สื่อให้เห็นความกลัวหรือหวาดหวั่นของผู้ชุมนุมโดยมีการขยายความที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกดังกล่าวเนื่องจากการกลัวหรือหวั่นว่าจะถูกกระทำทั้งการทำร้ายร่างกายและการใส่ร้ายป้ายสี ดังจะเห็นจากการแสดงความรู้สึกหวาดหวั่นว่าคนร้ายจะเกี่ยวข้องกับผู้ที่ทำร้ายกลุ่มผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (1) คือ

“หวั่นพิวพันคนร้ายยิ่งกลุ่ม กบปส.” การแสดงความรู้สึกหวาดหวั่นหรือหวาดกลัวว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้ายในตัวอย่างที่ (2)-(4) คือ “หวั่นไม่ปลอดภัย” “กลัวผู้ชุมนุมไม่ปลอดภัย” และ “ผวาเจอน้ำกรด สารเคมีอันตรายปน่วนการชุมนุม” การแสดงความรู้สึกกังวลว่าจะเกิดความรุนแรงขึ้นกับผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (5)และ(6) คือ “หนักใจจุดต่อแหลม 2 เวที...เสี่ยงความรุนแรง” และ “เครียดปักหลักเวทีแจ้งวัฒนะ เผื่อระวังแดงมาตลบลหลัง” รวมทั้งการแสดงความรู้สึกหวั่นเกรงว่าจะถูกใส่ร้ายในตัวอย่างที่ (7) คือ “หวั่นถูกป้ายสี”

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดที่นำเสนอให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมรู้สึกกังวลใจหรือหวาดวิตกโดยแสดงให้เห็นว่าอารมณ์ดังกล่าวเป็นผลมาจากการที่อาจจะถูกทำร้ายหรือถูกใส่ร้ายทั้งจากฝ่ายรัฐบาลและจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่ายดังตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นนี้ได้นำเสนอภาพในด้านที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำ

3.3) แสดงความรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจที่ถูกกระทำ

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจที่เป็นฝ่ายถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ “ฉุน, เดือด” ซึ่งเป็นการแสดงอารมณ์ความรู้สึกตอบโต้การที่ผู้ชุมนุมถูกกระทำอย่างไม่เป็นธรรมหรือถูกทำร้ายจากอีกฝ่ายหนึ่งก่อน การนำเสนอผู้ชุมนุมในกระบวนการเช่นนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (15) ฉุน "ไอริต" อายัดบัญชีแกนนำ "ก้านัน" ลั่น 22 ธ.ค.สร้างประวัติศาสตร์ไต่ถึงสักขณ์ (ไทยโพสต์, 21/12/56)
- (16) แกนนำ กคป.ฉุนตำรวจยึดข้อหาฆ่า "สุทิน" ชูฟ้องกลับ สดช. (ไทยรัฐ, 20/3/57)
- (17) กบปส. ทั่วได้เดือด วุ่น 3 ชั่วโมง อัยศปีบร.พ.ท.หยุดรถสายใต้ช่วงชัตดาวน รัฐบาลใช้วิฆามาร สั่งหยุดเดินรถไฟสายใต้ 11-14 ม.ค. หวังสกัดมวลมหาประชาชนจากภาคใต้ ร่วมชัตดาวนกรุงเทพฯ (ไทยโพสต์, 12/1/57)
- (18) "กบปส." ใต้เดือด เผารูป "ประภัสร์" ระบายแค้น ประกาศดริ้งม้าเหล็กสายใต้เข้ากรุง 11-14 ม.ค. อ้างคอสะพานชำระ-ไม่หมอนเก่า เชื่อเป็นฝีมือรัฐสกัด "ชัตดาวน กทม." (เดลินิวส์, 12/1/57)
- (19) มีอบ กบปส.ไล่ปิดกระทรวงพาณิชย์-กรมชลประทาน ทวิดวุ่น แวะล้อมตึกชินวัตร 3 โคนลงตียงป็นขุ ฉุนขุ กลับจะบุกไปนอนค้างในตึกชินฯ (ไทยรัฐ, 13/3/57)

ตัวอย่างเหล่านี้แสดงให้เห็นกระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกของฝ่ายผู้ชุมนุมที่รู้สึกโกรธหรือไม่พอใจจากการถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาล ดังจะเห็นได้จากการแสดงอารมณ์โกรธของนายสุเทพในเหตุการณ์ที่บรรดาผู้นำการชุมนุมได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมด้วยการสั่งอายัดบัญชีธนาคารจากหน่วยงานรัฐในตัวอย่างที่ (1) คือ “ฉุน "ไอริต" อายัดบัญชีแกนนำ” การแสดงอารมณ์โกรธที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีอย่างไม่เป็นธรรมด้วยการกล่าวหาว่าเป็นผู้ฆ่าผู้ชุมนุมด้วยตัวเอง

ในตัวอย่างที่ (2) คือ “*ฉุนตำรวจยัดข้อหาฆ่า “สุทิน”*” การแสดงอารมณ์โมโหที่ถูกหน่วยงานรัฐสั่งหยุดเดินรถไฟสายใต้เพื่อขัดขวางการเดินทางเข้าร่วมชุมนุมในตัวอย่างที่ (3) และ (4) คือ “*เดือด รุน 3 ชั่วโมง อภัยศบิร.พ.ท.หยุดรถสายใต้ขวางขั้วดาวน*” และ “*เดือด เมารูป “ประภัสร์” ระบายแค้น*” รวมทั้งการแสดงอารมณ์โกรธที่ถูกลอบทำร้ายด้วยอาวุธปืนในตัวอย่างที่ (5) คือ “*ฉุนชู่กลับจะบุกไปนอนค้างในตึกชินฯ*”

การใช้กระบวนการนำเสนอว่าฝ่ายผู้ชุมนุมรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจโดยแสดงให้เห็นว่าอารมณ์ดังกล่าวเป็นผลมาจากการถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลเช่นนี้ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำหรือได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมก่อนจึงแสดงอารมณ์โกรธหรือโมโหเพื่อตอบโต้

3.4) แสดงความรู้สึกเสียใจต่อความสูญเสียที่เกิดขึ้น

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “*ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้*” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมรู้สึกเสียใจที่เป็นฝ่ายสูญเสียอันเนื่องมาจากการเสียชีวิตของผู้ชุมนุม เช่น “*เศร้า, สุดเศร้า, เสียใจ, แสดงความเสียใจ*” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ และไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (1) *ที่เขตบางนาเดือด กปท.ยิงปะทะฝ่ายตรงข้าม “สุทิน ธาราทิน” แคนนำ กปท.ดับ 2 ฝ่ายบาดเจ็บอีก 9 “สุเทพ” เสียใจแนวร่วมตาย ลั่นส่งเสียลูกจนเรียนจบ (ไทยรัฐ, 27/1/57)*
- (2) *“สุเทพ” แสดงความเสียใจผู้ชุมนุม-ตำรวจสูญเสีย ลั่นหลังปีใหม่ลูกฮือทั่วประเทศยึดอำนาจเป็นของประชาชน (ผู้จัดการฯ, 27/12/56)*
- (3) *คปท.เศร้าตั้งขบวนแห่รับศพการ์ด (ไทยรัฐ, 3/4/57)*
- (4) *มวลมหาประชาชนสุดเศร้า หลัง “ประคอง ชูจันทร์” มวลชนของ กปปส. เสียชีวิต นับเป็นศพที่ 3 สังเวชร์รัฐบาลระบอบทักษิณ (ไทยโพสต์, 19/1/57)*

ตัวอย่างข้างต้นมีการใช้กระบวนการแสดงความคิดความรู้สึกของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาที่สื่อให้เห็นความรู้สึกเศร้าโศกและเสียใจจากการเสียชีวิตของผู้ชุมนุมด้วยกันดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่ (1) และ (2) ที่นำเสนอบทบาทของนายสุเทพที่แสดงความรู้สึกเสียใจต่อการเสียชีวิตของผู้ชุมนุม คือ “*เสียใจแนวร่วมตาย*” และ “*แสดงความเสียใจผู้ชุมนุม-ตำรวจสูญเสีย*” ในขณะที่ตัวอย่างที่ (3) และ (4) ได้นำเสนอให้เห็นความรู้สึกของกลุ่มผู้ชุมนุมที่รู้สึกเศร้าโศกต่อการเสียชีวิตของฝ่ายผู้ชุมนุม คือ “*เศร้าตั้งขบวนแห่รับศพการ์ด*” และ “*สุดเศร้า หลัง “ประคอง ชูจันทร์” มวลชนของ กปปส. เสียชีวิต*”

การใช้กริยาแสดงความรู้สึกของฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะเช่นนี้นอกจากจะสื่อให้เห็นความรู้สึกเศร้าเสียใจต่อการเสียชีวิตที่เกิดจากการชุมนุมและการสลายการชุมนุม สื่อภาพว่าผู้ชุมนุม

เป็นคนมีหัวใจรับรู้และโศกเศร้ากับเพื่อนมนุษย์ด้วยกันโดยเฉพาะในกรณีที่เป็นฝ่ายเดียวกัน ทั้งยังสื่อให้เห็นภาพของการเป็นฝ่ายที่ได้รับความสูญเสียของผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมาด้วย

3.5) แสดงความรู้สึกเสียใจที่กระทำผิด

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้รู้สึกหรือรับรู้” ที่นำเสนอภาพในด้านที่ขอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม โดยใช้คำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมได้แสดงความเสียใจที่กระทำผิด ได้แก่ “เสียใจ” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการในลักษณะนี้เฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังตัวอย่าง

- (2) สะพัดกองทัพให้ทหารสวมชุดพลเรือนทำงาน หลังนายทหารถูกการ์ด กบปส.กระทุบ ใบปลิวว่อนปลุกเอาคืน "หลวงปู่" เสียใจยันแก้ปัญหาคืบคืบ (ไทยโพสต์, 27/4/57)

ตัวอย่างนี้นำเสนอกระบวนการแสดงความคิดความรู้สึกของหนึ่งในผู้นำการชุมนุม คือ พระพุทธะอิสระ ที่ออกมาแสดงความรู้สึกเสียใจต่อเหตุการณ์ที่การ์ดของฝ่ายผู้ชุมนุมทำร้ายทหาร การใช้กริยาแสดงกระบวนการ คือ “เสียใจ” ร่วมกับกริยาแสดงกระบวนการพูดด้วยการยืนยันว่าจะแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่ คือ “เสียใจยันแก้ปัญหาคืบคืบ” สื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมรู้สึกเสียใจและสำนึกผิดต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การใช้กระบวนการเช่นนี้อาจสื่อให้เห็นว่าแท้จริงแล้วฝ่ายผู้ชุมนุมมิได้ต้องการให้เกิดความรุนแรงขึ้นในการชุมนุม

3.6) แสดงความรู้สึกสงสัยไม่ไว้วางใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่นำเสนอภาพในด้านที่ขอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้รู้สึกหรือรับรู้” โดยใช้คำกริยา คือ “ข้องใจ” เพื่อแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ดังตัวอย่าง

- (4) รัฐตำรวจคนาริชีฆ่าชาวทำงานฉับไว ร้องศาลขอหมายจับ "เทือก" 2 คดี 5 ข้อหา แต่อนุมัติเพียงเรื่องมั่วสุม และบุกสถานที่ราชการ เมินเรื่องชุมนุมที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย "ถาวร" เตรียมอุทธรณ์ ข้องใจทำไมมือแดงไม่แตะ (ไทยโพสต์, 27/11/56)
- (5) ปาปี้ม บ้าน "สำราญ รอดเพชร" ไร้คนจับ ด้านโฆษก กบปส. แฉแก๊งก่อเหตุทำเป็นขบวนการ ทั้ง ครส. ตำรวจ และมือของรัฐบาล จวก สตช.เพิกเฉยเท่ากับมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์และปล่อยเกียร์ว่าง ข้องใจ ตร.แฝงตัวกับผู้ชุมนุมแล้วก่อเหตุโทษมือที่สาม (ไทยโพสต์, 29/1/57)
- (6) อมุนุษย์ยิงระเบิดเอ็ม 79 พร้อมกราดเอ็ม 16 ไล่มวลมหาประชาชนอย่างออกอาจ ส่งผลผู้ชุมนุมดับ 3 ราย เจ็บอีก 22 คน "ถาวร" ข้องใจมีด้านตรวจแต่กลับจับมือใครดมไม่ได้ (ไทยโพสต์, 16/5/57)

- (7) กำนันนัดเดินทึงทวนปลายลั้บด่าท้ "สวนลุมฯ-ปทุมวัน-ลาดพร้าว" **ข้องใจ**เหตุรุนแรง 25 คร้งจับแมวซ้กตัวย้งไม่ได้ (ไทยโพสต์, 17/1/57)
- (8) "สาธิต" ส่งน้องชาย-ทนายถวยฎีกาแล้ว **ข้องใจ**ทำงานปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนเทิดทูนสถาบัน เป็นภัยต่อสังคมตรงไหน (ไทยโพสต์, 7/3/57)

การใช้กรียา “ข้องใจ” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1)-(5)ล้วนแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกสงสัยคลางแคลงใจของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาล ทั้งการแสดงความรู้สึกสงสัยต่อการเร่งดำเนินคดีต่อผู้ชุมนุม กบปส. ที่แตกต่างจากกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงในตัวอย่างที่ (1) คือ “ข้องใจทำไมมือบแดงไม่แตะ” การแสดงความรู้สึกสงสัยต่อพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าอาจเป็นผู้ก่อความรุนแรงและป้ายความผิดให้ผู้อื่นในตัวอย่างที่ (2) คือ “ข้องใจ ตร.แฝงตัวกับผู้ชุมนุมแล้วก่อเหตุโทษมือที่สาม” การแสดงความรู้สึกสงสัยต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่สามารถจับกุมผู้ก่อเหตุรุนแรงในแต่ละครั้งได้ในตัวอย่างที่ (3) และ (4) คือ “ข้องใจมีด่านตรวจแต่กลับจับมือใครดมไม่ได้” และ “ข้องใจเหตุรุนแรง 25 คร้งจับแมวซ้กตัวย้งไม่ได้” รวมถึงการแสดงความรู้สึกสงสัยต่อการที่เจ้าหน้าที่รัฐดำเนินคดีต่อผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (5) คือ “ข้องใจทำงานปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนเทิดทูนสถาบัน เป็นภัยต่อสังคมตรงไหน”

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่ฝ่ายผู้ชุมนุมแสดงความรู้สึกสงสัยไม่ไว้วางใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาลเช่นนี้ นอกจากจะสื่อให้เห็นถึงข้อบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาลแล้ว ยังสื่อนัยทางความหมายให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้รับความไม่เป็นธรรมจากฝ่ายรัฐบาลทั้งการเลือกปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและการถูกกล่าวหาจากหน่วยงานรัฐ

4) กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม

กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioural processes) เป็นกระบวนการที่สื่อพฤติกรรมทั้งทางกายภาพและทางจิตใจ แสดงด้วยกรียาที่สื่อถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ผู้ร่วมเหตุการณ์มิได้เป็นผู้กระทำให้เกิดบางสิ่งบางอย่างแต่เป็นเพียงผู้ที่มีพฤติกรรมบางอย่างเท่านั้นจึงมีเพียงบทบาทเดียว คือ ผู้มีพฤติกรรม (Behaver) (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 75) ผลการวิเคราะห์ด้วยทบทพบลักษณะการใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ดังตาราง

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้มีพฤติกรรม = ผู้ชุมนุม	4.1) มีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต	เจ็บ, เจ็บระนาว, เจ็บอื้อ, บาดเจ็บ, บาดเจ็บระนาว, บาดเจ็บสาหัส, สาหัส, อาการโคม่า, อาพาธ, นอนให้น้ำเกลือ, นอนไอซียู เสียชีวิต, ตาย, ดับ, สั่งเวย

975338140

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
	4.2) มีพฤติกรรมที่แสดงการเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก	คึกคัก
	4.3) มีพฤติกรรมที่แสดงความสุข	เฮ, เฮลั่น, เฮเชียร์, ไชโย, ไชโยดีใจ
	4.4) มีพฤติกรรมที่แสดงความเสียใจ	หลังน้ำตา, ร่ำไห้, น้ำตาร่วง, รินน้ำตาไว้อาลัย
	4.5) มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมอย่างสันติ	เดินอารยะ, เดินอารยะขัดขืน, รวมพลังอารยะขัดขืน, เคลื่อนขบวนผ่านถนนประวัติศาสตร์
	4.6) มีพฤติกรรมที่แสดงการเสียสละชีวิต	พลีชีพ

ตารางที่ 92 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

4.1) มีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายถึงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต เช่น “เจ็บ เจ็บระนาว เจ็บอ้อ บาดเจ็บ บาดเจ็บระนาว บาดเจ็บสาหัส สาหัส อาการโคม่า อาหาร นอนใต้น้ำเกลือ นอนไอซียู” หรือเสียชีวิต เช่น “เสียชีวิต ตาย ดับ สั่งเวย” ปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (13) บีมขวานขวนมมือบนทวิตที่แยกบรรทัดทอง **เจ็บอ้อ** 38 คน (ข่าวสด, 18/1/57)
- (14) “สุทิน ธราทิน” แกนนำและผู้ประสานงาน กปท. ถูกยิงที่ศีรษะคาร์ลปราศรัย **เสียชีวิต** (ผู้จัดการ, 27/1/57)
- (15) ลอบยิงขบวนรถ “คปท.” บนทางด่วน ระหว่างกลับจากศูนย์ราชการฯ การ์ด**เสียชีวิต** 1 ผู้ชุมนุมหญิงชาย**เจ็บ** 4 ราย (ไทยโพสต์, 2/4/57)
- (16) ยิงขบวนคปท.**ดับ1เจ็บ4** บนทางด่วนแจ้งวัฒนะ (มติชน, 2/4/57)
- (17) ระทึกมือมีดบุกยิงถล่มพื้นที่ชุมนุม คปท.กลางดึก กระสุนทะลุชายโครง การ์ด**ดับ** 1 **เจ็บ**อีก 3 (ไทยรัฐ, 29/12/56)
- (18) “มือคปท.” โดนยิงถล่มคาสะพานขมิ้นฯกลางดึก มีการ์ด**ตายสั่งเวย** 1 คพ **เจ็บ** 3 ราย (เดลินิวส์, 29/12/56)

จากตัวอย่างเหล่านี้ จะเห็นได้ว่าเป็นการนำเสนอบทบาทให้ผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่แสดงว่าผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บ คือ “เจ็บอ้อ” ในตัวอย่างที่ (1) ของข่าวสดที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมากจากการลอบวางระเบิดของบุคคลไม่ทราบฝ่ายขณะเดินขบวนประท้วง หรือการใช้คำที่แสดงว่าผู้ชุมนุมเสียชีวิต คือ “เสียชีวิต” ในตัวอย่างที่ (2) ของผู้จัดการฯ ที่ผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมเป็นผู้เสียชีวิตเนื่องจากการถูกลอบยิงในขณะที่ยังปราศรัยอยู่บนรถ และการนำเสนอให้เห็นว่ามีทั้งผู้ชุมนุมที่บาดเจ็บและเสียชีวิต คือ “เสียชีวิต...เจ็บ ดับ...เจ็บ” ในตัวอย่างที่ (3)-(5) ของไทยโพสต์ มติชน และไทยรัฐ ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้รับ

บาดเจ็บและเสียชีวิตจากการถูกลอบทำร้ายจากบุคคลไม่ทราบฝ่าย การใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดง กระบวนการทางพฤติกรรมของผู้ชุมนุมในลักษณะเช่นนี้ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ถูก กระทำให้ได้รับบาดเจ็บและได้รับอันตรายถึงแก่ชีวิต

4.2) มีพฤติกรรมที่แสดงการมาชุมนุมเป็นจำนวนมาก

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดง พฤติกรรมที่สื่อให้เห็นบรรยากาศของการชุมนุมว่ามีผู้เข้าร่วมการชุมนุมเป็นจำนวนมาก ได้แก่ “คึกคัก” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ โดยพบมากที่สุดในประเทศไทย ดังตัวอย่าง

- (10) ราชดำเนิน **คึกคัก** รอฟังแผนเผด็จศึกหลัง 6 โมงเย็นวันศุกร์นี้ (ไทยโพสต์, 15/11/56)
- (11) ม็อบ กปปส. ช่วงค่ำ **คึกคัก** ทั้งนางเลิ้งและอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย (ผู้จัดการ, 11/12/56)
- (12) กปปส. **คึกคัก** ชุมนุม 5 จุดทั่วกทม. (ข่าวสด, 23/12/56)
- (13) ม็อบเวทีสามเสน **คึกคัก** (มติชน, 3/11/56)
- (14) “มือบอนหวัด” **คึกคัก** พาเหรดเข้าราชดำเนินแน่น (ไทยรัฐ, 24/11/56)
- (15) ม็อบ **คึกคัก** ปรึบเต็มราชดำเนิน (เดลินิวส์, 10/11/56)

จากตัวอย่าง การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำแสดงพฤติกรรม “คึกคัก” ของผู้ชุมนุมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีผู้มาเข้าร่วมการชุมนุม ในครั้งนี้เป็นจำนวนมาก สื่อให้เห็นถึงบรรยากาศของการชุมนุมที่มีผู้มาเข้าร่วมอย่างมากมาย การนำเสนอผู้ชุมนุมให้เห็นว่าเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในแง่ของการแสดงให้เห็นว่าเป็นการชุมนุมที่ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มคนจำนวนมาก

4.3) มีพฤติกรรมที่แสดงความสุข

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดง พฤติกรรมที่สื่อให้เห็นถึงความสุขความดีใจของผู้ชุมนุม เช่น “เฮ, เฮลั่น, ไชโย, ไชโยดีใจ, เขียร์” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (9) กปปส. **เฮ** 9 จ. ได้เลือกตั้งไม่ได้ยกจังหวัด เหตุไรบัตร-กก. ประจำหน่วยไม่พอ (ไทยโพสต์, 3/2/57)
- (10) มือบอนหวัด **เฮ** พ.ร.บ. กู้เงิน 2 ล้านล้านถูกตีตก (เดลินิวส์, 13/3/57)
- (11) มวลชน **เฮลั่น** ประกาศชัยชนะหลังบุกยึดบขช.-ทำเนียบอย่างง่ายดาย (ผู้จัดการ, 4/12/56)
- (12) คนเสื้อแดงรำให้ ‘ปู่’ หลุดเก้าอี้ ลั่นชุมนุมใหญ่ 10 พ.ค. มาลั่นแน่ ส่วน กปปส. **เฮ**-เป่านกหวีดลั่น (มติชน, 8/5/57)
- (13) ผู้ชุมนุม กปปส. **เฮเขียร์** กองทัพประกาศกฎอัยการศึก หยุดกิจกรรมไล่ล่ารัฐบาล 1 วัน (ไทยรัฐ, 21/5/57)
- (14) ‘สุรชัย’ โผไม่พลิกชีวะ. วุฒิ มือบอนหวัด **ไชโยดีใจ** (ข่าวสด, 10/5/57)

จากตัวอย่าง การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นความสุขทั้งความดีใจ และสนุกสนานของกลุ่มผู้ชุมนุม คือ “เฮ, เฮลั่น, ไฮโยดีใจ” เป็นการนำเสนอบทบาทผู้มีพฤติกรรมของผู้ชุมนุมที่ได้แสดงให้เห็นความรู้สึกยินดีอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นไปตามที่ผู้ชุมนุมต้องการสื่อความหมายในแง่ของการแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ผู้ชุมนุมเรียกร้องหรือต้องการได้เกิดผลในทางที่ทำให้ผู้ชุมนุมรู้สึกพึงพอใจ เป็นการสร้างความชอบธรรมในแง่ของการแสดงนัยให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเรียกร้องในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมเนื่องจากข้อเรียกร้องหรือความต้องการของฝ่ายผู้ชุมนุมได้รับการตอบสนองหรือเป็นไปในทางที่ฝ่ายผู้ชุมนุมปรารถนาในท้ายที่สุด

4.4) มีพฤติกรรมที่แสดงความเสียใจ

กระบวนการเกี่ยวกับสภาพที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมได้นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมด้วยการใช้คำแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สื่อให้เห็นความรู้สึกเศร้าเสียใจของฝ่ายผู้ชุมนุมอันเนื่องมาจากการเสียชีวิตของผู้ชุมนุมด้วยกัน เช่น “หลังน้ำตา, ร่ำไห้, น้ำตา ร่วง, รินน้ำตาไว้อาลัย” ปรากฏในไทยโพสต์ ผู้จัดการ ข่าวสด มติชน และไทยรัฐดังนี้

- (10) ปาระเบิดลูกเกลี้ยงใส่ขบวนกลุ่ม กปปส. ขณะเดินผ่านถนนบรรทัดทอง... "กำนัน"หลังน้ำตา ชัดไม่ใช่พวกนปช. ที่ฆ่าพวกกันเอง (ไทยโพสต์, 18/1/57)
- (11) "สุเทพ" ร่ำไห้น้ำ กปปส.ไว้อาลัยเหยื่อบีม (ผู้จัดการ, 25/2/57)
- (12) ป่าบีมขบวนเทือกเจ็บ38!... 'สุเทพ'หลังน้ำตาชัดฝีมือรัฐบาล (ข่าวสด, 18/1/57)
- (13) 'สุเทพ'น้ำตาร่วง มวลชนโดนระเบิดเจ็บ 38 ราย (มติชน, 18/1/57)
- (14) เทือกรินน้ำตาไว้อาลัย ผู้เสียชีวิตจากการปะทะ (ไทยรัฐ, 28/12/56)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการใช้คำแสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นถึงความเสียใจด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยา “หลังน้ำตา, ร่ำไห้, น้ำตา ร่วง, รินน้ำตาไว้อาลัย” โดยการนำเสนอบทบาทการเป็นผู้มีพฤติกรรมของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ที่ได้แสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นถึงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของผู้ชุมนุม การแสดงพฤติกรรมที่สื่อให้เห็นพฤติกรรมภายในจิตใจของผู้ชุมนุมเช่นนี้ออกจากจะสื่อให้เห็นถึงความเป็นมนุษย์ปุถุชนที่รู้สึกเสียใจของผู้ชุมนุมแล้ว ยังนำเสนอภาพให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่สูญเสียอีกด้วย

4.5) มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมอย่างสันติ

จากการศึกษาข้อมูลพบการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นนี้เป็นการชุมนุมที่เป็นไปอย่างสันติ ทั้งการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่าการชุมนุมในครั้งนี้เป็นไปโดยสงบไม่ใช้กำลังหรือความรุนแรง การใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมาย

ให้เห็นว่าเป็นการประชุมที่เข้าไปเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาระบบการเมืองการปกครองของประเทศให้ดียิ่งขึ้น การใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการชุมนุมเพื่อวัตถุประสงค์ในการเรียกร้องพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์และอำนาจอธิปไตยของประชาชนกลับคืนมาจากรัฐบาล รวมทั้งการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายให้เห็นว่าเป็นการประชุมที่สำคัญของประเทศ การนำเสนอผู้ชุมนุมในกระบวนการลักษณะดังกล่าวปรากฏในไทยโพสต์ ผู้จัดการ และไทยรัฐ โดยพบมากที่สุด ใน ไทยโพสต์ เช่น การใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่าการชุมนุมในครั้งนี้เป็นไปโดยสงบไม่ใช้กำลังหรือความรุนแรงคือ “เดินอารยะ, เดินอารยะขัดขืน, รวมพลังอารยะขัดขืน, เคลื่อนขบวนฝ่าถนนประวัติศาสตร์” ดังตัวอย่าง

- (13) “เทพเทือก” คิกจัดทัพเดินอารยะ 13 เส้นทาง เข้า 25 พ.ย. ปลุกข้าราชการบอยคอตรัฐบาล (ไทยโพสต์, 25/11/56)
- (14) NO VOTE ปฏิรูปก่อนเลือกตั้งมหาประชาชน รวมพลังอารยะขัดขืน ไม่เข้าคูหา (ไทยโพสต์, 2/2/57)
- (15) ม็อบ กบปส.บุกเข้าไปกดดันถึงทำเนียบรัฐบาล และ บข.น. ได้เป็นผลสำเร็จ หลังมีการประสานงานให้ตำรวจยอมเปิดทางให้เพื่อหลีกเลี่ยงความสูญเสีย ทั้งผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ดีใจโอบกอดทักทายกันด้วยมิตรไมตรี แต่ อยู่ที่ทำเนียบฯเพียงชั่วโมงเดียวพอแสดงออกเชิงสัญลักษณ์เสร็จก็ทยอยกลับ (ไทยรัฐ, 4/12/56)
- (16) “สุเทพ” นำม็อบสามแสนเคลื่อนขบวนฝ่าถนนประวัติศาสตร์ ปลุกพลังประชาชนร่วมต้าน พ.ร.บ.นิรโทษคดีขอยุติความขัดแย้ง (ไทยรัฐ, 5/11/56)

ในตัวอย่างที่ (1) และ (2) การใช้กลุ่มคำกริยา “คิกจัดทัพเดินอารยะ 13 เส้นทาง” และ “รวมพลังอารยะขัดขืน” ที่ปรากฏในไทยโพสต์ และตัวอย่างที่ (3) “อยู่ที่ทำเนียบฯเพียงชั่วโมงเดียวพอแสดงออกเชิงสัญลักษณ์เสร็จก็ทยอยกลับ” ที่ปรากฏในไทยรัฐ ได้นำเสนอบทบาทของนายสุเทพและกลุ่มผู้ชุมนุมเป็นผู้ออกมาชุมนุมต่อต้านฝ่ายรัฐบาลด้วยสันติวิธีไม่มีการใช้ความรุนแรงหรือมีพฤติกรรมที่กระทำการรุนแรงใด ๆ ส่วนการใช้กลุ่มคำกริยา “นำม็อบสามแสนเคลื่อนขบวนฝ่าถนนประวัติศาสตร์” ของไทยรัฐในตัวอย่างที่ (4) สื่อความหมายให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นนี้เป็น การชุมนุมครั้งสำคัญในหน้าประวัติศาสตร์ของประเทศ การใช้กริยาแสดงกระบวนการเหล่านี้ล้วน นำเสนอภาพด้านบวกที่สร้างความชอบธรรมในออกมาชุมนุม

4.6) มีพฤติกรรมที่แสดงการเสียสละชีวิต

การใช้กระบวนการแสดงพฤติกรรมในลักษณะนี้เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการเสียสละชีวิต ด้วยการนำเสนอบทบาทการเป็นผู้มีพฤติกรรมของผู้ชุมนุม ร่วมกับการใช้กริยา “พลีชีพ” ที่สื่อความหมายของการเสียสละชีวิตของตนเองเพื่อผู้อื่น การนำเสนอ บทบาทผู้ชุมนุมเช่นนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์เท่านั้น ดังตัวอย่าง

(3) การ์ด กปปส. พลีชีพ อีก 1 ราย ถูกลอบยิงในสวนลุมฯ (ไทยโพสต์, 16/4/57)

หากพิจารณาตัวอย่างจะเห็นว่าผู้ร่วมเหตุการณ์ที่ถูกนำเสนอให้มีบทบาทเป็นผู้มีพฤติกรรม คือ “การ์ด กปปส.” ผู้เสียชีวิตจากการถูกลอบยิงจากบุคคลไม่ทราบฝ่าย การใช้กริยาแสดงการเสียชีวิตจากในเหตุการณ์ชุมนุมด้วยคำว่า “พลีชีพ” ที่ให้ความหมายของการเสียชีวิตในลักษณะของการเสียสละชีวิตของตนเองได้นำเสนอให้เห็นว่าการเสียชีวิตของผู้ชุมนุมที่เกิดขึ้นนี้เป็น การเสียสละชีวิตของตนเพื่อผู้อื่น การใช้คำดังกล่าวเพื่อนำเสนอพฤติกรรมของผู้ชุมนุมที่ปรากฏในไทยโพสต์ได้สื่อความหมายในลักษณะของการยกย่องผู้ที่เสียชีวิตเนื่องจากคำนึงถึงการใช้การสละชีวิตของตนเองเพื่อผู้อื่นด้วยความกล้าหาญ

5) กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ

กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ (Relational processes) เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นสภาพที่เป็นอยู่หรือสิ่งที่มีอยู่และให้ความหมายเกี่ยวกับสภาพของสิ่งหนึ่งที่มีสัมพันธ์กับอีกสิ่งหนึ่ง แบ่งเป็น (1) กระบวนการระบุสิ่งที่เป็น (identifying) ผู้ร่วมเหตุการณ์ ได้แก่ สิ่งที่ถูกระบุหรือถูกนิยาม (Token หรือ Identified) และสิ่งที่ระบุหรือถูกนิยาม (Value หรือ Identifier) และ (2) กระบวนการบรรยายคุณสมบัติ (attributive) ผู้ร่วมเหตุการณ์ ได้แก่ ผู้มีคุณสมบัติ (Carrier) และคุณสมบัติ (Attribute) (ฉันทพร พานโพธิ์ทอง, 2556:76) กระบวนการระบุสิ่งที่เป็น (identifying) แสดงด้วยกริยาที่ระบุความสัมพันธ์หรือให้นิยาม เช่น “เป็น คือ กลายเป็น หมายถึง แสดงให้เห็น” ในขณะที่กระบวนการบรรยายคุณสมบัติ (attributive) แสดงด้วยกริยาที่บรรยายคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น “เป็น คือ มี มีน้ำหนัก มีจำนวน มีราคา” ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยการใช้กระบวนการบรรยายคุณสมบัติ (attributive) นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีคุณสมบัติ ในลักษณะดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้มีคุณสมบัติ = ผู้ชุมนุม	5.1) เป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมาก	ปรับเป็นดอกเห็ด, เป็นล้าน, เป็นประวัติศาสตร์, ยาวเหยียดเป็นกิโล
	5.2) เป็นผู้ถูกกระทำ	นับเป็นศพที่ 3 สั่งเว่ยรัฐบาลระบอบทักษิณ, ตกเป็นเป้าของมือมืด

ตารางที่ 93 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อด้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

975338140

5.1) เป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมาก

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้มีคุณสมบัติในกระบวนการเกี่ยวกับสภาพที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการแสดงให้เห็นคุณสมบัติของผู้ชุมนุมว่าเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ และไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (4) มือบด้านนิรโทษโงง-โล่รัฐบาล พรีปเป็นดอกเห็ด (ไทยโพสต์, 8/11/56)
- (5) "ก้านัน" เติมนิยมประชาชนทั้งทวน ปลุกคนใหญ่คนโตฟังเสียงประชาชนที่มาเป็นล้าน ร่วมขจัดซากเดนระบอบทักษิณ (ไทยโพสต์, 9/5/57)
- (6) มือบ กบปส.เคลื่อนใหญ่มาทันทะเลักขบวนยาวเหยียดเป็นกิโล (ไทยรัฐ, 30/3/57)
- (7) "สุเทพ" ขอบคุณมวลชนที่ออกมามากเป็นประวัติการณ์ (ผู้จัดการฯ, 23/12/56)

ในตัวอย่างที่ (1) และ (2) การใช้ “พรีปเป็นดอกเห็ด” และ “มาเป็นล้าน” ในไทยโพสต์ รวมทั้งตัวอย่างที่ (3) ของไทยรัฐ คือ “ขบวนยาวเหยียดเป็นกิโลฯ” ได้นำเสนอจำนวนผู้ชุมนุมในลักษณะของการแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมาก เช่นเดียวกับการนำเสนอคุณสมบัติผู้ชุมนุมในตัวอย่างที่ (4) ของผู้จัดการฯ คือ “ออกมามากเป็นประวัติการณ์” ได้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีจำนวนมากอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน การนำเสนอบทบาทผู้มีคุณสมบัติของผู้ชุมนุมให้เห็นว่าเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากเช่นนี้เป็นไปเพื่อสร้างความชอบธรรมในการชี้ให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มคนจำนวนมากในสังคมมิได้เป็นเพียงคนกลุ่มน้อยในประเทศที่ออกมาต่อต้านรัฐบาล จึงมีความชอบธรรมที่จะออกมาเรียกร้องและทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประท้วงหรือต่อต้านอำนาจรัฐ

5.2) เป็นผู้ถูกระทำ

การใช้กระบวนการแสดงสภาพในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกระทำด้วยการเป็นฝ่ายที่ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือตกเป็นเหยื่อที่ถูกกระทำ จากข้อมูลที่ศึกษาพบการนำเสนอให้ผู้ชุมนุมมีคุณสมบัติหรือในเชิงนำเสนอที่น่าเห็นใจปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (3) มวลมหาประชาชนสุดเศร้า หลัง "ประคอง ชูจันทร์" มวลชนของ กบปส. เสียชีวิต นับเป็นศพที่ 3 สังกะยารัฐบาลระบอบทักษิณ (ไทยโพสต์, 19/1/57)
- (4) ระทึก! กลุ่มผู้ชุมนุม กบปส. เวทีอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ตกเป็นเป้าของมือมืด (เดลินิวส์, 16/5/57)

เมื่อพิจารณาตัวอย่างที่ (1) จะเห็นว่าผู้ชุมนุมที่ถูกนำเสนอให้มีบทบาทเป็นผู้มีคุณสมบัติ คือ นายประคอง ชูจันทร์ ผู้ชุมนุม กบปส. ที่เสียชีวิตจากในเหตุการณ์ชุมนุม ขณะเดินขบวนผ่านบริเวณถนนบรรทัดทอง การใช้กลุ่มคำกริยาแสดงสภาพด้วยการบรรยายคุณสมบัติว่า “นับเป็นศพที่ 3 สังกะยารัฐบาลระบอบทักษิณ” นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกระทำจนถึงแก่ชีวิตซึ่งการเสียชีวิตในครั้งนี้

ถือเป็นผู้เสียชีวิตรายที่ 3 ที่มีความเกี่ยวข้องกับระบอบทักษิณซึ่งฝ่ายผู้ชุมนุมเห็นว่า เป็นระบอบที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ส่วนในตัวอย่างที่ (2) ของเดลินิวส์ การใช้กระบวนการแสดงสภาพ คือ “ตกเป็นเป้าของมือมืด” ได้นำเสนอบทบาทของกลุ่มผู้ชุมนุม กปปส. เป็นผู้อยู่ในสภาพของเหยื่อที่ถูกกระทำจากบุคคลไม่ทราบฝ่าย การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างของหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับได้สื่อความหมายให้แก่ผู้ชุมนุมในเชิงของการเป็นผู้ที่นำเสนอหรือนำเสนอเห็นใจจากการเป็นฝ่ายถูกกระทำ ในขณะที่เดียวกันก็ได้สร้างความชอบธรรมในการออกมาต่อต้านรัฐบาลที่มีส่วนในการเสียชีวิตของผู้ชุมนุม และสร้างความชอบธรรมในการออกมาป้องกันตนเองจากการทำร้ายของกลุ่มคนไม่ทราบฝ่ายด้วย

6) กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่

กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ (Existential processes) เป็นกระบวนการที่แสดงการมีอยู่หรือเกิดขึ้นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือชี้ให้เห็นว่ามีบางสิ่งเกิดขึ้นหรือมีอยู่ ผู้ร่วมเหตุการณ์ในกระบวนการนี้มีเพียงบทบาทเดียว เรียกว่า สิ่งที่ปรากฏ (Existent) จากการศึกษาข้อมูลที่ปรากฏในข่าวการชุมนุมทางการเมืองของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับพบใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำที่แสดงการทำร้ายผู้ชุมนุมและแสดงการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของผู้ชุมนุม การนำเสนอให้เห็นว่า “มีการชุมนุมอย่างสันติ” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงการดำเนินการด้วยสันติวิธีของฝ่ายผู้ชุมนุม และการนำเสนอให้เห็นว่า “มีผู้สนับสนุนผู้ชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงการสนับสนุนจากประชาชน ดังตารางต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
สิ่งที่ปรากฏ =มีการทำร้าย ฝ่ายผู้ชุมนุม	6.1) มีการทำร้ายผู้ชุมนุม	เกิดเหตุรุนแรงยิงการ์ด..., เกิดเหตุ..บุกพัง..., มีมือที่ 3 ป่วน, มีทั้งยิงปืนประเบ็ดป่วน, พบลอกกระสุนเกลื่อน, พบระเบิดสังหารแบบลูกเกลี้ยง
	6.2) มีการบาดเจ็บ/เสียชีวิต ของผู้ชุมนุม	มีผู้เสียชีวิต...บาดเจ็บ..., มีการ์ดสังเว..., มีการ์ดตายสังเว...เจ็บ..., พบกระสุนเข้าปอด
สิ่งที่ปรากฏ =มีการชุมนุม อย่างสันติ	6.3) มีการดำเนินการชุมนุม ด้วยสันติวิธี	มีการประสานงาน...เพื่อหลีกเลี่ยงความสูญเสีย
สิ่งที่ปรากฏ =มีผู้สนับสนุน ผู้ชุมนุม	6.4) มีการสนับสนุนจาก ประชาชน	มีประชาชนแท้ให้กำลังใจ บริจาคเงินเป่านกหวีดโบกธง

ตารางที่ 94 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

6.1) มีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งปรากฏให้เห็นว่ามีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายผู้ชุมนุมเกิดขึ้น เช่น “เกิดเหตุรุนแรงยิ่งกว่า.. เกิดเหตุ..บุกพัง... มีมือที่ 3 ป่วน, มีทั้งยิงปืนปะเบิดป่วน, พบปลอกกระสุนเกลื่อน, พบระเบิดสังหารแบบลูกเกลี้ยง” พบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (8) ดาราร่วมมือบนทวิตล์ไม่กลัวถูกเสื้อแดงต่อต้าน-แบนงาน แต่อย่าถึงขั้นคุกคามทำร้ายร่างกาย ไม่ใช่วิถีประชาธิปไตย หลังเกิดเหตุเสื้อแดงเชียงใหม่บุกพังคอนเสิร์ต "ออฟ ปองศักดิ์" จนต้องยกเลิก (ไทยโพสต์, 26/2/57)
- (9) เกิดเหตุยิง เอ็ม 79 และเอ็ม 16 ถล่มผู้ชุมนุม กปปส. ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยกลางดึก ตาย 3 เจ็บอื้อ (ผู้จัดการฯ, 16/5/57)
- (10) มือบราซคาเนินจุกไวไต้กลั่น 4 วันนี้มีมือที่ 3 ป่วนเพิ่มการ์ดอีกพันคน (ไทยรัฐ, 8/11/56)
- (11) เหตุรุนแรงช่วงกลางดึกมีทั้งยิงปืนปะเบิดป่วนหลายเวที (เดลินิวส์, 17/1/57)
- (12) ส่อรุนแรงยิงป่วนที่ชุมนุม กปปส. พบปลอกกระสุนเกลื่อน (ผู้จัดการฯ, 7/1/57)
- (13) พบระเบิดสังหารแบบลูกเกลี้ยงM26A1 ห่างจากโถงลงชื้อถอดถอน 310 ส.ส.แค่10 เมตร ที่ราชบุรี (ผู้จัดการฯ, 20/11/56)

กระบวนการที่นำเสนอให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “เกิดเหตุเสื้อแดงเชียงใหม่บุกพังคอนเสิร์ต "ออฟ ปองศักดิ์"” และ “เกิดเหตุยิงเอ็ม 79 และเอ็ม 16 ถล่มผู้ชุมนุม กปปส.” แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุม ทั้งการเข้าไปทำลายเวทีการแสดงของนักร้องนักแสดงที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง และการยิงกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยอาวุธที่มีความรุนแรง ตัวอย่างที่ (3) และ (4) “มีมือที่ 3 ป่วน” และ “มีทั้งยิงปืนปะเบิดป่วนหลายเวที” แสดงให้เห็นว่ามีการก่อวินและทำร้ายผู้ชุมนุมจากบุคคลไม่ทราบฝ่าย ตัวอย่างที่ (5) และ (6) “พบปลอกกระสุนเกลื่อน” และ พบระเบิดสังหารแบบลูกเกลี้ยงM26A1” แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายผู้ชุมนุมด้วยอาวุธที่ร้ายแรงทั้งอาวุธปืนและวัตถุระเบิด การใช้กระบวนการที่นำเสนอให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามีการทำร้ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมที่ต้องตกเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำทั้งฝ่ายตรงข้ามคือกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงและจากกลุ่มบุคคลที่ไม่ทราบว่าเป็นฝ่ายใด

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นจะสังเกตว่ามีการขยายความให้เห็นว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงร่วมด้วย การใช้ชนิดกระบวนการที่แสดงการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อสื่อให้เห็นว่าการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมเกิดขึ้นเช่นนี้ทำให้เราไม่เห็น “ผู้กระทำ” ซึ่งผู้ผลิตตัวบทข่าวก็อาจจะไม่สามารถระบุผู้กระทำได้จึงมีได้นำเสนอด้วยกระบวนการที่แสดงการกระทำ (Material process) แต่นำเสนอด้วยกระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ (Existential process) และได้ขยายความให้เห็นผลกระทบที่รุนแรงที่ฝ่ายผู้ชุมนุมได้รับซึ่งเป็นการสร้างความน่าเห็นใจให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุม

6.2) มีการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของผู้ชุมนุม

การนำเสนอให้เห็นว่ามีการทำร้ายฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงว่ามีผู้ชุมนุมบาดเจ็บหรือเสียชีวิต เช่น “มีผู้เสียชีวิต...บาดเจ็บ..., มีการ์ดสังเว..., มีการ์ดตายสังเว...เจ็บ..., พบกระสุนเข้าปอด” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการและเดลินิวส์ ดังนี้

- (8) คนร้ายรั้วยิงการ์ด คพ.บาดเจ็บกลางดึกแยกสวนมิลกวัน ราชดำเนินนอก **พบกระสุนเข้าปอด** แพทย์รักษาจนปลอดภัย (ผู้จัดการฯ, 1/1/57)
- (9) ลอบยิงเอ็ม 79 ถล่มใส่อุโมงค์ 2 ลูกซ้อนเปิดฉากกราดยิงใส่กันอย่างดุเดือด ส่งผลให้ **มีผู้เสียชีวิต 3 ศพ บาดเจ็บอีก 22 ราย** ในจำนวนนี้มี **การ์ด กปปส.สังเว 1 ศพ** (เดลินิวส์, 16/5/57)
- (10) “มือบคพ.” โดนยิงถล่มคาสะพานชมัยฯกลางดึก **มีการ์ดตายสังเว 1 ศพ เจ็บ 3 ราย** เผย มีมือกลุ่มชายชุดดำมาป่วนสถานการณ์ให้ตั้งเครียด (เดลินิวส์, 29/12/56)

การใช้กลุ่มคำกริยา “พบกระสุนเข้าปอด” ในตัวอย่างที่ (1) นำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นคือมีผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บจากการถูกยิง ขณะที่การใช้กระบวนการแสดงการมีอยู่ คือ “มีผู้เสียชีวิต 3 ศพ บาดเจ็บอีก 22 ราย” ในตัวอย่างที่ (2) นำเสนอให้เห็นว่ามีผู้ที่เสียชีวิตและบาดเจ็บจากการลอบทำร้าย และระบุให้เห็นว่ามีผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายเสียชีวิตจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คือ “มีการ์ด กปปส.สังเว 1 ศพ” เช่นเดียวกับการใช้กริยาแสดงกระบวนการมีอยู่ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (3) คือ “มีการ์ดตายสังเว 1 ศพ เจ็บ 3 ราย” ก็ได้นำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่ปรากฏหรือเกิดขึ้นคือมีผู้ชุมนุมที่เป็นฝ่ายบาดเจ็บและเสียชีวิต กระบวนการที่เกิดขึ้นนี้ได้นำเสนอภาพของการเป็นผู้ถูกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมา

6.3) มีการดำเนินการชุมนุมด้วยสันติวิธี

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่ปรากฏคือมีการชุมนุมอย่างสันติ โดยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงการดำเนินการชุมนุมด้วยสันติวิธี ได้แก่ “มีการประสานงาน...เพื่อหลีกเลี่ยงความสูญเสีย” พบในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ดังนี้

- (3) มีอบ กบปส.บุกเข้าไปกดดันถึงทำเนียบรัฐบาล และ บชน. ได้เป็นผลสำเร็จ หลัง**มีการประสานงานให้ตำรวจยอมเปิดทางให้เพื่อหลีกเลี่ยงความสูญเสีย** ทั้งผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ดีใจโอบกอดทักทายกันด้วยมิตรไมตรี แต่อยู่ที่ทำเนียบฯเพียงชั่วโมงเดียวพอแสดงออกเชิงสัญลักษณ์เสร็จก็ทยอยกลับ (ไทยรัฐ, 4/12/56)

จะเห็นว่าการใช้กระบวนการที่แสดงการมีอยู่ คือ “มีการประสานงานให้ตำรวจยอมเปิดทางให้เพื่อหลีกเลี่ยงความสูญเสีย” ได้นำเสนอให้เห็นถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการชุมนุมด้วยวิธีการที่เป็นการหลีกเลี่ยงการปะทะกันระหว่างฝ่ายผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่รัฐ สื่อให้เห็นภาพในด้านการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็นผู้ใช้วิธีที่เป็นการหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

6.4) มีการสนับสนุนจากประชาชน

การนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมเพื่อสื่อให้เห็นถึงสิ่งที่ปรากฏคือการที่มีผู้สนับสนุนผู้ชุมนุม ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่ามีการสนับสนุนผู้ชุมนุมจากประชาชนทั่วไป จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการนี้เฉพาะในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กลุ่มคำกริยาที่ปรากฏได้แก่ “มีประชาชนแห่ให้กำลังใจ บริจาคเงินเป่านกหวีดโบกธง” ดังนี้

- (7) *เดินเรียกแขก "ซัดดาวนักรุงเทา" 13 ม.ค. สุดคึกคัก "ก้านันสุเทพ" นำมวลมหาประชาชนเดินพื้ที่กรุงเทพฯ ชั้นใน 6 ชม. ระยะทาง 8 กม. **มีประชาชนแห่ให้กำลังใจ บริจาคเงินเป่านกหวีดโบกธงกันคึกคัก** (เดลินิวส์, 6/1/57)*

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่ากลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการ “มีประชาชนแห่ให้กำลังใจ บริจาคเงินเป่านกหวีดโบกธงกันคึกคัก” ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีประชาชนสนับสนุนผู้ชุมนุมด้วยการออกมาให้กำลังใจ บริจาคเงิน เป่านกหวีดและโบกธงให้แก่ผู้ชุมนุม การใช้กระบวนการดังกล่าวได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในการออกมาทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นนี้ได้รับการต้อนรับจากประชาชนทั่วไป

5.2.1.2 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2556-2557 จากพาดหัวข่าวและบรรณานำของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

975338140

1) กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่แสดงการรวบรวมผู้ชุมนุมและการนัดชุมนุม และแสดงการทำกิจกรรมการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้กระทำ = ผู้ชุมนุม	1.1) แสดงการรวบรวมและการนัดชุมนุม	ชวน, เชิญ, เชิญชวน, เชิญแขก, ระดม, ระดมคน, ระดมพล, รวมพล, นัด, นัดชุมนุม, นัดเดินขบวน, นัดรวมพล, นัดรวมตัวประท้วง
	1.2) แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล	ต่อต้าน, ประท้วง, เปิด, เปิดเวที, นำ, นำเดิน, นำขบวน, นำทัพ, พา, พามวลชน, ขน, ขนมวลชน, จัดทัพ, ยกพล, ยกขบวน, เคลื่อนขบวน, เคลื่อนทัพ, เคลื่อนพล, ไป, เดินเรียกแขก, เลื่อน, ถอน, คืบพื้นที่, ยุบเวที, ยุติขั้วดาว, เลิก, เลิกเวที

ตารางที่ 95 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

1.1) แสดงการรวบรวมผู้ชุมนุมและการนัดชุมนุม

การใช้กระบวนการในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงการรวบรวมผู้ชุมนุมหรือการเชิญชวนมาร่วมชุมนุม เช่น “ชวน, เชิญ, เชิญชวน, เชิญแขก, ระดม, ระดมคน, ระดมพล, รวมพล” และการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงการนัดชุมนุมประท้วง เช่น “นัด, นัดชุมนุม, นัดเดินขบวน, นัดรวมพล, นัดรวมตัวประท้วง” การใช้กระบวนการลักษณะนี้ปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (10) สุเทพ ระดมพลชุมนุมยาว (เดลินิวส์, 4/12/56)
- (11) มีوبرาชาดำเนิน ระดมอีก ดีเดย์ศุกร์ (มติชน, 14/11/56)
- (12) เชิญชวนชาวกรุงเทพฯ ร่วมขับไล่ “ปู” ลาวออกจากนายทหารรักษาการ (ไทยรัฐ, 21/12/56)
- (13) 'เทือก' นัดเคลื่อน10ไมล์ สลิบเป่านกหวีด'อูรพงษ์-สวนลุม'ขับ (ไทยโพสต์, 3/11/56)
- (14) เทือก นัดเคลื่อนมีอบสามเสาววันนี้ (ข่าวสด, 4/11/56)
- (15) 'สุเทพ' นัดดีเดย์22ธ.ค. 'ไล่'ปู'ครั้งใหญ่' (ผู้จัดการฯ, 18/12/56)

การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “ระดมพลชุมนุมยาว” และ “ระดมอีก ดีเคย์ศุกร์” ได้นำเสนอบทบาทผู้กระทำของผู้ชุมนุมในการรวบรวมประชาชนออกมาชุมนุม ขณะที่กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (3) “เชิญชวนชาวกรุงเทพฯ ร่วมขับไล่ “ปู”” แสดงการเชิญชวนประชาชนมาร่วมชุมนุมเพื่อขับไล่ นายกรัฐมนตรี ชินวัตร ส่วนกลุ่มคำกริยา “นัดเคลื่อน10โมง” “นัดเคลื่อนมีอบสามเสวันนี้” และ “นัดดีเคย์22ธ.ค. ไ้"ปู"ครั้งใหญ่” ที่ปรากฏตัวอย่างที่ (4) - (6) แสดงการนัดผู้ชุมนุมออกมาชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาลและขับไล่ นายกรัฐมนตรี การใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมเหล่านี้ล้วนนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล

1.2) แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงการกระทำที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล เช่น “ต่อต้าน, ประท้วง, เปิด, เปิดเวที, นำ, นำเดิน, นำขบวน, นำทัพ, พา, พามวลชน, ขน, ขนมวลชน, จัดทัพ, ยกพล, ยกขบวน, เคลื่อนขบวน, เคลื่อนทัพ, เคลื่อนพล, ไป, เดินเรียกแขก, เลื่อน, ถอน, คืบพื้นที่, ยุบเวที, ยุติขั้ตดาวน, เลิก, เลิกเวที” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กริยานำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมในลักษณะนี้เป็นจำนวนมากในทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (13) สุเทพนำผู้ชุมนุมพร้อมองค์กรร่วมต้าน รบ.เดินทางไ้ลานพระบรมรูปทรงม้า (มติชน, 30/3/57)
 (14) เทือกนำเดินขบวนไล่ปู (เดลินิวส์, 20/12/56)
 (15) กปปส.ตระเวนเรียกแขกชวนพนักงาน กทท.ร่วมชุมนุมครั้งสุดท้ายขับไล่รัฐบาล (ไทยรัฐ, 7/5/57)

การใช้กริยาแสดงกระบวนการกระทำที่ปรากฏในตัวอย่างนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมในการเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมประท้วงต่อต้านนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐบาล ดังจะเห็นได้จากการใช้กลุ่มคำกริยา “นำผู้ชุมนุมพร้อมองค์กรร่วมต้าน รบ.เดินทางไ้ลานพระบรมรูปทรงม้า” และ “นำเดินขบวนไล่ปู” ในตัวอย่างที่ (1) และ (2) ที่นำเสนอการกระทำของนายสุเทพที่เป็นผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมออกเดินขบวนเพื่อต่อต้านรัฐบาล ส่วนการใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (3) คือ “ตระเวนเรียกแขกชวนพนักงาน กทท.ร่วมชุมนุมครั้งสุดท้ายขับไล่รัฐบาล” นำเสนอให้เห็นการออกมาเดินขบวนเพื่อเชิญชวนเข้าร่วมชุมนุมขับไล่รัฐบาล

- (16) กลุ่มผู้ชุมนุมหลายจังหวัดบุกเข้าศาลากลางแสดงพลังมวลชน ต่อต้านรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ให้พ่อเมืองร่วมเป่านกหวีด (มติชน, 29/11/56)
 (17) “สุเทพ” เป่านกหวีด นำมวลชน กปปส. บุก ธ.ก.ส. ชวนแห่ร่วมชุมนุมใหญ่ (เดลินิวส์, 22/4/57)
 (18) “สุเทพ” บุกบัวแก้ว-ธปท. เชิญชวน ขรก.เลิกรับใช้ “ยิ่งลักษณ์” (ผู้จัดการราย, 4/4/57)

กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (4)-(6) คือ “บุกเข้าศาลากลาง...ต่อต้านรัฐบาลยิ่งลักษณ์” “นำมวชน กปปส. บุก ธ.ก.ส.” และ “บุกบัวแก้ว-รพท. เชิญชวน ขรก.เลิกรับใช้ "ยิ่งลักษณ์"” นำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายถึงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลทั้งการเข้าไปสถานที่ต่าง ๆ เพื่อแสดงการต่อต้านรัฐบาล

(19) *ถอนมวชน กปปส. จากสนามกีฬาไทย-ญี่ปุ่น* หลังปิดล้อม 2 วัน (ไทยรัฐ, 25/12/56)

(20) *ยุติขั้วดาวนักทม.* ปักหลักสวนลุมฯ (ไทยโพสต์, 1/3/57)

(21) *มือบเทือกคืนพื้นที่ตึกสันติไมตรี* แต่ยังคงชุมนุมต่อเนื่องตึกชินวัตร 3 (ข่าวสด, 21/5/57)

กลุ่มคำกริยา “ถอนมวชน กปปส. จากสนามกีฬาไทย-ญี่ปุ่น” “ยุติขั้วดาวนักทม.” และ “คืนพื้นที่ตึกสันติไมตรี” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (7)-(8) นำเสนอการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลทั้งการถอนผู้ชุมนุมจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งและการย้ายพื้นที่การชุมนุม

การใช้กลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการกระทำในลักษณะเช่นนี้ได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็นกลุ่มคนที่ออกมาทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล

2) กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร

การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ที่แสดงการพูดให้ข้อมูลหรือการพูดชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม และการพูดยืนยันข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้พูด = ผู้ชุมนุม	2.1) แสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงเกี่ยวกับการชุมนุม	ชี้, ระบุ, แจง, เผย, เปิดเผย, แยม
	2.2) แสดงการพูดยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม	ย้ำ, ยัน, ยืนยัน

ตารางที่ 96 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลาง
ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

2.1) แสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม

การใช้กระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่แสดงการพูดในลักษณะของการให้ข้อมูลหรือแสดงการพูดชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม เช่น “ชี้, ระบุ, แจง, เผย, เปิดเผย, แยม” การใช้กระบวนการแสดงการพูดที่นำเสนอภาพที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมเช่นนี้พบเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

(13) "สุเทพ" เผยตั้งเวที 7 จุดหลักไต่ยังลักษณ์ ไม่ออกไม่เลิก (ผู้จัดการฯ, 10/1/57)

(14) "กำนัน" เผยระดมพลครั้งใหญ่ไล่ "ปู" (ไทยโพสต์, 6/2/57)

(15) กบปส. แยมแผนบุกบ้าน "ปู" ไล่พันเก้าอี้อบสอง (ไทยรัฐ, 26/12/56)

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “เผยตั้งเวที 7 จุดหลักไต่ยังลักษณ์ ไม่ออกไม่เลิก” “เผยระดมพลครั้งใหญ่ไล่ "ปู"” และ “ประกาศยกระดับการชุมนุมไต่ยังลักษณ์พันตำแหน่ง” ได้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของนายสุเทพในการพูดให้รายละเอียดเกี่ยวกับการชุมนุมว่าเป็นการชุมนุมเพื่อขับไล่นายกฯ ยิ่งลักษณ์ออกจากตำแหน่ง เช่นเดียวกับ “แยมแผนบุกบ้าน "ปู" ไล่พันเก้าอี้อบสอง” ในตัวอย่างที่ (3) ที่นำเสนอกลุ่มผู้ชุมนุมให้มีบทบาทเป็นผู้พูดที่แสดงการเปิดเผยข้อมูลให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเตรียมการที่จะขับไล่นายกฯ ยิ่งลักษณ์ออกจากตำแหน่ง การใช้กริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารในลักษณะเช่นนี้นำเสนอภาพในด้านที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมว่าเป็นกลุ่มคนที่ออกมารวมตัวชุมนุมเพื่อวัตถุประสงค์ในการต่อต้านและขับไล่รัฐบาล

2.2) แสดงการพูดยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายแสดงการพูดยืนยันข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม เช่น “ย้ำ, ยืนยัน, ยืนยัน” การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารด้วยการใช้กริยาแสดงการพูดยืนยันหรือเน้นย้ำในสิ่งที่ผู้ชุมนุมต้องการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุมที่ได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมเช่นนี้พบในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

(12) สุเทพย้ำเดินปิดกรุงเทพฯ (มติชน, 8/12/56)

(13) "กบปส." เปิดเวทีเสวนา ปฏิรูปประเทศนัดแรก "สุเทพ" ย้ำ 5 เรื่องหลัก ตั้งเป้า 18 เดือนเสร็จ...ยืนยันเดินหน้าต่อปิดสถานที่ราชการ ดีเดย์ 14-16 ก.พ. (เดลินิวส์, 9/2/57)

(14) สุเทพยืนยัน 24 พ.ย.นี้ชุมนุมใหญ่ (ผู้จัดการฯ, 21/12/56)

(15) กบปส. ย้ำ 23-26 พ.ค.นี้เคลื่อนไหวใหญ่ครั้งสุดท้ายจริงๆ (ข่าวสด, 19/5/57)

(16) "กำนัน" ยืนยันจะไต่ยังลักษณ์จนกว่าจะออก ขึ้นปีใหม่ก็ไต่ต่อ (ไทยโพสต์, 19/12/56)

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยา “ย้ำเดินปิดกรุงเทพฯ” และ “ยืนยันเดินหน้าต่อปิดสถานที่ราชการ” ในตัวอย่างที่ (1) และ (2) แสดงการพูดยืนยันและเน้นย้ำของนายสุเทพที่แสดงให้เห็นว่าจะดำเนินการชุมนุมต่อไปและระบุให้เห็นว่าจะดำเนินการชุมนุมต่อไปในลักษณะใด ในขณะที่กลุ่มคำกริยาแสดงการพูด “ยืนยัน 24 พ.ย.นี้ชุมนุมใหญ่” และ “ย้ำ 23-26 พ.ค.นี้เคลื่อนไหวใหญ่ครั้งสุดท้ายจริงๆ” ในตัวอย่างที่ (3) และ (4) ได้นำเสนอการพูดของนายสุเทพและกลุ่มผู้ชุมนุมในการนัดวันเพื่อให้ผู้ชุมนุมออกมาชุมนุมครั้งใหญ่ ส่วนกลุ่มคำกริยาแสดงการพูดในตัวอย่างที่ (5) คือ “ยืนยันจะไต่ยัง

975338140

ลักษณะจนกว่าจะออก” ได้นำเสนอการพูดของกลุ่มผู้ชุมนุมและนายสุเทพที่เป็นการยืนยันให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมจะดำเนินการชุมนุมเพื่อขับไล่รัฐบาลและนายกฯ ยิ่งลักษณะต่อไป การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเหล่านี้แสดงการพูดเน้นย้ำที่นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมประท้วงต่อต้านฝ่ายรัฐบาล

3) กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่ามีการใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ในลักษณะดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้ = ผู้ชุมนุม	3.1) แสดงความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการชุมนุม	เล็ง, วางแผน, มั่นใจ, มีมติ, ไม่หวั่น

ตารางที่ 97 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

3.1) แสดงความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการชุมนุม

การใช้กระบวนการในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการนำเสนอความคิดความรู้สึกที่สื่อให้เห็นถึงความคิดหรือความต้องการของผู้ชุมนุมที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้น เช่น “เล็ง, วางแผน, มั่นใจ, มีมติ, ไม่หวั่น” จากข้อมูลที่ศึกษาพบกริยาและกลุ่มคำกริยาลักษณะดังกล่าวในสื่อทุกฉบับดังตัวอย่าง

(14) ประชุมลับแกนนำ กปปส. วางแผนปิดกรุง 13 ม.ค. ยังไม่ชั่วคราว 20 จุด (เดลินิวส์, 5/1/57)

(15) “กำนัน” เล็งเป่านกหวีดระดมมวลชนหาประชาชนอีกครั้ง (ไทยโพสต์, 12/3/57)

(16) สุเทพเล็งนัดชุมนุมใหญ่อีกรอบ (เดลินิวส์, 4/2/57)

(17) กปปส. ปฏิบัติการดาวกระจายยึดสถานที่ราชการ เคลื่อนพลประชิด เล็ง ยึด บข.น.-ท่าเนียบฯ (ไทยรัฐ, 2/12/56)

(18) เทือกคึกคัก ขอบพบผบ.ทุกทัพ-ผบ.ตร. หวังแจจจุดยืน-แนวทางปฏิรูปประเทศ (ข่าวสด, 12/12/56)

การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1)-(5) ได้แก่ “วางแผนปิดกรุง 13 ม.ค.” “เล็งเป่านกหวีดระดมมวลชนหาประชาชน” “เล็งนัดชุมนุมใหญ่” “เล็ง ยึด บข.น.-ท่าเนียบฯ” และ “หวังแจจจุดยืน-แนวทางปฏิรูปประเทศ” นำเสนอกระบวนการเกี่ยวกับความคิดของผู้ชุมนุมในการวางแผนและคาดหวังเกี่ยวกับการดำเนินการชุมนุมประท้วง

- (19) 'สุเทพ' มันใจเม.ย.นี้จบ (มติชน, 14/4/57)
 (20) "เทือก" เดินหน้าล้มระบอบทักษิณ ยัน 24 พ.ย.นี้ชุมนุมใหญ่ มันใจสิ้นเดือนจบ (ผู้จัดการฯ, 21/11/56)
 (21) "สุเทพ" ไม่หวั่น นัดชุมนุมใหญ่ 14-16 ก.พ.นี้คู่ขนานกับกองทัพชาวนาไร้รัฐบาล (เดลินิวส์, 13/2/57)
 (22) กปปส.ยกระดับการเคลื่อนไหว ด้วยการปิดล้อมสนามกีฬาไทย-ญี่ปุ่น เพื่อขัดขวางไม่ให้พรรคการเมืองต่างๆ เข้าไปสมัครรับเลือกตั้ง ล่าสุดแกนนำ มีมติให้ถอนมวลชนออกจากพื้นที่ดังกล่าว (ไทยรัฐ, 2/12/56)

กลุ่มคำกริยา “มันใจเม.ย.นี้จบ” และ “มันใจสิ้นเดือนจบ” ในตัวอย่างที่ (6)-(7) นำเสนอให้เห็นถึงความคิดของนายสุเทพซึ่งเป็นผู้นำการชุมนุมในลักษณะของความมั่นใจว่าการชุมนุมจะสิ้นสุดในระยะเวลาที่ตั้งไว้ ส่วนการใช้กลุ่มคำกริยา “ไม่หวั่น” ในตัวอย่างที่ (8) นำเสนอให้เห็นว่านายสุเทพจะดำเนินการนัดชุมนุมต่อไปโดยไม่เกรงกลัวว่าจะถูกเจ้าหน้าที่ปราบปราม และในตัวอย่างที่ (9) “มีมติให้ถอนมวลชนออกจากพื้นที่ดังกล่าว” นำเสนอการแสดงความคิดเห็นของผู้นำการชุมนุมในการให้ผู้ชุมนุมถอยออกมาจากบริเวณที่เข้าไปปิดล้อม

จะเห็นได้ว่าการใช้กระบวนการแสดงความคิดเห็นความรู้สึกเหล่านี้เป็นการนำเสนอความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินการชุมนุมในลักษณะที่เป็นกลางที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาลมิได้มีการประเมินค่าความคิดความรู้สึกดังกล่าวไปในแง่บวกหรือลบ

4) กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม

ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยการนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ที่สื่อความหมายของการเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงการเดินขบวนชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล และมีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้มีพฤติกรรม = ผู้ชุมนุม	4.1) มีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล	เดิน, เดินหน้า, เดินขบวน, เดินสาย, ออกเดิน, ตระเวน, ทอย, ชุมนุม, ปักหลัก, เป่านกหวีด, หยุด, พัก, ถอย, ล่าถอย, เลื่อน, กลับ

ตารางที่ 98 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

4.1) มีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลต่าง ๆ ของผู้ชุมนุม เช่น “เดิน, เดินหน้า, เดินขบวน, เดินสาย, ออกเดิน, ตระเวน, ทอย, ชุมนุม, ปักหลัก, เป่านกหวีด, หยุด, พัก, ถอย, ล่าถอย, เลื่อน,

กลับ” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กริยานำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมในลักษณะนี้เป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (13) "กปปส."เดินขบวนออกบัตรเชิญเข้าร่วมตะเพิดยิงลักษณะ (ไทยโพสต์, 20/12/56)
 (14) กปปส.เคลื่อนขบวนพร้อมกันจาก 9 จุด ปลายทางที่ ทำเนียบฯ (ผู้จัดการฯ, 9/12/56)
 (15) มวลชนของกปปส.ทยอยเข้าจุดซัดดาวนกรุงเทฯแล้ว (ข่าวสด, 13/1/57)
 (16) มี**อบุรุษฯเคลื่อนพลประชิดทำเนียบฯ** ปักหลักสะพานม้ชวานฯ (ไทยรัฐ, 8/11/56)
 (17) สุเทพ**'ปักหลัก'**ศูนย์ราชการ (มติชน, 28/11/56)
 (18) "สุเทพ" เป่านกหวีด นำมวลชน กปปส. บุก ธ.ก.ส. (เดลินิวส์, 22/4/57)

การใช้กริยากระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้นได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมในการเป็นกลุ่มคนที่ออกมาทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล ดังจะเห็นได้จากการใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “เดินขบวนออกบัตรเชิญเข้าร่วมตะเพิดยิงลักษณะ” “เคลื่อนขบวนพร้อมกันจาก 9 จุด ปลายทางที่ ทำเนียบฯ” และ “ทยอยเข้าจุดซัดดาวนกรุงเทฯ” ที่นำเสนอให้เห็นการออกมาเดินขบวนของกลุ่มผู้ชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาล การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (4) และ (5) คือ “ปักหลักสะพานม้ชวานฯ” และ “ปักหลัก'ศูนย์ราชการ” นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงอยู่ในบริเวณใด ส่วนกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (6) คือ “เป่านกหวีด” แสดงการออกมาเดินขบวนเป่านกหวีดของนายสุเทพเพื่อนำผู้ชุมนุมออกมาชุมนุมประท้วง การใช้กลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการในลักษณะเช่นนี้ได้นำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5.2.1.3 การใช้ชนิดกระบวนการเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้ชนิดกระบวนการที่สื่อความหมายในการนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ปรากฏการใช้ชนิดกระบวนการในลักษณะต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ

หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นทั้งผู้กระทำและผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำร่วมกับการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายในลักษณะต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำด้วยการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมในลักษณะดังนี้

1.1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำ” ที่สื่อความหมายของการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ การกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย การกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ และการสร้างความเดือดร้อนด้วยการแย่งชิงทรัพย์สิน

1.2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยชน์กรรม ที่สื่อความหมายของการถูกดำเนินการตามกฎหมาย

การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ สามารถแสดงได้ดังตาราง

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
1.1) ผู้กระทำ = ผู้ชุมนุม	1.1.1) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง	กระทืบ, ล็อกจะกระทืบ, ตีบ, ลุยตีบ, ต่อย, อุ้ม, อุ้มทิ้ง, ทำร้าย, บีบคอ, ยา, ซ้อม, ซ้อมนวม, ชก, ชกหน้า, ล็อกตัว, ทำร้าย, มีเรื่อง, ทะเลาะวิวาท
	1.1.2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ	ปา, แทะ, ไล่ตี, ยิง, ยิงทีบ, ไล่ยิง, โยนบีม
	1.1.3) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย	รุมกระทืบ, รุมตีบ, รุมตีบซ้ำ, รุมซ้อม, รุมยา, รุมยำนวม, รุมแทะ, รุมสกรัม, ก่อเหตุรุมสกรัม, ประชาสัมพันธ์ปางตาย, รุมประชาสัมพันธ์อ่วม, รุมทำร้าย
	1.1.4) แสดงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของ/สถานที่	แหกด่าน, ทูบรถ, ทูบป้าย, พังประตู, พังป้าย, พังรั้ว, บุกพังรั้ว, รื้อป้าย, บุกรื้อป้าย, ทำลายป้าย, ถีบภาพ, กรีดยางรถ, ยิงรถ, รื้อยิงรถ, รื้อแท่งปูน-ลวดหนาม, รื้อเวที
	1.1.5) แสดงการสร้าง ความเดือดร้อนด้วยการแย่งชิงทรัพย์สิน	ปล้นทรัพย์สิน
1.2) ผู้เป็นเป้าหมาย = ผู้ชุมนุม (ประโยชน์กรรม)	1.2.1) แสดงการถูกดำเนินการตามกฎหมาย	โดนแจ้งความ, โดนแจ้งความข้อหาทกบฏ, โดนหมายจับ, เจอข้อหา, โดนคดี, ถูกศาลออกหมายจับ, โดนออกหมายจับ, โดนคดีก่อการร้าย, โดนหมายจับขวางคูหา, โดนความผิดบุกรุก, ถูกจับ, โดนรวบ, โดนรวบตัว,

ตารางที่ 99 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้นรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

มติชน เดลินิวส์ และไทยรัฐได้นำเสนอภาพการกระทำรุนแรงที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งสภาพหรือผลที่ผู้ตกเป็นเป้าหมายได้รับอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็น “จนสะบักสะบอม” “ได้รับบาดเจ็บ” “สาหัส” และ “น่วม” ที่นอกจากจะส่งผลให้เห็นภาพของการกระทำที่ชัดเจนขึ้นแล้วยังแสดงให้เห็นว่าผู้กระทำเป็นผู้ใช้ความรุนแรงเกินกว่าเหตุต่อเป้าหมายอีกด้วย โดยมีผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำที่สื่อให้เห็นว่าแม้คู่ขัดแย้งจะเป็นฝ่ายรัฐบาล แต่ผู้เป็นเป้าหมายที่ผู้ชุมนุมกระทำรุนแรงก็ได้มีเพียงเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้น หากแต่ยังมีผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องทั้งทหาร นักข่าว เด็กและประชาชนทั่วไป

นอกจากนี้การระบุว่าผู้ที่เป็นเป้าหมายของการกระทำเป็น “นักข่าวสาว” และ “เด็ก” ซึ่งเป็นผู้ที่ถือว่ามีเพศสภาพและสถานภาพของการเป็นผู้อ่อนแอกว่าที่ปรากฏในไทยรัฐนั้นก็ยิ่งเน้นย้ำภาพของการเป็นผู้กระทำความรุนแรงของผู้ชุมนุมให้เด่นชัดยิ่งขึ้น

1.1.2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ

กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้อาวุธ ได้แก่ การใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการใช้สิ่งของหรือสิ่งที่เป็นอาวุธทำร้ายผู้อื่น เช่น “ปา แทะ ไล่ตี ยิง ยิงทีบ ไล่ยิง โยนบีม” โดยหนังสือพิมพ์ข่าวสดปรากฏการใช้กริยาในลักษณะดังกล่าวมากที่สุด รองลงมาคือมติชนที่ปรากฏว่าไทยรัฐและเดลินิวส์ ในขณะที่ผู้จัดการฯมีปรากฏใช้เพียงครั้งเดียว ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ไม่ปรากฏการนำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำของผู้ชุมนุมในกระบวนการนี้ ดังตัวอย่าง

- (6) ใบปลิวว่อน โจมตี ผบ.สส.หลังทหารพันเอกถูก การ์ด กปปส.ยิงเพราะเข้าใจผิด (ผู้จัดการฯ, 28/4/57)
- (7) การ์ด กปปส. ยิง-รุมยำ'พ.อ.' โรชอโทซอ้างเข้าใจผิด (มติชน, 26/4/57)
- (8) การ์ดแจ้งวัฒนะยิงพันเอกสาหัสรุมตีบ้ำข้าอ้างคือๆเข้าใจผิด (ข่าวสด, 26/4/57)
- (9) การ์ดมือบแจ้งวัฒนะ ยิง-ตีพันเอกเจ็บขณะขับรถกลับบ้าน (ข่าวสด, 26/4/57)
- (10) การ์ดกปปส.เหิมยิงทีบ พ.อ.แคยกกรวยออกรุมยำน่วมขอยแจ้งวัฒนะ7 (ไทยรัฐ, 26/4/57)
- (11) ไล่ยิงกันกลางดึก การ์ดกปปส.ปะทะแก๊งป่วนจากแยกเฉลิมเผ่าถึงสยามประตูน้ำ-ราชประสงค์ด้วย! (ไทยรัฐ, 27/2/57)
- (12) การ์ดกปปส. ยิง'พ.อ.' เหิมสกริมบุกออกจ! (เดลินิวส์, 26/4/57)
- (13) การ์ด กปปส.แจ้งวัฒนะสวมบทโหดรุมสกริมนายทหารยศ "พ.อ." สังกัดหน่วยงานข่าวทหารบกอ่วมมรทัย ตาช่วยปิด คิวแตกยับ 3 เข็ม รัวยิงซ้ำกระสุนพุ่งเจาะขาหวิดม้วย (เดลินิวส์, 26/4/57)
- (14) ศรส.ตามล่าการ์ดโหดทุบหม้อม-มัดโยนแม่น้ำ (มติชน, 7/3/57)
- (15) กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าเผชิญหน้าจนเกิดเหตุปะทะ ปาขวดและประทัดยักษ์ใส่ตำรวจจนถอยร่น ไม่สามารถยึดพื้นที่ได้สำเร็จ (ไทยรัฐ, 15/2/57)
- (16) ม็อบม็ววนโยนบีมใส่ตำรวจอีก (ข่าวสด, 27/11/56)

ตัวอย่างเหล่านี้ นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรง และมีผู้เป็นเป้าหมายของการกระทำทั้งตำรวจ ทหาร และบุคคลหรือกลุ่มคนที่ไม่ได้ระบุว่าเป็นฝ่ายใด โดยใช้กระบวนการแสดงการกระทำของผู้ชุมนุมด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้กระทำความรุนแรงด้วยการใช้อาวุธ ทั้งการใช้คำว่า “ยิง” ที่แสดงให้เห็นว่ามีอาวุธปืน ในตัวอย่าง (1)-(8) การใช้คำว่า “ทุบ” ที่แสดงว่ามีอาวุธหรือสิ่งที่เป็นของแข็งทำร้าย และใช้เชื้อหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง “มัด” ก่อนจะโยนผู้เป็นเป้าของการกระทำลงแม่น้ำในตัวอย่างที่ (9) การใช้ “ปา” ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการใช้ขวดและประทัดขนาดใหญ่ขว้างไปที่ตำรวจ และการใช้ “โยนบีม” ในตัวอย่างที่ (11) ที่นำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่ใช้คือระเบิดซึ่งเป็นอาวุธสงครามที่มีความร้ายร้ายยิ่งกว่าการใช้ปืน มีด หรือของแข็งทำร้าย ซึ่งการระบุว่าผู้ชุมนุมใช้ระเบิดเป็นอาวุธพบเฉพาะในข่าวสดเท่านั้น

นอกจากนี้ ในตัวอย่างที่ (3) และ(4) ของข่าวสด ได้ใช้กลุ่มคำแสดงกระบวนการว่า “ยิง... สาส์ ยิง...เจ็บ” นำเสนอภาพการกระทำพร้อมผลที่ผู้ตกเป็นเป้าหมายได้รับอย่างชัดเจนว่ามีอาการบาดเจ็บอย่างไร หรือในตัวอย่างที่ (8) “รั้วยิงซ้ำกระสุนพุ่งเจาะขาหวัดม้วย” ที่ปรากฏในเดลินิวส์ ได้ให้รายละเอียดของการกระทำว่าเป็นการยิงอีกฝ่ายในลักษณะใดและกระสุนไปโดนอวัยวะส่วนใดในร่างกายรวมทั้งผลที่ทำให้ผู้ตกเป็นเป้าหมายเกือบเสียชีวิต เหล่านี้ล้วนเน้นย้ำให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นจนได้รับบาดเจ็บและเกือบเสียชีวิต

อย่างไรก็ดี หากพิจารณาตัวอย่างที่ (1) จะเห็นว่าผู้จัดการฯ ใช้เพียงกริยา “ยิง” พร้อมทั้งให้เหตุผลการกระทำที่แสดงให้เห็นว่าผู้กระทำไม่ได้ตั้งใจกระทำความรุนแรงซึ่งช่วยลดภาพการเป็นผู้กระทำความรุนแรงให้ลดน้อยลงแม้จะใช้กริยาที่สื่อความรุนแรงก็ตาม ในทางกลับกัน ตัวอย่างที่ (2) และ (3) ของมติชนและข่าวสด กลับนำเสนอให้เห็นว่าเหตุผลที่กล่าวว่าเป็นเพียงข้อแก้ตัวของผู้ชุมนุมเท่านั้น การกระทำที่รุนแรงของผู้ชุมนุมจึงขาดความชอบธรรมในการทำร้ายผู้อื่น

1.1.3) แสดงการกระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย เป็นการใช้อำนาจหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการร่วมกันทำร้ายผู้อื่นทั้งการใช้กำลังและอาวุธ เช่น “*รุมกระแทบ รุมตีบ รุมตีบซ้ำ รุมซ้อม รุมยำ รุมยำนวม รุมแทง รุมสกรัม ก่อเหตุรุมสกรัม ประชาทัณฑ์ปางตาย รุมประชาทัณฑ์อ่วม รุมทำร้าย*” จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์ข่าวสดปรากฏการนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำในกระบวนการนี้มากที่สุด รองลงมาคือมติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ในขณะที่ผู้จัดการฯ ปรากฏน้อยที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ไม่ปรากฏการนำเสนอการกระทำในลักษณะนี้ของผู้ชุมนุม ดังตัวอย่าง

- (5) การ์ดหลวงปู่ รุมย่าหนุ่มใส่เสื้อ'ปู' (เดลินิวส์, 16/4/57)
- (6) การ์ดเจอตำรวจถ่ายภาพ ปิดล้อมรุมย่า กะโหลกร้าว (มติชน 29/1/57,)
- (7) การ์ดกปปส.เหิมยิงทีบ พ.อ. แค่งกรวยออก รุมย่าหนุ่มชอยแจ่งวัฒนะ 7 (ไทยรัฐ, 26/4/57)
- (8) การ์ดมือปราบดำเนินที่ รุมตีบผู้หมวดกองสืบสวทสไปอีก 1 - (ข่าวสด, 17/11/56)
- (9) อนุมัติหมายจับ "อิสสระ สมชัย" แกนนำมือบนกหวัดพร้อมพวก รุมตีบ รมภ.เสื้อแดงสาหัสโยนทิ้งแม่น้ำบางปะกง (เดลินิวส์, 8/3/57)
- (10) เผยซุลมจนถึงเย็น ก่อนมือบเคลื่อนไปปิดถนนวิภาวดีฯ มีเรื่องกับแท็กซี่ เข้าไปรุมกระต๊อบปางตาย (ข่าวสด, 27/11/56)
- (11) รุมประชาทัณฑ์ ด.ต.คงเพชร หลังกระทำการใช้อาวุธปืนยิงใส่ผู้ชุมนุม กปปส.ที่หน้าสโมสรทหารบก ถ.วิภาวดีฯ ส่งผลผู้ชุมนุมถูกยิงทะลุท้องบาดเจ็บ 1 ราย (ผู้จัดการฯ, 29/1/57)
- (12) เครือข่ายอาสาสมัครการแพทย์ตบหน้าบักตำรวจ แฉผู้ชุมนุมถูกยิงก่อน จึง รุมสกรัม (ผู้จัดการฯ, 30/1/57)
- (13) ตำรวจสังกัด กก.สส.บก.น.2 "ด.ต.คงเพชร เพชรกันหา" ก่อเหตุใช้อาวุธปืนยิงใส่ผู้ชุมนุม กปปส.ที่หน้าสโมสรทหารบกวิภาวดีรังสิต ขณะมือบบุกกดดันการประชุมกรรม. เจ้าตัวถูก รุมประชาทัณฑ์ปางตาย ส่วนผู้ชุมนุมถูกยิงหน้าท้องทะลุหลังเจ็บ 1 ราย (เดลินิวส์, 29/1/57)
- (14) การ์ดจับด.ต.สายสืบยิงมือ ประชาทัณฑ์ปางตาย (ไทยรัฐ, 29/1/57)

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำต่อผู้เป็นเป้าหมายทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร คนขับรถแท็กซี่ ผู้ชุมนุมเสื้อแดง และบุคคลที่มีได้ระบุว่าเป็นฝ่ายใดด้วยการใช้กริยาที่สื่อความหมายของการร่วมกันทำร้ายร่างกาย ได้แก่ “รุมย่า รุมกระต๊อบ รุมตีบ ปิดล้อมรุมย่า ประชาทัณฑ์ รุมประชาทัณฑ์ รุมสกรัม” ล้วนนำเสนอภาพของการเป็นผู้กระทำกรณแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลังของคนหมู่มากทำร้าย ในตัวอย่างที่ (1) ของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ใช้เฉพาะกริยา “รุมย่า” โดยมิได้เพิ่มเติมรายละเอียดของการกระทำหรือผลที่เป้าหมายได้รับ ส่วนตัวอย่างที่ (2) - (6) ของมติชนไทยรัฐ ข่าวสด และเดลินิวส์ ได้ใช้กลุ่มคำแสดงกระบวนการว่า “รุมย่าหนุ่ม ปิดล้อมรุมย่ากะโหลกร้าว รุมกระต๊อบปางตาย รุมตีบ...สาหัส รุมตีบ...สาหัสโยนทิ้งแม่น้ำบางปะกง เข้าไปรุมกระต๊อบปางตาย” นำเสนอภาพการกระทำรุนแรงที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งสภาพหรือผลที่ผู้ตกเป็นเป้าหมายได้รับอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็น “หนุ่ม” “กะโหลกร้าว” “ปางตาย” “สาหัส” รวมทั้งการนำไป “โยนทิ้งแม่น้ำบางปะกง” หลังจากได้ทำรุมกระต๊อบจนบาดเจ็บสาหัสแล้ว เหล่านี้ล้วนเน้นย้ำให้เห็นการกระทำรุนแรงของผู้ชุมนุมที่หวังผลให้ผู้เป็นเป้าหมายได้รับบาดเจ็บอย่างหนักหรือไม่ก็หวังผลถึงแก่ชีวิต นอกจากนี้การกล่าวถึงสาเหตุในมติชนและไทยรัฐในตัวอย่างที่ (2) และ (3) ว่าเป็นเพราะถูกถ่ายภาพและเพียงแค่งกรวยออกเท่านั้นก็ได้แสดงให้เห็นว่าผู้กระทำเป็นผู้ใช้ความรุนแรงเกินกว่าเหตุต่อเป้าหมาย

ในขณะที่ตัวอย่างที่ (7) - (10) ของผู้จัดการฯ เดลินิวส์ และไทยรัฐใช้กริยาแสดงการกระทำคือ “รุมประชาทัณฑ์ รุมสกรัม รุมประชาทัณฑ์ ประชาทัณฑ์” โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นเป้าหมายของการกระทำ พร้อมทั้งให้เหตุผลของการกระทำที่แสดงให้เห็นว่าตำรวจเป็นผู้ยิงฝ่ายผู้ชุมนุมก่อน จึงเป็นเหตุให้ผู้ชุมนุมร่วมกันทำร้ายร่างกาย การนำเสนอเช่นนี้ช่วยลดภาพความเป็นผู้ก่อความรุนแรงให้

น้อยลง โดยจะสังเกตได้ว่าในตัวอย่างที่ (7) และ (8) ผู้จัดการฯ ใช้เพียงคำว่า “*รุมประชาทัณฑ์*” โดยมิได้เพิ่มเติมรายละเอียดของการกระทำหรือผลที่เป้าหมายได้รับ ในขณะที่ตัวอย่างที่ (9) ของเดลินิวส์ และ (10) ของไทยรัฐ แม้จะมีให้เหตุผลของการกระทำรุนแรงแต่ก็ได้ใช้คำว่า “*รุมประชาทัณฑ์ปางตาย*” และ “*ประชาทัณฑ์ปางตาย*” เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมรุมทำร้ายร่างกายเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างหนักจนถึงแก่ชีวิต

1.1.4) แสดงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่

กระบวนการเกี่ยวกับการกระทำที่นำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการทำให้สิ่งของหรือสถานที่ได้รับความเสียหาย เช่น “*แหกด่าน ทูบรถ ทูบป้าย พังประตู พังป้าย พังรั้ว บุกพังรั้ว รื้อป้าย บุกรื้อป้าย ทำลายป้าย ถีบภาพ กรีดยางรถ ยิงรถ รื้อชิงรถ รื้อแท่งปูน-ลวดหนาม รื้อเวที*” เป็นกระบวนการที่ปรากฏในสื่อทุกฉบับโดยไทยโพสต์และผู้จัดการจะปรากฏน้อยกว่าข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (12) “กบปส.” *ยึดเบ็ดเสร็จศูนย์ราชการฯ บริเวณแยกนางเลิ้งชื่อรื้อลวดหนาม-แท่งแบรีเออร์* ขยับใกล้ศูนย์กลางอำนาจรัฐแล้ว (ไทยโพสต์, 1/12/56)
- (13) เดือด! คปท. รุกหนักสะพานชมัยมรุเชฐ *รื้อแบรีเออร์* เหลือชั้นสุดท้าย (ผู้จัดการฯ, 3/12/56)
- (14) *รื้อชิงรถพ่วน* แท็กซีพาผู้โดยสารไปจอดใกล้สวนลุมฯ การ์ดกบปส. ตะโกนไล่ไปจอดที่อื่น (ข่าวสด, 10/3/57)
- (15) การ์ดกบปส. *ยิงรถนอก*. ตีบหนุมและ (ข่าวสด, 16/5/57)
- (16) *มือบื้อกรีดยางรถ* บรรหาร (มติชน, 16/5/57)
- (17) พุทธะอิสระฮึด *รื้อเวที* เลื้อยแดง! (เดลินิวส์, 30/3/57)
- (18) คปท. ปิดถนนวิภาวดีฯ จราจรอัมพาต 2 ชม. *บุกทุบรถตำรวจเสียหาย 14 คัน* (มติชน, 27/12/57)
- (19) คปท. บุกตีเอสไอ *ถีบภาพ* “ฮาริต” (ไทยรัฐ, 24/12/56)
- (20) คปท. หัวไม่หยุด *บุกพังป้าย* สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ไทยรัฐ, 23/1/57)
- (21) *มือบลูเย้ยพรก. ฉุกฉิน* *บุกรื้อป้าย* สตช. พังยับ (เดลินิวส์, 23/1/57)

ตัวอย่างข้างต้นนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ต่าง ๆ จากข้อมูลการศึกษาพบว่า การกระทำที่ปรากฏในไทยโพสต์และผู้จัดการฯ จะเป็นไปในลักษณะของการรื้อทำลายรั้วลวดหนามหรือแผงกั้นที่ฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจนำมาขวางไว้เพื่อฝ่าเข้าไปในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ดังปรากฏในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “*ยึดเบ็ดเสร็จศูนย์ราชการ...รื้อรื้อลวดหนาม-แท่งแบรีเออร์*” และ “*รุกหนักสะพานชมัยมรุเชฐ รื้อแบรีเออร์*”

ในขณะที่ในตัวอย่างที่ (3)-(10) ของข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ปรากฏการใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการทำให้สิ่งของหรือสถานที่ต่าง ๆ ได้รับความเสียหาย ทั้งทรัพย์สินส่วนบุคคลในตัวอย่างที่ (3)-(6) คือ “*ยิงรถนอก*.” “*ฮือกรีดยางรถบรรหาร*” และ “*รื้อเวที* เลื้อยแดง” และการทำลายทรัพย์สินของทางราชการในตัวอย่างที่ (7)-(10) คือ “*บุกทุบรถตำรวจ*

975338140

เสียดาย 14 คัน ถีบภาพ"ฮาริต" บุคพังป้ายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ บุกรื้อป้ายสตช.พังยับ ” การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเช่นนี้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ก่อความรุนแรงด้วยการเข้าไปทำลายทรัพย์สินต่าง ๆ ทั้งยังสื่อความหมายในการเป็นผู้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ถูกผู้ชุมนุมทำลาย

1.1.5) แสดงการสร้างความเดือดร้อนด้วยการแย่งชิงทรัพย์สิน

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำในสิ่งที่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่นด้วยการแย่งชิงทรัพย์สิน ได้แก่ การใช้กลุ่มคำกริยา “ปล้นทรัพย์สิน” การใช้กริยาดังกล่าวนำเสนอบทบาทผู้กระทำของผู้ชุมนุมปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ดังตัวอย่าง

- (1) หนุ่มมือบอดูเซ็งนั่งวินจยย.ไปทำงานสยามถูกการ์ดมือบรูมยำพร้อมปล้นทรัพย์สินไปกว่า 5 หมื่น (ข่าวสด, 29/1/57)

จากตัวอย่าง เป็นเหตุการณ์ที่กลุ่มคนที่ดูแลรักษาความปลอดภัยของกลุ่มผู้ชุมนุมได้ร่วมกันทำร้ายและแย่งชิงเงินสดพร้อมทั้งทรัพย์สินต่าง ๆ ของพนักงานที่ทำงานในห้างสรรพสินค้าใกล้สถานที่ชุมนุมและเป็นผู้ที่เคยเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มผู้ชุมนุมมาก่อน การนำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้นนอกจากจะนำเสนอการกระทำรุนแรงด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นแล้ว ยังได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมกลุ่มนี้ได้แย่งชิงทรัพย์สินของผู้อื่นร่วมด้วย การใช้กลุ่มคำกริยา “ปล้นทรัพย์สิน” นำเสนอให้เห็นภาพด้านลบของผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งในแง่ของการเป็นผู้สร้างความเดือดร้อนด้วยการแย่งชิงทรัพย์สินของผู้อื่น เป็นการลดทอนความชอบธรรมให้แก่การชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งมิได้ชุมนุมอย่างสันติ

1.2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยคกรรม

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมในลักษณะนี้เป็นการนำเสนอบทบาทให้ผู้ชุมนุมเป็น “ผู้เป็นเป้าหมาย” ในประโยคกรรม ด้วยการใช้กริยาหรือกลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการถูกดำเนินการตามกฎหมาย ดังนี้

1.2.1) แสดงการเป็นผู้ถูกดำเนินการตามกฎหมาย

การใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้เป็นเป้าหมายในประโยคกรรมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ถูกดำเนินการตามกฎหมาย เช่น “โดนแจ้งความ, โดนแจ้งความข้อหา, โดนหมายจับ, เจอข้อหา, โดนคดี, ถูกศาลออกหมายจับ, โดนออกหมายจับ, โดนคดีก่อการร้าย, โดนหมายจับขวางคหหา, โดนความผิดบุกรุก, ถูกจับ, โดนชีว, โดนรวบ, โดนรวบตัว” การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมในลักษณะนี้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับและปรากฏมากที่สุดเ็นข่าวสด ดังตัวอย่าง

975338140

- (7) สุเทพ โดนแจ้งความข้อหาทักท้วงแล้ว (ไทยโพสต์, 10/4/57)
 (8) 2 หมู่แกนนำมือบกปส.ขวางเลือกตั้งล่วงหน้าเมื่อ 26 ม.ค. ถูกศาลออกหมายจับ (ข่าวสด, 30/1/57)
 (9) 30กบปส.โดนหมายจับข้อหาทักท้วง (ไทยรัฐ, 15/5/57)
 (10) "สุเทพ" โดนออกหมายจับฐานทักท้วงแล้ว (เดลินิวส์, 3/12/56)
 (11) "ดร.เสรี" ถูกดีเอสไอ จับคาสนามบิน (ผู้จัดการฯ, 22/5/57)
 (12) ล้อม'สาธิต'ลูกโนเบิลมาช่วยโดนชีว (มติชน, 17/5/57)

การใช้กลุ่มคำกริยา “โดนแจ้งความข้อหาทักท้วง” ในตัวอย่าง (1) สื่อความหมายของการที่ผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกดำเนินการแจ้งความจับในข้อหาเป็นกบฏ ในขณะที่กลุ่มคำกริยา “ถูกศาลออกหมายจับ” “โดนหมายจับข้อหาทักท้วง” และ “โดนออกหมายจับฐานกบฏ” ในตัวอย่าง (2)-(4) นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการดำเนินการตามกฎหมายด้วยการถูกออกหมายจับในข้อหาขัดขวางการเลือกตั้งและข้อหาเป็นกบฏ ส่วนกลุ่มคำกริยาในตัวอย่าง (5)-(6) คือ “ถูกดีเอสไอจับคาสนามบิน” และ “โดนชีว” นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการถูกจับกุมโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ การใช้กระบวนการที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการถูกดำเนินการตามกฎหมายในลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ได้นำเสนอภาพการเป็นผู้กระทำในสิ่งที่ผิดกฎหมายของผู้ชุมนุมให้ปรากฏขึ้นมา

2) กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสาร

การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำกริยาหรือกลุ่มคำกริยาแสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง แสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น แสดงการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ แสดงการยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด และแสดงการพูดแก้ตัว ดังนี้

การใช้ชนิดกระบวนการ	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้พูด =ผู้ชุมนุม	2.1) แสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง	กร้าว, ประกาศกร้าว, ลั่น, ประกาศลั่น
	2.2) แสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น	ขู่, ขู่ลั่น, จี้, บีบ
	2.3) แสดงการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ	โว, โอ้, ฟุ้ง, คุยฟุ้ง
	2.4) แสดงการพูดยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด	รับ, รับผิดชอบ, ยอมรับ, ขอโทษ
	2.5) แสดงการพูดแก้ตัว	อ้าง, อ้างตื้อๆ, แก้ตัว, แก้ตัววุ่น

ตารางที่ 100 การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรม
 ของฝ่ายผู้ชุมนุมต่ออำนาจรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

2.1) แสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดง กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมพูดด้วยอารมณ์รุนแรง เช่น “กร้าว, ประกาศกร้าว, ลั่น, ประกาศลั่น” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (13) “สุเทพ ขอคุณมวลชนที่ออกมาเป็นประวัติการณ์ จี้ข้าราชการเลิกรับใช้รัฐบาลทหาร ลั่นปิดล้อมศูนย์ เยาวชนไทย-ญี่ปุ่นดินแดง ไม่ให้มีการสมัคร ส.ส.ปาร์ตี้ลิสต์ (ผู้จัดการฯ, 23/11/56)
- (14) “สุเทพ ยกทัพมวลชน กปปส.บุกไล่ล่า พร้อมเจรจาบีบนายทหารห้ามรัฐบาลใช้ส.ป.ท.เป็นสถานที่ทำงาน ประกาศกร้าวตามจองเวรนายกาไปทุกสถานที่ (ไทยรัฐ, 20/2/57)

จากตัวอย่างที่ยกมานี้ จะเห็นว่ามีการใช้กระบวนการที่เกี่ยวกับการพูดด้วยการนำเสนอ บทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ปรากฏร่วมกับกริยาแสดงการพูดที่สื่อให้เห็นว่าเป็นการพูดด้วยอารมณ์ รุนแรง ทั้งการกล่าวว่าจะขัดขวางการสมัครรับเลือกตั้ง ในตัวอย่างที่ (1) คือ “ลั่นปิดล้อมศูนย์เยาวชน ไทย-ญี่ปุ่นดินแดง ไม่ให้มีการสมัคร ส.ส.ปาร์ตี้ลิสต์” และการกล่าวว่าจะตามไปประทุวง นายกรัฐมนตรีทุกที่ ในตัวอย่างที่ (2) คือ “ประกาศกร้าวตามจองเวรนายกาไปทุกสถานที่”

- (15) ‘สุเทพ เทือกสุบรรณ’ ชัดเส้นตายยิ่งลักษณ์ ถึง 6 โมงเย็นวันจันทร์ต้องล้างกม.นิรโทษกรรม ทั้งหมดให้ตายไป จากสภา ภายใน 6 โมงเย็น วันจันทร์ที่ 11 พ.ย. ประกาศชุมนุมต่อไม่กลับบ้านตามมติมหาชน ลั่นลื้อต่อไป จนกว่าจะชนะ ส่วนจะทำอย่างไรต่อไป “เป็นเรื่องของกู” (ข่าวสด, 7/11/57)
- (16) แกนนำ คปท.ลั่นไม่ยอมถูกกระทำฝ่ายเดียว ถ้าตาย 1 จะเอาคืน 10 ชีวิต (ไทยโพสต์, 3/4/57)
- (17) ‘สุเทพ น้ำตา ร่วง มวลชนโดนระเบิดเจ็บ 38 ราย มือมืดโยนจากตึกร้างไล่ขบวน ขณะนำเดินถนนบรรทัด ลั่นไม่ กลัวตาย-ยิงมาก็ยิงไป (มติชน, 18/1/57)
- (18) “สุเทพ” ปุดแผน ครส.เข้าสลายประชาชน 3 เวทีวันมาฆบูชา-จับแกนนำ กปปส. เพิ่ม วางเกมดัน “ปู” ลอยตัว หลบเข้าวัดจวกใช้น้ำวัดก็ล้างเลือดเปื้อนมือไม่ได้ ลั่นหากทำร้ายผู้ชุมนุมรับรองบ้านเมืองลูกเป็นไฟ (เดลินิวส์, 14/2/57)

ตัวอย่างที่ (3)-(6) มีการขยายความในสิ่งที่พูดด้วยการเน้นย้ำอารมณ์ที่รุนแรงของผู้พูด ให้เห็นเด่นชัดขึ้น คือ “ลั่นลื้อต่อไปจนกว่าจะชนะ ส่วนจะทำอย่างไรต่อไป “เป็นเรื่องของกู”” ที่ปรากฏ ในตัวอย่างที่ (3) หรือการกล่าวขยายความในสิ่งที่พูดด้วยการแสดงให้เห็นถึงความรุนแรงที่จะเกิดขึ้น ตามมาในกรณีที่ฝ่ายผู้ชุมนุมถูกกระทำดังที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (4)-(6) คือ “ลั่นไม่ยอมถูกกระทำฝ่าย เดียว ถ้าตาย 1 จะเอาคืน 10 ชีวิต” “ลั่นไม่กลัวตาย-ยิงมาก็ยิงไป” และ “ลั่นหากทำร้ายผู้ชุมนุม รับรองบ้านเมืองลูกเป็นไฟ”

การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมพูดด้วยอารมณ์ในลักษณะเช่นนี้ได้ลดทอนความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีการตอบโต้ด้วยคำพูดที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีอารมณ์และมีความคิดที่รุนแรง

2.2) แสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น

การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการพูดในลักษณะของการข่มขู่คุกคามหรือบังคับผู้อื่นให้กระทำการใดสิ่งหนึ่ง ได้แก่ “ขู่, ขู่ลั่น, จี้, บีบ” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (12) “สุเทพ” ชัด“พล.อ.นิพัทธ์” ได้ดีเพราะพี่ให้ ย้ำ ผบ.เหล่าทัพวางตัวเป็นกลาง ขู่! ยื้อเลือกตั้ง “กทม.-สุราษฎร์ฯ” ไม่มี ส.ส.แน่ (ไทยโพสต์, 16/12/56)
- (13) “เทือก” โพล่สนามไทย-ญี่ปุ่น นำมือบิลล์ราชดำเนิน ขู่หากนายกฯ ยังอยู่ถึง 2 ก.พ.พร้อมปิดกรุงเทพฯ ทั้งเมือง (เดลินิวส์, 25/12/56)
- (14) ‘สุเทพ’อ้างมวลมหาประชาชนอยากปิดเกมเร็ว ขู่จับ‘นายกฯ-รมต.’ (มติชน, 15/1/57)
- (15) คปท.ขู่บุกสถานทูตUS (ผู้จัดการฯ, 16/12/56)
- (16) คปท.บุกสถานทูตสหรัฐฯ ขู่โอบามา ปลดทูตคริสตี้พ้นตำแหน่ง (ข่าวสด, 20/5/56)
- (17) คปท.แยกขบวนบุกสถานทูตสหรัฐฯ จี้เลิกหนุนรัฐบาลพร้อมขู่ไล่ “คริสตี้ เคนนี” ออกนอกประเทศ (ไทยรัฐ, 1/1/57)

ตัวอย่างข้างต้นนำเสนอบทบาทการเป็น “ผู้พูด” ของผู้ชุมนุมด้วยกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายของการพูดข่มขู่คุกคามหรือบังคับผู้อื่นให้กระทำการใดสิ่งหนึ่ง ดังที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “ขู่! ยื้อเลือกตั้ง “กทม.-สุราษฎร์ฯ” ไม่มี ส.ส.แน่” แสดงการพูดข่มขู่เพื่อให้ฝ่ายรัฐบาลยกเลิกการเลือกตั้ง หรือแสดงการพูดข่มขู่เพื่อต้องการให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่งในตัวอย่างที่ (2) และ (3) คือ “ขู่หากนายกฯ ยังอยู่ถึง 2 ก.พ.พร้อมปิดกรุงเทพฯ ทั้งเมือง” และ “ขู่จับ‘นายกฯ-รมต.’” ในขณะที่ตัวอย่างที่ (4)-(6) คือ “ขู่บุกสถานทูตUS” “ขู่โอบามา ปลดทูตคริสตี้พ้นตำแหน่ง” และ “จี้เลิกหนุนรัฐบาล...ขู่ไล่ “คริสตี้ เคนนี” ออกนอกประเทศ” แสดงการพูดข่มขู่นางคริสตี้ เคนนี ผู้ดำรงตำแหน่งเอกอัครทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยในขณะนั้น เนื่องจากกลุ่มผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งเห็นว่านางคริสตี้วางตัวไม่เป็นกลางและสนับสนุนรัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

การใช้กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารด้วยกริยาแสดงการพูดที่แสดงการข่มขู่คุกคามหรือบังคับขู่เชิญผู้อื่นเช่นนี้สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้สร้างความเดือดร้อนด้วยการละเมิดสิทธิของผู้อื่น

2.3) แสดงการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ

การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดง กระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการพูดคุยโอ้อวด พุดเกินจริงหรือไม่ น่าเชื่อถือ หรือ เช่น “โว, โอ้, ฟุ้ง, คุยฟุ้ง” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวใน หนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ดังตัวอย่าง

- (12) “ก้านัน” เผยระดมพลครั้งใหญ่ไล่ “ปู” เย้ยทิ่มหัวชุกหัวซุน คุยฟุ้งไกลชั้นนะ (ไทยโพสต์, 6/2/57)
 (13) กบปส.ยัน 9 ธ.ค.ชี้ขาด คนมาน้อยพร้อมมอบตัวผู้คดี เทือกฟุ้งเป็นการเดินขบวนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก (ข่าวสด, 8/12/56)
 (14) สุเทพฟุ้งมือบ 24 พ.ย.เกินล้านคน (มติชน, 20/11/56)
 (15) “เทือก” ลั่น ยังไงก็ไม่ลาออกจาก ส.ส. โวสามเสนศึก (ผู้จัดการฯ, 4/11/56)
 (16) “สุเทพ” โว 24 พ.ย. คนมาร่วมไล่รัฐบาลแน่นอนกว่า 1 ล้านคน (เดลินิวส์, 19/11/56)
 (17) มีอบราชดำเนินศึกศึกสุดขีด คลื่นมหาชนหลังไหลร่วมชุมนุมแน่นขนัด เต็มพื้นที่รอบอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ทางแถวยาวเหยียดทั้งสี่ทิศทาง “เทพเทือก” โอ้ประวัติศาสตร์ใหม่คนมาเป็นล้าน (ไทยรัฐ, 25/11/56)

ตัวอย่างเหล่านี้นำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของนายสุเทพซึ่งเป็นผู้นำการชุมนุมด้วยการ ใช้กริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อความหมายของการพูดคุยโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือใน ลักษณะต่าง ๆ ทั้งการใช้ “ฟุ้ง” และ “คุยฟุ้ง” ในตัวอย่างที่ (1)-(3) คือ “คุยฟุ้งไกลชั้นนะ” “ฟุ้งเป็น การเดินขบวนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก” และ “ฟุ้งมือบ 24 พ.ย.เกินล้านคน” นำเสนอให้เห็นการพูดโอ้อวดจนเกินควรเกี่ยวกับการชุมนุมในครั้งนี้ เช่นเดียวกับการใช้ “โว” ในตัวอย่างที่ (4)และ(5) คือ “โวสามเสนศึก”และ “โว 24 พ.ย. คนมาร่วมไล่รัฐบาลแน่นอนกว่า 1 ล้านคน” นำเสนอให้เห็นการ พูดโอ้อวดเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมการชุมนุมว่ามีเป็นจำนวนมาก ในขณะที่การใช้ “โอ้” ในตัวอย่างที่ (6) คือ “โอ้ประวัติศาสตร์ใหม่คนมาเป็นล้าน” นำเสนอการพูดโอ้อวดว่าการชุมนุมในครั้งนี้มีความสำคัญและมีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่ปรากฏใช้ร่วมกับกริยาแสดงกระบวนการใช้ ถ้อยคำสื่อสารในตัวอย่างเหล่านี้ได้สื่อถึงนัยทางความหมายในด้านการลดทอนความชอบธรรมของผู้พูด เนื่องจากคำดังกล่าวแฝงนัยด้านลบที่แสดงให้เห็นถึงการพูดคุยโอ้อวดจนเกินความสมควรจนอาจ ตีความได้ว่าเป็นการพูดที่ไม่น่าเชื่อถือ การใช้กริยาแสดงการพูดเช่นนี้นอกจากจะส่งผลต่อการนำเสนอ ภาพของผู้พูดว่าเป็นผู้ที่คุยโอ้อวดจนเกินควรแล้ว ยังสื่อความหมายได้ว่าสิ่งที่ฝ่ายผู้ชุมนุมได้กล่าวถึง อย่างเช่นการกล่าวว่ามีผู้ชุมนุมเข้าร่วมเป็นจำนวนมากและเป็นการชุมนุมที่ยิ่งใหญ่ อาจเป็นสิ่งที่ เชื่อถือไม่ได้เนื่องจากผู้พูดอาจคุยโอ้อวดเกินความเป็นจริง

2.4) แสดงการพูดยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการปรากฏใช้ร่วมกับคำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิดต่าง ๆ เช่น “รับ, รับผิดชอบ, ยอมรับ, ขอโทษ” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสด มติชน และไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (4) พุทธอิสระ รับการ์ดตีคนจริง (ข่าวสด, 11/5/57)
- (5) “พระพุทธรูป” ยอมรับ “การ์ดแจ้งวัฒนะ” พลาดทำร้ายทหารกรมข่าวทหาร (ไทยรัฐ, 4/5/57)
- (6) เทพลั่นฆ้องสุดฤทธิ์ไม่ให้มี 2ก.พ. ขอโทษมีอบบุงกมลัยติดรัง ท่านจุฬาเตือนป่วนศาลนา (มติชน, 24/1/57)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการนำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของผู้ชุมนุม คือ พระพุทธรูปและนายสุเทพ ที่ปรากฏใช้ร่วมกับกริยาที่สื่อให้เห็นการพูดยอมรับว่าฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำผิด ได้แก่ “รับ” และ “ยอมรับ” ในตัวอย่างที่ (1) และ (2) คือ “รับการ์ดตีคนจริง” และ “รับ การ์ดแจ้งวัฒนะ” พลาดทำร้ายทหารกรมข่าวทหาร” ได้สื่อให้เห็นว่าพระพุทธรูปแสดงการยอมรับว่าการ์ดของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำร้ายร่างกายผู้อื่น ในขณะที่การใช้กริยาแสดงการพูด “ขอโทษ” ในตัวอย่างที่ (3) คือ “ขอโทษมีอบบุงกมลัยติดรัง” นำเสนอให้เห็นว่านายสุเทพพูดขอโทษในสิ่งที่ฝ่ายผู้ชุมนุมได้เคยกระทำคือการบุกเข้าไปในมัสยิด การใช้กริยาขอโทษดังกล่าวสื่อให้เห็นว่านายสุเทพยอมรับว่าฝ่ายผู้ชุมนุมได้กระทำผิดดังกล่าวจริง

เมื่อพิจารณาตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการใช้กริยาแสดงการพูดยอมรับความผิด เช่นนี้เป็นกรณีสอดคล้องความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากนำเสนอให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมได้กระทำผิดจริงทั้งการทำร้ายร่างกายผู้อื่นและการสร้างความเดือดร้อนด้วยการคุกคามละเมิดสิทธิแก่ผู้อื่น

2.5) แสดงการพูดแก้ตัว

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้พูด” ด้วยการใช้คำหรือกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการใช้ถ้อยคำสื่อสารที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมแสดงการพูดแก้ตัว เช่น “อ้าง, อ้างดื้อๆ, แก้ตัว, แก้ตัววุ่น” จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ แต่ไม่ปรากฏในไทยโพสต์และผู้จัดกรฯ โดยปรากฏเป็นจำนวนมากในข่าวสดและไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (11) การ์ดแจ้งวัฒนะ-ยิงพันเอกสาหัสรมตีบช้ำ อ้างดื้อๆ เข้าใจผิด (ข่าวสด, 26/4/57)
- (12) การ์ด กบปส.ยิง-รุมฆ่าพ.อ. ไร้ขอโทษอ้าง เข้าใจผิด (มติชน, 26/4/57)
- (13) มีอบคปท. แจ้งเหตุปะทะตร. อ้างโดนยั่วก่อน (ข่าวสด, 18/4/57)
- (14) “พุทธรูป” ขอยึดเวทีแจ้งวัฒนะ อ้างสถานต่ออุดมการณ์ช่วยเหลือชาวนา (ไทยรัฐ, 2/3/57)
- (15) ปิดแบงก์ออมสิน เทือกถล่มคิวต่อไปกรุงไทย โยงเงินข้าวอ้างปกป้องผู้ฝาก (ไทยรัฐ, 20/1/57)

(16) แถลงการณ์ กปปส.อ้างเศรษฐกิจทรุด กรม.รักษาการไม่มีอำนาจวุฒิสภาจำเป็นต้องทูลเกล้าฯ ขอ

นายกรัฐมนตรี มาตรา 7 (เดลินิวส์, 14/5/57)

การใช้กริยา “อ้าง” และ “อ้างตื้อๆ” ในตัวอย่าง นำเสนอบทบาทการเป็นผู้พูดของฝ่ายผู้ชุมนุมที่แสดงให้เห็นถึงการพูดเพื่อแก้ตัวให้ฝ่ายตนพ้นผิด ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่ (1)-(3) ที่แสดงการพูดแก้ตัวในการทำร้ายผู้อื่น คือ “อ้างตื้อๆเข้าใจผิด” “อ้างเข้าใจผิด” และ “อ้างโดนยั่วยุ ก่อน” แสดงให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมแก้ตัวว่าเหตุที่ทำร้ายผู้อื่นเป็นเพราะเข้าใจผิดและถูกอีกฝ่ายยั่วยุ ขณะตัวอย่างที่ (4)-(5) แสดงการพูดแก้ตัวในการบุกยึดสถานที่ต่าง ๆ คือ “อ้างสวนต่ออุดมการณ์ ช่วยเหลือชาวนา” และ “อ้างปกป้องผู้ฝาก” สื่อให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมแก้ตัวว่าเหตุที่ยึดสถานที่เหล่านี้ เพราะต้องการช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนตัวอย่างที่ (6) แสดงการพูดแก้ตัวในการขออนุญาตนายกรัฐมนตรี พระราชทานตามรัฐธรรมนูญมาตรา 7 คือ “อ้างเศรษฐกิจทรุด กรม.รักษาการไม่มีอำนาจวุฒิสภา” แสดงให้เห็นว่าฝ่ายผู้ชุมนุมแก้ตัวหรือกล่าวอ้างว่าจำเป็นต้องเสนอแนวคิดนายกรัฐมนตรี มาตรา 7 เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจและคณะรัฐมนตรีรักษาการไม่มีอำนาจเพียงพอ

การใช้คำกริยาแสดงการพูด “อ้าง” มานำเสนอบทบาทผู้พูดของฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้ ได้สื่อความหมายในการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากเป็นคำที่แฝงนัยทาง ความหมายว่าสิ่งที่พูดอาจเป็นการพูดแก้ตัวมากกว่าการอ้างเหตุผลตามความเป็นจริง

3) กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึก

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่มีรู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำกริยาหรือกลุ่มคำกริยาแสดงความคิดความรู้สึกที่สื่อความหมายของการแสดงอารมณ์รุนแรง การแสดง ความขัดแย้งในกลุ่มผู้ชุมนุม การแสดงความผิดหวังในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ และการแสดง ความลำพองใจ ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้รู้สึก/รับรู้ = ผู้ชุมนุม	3.1) แสดงอารมณ์รุนแรง	ฉุน, ฉุนขาด, เดือด, เดือดจัด, ฮึม
	3.2) แสดงความรู้สึกผิดหวังในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ	ช็อก, ผิดหวัง, เจ็บ
	3.3) แสดงความรู้สึกขัดแย้งในกลุ่มผู้ชุมนุม	งอน, น้อยใจ, ผิดหวัง
	3.4) แสดงความรู้สึกลำพองใจ	ได้ใจ, , เหมิ, เหมิหนัก

ตารางที่ 101 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

3.1) แสดงอารมณ์รุนแรง

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกในลักษณะนี้ได้นำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีอารมณ์รุนแรงด้วยการใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์โกรธหรือโมโห เช่น “ฉุน, ฉุนขาด, เดือด, เดือดจัด, ฮี้ม” ปรากฏการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (22) ‘สุเทพ’ เดือดได้! เอลิม'จียุบครล.ไม่คืนพื้นที่-ชุมนุมบุก (มติชน, 1/1/57)
 (23) ชื่อไทย-ญี่ปุ่นที่สมัครสส. สุเทพเดือด (มติชน, 1/1/57)
 (24) เทือนำกบปส.ล้อมสภาฟังคำตอบส.ว.ตั้ง นายกฯ ม.7 ฉุนขาดส.ว.ไม่เอาด้วย (ข่าวสด, 1/1/57)
 (25) แจ้งจับพรรคมีมือ-รุมแทงหนุ่มปางตายฉุนขับรถชนกรวย (ข่าวสด, 1/1/57)
 (26) กบปส.เดินตามแผนทยอยยึด “ดีเอสไอ-ทีโอที-กสท” มือฉุนพังรั้วถามหาจุดยืน “ฮาริต” (ไทยรัฐ, 1/1/57)
 (27) มือฉุนบุก “กองทัพบก” พังประตูเข้ายึดสนามหญ้า มี “จำลอง-พะจุนณ์” โผล่ร่วมด้วย (เดลินิวส์, 1/1/57)
 (28) มือ “กบท.” เดือดยกพลล้อม “สศช.” ตัดน้ำ-ไฟ (เดลินิวส์, 1/1/57)

การใช้กริยา “เดือด” ในตัวอย่างที่ (1) และ (2) และการใช้กลุ่มคำกริยา “ฉุนขาด” ในตัวอย่างที่ (3) ได้นำเสนอบทบาทของผู้นำการชุมนุมคือนายสุเทพด้วยกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าเป็นผู้มีอารมณ์รุนแรงในลักษณะของการแสดงอารมณ์โกรธหรือโมโหเมื่อเหตุการณ์ไม่เป็นไปตามที่ฝ่ายตนต้องการ ในขณะที่ตัวอย่าง (5)-(7) นำเสนอบทบาทผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้ของกลุ่มผู้ชุมนุมทั้งการแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีอารมณ์รุนแรงจนทำร้ายผู้อื่นในตัวอย่างที่ (4) คือ “ฉุนขับรถชนกรวย” ที่นำเสนอให้เห็นสาเหตุของการทำร้ายผู้อื่นบาดเจ็บสาหัสเนื่องจากไม่พอใจที่ขับรถชนกรวยของกลุ่มผู้ชุมนุม และการแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีอารมณ์รุนแรงจนทำลายสิ่งของหรือสถานที่ในตัวอย่างที่ (5)-(7) คือ “ฉุนพังรั้ว” “เดือดบุก..พังประตู” และ “เดือด...ตัดน้ำ-ไฟ”

การใช้กระบวนการแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่รุนแรงร่วมกับการแสดงให้เห็นการกระทำที่รุนแรงของฝ่ายผู้ชุมนุมล้วนเน้นย้ำภาพในด้านที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมให้ปรากฏอย่างเด่นชัดว่าเป็นกลุ่มคนที่มีอารมณ์รุนแรงมิได้ชุมนุมอย่างสันติ

3.2) แสดงความรู้สึกผิดหวังในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกผิดหวังอันเนื่องมาจากการได้รับทราบในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามที่ต้องการหรือไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ ได้แก่ “ซ็อก, ผิดหวัง, เจ็บ” ปรากฏการใช้กระบวนการแสดงความคิดความรู้สึกเช่นนี้ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ข่าวสด และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (5) เทือกเงิบ!"บึกตู่"เมินรัฐชาติปัตย์...กำนันเทือก...เงิบ! "ประยุทธ์" ไม่เอาด้วย ตอกฝ่าโลง ยันรัฐชาติปัตย์ผิดกฎหมาย อยากจับให้ตำรวจไปจับเอง ลั่นทหารยื่นข้างความถูกต้อง แต่ไม่ตอบ ไม่สัญญา ไม่ปฏิบัติ (ผู้จัดการฯ, 10/4/57)
- (6) สว.พลิก-ไม่ดันม.7เทือกช็อกจะถูกทักษิณซื้อ (ข่าวสด, 17/5/57)
- (7) ผิดหวังสภาสูงไม่ชงตั้งนายกฯใหม่ เทือกประกาศแตกหัก ลั่นพามวลชนผ่าทางตันเอง (เดลินิวส์, 17/5/57)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกด้วยการใช้กริยาที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกผิดหวังอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ คือ “เงิบ” ในตัวอย่างที่ (1) ที่นอกจากจะแสดงให้เห็นว่านายสุเทพเกิดความรู้สึกผิดหวังแล้วยังแฝงนัยของความรู้สึกเสียหน้าและอับอายที่เหตุการณ์ไม่เป็นไปอย่างที่คาดไว้อันเนื่องมาจากการที่ฝ่ายทหารปฏิเสธแนวคิด “รัฐชาติปัตย์” ของฝ่ายผู้ชุมนุม ในขณะที่คำว่า “ช็อก” ในตัวอย่างที่ (2) แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกผิดหวังเป็นอย่างมากของนายสุเทพจากเหตุการณ์ที่สมาชิกวุฒิสภาไม่สนับสนุนแนวคิดนายกรัฐมนตรี มาตรา 7 ซึ่งเป็นหนึ่งในข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นกัน เช่นเดียวกับการใช้คำว่า “ผิดหวัง” ในตัวอย่างที่ (3) ที่นำเสนอให้เห็นความรู้สึกไม่สมหวังหรือไม่ได้ตามที่หวังจากกรณีที่วุฒิสภามีมติไม่เสนอแต่งตั้งนายกฯ คนใหม่ตามที่ฝ่ายผู้นำการชุมนุมต้องการ

การใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงความคิดความรู้สึกผิดหวังในลักษณะนี้ นำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเรียกร้องทั้งการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีพระราชทานตามรัฐธรรมนูญมาตรา 7 และการอ้างความเป็นรัฐชาติปัตย์ซึ่งถือเป็นแนวคิดในเชิงนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดที่ใช้ในการปกครองรัฐชาติ หรือประเทศ (จุฑารัตน์ โสตาศรี, 2555) เป็นสิ่งที่ไม่ได้รับการสนับสนุนทั้งจากฝ่ายทหารและวุฒิสภา สื่อให้เห็นว่าสิ่งที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเรียกร้องอาจมิใช่แนวคิดหรือแนวทางที่ถูกต้องชอบธรรม

3.3) แสดงความรู้สึกขัดแย้งในกลุ่มผู้ชุมนุม

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำกริยาแสดงความคิดความรู้สึก ได้แก่ “งอน, น้อยใจ, ผิดหวัง” ได้นำเสนอกระบวนการที่สื่อให้เห็นว่าเกิดความคิดความรู้สึกที่แสดงถึงความขัดแย้งหรือไม่ลงรอยกันในกลุ่มผู้ชุมนุม จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้กระบวนการดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ดังตัวอย่าง

- (4) มือบอชิวะน้อยใจ คนของทศปท.ไปร่วมปชป. (ข่าวสด, 20/11/56)
- (5) พุทธรักษาจะงอน-ถูกโดดเดี่ยว...แกนมือบ 'พุทธรักษา' งอน ถูกเทือกลอยแพขุบเหลือแค่เวทีเดี่ยวหน้าดีเอสไอ (ข่าวสด, 15/1/57)
- (6) พุทธรักษา ผิดหวังสุเทพขุบเวที ยันเวทีศูนย์ราชการยังปักหลักต่อไม่ขุบไม่ย้ายไปไหน (ข่าวสด, 2/3/57)

975338140

CU Theses 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

การใช้กริยา “น้อยใจ” “งอน” และ “ผิดหวัง” ในตัวอย่างที่ (1)-(3) นำเสนอบทบาทการเป็นผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้ของฝ่ายผู้ชุมนุมที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกขัดแย้งระหว่างกัน ดังจะเห็นได้จากกริยา “น้อยใจ” ในตัวอย่างที่ (1) ที่นำเสนอความรู้สึกน้อยใจของผู้ชุมนุมกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาที่เคยชุมนุมร่วมกับกลุ่มเครือข่ายนักศึกษาประชาชนปฏิรูปประเทศไทย (คปท.) จนตัดสินใจย้ายไปชุมนุมร่วมกับกลุ่มของพรรคประชาธิปัตย์ ส่วนกลุ่มคำกริยา “งอน-ถูกโดดเดี่ยว” และ “งอนถูกเทือกलयแพ” ในตัวอย่างที่ (2) นำเสนอความรู้สึกของพระพุทธรูปที่ก่อความรู้สึกขุ่นเคืองใจหรือไม่พอใจนายสุเทพที่ยุบรวมบริเวณการชุมนุมให้เหลือแค่บริเวณเดียว เช่นเดียวกับกลุ่มคำกริยา “ผิดหวังสุเทพยุบเวที” ในตัวอย่างที่ (3) ที่นำเสนอให้เห็นว่าพระพุทธรูปรู้สึกผิดหวังในลักษณะของความไม่พอใจที่นายสุเทพยุบรวมสถานที่ชุมนุมให้เหลือเพียงบริเวณเดียว

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างที่ (1)-(3) จะเห็นได้ว่าการนำเสนอความรู้สึกไม่พอใจที่เกิดขึ้นในกลุ่มผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้สื่อนัยทางความหมายว่าการชุมนุมในครั้งนี้อาจจะมีได้เป็นการชุมนุมที่เป็นไปอย่างสงบเรียบร้อยเนื่องจากแม้แต่ภายในกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยกันเองก็ยังคงมีความขัดแย้งหรือไม่ลงรอยกันเกิดขึ้น

3.4) แสดงความรู้สึกลำพองใจ

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่รู้สึกหรือรับรู้” ด้วยการใช้คำกริยาแสดงกระบวนการเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกลำพองใจหรือยามใจในกำลังหรืออำนาจของตน ได้แก่ “ได้ใจ, , เข้ม, เข้มหนัก” การใช้กระบวนการดังกล่าวปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

(11) กลุ่มผู้ชุมนุมโค่นล้มระบอบทักษิณได้ใจ เคลื่อนมวลชนบุก “สตช.-บช.น.-ทำเนียบรัฐบาล” (ไทยรัฐ, 27/11/56)

(12) กลุ่มมวลชนโค่นล้มระบอบทักษิณได้ใจ กปท.เคลื่อนขบวนปิดทางเข้าออก 4 กระทรวง “คมนาคม-ท่องเที่ยว-เกษตร-มหาดไทย” หมายตากลาโหมเป็นรายต่อไป (ไทยรัฐ, 3/12/56)

(13) คปท.เข้มหนัก ขู่ปิดกระทรวงกลาโหม (ไทยรัฐ, 16/1/57)

ตัวอย่างที่ (1) และ (2) นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกด้วยการใช้กริยา “ได้ใจ” เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกขณะที่กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าไปบุกยึดสถานที่ของหน่วยงานรัฐทั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) และทำเนียบรัฐบาลในตัวอย่างที่ (1) รวมทั้งการเข้าไปปิดล้อมกระทรวงต่าง ๆ ในตัวอย่างที่ (2) เมื่อพิจารณาการใช้กริยา “ได้ใจ” จะเห็นได้ว่าเป็นคำที่สื่อความหมายในด้านลบแก่ผู้ที่ถูกนำเสนอว่ามีอารมณ์ความรู้สึกดังกล่าวเนื่องจากแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมที่เข้าไปยึดและปิดล้อมหน่วยงานรัฐมีความหลงลำพองใจในกำลัง

975338140

หรืออำนาจของฝ่ายตนจนไม่เกรงกลัวกฎหมายหรือกลัวความผิดที่จะตามมา เช่นเดียวกับ “เหิมหนัก” ในตัวอย่างที่ (3) ที่สื่อให้เห็นพฤติกรรมลำพองใจในลักษณะของการกำเริบต่อผู้อื่น

การแสดงบทบาทของผู้ชุมนุมในลักษณะนี้จึงนำเสนอภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ของการเป็นกลุ่มคนที่ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายด้วยความรู้สึกขมใจในกำลังและชัยชนะของฝ่ายตน มิได้เป็นกลุ่มคนที่ชุมนุมด้วยสันติวิธีหรือเป็นกลุ่มคนที่ชุมนุมด้วยความสงบ

4) กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรม

ผลการศึกษาพบการใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยการนำเสนอบทบาทของผู้ชุมนุมเป็น “ผู้มีพฤติกรรม” ที่สื่อความหมายของการเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรง มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวาย และมีพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน ดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้มีพฤติกรรม = ผู้ชุมนุม	4.1) มีพฤติกรรมรุนแรง	กร้าว, แข็งกร้าว, คลั่ง, ดุ, โหด, สวมบทโหด, ตีตอาวุธ, ปืนดู่, พกปืน
	4.2) มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวาย	วุ่น, ป่วน, รอป่วน, ป่วนหนัก
	4.3) มีพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน	กร่าง, หัว, โข้วหัว, ยังไม่เลิกหัว, หัวไม่หยุด, เหิม, เหิมหนัก

ตารางที่ 102 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

4.1) มีพฤติกรรมรุนแรง

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายของการเป็นผู้มีพฤติกรรมรุนแรง เช่น “กร้าว แข็งกร้าว คลั่ง ดุ โหด สวมบทโหด ตีตอาวุธ ปืนดู่ พกปืน” ปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและไทยรัฐ รองลงมาคือมติชน และเดลินิวส์ ในขณะที่ไทยโพสต์ มีปรากฏใช้เพียงคำเดียว คือ “ดุ” ส่วนหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ไม่ปรากฏการนำเสนอการกระทำในลักษณะนี้ของผู้ชุมนุม ดังตัวอย่าง

(7) “ก้านันสุเทพ” ดู! ถลก “ปู” สร้างความเสียหายให้ประเทศ 3 ข้อหาฉกรรจ์ (ไทยโพสต์, 16/2/57)

(8) มือดูหัวนักข่าวคันธ.-ลารมต. (ข่าวสด, 17/1/57)

(9) ศรส.ตามล่าการ์ดโหดทุบหนุ่ม-มัดโยนแม่น้ำ (มติชน, 7/3/57)

(10) มือคลั่งขกนักข่าวสาวช่อง 3 ช่อง 9 ขณะรายงานได้รับบาดเจ็บ (ไทยรัฐ, 23/12/56)

(11) “ชุมพร” วุ่นหนักมือคลั่งทำร้ายเด็ก (ไทยรัฐ, 29/11/56)

(12) ผู้ชุมนุมคลั่งปิดสำนักงานตำรวจ ไล่ล่าไอโม่ง (เดลินิวส์, 19/1/57)

(13) จับได้อีก การ์ดมือ**พกปืน**ฝ่าด่านตรวจ (ข่าวสด, 15/3/57)

(14) การ์ด**ติดอาวุธ**คุ้มกันแน่นหนา (มติชน, 7/3/57)

ตัวอย่างข้างต้นนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ปรากฏใช้ร่วมกับกริยาที่สื่อความหมายของพฤติกรรมที่แสดงถึงอารมณ์และการกระทำที่รุนแรงต่าง ๆ ได้แก่ “ดู, โหด, คลั่ง” ในตัวอย่างที่ (1) - (6) และแสดงให้เห็นการพกพาอาวุธที่ใช้ในการก่อความรุนแรง คือ “พกปืน, ติดอาวุธ” ในตัวอย่างที่ (7) และ (8)

ทั้งนี้ หากพิจารณาจากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าในตัวอย่างที่ (1) ของไทยโพสต์ที่ปรากฏการใช้คำแสดงพฤติกรรมผู้ชุมนุมในลักษณะนี้เพียงครั้งเดียวนั้น ได้นำเสนอภาพของการเป็นผู้มีพฤติกรรมที่สื่อถึงความรุนแรงน้อยกว่าการระบุพฤติกรรมร่วมกับการใช้กริยาแสดงกระบวนกรที่สื่อถึงความรุนแรงอื่น ๆ ร่วมด้วย ดังที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (3) ที่นำเสนอพฤติกรรมของผู้ชุมนุมว่า “โหด” ร่วมกับการให้รายละเอียดของการกระทำด้วยการใช้กริยาแสดงการกระทำคือ “ทุบ” และ “มัดโยนแม่น้ำ” ได้สื่อให้เห็นภาพของการเป็นผู้มีพฤติกรรมที่รุนแรงชัดเจนยิ่งขึ้น

การใช้กระบวนกรเกี่ยวกับพฤติกรรมเหล่านี้ ได้ส่งผลกระทบต่อการนำเสนอให้เห็นพฤติกรรมในด้านลบของผู้ชุมนุม ทั้งยังเป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมิได้เป็นผู้ชุมนุมด้วยสันติหากแต่เป็นกลุ่มคนที่มีจิตใจและการกระทำที่รุนแรงและเป็นอันตราย

4.2) มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวาย

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนกรที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวาย เช่น “วุ่น ป่วน รอป่วน ป่วนหนัก” ปรากฏมากที่สุดในห้องสื่อพิมพ์ข่าวสด รองลงมาคือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และผู้จัดการ ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ไม่ปรากฏการนำเสนอพฤติกรรมในลักษณะนี้ของผู้ชุมนุม ดังตัวอย่าง

(13) 'ปลอด'เจอนกหวีดไล่ **ป่วน**วงน้ำพิจิตรแตก (ผู้จัดการฯ, 19/11/56)

(14) กปปส.**ป่วน** ศาลออกหมายจับ 19 แกนนำ ฐานขัดพ.ร.ก.ฉุกเฉิน (ข่าวสด, 6/2/57)

(15) 'ปุ่นั่งรถไฟตรวจงานอีสาน เจอมือบอนกหวีด**ป่วน**ที่ร้อยเอ็ด (มติชน, 19/12/56)

(16) คอ.รส.เดินหน้าเอาผิดมือ**ป่วน**สถานที่ราชการ ขัดขวางการเลือกตั้งเพิ่มอีก 236 ราย (เดลินิวส์, 1/5/57)

'การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ปรากฏใช้ร่วมกับกริยาที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการก่อความวุ่นวาย ได้แก่ “ป่วน” ในตัวอย่างที่ (1) - (4) ที่นำเสนอให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเข้าไปสร้างความวุ่นวายในสถานที่ต่าง ๆ การใช้กริยาเหล่านี้ล้วนนำเสนอพฤติกรรมในแง่ลบของผู้ชุมนุมที่เป็นผู้ก่อความวุ่นวายให้แก่สังคม สื่อความหมายในการลดทอน

ความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากนำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ด้วยการก่อความวุ่นวายสร้างความเดือดร้อนรำคาญใจให้แก่ผู้อื่น

4.3) มีพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมด้วยการใช้คำและกลุ่มคำกริยาแสดงกระบวนการที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้มีพฤติกรรมแสดงความลำพองใจในอำนาจของตน เช่น “กร่าง, หัว, โข้วหัว, ยังไม่เลิกหัว, หัวไม่หยุด” ปรากฏมากที่สุดในหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ รองลงมาคือเดลินิวส์ ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการ ข่าวสด และมติชนไม่ปรากฏการนำเสนอการกระทำในลักษณะนี้ของผู้ชุมนุม ตัวอย่าง

- (7) คบท. หัวไม่หยุด บุคพึ่งป้ายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ไทยรัฐ, 23/1/57)
- (8) "คบท. หัว ประชิตทำเนียบเป่านกหวีดไล่ "นายกฯ ปู" (เดลินิวส์, 5/12/56)
- (9) การ์ดหลวงปู่ กร่าง ینگรณายอำเภอ ซ้อมหนุ่มไล่เสื้อป่อวม (เดลินิวส์, 16/5/57)

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าไทยรัฐและเดลินิวส์นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ปรากฏใช้ร่วมกับกริยาที่สื่อให้เห็นพฤติกรรมในด้านลบว่าผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความหลงลำพองใจในกำลังหรืออำนาจของตน ได้แก่ “หัวไม่หยุด” ในตัวอย่างที่ (1) และ “หัว” ในตัวอย่างที่ (2) ที่แสดงพฤติกรรมลำพองใจที่สื่อความหมายในแง่ของการเป็นผู้ไม่เกรงกลัวสิ่งใด รวมทั้ง “กร่าง” ในตัวอย่างที่ (3) ที่สื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมลำพองใจในลักษณะของทำท่าทางวางโตที่ถือตัวว่ามีกำลังหรืออำนาจเหนือผู้อื่น การใช้กริยาและกลุ่มคำกริยาเหล่านี้ล้วนนำเสนอพฤติกรรมที่เป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในแง่ของการเป็นผู้ที่กระทำการรุนแรงเนื่องจากสำคัญตนว่ามีกำลังหรืออำนาจเหนือผู้อื่น

5) กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ

จากการศึกษาข้อมูลพบว่ามีการใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพ เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยการใช้กระบวนการระบุสิ่งที่เป็น (identifying) นำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ที่ถูกระบุ” ที่สื่อความหมายของการเป็นผู้กระทำการสิ่งที่ยึดกับระบอบประชาธิปไตย และการเป็นผู้กระทำการที่รุนแรงดังนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
ผู้ที่ถูกระบุ =ผู้ชุมนุม	5.1) เป็นผู้กระทำการที่ยึดกับระบอบประชาธิปไตย	เป็นรัฐชาติปัตย์, เป็นกบฏ
	5.2) เป็นผู้กระทำการที่รุนแรง	(นักโทษที่นครศรีธรรมราช) เป็นหัวหน้าการ์ด กปปส., เป็นกลุ่มฮาร์ดคอร์ภาคใต้

ตารางที่ 103 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

5.1) ผู้กระทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย

การใช้กระบวนการเกี่ยวกับสภาพที่น่าเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ถูกระบุด้วยการระบุว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ “เป็นรัฐธำธิปัตย์” “เป็นกบฏ” จากผลการศึกษาพบว่าปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์มติชนเท่านั้น ดังตัวอย่าง

- (3) สุเทพเป็นรัฐธำธิปัตย์รูป'หลุด นำมือปลุยกียิตอำนาจทุลชื่อ'นายก-กรม.'เอง' (มติชน, 6/4/57)
 (4) หมายจับ'สุเทพ'ออกแล้ว ข้อหาเป็นกบฏ (มติชน, 3/11/56)

จากตัวอย่างที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์มติชน ผู้ชุมนุมที่ถูกนำเสนอให้มีบทบาทเป็นผู้ที่ถูกระบุคือ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ผู้เป็นผู้นำหลักของกลุ่มผู้ชุมนุม การใช้กริยาแสดงสภาพด้วยการระบุว่า “เป็นรัฐธำธิปัตย์” ในตัวอย่างที่ (1) นำเสนอภาพนายสุเทพว่าเป็นผู้มีแนวคิดและกระทำที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตยด้วยการเรียกร้องในสิ่งที่ยอยู่นอกกฎหมายและกระทำในสิ่งที่ยอยู่นอกเหนือรัฐธรรมนูญ ส่วนการระบุถึงนายสุเทพในตัวอย่างที่ (2) ว่า “เป็นกบฏ” สื่อความหมายของการเป็นผู้ล้มล้างอำนาจรัฐหรือล้มล้างการปกครองก็ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ที่ถูกระบุได้กระทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย การนำเสนอนายสุเทพด้วยกระบวนการแสดงสภาพดังที่ปรากฏในตัวอย่าง จึงล้วนสื่อเนื้อหาของกรกระทำที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม

5.2) ผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง

การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้ถูกระบุในกระบวนการเกี่ยวกับสภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การระบุว่าผู้ชุมนุมผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง คือ “(นักโทษที่นครศรีธรรมราช)เป็นหัวหน้าการ์ด กปปส” และ “เป็นกลุ่มฮาร์ดคอร์ภาคใต้” การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมในลักษณะนี้ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสดเท่านั้น ดังตัวอย่าง

- (7) จนท.ตรวจพบเอกสารปล่อยตัวนักโทษที่นครศรีธรรมราช หลังเคลียร์พื้นที่กระทรวงการคลังหลังมือออกไปแล้ว ต่อมาตรวจสอบรายละเอียดพบว่าเป็นหัวหน้าการ์ด กปปส. (ข่าวสด, 14/12/56)
 (8) รมว.ไอซีทีเผยมือปลุยกียิตเหตุระดมคนตจว.เข้ากรุงจำนวนมาก วันเกิดเหตุร้ายเพราะเป็นกลุ่มฮาร์ดคอร์ภาคใต้ (ข่าวสด, 6/1/57)

สำหรับการนำเสนอผู้ชุมนุมให้มีบทบาทเป็นสิ่งที่ถูกระบุในหนังสือพิมพ์ข่าวสดนี้ ในตัวอย่างที่ (1) เป็นการระบุให้เห็นว่า “นักโทษที่นครศรีธรรมราช” ได้ถูกระบุว่าเป็น “หัวหน้าการ์ด กปปส.” ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมที่เป็นหัวหน้าผู้รักษาความปลอดภัยให้ผู้ชุมนุมนั้น “เป็นนักโทษ” ซึ่งมีภาพของการเป็นผู้เคยกระทำสิ่งที่รุนแรงบางประการจนได้รับโทษมาก่อน ในขณะที่ตัวอย่างที่ (2) เป็นการระบุให้เห็นว่าผู้ชุมนุมจากต่างจังหวัดส่วนหนึ่งที่เดินทางเข้ามาร่วมชุมนุมในกรุงเทพฯ เป็น “กลุ่มฮาร์ดคอร์ภาคใต้” มีความหมายเชิงประเมินค่าในแง่ลบที่สื่อให้เห็นว่ากลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นมีลักษณะเป็น

ผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง ตัวอย่างที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดทั้งสองตัวอย่างนี้จึงแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุม ถูกนำเสนอด้วยการสื่อให้เห็นว่าเป็นผู้ก่อความรุนแรง

6) กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่

จากการศึกษาข้อมูลข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองพบว่ามีการใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ (Existential processes) ที่แสดงหรือชี้ให้เห็นการมีอยู่หรือเกิดขึ้นของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมโดยมีผู้ร่วมเหตุการณ์ คือ สิ่งที่ปรากฏ (Existent) ได้แก่ การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีผู้ทำผิดกฎหมายเป็นผู้ชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงว่ามีการกระทำหรือมีสิ่งทีแสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีการทำร้ายผู้อื่นโดยผู้ชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงว่ามีการทำร้ายผู้อื่นโดยผู้ชุมนุม การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีการก่อความวุ่นวายโดยผู้ชุมนุม” ด้วยกลุ่มคำกริยาที่แสดงว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ เกิดขึ้น การนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีการก่อความเดือดร้อนโดยผู้ชุมนุม” ด้วยกลุ่มคำกริยาที่แสดงว่ามีการทำลายสิ่งของหรือขโมยทรัพย์สิน และมีอุบัติเหตุหรือผู้ได้รับบาดเจ็บ และการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่า “มีผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุม” ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงว่ามีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม ดังตารางต่อไปนี้

ผู้ร่วมเหตุการณ์	ลักษณะกระบวนการ	ตัวอย่างคำ/กลุ่มคำแสดงกระบวนการ
สิ่งที่ปรากฏ =มีการก่อความวุ่นวายโดยผู้ชุมนุม	6.1) มีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ	เกิดเหตุปะทะ, เกิดเหตุวุ่นวายปะทะ, เกิดการกระทบกระทั่ง, เกิดกระทบกระทั่ง, มีมือกับตำรวจปะทะกัน
สิ่งที่ปรากฏ =มีการทำร้ายผู้อื่นโดยผู้ชุมนุม	6.2) มีการทำร้ายหรือมีอาวุธที่ใช้ทำร้ายผู้อื่น	มีการโยนแก๊สน้ำตาใส่ตำรวจ, เกิดปิ่นลั่นในมือ, มีคนโดนลูกหลงบาดเจ็บ
สิ่งที่ปรากฏ =มีผู้ทำผิดกฎหมายเป็นผู้ชุมนุม	6.3) มีการกระทำหรือมีสิ่งทีแสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย	พบเอกสารปล่อยตัวนักโทษ, มีหมายจับ, เจอทั้งปืนและประทัดยักษ์, พบอาวุธทั้งปืน-ระเบิดเพียง พร้อมอุปกรณ์เสพยาเสพติด, พบเป็นการ์ด กบปส. (ตั้งวงเสพยาไอซ์)
สิ่งที่ปรากฏ =มีการก่อความเดือดร้อนโดยผู้ชุมนุม	6.4) มีการทำลายสิ่งของหรือขโมยทรัพย์สิน	พบห้องทำงานถูกจี้ด, พบมีแนวร่วมมือบทุรล...หยิบฉวย...
สิ่งที่ปรากฏ =มีผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุม	6.5) มีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม	ยังมีขึ้นอย่างต่อเนื่อง (กิจกรรมจุดเทียนสันติภาพ)

ตารางที่ 104 การใช้กระบวนการเกี่ยวกับการเกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของ

ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

975338140

CD iThesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

6.1) มีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ

การใช้กระบวนการแสดงให้เห็นว่ามีการก่อความวุ่นวายโดยผู้ชุมนุม ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ เช่น “เกิดเหตุปะทะ, เกิดเหตุวุ่นวายปะทะ, เกิดการกระทบกระทั่ง, เกิดกระทบกระทั่ง, มีมือกับตำรวจปะทะกัน” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

- (9) ที่เขตเลือกตั้งลาดกระบัง **เกิดเหตุวุ่นวายปะทะ** ชาวบ้านบาดเจ็บ (ผู้จัดการฯ, 27/1/57)
- (10) ประชาชนตะโกน'เลือกตั้งๆ'กระทันหันหน้าคูหา ไม่สนมือขวางกาบัตรล่วงหน้า แสดงพลังประชาธิปไตย1 สิทธิ 1 เสี่ยงเท่ากัน ฮือผ่าเข้าไปใช้สิทธิหลายพื้นที่ ทั้งปืนรั้วประตู เดี๋ยวฝ่า จน**เกิดการกระทบกระทั่ง** (ข่าวสด, 27/1/57)
- (11) ครส.ถือฤกษ์วันมาฆะ-วาเลนไทน์ ขอคืนพื้นที่ 2 จุด สะพานมัฆวานฯ-ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะระดมกำลัง ตำรวจเคลียร์พื้นที่ที่รื้อเต็นท์ผู้ชุมนุมมัฆวานฯ พบอาวุธทั้งปืน-ระเบิดเทียบ พร้อมอุปกรณ์เสพยาเสพติดก่อนที่กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าเผชิญหน้าจน**เกิดเหตุปะทะ** ปาขวดและประทัดยักษ์ใส่ตำรวจจนถอยร่น ไม่สามารถยึดพื้นที่ได้สำเร็จ (ไทยรัฐ, 15/2/57)
- (12) ขณะที่หน้าทำเนียบรัฐบาลป่วน มือบ คบท. ฮือรื้อลวดหนามรอบรั้วแล้ว **พบมีมือกับตำรวจปะทะกัน** เล็กน้อยยังหัวนอตใส่กัน มีตำรวจหัวแตก (เดลินิวส์, 13/2/56)
- (13) **เกิดเหตุกลุ่มหนุนเลือกตั้งยังปะทะกลุ่มไม่ให้เลือกตั้ง** ย่านบางนา แคนนำ กปท.เจอยิงร่วงดับ บาดเจ็บทั้ง 2 ฝ่าย นับสิบ (มติชน, 27/1/57)

กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1) และ (2) ได้แก่ “เกิดเหตุวุ่นวายปะทะ” และ “เกิดการกระทบกระทั่ง” ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีการปะทะหรือกระทบกระทั่งกันระหว่างผู้ชุมนุมที่ขัดขวางการเลือกตั้งกับประชาชนที่ต้องการเลือกตั้ง ในขณะที่กลุ่มคำกริยา “เกิดเหตุปะทะ” ในตัวอย่างที่ (3) นำเสนอว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่นเดียวกับกลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (4) “พบมีมือกับตำรวจปะทะกัน เล็กน้อย มีตำรวจหัวแตก” ที่นำเสนอให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและมีผู้บาดเจ็บคือตำรวจ ในขณะที่ตัวอย่างที่ (5) “เกิดเหตุกลุ่มหนุนเลือกตั้งยังปะทะกลุ่มไม่ให้เลือกตั้ง” นำเสนอให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมที่ขัดขวางการเลือกตั้งกับกลุ่มที่สนับสนุนการเลือกตั้งด้วยการใช้อาวุธปืนยิงใส่กันจนมีผู้บาดเจ็บทั้งสองฝ่าย

การใช้กระบวนการที่ชี้ให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ เช่นนี้ได้ นำเสนอภาพที่เป็นการลดทอนความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมได้ก่อให้เกิดความวุ่นวายต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นมา

975338140

6.2) มีการทำร้ายหรือมีอาวุธที่ใช้ทำร้ายผู้อื่น

การใช้กระบวนการที่ชี้ให้เห็นว่ามีการทำร้ายผู้อื่นโดยผู้ชุมนุมเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีการทำร้ายผู้อื่น เช่น “มีการโยนแก๊สน้ำตาใส่ตำรวจ” ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หรือการใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่ามีการก่อความเดือดร้อนโดยผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำที่แสดงให้เห็นว่าอาวุธที่ใช้ทำร้ายผู้อื่นจนผู้ได้รับบาดเจ็บเกิดขึ้น เช่น “เกิดป็นล้นในมือบ, มีคนโดนลูกหลงบาดเจ็บ” พบในหนังสือพิมพ์ข่าวสดดังนี้

- (6) ที่แจ้งวัฒนะผู้ชุมนุมไม่ยอมให้เข้ายึดพื้นที่ ตรึงกำลังขัดขวางหลังแนวบังเกอร์ มีการโยนแก๊สน้ำตาใส่ตำรวจ จนเกิดเหตุชุลมุน เจ้าหน้าที่ต้องถอนกำลังกลับ (ไทยรัฐ, 15/2/57)
- (7) เกิดป็นล้นในมือบกพท. มีคนโดนลูกหลงบาดเจ็บ ไป 2 ราย (ข่าวสด, 6/5/57)

ตัวอย่างที่ (1) กลุ่มคำกริยา “มีการโยนแก๊สน้ำตาใส่ตำรวจ” ได้นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ทำร้ายผู้อื่นด้วยการโยนแก๊สน้ำตาใส่เจ้าหน้าที่ตำรวจ จนส่งผลให้มีความวุ่นวาย คือ “เกิดเหตุชุลมุน” ตามมา การใช้กระบวนการที่ระบุให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามีทำร้ายฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากได้ชี้ให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ทำร้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจจนทำให้เกิดความวุ่นวายตามมา ในขณะที่การใช้กลุ่มคำกริยา “เกิดป็นล้นในมือบกพท.” และ “มีคนโดนลูกหลง” ในตัวอย่างที่ (2) ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีอาวุธอยู่ในกลุ่มผู้ชุมนุมจนเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นในบริเวณที่มีการชุมนุมและมีผู้ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุดังกล่าว

การใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่ามีการก่อความเดือดร้อนโดยผู้ชุมนุมเช่นนี้ได้นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากได้ชี้ให้เห็นว่าการชุมนุมที่เกิดขึ้นมิได้เป็นไปอย่างสงบเรียบร้อยหากแต่มีอันตรายเกิดขึ้นจากการทำร้ายและการมีอาวุธในพื้นที่ชุมนุมและมีผู้ได้รับความเดือดร้อนจากเหตุดังกล่าว

6.3) มีการกระทำหรือมีสิ่งทีแสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย

การชี้ให้เห็นว่ามีผู้ทำผิดกฎหมายเป็นผู้ชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่ามีการกระทำที่ผิดกฎหมายของผู้ชุมนุมหรือมีสิ่งทีแสดงว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย เช่น “พบเอกสารปล่อยตัวนักโทษ, มีหมายจับ, เจอทั้งปืนและประทัดยักษ์, พบอาวุธทั้งปืน-ระเบิดเพียง พร้อมอุปกรณ์เสพยาเสพติด, พบเป็นการ์ด กปปส. (ตั้งวงเสพยาไอซ์)” พบในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและไทยรัฐ ดังนี้

- (13) ผงะพบเอกสารปล่อยตัวนักโทษอยู่ในมือบก.คลัง...กปปส.ถูกตร.โชคชัยจับคาด้านขณะนำการ์ดจากรามฯ ไปกระทรวงการคลัง ขยายผลมีหมายจับและเคยต้องคดีอื้อส่งตัวกลับไปดำเนินคดีที่ได้ (ข่าวสด, 14/12/56)

- (14) ครส.ถือฤกษ์วันมาฆะ-วาเลนไทน์ ขอคืนพื้นที่ 2 จุด สะพานมัฆวานฯ-ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะระดมกำลัง ตำรวจเคลียร์พื้นที่รื้อเต็นท์ผู้ชุมนุมมัฆวานฯ พบอาวุธทั้งปืน-ระเบิดเพียง พร้อมอุปกรณ์เสพยาเสพติด (ไทยรัฐ, 15/2/57)
- (15) คันรุตัญแคนนำ กปปส.เจอทั้งปืนและประทัดยักษ์ส่งดำเนินคดี (ไทยรัฐ, 11/1/57)
- (16) ดร.เมืองนนท์ บุกจับหนุ่มพร้อมพวกตั้งวงเสพยาไอซ์ พบเป็นการ์ด กปปส. (ไทยรัฐ, 20/12/56)

กระบวนการชี้ให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่เพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1) คือ “พบเอกสารปล่อยตัวนักโทษ” และ “มีหมายจับและเคยต้องคดีอื่น” แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมีทั้งบุคคลที่เคยมีประวัติเป็นนักโทษและบุคคลที่มีหมายจับและเคยกระทำผิดกฎหมายหลายคดีมาก่อน ส่วนกลุ่มคำกริยา “พบอาวุธทั้งปืน-ระเบิดเพียง พร้อมอุปกรณ์เสพยาเสพติด” และ “เจอทั้งปืนและประทัดยักษ์” ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (2) และ (3) ได้ชี้ให้เห็นว่ามีอาวุธและสิ่งที่ผิดกฎหมายอยู่ในครอบครองของผู้ชุมนุม เช่นเดียวกับกลุ่มคำกริยา “พบเป็นการ์ด กปปส.” ในตัวอย่างที่ (4) ที่ได้ระบุในข้อความก่อนหน้านี้นี้ว่าเป็นผู้ที่ “ตั้งวงเสพยาไอซ์” ได้นำเสนอให้เห็นว่ามีผู้ชุมนุมที่ผู้ใช้ยาเสพติด

กระบวนการที่ปรากฏในตัวอย่างเหล่านี้ล้วนชี้ให้เห็นว่ามีผู้ทำผิดกฎหมายเป็นผู้ชุมนุมเป็นการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งเป็นผู้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

6.4) มีการทำลายสิ่งของหรือขโมยทรัพย์สิน

การนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมที่สื่อให้เห็นถึงสิ่งที่ปรากฏคือมีการสร้างความเดือดร้อนโดยผู้ชุมนุม ด้วยการใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำลายสิ่งของหรือขโมยทรัพย์สิน เช่น “พบห้องทำงานถูกจี้ด, พบมีแนวร่วมมีอบทุบรถ...หยิบฉวย...” พบในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและไทยรัฐ ดังตัวอย่าง

- (3) โฆษกศอ.รล.เปิดคลิปวันปะทะเดือดระหว่างตร.กับคปท.ที่สนามกีฬาไทย-ญี่ปุ่น พบมีแนวร่วมมีอบทุบรถของตำรวจแล้วหยิบฉวยเอาเครื่องแบบ-อุปกรณ์ต่างๆ ไปใช้ก่อเหตุโยนผิดให้จนท. (ข่าวสด, 29/12/56)
- (4) ตำรวจลุยตรวจพื้นที่กระทรวงการคลัง-ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ หลังมีอบออกจากพื้นที่ พบห้องทำงานถูกจี้ดทรัพย์สินของรัฐและเจ้าหน้าที่หายอื้อสองหน่วยงาน ทั้งกล้องดิจิตอล ไอแพด โทรศัพท์มือถือ เงินสด (ไทยรัฐ, 11/12/56)

การใช้กลุ่มคำกริยาในตัวอย่างที่ (1) “พบมีแนวร่วมมีอบทุบรถของตำรวจแล้วหยิบฉวยเอาเครื่องแบบ-อุปกรณ์ต่างๆ ไปใช้ก่อเหตุ” และ (2) “พบห้องทำงานถูกจี้ด ทรัพย์สินของรัฐและเจ้าหน้าที่หายอื้อสองหน่วยงาน ทั้งกล้องดิจิตอล ไอแพด โทรศัพท์มือถือ เงินสด” ได้นำเสนอให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้ชุมนุมว่ามีการทำลายสิ่งของทั้งการทุบรถของเจ้าหน้าที่ตำรวจและ

การจัดห้องทำงานในกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ยังนำเสนอให้เห็นว่ามีการขโมยทรัพย์สินทั้งเครื่องแบบและอุปกรณ์ต่างๆของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และมีทรัพย์สินต่าง ๆ ของรัฐและเจ้าหน้าที่ในกระทรวงการคลังที่หายไป สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมอาจจะเป็นผู้ขโมยทรัพย์สินเหล่านั้นไป

การใช้กระบวนการดังกล่าวเหล่านี้ได้นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของชุมนุม เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมมิได้ออกมาชุมนุมอย่างสงบหากแต่เป็นผู้ก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ทั้งการทำลายสิ่งของและการลักขโมยทรัพย์สิน

6.5) มีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม

การใช้กระบวนการนำเสนอสิ่งที่ปรากฏให้เห็นว่ามีผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุมด้วยการใช้กลุ่มคำที่แสดงให้เห็นว่ามีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม ได้แก่ “ยังมีขึ้นอย่างต่อเนื่อง (กิจกรรมจุดเทียนสันติภาพ)” พบในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (5) *กิจกรรมจุดเทียนสันติภาพ ยังมีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ที่บริเวณหน้าช่อง 7 หนองจอก ดอนเมือง ราษฎร์บูรณะ ปากเกร็ด ลัดทึบ (ข่าวสด, 11/1/57)*

จากตัวอย่างข้างต้น การใช้กลุ่มคำกริยา “ยังมีขึ้นอย่างต่อเนื่อง” ที่หมายถึงกิจกรรมจุดเทียนสันติภาพนั้น ได้นำเสนอให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม เนื่องจากกิจกรรมจุดเทียนสันติภาพหรือกิจกรรมจุดเทียนเขียนสันติภาพเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อต่อต้านการชุมนุมของกลุ่ม กปปส. เรียกร้องให้ยุติการเคลื่อนไหวก่อนที่จะนำไปสู่ความรุนแรง ต่อต้านรัฐประหารและสนับสนุนให้ประชาชนไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 การชี้ให้เห็นว่ามีกิจกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องได้สื่อความหมายในการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากการนำเสนอให้เห็นว่ามีผู้ที่ไม่สนับสนุนการชุมนุมในครั้งนี้อย่างชัดเจนของกลุ่มผู้ชุมนุม

5.2.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้นิตกระบวนกร

ในการนำเสนอภาพตัวแทนผู้กระทำทางสังคมนั้น นอกจากการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมแล้ว ความรับรู้ที่เรามีต่อผู้กระทำทางสังคมส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเสนอภาพตัวแทนกระบวนกรด้วย กล่าวคือ ในชุดของกิจกรรมที่เกิดขึ้นนั้น ภาพตัวแทนที่นำเสนอว่าผู้กระทำทางสังคมมีบทบาทหรือไม่อย่างไรนั้นส่งผลต่อมุมมองความรู้สึกที่เรามีต่อผู้นั้นและสามารถใช้เพื่อนำเสนออุดมการณ์บางอย่างโดยไม่จำเป็นต้องกล่าวออกมาอย่างชัดเจน (เมชินและเมเยอร์ Machin and Mayr, 2012: 101 อ้างถึงใน ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 119) จากการศึกษาวิเคราะห์ทฤษฎีทางภาษาด้วยการใช้ชนิดกระบวนกร พบว่าการใช้ชนิดกระบวนกรที่ปรากฏอย่างหลากหลายในพาดหัวข่าวและวรรคนำของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ได้นำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ทั้งภาพ

ตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม และ ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุม ดังต่อไปนี้

5.2.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม

การใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพในแง่มุมมองที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมใน ลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมดังที่ปรากฏในตารางแสดงการใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม การใช้ชนิดกระบวนการด้วยการนำเสนอบทบาทผู้มีส่วนร่วมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแง่มุมมองที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม
<p>1) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ล้าสมัย</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แสดงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม (2) แสดงการทำให้พ้นจากการกดขี่จากอำนาจรัฐ (3) แสดงการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐ (4) แสดงการพูดตอบโต้ฝ่ายรัฐบาลที่กระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม (5) แสดงการพูดแสดงความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของฝ่ายรัฐบาล (6) แสดงการพูดต่อว่าฝ่ายรัฐบาลที่กระทำหรือมีพฤติกรรมไม่ดีไม่ถูกต้อง (7) แสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของฝ่ายรัฐบาล (8) แสดงความยินดีที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ (9) แสดงความรู้สึกเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล (10) มีพฤติกรรมแสดงความสุขความดีใจเนื่องจากเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นไปตามที่ต้องการ
<p>2) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มอื่น</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แสดงการเป็นเป้าหมายของการปราบปรามอย่างรุนแรงจากตำรวจ (2) แสดงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย (3) แสดงการถูกปราบปรามอย่างรุนแรงจากตำรวจ (4) แสดงการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐ (5) แสดงความรู้สึกกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย (6) แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจที่ถูกกระทำ (7) แสดงความรู้สึกความเสียหายที่เป็นฝ่ายสูญเสียอันเนื่องมาจากการเสียชีวิตของผู้ชุมนุม (8) แสดงความรู้สึกเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาลที่ปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมอย่างไม่เป็นธรรม (9) มีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต (10) มีพฤติกรรมที่แสดงความเสียใจจากการสูญเสียของผู้ชุมนุม (11) มีพฤติกรรมที่แสดงการเสียสละชีวิต (12) มีคุณสมบัติที่แสดงการเป็นผู้ถูกกระทำ (13) มีการทำร้ายผู้ชุมนุมเกิดขึ้น (14) มีการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของผู้ชุมนุม
<p>3) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) แสดงการให้ความช่วยเหลือ (2) แสดงการเป็นเป้าหมายที่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน (3) แสดงการพูดให้ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นทางการ

975338140

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม
(4) แสดงความรู้สึกเสียใจที่กระทำผิด
(5) มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมอย่างสันติ
(6) มีการดำเนินการชุมนุมด้วยสันติวิธี
(7) มีการสนับสนุนจากประชาชน
4) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล
(1) มีพฤติกรรมแสดงการเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก
(2) มีคุณสมบัติที่แสดงการเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมาก

ตารางที่ 105 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล
ในช่วงปี 2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้นิตกระบวนกร

1) ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ ได้แก่

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรม เช่น “ระดมพลใหญ่ไล่ทรราช, นำเดินขบวนไล่ทรราช, เคลื่อนไหวปฏิเสธอำนาจรัฐบาลเถื่อน, รวมพลังชุมนุมด้านนิรโทษฆาต, นำมือบลูสู่นิรโทษสุดซอย, บุกยึดอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยปกป้องหลักด้านนิรโทษโง่ง, ระดมด้านเลือกตั้งพอกโจร”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการทำให้พ้นจากการกดขี่จากอำนาจรัฐ เช่น “ปลดแอก”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในประโยคกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐ เช่น “ถูกสั่งตั้ง, ถูกเนรเทศ”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่สื่อความหมายถึงการพูดตอบโต้ฝ่ายรัฐบาลที่กระทำการที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม เช่น “โต้, สวน, สวนกลับ, ฉะ, ชัด, อัด, อัดยับ, จวก”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการพูดแสดงความไม่พอใจการกระทำที่ไม่ถูกต้องของฝ่ายรัฐบาล เช่น “โวย”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดต่อว่าฝ่ายรัฐบาลที่กระทำหรือมีพฤติกรรมไม่ดีไม่ถูกต้อง เช่น “ประณาม, รุมประณาม, ตะโกนด่า, เหน็บ, แซะ, ตักคอ”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดเปิดเผยสิ่งไม่ดีของฝ่ายรัฐบาล เช่น “แฉ, ปูด”

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความยินดีที่มีผู้กระทำในสิ่งที่ตรงกับความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านรัฐบาล เช่น “ดีใจ, พอใจ, ปลื้ม”

(9) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาแสดงความสงสัยที่สื่อถึงความรู้สึกเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ “ข้องใจ”

(10) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อให้เห็นความสุข ความดีใจเนื่องจากเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นไปตามที่ผู้ชุมนุมต้องการ เช่น “เฮ, เฮลั่น, ไชโย, ไชโยดีใจ, เซียร์” สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเรียกร้องในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมเนื่องจากข้อเรียกร้องหรือความต้องการ ได้รับการตอบสนองหรือเป็นไปในทางที่ฝ่ายผู้ชุมนุมปรารถนาในท้ายที่สุด

2) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มอื่น

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการ ถูกการปราบปรามอย่างรุนแรงโดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้กระทำ เช่น “ไล่ถล่ม, ยิงถล่ม, ถล่มยิงแก๊สน้ำตา, ฉีดน้ำผสมสารเคมีเข้าใส่”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในประโยคกรรมที่แสดงด้วย กริยาที่สื่อถึงการถูกทำร้ายหรือลอบทำร้าย เช่น “ถูกลอบยิง, ถูกช่มยิง, ถูกยิงในระยะเผาขน, ถูกยิงทะเล ท้องบาดเจ็บ, โดนยิง, โดนยิงบาดเจ็บ, ถูกยิงดับ, ถูกยิงเสียชีวิต, ถูกสังหารออกาจ, ถูกปิดล้อมไล่ทำร้าย, ถูกถล่ม, โดนถล่มเอ็ม 16, โดนปาป้อม”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในประโยคกรรมที่แสดงด้วย กริยาที่สื่อถึงการถูกปราบปรามอย่างรุนแรงจากตำรวจ เช่น “ถูกยิงแก๊สน้ำตาและน้ำกรดผสมสารเคมี, ถูกระดมยิงแก๊สน้ำตากระสุนยางใส่, โดนถล่มไล่ไม่ยั้ง”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในประโยคกรรมที่แสดงด้วย กริยาที่สื่อถึงการถูกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจรัฐ เช่น “ถูกสั่งตั้ง, ถูกเนรเทศ”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึง ความรู้สึกกลัวหรือหวาดหวั่นว่าจะถูกกระทำหรือถูกทำร้าย เช่น “ผวา, ผวาระเบิด, ผวามีมือมืดแฝงตัว สาดน้ำกรด, ผวาเจอน้ำกรด สารเคมีอันตราย, หวั่น, หวั่นไม่ปลอดภัย, หวั่นถูกป้ายสี, หวั่นตำรวจจับ แพะป้ายสี, กลัว, กลัวผู้ชุมนุมไม่ปลอดภัย, เครียด, หนักใจ”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึง ความรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจที่ถูกกระทำ เช่น “ฉุน, เดือด”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึง ความรู้สึกความเสียใจที่เป็นฝ่ายสูญเสียอันเนื่องมาจากการเสียชีวิตของผู้ชุมนุม เช่น “เศร้า, สุดเศร้า, เสียใจ, แสดงความเสียใจ”

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาแสดงความ สงสัยที่สื่อถึงความรู้สึกเคลือบแคลงใจในการกระทำของฝ่ายรัฐบาลที่ปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมอย่างไม่เป็น ธรรม ได้แก่ “ข้องใจ”

975338140

(9) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต เช่น “เจ็บ, เจ็บระนาว, เจ็บอื้อ, บาดเจ็บ, บาดเจ็บระนาว, บาดเจ็บสาหัส, สาหัส, อาการโคม่า, อาพาธ, นอนให้น้ำเกลือ, นอนไอซียู เสียชีวิต, ตาย, ดับ, ลังเวย”

(10) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงความเสียใจจากการสูญเสียของฝ่ายผู้ชุมนุม เช่น “หลังน้ำตา, ร่ำไห้, น้ำตาร่วง, รินน้ำตาไว้อาลัย”

(11) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมที่แสดงการเสียสละชีวิต ได้แก่ “พลีชีพ”

(12) การนำเสนอบทบาทการเป็นผู้มีคุณสมบัติของผู้ชุมนุมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ถูกกระทำ เช่น “นับเป็นศพที่ 3 สังเวจรัฐบาลระบอบทักษิณ, ตกเป็นเป้าของมือมืด”

(13) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายผู้ชุมนุมเกิดขึ้น เช่น “เกิดเหตุรุนแรงยิ่งการ์ด..., เกิดเหตุ..บุกพัง..., มีมือที่ 3 ป่วน, มีทั้งยิงปืนประเบิดป่วน, พบลอกกระสุนเกลื่อน, พบระเบิดสังหารแบบลูกเกลี้ยง”

(14) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตของผู้ชุมนุม เช่น “มีผู้เสียชีวิต...บาดเจ็บ..., มีการ์ดสังเว..., มีการ์ดตายสังเว...เจ็บ..., พบกระสุนเข้าปอด”

3) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการให้ความช่วยเหลือ เช่น “บริจาค, ช่วยบริจาค, แห่บริจาคช่วย, ระดมทุนช่วยเหลือ, ตั้งกองทุนช่วยเหลือ, เดินขบวนรับบริจาคช่วย, ขอรับบริจาคเงินช่วย, สานต่อติดตามการจ่ายเงินช่วย, จ่ายเงินเยียวยา, มอบ, ช่วย”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการได้รับการสนับสนุนจากประชาชน เช่น “แห่ต้อนรับ, ให้กำลังใจ, แห่หนุน, ให้การต้อนรับ, เป่านกหวีดรับ, กระโดดหอมแก้ม, บริจาคเงิน, มอบเงินหนุน”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดให้ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นทางการ เช่น “แถลง, ปราศรัย, เจรจา, ทหารเรือ”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการแสดงความเสียใจที่กระทำผิด เช่น “เสียใจ”

(5) มีพฤติกรรมที่แสดงการชุมนุมอย่างสันติ เช่น “เดินอารยะ, เดินอารยะขัดขืน, รวมพลังอารยะขัดขืน, เคลื่อนขบวนฝ่าถนนประวัติศาสตร์”

975338140

(6) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการดำเนินการชุมนุมด้วยสันติวิธี เช่น “มีการประสานงาน...เพื่อหลีกเลี่ยงความสูญเสีย”

(7) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการสนับสนุนจากประชาชน เช่น “มีประชาชนแท้ให้กำลังใจ บริจาคเงินเป่านกหวีดโบกธง”

4) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมแสดงการเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก เช่น “คึกคัก”

(2) การนำเสนอบทบาทการเป็นผู้มีคุณสมบัติของผู้ชุมนุมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมาก เช่น “พริบเป็นดอกเห็ด, เป็นล้าน, เป็นประวัติการณ์, ยาวเหยียด เป็นกิโลฯ”

5.2.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้กลวิธีทางภาษาด้วยการใช้ชนิดกระบวนการได้นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมดังที่ปรากฏในตารางแสดงการใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม การใช้ชนิดกระบวนการในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแง่ลบที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม
<p>1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน</p> <p>(1) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง</p> <p>(2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ</p> <p>(3) แสดงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่</p> <p>(4) แสดงการสร้างวุ่นวายหรือความเดือดร้อนด้วยการแย่งชิงทรัพย์สิน</p> <p>(5) แสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น</p> <p>(6) แสดงการพูดยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิดที่ได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น</p> <p>(7) แสดงความรู้สึกลำพองใจในกำลังหรืออำนาจของฝ่ายตน</p> <p>(8) มีพฤติกรรมก่อความวุ่นวาย</p> <p>(9) มีพฤติกรรมแสดงความลำพองใจ</p> <p>(10) มีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ</p> <p>(11) มีการทำร้ายหรือมีอาวุธที่ใช้ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับความเดือดร้อนตามมา</p> <p>(12) มีการทำลายสิ่งของหรือทรัพย์สินเกิดขึ้น</p>
<p>2) ผู้ใช้ความรุนแรง</p> <p>(1) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง</p> <p>(2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ</p> <p>(3) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย</p> <p>(4) แสดงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่</p>

975338140

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม
<p>(5) แสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง</p> <p>(6) แสดงการพูดยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด</p> <p>(7) แสดงอารมณ์รุนแรง</p> <p>(8) มีพฤติกรรมที่รุนแรง</p> <p>(9) มีพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน</p> <p>(10) มีคุณสมบัติที่แสดงการเป็นผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง</p> <p>(11) มีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ</p>
<p>3) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม</p> <p>(1) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง</p> <p>(2) แสดงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ</p> <p>(3) แสดงการถูกดำเนินการตามกฎหมาย</p> <p>(4) แสดงการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ</p> <p>(5) แสดงการพูดยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด</p> <p>(6) แสดงการพูดแก้ตัว</p> <p>(7) แสดงความรู้สึกผิดหวังในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ</p> <p>(8) แสดงความรู้สึกขัดแย้งในกลุ่มผู้ชุมนุม</p> <p>(9) มีคุณสมบัติที่แสดงการเป็นผู้กระทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย</p> <p>(10) มีการกระทำหรือมีสิ่งทีแสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมายของผู้ชุมนุม</p> <p>(11) มีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม</p>

ตารางที่ 106 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล
ในช่วงปี 2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้นิตระบวนการ

1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง เช่น “กระที่บ, ล็อกจะกระที่บ, ตั๊บ, ลุยตั๊บ, ต่อย, อุ้ม, อุ้มทิ้ง, ทำร้าย, บีบคอ, ยา, ซ้อม, ซ้อมน่วม, ชก, ชกหน้า, ล็อกตัว, ทำร้าย, มีเรื่อง, ทะเลาะวิวาท”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ เช่น “ปา, แทง, ไล่ตี, ยิง, ยิงที่บ, ไล่ยิง, โยนบีม”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ เช่น “แหกด่าน, ทูบรถ, ทูบป้าย, พังประตู, พังป้าย, พังรั้ว, บุกพังรั้ว, รื้อป้าย, บุกรื้อป้าย, ทำลายป้าย, ถีบภาพ, กรีดยางรถ, ยิงรถ, รั้วยิงรถ, รื้อแท่งปูน-ลวดหนาม, รื้อเวที”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการสร้างความเดือดร้อนด้วยการแย่งชิงทรัพย์สิน ได้แก่ “ปล้นทรัพย์”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ข่มขู่เป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดข่มขู่คุกคามผู้อื่น เช่น “ขู่, ขู่ลั่น, จี้, บีบ”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ข่มขู่เป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิดที่ได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น เช่น “รับ, รับผิดชอบ, ยอมรับ, ขอโทษ”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ข่มขู่เป็นผู้มีความคิดความรู้สึที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการแสดงความรู้สึกล่าพองใจในกำลังหรืออำนาจของฝ่ายตน เช่น “ได้ใจ, , เขิม, เขิมหนัก”

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ข่มขู่เป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมก่อความวุ่นวาย เช่น “วุ่น, ป่วน, รอป่วน, ป่วนหนัก”

(9) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ข่มขู่กับคนกลุ่มต่าง ๆ เช่น “เกิดเหตุปะทะ, เกิดเหตุวุ่นวายปะทะ, เกิดการกระทบกระทั่ง, เกิดกระทบกระทั่ง, มีมือกับตำรวจปะทะกัน”

(11) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำร้ายหรือมีอาวุธที่ใช้ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับความเดือดร้อนตามมา เช่น “มีการโยนแก๊สน้ำตาใส่ตำรวจ, เกิดปิ่นลั่นในมือ, มีคนโดนลูกหลงบาดเจ็บ”

(12) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการทำลายสิ่งของหรือขโมยทรัพย์สินเกิดขึ้นอันสืบเนื่องมาจากการบุกเข้ายึดพื้นที่หรือจากการข่มขู่ของกลุ่มผู้ข่มขู่ เช่น “พบห้องทำงานถูกงัด, พบมีแนวร่วมมือทุบรถ...หยิบฉวย...”

2) ผู้ใช้ความรุนแรง ได้แก่

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ข่มขู่เป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง เช่น “กระทุบ, ล็อกจะกระทุบ, ตี, ลุยตี, ต่อย, อ้อม, อ้อมทิ้ง, ทำร้าย, บีบคอ, ย่ำ, ซ้อม, ซ้อมน่วม, ชก, ชกหน้า, ล็อกตัว, ทำร้าย, มีเรื่อง, ทะเลาะวิวาท”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ข่มขู่เป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ เช่น “ปา, แทะ, ไล่ตี, ยิง, ยิงทีบ, ไล่ยิง, โยนป้อม”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ข่มขู่เป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการร่วมกันทำร้ายร่างกาย เช่น “รุมกระทุบ, รุมตี, รุมตีซ้ำ, รุมซ้อม, รุมยำ, รุมยำน่วม, รุมแทะ, รุมสกรัม, ก่อเหตุรุมสกรัม, ประชาทัณฑ์ปางตาย, รุมประชาทัณฑ์อ่วม, รุมทำร้าย”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ข่มขู่เป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของหรือสถานที่ เช่น “แหกด่าน, ทุบรถ, ทุบป้าย, พังประตู, พังป้าย, พังรั้ว, บุกพังรั้ว, รื้อป้าย, บุกรื้อป้าย, ทำลายป้าย, ถีบภาพ, กรีดยางรถ, ยิงรถ, รั้วยิงรถ, รื้อแท่งปูน-ลวดหนาม, รื้อเวที”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกิริยาแสดงการพูดด้วยอารมณ์รุนแรง เช่น “กร้าว, ประกาศกร้าว, ลั่น, ประกาศลั่น”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกิริยาแสดงการพูดยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด เช่น “รับ, รับผิด, ยอมรับ, ขอโทษ”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกิริยาที่สื่อถึงอารมณ์รุนแรง เช่น “ฉุน, ฉุนขาด, เดือด, เดือดจัด”

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกิริยาที่สื่อความหมายของการมีพฤติกรรมรุนแรง เช่น “กร้าว, แข็งกร้าว, คลั่ง, ดุ, โหด, สวมบทโหด, ตีต้าวูธ, ปีนดู, พกปืน”

(9) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกิริยาที่สื่อความหมายของพฤติกรรมที่แสดงความลำพองใจในอำนาจของตน เช่น “กร่าง, หัว, โข้วหัว, ยังไม่เลิกหัว, หัวไม่หยุด”

(10) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีคุณสมบัติที่แสดงด้วยกิริยาที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้กระทำสิ่งที่รุนแรง เช่น “(นักโทษที่นครศรีธรรมราช) เป็นหัวหน้าการ์ด กบปส., เป็นกลุ่มฮาร์ดคอร์ภาคใต้”

(11) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับคนกลุ่มต่าง ๆ เช่น “เกิดเหตุปะทะ, เกิดเหตุวุ่นวายปะทะ, เกิดการกระทบกระทั่ง, เกิดกระทบกระทั่ง, มีมือกับตัวตรวจปะทะกัน”

3) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ทั้งการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย และการเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย ได้แก่

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกิริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้กำลัง เช่น “กระที่บ, ล็อกจะกระที่บ, ตีบ, ลุยตีบ, ต่อย, อุ่ม, อุ่มทิ้ง, ทำร้าย, บีบคอ, ย่ำ, ซ้อม, ซ้อมน่วม, ชก, ชกหน้า, ล็อกตัว, ทำร้าย, มีเรื่อง, ทะเลาะวิวาท”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกิริยาที่สื่อความหมายถึงการกระทำรุนแรงต่อผู้อื่นด้วยการใช้สิ่งของหรืออาวุธ เช่น “ปา, แทง, ไล่ตี, ยิง, ยิงที่บ, ไล่ยิง, โยนบีม”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นเป้าหมายของการกระทำในประโยชน์ที่แสดงด้วยกิริยาที่สื่อถึงการถูกดำเนินการตามกฎหมาย เช่น “โดนแจ้งความ, โดนแจ้งความข้อหาทกฏ, โดนหมายจับ, เจอข้อหา, โดนคดี, ถูกศาลออกหมายจับ, โดนออกหมายจับ, โดนคดีก่อการร้าย, โดนหมายจับขวางคูหา, โดนความผิดบุกรุก, ถูกจับ, โดนรวบ, โดนรวบตัว”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกิริยาเกี่ยวกับการพูดโอ้อวดหรือไม่น่าเชื่อถือ เช่น “โว, โอ้, ฟุ้ง, คุยฟุ้ง”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกิริยาเกี่ยวกับการพูดแสดงการยอมรับว่าเป็นผู้กระทำผิด เช่น “รับ, รับผิด, ยอมรับ, ขอโทษ”

975338140

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการพูดแก้ตัว เช่น “อ้าง, อ้างดื้อๆ, แก้ตัว, แก้ตัววุ่น”

(7) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความรู้สึกผิดหวังในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการ เช่น “ซื่อ, ผิดหวัง, เจ็บ”

(8) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงความขัดแย้งในกลุ่มผู้ชุมนุม เช่น “งอน, น้อยใจ, ผิดหวัง”

(9) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีคุณสมบัติที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของการเป็นผู้กระทำการที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย เช่น “เป็นรัฐธำณิษย์, เป็นกบฏ”

(10) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีการกระทำหรือมีสิ่งที่ไม่ดีที่แสดงว่าเป็นผู้ทำผิดกฎหมายของผู้ชุมนุม เช่น “พบเอกสารปล่อยตัวนักโทษ, มีหมายจับ, เจอทั้งปืนและประทัดยักซ์, พบอาวุธทั้งปืน-ระเบิดเพียง พร้อมอุปกรณ์เสพยาเสพติด, พบเป็นการ์ด กปปส. (ตั้งวงเสพยาไอซ์)”

(11) การใช้กระบวนการเกิดขึ้นหรือมีอยู่ที่แสดงให้เห็นว่ามีประชาชนที่ไม่สนับสนุนการชุมนุมเนื่องจากเห็นว่าการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุมเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เช่น “ยังมีขึ้นอย่างต่อเนื่อง (กิจกรรมจุดเทียนสันติภาพ)”

5.2.2.3 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุม

การใช้ชนิดกระบวนการที่นำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมดังปรากฏในตาราง

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม
<p>กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล</p> <p>(1) แสดงการรวบรวมและการนัดชุมนุม</p> <p>(2) แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล</p> <p>(3) แสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงเกี่ยวกับการชุมนุม</p> <p>(4) แสดงการพูดยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม</p> <p>(5) แสดงความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการชุมนุมต่อต้านรัฐบาล</p> <p>(6) มีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล</p>

ตารางที่ 107 ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

ที่สื่อผ่านการใช้นิตกระบวนการ

เมื่อพิจารณาจากตารางแสดงการใช้นิตกระบวนการที่นำเสนอภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมจะเห็นได้ว่าภาพตัวแทนในแง่มุมมองที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมที่นำเสนอผ่านการใช้นิตกระบวนการ คือ **กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล** ดังนี้

(1) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการรวบรวมและการนัดชุมนุม เช่น “ชวน, เชิญ, เชิญชวน, เชิญแขก, ระดม, ระดมคน, ระดมพล, รวมพล, นัด, นัดชุมนุม, นัดเดินขบวน, นัดรวมพล, นัดรวมตัวประท้วง”

(2) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายถึงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล เช่น “ต่อต้าน, ประท้วง, เปิด, เปิดเวที, นำ, นำเดิน, นำขบวน, นำทัพ, พา, พามวลชน, ขน, ขนมวลชน, จัดทัพ, ยกพล, ยกขบวน, เคลื่อนขบวน, เคลื่อนทัพ, เคลื่อนพล, ไป, เดินเรียกแขก, เลื่อน, ถอน, คืบพื้นที่, ยุบเวที, ยุติขั้วดาว, เลิก, เลิกเวที”

(3) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดให้ข้อมูลหรือชี้แจงเกี่ยวกับการชุมนุม เช่น “ชี้, ระบุ, แจง, เผย, เปิดเผย, แยม”

(4) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้พูดที่แสดงด้วยกริยาแสดงการพูดยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการชุมนุม เช่น “ย้ำ, ยืนยัน, ยืนยัน”

(5) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีความคิดความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อถึงการแสดงความคิดหรือความต้องการเกี่ยวกับการชุมนุมต่อต้านรัฐบาล เช่น “เล็ง, วางแผน, มั่นใจ, มีมติ, ไม่หวั่น”

(6) การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงด้วยกริยาที่สื่อความหมายของมีพฤติกรรมที่แสดงการทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล เช่น “เดิน, เดินหน้า, เดินขบวน, เดินสาย, ออกเดิน, ตระเวน, ทอย, ชุมนุม, ปักหลัก, เป่านกหวีด, หยุด, พัก, ถอย, ล่าถอย, เลื่อน, กลับ”

5.3 การใช้สหบท

สหบท (intertextuality) คือ การที่ตัวบทหนึ่งมีการอ้างอิงหรือแทรกตัวบทอื่นซึ่งส่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่กำลังกล่าวถึงและตัวบทอื่นที่อ้างหรือแทรกมา (Fairclough, 1992b อ้างถึงใน ศิริพร ภัคติมาสุข, 2553: 100) ในส่วนของการนำเสนอข่าว จะเห็นได้ว่าคำพูดที่ถูกนำไปรายงาน (reported speech) หรือคำพูดของผู้อื่นที่เรานำมารายงานอีกครั้ง ถือเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสหบท เนื่องจากเป็นสิ่งที่นักข่าวได้นำข้อมูล ความคิดเห็น และสิ่งอื่น ๆ จากตัวบทก่อนหน้าเข้ามาใส่ไว้ในอีกตัวบทหนึ่ง สำหรับในกรณีของการพูด การเขียน หรือความคิดที่ถูกนำไปรายงาน แฟร์คลัฟ (Fairclough, 2003) ได้เสนอแนะว่าควรพิจารณาทั้งความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่ยกมาอ้างอิงกับเหตุการณ์ที่รายงาน และความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่ยกมาอ้างอิงกับตัวบทอื่นที่ตัวบทนั้นไปปรากฏอยู่ว่ามีปรากฏในตัวบทอย่างไรและสิ่งที่ได้กระทำในตัวบทนั้นคืออะไร (Fairclough, 2003: 51) สอดคล้องกับที่บาเซอร์แมน (Bazerman, 2004: 94) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์สหบทว่า สหบทไม่ได้เป็นเพียงแค่เรื่องของตัวบทต่าง ๆ ที่ผู้เขียนนำมาอ้างอิงเท่านั้น หากแต่ยังเกี่ยวข้องกับวิธีการและวัตถุประสงค์ในการใช้ตัวบทดังกล่าว รวมทั้งวิธีการที่ผู้เขียนได้วางจุดยืนของตนเองในฐานะผู้ผลิตตัวบทเหล่านั้น

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ มิได้มีเพียงการนำเสนอการชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุมและการรับมือกับผู้ชุมนุมของ

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ฝ่ายรัฐบาลเท่านั้น หากแต่ยังปรากฏการแทรกตัวบ่อนเข้ามาในบางส่วนของตัวบทด้วย ทั้งการอ้างข้อมูลจากบุคคล หน่วยงาน องค์กร หรือประเทศต่าง ๆ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลข่าวที่นำเสนอและเพื่อสื่อความหมายและนำเสนอภาพบางประการของผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมา กล่าวได้ว่านอกจากการใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมและการใช้ชนิดกระบวนการแล้ว กลวิธีสำคัญอีกหนึ่งกลวิธีที่ช่วยนำเสนอภาพของผู้ชุมนุมคือการกล่าวอ้างเพื่อสร้างสทพด้วยการแทรกตัวบ่อนเข้ามาในบางส่วนของตัวบทข่าว

5.3.1 กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทน

สำหรับการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยจะนำเสนอในส่วนของการใช้สทพนี้ แบ่งเป็นสองประเด็นใหญ่ ได้แก่ การใช้สทพที่นำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุม และการใช้สทพที่นำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.3.1.1 การใช้สทพเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุม

ในการสร้างสทพด้วยการแทรกตัวบ่อนเข้ามาในบางส่วนของตัวบทข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมือง ผลการศึกษาพบการใช้สทพที่ส่งผลต่อการสื่อความหมายในการนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมในแงุ่มที่ชอบธรรม และไม่ชอบธรรม ดังนี้

5.3.1.1.1 การใช้สทพเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับปรากฏการใช้สทพเพื่อนำเสนอภาพในด้านที่สื่อความชอบธรรมในการชุมนุมด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็น และการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ดังนี้

การใช้สทพ	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ	1.1) การมีผู้ร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก
	1.2) การมีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม - การเสนอให้ม็อบนายกฯ คนกลาง - การปฏิรูปประเทศก่อนการเลือกตั้ง
2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ	2.1) การสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม - การปฏิรูปประเทศก่อนการเลือกตั้ง

ตารางที่ 108 การใช้สทพเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อด้านรัฐบาลในช่วงปี

2556-2557

1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ

การอ้างผลสำรวจข้อมูลหรือผลสำรวจความคิดเห็นจากหน่วยงานหรือสถาบันต่าง ๆ นอกจากจะเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลแล้วยังช่วยเพิ่มน้ำหนักให้แก่ประเด็นที่กล่าวถึงให้เด่นชัดยิ่งขึ้นด้วย จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าสื่อแต่ละฉบับปรากฏการใช้สททด้วยการนำผลสำรวจของสถาบันต่าง ๆ มาอ้างถึงในดวบทข่าว ทั้งผลการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนและผลการสำรวจข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำเสนอให้เห็นว่าคนจำนวนหนึ่งในสังคมมีความคิดเห็นเช่นไรต่อเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้น สำหรับการอ้างผลสำรวจที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมได้มีการกล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การชี้ให้เห็นว่ามีผู้ร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก และการแสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

1.1) มีผู้ร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก

การอ้างผลสำรวจในลักษณะนี้เป็นการอ้างผลสำรวจข้อมูลด้วยการชี้ให้เห็นว่ามีผู้เข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าการอ้างผลสำรวจในลักษณะดังกล่าวปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ดังนี้

- (3) นิต้าโพลเผยทั่วประเทศ ประชาชนร่วมชุมนุมกว่า 10 ล้านคน (เดลินิวส์, 21/1/57)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าการนำดวบทของผลการสำรวจข้อมูลจาก “นิต้าโพล” ที่ให้ข้อมูลว่ามีผู้เข้าร่วมการชุมนุมในครั้งนี้เป็นจำนวนมาก คือ “ทั่วประเทศ ประชาชนร่วมชุมนุมกว่า 10 ล้านคน” มากกล่าวถึง การอ้างผลสำรวจข้อมูลที่มาจากศูนย์สำรวจความคิดเห็นของประชาชน คือ นิต้าโพล (NIDA Poll Center) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นต่างๆ และนำเสนอผลการสำรวจต่อสาธารณะ ได้สร้างความน่าเชื่อถือต่อข้อมูลที่นำเสนอในการสื่อให้เห็นว่าประชาชนจำนวนมากเห็นด้วยกับการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่เกิดขึ้น

1.2) มีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของฝ่ายผู้ชุมนุม เช่น การเสนอให้มีนายกฯ คนกลาง หรือการปฏิรูปประเทศก่อนการเลือกตั้ง ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ผู้จัดการฯ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (7) นิต้าโพลสำรวจประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวคิด 6 แนวทางการปฏิรูปประเทศไทยของเทพเทือก (ไทยโพสต์, 1/12/56)
- (8) โพลหนุนนายกฯคนกลาง "ปู"ปัดตอบเว้นวรรค1ปี โพลชี้ คนเปื้อการเมือง ส่งผลคะแนนนิยม "ปู-มาร์ค" รวมทั้ง "พท.-ปชป." หล่นวูบ หนุนมีนายกฯคนกลาง เพื่อปฏิรูปก่อนเลือกตั้งใหม่ (ผู้จัดการฯ, 28/3/57)
- (9) โพลหนุนนายกฯ คนกลาง (เดลินิวส์, 20/1/57)
- (10) โพลหนุน "อานันท์" หนุนนายกฯ คนกลาง ชี้องคมนตรีโผล่เทียบ (เดลินิวส์, 27/2/57)

จากตัวอย่าง มีการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจาก “นิด้าโพล” และ “โพล” ที่นำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุม ทั้งการปฏิรูปก่อนการเลือกตั้ง คือ “ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวคิด 6 แนวทางการปฏิรูปประเทศไทยของเทพเทือก” และ “หนุนมีนายกฯคนกลาง เพื่อปฏิรูปก่อนเลือกตั้งใหม่” รวมทั้งการสนับสนุนให้มีนายกฯ คนกลาง คือ “หนุนนายกฯคนกลาง” และ “หนุน “อานันท์” นั่งนายกฯ คนกลาง” การใส่ตัวบทเหล่านี้เข้ามาในข่าวการชุมนุมประท้วงสื่อให้เห็นถึงความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากแนวคิดต่าง ๆ ของฝ่ายผู้ชุมนุมนั้นเป็นแนวคิดที่ผู้คนในสังคมเห็นด้วยและให้การสนับสนุน

2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ เป็นการนำข้อมูลที่เป็นประกาศหรือแถลงการณ์จากหน่วยงานรัฐบาลหรือตัวแทนของประเทศต่าง ๆ มาอ้างถึงในตัวบท เพื่อนำเสนอให้เห็นว่าต่างประเทศมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสถานการณ์การชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้นในประเทศไทย การยกตัวบทในลักษณะที่สอดคล้องหรือเป็นไปในทางเดียวกับแนวทางหรือแนวคิดของฝ่ายผู้ชุมนุมได้แสดงให้เห็นว่าแนวคิดหรือการกระทำของฝ่ายผู้ชุมนุมไม่เพียงแต่ได้รับการยอมรับจากผู้ที่เห็นด้วยภายในประเทศเท่านั้น หากแต่ยังได้รับการยอมรับหรือเห็นด้วยจากต่างประเทศเช่นกัน ส่งผลต่อการสื่อความหมายให้เห็นว่าแนวทางที่ฝ่ายผู้ชุมนุมต้องการหรือเรียกร้องเป็นสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม จากข้อมูลที่ศึกษา พบการใช้สททในด้านที่แสดงความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างประเทศในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

2.1) สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าสนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องหรือแนวคิดของฝ่ายผู้ชุมนุม พบเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ เท่านั้น ดังนี้

- (1) สหรัฐสอนปชต.ไม่ใช่แค่เลือกตั้งนะต้องปฏิรูป แล้วกัน! "จอห์น แครร์รี" รัฐมนตรีต่างประเทศของพีใหญ่แห่งค่ายประชาธิปไตย ปองปากบอกลือ "การเลือกตั้ง" ใช่ว่าจะก่อเกิด ปชต.ที่แท้จริงได้ ระบุถ้าปราศจากการปฏิรูปจะเกิดการคอร์รัปชัน เล่นพรรคเล่นพวก และบิดเบือน ปชต.อย่างมหัศจรรย์ (ไทยโพสต์, 28/2/57)

จากตัวอย่างที่ปรากฏในไทยโพสต์ จะเห็นว่ามีการนำตัวบทที่แสดงว่าเป็นการแถลงของประเทศสหรัฐอเมริกา คือ “สหรัฐ” และตัวแทนของสหรัฐฯ คือ “จอห์น แครร์รี” ผู้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ด้วยการยกเอาข้อความที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปประเทศไทยก่อนจัดให้มีการเลือกตั้งของฝ่ายผู้ชุมนุมมาใส่ในตัวบทข่าว คือ “ปชต.ไม่ใช่แค่เลือกตั้งนะต้องปฏิรูป” และ “การเลือกตั้ง” ใช่ว่าจะก่อเกิด ปชต.ที่แท้จริงได้ ระบุถ้าปราศจากการปฏิรูปจะเกิดการคอร์รัปชัน เล่นพรรคเล่นพวก และบิดเบือน ปชต.อย่างมหัศจรรย์” การที่ไทยโพสต์ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของสหรัฐฯ ว่าเป็นประเทศที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้นำด้านการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ด้วยการใช้คำว่า “พีใหญ่แห่งค่ายประชาธิปไตย” ร่วมกับการยกเอาข้อความดังกล่าวที่ชี้ให้เห็นว่า ประชาธิปไตยที่แท้จริงมิได้มาจากการเลือกตั้งเท่านั้น หากไม่มีการปฏิรูปก่อนการเลือกตั้งก็จะก่อให้เกิดผลกระทบในด้านลบตามมามากมาย ตัวบทดังกล่าวได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในแง่ที่สื่อให้เห็นว่าข้อเรียกร้องให้มีการปฏิรูปก่อนการเลือกตั้งของฝ่ายผู้ชุมนุมที่มีผู้เห็นว่าเป็นข้อเรียกร้องที่ขัดกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นแท้จริงแล้วเป็นสิ่งที่มิได้ขัดแย้งกับแนวทางประชาธิปไตยที่สหรัฐฯ ซึ่งเป็นประเทศผู้นำด้านการปกครองในระบอบนี้ได้กล่าวถึง

5.1.3.1.2 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพในด้านที่สื่อความหมายในการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในข้อมูลการศึกษา ได้แก่ การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการ ดังนี้

การใช้สหบท	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ	1.1) การไม่สนับสนุนการชุมนุม 1.2) การชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจ 1.3) การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง
2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ	2.1) การดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุม - การขัดขวางการเลือกตั้ง - การละเมิดสิทธิมนุษยชน - การคุกคามระบอบประชาธิปไตย 2.2) การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง
3) การอ้างคำพูดนักวิชาการ	3.1) การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม 3.2) การดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุม - การใช้ความรุนแรง - การกระทำตนและเรียกร้องในสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย

ตารางที่ 109 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อด้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ

การใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพตัวแทนในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นการนำตัวบทที่อ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแสดงให้เห็นว่ามีผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุม การชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจ และการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง ดังนี้

1.1) การไม่สนับสนุนการชุมนุม

หนังสือพิมพ์บางฉบับมีการนำตัวบทที่เป็นผลสำรวจความคิดเห็นด้วยการนำประเด็นที่ยกมากล่าวอ้างคือการชี้ให้เห็นว่ามีผู้ที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม ไม่ว่าจะเป็นการให้ความเห็นว่าจะไม่เข้าร่วมการชุมนุมหรือการแสดงความคิดเห็นว่าควรยุติการชุมนุม จากข้อมูลพบว่าการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นในลักษณะเหล่านี้ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ดังนี้

(13) นิต้าโพลระบุคนกรุง 80 % ไม่ร่วมชัตดาวน์ (ข่าวสด, 18/1/57)

(14) โพลชี้คน70% เห็นควรยุติชุมนุม (ข่าวสด, 14/11/56)

ในตัวอย่าง เป็นการอ้างผลการสำรวจโดยการระบุว่าเป็นการสำรวจความคิดเห็นของ “นิต้าโพล” และ “โพล” เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้คนส่วนใหญ่ที่ไม่สนับสนุนการชุมนุม ทั้งการแสดงผลสำรวจความคิดเห็นว่าจะไม่เข้าร่วมการชุมนุม คือ “คนกรุง 80 % ไม่ร่วมชัตดาวน์” และความต้องการให้ยุติการชุมนุม คือ “คน70% เห็นควรยุติชุมนุม” การยกตัวบทที่แสดงให้เห็นว่าคนส่วนใหญ่ที่สำรวจความคิดเห็นมานั้นไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่เกิดขึ้นมากล่าวถึงในข่าวการชุมนุมทางการเมืองได้ส่งผลต่อสื่อความหมายในการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าผู้คนในสังคมส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือและไม่สนับสนุนการชุมนุมที่กำลังดำเนินอยู่

1.2) การชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจ

การอ้างผลสำรวจที่นำเสนอภาพตัวแทนในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการแสดงให้เห็นว่าการชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้คนในสังคมปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและเดลินิวส์ ดังนี้

(2) โพลชี้คนไทยเบื่อ-เครียดการเมือง มือบียัดเยื่อ (ข่าวสด, 14/4/57)

(3) โพลชี้ ปชช.เครียดการเมืองเหตุมือบียัดเยื่อ (เดลินิวส์, 14/4/57)

การอ้างผลสำรวจจาก “โพล” ที่ปรากฏในข่าวสดและเดลินิวส์แสดงให้เห็นว่าการชุมนุมที่ยาวนานได้ส่งผลให้ผู้คนในสังคมรู้สึกเบื่อหน่ายและเครียด คือ “คนไทยเบื่อ-เครียดการเมือง มือบียัดเยื่อ” และ “ปชช.เครียดการเมืองเหตุมือบียัดเยื่อ” การอ้างผลสำรวจดังกล่าวสื่อให้เห็นว่าสถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นได้ส่งผลให้ผู้คนในสังคมรู้สึกเบื่อหน่ายและเกิดความเครียด นำไปสู่การลดทอนความชอบธรรมในการชุมนุมประท้วงของผู้ชุมนุมที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน เนื่องจากการชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชน

1.3) การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง

การอ้างผลสำรวจด้วยการแสดงให้เห็นว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรงปรากฏในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ข่าวสด มติชน และไทยรัฐ ดังนี้

- (5) ดุสิตโพล ชี้นำชัตดาวนักรุงส่อรุนแรงบานปลาย (ผู้จัดการฯ, 6/1/57)
- (6) โพล ห่วงมือบชัตดาวนักรุงส่อรุนแรง (ข่าวสด, 6/1/57)
- (7) โพล ผวา 13 มกราบาน (มติชน, 6/1/57)
- (8) ดุสิตโพล คน 37.50 เปอร์เซนต์ กลัวบีมรายวันไม่ยอมให้รุนแรงอีก ห่วงเกิดกับคนในครอบครัว (ไทยรัฐ, 30/1/57)

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจาก “ดุสิตโพล” และ “โพล” ในตัวอย่างได้นำเสนอประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ทำแบบสำรวจมีความเห็นว่าอาจเกิดเหตุรุนแรงขึ้นจากการชุมนุมคือ “นำชัตดาวนักรุงส่อรุนแรงบานปลาย” “มือบชัตดาวนักรุงส่อรุนแรง” “โพลผวา 13 มกราบาน” และ “คน 37.50 เปอร์เซนต์ กลัวบีมรายวันไม่ยอมให้รุนแรงอีก ห่วงเกิดกับคนในครอบครัว” การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมเนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการชุมนุมทางการเมืองในครั้งนี้อาจมีความรุนแรงเกิดขึ้นตามมา แม้ฝ่ายผู้ชุมนุมจะกล่าวว่าเป็นการชุมนุมโดยสันติก็ตาม

2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ปรากฏในตัวบทว่าการชุมนุมประท้วงทางการเมืองได้แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของต่างประเทศต่อสถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศไทย จากข้อมูลที่ศึกษา พบการใช้สหบทในด้านที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในลักษณะของการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมและการแสดงความเห็นว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง ดังนี้

2.1) การตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่ามี การออกมาตำหนิติติงเนื่องจากไม่เห็นด้วยต่อการกระทำต่าง ๆ ของฝ่ายผู้ชุมนุม ทั้งการขัดขวางการเลือกตั้ง การละเมิดสิทธิมนุษยชน และการคุกคามระบอบประชาธิปไตย ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน และไทยรัฐ ดังนี้

975338140

- (8) รบ.สหรัฐ แกลงชัดปชต.เตือนชาวลด.ให้หยุดละเมิด-สิทธิประชาชน โฆษกกต.สหรัฐ แกลงไม่สบายใจอย่างยิ่งต่อการที่กลุ่มกบปส. เข้าสกัดกั้นการเลือกตั้งล่วงหน้าจนเกิดความรุนแรง ชี้การขัดขวางพลเรือนเข้าไปลงคะแนนนั้นละเมิดสิทธิระดับสากลและขัดแย้งหลักประชาธิปไตย จี้ทุกฝ่ายเปิดเจรจาอย่างสันติ (ข่าวสด, 28/1/57)
- (9) ส.ส.รีพับลิกัน ทำหนังสือแจ้ง โอบามา ช่วยหนุนค่านการชุมนุมในไทยที่คุกคามระบอบประชาธิปไตย (มติชน, 18/1/57)
- (10) มะกัน แกลงกีดกันเลือกตั้งละเมิดสิทธิมนุษยชน (มติชน, 28/1/57)
- (11) สหรัฐฯ อี้ กบปส.กีดกันคนใช้สิทธิ ละเมิดสิทธิมนุษยชน ไม่สอดคล้องหลักประชาธิปไตย (ไทยรัฐ, 15/4/57)

จากตัวอย่างมีการนำตัวบทการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศสหรัฐอเมริกาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับสหรัฐฯ คือ “สหรัฐฯ” “มะกัน” “รบ.สหรัฐ” “โฆษกกต.สหรัฐ” และ “ส.ส.รีพับลิกัน” ที่ออกมาตำหนิการกระทำต่าง ๆ ของฝ่ายผู้ชุมนุม ทั้งการกระทำที่ขัดขวางการเลือกตั้ง การละเมิดสิทธิมนุษยชน และการคุกคามระบอบประชาธิปไตย การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของสหรัฐฯและผู้ที่เกี่ยวข้องกับสหรัฐฯ ได้เน้นย้ำภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมที่เป็นผู้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรมด้วยการละเมิดสิทธิผู้อื่นและกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตยจนประเทศที่ได้ชื่อว่าเป็นประเทศประชาธิปไตยและให้ความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างประเทศสหรัฐอเมริกาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเทศนี้ได้ออกมาตำหนิต่อการกระทำดังกล่าว ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม

ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับตัวอย่างที่ (1) ที่เป็นการอ้างแถลงการณ์ของประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อลดทอนความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม กับการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ เพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมที่ได้กล่าวถึงไว้ในหัวข้อก่อนหน้านี จะเห็นได้ว่าต่างมีการยกตัวบทที่เกี่ยวข้องกับแถลงการณ์ของประเทศสหรัฐอเมริกามาอ้างถึง ดังนี้

- (1) รบ.สหรัฐ แกลงชัดปชต.เตือนชาวลด.ให้หยุดละเมิด-สิทธิประชาชน โฆษกกต.สหรัฐ แกลงไม่สบายใจอย่างยิ่งต่อการที่กลุ่มกบปส. เข้าสกัดกั้นการเลือกตั้งล่วงหน้าจนเกิดความรุนแรง ชี้การขัดขวางพลเรือนเข้าไปลงคะแนนนั้นละเมิดสิทธิระดับสากลและขัดแย้งหลักประชาธิปไตย จี้ทุกฝ่ายเปิดเจรจาอย่างสันติ (ข่าวสด, 28/1/57)
- (2) สหรัฐฯ ลอนปชต.ไม่ใช่แค่เลือกตั้งเนต้องปฏิรูป แล้วกัน! "จอห์น แครรี" รัฐมนตรีต่างประเทศของพีใหญ่แห่ง ค่ายประชาธิปไตย ป้องปากบอกลือ "การเลือกตั้ง" ใช้ว่าจะก่อเกิด ปชต.ที่แท้จริงได้ ระบุถ้าปราศจากการปฏิรูปจะเกิดการคอร์รัปชัน เล่นพรรคเล่นพวก และบิดเบือน ปชต.อย่างมโหฬาร (ไทยโพสต์, 28/2/57)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าในขณะที่หนังสือพิมพ์ข่าวสดอ้างถึงการที่รัฐบาลสหรัฐฯ ออกมาแสดงความไม่เห็นด้วยกับการขัดขวางการเลือกตั้งของฝ่ายผู้ชุมนุมและชี้ให้เห็นว่าเป็นการกระทำที่ขัดแย้งกับระบอบประชาธิปไตย ไทยโพสต์ก็ได้ยกตัวบทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สหรัฐฯ ที่ชี้ให้เห็นว่าประชาธิปไตยที่แท้จริงมิได้มาจากการเลือกตั้งเท่านั้น หากไม่มีการปฏิรูปก่อน การเลือกตั้งก็จะก่อให้เกิดผลด้านลบตามมา แสดงให้เห็นว่าแม้จะอ้างถึงตัวบทที่เกี่ยวข้องกับ แฉลงการณ์ของสหรัฐอเมริกาเช่นเดียวกัน แต่สื่อทั้งสองฉบับต่างก็นำตัวบทที่สื่อความหมายต่อการ นำเสนอภาพที่ต่างกันมานำเสนอ กล่าวคือ การอ้างแฉลงการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสหรัฐฯ ในข่าวสด ได้ลด ความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการเน้นย้ำภาพของการเป็นผู้ละเมิดสิทธิผู้อื่นและการกระทำใน สิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ในขณะที่ตัวบทที่ปรากฏในไทยโพสต์ได้สนับสนุนการสร้าง ความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมด้วยการสื่อให้เห็นว่าแนวคิดปฏิรูปก่อนการเลือกตั้งนั้นแท้จริงแล้ว เป็นสิ่งที่มีได้ขัดแย้งกับแนวทางประชาธิปไตย

2.2) การชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง

การอ้างประกาศหรือแฉลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ ภายในประเทศไทยที่เกิดการชุมนุมประท้วงอาจก่อให้เกิดความรุนแรงตามมาปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุก ฉบับ ดังนี้

- (12) "ฮ็องกง" เตือนภัยสูงสุดเสี่ยงกรุงเทพฯ (ไทยโพสต์, 23/1/57)
- (13) นานาชาติห่วงหวังไทยเสี่ยงรุนแรง (ผู้จัดการฯ, 21 พ.ค. 2557)
- (14) ทางการฮ็องกงประกาศยกระดับเตือนภัยมากรุงเทพฯ ขั้นสูงสุด มีภัยร้ายแรง (ข่าวสด, 23/1/57)
- (15) 28 ประเทศเตือนเที่ยวไทย (มติชน, 28/11/56)
- (16) อิตาลีห้ามเข้าไทยช่วง 1-2 กุมภาพันธ์ (มติชน, 1/2/57)
- (17) เยอรมันห่วงไทย เกิดเหตุรุนแรงสาส์นพรรคร่วมใจเร่งจัดเลือกตั้ง (ไทยรัฐ, 15/4/57)
- (18) "มะกัน" เตือนพลเมืองใน กทม.สำรองเงินสด-อาหารสิ่งจำเป็นให้เพียงพออย่างน้อย 2 สัปดาห์ (เดลินิวส์, 12/1/57)

จากตัวอย่างเป็นการอ้างประกาศจากประเทศต่าง ๆ คือ "ฮ็องกง, ทางการฮ็องกง, อิตาลี, เยอรมัน, มะกัน" รวมทั้ง "นานาชาติ, 28 ประเทศ" ในประเด็นที่สืบเนื่องมาจากการชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ด้วยการแสดงความเป็นห่วงว่าอาจเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นในประเทศไทย คือ "ห่วงหวังไทยเสี่ยงรุนแรง" และ "ห่วงไทย เกิดเหตุรุนแรง" และการเตือนพลเมืองที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ทั้งการให้หลีกเลี่ยงการมาท่องเที่ยว คือ "เตือนภัยสูงสุดเสี่ยง กรุงเทพฯ" "ประกาศยกระดับเตือนภัยมากรุงเทพฯ ขั้นสูงสุด มีภัยร้ายแรง" "เตือนเที่ยวไทย" "ห้ามเข้าไทยช่วง 1-2 กุมภาพันธ์" และการเตือนให้เตรียมตัวรับมือกับสถานการณ์ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น คือ "เตือนพลเมืองใน กทม.สำรองเงินสด-อาหารสิ่งจำเป็นให้เพียงพออย่างน้อย 2 สัปดาห์" การยกตัวบทเหล่านี้มากล่าวถึงได้สื่อความหมายในการเน้นย้ำให้เห็นถึงความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นจากการชุมนุมทางการเมือง

3) การอ้างคำพุดนักวิชาการ

การอ้างคำพุดนักวิชาการเป็นการยกตัวบทที่อ้างกล่าวถึงการแถลงการณ์หรือการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในวิชาความรู้สาขาใดสาขาหนึ่ง หรือผู้ที่อยู่ในแวดวงการศึกษามากกล่าวถึงในตัวบทข่าวเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลที่ยกมากกล่าวถึง จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าสื่อแต่ละฉบับปรากฏการใช้สททด้วยคำพุดนักวิชาการมาแทรกในตัวบท เพื่อนำเสนอให้เห็นว่า มีความคิดเห็นเช่นไรต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สำหรับการอ้างคำพุดนักวิชาการที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม และการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม ดังนี้

3.1) การไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างคำพุดนักวิชาการในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุมพบในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน และไทยรัฐ ดังนี้

- (5) นักวิชาการรุมด้านสภาประชาชน-นายกฯ มาตรา 7 ชี้ชัดรัฐธรรมนูญ ส่อล้มล้างการปกครอง สร้างวิกฤตรอบใหม่ (ข่าวสด, 5/12/56)
- (6) นักวิชาการ-พท.-นปช.ปิดแนวทางนายกฯ ม.7 อ้างชัด รธน.ไม่มีประเพณีปกครอง (มติชน, 6/12/56)
- (7) นักรัฐศาสตร์รุมขึ้นนายกฯ ม.7 ทำไม่ได้ ยุบสภา วงจรเดิมก็กลับมาอีก ทางออกคือเดินหน้าแก้รธน. ลุยเทวด ม.291 วาระ 3 (ข่าวสด, 7/12/56)
- (8) นักวิชาการตั้งกลุ่ม สปป.เฝ้าสภาประชาชนขัดหลัก ปชต. เข้าช่วยรัฐประหาร ปิดเบือนตีความ ม.7 ขอนายกฯ พระราชทาน ละเมิด รธน. (ไทยรัฐ, 11/12/56)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการนำตัวบทของกลุ่มนักวิชาการ คือ “นักวิชาการ” และ “นักรัฐศาสตร์” ผู้ออกมาแสดงความคิดเห็นต่อข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ต้องการให้ใช้รัฐธรรมนูญ มาตรา 7 แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี หรือที่เรียกว่า “นายกฯ ม.7” “นายกฯ พระราชทาน” “นายกฯ คนนอก” รวมทั้งแนวคิดในการจัดตั้ง “สภาประชาชน” เพื่อดูแลการปฏิรูปประเทศ โดยการยกข้อความที่แสดงให้เห็นว่านักวิชาการเหล่านี้ไม่เห็นด้วยและไม่สนับสนุนแนวคิดของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากขัดรัฐธรรมนูญและหลักประชาธิปไตย ได้แก่ “นายกฯ ม.7 ทำไม่ได้” “ปิดแนวทางนายกฯ ม.7 อ้างชัด รธน.ไม่มีประเพณีปกครอง” “สภาประชาชนขัดหลัก ปชต. เข้าช่วยรัฐประหาร ปิดเบือนตีความ ม.7 ขอนายกฯ พระราชทาน ละเมิด รธน.” และ “รุมด้านสภาประชาชน-นายกฯ มาตรา 7 ชี้ชัดรัฐธรรมนูญ ส่อล้มล้างการปกครอง สร้างวิกฤตรอบใหม่” การอ้างตัวบทดังกล่าวได้ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมเนื่องจากการอ้างคำพุดของกลุ่มนักวิชาการนอกจากจะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ตัวบทที่ยกมากกล่าวอ้างแล้วยังเป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่าแนวคิดและข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของผู้ชุมนุมเป็นสิ่งที่ไม่สามารถกระทำได้และขัดต่อกฎหมายและระบอบการเมืองการปกครองของประเทศ

975338140

3.2) การดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุม

การอ้างคำพุดนักวิชาการในลักษณะของการออกมาดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุมปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดและไทยรัฐ โดยการดำเนินว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ใช้ความรุนแรง รวมทั้งการกระทำตนและเรียกร้องในสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย ดังนี้

- (5) *นักวิชาการจวกธีรยุทธ อังสันติภวัฒน์ ทั้งที่มีมือใช้ความรุนแรงละเมิดสิทธิ* (ข่าวสด, 17/1/57)
- (6) *นักวิชาการ-อดีต ส.ส.ร.-นัก ก.ม. รุมสวด “ก้านันเทือก” เป็นมนุษย์ต่างดาวนอก ธรณ. ซีปรีียงนายกฯ ม. 7 เป็นอันตรายนำไปสู่ทางตัน* (ไทยรัฐ, 7/12/56)

การอ้างคำพุดนักวิชาการ คือ “นักวิชาการ” “อดีต ส.ส.ร.” (สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ) และ “นัก ก.ม.” (นักกฎหมาย) ที่ปรากฏในตัวอย่าง เป็นการอ้างคำพุดในลักษณะของการดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุมว่าเป็นผู้ใช้ความรุนแรงทั้ง ๆ ที่กล่าวอ้างว่าออกมาชุมนุมอย่างสันติ คือ “จวกธีรยุทธ อังสันติภวัฒน์ ทั้งที่มีมือใช้ความรุนแรงละเมิดสิทธิ” ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด และการออกมาดำเนินฝ่ายผู้ชุมนุมที่กระทำตนอยู่เหนือรัฐธรรมนูญและเรียกร้องในสิ่งที่นำไปสู่ปัญหาที่หาทางออกไม่ได้ คือ “รุมสวด “ก้านันเทือก” เป็นมนุษย์ต่างดาวนอก ธรณ. ซีปรีียงนายกฯ ม. 7 เป็นอันตรายนำไปสู่ทางตัน” ที่ปรากฏในไทยรัฐ การอ้างคำพุดนักวิชาการที่ออกมาดำเนินผู้ชุมนุมเช่นนี้เป็นการให้นำหน้าข้อข้อมูลที่ยกมาอ้างว่ามีความน่าเชื่อถือ และส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการกระทำของผู้ชุมนุมทั้งการก่อความรุนแรงรวมทั้งการและการกระทำตนและเรียกร้องในสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

5.3.1.2 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทด้วยการแทรกตัวบทอื่นเข้ามาในส่วนหนึ่งของตัวบทข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อความหมายในการนำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาล แบ่งเป็นสองลักษณะ คือ การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล และการใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ดังนี้

5.3.1.2.1 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทที่สื่อความหมายในการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ และการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพุดนักวิชาการ ดังนี้

การใช้สหบท	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ	1.1) การมีผู้สนับสนุนการเลือกตั้ง
	1.2) การมีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล
2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ ของประเทศต่าง ๆ	2.1) การแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล
	2.2) การสนับสนุนการเลือกตั้ง
	2.3) การสนับสนุนประชาธิปไตย
3) การอ้างคำพูดนักวิชาการ	3.1) การสนับสนุนการเลือกตั้ง

ตารางที่ 110 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ

การใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การใช้สหบทด้วยการนำตัวบทที่อ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแสดงให้ เห็นว่ามีผู้สนับสนุนการเลือกตั้ง และมีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล ดังนี้

1.1) การมีผู้สนับสนุนการเลือกตั้ง

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่า การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นด้วยการชี้ให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนการเลือกตั้งปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ดังนี้

- (4) ประชาชนทั่วประเทศสะท้อนผ่านโพล 80% ตั้งใจจะออกไปเลือกตั้ง 2 ก.พ. มีเพียง 10% ที่ตั้งใจไม่ออกไปใช้สิทธิ์ และกว่า 51 % เห็นว่าควรเดินหน้าเลือกตั้งตามกำหนดเดิม (ข่าวสด, 25/1/57)
- (5) ดุสิตโพลสำรวจประชาชนผวาเหตุระเบิดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง หวั่นคนใกล้ตัวถูกลูกหลง ชูให้เลือกตั้งพร้อมปฏิรูป (ข่าวสด, 30/3/57)

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าการนำตัวบทของผลการสำรวจข้อมูลจาก “โพล” ที่กล่าวว่า เป็นการสะท้อนความคิดเห็นของ “ประชาชนทั่วประเทศ” ที่มีความเห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่สนับสนุนการเลือกตั้งด้วยการจะไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะไม่ไปใช้สิทธิ์ และผู้สำรวจความคิดเห็นเกินครึ่งก็เห็นด้วยกับการเลือกตั้งที่จะเกิดขึ้น หรือการยกผลสำรวจจาก “ดุสิตโพล” หรือ สวนดุสิตโพล ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือและมีชื่อเสียงในการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นต่างๆ ด้วยการให้ข้อมูลว่าผู้สำรวจความคิดเห็นต้องการให้มีการเลือกตั้งไปพร้อมกับการปฏิรูปประเทศ ได้สร้างความน่าเชื่อถือต่อข้อมูลที่นำเสนอในประเด็นของการสื่อให้เห็นว่าประชาชนเห็นด้วยกับการจัดให้มีการเลือกตั้ง ทั้งนี้ การสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งเป็นแนวคิดที่ตรงข้ามกับข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ไม่เห็นด้วยกับการจัดให้มีการเลือกตั้งรัฐบาลใหม่ใน

เวลานั้น แต่เรียกร้องให้มีการปฏิรูปก่อนการเลือกตั้ง การยกตัวของผลสำรวจดังกล่าวมาอ้างถึงใน
 ตัวบทข่าวการประชุมทางการเมืองจึงแสดงให้เห็นว่าคนส่วนใหญ่ต้องการให้มีการเลือกตั้งเกิดขึ้น
 เช่นเดียวกับความต้องการของฝ่ายรัฐบาล สื่อนัยให้เห็นว่าผู้คนในสังคมมีแนวคิดที่ต่างจากฝ่าย
 ผู้ชุมนุม

1.2) การมีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุน
 ฝ่ายรัฐบาล ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ข่าวสด และมติชน ดังนี้

(6) โพลชี้คนอีสานยังเลือกเพื่อไทยเป็นรัฐบาล (ข่าวสด, 2/12/56)

(7) ใช้จ่ายปีใหม่ 57 รูด โพลชี้เหตุวิตกชุมนุมการเมือง เผย ประชาชนอยากให้ของขวัญ'ปู'มากที่สุด (มติชน, 25/12/56)

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจาก “โพล” ที่ปรากฏในตัวอย่าง ได้นำเสนอ
 ประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้ที่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล โดยการกล่าวถึงผลสำรวจที่ประชาชนในภาค
 อีสานยังคงให้การสนับสนุนพรรคเพื่อไทยที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด คือ “คนอีสานยังเลือกเพื่อ
 ไทยเป็นรัฐบาล” และการกล่าวถึงผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่แสดงให้เห็นว่านายกฯ ยิ่ง
 ลักษณะ ชินวัตร ยังคงได้รับความนิยมจากประชาชนที่ปรากฏในมติชน คือ “ประชาชนอยากให้ของขวัญ'ปู'
 มากสุด” การปรากฏตัวบทเหล่านี้ในข่าวการประชุมประท้วงสื่อให้เห็นถึงความชอบธรรมของ
 ฝ่ายรัฐบาลในการทำหน้าที่ดูแลบริหารบ้านเมืองต่อไป เนื่องจากผลสำรวจที่ยกมากล่าวถึงในตัวบทได้
 แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่ได้ไปสำรวจความคิดเห็นมานั้นยังคงให้การสนับสนุนรัฐบาลและผู้นำพรรค
 รัฐบาลอยู่

2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ

จากข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้สหบทในด้านที่แสดงความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการ
 นำประกาศหรือแถลงการณ์จากหน่วยงานรัฐบาลหรือตัวแทนของประเทศต่าง ๆ มาอ้างถึงใน
 ตัวบท ในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล แสดงการ
 สนับสนุนการเลือกตั้ง และแสดงการสนับสนุนประชาธิปไตย ดังนี้

2.1) การแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่า
 ประเทศเหล่านั้นแสดงความชื่นชมฝ่ายรัฐบาล ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสด และไทยรัฐ
 ดังนี้

975338140

- (4) รัฐบาลสหรัฐแถลงเรียกร้องไทยแก้ปัญหากันอย่างสันติ ชมเปาะรัฐบาล "ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร" ใช้ความอดกลั้นกับผู้ประท้วง (ไทยโพสต์, 15/1/57)
- (5) จีนชื่นชม ปูยีตสันติ (ข่าวสด, 28/11/56)
- (6) นิวซีแลนด์ชื่นชมรัฐบาลอดทน (ข่าวสด, 11/12/56)
- (7) ทูต-ผบ.ทหารมะกัน หนุนรบ.ปู ยกย่องอดกลั้น (ข่าวสด, 7/12/56)
- (8) สหรัฐชมรบ.แก้มือบอดทน-ไม่รุนแรง (ข่าวสด, 15/1/57)
- (9) สหรัฐชื่นชมรัฐบาลอดกลั้น (ไทยรัฐ, 15/1/57)

จากตัวอย่างมีการนำตัวบทการอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างประเทศหรือตัวแทนของประเทศต่าง ๆ คือ “สหรัฐ” “รัฐบาลสหรัฐ” “ทูต-ผบ.ทหารมะกัน” “นิวซีแลนด์” และ “จีน” ที่ออกมาชื่นชมฝ่ายรัฐบาลที่ใช้หลักสันติวิธีและมีความอดทนอดกลั้นในการรับมือกับผู้ชุมนุมประท้วง การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ เช่นนี้ ได้นำเสนอภาพของฝ่ายรัฐบาลในแง่ของการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมด้วยสันติไม่ใช้ความรุนแรง สื่อให้เห็นถึงความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในการปฏิบัติหน้าที่ดูแลการชุมนุมประท้วง

2.2) การสนับสนุนการเลือกตั้ง

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นต่างสนับสนุนการดำเนินการจัดการเลือกตั้งในประเทศไทย ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (2) สหรัฐแถลงหนุนไทยเลือกตั้ง (ข่าวสด, 11/11/56)
- (3) โฆษกกระทรวงต่างประเทศสหรัฐ มหาอำนาจพญาอินทรี แถลงเรียกร้องให้คู่ขัดแย้งทุกฝ่ายในไทยแก้ปัญหาด้วยแนวทางสันติวิธี รวมถึงเร่งจัดเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ชี้ความรุนแรงไม่ใช่ทางออกของความแตกต่างทางการเมือง (ข่าวสด, 9/5/57)
- (4) หวัง"เลือกตั้ง"ยุติขัดแย้ง-มะกันพบปู หวังไทยป่วนยาว-ปฏิวัติ (มติชน, 9/4/57)
- (5) พรรครัฐบาลเยอรมัน ร่อนสาส์นถึงรัฐบาลไทย หวังสถานการณ์บ้านเมืองร้อน กระทั่งทุกฝ่ายเจรจาทางออก จัดเลือกตั้งใหม่คลี่คลายขัดแย้งอย่างสันติ (ไทยรัฐ, 15/4/57)
- (6) สหรัฐหวังกองทัพไทยไม่ใช้ "กฎอัยการศึก" เป็นฉากบังหน้าก่อ "รัฐประหาร" เรียกร้องทุกฝ่ายเคารพหลักประชาธิปไตย พร้อมจีรรับคืนอำนาจ-จัดการเลือกตั้งโดยเร็ว (เดลินิวส์, 21/5/57)

การนำตัวบทที่อ้างประกาศและแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ หรือตัวแทนของประเทศนั้น ๆ คือ “สหรัฐ” “โฆษกกระทรวงต่างประเทศสหรัฐ มหาอำนาจพญาอินทรี” “มะกัน” และ “พรรครัฐบาลเยอรมัน” ที่ต่างก็ออกมาสนับสนุนให้ดำเนินการเลือกตั้งในประเทศไทยเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ในลักษณะนี้ สื่อให้เห็นถึง

ความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล เนื่องจากการสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งของประเทศต่างๆ เหล่านี้เป็นแนวทางที่ฝ่ายรัฐบาลต้องการดำเนินการให้เกิดขึ้น

2.3) การสนับสนุนประชาธิปไตย

การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าประเทศต่าง ๆ เหล่านี้สนับสนุนประชาธิปไตย ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน และเดลินิวส์ ดังนี้

- (3) โฆษกสถานทูตมะกัน แถลงย้าลรัฐเป็นกลาง และมีจุดยืนสนับสนุนประชาธิปไตย (ข่าวสด, 21/12/56)
- (4) 'ญี่ปุ่น' ด้วยวอนโลกป้องปชต.ไทย อติตรมต.กลาโหมหญิงญี่ปุ่น วอนโลกยื่นมือช่วยปกป้องประชาธิปไตยในไทย
ชี้พรรคฝ่ายค้านกับชนชั้นนำกำลังบั่นทอนประชาธิปไตย ผูกขาดสิทธิ์ปกครองประเทศโดยถาวร
(ข่าวสด, 18/1/57)
- (5) รมว.บัวแก้วแคนาดา แถลงให้ทุกฝ่ายในไทยเคารพประชาธิปไตย (ข่าวสด, 2/2/57)
- (6) ส.ส.มะกันจ้โอบามา'อุ้มปชต.ไทย ส่งเสียงหนุน'2ก.พ.' (มติชน, 18/1/7)
- (7) อังกฤษจ้ไทยยึดปชต. (มติชน, 30/1/57)
- (8) ต่างชาติประณามความรุนแรง ขอคนไทยอดกลั้นปกป้องสถาบันและกระบวนการประชาธิปไตย
(เดลินิวส์, 21/5/57)

การนำตัวบทที่เป็นประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างประเทศ คือ “ต่างชาติ” ประกาศหรือแถลงการณ์ของต่างประเทศต่าง ๆ คือ “อังกฤษ” และ “ญี่ปุ่น” รวมทั้งตัวแทนของประเทศ คือ “โฆษกสถานทูตมะกัน ส.ส.มะกัน” และ “รมว.บัวแก้วแคนาดา” ได้เน้นย้ำให้เห็นว่าประเทศต่าง ๆ ล้วนสนับสนุนระบอบประชาธิปไตย และต้องการให้ประเทศไทยดำเนินการต่าง ๆ ตามระบอบประชาธิปไตย การอ้างตัวบทเช่นนี้ในตัวบทข่าวที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างฝ่ายรัฐบาลที่ต้องการจัดให้มีการเลือกตั้งรัฐบาลใหม่กับฝ่ายผู้ชุมนุมที่เรียกร้องให้มีการปฏิรูปก่อนการเลือกตั้งและเสนอให้มีการจัดตั้งสภาประชาชนรวมทั้งเสนอให้มีนายกฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 7 ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีผู้เห็นว่าไม่เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาลในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งให้เกิดขึ้น

3) การอ้างคำพูดนักวิชาการ

การใช้สหบทด้วยการยกตัวบทที่กล่าวถึงการแถลงการณ์หรือการแสดงความคิดเห็นของนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญในวิชาความรู้สาขาใดสาขาหนึ่งมาแทรกในตัวบท เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลที่กล่าวถึง สำหรับการอ้างคำพูดนักวิชาการที่ส่งผลต่อการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การแสดงให้เห็นว่านักวิชาการสนับสนุนการเลือกตั้ง ดังนี้

3.1) การสนับสนุนการเลือกตั้ง

การใช้สหบทด้วยการอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนการเลือกตั้งพบในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ดังนี้

- (14) **นักวิชาการนิติศาสตร์-รัฐศาสตร์** ยืนยันหลังยุบสภาต้องเลือกตั้งตามรธน. นายกฯ -ครม.ต้องรักษาการจนกว่าจะมีรัฐบาลใหม่ เพราะรธน. บัญญัติไว้ไม่มีทางทำอย่างอื่นได้ ข้อเรียกร้องมือบ กบปส.ไม่เป็นประชาธิปไตย ทั้งสภาประชาชน นายกฯ ม.7 แต่มีความพยายามให้เกิดทางตันสัญญาภาคทางการเมือง ไม่ให้ประเทศมีทางออก เตือนถ้าไม่เดินตามแนวทางประชาธิปไตยวิกฤตจะยิ่งรุนแรงกลายเป็นอนาธิปไตย (ข่าวสด, 10/12/56)
- (15) **นักวิชาการประสานเสียงจีปช.ลงเลือกตั้ง** พาประเทศรอดพ้นทางตัน (ข่าวสด, 19/12/56)
- (16) **ตั้งสปป.-สมัชชาป้องกัน 151อจ.ผเนิก แฉลงย้าต้องเลือกตั้ง** ม.3ตั้งสภาปชช.ไม่ได้ (มติชน, 11/12/56)
- (17) **สปป.ชู'เลือกตั้ง'คน-เท่ากัน** เสียง'นองเลือด' (เดลินิวส์, 23/12/56)

การนำตัวบทของกลุ่มนักวิชาการ คือ “นักวิชาการ” และนักวิชาการในสาขาเฉพาะ คือ “นักวิชาการนิติศาสตร์-รัฐศาสตร์” รวมทั้งกลุ่มนักวิชาการที่จัดตั้งกลุ่มสมัชชาปกป้องประชาธิปไตย คือ “กลุ่ม“สปป.” “สปป.-สมัชชาป้องกัน 151อจ.” และ “151อจ.” ที่ต่างออกมาแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ชี้ให้เห็นว่านักวิชาการเหล่านี้ล้วนสนับสนุนการเลือกตั้ง มีส่วนสำคัญในการช่วยเน้นย้ำความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ต้องการให้มีการเลือกตั้งรัฐบาลครั้งใหม่ เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าความต้องการจัดให้มีการเลือกตั้งของฝ่ายรัฐบาลเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับสิ่งที่นักวิชาการซึ่งเป็นผู้มีความรู้ได้กล่าวไว้

5.3.1.2.2 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทที่นำเสนอภาพในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

การใช้สหบท	ประเด็นที่ยกมากล่าวอ้าง
1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ	1.1) ความนิยมต่อฝ่ายรัฐบาลลดลง

ตารางที่ 111 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ

การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ การอ้างผลสำรวจที่ชี้ให้เห็นว่าความนิยมต่อฝ่ายรัฐบาลลดลง ดังตาราง

1.1) ความนิยมต่อฝ่ายรัฐบาลลดลง

จากข้อมูลพบการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่นำเสนอให้เห็นว่าความนิยมต่อฝ่ายรัฐบาลลดลงปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการ ดังนี้

- (6) **อีสานโพลเผยคะแนนนิยมเพื่อไทยลดรูป 10%** (ไทยโพสต์, 5/11/56)

- (7) โพลเผยคะแนนนิยม "มาร์ค" แซง "ปู" แล้ว (ไทยโพสต์, 11/12/56)
- (8) โพลชี้ คนเบื่อการเมือง ส่งผลคะแนนนิยม "ปู-มาร์ค" รวมทั้ง "พท.-ปชป." หล่นวูบ (ผู้จัดการฯ, 28/3/57)

จากตัวอย่าง การยกตัวของผลการสำรวจความคิดเห็นจาก “อีสานโพล” และ “โพล” ด้วยการกล่าวถึงประเด็นที่ชี้ให้เห็นว่าคะแนนนิยมของพรรคเพื่อไทยซึ่งเป็นพรรครัฐบาลลดลง ทั้ง “คะแนนนิยมเพื่อไทยลดวูบ 10%” และ “คนเบื่อการเมือง ส่งผลคะแนนนิยม "ปู-มาร์ค" รวมทั้ง "พท.-ปชป." หล่นวูบ” หรือการกล่าวว่คะแนนนิยมของผู้นำพรรคฝ่ายค้านมีมากกว่า ผู้นำพรรครัฐบาล “คะแนนนิยม "มาร์ค" แซง "ปู" แล้ว” นอกจากนี้ การระบุว่แหล่งที่มาของผลสำรวจมาจาก “อีสานโพล” ก็ยิ่งสื่อความหมายในการเน้นย้ำความหมายของการที่คะแนนนิยมของฝ่ายรัฐบาลลดลง ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากภาคอีสานถือเป็นฐานเสียงที่สำคัญของพรรคเพื่อไทย ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่ปรากฏในตัวอย่าง จะเห็นว่าในขณะที่ข่าวสดและมติชนเลือกนำเสนอผลสำรวจที่แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลยังคงได้รับความนิยมจากประชาชนนั้น ไทยโพสต์และผู้จัดการกลับไม่มีการอ้างถึงผลสำรวจในประเด็นดังกล่าว หากแต่เลือกที่จะอ้างถึงผลสำรวจที่แสดงให้เห็นว่าความนิยมที่ประชาชนมีต่อรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีนั้นลดลง กลวิธีดังกล่าวช่วยเสริมเหตุผลและเพิ่มน้ำหนักให้กับความชอบธรรมการที่ผู้ชุมนุมต้องออกมาประท้วงและขับไล่รัฐบาล

5.3.2 ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่สื่อผ่านการใช้สหบท

จากการศึกษาวิเคราะห์การใช้สหบทในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมือง ผลการศึกษาพบว่าการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลที่ปรากฏอย่างหลากหลายในสื่อหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ได้นำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมประท้วงในลักษณะต่าง ๆ แบ่งเป็น ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม และภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ดังนี้

5.3.2.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาพบว่าการใช้สหบทในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม นอกจากการใช้สหบทที่นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมแล้ว การใช้สหบทที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็มีส่วนสำคัญในการสื่อความหมายในการเน้นย้ำภาพที่ช่วยสร้างความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมา ดังนี้

5.3.2.1.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม	5.3.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล
<p>1) ผู้กระทำความผิดที่ต้องขอขมา โดยการต่อต้านรัฐบาลที่คู่อำนาจ</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิด</p>	<p>1) ผู้ขาดคุณสมบัติบริหารประเทศ</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงว่าความนิยมของประชาชนที่มีต่อฝ่ายรัฐบาลลดลง</p>

5.3.2.1.1 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุม	5.3.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรม ของฝ่ายรัฐบาล
<p>ที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเสนอให้มีนายกฯ คนกลาง - การปฏิรูปประเทศก่อนการเลือกตั้ง <p>(2) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปฏิรูปประเทศก่อนการเลือกตั้ง <p>2) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน เพื่อต่อต้านรัฐบาล</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงให้เห็นว่า มีผู้ร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก</p>	

ตารางที่ 112 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม
ต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้สหบท

5.3.2.1.1 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้สหบทในลักษณะต่าง ๆ ทั้งการอ้างผลการสำรวจความคิดเห็น และการอ้าง
ประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนในแง่มุมที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้
ชุมนุม ดังนี้

1) ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ ได้แก่

(1) การใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนแนวคิดที่
สอดคล้องกับแนวคิดและข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของฝ่ายผู้ชุมนุม ไม่ว่าจะเป็นการปฏิรูปก่อนการเลือกตั้ง
เช่น “นิด้าโพลสำรวจประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวคิด 6 แนวทางการปฏิรูปประเทศไทยของเทพ
เทือก” (ไทยโพสต์, 1/12/56) และการเสนอให้มีนายกฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 7 เช่น
“โพลหนุนนายกฯ คนกลาง” (เดลินิวส์, 20/1/57)

(2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงว่าสนับสนุนแนวคิดที่
สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม เช่น “สทรัฐสอนปชต.ไม่ใช่แค่เลือกตั้งแน่ต้องปฏิรูป” (ไทยโพสต์, 28/2/57)

การนำตัวบทที่แสดงให้เห็นว่าแนวคิดต่าง ๆ ของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นสิ่งที่ผู้คนในสังคมและ
ประเทศต่าง ๆ เห็นด้วยและให้การสนับสนุนมากล่าวถึงในตัวบทข่าวการชุมนุมประท้วง จึงสื่อให้เห็นถึง
ความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมเรียกร้องและเสนอแนวคิดต่าง ๆ ของฝ่ายผู้ชุมนุม

2) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล ได้แก่

(1) การใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจข้อมูลหรือความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้ร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก เช่น “*นิด้าโพลเผยทั่วประเทศ ประชาชนร่วมชุมนุมกว่า 10 ล้านคน*” (เดลินิวส์, 21/1/57) การนำเสนอภาพผู้ชุมนุมด้วยการอ้างผลสำรวจเช่นนี้นอกจากจะสร้างความน่าเชื่อถือต่อข้อมูลที่นำเสนอแล้ว ยังส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงในการออกมาชุมนุมต่อต้านรัฐบาลด้วย เนื่องจากสื่อให้เห็นว่ามีประชาชนจำนวนมากที่เข้าร่วมชุมนุมและเห็นด้วยกับการชุมนุมทางการเมืองที่กำลังเกิดขึ้น ผู้ชุมนุมจึงมีใจคนส่วนน้อยในสังคมที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจรัฐ

5.3.2.1.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

นอกจากการใช้สหบทที่นำเสนอภาพในแง่มุมที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมแล้ว การใช้สหบทที่นำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็มีส่วนในการเน้นให้ภาพด้านบวกของผู้ชุมนุมเด่นชัดขึ้นเพื่อสร้างความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของผู้ชุมนุม ผลการศึกษาพบว่าการใช้สหบทด้วยการอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ได้นำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายรัฐบาลในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรม ดังนี้

1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล ได้แก่

(1) **ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ** ภาพดังกล่าวเกิดจากการอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นว่าความนิยมของประชาชนที่มีต่อฝ่ายรัฐบาลลดลง เช่น “*อีสานโพลเผยคะแนนนิยมเพื่อไทยลดจวบ 10%*” (ไทยโพสต์, 5/11/56) “*โพลชี้ คนเบื่อการเมือง ส่งผลคะแนนนิยม "ปู-มาร์ค" รวมทั้ง "พท.-ปชป." หล่นวูบ*” (ผู้จัดการฯ, 28/3/57) การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นว่าคะแนนนิยมของพรรคเพื่อไทยซึ่งเป็นพรรครัฐบาลและคะแนนนิยมของผู้นำพรรคฝ่ายค้านลดลง ได้สื่อความหมายในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมในการทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองของฝ่ายรัฐบาล ในขณะที่เดียวกันก็ส่งผลต่อการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ไม่ได้รับความนิยมจากประชาชนหรือได้รับความนิยมจากประชาชนน้อยลง

5.3.2.2 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม

ผลการศึกษาพบว่าการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม รวมทั้งการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในแง่มุมที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลต่างก็มีส่วนสำคัญในการสื่อให้เห็นภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ดังนี้

5.3.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรม ของฝ่ายผู้ชุมนุม	5.3.2.2.2 ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม ของฝ่ายรัฐบาล
<p>1) ผู้ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย</p> <p>(1) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การคุกคามระบอบประชาธิปไตย <p>(2) การอ้างคำพุดนักรวิชาการที่ไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - แนวคิดที่ขัดต่อระบอบการเมืองการปกครองของประเทศ <p>(3) การอ้างคำพุดนักรวิชาการที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกระทำตนและเรียกร้องในสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย <p>2) ผู้ใช้ความรุนแรง</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง</p> <p>(2) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง</p> <p>(3) การอ้างคำพุดนักรวิชาการที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้ความรุนแรง <p>3) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงการไม่สนับสนุนการชุมนุม</p> <p>(2) การอ้างผลสำรวจที่แสดงว่าการชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจ</p> <p>4) ผู้ทำผิดกฎหมาย</p> <p>(1) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การขัดขวางการเลือกตั้ง - การละเมิดสิทธิมนุษยชน 	<p>1) ผู้ปฏิบัติตามขั้นตอนกฎหมาย</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจว่ามีผู้สนับสนุนการเลือกตั้ง</p> <p>(2) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่สนับสนุนการเลือกตั้งในประเทศไทย</p> <p>(3) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่สนับสนุนประชาธิปไตย</p> <p>(4) การอ้างคำพุดนักรวิชาการที่สนับสนุนการเลือกตั้ง</p> <p>2) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ</p> <p>(1) การอ้างผลสำรวจที่แสดงว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล</p> <p>3) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย</p> <p>(1) การอ้างประกาศ/แถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงความชื่นชมการปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายรัฐบาล</p>

ตารางที่ 113 การใช้สหบทเพื่อนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม
ต่อตันรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557 ที่สื่อผ่านการใช้สหบท

5.3.2.2.1 ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม

การใช้กลวิธีทางภาษาด้วยการใช้สหบททั้งการอ้างผลสำรวจความคิดเห็น การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพุดนักรวิชาการ ได้สื่อความหมายในการนำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ได้แก่

(1) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมที่คุกคามระบอบประชาธิปไตย เช่น “ส.ส.รีพับลิกันทำหนังสือแจ้ง โอบามา ช่วยหนุนค้ำให้การชุมนุมในไทยที่คุกคามระบอบประชาธิปไตย” (มติชน, 18/1/57)

(2) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงให้เห็นว่าไม่สนับสนุนแนวคิดที่สอดคล้องกับฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากเป็นสิ่งที่ขัดต่อระบอบการเมืองการปกครองของประเทศ เช่น “นักวิชาการรุมด้านสภาประชาชน-นายกฯ มาตรา 7 ชี้ชัดรัฐธรรมนูญ ล่อล้มนำการปกครอง สร้างวิกฤตรอบใหม่” (ข่าวสด, 5/12/56)

(3) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมที่เรียกร้องในสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย เช่น “นักวิชาการ-อดีต ส.ส.ร.-นัก ก.ม.รุ่มสวด “ก้านันเทือก” เป็นมนุษย์ต่างดาวนอก ธรณ. ชี้เปรี้ยงนายกฯ ม. 7 เป็นอันตรายนำไปสู่ทางตัน (ไทยรัฐ, 7/12/56)”

การใช้สหบทในลักษณะเช่นนี้ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าการกระทำต่าง ๆ ของผู้ชุมนุมเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย

2) ผู้ใช้ความรุนแรง ได้แก่

(1) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าการชุมนุมอาจก่อให้เกิดความรุนแรง เช่น “โพลหวังมือบชิตดาวนี้อาจเกิดเหตุรุนแรง” (ข่าวสด, 6/1/57)

(2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ภายในประเทศไทยที่เกิดการชุมนุมประท้วงอาจก่อให้เกิดความรุนแรงตามมา เช่น “ทางการฮ่องกงประกาศยกระดับเตือนภัยมากรุงเทพฯ ขึ้นสูงสุด มีภัยร้ายแรง” (ข่าวสด, 23/1/57)

(3) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมว่าเป็นผู้ใช้ความรุนแรง เช่น “นักวิชาการจวกธีรยุทธ อังสันติวัฒน์ ทั้งที่มีมือบชิตดาวนี้อาจเกิดเหตุรุนแรงละเมิดสิทธิ” (ข่าวสด, 17/1/57)

การใช้สหบทเหล่านี้ล้วนสื่อให้เห็นว่าการชุมนุมประท้วงทางการเมืองมีความรุนแรงและผู้ชุมนุมเองก็เป็นผู้ก่อความรุนแรง ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม

3) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน ได้แก่

(1) การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่แสดงว่าไม่สนับสนุนการชุมนุม เช่น “โพลชี้คน 70% เห็นควรยุติชุมนุม” (ข่าวสด, 14/11/56)

(2) การอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่าง ๆ ที่แสดงว่าการชุมนุมส่งผลกระทบต่อจิตใจ เช่น “โพลชี้ ปชช.เครียดการเมืองเหตุม็อบยึดเยื่อ” (เดลินิวส์, 14/4/57)

การใช้สหบทที่นำเสนอให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นผู้ที่ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อนแก่สังคมจนผู้คนในสังคมเห็นควรให้ยุติการชุมนุม ทั้งยังทำให้ผู้คนในสังคมเกิดความเครียดเช่นนี้ ได้ลดทอนความชอบธรรมในการชุมนุมของผู้ประท้วง เนื่องจากสื่อให้เห็นว่าเป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อด้านลบต่อผู้คนในสังคม

4) **ผู้ทำผิดกฎหมาย** ได้แก่ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงการตำหนิฝ่ายผู้ชุมนุมที่การกระทำที่ขัดขวางการเลือกตั้งและการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น “*ร.บ.สทรัฐแถลงชัดปชต.เตือนขวาลต.ให้หยุดละเมิด-สิทธิประชาชน*” (ข่าวสด, 28/1/57) ส่งผลต่อการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาทำกิจกรรมชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุม เนื่องจากการใช้สหบทในลักษณะนี้ได้สื่อให้เห็นว่าการกระทำของผู้ชุมนุมเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย

5.3.2.2.2 ภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

การใช้สหบทที่นำเสนอภาพในแง่บวกที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลถือเป็นกลวิธีที่ช่วยเน้นย้ำภาพตัวแทนในแง่บวกที่เป็นการลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้เด่นชัดยิ่งขึ้น การใช้สหบทที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลด้วยการอ้างผลสำรวจของหน่วยงานต่างๆ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ และการอ้างคำพูดนักวิชาการได้นำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ดังนี้

1) ผู้ปฏิบัติตามขั้นตอนกฎหมาย ได้แก่

(1) การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นด้วยการชี้ให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนการเลือกตั้ง เช่น “*ดุสิตโพลสำรวจประชาชน...ชี้ให้เลือกตั้งพร้อมปฏิรูป*” (ข่าวสด, 30/3/57)

(2) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นต่างสนับสนุนการเลือกตั้งในประเทศไทย เช่น “*สทรัฐแถลงหนุนไทยเลือกตั้ง*” (ข่าวสด, 11/11/56)

(3) การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นต่างสนับสนุนประชาธิปไตย เช่น “*อังกฤษชี้ไทยยึดปชต.*” (มติชน, 30/1/57)

(4) การอ้างคำพูดนักวิชาการที่แสดงให้เห็นว่าสนับสนุนการเลือกตั้ง เช่น “*นักวิชาการนิติศาสตร์-รัฐศาสตร์ ยืนยันหลังยุบสภาต้องเลือกตั้งตามรธน.*” (ข่าวสด, 10/12/56)

การใช้สหบทดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลได้กระทำทุกอย่างตามขั้นตอนที่ถูกต้องทางกฎหมายเนื่องจากการเป็นการกระทำที่ได้รับการสนับสนุนทั้งจากประชาชน จากนานาชาติ และจากนักวิชาการทั้งหลาย

2) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ ได้แก่ การอ้างผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นที่แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล เช่น “โพลชี้คนอีสานยังเลือกเพื่อไทยเป็นรัฐบาล (ข่าวสด, 2/12/56)” การใช้สทบทดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประชาชนที่ได้ไปสำรวจความคิดเห็นมานั้นยังคงให้การสนับสนุนรัฐบาล สื่อให้เห็นว่าฝ่ายรัฐบาลยังคงมีความชอบธรรมในการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ

3) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่ การอ้างประกาศหรือแถลงการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นแสดงความชื่นชมการปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายรัฐบาล เช่น “สทรัฐชมรบ.แก้มือบอดทน-ไม่รุนแรง” (ข่าวสด, 15/1/57) การใช้สทบทในลักษณะดังกล่าวได้นำเสนอภาพในด้านบวกของฝ่ายรัฐบาลว่าเป็นผู้รักษาความสงบเรียบร้อยจนได้รับคำชื่นชมจากนานาชาติ

5.4 สรุปกลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมปี พ.ศ.2556-2557

จากการศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในสื่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย สามารถสรุปภาพตัวแทนที่ชอบธรรม เป็นกลาง และไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมรวมทั้งภาพตัวแทนส่วนหนึ่งของฝ่ายรัฐบาลที่ช่วยในการเน้นย้ำภาพที่สร้างความชอบธรรมและภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมให้ชัดเจนได้ดังตารางต่อไปนี้

ภาพตัวแทนผู้ชุมนุม	ผู้กระทำทางสังคม	กลวิธีทางภาษา	ภาพตัวแทน		
เป็นกลาง	ฝ่ายผู้ชุมนุม	คำแทน	เป็นกลาง	1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล	
		กระบวนการ	เป็นกลาง	1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล	
	ฝ่ายรัฐบาล	คำแทน	เป็นกลาง	1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย	
ชอบธรรม	ฝ่ายผู้ชุมนุม	คำแทน	ชอบธรรม	1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล 2) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ 3) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ	
			กระบวนการ	ชอบธรรม	1) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่างๆ 2) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ 3) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ 4) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล
				สทบท	ชอบธรรม
	ฝ่ายรัฐบาล	คำแทน		ไม่ชอบธรรม	1) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่เอาแคร์พ 2) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ 3) ผู้ไม่มีความชอบธรรม และ/หรือผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม 4) ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ
			สทบท	ไม่ชอบธรรม	1) ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ

975338140

ภาพ ตัวแทน ผู้ชุมนุม	ผู้กระทำ ทางสังคม	กลวิธี ทางภาษา	ภาพตัวแทน	
ไม่ ชอบ ธรรม	ฝ่าย ผู้ชุมนุม	คำแทน	ไม่ชอบธรรม	1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน 2) ผู้ใช้ความรุนแรง 3) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย 4) ผู้อยู่ในชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ
		กระบวนกร	ไม่ชอบธรรม	1) ผู้ใช้ความรุนแรง 2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม 3) ผู้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวาย
		สหบท	ไม่ชอบธรรม	1) ผู้ใช้ความรุนแรง 2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย 3) ผู้ทำผิดกฎหมาย 4) ผู้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวาย
	ฝ่าย รัฐบาล	คำแทน	ชอบธรรม	1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ 2) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย 3) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายผู้ชุมนุมและจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย
		สหบท	ชอบธรรม	1) ผู้ปฏิบัติตามขั้นตอนกฎหมาย 2) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย 3) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ

ตารางที่ 114 ภาพรวมของภาพแทนผู้ชุมนุมที่นำเสนอผ่านกลวิธีทางภาษา
ในการชุมนุมทางการเมืองปี 2556-2557

ในบทนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมประท้วงต่อด้านรัฐบาลในต้วบพาดหัวข่าวและวรรคนำของหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2556-2557 ด้วยการวิเคราะห์การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม การใช้ชนิดกระบวนกร และการใช้สหบท ที่นำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทั้งภาพตัวแทนที่เป็นกลาง ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม และภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ในบทต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองกับวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมการเมืองของไทย

บทที่ 6

ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมือง กับวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมการเมืองของไทย

จากการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาและภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษาในบทที่ผ่านมา ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองกับวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมการเมืองของไทย การวิเคราะห์ในบทนี้จึงแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ในการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมือง บริบททางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของไทย ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองกับจุดยืนทางการเมืองของสื่อ และผลทางอุดมการณ์ที่เกิดจากการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1 วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ในการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมือง

ในส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์ในระดับวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม เพื่อให้เห็นถึงกระบวนการผลิตและบริโภคตัวบท และการตีความตัวบท ตามทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication) ผู้วิจัยจึงแบ่งการวิเคราะห์เป็นสามส่วน คือ ชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication) กระบวนการผลิตและกระจายตัวบท และกระบวนการรับและการตีความตัวบท

6.1.1 ชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication)

การศึกษาวิเคราะห์ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะนำกรอบแนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of communication) ของไฮม์ส์ (Hymes, 1974) มาเป็นแนวทางในการศึกษา เนื่องจากเป็นแนวคิดทางภาษาศาสตร์ซึ่งสามารถนำมาช่วยในการวิเคราะห์บริบทในงานวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ได้เป็นอย่างดี (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 124) ไฮม์ส์ (Hymes, 1974) ได้เสนอแนวทางในการวิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสารตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร 8 ประการ หรือ “SPEAKING” ซึ่งการศึกษาภาพรวมขององค์ประกอบการสื่อสารเป็นการพิจารณาบริบทการสื่อสารในแง่มุมที่ละเอียดและครอบคลุมยิ่งขึ้น (ศิริพร ภักดีผาสุก, 2553: 19) สำหรับองค์ประกอบการสื่อสาร 8 ประการ หรือ SPEAKING มีดังนี้

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

S	-	Setting and scene / Situation	(ฉาก/สถานการณ์)
P	-	Participants	(ผู้ร่วมการสื่อสาร)
E	-	Ends	(จุดมุ่งหมาย)
A	-	Act sequence	(ลำดับวัจนกรรม)
K	-	Key	(น้ำเสียง)
I	-	Instrumentalities	(เครื่องมือ)
N	-	Norms of Interaction and Interpretation	(บรรทัดฐานการปฏิสัมพันธ์และการตีความ)
G	-	Genre	(ประเภทการสื่อสาร)

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสารของพาดหัวข่าวและบรรณานุกรมของหนังสือพิมพ์รายวันจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 ผลการศึกษาปรากฏดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ฉาก/สถานการณ์ (Setting and scene / Situation)

ฉาก หรือ สถานการณ์ (Situation) หมายถึง สถานที่และเวลาที่มีการสื่อสารเกิดขึ้น (setting and scene) (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 32) ในกรณีของการรายงานข่าวในสื่อหนังสือพิมพ์ จะเห็นได้ว่าการส่งสารของผู้เขียนข่าวและการรับสารของผู้อ่านข่าวไม่ได้อยู่ร่วมในสถานที่หรือช่วงเวลาเดียวกัน ผู้วิจัยจึงแยกการพิจารณาในส่วนนี้ออกเป็น 2 มิติ คือ ฉากในมิติสื่อหนังสือพิมพ์ และฉากในมิติบริบทสังคม ดังนี้

(1) ฉากในมิติสื่อหนังสือพิมพ์

หากพิจารณาฉากในแง่ของสถานที่ที่มีการสื่อสารเกิดขึ้น จะเห็นได้ว่าพื้นที่ที่ผู้รับสารและผู้สื่อสารมาเจอกัน คือ “หนังสือพิมพ์” ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากรายงานข่าวเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย จำนวน 6 ชื่อฉบับ เรียงตามลำดับยอดจำหน่ายได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน และหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ การเลือกหนังสือพิมพ์ 6 ชื่อฉบับมีเกณฑ์ในการกำหนดขอบเขตและเลือกกลุ่มข้อมูลดังนี้ (1) เป็นหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวันที่พิมพ์จำหน่ายทั่วประเทศ และนำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 อย่างต่อเนื่อง (2) เป็นหนังสือพิมพ์ที่มี

ยอดจำหน่ายสูง และ (3) เป็นหนังสือพิมพ์ต่างสำนักซึ่งน่าจะมีจุดยืนทางการเมืองที่แตกต่างกัน ดังจะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันเป็นสื่อที่ออกมาประกาศอย่างชัดเจนว่าต่อต้านกลุ่มการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับนายทักษิณ ชินวัตร (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2558) ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ได้มีการประกาศผ่านบทบรรณาธิการว่าเป็นสื่อที่ต่อต้านกลุ่มการเมืองที่เกี่ยวข้องกับอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร (ปิยสาร, 2556: 4) ในขณะที่หนังสือพิมพ์ข่าวสด เดลินิวส์ ไทยรัฐ และมติชน เป็นสื่อที่มีได้ออกมาประกาศหรือแสดงท่าทีสนับสนุนหรือต่อต้านฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การเลือกหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับนี้มาศึกษาจึงเป็นไปเพื่อให้ได้ข้อมูลของการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองผ่านกลวิธีทางภาษาอย่างครอบคลุมรอบด้าน

สำหรับข้อมูลในส่วนของตัวบทหนังสือพิมพ์ที่ผู้วิจัยเลือกนำมาศึกษา คือ พาดหัวข่าว (Headline) และบรรณานำ (Lead) โดยเก็บข้อมูลเฉพาะรายงานข่าวหน้าหนึ่งที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 ผู้วิจัยเลือกศึกษาพาดหัวข่าวและบรรณานำด้วยเหตุที่ทั้งสองส่วนเป็นข้อมูลที่น่าเสนออย่างโดดเด่นในหน้าหนังสือพิมพ์ จึงเป็นพื้นที่ข่าวที่ควรแก่การวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งเนื่องจากมักจะพบการนำเสนออารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติของสื่อต่อเหตุการณ์และผู้ร่วมเหตุการณ์ซึ่งน่าจะส่งผลต่อการรับรู้ของผู้อ่านข่าวเป็นอย่างมาก

(2) ฉากในมิติปริบทสังคม

ในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 มีการรวมกลุ่มผู้ที่ไม่พอใจการบริหารงานของรัฐบาลออกมาชุมนุมทางการเมืองเพื่อเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจรัฐในหลายต่อหลายครั้ง กลายเป็นการชุมนุมที่ยืดเยื้อยาวนานและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสำคัญทางการเมืองของไทย เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นถือเป็นข่าวสำคัญที่องค์กรสื่อต่างให้ความสนใจหยิบยกมารายงาน และมักจะปรากฏอยู่ในส่วนของพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งที่เป็นข่าวใหญ่ประจำวันของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับเสมอ

เมื่อพิจารณาฉากในมิติปริบทสังคมหรือช่วงเวลาในช่วงเวลาที่เกิดการสื่อสาร ข้อมูลตัวบทข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันที่ผู้วิจัยเลือกนำมาศึกษาคือเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 สามารถแบ่งเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นได้เป็น 3 ช่วงเวลา ดังต่อไปนี้

ระยะเวลาในการชุมนุม			คู่ขัดแย้ง	
ช่วงเวลา	เริ่มการชุมนุม	สิ้นสุดการชุมนุม	ผู้ชุมนุม	รัฐบาล
(2.1) 2549-2551	4 กุมภาพันธ์ 2549	19 กันยายน 2549	พันธมิตรประชาชน เพื่อประชาธิปไตย (พธม.)	ทักษิณ ชินวัตร (พรรคไทยรักไทย) (9 กุมภาพันธ์ 2544 - 19 กันยายน 2549)
	28 มีนาคม 2551	3 ธันวาคม 2551	พันธมิตรประชาชน เพื่อประชาธิปไตย (พธม.)	1.สมัคร สุนทรเวช (พรรคพลังประชาชน) (29 มกราคม - 9 กันยายน 2551) 2.สมชาย วงศ์สวัสดิ์ (พรรคพลังประชาชน) (9 กันยายน - 2 ธันวาคม 2551)
(2.2) 2552-2553	26 มีนาคม 2552	14 เมษายน 2552	แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้าน เผด็จการแห่งชาติ (นปช.)	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พรรคประชาธิปัตย์) (17 ธันวาคม 2551- 5 สิงหาคม 2554)
	12 มีนาคม 2553	19 พฤษภาคม 2553	แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้าน เผด็จการแห่งชาติ (นปช.)	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พรรคประชาธิปัตย์) (17 ธันวาคม 2551- 5 สิงหาคม 2554)
(2.3) 2556-2557	31 ตุลาคม 2556	22 พฤษภาคม 2557	คณะกรรมการประชาชนเพื่อ การเปลี่ยนแปลงประเทศไทย ให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็น ประมุข (กปปส.), ฯลฯ	1.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร (พรรคเพื่อไทย) (5 สิงหาคม 2554-7 พฤษภาคม 2557) 2.นิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล (พรรคเพื่อไทย) (รักษาการแทน 7 -22 พฤษภาคม 2557)

ตารางที่ 115 ฉากในมิติบริบทสังคมของเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557

(2.1) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551 ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลของนายทักษิณ ชินวัตร ตั้งแต่ 4 กุมภาพันธ์ 2549 - 19 กันยายน 2549 (227 วัน) และการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ตั้งแต่ 28 มีนาคม 2551 - 3 ธันวาคม 2551 (250 วัน)

(2.2) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ตั้งแต่ 26 มีนาคม 2552 - 14 เมษายน 2552 (19 วัน) และการชุมนุมตั้งแต่ 12 มีนาคม 2553 - 19 พฤษภาคม 2553 (68 วัน)

(2.3) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2556-2557 ของผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลหลากหลายกลุ่มโดยมีผู้ชุมนุมกลุ่มหลักคือคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ตั้งแต่ 31 ตุลาคม 2556 - 22 พฤษภาคม 2557 (203 วัน)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเหตุการณ์ทางการเมืองแต่ละช่วงเวลาอย่างละเอียดในหัวข้อ 6.2 ต่อไป

2) ผู้ร่วมการสื่อสาร (Participants)

ผู้ร่วมการสื่อสาร ได้แก่ ผู้พูด/ผู้ฟัง และรวมถึงผู้ที่อยู่ใกล้เคียง (bystander) ซึ่งมีอิทธิพลต่อการสื่อสารนั้นๆ (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 33) ผู้ร่วมเหตุการณ์ของรายงานข่าวการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ได้แก่ “ผู้ส่งสาร” ซึ่งเป็นผู้ร่วมเหตุการณ์ในการผลิตตัวบท และ “ผู้รับสาร” ซึ่งเป็นผู้ร่วมเหตุการณ์ในการรับและตีความตัวบท ดังนี้

(1) “ผู้ส่งสาร” ผู้ร่วมการสื่อสารที่มีบทบาทเป็นผู้ร่วมเหตุการณ์ในการผลิตตัวบท ได้แก่ “ผู้เขียนข่าว” เนื่องจากหนังสือพิมพ์มีข้อจำกัดหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นผู้สื่อข่าว พื้นที่และเวลาที่นำเสนอ จึงทำให้ไม่สามารถรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทั้งหมด เช่นเดียวกับผู้อ่านที่ไม่สามารถติดตามข่าวสารที่เกิดขึ้นในแต่ละวันได้ทั้งหมดเช่นกัน จึงต้องมีคนกลุ่มหนึ่งทำหน้าที่เหมือนเครื่องกรอง (Filter) หรือผู้เฝ้าประตู (Gatekeeper) ที่จะปล่อยให้ข่าวสารผ่านหรือไม่ให้ผ่านไปสู่อุสธารณะ ผู้เกี่ยวข้องกับขบวนการในการกรองข่าวสามารถแบ่งได้ 4 กลุ่มใหญ่คือ (1) เจ้าของ (2) บรรณาธิการ (3) ผู้สื่อข่าว และ (4) แหล่งข่าว โดยทางปฏิบัติ เจ้าของสำนักพิมพ์ส่วนใหญ่ไม่ลงมาพิจารณาถ้อยแถลงข่าวโดยตรง แต่มักมีส่วนในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติไว้ จึงเท่ากับเป็นการกำหนดเนื้อหาข่าวสารไปในทิศทางที่เจ้าของต้องการ และเนื่องจากหนังสือพิมพ์เป็นสื่อประเภทเดียวที่เอกชนเป็นเจ้าของได้ตั้งแต่เริ่มแรก หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจึงอาจมีนโยบายแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับเจ้าของหรือผู้บริหารหนังสือพิมพ์นั้น ๆ กองบรรณาธิการและผู้สื่อข่าวจึงต้องทำงานภายใต้กรอบนโยบายของหนังสือพิมพ์ที่ตนเองสังกัด (นาฏยา ตตานนท์, 2546: 36)

เมื่อพิจารณาตัวบทข่าวการชุมนุมทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ในประเด็นผู้ร่วมการสื่อสาร ผู้ส่งสารหรือผู้ร่วมเหตุการณ์ในการผลิตตัวบท ได้แก่ “ผู้เขียนข่าว” ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน ผู้จัดการรายวัน และไทยโพสต์ ซึ่งประกอบด้วยผู้สื่อข่าว บรรณาธิการข่าว และแหล่งข่าว โดยมีสำนักพิมพ์ หรือเจ้าของสำนักพิมพ์ ซึ่งแม้จะมีได้เป็นผู้ทำหน้าที่เขียนข่าวโดยตรง แต่ก็อาจจะเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญหรือมีอิทธิพลต่อการวางแนวทางในการนำเสนอข่าวให้ไปตามหลักการหรือจุดยืนขององค์กร ด้วยเหตุนี้ เจ้าของสำนักพิมพ์จึงน่าจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญไม่น้อยในการกำหนดจุดยืนขององค์กรว่าควรจะเป็นไปในทิศทางใด นอกจากเจ้าของสำนักพิมพ์แล้วหน่วยงานหรือองค์กรที่กำกับดูแลหรือวางแนวทางในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ อย่างเช่นหน่วยงานรัฐที่กำกับดูแลการนำเสนอข่าวของสื่อ หรือสภากาหนังสือพิมพ์ที่กำหนดกรอบจริยธรรมเพื่อควบคุมการนำเสนอข้อมูลบนสื่อ ก็ถือเป็นผู้อยู่ใกล้เคียง (bystander) ที่มีผลต่อการกำกับดูแลหรือการกำหนดแนวทางในการนำเสนอข่าวของสื่อให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

(2) “ผู้รับสาร” ผู้ร่วมการสื่อสารที่มีบทบาทเป็นผู้รับสารในสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน ได้แก่ “ผู้อ่านหนังสือพิมพ์” ซึ่งในกรณีของผู้รับสารจากสื่ออื่น พ็อตเตอร์ (Potter, 2004 อ้างถึงในแพรวพรรณ อัคระประสา, 2557: 68-69) ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้รับสารแต่ละคนจะมีคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่ต่างกันไปเมื่อเปิดรับสื่อ แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ (1) ผู้รับสารที่มีความตระหนักรู้น้อย ถูกกระตุ้นจากรายการและสื่อ เพราะไม่มีเป้าหมายและแรงขับของตนเอง สื่อมวลชนจึงเป็นผู้ควบคุมการเปิดรับสารเกือบทั้งหมด (2) ผู้รับสารไม่มีเป้าหมายที่แน่นอนในการเปิดรับสื่อแต่มองหาอะไรสักอย่างที่จะเปิดรับ เช่น การเปิดโทรทัศน์เพื่อฆ่าเวลา (3) ผู้รับสารมีแรงขับและเป้าหมายในการเปิดรับสาร แต่ขาดพื้นฐานความรู้เรื่องต่าง ๆ จึงทำให้มีทางเลือกในการบริโภคสื่อที่น้อย และอาจได้รับข้อมูลที่ผิดพลาดจากสื่อ และ(4) ผู้รับสารมีความรู้เท่าทันสื่อมาก ตระหนักถึงเป้าหมายและแรงขับในการเปิดรับสาร เป็นผู้ควบคุมการเปิดรับสารเพราะมีพื้นฐานความรู้ที่มากเพียงพอ กล่าวโดยสรุป ผู้รับสารที่มีระดับการรู้เท่าทันสื่อมาก จะต้องเป็นผู้รับสารที่มีลักษณะเฉพาะบุคคลที่มีระดับของการควบคุมและระดับของการมีสติอยู่ในระดับสูง และมีความตระหนักรู้ (awareness) ในขณะที่เปิดรับสื่อ โดยทราบว่าคุณเองมีเป้าหมายอะไรในการเปิดรับสื่อ เช่น ต้องการข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ หรือต้องการข้อมูลเพื่อความรู้อย่างไรก็ตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ทางการเมือง เป็นต้น (Potter, 2004 อ้างถึงใน แพรวพรรณ อัคระประสา, 2557: 68-69)

สำหรับผู้รับสารในดวบทหนังสือพิมพ์รายวันที่น่าเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงทางการเมือง ได้แก่ **กลุ่มประชาชนทั่วไปที่เป็นผู้อ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทั้ง 6 ชื่อฉบับ** ได้แก่ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน ผู้จัดการรายวัน และไทยโพสต์ ซึ่งนอกจากผู้อ่านแต่ละคนจะมีความคิด ความเชื่อ และมีจุดยืนทางการเมืองที่ต่างกันแล้ว ก็ยังอาจมีความตระหนักรู้และความรู้เท่าทันสื่อในระดับที่ต่างกันด้วย ด้วยเหตุนี้ ในกรณีของกลุ่มผู้อ่านที่ยังมิได้มีจุดยืนทางการเมืองไปในทางใดทางหนึ่งและอาจมิได้มีความระมัดระวังหรือตระหนักรู้ในการนำเสนอข่าวสารของสื่อ เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารในหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่งต่อเนื่องซ้ำ ๆ กันเป็นเวลานานก็อาจส่งผลในการตัดสินใจหรือให้คุณค่าต่อเหตุการณ์หรือผู้ที่ถูกนำเสนอในข่าวไปในทิศทางเดียวกับสื่อหนังสือพิมพ์ที่ตนเลือกรับสาร ส่วนกลุ่มผู้อ่านที่มีจุดยืนทางการเมืองในทางใดทางหนึ่งที่ชัดเจน ก็มักจะเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ที่น่าเสนอข่าวไปในทางที่สอดคล้องกับจุดยืนของตน ซึ่งจะยังเป็นการเน้นย้ำให้เกิดความคิดความเชื่อและการตัดสินใจของคุณค่าของผู้คนหรือเหตุการณ์ที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อจนยากที่จะลบล้างความคิดความเชื่อที่ได้นั้นได้ แม้จะได้รับสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ที่น่าเสนอข่าวสารในอีกแง่มุมหนึ่งที่ต่างกันไปก็ตาม ในขณะที่กลุ่มผู้อ่านอีกส่วนหนึ่งซึ่งมีความตระหนักรู้ว่าสิ่งที่ปรากฏในข่าวเป็นเพียงบางแง่มุมที่ถูกเลือกมานำเสนอมิใช่ความจริงทั้งหมด หนังสือพิมพ์ก็อาจจะมียุทธศาสตร์ต่อความคิดความเชื่อของผู้อ่านกลุ่มนี้น้อยกว่ากลุ่มอื่น

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ด้วยเหตุนี้ การนำเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์จึงมีอิทธิพลต่อผู้รับสารหรือผู้อ่านแต่ละคนในระดับที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับทัศนคติหรือความคิดความเชื่อรวมทั้งความตระหนักรู้ในการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อของผู้อ่านแต่ละคน

3) จุดมุ่งหมาย (Ends)

จุดมุ่งหมาย หมายถึง เป้าหมายหรือผล (goals, outcomes) ที่มุ่งจะได้รับจากการสื่อสารนั้น ๆ (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 20) เนื่องจากในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้น นอกจากผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์จะรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นจากการเข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์แล้ว ประชาชนอีกส่วนหนึ่งที่มีได้อยู่ร่วมในเหตุการณ์ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากจะสามารถรับรู้เหตุการณ์หรือความเป็นไปที่เกิดขึ้นในการชุมนุมแต่ละครั้งผ่านการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนเป็นหลัก จุดมุ่งหมายเบื้องต้นของการนำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์จึงเป็นการรายงานเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ

อย่างไรก็ดี จากการศึกษาข้อมูลของตัวบทข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ผู้วิจัยพบว่าสิ่งที่ปรากฏในการนำเสนอข่าวมิได้มีเพียงแค่การบอกเล่าเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นเท่านั้น หากแต่ยังมีการนำเสนอภาพตัวแทนของเหตุการณ์รวมทั้งภาพตัวแทนของบุคคลที่แตกต่างกันของฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายผู้ชุมนุม ดังจะเห็นได้จากการเลือกนำเสนอข่าวหรือเลือกเล่าเรื่องราวเหตุการณ์ที่แสดงว่าฝ่ายรัฐบาลใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม และเป็นฝ่ายที่เป็นปฏิปักษ์กับผู้ชุมนุม รวมทั้งการนำเสนอให้เห็นภาพที่สร้างความชอบธรรมในการออกมาต่อต้านอำนาจรัฐให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม เช่น การเลือกนำเสนอให้ผู้ชุมนุมเป็นฝ่ายที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบปรามอย่างรุนแรงและเป็นฝ่ายที่ได้รับความสูญเสียจากการปะทะกันในครั้งนี้ ในขณะที่หนังสือพิมพ์บางฉบับเลือกเล่าเรื่องราวเหตุการณ์ที่แสดงภาพฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อนจนเป็นเหตุให้ฝ่ายรัฐบาลต้องดำเนินการปราบปรามอย่างเด็ดขาด ในขณะที่เดียวกันก็นำเสนอให้เห็นภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐในการเป็นผู้ที่ออกมารักษาความสงบเรียบร้อยและปราบปรามผู้ชุมนุมที่ก่อความเดือดร้อนวุ่นวาย

การเล่าเรื่องในข่าวของสื่อต่างสถาบันที่มีมุมมอง ทัศนคติ และจุดยืนทางการเมืองต่างกันจึงอาจจะมีการนำเสนอประเด็นข่าวและการให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการนำเสนอภาพตัวแทนของบุคคลต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในข่าว รวมทั้งภาพตัวแทนของเหตุการณ์เดียวกันในแง่มุมที่แตกต่างกันออกไปที่เพื่อประกอบสร้างความหมายบางประการให้แก่ผู้อ่านจนนำไปสู่การสร้างการรับรู้ต่อเหตุการณ์นั้น ๆ ขึ้นมาจากการให้ความหมายบางอย่างที่แฝงอยู่ในการนำเสนอข่าวของสื่อ ด้วยเหตุ

975338140

CD 1Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

นี้ จึงอาจกล่าวได้ว่าจุดมุ่งหมายที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ปรากฏในการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทางการเมือง คือ การนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมและเหตุการณ์ทางการเมือง ซึ่งมีผลในการประกอบสร้างความหมายในแง่มุมมองต่าง ๆ ให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุม ความหมายที่ประกอบสร้างอาจจะเป็นความหมายที่สร้างความชอบธรรม ลดทอนความชอบธรรม หรือเป็นความหมายที่เป็นกลางก็ได้

4) การลำดับวัจนกรรม (Act sequence)

การลำดับวัจนกรรม หมายถึง การเรียงลำดับวัจนกรรมในการสื่อสารเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือแบบแผนที่กำหนดไว้ (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 20) งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะส่วนที่เป็นพาดหัวข่าว (headline) และวรรคนำ (Lead) ของหนังสือพิมพ์รายวัน ปราณี กุลละวณิชย์ (2547) กล่าวถึงโครงสร้างการเสนอข่าวการเมืองในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวันว่า “พาดหัวข่าวการเมืองและหัวข่าอรอง” เป็นส่วนที่ชี้ให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับซึ่งมองเหตุการณ์เดียวกันอาจให้ความสำคัญกับส่วนของเหตุการณ์ที่ต่างกันได้ ผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันเพียงฉบับเดียวและอ่านเฉพาะหัวข่าวหรือต้องการเพียงตรวจข่าวก็อาจจะได้ข่าวแตกต่างกันไปโดยที่ยังไม่เริ่มอ่านเนื้อข่าว ส่วนของพาดหัวข่าวการเมืองมักจะปรากฏการใช้ภาษาที่มีความหมายแฝงนำไปให้อ่านเกิดความคิดไปในทิศทางหนึ่งทิศทางใดได้ก่อนการอ่านเนื้อข่าว ในขณะที่ส่วนสรุปรวมประเด็นข่าว หรือความนำเป็นส่วนต่อจากพาดหัวข่าวและหัวข่าอรอง เปรียบเสมือนการย่อข่าว เพราะเป็นส่วนที่รวมประเด็นสำคัญจากเนื้อข่าว (ปราณี กุลละวณิชย์, 2547: 118)

พาดหัวข่าว และวรรคนำ ถือเป็นส่วนสำคัญของโครงสร้างข่าวในหนังสือพิมพ์ เนื่องจากเป็นส่วนที่ผู้อ่านมักจะอ่านเป็นลำดับแรก ทั้งยังเป็นส่วนสรุปประเด็นสำคัญต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจก่อนอ่านข่าวทั้งหมด และที่สำคัญคือเป็นส่วนที่ผู้ผลิตตัวบทอาจแฝงนัยทางความหมายบางประการให้ผู้อ่านได้รับรู้ ในกรณีของการรายงานข่าวที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่ปรากฏในตัวบทพาดหัวข่าวและวรรคนำในหนังสือพิมพ์พบว่า การลำดับวัจนกรรมที่ปรากฏในส่วนของพาดหัวข่าวและวรรคนำข่าว ได้แก่ “**วัจนกรรมการเล่าเรื่อง**” ในลักษณะของการเล่าเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังดำเนินอยู่ให้ผู้อ่านทราบว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ในขณะเดียวกันก็มีการใช้ “**วัจนกรรมการแสดงความคิดเห็น**” ด้วยการแทรกข้อคิดเห็นของผู้ผลิตตัวบทหรือผู้เขียนข่าวไว้ในส่วนของพาดหัวข่าวและวรรคนำ ลักษณะของการลำดับวัจนกรรมในข่าวการเมืองที่มีการใช้วัจนกรรมการแสดงความคิดเห็นปรากฏอยู่เช่นนี้สอดคล้องกับที่ฟาน ไดก์ (van Dijk, 1991: 51) ได้กล่าวว่าพาดหัวข่าวเป็นส่วนของหนังสือพิมพ์ที่มักจะมีนัยยะทางอุดมการณ์เนื่องจากเป็นส่วนที่แสดงข้อมูลที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับเหตุการณ์ข่าว และเป็นการสรุปสิ่งที่

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

สำคัญที่สุดตามที่นักข่าวได้รายงานออกมา การสรุปที่ปรากฏในพาดหัวข่าวจึงแสดงถึงความเห็นหรือมุมมองของนักข่าวที่มีต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

5) น้ำเสียง (Key)

น้ำเสียง หมายถึง การใช้ น้ำเสียงซึ่งจะช่วยแนะนำการตีความหมาย (tones, guides for interpretation) ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น พิจารณาได้จากภาษาที่ใช้ โทนเสียงที่ใช้ ฯลฯ (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 20) หรือเป็นน้ำเสียงและวิธีการสื่อสารที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยในการตีความหมาย เช่น จริงจัง ทีเล่นทีจริง เศร้า ฯลฯ (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 123)

สำหรับน้ำเสียงในการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันสามารถพิจารณาได้จากระดับภาษาที่ใช้ การใช้ น้ำเสียงหรือระดับภาษาที่ปรากฏในส่วนของพาดหัวข่าวและบรรณานำ มีความแตกต่างกันจากส่วนที่เป็นเนื้อข่าว กล่าวคือ ในส่วนของพาดหัวข่าวและบรรณานำข่าว ระดับภาษาที่ปรากฏจะเป็น “ระดับภาษาแบบกึ่งทางการ และระดับภาษาเป็นกันเอง/เป็นมิตร” ขณะที่ระดับภาษาที่ปรากฏในส่วนของเนื้อข่าวมักจะเป็น “ระดับภาษาจริงจัง และระดับภาษากึ่งทางการ”

จากตัวบทข่าวการประชุมประท้วงทางเมืองที่ผู้วิจัยศึกษาพบว่า น้ำเสียงที่ปรากฏในส่วนของพาดหัวข่าวและบรรณานำมักใช้น้ำเสียงแบบ “กึ่งทางการ” และ “เป็นกันเอง/เป็นมิตร” เนื่องจากพาดหัวข่าวและบรรณานำเป็นส่วนที่นำเสนออย่างโดดเด่นอยู่ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์และเป็นส่วนที่ผู้อ่านมักจะเลือกอ่านเป็นลำดับแรก การเลือกใช้ภาษาแบบกึ่งทางการและเป็นกันเองในข่าวการประชุมประท้วงทางเมือง นอกจากจะสร้างความสนใจให้ผู้อ่านอยากติดตามเนื้อหาข่าวแล้ว ยังทำให้ผู้อ่านเห็นภาพของเหตุการณ์และภาพของผู้ที่ถูกนำเสนอในเหตุการณ์ชุมนุมได้อย่างชัดเจน

6) เครื่องมือ (Instrumentalities)

เครื่องมือ หมายถึง ช่องทางการสื่อสาร (channel, forms of speech) อาทิ การสื่อสารแบบตัวต่อตัว การสื่อสารผ่านโทรศัพท์ จดหมาย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และรูปแบบของถ้อยคำที่สื่อสาร กล่าวคือ เป็นตัวเขียนหรือเป็นเสียงพูด (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 20) สำหรับเครื่องมือของการสื่อสารในครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ ช่องทางในการสื่อสาร และรูปแบบของถ้อยคำที่ใช้ ดังนี้

(1) **ช่องทางในการสื่อสาร** เนื่องจากข่าวการประชุมประท้วงทางเมืองที่ผู้วิจัยศึกษาเป็นการนำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน และหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ด้วยเหตุนี้ช่องทางหลักที่ใช้ในการสื่อสารคือ “สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์รายวัน” โดยหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับล้วน

975338140

เป็นหนังสือพิมพ์ระดับชาติที่วางจำหน่ายทั่วประเทศ จึงมีช่องทางในการสื่อสารที่สามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มผู้อ่านได้ทั่วประเทศ นอกจากนี้ การที่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีช่องกรนำเสนอข่าวผ่านทางสื่อออนไลน์ร่วมด้วยก็ยิ่งทำให้สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มผู้อ่านจำนวนมากได้อย่างกว้างไกลและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

(2) **รูปแบบของถ้อยคำ** รูปแบบของถ้อยคำที่สื่อสารในส่วนของพาดหัวข่าวและบรรณคำที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์มักจะใช้ภาษาเขียนในลักษณะของการใช้ภาษาข่าวที่มีความสั้นกระชับ เนื่องจากข้อจำกัดของเนื้อที่ข่าวหน้าหนึ่งบนหนังสือพิมพ์ รวมทั้งมีการใช้ภาษาปากในการเขียนพาดหัวข่าวเพื่อดึงดูดความสนใจผู้อ่านให้ติดตามเนื้อหาข่าว

7) บรรทัดฐาน (Norms)

บรรทัดฐาน แยกพิจารณาได้เป็น 2 ประเด็นคือ บรรทัดฐานในการปฏิสัมพันธ์ (norms of interaction) และบรรทัดฐานในการตีความ (norms of interpretation) หมายถึงองค์ความรู้ทางวัฒนธรรมที่กำกับการสื่อสารและรับสาร (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 20) ในส่วนของการนำเสนอข่าว ชุมชนทางการเมืองในหนังสือพิมพ์มีบรรทัดฐานการปฏิสัมพันธ์และการตีความ ดังนี้

(1) **บรรทัดฐานการปฏิสัมพันธ์** หมายถึง ความรู้ทางวัฒนธรรมที่กำกับการสื่อสาร (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2553: 36) การนำเสนอข่าวทางสื่อหนังสือพิมพ์เป็นลักษณะของ “การสื่อสารทางเดียว” กล่าวคือ “ผู้ส่งสาร” หรือ ผู้เขียนข่าว เป็นฝ่ายส่งสารนำเสนอข่าวไปยัง “ผู้รับสาร” หรือ ผู้อ่านข่าว เพียงฝ่ายเดียว และผู้อ่านมีบทบาทหลักเป็นผู้รับข้อมูลข่าวสารที่ผู้เขียนข่าวส่งมา อย่างไรก็ตาม อาจจะยกเว้นในกรณีของการนำข่าวไปนำเสนอต่อผ่านทางสื่อออนไลน์ด้วยการลงข่าวในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ซึ่งในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์บางฉบับ เช่น เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ได้เคยเปิดโอกาสให้ผู้อ่านสามารถเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งข่าวได้

ในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน สิ่งสำคัญที่ช่วยกำกับดูแลและควบคุมการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อคือหลักจรรยาบรรณและจริยธรรมในสื่อ สุภา ศิริมานนท์ (2536) ได้ให้ความหมาย “จริยธรรม” ไว้ว่าหมายถึงคำสอนเกี่ยวกับความประพฤติ และใช้คำว่า “จริยธรรมของหนังสือพิมพ์” แทน “จรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์” ปัจจุบันการควบคุมดูแลองค์กรหนังสือพิมพ์ อยู่ภายใต้การดูแลของ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ โดยบัญญัติ “ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ.2559” เพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ทั้งนี้ ในหมวด 2 ได้มีการระบุถึงหลักจริยธรรมทั่วไปของหนังสือพิมพ์ในประเด็นต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

975338140

ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ.2559

หมวด 2 หลักจริยธรรมทั่วไป

ความถูกต้องและข้อเท็จจริง

ข้อ 5 หนังสือพิมพ์ต้องตรวจสอบและไม่แต่งเติมเนื้อหาสาระของข่าวจนคลาดเคลื่อนหรือเกินจากข้อเท็จจริง

ข้อ 6 หนังสือพิมพ์ต้องละเว้นการเสนอข่าวด้วยความลำเอียงหรืออคติเป็นเหตุให้ข่าวนั้นบิดเบือนอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลในข่าวและความเข้าใจผิดในสังคม

ข้อ 7 หนังสือพิมพ์ต้องไม่พาดหัวข่าวและความนำเกินไปจากข้อเท็จจริงในข่าว และต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว

ประโยชน์สาธารณะ

ข้อ 8 หนังสือพิมพ์ต้องนำเสนอข่าวภาพข่าว ความเห็น และเนื้อหาทั่วไป ด้วยความบริสุทธิ์ใจโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือหมู่คณะ

ข้อ 9 หนังสือพิมพ์พึงเสนอข่าว ภาพข่าว ความเห็น และเนื้อหาทั่วไป โดยตระหนักถึงความสำคัญและอรรถประโยชน์ของข่าวต่อสาธารณะ และไม่เสนอข่าวในทำนองชวนเชื่อหรือเร้าอารมณ์ให้คนสนใจในเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

ความสมดุลและเป็นธรรม

ข้อ 10 หนังสือพิมพ์ต้องแสดงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

ข้อ 11 หนังสือพิมพ์ต้องเปิดโอกาสให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริงเมื่อข่าวที่นำเสนอมีการพาดพิงอันอาจเกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือองค์กร หรือได้แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแล้ว

ข้อ 12 หนังสือพิมพ์ต้องให้ความเที่ยงธรรมเมื่อบุคคลหรือองค์กรที่ถูกพาดพิงเห็นว่าการแสดงความคิดเห็นหรือการวิพากษ์วิจารณ์นั้น ไม่ถูกต้องหรือผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากข้อเท็จจริง

การเคารพสิทธิส่วนบุคคลและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ข้อ 13 หนังสือพิมพ์ต้องเสนอข่าวโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลที่ตกเป็นข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องให้ความคุ้มครองอย่างเคร่งครัดต่อสิทธิมนุษยชนของเด็ก สตรี ผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งต้องไม่เป็นการซ้ำเติมความทุกข์หรือโศกนาฏกรรมอันเกิดแก่เด็ก สตรี ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีอัตลักษณ์แตกต่างในสังคม

ข้อ 14 หนังสือพิมพ์ต้องไม่เสนอภาพข่าวที่อุจาด ลามกอนาจาร หรือนำหวาดเสียวโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของสาธารณชนอย่างถี่ถ้วน

ข้อ 15 หนังสือพิมพ์พึงละเว้นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เว้นแต่กรณีเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ข้อ 16 หนังสือพิมพ์พึงระมัดระวังการเสนอข่าวภาพข่าว ความเห็น หรือเนื้อหาทั่วไป ต่อสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งหรือมีความรุนแรง อันจะเป็นการสร้างหรือเพิ่มความหวาดระแวงที่มีอยู่แล้วในชุมชนหรือสังคม

ข้อ 17 หนังสือพิมพ์พึงระมัดระวังการเสนอข่าวภาพข่าว ความเห็น หรือเนื้อหาทั่วไป อันเป็นการไม่เคารพต่อเชื้อชาติ ศาสนา และชาติพันธุ์

ข้อ 18 หนังสือพิมพ์พึงหลีกเลี่ยงการใช้คำที่ไม่สุภาพ หรือภาษาที่สื่อความหมายเชิงเหยียดหยาม หรืออยู่ในข่ายประทุษวาจา หรือแสดงนัยเชิงลบ

(สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ, 2559)

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

จากหลักปฏิบัติว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ข้างต้น จะเห็นได้ว่าสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติได้ระบุถึงหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพของสื่อหนังสือพิมพ์ในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้ “**ความถูกต้องและข้อเท็จจริง**” ได้แก่ การตรวจสอบและไม่แต่งเติมเนื้อหาของข่าวจนคลาดเคลื่อนหรือเกินจากข้อเท็จจริง ละเว้นการเสนอข่าวด้วยความลำเอียงหรือมีอคติ ไม่พาดหัวข่าวและความนำเกินไปจากข้อเท็จจริงในข่าว “**ประโยชน์สาธารณะ**” ได้แก่ การนำเสนอข่าวโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือหมู่คณะ โดยตระหนักถึงความสำคัญและอรรถประโยชน์ของข่าวต่อสาธารณะ “**ความสมดุลและเป็นธรรม**” ได้แก่ การให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย เปิดโอกาสให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริง และให้ความเที่ยงธรรมแก่บุคคลหรือองค์กรที่ถูกพาดพิง และ “**การเคารพสิทธิส่วนบุคคลและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์**” ได้แก่ การเสนอข่าวโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลที่ตกเป็นข่าว ไม่นำเสนอข่าวโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของสาธารณชนอย่างถ้อยถนง ละเว้นการล່วงละเมียดสิทธิส่วนบุคคล รมั้ดระวังการเสนอข่าวต่อสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งหรือมีความรุนแรง รมั้ดระวังการเสนอข่าวที่ไม่เคารพต่อเชื้อชาติ ศาสนา และชาติพันธุ์ รวมทั้งการหลีกเลี่ยงการใช้คำที่ไม่สุภาพ หรือภาษาที่สื่อความหมายเชิงเหยียดหยาม หรืออยู่ในข่ายประทุษวาจา หรือแสดงนัยเชิงลบ

หลักจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพที่ทางสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติได้กำหนดไว้เพื่อเป็นหลักปฏิบัติในการควบคุมดูแลองค์กรสื่อหนังสือพิมพ์ด้วยกันเหล่านี้ ถือเป็นสิ่งสำคัญที่กำกับดูแลการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนโดยเฉพาะสื่อหนังสือพิมพ์ เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมและไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น

(2) **บรรทัดฐานการตีความ** หมายถึง ความรู้ทางวัฒนธรรมที่กำกับการรับสาร (ศิริพร ภักดี ผาสุข, 2553: 36) เนื่องจากหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำกับพฤติกรรมของนักหนังสือพิมพ์ให้อยู่ในกรอบที่สมควรได้รับความไว้วางใจจากสังคม หนังสือพิมพ์จึงเป็นสื่อมวลชนด้านข่าวสารที่ประชาชนคาดหวังในความเที่ยงตรงประหนึ่งกระจกสะท้อนสังคมอย่างไม่มีบิดเบี้ยว (มาลี บุญศิริพันธ์, 2556: 229) กล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือการที่สังคมคาดหวังและเชื่อว่านักข่าวหนังสือพิมพ์มีจรรยาบรรณ ได้ส่งผลให้คนในสังคมส่วนหนึ่งเชื่อว่าสิ่งที่สื่อนำเสนอมีความน่าเชื่อถือ “เป็นกระจกสะท้อนความจริง”

เมื่อพิจารณาด้วยทฤษฎีในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จะเห็นได้ว่ามีบรรทัดฐานในการตีความที่สำคัญ คือ สิ่งที่หนังสือพิมพ์นำเสนอเป็นการนำเสนอข่าวสารที่เป็น “ข้อเท็จจริง” ส่งผลให้ผู้รับสารส่วนหนึ่งเชื่อว่าข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่สื่อหนังสือพิมพ์นำเสนอเป็น “ความจริง” อย่างไรก็ตาม ในประเด็นที่เกี่ยวกับอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ที่มีผลต่อทัศนคติความคิดและพฤติกรรมของผู้อ่าน มาลี บุญศิริพันธ์ (2556) ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ไว้ว่าระดับอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ขึ้นอยู่กับสภาพการรับ

สารจากหนังสือพิมพ์ของผู้่านด้วย หากผู้อ่านมีทัศนคติหรือพื้นฐานความคิดความเชื่อในเรื่องใดเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว มักมีแนวโน้มรับฟังหรือเชื่อเรื่องที่น่าเสนอทางหนังสือพิมพ์ได้โดยง่าย และเมื่อได้รับการยืนยันด้วยความถี่สูงก็อาจคล้อยตามพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของตนในทางตรงข้าม หากผู้อ่านไม่เชื่อในเรื่องใดอยู่แล้วก็มีแนวโน้มแสวงหาเหตุผลอื่นมาคัดค้านสิ่งที่ตนได้รับจากหนังสือพิมพ์เช่นกัน (มาลี บุญศิริพันธ์, 2556: 20) ในกรณีของผู้อ่านหรือผู้รับสารที่มีความคิดความเชื่อดั้งเดิมหรือมีจุดยืนทางการเมืองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอยู่ก่อนแล้วก็เช่นกัน เมื่อสื่อแนะนำเสนอสิ่งที่ขัดหรือแย้งกับความคิดความเชื่อเดิม ผู้รับสารเหล่านั้นก็อาจจะไม่เชื่อในสิ่งที่สื่อแนะนำเสนอ แต่หากสื่อแนะนำเสนอในสิ่งที่สอดคล้องกับความคิดความเชื่อดั้งเดิมของตน ผู้อ่านก็มีแนวโน้มที่จะเชื่อว่าสิ่งที่สื่อแนะนำเสนอคือความจริง

8) ประเภทการสื่อสาร (Genres)

ประเภทการสื่อสาร หมายถึง ชนิดของข้อความหรือปริจเฉท(Conventionalized discourse types) ที่มีลักษณะเฉพาะตามแบบแผนที่รับรู้กัน (ศิริพร ภักดีมาสุข, 2553: 20) หรือหมายถึงประเภทของตัวบท (textual categories) ซึ่งเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การสื่อสาร เช่น การบรรยายในชั้นเรียน รายงานข่าว การสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์ ฯลฯ (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 124)

ประเภทการสื่อสารของรายงานข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์ จะมีลักษณะเป็น “**ปริจเฉทการรายงานข่าว**” ที่มีลักษณะเป็น “**เรื่องเล่า**” ด้วยการบอกเล่าข้อเท็จจริงรวมทั้งเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้ผู้อ่านทราบ ทั้งนี้ การนำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมืองที่ปรากฏอยู่ในพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ถือเป็น “**ปริจเฉทการรายงานข่าวที่มีลักษณะเป็นเรื่องเล่าที่มีการเล่าเรื่องแบบสรุปและเน้นประเด็นสำคัญ**” ดังจะเห็นได้จากการนำเสนอข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองด้วยการเล่าเรื่องราวแบบสรุปความที่สั้น กระชับ ไร้ความสนใจและมีการเน้นจุดหลักหรือประเด็นสำคัญที่ต้องการนำเสนอ สิ่งที่เป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้คือ การนำเสนอข่าวเป็นการนำเสนอ “**ภาพตัวแทน**” ที่มีการคัดสรรบางมุมหรือบางจุดมานำเสนอหรือมีการตีความ และมีการให้ความหมายและตัดสินคุณค่าแก่สิ่งที่เลือกนำเสนอ

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสารของภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย สามารถสรุปภาพรวมได้ดังตารางต่อไปนี้

975338140

อักษรย่อ	องค์ประกอบ	หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
S	ฉาก	(1) ฉากในมิติสื่อหนังสือพิมพ์ (1.1) หนังสือพิมพ์ - ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน ผู้จัดการรายวัน ไทยโพสต์ (1.2) พาดหัวข่าวหน้า 1 และวรรคหน้าข่าว (2) ฉากในมิติปริบทสังคม (2.1) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551 (2.2) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 (2.3) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2556-2557
P	ผู้ร่วมการสื่อสาร	(1) ผู้ส่งสาร - ผู้เขียนข่าว (ผู้สื่อข่าว,บรรณาธิการข่าว, ผู้เรียบเรียงข่าว, สำนักพิมพ์) และเจ้าของสื่อ ที่น่าจะมีจุดยืนที่ต่างกันและอาจจะมีผลต่อการนำเสนอข่าว (2) ผู้รับสาร - ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ (3) bystander - สภาการหนังสือพิมพ์, หน่วยงานรัฐ
E	จุดมุ่งหมาย	(1) การรายงานเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้น (2) การประกอบสร้างความหมายบางประการให้แก่ผู้ชุมนุมและผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ ความหมายที่ประกอบสร้างอาจเป็นความหมายที่สร้างความชอบธรรม ลดทอนความชอบธรรม หรือเป็นความหมายที่เป็นกลาง
A	การลำดับวignกรรม	การลำดับวignกรรมในพาดหัวข่าวและวรรคหน้า - วignกรรมการเล่าเรื่อง - วignกรรมการแสดงความคิดเห็น
K	น้ำเสียง	(1) พาดหัวข่าว, วรรคหน้าข่าว - ระดับภาษากึ่งทางการ, ระดับภาษาเป็นกันเอง/เป็นมิตร (2) เนื้อข่าว - ระดับภาษาจริงจัง, ระดับภาษากึ่งทางการ
I	เครื่องมือ	(1) ช่องทางในการสื่อสาร 1.1) สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์รายวัน 1.2) สื่อออนไลน์ - ใช้เนื้อหาข่าวเดิมจากสื่อสิ่งพิมพ์ - เรียบเรียงข่าวใหม่บางส่วนลงในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ (2) รูปแบบของถ้อยคำ - ใช้ภาษาข่าว สั้นกระชับ ใช้ภาษาปากในพาดหัวข่าวเพื่อดึงดูดความสนใจผู้อ่าน
N	บรรทัดฐาน	(1) บรรทัดฐานการปฏิสัมพันธ์ - การสื่อสารทางเดียว - จรรยาบรรณและจริยธรรมในสื่อที่ควบคุมการนำเสนอข้อมูลบนสื่อ (2) บรรทัดฐานการตีความ - การนำเสนอข่าวสารที่เป็น “ข้อเท็จจริง”
G	ประเภทการสื่อสาร	ปริศนการรายงานข่าวที่มีลักษณะเป็นเรื่องเล่า ที่มีการเล่าเรื่องแบบสรุปและเน้นประเด็นสำคัญ - ข้อเท็จจริง, เหตุการณ์

ตารางที่ 116 ภาพรวมขององค์ประกอบการสื่อสารของภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย

975338140

CD :Thesiss 5680515022 dissertation / revc: 06082562 13:17:18 / seq: 6

การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ตามแนวทางของแฟร์คลัฟให้ผู้วิเคราะห์ศึกษาวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมซึ่งได้แก่ การผลิตและกระจายตัวบท และการรับและความตัวบท ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์ตัวบท ฌ็อง-ฟร็องซัว ปานโพธิ์ทอง (2556: 124) กล่าวว่ากรอบ SPEAKING เป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยผู้วิเคราะห์ในการศึกษาการผลิตและรับตัวบทได้เป็นอย่างดี การพิจารณาสถานที่และโอกาส ผู้ร่วมการสื่อสาร จุดมุ่งหมาย เครื่องมือสื่อสาร บรรทัดฐานในการปฏิสัมพันธ์ ฯลฯ ทำให้เราเห็นภาพรวมการผลิตและกระจายตัวบท ส่วนการพิจารณาบรรทัดฐานในการตีความ ผู้รับสาร น้ำเสียง ฯลฯ ก็ทำให้เราเห็นภาพรวมการรับและตีความตัวบท ด้วยเหตุนี้ ในส่วนต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงกระบวนการผลิตและกระจายตัวบท และการรับและการตีความตัวบท โดยใช้กรอบ SPEAKING เป็นแนวทางวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (Discursive practice) ที่เกี่ยวข้องกับตัวบทข่าวการชุมนุมประท้วงในสื่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

6.1.2 กระบวนการผลิตและกระจายตัวบท

การวิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสารในหัวข้อที่ผ่านมา ทำให้เห็นถึงภาพรวมของการสื่อสารของตัวบทข่าวการชุมนุมประท้วงในสื่อหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบการสื่อสาร จะเห็นว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและกระจายตัวบท ได้แก่ ฉาก ผู้ส่งสาร จุดมุ่งหมาย น้ำเสียง เครื่องมือในการสื่อสาร บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์ และประเภทของการสื่อสาร ดังตารางต่อไปนี้

องค์ประกอบ	หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
ฉาก	(1) ฉากในมิติสื่อหนังสือพิมพ์ - ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน ผู้จัดการรายวัน ไทยโพสต์ - พาดหัวข่าวหน้า 1 และวรรณหน้าข่าว (2) ฉากในมิติบริบทสังคม - การชุมนุมช่วงปี พ.ศ.2549-2551, 2552-2553, 2556-2557
ผู้ส่งสาร	- ผู้เขียนข่าว (ผู้สื่อข่าว, บรรณาธิการข่าว, ผู้เรียบเรียงข่าว, สำนักพิมพ์) - เจ้าของสื่อ ที่น่าจะมีจุดยืนที่ต่างกันและอาจจะมีผลต่อการนำเสนอข่าว แต่ละสำนักข่าวอาจจะมีจุดยืนต่อผู้ชุมนุม/เหตุการณ์ชุมนุมต่างกัน
จุดมุ่งหมาย	(1) การรายงานเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้น (2) การประกอบสร้างความหมายบางประการให้แก่ผู้ชุมนุมและผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ ความหมายที่ประกอบสร้างอาจเป็นความหมายที่สร้างความชอบธรรม ลดทอนความชอบธรรม หรือเป็นความหมายที่เป็นกลาง
น้ำเสียง	(1) พาดหัวข่าว วรรณหน้าข่าว - ระดับภาษากึ่งทางการ, ระดับภาษาเป็นกันเอง/เป็นมิตร (2) เนื้อข่าว - ระดับภาษาจริงจัง, ระดับภาษากึ่งทางการ
เครื่องมือ	(1) ช่องทางในการสื่อสาร - สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์รายวัน & สื่อออนไลน์ (2) รูปแบบของถ้อยคำ - ใช้ภาษาข่าว สั้นกระชับ ใช้ภาษาปากในพาดหัวข่าว
บรรทัดฐานการปฏิสัมพันธ์	- การสื่อสารทางเดียว - จรรยาบรรณและจริยธรรมในสื่อที่ควบคุมการนำเสนอข้อมูลบนสื่อ

975338140

องค์ประกอบ	หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
ประเภทการ สื่อสาร	ปริชเจทการรายงานข่าวที่มีลักษณะเป็นเรื่องเล่าแบบสรุปและเน้นประเด็นสำคัญ - ข้อเท็จจริง & เหตุการณ์

ตารางที่ 117 องค์ประกอบการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและกระจายตัวบท

จากตัวบทข่าวการประชุมประท้วงในสื่อหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณากระบวนการผลิตตัวบท จะเห็นว่าในการผลิตตัวบท ผู้สื่อสารได้สื่อสารผ่านฉากรับได้แก่ หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย โดยตัวบทที่งานวิจัยนี้ศึกษาเป็นตัวบทข่าวที่ปรากฏอยู่ในส่วนพาดหัวข่าวและวรรคหน้าข่าว ซึ่งเป็นพื้นที่ข่าวหน้าหนึ่งที่ตั้งจุดความสนใจผู้อ่านได้มากที่สุด และเนื่องจากฉากในมิติบริบททางสังคมคือเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่กำลังดำเนินอยู่ในห้วงเวลาขณะนั้น ผู้ผลิตตัวบทจึงมักรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยให้พื้นที่ข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ในการนำเสนอข่าวการประชุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นเสมอ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรายงานเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นให้ประชาชนทั่วไปที่มิได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์การประชุมได้ทราบ และเพื่อสร้างความหมายให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุมและผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ชุมนุมซึ่งอาจจะสร้างหรือลดทอนความชอบธรรมให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุม โดยมีผู้สร้างหรือผู้ผลิตตัวบท คือ ผู้เขียนข่าวซึ่งประกอบด้วยผู้สื่อข่าว บรรณาธิการข่าว และแหล่งข่าว โดยมีสำนักพิมพ์หรือเจ้าของสำนักพิมพ์เป็นผู้ที่อาจจะมียุทธศาสตร์ต่อการวางแผนหรือควบคุมการนำเสนอข่าวให้สอดคล้องกับจุดยืนขององค์กร โดยหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อบัณฑิตมีเจ้าขององค์กรดังนี้

หนังสือพิมพ์	ชื่อองค์กรธุรกิจ
ไทยรัฐ	บริษัท วัชรพล จำกัด
เดลินิวส์	บริษัท สี่พระยาการพิมพ์ จำกัด
ข่าวสด	บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)
มติชน	(บริษัท ข่าวสด จำกัด เป็นบริษัทในเครือของบริษัท มติชน จำกัด (มหาชน))
ผู้จัดการ	บริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (เดิมชื่อ บริษัท ผู้จัดการ จำกัด)
ไทยโพสต์	บริษัท ไทยเจอร์นัล กรุ๊ป จำกัด

ตารางที่ 118 องค์กรธุรกิจผู้เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์รายวัน

จะเห็นได้ว่าสื่อหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อบัณฑิตมีองค์กรธุรกิจผู้เป็นเจ้าของสื่อแตกต่างกัน เว้นแต่เพียงหนังสือพิมพ์ข่าวสดและมติชนที่มีองค์กรธุรกิจเป็นกลุ่มเดียวกัน คือ บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน) องค์กรธุรกิจผู้เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์รายวันเหล่านี้อาจจะมียุทธศาสตร์ต่อการวางแผนหรือควบคุมการนำเสนอข่าวให้สอดคล้องกับจุดยืนขององค์กร สำนักข่าวบางองค์กรอาจออกมาประกาศจุดยืนในการนำเสนอข่าวอย่างชัดเจน ดังเช่นในกรณีของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่

ประเด็นทางการเมืองเพื่อต่อสู้กับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร (ปณิธาน พิชาลัย, 2555: 156) ในขณะที่หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์มีผู้บริหารและบรรณาธิการบริหารสำนักพิมพ์ คือ “โรจน์ งามแมน” นักหนังสือพิมพ์อาวุโสผู้ใช้นามปากกาว่า “เปลว สีเงิน” ซึ่งเขียนบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองวิพากษ์วิจารณ์และต่อต้านรัฐบาลของนายทักษิณ ชินวัตร ตลอดจนรัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรมาโดยตลอด ดังที่ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ “ระบอบทักษิณ” “รัฐบาลของน.ส.ยิ่งลักษณ์” และ “การประชุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลของน.ส.ยิ่งลักษณ์” ไว้ดังนี้

“ในขณะที่ “ระบอบทักษิณ” ยิ่งลอบกัด-ลอบทำร้าย มวลมหาประชาชนยิ่งออกมารวมตัวเหนียวแน่น ด้วยเหนียวหนึบทางสติ-ปัญญาตกผลึก ไม่หวั่นไหว ไม่วอกแวกในทิศทาง “ล้างระบอบทักษิณ ปฏิรูปโครงสร้างแผ่นดิน สู่อนาคตใหม่ ไม่โกง-ไม่กิน-ไม่มีระบอบทักษิณ ประเทศไทยแข็งแรงด้วยเศรษฐกิจพอเพียง!” ที่รัฐบาลเถื่อนหวังใช้ความรุนแรงที่คิดว่ามวลมหาประชาชนจะสร้างขึ้นเป็น “ตัวแปรสถานการณ์” เพื่อสร้างความชอบธรรมในการปราบ มุ่งคืนเลือกตั้ง ๒ กุมภาพันธ์ มันไม่เป็นไปตามแผน ข เพราะมวลมหาประชาชน ไม่ยอมใช้ความรุนแรงตอบโต้ ความรุนแรงยิ่งระบอบทักษิณแรงมาเท่าไร ฝ่ายมวลมหาประชาชนยิ่งสงบเย็นไปเท่านั้น...ดังนั้น ไม่ยากที่จะประเมินว่า ในสถานการณ์ ๒ สัปดาห์สุดท้ายก่อนถึงวันเลือกตั้ง “ปฏิบัติการหน้ามิด” ของระบอบทักษิณ “ทุกรูปแบบ” จะถูกงัดขึ้นมาใช้ ชนิดไม่อายทั้งคน-ทั้งหมา! การ “ปฏิวัติสังคมประเทศ” ขอให้เป็นที่กำนันทุเทพ นำมวลมหาประชาชนทำหน้าที่ด้วย “มือมหาประชาชน” เองเถอะ ส่วนการระงับหลังอย่าให้หมาระบอบทักษิณลอบกัดมวลมหาประชาชน นั้นยกให้เป็นหน้าที่ทหาร “ปฏิวัติประชาธิปไตย” ไม่เสียหลักการทั้งทหาร-ทั้งประชาชน นี่แหละสูตรโค่น “ระบอบทักษิณ” ละ” (เปลว สีเงิน, 2557: 5)

บทความดังกล่าวแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงทัศนคติทางการเมืองของผู้ที่เป็นทั้งนักเขียนผู้บริหาร และบรรณาธิการบริหารของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ว่าเป็นผู้ที่ต่อต้านอดีตนายกฯ ทักษิณ และรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ในขณะเดียวกันก็สนับสนุนกลุ่มผู้ประท้วงต่อต้านรัฐบาลนี้ นอกจากนี้จุดยืนทางการเมืองที่ชัดเจนของ “โรจน์ งามแมน” หรือ “เปลว สีเงิน” แล้ว เมื่อพิจารณาจากจุดยืนของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ก็จะได้เห็นได้ว่าเป็นไปในทางเดียวกัน ดังข้อความประกาศเจตนารมณ์ที่ปรากฏในคอลัมน์ “บันทึกหน้า 4” ของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ในช่วงที่มีการชุมนุมต่อต้านรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ดังนี้

975338140

CD 1Thesis 5680515022 dissertation / revc: 06082562 13:17:18 / seq: 6

“ไทยโพสต์ฉบับที่กำลังถืออ่านอยู่นี้เป็นฉบับขึ้นปีที่ 18 หน้าตาเปลี่ยนแปลงไปนั้นนิดนี้หน่อย แต่ “อิสรภาพแห่งความคิด” ยังคงเต็มเปี่ยมภายใต้การนำของ “เปลว สีเงิน”...ท่ามกลางกระแสบ้านเมืองเลือกข้าง “ไทยโพสต์” อาจสามารถถูกตั้งคำถามว่า “ไม่เป็นกลาง” ทั้งๆ ที่มองย้อนกลับไปเมื่อ 21 ตุลาคม 2539 ที่หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ก่อกำเนิดขึ้น “ไทยโพสต์มีจุดยืนและตัวตนที่ชัดเจน” ไม่เคยเปลี่ยนแปลง นั่นคือ “ฝ่ายค้าน” นอกสภา และนักตรวจสอบภาคประชาชน การให้ไทยโพสต์เป็นกลาง เป็นตัวจิต เป็นตัวแสบ หรือเป็นเลียนตำเท้า ในสายตาของแต่ละฝ่าย ถือเป็นเรื่องมองที่อิสระ ขึ้นอยู่กับว่าใครใส่แว่นอะไรในการอ่านไทยโพสต์ จริงไหมคะ เพราะถ้าให้ไทยโพสต์สนับสนุนการนิรโทษกรรมล้างผิดคนโกง แล้วบอกว่า “นี่แหละสื่อที่เป็นกลาง” ไทยโพสต์คงต้องขอเป็นสื่อเลือกข้าง หรือให้ไทยโพสต์เห็นดีเห็นงามกับโครงการรับจำนำข้าวแล้วบอกว่านี่แหละ “สื่อ” ที่ส่งเสริมความมั่นคงของรัฐบาล เห็นแก่ชาติบ้านเมือง ไม่ทำร้ายเศรษฐกิจ ภาพลักษณ์ของประเทศนั้น “ไทยโพสต์” ก็ขอเลือกเป็นสื่อแคะตำ...ไทยโพสต์อยู่ไม่ได้ไม่เป็นไร แต่ประเทศไทยต้องอยู่ให้ได้ นี่คือการฝันอันสูงสุดของเรา เพราะนับจากวันนี้ไป บ้านเมืองจะลุกเป็นไฟอย่างแน่นอน หากระบบเผด็จการรัฐสภาภายใต้การบริหารจัดการของระบอบทักษิณ “เหิมเกริม” ไม่แยแสหลักนิติธรรม แล้วหยาบคายอ้างแต่นิติรัฐมาเป็นเครื่องมือ “ฟอกผิดคนโกง” ไม่ใช่เพราะการนิยามคำว่า “โกง” ของผู้มีอำนาจรัฐในอดีตจำกัดอยู่เฉพาะเรื่องเอาเงินของรัฐมาใส่ในกระเป๋าตัวเองหรือ??? บ้านเมืองถึงได้วุ่นวายไม่รู้จบมาเกือบทศวรรษ” (ปิยสาร, 2556: 4)

ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นถึงจุดยืนที่ชัดเจนของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ว่าเป็นสื่อที่มีการนำเสนอข่าวภายใต้การนำของ “เปลว สีเงิน” และเป็นสื่อที่ประกาศตัวอย่างชัดเจนว่าเป็น “สื่อเลือกข้าง” โดยเลือกที่จะต่อต้าน “การการนิรโทษกรรมล้างผิดคนโกง” “โครงการรับจำนำข้าว” และ “ระบบเผด็จการรัฐสภาภายใต้การบริหารจัดการของระบอบทักษิณ” ซึ่งสิ่งที่ไทยโพสต์ได้กล่าวถึงเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นแนวคิดและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลของน.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตรทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นจุดยืนของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ได้อย่างชัดเจนว่าได้ว่า “ข้าง” ที่ไทยโพสต์เลือกนั้นคือข้างที่ตรงกันข้ามกับรัฐบาลของน.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

กล่าวได้ว่าหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และไทยโพสต์เป็นเพียงสื่อหนังสือพิมพ์สองฉบับที่ออกมาประกาศอย่างชัดเจนว่าต่อต้านกลุ่มการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับอดีตนายกฯทักษิณ ชินวัตร ในขณะที่สื่อหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นทั้งข่าวสด เดลินิวส์ ไทยรัฐ และมติชน มิได้ออกมาประกาศเลือกข้าง

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

หรือแสดงท่าทีสนับสนุนหรือต่อต้านฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อย่างไรก็ตาม คนในสังคมส่วนหนึ่งได้ตั้งคำถามถึง จุดยืนและความเป็นกลางของสื่อมวลชนเหล่านี้ ดังจะเห็นได้จากที่สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า

“สืบเนื่องจากปี 2553 ถือเป็นปีที่ท้าทายการทำงานของสื่อมวลชนไทย จากเหตุการณ์ที่เกิดความแตกแยกทางความคิดและอุดมการณ์ จนนำมาสู่ความรุนแรง สื่อมวลชนต้องตกอยู่ในฐานะที่ไม่ต่างไปจากตัวประกันและถูกกดดันจากคู่ความขัดแย้งทุกฝ่าย ถือเป็นอีกหนึ่งปีที่สื่อมวลชนถูกตั้งคำถามถึงบทบาทการทำหน้าที่ว่า ความเป็นธรรมและเป็นกลางหรือไม่ ทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ หรือเพื่อประโยชน์ของใคร..” (สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2553)

จากประเด็นดังกล่าว ในรายงานของ เบนจามิน อิสเมล (Benjamin Ismail) ผู้อำนวยการองค์กรผู้สื่อข่าวไร้พรมแดน (RSF) ประจำภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ได้กล่าวถึงความคิดเห็นที่สื่อมวลชนส่วนหนึ่งมีต่อสื่อด้วยตนเองไว้ว่า

“ผู้สื่อข่าวไทยโดยส่วนใหญ่ใช้เวลาไม่นานนักในการอธิบายภูมิทัศน์ของสื่อ “สื่อมวลชนไทยมักจะแบ่งตามสีทางการเมือง ที่เป็นเสื้อแดงก็มีค่าย มติชน, ข่าวสด และ Voice TV ส่วนที่เป็นฝ่ายเหลืองก็มี Manager, ไทยโพสต์, The Nation, แนวหน้า และ เดลินิวส์ ส่วนไทยรัฐมีจุดยืนไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้มีอำนาจในขณะนั้น Bangkok Post มีความเอนเอียงไปในทางฝ่ายเสื้อเหลือง แต่พูดตามตรง น่าจะมีลักษณะที่สนับสนุนฝ่ายชนชั้นนำมากกว่า” และผู้สื่อข่าวคนอื่น ๆ ที่ RSF สัมภาษณ์ก็ได้ให้ความเห็นที่คล้ายคลึงกัน แม้จะมีรายละเอียดแตกต่างไปบ้างเล็กน้อย” (เบนจามิน อิสเมล, ม.ป.ป.: 26)

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น มีการตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับจุดยืนและมุมมองในการนำเสนอข่าวของสื่อว่ามีความโน้มเอียงไปในทางสนับสนุนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือไม่ โดยเฉพาะในกรณีของหนังสือพิมพ์ข่าวสดและมติชนซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่อยู่ในเครือของบริษัทมติชน ได้มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่า ตั้งแต่พรรคเพื่อไทยเข้ามาเป็นรัฐบาล หนังสือพิมพ์เครือ “มติชน” และ “ข่าวสด” แสดงออกซึ่งความภักดีต่อรัฐบาล ไม่มีข้อเขียนวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล และไม่มีผลงานตรวจสอบรัฐให้ปรากฏ (มานะ มติธรรม, 2556: 107, 110) ซึ่งในกรณีของการตั้งข้อ

สงสัยเกี่ยวกับนำเสนอข่าวในลักษณะที่อาจจะมีความเอนเอียงทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ในเครือ “มติชน” และ “ข่าวสด” นั้น มานะ มติธรรม (2556) อดีตผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน ได้กล่าวไว้ว่า

“หนังสือพิมพ์เครือ “มติชน” และ “ข่าวสด” เสนอข่าวด้วยจุดยืนเอียงข้าง ฝ่ายรัฐบาล ภาพการโฆษณาจากหน่วยงานราชการต่างๆ ยุครัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ก็ปรากฏผิดพร้าวนาตามากขึ้น เป็นอาการสะท้อนให้เห็นถึงการผิดพร้าวยิ่งกว่า ดอกเห็ดกลางฤดูฝน เพราะมารวมกลุ่มกระจุกกันโฆษณาหามาตาเฉพาใน หนังสือพิมพ์องค์กรนี้ นั้นหมายถึงเป็นเงินค่าโฆษณาที่ทางรัฐบาลหน่วยงานราชการ ต่างๆ ภายใต้งบครอง จ่ายไปให้หนังสือพิมพ์ฉบับนี้เป็นปริมาณจำนวนมาก ซึ่ให้เห็น ถึงผลประโยชน์ต่างตอบแทนใช่หรือไม่? จะพบเห็นคำตอบได้เป็นอย่างดี นั่นคือ พิจารณาจากบทบาทการเสนอข่าวของสำนักพิมพ์นี้ พบความจริงว่าเสนอข่าวเอียง ข้างสนับสนุนรัฐบาลพรรคเพื่อไทยตลอดมา ราวกับเป็นโฆษกกระบอกเสียงที่แท้จริง ของรัฐบาล ขณะเดียวกันก็ปรากฏข่าวด้านเสียแก่พรรคฝ่ายตรงข้าม ย่อมล่อให้เห็น ถึงลักษณะการเอียงข้างอย่างชัดเจน” (มานะ มติธรรม, 2556: 219)

นอกจากการที่มีผู้ตั้งข้อสงสัยในการนำเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับแล้ว เหตุการณ์เล็กจ้านักข่าวอาวุโสของหนังสือพิมพ์มติชน ซึ่งเคยนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ ผิดของอดีตนายกฯทักษิณ ชินวัตร ได้ส่งผลให้เกิดข้อครหาจากคนส่วนหนึ่งว่าอาจเกิดการเลือกข้าง ของสื่อ ดังที่พิรงรอง รามสูต วัฒนันท์ (2554) ได้เขียนวิเคราะห์ไว้ในคอลัมน์ของหนังสือพิมพ์ กรุงเทพธุรกิจดังนี้

“เมื่อเครือมติชนซึ่งถูกวางตำแหน่งเป็นสื่อคุณภาพได้เล็กจ้านักข่าวรุ่น อาวุโสระดับบรรณาธิการที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์อย่างประสงศ์ เลิศรัตนวิรุทธิ์ โดย ไม่มีความผิด ประสงศ์เป็นชื่อที่รู้จักกันในวงการข่าวสารบ้านเราในฐานะนักข่าว ลีบสวนสอบสวนซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่ทำได้ยากมาก เคยทำข่าวที่สั้นคลอนเสถียรภาพ ของผู้มีอำนาจมาหลายข่าว เช่น ข่าวชุกหุนของอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ข่าวทุจริตเครื่องราชย์ เป็นต้น การให้ประสงศ์ออกอุกมองจากหลายฝ่ายว่าเป็น เพราะประสงศ์ไม่ แดง พอที่จะอยู่ในองค์กรข่าวอย่างมติชนที่ดูเหมือนจะเลือกข้างสี แดงชัดเจนแล้ว” (พิรงรอง รามสูต วัฒนันท์, 2554: 11)

นอกจากนี้ ในผลการตรวจสอบเนื้อหาข่าวและบทความของคณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่อง ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการส่งอีเมลของนักการเมืองระบุงการให้เงินและผลประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้

ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน (2554) ที่สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติได้แต่งตั้งขึ้นเพื่อตรวจสอบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับที่ถูกพาดพิงมีการนำเสนอข่าวอย่างไรในช่วงเวลาการหาเสียงเลือกตั้งระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน - 3 กรกฎาคม 2554 โดยได้แถลงผลการสอบตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2554 สำหรับในกรณีของหนังสือพิมพ์ข่าวสดและมติชนนั้น ผลการตรวจสอบมีดังนี้

"หนังสือพิมพ์ข่าวสดมีคอลัมน์ทางการเมืองที่มีเนื้อหาโจมตีนายอภิสิทธิ์ชัดเจนและมากที่สุด เนื้อหาทั้งหมดยังสนับสนุนและสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกให้แก่ น.ส. ยิ่งลักษณ์ ซึ่งแตกต่างจากฉบับอื่น ๆ ที่ค่อนข้างมีความสมดุล ส่วนมติชนก็มีคอลัมน์ที่วิพากษ์วิจารณ์นายอภิสิทธิ์มากเช่นกัน แต่วิธีการสื่อภาษาไม่ชัดเจนเท่ากับหนังสือพิมพ์ข่าวสด" (คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการส่งอีเมลของนักการเมืองระบุงการให้เงินและผลประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน, 2554: 13)

"คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่า การนำเสนอข่าวสารและบทความในช่วงการหาเสียงเลือกตั้งของหนังสือพิมพ์ที่ถูกพาดพิงบางฉบับโดยเฉพาะข่าวสด และรองลงมาคือ มติชน น่าจะมีความเอนเอียงในการก่อให้เกิดประโยชน์แก่พรรคเพื่อไทยอย่างเป็นระบบ ทั้งการพาดหัวข่าว การเลือกภาพที่นำมาลง การนำเสนอข่าว คอลัมน์การเมืองและบทสัมภาษณ์ต่างๆ ที่มีเนื้อหาสนับสนุนพรรคเพื่อไทย" (คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการส่งอีเมลของนักการเมืองระบุงการให้เงินและผลประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน, 2554: 16)

จากผลการตรวจสอบของคณะอนุกรรมการ ฯ ในครั้งนี้ หนังสือพิมพ์ข่าวสดและมติชนได้ออกมาโต้แย้งผลการตรวจสอบดังกล่าว และในเวลาต่อมาหนังสือพิมพ์ในเครือมติชน ได้แก่ มติชน ข่าวสด และประชาชาติธุรกิจ ได้ทำหนังสือแจ้งลาออกจากการเป็นภาคีสมาชิกของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2554 โดยยืนยันว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับได้ปฏิบัติตามกรอบจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและข้อบังคับด้านจริยธรรมของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติมาโดยตลอด ดังนี้

975338140

“ในฐานะภาคีสมาชิกของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ หนังสือพิมพ์มติชน-ข่าวสดขอยืนยันว่าทั้งองค์กรและผู้ปฏิบัติงานของหนังสือพิมพ์ทั้งสอง ได้ประพฤติปฏิบัติตามกรอบจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและข้อบังคับด้านจริยธรรมของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติอย่างซื่อสัตย์สุจริตมาโดยตลอด” (มติชน, 2554: 16)

จะเห็นได้ว่าแม้จะมีผู้ตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ข่าวสดและหนังสือพิมพ์มติชน แต่สื่อทั้งสองก็ได้ยืนยันว่าองค์กรของตนปฏิบัติตามกรอบจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและข้อบังคับด้านจริยธรรมมิได้มีความเอนเอียงใด ๆ

เมื่อพิจารณาในด้านการกระจายตัวบท ตัวบทข่าวเหล่านี้สามารถแพร่กระจายไปยังผู้อ่านในวงกว้าง เนื่องจากช่องทางที่ใช้ในการสื่อสารคือการสื่อสารผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยซึ่งเป็นการสื่อสารที่เป็นสาธารณะ ประกอบกับหนังสือพิมพ์เหล่านี้ล้วนเป็นหนังสือพิมพ์ระดับชาติที่วางจำหน่ายทั่วประเทศ จึงสามารถกระจายตัวบทหรือนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์ไปยังกลุ่มผู้อ่านได้ในวงกว้าง อีกทั้งยังเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่ตีพิมพ์เป็นประจำทุกวันจึงทำให้เข้าถึงคนหมู่มากได้อย่างรวดเร็ว ง่ายดาย และสม่ำเสมอ

นอกจากการนำเสนอผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีการตีพิมพ์และจัดจำหน่ายเป็นประจำทุกวันแล้ว หนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับยังได้มีการนำเสนอข่าวผ่านทาง “สื่อออนไลน์” ร่วมด้วย หนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับมีช่องทางในการนำเสนอสารผ่านทางเว็บไซต์ ดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	http://www.thairath.co.th
หนังสือพิมพ์เดลินิวส์	http://www.dailynews.co.th
หนังสือพิมพ์ข่าวสด	https://www.khaosod.co.th
หนังสือพิมพ์มติชน	https://www.matichon.co.th
หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน	http://www.manager.co.th
หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์	http://www.thaipost.net

สำหรับลักษณะการนำเสนอข่าวทางเว็บไซต์จะมีทั้งในรูปแบบของการใช้เนื้อหาข่าวเดิมจากสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหมด และการเรียบเรียงข่าวใหม่โดยการเลือกบางส่วนของข่าวโดยเฉพาะส่วนที่เป็นพาดหัวข่าวและวรรคนำในหนังสือพิมพ์ลงในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ การที่หนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับมีช่องทางการนำเสนอข่าวทั้งทางสื่อสิ่งพิมพ์และทางสื่อออนไลน์เช่นนี้ยิ่งทำให้สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มผู้อ่านได้อย่างรวดเร็วและสามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารไปยังสาธารณชนได้ในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

6.1.3 กระบวนการรับและการตีความตัวบท

องค์ประกอบการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการรับและการตีความตัวบท ได้แก่ ผู้รับสาร น้ำเสียง และบรรทัดฐานการตีความ ดังตารางต่อไปนี้

องค์ประกอบ	หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
ผู้รับสาร	ผู้อ่านหนังสือพิมพ์
น้ำเสียง	(1) พาดหัวข่าว พรรคนำข่าว - ระดับภาษาทางการ, ระดับภาษาเป็นกันเอง/เป็นมิตร (2) เนื้อข่าว - ระดับภาษาจริงจัง, ระดับภาษาทางการ
บรรทัดฐานการตีความ	การนำเสนอข่าวสารที่เป็น “ข้อเท็จจริง”

ตารางที่ 119 องค์ประกอบการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการรับและการตีความตัวบท

เมื่อพิจารณาในแง่ของ **กระบวนการรับหรือการบริโภคตัวบท** จะเห็นว่า ผู้รับสาร คือ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นการรับสารทางเดียวผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ตัวบทในส่วนของพาดหัวข่าวและพรรคนำส่วนใหญ่ใช้น้ำเสียงระดับภาษาทางการและระดับภาษาเป็นกันเอง เนื่องจากการใช้ภาษาพาดหัวข่าวมักใช้ภาษาที่มีลีลาเพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านติดตามเนื้อข่าว

ในแง่ **กระบวนการตีความตัวบท** ด้วยเหตุที่บรรทัดฐานในการตีความตัวบทข่าวหนังสือพิมพ์ที่ผู้อ่านมักจะเชื่อว่าการนำเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์เป็น “ข้อเท็จจริง” ที่ผู้ผลิตตัวบทนำเสนอออกมาตามความเป็นจริง ส่งผลให้ผู้อ่านรับสารและตีความว่าข้อมูลข่าวสารที่สื่อนำเสนอออกมาเป็น “ความจริง” ซึ่งบรรทัดฐานในการตีความที่ผู้อ่านมักจะเชื่อตามที่ผู้ผลิตตัวบทนำเสนอว่าการนำเสนอข่าวเป็น “ข้อเท็จจริง” นี้เอง จึงเป็นประเด็นที่สำคัญและมีผลอย่างยิ่งในการทำให้กลุ่มผู้อ่านที่เลือกรับสารจากหนังสือพิมพ์ต่างสำนักที่มีจุดยืนต่างกันเชื่อใน “ความจริง” ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมองโลกหรือการมองภาพเหตุการณ์เดียวกันของผู้อ่านให้ออกมาต่างกัน

อย่างไรก็ดี ในกลุ่มผู้อ่านที่มีจุดยืนทางการเมืองชัดเจน อาจจะไม่เชื่อสื่อที่นำเสนอข่าวตรงข้ามกับความคิดหรือความเชื่อของกลุ่มตน ในกรณีนี้ กลุ่มผู้อ่านเหล่านี้มักจะเลือกรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ที่เห็นว่ามี การนำเสนอข่าวที่อาจจะมีแนวโน้มไปในทางเดียวกับจุดยืนของตน และมักจะเชื่อว่าสื่อที่ตนเลือกรับข้อมูลข่าวสารนำเสนอสิ่งที่เป็นความจริง ส่งผลให้ผู้อ่านส่วนหนึ่งอาจตัดสินใจว่าสื่อที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารขัดแย้งกับสื่อที่ตนเชื่อถือ เป็นสื่อที่นำเสนอข้อมูลที่เป็นเท็จและเชื่อถือไม่ได้

6.2 บริบททางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของไทยในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ. 2549-2557

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงบริบททางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของไทยจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 โดยในส่วนแรกจะกล่าวถึงเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2557 ส่วนต่อมาจะเป็นบริบททางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของไทยที่สัมพันธ์กับการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.2.1 เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2557

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงบริบทของเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 โดยแบ่งเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นเป็น 3 ช่วงเวลา ได้แก่ (1) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551 (2) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553 และ (3) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2556-2557 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551

ผู้วิจัยแบ่งประเด็นนี้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ความเป็นมาของกลุ่มผู้ประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 และลำดับเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงเวลาดังกล่าว ในส่วนของการสรุปลำดับเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงได้ประมวลเหตุการณ์จากที่ปรากฏในการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับที่เก็บข้อมูล ดังนี้

1.1) ความเป็นมาของกลุ่มผู้ประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2549-2551

การชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุมที่ไม่พอใจการบริหารประเทศของอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ได้เริ่มมีการเคลื่อนไหวในช่วงกลางปี 2547 จากการรวมตัวของกลุ่มคนในนาม “กลุ่มประชาชนเพื่อชาติและราชบัลลังก์” ตามมาด้วยการชุมนุมปราศรัยทางการเมืองที่ขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อกดดันให้นายทักษิณ ลาออกจากตำแหน่ง เนื่องจากพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ส่อไปทางทุจริตคอร์รัปชัน เช่น การชนะคดีชุกหุนที่สังคมเคลือบแคลง การเอื้อผลประโยชน์ให้พวกพ้องเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง การแทรกแซงศาล สื่อ และองค์กรอิสระ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การทุจริตในโครงการก่อสร้าง สนามบินสุวรรณภูมิ รวมทั้งการขายหุ้นชินคอร์ปของครอบครัวชินวัตรให้กับเทมาเส็ก โฮลดิ้งส์ กองทุนเพื่อการลงทุนของรัฐบาลสิงคโปร์ โดยอาศัยช่องโหว่ของกฎหมายไม่ต้องเสียภาษี (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2556: 37)

975338140

ในปี 2549 การชุมนุมได้พัฒนาไปสู่ “การชุมนุมกู่ชาติ” ในนามของ “พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” (พธม.) โดยมีนายสนธิ ลิ้มทองกุล พล.ต.จำลอง ศรีเมือง นายพิภพ ธงไชย นายสมศักดิ์ โกศัยสุข และนายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ เป็นแกนนำ และมีผู้ประสานงานคือ นายสุริยะใส กตะศิลา โดยมีการใส่เสื้อ “สีเหลือง” เป็นสัญลักษณ์ ทั้งยังมีสื่อ ๆ ต่าง ๆ ที่กลุ่มพันธมิตรฯ นำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร คือ สื่อในเครือข่ายผู้จัดการ ของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้แก่ วิทยุ 97.75Mhz และเครือข่ายวิทยุชุมชน เว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ โทรทัศน์เอเอสทีวี และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน (ปณิธาน พิชาลัย, 2555: 158)

ประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยกมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร มีทั้งสิ้น 3 ประเด็นทางการเมืองใหญ่ ได้แก่ (1) ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับชาติ เช่น การขายหุ้นบริษัท จีน คอร์ปอเรชั่น จำกัด ให้แก่กองทุนเทมาเส็กของรัฐบาลสิงคโปร์ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจอย่างการบินไทย การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(กฟผ.) และผลประโยชน์ทับซ้อนในประเทศกัมพูชา ลาว และพม่า (2) ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับศาสนา เช่น การออกพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับใหม่พ.ศ. 2546 ส่งผลให้คณะสงฆ์เกิดสถานะแตกแยกหรือ “สังฆเภท” อย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน (3) ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ เช่น การจัดซื้อเครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก่อนที่จะจัดซื้อเครื่องบินพระราชพาหนะถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ภาพการนั่งเป็นประธานพิธีทำบุญประเทศภายในอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามเมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2548 บริเวณพื้นที่สงวนให้เฉพาะพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูงเท่านั้น และการเลือกวันถือกำเนิดพรรคไทยรักไทยตรงกับวันปฏิวัติโค่นล้มสถาบันพระมหากษัตริย์ของประเทศฝรั่งเศส (ปณิธาน พิชาลัย, 2555: 274-275)

เมื่อการชุมนุมมีที่ท่าว่าจะยืดเยื้อยาวนานและเกิดกระแสต่อต้านมากขึ้นเรื่อย ๆ นายทักษิณ จึงประกาศยุบสภาเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2549 และกำหนดเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 2 เมษายน 2549 แม้รัฐบาลจะประกาศยุบสภาและจัดการเลือกตั้งครั้งใหม่ แต่การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ ก็ยังคงดำเนินอย่างต่อเนื่องในสถานที่ต่าง ๆ ในขณะที่พรรคฝ่ายค้าน คือ พรรคประชาธิปัตย์ ชาติไทย และมหาชน ได้ประกาศคว่ำบาตรการเลือกตั้งไม่ส่งผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้ง พรรคไทยรักไทยจึงได้รับเสียงข้างมากอย่างท่วมท้นและเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล ท่ามกลางเสียงของผู้ไม่ประสงค์ลงคะแนนหรือโนโหวต ในการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อจำนวน 9,051,706 คน (ร้อยละ 31.12) และในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตอีกจำนวน 9,610,874 คน (ร้อยละ 33.14) รวมทั้งกรณีการฉีกบัตรเลือกตั้งเพื่อแสดงออกถึงอารยะขัดขืน บรรยากาศทางการเมืองของสังคมไทยทวีความขัดแย้งรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งการไม่ยอมรับผลการเลือกตั้ง การฟ้องร้องศาลรัฐธรรมนูญให้เพิกถอนผลการเลือกตั้ง และการ

ปะทะกันระหว่างผู้ต่อต้านและสนับสนุนนายกฯทักษิณ (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2556: 37)

การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรฯ ได้พัฒนาจากการเป็นแกนนำในการชุมนุมทางการเมือง เสนอประเด็นการตรวจสอบทุจริตคอร์รัปชันสู่สาธารณะและให้เอาผิดผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะ โดยเฉพาะฝ่ายการเมือง ขณะเดียวกันก็เรียกร้องให้เปลี่ยนแปลงผู้บริหารประเทศโดยใช้ช่องทางมาตรา 7 ของรัฐธรรมนูญ ด้วยทัศนคติสำคัญที่ว่า ความเลวร้ายของสังคมการเมืองไทยเกิดขึ้นจากนักการเมืองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งที่เห็นแก่เงิน การเลือกตั้งจึงไม่ได้คัดกรองคนดีมีคุณธรรมจริยธรรมเข้ามาบริหารประเทศ และได้ยกระดับไปสู่การต่อสู้เพื่อเปลี่ยนความคิดและโครงสร้างอำนาจการเมือง ด้วยข้อเสนอ “การเมืองใหม่” เพื่อลดอำนาจหน้าที่ของผู้แทนและเพิ่มบทบาทและอำนาจให้กับประชาชนมากขึ้น ด้วยการเสนอให้เพิ่มกระบวนการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (แต่งตั้ง) เป็นร้อยละ 70 และอีกร้อยละ 30 ใช้การเลือกตั้ง ก่อนจะพัฒนาไปสู่การจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ในเวลาต่อมา (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2556: 37) หลังจากการชุมนุมยึดเชื้อของกลุ่มพันธมิตรฯ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) นำโดย พล.อ. สนธิ บุญยรัตกลิน เข้ายึดอำนาจจากรัฐบาลเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 และแต่งตั้งให้ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรีขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อ 1 ตุลาคม 2549 ส่วน คปค. เปลี่ยนสถานะเป็นคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) โดยกำหนดให้มีการเลือกตั้งครั้งใหม่ในวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550

ผลการเลือกตั้งใหม่ ปรากฏว่าพรรคพลังประชาชน (หรือพรรคไทยรักไทยเดิม) ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุดจนได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลอีกครั้ง และได้มีมติเลือกนายสมัคร สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2551 ต่อมาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ตัดสินจำคุกนายทักษิณ เป็นเวลา 2 ปี เนื่องจากคดีทุจริตประมุขชื่อที่ดินรัชดาภิเษก ส่วนรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ได้ถูกต่อต้านจากประชาชนส่วนหนึ่งที่ไม่ยอมรับผลการเลือกตั้ง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ชุมนุม พธม. ที่เริ่มชุมนุมขับไล่รัฐบาลอีกครั้ง เนื่องจากมองว่ารัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช เป็นนอมินีหรือตัวแทนของนายทักษิณ ชินวัตร (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2556: 39) โดยมีกรณีพิพาทปราสาทเขาพระวิหาร และความพยายามแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อนิรโทษกรรมให้แก่ทักษิณ รวมทั้งเร่งรัดให้ตรวจสอบกรณีทุจริตต่างๆ ในสมัยรัฐบาลทักษิณ ต่อมา ศาลรัฐธรรมนูญตัดสินให้นายสมัคร สุนทรเวช พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากการเป็นพิธีกรในรายการชิมไปบ่นไป และยกโขยง 6 โมงเช้า ซึ่งเป็นคุณสมบัติต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ต่อมาเมื่อนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ได้เข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี กลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ ก็ยังคงชุมนุมต่อต้านอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมองว่ารัฐบาลของนายสมชายซึ่งมีศักดิ์เป็นน้องเขยของนายทักษิณ ชินวัตร ยังคงเป็นนอมินีหรือตัวแทนของนายทักษิณ ไม่ต่างจากรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช การชุมนุมประท้วงได้ลุกลามขยายปลายมากขึ้น ผู้ชุมนุม พธม. ได้เข้ายึดอาคารสำนักงานและสถานที่ราชการหลายแห่ง เช่น การบุกยึดอาคารสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ หรือช่อง 11 (NBT) การบุกยึดทำเนียบรัฐบาลและรัฐสภา เพื่อมิให้รัฐบาลนายสมชายเข้าไปแถลงนโยบายได้ จนกระทั่งมีการปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีผู้บาดเจ็บ 443 ราย เสียชีวิต 2 ราย ต่อมากลุ่มผู้ชุมนุมได้เคลื่อนขบวนไปปิดล้อมสนามบินดอนเมืองซึ่งรัฐบาลใช้เป็นทำเนียบรัฐบาลชั่วคราว และปิดล้อมสนามบินสุวรรณภูมิเพื่อกดดันให้รัฐบาลสมชายลาออก และในวันที่ 2 ธันวาคม 2551 หลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัยคดียุบพรรคพลังประชาชน พรรคชาติไทย และพรรคสมัครสมาชิกไทย ส่งผลให้นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผู้ชุมนุม พธม. ก็ได้ประกาศยุติการชุมนุมในวันที่ 3 ธันวาคม 2551

1.2) ลำดับเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2549-2551

การชุมนุมประท้วงของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2549-2551ของผู้ชุมนุมกลุ่ม “พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” (พธม.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลของนายทักษิณ ชินวัตร ระหว่างวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2549 - 19 กันยายน 2549 และการชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ระหว่างวันที่ 28 มีนาคม 2551 - 3 ธันวาคม 2551 มีลำดับเหตุการณ์ดังนี้

วันที่	ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
4 ก.พ. 49	<ul style="list-style-type: none"> เริ่มการชุมนุมครั้งใหญ่ เนื่องจากความไม่พอใจข่าวการขายหุ้นทั้งหมดในบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ของครอบครัวนายกรัฐมนตรีทักษิณให้กับเทมาเส็ก โฮลดิ้งส์ ของรัฐบาลสิงคโปร์โดยไม่ต้องเสียภาษี มีการเปิดตัวกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย การชุมนุมครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ใช้ชื่อว่า "การชุมนุมกู้ชาติ"
11 ก.พ. 49	<ul style="list-style-type: none"> มีการชุมนุมบริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า ใช้ชื่อว่า "ปิดบัญชีทักษิณ" เปิดตัวพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และแกนนำทั้งหมด 5 คน คือ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง นายสนธิ ลิ้มทองกุล นายพิภพ ธงไชย นายสมศักดิ์ โกศัยสุข และนายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์
24 ก.พ. 49	<ul style="list-style-type: none"> นายทักษิณ ชินวัตร ประกาศยุบสภา และกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 2 เมษายน 2549
28 ก.พ. 49	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม พธม. ชุมนุมยึดเยื่อที่สนามหลวงใช้ชื่อว่า "เอาประเทศไทยของเราคืนมา"
29 มี.ค.49	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม พธม. จัดการชุมนุมใหญ่บริเวณหน้าศูนย์การค้าสยามพารากอน

วันที่	ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
8 พ.ค. 49	<ul style="list-style-type: none"> ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเพิกถอนผลการเลือกตั้งในวันที่ 2 เมษายน 2549 และกำหนดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 15 ตุลาคม 2549
2 ก.ย. 49	<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มเครือข่ายแพทย์ เกษีศกร พยาบาล และอาจารย์มหาวิทยาลัย ปลุกกระแส "ด้านทักษิณ" และออกแถลงการณ์ให้นายทักษิณ ยุติบทบาทการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
19 ก.ย. 49	<ul style="list-style-type: none"> คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) นำโดย พล.อ. สนธิ บุญยรัตกลิน เข้ายึดอำนาจจากรัฐบาล ผู้ชุมนุม พธม. ยุติการชุมนุม
ยุติการชุมนุม	
28 มี.ค. 51	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม พธม. เริ่มชุมนุมอีกครั้ง โดยจัดสัมมนาที่หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์ และประกาศนัดชุมนุมใหญ่วันที่ 25 พฤษภาคม 2551
25 พ.ค. 51	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม พธม. ประกาศชุมนุมบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย และชุมนุมยึดเยื่อบริเวณสะพานม้ชวานรังสรรค์
5 มิ.ย. 51	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม พธม. เริ่มยุทธศาสตร์ดาวกระจาย โดยเดินทางไปทำสำนักงานอัยการสูงสุดและกระทรวงมหาดไทย
20 มิ.ย. 51	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม พธม. ย้ายการชุมนุมมาที่หน้าทำเนียบรัฐบาล
24 มิ.ย. 51	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม พธม. ต่อต้านแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา โดยยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางให้กระทรวงการต่างประเทศและคณะรัฐมนตรียุติการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี รับรองการออกแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชาที่สนับสนุนให้ กัมพูชาจดทะเบียนปราสาทเขาพระวิหารเป็นมรดกโลก
7 ก.ค. 51	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม พธม. ย้ายกลับไปชุมนุมยังสะพานม้ชวานรังสรรค์
26 ส.ค. 51	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม พธม. เข้ายึดทำเนียบรัฐบาล ที่ทำการกระทรวง 3 แห่ง และบุกยึดอาคารสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ หรือช่อง 11 (NBT) เกิดการปะทะระหว่างผู้ชุมนุมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ
27 ส.ค. 51	<ul style="list-style-type: none"> ศาลชั้นต้นอนุมัติหมายจับแกนนำกลุ่ม พธม. 9 คน
2 ก.ย. 51	<ul style="list-style-type: none"> เกิดการปะทะระหว่างกลุ่ม นปก. กับกลุ่มผู้ชุมนุม พธม. นายสมัคร สุนทรเวช ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินซึ่งมีผลถึงวันที่ 14 กันยายน 2551
9 ก.ย. 51	<ul style="list-style-type: none"> ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้นายสมัคร สุนทรเวช สิ้นสุดความเป็นนายกรัฐมนตรี
17 ก.ย. 51	<ul style="list-style-type: none"> สภาผู้แทนราษฎรลงมติเลือกนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์เป็นนายกรัฐมนตรีแทนนายสมัคร
6-7 ต.ค. 51	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม พธม. บุกยึดทำเนียบรัฐบาล และรัฐสภา เพื่อมิให้รัฐบาลเข้าไปแถลงนโยบายได้ เจ้าหน้าที่ตำรวจสลายการชุมนุม
9 ต.ค. 51	<ul style="list-style-type: none"> ศาลอุทธรณ์เพิกถอนหมายจับคดีกบฏแกนนำ พธม. 9 คน
24-25 พ.ย. 51	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม พธม. เข้ายึดทำอากาศยานดอนเมืองและทำอากาศยานสุวรรณภูมิ
2 ธ.ค. 51	<ul style="list-style-type: none"> ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัยคดียุบพรรคพลังประชาชน พรรคชาติไทย และพรรคภูมิใจไทย

975338140

วันที่	ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
	ธิปไตย ส่งผลให้นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
3 ธ.ค. 51	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม พนม.ประกาศยุติการชุมนุม
ยุติการชุมนุม	

ตารางที่ 120 ลำดับเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2549-2551

2) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2552-2553

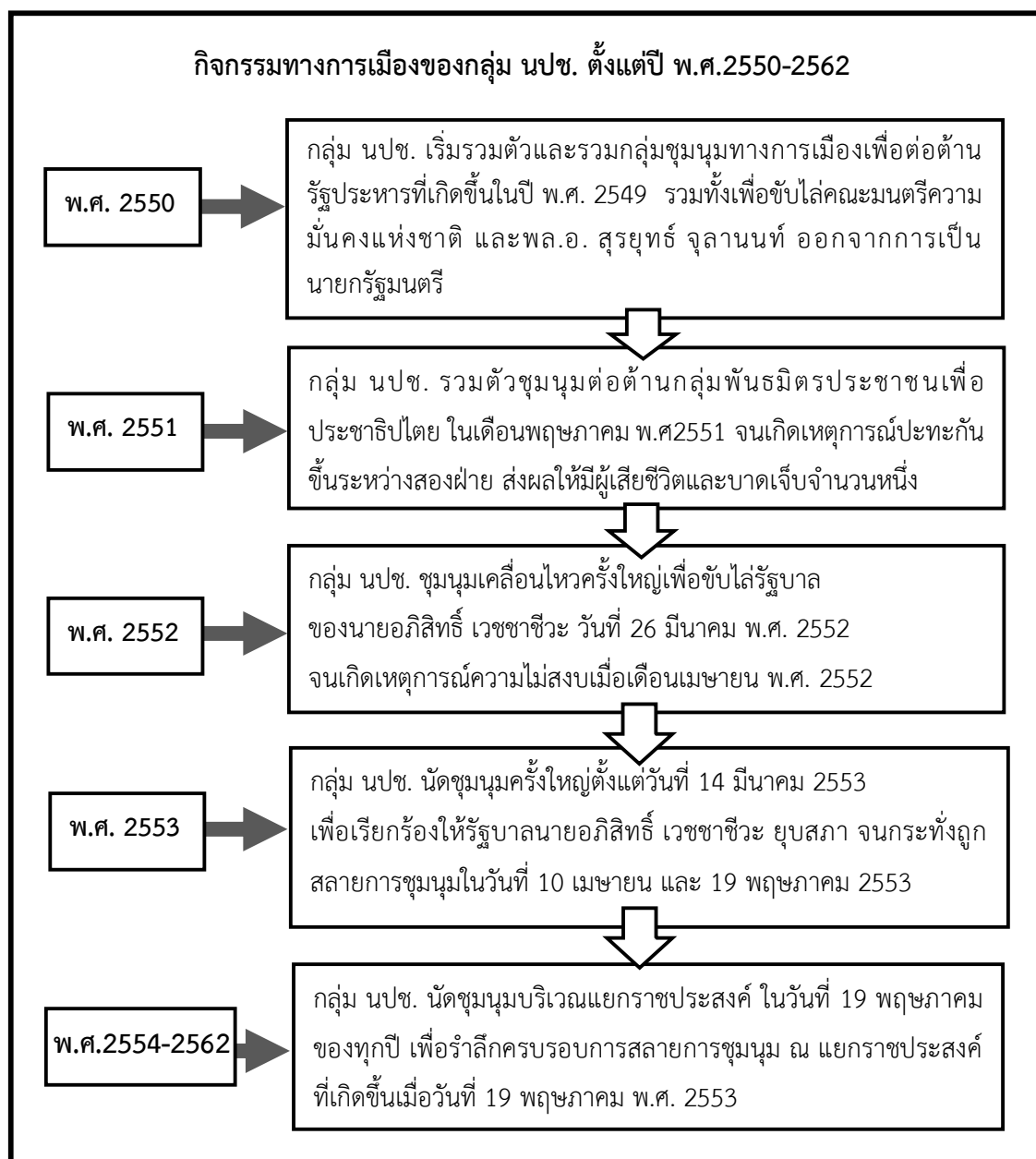
ผู้วิจัยแบ่งประเด็นนี้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ความเป็นมาของกลุ่มผู้ประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2552-2553 และลำดับเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2552-2553 โดยส่วนแรกผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลจากงานวิจัยของ อุบลพรรณ กระจ่างโพธิ์ (2553) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่อง “การเคลื่อนไหวของขบวนการแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ช่วงรัฐบาลอภิสิทธิ์” ส่วนที่สองเป็นการสรุปลำดับเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงโดยประมวลเหตุการณ์จากที่ปรากฏในการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับที่เก็บข้อมูล ดังนี้

2.1) ความเป็นมาของกลุ่มผู้ประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2552-2553

แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. เดิมชื่อ “แนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ” (นปก.) เริ่มตั้งขึ้นในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2550 โดยมีเป้าหมายในเวลานั้น คือ เพื่อขับไล่คณะรัฐประหาร จากเหตุการณ์รัฐประหารโค่นอำนาจอดีตนายกรัฐมนตรี นายทักษิณ ชินวัตร เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 ต่อมา หลังจากการลงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญปีพุทธศักราช 2550 ปรากฏว่ามีประชาชนจำนวนกว่า 10 ล้านเสียงที่ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าว ซึ่งเป็นเสียงที่ไม่เห็นด้วยกับกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญที่มาจากการรัฐประหาร ส่งผลให้กลุ่ม นปก. มีแนวคิดว่าจะเริ่มรวมพลังประชาชนที่ประสงค์จะต่อต้านเผด็จการ และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ” (นปช.) ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2550 สัญลักษณ์หลักของ นปช. คือ “สีแดง” และ “เสื้อสีแดง” ผู้นำหรือแกนนำของกลุ่ม นปช. มีทั้งนักการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นักกิจกรรมสังคม ประชาชนผู้สนับสนุนอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ทั้งนี้ กลุ่มนปช.ได้กำหนดเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ในการต่อสู้ คือ การโค่นล้มระบอบอำมาตยาธิปไตย จนกระทั่งช่วงประกาศชุมนุมใหญ่เมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ.2553 ได้กำหนดข้อเรียกร้องเป็นเป้าหมายขององค์กรในระยะสั้น คือ การให้รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภาคืนอำนาจให้ประชาชน และเลือกตั้งรัฐบาลขึ้นมาใหม่ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายระยะกลาง คือ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ และระยะยาว คือ การโค่นล้มระบอบอำมาตยาธิปไตยต่อไป ทั้งนี้ กลุ่ม นปช.เป็นกลุ่มการเคลื่อนไหวทางการเมืองในประเทศไทยที่แนวคิดเบื้องหลังและแนวทางการเคลื่อนไหวของกลุ่มยังคงเป็นข้อถกเถียงอย่างกว้างขวางว่าเป็นไปเพื่อ

สนับสนุนนายทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย เพื่อต่อต้านรัฐประหาร หรือเพื่อต่อต้านสถาบันกษัตริย์

สำหรับลำดับเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงของกลุ่ม นปช. ตั้งแต่ยุคแรกเริ่มจวบจนปัจจุบันนั้น เนื่องจากการชุมนุมของกลุ่ม นปช. ได้เริ่มรวมตัวชุมนุมตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ.2550 และดำเนินกิจกรรมทางการเมืองต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นแผนภาพเพื่อให้เห็นความเป็นมาและลำดับกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่ม นปช. ดังนี้

แผนภาพที่ 7 กิจกรรมทางการเมืองของกลุ่ม นปช. ตั้งแต่ปี พ.ศ.2550-2562

จากลำดับเหตุการณ์และการจัดกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มของกลุ่ม นปช. ซึ่งเริ่มเป็นครั้งแรกเมื่อปีพ.ศ.2550 จวบจนกระทั่งปัจจุบัน การชุมนุมที่นับได้ว่าเป็นครั้งใหญ่ที่สุดและส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง คือ การชุมนุมประท้วงครั้งใหญ่เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภาในปีพ.ศ.2553 ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเลือกเก็บข้อมูลจากข่าวของผู้ชุมนุมประท้วงนปช. ในช่วงเวลาดังกล่าว โดยจะสรุปให้เห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหัวข้อถัดไปเพื่อให้เห็นภาพเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงดังกล่าวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2) ลำดับเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2552-2553

การชุมนุมประท้วงของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2552-2553 ของผู้ชุมนุมกลุ่ม “แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ” (นปช.) ที่ได้รวมตัวกันออกมาประท้วงต่อต้านรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ระหว่างวันที่ 26 มีนาคม-14 เมษายน 2552 และรวมตัวเพื่อชุมนุมอีกครั้งในช่วงระหว่างวันที่ 12 มีนาคม-19 พฤษภาคม 2553 มีลำดับเหตุการณ์ดังนี้

วันที่	ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
26 มี.ค. 52	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม นปช. นัดชุมนุม “แดงทั้งแผ่นดินสัญจร ครั้งที่ 6” เริ่มจากการชุมนุมที่ท้องสนามหลวง และเคลื่อนขบวนมาปักหลักชุมนุมยึดเยื้องถนนรอบทำเนียบรัฐบาล
7 เม.ย. 52	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุม นปช. ปิดล้อมรถยนต์ของนายอภิสิทธิ์ และนายสุเทพ ขณะเคลื่อนขบวนผ่านถนนภายในเมืองพัทยา
8 เม.ย. 52	<ul style="list-style-type: none"> แกนนำ นปช. แดงลงการณ์เรียกร้องให้ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ และนายชาญชัย ลิขิตจิตถะ ลาออกจากตำแหน่งองคมนตรี และให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
10 เม.ย. 52	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ชุมนุมปิดถนนตามแยกสำคัญต่าง ๆ ภายในกรุงเทพมหานคร และขู่ว่าจะก่อจลาจล รัฐบาลประกาศให้วันที่ 10 เมษายน 2552 เป็นวันหยุดราชการ นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง นำผู้ชุมนุมจากกรุงเทพมหานครไปชุมนุมที่เมืองพัทยา โดยเจรจากับผู้ว่าราชการจ.ชลบุรี เพื่อขอยื่นหนังสือกับตัวแทนสำนักงานเลขาธิการอาเซียน และยืนยันว่าจะไม่ขัดขวางการประชุมในวันที่ 11 เมษายน
11 เม.ย. 52	<ul style="list-style-type: none"> นายอริสมันต์ นำผู้ชุมนุมเคลื่อนขบวนไปโรงแรมรอยัล คลิฟ บีช รีสอร์ท เมืองพัทยา ซึ่งเป็นสถานที่จัดการประชุมสุดยอดผู้นำเอเชียตะวันออก เพื่อต่อต้านนายอภิสิทธิ์ ผู้ชุมนุมปะทะกับกลุ่มคนเสือน้ำเงินที่เข้ามาขัดขวาง ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามายุติการปะทะของทั้งสองฝ่าย ผู้ชุมนุม นปช. จึงเข้าไปชุมนุมหน้าโรงแรม นายอริสมันต์ แดงลงข่าวถึงสาเหตุที่ต้องเข้ามาภายในโรงแรมว่าผู้ชุมนุมถูกคนเสือน้ำเงินยิงได้รับบาดเจ็บและเรียกร้องให้อภิสิทธิ์ ดำเนินการหาตัวผู้กระทำผิดภายใน 1 ชั่วโมง เมื่อรัฐบาลไม่ดำเนินการตามที่เรียกร้อง ผู้ชุมนุมจึงเข้าไปค้นหาตัวนายอภิสิทธิ์ภายในโรงแรม รัฐบาลประกาศเลื่อนการประชุม พร้อมทั้งประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ในเขตพื้นที่เมืองพัทยา และจังหวัดชลบุรี

วันที่	ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
12 เม.ย. 52	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้ชุมนุมกลับมารวมตัวที่กรุงเทพมหานครและปิดถนนสายสำคัญในเขตกรุงเทพฯ ● แกนนำปราศรัยบนเวทีแจ้งว่านายอริสมันต์ถูกจับกุมพร้อมทั้งชักชวนผู้ชุมนุมไปขัดขวางนายอภิสิทธิ์ที่กำลังจะออกโทรทัศน์เพื่อประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่กระทรวงมหาดไทย ● ผู้ชุมนุมเข้าไปภายในกระทรวงมหาดไทยเพื่อตามหาตัวนายอภิสิทธิ์ ● ผู้ชุมนุมเข้าไปแย่งปืนเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยที่ยิงปืนเพื่อปรามให้เหตุการณ์ยุติ จนเจ้าหน้าที่ได้รับบาดเจ็บ ● ผู้ชุมนุมใช้ท่อนไม้และของแข็งทุบรถยนต์คันที่คาดว่านายอภิสิทธิ์นั่งอยู่ใน และทุบรถยนต์นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ เลขหาของนายอภิสิทธิ์จนนายนิพนธ์บาดเจ็บ ● นายสุพร อัดถาวงศ์ แกนนำซึ่งไปชุมนุมหน้ากระทรวงมหาดไทย กล่าวบนเวทีชุมนุมว่ามีคนเสื้อแดงเสียชีวิต 2 คน พร้อมทั้งนำตัวเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของนายกรัฐมนตรีมาหน้าเวทีและแสดงอาวุธปืนซึ่งเชื่อว่ามีการใช้ยิงขณะเกิดเหตุวุ่นวาย ● รัฐบาลประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง
13 เม.ย. 52	<ul style="list-style-type: none"> ● ทหารและตำรวจเข้าสลายการชุมนุมที่บริเวณแยกดินแดง ● ผู้ชุมนุมยึดรถโดยสารประจำทางมาจอดขวางตามถนนทั่วกรุงเทพมหานคร มีรถบางคันถูกทำลายและถูกจุดไฟเผา ● สัญญาณภาพจากช่องสถานีประชาธิปไตยของกลุ่มคนเสื้อแดง ซึ่งถ่ายทอดการชุมนุมถูกตัดสัญญาณตามคำสั่งของรัฐบาลใน พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ● เกิดเหตุปะทะระหว่างผู้ชุมนุมกับชาวบ้านในตลาดนางเลิ้ง จนมีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บ ● รัฐบาลจัดตั้งกองอำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (กอฉ.)
14 เม.ย. 52	<ul style="list-style-type: none"> ● แกนนำประกาศยุติการชุมนุม ● แกนนำ 5 คน คือ นายวีระ มุสิกพงศ์ นายแพทย์หญิง โตจิราการ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ และนายสุพร อัดถาวงศ์ เข้ามอบตัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ● มีผู้นำรถโดยสารประจำทางปรับอากาศมาจอดขวางถนนพิษณุโลกและจุดไฟเผา ● เจ้าหน้าที่ออกหมายจับแกนนำผู้ชุมนุม 14 คน ● ทหารจัดรถโดยสารไปส่งผู้ชุมนุมที่สมัครใจเดินทางกลับภูมิลำเนา
ยุติการชุมนุม	
12 มี.ค. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้ชุมนุม นปช. เริ่มการชุมนุมย่อยในหลายพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร
16-17 มี.ค. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้ชุมนุมเจาะเลือดไปเทบริเวณทำเนียบรัฐบาล ที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์ และบ้านพักนายกรัฐมนตรี
28-29 มี.ค. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● ตัวแทนรัฐบาลเจรจาเรื่องการยุบสภากับตัวแทน นปช. ได้ข้อสรุปว่าจะยุบสภา แต่ยังไม่กำหนดเวลา
3 เม.ย. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้ชุมนุมบางส่วนย้ายไปชุมนุมที่แยกราชประสงค์
7 เม.ย. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● นายกรัฐมนตรีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตกรุงเทพมหานครและ

975338140

วันที่	ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
	ปริมณฑล และจัดตั้งศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ) แทนกองอำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (กอฉ.)
8-9 เม.ย. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● รัฐบาลนำกำลังทหารเข้าระงับการออกอากาศของสถานีประชาชน ● กลุ่มผู้ชุมนุมเคลื่อนขบวนไปยังสถานี จนสถานีกลับมาออกอากาศได้ ● ทหารเข้าระงับการออกอากาศอีกครั้ง
10 เม.ย. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● เจ้าหน้าที่สลายการชุมนุมบริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต
16 เม.ย. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● ตำรวจหน่วยอินทราช 26 บุกจับกุมแกนนำ นปช. ที่โรงแรมเอสซีปาร์ค แต่ไม่สำเร็จ
28 เม.ย. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● เจ้าหน้าที่สลายขบวนผู้ชุมนุมบริเวณอนุสรณ์สถานแห่งชาติ มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต
29 เม.ย. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนเข้าไปในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
12 พ.ค. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● ศอฉ. ประกาศตัดระบบสาธารณูปโภคและระบบขนส่งมวลชนรอบแยกราชประสงค์
13 พ.ค. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● รัฐบาลขอให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่การชุมนุมหลังจากการชุมนุมที่ยืดเยื้อกว่า 2 เดือน และเริ่มสลายการชุมนุมของกลุ่มนปช. บริเวณรอบแยกราชประสงค์ ● พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผล หรือ เสธ.แดง ที่ปรึกษาทางทหารของนปช. ถูกยิงที่ศีรษะได้รับบาดเจ็บ
14 พ.ค. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● ศาลแพ่งยกคำร้องของ นปช. ที่ขอคำสั่งศาลห้ามเจ้าหน้าที่ปิดล้อมและห้ามสลายการชุมนุม
14-16 พ.ค. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● เกิดการปะทะระหว่างกองกำลังรักษาความปลอดภัยและกลุ่มผู้ประท้วง ● ผู้ประท้วงโจมตีด้านตรวจที่ตั้งอยู่โดยรอบของพื้นที่ชุมนุม และมีความเคลื่อนไหวนอกพื้นที่ราชประสงค์ รวมทั้งย่านดินแดง ราชปรารภ คลองเตย บ่อนไก่ และพระรามสี่ มีการใช้ระเบิดเอ็ม 79 และอาวุธอื่นๆ
16 พ.ค. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● ศอฉ. มอบหมายให้ตำรวจ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สภากาชาด และ NGO จัดตั้งทีมเข้าไปยังพื้นที่ราชประสงค์เพื่อสนับสนุนให้ผู้ชุมนุม โดยเฉพาะสตรี เด็ก และผู้สูงอายุ ออกจากพื้นที่ชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเดินทางกลับบ้าน ● รัฐบาลประกาศขยาย พรก.ฉุกเฉิน อีก 5 จังหวัดเพื่อการใช้กฎหมายและรักษาความเรียบร้อย และประกาศให้วันที่ 17-18 พ.ค. เป็นวันหยุดในกรุงเทพมหานครเพื่อกันประชาชนออกจากท้องถนน
17 พ.ค. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● พล.ต.ชัดติยะ สวัสดิผล เสียชีวิตที่โรงพยาบาล
18 พ.ค. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มสมาชิกวุฒิสภาเสนอเป็นคนกลางเจรจา โดยประธานสมาชิกวุฒิสภาแจ้งต่อนายกรัฐมนตรีให้หยุดยิงฝ่าย นปช. ภายในเวลา 18.00 น. ทำให้การเจรจามีเกิดขึ้น ● ทหารเข้าสลายการชุมนุมในพื้นที่ชุมนุมบริเวณแยกราชประสงค์ ● ศูนย์บริหารการแพทย์ฉุกเฉิน กรุงเทพมหานคร (ศูนย์เฮอร์วิน) แจ้งยอดผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ทหารกดดันกลุ่ม นปช. วันที่ 14-18 พฤษภาคม เพิ่มขึ้นเป็น 43 ราย บาดเจ็บรวม 365 ราย มีนักข่าวต่างชาติชาวอิตาลีเสียชีวิต 1 ราย
19 พ.ค. 53	<ul style="list-style-type: none"> ● ศอฉ. เริ่มปฏิบัติการยึดพื้นที่คืนบริเวณสวนลุมพินีและบริเวณแยกสารสินจนเป็นผลสำเร็จ

วันที่	ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
	<ul style="list-style-type: none"> • แกนนนำ นปช. ประกาศยุติการชุมนุม และเข้ามอบตัว ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ • มีผู้บุกเข้าทำลายทรัพย์สิน และลอบวางเพลิงอาคารหลายแห่งในกรุงเทพมหานคร • ศอฉ. ใช้มาตรการห้ามออกจากเคหะสถานในกรุงเทพมหานครและอีก 23 จังหวัด ระหว่างเวลา 20.00 น.- 06.00 น. ของวันถัดไป เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถรักษาความมั่นคงได้
ยุติการชุมนุม	

ตารางที่ 121 ลำดับเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2552-2553

3) เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2556-2557

ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นนี้เป็น 2 ส่วน คือ ความเป็นมาของการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2556-2557 และลำดับเหตุการณ์สำคัญของการประท้วง ดังนี้

3.1) ความเป็นมาของกลุ่มผู้ประท้วงต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ.2556-2557

การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลของน.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และการออกมาเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการเมืองครั้งใหญ่ ในปี พ.ศ.2556-2557 เกิดขึ้นหลังจากประชาชนส่วนหนึ่งเห็นว่ารัฐบาลมีการใช้อำนาจในทางมิชอบ มีการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบาย เช่น โครงการรับจำนำข้าว โครงการกู้เงิน 2 ล้านล้านบาท การผลักดันร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรมฯ ที่เรียกกันว่า “ฉบับสุดซอย” ทั้งรวบรัดลงมติในเวลาตีสี่ หรือที่เรียกกันว่า “ลักหลับ” การไม่ยอมรับอำนาจศาลรัฐธรรมนูญที่วินิจฉัยว่าร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญที่มา ส.ว.ขัดรัฐธรรมนูญ แสดงให้เห็นถึงการล้วงอำนาจฝ่ายนิติบัญญัติ และหลักการถ่วงดุลอำนาจตามระบอบประชาธิปไตย (ชมวง พุกกาภิน, 2556: 9)

เหตุการณ์ที่เป็นชนวนสำคัญที่ทำให้เกิดการชุมนุมประท้วงในครั้งนี้ เริ่มขึ้นเมื่อพรรคเพื่อไทยอาศัยเสียงข้างมากของคณะกรรมการแก้ไขเนื้อหา “ร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน” ฉบับของ นายวรชัย เหมะ อดีตส.ส.สมุทรปราการ พรรคเพื่อไทย มาตรา 3 นิรโทษกรรมทุกกลุ่ม รวมทั้งแกนนำด้วย หรือที่เรียกขานว่า “นิรโทษกรรมสุดซอย” ผ่านวาระ 2-3 สภาผู้แทนราษฎร เมื่อตอนเช้ามีมติวันที่ 1 พฤศจิกายน 2556 ก่อนจะเสนอเข้าที่ประชุมวุฒิสภาขั้นต่อไป ส่งผลให้ประชาชนที่ไม่เห็นด้วยเกิดความไม่พอใจและออกมาคัดค้านการกระทำดังกล่าวของรัฐบาล เนื่องจากเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวจะช่วยให้นายทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ผู้เป็นนักโทษในคดีทุจริตคอร์รัปชันพ้นจากความผิดและข้อกล่าวหาทางการเมืองทั้งหมดและสามารถกลับเข้าประเทศไทยได้ แรงจูงใจในการขับเคลื่อนล้วนมาจากประชาชนที่สั่งสมความไม่พอใจการบริหารงานของรัฐบาลและพฤติกรรมของ ส.ส.พรรคเพื่อไทย และในทันทีที่รัฐบาลมีการผลักดันร่างกฎหมายนิรโทษกรรมฉบับปลดปล่อยไซ้

ตรวนให้ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีให้ได้รับการนิรโทษกรรมด้วย ก็นำพาให้ผู้คนที่ติดตามข้อมูลข่าวสารทั้งในโลกโซเชียลมีเดีย กลุ่มองค์กรหลากหลายสาขาวิชาชีพต่างก็พากันออกมาแสดงตัวเคลื่อนไหว (โพสต์ทูเดย์, 2556: A1) นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่ประชาชนจากทุกภาคส่วนออกมาร่วมแสดงพลัง (กรุงเทพธุรกิจ, 2556: 4)

ต่อมานายสุเทพ เทือกสุบรรณ ส.ส.สุราษฎร์ธานี พรรคประชาธิปัตย์ ได้จัดชุมนุมใหญ่ที่สถานีรถไฟสามเสนวันที่ 31 ตุลาคม 2556 เพื่อยกระดับการชุมนุมและเรียกร้องให้รัฐบาลถอนร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าว และร่วมกับประชาชนเป่านกหวีดต้าน พ.ร.บ. นิรโทษกรรมจนกว่าจะชนะ ต่อมาในวันที่ 4 พฤศจิกายน 2556 นายสุเทพได้นำมวลชนเคลื่อนไปปักหลักที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนินกลาง กลายเป็นการชุมนุมประท้วงขนาดใหญ่ หรือ "มวลมหาประชาชน" จนรัฐบาลมีมติถอนร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรม 6 ฉบับรวดเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2556 โดยหวังให้ผู้ประท้วงยุติการชุมนุม และในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2556 ที่ประชุมวุฒิสภาได้มีมติเป็นเอกฉันท์ไม่รับร่าง ด้วยเหตุนี้ พ.ร.บ.นิรโทษกรรมฯ จึงต้องตกไปโดยปริยาย แต่กลุ่มผู้ชุมนุมได้ยกระดับการชุมนุมมาเป็นการขับไล่รัฐบาลแทน โดยยึดแนวทางอภิเษกและใช้วิธีการยกระดับขึ้น ต่อมาในวันที่ 7 พฤศจิกายน 2556 นายสุเทพนำขบวนยึดศูนย์ราชการฯ ถนนแจ้งวัฒนะ เพื่อโค่นระบอบทักษิณ และจัดตั้ง "คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข" (กปปส.) มีแนวทางคือเรียกร้องให้มีการปฏิรูปประเทศขนานใหญ่ และดำเนินการชุมนุมขับไล่รัฐบาลอย่างไม่ลดละ ต่อมาพรรคประชาธิปัตย์ร่วมกดดันอีกทางด้วยการลาออกจาก ส.ส.ทั้งพรรค และในวันที่ 9 ธันวาคม 2556 รัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ก็ได้ประกาศยุบสภา และได้ประกาศให้มีการเลือกตั้งขึ้นใหม่ในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 จากนั้นจึงค่อยทำการปฏิรูปการเมือง แต่ผู้ชุมนุมประท้วงยืนยันว่าต้องปฏิรูปการเมืองและจัดตั้งสภาประชาชนก่อนจะจัดการเลือกตั้งในภายหลัง พร้อมประกาศระดมพลปิด "กรุงเทพฯ" เพื่อล้มวันเลือกตั้งและล้างบาง"ระบอบทักษิณ" ให้สิ้นซาก (ไทยรัฐ, 2556: 7) การตัดสินใจยุบสภาของนายกฯ ในครั้งนี้กลับเพิ่มความขัดแย้งการเมืองให้สูงขึ้น เมื่อกลุ่ม กปปส.ได้ต่อต้านการเลือกตั้งทุกรูปแบบ (โพสต์ทูเดย์, 2556: A4) และยังคงดำเนินการชุมนุมประท้วงอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่ง พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักรเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2557 และได้ประกาศยึดอำนาจการปกครองประเทศเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ผู้ชุมนุมจึงยุติการชุมนุม

เมื่อพิจารณาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด จะเห็นได้ว่า การชุมนุมประท้วงในครั้งนี้ เริ่มแรกมีวัตถุประสงค์เพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมฯ ซึ่งส่งผลให้เกิดการต่อต้านรัฐบาลยิ่งลักษณ์ขึ้นมา แม้ในเวลาต่อมาวุฒิสภาจะคว่ำกฎหมายดังกล่าว และพรรคร่วมรัฐบาลก็ได้ลงสัตยาบันว่าจะไม่นำกฎหมายลักษณะนี้ขึ้นมาพิจารณาอีก แต่ก็ไม่สามารถหยุดกระแสขับไล่รัฐบาลได้ กลุ่มผู้ชุมนุมได้

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / revc: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ยกระดับการชุมนุมประท้วงจากการต่อต้านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมฯ มาเป็นขับไล่รัฐบาลยิ่งลักษณ์ และเป็นการชุมนุมเพื่อล้มระบอบทักษิณในเวลาต่อมา และแม้รัฐบาลจะประกาศยุบสภาและให้มีการเลือกตั้งขึ้นใหม่ แต่กลุ่มผู้ชุมนุมก็ยังคงชุมนุมประท้วงต่อไป เนื่องจากไม่เห็นด้วยกับการเลือกตั้งพร้อมทั้งชูแนวทางปฏิรูปประเทศก่อนการเลือกตั้ง เนื่องจากเห็นว่าหากให้มีการเลือกตั้งก่อนการปฏิรูปสุดท้ายแล้วก็จะได้รับรัฐบาลชุดเดิมกลับมาบริหารประเทศอีกครั้ง ด้วยเหตุนี้ จากเดิมที่เริ่มต้นด้วยการต่อต้านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมฯ เท่านั้น ในเวลาต่อมาข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงก็ได้พัฒนาไปถึงขั้นการปฏิรูปประเทศ การเรียกร้องให้นายกฯลาออก ไม่ทำหน้าที่รักษาการ และการจัดตั้งสภาประชาชน (กรุงเทพธุรกิจ, 2556: 4)

ในหัวข้อถัดไป ผู้วิจัยจะสรุปให้เห็นเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาล เพื่อให้เห็นภาพเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงดังกล่าวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2) ลำดับเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2556-2557

การชุมนุมประท้วงของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2556-2557ของผู้ชุมนุมหลากหลายกลุ่ม โดยมีกลุ่มผู้ชุมนุมกลุ่มหลัก คือ “คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” (กปปส.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลของ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม 2556 - 22 พฤษภาคม 2557 โดยมีลำดับเหตุการณ์ดังนี้

วันที่	ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
30 ต.ค.56	● นายสุเทพ เทือกสุบรรณ แลงงข่าวจัดการชุมนุมใหญ่ในวันที่ 31 ตุลาคม 2556
31 ต.ค. 56	● ผู้ชุมนุมเริ่มการชุมนุมครั้งแรกที่สถานีรถไฟสามเสน
4 พ.ย. 56	● ผู้ชุมนุมย้ายไปปักหลักชุมนุมบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนิน
11 พ.ย. 56	● ผู้ชุมนุมเปิดตัวแกนนำ 9 คน โดยแกนนำทั้ง 9 คนลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
24 พ.ย. 56	● ผู้ชุมนุมประกาศยกระดับการชุมนุม โดยนัดชุมนุมใหญ่ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ผู้ชุมนุมเรียกการชุมนุมครั้งนี้ว่า “วันมวลมหาประชาชน คนไทยใจเกินล้าน”
25 พ.ย.56	● ผู้ชุมนุมเดินทางไปปิดล้อมสถานที่สำคัญต่างๆ 13 แห่ง นายสุเทพ เทือกสุบรรณนำผู้ชุมนุมยึดกระทรวงการคลัง ● นายกรัฐมนตรีแลงงเพิ่มเขตพื้นที่บังคับใช้ พ.ร.บ.ความมั่นคงฯ
27 พ.ย. 56	● นายสุเทพ เทือกสุบรรณนำกลุ่มผู้ชุมนุมยึดอาคารศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
29 พ.ย. 56	● ฝ่ายผู้ชุมนุมได้ก่อตั้ง “คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” (กปปส.)

วันที่	ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
	มีนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นเลขาธิการ กปปส.
30 พ.ย. 56	● เกิดการปะทะระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงบริเวณรอบนอกมหาวิทยาลัย กับ กลุ่ม นปช. ที่นัดชุมนุมใหญ่บริเวณสนามกีฬาหัวหมาก มีผู้ยิงปืนเข้ามาภายในและรอบนอก มหาวิทยาลัย (บาดเจ็บ 64 คน เสียชีวิต 5 คน) ⁶
1-3 ธ.ค. 56	● ผู้ชุมนุมปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจใกล้ทำเนียบรัฐบาล (บาดเจ็บ 221 คน)
9 ธ.ค. 56	● นายกรัฐมนตรีประกาศยุบสภาฯ และให้จัดเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557
22 ธ.ค. 56	● มีการชุมนุมปิดถนนในกรุงเทพฯ 6 จุด
26 ธ.ค. 56	● เกิดเหตุจลาจลที่ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เขตดินแดง (บาดเจ็บ 160 คน)
13 ม.ค. 57	● มีการชุมนุมปิดถนนในกรุงเทพฯ และขยายเวทีออกไปทั่วกรุงเทพฯ
17 ม.ค. 57	● มีผู้ขว้างระเบิดใส่กลุ่มผู้ชุมนุมที่เดินขบวนไปถึงถนนบรรทัดทอง (บาดเจ็บ 41 คน เสียชีวิต 1 คน)
19 ม.ค. 57	● มีผู้ขว้างระเบิดใส่ผู้ชุมนุมบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ (บาดเจ็บ 27 คน เสียชีวิต 1 คน)
21 ม.ค. 57	● นายกรัฐมนตรีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน
26 ม.ค. 57	● เกิดการปะทะระหว่างที่กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าขัดขวางการใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าตามหน่วยเลือกตั้งต่าง ๆ (บาดเจ็บ 5 คน) ● เกิดการปะทะใกล้สถานที่เลือกตั้งล่วงหน้าหน้าวัดศรีเอี่ยม แขนงนำ กปท. ถูกยิงเสียชีวิต (บาดเจ็บ 12 คน เสียชีวิต 1 คน)
1 ก.พ. 57	● กลุ่มผู้ชุมนุม กปปส. ปะทะกับกลุ่ม นปช. ที่ต้องการนำอุปกรณ์การเลือกตั้งออกมาจาก สำนักงานเขตหลักสี่ บริเวณใต้สะพานข้ามแยกหลักสี่ (บาดเจ็บ 7 คน)
18 ก.พ. 57	● กลุ่มผู้ชุมนุม กปปส. ปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ จากการขอพื้นที่คืนบริเวณแยกสะพานผ่านฟ้าลีลาศ (บาดเจ็บ 69 คน เสียชีวิต 6 คน)
23 ก.พ. 57	● มีผู้ใช้ระเบิดและอาวุธปืนยิงใส่เวที กปปส. ที่ตลาดยิ่งเจริญ จ.ตราด (บาดเจ็บ 41 คน เสียชีวิต 3 คน) ● มีผู้ใช้เครื่องยิงลูกระเบิดยิงใส่ประชาชนบริเวณหน้าห้างบิ๊กซี สาขาราชดำริ ใกล้ที่ชุมนุม กปปส. แยกราชประสงค์ (บาดเจ็บ 21 คน เสียชีวิต 3 คน)
28 ก.พ. 57	● นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ประกาศย้ายเวทีหลักของกลุ่ม กปปส. ไปอยู่ภายในสวนลุมพินี
7 มี.ค. 57	● มีผู้ใช้เครื่องยิงลูกระเบิดเอ็ม 79 ยิงใส่บริเวณที่ชุมนุม กปปส. สวนลุมพินี (บาดเจ็บ 1 คน)
21 มี.ค. 57	● ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า การเลือกตั้งวันที่ 2 กุมภาพันธ์ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ
7 พ.ค. 57	● ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยรองนายกรัฐมนตรี

⁶ ข้อมูลผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตในพื้นที่การปะทะจากเหตุชุมนุม จากเว็บไซต์ของศูนย์เฮอร์วีน สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร) <http://www.ems.bangkok.go.th/>

วันที่	ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
	และรัฐมนตรีอีก 9 คน พ้นจากตำแหน่งและสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ <ul style="list-style-type: none"> ● นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รักษาการในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
20 พ.ค. 57	<ul style="list-style-type: none"> ● พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร
22 พ.ค. 57	<ul style="list-style-type: none"> ● คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) นำโดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา รัฐประหารยึดอำนาจการปกครอง ● ผู้ชุมนุม กปปส. ยุติการชุมนุม
ยุติการชุมนุม	

ตารางที่ 122 ลำดับเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2556-2557

ในหัวข้อนี้ ได้แสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2557 ในแง่ของความเป็นมาของการชุมนุมและลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาของการชุมนุม สำหรับในหัวข้อต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงบริบททางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของไทยที่สัมพันธ์กับการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557

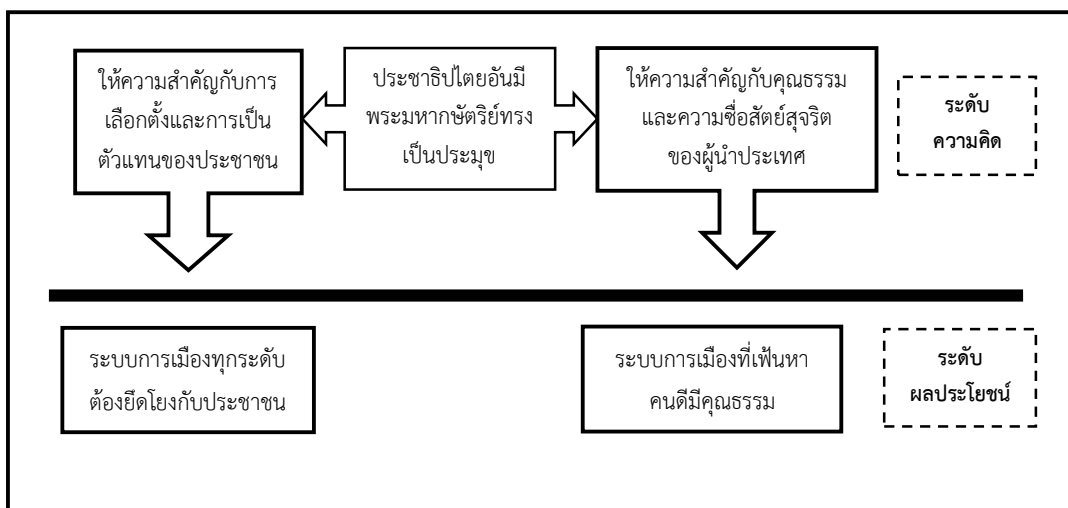
6.2.2 บริบททางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของไทยที่สัมพันธ์กับการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557

เมื่อพิจารณาความเป็นมาและลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการชุมนุมทางการเมือง ตั้งแต่การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2549-2551 การชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2552-2553 จนกระทั่งการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในปี พ.ศ.2556-2557 จะเห็นได้ว่าแม้ในแต่ละช่วงเวลาจะมีการชุมนุมของผู้ชุมนุมต่างกลุ่มออกมาต่อต้านรัฐบาลต่างชุดกัน แต่การชุมนุมที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งต่างมีความสัมพันธ์สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ชุมนุมต่อต้านอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ในช่วงปี พ.ศ.2549 แม้ในภายหลังจะมีการรัฐประหารซึ่งส่งผลให้การชุมนุมทางการเมืองในครั้งนั้นได้ยุติลงไป แต่ความขัดแย้งระหว่างผู้สนับสนุนกลุ่มการเมืองที่เกี่ยวข้องกับอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ และผู้คัดค้านกลุ่มการเมืองดังกล่าวก็ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องจนเป็นเหตุสำคัญประการหนึ่งซึ่งส่งผลให้เกิดการชุมนุมครั้งใหญ่ในอีก 2 ครั้งต่อมา

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจึงจะกล่าวถึงบริบททางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของไทยที่สัมพันธ์กับความขัดแย้งทางการเมืองที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 ซึ่งปัจจัยสำคัญทางสังคมวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับความขัดแย้งทางความคิดจนนำไปสู่การแบ่งขั้วแยกข้าง

ของคนในสังคม คือ ความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดจาก แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย ของคนสองกลุ่มที่มีมุมมองต่อประชาธิปไตยในแง่มุมมองที่ต่างกัน ดังนี้

งานวิจัยที่ศึกษาความขัดแย้งทางการเมืองที่เริ่มปรากฏตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ.2549 ของสถาบันพระปกเกล้า (2555) ได้ชี้ให้เห็นว่าปัญหาที่เป็นใจกลางของความขัดแย้งทางการเมืองของไทยตั้งแต่การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี 2549-2551 ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) จนถึงการชุมนุมทางการเมืองในปี 2552-2553 ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เป็นความขัดแย้งที่มีความซับซ้อนและมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายซึ่งมีความเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกัน แม้ทุกฝ่ายจะเห็นตรงกันว่าระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเป็นระบอบการปกครองที่มีความเหมาะสมกับสังคมไทยมากที่สุด แต่ก็ยังมีความแตกต่างทางความคิดในแง่ของการให้น้ำหนักกับคุณค่าของระบอบประชาธิปไตยของประเทศ ระหว่างการให้ความสำคัญกับ “การเลือกตั้งและการเป็นตัวแทนของประชาชน” กับการให้ความสำคัญกับ “คุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตของผู้นำประเทศ” ความแตกต่างทางความคิดดังกล่าวได้สะท้อนถึงการจัดการผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน การจัดการผลประโยชน์นี้หมายรวมถึงการจัดสรรอำนาจและทรัพยากรในสังคม ทั้งในด้านการแบ่งสรรผลประโยชน์ และการตัดสินใจทางการเมืองของคู่ขัดแย้งต่าง ๆ (สถาบันพระปกเกล้า, 2555: 131) มุมมองต่อแนวคิดประชาธิปไตยที่แตกต่างกันดังกล่าวอธิบายได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 8 มุมมองต่อแนวคิดประชาธิปไตยที่แตกต่างกัน
(ที่มา: สถาบันพระปกเกล้า, 2555: 131)

(1) **ประชาธิปไตยที่เน้นเสียงข้างมาก** คุณค่าของระบอบประชาธิปไตยในแนวทางนี้ให้ความสำคัญกับเสียงข้างมากในระบบเลือกตั้ง มีจุดเน้นอยู่ที่ความชอบธรรมของระบอบการปกครองที่ผู้บริหารประเทศมาจากการเลือกตั้งบนฐานของเสียงข้างมากจากประชาชน โดยเชื่อว่าเป็นระบบการคัดสรรตัวแทนของประชาชนที่ตรงกับความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง การตัดสินใจของผู้แทนทางการเมืองที่มาจากเสียงข้างมาก ถือเป็นความชอบธรรมของสังคม ผู้แทนของประชาชนที่มาจากการเลือกตั้งย่อมจะมีความสำนึกรับผิดชอบต่อประชาชน สามารถสะท้อนเสียงความต้องการของประชาชนเพราะเป็นตัวแทนที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ความยั่งยืนในการเป็นตัวแทนของประชาชนขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรและกำหนดนโยบายสาธารณะที่สะท้อนโดยตรงถึงความต้องการของประชาชน (สถาบันพระปกเกล้า, 2555: 132)

(2) **ประชาธิปไตยที่เน้นคุณธรรม** คุณค่าของระบอบประชาธิปไตยในแนวทางนี้เริ่มจากแนวคิดที่ว่า ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยต้องควบคู่ไปกับระบบคุณธรรม เพราะประชาธิปไตยมีองค์ประกอบที่หลากหลายและปรับเปลี่ยนไปตามบริบทและวัฒนธรรมทางการเมืองของแต่ละสังคม คุณค่าของระบอบประชาธิปไตยที่มีความชอบธรรมนี้ ผู้นำต้องให้นำหนักกับคุณธรรมและจริยธรรมในการกำกับกำกับการดำเนินนโยบายภาครัฐมากกว่าการยึดถือเสียงข้างมาก ซึ่งเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของประชาธิปไตยเท่านั้น และในบางกรณีเสียงข้างมากอาจไม่นำไปสู่ผลประโยชน์สูงสุดของชาติหรือความชอบธรรมในการดำรงตำแหน่งของผู้นำทางการเมืองเสมอไป (สถาบันพระปกเกล้า, 2555: 132)

ในงานวิจัยของสถาบันพระปกเกล้า (2555: 132) พบว่าฝ่ายที่ให้ความสำคัญกับระบอบประชาธิปไตยที่ยึดถือเสียงข้างมาก **ไม่ยอมรับพฤติกรรมทางการเมืองนอกระบบรัฐสภา** ไม่ต้องการให้มีการเชื่อมโยงระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยเข้ากับสิ่งที่กลุ่มนี้เชื่อว่าเป็นกลุ่มอำนาจเดิม ไม่ต้องการให้มีการแทรกแซงทางการเมืองจากฝ่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะฝ่ายทหารระบบราชการ องค์กรตุลาการ และต้องการให้สถาบันทางการเมืองทั้งหมดมีความเชื่อมโยงกับประชาชน ด้วยเหตุนี้ กลุ่มคนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองเช่นนี้จึงไม่สนับสนุนรัฐประหาร ต้องการให้มีการเลือกตั้ง และมองเห็นว่าระบบการเมืองที่สนับสนุนโดยทหารและองค์กรการเมืองนอกระบบรัฐสภาไม่มีความชอบธรรมทางการเมือง

ส่วนในมุมมองของประชาธิปไตยที่เน้นคุณธรรมเห็นว่า **ความชอบธรรมทางการเมืองอยู่ที่กระบวนการทางการเมืองทั้งหมดที่ต้องมีความถูกต้องชอบธรรม** แม้การเมืองที่มีที่มาจากจากการเลือกตั้งจะเป็นที่ยอมรับได้ แต่ต้องเป็นการเลือกตั้งที่ถูกต้อง โปร่งใส ชอบธรรม ประชาชนจะต้องไม่เลือกตั้งโดยอามิสสินจ้าง ระบบการเมืองมีการตรวจสอบถ่วงดุล และปราศจาก “การคอร์รัปชัน” กลุ่มคนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองเช่นนี้จึงไม่สนับสนุนแนวทางของนักการเมืองที่มีแนวโน้มควรวรรณ

975338140

อำนาจในรัฐสภา และแทรกแซงกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของตน (สถาบันพระปกเกล้า, 2555: 132)

การกล่าวถึงแนวคิดประชาธิปไตยของคนในสังคมที่ยึดโยงหรือให้ความสำคัญกับจุดเน้นของประชาธิปไตยที่ต่างกันระหว่างความถูกต้องกับคุณธรรม นอกจากงานวิจัยของสถาบันพระปกเกล้า (2555) แล้ว ในงานวิจัยของชาญชัย ชัยสุขโกศล (ม.ป.ป.: 12) ซึ่งศึกษาความขัดแย้งในช่วงเปลี่ยนผ่านการเมืองของไทย ก็ได้แสดงทัศนะในประเด็นของความขัดแย้งทางการเมืองว่าเกิดความแตกแยกออกเป็นสองขั้ว ทั้งในระดับชนชั้นนำที่ขัดแย้งกันระหว่างกลุ่มอำนาจเก่ากับกลุ่มอำนาจใหม่ และได้ขยายตัวสู่ระดับมวลชนที่แสดงออกผ่านกลุ่ม “เสื้อเหลือง” หรือพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) กับกลุ่ม “เสื้อแดง” หรือแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่มีแนวคิดต่างกันทั้งในแง่ของระบบคุณค่า ที่มาของผู้ปกครอง กลุ่มที่ได้อำนาจ ประเด็นต่อสู้ หลักการปกครอง การจัดการอำนาจ และจุดเน้นของแต่ละฝ่าย

ชาญชัย ชัยสุขโกศล (ม.ป.ป.: 13) ได้ชี้ให้เห็นว่า หากพิจารณาในแง่ระบบคุณค่าทางการเมืองที่แต่ละฝ่ายยึดถือแล้ว อาจกล่าวได้ว่าความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นเป็นการปะทะกันระหว่างการเมืองแบบ “คุณธรรมที่ไม่ค่อยเน้นเรื่องประชาธิปไตย” กับการเมืองแบบ “ประชาธิปไตยที่ไม่ค่อยเน้นเรื่องคุณธรรม” ระบบคุณค่าทั้งสองชนิดนี้อยู่ในจิตใจของผู้คนมากมายที่แม้จะมีได้เข้าร่วมกับกลุ่มขบวนการเคลื่อนไหวทั้งสองขั้วดังกล่าว แต่ก็ให้การสนับสนุนต่อขบวนการที่เชิดชูคุณค่าชนิดเดียวกับที่ตนยึดถือ ดังนี้

(1) “**คุณธรรมที่ไม่ค่อยเน้นเรื่องประชาธิปไตย**” กลุ่มคนที่ยึดถือในคุณค่าการเมืองเช่นนี้จะรู้สึกทนไม่ได้กับความเสื่อมคุณธรรมจริยธรรมของนักการเมือง จึงต้องหา “คนดี” มาปกครองบ้านเมืองและกำจัดคนชั่วไปจากแผ่นดิน หรือทำให้ไม่สามารถขึ้นสู่อำนาจได้ และต้องหา “คนดี” มาควบคุมพฤติกรรมคนเหล่านี้ คุณค่าลักษณะนี้ฝังรากอยู่ในประวัติศาสตร์การเมืองและวัฒนธรรมการเมืองของไทยมาอย่างยาวนาน เรียกได้ว่าเป็น “คุณค่าแบบจารีต” ซึ่งเน้นคุณธรรมของตัวบุคคลที่เป็นผู้ปกครองและบรรดาคณะผู้ปกครองว่าจะสามารถสร้างสังคมการเมืองที่ดีได้ ดังนั้น คนกลุ่มนี้จึงสามารถยอมรับการทำรัฐประหารได้ หากการรัฐประหารทำให้บ้านเมืองดีขึ้น และกำจัด “คนชั่ว” ไม่ให้ขึ้นมาสู่อำนาจได้ (ชาญชัย ชัยสุขโกศล, ม.ป.ป.: 13)

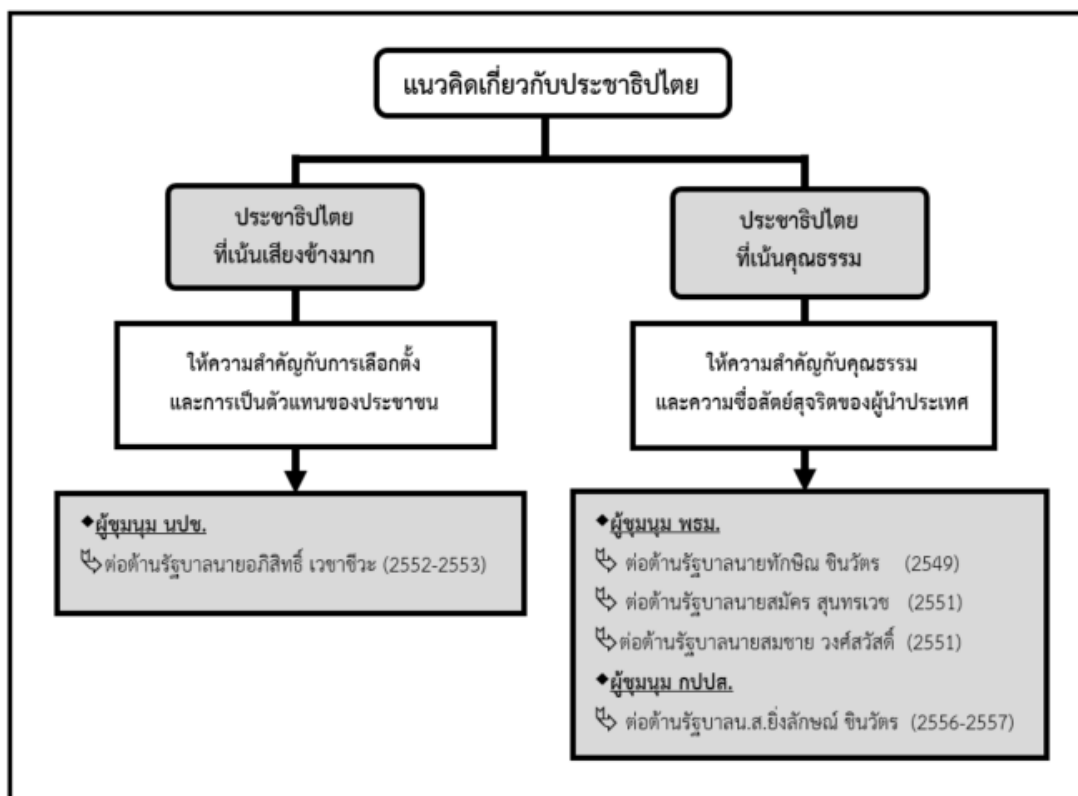
(2) “**ประชาธิปไตยที่ไม่ค่อยเน้นเรื่องคุณธรรม**” กลุ่มคนที่ยึดถือในคุณค่าทางการเมืองเช่นนี้ไม่เชื่อว่าจะมีใครที่สามารถรู้ได้ว่าใครดีกว่าใคร หรือแม้ว่าจะรู้ได้โดยพฤติกรรมและมาตรฐานทางศีลธรรมส่วนบุคคลของแต่ละคน แต่คนที่ดีก็เป็นการดีโดยส่วนบุคคล ไม่จำเป็นว่าเมื่อมาปกครองบ้านเมืองแล้ว จะสามารถพัฒนาระบบการเมืองให้ดีขึ้น เพราะเป็นคนละเรื่องกัน กล่าวอีกนัยหนึ่ง

“ความดีทางศีลธรรม” ส่วนบุคคลนั้น เป็นคนละเรื่องกับ “ความดีทางการเมือง” ซึ่งเน้นที่การมีระบบทางการเมืองที่ดีโดยที่ไม่ว่าผู้นำเป็นใคร ระบบทางการเมืองนั้น ๆ ก็ยังสามารถ “ดี” ได้อยู่ ในขณะที่คุณค่าแบบแรกเน้นให้หา “คนดี” มาปกครองบ้านเมืองเพื่อเปลี่ยนแปลงให้สังคมดีขึ้น คุณค่าแบบที่สองเน้นว่าจำเป็นต้องให้ประชาชนรับผิดชอบตัวเอง ไม่ถูกแทรกแซงหรือบังคับด้วยอำนาจที่เหนือกว่าของ “คนดี” คนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อให้พลเมืองทั่วไปสามารถ “คิดเองเป็น” ระบบการเมืองที่สอดคล้องกับคุณค่าแบบที่สองนี้ จึงเป็นการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย (ชาญชัย ชัยสุขโกศล, ม.ป.ป.: 13)

จากงานวิจัยที่กล่าวไปข้างต้น จะเห็นได้ว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดจาก แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่แตกต่างกัน ของคนสองกลุ่มระหว่างกลุ่มที่ยึดแนวคิด “ประชาธิปไตยที่เน้นเสียงข้างมาก” กับกลุ่มที่ยึดแนวคิด “ประชาธิปไตยที่เน้นคุณธรรม” หรือการปะทะกันระหว่างแนวคิดทางการเมืองแบบ “คุณธรรมที่ไม่ค่อยเน้นเรื่องประชาธิปไตย” กับแนวคิดทางการเมืองแบบ “ประชาธิปไตยที่ไม่ค่อยเน้นเรื่องคุณธรรม” ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการที่คนสองกลุ่มมีความคิดเห็นหรือให้คุณค่าต่อ “ความชอบธรรม” ของผู้ที่จะเข้ามาเป็นผู้นำประเทศตามระบอบประชาธิปไตยในแง่มุมที่ต่างกัน กลุ่มหนึ่งมองว่าความชอบธรรมจะต้องมาพร้อมกับ “ความถูกต้อง” ที่ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศต้องเข้ามาตามระบบการเลือกตั้ง ในขณะที่อีกฝ่ายมองว่าความชอบธรรมจะต้องมาพร้อมกับ “ความมีคุณธรรม” ที่ผู้นำของประเทศควรจะต้องเป็นคนดีมีคุณธรรมจึงจะเป็นผู้ที่มีความชอบธรรมในการเข้ามาบริหารประเทศ

จากแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยดังกล่าว เมื่อพิจารณาจากปริบทการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี 2549-2557 จะเห็นได้ว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจนส่งผลให้เกิดการชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในแต่ละครั้งนั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มยึดแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่ต่างกันระหว่างกลุ่มที่ยึดแนวคิดประชาธิปไตยที่เน้นเสียงข้างมาก ได้แก่ กลุ่มผู้ชุมนุม นปช. กับกลุ่มที่ยึดแนวคิดประชาธิปไตยที่เน้นคุณธรรม ได้แก่ กลุ่มผู้ชุมนุม พธม. และกลุ่มผู้ชุมนุม กปปส. สามารถแสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 9 แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยของกลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล

ในลำดับต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองกับจุดยืนทางการเมืองของสื่อโดยจะนำเสนอให้เห็นว่าจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาตามที่ได้นำเสนอมาในหัวข้อนี้ เมื่อศึกษาวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันที่นำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะมีการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองในแต่ละช่วงเวลาเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และสิ่งเหล่านี้สัมพันธ์กับจุดยืนทางการเมืองและบริบททางสังคมและวัฒนธรรมการเมืองไทยอย่างไร

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองกับจุดยืนทางการเมืองของสื่อ

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองกับจุดยืนทางการเมืองของสื่อและบริบททางสังคมและวัฒนธรรมการเมืองไทย โดยจะสรุปภาพรวมของภาพตัวแทนที่ปรากฏในแต่ละช่วงเวลาที่เกิดการชุมนุมทางการเมือง แล้วจึงจะวิเคราะห์สรุปจุดยืนของสื่อที่สัมพันธ์กับการนำเสนอภาพตัวแทนและบริบททางสังคมและวัฒนธรรมการเมืองไทยเป็นลำดับต่อไป

6.3.1 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2549-2557

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะสรุปภาพรวมของภาพตัวแทนที่ปรากฏในแต่ละช่วงเวลาที่เกิดการชุมนุมทางการเมือง ได้แก่ การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษาในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2549-2551 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษาในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2552-2553 และการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษาในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2556-2557 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.3.1.1 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2549-2551

จากการศึกษากลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ในช่วงปี 2549-2551 ซึ่งออกมาชุมนุมต่อต้านรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตร ในปี 2549 รวมทั้งรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ในปี 2551 ผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่าการใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏอย่างหลากหลายในสื่อแต่ละฉบับได้นำเสนอทั้งภาพตัวแทนที่เป็นกลาง สร้างความชอบธรรม และลดทอนความธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม รวมทั้งภาพตัวแทนส่วนหนึ่งของฝ่ายรัฐบาลที่มีส่วนช่วยเน้นย้ำภาพที่สร้างความชอบธรรม และลดทอนความธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังปรากฏในตาราง⁷

⁷ ● หมายถึง ปรากฏมาก (ปรากฏมากกว่า 10 ครั้ง)   ○ หมายถึง ปรากฏปานกลาง (ปรากฏ 6-10 ครั้ง)
○ หมายถึง ปรากฏน้อย 5-1 ปรากฏ) ครั้ง   – หมายถึง ไม่ปรากฏ

ภาพตัวแทน ผู้ชุมนุม	ผู้กระทำ ทางสังคม	กลวิธี ทางภาษา	ภาพตัวแทน		หนังสือพิมพ์					
					ไทย โพสต์	ผู้จัด การ	ข่าว สด	มติ ชน	ไทย รัฐ	เดลินิวส์
เป็น กลาง	ฝ่าย ผู้ชุมนุม	คำแทน	เป็น กลาง	1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วง เพื่อต่อต้านรัฐบาล	●	●	●	●	●	●
		กระบวนการ	เป็น กลาง	1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วง เพื่อต่อต้านรัฐบาล	●	●	●	●	●	●
	ฝ่าย รัฐบาล	คำแทน	เป็น กลาง	1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย	●	●	●	●	●	●
ชอบ ธรรม	ฝ่าย ผู้ชุมนุม	คำแทน	ชอบ ธรรม	1) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ	●	●	●	●	●	●
				2) กลุ่มประชาชนจำนวนมาก ที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล	●	●	○	○	○	○
				3) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่างๆ	○	○	○	○	○	○
				4) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ	-	●	-	-	○	○
	กระบวนการ	ชอบ ธรรม	1) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ	●	●	●	●	●	●	
			2) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่างๆ	●	●	●	●	●	●	
			3) กลุ่มประชาชนจำนวนมาก ที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล	○	○	●	-	○	○	
			4) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ	○	●	-	-	-	○	
	สหบท	ชอบ ธรรม	1) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ	○	○	-	-	-	-	
			ฝ่าย รัฐบาล	คำแทน	ไม่ ชอบ ธรรม	1) ผู้กระทำให้คิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ	●	●	○	○
2) ผู้ไม่มีความชอบธรรม และ/หรือผู้ใช้กลุ่มคน หรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม	●	●	○			○	○			
3) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ	●	●	-			-	-	-		
4) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ	●	●	-			-	-	-		
5) ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ	○	○	-			-	-	-		
สหบท	ไม่ ชอบ ธรรม	1) ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ	●	●	○	○	○			
		2) ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม	●	○	-	○	○			
ไม่ ชอบ ธรรม	ฝ่าย ผู้ชุมนุม	คำแทน	ไม่ ชอบ ธรรม	1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน	○	-	●	●	○	●
				2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย	○	-	○	○	○	○
				3) ผู้ใช้ความรุนแรง	○	-	-	○	-	○
		กระบวนการ	ไม่ ชอบ ธรรม	1) ผู้ใช้ความรุนแรง	●	●	●	●	●	
	2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม			○	○	●	●	●		
	3) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน			○	-	●	●	●		
	สหบท	ไม่ ชอบ ธรรม	1) ผู้ใช้ความรุนแรง	○	-	○	○	○		
			2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย	○	-	○	-	○		
			3) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน	-	-	○	○	-		
			4) ผู้ทำผิดกฎหมาย	-	-	○	○	-		
ฝ่าย รัฐบาล	คำแทน	ชอบ ธรรม	1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ	●	●	●	●	●		
			สหบท	ชอบ ธรรม	1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ	-	-	○	○	○
2) ผู้ปฏิบัติตามขั้นตอนกฎหมาย	-	-			-	○	○			

ตารางที่ 123 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษา

ในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2549-2551

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / revc: 06082562 13:17:18 / seq: 6

จากตารางแสดงการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษาในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองของผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ ในช่วงปี พศ.2549-2551 ที่เปรียบเทียบให้เห็นการปรากฏของแต่ละภาพตัวแทนในสื่อแต่ละฉบับ สามารถสรุปภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมได้ดังนี้

1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

เมื่อพิจารณาจากตารางจะเห็นว่าภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุม คือ “กลุ่มคนที่ยุบรวมตัวกันชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล” ปรากฏเป็นจำนวนมากในสื่อทุกฉบับ ส่วนการนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาลซึ่งเป็นภาพที่มีได้ลดทอนหรือสร้างความชอบธรรมใด ๆ ให้แก่ผู้ชุมนุม คือ “ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย” ก็ปรากฏเป็นจำนวนมากในสื่อทุกฉบับเช่นกัน การนำเสนอภาพที่เป็นกลางเป็นส่วนใหญ่เช่นนี้จะแสดงให้เห็นว่าสื่อมวลชนไทยที่ศึกษาทำหน้าที่นำเสนอข่าวตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยพื้นฐานมีความเป็นกลางในการนำเสนอข่าว ตามหลักจริยธรรมที่สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติได้กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากตารางจะเห็นว่านอกจากการนำเสนอภาพแทนที่เป็นกลางแล้วยังมีการนำเสนอภาพในเชิงการตัดสินคุณค่าทั้งภาพที่สร้างความชอบธรรมและลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมซึ่งน่าจะสะท้อนหรือสัมพันธ์กับจุดยืนของสื่อแต่ละสำนักที่มีต่อเหตุการณ์และกลุ่มผู้กระทำทางสังคมที่เกี่ยวข้อง

2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ “ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ” “กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล” “ผู้ถูกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่าง ๆ” และ “ผู้ชุมนุมอย่างสันติ” ผลการศึกษาภาพตัวแทนที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับพบว่าสื่อที่ปรากฏการนำเสนอภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมเป็นจำนวนมาก ได้แก่ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และไทยโพสต์ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมมากที่สุด และบางกลวิธีปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และไทยโพสต์เท่านั้น เช่น การใช้สทบทที่สื่อภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมเป็น “ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ” ส่วนสื่อที่ปรากฏการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมน้อยกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ ได้แก่ มติชนและข่าวสด

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ช่วยสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ “ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ” “ผู้ไม่มีความชอบธรรมและ/หรือผู้รับใช้กลุ่ม

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

คนหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม” “ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ” “ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม” และ “ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ” โดยหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลมากกว่าหนังสือพิมพ์อีก 4 ฉบับ และบางภาพปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับนี้เท่านั้น ได้แก่ “ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ” “ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ” “ผู้ที่ถูกล้อเลียนเพศสภาพ” และ “ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ”

3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2549-2551

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ “ผู้ใช้ความรุนแรง” “ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม” “ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน” “ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย” และ “ผู้ทำผิดกฎหมาย” ภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมปรากฏทั้งในหนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ในขณะที่ผู้จัดการฯ และไทยโพสต์ ปรากฏการนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมน้อยกว่าอีก 4 ฉบับ โดยเฉพาะผู้จัดการฯ ปรากฏการนำเสนอภาพที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมน้อยที่สุด

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ “ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ” และ “ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ” ทั้งนี้ภาพตัวแทนที่ปรากฏเป็นจำนวนมากในสื่อทุกฉบับ คือ “ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ” โดยสื่อที่ปรากฏการนำเสนอภาพที่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลมากกว่าสื่อฉบับอื่น ได้แก่ ข่าวสด รองลงมาคือมติชน เดลินิวส์ และไทยรัฐ ส่วนหนังสือพิมพ์ผู้จัดการและไทยโพสต์ ปรากฏการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลน้อยกว่าสื่ออีก 4 ฉบับ

จากการเปรียบเทียบภาพตัวแทนผู้ชุมนุม พธม. ที่ปรากฏในสื่อแต่ละฉบับ จะสังเกตได้ว่าหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และไทยโพสต์ ปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในเชิงสนับสนุนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม พธม. ในการออกมาชุมนุมต่อต้านรัฐบาลเป็นจำนวนมากและหลากหลายกว่าสื่อฉบับอื่น ๆ ในขณะที่เดียวกันภาพตัวแทนในแง่ผู้ที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ขาดความชอบธรรมในการบริหารประเทศก็ปรากฏอย่างหลากหลายในสื่อทั้งสองฉบับนี้เช่นกัน ในทางกลับกัน เมื่อพิจารณาการใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพตัวแทนในแง่ผู้ที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ข่าวสดปรากฏภาพที่ไม่ชอบธรรมของผู้ชุมนุม พธม. หลากหลายกว่าฉบับอื่น ๆ ส่วนการใช้กลวิธีทางภาษาที่สื่อให้เห็นภาพในแง่บวกที่สร้างความชอบธรรมให้แก่รัฐบาล ทั้งรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตร รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาล

975338140

นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ในการทำหน้าที่ดูแลบริหารประเทศต่อไปก็ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดมากกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นเช่นกัน

6.3.1.2 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2551-2552

ผลการศึกษากลวิธีทางภาษานำเสนอภาพตัวแทนของกลุ่มผู้ชุมนุมแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ออกมาชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในช่วงปี พ.ศ. 2552-2553 สามารถสรุปภาพตัวแทนที่ปรากฏในสื่อแต่ละฉบับของฝ่ายผู้ชุมนุมทั้งภาพที่เป็นกลาง ภาพที่สร้างความชอบธรรม และภาพที่ลดทอนชอบธรรม รวมทั้งภาพตัวแทนส่วนหนึ่งของฝ่ายรัฐบาลที่ช่วยเน้นย้ำภาพที่สร้างความชอบธรรมหรือลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้ปรากฏชัดยิ่งขึ้น ดังตารางต่อไปนี้

ภาพตัวแทนผู้ชุมนุม	ผู้กระทำทางสังคม	กลวิธีทางภาษา	ภาพตัวแทน		หนังสือพิมพ์					
					ไทยโพสต์	ผู้จัดการ	ข่าวสด	มติชน	ไทยรัฐ	เดลินิวส์
เป็นกลาง	ฝ่ายผู้ชุมนุม	คำแทน	เป็นกลาง	1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล	●	●	●	●	●	●
		กระบวนการ	เป็นกลาง	1) กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล	●	●	●	●	●	●
	ฝ่ายรัฐบาล	คำแทน	เป็นกลาง	1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย	●	●	●	●	●	●
ชอบธรรม	ฝ่ายผู้ชุมนุม	คำแทน	ชอบธรรม	1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล	⊙	○	●	●	●	⊙
				2) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ	-	○	○	○	⊙	○
				3) ผู้ถูกระงับจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่างๆ	-	-	○	○	○	-
				4) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่สุ่มแก้อำนาจ	-	-	○	-	-	-
	กระบวนการ	ชอบธรรม	1) ผู้ถูกระงับจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่างๆ	●	●	●	●	●	●	
			2) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่สุ่มแก้อำนาจ	●	●	●	●	●	●	
			3) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล	-	-	○	-	○	⊙	
			4) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ	-	-	⊙	-	○	-	
	สพบท	ชอบธรรม	1) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่สุ่มแก้อำนาจ	○	-	○	-	○	-	
			2) ผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ	-	-	-	-	○	-	
	ฝ่ายรัฐบาล	คำแทน	ไม่ชอบธรรม	1) ผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองบางกลุ่มที่ไม่ชอบธรรม	⊙	○	○	○	○	○
				2) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่เอาเปรียบ	-	○	-	-	-	-
สพบท		ไม่ชอบธรรม	1) ผู้กระทำผิดทำให้ชาติคุณสมบัตินับบริหารประเทศ	○	-	○	○	○	-	
			2) ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม	○	-	○	○	○	-	

975338140

ภาพ ตัวแทน ผู้ชุมนุม	ผู้กระทำ ทางสังคม	กลวิธี ทางภาษา	ภาพตัวแทน	หนังสือพิมพ์							
				ไทย โพสต์	ผู้จัด การฯ	ข่าว สด	มติ ชน	ไทย รัฐ	เดลิ นิวส์		
ไม่ ชอบ ธรรม	ฝ่าย ผู้ชุมนุม	คำแทน	ไม่ ชอบ ธรรม	1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน	●	●	●	●	●	●	
				2) ผู้รับใช้กลุ่มคน/กลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม	●	●	-	-	●	○	
				3) ผู้ใช้ความรุนแรง	○	○	○	○	○	○	
				4) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม	●	●	-	-	-	-	
				5) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่มาเคารพ	●	●	-	-	-	-	
	กระบวน การ	ไม่ ชอบ ธรรม	คำแทน	ไม่ ชอบ ธรรม	2) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน	●	●	●	●	●	●
					1) ผู้ใช้ความรุนแรง	●	●	●	●	●	●
					3) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม	●	●	●	●	●	●
					1) ผู้ใช้ความรุนแรง	○	○	○	○	○	○
	สหบท	ไม่ ชอบ ธรรม	คำแทน	ไม่ ชอบ ธรรม	2) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน	○	○	○	-	-	○
					3) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย	○	○	○	-	○	○
					4) ผู้ทำผิดกฎหมาย	○	○	○	-	-	-
1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ					●	●	●	●	●	●	
ฝ่าย รัฐบาล	คำแทน	ช อ บ ธรรม	ช อ บ ธรรม	2) ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ	-	-	○	○	○	○	
				3) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย	-	-	-	-	○	-	
				1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ	○	-	-	-	-	○	
	สหบท	ช อ บ ธรรม	คำแทน	ช อ บ ธรรม	2) ผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ	-	○	○	-	-	-
					3) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย	-	○	○	-	-	-

ตารางที่ 124 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษา
ในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2552-2553

ตารางข้างต้นแสดงการเปรียบเทียบการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษาในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองของผู้ชุมนุม นปช. เพื่อต่อต้านรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในช่วงปี พศ.2552-2553 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากภาพแทนที่ปรากฏสามารถสรุปภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมได้ ดังนี้

1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

เมื่อพิจารณาจากภาพแทนที่ปรากฏในตารางเปรียบเทียบข้างต้น จะเห็นได้ว่าภาพที่เป็นกลางของทั้งผู้ชุมนุมและรัฐบาลปรากฏเป็นจำนวนมากในสื่อทุกฉบับ การนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม คือ “กลุ่มคนที่รวมตัวกันชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล” ส่วนการนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล คือ “ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย”

2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ “กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มาร่วมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล” “ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ”

“ผู้ถูกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่างๆ” และ “ผู้ชุมนุมอย่างสันติ” ผลการศึกษาพบว่า ภาพตัวแทนที่ขอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมปรากฏอย่างหลากหลายที่สุดในหนังสือพิมพ์ข่าวสด รองลงมาคือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ปรากฏการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมน้อยกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่ส่งผลในแง่ของการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ “ผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองบางกลุ่มที่ไม่ชอบธรรม” “ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ” “ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม” และ “ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ” จากการเปรียบเทียบภาพตัวแทนในสื่อแต่ละฉบับที่ปรากฏในตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ทุกฉบับต่างปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล แต่สื่อที่ปรากฏน้อยที่สุดคือหนังสือพิมพ์เดลินิวส์

3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2552-2553

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ “ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน” “ผู้ใช้ความรุนแรง” “ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย” “ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม” “ผู้รับใช้กลุ่มคน/กลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม” “ผู้ทำผิดกฎหมาย” และ “ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ” จากภาพตัวแทนทั้งหมดนี้ ภาพที่สื่อถึงการเป็น “ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน” “ผู้ใช้ความรุนแรง” และ “ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม” ของฝ่ายผู้ชุมนุมปรากฏเป็นจำนวนมากในสื่อทุกฉบับ เมื่อพิจารณาจากตารางเปรียบเทียบภาพตัวแทนที่ปรากฏข้างต้น จะเห็นว่าภาพที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมปรากฏมากในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และไทยโพสต์ ส่วนสื่อหนังสือพิมพ์ที่ปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมน้อยที่สุด คือ มติชน

สำหรับภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ “ผู้ถูกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่าง ๆ” “ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ” “ผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ” และ “ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย” จากภาพตัวแทนทั้งหมดนี้ ภาพที่ปรากฏเป็นจำนวนมากในสื่อทุกฉบับคือ “ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ” ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับต่างปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพที่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล แต่สื่อที่ปรากฏน้อยที่สุดคือหนังสือพิมพ์เดลินิวส์และไทยโพสต์

975338140

จากการเปรียบเทียบภาพตัวแทนผู้ชุมนุม นปช. ที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับที่นำมาศึกษา จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ชาวสวดและไทยรัฐ ปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในเชิงสนับสนุนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม นปช. ในการออกมาประท้วงและขับไล่รัฐบาลนายอภิสิทธิ์เป็นจำนวนมากและหลากหลายกว่าในสื่อฉบับอื่น ในขณะที่ด้วยกันภาพตัวแทนที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ก็ปรากฏอย่างหลากหลายในสื่อทั้งสองฉบับนี้เช่นกัน ในทางกลับกัน เมื่อพิจารณาภาพตัวแทนในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม นปช. จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ปรากฏภาพแทนที่หลากหลายและพบเป็นจำนวนมากกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น

6.3.1.3 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2556-2557

จากการศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมหลากหลายกลุ่มออกมาประท้วงต่อต้านรัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในช่วงปี 2556-2557 โดยมีผู้ชุมนุมกลุ่มหลักคือ คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) สามารถสรุปภาพตัวแทนที่ชอบธรรม เป็นกลาง และไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏในสื่อแต่ละฉบับ รวมทั้งภาพตัวแทนส่วนหนึ่งของฝ่ายรัฐบาลที่ช่วยเน้นย้ำภาพในด้านการสร้างความชอบธรรมและลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมให้เด่นชัดยิ่งขึ้นได้ตารางต่อไปนี้

ภาพตัวแทนผู้ชุมนุม	ผู้กระทำทางสังคม	กลวิธีทางภาษา	ภาพตัวแทน	หนังสือพิมพ์						
				ไทยโพสต์	ผู้จัดการ	ข่าวสด	มติชน	ไทยรัฐ	เดลินิวส์	
เป็นกลาง	ฝ่ายผู้ชุมนุม	คำแทน	เป็นกลาง	1) กลุ่มคนที่มีารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล	●	●	●	●	●	●
		กระบวนการ	เป็นกลาง	1) กลุ่มคนที่มีารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล	●	●	●	●	●	●
	ฝ่ายรัฐบาล	คำแทน	เป็นกลาง	1) ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย	●	●	●	●	●	●

ตารางที่ 125 การนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษา
ในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองปี 2556-2557

ภาพ ตัวแทน ผู้ชุมนุม	ผู้กระทำ ทางสังคม	กลวิธี ทางภาษา	ภาพตัวแทน	หนังสือพิมพ์						
				ไทย โพสต์	ผู้จัด การฯ	ข่าว สด	มติ ชน	ไทย รัฐ	เคที นิวส์	
ชอบ ธรรม	ฝ่าย ผู้ชุมนุม	คำ แทน	ช อ บ ธรรม	1) กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกัน เพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ	●	●	●	●	●	●
				2) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ	●	●	○	○	●	●
				3) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ	●	○	○	○	○	●
		กระ บวน การ	ช อ บ ธรรม	1) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่างๆ	●	●	●	●	●	●
				2) ผู้ชุมนุมอย่างสันติ	●	●	●	●	●	●
				3) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ	●	●	●	○	●	●
	สหบท	ช อ บ ธรรม	4) กลุ่มประชาชนจำนวนมาก ที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล	⊙	○	○	○	●	○	
			1) ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ	-	-	-	-	-	○	
			2) กลุ่มประชาชนจำนวนมาก ที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล	○	○	-	-	-	○	
	ฝ่าย รัฐบาล	คำ แทน	ไ ม่ ช อ บ ธรรม	1) ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ	●	●	-	-	-	-
				2) ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ	⊙	○	-	-	-	-
				3) ผู้ไม่มีความชอบธรรม และ/หรือผู้รับใช้ กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม	○	○	-	-	-	-
4) ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติบริหารประเทศ				○	○	-	-	-	-	
สหบท		ไม่ชอบ ธรรม	1) ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ	○	○	○	-	-	-	
ไม่ ชอบ ธรรม	ฝ่าย ผู้ชุมนุม	คำ แทน	ไ ม่ ช อ บ ธรรม	1) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน	●	●	●	●	●	●
				2) ผู้ใช้ความรุนแรง	○	○	●	○	⊙	○
				3) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย	-	-	○	-	○	○
				4) ผู้อยู่ในชนชั้นที่มีฐานะ ซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ	-	-	○	○	-	○
		กระ บวน การ	ไ ม่ ช อ บ ธรรม	1) ผู้ใช้ความรุนแรง	●	●	●	●	●	●
				2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม	○	○	●	⊙	⊙	⊙
	สหบท	ไ ม่ ช อ บ ธรรม	3) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน	-	○	⊙	○	○	○	
			1) ผู้ใช้ความรุนแรง	○	○	○	○	○	○	
			2) ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย	-	-	○	○	○	-	
			3) ผู้ทำผิดกฎหมาย	-	-	○	○	○	-	
	สหบท	ช อ บ ธรรม	4) ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน	-	-	○	-	-	○	
			1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ	⊙	⊙	●	●	●	●	
2) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย			-	-	○	○	-	○		
3) ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายผู้ชุมนุม และจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย			-	-	○	-	-	-		
สหบท	ช อ บ ธรรม	1) ผู้ปฏิบัติตามขั้นตอนกฎหมาย	-	-	○	○	○	○		
		2) ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย	○	-	○	-	○	-		
		3) ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ	-	-	○	○	-	-		

จากตารางเปรียบเทียบการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษาในเหตุการณ์
ชุมนุมทางการเมืองเพื่อต่อต้านรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในช่วงปี พศ.2556-2557 สามารถ
สรุปภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมได้ดังนี้

975338140

1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

เมื่อพิจารณาจากตารางแสดงการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมผ่านกลวิธีทางภาษาในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง ในช่วงปี พ.ศ.2556-2557 จะเห็นได้ว่าภาพที่ปรากฏเป็นจำนวนมากในสื่อทุกฉบับ มีทั้งการนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายผู้ชุมนุม คือ “กลุ่มคนที่รวมตัวกันชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล” และการนำเสนอภาพที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล คือ “ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย”

2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

ผลการศึกษาพบว่าภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ได้แก่ “กลุ่มประชาชนจำนวนมากมายมหาศาลที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล” “ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่าง ๆ” “ผู้ชุมนุมอย่างสันติ” และ “ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ถูแก่อำนาจ” จากตารางเปรียบเทียบการปรากฏของภาพตัวแทนในสื่อทั้ง 6 ชื่อฉบับ จะเห็นว่า สื่อที่ปรากฏการนำเสนอภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมเป็นจำนวนมาก ได้แก่ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ไทยโพสต์ และผู้จัดการ ตามลำดับ ทั้งนี้บางกลวิธีปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์เท่านั้น เช่น การใช้สหภาพที่สื่อภาพของผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ถูแก่อำนาจ

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ที่ช่วยสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม กปปส. ได้แก่ “ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ” “ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ” “ผู้ไม่มีความชอบธรรมและ/หรือผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม” “ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ” และ “ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ” โดยหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์เป็นจำนวนมากกว่าฉบับอื่น กล่าวคือภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ทุกภาพ ในขณะที่หนังสือพิมพ์ข่าวสดมีเพียงภาพเดียวคือ “ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ” ส่วนมติชน ไทยรัฐ และเดลินิวส์ไม่ปรากฏภาพแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลยิ่งลักษณ์

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในช่วงปี 2556-2557

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม ได้แก่ “ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน” “ผู้ใช้ความรุนแรง” “ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม” “ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย” “ผู้ทำผิดกฎหมาย” และ “ผู้อยู่ในชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ” โดยสื่อที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ข่าวสด รองลงมาคือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน ส่วนสื่อที่ปรากฏการนำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมน้อย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ได้แก่ “ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ” และ “ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ” ทั้งนี้ภาพตัวแทนที่ปรากฏเป็นจำนวนมากในสื่อทุกฉบับ คือ “ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ” สื่อที่ปรากฏการนำเสนอภาพที่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร มากกว่าสื่อฉบับอื่น ได้แก่ หนังสือพิมพ์ข่าวสด รองลงมาคือหนังสือพิมพ์มติชน เดลินิวส์ และไทยรัฐ ส่วนสื่อที่ปรากฏการนำเสนอภาพที่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาลน้อย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และไทยโพสต์ ซึ่งปรากฏการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลน้อยกว่าสื่ออีก 4 ฉบับ

จากการเปรียบเทียบภาพตัวแทนผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์ที่ ชินวัตร ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับ จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ที่ปรากฏการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาประท้วงและขับไล่รัฐบาลเป็นจำนวนมาก คือ หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ในขณะที่เดียวกันภาพตัวแทนที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็ปรากฏอย่างหลากหลายในหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับนี้เท่านั้น ในทางกลับกัน ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ น้อยกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น แต่ปรากฏมากในหนังสือพิมพ์ข่าวสดทั้งภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมและภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

6.3.2 การนำเสนอภาพตัวแทนที่สัมพันธ์กับจุดยืนของสื่อและบริบททางสังคมและวัฒนธรรมการเมืองไทย

เมื่อพิจารณาการนำเสนอภาพตัวแทนที่ปรากฏใน 3 เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองร่วมกันจากการเปรียบเทียบภาพตัวแทนที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับ จะสังเกตได้ว่าผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มถูกนำเสนอด้วยภาพที่ต่างกันในแต่ละฉบับ ดังจะเห็นได้จากการนำเสนอภาพตัวแทนของฝ่ายผู้

975338140

ชุมนุม นปช. สื่อที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ขอบธรรมของผู้ชุมนุม พรหม. มากที่สุด อย่างเช่นหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ กลับปรากฏการนำเสนอภาพที่สร้างความขอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม นปช. น้อยกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น และเมื่อพิจารณาการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุม กปปส. ที่ปรากฏในสื่อแต่ละฉบับก็จะเห็นได้ว่าการเลือกนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมต่างจากการชุมนุมของกลุ่ม นปช. ในครั้งที่ผ่านมา

จากผลการศึกษาที่ปรากฏในลักษณะดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าสื่อเหล่านี้อาจมีจุดยืนที่สนับสนุนกลุ่มที่ต่างกัน ในการนำเสนอข่าวของสื่อจึงกล่าวได้ว่าอาจมีมุมมองหรือจุดยืนบางประการของผู้ผลิตตัวบทแฝงอยู่ เนื่องจากเมื่อพิจารณาตารางที่นำเสนอภาพตัวแทนในเหตุการณ์ชุมนุมของผู้ชุมนุม พรหม. ในช่วงปี 2549-2551 เปรียบเทียบกับตารางที่นำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุม นปช. ในช่วงปี 2552-2553 จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าสื่อเดียวกัน ได้เลือกนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมในช่วงเวลาทั้งสองออกมาต่างกัน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาภาพตัวแทนผู้ชุมนุมที่ปรากฏผ่านกลวิธีทางภาษาของสื่อในแต่ละช่วงเวลา จะเห็นได้ว่ามีความโดดเด่นในการใช้ภาษานำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมและภาพตัวแทนการกระทำของของผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มในแต่ละช่วงเวลาให้ออกมาแตกต่างกันอย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม พรหม. ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 ภาพที่สื่อความหมายในทางลดทอนความขอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมที่ปรากฏผ่านหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ปรากฏน้อยกว่าสื่อฉบับอื่นอย่างเห็นได้ชัด ภาพของผู้ชุมนุมที่ปรากฏผ่านการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ มักเป็นภาพที่สร้างความขอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม เช่น การนำเสนอภาพผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ทำในสิ่งที่ถูกต้องขอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ” ที่ได้ออกมาต่อสู้เรียกร้องเพื่อทวงคืนสมบัติชาติคืนกลับมาตลอดจนการกู้ชาติให้กลับคืนมาดังเดิม หลังจากถูกปกครองด้วยรัฐบาลที่เป็น “ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ” ซึ่งเป็นผู้ทุจริตคดโกงประเทศชาติ และเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย หรือการนำเสนอภาพผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ถูกระงับจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่างๆ” ด้วยการตกเป็น “เหยื่อ” ที่ถูกลอบทำร้ายจากฝ่ายตรงข้าม หรือถูกระงับจากการปราบปรามของฝ่ายรัฐบาลที่เป็น “ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ” ซึ่งภาพต่าง ๆ เหล่านี้กลับไม่ปรากฏในการนำเสนอภาพแทนของผู้ชุมนุมกลุ่ม นปช. ที่ออกมาต่อต้านรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในช่วงปี 2552-2553 นอกจากผู้ชุมนุมจะมีได้ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ด้วยภาพของการเป็นกลุ่มคนที่มากู้ชาติและตกเป็นเหยื่อของฝ่ายรัฐแล้ว ยังถูกนำเสนอว่าเป็น “ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องขอบธรรม” ในลักษณะของกลุ่มคนที่มาชุมนุมด้วยวัตถุประสงค์แอบแฝงบางประการและเป็น “ผู้ใช้ความรุนแรง” ที่มีลักษณะเป็นอันธพาลหรือเป็นกลุ่มคนที่ใช้ความรุนแรงกับฝ่ายรัฐบาล และในบางเหตุการณ์ฝ่ายรัฐบาลได้ถูกนำเสนอเป็น “ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกระงับ” ที่ตกเป็น “เหยื่อ” ของฝ่ายผู้

975338140

CD IThesis 5680515022 dissertation / revc: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ชุมนุม เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ที่นำเสนอภาพของกลุ่ม นปช. ส่วนหนึ่งเป็น “โจร” ที่ออกมาใช้ความรุนแรงและก่อความเดือดร้อนวุ่นวาย

แต่เมื่อเหตุการณ์ชุมนุมของกลุ่ม นปช. ยุติลง เกิดการเปลี่ยนชั่วคราวทางการเมืองจากรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มาเป็นรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และเกิดการรวมตัวของผู้ชุมนุมกลุ่มใหม่ออกมาต่อต้านรัฐบาลของ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ฝ่ายผู้ชุมนุมกลุ่มใหม่ที่ปรากฏในการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมในข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ก็ได้เปลี่ยนมาเป็นผู้ออกมาในลักษณะของ “มวลชนหาประชาชน” ที่สร้างความชอบธรรมด้วยการเน้นย้ำถึงปริมาณของผู้ชุมนุมว่าเป็นกลุ่มคนจำนวนมากมายมหาศาลที่ออกมาพร้อมกันต่อต้านรัฐบาลและต่อสู้เพื่อล้มล้าง รัฐบาลที่เป็น “ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ” ที่ขาดความชอบธรรมในการทำหน้าที่บริหารประเทศต่อไป มิได้ปรากฏภาพของการเป็นกลุ่มผู้ชุมนุมที่ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายดังเช่นที่เคยเป็นมาเมื่อนำเสนอภาพของกลุ่มผู้ชุมนุม นปช.

จากตัวอย่างที่ยกมานี้ จะเห็นได้ว่าการนำเสนอภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลในลักษณะของคู่ขัดแย้งที่แสดงภาพตัวแทนที่ขัดแย้งหรือตรงข้ามกัน กล่าวคือ การนำเสนอภาพผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ” ในขณะที่ฝ่ายรัฐบาลถูกนำเสนอเป็น “ผู้กระทำความผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ” หรือการนำเสนอภาพผู้ชุมนุมเป็น “ผู้ถูกระงับจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่างๆ” ในขณะที่ฝ่ายรัฐบาลถูกนำเสนอเป็น “ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุมเกินกว่าเหตุ” ทั้งนี้ ฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลแต่ละกลุ่มมักจะถูกนำเสนอด้วยภาพที่ต่างกันในเรื่องแต่ละฉบับ

จากภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลในสื่อหนังสือพิมพ์ที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อพิจารณาจุดยืนของสื่อตั้งที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อของกระบวนการผลิตและกระจายตัวบท โดยพิจารณา ร่วมกับการนำเสนอภาพตัวแทนที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษาจะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ซึ่งเป็นสื่อเพียงสองฉบับที่ออกมาประกาศจุดยืนอย่างชัดเจนว่าไม่สนับสนุนและต่อต้านกลุ่มการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับอดีตนายฯ ทักษิณ ซึ่งหมายรวมถึงรัฐบาลของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ รัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ด้วยนั้น จุดยืนทางการเมืองดังกล่าวสอดคล้องกับการนำเสนอภาพตัวแทนที่เน้นภาพในแง่ลบที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมและปรากฏการนำเสนอภาพในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลมากกว่าสื่อฉบับอื่น ในช่วงเวลาที่ผู้ชุมนุมออกมาต่อต้านรัฐบาลที่มีความเกี่ยวข้องกับนายทักษิณ ชินวัตร ซึ่งได้แก่การชุมนุมต่อต้านรัฐบาลของนายทักษิณ ชินวัตรของกลุ่มพันธมิตรในช่วงปี พ.ศ.2549 และการต่อต้านรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช รวมทั้งรัฐบาลของนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งเป็นกลุ่มการเมืองเดียวกัน

975338140

ในช่วงปี พ.ศ.2551 รวมทั้งการชุมนุมต่อต้านรัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในช่วงปี 2556-2557 ของกลุ่ม กปปส.

ขณะที่ในเวลาเดียวกันนี้ มีข้อสังเกตว่าหนังสือพิมพ์ข่าวสดและมติชนซึ่งเป็นสื่อที่มีได้ประกาศจุดยืนว่าสนับสนุนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีการเสนอภาพตัวแทนในข่าวบางส่วนที่มีแนวโน้มสนับสนุนรัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ข่าวสดปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนในแง่ลบที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม และปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาลในแง่ลบที่ชอบธรรมในลักษณะที่หลากหลายกว่าหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ในขณะที่มติชนปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาในลักษณะที่เป็นกลางมากกว่าข่าวสด ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ที่มีได้ออกมาประกาศจุดยืนในการสนับสนุนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพทั้งในแง่ลบที่ชอบธรรมและไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม แต่เดลินิวส์จะปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพผู้ชุมนุมในแง่ลบที่ชอบธรรมมากกว่าไทยรัฐ ผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการนำเสนอข่าวของสื่อต่างๆ มีความสัมพันธ์กับมุมมองหรือจุดยืนของผู้ผลิตตัวบท

เมื่อพิจารณาจุดยืนทางการเมืองของสื่อหนังสือพิมพ์และสถานการณ์ทางการเมืองในแต่ละช่วงเวลาที่เกิดการชุมนุมประท้วงต่อต้านอำนาจรัฐ จะเห็นได้ว่าสิ่งเหล่านี้อาจมีส่วนสัมพันธ์กับการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุม กล่าวคือ สื่อที่มีจุดยืนสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมมักจะนำเสนอภาพผู้ชุมนุมในด้านที่ชอบธรรมซึ่งเป็นภาพด้านบวก และนำเสนอภาพของฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐในด้านที่ไม่ชอบธรรมซึ่งเป็นภาพด้านลบ ดังเช่นในกรณีของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ ที่นำเสนอภาพของผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ ที่สื่อถึงการเป็นกลุ่มคนที่ออกมาต่อสู้เพื่อประเทศชาติ แต่กลับนำเสนอภาพของผู้ชุมนุมนปช. ส่วนหนึ่ง เป็นนักเลงหรืออั้งยี่ที่ทำร้ายร่างกายเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนใกล้เคียงสถานที่ชุมนุม ซึ่งทั้งสองภาพนี้เป็นภาพที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ในขณะที่สื่อที่อาจจะมีแนวโน้มในการสนับสนุนฝ่ายรัฐบาลปรากฏการนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมในด้านที่ไม่ชอบธรรมซึ่งเป็นภาพด้านลบ และนำเสนอภาพเจ้าหน้าที่รัฐในแง่ลบที่ชอบธรรมซึ่งเป็นภาพด้านบวกมากกว่าสื่อกลุ่มแรก ส่วนสื่อที่ไม่ปรากฏว่ามีจุดยืนในการสนับสนุนฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นพิเศษก็จะปรากฏการนำเสนอภาพทั้งในด้านที่ชอบธรรมและไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลออกมาทั้งสองด้าน

การนำเสนอภาพตัวเองในด้านบวกและนำเสนอภาพผู้อื่นในด้านลบเช่นนี้ สอดคล้องกับแนวคิด “จัตุรัสอุดมการณ์” (Ideological square) ของฟาน ไคก์ (van Dijk, 1998: 33) ได้แก่ การเน้นเรื่องเชิงบวกของพวกเรา (Us) การเน้นเรื่องเชิงลบของพวกเขา (Them) การไม่เน้นเรื่องเชิงลบเกี่ยวกับพวกเรา (Us) และการไม่เน้นเรื่องเชิงบวกเกี่ยวกับพวกเขา (Them) เมื่อพิจารณาการนำเสนอภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอภาพในแง่ลบที่ชอบธรรม

ของฝ่ายผู้ชุมนุมและนำเสนอภาพในแง่มุมมองที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล และการนำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอภาพในแง่มุมมองที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมและนำเสนอภาพในแง่มุมมองที่ชอบธรรมของฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐ แสดงให้เห็นถึงการแบ่งขั้ว และความเป็น “พวกเขา-พวกเรา” กล่าวคือ ในสื่อกลุ่มที่สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุมนั้น “พวกเรา” (we) คือ กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล เป็นผู้ชุมนุมอย่างสันติ และเป็นผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ ส่วน “พวกเขา” (them) คือ ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ เป็นผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ และเป็นผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองบางกลุ่ม สำหรับสื่อกลุ่มที่มีแนวโน้มสนับสนุนรัฐบาล “พวกเรา” (we) คือ ฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายผู้ชุมนุมและจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย ส่วน “พวกเขา” (them) คือ ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อนแก่สังคม ผู้ใช้ความรุนแรง และผู้อยู่ในชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ

6.4 ผลทางอุดมการณ์ที่เกิดจากการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองของสื่อหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญในการกระจายข้อมูลข่าวสารออกไปสู่สาธารณะชนในวงกว้าง จากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องยาวนานในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 แม้จะมีประชาชนจำนวนหนึ่งเข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์โดยตรง แต่ประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมที่ได้ได้อยู่ร่วมในเหตุการณ์ดังกล่าวก็จำเป็นต้องติดตามข่าวสารผ่านการนำเสนอของสื่อมวลชน การนำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลด้วยการเลือกใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมและชนิดกระบวนการด้วยรูปภาพที่ต่างกัน ตลอดจนการเลือกหยิบยกประเด็นที่ต่างกันมาอ้างอิงในส่วนของสทบทในสื่อหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ได้ส่งผลให้ภาพที่นำเสนอออกมาต่างกันและมีผลต่อการให้ความหมายของเหตุการณ์และบุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์ในแง่ที่ต่างกัน

หากพิจารณาการเลือกใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม ชนิดกระบวนการ และสทบทที่ยกมาอ้างอิงในตัวบทที่นำเสนอภาพตัวแทนของทั้งสองฝ่ายร่วมกับการปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะเห็นได้ว่า แม้เหตุการณ์ชุมนุมประท้วงทางการเมืองจะดำเนินอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน มีผู้กระทำทางสังคมกลุ่มเดียวกัน แต่ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับกลับนำเสนอภาพของฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลทั้งที่เหมือนและแตกต่างกัน ภาพตัวแทนบางภาพอาจปรากฏเป็นจำนวนมากในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง แต่กลับปรากฏน้อยหรือไม่ปรากฏเลยในอีกฉบับ การนำเสนอภาพที่แตกต่างกันเช่นนี้ ส่วนหนึ่งมีความสัมพันธ์กับมุมมองและจุดยืนทางการเมืองที่ต่างกันของผู้ผลิตตัวบท สื่อที่มีจุดยืนต่างกันอาจนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลที่แตกต่างและขัดแย้งกัน ส่งผลให้ผู้ติดตามข่าวสารจากสื่อที่

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

สนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมเห็นภาพอย่างหนึ่ง ส่วนผู้ที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อที่มีได้สนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมก็อาจเห็นภาพอีกอย่างหนึ่ง

การนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อต่างสำนักที่อาจมีจุดยืนแตกต่างกันเช่นนี้ได้ส่งผลต่อการสร้างความหมายและความถูกต้องชอบธรรมต่อการกระทำของคนแต่ละกลุ่ม กล่าวคือ การที่สื่อที่สนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมมักจะนำเสนอภาพในด้านที่ชอบธรรมซึ่งเป็นภาพด้านบวก และนำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาลในด้านที่ไม่ชอบธรรมซึ่งเป็นภาพด้านลบ น่าจะช่วยเพิ่มความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมในการออกมาชุมนุมและต่อต้านอำนาจรัฐ ในขณะที่สื่อที่ไม่สนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมนำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมในด้านที่ไม่ชอบธรรมซึ่งเป็นภาพที่ลดทอนความชอบธรรม และนำเสนอภาพของฝ่ายรัฐบาลในแง่ลบที่ชอบธรรมซึ่งเป็นภาพที่เพิ่มความชอบธรรม ได้ส่งผลต่อการสร้างความหมายของการชุมนุมในครั้งนี้ว่ารัฐบาลมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและมีความชอบธรรมในการปราบปรามผู้ชุมนุมที่ออกมาชุมนุมต่อต้านอำนาจรัฐ

การใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลด้วยการใช้เลือกใช้รูปภาษานำเสนอทั้งสองฝ่ายในลักษณะที่แตกต่างกันดังกล่าว นอกจากจะสะท้อนให้เห็นมุมมองและจุดยืนของผู้ผลิตตัวบทที่มีต่อผู้กระทำทางสังคมทั้งสองฝ่ายแล้ว ยังได้ส่งผลต่อผู้รับสารให้เห็นภาพเช่นเดียวกันนั้นด้วย หากผู้อ่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อใดสื่อหนึ่งและเชื่อว่าสิ่งที่นำเสนอคือความจริงเพียงด้านเดียว หรือหากรับข่าวสารจากสื่อที่หลากหลายแต่เชื่อมั่นหรือยึดถือว่าสื่อฉบับใดฉบับหนึ่งนำเสนอสิ่งที่เป็นความจริงหรือถูกต้องมากกว่าสื่อฉบับอื่น ก็อาจจะส่งผลต่อการรับรู้ตามการนำเสนอของสื่อว่าฝ่ายหนึ่งมีแต่ภาพในด้านที่ชอบธรรม ส่วนอีกฝ่ายมีแต่ภาพที่ไม่ชอบธรรม ในขณะที่เดียวกันคนอีกกลุ่มหนึ่งที่เลือกรับข่าวสารจากสื่อที่มีจุดยืนต่างกันก็อาจจะเห็นภาพในมุมมองที่ตรงข้ามกัน

ด้วยเหตุนี้ ความรับรู้ของผู้คนในสังคมที่เกิดจากการนำเสนอภาพที่ต่างกันของสื่อจึงมีส่วนสำคัญในการตอกย้ำให้เกิดความแตกแยกทางอุดมการณ์และความคิด มีส่วนให้เกิดการแบ่งขั้วแยกข้างทางความคิดของผู้คนในสังคม และอาจนำไปสู่การสร้างความเกลียดชังและสร้างความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ปัญหาความขัดแย้งทางความคิดที่สั่งสมมาอย่างยาวนานเช่นนี้ ได้ขยายไปสู่ความแตกแยกในสังคมที่ร้ายลึก ดังจะเห็นได้ว่าแม้เหตุการณ์ชุมนุมประท้วงทางการเมืองต่าง ๆ ที่ผ่านมาจะได้ยุติลง แต่ความขัดแย้งทางความคิดของผู้คนในสังคมก็ยังคงดำเนินต่อเนื่องเรื่อยมาจนปัจจุบัน ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นถือเป็นปัญหาทางความมั่นคงภายในประเทศที่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของชาติ (สภาพัฒน์ฯ, 2557: 19)

975338140

หากพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสังคมและผู้รับสารจากการนำเสนอภาพตัวแทนของสื่อที่มีจุดยืนต่างกัน จะเห็นได้ว่าส่วนหนึ่งของความขัดแย้งที่ปรากฏอยู่ในสังคมขณะนี้เกี่ยวข้องกับมุมมองและทัศนคติที่คนในสังคมมีต่อกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อที่น่าจะมีผลต่อความรับรู้และความเข้าใจของผู้รับสารที่มีต่อผู้ชุมนุมและการชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้น การเสพข้อมูลข่าวสารจากสื่อใดสื่อหนึ่งและเข้าใจว่าภาพที่นำเสนอคือ “ความจริง” เพียงชุดเดียว จึงอาจนำไปสู่การสร้างความรู้สึกรัดเค้นในสังคมให้รุนแรงมากยิ่งขึ้น ความตระหนักรู้หรือรู้เท่าทันวาทกรรมสื่อจะช่วยให้ผู้อ่านรับสารอย่างมีวิจารณญาณและตัดสินใจหรือประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ อย่างรอบคอบยิ่งขึ้นอันอาจช่วยลดทอนความขัดแย้งที่มีต่อกันในสังคมให้บรรเทาลงได้

ในบทนี้เป็นผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองกับวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและปริบททางสังคมวัฒนธรรมไทยที่สัมพันธ์กับความขัดแย้งทางการเมืองและเกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 รวมทั้งวิเคราะห์จุดยืนทางการเมืองของสื่อหนังสือพิมพ์และผลทางอุดมการณ์ที่เกิดจากการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองของสื่อที่มีจุดยืนทางการเมืองต่างกัน สำหรับในบทสุดท้าย ผู้วิจัยจะสรุปผลการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ และอภิปรายผลการศึกษาเป็นลำดับต่อไป

975338140

บทที่ 7

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ. 2549–2557 ที่สื่อผ่านภาษาในพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ภาษาไทยตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ และเพื่อวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรมของวาทกรรมสื่อในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นำเสนอข่าวการชุมนุมประท้วงทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ. 2549–2557

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลรายงานข่าวที่เป็นพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 จากหนังสือพิมพ์ภาษาไทยจำนวน 6 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน และหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ โดยศึกษาภาพตัวแทนผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลใน 3 ช่วงเวลาที่มีกลุ่มผู้ชุมนุมและรัฐบาลที่ต่างกัน ได้แก่ (1) การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตร รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ (2) การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2552-2553 ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และ (3) การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2556-2557 ของผู้ชุมนุมหลากหลายกลุ่มซึ่งมีผู้ชุมนุมกลุ่มหลัก คือ คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

งานวิจัยนี้วิเคราะห์ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยตามแนวคิดกรอบมิติทางวาทกรรมของแฟร์คลัฟ (Fairclough, 1995) โดยการวิเคราะห์ใน 3 มิติ ได้แก่ **การวิเคราะห์ในระดับตัวบท** ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (social actors) และการนำเสนอการกระทำทางสังคม (social action) โดยใช้แนวคิดเรื่องการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม (Representation of social actors) ของฟาน ลีอูเวน (van Leeuwen, 1996) และการวิเคราะห์การใช้ชนิดกระบวนการ (Transitivity analysis) ของฮัลลiday (Halliday, 1985) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างบทบาทของผู้มีส่วนร่วมในประโยค รวมทั้งการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทหนังสือพิมพ์กับตัวบทอื่น ได้แก่ การใช้สหบท (intertextuality) มาวิเคราะห์การนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุม สำหรับการวิเคราะห์ในระดับวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม ผู้วิจัยใช้กรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสาร (SPEAKING) ตามทฤษฎีชาติ

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

พันธู์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication) ของไฮม์ส์ (Hymes, 1974) มาวิเคราะห์เพื่อให้เห็นองค์ประกอบทางวาทกรรม และเห็นภาพรวมของเหตุการณ์การสื่อสาร ตลอดจนกระบวนการผลิตและกระจายตัวบท รวมถึงการรับและการตีความตัวบท ส่วนการวิเคราะห์ในระดับ **วิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม** ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองกับบริบททางสังคมวัฒนธรรม ได้แก่ สถานการณ์ทางการเมืองในช่วงที่มีการชุมนุมทางการเมือง บริบททางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของไทยที่สัมพันธ์กับความขัดแย้งทางการเมืองที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 และจุดยืนทางการเมืองของสื่อหนังสือพิมพ์ รวมทั้งวิเคราะห์ผลทางอุดมการณ์ที่เกิดจากการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองที่ต่างกันของสื่อหนังสือพิมพ์ที่มีจุดยืนทางการเมืองต่างกัน

7.1.1 ผลการวิเคราะห์ตัวบท

การวิเคราะห์ในส่วนของกลวิธีทางภาษาแบ่งเป็นสามส่วนหลัก ได้แก่ การใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคม การใช้ชนิดกระบวนการ และการใช้สัทบท ผู้วิจัยวิเคราะห์ทั้งกลวิธีทางภาษาและภาพตัวแทนที่สื่อผ่านการใช้กลวิธีทางภาษา โดยแบ่งเป็น (1) การใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอ “ภาพที่สร้างความชอบธรรม” ที่นำเสนอภาพตัวแทนที่สื่อความหมายในแง่บวกหรือให้คุณค่าในแง่ความถูกต้องชอบธรรมแก่ผู้กระทำทางสังคม และ/หรือเหตุการณ์ทางสังคม (2) การใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอ “ภาพที่ลดทอนความชอบธรรม” ที่นำเสนอภาพตัวแทนที่สื่อความหมายในแง่ลบหรือลดทอนคุณค่าในแง่ความถูกต้องชอบธรรมแก่ผู้กระทำทางสังคม และ/หรือเหตุการณ์ทางสังคม และ (3) การใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอ “ภาพที่เป็นกลาง” ที่นำเสนอภาพตัวแทนที่ไม่มีผลโดยตรงต่อการเพิ่มหรือลดทอนคุณค่าในแง่ความถูกต้องชอบธรรมแก่ผู้กระทำทางสังคม และ/หรือเหตุการณ์ทางสังคม ทั้งนี้เกณฑ์ในการวิเคราะห์หมีทั้งการพิจารณาจากความหมาย จากบริบทการใช้หรือบริบทแวดล้อมของคำ รวมทั้งจากผู้ผลิตตัวบทเพื่อพิจารณาว่าเป็นการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอภาพในลักษณะใด

ผลการศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยในเหตุการณ์ **ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551** ของผู้ชุมนุมกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ที่ออกมาต่อต้านรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตร รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ พบว่าภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษาแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 3 กลุ่ม คือ (1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุม ได้แก่ กลุ่มคนที่รวมตัวกันชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล (2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม ได้แก่ กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแล

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

อำนาจ ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่าง ๆ และผู้ชุมนุมอย่างสันติ (3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ได้แก่ ผู้ใช้ความรุนแรง ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย และผู้ทำผิดกฎหมาย

ส่วนภาพตัวแทนของฝ่ายรัฐบาลที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษา แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 3 กลุ่ม คือ (1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย (2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ และผู้ปฏิบัติตามขั้นตอนกฎหมาย (3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ ผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ และผู้ไม่มีความชอบธรรมและ/หรือผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม

ผลการศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2552-2553 ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ พบว่าภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษาแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 3 กลุ่ม คือ (1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุม ได้แก่ กลุ่มคนที่รวมตัวกันชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล (2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม ได้แก่ กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล ผู้กระทำสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่าง ๆ และผู้ชุมนุมอย่างสันติ (3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ได้แก่ ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน ผู้ใช้ความรุนแรง ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ผู้รับใช้กลุ่มคน/กลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม ผู้ทำผิดกฎหมาย และผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ

ส่วนภาพตัวแทนของฝ่ายรัฐบาลที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษา แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 3 กลุ่ม คือ (1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย (2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ ผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้รักษาความสงบเรียบร้อย (3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองบางกลุ่มที่ไม่ชอบธรรม ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ ผู้กระทำผิดทำให้ขาดคุณสมบัติบริหารประเทศ และผู้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม

975338140

ผลการศึกษากลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพตัวแทนในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2556-2557 ของผู้ชุมนุมหลากหลายกลุ่มซึ่งมีผู้ชุมนุมกลุ่มหลักคือ คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร พบว่าภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษาแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 3 กลุ่ม คือ (1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของผู้ชุมนุม ได้แก่ กลุ่มคนที่รวมตัวกันชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล (2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุม ได้แก่ กลุ่มประชาชนจำนวนมากมายมหาศาลที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล ผู้ถูกกระทำจากฝ่ายรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่าง ๆ ผู้ชุมนุมอย่างสันติ และผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ (3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ได้แก่ ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน ผู้ใช้ความรุนแรง ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ผู้ทำผิดกฎหมาย และผู้อยู่ในชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ

ส่วนภาพตัวแทนของฝ่ายรัฐบาลที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษา แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 3 กลุ่ม คือ (1) ภาพตัวแทนที่เป็นกลางของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้มีอาชีพรักษาความสงบเรียบร้อย (2) ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย และผู้ถูกกระทำจากฝ่ายผู้ชุมนุมและจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย (3) ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ ผู้กระทำความผิดทำให้ขาดคุณสมบัติบริหารประเทศ ผู้ขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเคารพ ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ ผู้ไม่มีความชอบธรรมและ/หรือผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองที่ไม่ชอบธรรม

7.1.2 ผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม

ผู้วิจัยใช้กรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสาร (SPEAKING) ตามทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication) ของไฮม์ส์ (Hymes, 1974) วิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสาร 8 ประการ ได้แก่ ฉาก/สถานการณ์ ผู้ร่วมการสื่อสาร จุดมุ่งหมาย ลำดับวัฒนธรรม น้ำเสียง เครื่องมือ บรรทัดฐานการปฏิสัมพันธ์และการตีความ และประเภทการสื่อสาร เพื่อให้เห็นองค์ประกอบทางวาทกรรม และเห็นภาพรวมของเหตุการณ์การสื่อสาร ตลอดจนกระบวนการผลิตและกระจายตัวบท รวมถึงการรับและการตีความตัวบท

(1) กระบวนการผลิตและกระจายตัวบท จากตัวบทข่าวการชุมนุมประท้วงในสื่อหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณากระบวนการผลิตตัวบท จะเห็นว่าในการผลิตตัวบท ผู้สื่อสารได้สื่อสารผ่านฉาก ได้แก่ หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

หนังสือพิมพ์ข่าวสด หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน และหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ โดยตัวบทที่งานวิจัยนี้ศึกษาเป็นตัวบทข่าวที่ปรากฏในส่วนพาดหัวข่าวและวรรคนำข่าว ซึ่งเป็นพื้นที่ข่าวหน้าหนึ่งที่ตั้งจุดความสนใจผู้อ่านได้มากที่สุด และเนื่องจากจากในมิติบริบททางสังคมของงานวิจัยนี้คือเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงทางการเมืองที่กำลังดำเนินอยู่ในช่วงเวลาขณะนั้น ผู้ผลิตตัวบทจึงมีรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยให้พื้นที่ข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ในการนำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นเสมอ โดยมีจุดมุ่งหมายจุดมุ่งหมายเบื้องต้นเพื่อการรายงานเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่เกิดขึ้นให้ประชาชนทั่วไปที่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์การชุมนุมได้ทราบ และมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญเพื่อสร้างความหมายให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุมและผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ชุมนุม ซึ่งอาจจะสร้างหรือลดทอนความชอบธรรมให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุม โดยมีผู้สร้างหรือผู้ผลิตตัวบท คือ ผู้เขียนข่าวซึ่งประกอบด้วยผู้สื่อข่าว บรรณาธิการข่าว และแหล่งข่าว โดยมีสำนักพิมพ์หรือเจ้าของสำนักพิมพ์เป็นผู้ที่อาจจะมียุทธศาสตร์การวางแนวทางหรือควบคุมการนำเสนอข่าวให้สอดคล้องกับจุดยืนขององค์กร ทั้งนี้ เมื่อศึกษาจุดยืนขององค์กรพบว่าหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์เป็นเพียงสื่อหนังสือพิมพ์สองฉบับที่ประกาศอย่างชัดเจนว่าต่อต้านกลุ่มการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับอดีตนายทักซิณ ชินวัตร ในขณะที่สื่อหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นทั้งหนังสือพิมพ์ข่าวสด เดลินิวส์ ไทยรัฐ และมติชน มิได้ออกมาประกาศเลือกข้างหรือแสดงท่าทีสนับสนุนหรือต่อต้านฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แม้จะมีผู้ตั้งข้อสงสัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์บางฉบับเช่น หนังสือพิมพ์ข่าวสดและหนังสือพิมพ์มติชนว่าอาจมีการนำเสนอข่าวในทางสนับสนุนกลุ่มการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับนายทักซิณ ชินวัตร แต่สื่อทั้งสองก็ได้ยืนยันว่าองค์กรของตนปฏิบัติตามกรอบจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและข้อบังคับด้านจริยธรรมมิได้มีความเอนเอียงใด ๆ

เมื่อพิจารณาในด้าน**การกระจายตัวบท** ตัวบทข่าวเหล่านี้สามารถแพร่กระจายไปยังผู้อ่านในวงกว้าง เนื่องจากช่องทางที่ใช้ในการสื่อสารคือการสื่อสารผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยซึ่งเป็นการสื่อสารที่เป็นสาธารณะ ประกอบกับหนังสือพิมพ์เหล่านี้ล้วนเป็นหนังสือพิมพ์รายวันระดับชาติที่วางจำหน่ายทั่วประเทศ จึงสามารถกระจายตัวบทหรือนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์ไปยังกลุ่มผู้อ่านได้ทั่วประเทศและสม่ำเสมอ นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับยังได้มีการนำเสนอข่าวผ่านทางสื่อออนไลน์ร่วมด้วย การนำเสนอข่าวในช่องทางนี้มีทั้งการใช้เนื้อหาข่าวเดิมจากสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหมด และการเรียบเรียงข่าวใหม่โดยการเลือกบางส่วนของข่าวโดยเฉพาะส่วนที่เป็นพาดหัวข่าวและวรรคนำในหนังสือพิมพ์เผยแพร่ลงในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ การที่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีช่องทางการนำเสนอข่าวทั้งทางสื่อสิ่งพิมพ์และทางสื่อออนไลน์เช่นนี้ยิ่งทำให้สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มผู้อ่านได้อย่างรวดเร็วและสามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารไปยังสาธารณชนได้อย่างกว้างไกลและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

975338140

CT :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

(2) **กระบวนการรับและการตีความตัวบท** เมื่อพิจารณาในแง่ของ**กระบวนการรับหรือการบริโภคตัวบท** จะเห็นว่า ผู้รับสาร ในตัวบทหนังสือพิมพ์รายวันที่น่าเสนอข่าวความขัดแย้งทางการเมืองเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงทางการเมือง ได้แก่ กลุ่มประชาชนทั่วไปที่เป็นผู้อ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทั้ง 6 ชื่อฉบับ ได้แก่ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน ผู้จัดการรายวัน และไทยโพสต์ ซึ่งนอกจากจะมีความคิด ความเชื่อ และมีจุดยืนทางการเมืองที่ต่างกันแล้ว ก็ยังอาจมีความตระหนักรู้และความรู้เท่าทันสื่อในระดับที่ต่างกันด้วย การนำเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์จึงมีอิทธิพลต่อผู้รับสารหรือผู้อ่านแต่ละคนในระดับที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับทัศนคติหรือความคิดความเชื่อรวมทั้งความตระหนักรู้ในการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อของผู้อ่านแต่ละคน สำหรับตัวบทในส่วนของพาดหัวข่าวและบรรณานุกรมส่วนใหญ่ใช้น้ำเสียงระดับภาษาทางการและระดับภาษาเป็นกันเอง/เป็นมิตร เนื่องจากการใช้ภาษาพาดหัวข่าวมักใช้ภาษาที่มีสีสันเพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านติดตามเนื้อหาข่าว

ในแง่**กระบวนการตีความตัวบท** ด้วยเหตุที่บรรทัดฐานในการตีความตัวบทข่าวหนังสือพิมพ์ที่ผู้อ่านมักจะเชื่อว่าการนำเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์เป็น “ข้อเท็จจริง” ที่ผู้ผลิตตัวบทนำเสนอออกมาตามความเป็นจริง ส่งผลให้ผู้รับสารส่วนหนึ่งเชื่อว่าข้อมูลข่าวสารที่สื่อนำเสนอเป็น “ความจริง” บรรทัดฐานในการตีความที่ผู้อ่านมักจะเชื่อตามที่ผู้ผลิตตัวบทนำเสนอว่าการนำเสนอข่าวเป็น “ข้อเท็จจริง” มีผลให้กลุ่มผู้อ่านที่เลือกรับสารจากหนังสือพิมพ์ต่างสำนักที่มีจุดยืนต่างกันเชื่อใน “ความจริง” ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมองโลกหรือการมองภาพเหตุการณ์เดียวกันให้ออกมาต่างกัน แต่ในกลุ่มผู้อ่านที่มีความคิดความเชื่อดั้งเดิมหรือมีจุดยืนทางการเมืองที่ชัดเจน เมื่อสื่อนำเสนอสิ่งที่ขัดหรือแย้งกับความคิดความเชื่อเดิม ผู้รับสารเหล่านั้นอาจจะไม่เชื่อในสิ่งที่ตรงข้ามกับความคิดหรือความเชื่อเดิมของตน กลุ่มผู้อ่านเหล่านี้มักจะเลือกรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ที่น่าเสนอข่าวที่อาจจะมีแนวโน้มไปในทางเดียวกับจุดยืนของตน และมักจะเชื่อว่าสื่อที่ตนเลือกรับข้อมูลข่าวสารนำเสนอสิ่งที่เป็นความจริง ส่งผลให้ผู้อ่านส่วนหนึ่งอาจตัดสินใจว่าสื่อที่น่าเสนอข้อมูลข่าวสารขัดแย้งกับ สื่อที่ตนเชื่อถือ เป็นสื่อที่น่าเสนอข้อมูลที่เป็นเท็จและเชื่อถือไม่ได้ แต่หากสื่อนำเสนอในสิ่งที่สอดคล้องกับความคิดความเชื่อดั้งเดิมของตน ผู้อ่านก็มีแนวโน้มที่จะเชื่อว่าสิ่งที่สื่อนำเสนอคือความจริง

7.1.3 ผลการวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม

เหตุการณ์ชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2549-2557 มีการชุมนุมครั้งใหญ่ใน 3 ช่วงเวลาที่มีกลุ่มผู้ชุมนุมและรัฐบาลที่ต่างกัน ได้แก่ การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตร รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 การชุมนุมทาง

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

การเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในช่วงปี พ.ศ.2552-2553 และการชุมนุมทางการเมืองของผู้ชุมนุมหลากหลายกลุ่มซึ่งมีผู้ชุมนุมกลุ่มหลัก คือ คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) เพื่อต่อต้านรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในช่วงปี พ.ศ.2556-2557 จะเห็นได้ว่าแม้ในแต่ละช่วงเวลาจะมีการชุมนุมของผู้ชุมนุมต่างกลุ่มออกมาต่อต้านรัฐบาลต่างชุดกัน แต่การชุมนุมที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งต่างมีความสัมพันธ์สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ชุมนุมต่อต้านอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ในช่วงปี พ.ศ.2549 แม้จะมีการรัฐประหารซึ่งส่งผลให้การชุมนุมทางการเมืองในครั้งนั้นยุติลง แต่ความขัดแย้งระหว่างผู้สนับสนุนกลุ่มการเมืองที่เกี่ยวข้องกับอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ และผู้คัดค้านกลุ่มการเมืองดังกล่าวก็ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องจนเป็นเหตุสำคัญประการหนึ่งซึ่งส่งผลให้เกิดการชุมนุมครั้งใหญ่ในอีก 2 ครั้งต่อมา

เมื่อพิจารณาบริบททางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองของไทยที่สัมพันธ์กับความขัดแย้งทางการเมืองที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 พบว่าปัจจัยสำคัญทางสังคมวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับความขัดแย้งทางความคิดจนนำไปสู่การแบ่งขั้วแยกข้างของคนในสังคม คือ ความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดจากแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยของคนสองกลุ่มที่มีมุมมองต่อประชาธิปไตยในแง่มุมมองที่ต่างกันระหว่างกลุ่มที่ยึดแนวคิด “ประชาธิปไตยที่เน้นเสียงข้างมาก” กับกลุ่มที่ยึดแนวคิด “ประชาธิปไตยที่เน้นคุณธรรม” (สถาบันพระปกเกล้า, 2555: 132) ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการที่คนสองกลุ่มมีความคิดเห็นหรือให้คุณค่าต่อ “ความชอบธรรม” ของผู้ที่เข้ามาเป็นผู้นำประเทศตามระบอบประชาธิปไตยในแง่มุมมองที่ต่างกัน กลุ่มหนึ่งมองว่าความชอบธรรมต้องมาพร้อมกับ “ความถูกต้อง” ที่ผู้นำประเทศควรจะต้องเข้ามาอย่างถูกต้องตามระบบการเลือกตั้ง ในขณะที่อีกฝ่ายมองว่าความชอบธรรมต้องมาพร้อมกับ “ความมีคุณธรรม” ที่ผู้นำประเทศควรจะต้องเป็นคนดีมีคุณธรรมจึงจะเป็นผู้มีความชอบธรรมในการเข้ามาบริหารประเทศ จากแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยดังกล่าว เมื่อพิจารณาจากบริบทการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี 2549-2557 จะเห็นได้ว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจนส่งผลให้เกิดการชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในแต่ละครั้งนั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มยึดแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่ต่างกันระหว่างกลุ่มที่ยึดแนวคิดประชาธิปไตยที่เน้นเสียงข้างมาก ได้แก่ “กลุ่มผู้ชุมนุม นปช.” กับกลุ่มที่ยึดแนวคิดประชาธิปไตยที่เน้นคุณธรรม ได้แก่ “กลุ่มผู้ชุมนุม พธม. และกลุ่มผู้ชุมนุม กปปส.”

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

7.1.4 ผลการวิเคราะห์การนำเสนอภาพตัวแทนที่สัมพันธ์กับจุดยืนของสื่อและปริบททางสังคม และวัฒนธรรมการเมืองไทย

การศึกษาการนำเสนอภาพตัวแทนที่สัมพันธ์กับจุดยืนของสื่อและปริบททางสังคมและวัฒนธรรมการเมืองไทย ผู้วิจัยได้สรุปภาพรวมของภาพตัวแทนที่ปรากฏในแต่ละช่วงเวลาที่เกิดการชุมนุมทางการเมือง และเปรียบเทียบให้เห็นการปรากฏของแต่ละภาพตัวแทนในสื่อแต่ละฉบับ เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองกับจุดยืนทางการเมืองของสื่อและปริบททางสังคมและวัฒนธรรมการเมืองไทย ดังนี้

(1) การชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.2549-2551 จากการเปรียบเทียบภาพตัวแทนผู้ชุมนุม พธม. ที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับที่ศึกษา พบว่าหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ และไทยโพสต์ ปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในเชิงสนับสนุนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม พธม. ในการออกมาชุมนุมต่อต้านรัฐบาลเป็นจำนวนมากและหลากหลายกว่าสื่อฉบับอื่น ๆ ในขณะเดียวกันภาพตัวแทนในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลที่สื่อความหมายของการเป็นผู้ขาดความชอบธรรมในการบริหารประเทศก็ปรากฏอย่างหลากหลายในสื่อทั้งสองฉบับนี้เช่นกัน ในทางกลับกัน เมื่อพิจารณาการใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพตัวแทนในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมพบว่าหนังสือพิมพ์ข่าวสดปรากฏภาพที่ไม่ชอบธรรมของผู้ชุมนุม พธม. หลากหลายกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ ส่วนการใช้กลวิธีทางภาษาที่สื่อให้เห็นภาพในแง่บวกที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายรัฐบาล ทั้งรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตร รัฐบาลนายสมศรี สุนทรเวช และรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ในการทำหน้าที่ดูแลบริหารประเทศต่อไปก็ปรากฏในหนังสือพิมพ์ข่าวสดมากกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นเช่นกัน

(2) การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2552-2553 จากการเปรียบเทียบภาพตัวแทนผู้ชุมนุม นปช. ที่ปรากฏในสื่อแต่ละฉบับ พบว่าหนังสือพิมพ์ข่าวสดและไทยรัฐ ปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพในเชิงสนับสนุนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุม นปช. ในการออกมาประท้วงและขับไล่รัฐบาลนายอภิสิทธิ์เป็นจำนวนมากและหลากหลายกว่าในสื่อฉบับอื่น ในขณะเดียวกันภาพตัวแทนที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ก็ปรากฏอย่างหลากหลายในสื่อทั้งสองฉบับนี้เช่นกัน ในทางกลับกัน เมื่อพิจารณาภาพตัวแทนในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม นปช. จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ปรากฏภาพแทนที่หลากหลายและพบเป็นจำนวนมากกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น

(3) การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2556-2557 จากการเปรียบเทียบภาพตัวแทนผู้ชุมนุมหลากหลายกลุ่มรวมทั้งกลุ่ม กปปส. ที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับ พบว่าหนังสือพิมพ์

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ที่ปรากฏการนำเสนอภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในการออกมาประท้วงและขับไล่รัฐบาลเป็นจำนวนมาก คือ หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ในขณะที่เดียวกันภาพตัวแทนที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลก็ปรากฏอย่างหลากหลายในหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับนี้เท่านั้น ในทางกลับกัน ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ น้อยกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น แต่ปรากฏมากในหนังสือพิมพ์ข่าวสดทั้งภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมและภาพตัวแทนที่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล

เมื่อพิจารณาจุดยืนของสื่อร่วมกับการนำเสนอภาพตัวแทนที่ปรากฏในข้อมูลที่ศึกษาจะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ซึ่งเป็นสื่อเพียงสองฉบับที่ออกมาประกาศจุดยืนอย่างชัดเจนว่าไม่สนับสนุนและต่อต้านกลุ่มการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับนายทักษิณ ชินวัตร จุดยืนทางการเมืองดังกล่าวสอดคล้องกับการนำเสนอภาพตัวแทนที่เน้นภาพในแง่มุมที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมและปรากฏการนำเสนอภาพในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลมากกว่าสื่อฉบับอื่น ในช่วงเวลาที่ผู้ชุมนุมออกมาต่อต้านรัฐบาลที่มีความเกี่ยวข้องกับนายทักษิณ ชินวัตร ซึ่งได้แก่การประชุมต่อต้านรัฐบาลนายทักษิณ ชินวัตรของกลุ่มพันธมิตรในช่วงปี พ.ศ.2549 การต่อต้านรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งเป็นกลุ่มการเมืองเดียวกันในช่วงปี พ.ศ.2551 รวมทั้งการประชุมต่อต้านรัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในช่วงปี 2556-2557 ของกลุ่ม กปปส. ส่วนหนังสือพิมพ์ข่าวสดและมติชนซึ่งเป็นสื่อที่มีได้ประกาศจุดยืนว่าสนับสนุนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีการเสนอภาพตัวแทนในข่าวบางส่วนที่มีแนวโน้มสนับสนุนรัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ข่าวสดปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพตัวแทนในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม และปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพฝ่ายรัฐบาลในแง่มุมที่ชอบธรรมในลักษณะที่หลากหลายกว่าหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และผู้จัดการฯ ในขณะที่มติชนปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพแทนในลักษณะที่เป็นกลางมากกว่าข่าวสด ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ที่มีได้ออกมาประกาศจุดยืนในการสนับสนุนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพทั้งในแง่มุมที่ชอบธรรมและไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุม แต่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ปรากฏการใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพผู้ชุมนุมในแง่มุมที่ชอบธรรมมากกว่าไทยรัฐ

ผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการนำเสนอข่าวของสื่อ น่าจะมีความสัมพันธ์กับมุมมองหรือจุดยืนของผู้ผลิตตัวบท สื่อที่มีจุดยืนสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมมักจะนำเสนอภาพผู้ชุมนุมในด้านที่ชอบธรรมซึ่งเป็นภาพด้านบวก และนำเสนอภาพของฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐในด้านที่ไม่ชอบธรรมซึ่งเป็นภาพด้านลบ ส่วนสื่อที่ไม่ปรากฏว่ามีจุดยืนในการสนับสนุนฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นพิเศษก็จะปรากฏการนำเสนอภาพทั้งในด้านที่ชอบธรรมและไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมออกมาทั้งสองด้าน การนำเสนอ

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอภาพในแง่มุมมองที่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมและนำเสนอภาพในแง่มุมมองที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาล และการนำเสนอภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมด้วยการนำเสนอภาพในแง่มุมมองที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายผู้ชุมนุมและนำเสนอภาพในแง่มุมมองที่ชอบธรรมของฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐ สอดคล้องกับแนวคิด “จัตุรัสอุดมการณ์” (Ideological square) ของฟาน ไคก์ (van Dijk, 1998: 33) ด้วยการนำเสนอภาพตัวเองในด้านบวกและนำเสนอภาพผู้อื่นในด้านลบที่แสดงให้เห็นถึงการแบ่งขั้ว และความเป็น “พวกเขา-พวกเรา” ในสื่อกลุ่มที่สนับสนุนฝ่ายผู้ชุมนุม “พวกเรา” (we) คือ กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล เป็นผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ และเป็นผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลู่แก่อำนาจ ส่วน “พวกเขา” (them) คือ ผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ เป็นผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ และเป็นผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองบางกลุ่ม ในขณะที่สื่อกลุ่มที่มีแนวโน้มสนับสนุนรัฐบาล “พวกเรา” (we) คือ ฝ่ายรัฐบาลที่เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย ผู้ถูกระงับจากฝ่ายผู้ชุมนุมและจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย ส่วน “พวกเขา” (them) คือ ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อนแก่สังคม ผู้ใช้ความรุนแรง และผู้อยู่ในชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ

7.1.5 ผลการวิเคราะห์ผลทางอุดมการณ์ที่เกิดจากการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองของสื่อหนังสือพิมพ์

ในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่ดำเนินมาต่อเนื่องยาวนานในช่วงปี พ.ศ.2549-2557 ประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมมิได้เข้าร่วมในเหตุการณ์ ประชาชนจึงต้องติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมืองผ่านการนำเสนอของสื่อมวลชน หนังสือพิมพ์รายวันถือเป็นสื่อหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการกระจายข้อมูลข่าวสารออกสู่สาธารณะชนในวงกว้าง การนำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลด้วยการเลือกใช้รูปภาพที่ต่างกันหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ได้ส่งผลให้ภาพที่นำเสนอออกมาต่างกันและมีผลต่อการให้ความหมายของเหตุการณ์และบุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์ออกมาต่างกัน

การใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพตัวแทนฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายรัฐบาลในลักษณะที่แตกต่างกัน นอกจากจะสะท้อนมุมมองและจุดยืนของของผู้ผลิตตัวบทที่มีต่อผู้กระทำทางสังคมทั้งสองฝ่ายแล้ว ยังน่าจะส่งผลให้ผู้รับสารเห็นภาพเช่นเดียวกันนั้นด้วย หากผู้อ่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อใดสื่อหนึ่งและเชื่อว่าสิ่งที่นำเสนอคือความจริงเพียงด้านเดียว หรือหากรับข่าวสารจากสื่อที่หลากหลายแต่เชื่อมั่นหรือยึดถือว่าสื่อฉบับใดฉบับหนึ่งนำเสนอสิ่งที่ เป็นความจริงหรือถูกต้องมากกว่าสื่อฉบับอื่น ก็ น่าจะส่งผลให้เกิดการรับรู้และตีความไปในทางเดียวกับการนำเสนอของสื่อ ในขณะเดียวกันคนอีกกลุ่มหนึ่งที่เลือกรับข่าวสารจากสื่อที่มีจุดยืนต่างกันก็อาจจะเห็นภาพในมุมมองที่ตรงข้ามกัน ความรับรู้

ของผู้คนในสังคมที่เกิดจากการนำเสนอภาพที่ต่างกันของสื่อมีส่วนสำคัญในการต่อยอดให้เกิดความแตกแยกทางอุดมการณ์และความคิด ส่งผลต่อการแบ่งขั้วแยกข้างทางความคิดของผู้คนในสังคม และอาจนำไปสู่การสร้าง ความเกลียดชังและสร้างความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ดังจะเห็นได้ว่าแม้เหตุการณ์ชุมนุมประท้วงทางการเมืองต่าง ๆ ที่ผ่านมามีได้ยุติลง แต่ความขัดแย้งทางความคิดของผู้คนในสังคมก็ยังคงดำเนินต่อเนื่องเรื่อยมาจนปัจจุบัน ส่วนหนึ่งของความขัดแย้งที่ปรากฏอยู่ในสังคมขณะนี้เกี่ยวข้องกับมุมมองและทัศนคติที่คนในสังคมมีต่อกัน สิ่งเหล่านี้ส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อที่น่าจะมีผลต่อความรับรู้และความเข้าใจของผู้รับสารที่มีต่อผู้ชุมนุมและการชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้น การเสพข้อมูลข่าวสารจากสื่อใดสื่อหนึ่งและเข้าใจว่าภาพที่น่าเสนอคือ “ความจริง” เพียงชุดเดียว จึงอาจนำไปสู่การสร้างความรู้สึกขัดแย้งในสังคมให้รุนแรงมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยเรื่องนี้จะช่วยสร้างความตระหนักรู้และสร้างการรู้เท่าทันวาทกรรมสื่อ ทำให้เห็นว่า “ภาพตัวแทน” และความหมายของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองเป็นผลจากการประกอบสร้างทางภาษาของสื่อ ผลการศึกษาในงานวิจัยนี้ทำให้เห็นว่าภาพของผู้ชุมนุมทางการเมืองกลุ่มเดียวกันได้ถูกนำเสนอผ่านสื่อในแง่มุมที่ต่างกัน ผ่านมุมมองที่ต่างกัน และนำเสนอด้วยกลวิธีทางภาษาที่ต่างกัน ในการรับรู้ข่าวสารจากสื่อบางครั้งผู้อ่านหรือผู้รับสารอาจจะไม่ทันได้ตระหนักถึงหรือสังเกตเห็นและเข้าใจว่าสื่อที่น่าเสนอเป็น “ความจริง” เพียงชุดเดียว ภาพตัวแทนที่สื่อนำเสนอจึงมีส่วนในการสร้างความชอบธรรมหรือลดทอนความชอบธรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองและเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น และน่าจะมีผลต่อความคิดและทัศนคติของผู้อ่านที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุม ความตระหนักรู้และรู้เท่าทันวาทกรรมสื่อจะช่วยให้ผู้รับสารมีวิจารณญาณในการรับรู้ข่าวสาร และช่วยในการตัดสินใจหรือประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบยิ่งขึ้น

7.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการใช้กลวิธีทางภาษาที่หลากหลายทั้งการนำเสนอผู้กระทำทางสังคม การใช้ชนิดกระบวนการ และการใช้สหบท ได้ส่งผลต่อการประกอบสร้างภาพตัวแทนให้แก่ผู้ชุมนุม ทั้งภาพตัวแทนที่เป็นกลาง ภาพที่สร้างความชอบธรรมและภาพที่ลดทอนความชอบธรรม กลวิธีทางภาษาที่น่าเสนอภาพตัวแทนในแต่ละด้านให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมานั้น มิได้มีเพียงการใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมเท่านั้น หากแต่การใช้คำแทนเพื่ออ้างถึงฝ่ายรัฐบาลก็มีผลทั้งในการเน้นย้ำภาพที่สร้างความชอบธรรมและลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมา กล่าวคือภาพตัวแทนในแง่มุมที่ไม่ชอบธรรมของฝ่ายที่รัฐ ทั้งการเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการบริหารประเทศ ผู้ใช้อำนาจในทางมิชอบ และผู้รับใช้กลุ่มคนหรือกลุ่มการเมืองบางกลุ่ม นอกจากจะลดทอนความชอบธรรมในการบริหารประเทศแล้วแล้วยังสื่อความหมายในการเสริมหรือเพิ่มความชอบธรรม

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ให้แก่การออกมาชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ชุมนุมด้วย ในทางกลับกัน ภาพตัวแทนในแง่มุมที่ขอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลทั้งการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารประเทศ ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย ผู้ถูกระงับจากฝ่ายผู้ชุมนุมและจากกลุ่มคนไม่ทราบฝ่าย นอกจากจะแสดงความชอบธรรมของฝ่ายรัฐบาลในการบริหารประเทศและดูแลรักษาความสงบของบ้านเมืองแล้วก็ยิ่งสื่อความหมายในแง่ของการลดทอนความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมของฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงด้วยเช่นกัน

เมื่อเปรียบเทียบการใช้กลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ โดยพิจารณาจากภาพที่นำเสนอในเหตุการณ์เดียวกัน ผู้วิจัยพบว่าแม้พาดหัวข่าวของแต่ละฉบับจะกล่าวถึงการประท้วงที่เป็นเหตุการณ์ชุมนุมเดียวกัน แต่การนำเสนอฝ่ายผู้ชุมนุมและฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐด้วยการเลือกใช้คำแทนผู้กระทำทางสังคมและชนิดกระบวนการด้วยรูปภาษาที่ต่างกัน ตลอดจนการเลือกหยิบยกประเด็นที่ต่างกันมาอ้างถึงในส่วนของสทท ได้ส่งผลให้ภาพที่นำเสนอออกมาต่างกัน และเมื่อพิจารณาภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมที่ปรากฏในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองทั้ง 3 เหตุการณ์ซึ่งมีกลุ่มผู้ชุมนุมและรัฐบาลต่างกลุ่มกัน ได้แก่ การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2549-2551 การชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2552-2553 และการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ.2556-2557 ภาพแทนผู้ชุมนุมที่นำเสนอผ่านสื่อในแต่ละช่วงเวลาที่ตั้งศึกษาก็ปรากฏออกมาต่างกัน แสดงให้เห็นว่าตัวเลือกและการเลือกที่ต่างกันย่อมมีผลต่อภาพที่นำเสนอ และมีผลต่อการให้ความหมายของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และการเลือกนี้ก็มีความสัมพันธ์กับจุดยืนหรือทัศนคติของผู้เขียนข่าวที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่ม

จากการศึกษาการนำเสนอภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ. 2549-2557 ที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษา ผลการศึกษาพบว่าการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองทั้ง 3 กลุ่ม ใน 3 ช่วงเวลานี้ มีทั้งภาพตัวแทนที่เป็นลักษณะร่วมที่พบในการนำเสนอภาพของผู้ชุมนุมทุกกลุ่ม และภาพตัวแทนที่เป็นลักษณะเด่นของผู้ชุมนุมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ดังนี้

ภาพตัวแทนที่เป็นลักษณะร่วมที่พบในการนำเสนอภาพของผู้ชุมนุมทั้ง 3 กลุ่ม มีดังนี้
ภาพตัวแทนที่เป็นกลาง ได้แก่ “กลุ่มคนที่มารวมตัวชุมนุมประท้วงเพื่อต่อต้านรัฐบาล”

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม ได้แก่ “กลุ่มประชาชนจำนวนมากที่มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านรัฐบาล” “ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ” “ผู้ถูกระงับจากรัฐบาลและจากคนกลุ่มต่าง ๆ” และ “ผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ”

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรม ได้แก่ “ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน” “ผู้ใช้ความรุนแรง” “ผู้ทำผิดกฎหมาย” “ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย” และ “ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม”

ภาพตัวแทนที่เป็นลักษณะเด่นของผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในปี 2549-2551 ได้แก่ ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ดังนี้

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม

- การนำเสนอภาพ “ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ” ด้วยการใช้กลวิธีทางภาษาที่แสดงการชุมนุมขับไล่รัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือระบอบที่ไม่ชอบธรรม เช่น “โค่นระบอบทักษิณ, ต่อต้านระบอบทักษิณ, ขับไล่รัฐบาลชายชาติ, ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิด, ขับไล่รัฐบาลนอมินี, ขับไล่รัฐบาลหุ่นเชิดชายชาติ, ระดมพล...ขับไล่รัฐบาลนอมินี, ระดมประชาชนต่อต้านระบอบทักษิณ” และแสดงการชุมนุมเพื่อเรียกร้องทางคืนสมบัติชาติและกู้ชาติให้คืนกลับมา เช่น “รวมพลบุกทวงคืน ปตท., ทวงคืน ปตท., ร่วมชุมนุมทวงคืนเขาพระวิหาร, กู้ชาติทวงคืน, ร่วมชุมนุมกู้ชาติ"เขาพระวิหาร", รวมพลังทวงคืนปตท.กลับมาเป็นสมบัติของชาติ” การใช้กลวิธีทางภาษาที่สื่อความหมายในแง่ของการเป็นผู้ออกมาชุมนุมเรียกร้องเพื่อทวงคืนสิ่งที่เป็นสมบัติของชาติและกอบกู้ประเทศชาติให้คืนกลับมาเช่นนี้พบเป็นจำนวนมากและปรากฏอย่างโดดเด่นในการนำเสนอภาพของฝ่ายผู้ชุมนุม พธม.

- การนำเสนอภาพ “ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ” โดยการใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายถึงผู้เป็นวีรชนผู้กล้าและเสียสละ เช่น “วีรชน, วีรบุรุษ, วีรสตรี, วีรชนพันธมิตรฯ, วีรสตรีพันธมิตรฯ, วีรสตรีคนกล้า, วีรชนนักต่อสู้ภาคประชาชน, วีรชนปกป้อง ธรรม., วีรบุรุษ-วีรสตรีตุลา, 6 วีรชนผู้กล้าสละชีวิต, ผู้เสียสละชีพ” เป็นการใช้คำแทนที่ปรากฏใช้อย่างหลากหลายและเป็นจำนวนมากในการอ้างถึงกลุ่มพันธมิตรฯ

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรม คือ

- การนำเสนอภาพ “ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย” โดยการใช้คำแทนแสดงการประเมินค่าที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้ล้มล้างอำนาจรัฐหรือล้มล้างการปกครอง เช่น “กบฏ, กบฏพันธมิตรฯ, 9 กบฏ, 9 แกนนำ "กบฏ", 1 ใน 9 กบฏ, ผู้ต้องหา กบฏ, ผู้ต้องหา คดี กบฏ” ซึ่งเป็นการใช้คำแทนผู้ชุมนุม พธม. ที่ปรากฏในสื่อทุกฉบับยกเว้นหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฯ

ภาพตัวแทนที่เป็นลักษณะเด่นของผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในปี 2552-2553 ได้แก่ ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม และภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ดังนี้

975338140

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม

- การนำเสนอภาพ “ผู้กระทำการที่ถูกต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ลุแก่อำนาจ” ด้วยการใช้กลวิธีทางภาษาที่สื่อให้เห็นว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ต่อต้านระบอบที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะที่ผู้ชุมนุมเห็นว่าเป็นระบอบที่ไม่ชอบธรรม เช่น “ล้มระบอบอำมาตย์, ระดมพลแดงทั้งแผ่นดินโค่นรัฐอำมาตย์” เป็นการใช้กระบวนการแสดงการกระทำที่สื่อให้เห็นบทบาทของผู้ชุมนุมว่าเป็นผู้ต่อต้าน “รัฐอำมาตย์” และ “ระบอบอำมาตย์” ซึ่งการนำเสนอภาพผู้ชุมนุมที่สื่อถึงการเป็นผู้ต่อต้าน “ระบอบอำมาตย์” เช่นนี้พบในการแสดงกระบวนการของผู้ชุมนุม นปช. เท่านั้น

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรม คือ

- การนำเสนอภาพ “ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน” ด้วยการใช้กลวิธีทางภาษานำเสนอภาพฝ่ายผู้ชุมนุมเป็นผู้มีพฤติกรรมเลวร้าย เช่น “แดงจัญไร, กบฏอภัย, นรก, เดนนรก, เดนมุขย์, ลัทธิวุ่นวาย, ผีนรก, มาร” หรือการนำเสนอให้เห็นว่าทั้งผู้ชุมนุมเป็นภัยต่อประเทศชาติ เช่น “ก่อการร้ายแดง, ทีมผู้ก่อการร้าย, กลุ่มก่อการร้าย, โจรก่อการร้าย” ซึ่งการนำเสนอภาพผู้ชุมนุมด้วยการใช้คำเหล่านี้พบในการอ้างถึงผู้ชุมนุม นปช. เท่านั้น

- การนำเสนอภาพ “ผู้ก่อความวุ่นวายและสร้างความเดือดร้อน” และ “ผู้ใช้ความรุนแรง” ด้วยการใช้กริยาแสดงการกระทำรุนแรงต่อสิ่งของ/สถานที่ในลักษณะของการก่อจลาจล เช่น “เผา รถเมล์-ปาระเบิดเพลิง, เผาศาลากลางจังหวัด, เผาไม่เหลือทั้งศาลากลาง สถานีโทรทัศน์เอ็นบีที ธานาคารกรุงเทพ, พังแบงก์เผาตู้เอทีเอ็ม, ยิง"ฮ.", ยิงเอ็ม 79 ใส่รถบรรทุกน้ำมัน” การนำเสนอบทบาทผู้ชุมนุมเป็นผู้ทำลายสาธารณสมบัติและทรัพย์สินต่าง ๆ อย่างรุนแรงเช่นนี้ปรากฏอย่างเด่นชัดในการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ชุมนุม นปช.

- การนำเสนอภาพ “ผู้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม” ด้วยการใช้กลวิธีทางภาษาที่สื่อให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเป็นผู้รับใช้อดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร เช่น “สมุน, สมุนทักษิณ, สมุนนักโทษ, สาวก, สาวกเสื้อแดง, ทาสแมว” การใช้คำแทนที่สื่อถึงการเป็นผู้รับใช้บุคคลใดบุคคลหนึ่งในลักษณะเช่นนี้ปรากฏในการอ้างถึงผู้ชุมนุม นปช. เท่านั้น

ภาพตัวแทนที่เป็นลักษณะเด่นของผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลในปี 2556-2557 ได้แก่ ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม และภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรมของผู้ชุมนุมหลากหลายกลุ่มที่มีผู้ชุมนุมกลุ่มหลัก คือ คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กปปส.) ดังนี้

ภาพตัวแทนที่สร้างความชอบธรรม

- การนำเสนอภาพ “กลุ่มประชาชนที่มีจำนวนมากมายมหาศาล” ด้วยการใช้คำแทนผู้ชุมนุม กปปส. ว่า “มวลมหาประชาชน” ซึ่งเป็นคำแทนที่พบมากในการชุมนุมของกลุ่ม กปปส. โดยพบการใช้คำแทนดังกล่าวในการอ้างถึงกลุ่ม พธม. เพียงครั้งเดียว และไม่พบเลยในการอ้างถึงกลุ่ม นปช. รวมทั้งการใช้คำแสดงจำนวนที่สื่อให้เห็นภาพผู้ชุมนุมว่ามีจำนวนมากมายมหาศาลถึงหลัก “ล้าน” เช่น “มวลมหาประชาชนหลายล้าน” ซึ่งพบเฉพาะในการชุมนุมของกลุ่ม กปปส. เท่านั้น

- การนำเสนอภาพ “ผู้กระทำการที่ต้องชอบธรรมโดยการต่อต้านรัฐบาลที่ดูแลอำนาจ” ด้วยการใช้กลวิธีทางภาษาที่สื่อความหมายว่าผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มคนที่ออกมาชุมนุมเพื่อต่อต้านรัฐบาลและกลุ่มการเมืองที่เกี่ยวข้องกับระบอบทักษิณซึ่งคนส่วนหนึ่งเห็นว่าเป็นระบอบที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม เช่น “กลุ่มผู้ชุมนุมโค่นระบอบทักษิณ, มวลชนต่อต้านรัฐบาล-ระบอบทักษิณ, เดินหน้าล้มระบอบทักษิณ” การระบุว่าต่อต้านระบอบทักษิณเช่นนี้ไม่ปรากฏในการอ้างถึงกลุ่ม นปช. รวมทั้งการใช้กลวิธีทางภาษาที่สื่อความหมายถึงการเป็นผู้ต่อต้านอำนาจรัฐที่กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องด้วยการออกกฎหมายและเอื้อประโยชน์แก่พวกพ้อง เช่น “แสดงพลังคว่ำ ก.ม.นิรโทษล้างผิด“ทักษิณ”, รวมพลังชุมนุมต้านนิรโทษเหมาเข่ง”

- การนำเสนอภาพ “ผู้ที่ชุมนุมอย่างสันติ” ด้วยการใช้คำแทน “ก้านัน, ก้านันสุเทพ, ลุงก้านัน” เพื่ออ้างถึงนายสุเทพ เทือกสุบรรณ คำเรียกดังกล่าวถือเป็นคำที่ล้างภาพของนักการเมืองในอดีตและนำเสนอภาพในตัวตนใหม่ที่มีความชอบธรรมในฐานะผู้ที่เคยเป็นผู้นำชุมชนท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับบทบาทผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมให้ปรากฏเด่นชัดขึ้นมา ซึ่งการอ้างถึงฝ่ายผู้ชุมนุมเช่นนี้เฉพาะในการอ้างถึงแกนนำของกลุ่ม กปปส.เท่านั้น รวมทั้งการใช้คำแทน “มาร์ติน ลูเธอร์ เทือก” และ “โรบินเทือก” ที่นำเสนอให้เห็นภาพที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมในด้านของการมีแกนนำที่เป็นผู้นำการชุมนุมด้วยสันติวิธีและช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน

ภาพตัวแทนที่ลดทอนความชอบธรรม

- การนำเสนอภาพ “ผู้ทำสิ่งที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย” ด้วยการใช้คำแทน “เทพ ม.7” และ “รัฐธำปัติย์เทือก” สื่อให้เห็นว่าสิ่งที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเรียกร้องมิใช่แนวคิดที่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย

- การนำเสนอภาพ “ผู้อยู่ในชนชั้นที่มีฐานะซึ่งไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของประเทศ” ด้วยการใช้คำแทนระบุสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับฐานะ เช่น “ลูกเสี่ยโนเบิล” “ทายาทโนเบิล” “ทายาทเบียร์สิงห์” สื่อความหมายในแง่ลบที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งเป็นกลุ่มชนชั้นที่มีฐานะมิใช่ชาวชนบทหรือชนชั้นกลางผู้เป็นคนกลุ่มใหญ่ในประเทศ การใช้คำแทนเช่นนี้พบในการอ้างถึงผู้ชุมนุม กปปส. เท่านั้น

งานวิจัยเรื่องนี้ทำให้เห็นว่าภาพของผู้ชุมนุมทางการเมืองกลุ่มเดียวกันได้ถูกนำเสนอผ่านสื่อในแง่มุมที่ต่างกัน ผ่านมุมมองที่ต่างกันและนำเสนอด้วยกลวิธีทางภาษาที่ต่างกัน ภาพตัวแทนที่สื่อนำเสนอมีส่วนในการสร้างความชอบธรรมหรือลดทอนความชอบธรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองและน่าจะมีผลต่อความคิดและทัศนคติของผู้อ่านที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุม ผลการวิจัยนี้ทำให้เห็นว่าภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองเหล่านี้เป็นผลจากการประกอบสร้างทางภาษาของสื่อที่อาจมีจุดยืนต่างกัน ในบางครั้งผู้อ่านอาจจะไม่ทันได้ตระหนักถึงหรือสังเกตเห็นและเข้าใจว่าสิ่งที่นำเสนอเป็น “ความจริง” เพียงชุดเดียว การที่สื่อเหล่านี้กำลังนำเสนอข่าว อาจจะไม่ได้เป็นเพียงแค่การรายงานข่าวเพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นจริงเท่านั้น หากแต่กำลังสร้างความชอบธรรมให้กับการกระทำของกลุ่มที่ตนเองสนับสนุน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายผู้ชุมนุมทั้งความชอบธรรมในการออกมาชุมนุมและความชอบธรรมในการเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจรัฐ หรือเพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐทั้งความชอบธรรมในการบริหารบ้านเมืองต่อไปและความชอบธรรมในการปราบปรามผู้ชุมนุม หากเราตระหนักถึงเท่าทันว่าสิ่งเหล่านี้เป็นการประกอบสร้างของสื่อ ไม่มีภาพใดที่เป็นภาพสะท้อนความจริงทั้งหมด หากแต่อาจมีมุมมองหรือแง่มุมอื่นที่ต่างกันไป ขึ้นอยู่กับผู้เขียนข่าวว่าจะเลือกหยิบยกประเด็นใดขึ้นมานำเสนอ เราก็จะมีวิจยารณญาณในการตัดสินใจและประเมินค่ามากขึ้น แต่ถ้าหากเรามองว่าสิ่งที่สื่อเสนอเป็นความจริงเพียงชุดเดียวเท่านั้น ความขัดแย้งก็จะยิ่งดำเนินต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด เพราะในขณะที่คนกลุ่มหนึ่งเลือกรับข่าวสารจากสื่อใดสื่อหนึ่งก็อาจจะมองว่าฝ่ายนี้มีแต่ภาพด้านบวก อีกฝ่ายมีแต่ภาพด้านลบ ส่วนคนอีกกลุ่มหนึ่งที่เลือกรับข่าวสารจากสื่อที่ต่างกันอาจจะเห็นภาพในมุมมองที่กลับกัน สถานการณ์เช่นนี้ส่งผลให้เกิดข้อถกเถียงและเกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายกันเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ด้วยเหตุนี้ ความตระหนักรู้หรือรู้เท่าทันวาทกรรมสื่อจึงเป็นสิ่งสำคัญในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่นำไปสู่ความขัดแย้งทางความคิดของผู้คนในสังคม หากผู้รับสารตระหนักและรู้เท่าทันว่าสื่อมีการประกอบสร้างเพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่กลุ่มที่ตนเองสนับสนุน จะช่วยให้รับสารอย่างมีวิจยารณญาณและตัดสินใจหรือประเมินค่าสิ่งต่างๆ อย่างรอบคอบยิ่งขึ้น การตระหนักรู้ในเรื่องนี้อาจจะทำให้เกิดความเข้าใจในประเด็นที่ถกเถียงกัน หรือรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้มากขึ้น ความรู้สึกรุนแรงที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในสังคมก็อาจจะลดทอนลงมา

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

7.3 ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง จากตัวบทพาดหัวข่าวและวรรคนำของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีประเด็น การศึกษานอกเหนือจากนี้ที่สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ ดังนี้

1) การศึกษาวิเคราะห์ภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองจากตัวบทประเภทอื่น เช่น จาก บทความแสดงความคิดเห็นในหนังสือพิมพ์ หรือจากการรายงานข่าวของสถานีโทรทัศน์ โดยอาจ ศึกษาในเชิงเปรียบเทียบด้วยการเลือกศึกษาข้อมูลจากสถานีข่าวที่มีจุดยืนทางการเมืองต่างกัน

2) เนื่องจากงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาภาพตัวแทนจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง โดยการมุ่ง วิเคราะห์ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองเป็นสิ่งสำคัญ จากการที่ได้ศึกษาภาพตัวแทนของ ฝ่ายรัฐบาลในบางส่วนเพื่อประกอบการวิเคราะห์ภาพที่สร้างความชอบธรรมและภาพที่ลดทอน ความชอบธรรมของผู้ชุมนุม ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอภาพตัวแทนของ ฝ่ายรัฐบาลและกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายรัฐบาล เป็นประเด็นที่น่าสนใจศึกษาวิเคราะห์อย่าง ละเอียดต่อไป

3) งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาพตัวแทนผู้ชุมนุมทางการเมืองจากจากตัวบทพาดหัวข่าวและ วรรคนำข่าว ผู้ที่สนใจศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นนี้อาจเลือกศึกษาจากตัวบทที่เป็นเนื้อข่าวทั้งหมดเพื่อ วิเคราะห์เปรียบเทียบว่าสื่อแต่ละฉบับมีการคัดเลือกประเด็นข่าวมาทำเสนอในส่วนพาดหัวข่าวอย่างไร

4) ผู้สนใจศึกษาวาทกรรมสื่อในประเด็นของความขัดแย้งทางการเมืองหรือในประเด็นอื่นที่ เกี่ยวข้อง อาจศึกษาการใช้กลวิธีทางภาษาในลักษณะอื่น เช่น ศึกษาการใช้อุปสรรคที่ปรากฏในข่าว การชุมนุมประท้วงทางการเมือง หรือศึกษาในแง่ของการใช้กลวิธีเล่าเรื่องในข่าวที่เกี่ยวข้องกับความ ขัดแย้งที่เกิดขึ้น จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตัวบทข่าวในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์แต่ละ ฉบับใช้กลวิธีการนำเสนอข่าวด้วยการเล่าเรื่องจากเหตุการณ์เดียวกันในลักษณะที่น่าสนใจ ทั้งการ เรียงลำดับเรื่องราว และการนำเสนอบทบาทการเป็นผู้กระทำและผู้ถูกกระทำของบุคคลหรือตัวละคร ในข่าวที่แตกต่างกัน โดยอาจเลือกศึกษาในเชิงเปรียบเทียบจากตัวบทของสื่อต่างอุดมการณ์ว่ามีการใช้ กลวิธีทางภาษาในการนำเสนอเรื่องราวเหมือนหรือต่างกัน และสิ่งเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับจุดยืนของ สื่อหรือไม่อย่างไร

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- 5 สถานการณ์เด่นในรอบทศวรรษ: ความขัดแย้งทางการเมืองที่ยืดเยื้อร่วม 10 ปีในสังคมไทย. (31 ธันวาคม 2556). ไทยโพสต์, pp. 1-5.
- 10 ข่าวเด่นการเมืองประจำปี 2556. (30 ธันวาคม 2556). เดลินิวส์, p. 3.
- เกศินี ใจกว้าง. (21 มิถุนายน 2550). เปิดอก"จักรภพ" "คุณทักษิณมีค่าพอ...". คมชัดลึก, p. 4.
- เขียน ธีระวิทย์. (2555). ระบอบทักษิณกับวิกฤตการณ์การเมืองไทย (ฉบับพิศดาร). กรุงเทพมหานคร: ศรีสุวรรณคอมพิวเตอร์-การพิมพ์.
- เจริญวิทย์ ฐิติวรารักษ์. (2544). การสร้างสารสนเทศและภาพตัวแทนของชายรักชายในเว็บไซต์ไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบนจามิน อีสเมล. (ม.ป.ป.). ประเทศไทย: ผลกระทบของรัฐประหารปี 2557 ต่อสื่อมวลชน. องค์กรผู้สื่อข่าวไร้พรมแดน Reporters Without Borders (RSF).
- เปลว สีเงิน. (20 มกราคม 2557). ทหารกับปฏิบัติการระเบิดรายวัน. ไทยโพสต์, p. 5.
- เพ็ญญา คล้ายสิงโต. (2553). อุตุการณ์ทางเพศสภาพในพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์ไทย: การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสนาะ เจริญพร. (2548). ผู้หญิงกับสังคมในวรรณกรรมไทยยุคทองสุป. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.
- เอกพลณัฐ ภัทรพัฒน์. (2556). ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรัฐ ขบวนการและขบวนการโต้กลับ: กรณีศึกษา การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง ตั้งแต่ปี 2549-2553. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แพรวพรรณ อัครประสา. (2557). แนวคิดและทฤษฎีการรู้เท่าทันสื่อ. In ฐานะวัฒนา สุขวงศ์ (Ed.), รู้เท่าทันสื่อ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2553). การเมืองการปกครองไทย: หลายมิติ (พิมพ์ครั้งที่ 3 ed.). กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2543). วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณะและความ เป็นอื่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิภาษา.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2556). ภาษากับการเมือง / ความเป็นการเมือง (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.).

975338140

CD 1Thesis 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

กรุงเทพมหานคร: วิชาษา.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2558). สุนทรียศาสตร์กับการเมืองภาคประชาชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กัตัญญ บัญเดช, & วรุณรัตน์ คัทมาตย์. (2552). เหยียด 2 ด้าน รายการเล่าข่าว. Retrieved from <http://www.bangkokbiznews.com>

กนกกาญจน์ วรสีหะ. (2555). ภาพแทน “ผู้ดี ผู้ร้าย” จากข่าวการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย. (ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กฤษณ์ คำนนท์. (2552). การสร้างภาพตัวแทนด้วยการแต่งหน้าเพื่อสื่อความหมายลักษณะตัวละครของละครโทรทัศน์ไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์. (2543). ปริเฉทเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์. Retrieved from

กาญจนา นาคสกุล. (2540). คำสรรพนามในภาษาไทยสะท้อนวัฒนธรรมไทย. จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน, 7(73), 2.

กาญจนา เจริญเกียรติบวร. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับมุมมองในข่าววัดพระธรรมกายที่เสนอในหนังสือพิมพ์ไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา แก้วเทพ. (2545). สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3 ed.). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศาลาแดง.

กิตติมา อินทร์มพรย์. (2557). ตัวบ่งชี้อัตวิสัยในภาษาข่าว. In อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Ed.), ภาษากับอำนาจ (pp. 142-188). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

คชาธิป พาณิชตระกูล. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2555: การศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการส่งอีเมลของนักการเมืองระบุงการให้เงินและผลประโยชน์แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน. (2554). รายงานคณะอนุกรรมการเฉพาะเรื่องตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการส่งอีเมลของนักการเมืองระบุงการให้เงินและผลประโยชน์แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน. สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร.

จันจิรา ศิริเมตไต. (2556). การเปลี่ยนแปลงของหนังสือพิมพ์ในยุคอินเทอร์เน็ต. วารสารสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์, 2(1), 1-14.

- จุฑารัตน์ โสดาศรี. (2555). รัฐ/ประชาธิปไตย/อธิปไตย/รัฐชาติปไตย. In บทความทางวิชาการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ชนกพร พัวพัฒนกุล. (2548). อุดมการณ์เกี่ยวกับ "เขมร" ในปริเฉทหนังสือพิมพ์ไทย: กรณีเหตุจลาจลเผาสถานทูตไทยในกัมพูชา พ.ศ. 2546. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร. (2549). รัฐตำรวจสมัยใหม่: ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสังคมภายใต้รัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร พ.ศ. 2544-2549. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญชัย ชัยสุขโกศล. (ม.ป.ป.). สัญญาประชาคมใหม่ทางออกจากความขัดแย้งช่วงเปลี่ยนผ่านการเมืองของไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชุนพลฤทธิ์กร จีรวรรณกิจ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพแทนของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เรียกว่า "เซเลบริตี้" ที่สื่อผ่านบทสัมภาษณ์ในนิตยสารภาษาไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2556). วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวคิดและการนำมาศึกษาวาทกรรมในภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธเนศ วงศ์ยานนาวา. (2538). ภาพตัวแทน แทนสิ่งที่แทนไม่ได้. จุลสารไทยคดีศึกษา, 12(1), 16-18.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). ภาวะเศรษฐกิจไทย ปี 2557 (รายงานประจำปี).
- ธีระ บุชบกแก้ว. (2553). กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยกลุ่ม "เกย์ออนไลน์". (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระยุทธ สุริยะ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพตัวแทนของนักโทษประหารและการประหารชีวิตในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระยุทธ สุริยะ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับภาพตัวแทนของชาวโรฮิงญาในสื่อออนไลน์ภาษาไทย: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงนุช ศิริโรจน์. (2558). จริยธรรมสื่อสารมวลชน: MCS 3190(MC 463) (พิมพ์ครั้งที่ 6 ed.). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นฤมล จันทรสกุลวงศ์. (2554). วาทกรรมสงครามและสันติภาพในข่าวกลุ่มพันธมิตรฯ ปิดสนามบินดอน

- เมืองและสนามบินสุวรรณภูมิ ชาวกลุ่มเสื้อแดงล้มการประชุมอาเซียน และเหตุการณ์สังหารนิต์
 เลือด: มุมมองหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษในประเทศไทย. Retrieved from
 นฤมล สะอาดโณม และคณะ. (2561). เจาะลึก แปรรูป ปดท. กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ สถาบัน
 บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นวนน้อย ตรีรัตน์, & ธาณี ชัยวัฒน์. (2547). โครงสร้างตลาดและการกำกับดูแลหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย
 ไทย (รายงานการวิจัย). Retrieved from
- นาฎยา ตตานนท์. (2546). *NEW REPORTING* การรายงานข่าว. กรุงเทพฯ: นัท รีพับลิค.
- นิติพงศ์ พิเชฐพันธ์. (2553). วาทกรรมเหตุการณ์พิพาทเขาพระวิหาร พ.ศ. 2551 จากหนังสือพิมพ์
 รายวันภาษาไทย: การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและอุดมการณ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาลัยบัณฑิต), คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุชนาถ สนามไชย. (2553). การใช้ภาษาในบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของหนังสือพิมพ์
 ไทยรัฐ : ศึกษาเฉพาะกรณีเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
 มหาลัยบัณฑิต), คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บัณฑิต จันทร์โรจนกิจ. (2553). ข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกี่ยวกับเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง ระหว่าง
 วันที่ 13-19 พฤษภาคม พ.ศ.2553.
- บุญเลิศ คชายุทธเดช. (2555). สงครามสื่อ สงครามกลางเมือง. กรุงเทพมหานคร: แสงดาว.
- ปณิธาน พิชาลัย. (2555). การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัย
 รัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย).
- ประชาไท ธนณรงค์. (10 กันยายน 2555). ทหารแดงโม้ ตำรวจมะเขือเทศ. แนวนหน้า, p. 2.
- ปรัชญนันท์ นิลสุข. (2558). กับดักความเชื่อและค่านิยมด้านลบที่มีผลต่ออาชีวศึกษา. วารสารอาชีว
 ก้าวไกล, 1(4), 4.
- ปราณี กุลละวณิชย์. (2547). กระจกรายวันกับข่าวการเมือง. In เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง & อมรา ประสิทธิ์รัฐ
 สิ้นธุ์ (Eds.), *รู้ทันภาษา รู้ทันการเมือง* (pp. 109-147). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
 ขอคิดด้วยคน.
- ปลื้มจิต. (9 กุมภาพันธ์ 2551). เจ๊...ไม่ชอบ. โพสต์ทูเดย์, p. B1.
- ปิยสาร. (21 ตุลาคม 2556). บันทึกหน้า 4. ไทยโพสต์, p. 4.
- พลวัตของภาษาไทยปัจจุบัน. (2549). (กฤษฎาภรณ์ หงส์ดารมภ์ & จันทิมา เอี่ยมานนท์ Eds.).
 กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มติชนออนไลน์ สภาการนสพ.แห่งชาติ. (8 กันยายน 2554). มติชน, pp. 1,16.

975338140

CT :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

- มองสังคมผ่านวาทกรรม. (2549). (กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ & จันทิมา เอี่ยมานนท์ Eds.). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มานะ มติธรรม. (2556). วิพากษ์หนังสือพิมพ์ "มติชน" "ข่าวสด". สุราษฎร์ธานี: พิราบ.
- มาลี บุญศิริพันธ์. (2556). วารสารศาสตร์เบื้องต้น: ปรัชญาและแนวคิด (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (Ed.) (2556) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วงศ์ ดาวัน. (15 ตุลาคม 2553). ไม่มีตำรวจมะเขือเทศ. มติชนสุดสัปดาห์, p. 98.
- วิลาสินี พิพิธกุล, & กิตติ กันภัย. (2546). โครงการวิจัย เพศและการสื่อสารในสังคมไทย: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วิลาสินี พิพิธกุล. (2547). บทที่ 8 หนังสือพิมพ์. In อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (Ed.), สื่อสารมวลชนเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 4 ed., pp. 195-336). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศยามล ยนต์ศักดิ์สกุล. (2553). การรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ในรายการข่าวภาคค่ำ ทางสถานีโทรทัศน์เอ็นบีทีและทีวีไทย ในปี 2551. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต), คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ภัคดีผาสุข. (2553). โครงการวาทกรรม “ความเป็นผู้หญิง” ในนิตยสารสุขภาพและความงามภาษาไทย. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. Retrieved from
- ศิริพร ภัคดีผาสุข. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์และแนวทางการนำมาศึกษาภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร สุขเมธรัตน์. (2556). ประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ศุจิกานต์ วาทวิทยากรณ์. (2553). สินค้าสัญลักษณ์ในพื้นที่เคลื่อนไหวทางการเมือง: ศึกษากรณีตลาดสินค้ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต), คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์เฮอร์วีน สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร. (2557). สรุปจำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตการชุมนุมตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2556 - พฤษภาคม พ.ศ.2557. Retrieved from <http://www.ems.bangkok.go.th>
- ศูนย์ข้อมูลมติชน. (2552). มติชนบันทึกประเทศไทย ปี 2551. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2555). รายงานวิจัยการสร้างความปรองดองแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.

- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2557). ปราบปรามการฉ้อโกงมหาประชาชนกับจุดเปลี่ยนประเทศไทย. In สุขภาพคนไทย 2557: ชมรมท้องถิ่นจัดการตนเอง สู่การปฏิรูปประเทศไทยจากรากฐาน (pp. 36-41). นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552). การเมืองแบ่งขั้ว คนไทยแบ่งข้าง... สัญญาณอันตรายของสังคมไทย. In สุขภาพคนไทย 2552: เพื่อสุขภาวะแห่งมวลมนุษย์ หยุดความรุนแรง (pp. 34-37). นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2556). ความขัดแย้งทางการเมืองที่ยืดเยื้อร่วม 10 ปี ในสังคมไทย. In สุขภาพคนไทย 2556: ปฏิรูปประเทศไทย ปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ เพิ่มพลังพลเมือง (pp. 36-46). นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2558). รัฐประหาร 2557 ผ่านทางต้นประเทศไทย. In สุขภาพคนไทย 2558: อุบายขายสุขภาพ: เมื่อสุขภาพเป็นสินค้า ยาคือเครื่องมือหากำไร (pp. 36-39). นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2554). ปฏิรูปประเทศไทยเพื่อแก้ไขความขัดแย้งทางการเมือง: ฝันไกล...แต่อาจไปไม่ถึง. In สุขภาพคนไทย 2554: เอชไอเอ กลไกพัฒนานโยบายสาธารณสุขเพื่อชีวิตและสุขภาพ (pp. 50-54). นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สภาพัฒนาการแห่งชาติ. (2558). วาระปฏิรูปพิเศษ 15: แนวทางการสร้างความปรองดอง. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สมเจตน์ บุญถนอม. (2560). หลักนิติธรรมกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ. วารสารศาลรัฐธรรมนูญ, 19(55), 249-276.
- สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย. (2552). วันนักข่าว ปี 2552: สื่อในพายุวิกฤต (รายงานประจำปี). Retrieved from
- สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย. (2553). รายงานสถานการณ์สื่อมวลชนในรอบปี 2553: ปีแห่งความยากลำบากในการทำหน้าที่สื่อ. Retrieved from <http://www.tja.or.th>
- สุญาดา เทพธรณี. (2555). ภาษาและเนื้อหาในเพลงการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ และกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภัทร แก้วพัตร. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพตัวแทนคนอีสานในหนังสือพิมพ์ระดับชาติและหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น : การศึกษาตามแนวทฤษฎีการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สาขาวิชาภาษาไทย

975338140

CU Thesais 5680515022 dissertation / rev: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ภาควิชาภาษาไทย.

สุภา ศิริमानนท์. (2536). *น้กหนังสือพิมพ์* (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: บริษัท ทีพีพีรีน จำกัด.

สุรเดช โชติอุดมพันธ์. (2551). บทบรรณาธิการวาทกรรม อัตลักษณ์ ภาพแทน. *วารสารอักษรศาสตร์ ฉบับบวาทกรรม อัตลักษณ์ ภาพแทน*, 37(1), 1-15.

อภิวิชญ์ ไพศาลทรัพย์. (2552). วาทกรรมการเมืองไทยผ่านภาษาในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ระหว่างการประชุม 193 วัน ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, & วริศรา จันทร์รัฐ. (2554). อัตวิสัยในภาษาพูดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ไทย. *วารสารภาษาและภาษาศาสตร์*, 30(1), 87-97.

อริย์กรณ์ ลาภนิมิตรชัย. (2552). วาทวิเคราะห์การสื่อสารของ นายสนธิ ลิ้มทองกุล กับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อิสริยะ ไพรีพ่ายฤทธิ์. (2554). หมายเหตุประเทศไทย 2553: การใช้อินเทอร์เน็ตเชิงการเมืองในประเทศไทย. In ชูวิศ ฤกษ์ศิริสุข (Ed.), “สื่อออนไลน์” *BORN TO BE DEMOCRACY* (pp. 11-16). กรุงเทพมหานคร: ทีคิวพี.

ภาษาอังกฤษ

Ahmadian, M., & Farahani, E. (2014). A critical discourse analysis of Los Angeles Times and Tehran Times on the representation of Iran’s nuclear program. *Theory and Practice in Language Studies*, 4(10), 2114-2122.

Alvaro, J., Joseph. (2013). Discursive representations of a dissident: The case of Liu Xiaobo in China’s English press. *Discourse & Society*, 24(3), 289 –314.

Asghar, J. (2014). Words Speak Louder than Actions: A Critical Analysis of Ideological Perspectives in Media Discourse. *International Journal of Humanities and Social Science*, 4(5), 169-181.

Asquith, N. (2008). *Race Riots on the Beach A case for criminalising hate speech*. Paper presented at the the British Criminology Conference.

Brindle, A. (2015). A corpus analysis of discursive constructions of the Sunflower Student Movement in the English-language Taiwanese press. *Discourse &*

975338140

- Society*, 1–17.
- Chan, M. (2012). The Discursive Reproduction of Ideologies and National Identities in the Chinese and Japanese English-Language Press. *Discourse & Society*, 6(4), 361-378.
- Costelloe, L. (2014). Discourses of sameness: Expressions of nationalism in newspaper discourse on French urban violence in 2005. *Discourse & Society*, 25(3), 315 – 340.
- Criado, R. (2005). Oldham's 2001 Race Riots: A Critical Discourse Analysis of British and Spanish Newspapers. In M. L. Carrió-Pasto (Ed.), *Perspectivas Interdisciplinarias de la Lingüística Aplicada* (Vol. II, pp. 75-87). Valencia: AESLA/Universidad Politécnica de Valencia.
- Dağtaş, B. (2013). Constructing the “Arab Spring”: News Discourses in Turkish Newspapers. *Global Media Journal*, 6(2), 19-33.
- Fairclough, N. (1995a). *Critical Discourse Analysis: the critical study of language*. London: Longman.
- Fairclough, N. (1995b). *Media discourse*. London: Edward Arnold.
- Fairclough, N. (2001). *Language and Power*. London: Longman.
- Fang, Y. J. (1994). 'Riots' and Demonstrations in the Chinese Press: A Case Study of Language and Ideology. *Discourse & Society*, 5(4), 463-481.
- Fang, Y. J. (2001). Reporting the same events? A critical analysis of Chinese print news media text. *Discourse & Society*, 12(5), 585-613.
- Fowler. (1991). *Language in the News: Discourse and Ideology in the Press*. London: Routledge.
- Gee, J. P. (2005). *An introduction to discourse analysis: Theory and method* (2nd ed.). London: Routledge.
- Hall, S. (1996). The west and the rest: Discourse and power. In S. Hall, D. Held, D. Hubert, & K. Thompson (Eds.), *Modernity: An Introduction to Modern Societies* (pp. 184–227). Oxford: Blackwell.
- Hall, S. (1997). *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. London: Sage.
- Halliday, M. A. K. (1985). *An introduction to functional grammar*. London: Edward

- Arnold.
- Hart, C. (2014). Construal operations in online press reports of political protests. In C. Hart & P. Cap (Eds.), *Contemporary Critical Discourse Studies*. London: Bloomsbury.
- Hymes, D. (1974). *Foundations in sociolinguistics: an ethnographic approach*. London: Tavistock Publications.
- Kress, G. (1985). Ideological structures in discourse. In T. v. Dijk (Ed.), *Handbook of discourse analysis* (Vol. 4, pp. 27–42). London: Academic Press.
- Kuo, S.-h. (2007). Languages Ideology: Analyzing Quotations in Taiwanese News Discourse. *Journal of Asian Pacific Communication*, 17(2), 281–301.
- Kuo, S.-h., & Nakamura, M. (2005). Translation or transformation? A case study of language and ideology in the Taiwanese press. *Discourse & Society*, 16(3), 393–417.
- Lee, J., & Craig, R. L. (1992). News as an ideological framework: Comparing US newspapers' coverage of Labor strikes in South Korea and Poland. *Discourse & Society*, 3(3), 341–363.
- Li, J. (2009). Intertextuality and national identity: Discourse of national conflicts in daily newspapers in the United States and China. *Discourse & Society*, 20(1), 85–121.
- Machin, D., & Mayr, A. (2012). *How To Do Critical Discourse Analysis*. London: Sage.
- Min, S. J. (1998). Representing Meaning in the Headlines of News Reports: A Critical Linguistic Analysis. *Kansan Working Papers in Linguistics*, 23(2), 33–52.
- Özer, Ö. (2007, 11–13 June 2007). *Ideological Meaning Consistence in News as a Cultural Text: The Presentation of Paris Riots in Hürriyet and Sabah Newspapers*. Paper presented at the Discourse and Contexts. Inter: A European Cultural Studies, Sweden.
- Pang, H., & Wu, S. (2009). Critical Instance Analysis of News English Discourse. *English Language Teaching*, 2(2), 148–151.
- Renström, C. (2012). *Discourses in the News: The Case of Occupy Wall Street in the New York Times and the New York Post*. (Master's Thesis), Faculty of Humanities, Stockholm University.
- Richardson. (2007). *Analysing Newspapers: An Approach from Critical Discourse*

- Analysis*. New York: Palgrave Macmillan.
- Schiffrin, D. (1992). *Discourse Marker*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Simmons, K., & Lecouteur, A. (2008). Modern racism in the media: constructions of 'the possibility of change' in accounts of two Australian 'riots'. *Discourse & Society*, 19(5), 667-687.
- Stubbs, M. (1983). *Discourse analysis: The sociolinguistic analysis of natural language*. Chicago: University of Chicago Press.
- Su, G. (2007). Comparative Discourse Analysis between English and Chinese News Texts: By using functional grammar to analyze the textile dispute report In People's Daily and New York Times. *Canadian Social Science*, 3(4), 68-72.
- Takagi, S. (2009). Political and Criminal Discourses in Japanese and American Newspaper Articles: A Study of Representations in the News Media Based on Critical Discourse Analysis. *Journal of Language and Culture Language and Information*, 4, 53-74.
- Thetela, P. (2001). Critique Discourses and Ideology in Newspaper Reports: A Discourse Analysis of the South-African Press Reports on the 1998 SADCs Military-Intervention in Lesotho. *Discourse & Society*, 12(3), 347-370.
- Tong, J. R. (2009). Press self-censorship in China: a case study in the transformation of discourse. *Discourse & Society*, 20(5), 593-612.
- Van Dijk, T. (1988). *News as discourse*. Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Van Dijk, T. (1995). Discourse Analysis as Ideology Analysis. In C. Schaffner & A. L. Wenden (Eds.), *Language and Peace* (pp. 17-33). Dartmouth: Aldershot.
- Van Dijk, T. (1998a). *Ideology: A Multidisciplinary Approach*. London: Sage.
- Van Dijk, T. (1998b). Opinions and ideologies in the press. In A. Bell & P. Garrett (Eds.), *Approaches to Media Discourse* (pp. 1-63). Oxford: Blackwell.
- Van Dijk, T. (2006). Discourse and manipulation. *Discourse & Society*, 359-383.
- Van Dijk, T. (2008). *Discourse and power*. New York: Palgrave Macmillan.
- Van Dijk, T. (2009). Critical Discourse Studies: A sociocognitive Approach. In R. Wodak & M. Meyer (Eds.), *Methods of critical discourse analysis* (pp. 62-85). London: Sage.
- Van Dijk, T. (19991). *Racism and the Press*. London: Routledge.

- Van Leeuwen, T. (1996). The representation of social actors in discourse. In C. R. Caldas-Coulthard & M. Coulthard (Eds.), *Texts and practices: Readings in critical discourse analysis* (pp. 32-70). London: Routledge.
- Van Leeuwen, T. (2008). *Discourse and Practice: New Tools for Critical Analysis*. New York: Oxford University Press.
- Van Leeuwen, T. (2009). Critical Discourse Analysis. In J. Renkema (Ed.), *Discourse, of Course: An Overview of Research in Discourse Studies* (pp. 277-292). Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins Publishing.
- Weiss, G., & Wodak, R. (2007). Introduction: Theory, interdisciplinarity and critical discourse analysis. In G. Weiss & R. Wodak (Eds.), *Critical Discourse Analysis: Theory and Interdisciplinarity* (pp. 1-32). New York: Palgrave Macmillan.

975338140

975338140

CU Theses 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	สุจิตรา แซ่ลิ้ม
วัน เดือน ปี เกิด	7 เมษายน 2522
สถานที่เกิด	อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จากภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2543 และสำเร็จการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จากภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2549 ได้เข้าศึกษาต่อระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2560 ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสาขาภาษาและวัฒนธรรมไทย สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 191/2 ม.1 ต.ท่าศาลา อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช
ผลงานตีพิมพ์	ภาพตัวแทนของผู้ชุมนุมทางการเมืองในเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๗ ในพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์. 2562. วารสารภาษาและวรรณคดีไทย 36, 1(มิถุนายน): [กำลังตีพิมพ์].

975338140

CD :Thesis 5680515022 dissertation / recv: 06082562 13:17:18 / seq: 6